Stadsfullmäktiges
i
Västerås

Protokoll

och

Handlingar

för år

1937

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1937

REGISTER.

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Allmänningen å Jakobsberg, köp av del av	26	100
Arbetareinstitutet, anslag till föreläsnings- och biblioteksverksamhet	130	622, 624, 704
Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet, anslag till	134	626, 714
Arbetsförmedlingen, anslag till	133	713
Arbetsstugan, anslag till	133	696, 713
Arosgården, anslag till	134	714
Avloppsledning, anläggning av reningsanordning för avloppsvätskan från Kvarnbrovreten m. fl. områden	35	128
Avloppsledningarna, amorteringsplan för reningsverket	126	736
Avloppsledningarna, tilläggsanslag för reningsverkets anläggning	75	371
Badhusen, budget för år 1938	132	570, 668, 709 792, 795
Badhusstyrelsens årsberättelse för 1936	43	189
Badplatser, anordningar för på Östra holmen	126	738
Barnavården, budget för år 1938	128	561, 600, 701 770
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1936	60	291
Barnhemmet, stadens, tjänstebestämmelser för föreståndarinnan vid	37	136
Barnhemmet för flickor, anslag till	133	696, 713
Barnkrubban, anslag till	133	713
Begagnade föremål, tillstånd för Erik Örtegren att försälja	88	
Beredningsutskott för 1938, val av	137	
Beredskapsarbeten m. m., yttrande över kommitténutredning	127	740

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Betonblandare, anskaffning av	74	370
Bjärby egendom, köp av	45	198
Bjärby egendom, köp av en tomtfastighet inom egendomen	125	734
Bjärby egendom, nybyggnad och reparation av arbetarebostäder vid	106	493
Björnön, norra delen, inköp av	127	748
Borgen, erinran om stadens borgensförbindelse för AB. Västeråsbanans Intressenters obligationslån	94	
Borgen, ingående av borgen för lån åt AB. Västeråsbanans Intressenter	125	731
Bostadsförsörjning för barnrika familjer, lån och bidrag av statsmedel till främjande av	27	
Bostadsförsörjning för barnrika familjer i egna hem, yttrande över förslag	136	
Bostadsproduktionskommittén, redogörelse från	67	343
Bosättningslån, statliga, val av ortsombud	121	546
Brand- och polisstationen, om- och nybyggnader vid	134	709
Brandchefens årsberättelse för 1936	31	101
Brandmanskapet, anskaffning av ytterplagg för	23	87
Brandväsendet, värdesättning för år 1937 av personalens tjänstebeklädnadsförmån	8	26
Brandväsendet, budget för år 1938	132	571, 673, 709 795
Brandväsendet, bidrag till från Städernas Allmänna Brandstodsbolag	105	487
Budget för år 1938	128	551, 753
Budget för år 1938, Beredningsutskottets betänkande		717
Budget för år 1938, Drätselkammarens betänkande		699
Byggnadsförbud betr. kv. Kettil, Klas, Leif, Leo och Loke	109	530
Byggnadsförbud, förlängt, för kvarteren vid östra sidan av Vasagatan	14, 26, 109	530
Byggnadsförbud å Jakobsberg och Lustigkulla	13, 40, 55	45, 271
Byggnadsnämnden, budget för år 1938	133	584, 690, 712 815, 816
Byggnadsnämnden, ny taxa å avgifter för byggnadslov m. m.	15, 31, 80	104
Byggnadsnämnden, taxa för upprättande av styckningsplaner	16, 32, 80	114
Byte av mark för reglering av tomterna n:ris 6 och 7 i kv. Livia	109	529
Båttrafiken, inköp av ytterligare en ångfärja	87	446

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Djäkneberget, uppförande av serveringspaviljong å ..	58, 135	282, 715
Djuphamnen, anordningar för ökat upplagsutrymme vid	5	13
Djuphamnen, anskaffande av en gripskopa till vipparmskranen	5	15
Djuphamnen, uppförande av en byggnad för tullens bevakningspersonal	78, 135	399, 715
Drätselkammaren, avsägelse av ledamotskap i	40	
Drätselkammaren, inrättande av en verkmästarebefattning och en ny förmanstjänst för drätselkammarens arbeten	6	16
Drätselkammaren, meddelande om val av ordförande och vice ordförande samt arbetsfördelning mellan ledamöterna	15	
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1936 ..	50	217
Drätselkammaren, återbesättande av förmanstjänst ..	6	17
Ecklesiastik jord, yttrande ang. försäljning av	50	
Elektrisk kraft, nytt kontrakt med Kungl. Vattenfallsstyrelsen om leverans av	22	66
Elektriska kabelledningar i delar av Stora gatan, Skepparbacken, Östra och Västra Kyrkogatorna samt Skolgatan	124	723
Elektriska kablar mellan transformatorstationen å Blåsbo och Karlslund, anläggning av	2	1
Elektriska kablar till transformatorstationer i Rudbecksparken och Kopparbergsvägen samt för Haga m. fl. områden, anläggning av	20	63
Elektriska ledningar och transformatorstation för Emaus- och Wijkmansgatorna, anläggning av....	123	721
Elektriska ledningar samt gatubelysning inom Sandgärdet, anläggning av	53	266
Elektriska taxor, antagande av nya sådana	96	461
Fastighetshandel, byte av gården och tomten N:o 36 norra kv. (klockaregården) mot tomt i kv. Herta	64	
Fastighetshandel, byten av mark för reglering av byggnadsområdet Övre Rosenhill samt ersättning till vissa fastighetsägare för regleringens genomförande	43	193

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Fastighetshandel, försäljning av mark av stadsäg. 1584	6	
Fastighetshandel, försäljning av tomtmark inom förra regementsområdet inom kv. Dolken	59	287
Fastighetshandel, försäljning av fastigheten N:o 1 kv. Frej	25	96
Fastighetshandel, förvärv ev. genom expropriation av tomten N:o 6 i kv. Inge eller del därav för vidgning av Smedjegatan	20	62
Fastighetshandel, försäljning och överlåtelse av tomter inom kv. Konrad till K. F. U. M. i och för uppförande av en sporthall	33, 80, 83	116, 411, 417
Fastighetshandel, försäljning av mark för reglering av tomten N:o 14 kv. Loke	52	258
Fastighetshandel, försäljning och köp av mark för tomtreglering inom kv. Mina samt angränsande delar av Stora gatan och Källgatan	25	95
Fastighetshandel, försäljning av en tomt i kv. Nimrod till systembolaget	75, 85	377, 438
Fastighetshandel, försäljning av mark för reglering av tomten N:o 10 kv. Norna	24	91
Fastighetshandel, försäljning av tomtmark inom kv. Pistolen	14	
Fastighetshandel, försäljning av tomter å Sandgärdet	20	60
Fastighetshandel, köp av mark för utläggning av en del av Allégatan	51	257
Fastighetshandel, köp av egendomen Bjärby	45	198
Fastighetshandel, köp av en tomt inom Bjärby egendom	125	734
Fastighetshandel, köp av norra delen av Björnön	127	748
Fastighetshandel, köp av del av den s. k. allmänningen å Jakobsberg	26	100
Fastighetshandel, köp och försäljning av mark för reglering av Stadsäg. 2235 B m. fl. samt närliggande del av Östra Utmarken	44	195
Fastighetshandel, markbyte för reglering av tomterna n:ris 6 och 7 i kv. Livia	109	529
Fastighetstaxeringen, anslag till kostnader för	87	445
Fattigvården, budget för år 1938	128	561, 590, 701 763
Fattigvården, omorganisation av en biträdesbefattning å fattigvårdsbyrån till kassörsketjänst	11	42
Fattigvården, omändringsarbeten i ålderdomshemmets sjukhus	76	378
Fattigvårdsstyrelsen, avsägelse av ordförandeskapet i	16	

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1936	60	301
Fattigvårdssysslomannen, ändrad instruktion för	11, 12	42
Flickläroverket, anslag till	19	58
Flickläroverket, anslag för sänkning av terminsavgifterna	130	621, 704
Flickläroverket, ombildning till kommunal flickskola	122	
Folkskolan, arvodesförhöjning åt simläraren och simlärarinnan	129	607, 702
Folkskolan, budget för år 1938	128	562, 604, 701 772
Folkskolan, förbindelse att ingå som medlem i H. S. B. betr. 2 vaktmästarebostäder i fastigheten N:o 1 kv. Frej	25	96
Folkskolan, lönebestämmelser för lärarepersonalen för år 1937	9	27
Folkskolan, lönereglering för biträdesbefattningen vid tandkliniken	129	608, 702
Folkskolan, lönereglering för slöjdlärare och slöjdlärarinnor samt skolkökslärarinnor	128	606, 701
Folkskolan, lönereglering för vaktmästarna	9	29
Folkskolan, restaurerings- och reparationsarbeten i Herrgärdsskolan	68, 105, 129	349, 489, 703
Folkskolan, tilläggsanslag till vissa restaureringsarbeten i Djäknebergsskolan	47	209
Fornminnesföreningen, anslag till	134	714
Friluftsbad, anordningar för på Östra holmen	126	738
Friluftskonserter m. m., anslag till	133	713
Förmanstjänst för drätselkammarens arbeten, inrättande av en ny sådan och återbesättande av en liknande	6	16, 17
Förslagsanslaget för år 1938	135	715
Försäljning av ecklesiastik jord, yttrande ang.	50	
Försäljning av fastigheten N:o 1 kv. Frej	25	96
Försäljning av mark av stadsäg. 1584	6	
Försäljning av mark för reglering av tomten N:o 14 kv. Loke	52	258
Försäljning av mark för reglering av tomten N:o 10 kv. Norna	24	91
Försäljning av tomtmark inom kv. Dolken inom f. regementsområdet	59	287
Försäljning av en tomt i kv. Nimrod till systembolaget	75, 85	377, 438
Försäljning av tomtmark inom kv. Pistolen	14	
Försäljning av tomter å Sandgärdet	20	60

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Försäljning och köp av mark för tomtreglering inom kv. Mina samt angränsande delar av Stora gatan och Källgatan	25	95
Försäljning och köp av mark för reglering av stadsäg. 2235 B m. fl. samt närliggande del av Östra Utmarken	44	195
Försäljning och överlåtelse av byggnadstomter i kv. Konrad till K. F. U. M. och för uppförande av en sporthall	33, 80, 83	116, 411, 417
Gator, anläggning av trottoar vid en del av Thunbyvägen	48	215
Gator, anordnande av bilparkeringsplats vid Östra Ringvägen	91	449
Gator, förvärv ev. genom expropriation av tomten N:o 6 i kv. Inge eller del därav för vidgning av Smedjegatan	20	62
Gator inom gamla lasarettsområdet, anläggning av	47	211
Gator inom Kristiansborgsområdet, namnsättning å	54	270
Gator, iordningställande av delar av Allé- och Fogdegatorna	59	286
Gator, köp av mark för utläggning av en del av Allégatan	51	257
Gator, utförande av trafikanordningar i korsningen av Stora gatan och Kopparbergsvägen	92	450
Gator å Sandgärdet, anläggning av	36	133
Gatubelysning, anläggningar för ökad sådan	93, 131	455, 566, 698 658, 706
Gatubelysning samt elektriska ledningar inom Sandgärdet, anläggning av	53	266
Gatubrunnar, anläggning av	74, 86	369, 440
Gatukostnadsbestämmelser, fastställelse av	73	359
Gatukostnadsbidrag, upprättande av förteckning över	124	725
Gatuläggningar, anslag till	130	565, 705, 717
Gatureglering inom Övre Rosenhill, byten av mark för samt ersättning till vissa fastighetsägare för regleringens genomförande	43	193
Gymnastikföreningen, anslag till	134	714
Gymnastikkurs, bidrag till	76	379
Hallanderska fonden, understöd ur till J. W. Hallander	87	444

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Hamn för motor- och segelbåtar, anläggning av	40	
Hamnen, anordningar för ökat upplagsutrymme vid djuphamnen	5	13
Hamnen, anskaffande av en gripskopa till vipparmskranen i djuphamnen	5	15
Hamnen, budget för år 1938	131	568, 640, 645 707, 829
Hamnen, inrättande av ord. befattningar som ångbåtsbefälhavare och maskinist	3	5, 8
Hamnen, reparation av vågbrytaren vid kallbadhuset	135	715
Hamnen, äldre, gäldande av kostnad för förbättringsarbeten	22	83
Hamnen, äldre, ökad belysning vid	36	134
Hamnplanen, stadsplaneändring för del av, samt stadsplanebestämmelser för kv. Silon	13, 39	49
Hundskatt för år 1938	135	716
Hälsovården, lönereglering för hälsovårdstillsynningsmännen	9	31
Hälsovårdsnämnden, budget för år 1938	130	564, 631, 705 783
Hälsovårdsnämnden, årsberättelse för 1936	39	145
Hälsovårdsväsendet, råttutrotning å fartyg	33	118
Högre allmänna läroverket, om- och tillbyggnader för	134	704, 710
Idrottsplatsstyrelsen, entledigande från ledamotskap i	50	
Inkomst- och utgiftsstat för år 1938	128	551, 753
Inkomst- och utgiftsstat för år 1938, Beredningsutskottets betänkande		699
Inkomst- och utgiftsstat för år 1938, Beredningsutskottets betänkande		717
Kallbadhuset, anordnade av duschar i	70	356
K. F. U. M., anslag till	134	714
Kloakreningsverket, amorteringsplan för	126	736
Kloakreningsverket, tilläggsanslag för anläggningen av	75	371
Kommunala förtroendemän, val av	1, 7, 18, 21, 38, 49, 56, 83 93, 94 109—120, 126 136, 137	18, 65, 143 216, 278, 416 457, 533, 735

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Kommunala uppdrag, R. Liljeblad avsägelse från en del sådana	95	
Kronouppbörds- och exekutionsväsendet, budget för år 1938	132	580, 682, 711 808
Kronouppbördskontoret, inrättande av en ny kontorsbiträdesbefattning av II klass å	11	39
Kälkbackar, anläggning av	17, 24	89
Köp av del av den s. k. allmänningen å Jakobsberg	26	100
Köp av egendomen Bjärby	45	198
Köp av en tomtfastighet inom Bjärby egendom	125	734
Köp av mark för utläggning av en del av Allégatan	51	257
Köp av norra delen av Björnön	127	748
Köp, ev. genom expropriation, av tomten N:o 6 i kv. Inge eller del därav för vidgning av Smedjegatan	20	62
Köp och försäljning av mark för tomtreglering inom kv. Mina samt angränsande delar av Stora gatan och Källgatan	25	95
Köp och försäljning av mark för reglering av stadsäg. 2235 B m. fl. samt närliggande del av Östra Utmarken	44	195
Köttbesiktningsbyrån, höjning av kassörsarvode	130	631, 705
Köttbesiktningsbyrån, kostnaden för nybyggnaden	20	59
Köttbesiktningen, införande av organtvång vid	59, 80	284
Lantegendomarna, nybyggnad och reparation av arbetarebostäder vid Bjärby	106	493
Lantegendomarna, slutamortering av kostnad för tröskverk	34	121
Lantegendomsnämnden, budget för år 1938	131	568, 573, 575 577, 580, 660 707, 710, 835
Lastautomobil, inköp av	47	212
Ledningar, vatten-, avlopps- och gas- i delar av Kristiansborgsallén m. fl. gator, anläggning av	92	453
Ledningar, vatten-, avlopps- och gas- i Vallingatan m. fl. trafikleder, anläggning av	86	442
Ledningar, vatten-, avlopps- och gas- i en del av Apalbyvägen, anläggning av	54	268
Ledningar, vatten-, avlopps- och gas- i delar av Högbergs- och Schenströmsgatorna, anläggning av	44	197
Ledningar, vatten-, avlopps- och gas- å Sandgärdet, anläggning av	36	132

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Ledningar, vatten-, avlopps- och gas-, i en del av Smedjegatan, anläggning av	46	202
Ledningar, vatten-. avlopps- och gas-, i en del av Västermalmsgatan, anläggning av	79	405
Ledningar, vatten-, avlopps- och gas- i en del av Ängsgatan, anläggning av	45	201
Ledningar, igenläggning av Persbobäcken med kulvert genom Övre Rosenhill	108, 135	527, 715
Ledningsanslutningsavgifter för folkskolan å Jakobsberg	46	208
Lekplatser, utökning av sådana	95	
Luftkompressor för tekniska verken, anskaffning av	35	130
Lån, upptagande av ett nytt amorteringslån	82	415
Läroverket, högre allmänna, om- och tillbyggnad för	134	704, 710
Lönenämnden, avsägelse av ledamotskap i	16	
Löneregleringen, allmän översyn av lönestaten	9	
Löneregleringen för hälsovårdstillsyningsmännen	9	31
Löneregleringen för polispersonalen	9	33
Löneregleringen för vaktmästarna vid folkskolan	9	29
Magistraten och rådhusrätten, budget för år 1938	132	580, 679, 710, 807
Magistraten, ålderstillägg åt t. f. assessorn	4	11
Magistraten, återbesättande av stadsvaktmästarebefattningen	10	38
Markbyten för reglering av byggnadsområdet Övre Rosenhill samt ersättning till vissa fastighetsägare för regleringens genomförande	43	193
Markreglering, köp och försäljning av mark för reglering av stadsäg. 2235 B m. fl. samt närliggande del av Östra Utmarken	44	195
Mimer, Byggnadsaktiebolaget, ny aktieteckning i	60	288
Musikundervisning, anslag till	134	714
Mälarens reglering, bidrag till kostnaderna för	34	122
Naturaförmåner, värdesättning av bostads- och bränsleförmåner för år 1937	8	25
Natthärbärget, anslag till	133	696, 713
Nykterhetsnämnden, anslag till	134	694, 714
Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1936	66	341

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Oktroj för systembolaget	56	279
Oljeeldningsanläggningar, föreskrifter för	50	
Pension, förbättrad, åt 1:sta stadsläkaren Carl Thunström	4	10
Pensioner, dyrtidstillägg å vissa äldre sådana	8	24
Pensionsförsäkringen, budget för år 1938	132	581, 692, 711, 812
Pensionsnämnden, anslag till extra kostnader	75	375
Persbobäcken, igenläggning med kulvert genom Övre Rosenhill	108, 135	527, 715
Pilsnerdricka, tillstånd för Lisa Adamsson att utskänka	62	
Pilsnerdricka, tillstånd för Svante Ahlgren att flytta försäljningsrättighet till annan lokal	70	
Pilsnerdricka, tillstånd för Sigrid Andersson att utskänka	63	
Pilsnerdricka, tillstånd för Signe Broman att utskänka	64	
Pilsnerdricka, tillstånd för Ellen Ericsson att utskänka	62	
Pilsnerdricka, tillstånd för Ellis (Alice) Eskilsson att utskänka	63	
Pilsnerdricka, tillstånd för Carl Axel Oskar Gustafsson att försälja	70	355
Pilsnerdricka, tillstånd för Dolly Johansson att utskänka	64	
Pilsnerdricka, tillstånd för Ester Johansson att utskänka	39, 62	
Pilsnerdricka, tillstånd för Maria och Naemi Johansson att utskänka	61	
Pilsnerdricka, tillstånd för Jenny Johnson att utskänka	62	
Pilsnerdricka, tillstånd för Hanna Lindmark att utskänka	63	
Pilsnerdricka, tillstånd för Hj. Lindblom att utskänka	64	
Pilsnerdricka, tillstånd för Agnes Nordfeldt att utskänka	62	
Pilsnerdricka, tillstånd för K. A. Nordqvist att försälja	88	447
Pilsnerdricka, tillstånd för Frithiof Sandberg att utskänka	68	353
Pilsnerdricka, tillstånd för Selma Sevelius att utskänka	64	

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Pilsnerdricka, tillstånd för Gust. Stomberg att utskänka	60	
Pilsnerdricka, tillstånd för Iris Ström att utskänka	63	
Pilsnerdricka, tillstånd för Elvira Ulmer att utskänka	61	
Pilsnerdricka, tillstånd för Rickard Wennerström att utskänka	63	
Pilsnerdricka, tillstånd för Per Arvid Wesslén att utskänka	81	
Planteringarna, budget för år 1938	131	566, 636, 706 787, 789
Polis- och brandstationen, om- och nybyggnader vid	134	709
Polisväsendet och fångvården, budget för år 1938	132	581, 685, 711 809
Polisen, löneregelering för polispersonalen	9	33
Polisen, värdesättning för år 1937 av personalens tjänstebeklädnadsförmån och slitningsersättning	8	26
Reningsanläggning för avloppsvätskan från Kvarnbrovreten m. fl. områden	35	128
Reningsverket för avloppsledningarna, amorteringsplan för	126	736
Reningsverket för avloppsledningarna, tilläggsanslag för anläggningen	75	371
Renhållningsverket, inköp av lastautomobil	71, 106	357, 491
Renhållningsverket, värdesättning för år 1937 av personalens tjänstebeklädnadsförmån	8	26
Revision, anslag till arvode åt en sakkunnig revisor	48, 78	214, 402
Revision, anslutning till en planerad kommunal revisionsbyrå	124	727
Revision av stadens räkenskaper för år 1936	106	495
Revision. avsägelse av revisorsuppdrag	29	
Råttutrotning å fartyg	33	118
Sala—Gysinge—Gefle järnväg, avveckling av järnvägsbolaget	74	365
Sala—Gysinge—Gefle järnväg, stadens utgifter för	19	54
Sjukkasseverksamheten, anslag till	133	713
Skatter, personella, yttrande över förslag ang. avskaffande av	136	

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Skatter, yttrande över förslag till omläggning av den direkta statsbeskattningen och avveckling av den kommunala progressivskatten	136	
Skatteutjämningsfond, avsättande av	135	700, 716
Skogsaccis för år 1937	105	486
Skollovskolonierna, anslag till	134	714
Slumverksamheten, anslag till	133	713
Slumverksamheten, tilläggsanslag till	33	119
Småbåtshamn, anläggning av	40	
Socialregistret, anslag till inventarier för	92	451
Sparvboet, anslag till	133	713
Sporthall för gymnastik och inomhusdrott, överlåtelse av tomt för samt andelsteckning	33, 80, 83	116, 411, 417
Stadsfilm, upptagande av	40, 68	350
Stadsfullmäktige, avsägelse av ledamotskap av E. Falk	122	
Stadsfullmäktige, avsägelse av ledamotskap av H. Carlström	16	
Stadsfullmäktige, förteckning över oavgjorda ärenden m. m.	8	19
Stadsfullmäktige, val av ordförande och vice ordförande för år 1938	136, 137	
Stadsfullmäktigeval, ny fördelning av antalet mandat mellan valkretsarna	78	403
Stadshotellet, grundförstärkning och reparation av	134	709
Stadsläkarna, ändring i instruktionen för	23, 55, 73	85, 275, 364
Stadsparken, ny sommarrestaurant i	134	710
Stadsplanebestämmelser för kv. Filip, K. B:s fastställelse av	15	
Stadsplaneändring betr. del av Stora gatan m. m.	34	124
Stadsplaneändring betr. kv. Hanna och Herta	84	428
Stadsplaneändring beträffande Jakobsberg och Lustigkulla	13, 40, 55	45, 271
Stadsplaneändring betr. kv. Jonas, Jorund och Kol.	107	519
Stadsplaneändring betr. kv. Kettil, Klas, Leif, Leo och Loke	109	530
Stadsplaneändring betr. kv. Linnea och Livia	77	385
Stadsplaneändring betr. Mariaberget och kringliggande kvarter	84, 95, 121	432, 547
Stadsplaneändring betr. kv. Norna	77	392
Stadsplaneändring beträffande Vasagatan m. m.	14, 26, 109	530
Stadsplaneändring för del av Hamnplan samt stadsplanebestämmelser för kv. Silon	13, 39	49
Stadsplaneändring, jämkning av gatuhöjderna för del av Skepparbacken	41, 71	

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Stadsplaneändring och stadsplanebestämmelser betr. kv. Njord	24, 77, 121	91, 381
Stadsvaktmästarebefattningen, återbesättande av	10	38
Statsbeskattningen, yttrande över förslag till omläggning av	136	
S. V. B. järnväg, erinran om stadens borgensförbindelse för AB. Västeråsbanans Intressenters obligationslån	94	
S. V. B. järnväg, ingående av borgen för lån åt AB. Västeråsbanans Intressenter	125	731
Systembolaget, försäljning av byggnadstomt till	75, 85	377, 438
Systembolaget, oktroj för	56	279
Systembolagets restaurant, utsträckt utskänkningstid å	15	
Taxa för upprättande av styckningsplaner	16, 32, 80	114
Taxa, ny, å avgifter för byggnadslov m. m.	15, 31, 80	104
Taxa, vattenlednings- ändring av	104	484
Taxor, elektriska, antagande av nya sådana	96	461
Taxering, fastighets-. anslag till kostnader för	87	445
Taxeringsarbetet, anslag till	134	714
Teaterbolaget, understöd åt	52	259
Tekniska skolan, arvodeshöjning åt rektor	130	628, 704
Tekniska skolan, budget för 1938	130	564, 628, 704 782
Tekniska skolan, inrättande av en kontorsbiträdesbefattning vid	53	263
Tekniska skolan, löne- och pensionsreglering för lärare	130	628, 704
Tekniska skolan, reparationer i	67	347
Tekniska verken, anskaffning av en luftkompressor	35	130
Tekniska verken, inköp av skåpbil	67	346
Tekniska verken, inrättande av en kvinnlig kontorsbiträdestjänst av II klass vid	2	2
Tekniska verken, ålderstillägg åt en mätareavläsare vid	38	141
Tomt i kv. Herta, utbyte av, mot klockaregården	64	
Tomter, försäljning av del av kv. Nimrod till systembolaget	75, 88	377, 438
Tomter, försäljning och överlåtelse av, inom kv. Konrad till K. F. U. M. i och för uppförande av en sporthall	33, 80, 83	116, 411, 417
Tomter, förvärv ev. genom expropriation av tomten N:o 6 i kv. Inge eller del därav för vidgning av Smedjegatan	20	62
Tomter, markbyte för reglering av tomterna n:ris 6 och 7 i kv. Livia	109	529

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Tomtreglering, försäljning av mark för reglering av tomten N:o 14 kv. Loke	52	258
Tomtreglering inom kv. Mina samt angränsande delar av Stora gatan och Källgatan, försäljning och köp av mark för	25	95
Tomtreglering i kv. Norna, försäljning av mark för	24	91
Torngrenska fonden, understöd ur, till Olga Olausson	19	53
Trafikdagar, anordnande av	22	81
Transformatorstation och elektriska ledningar för bostadsområde vid Emaus- och Wijkmansgatorna, anläggning av	123	721
Transformatorstation å norra delen av Blåsbo, anläggning av	2	1
Transformatorstationer jämte ledningar i Rudbecksparken och Kopparbergsvägen samt för Haga m. fl. områden, anläggning av	20	63
Triangelmätning av stadens område	46	204
Tuberkulosföreningen, anslag till	130	631
Tullverket, uppförande av en byggnad för bevakningspersonalen vid djuphamnen	78	399
Tullverket, uppförande av nytt tullhus	79, 134	406, 715
Understöd till J. W. Hallander ur Maria Hallanders donationsfond	87	444
Understöd ur Torngrenska fonden till Olga Olausson	19	53
Understöd åt en f. d. skolstäderska	107	516
Understöd åt f. simlärarinnan Ebba Stål	37, 108	139, 525
Understöd åt änkan efter en kommunalarbetare	107	513
Utgifts- och inkomststat för år 1938	128	551, 753
Utgifts- och inkomststat för år 1938, Beredningsutskottets betänkande		717
Utgifts- och inkomststat för år 1938, Drätselkammarens betänkande		699
Utskänkningstid, utsträckt, å systembolagets restaurant	15	
Uttaxeringen år 1938	135	699, 716
Val av kommunala förtroendemän	1, 7, 18, 21 38, 49, 56, 83 93, 94, 109—120, 126, 136 137	18, 65, 143 216, 278, 416 457, 533, 735

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Vatten-, avlopps- och gasledningar i en del av Apalbyvägen, anläggning av	54	268
Vatten-, avlopps- och gasledningar i delar av Högbergs- och Schenströmsgatorna, anläggning av	44	197
Vatten-, avlopps- och gasledningar å Sandgärdet, anläggning av	36	132
Vatten-, avlopps- och gasledningar i en del av Smedjegatan, anläggning av	46	202
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Vallingatan m. fl. trafikleder, anläggning av	86	442
Vatten-, avlopps- och gasledningar i en del av Västermalmsgatan, anläggning av	79	405
Vatten-, avlopps- och gasledningar i en del av Ängsgatan, anläggning av	45	201
Vattenfallsstyrelsen, nytt kontrakt med, för leverans av elektrisk energi	22	66
Vattenledningstaxa, ändring av	104	484
Vatten- och gasverksstyrelsen, budget för år 1938	131, 132	567, 568, 569, 570, 707, 708, 821
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1936	66	321
Vattenverket, ändrad lönestat för maskinistbefattningen vid	52	261
Verkmästarebefattning för drätselkammarens arbeten, inrättande av	6	16
Vågbrytaren vid kallbadhuset, reparation av	135	715
Vägar, Kungl. Maj:ts utslag ang. anläggning av gångstig vid västra Svartåstranden	15	
Vägskrapa, inköp av	48	213
Västerås Teater A.-Bol., understöd åt	52	259
Ålderdomshemmet, fattigvårdens, omändringsarbeten i sjukhuset	76	378
Ångbåtsbefälhavare, inrättande av ny sådan befattning	3	5
Ångbåtsmaskinist, inrättande av ny sådan befattning	3	8
Ångfärja, inköp och restaurering av	87, 135	446, 715
Årsberättelse, Badhusstyrelsens, för 1936	43	189
Årsberättelse, Barnavårdsnämndens, för 1936	60	291
Årsberättelse, Brandchefens, för 1936	31	101
Årsberättelse, Drätselkammarens, för 1936	50	217
Årsberättelse, Fattigvårdsstyrelsens, för 1936	60	301
Årsberättelse, Hälsovårdsnämndens, för 1936	39	145

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Årsberättelse, Nykterhetsnämndens, för 1936	66	341
Årsberättelse, Vatten- och gasverksstyrelsens, för 1936	66	321
Östra holmen, anordningar för badplatser	126	738

Västerås 1938, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

PROTOKOLL

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 28 Januari 1937.

Närvarande: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Direktören E. Falk, Direktören Axel Sundström, Redaktören And. Pers, Köpmannen Carl Hedberg, Rektorn Hj. Thyresson, Kassören Einar Keijser, Metallarbetaren O. Håwberg, Bokförlagsföreståndaren R. V. Hult, Byggmästaren Fritz Eklund, Studieledaren G. Sund, Tubdragaren K. Engdahl, Stuveriförmannen Carl Hellström, Direktören R. Liljeblad, Arbetsförmedlingsföreståndaren Josef Widén, Kaptenen G. Robsahm, Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, Posttjänstemannen E. L. Östlund, Järnvägstjänstemannen Thure Bergquist, Brandförmannen Ernst Johansson, Överingenjören Carl Henning, Verkmästaren Gust. Karlsson, Kontoristen C. G. R. Sjöberg, Byggnadssnickaren David Johansson, Muraren Martin Hellblom, Inköpschefen John A. Lundgren, Fru Ebba Berg, Hyvlaren K. H. Thorén, Förrådsförmannen Hugo Fredriksson, Kommunalarbetaren Nils G. Löf, Fru Ebba Holmström, Advokaten Ruben Nyman, Filaren Viktor Persson, Fru Anna Westberg, Folkskoleinspektören Em. Granér, Lantbruksingenjören H. Welin-Berger, Kassören Gösta Lundberg, Montören Arthur Lundell, Snickaren J. A. Grönberg, Fru Anna Lundell, Lokomotivmästaren Eric Holmström och Ingenjören N. A. Ramqvist.

Frånvarande med godkänt förfall: Expeditören C. G. Pettersson, Folkskolläraren G. Leontein, Svarvaren Hugo Carlström, Lasarettsläkaren I. Behring, Förmannen Gunnar Larsson och Civilingenjören Hugo Trangius.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 1.

Ang. nya stadsfullmäktigeledamöter.

Jämlikt till stadsfullmäktige överlämnade utdrag av magistratens protokoll för den 9 innevarande januari, vilka utdrag nu föredrogos, hade genom verkställda röstsammanräkningar till ledamöter av stadsfullmäktige efter avgångna ledamöterna Förmannen E. A. Westholm och Överingenjören Oscar

Hellman för återstoden av nu löpande mandatstid eller till den 1 januari 1939 utsetts Lokomotivmästaren Eric Holmström och Ingenjören N. A. Ramqvist.

De nyvalda ledamöterna, vilka nu voro tillstädes, hälsades av ordföranden välkomna till deltagandet i stadsfullmäktiges arbete.

§ 2.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Sundström och Ramqvist att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i samband varmed bestämdes, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset måndagen den 1 nästkommande februari kl. 12.30 em.

§ 3.

Ang. anläggande av en transformatorstation å norra delen av Blåsbo.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 1 december 1936 hade vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville av lånemedel anvisa ett anslag av 12.750 kronor för anläggande dels av en underjordisk transformatorstation i närheten av korsningen mellan Förenings- och Wahlbecksgatorna, dels ock av en högspänningskabel mellan Karlslund och transformatorstationen jämte diverse lågspänningsledningar.

Drätselkammaren hade i häröver den 7 innevarande januari avgivet yttrande tillstyrkt berörda framställning samt tillika föreslagit, att stadsfullmäktige måtte uppdraga åt drätselkammaren att underställa beslutet Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse i vad detsamma anginge kostnadens bestridande med lånemedel.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 1) godkände stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar vad vatten- och gasverksstyrelsen samt drätselkammaren sålunda hemställt och föreslagit.

§ 4.

Ang. inrättande av en ny befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass vid tekniska verken.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 22 december 1936 hade lönenämnden, i anledning av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta om inrättande från och med den 1 januari 1937 av ytterligare en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass vid tekniska verken med placering i lönegrupp 17 å stadens lönestat.

Lönenämnden hade därvid meddelat, att nämndens ordförande Herr Sundström reserverat sig mot dess beslut i det att han ansett, att vatten- och gasverksstyrelsens framställning icke borde föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Drätselkammaren hade i avgivet yttrande den 7 innevarande januari tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta i enlighet med lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 2) och sedan Herr Sundström yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande biföllo stadsfullmäktige utan omröstning lönenämndens av drätselkammaren tillstyrkta hemställan.

§ 5.

Ang. inrättande av en befattning som ångbåtsbefälhavare.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 9 oktober 1936 hade hamnstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 januari 1937 inrätta en ny ordinarie befattning, benämnd ångbåtsbefälhavare, med placering i 30:de lönegruppen av stadens lönestat.

Lönenämnden, som förehaft ärendet till förberedande behandling, hade i skrivelse den 22 december 1936 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta i enlighet med hamnstyrelsens förslag.

Jämväl drätselkammaren hade yttrat sig i frågan och i skrivelse den 7 innevarande januari även för sin del tillstyrkt framställningen.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 3) godkände stadsfullmäktige utan omröstning det av hamnstyrelsen väckta förslaget.

§ 6.

Ang. inrättande av en befattning som ångbåtsmaskinist.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 9 oktober 1936 hade hamnstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 januari 1937 skulle inrättas en ny ordinarie befattning, benämnd ångbåtsmaskinist, med placering i 25:te lönegruppen av stadens lönestat.

Lönenämnden, som förehaft ärendet till förberedande behandling, hade i skrivelse den 22 december 1936 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta i enlighet med hamnstyrelsens förslag.

Jämväl drätselkammaren hade yttrat sig i frågan och i skrivelse den 7 innevarande januari även för sin del tillstyrkt framställningen.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 4) godkände stadsfullmäktige utan omröstning det av hamnstyrelsen väckta förslaget.

§ 7.

Ang. förbättrade pensionsförmåner åt f. d. förste stadsläkaren.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 februari 1936 hade lönenämnden, i anledning av en genom magistraten till stadsfullmäktige inkommen framställning från f. förste stadsläkaren Carl Thunström om förbättrade pensionsförmåner för sin del föreslagit, att Doktor Thunström måtte tilldelas ett årligt tillägg till pensionen å 500 kronor att vara personligt och utgå av uttaxerade medel från och med ingåengen av år 1936.

Drätselkammaren, som yttrat sig i ärendet, hade hemställt, att Doktor Thunströms framställning icke måtte föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Vid föredragning den 30 april 1936 av handlingarne i detta ärende, vilka handlingar funnos intagna bland stadsfullmäktiges tryckta handlingar för år 1936 under N:o 35, hade stadsfullmäktige beslutat återremittera frågan till lönenämnden och drätselkammaren för vidare beredning.

I anledning härav hade nu förnyade yttranden inkommit från nämnda myndigheter, och funnos dessa yttranden intagna under N:o 5 av de tryckta handlingarne för dagen. Såväl lönenämnden som drätselkammaren hade därvid vidhållit de förslag, som de tidigare framställt.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet yrkades dels av Herr Sundström bifall till lönenämndens förslag, dels ock av Herr Eklund bifall till drätselkammarens hemställan.

Sedan överläggningen förklarats avslutad framställdes proposition å de sålunda gjorda yrkandena, och fattade stadsfullmäktige därvid genom begärd och anställd omröstning med 30 ja, emot 11 nej, avgivna för bifall till lönenämndens förslag sitt beslut i ärendet enligt drätselkammarens hemställan, vadan alltså den i ärendet gjorda framställningen icke skulle till någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

§ 8.

Ang. ålderstillägg åt t. f. magistratsassessorn.

I anledning av en hemställan från magistraten till lönenämnden, att nämnden ville yttra sig över ett i förslaget till utgifts- och inkomststat för år 1937 för magistraten och rådhusrätten upptaget förslag, att t. f. assessorn vid rådhusrätten och magistraten Martin Lindheimer skulle från och med den 1 januari 1937 placeras i andra lönegraden av 45:te lönegruppen, hade lönenämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 22 december 1936 föreslagit stadsfullmäktige *att* förklara den nuvarande innehavaren av vakanssatta befattningen som assessor vid rådhusrätten och magistraten berättigad att tillsvidare från och med den 1 januari 1937 åtnjuta avlöning i 2:dra lönegraden

av lönegrupp 45, *att* förklara den ifrågavarande befattningshavarens änka och barn berättigade till familjepension i enlighet med de för ordinarie befattningshavare gällande bestämmelserna under förutsättning, att bidrag till familjepension erlades med stadgat belopp jämväl för den tid, som förflutit sedan befattningen av honom tillträddes, samt *att* medgiva Lindheimer rätt att erlägga såväl löpande som upplupna pensionsbidrag genom kvittning i erforderlig utsträckning mot honom tillkommande ålderstillägg.

Drätselkammaren hade i häröver avgivet yttrande den 7 innevarande januari tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta i enlighet med lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 6) och sedan Herrar Engdahl, Sundström och borgmästaren yttrat sig utan att annat yrkande framställdes än av Herr Sundström om bifall till den föreliggande framställningen, godkände stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar vad lönenämnden föreslagit.

§ 9.

Ang. anordningar för ökat upplagsutrymme vid djuphamnen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 31 december 1936 hade hamnstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville för bestridande av kostnaderna för vissa anordningar för erhållande av ökat kajutrymme för malmupplag å djuphamnskajen anvisa 3.500 kronor att gäldas av hamnens inkomster under år 1937.

Drätselkammaren, som förehavt ärendet till förberedande behandling, hade i avgivet utlåtande den 7 innevarande januari tillstyrkt hamnstyrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 7) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 10.

Ang. anskaffande av en gripskopa till vipparmskranen i djuphamnen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 31 december 1936 hade hamnstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för gäldande av kostnaderna för anskaffande av en gripskopa för vipparmskranen vid djuphamnen, av lånemedel anvisa 6.250 kronor.

Drätselkammaren hade i häröver avgivet utlåtande den 7 innevarande januari tillstyrkt hamnstyrelsens framställning och tillika föreslagit, att stadsfullmäktige ville uppdraga åt drätselkammaren att underställa beslutet i ären-

det Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse, i vad detsamma avsåge anslagets gäldande med lånemedel.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 8) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning vad hamnstyrelsen och drätselkammaren sålunda hemställt och föreslagit.

§ 11.

Ang. markförsäljning av stadsäg. 1584.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 7 innevarande januari hade drätselkammaren, med förmälan, att kammaren enligt köpekontrakt den 4 januari 1937 under förbehåll av stadsfullmäktiges godkännande till fru Elsa I:son Sjöberg försålt ett område om c:a 330 kvm. av stadsägan N:o 1584, beläget mellan en köparen tillhörig fastighet samt Lindsborgsgatan, Thunbyvägen och Anderslundsgatan, för en köpeskilling av fem kronor pr kvm., anhållit om stadsfullmäktiges godkännande av denna försäljning.

Stadsfullmäktige biföllo efter tagen del av handlingarne i ärendet utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 12.

Ang. inrättande av en verkmästarebefattning och en ny förmanstjänst för drätselkammarens arbeten.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 7 innevarande januari hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta om inrättande å ordinarie stat från och med den 1 januari 1937 av en befattning såsom verkmästare vid stadens byggnadsarbeten, placerad i lönestatens grupp 30, och en befattning såsom förman vid stadens grusgrop, placerad i lönegrupp 25.

Lönenämnden hade i avgivet utlåtande över denna framställning den 12 innevarande januari tillstyrkt bifall till densamma.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 9) godkände stadsfullmäktige till alla delar drätselkammarens förslag.

§ 13.

Ang. återbesättande av förmanstjänst vid drätselkammaren.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 7 innevarande januari hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren att vidtaga åtgärder för återbesättande med ordinarie innehavare av en genom förmannen Carl Hjalmar Petterssons avgång med pension den 31 januari 1937 ledigbliven befattning som förman vid stadens byggnadsarbeten.

Lönenämnden hade i avgivet yttrande över framställningen den 12 innevarande januari tillstyrkt drätselkammarens hemställan.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 10) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 14.

Ang. val av en del kommunala förtroendemän.

Sedan stadsfullmäktige den 21 december 1936 uppdragit åt beredningsutskottet att inkomma med förslag rörande erforderliga fyllnadsval i anledning av Överingenjören Oscar Hellmans entledigande från av honom innehavda kommunala förtroendeuppdrag, så valde stadsfullmäktige nu med acklamation enligt av utskottet i skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande januari avgivet förslag. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 11):

till ledamot i *drätselkammaren* för tiden intill 1937 års utgång Inköpschefen John Lundgren,

till suppleant i *taxeringsnämnden för 7:de distriktet* för år 1937 Folkskolläraren Edvin Sigroth,

till ledamot i *kommittén för utredning rör. högre allmänna läroverkets lokalbehov* Direktören Ragnar Liljeblad,

till ledamot i styrelsen för *Statens Elektrotekniska fackskola i Västerås* för åren 1937—1939 Teknologie Doktorn John Wennerberg,

till ledamot i *arbetslöshetskommittén* för tiden intill 1937 års utgång nuvarande suppleanten i kommittén Ingenjören Nils Ramqvist samt till suppleant i kommittén efter Herr Ramqvist Ingenjören G. H. Zanders

samt till ledamot i *rådhuskommittén* Direktören Ragnar Liljeblad.

Vidare valde stadsfullmäktige enligt beredningsutskottets i samma skrivelse framställda förslag, likaledes med acklamation:

till huvudman i *Västerås stads sparbank,* efter avlidne Domprosten Fredr. Fåhræus, för åren 1937—1941 Kaptenen Georg Robsahm,

till suppleant i *polisnämnden* efter avlidne stadsombudsmannen R. Tenow, för återstoden av år 1937, att inträda vid förfall för Drätseldirektören T. Öberg, Advokaten Ruben Nyman

samt till suppleant i *taxeringsnämnden för 6:te distriktet* för år 1937 i stället för disponenten Oscar Johansson, vilken på egen begäran entledigades från uppdraget, Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson.

§ 15.

Ang. förteckning över oavgjorda ärenden.

Med skrivelse till stadsfullmäktige den 31 december 1936 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 12) hade stadsfullmäktiges sekreterare överlämnat jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 21 juni 1935 uppgjord förteckning över vissa oavgjorda ärenden samt beslut, vilka ännu ej verkställts.

Stadsfullmäktige beslöto efter yttranden av Herrar Engdahl, Eklund och Henning lägga förteckningen till handlingarne.

§ 16.

Ang. dyrtidstillägg å vissa äldre pensioner.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 innevarande januari hade lönenämnden föreslagit, att stadsfullmäktige ville besluta, att hittills gällande bestämmelser angående dyrtidstillägg å vissa äldre pensioner och s. k. pensionsersättningar skulle vara gällande även under år 1937.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 14 innevarande januari tillstyrkt detta förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 13) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 17.

Ang. värdesättning av bostads- och bränsleförmån.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 innevarande januari hade lönenämnden hemställt, att stadsfullmäktige måtte för år 1937 enligt mom. 7 c av allmänna villkor och bestämmelser för stadens lönestat fastställa värdena å vissa befattningshavare tillkommande naturaförmåner av bostad och bränsle att avräknas å dessa befattningshavares löner på sätt närmare angivits i nämndens berörda skrivelse.

Drätselkammaren hade i häröver den 14 innevarande januari avgivet yttrande tillstyrkt lönenämndens förslag.

Efter föredragning av berörda handlingar, vilka funnos återgivna i stadsfullmäktiges tryckta handlingar för dagen under N:o 14, biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 18.

Ang. värdesättning av beklädnadsförmån.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 innevarande januari hade lönenämnden föreslagit, att stadsfullmäktige måtte för år 1937 bestämma värdet av förmånen av fri beklädnad för en var av de befattningshavare, som enligt lönestaten åtnjöte sådan, till 215 kronor för personal vid polisverket, 170 kro-

nor för personal vid brandverket och 60 kronor för personal vid renhållningsverket samt besluta, att den kriminalkonstapel och kriminalöverkonstapel för året tillkommande slitningsersättningen skulle utgå med 215 kronor.

Drätselkammaren hade i häröver den 14 innevarande januari avgivet yttrande tillstyrkt lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 15) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 19.

Ang. lönebestämmelser för folkskolans lärarepersonal.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 innevarande januari hade lönenämnden, som samtidigt yttrat sig över folkskolestyrelsens i samband med budgetförslaget för år 1937 framförda och av stadsfullmäktige den 21 december 1936 till nämnden remitterade begäran om viss löneförbättring för skolkökslärarinnorna, föreslagit, att stadsfullmäktige ville, med staden förbehållen rätt att däri företaga den ändring, som kunde föranledas av eventuell statlig löneregler för ifrågavarande personal, och utan avseende å ovanberörda framställning från folkskolestyrelsen beträffande skolkökslärarinnorna, fastställa i lönenämndens skrivelse angivna lönebestämmelser rörande folk- och småskolans samt högre folkskolans lärarepersonal att gälla tillsvidare under år 1937.

Drätselkammaren hade i häröver avgivet yttrande den 14 innevarande januari tillstyrkt lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet, vilka funnos intagna under N:o 16 i de tryckta handlingarne för dagen, uppstod överläggning, varunder yrkades dels av Herr Granér, med instämmande av Herrar Engdahl, Pers och Sund samt Fru Berg, bifall till folkskolestyrelsens förslag beträffande skolkökslärarinnornas löner, dels av Herrar Sundström och Keijser bifall till lönenämndens förslag, dels ock av Herrar Thyresson och vice ordföranden återremiss till lönenämnden av frågan om skolkökslärarinnornas löner samt i övrigt bifall till lönenämndens förslag.

Vid framställd proposition å Herr Thyressons yrkande och frågan om omedelbart avgörande av folkskolestyrelsens förslag beträffande skolkökslärarinnorna beslöto stadsfullmäktige återremittera frågan till lönenämnden.

Härefter godkände stadsfullmäktige i övriga delar lönenämndens förslag.

§ 20.

Ang. löneregglering för folkskolans vaktmästare,

Sedan stadsfullmäktige den 21 december 1936 vid behandlingen av stadens budget för innevarande år till lönenämnden för förberedande behandling remitterat folkskolestyrelsens på framställning av vederbörande befattnings-

hälsovårdstillsyningsmännen och polispersonalen.

havare gjorda förslag om uppflyttning av vaktmästarne vid folkskolan från lönegrupp 25 till lönegrupp 27, hade lönenämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 innevarande januari avstyrkt bifall till folkskolestyrelsens förslag.

Vidare hade, efter det hälsovårdsnämnden till lönenämnden överlämnat en till lönenämnden och stadsfullmäktige ställd skrivelse från hälsovårdstillsyningsmännen, däri dessa anhållit, att deras befattningar måtte från och med den 1 januari 1937 uppflyttas från lönegrupp 26 till lönegrupp 27 samt att de måtte tilldelas beklädnadsbidrag, lönenämnden med skrivelse den 12 innevarande januari överlämnat handlingarne till stadsfullmäktiges avgörande och därvid föreslagit, att stadsfullmäktige ville lämna den ifrågavarande framställningen utan avseende.

Slutligen hade lönenämnden med skrivelse den 12 innevarande januari överlämnat en till stadsfullmäktige ställd genom polisnämnden inkommen skrivelse från polisföreningen Kamraterna i Västerås om förbättrade löneförmåner och därvid på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville lämna jämväl denna framställning utan avseende.

Drätselkammaren hade i avgivna särskilda yttranden den 14 innevarande januari även för sin del avstyrkt framställningarne.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:ris 19—21) uppstod en stunds överläggning, varunder yrkades dels av Herrar Sundström och Eklund bifall till lönenämndens förslag, dels ock av Herr Henning, med instämmande av Herrar Engdahl, Bergquist, Sund, vice ordföranden, Robsahm, Liljeblad, Östlund, Hellblom och Granér och med vilka Herr Borgmästaren förenade sig, återremiss av dessa frågor till lönenämnden med uppdrag i samband därmed för nämnden att efter inhämtande av uppgifter inkomma med yttrande rörande den nuvarande lönestatens läge i förhållande till löneställningen för olika befattningshavaregrupper i med Västerås jämförbara städer.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å återremissyrkandet och frågan om ärendets omedelbara avgörande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med Herr Hennings förslag återremittera ifrågavarande ärenden till lönenämnden.

§ 21.

Ang. återbesättande av stadsvaktmästarebefattningen.

Sedan magistraten i skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande januari meddelat, att stadsvaktmästaren Per Berglund beviljats avsked med utgången av februari månad 1937 samt hemställt, att tjänsten måtte få återbesättas i vanlig ordning, hade såväl lönenämnden som drätselkammaren i

avgivna yttranden den 12 och den 14 innevarande januari tillstyrkt, att stadsfullmäktige måtte medgiva befattningens omedelbara återbesättande med ordinarie innehavare. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 20.)

Stadsfullmäktige biföllo efter av dessa handlingar tagen del utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 22.

Ang. inrättande av en ny ordinarie biträdesbefattning å kronouppbördskontoret.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande januari hade magistraten under hänvisning till innehållet i en vidfogad framställning från kronouppbördskassören hemställt, att extra biträdet å kronouppbördskontoret Edit Kristina Dettel måtte anställas å ordinarie stat med placering i 17:de lönegruppen.

Lönenämnden, som förehaft ärendet till förberedande behandling, hade i avgivet yttrande den 12 innevarande januari hemställt, att stadsfullmäktige ville lämna den ifrågavarande framställningen om inrättande av en ny ordinarie befattning såsom kontorsbiträde av II klass å kronouppbördskontoret utan avseende.

Jämväl drätselkammaren hade yttrat sig i ärendet den 14 innevarande januari och därvid i likhet med lönenämnden hemställt, att framställningen måtte lämnas utan avseende. Drätselkammaren hade dock meddelat, att Herr Keijser anfört reservation emot drätselkammarens beslut.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet uppstod överläggning, varunder dels Herrar Hult, Robsahm, Engdahl, Keijser och Granér, med vilka Herr Borgmästaren instämde, yrkade bifall till magistratens förslag på det sätt, att å kronouppbördskontoret skulle inrättas en ny ordinarie befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass, dels ock Herr Eklund återremiss av ärendet till lönenämnden för ytterligare utredning.

Vid efter överläggningens slut först framställd proposition å sistberörda yrkande och frågan om ärendets omedelbara avgörande beslöto stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 28 ja emot 12 nej, avgivna för bifall till återremissyrkandet, omedelbart företaga ärendet till avgörande.

Härefter fattade stadsfullmäktige vid framställd proposition å övriga föreliggande yrkanden och förslag sitt beslut i ärendet enligt det av Herr Hult m. fl. under överläggningen framställda yrkandet.

§ 23.

Ang. omorganisation av en biträdes-

I anledning av dels stadsfullmäktiges beslut den 21 december 1936 att till lönenämnden remittera en av fattigvårdsstyrelsen i samband med förslag

befattning å fattigvårdsbyrån till kassörsketjänst.

till utgifts- och inkomststat för år 1937 gjord framställning om förändring av den befattning som kvinnligt kontorsbiträdee av I klass, som funnes inrättad å fattigvårdsbyrån, till en befattning som kassörska med placering i lönegrupp 26 å stadens lönestat, dels ock ett av fattigvårdsstyrelsen till lönenämnden framfört förslag om vissa förändringar av den för fattigvårdssysslomannen gällande instruktionen, bland annat avseende, att sysslomannen skulle befrias från ansvaret för kassagöromålen och bokföringen, hade lönenämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 innevarande januari förslagit, att stadsfullmäktige ville *dels* lämna fattigvårdsstyrelsens framställning om inrättande av en kassörsketjänst å fattigvårdsbyrån utan avseende, *dels ock* besluta sådan ändring i den för fattigvårdssysslomannen den 25 september 1919 fastställda instruktionen, att § 2 mom. 8:o, 10:o, 11:o och 12:o erhölle följande lydelse:

"Mom. 8, att vaka över och göra sig förtrogen med det sätt, varpå fattigvården i de olika distrikten utövas samt lämna vederbörande distriktschefer och vårdare erforderliga råd och anvisningar;

mom. 10, att själv eller genom tillsyningsmännen mottaga ansökningar om understöd samt efter verkställd undersökning av fattigvårdsbehovet bevilja understöd till sådana enligt 1 § i lagen om fattigvården därtill behöriga personer, vilka icke hänvisas till vederbörande distriktsråd;

mom. 11, att omhänderhava fattigvårdens värdehandlingar och arkivalier, övervaka och inför styrelsen ansvara för dess bokföring, hava uppsikt över kassarörelsen samt tillse, att utbetalningar icke verkställas utan vederbörlig attest och att inflytande medel, som ej äro för den dagliga rörelsen behövliga, insättas i bank; ävensom därest ej särskild person förordnats att handhava kassagöromålen, ansvara för kassan och verkställa förekommande utbetalningar; skolande sysslomannen vara pliktig att för sin värdeförvaltning ställa av styrelsen godkänd borgen;

mom. 12, att leda och övervaka upplåggandet och förandet av socialregister i enlighet med därom utfärdade författningar och av fattigvårdsstyrelsen beslutade tillämpningsföreskrifter."

Drätselkammaren hade avgivit yttrande i ärendet den 14 innevarande januari och därvid hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta

att, under förklaring, att det kassörskearvode, vilket åtnjötes av I klass kontorsbiträdet å fattigvårdsbyrån, finge vid biträdets pensionering inräknas i det underlag, varå pensionen skulle utgå, lämna fattigvårdsstyrelsens framställning om biträdesbefattningens omändring till kassörsketjänst utan avseende,

samt att godkänna de påkallade ändringarne i instruktionen för fattigvårdssysslomannen enligt lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (stadsfullmäktiges handlingar N:o 22) fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet till alla delar enligt drätselkammarens hemställan.

§ 24.

Ang. byggnadsförbud å Jakobsberg.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 december 1936 hade byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville hos Konungens Befallningshavande i länet göra framställning om nybyggnadsförbud inom de delar av Jakobsberg och Lustigkulla, som begränsades i söder av Hammarbygatan och dess förlängning väster ut, i väster av stadsägan N:o 881 eller Råby egendom samt stadsägoområdena N:o 1046, 1049 och 1058, utgörande delar av Vallby by, i norr av stadsägoområdet N:o 1058 samt i öster av Skerikesvägen, Lustigkullagatan, Djäknebergsgatan och stadsplaneområdets västra begränsningslinje.

Drätselkammaren, som förehaft detta ärende till förberedande behandling, hade i avgivet yttrande den 14 innevarande januari hemställt, att byggnadsnämndens framställning icke måtte föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd, därvid drätselkammaren emellertid meddelat, att kammarens ordförande Herr Eklund jämte dess ledamot Herr Widén reserverat sig emot drätselkammarens förslag under yrkande, att byggnadsnämndens framställning måtte bifallas.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 23) uppstod överläggning, därvid Herr Borgmästaden förordade bifall till byggnadsnämndens förslag, samt Herr Welin-Berger yrkade, att stadsfullmäktige måtte enligt drätselkammarens hemställan avslå byggnadsnämndens förslag.

Vid framställning av proposition å de sålunda gjorda yrkandena beslöto stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 28 nej emot 9 ja, avgivna för drätselkammarens hemställan, bifalla byggnadsnämndens förslag.

§ 25.

Ang. stadsplanebestämmelser för kvarteret Silon å hamnplanen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande januari hade byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ändring av stadsplanen för del av Hamnplan samt stadsplanebestämmelser för ett föreslaget kvarter, Silon, i enlighet med vid framställningen fogade karta och beskriv-

ning, upprättade av stadsingenjören och stadsarkitekten den 12 januari 1937, ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Drätselkammaren hade i avgivet yttrande över framställningen den 14 innevarande januari tillstyrkt förslagets godkännande.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet, vilka funnos återgivna under N:o 24 i de tryckta handlingarne för dagen, fattade stadsfullmäktige beslut i frågan enligt byggnadsnämndens förslag.

§ 26.

Ang. försäljning av tomtmark inom kvarteret Pistolen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande januari hade drätselkammaren, sedan spekulant anmält sig för köp av en tomt inom kvarteret Pistolen, belägen öster om stadens köttbesiktningsbyrå, om cirka 1.090 kvm. areal, hemställt, att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren att på sätt, som kunde vara med stadens fördel förenat, försälja återstående del av tomtmark inom kvarteret Pistolen å f. d. regementsområdet i sådan omfattning, att eventuellt behövlig utvidgning av köttbesiktningsbyråns tomt ej äventyrades.

Stadsfullmäktige biföllo efter härav tagen del utan omröstning drätselkammarens framställning.

§ 27.

Ang. förlängt nybyggnadsförbud för kvarteren vid östra sidan av Vasagatan.

Med remiss den 9 innevarande januari hade magistraten till stadsfullmäktige överlämnat Konungens Befallningshavandes i länet resolution den 23 december 1936, varigenom Konungens Befallningshavande, med bifall till av stadsfullmäktige jämlikt beslut den 26 november 1936 gjord framställning, medgivit, att giltighetstiden för det av Konungens Befallningshavande den 9 januari 1936 meddelade nybyggnadsförbudet för de byggnadskvarter som gränsade till östra sidan av Vasagatan mellan Smedjegatan och Nedre Trädgårdsgatan förlängdes att gälla ytterligare ett år, räknat från den 9 januari 1937, dock högst intill dess stadsfullmäktige fattat beslut om ifrågasatt stadsplaneändring för ifrågavarande trafikled, skolande Konungens Befallningshavandes beslut underställas Kungl. Maj:ts prövning.

Vid resolutionen hade fogats styrkt avskrift av det yttrande, som i ärendet avgivits av länsarkitekten Edv. Lundquist.

Stadsfullmäktige beslöto lägga ovanberörda skrivelser till handlingarne.

§ 28.

Kungl. Maj:ts utslag ang. iordningställande av gångstig utefter västra Svartåstranden.

Föredrogs och lades till handlingarne Kungl. Maj:ts i regeringsrätten den 3 december 1936 givna utslag på de besvär Fabrikören A. L. Holm anfört över Konungens Befallningshavandes i Västmanlands län den 7 maj 1936 meddelade utslag i fråga om klander av stadsfullmäktiges beslut den 28 november 1935 att iordningställa en gångstig utefter västra stranden av Svartån från Skerikesbron till gränsen mot Vallby inägor, utvisande, att Kungl. Maj:t ej funnit skäl att göra ändring i Konungens Befallningshavandes utslag.

§ 29.

K. B:s res. ang. stadsplanebestämmelser för kv. Filip.

Föredrogs och lades till handlingarne Konungens Befallningshavandes i länet resolution den 14 december 1936, varigenom stadsfullmäktiges beslut den 29 oktober 1936 att antaga stadsplanebestämmelser för kvarteret Filip fastställts.

§ 30.

K. B:s res. ang. utsträckt utskänkningstid å systembolagets restaurant.

Föredrogs och lades till handlingarne Konungens Befallningshavandes i länet resolution den 15 innevarande januari, varigenom Konungens Befallningshavande med bifall till stadsfullmäktiges enligt beslut den 21 december 1936 gjorda framställning förordnat, att utskänkning av rusdrycker å systembolagets i Västerås II klass restaurant i stadshotellet eller i den lokal, dit ifrågavarande restaurant eventuellt kunde bliva förflyttad, finge tillsvidare äga rum till kl. 11 em., dock att tiden för sådan utskänkning i matsal i samband med måltid finge utsträckas till kl. 12 midnatt.

§ 31.

Ang. meddelande om val av ordf. och vice ordf. i drätselkammaren samt om arbetsfördelningen mellan ledamöterna.

Anmäldes till stadsfullmäktige inkomna utdrag av drätselkammarens protokoll för den 7 innevarande januari utvisande av drätselkammaren företagna val av ordförande och vice ordförande samt beslut ang. arbetsfördelningen mellan drätselkammarens ledamöter m. m.

§ 32.

Ang. ny taxa å avgifter för byggnadslov m. m.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 9 innevarande januari hade byggnadsnämnden framfört förslag till ny taxa avseende avgifter för erhållande av byggnadslov m. m. i Västerås.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr vice ordföranden remittera framställningen för yttranden till beredningsutskottet och drätselkammaren.

§ 33.

Ang. taxa för upprättande av stycknings-planer.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 9 innevarande januari hade byggnadsnämnden framfört förslag till taxa för upprättande av styckningsplaner i Västerås.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr vice ordföranden remittera framställningen för yttranden till beredningsutskottet och drätselkammaren.

§ 34.

H. Carlström med avsägelse av ledamotskap av stadsfull-mäktige.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 17 innevarande januari hade Svarvaren Hugo Carlström på grund av avflyttning från staden den 1 februari 1937 anhållit om befrielse från ledamotskapet av stadsfullmäktige samt uppdraget att vara ledamot av arbetslöshetskommittén.

Stadsfullmäktige biföllo den sålunda gjorda framställningen.

I anledning av den härigenom uppkomna ledigheten inom stadsfullmäktige skulle anmälan göras till magistraten i och för verkställandet av röstsammanräkning för utseende av ny stadsfullmäktigeledamot i den avgångnes ställe.

Vidare anmodades beredningsutskottet att till stadsfullmäktige avgiva förslag till val av ny ledamot i arbetslöshetskommittén i stället för Herr Carlström.

§ 35.

E. Keijser med avsägelse av uppdraget att vara ordförande i fattigvårdsstyrelsen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 26 innevarande januari hade Kassören Einar Keijser anhållit om befrielse från uppdraget att vara ordförande i fattigvårdsstyrelsen.

Stadsfullmäktige biföllo denna framställning samt uppdrogo åt beredningsutskottet att till stadsfullmäktige inkomma med förslag till uppdragets återbesättande.

§ 36.

Axel Sundström med avsägelse av ledamotskap i lönenämnden.

I skrivelse till stadsfullmäktige denna dag hade Direktören Axel Sundström anhållit om befrielse från uppdraget att vara ledamot av lönenämnden.

Stadsfullmäktige biföllo ansökningen samt uppdrogo åt beredningsutskottet att upprätta förslag till val av ny ledamot av nämnden i den avgångnes ställe.

§ 37.

Ang. anläggning av kälkbackar inom stadens område.

I nu avgiven skriftlig motion föreslogo fruarna Berg, Holmström, Westberg och Lundell att åtgärder genom drätselkammarens försorg måtte vidtagas för anläggande av kälkbackar inom stadens område.

Stadsfullmäktige beslöto remittera framställningen till drätselkammaren för utlåtande.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 1 februari 1937.

ALB. LUNDKVIST.

Axel Sundström. *N. Ramqvist.*

Offentligen uppläst den 1 februari 1937; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 25 Februari 1937.

Närvarande: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Direktören Erik Falk samt Herrar Sundström, Pers, Hedberg, Leontein, Thyresson, Keijser, Håvberg, Sund, Engdahl, Hellström, Liljeblad, Widén, Robsahm, C. W. Karlsson, Östlund, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Sjöberg, Hellblom, Lundgren, Fru Berg, Herrar Thorén, Fredriksson, Löf, Fru Holmström, Herrar Nyman, Persson, Fru Westberg, Herrar Behring, G. Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Trangius, Lundell, Grönberg, Fru Lundell, Herrar Holmström och E. V. Larsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Pettersson, Hult, Eklund, David Johansson och Ramqvist.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr Rådmannen V. Åsberg.

§ 38.

Ang. val av ny stadsfullmäktigledamot.

Jämlikt till stadsfullmäktige överlämnat utdrag av magistratens protokoll för den 15 innevarande februari hade genom verkställd röstsammanräkning till ledamot av stadsfullmäktige efter avgångne ledamoten Svarvaren Hugo Carlström för återstoden av nu löpande mandatstid eller till den 1 januari 1939 utsetts motormontören E. V. Larsson.

Den nyvalde ledamoten, vilken nu var tillstädes, hälsades av ordföranden välkommen till deltagande i stadsfullmäktiges arbeten.

§ 39.

Justering.

Uppdrogs åt Herr Holmström och Fru Lundell att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i samband varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset måndagen den 1 nästkommande mars kl. 12.30 em.

§ 40.

Ang. ett understöd ur Torngrenska fonden.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 25) hade drätselkammaren föreslagit, att stadsfullmäktige måtte av Torngrenska fondens medel bevilja Fru Olga Olausson ett månatligt understöd av 100 kr. att utgå från och med innevarande års början tillsvidare under samma år.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning drätselkammarens förslag.

§ 41.

Ang. stadens utgifter för Sala—Gysinge—Gefle järnväg.

Sedan stadsfullmäktige den 26 november 1936 uppdragit åt drätselkammaren att inkomma med utredning rörande användningen av de medel, som staden på grund av lämnad garanti inbetalat för Sala—Gysinge—Gefle Nya Järnvägsaktiebolag, hade drätselkammaren med skrivelse den 4 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 26) överlämnat en förklaring från järnvägsbolaget samt en bekräftelse från Stockholms Enskilda Bank, att det järnvägsbolagets obligationslån, varå staden tecknat borgen, blivit till fullo infriat, samt hemställt, att stadsfullmäktige måtte låta vid vad sålunda i ärendet förekommit bero.

Stadsfullmäktige fattade efter tagen del av handlingarne i ärendet beslut i frågan, på sätt drätselkammaren hemställt.

§ 42.

Ang. anslag till flickläroverket.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 4 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 27) föreslagit, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för tiden 1 juli 1937—30 juni 1938 anslå 7.447 kronor, motsvarande ränta efter 5½ % å stadens andel i byggnadskostnaden för läroverkets fastighet, 135.000 kronor, samt 1.650 kronor, motsvarande ränta efter samma procentsats å ett stadens lån till läroverket å 30.000 kronor, *att* för samma tid bidraga till vid läroverket anställda lärarinnors ålderstillägg och pensionsavgifter med beträffande ålderstilläggen halva det belopp, staten ansloge för samma tid, samt beträffande pensionsavgifterna i överensstämmelse med stadsfullmäktiges i samma ärenden den 31 mars 1910 fattade beslut och de grunder, som funnes angivna i Kungl. Kungörelsen den 23 december 1910, *samt att* ovannämnda anslagsbelopp skulle i vad det motsvarades av angivna beräknade räntor utgå av dessa räntemedel och i övrigt bestridas ax uttaxerade medel.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet godkände stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens förslag.

§ 43.

Ang. kostnaden för nybyggnaden för köttbesiktningsbyrån.

I skrivelse den 4 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 28) hade drätselkammaren lämnat redogörelse för kostnaderna för den nyuppförda byggnaden för stadens köttbesiktningsbyrå.

Stadsfullmäktige beslöto lägga skrivelsen till handlingarne.

§ 44.

Ang. försäljning av tomter å Sandgärdet.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 29) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga, försälja tomter inom vissa delar av stadsägorna N:ris 1665 och 1665 A (Sandgärdet), för vilka förslag till styckningsplan upprättats och bifogats skrivelsen.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning drätselkammarens berörda hemställan.

§ 45.

Ang. förvärv ev. genom expropriation av tomten n:o 6 i kv. Inge eller del därav för vidgning av Smedjegatan.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 30) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren att, på sätt drätselkammaren kunde finna lämpligt och eventuellt medelst expropriation få förvärva för reglering av Smedjegatan och Sturegatan erforderlig mark av tomten N:o 6 i kvarteret Inge, jämte däråt uppförda byggnader ävensom den mark, som i händelse av expropriationsförfarande, staden kunde nödgas lösa utöver nyssnämnda markområde.

Efter föredragning härav biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 46.

Ang. anläggning av transformatorstationer och elektriska ledningar.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 26 nästlidne januari hade vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville anvisa följande anslag:

1) till ny transformatorstation på 2×250 kVA i Rudbecksparken samt lågspänningsjordkablar i Vasa-, Linné-, Tessin-, Vallin- och Brahegatorna 43.500 kronor att utgå av lånemedel.

2) till elektrisk utrustning av en underjordisk transformatorstation på 2×250 kVA i Kopparbergsvägen samt lågspänningsjordkablar i Timmermans- och Karlsgatorna 24.000 kronor att utgå med 21.000 kronor av lånemedel och 3.000 kronor av elektricitetsverkets driftmedel, samt

3) till två nya transformatorstationer om tillsammans 200 kVA jämte högspänningsjordkabel för Haga, Freja Malmaberg och Centrallasarettet 26.400 kronor att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren hade den 4 innevarande februari avgivit yttrande i ärendet och därvid tillstyrkt vatten och gasverksstyrelsens framställning samt tillika föreslagit, att stadsfullmäktige ville uppdraga å drätselkammaren att underställa beslutet så vitt detta avsåge gäldande av ifrågavarande anslag av lånemedel till ett sammanlagt belopp av 93.900 kronor, Kungl. Maj:ts prövning och stadfästelse.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 31) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar vad styrelsen och drätselkammaren hemställt och föreslagit.

§ 47.

Ang. val av en del kommunala förtroendemän.

Vid föredragning av beredningsutskottets i skrivelse till stadsfullmäktige den 10 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 32) avgivna valförslag utsågo stadsfullmäktige med acklamation:

till ledamot av *direktionen för ålderdomshemmets tuberkulosavdelning* för tiden intill 1940 års utgång, Fru Ebba Berg;

till ledamot av *arbetslöshetskommittén* för tiden intill 1937 års utgång förutvarande suppleanten i kommittén Förmannen Gunnar Larsson och till suppleant i kommittén för samma tid efter Herr Larsson, Metallarbetaren Erik Andersson;

till ledamot i *lönenämnden* för tiden intill 1937 års utgång, Tubdragaren Karl Engdahl;

till suppleant i *byggnadsnämnden* efter avlidne Byggnadssnickaren Otto Andersson, Byggmästaren E. R. Törnblom; samt

till ledamot av *Bestyrelsen för "Gustaf Wahlbecks gåva"* efter avlidna Fru Anna Björnström, Fru Agnes Lönnroth.

§ 48.

Ang. nytt kontrakt med vattenfallsstyrelsen om strömleverans.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 26 nästlidne januari hade vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville godkänna ett av Kungl. Vattenfallsstyrelsen uppgjort vid skrivelsen fogat förslag till nytt kontrakt med staden angående leverans av elektrisk kraft att gälla från och med den 1 januari 1936 samt uppdraga åt vatten- och gasverksstyrelsen att å stadens vägnar underteckna detsamma.

Drätselkammaren, som yttrat sig i ärendet, hade i skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande februari hemställt, att stadsfullmäktige måtte bifalla vatten- och gasverksstyrelsens ifrågavarande framställning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 33) biföllo stadsfullmäktige på yrkande av Herrar Henning och Liljeblad utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 49.

Ang. anordnande av trafikdagar.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 9 innevarande februari hade den av stadsfullmäktige den 29 oktober 1936 tillsatta kommittén för anordnande av trafikdagar hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta

att till bestridande av kostnaderna för anordnandet av trafikdagar i Västerås i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet angivna riktlinjer ställa till kommittérades förfogande ett förslagsanslag å 1.300 kronor, samt

att uppdraga åt stadens byggnadschef att låta genom byggnadskontorets försorg i enlighet med kommittérades anvisningar utföra de arbeten i samband med trafikdagarnas anordnande, som lämpligen kunde av byggnadskontoret utföras.

Drätselkammaren, som avgivit yttrande i ärendet den 11 innevarande februari, hade därvid tillstyrkt kommitténs hemställan samt tillika föreslagit, att det begärda anslaget skulle utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda behov.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 34) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning vad kommittérade hemställt och drätselkammaren föreslagit.

§ 50.

Ang. gäldande av kostnad för förbättringsar-

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 35) hade drätselkammaren med förmälan, att Kungl. Maj:t avslagit en framställning om statsbidrag till nedan omförmälda arbeten,

hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta, att kostnaden för de jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 21 juni 1934 utförda förbättringsarbetena vid stadens äldre hamn, utgörande, efter avdrag av ett enskilt bidrag å 3.000 kronor, som för ändamålet funnes tillgängligt, 187.884 kronor 11 öre, skulle täckas av äldre hamnens inkomster med fördelning under 10 år, samt att första tiondelen av beloppet skulle upptagas i stadens utgiftsstat för nästkommande år. *beten i äldre hamnen.*

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning den av drätselkammaren sålunda gjorda framställningen.

§ 51.

Sedan magistraten genom resolution den 1 innevarande februari anmodat stadsfullmäktige avgiva yttrande i anledning av det utlåtande, som avgivits av styrelsen för Svenska stadsläkareföreningen i fråga om fastställelse av en av stadsfullmäktige den 26 mars 1936 antagen ändring i instruktionen för Västerås stads tjänsteläkare, hade beredningsutskottet, som anmodats avgiva förberedande yttrande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 10 innevarande februari hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att i yttrande till magistraten såsom sin mening framhålla, att styrelsens för Svenska stadsläkareföreningen gjorda avstyrkande borde av Kungl. Medicinalstyrelsen vid ärendets avgörande lämnas utan avseende. *Ang. erinringar mot beslutad ändring i instruktionen för stadsläkarna.*

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 36) uppstod överläggning, varunder Herr Behring framhöll lämpligheten av ett övervägande, huruvida instruktionen kunde så avfattas, att skyldigheten att bestrida läkarevården vid barnhemmet borde göras beroende av inom vilketdera av stadsläkaredistrikten barnhemmet vore beläget samt yrkade att för övervägande härav frågan borde återremitteras till hälsovårdsnämnden och beredningsutskottet. Herr Ernst Johansson, med instämmande av Herrar Keijser och Sundström yrkade bifall till beredningsutskottets förslag.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å Herr Behrings yrkande och frågan om stadsfullmäktige ville nu avgöra ärendet beslöto stadsfullmäktige utan omröstning återremittera framställningen till hälsovårdsnämnden och beredningsutskottet.

§ 52.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande februari hade brandstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville ställa till brandstyrelsens förfogande ett anslag å 1.500 kronor för inköp av 20 st. trenchcoats åt brandmanskapet. *Ang. anskaffning av ytterplagg för brandmanskapet.*

Drätselkammaren hade i häröver avgivet yttrande den 11 innevarande februari tillstyrkt brandstyrelsens hemställan och därjämte föreslagit, att ifrågavarande kostnader skulle bestridas med medel ur innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 37) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning vad brandstyrelsen sålunda hemställt och drätselkammaren föreslagit.

§ 53.

Ang. anordnande av kälkbackar.

Sedan stadsfullmäktige den 28 nästlidne januari för yttrande till drätselkammaren remitterat en motion av Fruarna Berg, Holmström, Westberg och Lundell om anordnande av kälkbackar inom stadens område, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 38) hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* uppdraga åt drätselkammaren att på sätt och på platser, som kammaren kunde finna lämpliga, låta vidtaga åtgärder för anläggning av kälkbackar, samt *att* för bestridande av kostnaderna härför ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å 2.500 kronor att utgå ur innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Stadsfullmäktige godkände efter föredragning av handlingarne i ärendet på yrkande av Herr Granér utan omröstning drätselkammarens förslag.

§ 54.

Ang. försäljning av mark för tomtreglering i kv. Norna.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 39) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att för genomförande av reglering av tomten N:o 10 i kvarteret Norna bemyndiga drätselkammaren att på villkor, som drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga, försälja två markfigurer att tilläggas tomten om tillhopa cirka 41.1 kvm.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning drätselkammarens sålunda gjorda framställning.

§ 55.

Ang. stadsplaneändring beträffande kv. Njord.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande februari hade byggnadsnämnden, med överlämnande av karta i ärendet med tillhörande beskrivning, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta antaga ändring i stadsplanen för kvarteret Njord samt stadsplanebestämmelser för kvarteret enligt ett

vid skrivelsen fogat, av stadsingenjören Schiött och stadsarkitekten Ahlbom den 16 december 1936 uppgjort förslag ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa stadsfullmäktiges beslut i ärendet vederbörandes prövning i och för fastställelse.

Drätselkammaren hade i avgivet utlåtande i ärendet den 11 innevarande februari tillstyrkt bifall till byggnadsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet, vilka funnos intagna under N:o 40 av de tryckta handlingarne för dagen, biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 56.

Ang. försäljning och köp av mark för reglering av tomten n:o 12 i kv. Mina samt angränsande delar av Stora gatan och Källgatan.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 41) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att på villkor, som drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga, till Odd Fellow logen N:o 7 Vestmannia försälja den del av staden tillhöriga tomten N:o 5 i kvarteret Mina, som ej åtginge för utläggande av Stora gatan, ävensom att av logen för stadens räkning förvärva vissa delar av tomterna N:ris 6 och 7 i samma kvarter, som erfordrades för utläggning av Stora gatan och Källgatan till i stadsplanen fastställd bredd.

Efter föredragning härav biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens framställning.

§ 57.

Ang. försäljning av fastigheten n:o 1 i kv. Frej.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 42) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga drätselkammaren att för ett pris av 25.000 kronor till Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförenings Moderförening härstädes u. p. a. försälja tomten N:o 1 i kvarteret Frej,

att bemyndiga drätselkammaren att tillförbinda staden att för två lägenheter, avsedda till vaktmästarebostäder, ingå som medlem i den bostadsförening, som komme att bildas för uppförandet av bostadshus å den försålda tomten,

att den engångsavgift, som staden hade att erlägga till bostadsföreningen för berörda två bostadslägenheter skulle bestridas av de köpeskillingsmedel, som till staden inflöte för i ärendet omförmälda tomt samt stadens årliga av-

gifter för samma lägenheter skulle upptagas i folkskolans utgiftsstater för kommande år, samt

att bemyndiga drätselkammaren att i övrigt vidtaga alla de åtgärder, som från stadens sida framdeles kunde behöva i ärendet vidtagas.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet godkände stadsfullmäktige efter yttranden av Herrar Granér och Welin-Berger utan omröstning till alla delar drätselkammarens förslag.

§ 58.

Ang. köp av en del av allmänningen å Jakobsberg.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 43) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta

att godkänna ett vid skrivelsen fogat samma dag upprättat köpekontrakt, varigenom drätselkammaren för stadens räkning, under förbehåll av stadsfullmäktiges godkännande, förvärvat dels ett med Litt. C. betecknat markområde om 14.875 kvm. tillhörande stadsägan N:ris 1050, 1051, 1052 och 1053 och dels två med Litt. E betecknade markområden om tillhopa 15.714 kvm., tillhörande stadsägan N:ris 1056, 1057, 1058 och 1059 inom Västerås stad och utgörande delar av den s. k. allmänningen å Jakobsberg,

att köpesumman, 48.942 kronor 40 öre, skulle utgå av reserverade köpeskillingsmedel, samt

att uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga alla de åtgärder, som från stadens sida kunde bliva erforderliga för köpets avslutande.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet godkände stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar drätselkammarens förslag.

§ 59.

Ang. förlängt byggnadsförbud i anledning av ifrågasatt breddning av Vasagatan.

Till stadsfullmäktige hade för kännedom överlämnats i styrkt avskrift Kungl. Maj:ts brev den 12 innevarande februari, varigenom Kungl. Maj:t jämlikt 15 § i stadsplanelagen fastställt länsstyrelsens resolution den 23 december 1936, avseende förlängning under högst ett år av nybyggnadsförbudet inom de byggnadskvarter, som gränsade till Vasagatans östra sida mellan Smedjegatan och Trädgårdsgatan, därvid Kungl. Maj:t dock erinrat att detta

byggnadsförbud icke skulle gälla det område, för vilket byggnadsförbud kunde vara gällande jämlikt 14 § stadsplanelagen.

Stadsfullmäktige beslöto lägga skrivelsen till handlingarne.

§ 60.

Ang. bostadsförsörjning för barnrika familjer

Föredrogs följande framställning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 29 oktober 1936 beslöto stadsfullmäktige i enlighet med hemställan av drätselkammaren *att* bemyndiga kammaren att godkänna stadgar för Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförenings i Västerås stiftelse Solgårdar, vilken skulle erhålla till uppgift att uppföra och förvalta i ärendet närmare angivna bostadsfastigheter avsedda för mindre bemedlade, barnrika familjer, *att* utan vederlag till stiftelsen överlämna för dess verksamhet erforderliga tomtområden, *samt att* ikläda staden ansvarsskyldighet gentemot staten för den förlust, som kunde uppkomma å stiftelsens verksamhet genom försummad hyresbetalning. (Se S. H. nr 112, 1936).

Enligt Kungl. Kungörelsen den 4 september 1935 (Sv. Författningssamling nr 512) om lån och bidrag av statsmedel till främjande av bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer kunna lån för sådant ändamål beviljas allmännyttigt bostadsföretag under förmedling av vederbörande kommun. Såsom villkor för låns erhållande stadgas bland annat att kommunen förbinder sig att i den mån så erfordras tillhandahålla bostadsföretaget den del av fastighetskapitalet, som överskjuter det genom lån av statsmedel erhållna utan rätt att å sålunda tillskjutet kapitalbelopp åtnjuta ränta och amortering i vidare mån än som av statens byggnadslånebyrå prövas skälig. För lånen skall ställas säkerhet, vilken skall bestå av inteckning i fastigheten liggande mellan lägst 50 och högst 95 procent av det fastställda värdet å fastigheten efter avdrag för tomtvärdet. Det bidrag, kommunen enligt kungörelsen skall vara pliktig tillskjuta utgör sålunda återstående 5 proc. av fastighetskapitalet. I här förevarande fall har emellertid avtal träffats med Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening, att föreningen i stället för kommunen tillhandahåller ovannämnda 5 procent av fastighetskapitalet. Formellt måste dock kommunen förbinda sig att svara för denna del av kapitalet. Någon ekonomisk risk av betydelse ikläder sig kommunen icke därigenom.

Vid stadsfullmäktiges tidigare behandling av ärendet hava fullmäktige icke fattat ställning till ovan berörda frågor rörande åtagande att förmedla

här ifrågavarande lån samt beträffande formell förbindelse för staden att tillskjuta de sista 5 procenten av kapitalet. För komplettering av tidigare beslut i ärendet vill därför drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige nu besluta i berörda avseenden.

Såsom ovan nämnts hava stadsfullmäktige beslutat att ikläda staden ansvarsskyldighet gentemot staten för den förlust, som kan å den planerade bostadsverksamheten uppkomma genom försummad hyresbetalning. Enligt kommuallagarnas bestämmelser kräver ett dylikt beslut för att vinna bindande kraft, att detsamma underställes Konungens prövning och fastställelse. Jämväl härutinnan torde sålunda stadsfullmäktige böra besluta.

Med stöd av vad ovan anförts får drätselkammaren alltså hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga drätselkammaren att i enlighet med bestämmelserna i förutberörda Kungl. kungörelse förmedla lån och bidrag av statsmedel till främjande av bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer;

att bemyndiga drätselkammaren att utfärda ansvarsförbindelse *dels* rörande tillhandahållande av berörda 5 procent av fastighetskapitalet *och dels* rörande förlust genom försummad hyresinbetalning, samt

att uppdraga åt drätselkammaren, att underställa beslutet såvitt detta avser ingående av borgen för försummad hyresbetalning Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse.

Västerås den 24 februari 1937.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Paul Grante."

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo, att detta ärende, ehuru icke upptaget på kallelselistan till dagens sammanträde, nu finge upptagas till slutligt avgörande, godkände på yrkande av Herr vice ordföranden utan omröstning till alla delar vad drätselkammaren i ovanintagna skrivelse föreslagit.

§ 61.

John Lundgren med avsägelse av uppdraget som revisor av stadens räkenskaper.

I skrivelse till stadsfullmäktige denna dag hade Inköpschefen John Lundgren, som valts till ledamot av drätselkammaren, anhållit om entledigande av uppdraget att vara revisor för stadens räkenskaper för år 1937.

Stadsfullmäktige biföllo framställningen och uppdrogo åt beredningsutskottet att inkomma med förslag angående val av ny revisor i den avgångnes ställe.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 1 mars 1937.

ALB. LUNDKVIST.

Eric Holmström. *Anna Lundell.*

Offentligen uppläst den 1 mars 1937; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Västmanl. Folkblads Tr., Västerås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 31 Mars 1937.

Närvarande: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Direktören Erik Falk samt Herrar Sundström, Pers, Hedberg, Pettersson, Leontein, Thyresson, Keijser, Håvberg, Hult, Eklund, Sund, Hellström, Liljeblad, Widén, Robsahm, C. W. Karlsson, Östlund, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Sjöberg, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Fru Berg, Herrar Fredriksson, Löf, Fru Holmström, Herrar Nyman, Persson, Fru Westberg, Herrar Behring, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Trangius, Lundell, Grönberg, Fru Lundell, Herrar Holmström, Ramqvist och E. V. Larsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Engdahl, Bergquist, Thorén och G. Larsson.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 62.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Grönberg och Lundell att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i samband varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset lördagen den 3 nästkommande april kl. 1.30 em.

§ 63.

Ang. brandchefens årsberättelse.

Med skrivelse den 9 innevarande mars hade brandstyrelsen överlämnat av brandchefen avgiven berättelse över brandkårens verksamhet under år 1936.

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarne. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 44).

§ 64.

Ang. taxa å avgifter för erhållande av

Sedan stadsfullmäktige den 28 sistlidne januari till beredningsutskottet och drätselkammaren för yttrande remitterat ett av byggnadsnämnden fram-

byggnadslov m. m.

lagt förslag till ny taxa avseende avgifter för erhållande av byggnadslov m. m., så hade nu de begärda utlåtandena inkommit.

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 10 nästlidne februari hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta, *att* för sin del godkänna den av byggnadsnämnden föreslagna nya taxan avseende avgifter för erhållande av byggnadslov m. m. i Västerås, samt *att* hos Konungens Befallningshavande i vederbörlig ordning göra framställning om nämnda taxas fastställelse.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 4 innevarande mars föreslagit, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* upphäva taxan den 25 januari 1912 såvitt denna avsåge förrättningar av stadsarkitekten härstädes, samt *att* bifalla byggnadsnämndens ifrågavarande framställning på sätt beredningsutskottet i ärendet föreslagit.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet, vilka funnos återgivna i stadsfullmäktiges tryckta handlingar för dagen under N:o 45, biföllo stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar den föreliggande framställningen enligt beredningsutskottets och drätselkammarens förslag.

§ 65.

Ang. taxa för upprättande av styckningsplaner.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 9 sistlidne januari hade byggnadsnämnden anhållit, att stadsfullmäktige ville hos Konungens Befallningshavande göra framställning om fastställande av taxa i enlighet med byggnadsnämndens vid skrivelsen fogade förslag för upprättande utav avstyckningsplan jämlikt bestämmelserna i 5 kap. 8 a § i lagen den 12 maj 1917 angående fastighetsbildning i stad.

Sedan stadsfullmäktige den 28 sistlidne januari remitterat denna framställning till beredningsutskottet och drätselkammaren för yttrande, hade nu dels beredningsutskottet i skrivelse den 10 nästlidne februari hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för sin del godkänna den av byggnadsnämnden föreslagna taxan för upprättande av styckningsplaner i Västerås, samt *att* hos Konungens Befallningshavande i vederbörlig ordning göra framställning om nämnda taxas fastställelse, dels ock drätselkammaren i skrivelse den 4 innevarande mars hemställt om bifall till byggnadsnämndens framställning, på sätt beredningsutskottet tillstyrkt.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet, vilka funnos återgivna under N:o 46 av stadsfullmäktiges tryckta handlingar för dagen, biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen enligt beredningsutskottets av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 66.

Ang. försäljning och överlåtelse av byggnadstomter i kv. Konrad till K. F. U. M.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 47) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet angivna villkor till Kristliga Föreningen av Unge Män härstädes försälja tomterna N:ris 2, 3 och 7 i kvarteret Konrad; *att* till föreningen kostnadsfritt med äganderätt överlåta tomten N:o 6 i samma kvarter under villkor, att föreningen *dels* å tomten läte uppföra en sporthall för gymnastik och inomhusidrott, *dels* såsom bidrag till kostnaderna för sporthallen erhölle ytterligare anslag och bidrag med minst 40.000 kronor, *dels ock,* om något av dessa villkor icke uppfylldes, återställde tomten till staden eller utgåve dess fulla värde; *att* såsom ytterligare villkor för samtliga tomtöverlåtelsers bestånd skulle föreskrivas att å resp. tomter uppförandet av de planerade byggnaderna skulle hava påbörjats senast den 1 oktober 1939; samt *att* bemyndiga drätselkammaren att i övrigt vidtaga alla på staden ankommande åtgärder för ifrågavarande överlåtelsers genomförande.

Efter föredragning härav yrkade Herr vice odföranden bifall till drätselkammarens hemställan, varjämte Herr Persson yttrade sig utan att framställa särskilt yrkande.

Stadsfullmäktige biföllo härefter utan omröstning till alla delar den i ärendet gjorda framställningen.

§ 67.

Ang. råttutrotning å fartyg.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 8 nästlidne februari hade hälsovårdsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville uppdraga åt hälsovårdsnämnden att hos Kungl. Medicinalstyrelsen begära *dels* bemyndigande för hälsovårdsnämnden att i Västerås låta verkställa råttutrotning å fartyg, *dels* förordnande för förste stadsläkaren i Västerås att handhava ledningen av råttutrotningen.

Drätselkammaren hade i häröver den 4 innevarande mars avgivet yttrande tillstyrkt bifall till hälsovårdsnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 48) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning hälsovårdsnämndens hemställan.

§ 68.

Ang. tilläggsanslag till frälsningsarméns slumstation.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från frälsningsarméns slumstation i Västerås hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 4 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 49) hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* bevilja Frälsningsarméns slumstation

härstädes för bestridande av kostnaderna för verksamheten ett tilläggsanslag å 300 kronor avseende tiden från och med den 1 april 1937 till samma års slut; samt *att* beloppet ifråga skulle utgå ur innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Stadsfullmäktige biföllo efter av handlingarne tagen del utan omröstning drätselkammarens förslag.

§ 69.

Ang. gäldande av kostnaden för tröskverk till lantbruket.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande mars hade lantegendomsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville, med ändring av sitt beslut den 30 augusti 1934, godkänna lantegendomsnämndens åtgärd att i 1936 års bokslut för stadens lantbruk slutamortera återstående kostnad för inköp av ett tröskverk m. m. med kronor 3.900:—.

Drätselkammaren hade i häröver den 4 innevarande mars avgivet utlåtande tillstyrkt lantegendomsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 50) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 70.

Ang. bidrag till kostnaderna för Mälarens reglering.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 51) hade drätselkammaren i anledning av en framställning från Mälarens regleringsförening hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* tillförbinda Västerås stad att såsom bidrag till kostnaderna för genomförandet av Mälarens reglering svara för ett belopp av intill 35.000 kronor, samt *att* såsom villkor för nämnda bidrags utgående skulle gälla *dels* att övriga Mälarstäder var för sig bidroge till samma kostnader med belopp, som efter i detta ärende tillämpad beräkningsgrund proportionsvis svarar mot Västerås stads bidrag, *dels ock* att regleringsföretaget i sin helhet vore genomfört senast den 1 januari 1943.

Efter föredragning härav biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 71.

Ang. stadsplaneändring avseende vidgning av Stora gatan m. m.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 52) hade byggnadsnämnden, under hänvisning till en skrivelse från Konungens befallningshavande i länet rörande frågan om fastställelse av stadsfullmäktiges beslut den 28 februari 1935 angående ändring i

stadsplanen för del av Stora gatan och byggnadskvarteren Mats, Martin, Manfred och Märta, hemställt, att stadsfullmäktige ville lämna byggnadsnämnden och stadsplanekommittén i uppdrag att inkomma med nytt förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarne biföllo stadsfullmäktige utan omröstning byggnadsnämndens hemställan.

§ 72.

Ang. utförande av en reningsanordning för avloppsvätskan från Kvarnbrovreten m. fl. områden.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande mars hade vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för anläggande av en Emscherbrunn invid västra sidan av Svartån strax norr om Skerikesvägen i och för rening av avoppsvätskan från Kvarnbrovreten m. fl. områden anslå ett belopp av 11.000 kronor att utgå av lånemedel.

I häröver den 11 innevarande mars avgivet utlåtande hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för anläggandet av i ärendet omförmälda Emscherbrunn ställa till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande ett anslag å 11.000 kronor, *att* uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig ansökning om tillstånd för staden att få bestrida denna utgift genom upptagande av amorteringslån, samt *att* bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera beloppet.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 53) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar den föreliggande framställningen enligt drätselkammarens förslag.

§ 73.

Ang. anskaffning av en luftkompressor för tekniska verken.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande mars hade vatten- och gasverksstyrelsen anhållit om ett anslag å 8.500 kronor till inköp av en luftkompressor för tekniska verkens arbeten.

Drätselkammaren hade i häröver den 11 innevarande mars avgivet yttrande hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för inköp av omförmälda luftkompressor ställa till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande ett anslag å 8.500 kronor, samt *att* bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera beloppet för att sedermera slutligt täckas med medel av anslag för de resp. arbeten, vartill ifrågavarande luftkompressor komme att användas.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 54) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar den föreliggande framställningen enligt drätselkammarens förslag.

§ 74.

Ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar för byggnadsområde å Sandgärdet.

Under tillstyrkande av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 55) hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för nedläggandet i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet upprättat förslag av ledningar för vatten, avlopp och gas inom området Sandgärdet ävensom en dagvattenledning i Malmabergsgatans sträckning mellan Nyboms- och Tegnérgatorna ställa till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande ett anslag å 56.800 kronor; *att* uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig ansökning om tillstånd för staden att få bestrida denna utgift genom upptagande av amorteringslån, samt *att* bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera beloppet.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning av handlingarne i ärendet utan omröstning den föreliggande framställningen enligt drätselkammarens förslag.

§ 75.

Ang. anläggning av gator för byggnadsområde å Sandgärdet.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 56) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för en beräknad sammanlagd kostnad av 62.450 kronor låta utföra i skrivelsen omförmälda gatuarbeten inom del av stadsägorna N:ris 1665 och 1665 A (Sandgärdet), för vilket område styckningsplan upprättats, samt *att* kostnaderna ifråga, 62.450 kronor, skulle bestridas med reserverade köpeskillingsmedel.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 76.

Ang. ökad belysning vid äldre hamnen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande mars hade hamnstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för bestridande av kostnaderna för anordnande av belysning å östra kajen i dess östligaste del anvisa ett belopp av 3.900 kronor att gäldas av äldre hamnens inkomster för år 1937.

Drätselkammaren hade i häröver den 11 innevarande mars avgivet utlåtande tillstyrkt hamnstyrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 57) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 77.

Ang. tjänstebestämmelser för föreståndarinnan vid barnhemmet.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 18 innevarande januari hade barnavårdsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville för sin del godkänna ett i en vid skrivelsen fogad p. m. intaget förslag till regleringsbestämmelser för befattningen som föreståndarinna vid stadens barnhem.

Lönenämnden och drätselkammaren hade i avgivna utlåtanden den 8 och den 11 innevarande mars tillstyrkt barnavårdsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet, vilka funnos intagna under N:o 58 av de tryckta handlingarne för dagen, uppstod en stunds överläggning.

Därunder yrkades:

av Herr Behring, att de föreslagna regleringsbestämmelserna måtte så till vida ändras, att dels i sista *att*-satsen rörande föreståndarinnans åliggande efter ordet "barnavårdsnämndens" måtte inskjutas ordet "läkarens" dels ock till det stycke, som handlade om avlöning under ledighet på grund av sjukdom eller olycksfall måtte tilläggas följande mening: "I övrigt skall härutinnan i tillämpliga delar gälla, vad i lagen om olycksfall i arbete är stadgat.";

av Herr Trangius, att sista *att*-satsen måtte ändras så, att ordet "ombudsmans" måtte utbytas mot ordet "läkares",

av Herr Henning, att stadsfullmäktige måtte godkänna det senare av Herr Behring påyrkade ändringsförslaget men i övrigt godkänna barnavårdsnämndens förslag oförändrat, samt

av Herrar Eklund, Granér och Sundström, att stadsfullmäktige måtte godkänna den av barnavårdsnämnden gjorda framställningen utan förändringar eller tillägg.

Vid efter överläggningens slut framställda propositioner å de gjorda yrkandena biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen till alla delar, allenast med det av Herrar Behring och Henning påyrkade tillägget rörande bestämmelsen om avlöning under ledighet på grund av sjukdom eller olycksfall.

§ 78.

Ang. understöd åt en f. d. simlärarinna.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 8 innevarande mars hade lönenämnden i anledning av en framställning från f. simlärarinnan Ebba Stål hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att för innevarande år med tiden räknad från och med den 1 januari 1937 bevilja fröken Stål understöd med 500 kronor.

Drätselkammaren hade utlåtit sig i ärendet den 11 innevarande mars och därvid för sin del föreslagit att stadsfullmäktige ville besluta *att* för inneva-

rande år med tiden räknad från och med den 1 nästlidne januari bevilja förra simlärarinnan Ebba Stål understöd med 500 kronor att utbetalas med en fjärdedel kvartalsvis i efterskott, samt *att* beloppet ifråga, 500 kronor, skulle utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 59) godkände stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens ovanberörda förslag.

§ 79.

Ang. ålderstillägg åt en mätareavläsare.

Sedan stadsfullmäktige den 26 november 1936 till lönenämnden för utlåtande remitterat en såsom egen motion av Herr Löf upptagen framställning från mätareavläsaren Georg Högberg rörande tjänsteårsberäkning för erhållande av ålderstillägg hade lönenämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 8 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 60), under framhållande av att lönenämnden ensam ägde befogenhet att avgöra frågor av förevarande art samt med förmälan, att lönenämnden vid saklig prövning av framställningen funnit skäligt besluta i enlighet med densamma, hemställt, att stadsfullmäktige ville låta bero vid vad sålunda i ärendet förekommit.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning lönenämndens berörda hemställan.

§ 80.

Ang. val av revisorer för stadens räkenskaper.

Sedan stadsfullmäktige den 27 nästlidne februari bifallit en framställning från Inköpschefen John Lundgren om entledigande från uppdraget att vara revisor av stadens räkenskaper för år 1937, hade beredningsutskottet jämlikt utskottet samtidigt meddelat uppdrag nu i skrivelse den 10 innevarande mars föreslagit, att stadsfullmäktige ville till revisor i Herr Lundgrens ställe utse Kamreraren J. Häggström.

Stadsfullmäktige företogo valet med acklamation och utsågo därvid till revisor av stadens räkenskaper för år 1937 Kamreraren J. Häggström.

§ 81.

Ang. val av ledamot i bestyrelsen för "Gustaf Wahlbecks gåva."

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 10 innevarande mars, i anledning därav att från ledamoten av bestyrelsen för "Gustaf Wahlbecks gåva" Domprostinnan Elisabet Fåhræus inkommit en anhållan om befrielse från nämnda uppdrag, föreslagit, att stadsfullmäktige ville, med entledigande av Fru Fåhræus, till ledamot av nämnda styrelse utse Fru Signe Falk.

I enlighet med beredningsutskottets förslag valde stadsfullmäktige, efter entledigande av Fru Fåhræus från ifrågavarande uppdrag, med acklamation Fru Signe Falk till ledamot av bestyrelsen för Gustaf Wahlbecks gåva.

§ 82.

Ang. hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1936.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1936 anmäldes och lades till handlingarne. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 62.)

§ 83.

Ang. tillstånd för Ester Johansson att utskänka pilsnerdricka.

Magistraten hade genom resolution den 11 innevarande mars infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av Ester Johansson hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att utskänka pilsnerdricka i matserveringslokaler, som hon övertagit efter Fru Linnéa Österberg.

Nykterhetsnämnden, som anmodats yttra sig i ärendet hade i skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande mars anfört följande:

"Fru Linnéa Österberg innehar Konungens Befallningshavandes tillstånd att i ifrågavarande lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster till och med den 30 september 1937 och förklarar hon i en handlingarne bilagd skrivelse, att hon för den händelse enahanda tillstånd beviljas sökanden avstår från den henne beviljade rätten.

Verkställda undersökningar hava givit vid handen att emot sökandens lämplighet att handhava en utskänkningsrörelse intet finnes att erinra.

Med hänsyn också därtill att här endast är fråga om övertagande av en tidigare utövad rättighet, får nykterhetsnämnden föreslå, att stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka att tillstånd beviljas Fru Ester Katarina Johansson att till och med den 30 september 1937 inom matserveringslokaler i fastigheten N:o 46 vid Stora gatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka klass II."

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut däri enligt nykterhetsnämndens förslag.

§ 84.

Ang. stadsplaneändring för del av hamnplan

Med resolution den 3 innevarande mars hade magistraten till stadsfullmäktige överlämnat Konungens Befallningshavandes i länet resolution den 25 februari 1937, varigenom Konungens Befallningshavande fastställt av stads-

samt stadsplanebestämmelser för kv. Silon.

fullmäktige den 28 januari 1937 antagen ändring av stadsplanen för del av Hamnplan samt stadsplanebestämmelser för kvarteret Silon.

Stadsfullmäktige beslöto lägga Konungens Befallningshavandes resolution till handlingarne.

§ 85.

Ang. nybyggnadsförbud för vissa delar av Jakobsberg och Lustigkulla.

Med resolution den 10 innevarande mars hade magistraten till stadsfullmäktige överlämnat Konungens Befallningshavandes i länet resolution den 5 mars 1937, varigenom Konungens Befallningshavande med bifall till stadsfullmäktiges därom enligt beslut den 28 januari 1937 gjorda framställning meddelat nybyggnadsförbud inom vissa delar av Jakobsberg och Lustigkulla att gälla intill dess stadsfullmäktige fattat beslut i fråga om antagande av stadsplan för ifrågavarande områden, dock högst ett år från den 5 mars 1937.

Stadsfullmäktige beslöto lägga Konungens Befallningshavandes resolution till handlingarne.

§ 86.

Ang. anordnande av hamn för motor- och segelbåtar.

I en den 23 innevarande mars dagtecknad motion framlade Herr Liljeblad förslag om utredning angående anordnande av hamn för segel- och motorbåtar.

På yrkande av motionären och vice ordföranden beslöto stadsfullmäktige remittera framställningen till hamnstyrelsen och drätselkammaren för yttrande.

§ 87.

Ang. fotografering och film av det nutida Västerås.

I nu avgiven motion föreslog ordföranden Herr Lundkvist att åtgärder måtte vidtagas för insamlande, upptagande och bevarande av vanliga fotografier samt rörliga bilder (film) över det nutida Västerås.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr vice ordföranden anmoda beredningsutskottet att tillsätta en kommitté med uppdrag att skyndsamt verkställa utredning i ämnet och framlägga det förslag, vartill utredningen kunde giva anledning, ävensom uppdraga åt drätselkammaren att yttra sig över det förslag kommittén komme att framlägga.

§ 88.

Ang. David Sjölander med avsägelse av leda-

I skrivelse till stadsfullmäktige denna dag anhöll Ingenjören David Sjölander på grund av bristande tid om befrielse från uppdraget att vara ledamot av drätselkammaren.

Stadsfullmäktige biföllo denna hemställan samt uppdrogo åt beredningsutskottet att avgiva förslag angående val av ny ledamot i den avgångnes ställe. *motskap i drätselkammaren.*

§ 89.

Ang. jämkning av gatuhöjderna för Skepparbacken.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 30 innevarande mars hade byggnadsnämnden anfört följande:

"I samband med planerad nybyggnad å tomten N:o 18 inom kvarteret Norna, tidigare tomterna N:o 10 och 11, har byggnadsnämnden på begäran av ägaren till nämnda tomt upprättat förslag till sådan jämnkning av gatuhöjderna för Skepparbacken mellan Källgatan och Slottsgatan, att gatan i huvudsak bibehålles i sitt nuvarande höjdläge i motsats till nu gällande stadsplanehöjder, vilka innebära, att gatan skulle utläggas i jämn lutning från Källgatan till Slottsgatan och därvid sänkas med upp till nittio centimeter i förhållande till nuvarande höjdläge. Det föreliggande förslaget är upprättat den 17 mars 1937 av stadsingenjören F. Schiött och stadsarkitekten Sven Ahlbom.

Den för området gällande stadsplanen har fastställts av Kungl. Maj:t den 17 maj 1915.

Såsom av bifogade skrivelser framgår hava ägarne till de fastigheter, som gränsa till ifrågavarande gatudel, icke något att erinra emot förslaget.

Med överlämnande av karta i ärendet samt utdrag av byggnadsnämndens protokoll den 17 mars 1937, § 169, får byggnadsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta antaga ändring av gatuhöjden för del av Skepparbacken mellan Källgatan och Slottsgatan, ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Västerås den 30 mars 1937.

På Byggnadsnämndens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

Martin Lindheimer."

Vid ansökningen voro fogade däri omförmälda karta och protokoll samt skriftliga medgivanden från vederbörande markägare.

Härjämte hade drätselkammaren avgivit utlåtande i ärendet och därvid tillstyrkt byggnadsnämndens förslag.

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo, att ifrågavarande ärende, ehuru ej upptaget å kallelselistan till dagens sammanträde, nu finge företagas till slutligt avgörande, biföllo efter föredragning av handlingarne i ärendet utan omröstning byggnadsnämndens framställning.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 3 april 1937.

ALB. LUNDKVIST.

K. A. Lundell. *J. A. Grönberg.*

Offentligen uppläst den 3 april 1937, betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 29 April 1937.

Närvarande: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Direktören Erik Falk samt Herrar Sundström, Pers, Hedberg, Pettersson, Leontein, Keijser, Håvberg, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Liljeblad, Widén, Robsahm, C. W. Karlsson, Östlund, Ernst Johansson, Gust. Karlsson, Sjöberg, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Thorén, Lööv, Fru Holmström, Herrar Nyman, Persson, Fru Westberg, Herrar Behring, G. Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Trangius, Lundell, Grönberg, Fru Lundell, Herrar Holmström, Ramqvist och E. V. Larsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Thyresson, Hult, Bergquist, Henning, Fru Berg och Herr Fredriksson.

Närvarande å Magistratens vägnar Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 90.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Lundberg och Trangius att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i samband varmed tillkännagavs att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset måndagen den 3 maj 1937 klockan 12 middagen.

§ 91.

Ang. Badhusstyrelsens årsberättelse för 1936.

Badhusstyrelsens till stadsfullmäktige överlämnade årsberättelse för år 1936 anmäldes och lades, efter det under en stunds överläggning Herrar Ernst Johansson, Lundell, Widén, Engdahl, Eklund och Welin-Berger yttrat sig utan att framställa något yrkande, till handlingarne. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 63.)

§ 92.

Ang. byten av mark för reglering av byggnadsom-

I skrivelse till stadsfullmäktige den 1 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 64) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* godkänna i skrivelsen omförmälda mellan drätselkamma-

rådet Övre Rosenhill samt ersättning till vissa fastighetsägare för reglegringens genomförande.

ren för stadens räkning, å ena, och Muraremästaren Gust. Dahlfors och Änkefru Maria Gustafsson, å andra sidan, upprättade bytesavtal för genomförande enligt uppgjord indelningsplan av gatureglering för området Övre Rosenhill, *att* tillerkänna i ärendet omförmälda fastighetsägare inom området ersättning med sammanlagt 4.475 kronor för genomförande av berörda gatureglering, *att* berörda ersättningsbelopp skulle utgå av reserverade köpeskillingsmedel, samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga alla de åtgärder, som från stadens sida kunde bliva erforderliga för ifrågavarande avtals genomförande.

Stadsfullmäktige beslöto efter föredragning härav utan omröstning till alla delar godkänna vad drätselkammaren föreslagit.

§ 93.

Ang. köp och försäljning av mark för reglering av stadsäg. 2235 B m. fl. samt närliggande del av Östra Utmarken.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 1 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 65) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att med Byggmästaren C. A. Fridlund härstädes träffa uppgörelse i huvudsaklig överensstämmelse med vad i skrivelsen närmare angivits rörande regleringen av äganderättsförhållandena till marken inom stadsägan N:o 2235 B jämte närliggande områden, därvid priset skulle å ömse sidor bestämmas till 4.200 kronor, *att* köpesumman 4.200 kronor, som staden hade att utgiva, skulle utgå av reserverade köpeskillingsmedel, *att* den till staden inflytande köpeskillingen 4.200 kronor skulle tillföras stadens donationsjordfond, samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga alla de åtgärder, som från stadens sida kunde bliva erforderliga för ifrågavarande avtals genomförande.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning drätselkammarens framställning.

§ 94.

Ang. anläggning av vatten-, avloppsoch gasledningar i delar av Högbergs- och Schenströmsgatorna.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 1 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 66) hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för nedläggande i huvudsaklig överensstämmelse med av vatten- och gasverksstyrelsen i ärendet upprättat förslag av ledningar för vatten, avlopp och gas i Högbergsgatan och Schenströmsgatan mellan Kronvägen och Garpgatan ställa till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande ett anslag å 15.200 kronor, *att* uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl.

Maj:t med underdånig ansökan om tillstånd för staden att få bestrida denna utgift genom upptagande av amorteringslån, samt *att* bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera beloppet.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet godkände stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar drätselkammarens förslag.

§ 95.

Ang. köp av egendomen Bjärby.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 1 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 67) hade drätselkammaren på anförda grunder hemställt att stadsfullmäktige måtte besluta *att* godkänna ett i ärendet upprättat den 1 april 1937 dagtecknat köpekontrakt rörande försäljning till Västerås stad av fastigheterna, stadägorna N:ris 1040 + 1041 och 1041 A förnut benämnda 1 mantal Bjärby N:o 1 samt stadsägorna N:ris 1050 + 1051 + 1053, 1052, 1052 C, 1053 B och 1054 + 1055 tidigare benämnda 3/4 mantal Vallby N:o 2, *att* köpesumman 90.000 kronor skulle utgå av reserverade köpeskillingsmedel, samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga alla de åtgärder, som från stadens sida kunde bliva erforderliga för köpets avslutande.

Efter föredragning härav uppstod en stunds överläggning, varunder Herrar Eklund, Pers och Sundström yrkade bifall till drätselkammarens förslag samt Herrar Engdahl, Persson och Robsahm yttrade sig utan att framställa särskilt yrkande, biföllo stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar den av drätselkammaren gjorda framställningen.

§ 96.

Ang. anläggning av vatten-, avloppsoch gasledningar i en del av Ängsgatan.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 68) hade drätselkammaren, med överlämnande av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för nedläggandet i huvudsaklig överensstämmelse med av styrelsen i ärendet upprättat förslag av ledningar för vatten, avlopp och gas i norra delen av Ängsgatan ställa till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande ett anslag å 3.450 kronor, *att* uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig ansökning om tillstånd för staden att få bestrida denna utgift genom upptagande av amorteringslån samt *att* bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera beloppet.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet godkände stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar drätselkammarens förslag.

§ 97.

Ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i en del av Smedjegatan.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 69) hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för nedläggandet i huvudsaklig överensstämmelse med av vatten och gasverksstyrelsen i ärendet upprättat förslag av ledningar för vatten, avlopp och gas i Smedjegatan mellan Vasagatan och nybyggnaden å tomten N:o 12 vid förstnämnda gata ställa till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande ett anslag å 2.750 kronor, *att* uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig ansökning om tillstånd för staden att få bestrida denna utgift genom upptagande av amorteringslån, samt *att* bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera beloppet.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet godkände stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar drätselkammarens förslag.

§ 98.

Ang. triangelmätning av stadens område.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 70) hade drätselkammaren, med överlämnande av en framställning i ämnet från byggnadsnämnden, hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för bestridandet av kostnaderna för upprättande genom nymätning enligt byggnadsnämndens förslag av triangel- och polygonnät för Västerås stad ställa till byggnadsnämndens förfogande ett förslagsanslag å 78.000 kronor, samt *att* av beloppet ifråga 25.000 kronor skulle utgå ur innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter samt återstående 53.000 kronor för uttaxering upptagas i kommande års utgiftsstater med fördelning å dessa i samma mån som anslaget under resp. år behövde tagas i anspråk.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet godkände stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar drätselkammarens förslag.

§ 99.

Ang. ledningsanslutningsavgift för folkskolan å Jakobsberg.

Sedan folkskolestyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 2 april 1937 hemställt om anslag för täckande av kostnaderna för anslutning till stadens ledningsnät av folkskolebyggnaden i Jakobsberg hade drätselkammaren i avgivet yttrande över framställningen den 15 innevarande april hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för i ärendet omförmält ändamål ställa till folkskolestyrelsens förfogande ett anslag å 1.794 kronor, samt *att* beloppet ifråga, skulle utgå ur innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 71) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens ovanberörda förslag.

§ 100.

Ang. tilläggsanslag till vissa restaureringsarbeten i Djäknebergsskolan.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 72) hade drätselkammaren, med överlämnande av en framställning i ämnet från folkskolestyrelsen, hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för bestridandet dels av beräknade merkostnader för ny värmeanläggning i Djäknebergsskolan, vartill tidigare anslag av stadsfullmäktige beviljats, och dels av sådana beräknade kostnader för i folkskolestyrelsens framställning närmare angivna nyanläggnings- och restaureringsarbeten inom badavdelningen i samma skola, för vilka anslag icke funnes för folkskolestyrelsen tillgängligt, ställa till folkskolestyrelsens förfogande ett anslag å sammanlagt 19.015 kronor, samt *att* detta belopp skulle utgå ur innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen enligt drätselkammarens förslag.

§ 101.

Ang. anläggning av gator inom gamla lasarettsområdet.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 73) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* låta för en beräknad kostnad av 22.900 kronor och i huvudsaklig överensstämmelse med i skrivelsen angivet förslag utföra ännu outlagda gator invid kvarteren Phyllis, Pandora och Penelope, *att* kostnaderna ifråga skulle täckas med de bidrag, som ägare till fastigheter vid berörda gator hade att för ändamålet erlägga, samt *att* bemyndiga drätselkammaren att i avvaktan på nämnda bidrags erläggande förskottera beloppet av tillgängliga medel.

Stadsfullmäktige biföllo efter härav tagen del utan omröstning drätselkammarens i ärendet gjorda framställning.

§ 102.

Ang. inköp av en ny lastautomobil.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 74) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för byggnadschefskontorets räkning låta inköpa en lastautomobil av fabrikatet Volvo, därvid likviden för samma bil

skulle ugöra dels en staden tillhörig lastautomobil av Tidaholms fabrikat och dels därjämte en mellanavgift om 15.350 kronor, samt *att* bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera beloppet ifråga för att sedermera slutligt täcka detsamma med medel av anslag för de resp. arbeten, vartill ifrågavarande lastautomobil komme att användas.

Efter föredragning härav biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens framställning.

§ 103.

Ang. inköp av en ny vägskrapa.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 75) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för en kostnad av 16.425 kronor låta för byggnadschefskontorets räkning inköpa en väghyvel av fabrikatet Bolinder-Munktell, *att* bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera beloppet ifråga, för att sedermera slutligt täcka detsamma med medel av anslag för de resp. arbeten, vartill ifrågavarande väghyvel komme att användas, samt *att* bemyndiga drätselkammaren på sätt och till pris, som kammaren skulle äga bestämma, avyttra eller på annat sätt disponera den i ärendet omförmälda staden tillhöriga äldre väghyveln.

Efter föredragning härav biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens framställning.

§ 104.

Ang. anslag till arvode åt en sakkunnig revisor.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från stadsrevisionen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 76) hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för bestridandet av kostnaderna för anlitandet av auktoriserad revisor för granskning av stadens räkenskaper för år 1936 ställa till stadsrevisionens förfogande ett förslagsanslag å 1.500 kronor, samt *att* beloppet skulle utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet godkände stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 105.

Ang. anläggning av trottoar vid en del av Tunbyvägen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 77) hade drätselkammaren på anförda skäl föreslagit, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* låta för en beräknad kostnad av 4.500 kro-

nor anlägga en gångbana vid Tunbyvägen mellan Persbovägen och Övre Rosenhill, samt *att* kostnaderna ifråga skulle bestridas med medel ur innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Stadsfullmäktige godkände utan omröstning drätselkammarens berörda förslag.

§ 106.

Ang. val av en drätselkammarledamot.

Sedan stadsfullmäktige den 31 nästlidne mars på egen begäran befriat Ingenjören David Sjölander från uppdraget att vara ledamot av drätselkammaren samt uppdragit åt beredningsutskottet att till stadsfullmäktige inkomma med förslag angående val av ny ledamot i den avgångnes ställe, så valde stadsfullmäktige nu i enlighet med beredningsutskottets förslag till ledamot i drätselkammaren för tiden intill 1939 års utgång Kamreraren Carl T. Ericson.

§ 107.

Ang. val av suppleant i 11:te taxeringsdistriktet.

Med överlämnande av en hemställan från Lokeldaren Gunnar Lindgren om befrielse från uppdraget att vara suppleant för innevarande år i Västerås stads 11:te taxeringsdistrikt hade beredningsutskottet i skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande april hemställt, att stadsfullmäktige måtte bifalla Herr Lindgrens berörda anhållan.

Med bifall härtill valde stadsfullmäktige med acklamation i enlighet med utskottets i samma skrivelse framställda förslag till suppleant inom berörda taxeringsdistrikt i den avgångnes ställe Lokomotiveldaren J. A. Löfstrand.

§ 108.

Ang. val av vårdare i 10:de fattigvårdsdistriktet.

Med överlämnande av en hemställan från Gunnar Lindgren om befrielse från uppdraget att vara vårdare i Västerås stads 10:de fattigvårdsdistrikt hade beredningsutskottet i skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande april hemställt, att stadsfullmäktige måtte bifalla Herr Lindgrens berörda anhållan.

Med bifall härtill valde stadsfullmäktige med acklamation i enlighet med utskottets förslag till vårdare inom berörda fattigvårdsdistrikt i den avgångnes ställe för återstoden av innevarande år Fru Helga Gustafsson.

§ 109.

Ang. drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1936.

Anmäldes och lades till handlingarne drätselkammarens till stadsfullmäktige överlämnade räkenskapsberättelse för år 1936. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 79.)

§ 110.

Ang. försäljning av ecklesiastik jord.

Föredrogs och lades till handlingarne en till stadsfullmäktige för kännedom överlämnad styrkt avskrift av en ämbetsskrivelse från Kungl. ecklesiastikdepartementet den 19 februari 1937 enligt vilken Kungl. Maj:t avslagit en ansökan av A. L. Mohlén att få inköpa ett område om cirka 217 kvm. av kyrkoherdebostället i Västerås församling.

§ 111.

Ang. föreskrifter för oljeeldningsanläggningar.

Föredrogs och lades till handlingarne Konungens Befallningshavandes i länet resolution den 16 april 1937 varigenom Konungens Befallningshavande fastställt ett av stadsfullmäktige den 21 december 1936 antaget förslag till föreskrifter för oljeeldningsanläggningar i Västerås.

§ 112.

Ang. Em. Granér med anhållan om entledigande från ledamotskap i idrottsplatsstyrelsen

En skriftlig hemställan av Folkskoleinspektören Em. Granér att bliva entledigad från uppdraget att vara ledamot i styrelsen för Idrottsplatsen Arosvallen beslöto stadsfullmäktige remittera till beredningsutskottet för utlåtande.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 3 maj 1937.

ALB. LUNDKVIST.

Hugo Trangius. *Gösta Lundberg.*

Offentligen uppläst den 3 maj 1937; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Västmanl. Folkblads Tr., Västerås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 27 Maj 1937.

Närvarande: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Sundström, Pers, Hedberg, Pettersson, Leontein, Thyresson, Keijser, Håvberg, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, C. W. Karlsson, Östlund, Bergquist, Henning, Gust. Karlsson, Sjöberg, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Fru Berg, Herrar Fredriksson, Löf, Fru Holmström, Herr Persson, Fru Westberg, Herrar G. Larsson, Welin-Berger, Lundberg, Trangius, Lundell, Grönberg, Fru Lundell, Herrar Holmström, Ramqvist och E. V. Larsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Vice ordföranden Herr Direktören Erik Falk samt Herrar Liljeblad, Widén, Ernst Johansson, Thorén, Nyman, Behring och Granér.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr t. f. Borgmästaren Victor Åsberg.

§ 113.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Gunnar Larsson och Welin-Berger att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i samband varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset måndagen den 31 innevarande maj kl. 12 middagen.

§ 114.

Ang. köp av mark för utläggande av en del av Allégatan.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 7 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 80) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att för en köpeskilling av sammanlagt 7.260 kronor förvärva dels cirka 180 kvm. mark av stadsägan N:o 1723, vilken mark vore avsedd att utläggas till Allégatan och dels en å samma mark befintlig uthusbyggnad, *att* beloppet ifråga skulle utgå av reserverade köpeskillingsmedel, samt *att* bemyndiga drätselkammaren att i övrigt vidtaga alla på staden ankommande åtgärder för förvärvets genomförande.

Efter föredragning härav biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammanres framställning.

§ 115.

Ang. försäljning av mark för reglering av kvarteret Loke.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 7 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 81) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta, *att* bemyndiga drätselkammaren att för en köpeskilling av 25 kronor pr kvm. till Westmanlands Allehandas Aktiebolag försälja ett utmed Kopparbergsvägen och framför tomten N:o 14 i kvarteret Loke beläget markområde om 26.7 kvm., samt *att* bemyndiga drätselkammaren att i övrigt vidtaga alla de åtgärder, som från stadens sida kunde påkallas för ifrågavarande försäljnings genomförande.

Efter föredragnnig härav biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens framställning.

§ 116.

Ang. understöd åt Västerås Teateraktiebolag.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från Västerås Teateraktiebolag hade drätselkmmaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 7 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 82) hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta, *att* för år 1937 bevilja Västerås Teateraktiebolag ett understöd i form av restitution av till staden under samma år från föreställningar å teatern erlagda nöjesskattemedel och till belopp, motsvarande högst vad sålunda till staden under nämnda år erlagts, samt *att* vad bolaget sålunda under berörda år i understöd från staden erhölle skulle till fullo återgäldas, innan utdelning till aktieägare i bolaget finge ske.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet och sedan Herrar Engdahl och Sundström yrkat bifall till framställningen, därvid dock den förstnämnde uttalade, att stadsfullmäktige ej borde känna sig skyldiga att framdeles ekonomiskt stödja bolaget, därest icke bolaget efter utgången av den tid, varunder nuvarande kontrakt med det företag, som hyrde teatern för biografföreställningar, gällde, tillsåge att den egentliga teateruthyrningen bleve bättre tillgodosedd än för närvarande vore fallet, biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens förslag.

§ 117.

Ang. ändrad lönestat för maskinistbefattningen vid vattenledningsverket.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 28 nästlidne april hade lönenämnden hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* i så måtto ändra gällande lönestat, att den med maskinistbefattningen vid vattenverket i lönehänseende förenade naturaförmånen av värme till tjänstebostad skulle bortfalla och det av stadsfullmäktige bestämda värdet av nämnda förmån i stället utbetalades

till befattningshavaren, allt under villkor, att befattningshavaren själv ombesörjde och bekostade värme till tjänstebostaden, samt *att* tidpunkten för ikraftträdandet av vad sålunda föreslagits skulle räknas från och med den 1 juli 1937.

Drätselkammaren hade i häröver den 7 innevarande maj avgivet yttrande tillstyrkt lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 83) godkände stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 118.

Ang. inrättande av en kontorsbiträdesbefattning vid tekniska skolan.

I anledning av en framställning till stadsfullmäktige från styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning hade lönenämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 28 sistlidne april hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* från och med den 1 juli 1937 skulle i lönestatens 17:de lönegrupp upptagas en befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av II klass å Västerås stads skolors för yrkesundervisning expedition, samt *att* styrelsens hemställan om anslag icke för det dåvarande skulle till någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

Drätselkammaren hade i avgivet yttrande den 7 innevarande maj tillstyrkt lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 84) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den förevarande framställningen enligt lönenämndens och drätselkammarens förslag.

§ 119.

Ang. anläggande av elektriska ledningar och gatubelysning inom byggnadsområdet Sandgärdet.

Sedan vatten- och gasverksstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 27 nästlidne april hemställt om anslag för utbyggande av elektriska ledningar inom byggnadsområdet Sandgärdet och anordnande av gatubelysning därstädes, hade drätselkammaren i avgivet yttrande över framställningen den 7 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 85) hemställt, att för utbyggandet av erforderliga elektriska ledningar samt för utförandet av gatubelysningsanläggning inom området Sandgärdet ställa till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande anslag för det förra ändamålet å 18.700 kronor och för det senare å 2.500 kronor, *att* berörda kostnader å 2.500 kronor skulle bestridas med reserverade köpeskillingsmedel, *att* uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig ansökning om tillstånd för staden att få bestrida i ärendet berörda kostnader 18.700 kronor genom upptagande av

amorteringslån, samt *att* bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera sistnämnda belopp.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet godkände stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar den föreliggande framställningen.

§ 120.

Ang. anläggande av vatten-, avloppsoch gasledningar i en del av Apalbyvägen.

Sedan vatten- och gasverksstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 27 nästlidne april hemställt om anslag för nedläggande av vatten-, avloppsoch gasledningar i en del av Apalbyvägen, hade drätselkammaren i avgivet yttrande över framställningen den 7 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 86) hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för nedläggandet i huvudsaklig överenststämmelse med i ärendet upprättat förslag av ledningar för vatten, avlopp och gas i Apalbyvägen från Persbovägen å en sträcka av 235 meter i nordlig riktning därifrån ställa till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande ett anslag å 5.500 kronor, *att* uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig ansökning om tillstånd för staden att få bestrida denna utgift genom upptagande av amorteringslån, samt *att* bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera beloppet.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet godkände stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar den föreliggande framställningen.

§ 121.

Ang. namnsättning å vissa gator inom Kristiansborgsområdet.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 innevarande maj hade byggnadsnämnden avgivit förslag till namn för tre gator inom den senast exploaterade delen inom Kristiansborgsområdet och därvid hemställt, att den trafikled, som upptagits från Persbovägen utefter Arosvallens östra gräns mot Iggebygatans förlängning åt öster skulle benämnas Vallvägen, att den gata, som från Bomansgatan i nordost sträckte sig till den föreslagna Vallvägen i sydväst och i vilken Lärlings-, Gesäll- och Mästargatorna utmynnade, skulle benämnas Skrågatan, samt att den mindre trafikled, som ledde från Vallvägen i vinkel öster och norr ut skulle benämnas Krukmakarstigen.

I avgivet yttrande över byggnadsnämndens förslag den 12 innevarande maj hade beredningsutskottet hemställt, att stadsfullmäktige måtte på så sätt bifalla byggnadsnämndens förslag att de ifrågavarande tre gatorna skulle benämnas Vallgatan, Skrågatan och Krukmakargatan.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 87) godkände stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen i enlighet med beredningsutskottets ändringsförslag.

§ 122.

Ang. nybyggnadsförbud å Jakobsberg.

Sedan magistraten genom resolution den 13 nästlidne april infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av underdåniga besvär, vilka anförts över Konungens Befallningshavandes i Västmanlands län resolution den 5 mars 1937 angående nybyggnadsförbud för vissa delar av Jakobsberg och Lustigkulla i Västerås samt beredningsutskottet anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, hade utskottet i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 88), under åberopande av ett av byggnadsnämnden den 21 april 1937 till beredningsutskottet avgivet yttrande i ärendet, hemställt, att stadsfullmäktige ville på de skäl och grunder, byggnadsnämnden i ärendet åberopat, i underdånigt yttrande till Konungen hemställa om de framställda besvärens ogillande.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet uppstod överläggning, varunder Herrar Eklund, Pers och Henning yrkade bifall till beredningsutskottets förslag samt Herr Welin-Berger, med vilken Herr Sundström instämde, utan att framställa något yrkande förklarade sig anse, att det ifrågavarande byggnadsförbudet vore onödigt.

Sedan överläggningen förklarats avslutad fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut i ärendet i enlighet med beredningsutskottets hemställan.

§ 123.

Ang. ändring i instruktionen för stadsläkarna.

Sedan magistraten genom resolution den 1 februari 1937 anmodat stadsfullmäktige avgiva yttrande i anledning av det utlåtande, som avgivits av styrelsen för Svenska Stadsläkareföreningen i fråga om fastställelse av en av stadsfullmäktige den 26 mars 1936 antagen ändring i instruktionen för Västerås stads tjänsteläkare samt stadsfullmäktige den 25 februari 1937 vid behandling av beredningsutskottets förberedande utlåtande i ärendet beslutat återremittera framställningen till hälsovårdsnämnden och beredningsutskottet, hade nu förnyade yttranden från dem inkommit (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 89).

Efter föredragning av handlingarne i ärendet beslöto stadsfullmäktige i enlighet med hälsovårdsnämndens och beredningsutskottets senast avgivna förslag *att* upphäva sitt den 26 mars 1936 fattatde under § 35 i protokollet

antecknade beslut i ärendet, samt *att* uti resp. §§ 11 och 12 i gällande stadsläkareinstruktion skulle intagas bestämmelser av följande lydalse: "8:o) att utan särskild ersättning handhava läkarevården å barnavårdsnämndens inom hans distrikt belägna barnhem".

§ 124.

Ang. val inom fattigvårdsstyrelsen.

Sedan stadsfullmäktige den 28 januari 1937 uppdragit åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till återbesättande av uppdraget att vara ordförande i fattigvårdsstyrelsen efter Kassören Einar Keijser, hade beredningsuskottet avgivit sådant förslag i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 innevarande maj.

Efter föredragning av berörda skrivelse valde stadsfullmäktige med acklamation i enlighet med beredningsutskottets förslag till ordförande i fattigvårdsstyrelsen intill 1939 års utgång Komministern Ernst Enochsson.

Enär Komminister Enochsson för närvarande innehade uppdragen dels såsom vice ordförande i fattigvårdsstyrelsen och dels såsom distriktschef inom stadens 1:sta fattigvårdsdistrikt, valdes vidare enligt utskottets förslag till fattigvårdsstyrelsens vice ordförande för tiden intill 1937 års utgång Kontoristen Gösta Sjöberg och dels till distriktschef inom stadens 1:sta fattigvårdsdistrikt för sistberörda tid Komministern Nils Berge.

§ 125.

Ang. val av ledamot i Idrottsplatsstyrelsen.

Sedan stadsfullmäktige den 29 nästlidne april till beredningsutskottet för utlåtande remitterat en av Folkskoleinspektören Em. Granér gjord framställning att bliva entledigad från uppdraget att vara ledamot i styrelsen för Idrottsplatsen Arosvallen, hade beredningsutskottet i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 innevarande maj avgivit sådant yttrande; och beslöto stadsfullmäktige nu i enlighet med vad beredningsutskottet föreslagit bifalla Herr Granérs anhållan, varefter till ledamot av Idrottsplatsstyrelsen i Herr Granérs ställe för tiden intill 1938 års utgång med acklamation utsågs Lasarettsläkaren I. Behring.

§ 126.

Ang. oktroj för systembolaget.

Sedan magistraten genom resolution den 6 nästlidne april infordrat stadsfullmäktiges yttrande över Systembolagets i Västerås ansökan hos Konungens Befallningshavande i länet om tillstånd att försälja rusdrycker under åren 1938—1940, hade nykterhetsnämnden, som anmodats i ärendet avgiva

förberedande utlåtande, i skrivelse till stadsfullmäktitge den 18 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 91) föreslagit, att stadsfullmäktige måtte för sin del besluta *att* systembolaget i staden medgåves rätt att under åren 1938—1940 utöva detaljhandel inom Västerås stads kommun med de i 1 § Kungl. förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker omförmälda slag av dylika drycker under följande förbehåll:

I. att nämnda rätt skulle avse:

1:o) 2 utminuteringsställen för spritdrycker och vin, belägna: 1 vid eller i närheten av Stora torget och 1 vid eller i närheten av Stora gatan, Munkgatan eller Trädgårdsgatan i dessas sträckning mellan Karlsgatan i öster och Hållgatan i väster;

2:o) 7 utskänkningsställen för spritdrycker och vin:
a) tre inom norra kvarteret med rätt för bolaget att överflytta ett av dem till södra eller västra kvarteret;
b) två inom västra kvarteret, därav ett i ett parkområde;
c) ett i ett utvärdshus;
d) en s. k. rörlig rättighet att användas för mera tillfälliga eller oförutsedda behov.

II. att i fråga om berörda detaljhandel och den individuella rätten att inköpa och på utskänkningsställe förtära rusdrycker skulle gälla följande bestämmelser:

1:o) Beträffande utminuteringen:
Den kvantitet spritdrycker, som av systembolaget finge utminuteras, skulle inskränkas till i regel högst 2 liter pr motbok i månaden, dock med rätt för bolaget att medgiva högre utminutering intill i gällande rusdrycksförordning tillåtna maximikvantitet till motboksinnehavare, som på grund av särskilda omständigheter prövades hava behov därav, därvid givetvis utminuteringen i varje fall skulle ske i enlighet med de av Kungl. Kontrollstyrelsen utfärdade bestämmelser härför.

Därest motboksinnehavare underläte att under en månad uttaga den honom tillkommande kvantiteten spritdrycker, ägde dock bolaget, efter prövning i varje särskilt fall rätt att en följande månad tilldela sådan motboksinnehavare 4 liter.

Utminutering finge till den, som ej fyllt 25 år och icke hade eget hushåll, endast ske med högst 1 liter spritdrycker per månad, och borde utminuteringen över huvud taget av rusdrycker icke ske

till annan än den, som fullgjort skatteplikt mot stat och kommun, ej åtnjöte understöd av allmänna medel och ej bruste i fullgörandet av honom åliggande försörjningsplikt, innefattande denna sistnämnda bestämmelse även underlåtenhet att fullgöra åtagen eller ådömd underhållsskyldighet för barn utom äktenskapet.

2:o) Beträffande utskänkningen:

Till gäst, som å utskänkningsstället bekommit honom tillkommande kvantitet av rusdrycker, finge icke ånyo utskänkas sådana drycker på samma ställe förrän efter fyra timmar.

I fråga om utskänkning av spritdrycker och vin skulle i övrigt gälla vad Kungl. förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker föreskreve samt de bestämmelser, som av Kungl. Kontrollstyrelsen kunde utfärdas.

Härjämte hade nykterhetsnämnden föreslagit, att stadsfullmäktige måtte uttala sig för, att systembolaget måtte tillhålla föreståndaren för bolagets egna utskänkningsställen, ävensom innehavare av överlåtna rättigheter att tillse, att till personer, som ej fyllt 21 år, i regel ej utskänktes spritdrycker.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet uppstod en stunds överläggning. Därunder yrkade Herrar C. W. Karlsson och Hult bifall till nykterhetsnämndens förslag. Herr Sundström föreslog den ändringen i nämndens utlåtande, att det däri förekommande uttalandet angående utskänkning till personer, som ej fyllt 21 år, måtte utgå. Herr Engdahl förklarade sig anse, att nykterhetsnämnden bort hava tillstyrkt även den av systembolaget begärda 8:de utskänkningsrättigheten men gjorde härutinnan intet yrkande. Vidare yttrade sig Herrar Gunnar Larsson och Pers utan att framställa särskilt yrkande.

Sedan överläggningen förklarats avslutad fattade stadsfullmäktige uppå särskilt framställda propositioner utan omröstning beslut i den föreliggande frågan till alla delar i överensstämmelse med nykterhetsnämndens förslag.

§ 127.

Ang. uppförande av en serveringspaviljong å Djäkneberget

I skrivelse till stadsfullmäktige den 13 innevarande maj (Statdsfullmäktiges handlingar N:o 92) hade drätselkammaren på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för bestridandet av kostnaderna för uppförandet i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet uppgjort förslag av en serveringspaviljong å Djäkneberget samt för nedläggandet av erforderliga vatten- och avloppsledningar till samma paviljong, ställde till drät-

selkammarens förfogande ett anslag å 12.000 kronor, samt *att* beloppet ifråga skulle bestridas med tillgängliga medel för att sedermera efter förslag av drätselkammaren bliva föremål för slutlig täckning.

Efter föredragning härav yrkade dels Herr Pers bordläggning av ärendet dels ock Herr Engdahl, att stadsfullmäktige måtte med avslag å bordläggningsyrkandet, i dag företaga ärendet till avgörande.

Vid framställd proposition å berörda yrkanden beslöto stadsfullmäktige utan omröstning nu företaga ärendet till avgörande.

Härefter godkändes utan omröstning drätselkammarens förslag.

§ 128.

Ang. införande av organtvång vid köttbesiktningen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 13 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 93) hade drätselkammaren, under tillstyrkande av en vid skrivelsen fogad framställning från hälsovårdsnämnden, hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* ingå till Konungen med underdånig ansökning, att organtvång enligt Kungl. kungörelsen den 30 november 1934 om besiktning och stämpling av kött m. m. enligt lagen om köttbesiktning och slakthus måtte föreskrivas för Västerås stad.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 129.

Ang. iordningställande av delar av Allé- o. Fogdegatorna.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 13 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 94) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* låta för en beräknad sammanlagd kostnad av 15.000 kronor och i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet upprättat förslag utföra i framställningen omförmälda arbeten med iordningställandet av vissa delar av Allé- och Fogdegatorna samt vidgning av en del av Tegnérgatan, samt *att* kostnaderna ifråga skulle bestridas av reserverade köpeskillingsmedel.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet godkände stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar den föreliggande framställningen.

§ 130.

Ang. försäljning av tomtmark å förutvarande re-

I skrivelse till stadsfullmäktige den 13 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 95) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta, *att* bemyndiga drätselkammaren att till pris

gementsområdet inom kv. Dolken.

och på villkor, som drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga, försälja återstående staden tillhörig osåld tomtmark inom den del av f. d. Västmanlands regementets område som enligt en preliminär indelning benämnts kvarteret Dolken.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet godkände stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 131.

Ang. ny aktieteckning i Byggnadsaktiebolaget Mimer i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 13 innevarande maj (Statdsfullmäktiges handlingar N:o 96) hade drätselkammaren på anförda grunder hemställt att stadsfullmäktige måtte besluta *att* under förutsättning att aktieägarna i Byggnadsaktiebolaget Mimer härstädes därom i vederbörlig ordning beslutade tillförbinda staden att uti ovanberörda bolag teckna nya stamaktier till ett värde av nominellt 500.000 kronor, vilket belopp, sedan detsamma till bolaget inbetalts, skulle användas för inlösen av samtliga preferensaktier i bolaget, *att* uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig ansökning om tillstånd för staden att få bestrida denna utgift genom upptagande av amorteringslån, samt *att* bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera beloppet.

Efter föredragning härav biföllo stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar drätselkammarens framställning.

§ 132.

Ang. barnavårdsnämndens årsberättelse för 1936.

Anmäldes och lades till handlingarne barnavårdsnämndens till stadsfullmäktige avgivna årsberättelse för 1936. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 97).

§ 133.

Ang. fattigvårdsstyrelsens verksamhetsberättelse för år 1936.

Anmäldes och lades till handlingarne fattigvårdsstyrelsens verksamhetsberättelse för år 1936. (Statdsfullmäktiges handlingar N:o 98).

§ 134.

Ang. tillstånd för Gustaf Stomberg att utskänka pilsnerdricka.

Sedan magistraten genom resolution den 17 mars innevarande år infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av Gust. Stomberg hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pils-

nerdricka, hade nykterhetsnämnden, som anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till stadsfullmäktige den 18 innevarande maj anfört följande:

"Sökanden innehar rätt att till och med den 30/9 1937 utskänka pilsnerdricka och föreligga inga för nykterhetsnämnden kända skäl, att denna rätt då upphör. Enligt stadsfullmäktiges principuttalande den 22/2 1934, § 28, är utskänkningen av pilsnerdricka klass II i samband med pensionatsrörelse och å spritrestauranger helt oberoende av den inställning, som stadsfullmäktige må kunna intaga till övrig utskänkning av pilsnerdricka klass II. Nykterhetsnämnden anser att ingen anledning föreligger att inskränka den i Kungl. förordingen den 11 juli 1919 angående försäljning av pilserdricka medgivna maximitid av tre år för utskänkningsrätt, utan förordar för sin del, att stadsfullmäktige ville besluta, hos Konungens Befallningshavande i länet tillstyrka att Gustaf Stomberg beviljas tillstånd att inom lokaler i fastigheten nr 21 vid Slottsgatan här i staden från och med den 1 oktober 1937 till och med den 30 sepember 1940 i samband med pensionatsrörelse utskänka pilsnerdricka av klass II".

Stadsfullmäktige godkände efter föredragning av handlingarne i ärendet utan omröstning nykterhetsnämndens förslag.

§ 135.

Ang. tillstånd för Maria o. Næmi Johansson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan magistraten etc. — — — — — § 134 — — — — — Maria och Naemi Johansson — — — — — följande:

"Sökandena innehava rätt att till och med den 30/9 1937 utskänka pilsnerdricka och föreligga inga för nykterhetsnämnden etc. — — — — — att Maria och Naemi Johansson i fastigheten nr 9 vid Kristinagatan här i staden — — — — — klass II".

Statdsfullmäktige etc. — — — — — förslag.

§ 136.

Ang. tillstånd för Elvira Ulmer att utskänka pilsnerdricka.

Sedan magistraten etc. — — — — — § 134 — — — — — Elvira Ulmer — — — — — följande:

"Sökanden etc. — — — — — i länet tillstyrka att Elvira Ulmer — — — — — i fastigheten nr 4 vid Stora gatan här i staden — — — — — förslag.

§ 137.

Ang. tillstånd för Agnes Nordfeldt att utskänka pilsnerdricka.

Sedan magistraten etc. — — — — — § 134 — — — — — Agnes Nordfeldt — — — — — följande:

"Sökanden etc. — — —— — i länet tillstyrka att Agnes Nordfeldt beviljas etc. — — — — — i fastigheten nr 58 vid Stora gatan här i staden — — — — — — förslag.

§ 138.

Ang. tillstånd för Jenny Johnson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan magistraten etc. — — — — — § 134 — — — — — Jenny Johnson — — — — — följande:

"Sökanden etc. — — — — — tillstyrka att Jenny Johnson beviljas — — — — — i fastigheten nr 7 vid Timmermansgatan här i staden — — — — förslag.

§ 139.

Ang. tillstånd för Lisa Adamsson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan magistraten etc. — — — — — § 134 — — — — — Lisa Adamsson — — — — — följande:

"Sökanden etc. — — — — — tillstyrka att Lisa Adamsson beviljas — — — i fastigheten nr 21 vid Pilgatan här i staden — — — — — förslag.

§ 140.

Ang. tillstånd för Ellen Ericsson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan magistraten etc. — — — — — § 134 — — — — — Ellen Ericsson — — — — — följande:

"Sökanden etc. — — — — — tillstyrka att Ellen Ericsson beviljas etc. — — — — — i fastigheten nr 2 vid Stora Torget här i staden — — — — — förslag.

§ 141.

Ang. tillstånd för Ester Johansson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan magistraten etc. — — — — — § 134 — — — — — Ester Johansson — — — — — följande:

"Sökanden etc. — — — — — § 134 — — — — — tillstyrka att Ester Johansson beviljas — — — — — i fastigheten nr 46 vid Stora gatan här i staden — — — — — förslag.

§ 142.

Ang. tillstånd för Iris Ström att utskänka pilsnerdricka.

Sedan magistraten etc. — — — — — § 134 — — — — Iris Ström — — — — — följande:

"Sökanden etc. — — — — — tillstyrka att Iris Ström beviljas — — — — — i fastigheten nr 4 vid Stora gatan här i staden — — — — — förslag.

§ 143.

Ang. tillstånd för Rickard Wennerström att utskänka pilsnerdricka.

Sedan magistraten etc. — — — — — § 134 — — — — — Rickard Wennerström — — — — — följande:

"Sökanden etc. — — — — — tillstyrka att Rickard Wennerström beviljas — — — — — i fastigheten nr 8 vid Nedre Trädgårdsgatan här i staden — — — — — förslag.

§ 144.

Ang. tillstånd för Sigrid Andersson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan magistraten etc. — — — — — § 134 — — — — — Sigrid Andersson — — — — — följande:

"Sökanden etc. — — — — — tillstyrka att Sigrid Andersson beviljas tillstånd — — — — — i fastigheten nr 10 vid Köpmangatan här i staden — — — — — förslag.

§ 145.

Ang. tillstånd för Hanna Lindmark att utskänka pilsnerdricka.

Sedan magistraten etc. — — — — — § 134 — — — — — Hanna Lindmark — — — — — följande:

"Sökanden etc. — — — — — tillstyrka att Hanna Lindmark beviljas — — — — — i fastigheten nr 17 vid Vasagatan här i staden — — — — — förslag.

§ 146.

Ang. tillstånd för Ellis (Alice) Eskilsson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan magistraten etc. — — — — — § 134 — — — — — Ellis (Alice) Eskilsson — — — — — följande:

"Sökanden etc. — — — — — tillstyrka att Ellis (Alice) Eskilsson beviljas — — — — — i fastigheten nr 29 vid Källgatatn här i staden — — — — — förslag.

§ 147.

Ang. tillstånd för Hj. Lindblom att utskänka pilsnerdricka.

Sedan magistraten etc. — — — — — § 134 — — — — — Hj. Lindblom — — — — — följande:

"Sökanden etc. — — — — — tillstyrka att Hjalmar Lindblom beviljas etc. — — — — — i fastigheten nr 16 vid Stora gatan här i staden — — — — — förslag.

§ 148.

Ang. tillstånd för Selma Sevelius att utskänka pilsnerdricka.

Sedan magistraten etc. — — — — — § 134 — — — — — Selma Sevelius — — — — — följande:

"Sökanden etc. — — — — — tillstyrka att Selma Sevelius beviljas — — — — — i fastigheten nr 8 vid Nedre Trädgårdsgatan här i staden — — — — — förslag.

§ 149.

Ang. tillstånd för Dolly Johansson att utskänka pilsnerdricka

Sedan magistraten etc. — — — — — § 134 — — — — — Dolly Johansson — — — — — följande:

"Sökanden etc. — — — — — tillstyrka att Dolly Johansson beviljas — — — — — i fastigheten nr 8 vid Köpmangatan här i staden — — — — — förslag.

§ 150.

Ang. tillstånd för Signe Broman att utskänka pilsnerdricka.

Sedan magistraten etc. — — — — — § 134 — — — — — Signe Broman — — — — — följande:

"Sökande etc. — — — — — tillstyrka att Signe Broman beviljas — — — — — i fastigheten nr 3 vid Blåsbogatan här i staden — — — — förslag.

§ 151.

Ang. byte av gården och tomten N:o 36 norra kv. mot tomt i kv. Herta.

Genom resolution den 8 nästlidne april hade Stiftsnämnden i Västerås hemställt, att stadsfullmäktige ville efter byggnadsnämndens hörande avgiva yttrande i fråga om kyrkofullmäktiges i Västerås underdåniga framställning om tillstånd att byta gården och tomten N:o 36 inom Västerås stads norra kvarter, utgörande klockaregård, mot en tomt om 1.630 kvm. inom kvarteret Herta i Västerås.

Byggnadsnämnden hade i avgivet yttrande den 19 innevarande maj meddelat, att nämnden för sin del icke hade något att erinra i ärendet samt att

byggnadsnämnden förberett ändring av stadsplanen i anslutning till den underdåniga framställningen.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet beslöto stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo, att ifrågavarande ärende, ehuru ej upptaget i kallelsen till sammanträdet, nu finge företagas till avgörande, såsom infordrat yttrande hänvisa till sitt beslut den 30 januari 1936 att bemyndiga drätselkammaren att under förutsättning av erforderlig stadsplaneändring till den kyrkliga kommunen överlåta ifrågavarande tomt inom nuvarande kvarteret Herta i utbyte mot klockaregården, fastigheten N:o 36 norra kvarteret, och sålunda förklara sig icke hava något att erinra emot kyrkofullmäktiges ifrågavarande underdåniga ansökning.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 31 maj 1937.

ALB. LUNDKVIST.

Henrik Welin-Berger.—Gunnar Larsson.

Offentligen uppläst den 31 maj 1937; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 18 Juni 1937.

Närvarande: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Direktören Erik Falk samt Herrar Pers, Pettersson, Thyresson, Keijser, Håvberg, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Widén, Robsahm, C. W. Karlsson, Östlund, Henning, Gust. Karlsson, Sjöberg, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Fru Berg, Herrar Thorén, Fredriksson, Fru Holmström, Herrar Nyman, Persson, Fru Westberg, Herrar Behring, G. Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Trangius, Lundell, Fru Lundell samt Herrar Holmström och E. V. Larsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Sundström, Hedberg, Leontein, Hellström, Liljeblad, Bergquist, Ernst Johansson, Löf, Grönberg och Ramqvist.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 152.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Granér och Behring att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i samband varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset måndagen den 21 innevarande juni kl. 11.30 fm.

§ 153.

Ang. vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1936.

Anmäldes och lades till handlingarne vatten- och gasverksstyrelsens till stadsfullmäktige överlämnade förvaltningsberättelse för år 1936. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 99).

§ 154.

Ang. nykterhetsnämndens årsberättelse för 1936.

Anmäldes och lades till handlingarne nykterhetsnämndens till stadsfullmäktige avgivna verksamhetsberättelse för år 1936. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 100).

§ 155.

Ang. redogörelse från bostadsproduktionskommittén.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 101) hade den av stadsfullmäktige den 27 augusti 1931 tillsatta kommittén för utredning, på vad sätt en rationell, planmässig och ekonomisk byggnadsproduktion skulle kunna åstadkommas på staden tillhörig mark, anmält vilka åtgärder kommittén för uppdragets fullgörande vidtagit samt med hänvisning härtill och på i övrigt anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville låta bero vid förevarande anmälan samt befria kommitténs ledamöter från deras uppdrag.

Efter föredragning av berörda skrivelse biföllo stadsfullmäktige utan omröstning kommitténs hemställan.

§ 156.

Ang. inköp av en skåpbil för tekniska verken.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse den 3 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 102) hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för inköp av en skåpautomobil för de tekniska verkens behov ställa till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande ett anslag å 4.500 kronor, samt att bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera beloppet ifråga för att sedermera slutligt täcka detsamma med medel av anslag för de resp. arbeten, vartill ifrågavarande skåpautomobil komme att användas.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning av handlingarne i ärendet utan omröstning drätselkammarens berörda hemställan.

§ 157.

Ang. reparationer i tekniska skolan.

Med överlämnande av en framställning i ärendet från styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 103) hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för utförande av i skolstyrelsens framställning angivna underhålls- och reparationsarbeten å tekniska skolans byggnad ställa till styrelsens förfogande ett anslag å 5.200 kronor, samt *att* utgifterna ifråga skulle bestridas med medel ur Zimmermanska fonden.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet och sedan Herr vice ordföranden yttrat sig utan att dock framställa något yrkande biföllo stadsfullmäktige utan omröstning vad drätselkammaren hemställt.

§ 158.

Ang. utredning för vissa restaurerings- och reparationsarbeten i Herrgärdsskolan.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från folkskolestyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 104) hemställt att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för bestridandet av kostnaderna för uppgörandet av programhandlingar och ritningar för i ärendet omförmälda restaurerings- och reparationsarbeten inom Herrgärdsskolan ställa till folkskolestyrelsens förfogande ett anslag å 2.200 kronor, samt *att* bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera beloppet ifråga, vilket belopp sedermera efter förslag av drätselkammaren skulle bliva föremål för slutlig täckning.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning av handlingarne i ärendet utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 159.

Ang. upptagande av en stadsfilm över Västerås

Med överlämnande av en framställning från den av stadsfullmäktige den 31 nästlidne mars tillsatta särskilda kommittén för framläggande av förslag angående anskaffande av fotografier och rörliga bilder över Västerås, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 105) hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för bestridande av på staden ankommande kostnader för upptagandet av en stadsfilm över Västerås ställa till Fotografi- och filmkommitténs förfogande ett anslag å 6.000 kronor, samt *att* beloppet ifråga skulle utgå av innevarande års förslagsanslag till oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 160.

Ang. tillstånd för Frithiof Sandberg att utskänka pilsnerdricka.

Sedan magistraten infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av Frithiof Sandberg hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som anmodats att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till stadsfullmäktige den 7 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 106) på anförda skäl hemställt, *att* stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att direktören Frithiof Sandberg beviljades tillstånd att under tiden 1 oktober 1937 till och med den 30 september 1939 i lokaler inom fastigheten N:o 5 vid

Hantverkaregatan här i staden (Automaten) utskänka pilsnerdricka under villkor, att utskänkningen alla dagar upphörde senast kl. 9 em., *att* utskänkningen endast medgåves till spisande gäst (mat utan bestämt pris), *att* fredag lördag samt dag före helgdag efter kl. 6 em. samt sön- och helgdagar hela dagarna utskänkningen endast medgåves till gäst, som intoge verklig måltid, bestående av lagad mat till ett pris av 75 öre, *att* till varje gäst ej utskänktes med än högst ⅔ liter pr gång, samt *att* gäst, till vilken utskänktes pilsnerdricka, icke finge ånyo erhålla sådan dryck inom utskänkningsställe förrän efter 2 timmar, ävensom att genom sökandens försorg ordningsvakt hölles vid lokalen under fredagar, lördagar och dagar före helgdag endast å eftermiddagen, å sön- och helgdag hela dagarna.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet uppstod överläggning. Under denna yrkades av Herrar Hult, C. W. Karlsson, Robsahm och Holmström bifall till nykterhetsnämndens förslag, av Herr Nyman, med instämmande av Herrar vice ordföranden och G. Larsson, likaledes bifall till nykterhetsnämndens förslag, dock med den inskränkningen, att tillståndet borde avse endast ett år och att stadsfullmäktige i sitt yttrande ville åberopa nykterhetsnämndens vice ordförandes i nämndens betänkande återgivna särskilda uttalande samt av Herr Keijser, med instämmande av Herrar Engdahl och Hellblom, att stadsfullmäktige måtte under hänvisning till sitt av nykterhetsnämnden omförmälda principbeslut den 22 februari 1934 avstyrka bifall till ansökningen.

Härjämte hemställde Herr Keijser, att den del av nämndens motivering, som innefattade ett uttalande om kafébolagets medverkan till avveckling av Herr Sandbergs rörelse, måtte utgå. Häri instämde Herr Pers, som tillika föreslog, att vad nykterhetsnämnden uttalat om en blivande inställning till en framtida förnyad oktrojansökan rörande detta företag, likaledes måtte uteslutas.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å de sålunda gjorda yrkandena och sedan Herr ordföranden förklarat sig anse frågan om bifall till nykterhetsnämndens förslag vara med övervägande ja besvarad begärdes votering. Sedan till kontraproposition mot nykterhetsnämndens förslag genom särskild omröstning med 19 ja och ordförandens utslagsröst emot 19 nej, avgivna för Herr Keijsers yrkande antagits Herr Nymans yrkande, biföllo stadsfullmäktige med 25 nej emot 10 ja, avgivna för nykterhetsnämndens förslag oförändrat, Herr Nymans under överläggningen framställda ändringsförslag.

Slutligen beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med vad Herrar Keijser och Pers påyrkat, ur nykterhetsnämndens motivering utesluta hela det stycke, som började med orden: "Inför denna omständighet".

§ 161.

Ang. tillstånd för Carl Axel Oskar Gustafsson att försälja pilsnerdricka.

Sedan magistraten infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av ölutköraren Carl Axel Oskar Gustafsson hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att här i staden försälja pilsnerdricka till avhämtning, hade nykterhetsnämnden, som anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till stadsfullmäktige den 7 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 106) på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för sin del avstyrka bifall till den föreliggande ansökningen.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut däri i enlighet med nykterhetsnämndens förslag.

§ 162.

Ang. tillstånd för Svante Ahlgren att flytta försäljningsrättighet av pilsnerdricka till annan lokal.

Sedan magistraten infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av Handlanden Svante Ahlgren hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att till avhämtning försälja pilsnerdricka inom lokaler i fastigheten N:o 7 vid Tegnérgatan här i staden i stället för inom lokaler i fastigheten N:o 24 vid Allégatan, hade nykterhetsnämnden, som anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till stadsfullmäktige den 7 innevarande juni föreslagit, att stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka bifall till sökandens framställning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut däri enligt nykterhetsnämndens förslag.

§ 163.

Ang. anordnande av duschar i kallbadhuset.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från badhusstyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 10 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 107) hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för utförande av i badhusstyrelsens skrivelse angivna duschanordningar jämte erforderliga ledningar och vattencistern i kallbadhuset ställa till badhusstyrelsens förfogande ett anslag, förslagvis beräknat till 2.000 kronor, samt *att* beloppet ifråga skulle utgå ur innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet uppstod en stunds överläggning, varunder yrkades dels av Herrar Granér, Eklund, Pers och Nyman bifall till drätselkammarens förslag, dels ock av Herrar Lundell, Persson, Trangius och Engdahl avslag å framställningen, varjämte Herrar Welin-

Berger, Holmström, Thyresson och Behring yttrade sig utan att framställa särskilt yrkande.

Vid framställd proposition å de under överläggningen gjorda yrkandena biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens förslag.

§ 164.

Ang. inköp av en lastautomobil för renhållningsverket.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från lantegendomsnämnden hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 10 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 108) hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för bestridande av kostnaderna för inköp av i lantegendomsnämndens framställning angivna sophämtningsautomobil ställa till lantegendomsnämndens förfogande ett anslag å 8.000 kronor, samt *att* beloppet ifråga skulle utgå ur innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 165.

Ang. ändring av gatuhöjderna för Skepparbacken.

Föredrogs och lades till handlingarne Konungens Befallningshavandes i länet resolution den 21 maj 1937, varigenom Konungens Befallningshavande fastställt det av stadsfullmäktige den 31 mars 1937 antagna förslaget till ändring av stadsplanen med avseende å gatuhöjderna för Skepparbacken mellan Källgatan och Slottsgatan.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 21 juni 1937.

ALB. LUNDKVIST.

Em. Granér. Ivar Behring.

Offentligen uppläst den 21 juni 1937; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Västmanl. Folkblads Tr., Västerås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

1937 den 26 Augusti.

Närvarande: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Direktören Erik Falk samt Herrar Sundström, Pers, Hedberg, Leontein, Keijser, Håvberg, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Widén, Robsahm, C. W. Karlsson, Östlund, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Sjöberg, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Fru Berg, Herrar Thorén, Fredriksson, Löf, Fru Holmström, Herrar Nyman, Persson, Fru Westberg, Herrar Behring, Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Trangius, Lundell, Grönberg, Fru Lundell, Herrar Holmström, Ramqvist och E. V. Larsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Pettersson, Thyresson, Hellström och Liljeblad.

Närvarande å magistratens vägnar Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 166.

Justering.

Uppdrogs åt Herr Persson och Fru Vestberg att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i samband varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset lördagen den 28 innevarande augusti kl. 1.15 em.

§ 167.

Ang. fastställelse av gatukostnadsbestämmelser.

Anmäldes och lades till handlingarne Kungl. Maj:ts brev den 16 juli 1937, varigenom fastställts gatukostnadsbestämmelser för Västerås, överensstämmande med visst undantag med det förslag i ärendet, som godkänts av stadsfullmäktige den 30 januari 1936. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 109).

§ 168.

Ang. fastställelse av ändring i instruktionen för stadsläkarne.

Anmäldes och lades till handlingarne en skrivelse från Kungl. Medicinalstyrelsen till magistraten den 30 juni 1937, enligt vilken medicinalstyrelsen fastställt den av stadsfullmäktige den 27 maj 1937 antagna ändringen i instruktionen för stadens tjänsteläkare. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 110).

§ 169.

Ang. Sala—Gysinge—Gäfle Nya Järnvägsaktiebolags avveckling.

Med överlämnande av en framställning från Sala—Gysinge—Gäfle Nya Järnvägs A.-Bol. i samband med försäljning av bolagets järnväg till statsverket och likvidering av bolaget, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 1 nästlidne juli i överensstämmelse med bolagets hemställan föreslagit, att stadsfullmäktige måtte besluta, *att* den till Sala—Gysinge—Gäfle Nya Järnvägsaktiebolags omnibusrörelse hörande materialen finge till staten överlämnas utan särskilt vederlag, samt *att* den utdelning, som efter verkställd försäljning av bolagets övriga tillgångar kunde tillkomma Västerås stad, skulle utgöra full betalning för stadens fordran hos bolaget.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 111) godkände stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens förslag.

§ 170.

Ang. anläggning av gatubrunnar.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 1 nästlidne juli (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 112) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för utförandet av i skrivelsen omförmälda gatubrunnar ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å 9.000 kronor, *att* beloppet ifråga skulle för uttaxering upptagas i stadens utgiftsstat för nästkommande år, samt *att* bemyndiga drätselkammaren att i mån av behov under innevarande år förskottera beloppet.

Efter föredragning av skrivelsen beslöto stadsfullmäktige på yrkande av Herr Henning och sedan Herr Eklund yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande remittera frågan till vatten- och gasverksstyrelsen för utlåtande.

§ 171.

Ang. anskaffande av en betongblandare.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 1 nästlidne juli (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 113) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för inköp av en betongblandare ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å 2.300 kronor, samt *att* bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera beloppet ifråga för att sedermera slutligt täcka detsamma med medel av anslag för de resp. arbeten, vartill ifrågavarande betongblandare komme att användas.

Efter föredragning av skrivelsen biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens framställning.

§ 172.

Ang. tilläggsanslag för kloakreningsverket.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande augusti hemställt att stadsfullmäktige måtte besluta *att* till gäldande av kostnaderna för anläggning av det den 28 maj 1936 beslutade kloakreningsverket å Kungsängen med erforderliga ledningar av lånemedel anvisa ett tilläggsanslag å 178.900 kronor, samt att bemyndiga drätselkammaren att begära Kungl. Maj:ts stadfästelse å beslutet att med lånemedel bestrida ifrågavarande kostnad.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 114) biföllo stadsfullmäktige på yrkande av Herr Henning utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 173.

Ang. anslag till extra kostnader för pensionsnämnden.

Med överlämnande av en framställning från pensionsnämnden om ett extra anslag för anställande av tillfällig personal vid genomförande av den av statsmakterna beslutade dyrortsgrupperingen av folkpensionerna hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande augusti hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* till gäldande av kostnaderna för ersättning åt fem personer för skrivande av ansökningar och hållande av mottagningar för den pensionssökande allmänheten i lokaler utom pensionsnämndens kansli under tre dagar anvisa 180 kronor av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter, samt *att* till gäldande av bidrag till kostnaderna för anställande av ett skrivbiträde hos pensionsnämnden under tiden från och med innevarande augusti månad till och med februari 1938 anslå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter 500 kronor och av medel för uttaxering i 1938 års stat, 200 kronor, eller tillhopa 700 kronor.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 115) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 174.

Ang. försäljning av en del av tomten N:o 2 i kv. Nimrod.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 116) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som kunde vara för staden antagliga, till härvarande systembolag försälja ett område om 1.664 kvadratmeter av tomten N:o 2 i kvarteret Nimrod, samt att bemyndiga drätselkammaren att i övrigt vidtaga alla de åt-

gärder, som från stadens sida kunde påkallas för ifrågavarande försäljnings genomförande.

Efter föredragning härav uppstod överläggning, varunder dels Herr Eklund yrkade bifall till Drätselkammarens förslag, dels ock Herr Engdahl med instämmande av Herrar Sundström och Henning, att ärendet måtte innan det av stadsfullmäktige avgjordes, remitteras till vatten- och gasverksstyrelsen för ytterligare beredning.

Sedan överläggningen avslutats och Herr ordföranden vid framställd proposition å remissyrkandet och frågan om stadsfullmäktige nu ville företaga ärendet till avgörande förklarat frågan om bifall till förstnämnda yrkande vara med övervägande ja besvarad, företogs härom på begäran omröstning och avgåvos därvid 19 ja-röster för remissyrkandet och 25 nejröster för ärendets omedelbara avgörande.

Då sålunda mer än en tredjedel av de närvarande stadsfullmäktigeledamöterna uttalat sig för uppskov med ärendets avgörande förklarade ordföranden, att stadsfullmäktige beslutat bordlägga frågan till nästa sammanträde samt uppdraga till vatten- och gasverksstyrelsen att under tiden avgiva det utlåtande i frågan, vartill styrelsen kunde finna anledning.

§ 175.

Ang. anslag till omändringsarbeten inom ålderdomshemmets sjukhus.

Med överlämnande av en framställning i ärendet från fattigvårdsstyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande augusti anhållit, att stadsfullmäktige ville besluta att till gäldande av kostnaderna för inredning i ålderdomshemmets sjukhus av ett bostadsrum å vinden anvisa 3.100 kronor och av ett tekök i andra våningen å tuberkulosavdelningen anvisa 900 kronor eller tillhopa 4.000 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 117) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 176.

Ang. bidrag till en gymnastikkurs.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 118) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att till täckande av kostnaderna för anordnande härstädes i mars 1938 av en tredagarskurs i gymnastik, lek och idrott för små- och folkskolan bevilja ett anslag av 500 kronor att gäldas av uttaxerade medel i 1938 års stat.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 177.

Ang. stadsplaneändring för kv. Njord.

Sedan stadsfullmäktige den 25 februari 1937 antagit ändring i stadsplanen för kvarteret Njord samt stadsplanebestämmelser för samma kvarter, hade byggnadsnämnden i anledning av erinringar av biträdande länsarkitekten låtit utarbeta nytt förslag och nu i skrivelse till stadsfullmäktige den 17 nästlidne juli, med överlämnande av detta nya förslag jämte tillhörande beskrivning m. fl. handlingar ävensom handlingarne hörande till det förra av stadsfullmäktige antagna förslaget, hemställt, att stadsfullmäktige ville, med frångående av det föregående beslutet, antaga ändring i stadsplanen för kvarteret Njord samt stadsplanebestämmelser för samma kvarter enligt det nya av stadsarkitekten och stadsingenjören den 2 juni 1937 upprättade förslaget ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Drätselkammaren hade avgivit yttrande i ärendet den 5 innevarande augusti och därvid tillstyrkt byggnadsnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 119) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar byggnadsnämndens nu gjorda hemställan.

§ 178.

Ang. stadsplaneändring för kv. Linnéa och Livia.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 17 nästlidne juli hade byggnadsnämnden med överlämnande av förslag till ändring av stadsplanen och stadsplanebestämmelser för kvarteren Linnea och Livia, avfattat å karta av den 5 april 1937 med tillhörande beskrivning, jämte till ärendet hörande handlingar, hemställt, att stadsfullmäktige måtte antaga förslaget och uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Drätselkammaren hade i avgivet yttrande den 5 innevarande augusti tillstyrkt bifall till denna framställning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 120) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning vad byggnadsnämnden hemställt.

§ 179.

Ang. stadsplaneändring för kv. Norna.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 17 nästlidne juli hade byggnadsnämnden, med överlämnande av förslag till ändring av stadsplanen och stadsplanebestämmelser för kvarteret Norna avfattat å karta av den 28 april 1937 med

tillhörande beskrivning jämte till ärendet hörande handlingar, hemställt, att stadsfullmäktige måtte antaga förslaget och uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Drätselkammaren hade i avgivet yttrande den 5 innevarande augusti tillstyrkt bifall till denna framställning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 121) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning vad byggnadsnämnden hemställt.

§ 180.

Ang. uppförande av en byggnad för tullens bevakningspersonal vid Djuphamnen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande augusti hade drätselkammaren under åberopande av vid skrivelsen fogade handlingar samt på i skrivelsen anförda skäl anhållit, att stadsfullmäktige ville besluta att å djuphamnens område intill hamnarbetarnes väntlokal låta uppföra en byggnad för tullverkets personal, inrymmande sovrum, kokvrå, tambur och torvmullsklosett samt med murad eldstad, allt i enlighet med byggnadschefens förslag, samt att till gäldande av kostnaderna för husets uppförande och iordningställande i fullt färdigt skick anvisa 5.000 kronor, att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen gäldas på sätt stadsfullmäktige framdeles efter förslag av drätselkammaren kunde komma att besluta.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 122) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens framställning.

§ 181.

Ang. anslag till sakkunnigt biträde åt stadsrevisionen.

Med överlämnande av en skrivelse i ämnet från stadsrevisionen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar n:o 123) hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att till gäldande av kostnaderna för anställande av sakkunnigt biträde vid revisionen av 1937 års räkenskaper och förvaltning anvisa av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter 1.500 kronor och av uttaxerade medel i 1938 års stat 1.500 kronor eller tillhopa 3.000 kronor.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 182.

Ang. ny fördelning av stadsfullmäktigemandaten mellan stadens valkretsar.

Magistraten hade i skrivelse till stadsfullmäktige den 2 nästlidne juli föreslagit, att stadsfullmäktige måtte vidtaga åtgärd för sådan ändring av fördelningen av stadsfullmäktigemandaten mellan stadens två valkretsar för val av stadsfullmäktige, att antalet fullmäktige för varje valkrets fastställdes med hänsyn till antalet i valkretsen för år 1937 mantalsskrivna personer.

I häröver den 11 innevarande augusti avgivet yttrande hade beredningsutskottet på det sätt tillstyrkt magistratens framställning, att utskottet föreslagit, att stadsfullmäktige måtte besluta att hos Konungens Befallningshavande göra framställning om sådan ändring av den nuvarande fördelningen av stadsfullmäktigemandaten mellan de två valkretsar, vari staden för närvarande vore indelad för val av stadsfullmäktige, att norra valkretsen hade att utse 26 och södra valkretsen 22 ledamöter i stadsfullmäktige.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 124) godkände stadsfullmäktige utan omröstning beredningsutskottets förslag.

§ 183.

Ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i en del av Västermalmsgatan.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 125) anhållit, att stadsfullmäktige måtte besluta att uppdraga åt vatten- och gasverksstyrelsen att låta i Västermalmsgatan mellan Västmannagatan och Floragatan nedlägga nya vatten-, avlopps- och gasledningar, samt att till gäldande av kostnaderna för ifrågavarande arbete anvisa 7.000 kronor ur tekniska verkens amorteringsfond.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning av handlingarne i ärendet utan omröstning den föreliggande framställningen enligt drätselkammarens förslag.

§ 184.

Ang. uppförande av nytt tullhus.

Under åberopande av att stadsfullmäktige den 29 augusti 1935 uppdragit åt drätselkammaren att efter utredning av föreliggande behov av utökade och förbättrade lokaler för tullkammaren härstädes inkomma till stadsfullmäktige med det förslag, som denna utredning kunde föranleda, hade drätselkammaren, med överlämnande av en av särskilda kommitterade inom drätselkammaren verkställd utredning och framlagt förslag, i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 innevarande augusti hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att å nordöstra hörnet av gamla hamnbassängen vid Västeråsbanans järnvägsspår ungefär 100 meter sydost om nuvarande tullhuset låta uppföra en ny tullhusbyggnad i enlighet med det nu framlagda förslaget, samt att till gäldande av kostnaderna för nybyggnaden ifråga och därmed förenade utgifter anslå 250.000 kronor, att tillsvidare förskotteras av tillgängliga medel och slutligen gäldas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren framdeles kunde komma att besluta vid behandling av budgeten för nästkommande år.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 126) biföllo stadsfullmäktige på yrkande av Herr vice ordföranden utan omröstning drätselkammarens framställning.

§ 185.

Ang. andelsteckning för åstadkommande av en idrottshall.

Med överlämnande av en framställning från nedannämnda förening hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 127) hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att tillförbinda staden att i Västerås Idrottshall, förening u. p. a., teckna andelar till ett belopp av 50.000 kronor, samt att kostnaderna för ifrågavarande andelsteckning skulle förskotteras av tillgängliga medel och efter hand amorteras av inflytande nöjesskattemedel från tillställningar i den föreslagna idrottshallen.

Efter föredragning härav yrkade dels Herrar Granér, vice ordföranden och Widén, med vilka Herr Borgmästaren förenade sig, bifall till drätselkammarens förslag, dels ock Herrar Holmström, Hellblom, Persson, Thorén, Ernst Johansson, Engdahl, Hult, Eklund och Sundström återremiss av frågan till drätselkammaren.

Sedan överläggningen förklarats avslutad beslöto stadsfullmäktige vid framställd proposition å återremissyrkandet och frågan om ärendet i dag finge slutligen avgöras att för vidare beredning återremittera handlingarne i ärendet till drätselkammaren.

§ 186.

Ang. organtvång.

Föredrogs och lades till handlingarne en ämbetsskrivelse till länsstyrelsen från vederbörande departement av den 23 juli 1937, vilken i obestyrkt avskrift genom magistratens resolution den 31 nästkommande juli överlämnats till stadsfullmäktige och enligt vilken skrivelse Kungl. Maj:t i anledning av framställning från stadsfullmäktige jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 27 maj 1937 funnit gott föreskriva, att i Västerås stad skulle gälla sådant organtvång, som omförmäldes i 3 § 2 mom. av Kungl. Kungörelsen den 30 november 1934 om besiktning och stämpling av kött m. m.

§ 187.

Ang. taxa å avgifter för erhållande av byggnadslov m. m. samt

Föredrogs och lades till handlingarne Konungens Befallningshavandes i länet av magistraten till stadsfullmäktige överlämnade resolution av den 21 juni 1937, varigenom Konungens Befallningshavande i överensstämmelse med stadsfullmäktiges därom den 31 mars 1937 fattade beslut prövat skäligt att

utfärda taxa å avgifter, som skola till Västerås stads kassa erläggas för erhållande av hos stadens byggnadsnämnd äskade byggnadslov, besiktningar m. m. samt att fastställa den av stadsfullmäktige samma dag beslutade taxan för upprättande av styckningsplaner. *taxa för upprättande av styckningsplaner.*

§ 188.

Sedan magistraten genom resolution den 30 nästlidne juli infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av Portieren Per Arvid Wesslén hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökning att efter övertagande av en av Fru Karin Johansson bedriven matserveringsrörelse här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande augusti anfört följande: *Ang. tillstånd för Per Arvid Wesslén att utskänka pilsnerdricka.*

"Fru Karin Johansson har efter förslag av stadsfullmäktige av Konungens Befallningshavande beviljats tillstånd att bedriva ifrågavarande utskänkningsrörelse till och med den 30 september 1940.

Av nykterhetsnämnden verkställd undersökning har givit vid handen att mot sökanden, Per Arvid Wesslén, ej finnes något, vare sig i nykterhets- eller annat avseende att anmärka.

Med anledning härav, och då det i detta fall dessutom endast är fråga om övertagande av en tidigare driven rättighet, får nykterhetsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta för sin del tillstyrka, att Per Arvid Wesslén beviljas tillstånd att i lokaler inom fastigheten nr 46 vid Stora gatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka till och med den 30 september 1938."

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo att detta ärende, ehuru ej upptaget i kallelsen till dagens sammanträde nu finge slutligen avgöras, fattade beslut i ärendet utan omröstning i överensstämmelse med vad nykterhetsnämnden föreslagit.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 28 augusti 1937.

ALB. LUNDKVIST.

Wiktor Persson. *Anna Vestberg.*

Offentligen uppläst den 28 augusti 1937; betygar

Ex officio:

THEOFIL ÖBERG.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 30 September 1937.

Närvarande: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Sundström, Pers, Hedberg, Pettersson, Leontein, Keijser, Håvberg, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Liljeblad, Widén, Robsahm, C. W. Karlsson, Östlund, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Sjöberg, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Thorén, Fredriksson, Löf, Fru Holmström, Herrar Nyman, Persson, Fru Westberg, Herrar Behring, Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Trangius, Lundell, Grönberg, Fru Lundell, Herrar Holmström och Ramqvist.

Frånvarande med godkänt förfall: Vice ordföranden Herr Direktören Erik Falk samt Herrar Thyresson, Bergquist, Fru Berg och Herr E. V. Larsson.

Närvarande å magistratens vägnar Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 189.

Justering.

Uppdrogs åt Fru Holmström och Herr Nyman att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i samband varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset måndagen den 4 nästkommande oktober kl. 12 middagen.

§ 190.

Ang. upptagande av ett nytt amorteringslån.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 128) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att bemyndiga drätselkammaren, att efter därtill hos Kungl. Maj:t utverkat medgivande för täckande av i skrivelsen närmare angivna anslag upptaga ett nytt stadens amorteringslån mot utgivande av obligationer eller andra förbindelser å tillhopa 1.089.500 kronor med en amorteringstid, som Kungl. Maj:t kunde bestämma, och den räntefot, som det finge ankomma på drätselkammaren att för stadens räkning besluta, ävensom att hos Kungl. Maj:t göra framställning om detta låns upptagande.

Efter föredragning härav biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens framställning.

§ 191.

Ang. val av ledamöter i fastighetstaxeringsnämnderna.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 8 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 129) hade beredningsutskottet meddelat, att stadsfullmäktige skulle under innevarande månad för nästkommande års fastighetstaxering utse ledamöter och suppleanter i taxeringsnämnderna för de två distrikt, i vilka staden indelats för ifrågavarande ändamål, samt avgivit förslag å ifrågavarande val.

Efter föredragning härav valde stadsfullmäktige med acklamation i enlighet med beredningsutskottets förslag till ledamöter i nämnden för stadens första fastighetstaxeringsdistrikt Byggmästaren Axel Hammer, Byggnadssnickaren Carl Viktorsson och Skorstensfejaremästaren C. W. Carlsson och till suppleanter för Herr Hammer Förmannen Gunnar Larsson, för Herr Viktorsson Handelsföreståndaren C. E. Juhlin och för Herr Karlsson Byggmästaren E. O. Wennerström, samt till ledamöter i nämnden för stadens andra fastighetstaxeringsdistrikt Byggmästaren J. Alb. Fredriksson, Bokförlagsföreståndaren R. V. Hult och Byggnadsarbetaren J. E. Willebrand och till suppleanter, för Herr Fredriksson Byggnadssnickaren David Johansson, för Herr Hult Ingenjören Algot Svensson och för Herr Willebrand Fabrikören Otto Peterson.

§ 192.

Ang. andelsteckning och tomtöverlåtelse för åstadkommande av en idrottshall.

Sedan stadsfullmäktige den 26 nästlidne augusti för vidare beredning till drätselkammaren återremitterat handlingarne angående fråga om stadens medverkan för åstadkommande av en idrottshall, hade drätselkammaren nu i skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande september på anförda grunder och med åberopande av ytterligare i ärendet inkomna handlingar hemställt, att stadsfullmäktige måtte, med upphävande av sitt beslut av den 31 mars 1937, antecknat under § 66 i protokollet, såvitt detta avsåge överlåtelse kostnadsfritt av tomten N:o 6 i kvarteret Konrad till K. F. U. M., besluta *att* till Västerås Idrottshall, förening u. p. a., kostnadsfritt med äganderätt överlåta hela tomten N:o 6, cirka 380 kvm. av tomten N:o 2, cirka 460 kvm. av tomten N:o 3 samt cirka 240 kvm. av tomten N:o 7, allt i kvarteret Konrad, under villkor, *dels* att nämnda förening å berörda tomtmark läte uppföra en idrottshall för gymnastik och inomhusidrott i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet senast framlagt förslag, *dels* att uppförandet av idrottshallen påbörjas senast den 1 oktober 1939, *dels ock* att föreningen, om något av i denna punkt angivna villkor icke uppfylldes, återställde hela den kostnadsfritt överlåtna tomtarealen till staden eller utgåve dess fulla värde; *att* tillförbinda staden att i Västerås Idrottshall förening u. p. a., teckna andelar för ett belopp om 35.000 kronor; *att* nämnda andels-

teckning skulle vara för staden bindande allenast under förutsättning, att föreningen läte uppföra ovan berörda idrottshall; *att* bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera beloppet ifråga, 35.000 kronor, för att sedermera täcka detsamma med till staden inflytande nöjesskattemedel; *att* uppdraga åt beredningsutskottet att till stadsfullmäktige inkomma med förslag å personer att väljas till ledamot och suppleant i idrottshallsföreningens styrelse för tiden intill 1939 års utgång ävensom en revisor för granskning av föreningens räkenskaper för innevarande år och en suppleant för denne; samt *att* bemyndiga drätselkammaren att i övrigt vidtaga alla på staden ankommande åtgärder för ifrågavarande besluts verkställande.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:ris 127 och 130) godkände stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar drätselkammarens senast i ärendet framställda ovan återgivna förslag.

§ 193.

Ang. stadsplaneändring för kv. Hanna och Herta m. m.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 1 innevarande september hade byggnadsnämnden, med överlämnande av till ärendet hörande karta jämte beskrivning ävensom övriga till ärendet hörande handlingar, hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga å kartan och i beskrivningen angivet förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Hanna och Herta samt till stadsplanebestämmelser för samma kvarter och kvarteret Helga, samt uppdraga åt byggnadsnämnden att i vederbörlig ordning underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Drätselkammaren hade i häröver avgivet utlåtande den 16 innevarande september tillstyrkt byggnadsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 131) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 194.

Ang. stadsplaneändring för Mariaberget och kringliggande kvarter m. m.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 1 innevarande september hade byggnadsnämnden, med överlämnande av ett å karta och i beskrivning utmärkt förslag till ändring av stadsplanen för Mariaberget och kvarteren Kerstin, Laura, Malin, Maria, Malvina, Nancy, Nella och Neta samt jämkning av gatuhöjderna för delar av Bondegatan, Hållgatan, Skepparbacken, Stallhagsgatan, Gustafsgatan och Floragatan ävensom övriga till ärendet hörande handlingar, hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att antaga berörda förslag samt att uppdraga åt byggnadsnämnden att i vederbörlig ordning underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Drätselkammaren hade i avgivet utlåtande den 16 innevarande september tillstyrkt byggnadsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 132) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar den föreliggande framställningen.

§ 195.

Ang. försäljning av del av tomten N:o 2 i kv. Nimrod.

Sedan stadsfullmäktige den 26 nästlidne augusti vid behandling av drätselkammarens hemställan om bemyndigande att till härvarande systembolag försälja en del av tomten N:o 2 inom kvarteret Nimrod beslutat borlägga frågan till dagens sammanträde samt uppdraga åt vatten- och gasverksstyrelsen att under tiden avgiva det utlåtande i ärendet, vartill styrelsen kunde finna anledning, hade vatten- och gasverksstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande september förklarat sig ej hava något att erinra emot tomtområdets försäljning under villkor dock, att kostnaderna för vidtagande av de åtgärder, som bleve en nödvändig följd av områdets försäljning nämligen anläggande av en ny brännoljebehållare för elektricitetsverket, täcktes ur köpeskillingen för tomtområdet.

I anledning av berörda utlåtande hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande september hemställt att stadsfullmäktige måtte besluta, *att* bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor i övrigt, som kunde vara för staden antagliga, till härvarande systembolag försälja ett markområde om 1.664 kvm. av tomten N:o 2 i kvarteret Nimrod; *att* bemyndiga drätselkammaren att i övrigt vidtaga alla de åtgärder, som från stadens sida kunde påkallas för ifrågavarande försäljnings genomförande; samt *att,* därest ifrågavarande försäljning komme till stånd, reservera ett belopp om förslagsvis 10.000 kronor av den köpeskilling, som i sådant fall komme att till staden inflyta för den försålda tomtdelen, att användas för bestridande av kostnaderna för anläggandet av i ärendet omförmälda brännoljecistern.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:ris 116 och 133) uppstod en stunds överläggning, varunder Herrar Sundström och Pers yrkade avslag å drätselkammarens framställning samt Herrar Engdahl, Hedberg och Eklund yttrade sig utan att framställa särskilt yrkande.

Sedan överläggningen förklarats avslutad framställdes proposition å bifall till och avslag å drätselkammarens senast framställda ovan återgivna förslag; och beslöto stadsfullmäktige därvid utan omröstning till alla delar bifalla drätselkammarens framställning.

§ 196.

Ang. anläggning av gatubrunnar.

Sedan stadsfullmäktige den 26 nästlidne augusti vid behandling av drätselkammarens framställning om anslag till anläggning av gatubrunnar remitterat frågan till vatten- och gasverksstyrelsen för utlåtande, hade vatten- och gasverksstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande september förklarat att tekniska hinder för anläggning av i drätselkammarens framställning inbegripna nio st. brunnar inom byggnadsområdet Viktoriaföreningen för närvarande förelåge men att hinder i övrigt för de ifrågasatta avloppsbrunnarnas anläggning icke förefunnes.

I anledning härav hade drätselkammaren ånyo behandlat frågan och i skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande september förklarat sig ej hava något att erinra emot att med utförande av brunnarne inom Viktoriaföreningens område finge anstå tills vidare, men framhållit att verkställda undersökningar ådagalagt, att behov av ytterligare gatubrunnar utöver de av drätselkammaren förut föreslagna förelåge, varför drätselkammaren ansåg, att det tidigare begärda anslaget, 9.000 kronor, borde, trots att gatubrunnarne inom Viktoriaföreningen ej nu komme till utförande, obeskuret ställas till drätselkammarens förfogande, samt på grund härav framställt, att stadsfullmäktige måtte besluta, *att* för utförande i samråd med vatten- och gasverksstyrelsen av gatubrunnar å platser inom staden, varest behov av dylika brunnar prövas föreligga, ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å 9.000 kronor; *att* beloppet ifråga skulle för uttaxering upptagas i stadens utgiftsstat för nästkommande år; samt *att* bemyndiga drätselkammaren att i mån av behov under innevarande år förskottera beloppet.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:ris 112 och 134) godkände stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens senast framställda ovan återgivna förslag.

§ 197.

Ang. utbyggnad av diverse ledningar för vatten, avlopp och gas.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen och under tillstyrkan av vad styrelsen däri föreslagit, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 135) hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för nedläggandet i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet upprättat förslag av ledningar för vatten, avlopp och gas i delar av Vallingatan, Brahegatan, Bomansgatan, Geijersgatan, Fiskargatan, Gästgivarevägen och Stohagsvägen ställa till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande ett anslag å sammanlagt 25.850 kronor; samt *att* beloppet ifråga skulle utgå ur tekniska verkens amorteringsfond.

Efter föredragning härav godkände stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 198.

Ang. understöd ur Maria Hallanders donationsfond.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 136) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att bemyndiga drätselkammaren att av avkastningen av Maria Hallanders donationsfond tilldela Ingenjören J. W. Hallander ett understöd för år 1938 om 800 kronor att utbetalas kvartalsvis två månader i efterskott.

Stadsfullmäktige beslöto efter härav tagen del utan omröstning bifalla drätselkammarens framställning.

§ 199.

Ang. anslag till fastighetstaxeringen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 137) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för bestridande av vissa kostnader för förberedande och utförande av den fastighetstaxering, som under år 1938 skulle verkställas här i staden, ställa till fastighetstaxeringsnämndernas förfogande ett förslagsanslag å 2.000 kronor; *att* beloppet ifråga skulle för uttaxering upptagas i stadens utgiftsstat för nästkommande år; samt *att* bemyndiga drätselkammaren att i den mån anslaget behövde tagas i anspråk under innevarande år förskottera erforderlig del av beloppet.

Stadsfullmäktige beslöto efter härav tagen del utan omröstning bifalla drätselkammarens framställning.

§ 200.

Ang. inköp av en ångfärja.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 138) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för en kostnad av 10.000 kronor låta inköpa en i skrivelsen omförmäld ångfärja, benämnd "Saltsjöbaden I"; *att* beloppet ifråga skulle för uttaxering upptagas i stadens utgiftsstat för nästkommande år, samt *att* bemyndiga drätselkammaren, dels att av tillgängliga medel förskottera beloppet och dels att å stadens vägnar på angivna villkor avsluta köpet.

Stadsfullmäktige beslöto efter härav tagen del utan omröstning bifalla drätselkammarens framställning.

§ 201.

Ang. tillstånd för K. A. Nordqvist att försälja pilsnerdricka.

Sedan magistraten genom resolution den 31 nästlidne augusti till stadsfullmäktige för yttrande remitterat en av Köpmannen K. A. Nordqvist hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om rätt att till avhämtning försälja pilsnerdricka här i staden, hade nykterhetsnämnden, som förehaft ärendet till förberedande behandling, i skrivelse till stadsfullmäktige den 20 innevarande september anfört följande:

"Sökanden, som förut innehar charkuteriaffär i fastigheten Karlsgatan 24, öppnade under sistlidne augusti en filial i fastigheten Tunbyvägen 20, varest han nu avser att bedriva försäljning av pilsnerdricka för avhämtning. Sökanden innehar icke pilsnerförsäljningsrättighet för huvudaffären.

Sökanden är mantalsskriven i Västerås för åren 1921—1937.

Mot sökanden personligen finnes intet i nykterhetshänseende att erinra.

Med åberopande av det ovan sagda och då något behov av ytterligare försäljningsställen här i staden icke föreligger, får nykterhetsnämnden föreslå, att stadsfullmäktige ville för sin del avstyrka bifall till den nu föreliggande framställningen."

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 139) fattade stadsfullmäktige sitt beslut däri i enlighet med nykterhetsnämndens förslag.

§ 202.

Ang. tillstånd för Erik Örtegren att idka handel med begagnade föremål.

Sedan magistraten genom resolution den 27 nästlidne augusti till stadsfullmäktige för yttrande remitterat en av Handlanden Erik Örtegren hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att övertaga sin faders Hj. Örtegren i huset n:o 42 vid Stora gatan härstädes bedrivna affärsrörelse med begagnade föremål, hade hälsovårdsnämnden, som förehaft ärendet till förberedande behandling, i skrivelse till stadsfullmäktige den 13 innevarande september hemställt, att stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet tillstyrka, att Örtegren beviljades tillstånd att i fastigheten N:o 42 Stora gatan här i staden bedriva handel med begagnade föremål dock ej ben, hudar, lump och skrot.

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo, att detta ärende, ehuru icke upptaget på kallelselistan till dagens sammanträde, nu finge slutligen avgöras, fattade utan omröstning sitt beslut däri i enlighet med hälsovårdsnämndens förslag.

§ 203.

Ang. ny fördelning av stadsfullmäktigemandaten mellan stadens valkretsar.

Föredrogs och lades till handlingarne Konungens Befallningshavandes i länet till stadsfullmäktige överlämnade resolution den 9 innevarande september, varigenom Konungens Befallningshavande i anledning av stadsfullmäktiges därom gjorda framställning bestämt, att vid val av ledamöter i stadsfullmäktige i Västerås stad skulle i den norra valkretsen utses 26 ledamöter och i den södra valkretsen 22 ledamöter.

§ 204.

Ang. yttrande över betänkande ang. beredskapsarbeten.

Genom resolution den 24 innevarande september hade magistraten infordrat stadsfullmäktiges yttrande före den 1 december 1937 över betänkande med utredning och förslag rörande beredskapsarbeten, avgivet av 1936 års utredning angående beredskapsarbeten.

Stadsfullmäktige beslöto efter meddelandet härav anmoda drätselkammaren att efter arbetslöshetskommitténs hörande inkomma till stadsfullmäktige med förberedande utlåtande i ärendet.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 4 oktober 1937.

ALB. LUNDKVIST.

Ebba Holmström. *Ruben Nyman.*

Offentligen uppläst den 4 oktober 1937; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Västmanl. Folkblads Tr., Västerås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 28 Oktober 1937.

Närvarande: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Direktören Erik Falk samt Herrar Sundström, Pers, Hedberg, Leontein, Thyresson, Keijser, Håvberg, Hult, Sund, Engdahl, Hellström, Liljeblad, Widén, Robsahm, C. W. Karlsson, Östlund, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Sjöberg, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Fru Berg, Herrar Thorén, Fredriksson, Löf, Fru Holmström, Herrar Nyman, Persson, Fru Westberg, Herrar Behring, Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Trangius, Lundell, Grönberg, Fru Lundell, Herrar Holmström, Ramqvist och E. V. Larsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Pettersson och Eklund.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 205.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Fredriksson och Löf att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i samband varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset måndagen den 1 november 1937 kl. 12.30 em.

§ 206.

Ang. anordnande av bilparkeringsplats vid Östra Ringvägen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 7 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar n:o 140) hade drätselkammaren på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta, att för anordnandet av en parkeringsplats för automobiler utmed Östra Ringvägens västra sida intill Stora gatan ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å 1.000 kronor att utgå ur innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Stadsfullmäktige godkände efter föredragning härav utan omröstning drätselkammarens framställning.

§ 207.

Ang. utförande av vissa trafikanordningar i korsningen av Stora gatan och Kopparbergsvägen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 7 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 141) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att för utförande av refuger och skyddsstaket samt avrundning av ett trottoarhörn i korsningen av Stora gatan och Kopparbergsvägen ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å 1.400 kronor att utgå ur innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av berörda skrivelse samt yttranden av Herrar Nyman, Engdahl och Hedberg, vilka emellertid icke framställde något yrkande i frågan, biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens framställning.

§ 208.

Ang. anslag till inventarier för socialregistret.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från fattigvårdsstyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande oktober hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att för anskaffande av i fattigvårdsstyrelsens framställning omförmälda inventarier för socialregistret, nämligen registerskåp, registerkort och skrivmaskin ställa till fattigvårdsstyrelsens förfogande ett anslag å sammanlagt 4.402 kronor 60 öre att utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 142) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 209.

Ang. anläggning av diverse nya vatten-, avloppsoch gasledningar.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 143) hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att för nedläggande i huvudsaklig överensstämmelse med i vatten- och gasverksstyrelsens skrivelse omförmält förslag av ledningar för vatten, avlopp och gas i delar av Kristiansborgsallén, Bomansgatan, Timmermansgatan, Hülphersgatan och Drottninggatan ställa till styrelsens förfogande ett anslag å sammanlagt 18.300 kronor att utgå av de tekniska verkens amorteringsfond.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning av handlingarne i ärendet utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 210.

Ang. anordnande av ökad gatubelysning.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen samt på i övrigt anförda skäl hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 144) hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att för anordnande av gatubelysning vid Eriksborgsgatan m. fl. i vatten- och gasverksstyrelsens skrivelse angivna gator jämte Fogdegatan ställa till nämnda styrelses förfogande ett anslag å 4.400 kronor, att berörda belopp skulle till uttaxering upptagas i stadens utgiftsstat för nästkommande år, samt att bemyndiga drätselkammaren att i mån av behov under innevarande år förskottera beloppet.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet godkände stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 211.

Ang. val av luftskyddsnämnd.

Sedan stadens polischef Borgmästaren Bergquist i skrivelse till stadsfullmäktige den 1 nästlidne september hemställt att stadsfullmäktige måtte för staden utse sådan luftskyddsnämnd, som omförmäldes i luftskyddslagen den 11 juni 1937, hade beredningsutskottet, som anmodats upptaga detta ärende till förberedande behandling, i skrivelse till stadsfullmäktige den 13 innevarande oktober hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta, att luftskyddsnämnd bestående av 5 ledamöter jämte lika antal suppleanter skulle utses för Västerås stad att handhava de uppgifter, som omförmäldes i luftskyddslagen, varjämte utskottet avgivit förslag till ledamöter och suppleanter i nämnden.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 145) och sedan Herrar Liljeblad och Ernst Johansson yttrat sig beslöto stadsfullmäktige i enlighet med det framställda förslaget, att luftskyddsnämnd skulle för staden utses.

Härefter valde stadsfullmäktige med acklamation i enlighet med beredningsutskottets förslag till ledamöter av nämnden Brandförmannen Ernst Johansson, Montören E. V. Larsson, Ingenjören Walter Åkerman, Civilingenjören Hugo Trangius och Gymnastikdirektören Algot Hammarfeldt samt till suppleanter att var för sig inkallas i den mån den ledamot, för vilken utsedd suppleant vore förhindrad, för Herr Johansson Brandförmannen Oskar Thorgren, för Herr Larsson Motormontören Gunnar Vahlgren, för Herr Åkerman Tjänstemannen Edvard Nordin, för Herr Trangius Civilingenjören Arne Matsson och för Herr Hammarfeldt Häradsskrivaren O. Lewrö.

§ 212.

Ang. val av ledamot och revisor i Västerås Idrottshall jämte suppleanter.

Sedan stadsfullmäktige den 30 nästlidne september i samband med beslutade åtgärder för åstadkommande av en idrottshall i Västerås uppdragit åt beredningsutskottet att till stadsfullmäktige inkomma med förslag å personer att väljas till ledamot och suppleant i Styrelsen för Västerås Idrottshall Förening u. p. a. ävensom en revisor jämte suppleant för granskning av föreningens räkenskaper för innevarande år, hade beredningsutskottet i skrivelse till stadsfullmäktige den 13 innevarande oktober avgivit sådant förslag.

Efter härav tagen del valde stadsfullmäktige med acklamation av sagda styrelse för tiden intill 1939 års utgång Redaktören Fritz Svanström och till suppleant för denne för samma tid Ingenjören Nils Ramqvist ävensom till revisor Tjänstemannen Gust. Lindén och till suppleant för denne Kontoristen Einar Jonsson.

§ 213.

Ang. erinran om borgensförbindelse för A.-Bol. Västeråsbanans Intressenters obligationslån.

Föredrogs och intogs på yrkande av Herr vice ordföranden i stadsfullmäktiges protokoll följande skrivelse:

"Stockholm 16 den 9 oktober 1937.

Stadsfullmäktiges Ordförande, *Västerås.*

För avbrytande av preskription vilja vi härmed erinra därom, att Västerås stad den 5 november 1928 tecknat borgen å ett mellan Stockholms Enskilda Bank och Aktiebolaget Västeråsbanans Intressenter den 3 november 1928 ingånget lånekontrakt angående ett obligationslån å Kr. 9.152.000:—, jämte ränta.

Vi bifoga bestyrkt avskrift av nämnda borgensförbindelse samt anhålla i och för preskriptionsavbrott att, sedan denna vår skrivelse föredragits vid sammanträde med Stadsfullmäktige, utdrag av protokollet rörande borgensförbindelsens fortsatta giltighet måtte tillställas oss.

Vi vore tacksamma för ett erkännande från Eder rörande ingången av denna vår skrivelse och teckna

högaktningsfullt

STOCKHOLM ENSKILDA BANK
Aktiebolag

Notariatavdelningen
Alb. Ericsson.

H. Munck."

§ 214.

Ang. stadsplaneändring för Mariaberget och kringliggande kvarter m. m.

Genom resolution den 27 innevarande oktober hade magistraten infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av besvär, som anförts hos länsstyrelsen av Köpmannen E. Sundström över stadsfullmäktiges beslut den 30 september 1937 angående stadsplaneändring för Mariaberget och kringliggande kvarter m. m.

På yrkande av Herr vice ordföranden beslöto stadsfullmäktige för förberedande behandling remittera handlingarne i ärendet till byggnadsnämnden och beredningsutskottet.

§ 215.

Ragnar Liljeblad med avsägelse av en del kommunala förtroendeuppdrag.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 26 innevarande oktober hade Direktören Ragnar Liljeblad anhållit om befrielse från ledamotskap i kommittén för utredning rörande Högre Allmänna Läroverkets lokalbehov, kommittén för upprättande av ett folk- och landsbibliotek samt Rådhuskommittén.

På yrkande av Herr vice ordföranden beslöto stadsfullmäktige remittera skrivelsen till beredningsutskottet för utlåtande.

§ 216.

Ang. utökning av lekplatserna för barn i stadens parker.

En av Fruarna Westberg och Holmström till dagens sammanträde väckt motion angående utökning av lekplatserna för barn inom stadens parker, beslöto stadsfullmäktige på yrkande av Herr vice ordföranden remittera till planteringsnämnden och drätselkammaren för förberedande behandling.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 1 November 1937.

ALB. LUNDKVIST.

Hugo Fredriksson. *N. G. Löf.*

Offentligen uppläst den 1 November 1937; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 25 November 1937.

Närvarande: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Direktören Erik Falk samt Herrar Sundström, Pers, Hedberg, Pettersson, Leontein, Thyresson, Keijser, Håvberg, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Liljeblad, Widén, Robsahm, C. W. Karlsson, Östlund, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust Karlsson, Sjöberg, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Thorén, Fredriksson, Löf, Fru Holmström, Herrar Nyman, Persson, Fru Westberg, Herrar Behring, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Trangius, Lundell, Grönberg, Fru Lundell, Herrar Holmström och E. V. Larsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herr Hellström, Fru Berg, Herrar Larsson och Ramqvist.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 217.

Justering. Uppdrogs åt Herrar Lundgren och Thorén att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i samband varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset tisdagen den 30 innevarande november kl. 5 em.

§ 218.

Ang. nya elektriska taxor. Med överlämnande av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 4 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 146) hemställt, att stadsfullmäktige måtte i enlighet med styrelsens framställning besluta att, med upphävande av samtliga nu gällande allmänna taxor för leverans av elektrisk energi från stadens elektricitetsverk, godkänna de av vatten- och gasverksstyrelsen i berörda skrivelse föreslagna nya taxorna för samma leverans att tillämpas för tiden efter den avläsning, som komme att verkställas för innevarande års 4:de kvartal.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet uppstod överläggning. Därunder yrkade dels Herrar Liljeblad och Engdahl återremiss av frågan till vatten- och gasverksstyrelsen, dels ock Herrar Henning, Trangius och Widén bifall till den föreliggande framställningen.

Vid efter överläggningens slut först framställd proposition å återremissyrkandet och frågan om ärendets omedelbart avgörande beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i dag företaga ärendet till slutlig behandling.

Härefter godkände stadsfullmäktige utan omröstning det föreliggande förslaget.

Stadsfullmäktige hade alltså godkänt, att tillämpas från av drätselkammaren och vatten- och gasverksstyrelsen föreslagen tidpunkt, följande nya elektriska taxor:

Taxa 1.

Effekttariff för större industriabonnenter med regelbunden drift. Högspänd växelström (c:a 6.400 volt.)

För förbrukning under ett kalenderår hos samma abonnent och inom samma egendom betalas:

Abonnentavgift: 100 kronor

Effektavgift, bestående av:

a) fast avgift: intill 25 kW - 250 „
„ 25—50 kW 375 „
„ 50—75 „ 625 „
över 75 kW 1.000 „

b) egentlig effektavgift upp till
25 kW 70 kr. pr kW.
för följande 25 „ 65 „ „ „
„ „ 25 „ 60 „ „ „
därutöver 55 „ „ „

Energiavgift: 2 öre pr kWh.

Minsta effektbelopp, varom avtal kan träffas, är 10 kW.

För del av år beräknas abonnent- och effektavgifterna efter antalet dagar.

Till grund för beräkning av effektavgiften lägges medelvärdet av årets fyra högsta månadsavläsningar.

Enligt denna taxa uttagen ström får även användas för belysningsändamål i de fabrikslokaler, inom vilka kraften användes.

Energiavgiften pr kWh höjes med 0.02 öre för varje krona, varmed kolpriset överstiger 25 kronor pr ton.

Taxa 2.

Effekttariff för mindre industriabonnenter med regelbunden drift.
Lågspänd ström.

För förbrukningen under ett kalenderår hos samma abonnent inom samma egendom betalas:
Effektavgift 80 kr. pr kW.
Energiavgift 4 öre pr kWh.

Minsta effektbelopp, varom avtal kan träffas, är 0.2 kilowatt.

Till grund för beräkning av effektavgiften lägges medelvärdet av årets fyra högsta månadsavläsningar.

Till kraftmätaren få lampor om högst 160 watt anslutas mot en avgift av 4 kr. per enhet om 40 watt.

Taxa 3.

Energitariff för kraftabonnenter med oregelbunden drift.
Lågspänd ström.

För förbrukningen under ett kalenderår hos samma abonnent och inom samma egendom betalas:

Abonnentavgift	20 kronor
Energiavgift:	
för första 1.500 kWh	15 öre pr kWh.
„ följande 1.500 „	13 „ „ „
„ övrig förbrukning	11 „ „ „

Till kraftmätare få lampor om högst 160 watt anslutas mot en avgift av 4 kr pr enhet om 40 watt. Lampa i hiss får anslutas utan särskild tilläggsavgift.

Taxa 4.

Enkel energitariff för alla ändamål.
Lågspänd ström.

För förbrukning under ett kalenderår hos samma abonnent inom samma egendom betalas:
Energiavgift:

för första 1.000 kWh	26 öre pr kWh.
„ följande 2.000 „	22 „ „ „
„ övrig förbrukning	18 „ „ „
„ skylt- och reklambelysning för affärer under tiden kl. 18—7	10 „ „ „

Garanti: minsta energiavgift pr år 8 kronor.

Priset för skylt- och reklambelysning får dock ej tillämpas för det fall affären hålles öppen efter kl. 18. Ström, uttagen enligt priset för skylt- och reklambelysning, får ej tillgodoräknas med avseende å den fallande skalan för övrig ström. För strömleveranser, som avse dylik belysning enbart under sommartid, må efter styrelsens beprövande priset för ström till skylt- och reklambelysning i vissa särskilda fall tillämpas. Har abonnent behov av mer än en mätare inom fastigheten erlägges för varje mätare därutöver 4 kronor.

Taxa 5.

Effekttariff för alla ändamål (universaltariff). Lågspänd ström.

För förbrukningen under ett kalenderår hos samma abonnent inom samma egendom betalas:

Abonnentavgift 20 kronor pr år.
Effektavgift 130 kronor pr kW.
Energiavgift 5 öre pr kWh.

Till grund för beräkning av effekten lägges medelvärdet av årets 2 högsta månadsavläsningar.

Abonnent, som begagnar sig av denna taxa, är skyldig att ansluta hela sin belysningsinstallation till densamma.

Taxa 6.

Effekttariff med tidspärr för värmeändamål. Lågspänd ström.

För förbrukningen under ett kalenderår hos samma abonnent inom samma egendom betalas:

Effektavgift 40 kr. pr kW.
Energiavgift 4 öre pr kWh.
Minsta effekt, varom avtal kan träffas, är 0.2 kW.

Till grund för beräkning av effekten lägges medelvärdet av årets fyra högsta månadsavläsningar.

Spärrtid mellan kl. 14 och 22.

Taxa 7.

Effekttariff med tidspärr för värmeändamål samt för kylanläggningar (Nattaxa). Lågspänd ström.

För förbrukningen under ett kalenderår hos samma abonnent inom samma egendom betalas:

Effektavgift 20 kr. pr kW.
Energiavgift 2 öre pr kWh.
Minsta effekt, varom avtal kan träffas, är 0.2 kW.

Till grund för beräkning av effekten lägges årets högsta kvartalsavläsning.

Spärrtid mellan kl. 7 och 21.

Taxa 8.

Grundavgifttariff, eventuellt med effektgräns, för bostäder. Lågspänd ström.

För förbrukningen under ett kalenderår hos samma abonnent och inom samma egendom betalas:

Grundavgift pr kvm. golvyta av:

45 öre	intill	120	kvm.	lägst			12:—	kr.
44 „	över	120	intill	140	kvm.	lägst	54:—	„
43 „	„	140	„	160	„	„	61:60	„
42 „	„	160	„	180	„	„	68:80	„
41 „	„	180	„	200	„	„	75:60	„
40 „	„	200	„	220	„	„	82:—	„
39 „	„	220	„	240	„	„	88:—	„
38 „	„	240	„	260	„	„	93:60	„
37 „	„	260	„	280	„	„	98:80	„
36 „	„	280	„	300	„	„	103:60	„
35 „	„	300	„			„	108:—	„

Vid beräkningen av golvytan medräknas alla bostadsutrymmen med undantag av yttertrappa, garage, källare och vind.

Energiavgift 7 öre pr kWh. för ett kWh-tal, motsvarande 4 gånger golvytans kvadratmetertal. Skulle kWh-talet överstiga nämnda gräns, vilken ej får sättas lägre än 300 kWh., erlägges för varje överskjutande kWh. 5 öre.

Abonnent äger rätt att eventuellt även abonnera på viss efekt, i vilket fall dessutom betalas:

Effektavgift 100 kr. pr kW.
Energiavgift under effektgränsen 3 öre pr kWh.,
samt över effektgränsen 7 resp. 5 öre enligt ovan.

Taxa 9.

Grundavgiftstariff för bostäder. Lågspänd ström.

För förbrukningen under ett kalenderår hos samma abonnent inom samma egendom betalas:

Grundavgift 25 öre pr kvm. golvyta, lägst 10 kronor.
Energiavgift 15 öre pr kWh.

Vid beräkning av golvytan medräknas alla bostadsutrymmen med undantag av yttertrappa, garage, källare och vind.

Taxa 10.

Effekttariff för alla ändamål. Högspänd ström, c:a 6.400 volt.

För förbrukningen under ett kalenderår hos samma abonnent inom samma egendom betalas:

Abonnentavgift 500 kronor.
Effektavgift 90 kr. pr kW.
Energiavgift 4.5 öre pr kWh.
Energiavgift för särskilt värmebehov 2.25 öre pr kWh., registrerad på särskild kWh-mätare, varvid effekten i kW registreras på huvudmätaren.

Till grund för beräkning av effekten lägges medelvärdet av årets 2 högsta månadsavläsningar.

Styrelsen förbehåller sig rätt att pröva, vilka värmeapparater, som må tillkopplas mätaren av energien efter det lägre kWh-priset.

Taxa 11.

Grundavgiftstariff, eventuellt med effektgräns, för landsbygden. Högspänd ström, c:a 6.400 volt.

För förbrukningen under ett kalenderår hos samma abonnent inom samma egendom betalas:

Grundavgift 3:50 kronor pr tariffenhet.
Energiavgift 7 öre pr kWh. under månaderna september—april och 3.5 öre under månaderna maj—augusti.

Abonnent äger rätt att eventuellt även abonnera på viss effekt, i vilket fall dessutom betalas:

Effektavgift 200 kr. pr kW.

För all ström, som uttages under effektgränsen, erlägges ingen energiavgift.

Sker uppmätningen på lågspänningssidan, skall obonnent betala tomgångsförlusterna i transformatorn.

För elektrisk energi till större industriell verksamhet å landsbygden tillämpas inom staden gällande taxor.

I. Tariffenheter för jordbruk.

För varje hektar odlad jord beräknas 1 tariffenhet. För varje jordbruks-lägenhet beräknas dock minst det antal tariffenheter, som förbrukarens bostad erhållit enligt bostadsnormen II, med tillägg av ½ tariffenhet pr hektar odlad jord.

Trädgårdar, gårdsplaner, bebyggda tomter samt åkervägar och diken genom den odlade arealen skola ingå i den areal, efter vilken tariffenheter beräknas. Fullt antal tariffenheter beräknas även om den elektriska kraften utnyttjas för ett fåtal ändamål, exempelvis endast belysning.

Tariffenheter beräknas ej för permanenta betesvallar, ej heller för sådan del av en gårds odlade areal — såsom torp eller arrendegård — som är undantagen gårdens eget bruk och ej erhåller ström från distributionsföretagets ledningsnät. För särskilt mindervärdig mark, exempelvis sådan, som vissa år ej kan brukas på grund av översvämning etc., och för vilken vederbörande distributionsföretag medgiver reduktion vid andelsteckningen, kan, efter bedömande i varje fall, en motsvarande lägre norm tillämpas vid beräkning av tariffenhetstalet.

För jordbrukets och hushållets behov erforderliga motorer och värmeapparater föranleda ingen tilläggsberäkning.

För bostadslägenhet, som icke användes av gårdens brukare eller tjänstepersonal, för handelsbod, hantverk, industri eller annan kommersiell rörelse, som icke är att hänföra till normal jordbruksdrift, beräknas tariffenheter enligt II resp. III.

II. Tariffenheter för bostadslägenheter.

För varje bostadslägenhet med kök eller kokvrå beräknas, oberoende av lägenhetens storlek, ett grundbelopp av 2 tariffenheter. Därutöver beräknas för varje rum med eldstad eller värmeledning 1 tariffenhet. Kök räknas som rum. För rum utan eldstad eller värmeledning beräknas endast ½ tariffenhet.

Undantag: För sommarlägenheter beräknas ett grundbelopp av endast 1 tariffenhet pr lägenhet samt därutöver endast ½ tariffenhet pr rum.

Sålunda fastställt tariffenhetstal medger anslutning av erforderlig belysning även i korridorer, förstugor, trappor, verandor, garderober, klosetter, tvättstugor, matkällare, privatgarage och dylika till bostad normalt hörande utrymmen, vidare motorer och värmeapparater, som lämpligen kunna utnyttjas i hushållet.

För den del av lägenheten, som användes för handelsbod, hantverk, industri eller annan kommersiell rörelse, beräknas tariffenheter enligt III.

III. Tariffenheter för samlings- och affärslokaler m. m. dylikt för hantverk och industri samt för vägbelysning.

För varje lägenhet, som användes såsom samlings- eller affärslokal m. m. dylikt eller för hantverk, industri eller annan kommersiell rörelse, beräknas, oberoende av lägenhetens eller rörelsens storlek, ett grundbelopp av 2 tariffenheter.

a) Norm för belysning.

För belysning beräknas 1 tariffenhet pr påbörjat 100-tal watt belysningsanslutning, dock minst ½ tariffenhet pr ljuspunkt. För lampor större än 500 watt bestämmes antalet tariffenheter för varje särskilt fall.

Efter särskild framställning beräknas för alla lägenheter under avdelning III tariffenheter för belysning efter lokalens storlek med 1 tariffenhet pr 25 kvm. golvyta. Enligt denna norm beräknas tariffenheter även för korridorer, förstugor, trappor, garderober, källare, garage o. d.

b) Norm för motorer och värmeapparater.

För motorer beräknas tariffenheter efter påstämplat antal hästkrafter (hkr.), för värmeapparater efter påstämplat antal kilowatt (kW), varvid hänsyn tages till den ungefärliga drifttiden enligt nedanstående tabell.

Normer för motorer (hkr.) och värmeapparater (kW).

Drifttid tim. pr år	0—600	601—1200	1201—1800	1801—2400	2401 eller mera.
Tariffenhet pr hkr eller kW	2	3	4	5	6.

IV. Allmänt.

Bråkdel av tariffenhetstalet för varje konsument avrundas till närmast högre hela tal.

Taxa 12.

Effekttariff för större värmeugnar (bagerier). Högspänd ström c:a 6.400 volt.

För förbrukningen under ett kalenderår hos samma abonnent inom samma egendom betalas:

Abonnentavgift 500 kronor.
Effektavgift 50 kronor pr kW.
Energiavgift 2.25 öre pr kWh.

Till grund för beräkning av effekten lägges medelvärdet av årets fyra högsta månadsavläsningar. För del av år beräknas abonnent- och effektavgifter efter antalet dagar.

Energipriset höjes med 0.02 öre pr kWh. för varje krona, varmed kolpriset överstiger 25 kronor pr ton.

Taxa 13.

Effekttariff med tidspärr för större värmeugnar (bagerier). Högspänd ström c:a 6.400 volt.

För förbrukningen under ett kalenderår hos samma abonnent inom samma egendom betalas:

Effektavgift 7:50 kr. pr kW. Spärrtid kl. 7—22.
Energiavgift under icke spärrtid 2.25 öre pr kWh.

Under den del av spärrtiden, som ligger mellan kl. 11 och 14, 4 öre pr kWh.

Energiuttagning får i varje fall ej ske under tid, då densamma skulle komma att höja effektbelastningen för verkets abonnement hos staten.

Till grund för beräkningen av effekten lägges det högsta värde, som under året registrerats.

§ 219.

Ang. ändring av vattenledningstaxan.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 4 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 147) hemställt, att stadsfullmäktige måtte, med bifall till styrelsens förslag, besluta, *att* hyresavgift till staden för utlämnade vattenmätare icke skulle av abonnent erläggas, där inom samma fastighet och hos samma abonnent funnes uppsatt blott en mätare; *att* för varje vattenmätare utöver en, som funnes uppsatt inom samma fastighet och hos samma abonnent skulle utgå en årlig hyresavgift uppgående till 10 % av mätarens anskaffningsvärde; *att* varje abonnent, med vilken överenskommelse träffats om leverans av vatten från vattenverket, skulle oavsett vattenleveransens storlek debiteras en årlig minimiavgift om 8 kronor; samt *att* vad sålunda förslagits skulle äga tillämpning för tiden efter den avläsning, som komme att verkställas för innevarande års 4:de kvartal.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet godkände stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens förslag.

§ 220.

Ang. skogsaccis för år 1937.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 148) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* fastställa den i lagen om skogsaccis omförmälda skattesatsen för år 1937 till 1 krona 90 öre.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning drätselkammarens i ärendet gjorda framställning.

§ 221.

Ang. bidrag från Städernas Allm. Brandstodsbolag till brandväsendet.

Med överlämnande av en till stadsfullmäktige ställd skrivelse från Städernas Allmänna Brandstodsbolag, däri bolaget meddelat, att bolagets styrelse i enlighet med bolagsstämmans bemyndigande beslutat lämna Västerås stad för innevarande år ett bidrag om 6.000 kronor till bestridande av kostnaderna för brandförsvaret inom staden, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 4 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 149) hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att med tacksamhet mottaga berörda bidrag samt att beloppet i fråga skulle tillsvidare reserveras för att på sätt stadsfullmäktige framdeles komme att bestämma disponeras för ändamål, som kunde vara ägnat att främja utvecklingen och fulländningen av stadens brandväsende.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 222.

Ang. restaureringsarbeten inom Herrgärdsskolan.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från folkskolestyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 4 innevarande november hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för utförandet i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet upprättat förslag av ombyggnads- och reparationsarbeten inom Herrgärdsskolan ställa till folkskolestyrelsens förfogande ett anslag å 109.000 kronor, *att* bemyndiga drätselkammaren att i mån av behov av tillgängliga medel förskottera utgiftsbeloppet ifråga, *att* nämnda belopp sedermera skulle slutligt täckas med uttaxerade medel på sätt och vid tidpunkt, som stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren framdeles ville besluta; samt *att* bemyndiga drätselkammaren att i samråd med folkskolestyrelsen bestämma tidpunkten för ifrågavarande arbetens igångsättande.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 150) och sedan Herr Granér yrkat bifall till drätselkammarens hemställan, biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 223.

Ang. inköp av en lastautomobil för renhållningsverket.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 innevarande november hade drätselkammaren, med överlämnande av en framställning i ämnet från lantegendomsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för inköp för renhållningsverkets behov av en latrinbil och åtta stycken kärlkärror till sop- och latrinkärl ställa till lantegendomsnämndens förfogande ett anslag å sammanlagt 8.200 kronor, *att* beloppet ifråga skulle för uttaxering upptagas i stadens utgiftsstat för nästkommande år, samt *att* bemyndiga drätselkammaren att i mån av behov under innevarande år av tillgängliga medel förskottera beloppet.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 151) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning vad drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 224.

Ang. nybyggnad och reparation av arbetarebostäder vid Bjärby.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från lantegendomsnämnden hade drätselkammaren i skrivelse den 4 innevarande november hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för utförandet i huvudsaklig överensstämmelse med lantegendomsnämndens förslag av en nybyggnad för arbetarebostäder vid Bjärby gård och av reparationsarbeten å gårdens byggnader ställa till lantegendomsnämndens förfogande ett anslag å 22.500 kronor, *att* beloppet ifråga skulle för uttaxering upptagas i stadens utgiftsstat för nästkommande år; samt *att* bemyndiga drätselkammaren att i mån av behov under innevarande år av tillgängliga medel förskottera beloppet.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 152) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens förslag.

§ 225.

Ang. granskning av stadens räkenskaper och förvaltning år 1936.

Med skrivelse till stadsfullmäktige den 13 innevarande november hade magistraten för besluts fattande överlämnat av stadens revisorer avgiven berättelse över verkställd granskning av stadens räkenskaper och förvaltning för år 1936 ävensom från vatten- och gasverksstyrelsen samt drätselkammaren i anledning av revisionsberättelsen infordrade förklaringar.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 153) beslöto stadsfullmäktige på yrkande av Herr Bergquist utan omröstning i enlighet med revisorernas tillstyrkan bevilja ansvarsfrihet för 1936 års förvaltning åt drätselkammaren och stadens övriga förvaltningsorgan.

§ 226.

Ang. understöd åt änkan efter en kommunalarbetare.

I skrivelse den 11 innevarande november hade drätselkammaren, med överlämnande av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen ävensom lönenämndens utlåtande i ärendet, hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* bevilja änkan efter kommunalarbetaren Karl Alfr. Eriksson, Elin Eriksson, ett årligt understöd om 500 kronor att utgå från och med den 1 augusti 1937 tillsvidare och under förutsättning att hon levde ogift och vilket understöd skulle utbetalas med en fjärdedel kvartalsvis i efterskott; samt *att* den del av det årliga understödet, som komme att utbetalas under innevarande år, skulle utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter samt beloppet därefter för uttaxering upptagas i stadens utgiftsstater för kommande år.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 154) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens förslag.

§ 227.

Ang. understöd åt f. skolstäderskan Vilh:a Torell.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från folkskolestyrelsen och lönenämndens i ärendet avgivna utlåtande hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande november hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* bevilja städerskan vid Skepparbacksskolan Vilhelmina Torell ett årligt understöd om 888 kronor att utgå från och med den 1 januari 1938 tills vidare, och vilket understöd skulle utbetalas med en fjärdedel kvartalsvis i efterskott; samt *att* det årliga understödsbeloppet ifråga skulle för uttaxering upptagas i stadens utgiftsstater för kommande år.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 155) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens förslag.

§ 228.

Ang. stadsplaneändring för kv. Jonas, Jorund och Kol.

Byggnadsnämnden hade i skrivelse den 30 augusti 1937, med överlämnande av karta jämte beskrivning, upprättade den 16 juni 1937 av stadsingenjören Schiött och stadsarkitekten Ahlbom och avseende ändring av stadsplanen för kvarteren Jonas, Jorund och Kol samt jämkning av gatuhöjderna för delar av Utanbygatan, Domkyrkoesplanaden, Kopparbergsvägen, Smedjegatan, Östermalmsgatan, Snickargatan, Timmermansgatan och Sturegatan, hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga berörda stadsplaneändring samt uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Drätselkammaren hade i häröver den 11 innevarande november avgivet utlåtande för sin del hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* antaga byggnadsnämndens ifrågavarande förslag till stadsplaneändring såvitt detta avsåge kvarteret Jonas, ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse; samt *att* till byggnadsnämnden för förnyad behandling återremittera förslaget i vad detta avsåge kvarteren Jorund och Kol samt förslaget till jämkning av gatuhöjderna för delar av Utanbygatan, Domkyrkoesplanaden, Kopparbergsvägen, Smedjegatan, Östermalmsgatan, Snickargatan, Timmermansgatan och Sturegatan.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 156) fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet enligt drätselkammarens förslag.

§ 229.

Ang. fortsatt understöd åt en f. d. simlärarinna.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från lönenämnden hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande november hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* bevilja förra simlärarinnan Ebba Stål ett fortsatt understöd om 500 kronor att utgå från och med den 1 januari 1938 tillsvidare, och vilket understöd skulle utbetalas med en fjärdedel kvartalsvis i efterskott; samt *att* det årliga understödsbeloppet ifråga skulle för uttaxering upptagas i stadens utgiftsstater för kommande år.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 157) godkände stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens berörda förslag.

§ 230.

Ang. nedläggande av kulvert i Persbobäcken genom Övre Rosenhill.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 158) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta, *att* för nedläggande i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet upprättat förslag av en täckt avloppskulvert i Persbobäcken mellan Thunbyvägen genom området Övre Rosenhill till detta områdes nordvästra hörn ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å sammanlagt 36.000 kronor, *att* beloppet ifråga skulle bestridas med uttaxerade medel samt upptagas i stadens utgiftsstater för kommande år på sätt och vid tidpunkter, vartill drätselkammaren framdeles skulle avgiva förslag, samt *att* bemyndiga drätselkammaren att i mån av behov före tidpunkten för beloppets slutliga täckning av tillgängliga medel förskottera detsamma.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning drätselkammarens sålunda framställda förslag.

§ 231.

Ang. markbyte för reglering av tomterna N:ris 6 och 7 i kv. Livia.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 159) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att godkänna ett i skrivelsen närmare omförmält avtal med Västmanlands Läns Tidnings Aktiebolag rörande reglering av äganderättsförhållandena till tomtmark inom kvarteret Livia samt till mark att tilläggas Skomakargatan och Slottsgatan.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning drätselkammarens berörda hemställan.

§ 232.

Ang. förlängning av nybyggnadsförbud för kv. Knut, Lennart och Nimrod samt nytt sådant förbud för kv. Kettil, Klas, Leif, Leo och Loke.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från byggnadsnämnden hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande november i överensstämmelse med berörda framställning hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att hos Konungens Befallningshavande i länet göra framställning *dels* om förlängning av gällande byggnadsförbud för kvarteren Knut, Lennart och Nimrod, *dels ock* om förbud mot nybyggnad inom kvarteren Kettil, Klas, Leif, Leo och Loke, i båda fallen för tiden intill dess stadsfullmäktige fattat beslut om ifrågasatt ändring av stadsplanen för berörda del av staden, dock högst intill den 9 juli 1938.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 160) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 233.

Ang. val av kommunala förtroendemän.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 10 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 161) hade beredningsutskottet avgivit förslag angående val av kommunala förtroendemän, i följd av att mandat med innevarande år utlöpte och i anledning av eljes uppkomna ledigheter.

Med ledning av detta förslag och under föredragningen framställda yrkanden företogos nu ifrågavarande val, på sätt under §§ 234—271 här nedan närmare omförmäles.

Valen förrättades i samtliga fall med acklamation.

§ 234.

Drätselkammaren.

Till ledamöter i drätselkammaren för åren 1938—1941 återvaldes Tapetseraren Carl Bäckman, Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, Stuverifórman-

nen Carl Hellström och Inköpschefen John Lundgren, samt nyvaldes efter Byggmästaren Edv. Karlsson, som undanbett sig återval, Advokaten R. Nyman.

§ 235.

Vatten- och gasverksstyrelsen.

I fråga om val av ledamöter och suppleanter i vatten- och gasverksstyrelsen föredrogs en nu inkommen skrivelse från Arbetsförmedlingsföreståndaren J. Widén, däri denne undanbad sig förnyat mandat som ledamot av styrelsen.

Med anledning härav beslöto stadsfullmäktige återremittera frågan om val till denna styrelse till beredningsutskottet för förnyat förslag.

§ 236.

Hamnstyrelsen.

Återvaldes till ledamot i hamnstyrelsen för åren 1938—1942 Tapetseraren Carl Bäckman och till suppleant i styrelsen för åren 1938—1940 Byggmästaren J. Alb. Fredriksson.

§ 237.

Lönenämnden.

Till ledamöter i lönenämnden för åren 1938—1941 återvaldes Tapetseraren Carl Bäckman och Förmannen Karl Engdahl samt nyvaldes Läroverksadjunkten O. Norrman.

Till suppleant i nämnden för samma tid utsågs Häradsskrivaren Oscar Lewrö.

§ 238.

Hälsovårdsnämnden.

Återvaldes för åren 1938—1941 till ledamöter i hälsovårdsnämnden Byggmästaren Fritz Eklund och Lasarettsläkaren I. Behring samt till suppleanter i nämnden Direktören A. Sundström och Länsveterinären O. Hultén.

§ 239.

Barnavårdsnämnden.

Till ledamöter i barnavårdsnämnden för åren 1938—1941 återvaldes Folkskoleinspektören Em. Granér, med förnyat förordnande för honom att tillika vara nämndens ordförande, Komministern Nils Berge, Sjukhemsläkaren Josef Lundblad, Fattigvårdssysslomannen A. Norén och Fru Agnes Söderquist.

Till suppleanter i nämnden för samma tid återvaldes Folkskolläraren G. Leontein, Kyrkoskrivaren John Sjöblom, Komministern S. A. Sigland, Provinsialläkaren K. E. Nylén och Fru Anna Arvidsson samt nyvaldes efter Fru Helga Jakobsson, som undanbett sig återval, fru Anna Vestberg.

§ 240.

Sakkunniga vid brandsyn.

Återvaldes till sakkunniga vid brandsyn för år 1938 Byggmästaren J. Alb. Fredriksson och Muraren Martin Hellblom samt till suppleanter för dem Kakelugnsmakaren Jonas Johansson och Byggnadssnickaren A. N. Vretholm.

§ 241.

Fattigvårdsstyrelsen.

Till ledamöter, suppleanter och vårdare inom fattigvårdsstyrelsen utsågos följande personer för åren 1938—1941:
Till *vice ordförande:* Kontoristen Gösta Sjöberg.

1:sta distriktet.

Distriktschef: Komministern Nils Berge.
vice Distriktschef: Fru Sara Norén.
Vårdare: Snickaren J. E. Lindgren, Fru Helfrid Pettersson, Kyrkovaktmästaren Karl Axel Eriksson och Fröken Ester Johansson.

2:dra distriktet.

Distriktschef: Stationskarlen C. F. Melin.
vice Distriktschef: Filaren Ivar Abrahamsson.
Vårdare: Fru Anna Gelin, Fru Maria Melin, Förmannen C. F. Larsson och Järnarbetaren Karl Fröbom.

3:dje distriktet.

Distriktschef: Kontoristen Gösta Sjöberg.
Vårdare: Kommunalarbetaren Edvard Stål, Fru Anna Lundell och Förrådsförmannen Johan Teodor Bergquist.

4:de distriktet.

Vårdare: Fru Edit Axner, Fru Nanny Brunnsberg och Verkstadsarbetaren Olof Klinga.

5:te distriktet.

Distriktschef: Skomakaremästaren Ernfrid Karlsson.
vice Distriktschef: Fru Mattis Pettersson.
Vårdare: Fröken Anna Jakobsson, Skräddaremästaren V. Tidlund och Fru Agnes Söderquist.

6:te distriktet.

Distriktschef: Folkskollärarinnan Karin Nordkvist.
vice Distriktschef: Fru Vilma Hellström.
Vårdare: Chauffören H. A. E. Flyckt och Filaren Artur Olsson.

7:de distriktet.

Vårdare: Handelsträdgårdsmästaren Erik Billert, Lärarinnan Sara Linder, Lärarinnan Maria Ahlström och Filaren C. W. Juhlin.

8:de distriktet.

vice Distriktschef: Fru Ida Olsson.
Vårdare: Fru Maja Lundin, Avsynaren Ragnar Karlsson, Fru Tora Lundgren och Fru Maja Johansson.

9:de distriktet.

Distriktschef: Tjänstemannen Hugo Lindgren.
Vårdare: Lägenhetsägaren Manfred Jansson, Muraren Ludvig Gräns, Lantbrukaren Jakob Pettersson och Trädgårdsarbetaren Vilh. Björk.

10:de distriktet.

Distriktschef: Muraren Martin Hellblom.
vice Distriktschef: Fru Helga Gustafsson.
Vårdare: Lantbrukaren J. Lundkvist, Hemmansägaren K. A. Blomkvist, Arrendatorn Axel Lundgren, Lantbrukaren F. Rörick och Lokeldaren Gunnar Lindgren.

11:te distriktet.

vice Distriktschef: Lagerarbetaren Oskar F. Löfkvist.
Vårdare: Valsverksarbetaren Gunnar Gustafsson, Plåtslagaren Axel Ture Åberg och Fru Astrid Johansson.

§ 242.

Taxeringsnämnderna.

Beslöts, att antalet av stadsfullmäktige valda ledamöter i en var av 1938 års taxeringsnämnder skulle vara tre med tre suppleanter utom i 11:te distriktet, där antalet sådana ledamöter bestämdes till fem med lika antal suppleanter.

Härefter valdes till ledamöter och suppleanter för år 1938 i de olika taxeringsnämnderna följande personer, varvid bestämdes, att varje ledamot skulle hava sin särskilda suppleant och att vid förfall för ordinarie ledamot den suppleant skulle inkallas, som här nedan finnes upptagen i det mot ledamotens svarande ordningsnumret.

1:sta distriktet.

Ledamöter: Direktören Elow Eriksson, Bokföraren Rich. Söderquist och Fabrikören Otto Peterson.
Suppleanter: Köpmannen O. Maunsbach, Montören E. V. Larsson och Tapetseraren Gust. Lindström.

2:dra distriktet.

Ledamöter: Ingenjören Erik Kjörning, Bokförlagsföreståndaren R. Hult och Överpostiljonen J. E. Wirén.
Suppleanter: Köpmannen Sigfr. Holm, Gjutaren Axel Larsson och Linjeförmannen V. R. Brännström.

3:dje distriktet.

Ledamöter: Sågverksägaren A. Norén, Fastighetsägaren Fritz Nyberg och Handelsföreståndaren Axel Andersson.
Suppleanter: Verkstadsarbetaren Georg Karlsson, Förmannen Gunnar Larsson och Postassistenten Rudolf Hülphershausen.

4:de distriktet.

Ledamöter: Handlanden Nils Åberg, Fanjunkaren K. A. Jansson och Byggnadssnickaren Karl Viktorsson.
Suppleanter: Kalkylatorn Oskar Norstedt, Löjtnanten Gustaf Olsson och Gjutaren Aug. Lindström.

5:te distriktet.

Ledamöter: Byggmästaren Axel Hammer, Verkstadsarbetaren C A. Fröbom och Ingenjören Algot Svensson.
Suppleanter: Kaptenen G. Robsahm, Hyvlaren Herman Thorén och Köpmannen Bror Edling.

6:te distriktet.

Ledamöter: Sekreteraren K. Sjöfält, Grosshandlaren Alb Reutergårdh och Järnvägstjänstemannen Thure Bergquist.
Suppleanter: Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, Kamreraren S. Holmblad och Byggnadsarbetaren J. E. Willebrand.

7:de distriktet.

Ledamöter: Köpmannen C. V. Tisell, Handelsföreståndaren C. E. Juhlin och Plåtslagaren Erik Karlsson.
Suppleanter: Folkskolläraren G. Leontein, Folkskolläraren Edvin Sigroth och Snickaren Erik Lindström.

8:de distriktet.

Ledamöter: Matvaruhandlaren F. H. Berglind, Byggnadssnickaren K. J. Pettersson och Arkitekten V. Segerstedt.
Suppleanter: Skräddaren K. Torstensson, Svarvaren A. V. Adamsson och Blomsterhandlaren Karl Pettersson.

9:de distriktet.

Ledamöter: f. Slöjdläraren F. Brandt, Plåtarbetaren Emil Johansson och f. Guldsmeden C. E. Tengström.
Suppleanter: Folkskolläraren Elis Hedberg, Plåtslagaren J. V. Bergstrand och Ingenjören F. O. Berling.

10:de distriktet.

Ledamöter: Järnvägstjänstemannen A. Rosborg, Ingenjören Ferdinand Wahlberg och Plåtslagaren C. F. Larsson.
Suppleanter: Verkmästaren V. Linde-Olsson, Målaremästaren O. Hansson och Plåtslagaren Olof Larsson.

11:te distriktet.

Ledamöter: Lokeldaren Ernst Larsson, Snickaren J. A. Johansson, Lindaren Fredr. Wetter, Lantbrukaren Jakob Pettersson och f. Lantbrukaren A. Engström.
Suppleanter: Lokomotiveldaren J. A. Löfstrand, Snickaren J. A. Grönberg, Lantbrukaren C. P. Karlstedt, Lantbrukaren Herman Falk och Bankkamreraren Curt Möller.

Åt nämnden i detta distrikt och närmast åt ledamoten Herr Pettersson skulle givas uppdraget att taga befattning med virkestaxering enligt § 81 i taxeringsförordningen med Herr Falk som suppleant i detta särskilda uppdrag.

§ 243.

Pensionsnämnderna.

Inom pensionsnämnderna valdes:

I distriktet för äldre stadsområdet: — sedan Herr Ernst Johansson upplyst, att i beredningsutskottets utlåtande felaktigt angivits, att Fru Märta Johansson avsagt sig mandatet som suppleant i nämnden — till ledamöter för

åren 1938—1941 Fru Agnes Söderquist, Tjänstemannen A. Åberg och Fru Karin Kjelldahl samt till personliga suppleanter för dem i den ordning de blivit nämnda Fru Elin Askerlund, Skrivaren A. L. Andersson och Fru Aina Hülphershausen.

I distriktet för S:t Ilians socken:

Till ledamöter för åren 1938—1941 Muraren Martin Hellblom och Rörarbetaren Eskil Widén samt till personliga suppleanter för dem i den ordning de blivit nämnda Metallarbetaren Gunnar Pettersson och Verkmästaren Gust. Karlsson.

I distriktet för Lundby socken: — sedan Herr Ernst Johansson upplyst, att i beredningsutskottets utlåtande felaktigt angivits, att Lindaren Fredr. Wetter avsagt sig ledamotskap i nämnden — till ledamöter för åren 1938—1941 Lantbrukaren A. Engström och Lindaren Karl Ludvig Lundin samt till personliga suppleanter för dem i den ordning de blivit nämnda Fru Elna Vretlund och Fabrikören Carl Holmquist.

§ 244.

Nykterhetsnämnden.

Valdes till ledamöter i nykterhetsnämnden för åren 1938—1941 Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, med uppdrag för honom att tillika vara nämndens ordförande, f. Överkonstapeln C. V. Karlsson, Domkyrkoeldaren Henning Karlsson och Bokförlagsföreståndaren R. V. Hult samt till suppleanter i nämnden för samma tid Fältläkaren Gunnar Wingren och Fru Helga Gustafsson.

Till suppleant i nämnden efter Köpmannen Edvin Johansson, som avflyttat från staden, valdes för dennes återstående mandatstid intill utgången av år 1939 Civilingenjören Alb. Andersson.

§ 245.

Västerås Kafé A.-Bol.

Återvaldes till ledamöter i styrelsen för Västerås Kafé A.-Bol. för år 1938 Stuveriförmannen Carl Hellström, Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson och Kassören Gösta Lundberg samt till suppleanter för samma tid Byggnadssnickaren David Johansson och Förrådsförvaltaren John Beckman.

Till revisor av bolagets räkenskaper för år 1938 omvaldes Bokförlagsföreståndaren R. V. Hult och till dennes suppleant Rektorn Hj. Thyresson.

§ 246.

Polisnämnden.

Utsågos till ledamöter i polisnämnden för åren 1938—1941 Drätseldirektören Theofil Öberg, Inköpschefen John Lundgren, Posttjänstemannen E. L. Östlund, Snickaren Gust. Olsson och Riksdagsmannen David Gustavson, samt till suppleanter i nämnden för samma tid Advokaten Ruben Nyman, Ingenjören Nils A. Ramqvist, Faktorn Emil Svedlund, Förrådsvaktmästaren Ivar Engström och Förrådsförmannen Hugo Fredriksson.

Tillika beslöts, att suppleanterna skulle inkallas sålunda: Herr Nyman vid förfall för Herr Öberg, Herr Ramqvist för Herr Lundgren, Herr Svedlund för Herr Östlund, Herr Engström för Herr Gustavson och Herr Fredriksson för Herr Olsson.

§ 247.

Ombud vid mantalsskrivningen.

Till ombud vid mantalsskrivningen år 1938 återvaldes Skrivaren Axel Andersson, Snickeriförmannen Hugo Svensson, f. Guldsmeden Emil Tengström och Fattigvårdstillsyningsmannen Erik Johansson.

§ 248.

Brandstodskommittén för fast egendom.

Återvaldes till ledamöter i brandstodskommittén för fast egendom för år 1938 Byggmästaren Edv. Karlsson, Byggmästaren J. Alb. Fredriksson, Byggmästaren Axel Hammer och Byggnadssnickaren David V. Johansson med Byggmästaren Fritz Eklund och Muraren Martin Hellblom som suppleanter.

§ 249.

Lokalstyrelsen för Västerås Högre Allmänna Läroverk.

Återvaldes till ledamöter i lokalstyrelsen för Västerås Högre Allmänna läroverk för åren 1938—1941 Direktören Erik Falk och Posttjänstemannen E. L. Östlund samt till suppleanter Överingenjören Carl Henning och Muraren Martin Hellblom.

§ 250.

Kommittén för utredning rörande Högre Allmänna Läroverkets lokalbehov.

Med bifall till Direktör R. Liljeblads hos stadsfullmäktige gjorda, vid stadsfullmäktiges sammanträde den 28 nästlidne oktober till beredningsutskottet remitterade hemställan om befrielse från uppdraget att vara ledamot i kommittén för utredning rörande Högre Allmänna Läroverkets lokalbehov, utsågo stadsfullmäktige till ledamot i kommittén i Herr Liljeblads ställe Direktören Erik Falk.

§ 251.

Engwallska pensionsfonden.

Till ledamöter i Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd återvaldes för åren 1938—1939 Fabrikören Joh. Svensson, Svarvaren B. A. Lundvall, Fabrikören C. Holmquist, f. Guldsmeden E. Tengström och Stationskarlen C. F. Melin.

§ 252.

Nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen.

Återvaldes till ledamöter i nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen för åren 1938—1939 Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, Köpmannen Carl Hedberg, Kaptenen G. Robsahm, Fru Ebba Berg, Kassören Einar Keijser, Folkskolläraren G. Leontein och Verkmästaren Gust. Karlsson.

§ 253.

Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål.

Återvaldes till ledamöter i nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål för åren 1938—1939 Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, Köpmannen Karl Hedberg, Fru Ebba Berg och Verkmästaren Gust. Karlsson.

§ 254.

Nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond.

Till ledamöter i nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond för åren 1938—1939 återvaldes Fröken Hilda Pihlgren, Domprosten Ernst Enochsson och Metallarbetaren Gunnar Pettersson.

§ 255.

Nämnden över Fru Johanna Fryklunds donationsfond.

Till ledamöter i nämnden över Fru Johannna Fryklunds donationsfond återvaldes för åren 1938—1939 Drätseldirektören Theofil Öberg från tjänstemannaklassen, Fabrikören Otto Peterson från handlande- och hantverkareklassen samt Tapetseraren Carl Bäckman från arbetsklassen.

§ 256.

Nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden.

Återvaldes till ledamöter i nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden för åren 1938—1939 Direktören Axel Sundström och Fru Agnes Söderquist.

§ 257.

Nämnden över Lagerquistska donationsfonden.

Återvaldes till ledamöter i nämnden över Lagerquistska donationsfonden för åren 1938—1941 Domprosten Ernst Enochsson och Brandförmannen Ernst Johansson.

§ 258.

Styrelsen för statens elektrotekniska fackskola.

I anledning därav att Drätseldirektören Theofil Öberg, vilken på grund av stadsfullmäktiges val innehade uppdrag att intill utgången av år 1939 vara ledamot i styrelsen för statens elektrotekniska fackskola i Västerås den 25 september 1937 av Kungl. Maj:t förordnats att från och med den 1 oktober 1937 intill utgången av år 1940 vara ledamot och ordförande i sagda styrelse, valde stadsfullmäktige till ledamot i styrelsen i Herr Öbergs ställe för tiden intill 1939 års utgång Driftchefen Thure Strand.

§ 259.

Revisorer av stadens räkenskaper.

Till revisorer av stadens räkenskaper för år 1938 utsågos Järnvägstjänstemannen Thure Bergquist, Hovrättsnotarien Erik Genell, Tjänstemannen E. Ekeroth, Förmannen Karl Engdahl, Kamreraren J. Häggström, Kontoristen Einar Jonsson och Metallarbetaren Martin Holmberg samt till suppleanter för dem Kamreraren Rick. Landstätt, Svarvaren Viktor Karlsson, Bokföraren J. E. Vestling, Kontoristen C. G. R. Sjöberg, Kamreraren Fritz Lilliecreutz, Bokföraren B. Sjöberg och Tjänstemannen Gösta Holmén.

§ 260.

Revisorer av arbetareinstitutets räkenskaper.

Återvaldes till revisor av Västerås arbetareinstituts räkenskaper för år 1938 Ingenjören F. O. Berling och till hans suppleant Kassören Gösta Lundberg.

§ 261.

Återvaldes till revisorer av Västerås Högre Allmänna läroverks byggnadsfonds räkenskaper för år 1938 Verkmästaren Gust. Karlsson och Kaptenen G. Robsahm samt till deras suppleant Bokföraren Josef Emanuel Vestling.

Revisorer av Högre Allmänna Läroverkets byggnadsfonds räkenskaper.

§ 262.

Till revisor av Västerås högre elementarläroverks för flickor räkenskaper för år 1938 återvaldes Folkskolläraren G. Leontein.

Revisor av Västerås högre elementarläroverks för flickor räkenskaper.

§ 263.

Till revisorer av Arbetarnes Bildningsförbunds biblioteksverksamhet räkenskaper för år 1938 återvaldes Posttjänstemannen E. L. Östlund och till hans suppleant Kaptenen G. Robsahm.

Revisor av Arbetarnes Bildningsförbunds biblioteksverksamhet räkenskaper.

§ 264.

Återvaldes till revisorer av 1938 års räkenskaper för Baptistkyrkans ungdomsförenings biblioteksverksamhet i Västerås Posttjänstemannen E. L. Östlund och till hans suppleant Kaptenen G. Robsahm.

Revisor av Baptistkyrkans ungdomsförenings biblioteksverksamhet i Västerås.

§ 265.

Till huvudmän i Västerås stads sparbank för åren 1938—1942 återvaldes Kamreraren Joh. Häggström, Byggmästaren Edv. Karlsson och Vaktmästaren O. Håvberg.

Huvudmän i Västerås stads sparbank.

§ 266.

Till sakkunniga att under år 1938 gå Rådstuvu Rätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör beslöto stadsfullmäktige föreslå Hamnkaptenen Carl Filip Carlsson, Sjökaptenen G. Thorslund, Ångbåtsbefälhavaren Nils Sander, Maskiningenjören G. Wallenius och Kaptenen Carl Wenström.

Sakkunniga att gå Rådstuvurätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör.

§ 267.

Arbetslöshetskommittén.

Utsågos för år 1938 till ledamöter i stadens arbetslöshetskommitté Studieledaren Gust. Sund, Direktören K. R. Liljeblad, Statens Lantbruksingenjör H. Welin-Berger, Muraren Martin Hellblom, Förrådsförvaltaren John Beckman, Hyvlaren Herm. Thorén, Ingenjören Nils Ramqvist, Förmannen Gunnar Larsson och Filaren Viktor Persson, ävensom till suppleanter i kommittén Smidesmästaren F. H. Eriksson, Redaktören E. Berg, Rörarbetaren E. Widén, Ingenjören G. H. Zanders och Metallarbetaren Erik Andersson.

Till revisorer av kommitténs med statsbidrag bedrivna verksamhet för år 1938 valdes Kassören Gösta Lundberg och Kamreraren Harald Ivarson samt till suppleant för dem Kassören H. Öjve.

§ 268.

Trafikkommittén.

I anledning därav att Landshövdingen W. Murray på grund av avflyttning från staden anhållit om befrielse från uppdraget att vara ledamot i trafikkommittén beslöto stadsfullmäktige bifalla berörda anhållan, varefter till ledamot i kommittén i den avgångnes ställe utsågs Landssekreteraren E. Holmqvist.

§ 269.

Kommittén för upprättande av ett folk- och landsbibliotek.

Med bifall till Direktören R. Liljeblads hos stadsfullmäktige gjorda, vid stadsfullmäktiges sammanträde den 28 nästlidne oktober till beredningsutskottet remitterade hemställan om befrielse från uppdraget att vara ledamot i kommittén för upprättandet av ett folk- och landsbibliotek i Västerås, valde stadsfullmäktige till ledamot i kommittén i Herr Liljeblads ställe Civilingenjören Arne Mattson.

§ 270.

Rådhuskommittén.

Med bifall till Direktören R. Liljeblads hos stadsfullmäktige gjorda, vid stadsfullmäktiges sammanträde den 28 nästlidne oktober till beredningsutskottet remitterade hemställan om befrielse från uppdraget att vara ledamot i rådhuskommittén, valde stadsfullmäktige till ledamot i kommittén i Herr Liljeblads ställe Statens Lantbruksingenjör H. Welin-Berger.

§ 271.

Revisor av Västerås Idrottshall, förening u. p. a. räkenskaper.

Till revisor för granskning av Västerås Idrottshall, förening u. p. a. räkenskaper för år 1938 utsågs Tjänstemannen Gust. Lindén med Kontoristen Einar Jonsson som suppleant.

§ 272.

Ang. utseende av ortsombud enligt Kungl. kung. om statliga bosättningslån.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 10 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 162) hade beredningsutskottet, med förmälan att enligt Kungl. Kung. den 30 september 1937 om statliga bosättningslån skulle i varje kommun finnas en av kommunen vald person jämte ersättare med uppgift att såsom ortsombud avgiva yttrande över ansökningar om bosättningslån, föreslagit, att stadsfullmäktige ville till sådant ortsombud för åren 1938—1939 utse Kassören Einar Keijser och till hans ersättare Kamreraren J. Häggström.

Stadsfullmäktige företogo nu detta val och utsågo med acklamation till ortsombud och ersättare för angivna tid de av beredningsutskottet föreslagna personerna.

§ 273.

Ang. stadsplaneändring för Mariaberget och kringliggande kvarter m. m.

Sedan magistraten genom resolution den 27 nästlidne oktober infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av besvär, som anförts hos länsstyrelsen av Köpmannen Erik Sundström över stadsfullmäktiges beslut den 30 september 1937 angående stadsplaneändring för Mariaberget och kringliggande kvarter m. m. samt stadsfullmäktiges den 28 nästlidne oktober beslutat för förberedande behandling remittera handlingarne i ärendet till byggnadsnämnden och beredningsutskottet ,så hade nu såväl byggnadsnämnden som beredningsutskottet i särskilda utlåtanden föreslagit, att stadsfullmäktige ville på av dem anförda skäl hos Konungens Befallningshavande anhålla om de anförda besvärens ogillande.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet och sedan stadsfullmäktige enhälligt medgivit, att detta ärende, ehuru ej upptaget å kallelselistan till sammanträdet, nu finge upptagas till slutlig behandling (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 163) fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet enligt byggnadsnämndens och beredningsutskottets förslag.

§ 274.

Ang. stadsplaneändring betr. kv. Njord.

Föredrogs och lades till handlingarne Konungens Befallningshavandes i länet resolution den 3 innevarande november, varigenom Konungens Befallningshavande fastställt det av stadsfullmäktige den 26 augusti 1937 antagna förslaget till ändring i stadsplanen beträffande kvarteret Njord jämte till förslaget hörande stadsplanebestämmelser.

§ 275.

Ang. ombildning av Västerås högre elementarläroverk till kommunal flickskola.

I en såsom egen motion av Herr Thyresson upptagen skrivelse den 22 innevarande november hade styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor hemställt om vidtagande av åtgärder för ombildning av nuvarande flickskolan till kommunal flickskola.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av motionären remittera framställningen för utlåtande till drätselkammaren och beredningsutskottet.

§ 276.

E. Falk med avsägelse av ledamotskap i stadsfullmäktige.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 10 innevarande november hade Direktören Erik Falk anhållit att med utgången av december månad innevarande år bliva befriad från uppdraget att vara ledamot av stadsfullmäktige.

Stadsfullmäktige biföllo denna framställning.

Anmälan om den i följd härav uppkommande ledigheten skulle göras hos magistraten i och för verkställande av röstomräkning för utseende av ny stadsfullmäktigeledamot i Herr Falks ställe.

§ 277.

Utsattes nästa sammanträde att hållas måndagen den 20 december 1937 kl. 5 em.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 30 november 1937.

ALB. LUNDKVIST.

Herman Thorén. *John Lundgren.*

Offentligen uppläst den 30 november 1937; betygar

Ex officio

Theofil Öberg..

Västmanl. Folkblads Tr., Västerås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 20 December 1937.

Närvarande: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Direktören Erik Falk samt Herrar Sundström, Pers, Hedberg, Leontein, Thyresson, Keijser, Håvberg, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Liljeblad, Widén, Robsahm, C. W. Karlsson, Östlund, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Fru Berg, Herrar Thorén, Fredriksson, Löf, Fru Holmström, Herrar Nyman, Persson, Fru Westberg, Herrar Behring, Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Lundell, Grönberg, Fru Lundell, Herrar Holmström, Ramqvist och E. V. Larsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Pettersson, Sjöberg och Trangius.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist

§ 278.

Justering.

Uppdrogs åt Fru Berg och Herr Hellblom att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i samband varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset torsdagen den 30 innevarande december kl. 1 em.

§ 279.

Ang. transformatorstation och elektriska ledningar för bostadsområde vid Emaus och Vijkmansgatorna.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande december hemställt, att stadsfullmäktige måtte med bifall till nämnda framställning besluta *att* för bestridandet av på staden ankommande kostnader för anordnandet i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet upprättat förslag dels av en högspänningsjordkabel mellan Loviseberg och Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolagets bostäder vid Emaus- o. Vijkmansgatorna och dels av lågspänningsledningar för nämnda och andra intill dessa belägna bostäder samt för anordnandet vid Tegnérgatan av en underjordisk transformatorstation ställa till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande ett anslag å 10.765 kronor; samt *att* beloppet ifråga skulle utgå av tekniska verkens amorteringsfond.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 165) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 280.

Ang. elektriska ledningar i delar av Stora gatan, Skepparbacken, Östra och Västra Kyrkogatorna samt Skolgatan.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 9 november 1937 hemställt, att stadsfullmäktige måtte med bifall till nämnda framställning besluta *att* för bestridandet av kostnaderna för utbyggnad i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet upprättat förslag av växelströmsnätet genom nedläggandet av ytterligare jordkablar i delar av Stora gatan, Skepparbacken, Östra och Västra Kyrkogatorna samt Skolgatan ställa till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande ett anslag å sammanlagt 28.600 kronor; samt *att* beloppet ifråga skulle utgå av tekniska verkens amorteringsfond.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 166) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 281.

Ang. upprättande av förteckning rör. gatukostnadsbidrag.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från byggnadsnämnden hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte med bifall till nämnda framställning besluta, *att* uppdraga åt stadens byggnadsnämnd att låta upprätta sådan förteckning över fastighetsägare åliggande förpliktelser att till staden utgiva bidrag till gatukostnad, varom omförmäles i 7 § av Kungl. Maj:ts byggnadsstadga av den 20 november 1931; *att* för bestridandet av med nämnda uppdrags fullgörande förenade kostnader ställa till byggnadsnämndens förfogande ett anslag å 500 kronor; samt *att* beloppet ifråga skulle av drätselkammaren förskotteras av tillgängliga medel för att sedermera, efter förslag av drätselkammaren, bliva föremål för slutlig täckning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 167) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 282.

Ang. anslutning till en planerad kommunal revisionsbyrå.

Sedan stadens revisorer och drätselkammaren anmodats yttra sig över en skrivelse till stadsfullmäktige från Svenska Stadsförbundets kommunala centralbyrå rörande anlitande för stadens räkning av sakkunnig revisionshjälp från en planerad kommunal revisionsbyrå, hade de begärda yttrandena nu till stadsfullmäktige inkommit; och hade drätselkammaren i huvudsaklig överens-

stämmelse med den mening, som uttalats av revisorerna, hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* bemyndiga stadsrevisionen att i vederbörlig ordning för stadens räkning med den blivande kommunala revisionsbyrån träffa avtal för tid och enligt grunder i övrigt, som revisionen skulle äga bestämma angående anlitande av byråns biträde inom härvarande kommunala förvaltning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 168) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens berörda hemställan.

§ 283.

Ang. ingående av borgen för lån åt A.-Bol. Västeråsbanans Intressenter.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 169) hade drätselkammaren under åberopande av en skrivelse i ämnet från A.-Bol. Västeråsbanans Intressenter och på i övrigt anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* ikläda staden borgensansvar såsom för egen skuld för de obligations- eller amorteringslån eller andra skuldförbindelser intill ett belopp om sammanlagt högst 8.300.000 kronor med en återbetalningstid av högst 30 år, räknad från den 15 maj 1938, som Aktiebolaget Västeråsbanans Intressenter kunde komma att upptaga eller ingå för inlösen av bolagets obligationslån av år 1928; samt *att* uppdraga åt drätselkammaren dels att underställa beslutet härom Konungens prövning och fastställelse och dels att i övrigt vidtaga alla på staden ankommande i ärendet erforderliga åtgärder för beslutets genomförande, innefattande detta uppdrag jämväl bemyndigande för drätselkammaren att å stadens vägnar teckna ifrågavarande borgensförbindelse.

Efter föredragning härav biföllo stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar drätselkammarens sålunda gjorda framställning.

§ 284.

Ang. köp av en tomtfastighet inom Bjärby egendom.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 170) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, *att* stadsfullmäktige måtte besluta att för en köpeskilling av sammanlagt 1.485 kronor samt på sedvanliga köpevillkor i övrigt förvärva stadsägan N:o 1041 D, avstyckad från Bjärby egendom; *att* köpesumman ifråga skulle utgå av reserverade köpeskillingsmedel; samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga alla de åtgärder, som från stadens sida kunde bliva erforderliga för köpets avslutande.

Efter härav tagen del godkände stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens förslag.

§ 285.

Ang. val av ledamöter i vatten- och gasverks-styrelsen.

Sedan stadsfullmäktige den 25 nästlidne november i anledning därav, att Arbetsförmedlingsföreståndaren J. Widén undanbett sig förnyat mandat såsom ledamot av vatten- och gasverksstyrelsen till beredningsutskottet återremitterat frågan om val av ledamöter och suppleanter i sagda styrelse, hade nu nytt förslag i ärendet avgivits av utskottet. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 171).

I enlighet med detta förslag utsågo stadsfullmäktige med acklamation till ledamöter i vatten- och gasverksstyrelsen för åren 1938—1941 nuvarande suppleanterna i styrelsen Muraren Martin Hellblom och Förmannen Gunnar Larsson samt till suppleanter i styrelsen dels för åren 1938—1939 efter Herr Hellblom Snickaren Gustaf Olsson och dels för åren 1938—1941 Journalisten Emes Olsson. Suppleanterna skulle inkallas i den ordning de nu blivit valda.

§ 286.

Ang. amorteringsplan för kloakreningsverket.

Med överlämnande av en framställning från vatten- och gasverksstyrelsen därom, att stadsfullmäktige ville godkänna en av styrelsen upprättad plan för amortering av kostnaderna för det under utförande varande reningsverket för avloppsledningarna, avseende följande amorteringstider:

33 år (3 %) byggnader och kulvertledningar,
25 „ (4 %) rörtunnel och utloppsledning,
20 „ (5 %) anläggningar för värme och sanitet, elektriska anläggningar, rörledningar för slam, laboratorieutrustning och gasdom,
15 „ (7 %) pumpar, kompresser, kloreringsanläggning, difusörer samt röranläggningar i bassänger och slamrötkammare m. m.,
10 „ (10 %) rensskärare, slamskrapor och omrörare, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 9 innevarande december tillstyrkt styrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 172) godkände stadsfullmäktige utan omröstning det sålunda framlagda förslaget.

§ 287.

Ang. anordnande av badplatser m. m. å Östra holmen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 9 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 173) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta, *att* bemyndiga drätselkammaren att i huvudsaklig överensstämmelse med i skrivelsen framlagt förslag låta utföra

vissa arbeten för förbättrandet av badmöjligheterna vid Östra Holmen m. m.; samt *att* kostnaderna för ifrågavarande arbeten, preliminärt beräknade till 48.600 kronor, skulle förskotteras av drätselkammaren av tillgängliga medel för att sedermera efter förslag av kammaren bliva föremål för slutlig täckning.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning drätselkammarens framställning.

§ 288.

Ang. beredskapsarbeten m. m.

Sedan stadsfullmäktige den 30 sistlidne september beslutat anmoda drätselkammaren att efter arbetslöshetskommitténs hörande inkomma till stadsfullmäktige med förberedande utlåtande över ett till stadsfullmäktige för yttrandes avgivande remitterat betänkande med utredning och förslag rörande beredskapsarbeten, avgivet av 1936 års utredning angående beredskapsarbeten, hade nu de begärda yttrandena till stadsfullmäktige inkommit.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 174) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att såsom eget yttrande i ärendet åberopa innehållet i drätselkammarens och arbetslöshetskommitténs utlåtanden och sålunda uttala sig för att utredningens förslag lades till grund för blivande bestämmelser i frågan, dock med beaktande av de synpunkter, som i nämnda yttranden anförts.

§ 289.

Ang. inköp av norra delen av Björnön.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 9 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 175) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för en köpeskilling av 250.000 kronor inköpa fastigheten 1/2 mantal Björnö N:o 1 (Björnö 1[1]) i Badelunda socken; *att* köpeskillingen ifråga skulle gäldas med 70.000 kronor vid köpets avslutande samt återstoden, 180.000 kronor, med årliga amorteringar under femton år; *att* ovan nämnda 70.000 kronor skulle bestridas med reserverade köpeskillingsmedel samt återstoden 180.000 kronor, för uttaxering upptagas i stadens utgiftsstat under 15 år med början i 1939 års stat samt fördelas på de olika staterna på sätt drätselkammaren framdeles komme att föreslå; *att* bemyndiga drätselkammaren att på ovan angivna och de övriga köpevillkor, som kammaren skulle äga godkänna, träffa slutligt köpeavtal rörande fastigheten; samt *att* uppdraga åt drätselkammaren dels att underställa beslutet länsstyrelsen för dess godkännande, dels ock att vidtaga alla de åtgärder i övrigt, som från stadens sida kunde bliva erforderliga för köpets avslutande.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet uppstod överläggning, varunder Herrar Welin-Berger, Hult, Persson, vice ordföranden, Pers, Robsahm, Ernst Johansson, Widén och Hellblom yrkade bifall till drätselkammarens förslag samt Herrar Holmström, Engdahl, E. V. Larsson och Sundström yttrade sig utan särskilt yrkande.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöto stadsfullmäktige vid framställning av proposition å bifall till och avslag å drätselkammarens förslag, enhälligt bifalla den gjorda framställningen.

§ 290.

Ang. utgifts- och inkomststat för år 1938.

Med skrivelse den 1 innevarande december hade magistraten överlämnat av drätselkammaren upprättat förslag till utgifts- och inkomststat för stadskommunen år 1938, över vilket förslag beredningsutskottet avgivit utlåtande den 8 innevarande december.

Vid föredragning av handlingarne i detta ärende, vilka funnos intagna under N:o 164 i stadsfullmäktiges tryckta handlingar för innevarande år och varav ett exemplar skulle biläggas detta protokoll, fattade stadsfullmäktige nedan antecknade beslut.

Före behandlingen av de särskilda punkterna i statförslaget uppstod en stunds överläggning rörande förslaget i allmänhet. Därunder yttrade sig Herrar vice ordföranden, Pers, Holmström, Engdahl, Persson, Ernst Johansson och Eklund.

Räntor, amorteringar och aktier.

Med godkännande av drätselkammarens förslag i avseende å under huvudtitlarne räntor och aktier samt kapitalavbetalningar upptagna utgifter och inkomster beslöto stadsfullmäktige särskilt, att upplupen ränta å järnvägsmedelsfonden i likhet med föregående år skulle tillhandahållas A.-Bol. Västeråsbanans Intressenter för förräntning och amortering av dess obligationslån.

Fattigvård.

Fattigvårdsstyrelsens förslag till budget för stadens fattigvård godkändes allenast med den av drätselkammaren påyrkade förändringen, att anslaget till revisionskostnader höjdes med 700 kronor till 1.500 kronor.

Barnavård.

Godkändes i oförändrat skick barnavårdsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag till stat för nämndens verksamhet.

Folkskola.

Beträffande folkskolans stat beslöto stadsfullmäktige till en början efter det Herrar Granér och Henning yttrat sig utan att dock framställa något yrkande jämlikt drätselkammarens ändringsförslag, att avlöningarne till slöjdlärare och slöjdlärarinnor samt skolkökslärarinnor skulle upptagas med de för närvarande utgående lönebeloppen, i avbidan på det beslut stadsfullmäktige efter utredning och förslag av lönenämnden kunde komma att fatta rörande begärd löneförbättring för dessa lärare.

Efter erinran enligt drätselkammarens förslag, att frågan om bestämmelse av arvoden för städning och eldning borde efter förnyat övervägande av ifrågasatt höjning av arvodesbeloppen avgöras av folkskolestyrelsen, beslöto stadsfullmäktige att det för ändamålet erforderliga anslaget, beräknat enligt folkskolestyrelsens förslag, skulle upptagas såsom en post i utgiftsstaten och sålunda utan specifikation av de särskilda personerna och deras arvoden.

I avbidan på avgörandet av den på lönenämndens beredning beroende frågan om uppförande av biträdesbefattningen vid folkskolans tandklinik på ordinarie stat skulle arvodet till biträdet utgå med samma belopp som för innevarande år.

Framställning om arvodesförhöjning åt simläraren och simlärarinnan, vilka åtnjöto arvoden även för annan simundervisning än sådan för folkskolans lärjungar, skulle på skäl, som drätselkammaren anfört ej för närvarande föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

I fråga om anslaget till uppvärmning, varom drätselkammaren framlagt ändringsförslag, yrkade Herr Granér bifall till folkskolestyrelsens förslag oförändrat. Stadsfullmäktige beslöto likväl enligt drätselkammarens förslag, att anslaget skulle fastställas till 28.500 kronor i stället för av folkskolestyrelsen föreslagna 31.500 kronor.

Av stadsfullmäktige den 25 november innevarande år beviljade understöd åt f. simlärarinnan Ebba Stål och f. städerskan Vilhelmina Torell skulle uppföras som utgifter i folkskolans budget, ävenså det anslag å 500 kronor, som stadsfullmäktige den 26 sistlidne augusti beviljat som bidrag till en gymnastikkurs.

Med iakttagande av de ändringar, som föranleddes av ovanberörda beslut, godkändes förslaget till utgifts- och inkomststat för folkskolan.

I samband härmed beslöto stadsfullmäktige enligt drätselkammarens förslag, att det anslag å 109.000 kronor, som stadsfullmäktige den 25 nästlidne november beviljat för ombyggnads- och reparationsarbeten inom Herrgärdsskolan och som jämväl innefatta det anslag å 2.200 kronor, som stadsfullmäktige den 18 juni 1937 anvisat för utredning av denna fråga, skulle till hela sitt belopp täckas av uttaxerade medel år 1938 och upptagas i den föreliggande budgeten under rubriken "Diverse utgifter".

Fortsättningsskola.

Beträffande staten för fortsättningsskolan yrkade Herr Granér bifall till folkskolestyrelsens förslag oförändrat. Stadsfullmäktige beslöto emellertid godkänna ifrågavarande stat med den av drätselkammaren föreslagna ändringen, att det upptagna anslaget till fri telefon åt skolans föreståndare skulle utgå ur staten.

Högre folkskola.

Förslaget till stat för högre folkskolan godkändes i oförändrat skick.

Allmänt läroverk. Drätselkammarens beräkning av utgifterna, i vad på staden ankomme, för högre allmänna läroverkets behov godkändes.

Högre flickskola. I enlighet med drätselkammarens förslag beslöto stadsfullmäktige för år 1938 av uttaxerade medel anvisa åt Västerås högre elementarläroverk för flickor förslagsvis 11.000 kronor för möjliggörande av nedsättning av terminsavgifterna i skolans fem lägsta klasser enligt de grunder, som angivits i stadsfullmäktiges beslut den 31 maj 1935, eller till de för högre allmänna läroverkets realskola bestämda beloppen. I övriga delar godkändes statförslaget i vad det rörde ifrågavarande läroanstalt.

Arbetareinstitutet. Anslogos för år 1938 av uttaxerade medel enligt drätselkammarens tillstyrkan till Västerås arbetareinstitut dels 3.000 kronor för upprätthållande av institutets föreläsningsverksamhet och dels 17.500 kronor för dess biblioteksverksamhet.

Teknisk skola. Förslaget till stat för Västerås stads skolor för yrkesundervisning godkändes, efter det Herr C. W. Karlsson yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande, med den av drätselkammaren förordade ändringen, att anslaget till lärarelöner skulle i avvaktan på lönenämndens utredning och förslag rörande ifrågasatt reglering av vissa löner nedsättas med 9.050 kronor, vari inginge en av skolans styrelse föreslagen höjning av rektorsarvodet med 500 kronor, ett förslag, som remitterades till lönenämnden för yttrande i samband med berörda löneregleringsfråga.

Elektroteknisk fackskola. Anslogs såsom hyresbidrag för år 1938 åt rektor vid statens elektrotekniska fackskola i Västerås 2.000 kronor.

Hälso- och sjukvård. I fråga om hälsovårdsnämndens statförslag bifölls till en början nämndens av drätselkammaren tillstyrkta hemställan, att Västerås stads förening mot tuberkulos för år 1938 måtte av uttaxerade medel tilldelas ett kontant understöd av 4.000 kronor jämte hyresvärdet av till föreningen upplåten lokal 600 kronor.

Enligt drätselkammarens ändringsförslag skulle bidraget till driftskostnaderna för Centrallasarettets barnbördsavdelning nedsättas från 8.000 till 5.000 kronor.

Hälsovårdsnämndens hemställan om höjning av arvodet till kassören vid köttbesiktningsbyrån remitterades till lönenämnden för yttrande; och skulle i avbidan på slutlig prövning av denna framställning arvodet enligt drätselkammarens ändringsförslag upptagas utan berörda höjning av 200 kronor.

I övriga delar godkändes hälsovårdsnämndens statförslag.

Gator och vägar. Sedan Herr Ernst Johansson yttrat sig beträffande anslagen under rubriken gator och vägar utan att dock framställa särskilt yrkande, godkände stadsfullmäktige till alla delar vad drätselkammaren härutinnan föreslagit. I sammanhang härmed antecknades en av beredningsutskottet gjord erinran om

önskvärdheten av, att åtgärder snarast måtte vidtagas för ordnandet av Kristiansborgsallén dels mellan Persbovägen och Norra Ringvägen och dels i dess anslutning till Norra Ringvägen.

Planteringar.

Med den ändringen enligt drätselkammarens förslag, att det av planteringsnämnden upptagna pensionsbeloppet till en under året pensionerad trädgårdsarbetare skulle i enlighet med lönenämndens beslut nedsättas med 450 kr., godkändes planteringsnämndens förslag till stat för stadens parker och planteringar.

Gatubelysning.

I fråga om gatubelysningen skulle själva belysningskostnaden beräknas enligt drätselkammarens förslag.

Beträffande utökning av gatubelysningen godkändes jämväl till alla delar drätselkammarens förslag, vilket innebar, dels att det av stadsfullmäktige den 28 oktober innevarande år beviljade anslaget å 4.400 kronor skulle uppföras i staten, dels att vatten- och gasverksstyrelsens hemställan om anslag av uttaxerade medel å 33.270 kronor godkändes med de ändringarna, att ett beräknat belopp av 950 kronor för anläggning av belysning inom bostadsområde vid Hovdestalund icke skulle medräknas i anslaget samt att utöver av vatten- och gasverksstyrelsen begärda belopp med nyssnämnda reducering ytterligare 13.260 kronor för ändamålet skulle ställas till drätselkammarens förfogande, vadan alltså för nyanläggningar av ifrågavarande slag anvisades sammanlagt av uttaxerade medel 50.000 kronor. Därjämte bifölls vatten- och gasverksstyrelsens hemställan, att för samma ändamål skulle få användas 49.900 kronor att påföras kostnaderna för övergång till växelström och bestridas genom elektricitetsverkets inkomster med viss årlig avskrivning.

Gaturenhållning.

De av drätselkammaren upptagna anslagen till gaturenhållning godkändes utan förändring.

Avloppsledningar.

Vatten- och gasverksstyrelsens förslag till stat för stadens avloppsledningar godkändes med den av drätselkammaren förordade ändringen, att bland utgifterna skulle uppföras ett belopp av 3.000 kronor, utgörande av drätselkammaren debiterad hyra för den tomt, som upptages av det under uppförande varande reningsverket.

Hamnar.

Godkändes i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan de av hamnstyrelsen uppgjorda förslagen till stater för den äldre hamnen och för djuphamnen.

Renhållningsverk, svingård, lantegendomar och skogar.

Med iakttagande av de av drätselkammaren förordade ändringarna, avseende bland utgifterna ökat anslag för revisionskostnader och för uppsamling av svinmat i staden samt bland inkomsterna ökad inkomst av försäljningar från svingården samt efter antecknande av att drätselkammaren gjort viss erinran rörande avlöning till det på extra stat anställda biträdet å ren-

hållningsverkets kontor, godkändes lantegendomsnämndens förslag till stater för renhållningsverket, svingården, lantegendomarna och skogarna.

Vatten-, gas- och elektricitetsverken. Godkändes vatten- och gasverksstyrelsens förslag till stater för vatten-, gas- och elektricitetsverken med de av drätselkammaren däri föreslagna ändringarna, i följd varav skulle bland utgifterna upptagas ett av stadsfullmäktige den 25 nästlidne november beviljat understöd till änkan efter en kommunalarbetare med 500 kronor samt utgifterna för telefon minskas med 70 kronor motsvarande årskostnaden för bostadstelefon hos biträdande ingenjören vid verken.

I samband härmed beslöto stadsfullmäktige enligt drätselkammarens tillstyrkan anvisa 40.000 kronor ur de tekniska verkens amorteringsfond för bestridandet av kostnaderna under år 1938 för ledningsserviser och andra mindre ledningsutsträckningar ävensom bemyndiga vatten- och gasverksstyrelsen att för samma ändamål utöver angivna anslagsbelopp använda eventuellt uppkommande överskottsmedel å inbetalade anslutningsavgifter för beslutade ledningar.

Kall- och varmbadhus. De av badhusstyrelsen uppgjorda förslagen till utgifts- och inkomststater för stadens kall- och varmbadhus godkändes enligt drätselkammarens tillstyrkan till alla delar.

Båttrafik och grustag. Likaledes godkändes drätselkammarens förslag till utgifts- och inkomststater för stadens båttrafik och grustag.

Brandväsen. Brandstyrelsens av drätselkammaren tillstyrkta förslag till budget för stadens brandväsen godkändes i oförändrat skick.

Egendomar inom stadsplanen, jordar. Godkändes de av drätselkammaren uppgjorda statförslagen beträffande egendomar inom stadsplanen samt jordar och andra fastigheter utom stadsplanen.

Magistrat och rådhusrätt. Magistratens förslag till stat för rådhusrätt och magistrat godkändes enligt drätselkammarens tillstyrkan till alla delar.

Kronouppbörds- och exekutionsväsen. Likaledes godkändes utgifts- och inkomstförslaget beträffande kronouppbörds- och exekutionsväsen, vilket av drätselkammaren tillstyrkts under viss erinran beträffande höjning av arvodet till ett extra biträde.

Polisväsen och fångvård. Stadsfullmäktige godkände till alla delar i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan det upprättade förslaget till utgifts- och inkomststat för polisväsen och fångvård.

Allmänna pensionsförsäkringen. Beträffande utgifterna under rubriken allmän pensionsförsäkring beslöto stadsfullmäktige till en början på av drätselkammaren anförda skäl, att dagarvodena till pensionsnämndens ledamöter tillsvidare skulle utgå med oförändrade belopp. Däremot höjdes enligt drätselkammarens tillstyrkan arvodet för år 1938 åt nämndens ordförande, vilket jämväl innefattade ersättning för

sekreterareskap, från 600 till 900 kronor. För bestridande av ytterligare kostnad för extra skrivhjälp anvisades för år 1938 700 kronor. I övriga delar godkändes det upprättade statförslaget i förevarande del.

Stadsfullmäktige och drätselkammaren m. m.

Godkändes drätselkammarens förslag beträffande såväl utgifter som inkomster avseende under rubrikerna stadsfullmäktige och drätselkammaren samt automobiler uppförda belopp.

Byggnadsnämnden.

Byggnadsnämndens förslag till stat för nämndens del godkändes med det av drätselkammaren förordade tillägget, att av det anslag å 78.000 kronor för upprättande av triangel- och polygonnät, som stadsfullmäktige beviljat den 29 april 1937 och varav 25.000 kronor täckts genom överföring från 1937 års förslagsanslag för oförutsedda behov, ytterligare 30.000 kronor skulle upptagas till täckning i 1938 års budget.

Sociala ändamål.

Jämlikt drätselkammarens hemställan beviljade stadsfullmäktige för år 1938 till sociala ändamål följande belopp att, i den mån ej annat angives här nedan, utgå av uttaxerade medel.

till	*Västerås arbetsstuga*		
	av Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål	1.000:—	
	samt av uttaxerade medel	2.000:—	3.000:—
„	*Västerås Barnkrubbas understödsförening*		3.500:—
„	*Barnhemmet för flickor*		
	av Sundinska donationsfonden	500:—	
	samt av uttaxerade medel	500:—	1.000:—
„	*Västerås Natthärbärge*		
	av Sundinska donationsfonden	600:—	
	samt av uttaxerade medel	400:—	1.000:—
„	*Västmanlands läns arbetsförmedling* såsom bidrag till anstaltens lokalhyra		3.000:—
„	*Barnhemmet Sparvboet*		1.400:—
„	*Frälsningsarméns slumstation i Västerås* såsom hyresbidrag		1.200:—
„	*frilufts- och folkkonserter* att av drätselkammaren på lämpligt sätt fördelas		2.800:—
„	*i Västerås arbetande erkända sjukkassor* i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 21 juni och 17 december 1934, såsom bidrag till förvaltnings- och dylika kostnader med 1 krona 50 öre för varje i Västerås mantalsskriven fullt försäkrad medlem, förslagsvis		16.000:—

„ *Arosgårdens intressentförening* ..... 3.000:—

„ *Nykterhetsnämnden* att fördelas i enlighet med nämndens förslag ..... 3.500:—

„ *Arbetarnes bildningsförbunds lokalavdelning i Västerås* såsom bidrag för dess biblioteksverksamhet ..... 3.000:—

„ *Föreningen Västerås Skollovskolonier* såsom bidrag till koloniernas verksamhet ..... 11.000:—

„ *Västerås Gymnastikförening* ..... 1.800:—

„ *Västmanlands Fornminnesförening* ..... 3.000:—

„ *Kristliga Föreningen av Unge Män* såsom bidrag till kostnader för dess studie- och sociala verksamhet ..... 1.000:—

„ *Västerås Bildningsorganisationers samarbetskommitté för musikundervisning* ..... 1.000:—

Taxeringsnämnderna. I överensstämmelse med drätselkammarens hemställan beslöts, att arvodet till de av stadsfullmäktige valda ledamöterna i taxeringsnämnderna skulle utgå med 1 krona 40 öre pr sammanträdestimma, dock högst 10 kronor pr sammanträdesdag. Förslaget till beräkning av utgifterna och inkomsterna under rubriken taxeringsnämnderna godkändes.

Diverse utgifter. Anvisades för täckning av år 1937 utbetalat garantibelopp för utdelning å Byggnadsaktiebolaget Mimers preferensaktier av uttaxerade medel kronor 19.454:28.

Diverse engångskostnader. Till fortsättning av *grundförbättringsarbetena för stadshotellsbyggnaden* samt till reparationsarbeten i samband därmed anslogos av uttaxerade medel resp. 150.000 och 50.000 kronor eller tillhopa 200.000 kronor.

Vidare beslöto stadsfullmäktige att för *restaurering av polis- och brandstationen och påbörjande av nybyggnad för polisväsendet och brandverket* utöver förut beviljade anslag av uttaxerade medel anvisa 100.000 kronor.

För *restaurering samt om- och tillbyggnader åt högre allmänna läroverkets byggnader* anslogos av uttaxerade medel, utöver förut för samma ändamål beviljade anslag, 150.000 kronor.

Till gäldande av återstående kostnader för den enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 augusti 1936 uppförda *sommarrestauranten i stadsparken* anslogs förslagsvis 125.000 kronor.

För bestridande av samtliga kostnader för *uppförande av tullhusbyggnad* enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 augusti 1937 anslogos av uttaxerade medel 250.000 kronor.

Det av stadsfullmäktige den 27 maj 1937 anvisade anslaget å 12.000 kronor för uppförande av en *serveringspaviljong å Djäkneberget* upptogs enligt drätselkammarens förslag till slutlig täckning i den föreliggande budgeten.

Sedan stadsfullmäktige den 30 sistlidne september anslagit 10.000 kronor för inköp av en äldre *ångfärja* att upptagas till uttaxering i 1938 års stat samt drätselkammaren anmält att reparation och iståndsättande av färjan beräknas draga en kostnad av 25.000 kronor så skulle nu till uttaxering för ifrågavarande ändamål upptagas ett sammanlagt belopp av 35.000 kronor.

Till bestridande av samtliga kostnader för uppförandet av en *byggnad för tullens bevakningspersonal vid djuphamnen* i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 26 augusti 1937 anslogos av uttaxerade medel 5.000 kronor.

Enligt drätselkammarens förslag anslogs till bestridande av kostnaderna för *reparation av vågbrytaren vid kallbadhuset* av uttaxerade medel 23.500 kronor.

Till bestridande av samtliga kostnader för nedläggandet av en *avloppskulvert i Persbobäcken* genom Övre Rosenhill i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 25 nästlidne november anslogos av uttaxerade medel år 1938 36.000 kronor.

Bifölls drätselkammarens hemställan om upptagande i budgeten av ett anslag till oförutsedda utgifter om förslagsvis 126.000 kronor. *Förslagsanslag.*

Bestämdes hundskatten för år 1938 att utgå med ett belopp av 25 kronor för varje hund. *Skatter.*

Den kommunala progressivskatten och nöjesskattens belopp skulle beräknas enligt drätselkammarens förslag.

I likhet med föregående år beslöto stadsfullmäktige enligt drätselkammarens förslag att år 1938 skulle av nöjesskattemedel avsättas 25.000 kronor till byggnad för kulturella ändamål, varom stadsfullmäktige kunde komma att fatta beslut.

Enligt drätselkammarens framställning beslöto stadsfullmäktige, att ett belopp om 200.000 kronor att bestridas av uttaxerade medel och upptagas i 1938 års utgiftsstat skulle med stöd av bestämmelserna i lag den 12 juni 1936 om kommunal fondbildning avsättas till allmän fond eller skatteutjämningsfond.

Med bifall till drätselkammarens av beredningsutskottet tillstyrkta förslag samt med godkännande av drätselkammarens beräkning av utgifterna för avkortningar och restitutioner, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att för bestridande av stadens utgifter år 1938 skulle för år 1937 uttaxeras 6 kronor 83 öre pr skattekrona.

Slutligen godkände stadsfullmäktige i allt övrigt i överensstämmelse med drätselkammarens förslag den föreliggande utgifts- och inkomststaten i dess helhet.

§ 291.

Ang. yttrande över förslag till den direkta statsbeskattningen.

Genom resolution den 13 innevarande december hade magistraten lämnat stadsfullmäktige tillfälle avgiva yttrande före den 15 januari 1938 över 1936 års skattekommittés betänkande med förslag till omläggning av den direkta statsbeskattningen m. m. Härefter hade till stadsfullmäktige genom magistraten överlämnats i styrkt avskrift en skrivelse från länsstyrelsen, varav inhämtades, att tiden för avgivandet av ifrågavarande yttrande utsträcktes till snarast möjligt före den 1 februari 1938.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr vice ordföranden remittera handlingarne i ärendet till drätselkammaren för förberedande utlåtande.

§ 292.

Ang. yttrande över betänkande rör. avskaffande av personella skatter.

Genom resolution den 13 innevarande december hade magistraten lämnat stadsfullmäktige tillfälle att avgiva yttrande före den 15 januari 1938 över kommunalskatteberedningens betänkande med förslag angående avskaffande av i det kommunala skattesystemet ingående personella skatter. Härefter hade till stadsfullmäktige genom magistraten överlämnats i styrkt avskrift en skrivelse från länsstyrelsen, varav inhämtades, att tiden för avgivandet av ifrågavarande yttrande utsträcktes till snarast möjligt före den 1 februari 1938.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr vice ordföranden remittera handlingarne i ärendet till drätselkammaren för förberedande utlåtande.

§ 293.

Ang. yttrande över betänkande rör. bostadsförsörjning i egna hem åt mindre bemedlade barnrika familjer.

Genom resolution den 14 innevarande december hade magistraten lämnat stadsfullmäktige tillfälle att avgiva yttrande före den 15 januari 1938 över bostadssociala utredningens betänkande med förslag rörande lån och bidrag av statsmedel till främjande av bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer i egna hem m. m.

På yrkande av Herr vice ordföranden beslöto stadsfullmäktige remittera handlingarne i ärendet till drätselkammaren för förberedande utlåtande.

§ 294.

Ang. val av ordförande i stadsfullmäktige för år 1938.

På förslag av Herr Keijser utsågs med acklamation till ordförande i stadsfullmäktige för år 1938 Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist.

§ 295.

Till stadsfullmäktiges vice ordförande för nästkommande år valdes på förslag av Herr Falk med acklamation Herr Rektorn Hj. Thyresson.

Ang. val av vice ordförande i stadsfullmäktige för år 1938.

§ 296.

Företogs fråga om val av beredningsutskott för år 1938; och beslöto stadsfullmäktige härvid till en början att utskottet skulle bestå av nio ledamöter med lika antal suppleanter.

Ang. val av beredningsutskott för år 1938.

Härefter valde stadsfullmäktige efter framställda förslag med acklamation till ordinarie ledamöter i utskottet Posttjänstemannen E. L. Östlund, Brandförmannen E. Johansson, Kassören Gösta Lundberg, Fru Ebba Berg, Verkmästaren Gust Karlsson, Rektorn Hj. Thyresson, Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, Kaptenen G. Robsahm och Folkskolläraren G. Leontein samt till suppleanter Förmannen Gunnar Larsson, Förrådsförmannen Hugo Fredriksson, Kontoristen Gösta Sjöberg, Fru Anna Vestberg och Kommunalarbetaren N. Löf, att i nämnd ordning inträda vid förfall för någon eller några av Herrar Östlund, Johansson, Lundberg, Fru Berg och Herr Karlsson. Herrar Lasarettsläkaren I. Behring, Civilingenjören Hugo Trangius och Ingenjören N. A. Ramqvist att inträda vid förfall för någon eller några av Herrar Thyresson, Karlsson och Robsahm samt Överingenjören Carl Henning att inträda vid förfall för Herr Leontein.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 30 december 1937.

ALB. LUNDKVIST.

Ebba Berg. *O. M. Hellblom.*

Offentligen uppläst den 30 december 1937; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Västmanl. Folkblads Tr., Västerås

HANDLINGAR

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1937 Den 28 Januari I

N:o 1.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggande av en transformatorstation i norra delen av Blåsbo.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan vatten- och gasverksstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 1 december 1936 på anförda skäl hemställt om anslag av lånemedel till ett belopp av 12,570 kronor för anläggande inom norra delen av Blåsbo i närheten av korsningen mellan Förenings- och Wahlbäcksgatorna av en transformatorstation jämte erforderliga ledningar för hög- och lågspänning, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige

att bevilja det begärda anslaget å 12,570 kronor att gäldas av lånemedel.

Drätselkammaren får vidare, under förutsättning av bifall till framställningen härovan föreslå stadsfullmäktige

att uppdraga åt drätselkammaren att underställa beslutet Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse, i vad detsamma angår kostnadens bestridande med lånemedel.

Västerås den 7 januari 1937.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Erik Genell.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Även inom stadens norra delar pågår som bekant en livlig byggnadsverksamhet, som numera framkallat behovet av anläggande inom norra delen av Blåsbo av en transformatorstation jämte erforderliga ledningar för hög- och lågspänning. Stationen skulle få sitt läge strax i närheten av korsningen mellan Förenings- och Wahlbäcksgatorna och tillföringen av den högspända strömmen ske genom en kabel med uttag vid Ålderdomshemmet Karlslund och sträckning genom Arosvägen och Wahlbäcksgatan. Därjämte erfordras en

N:o 1.
Ang. anläggande av en transformatorstation i norra delen av Blåsbo.

del lågspänningsledningar för anknytning till distributionsnätet. Anläggningskostnaderna äro beräknade till 12,750 kr., varvid räknats med en station, förlagd under jord.

Som tillmatningen av ström med nuvarande ledningar ej är tillfredsställande och ytterligare bebyggelse alltjämt pågår, hemställer Styrelsen,

att Stadsfullmäktige ville av lånemedel anvisa ett anslag av 12,750 kr. för anläggande dels av en underjordisk transformatorstation strax i närheten av korsningen mellan Förenings- och Wahlbäcksgatorna och dels av en högspänningskabel mellan Karlslund och transformatorstationen samt därjämte diverse lågspänningsledningar.

Västerås den 1 december 1936.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 2.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av en ny befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass vid tekniska verken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna lönenämndens på framställning av vatten- och gasverksstyrelsen gjorda förslag om inrättande från och med den 1 januari 1937 av ytterligare en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass vid tekniska verken med placering i lönegrupp 17 å stadens lönestat och såsom sitt yttrande i ärendet tillstyrka stadsfullmäktige att besluta i enlighet med lönenämndens förslag.

Västerås den 7 januari 1937.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Erik Genell.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 2.

Ang. inrättande av en ny befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass vid tekniska verken.

I skrivelse till lönenämnden den 16 oktober 1936, vilken härmed överlämnas till stadsfullmäktiges prövning, har vatten- och gasverksstyrelsen under hänvisning till sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1937 föreslagit, att ytterligare en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass vid tekniska verken skulle inrättas från och med den 1 januari 1937 och liksom tidigare befattningar av detta slag placeras i lönegrupp 17 å stadens lönestat.

På anmodan av lönenämnden, som förehaft ärendet till förberedande behandling, har vatten- och gasverksstyrelsen i skrivelse den 2 november 1936, som likaledes bifogas, förebragt viss utredning i ärendet.

Lönenämnden får nu såsom sitt yttrande i ärendet anföra följande.

De ofta återkommande förslagen från olika nämnder och styrelser om inrättande av nya ordinarie befattningar inom stadens olika förvaltningsgrenar böra enligt lönenämndens mening upptagas med stor försiktighet. I all synnerhet gäller detta om de kvinnliga biträdesbefattningarna av II. klass, enär de sysslor, som avses skola bestridas av dessa befattningshavare, ofta äro av så enkel beskaffenhet, att de utan olägenhet kunna anförtros åt relativt otränade krafter, så att ur synpunkten av arbetets behöriga gång något skäl för befattningshavarens bindande vid förvaltningen icke föreligger. Den av vatten- och gasverksstyrelsen förebragta utredningen giver emellertid vid handen, att arbetet å tekniska verkens kontor numera nått sådan omfattning, att även mera kvalificerade kontorsuppgifter få antagas bliva anförtrodda åt extra befattningshavare. Då härav viss olägenhet kan tänkas uppstå och då det torde vara riktigt att genom beredande av ordinarie anställning binda jämväl några yngre krafter vid förvaltningen ifråga för tillgodoseende, när så påkräves, av rekryteringen till sådana befattningar, där erfarenhet och rutin äro av nöden, vill lönenämnden i förevarande fall icke motsätta sig bifall till vatten- och gasverksstyrelsens förslag. Därest stadsfullmäktige besluta i enlighet därmed, skulle kontorsbiträdena å tekniska verken komma att utgöras till hälften av ordinarie och till hälften av icke ordinarie befattningshavare, vilket lönenämnden finner vara en ganska rimlig proportion.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får lönenämnden hemställa

att stadsfullmäktige ville besluta om inrättande från och med den 1 januari 1937 av ytterligare en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass vid tekniska verken med placering i lönegrupp 17 å stadens lönestat.

Undertecknad, Sundström, har icke kunnat biträda lönenämndens sålunda gjorda hemställan, utan anser jag, att vatten- och gasverksstyrelsens förslag icke bör föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd. Jag finner nämligen de av vatten- och gasverksstyrelsen anförda skälen icke vara ägnade att rubba

N:o 2. *Ang. inrättande av en ny befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass vid tekniska verken.*

de betänkligheter, som jämväl lönenämndens majoritet uttalat gentemot inrättande å ordinarie stat av nya befattningar av ifrågavarande slag.

Västerås den 22 december 1936.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Erik Genell.

Till Lönenämnden i Västerås.

På grund av utökade arbeten på tekniska verkens kontor har vatten- och gasverksstyrelsen i förslaget till inkomst- och utgiftsstat för 1937 upptagit en ny befattning som kvinnligt kontorsbiträde av 2 klass i den för dessa befattningshavare bestämda lönegruppen 17, och hemställer styrelsen om Lönenämndens granskning av detta förslag och ärendets överlämnande till stadsfullmäktige.

Västerås den 16 oktober 1936.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

C. G. PETTERSSON.

/Gerh. Geston.

Till Lönenämnden i Västerås.

Med hänvisning till Lönenämndens protokoll för den 21 okt. 1936, § 66, får vatten- och gasverksstyrelsen anföra följande:

År 1923 omorganiserades tekniska verkens affärskontor. Vid denna tid funnos 3 kontorsbiträden på ordinarie stat och 2 à 3 extra anställda. Mätareantalet utgjorde då c:a 13380. År 1926 tillkom en liknande befattning. Mätareantal 14084. Då vatten- och gasverksstyrelsen nu begär anslag till ytterligare ett kontorsbiträde, har mätareantalet stigit till 23150. Extrapersonalen har under tiden ökats till 6 personer. Om den av vatten- och gasverksstyrelsen föreslagna nya kontorsbiträdesbefattningen godkännes av Lönenämnden och Stadsfullmäktige, skulle en av de ovannämnda förordnas till denna plats. Av de övriga tjänstgör en på gasverkets driftkontor. Förutom den stegring i kontorsarbetet, som är betingat av det ökade antalet mätare, har nödvändigheten av mera noggrann kontroll, den avsevärda stegringen av arbetet för nyanläggningar samt övertagandet av avlöningsarbetet från ingeniörskontoret nödvändiggjort en ökning av antalet kontors- och skriv-

biträden. Genom gasverkets kraftiga utveckling har det visat sig av behovet påkallat att låta gasmästaren ostört ägna sig åt driften och för skrivarbetet på gasverkets driftkontor har anställts ett skrivbiträde. För förenkling av kontorsarbetet och för att snabbare få ut koksräkningarna har nämnda biträde fått övertaga en del skrivarbete från affärskontoret.

N:o 2. *Ang. inrättande av en ny befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass vid tekniska verken.*

Den extra kontorspersonal, som f. n. finnes anställd, utgöres av:

1 skrivbiträde, anställt 20/7 1931, lön 170 kr. per månad.
1 skrivbiträde, anställt 27/6 1932, lön 135 kr. per månad.
1 skrivbiträde, anställt 22/1 1934, lön 120 kr. per månad.
1 skrivbiträde, anställt 17/6 1935, lön 100 kr. per månad.
1 skrivbiträde, anställt 1/2 1936, lön 100 kr. per månad.
1 skrivbiträde, anställt 9/3 1936, lön 80 kr. per månad.

Västerås den 2 november 1936.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Folke Heimer.

N:o 3.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av en befattning som ångbåtsbefälhavare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed till stadsfullmäktiges prövning överlämna hamnstyrelsens av lönenämnden tillstyrkta framställning om inrättande från och med den 1 januari 1937 av en ny ordinarie befattning, benämnd ångbåtsbefälhavare, med placering i lönegrupp 30 å stadens lönestat och på de av hamnstyrelsen och lönenämnden anförda skälen föreslå stadsfullmäktige att besluta i enlighet härmed.

Västerås den 7 januari 1937.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Erik Genell.

N:o 3.

Ang. inrättande av en befattning som ångbåtsbefälhavare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 9 oktober 1936 har hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta om inrättande från och med den 1 januari 1937 av en ny ordinarie befattning såsom ångbåtsbefälhavare med placering i lönegrupp 30 å stadens lönestat.

Lönenämnden, som förehaft ärendet till förberedande behandling, biträder de av hamnstyrelsen anförda skälen för befattningens inrättande och vill särskilt understryka, att därest, såsom hamnstyrelsens avsikt är, den nuvarande befälhavaren å bogserbåten Thor kommer att utses till innehavare av den föreslagna befattningen, arrangemanget icke kommer att medföra någon mera betydande ökning av stadens löneutgifter utan endast innebära en tryggare anställningsform för denne befattningshavare, vilket endast torde kunna gynnsamt påverka de med befattningen förenade sysslornas behöriga handhavande.

Lönenämnden får alltså tillstyrka stadsfullmäktige att besluta i enlighet med hamnstyrelsens förslag.

Västerås den 22 december 1936.

För lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Erik Genell.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan befälhavaren å bogserbåten Thor, Nils Josef David Sander, i skrivelse till hamnstyrelsen den 27 maj innevarande år hemställt, att styrelsen ville hos Stadsfullmäktige utverka att en befattning i 30. lönegruppen som ångbåtsbefälhavare upptoges på hamnstyrelsens stat, ävensom att han utan ansökan tilldelades denna befattning och med hänsyn till sin 12-åriga tjänstgöring hos Västerås stad omedelbart placerades i 4:de lönegraden, får hamnstyrelsen med bifogande av framställningen och med vitsordande av de däri lämnade sakliga uppgifterna rörande Sanders anställningstid och lönevillkor i ärendet anföra följande.

Den 28 maj 1931 beslutade Stadsfullmäktige efter en av drätselkammaren tillstyrkt framställning från hamnstyrelsen anvisa anslag för inköp av en bogserbåt för hamnens behov. I sin skrivelse till Stadsfullmäktige (Stadsfullmäktiges handlingar n:o 41/1931) anförde styrelsen bland annat följande: "Behovet av en dylik bogserbåt är på intet vis speciellt för Västerås hamn utan bör upplysningsvis nämnas, att dylika båtar finnas för assistens i de flesta hamnar, även i dem, som äro betydligt mindre än Västerås", samt "Beträffande de årliga omkostnaderna för fartyget anser sig styrelsen visserligen knappast kunna räkna med att inkomsterna av assistens av fartyg, passageraretrafiken, tillfällig uthyrning av fartyget, försäljning av dricksvatten samt eventuellt isbrytning kunna täcka driftkostnaderna.

N:o 3.

Ang. inrättande av en befattning som ångbåtsbefälhavare.

Fördelarna och vikten av att denna bogserbåt finnes tillgänglig för hamnens behov äro emellertid så avsevärt betydande, att den förlust, som sannolikt kan komma att uppstå genom den årliga driften, får tagas med jämnmod, i all synnerhet som på grund av fartygets angivna mångsidiga användning hamnens årliga nettokostnad blir mindre kännbar, än vad fallet är i de hamnar, där en sådan olikartad användning ej kan förekomma."

Styrelsen vill i detta sammanhang meddela att sedan amorteringen av köpeskillingen upphör — 1937 är amorteringen 5,000 kronor och 1938 1,000 kronor — driftkostnaderna med största sannolikhet så vitt icke något oförutsett inträffar, komma att täckas av inkomsterna.

Behov av bogserbåten förelåg redan 1931 och hamnrörelsen har sedan dess varit stadd i en oavbruten stegring. Styrelsen anser att för framtiden förhållandet kommer att vara enahanda, varmed också följer att behov även i framtiden av en ångbåtsbefälhavare föreligger. Då ångbåtsbefälhavaren är sysselsatt året runt med det arbete som tillhör befattningen, anser styrelsen, att befattningen numera bör uppföras å ordinarie stat.

Styrelsen har inhämtat, att svårigheter icke föreligga att anställa en befälhavare med den behöriga kompetensen för en begynnelselön av cirka 4,000 kronor. Häremot svarar 30. lönegruppen i stadens lönestat med en begynnelselön av 3,990 kronor och en slutlön av 4,773 kronor. Pensionsavgiften i denna grupp uppgår till 144 kronor.

Den nuvarande ångbåtsbefälhavaren, som varit i stadens tjänst oavbrutet anställd sedan april 1924, har sedan 1929 åtnjutit en månadslön av 375 kronor eller 4,500 kronor per år, varför styrelsen, som har för avsikt att, i händelse av bifall till denna hemställan, anställa den nuvarande extra befattningshavaren Sander, ämnar föreslå lönenämnden att omedelbart med hänsyn till Sanders tidigare enahanda anställning hos staden tilldela Sander samtliga ålderstillägg.

Hamnstyrelsen får sålunda hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 januari 1937 inrätta en ny ordinarie befattning benämnd ångbåtsbefälhavare, med placering i 30. lönegruppen av stadens lönestat.

Västerås den 9 oktober 1936.

För Hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/Eric Plantin.

N:o 4.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av en befattning som ångbåtsmaskinist.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed till stadsfullmäktiges prövning överlämna hamnstyrelsens av lönenämnden tillstyrkta framställning om inrättande från och med den 1 januari 1937 av en ny ordinarie befattning, benämnd ångbåtsmaskinist, med placering i lönegrupp 25 å stadens lönestat och på de av hamnstyrelsen och lönenämnden anförda skälen föreslå stadsfullmäktige att besluta i enlighet härmed.

Västerås den 7 januari 1937.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Erik Genell.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 9 oktober 1936 har hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta om inrättande från och med den 1 januari 1937 av en ny ordinarie befattning såsom ångbåtsmaskinist med placering i lönegrupp 25 å stadens lönestat.

Lönenämnden, som förehaft ärendet till förberedande behandling, biträder de av hamnstyrelsen anförda skälen för befattningens inrättande och finner hamnstyrelsens val av lönegrupp för den föreslagna befattningen vara väl motiverat. Lönenämnden har särskilt beaktat, att därest, såsom avsikten är, den nuvarande maskinisten å bogserbåten Thor kommer att utses till befattningens innehavare, någon nämnvärd ökning av stadens löneutgifter icke kommer att ske.

Lönenämnden får alltså tillstyrka stadsfullmäktige att besluta i enlighet med hamnstyrelsens förslag.

Västerås den 22 december 1936.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Erik Genell.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 4.

Ang. inrättande av en befattning som ångbåtsmaskinist.

Sedan maskinisten å bogserbåten Thor, Göte R. Carlsson, i skrivelse till hamnstyrelsen den 27 maj innevarande år hemställt, att hamnstyrelsen ville hos Stadsfullmäktige utverka, att en befattning som ångbåtsmaskinist i 26. lönegruppen upptoges å hamnstyrelsens stat ävensom att han under förutsättning av bifall härtill anställdes i denna tjänst samt på grund av sin anställningstid hos staden placerades i II lönegraden, får hamnstyrelsen med bifogande av framställningen samt med vitsordande av de däri lämnade sakliga uppgifterna rörande Carlssons anställningstid och lönevillkor i ärendet anföra följande.

I en till Stadsfullmäktige denna dag avlåten skrivelse har hamnstyrelsen i samband med förslag, att en befattning som ångbåtsbefälhavare uppfördes å ordinarie stat, redogjort för orsakerna härtill och hänvisar styrelsen beträffande motiven för ångbåtsmaskinistbefattningens uppförande å ordinarie stat till det, som i denna skrivelse anförts beträffande ångbåtsbefälhavaren och som jämväl äger tillämpning på ångbåtsmaskinisten.

Styrelsen har emellertid inhämtat, att svårigheter icke föreligga att anställa en ångbåtsmaskinist med den behöriga kompetensen mot en begynnelselön av cirka 3,200 kronor och då därtill kommer att i den 25. lönegruppen äro inplacerade tvenne maskinisttjänster av kvalificerad art, nämligen vid elektricitetsverket och brandverket kan styrelsen icke biträda sökandens förslag utan förordar ångbåtsmaskinistbefattningens inplacerande i 25. lönegruppen av stadens lönestat. Den nuvarande maskinisten, som varit i stadens tjänst oavbrutet anställd sedan april 1931, har sedan sin anställning åtnjutit en månadslön av 300 kronor eller 3,600 kronor per år, vilket svarar rätt väl emot lönen i 3. lönegraden av 25. lönegruppen 3,702 kronor.

Styrelsen, som har för avsikt att i händelse av bifall till denna hemställan anställa den nuvarande befattningshavaren Carlsson, ämnar föreslå lönenämnden att omedelbart med hänsyn till Carlssons enahanda tidigare anställning hos staden tillföra Carlsson så många ålderstillägg att han från och med den 1 januari 1937 tilldelas 3. lönegraden.

Hamnstyrelsen får sålunda hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 januari 1937 inrätta en ny ordinarie befattning benämnd ångbåtsmaskinist med placering i 25. lönegruppen av stadens lönestat.

Västerås den 9 oktober 1936.

För Hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/Eric Plantin.

N:o 5.

Drätselkammarens skrivelse ang. förbättrade pensionsförmåner åt f. d. förste stadsläkaren. (Jfr 1936 n:o 35.)

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed i anledning av stadsfullmäktiges remiss den 30 april 1936 avgiva förnyat yttrande över förre förste stadsläkaren Carl Thunströms framställning om förbättrade pensionsförmåner.

Drätselkammaren har tagit del av lönenämndens i skrivelse den 22 december 1936 avgivna förnyade yttrande i ärendet och finner lika med lönenämnden någon ytterligare utredning icke kunna förebringas vare sig till belysande av frågans principiella innebörd eller till ledning för bedömandet av skäligheten i den gjorda framställningen. Drätselkammaren saknar emellertid anledning att frångå sin förut intagna ståndpunkt och hemställer förty, att stadsfullmäktige ville upptaga ärendet till avgörande och därvid besluta

att framställningen icke skall till någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

Västerås den 7 januari 1937.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Erik Genell.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige genom beslut den 30 april 1936 återremitterat en framställning från förre förste stadsläkaren Carl Thunström om förbättrade pensionsförmåner till lönenämnden och drätselkammaren för ytterligare beredning får lönenämnden härmed, efter att hava tagit del av drätselkammarens skrivelse i ärendet den 2 april 1936 samt stadsfullmäktiges protokoll, avgiva förnyat yttrande i ärendet.

Lönenämnden finner icke de av drätselkammaren anförda omständigheter eller vad eljest i ärendet förekommit vara av beskaffenhet att föranleda rubbning i lönenämndens tidigare intagna ståndpunkt; och hemställer lönenämnden förty, att stadsfullmäktige ville besluta i enlighet med lönenämndens förslag i skrivelsen den 11 februari 1936. Någon utredning, utöver den redan förebragta, som kan vara ägnad att tjäna stadsfullmäktige till ledning vid ärendets avgörande, lärer icke kunna åstadkommas, vadan lönenämnden ytter-

ligare hemställer, att stadsfullmäktige ville företaga ärendet till omedelbart avgörande. N:o 5. *Ang. förbättrade pensionsförmåner åt f. d. förste stadsläkaren.*

Västerås den 22 december 1936.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Erik Genell.

N:o 6.

Drätselkammarens skrivelse ang. ålderstillägg åt t. f. magistratsassessorn.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna lönenämndens i anledning av magistratens framställning gjorda förslag angående tilldelande av ålderstillägg åt tillförordnade assessorn vid rådhusrätten och magistraten Martin Lindheimer samt angående pensionsbidrag för honom och pensionsrätt för hans efterlevande.

Drätselkammaren tillstyrker stadsfullmäktige att besluta i enlighet med lönenämndens förslag.

Västerås den 7 januari 1937.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Erik Genell.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Magistraten har i skrivelse till lönenämnden den 15 oktober 1936 hemställt om yttrande över ett i förslaget till utgifts- och inkomststat för år 1937 för magistraten och rådhusrätten upptaget förslag att från och med den 1 januari 1937 placera t. f. assessorn vid rådhusrätten och magistraten Martin Lindheimer i andra lönegraden av fyrtiofemte lönegruppen. Till stöd för förslaget har magistraten anfört, att då tjänsten vakanssatts tillsvidare i avbidan på framtida omorganisation av befattningarna vid rådhusrätten och magistraten samt frågan om omorganisation ännu icke blivit aktuell, billigheten syntes tala

N:o 6. *Ang. ålderstillägg åt t. f. magistratsassessorn.*

för, att Lindheimer, som uppehållit tjänsten från och med den 1 maj 1933, erhölle det ålderstillägg, vartill han såsom ordinarie befattningshavare skulle hava varit berättigad.

Lönenämnden får såsom sitt yttrande i ärendet anföra följande.

Befattningen som assessor vid rådhusrätten och magistraten finnes i gällande lönestat uppförd i lönegrupp 45, där begynnelselönen utgör 7,830 kronor och ålderstilläggen utgår med 402 kronor. Befattningshavaren äger dessutom rätt att uppbära sportler, vilka i pensionshänseende beräknas till 600 kronor per år. Ordinarie innehavare av befattningen är skyldig att erlägga bidrag till familjepensionering med ett årligt belopp av 279 kronor.

Magistratens åtgärd att vid förre innehavarens år 1932 timade frånfälle vakanssätta befattningen synes hava tillkommit närmast på föranstaltande av lönenämnden, som därmed önskade bereda stadsfullmäktige större frihet att vid framdeles uppkommande ledigheter vid rådhusrätten och magistraten kunna företaga en omreglering av befattningarna.

Under sådana förhållanden och då det givetvis är till båtnad för staden, att innehavaren av den vakanssatta tjänsten beredes all den trygghet i fråga om utkomsten, som utan eftersättande av syftemålet med vakanssättningen, kan beredas honom, finner lönenämnden det av magistraten framställda förslaget vara förtjänt av stadsfullmäktiges välvilliga beaktande.

För innehavare av vissa i avvaktan på blivande omorganisation vakanssatta statstjänster, nämligen landsfiskalstjänsterna, förefinnes enligt Kungl. brev den 19 juni 1931 rätt till personliga lönetillägg i huvudsaklig överensstämmelse med den för ordinarie befattningshavare föreskrivna uppflyttningen i löneklass. Därvid bör emellertid uppmärksammas, att sådana befattningshavare, som icke äro berättigade till pension, icke åtnjuta den andel av den ordinarie befattningshavaren tillkommande lönen, som motsvarar hans pensionsavgift.

Frågan om den pensionsrätt, som kan tillkomma innehavare av den nu ifrågavarande vakanssatta befattningen har hittills icke varit föremål för prövning. Ej heller har den nuvarande innehavaren erlagt något bidrag till familjepensioneringen. Lönenämnden finner det emellertid naturligt att med tanke på det assessorn Lindheimer givna förordnandets stadigvarande karaktär frågan om hans efterkommandes rätt till familjepension på förhand regleras och då lämpligen i förevarande sammanhang.

Under åberopande av vad sålunda anförts får lönenämnden föreslå stadsfullmäktige

att förklara den nuvarande innehavaren av vakanssatta befattningen som assessor vid rådhusrätten och magistraten berättigad att tillsvidare från och med den 1 januari 1937 åtnjuta avlöning i 2:dra lönegraden av lönegrupp 45;

att förklara den ifrågavarande befattningshavarens änka och barn berättigade till familjepension i enlighet med de för ordinarie befattningshavare gällande bestämmelserna un-

N:o 6.
Ang. ålderstillägg åt t. f. magistratsassessorn.

der förutsättning, att bidrag till familjepension erlägges med stadgat belopp jämväl för den tid, som förflutit sedan befattningen av honom tillträddes; samt

att medgiva Lindheimer rätt att erlägga såväl löpande som upplupna pensionsbidrag genom kvittning i erforderlig utsträckning mot honom tillkommande ålderstillägg.

Västerås den 22 december 1936.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Erik Genell.*

N:o 7.

Drätselkammarens skrivelse ang. anordningar för ökat upplagsutrymme vid djuphamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 31 december 1936, som härmed överlämnas, har hamnstyrelsen hemställt om anslag med 3,500 kronor för bestridandet av kostnaderna för en planerad i skrivelsen närmare angiven utökning av djuphamnens utrymmen för malmupplag samt föreslagit att anslaget skulle gäldas av hamnens inkomster under år 1937.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, vitsordar, att trängande behov förefinnes av upplagsutrymmets utökning, och då nu föreslagna anordningar härför icke bliva värdelösa, därest ökningen av hamntrafiken inom en nära framtid skulle framtvinga en utökning av hela hamnområdet väster ut, finner sig drätselkammaren kunna tillstyrka stadsfullmäktige

att för det av hamnstyrelsen uppgivna ändamålet bevilja ett anslag å 3,500 kronor att gäldas av djuphamnens inkomster under år 1937.

Västerås den 7 januari 1937.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Erik Genell.*

N:o 7.

Ang. anordningar för ökat upplagsutrymme vid djuphamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Malmexporten över djuphamnen har under år 1936 uppgått till cirka 94,000 ton och har styrelsen väl grundad anledning förmoda att exporten under år 1937 kommer att avsevärt ökas.

Genom den förväntade ökade exporten föreligger det emellertid behov av att cirka 15,000 ton malm i taget kunna läggas i upplag på kajen. För att så skall kunna ske är det nödvändigt att vidtaga vissa anordningar för att vinna ökade upplagsutrymmen, vilka anordningar, på sätt hamnstyrelsen här nedan anför, åstadkomma en del kostnader, för vilkas gäldande styrelsen anhåller om särskilt anslag.

För närvarande finnes upplagsplats för c:a 12.000 ton malm, men erfordras utrymme för c:a 15.000 ton, alltså att upplagsplatserna ökas för 3.000 ton.

Detta kan ernås *dels* genom att brokransspåret förlänges öster ut c:a 5 meter, så långt grunden är gjuten för detsamma, varigenom erhålles utrymme för c:a 1,200 ton, *dels ock* genom att förlänga kybelvagnsspåret 5 m. väster ut, då upplagsplats för ytterligare c:a 1,500 ton malm vinnes, eller alltså för hela den önskade kvantiteten av 3,000 ton malm.

Kostnaderna för här ovan angivna anordningars utförande beräknas av byggnadschefen på följande sätt:

Förlängning av brokransspåret c:a 5 m. öster ut	1,000: —
Förlängning av kybelvagnsspåret c:a 5 m. väster ut	500: —
Kontaktledningar	2,000: —
Summa	3,500: —

Hamnstyrelsen hemställer alltså,

att stadsfullmäktige ville för bestridande av kostnaderna för vissa anordningar för erhållande av ökat kajutrymme för malmupplag å djuphamnskajen anvisa 3,500 kronor att gäldas av hamnens inkomster under år 1937.

Västerås den 31 december 1936.

För Hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/Eric Plantin.

N:o 8.

Drätselkammarens skrivelse ang. anskaffande av en gripskopa till vipparmskranen i djuphamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed för stadsfullmäktiges prövning och avgörande överlämna en framställning från hamnstyrelsen om anslag av lånemedel med 6,250 kronor för anskaffning av en gripskopa till den av stadsfullmäktige tidigare beslutade vipparmskranen vid djuphamnen.

Drätselkammaren tillstyrker stadsfullmäktige att besluta i enlighet med hamnstyrelsens förslag och hemställer, att stadsfullmäktige vid bifall härtill ville uppdraga åt drätselkammaren att underställa beslutet Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse, i vad detsamma avser anslagets gäldande med lånemedel.

Västerås den 7 januari 1937.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Erik Genell.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 26 mars 1936 anvisade stadsfullmäktige på förslag av drätselkammaren ett anslag å 303,200 kronor för anskaffande av en vipparmskran och ett malmtransportband samt för spårförstärkningar i djuphamnen och utförande av strandskoning samt muddring därstädes. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 28/1936.)

Omkring den 15 maj 1937 kommer vipparmskranen att kunna tagas i bruk.

De gripskopor, som användas för hamnens nuvarande kranar, kunna ej brukas för den nya vipparmskranen, varför en ny gripskopa måste anskaffas. Framställning om anslag för inköp av en sådan skopa i samband med övriga anslagsäskanden ansågs icke böra göras, då eventuella nyheter inom området under tiden kunde uppstå, och tid för ytterligare övervägande ansågs behövlig.

Emellertid föreligger nu anbud från Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget på gripskopa för vipparmskranen, av modernaste typ, å kronor 6,250 för leverans samtidigt med kranen.

Hamnstyrelsen hemställer alltså,

N:o 8.
Ang. anskaffande av en gripskopa till vipparmskranen i djuphamnen.

att stadsfullmäktige ville besluta att för gäldande av kostnaderna för anskaffande av en gripskopa för vipparmskranen vid djuphamnen av lånemedel anvisa 6,250 kronor.

Västerås den 31 december 1936.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/Eric Plantin.

N:o 9.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av en verkmästarebefattning och en ny förmanstjänst för drätselkammarens arbeten.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För ledning och övervakning av stadens byggnadsarbeten hava hittills funnits å ordinarie stat inrättade en befattning som stadsbyggmästare i lönegrupp 39 och tre befattningar som arbetsförmän i lönegrupp 27. Dessutom har å extra stat funnits anställd en förman vid stadens grusgrop.

Sedan den förutvarande innehavaren av stadsbyggmästaresysslan under år 1936 beviljats avsked med pension, har drätselkammaren tagit i övervägande på vad sätt behovet av arbetsledare inom byggnadsförvaltningen lämpligen borde tillgodoses. Dessa överväganden hava givit vid handen, att befattningen som stadsbyggmästare bör indragas och ersättas med en befattning som verkmästare, vilken lämpligen bör placeras i lönegrupp 30 å stadens lönestat, där begynnelselönen utgör 3.990 kronor. Ytterligare bör vid grusgropen inrättas en ordinarie förmansbefattning, vilken emellertid bör kunna å lönestaten placeras något lägre än övriga förmansbefattningar eller i lönegrupp 25, där begynnelselönen utgör 3.240 kronor.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta om inrättande å ordinarie stat från och med den 1 januari 1937 av en befattning såsom verkmästare vid stadens byggnadsarbeten, placerad i lönegrupp 30, och en befattning såsom förman vid stadens grusgrop, placerad i lönegrupp 25.

Västerås den 7 januari 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Erik Genell.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 9.

Ang. inrättande av en verkmästarebefattning och en ny förmanstjänst för drätselkammarens arbeten.

Sedan drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 7 januari 1937 på anförda skäl hemställt om inrättande å ordinarie stat från och med den 1 januari 1937 av en befattning såsom verkmästare vid stadens byggnadsarbeten med placering i lönegrupp 30 och en befattning såsom förman vid stadens grusgrop med placering i lönegrupp 25, får lönenämnden härmed såsom sitt yttrande i ärendet tillstyrka bifall till drätselkammarens hemställan.

Västerås den 12 januari 1937.

För lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Erik Genell.

N:o 10.

Drätselkammarens skrivelse ang. återbesättande av en förmanstjänst hos drätselkammaren.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed anmäla, att den vid stadens byggnadsarbeten anställde förmannen Carl Hjalmar Pettersson beviljats avsked ur stadens tjänst med utgången av januari månad 1937.

Då den ifrågavarande förmansbefattningen, vilken i likhet med övriga två förmansbefattningar vid stadens arbeten varit placerad i lönegrupp 27, alltjämt är behövlig, och anledning ej förefinnes att ifrågasätta befattningens placering i annan lönegrupp än tidigare, får drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren att vidtaga åtgärder för befattningens omedelbara återbesättande med ordinarie innehavare.

Västerås den 7 januari 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Erik Genell.

N:o 10.

Ang. återbesättande av en förmanstjänst hos drätselkammaren.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 7 januari 1937 hemställt om bemyndigande att vidtaga åtgärder för omedelbart återbesättande med ordinarie innehavare av den befattning som arbetsförman vid stadens arbeten, som bliver ledig genom nuvarande förmannen Carl Hjalmar Pettersson beviljat avsked ur stadens tjänst med utgången av januari månad 1937 får lönenämnden, som lika med drätselkammaren finner befattningen alltjämt behövlig och ävenledes saknar anledning att ifrågasätta befattningens placering i annan lönegrupp än tidigare, tillstyrka stadsfullmäktige att bifalla drätselkammarens hemställan.

Västerås den 12 januari 1937.

För lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Erik Genell.*

N:o 11.

Beredningsutskottets förslag ang. val av en del kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning av stadsfullmäktiges vid sammanträde den 21 december 1936 beslutade uppdrag åt beredningsutskottet att inkomma med förslag rörande erforderliga fyllnadsval till de av överingenjören Oscar Hellman tidigare innehavda kommunala förtroendeuppdragen får beredningsutskottet härmed föreslå stadsfullmäktige att utse

till ledamot i drätselkammaren för år 1937 inköpschefen John Lundgren,

till suppleant i taxeringsnämnden för 7:de distriktet för år 1937 folkskolläraren Edvin Sigroth,

till ledamot i kommittén för utredning rörande högre allmänna läroverkets lokalbehov direktören Ragnar Liljeblad,

till ledamot i styrelsen för Statens Elektrotekniska fackskola i Västerås för åren 1937—1939 teknologie doktorn John Wennerberg,

till ledamot i arbetslöshetskommittén för år 1937 förutvarande suppleanten, ingenjören Nils Ramqvist; samt

till suppleant efter Ramqvist ingenjören G. H. Zanders,

till ledamot i rådhuskommittén direktören Ragnar Liljeblad.

Beredningsutskottet får vidare under erinran, att avlidne domprosten Fredr. Fåhræus av stadsfullmäktige utsetts till huvudman i Västerås stads sparbank för åren 1937—1941 samt till ledamot i kommittén för upprättande av ett folk- och landsbibliotek, föreslå stadsfullmäktige att låta med utseende av ny leda-

mot i den sistnämnda kommittén tillsvidare anstå och att i stället för domprosten Fåhræus,

till huvudman i Västerås stads sparbank för åren 1937—1941, kaptenen Georg Robsahm.

N:o 11. *Ang. val av en del kommunala förtroendemän.*

Beredningsutskottet har uppmärksammat, att suppleant i polisnämnden i stället för avlidne stadsombudsmannen Ragnar Tenow icke blivit utsedd och får därför föreslå stadsfullmäktige att utse

till suppleant i polisnämnden för år 1937 att inträda vid förfall för drätseldirektören Theofil Öberg advokaten J. Ruben Nyman.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 17 december 1936, vilken överlämnats till beredningsutskottet för förberedande behandling, har disponenten Oscar Johansson begärt befrielse från uppdraget att vara suppleant i taxeringsnämnden för 6:te distriktet; och får beredningsutskottet i anledning härav föreslå stadsfullmäktige att med godkännande av den gjorda avsägelsen utse

till suppleant i taxeringsnämnden för 6:te distriktet för år 1937 skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson.

Västerås den 11 januari 1937.

Å beredningsutskottets vägnar:

ERNST JOHANSSON.

Erik Genell.

N:o 12.

Sekreterarens skrivelse med förteckning över oavgjorda ärenden m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 21 juni 1935 beslöto stadsfullmäktige att genom sekretariatet vid varje årsskifte skulle upprättas en förteckning över sådana oavgjorda ärenden, vilka för besluts fattande förutsatte särskild utredning samt över av stadsfullmäktige fattade beslut av mera väsentlig betydelse, vilka av en eller annan anledning icke blivit verkställda.

Med anledning härav får jag överlämna närslutna förteckning.

Västerås den 31 december 1936.

THEOFIL ÖBERG.
Stadsfullmäktiges sekreterare.

FÖRTECKNING

enligt stadsfullmäktiges beslut den 21 juni 1935 över hos stadsfullmäktige väckta frågor, som erfordra särskild utredning och som vid 1936 års slut äro oavgjorda, samt över fattade mera betydelsefulla beslut, som då ännu ej blivit verkställda.

N:o 12.
Förteckning över oavgjorda ärenden m. m.

A. Oavgjorda ärenden.

Dag, då senaste beslut av stfm. fattades	Ärendets innehåll	Beslutets beskaffenhet	Anmärkningar
1930 $^{30}/_{5}$	Motion ang. anordnande av friluftsbad.	Återremiss till drätselkammaren.	Föremål för fortsatt utredning.
1931 $^{27}/_{8}$	Utredning ang. stimulerande av rationellt ordnad byggnadsverksamhet i staden.	Kommitté tillsatt för utredningens verkställande.	Anmälan om att kommittén avslutat sin verksamhet torde inkomma inom närmaste tiden.
1933 $^{30}/_{3}$	Upprättande av ett folk- och landsbibliotek i Västerås.	Remiss av ett kommittébetänkande i ärendet till diverse myndigheter och institutioner.	Ärendet är för närvarande beroende av drätselkammarens yttrande. Drätselkammaren har tillsatt en särskild beredning.
1934 $^{28}/_{3}$	Omändring och framtida disposition av seminariebyggnaden.	Remiss till läroverkskommittén.	
1934 $^{30}/_{8}$	Förhandlingsrätt för stadens tjänstemän.	Återremitterat till lönenämnden för förnyat yttrande sedan en allmän utredning genom Sv. Stadsförbundet verkställts.	Den allmänna utredningen ännu ej klar. Särskild lagstiftning att förvänta.
1935 $^{31}/_{1}$	Motion ang. förvärv av del av Johannisberg för ordnande av strandbad.	Remiss till drätselkammaren.	Frågan under beredning i drätselkammaren. Saluvärdering pågår.
1935 $^{21}/_{6}$	Centralisering av stadens inköpsväsende.	Ett av särskilda kommitterade framlagt förslag remitterades till drätselkammaren och övriga förvaltningsstyrelser samt beredningsutskottet.	Särskild beredning inom drätselkammaren pågår.
1935 $^{29}/_{8}$	Anordnande av tidsenliga tjänstelokaler för tullverket.	Den fortsatta utredningen uppdragen åt drätselkammaren.	Inom drätselkammaren ombesörjes utredningen av en särskild kommitté, som torde avgiva förslag inom närmaste tiden.

N:o 12.
Förteckning över oavgjorda ärenden m. m.

Dag, då senaste beslut av stfm. fattades	Ärendets innehåll	Beslutets beskaffenhet	Anmärkningar
1935 $^{26}/_{9}$	Motion ang. ersättning för kommunala förtroendeuppdrag.	Remiss till drätselkammaren.	Utredning i frågan pågår.
1935 $^{28}/_{11}$	Vidgning av del av Vasagatan.	Uppdrag åt byggnadsnämnden att inkomma med utredning och förslag.	Stfm. $^{26}/_{11}$ 1936 beslutat om förlängt byggnadsförbud.
1935 $^{19}/_{12}$	Motion ang. tomträtt som upplåtelseform för stadens tomtmark samt inrättande av en tomträttskassa.	Kommitté tillsatt för utredning.	Utredning pågår.
1936 $^{30}/_{1}$	Tillgodoseende av Högre Allm. Läroverkets lokalbehov.	Principiellt beslut fattat.	Slutligt förslag förväntas inom närmaste tid.
1936 $^{30}/_{1}$	Stadsplaneändring rörande Biskopsgatan m. m.	Uppdrag åt byggnadsnämnden att upprätta förslag.	Förslag utställt för granskning; torde inkomma till stadsfullmäktige inom närmaste tiden.
1936 $^{27}/_{2}$	Utvidgade lokaler för polisväsendet och brandverket.	Medgåvo stadsfullmäktige att entreprenadanbud finge infordras.	Kompletterande entreprenadritningar äro under utarbetande.
1936 $^{26}/_{3}$	Nya lokaler för pastorsexpeditionen.	Remiss till rådhuskommittén.	Beroende på utredning.
1936 $^{30}/_{4}$	Förbättrad pension åt f. förste stadsläkaren C. Thunström.	Återremiss till lönenämnden och drätselkammaren.	Frågan under beredning i drätselkammaren.
1936 $^{28}/_{5}$	Uppförande av ett nytt rådhus m. m.	Tillsattes en kommitté för utredning och förslag i ämnet.	Utredningsarbetet pågår. Pristävlan om platsen torde utlysas under våren 1937.
1936 $^{28}/_{5}$	Anslutning till ledningar inom Korsängsgärdet.	Remiss till vatten- och gasverksstyrelsen samt drätselkammaren.	Utredning pågår inom vatten- och gasverksstyrelsen.
1936 $^{27}/_{8}$	Avsättande av en del av Ormberget till allmän plats.	Remiss till drätselkammaren.	Utredning pågår.
1936 $^{24}/_{9}$	Stadsplan för del av Jakobsberg.	Remiss till byggnadsnämnden.	Utredning pågår.

N:o 12.

Förteckning över oavgjorda ärenden m. m.

B. Ej verkställda beslut.

Häri ej medtagna de beslut, som fattats så sent under år 1936 att någon verkställighet ej hunnit ske.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1929 25/4	Anläggning av avlopps-, vatten- och gasledningar i Utanbygatan mellan Karlsgatan och Kopparbergsvägen.	Utföres 1937
1935 25/4	Påbyggnad av gasklockan, anläggande av förbindelseledningar mellan gasverket och Munkgatan, från Munkgatan genom Fiskartorget, Övre Trädgårds-, Käll- och Stallhagsgatorna.	Gasklockan färdig, gasledningarna delvis utförda; fullbordas 1937.
1935 25/4	Fortsatt överbyggande av Persbobäcken såsom statskommunalt reservarbete.	Tillstånd ej meddelat; frågan tills vidare förfallen.
1935 31/5	Överföring från likström till växelström av ett område i centrala staden.	I det närmaste färdigt.
1935 29/8	Vatten-, avlopps- och gasledningar i Oden-, Stjärnhöks- och Tegnérgatorna.	Arbetet pågår.
1935 26/9	Underjordisk transformatorstation vid korsningen av Köpings- och Djuphamnsvägarna; lågspänningsledning i S:t Ursulavägen; förstärkning av luftledning vid djuphamnsvägen.	Arbetet pågår.
1935 31/10	Vatten-, avlopps- och gasledningar för kvarteren Pandora, Penelope och Phyllis	Arbetet pågår.
1935 19/12	Vatten-, avlopps- och gasledningar i Iggebygatan.	Arbetet pågår.
1935 19/12	Ökad gatubelysning.	Av anslaget 33,330 kronor hava under 1936 arbeten utförts för kronor 5,100. Kronor 28,230 reserveras till 1937.
1936 27/2	Vatten-, avlopps- och gasledningar i Tegnérgatan.	Arbetet pågår.
1936 27/2	Vatten-, avlopps- och gasledningar i Hammarbygatan.	Arbetet pågår.

N:o 12.
Förteckning över oavgjorda ärenden m. m.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1936 $^{30}/_{4}$	Ordnande av Gustavsgatan mellan Stallhagsgatan och Floragatan.	Verkställigheten uppskjuten dels på grund av önskan att bevara trädplantering och dels för erforderligt markförvärv.
1936 $^{28}/_{5}$	Anläggning av ett reningsverk för kloakvatten.	Ritningar till anläggningen äro under utförande.
1936 $^{28}/_{5}$	Transformatorstation vid flickläroverket; jordkablar i Stora-, Håll-, Bonde- och Västmannagatorna samt Lidmansvägen.	Arbetet pågår.
1936 $^{23}/_{5}$	Vatten-, avlopps- och gasledningar på Kristiansborgsområdet öster, söder och väster om Kullen.	Arbetet pågår.
1936 $^{28}/_{5}$	Vatten-, avlopps- och gasledningar i Linné- och Brahegatorna.	Arbetet pågår.
1936 $^{29}/_{6}$	Vatten-, avlopps- och gasledningar för Övre Rosenhill.	Arbetet pågår.
1936 $^{29}/_{6}$	Uppförande av ett garage för stadens motorredskap.	Utförandet har förhindrats på grund av inom byggnadsnämnden pågående utredning om förändrad stadsplan, berörande den ifrågasatta tomten.

N:o 13.

Drätselkammarens skrivelse ang. dyrtidstillägg å äldre pensioner.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Härmed får drätselkammaren med tillstyrkan av däri gjord framställning till stadsfullmäktiges prövning överlämna lönenämndens närlagda skrivelse den 12 januari 1937 med förslag angående dyrtidstillägg under år 1937 å vissa äldre pensioner.

Västerås den 14 januari 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Eric Plantin.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Av stadsfullmäktige den 16 december 1929 antagen pensionsstat för stadens befattningshavare är icke tillämplig i avseende å tidigare beviljade pensioner eller s. k. pensionsersättningar, i följd varav å dessa utgående dyrtidstillägg tillsvidare måste bibehållas; och får lönenämnden därför föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta att hittills gällande bestämmelser angående dyrtidstillägg å sådana pensioner och pensionsersättningar måtte vara gällande även under år 1937.

Västerås den 12 januari 1937.

För lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Erik Genell.*

N:o 14.

Drätselkammarens skrivelse ang. värdesättning av bostads- och bränsleförmån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan lönenämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 januari 1937 framställt förslag till bestämmande av ersättning för naturaförmåner i enlighet med bestämmelser i mom. 7 c, av allmänna villkor och bestämmelser för tillämpningen av Västerås stads lönestater av åren 1921 och 1927 får drätselkammaren härmed såsom sitt yttrande i ärendet tillstyrka stadsfullmäktige att antaga, vad lönenämnden härutinnan föreslagit.

Västerås den 14 januari 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lönenämnden får härmed avgiva förslag till värdesättning av de vissa befattningshavare tillkommande naturaförmåner, för vilka enligt mom. 7 c. av allmänna villkor och bestämmelser för tillämpningen av Västerås stads lönestater av åren 1921 och 1929 ersättningen skall utgivas genom avdrag å lönen.

I de bestämmelser härom, som stadsfullmäktige efter förslag av lönenämnden (stadsfullmäktiges handlingar nr 151) den 19 december 1935 antogo, ifrågasättes ej ändring i vidare mån, än att *dels* bränsleersättningarna något ökas i överensstämmelse med det förändrade prisläget på vedmarknaden *och dels* förmånen av bostad i logement värdesättes i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 28 maj 1936.

Lönenämnden får alltså föreslå stadsfullmäktige att för år 1937 fastställa följande ersättningsbelopp, nämligen

för bostad i logement	kr.	180: —
för ett rum och kök	„	425: —
för två rum och kök	„	700: —
för tre rum och kök	„	1,000: —
för fyra rum och kök	„	1,250: —
för stadens jordbruksförvaltare tillhandahållen bostad om fem rum och kök jämte övriga förmåner	„	1,650: —

N:o 14. *Ang. värdesättning av bostads- och bränsleförmån.*

för fritt bränsle till

ett rum och kök	kr.	125: —
två rum och kök	„	175: —
tre rum och kök	„	220: —
fyra rum och kök	„	270: —

Västerås den 12 januari 1937.

För lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Erik Genell.

N:o 15.

Drätselkammarens skrivelse ang. värdesättning av beklädnadsförmån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed till stadsfullmäktiges prövning överlämna närlagda skrivelse från lönenämnden av den 12 januari 1937 angående värdesättning för år 1937 av vissa befattningshavare tillkommande beklädnadsförmåner och slitningsersättning och därvid såsom eget yttrande tillstyrka lönenämndens i ärendet framställda förslag.

Västerås den 14 januari 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lönenämnden ifrågasätter icke för innevarande år någon ändring i förut enligt stadsfullmäktiges beslut den 19 december 1935 åsatt värde å beklädnadsförmån, där sådan ingår i löneförmånerna för stadens befattningshavare och ej heller i kontant uppburen slitningsersättning för viss polispersonal och får alltså föreslå, att stadsfullmäktige måtte besluta att för år 1937 bestämma värdet av förmån av fri beklädnad för en var av personalen vid polisverket

till 215 kronor, vid brandverket till 170 kronor och vid renhållningsverket till 60 kronor, samt att kriminalkonstapel och kriminalöverkonstapel för samma år tillkommande slitningsersättning skall utgå med 215 kronor.

N:o 15. *Ang. värdesättning av beklädnadsförmån.*

Västerås den 12 januari 1937.

För lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Erik Genell.

N:o 16.

Drätselkammarens skrivelse ang. lönebestämmelser för folkskolans lärarepersonal. (Jfr 1936 n:o 131.)

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed med tillstyrkan överlämna lönenämndens i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 januari 1937 framförda förslag till lönebestämmelser rörande folk- och småskolans samt högre folkskolans lärarepersonal.

Västerås den 14 januari 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige den 19 december 1935 i enlighet med lönenämndens förslag (Stadsfullmäktiges handlingar nr 154) senast antogo lönebestämmelser rörande folk- och småskolans samt högre folkskolans lärarepersonal hava följande omständigheter inträffat av beskaffenhet att föranleda ändring i bestämmelserna, nämligen *dels* en viss prisstegring å vedmarknaden *och dels* statsmakternas beslut att från och med ingången av budgetåret 1936/37 bevilja dyrtidstillägg å hela den ifrågavarande befattningshavaren tillkommande minimiavlöningen i stället för tidigare nio tiondelar därav.

Dessutom har folkskolestyrelsen i sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1937 hemställt om förbättring av skolkökslärarinnornas lönevillkor sålunda, att för ordinarie skolkökslärarinna skulle utgå utöver småskollärarin-

N:o 16. *Ang. lönebestämmelser för folkskolans lärarepersonal.*

nas lön ett tillägg av 700 kronor jämte därå belöpande dyrtidstillägg i stället för tidigare 300 kronor, varjämte för extra ordinarie skolkökslärarinna lönen skulle höjas med 100 kronor.

Lönenämnden har på grund av stadsfullmäktiges vid statbehandlingen den 21 december 1936 fattade beslut tagit denna folkskolestyrelsens hemställan under övervägande i samband med övriga lönebestämmelser för lärarepersonalen och därvid funnit sig böra föreslå stadsfullmäktige att i anseende till det förslag till löneregler för folkskolans lärarepersonal, som bebådats till innevarande års riksdag, icke nu företaga någon förändring i de tidigare utgående tilläggen.

Lönenämnden får alltså under hänvisning till vad sålunda anförts föreslå stadsfullmäktige att för innevarande år med sedvanlig reservation för den ändring, som kan föranledas av en statlig löneregler för den ifrågavarande personalen för år 1937 antaga följande

Lönebestämmelser rörande folk- och småskolans samt högre folkskolans lärarepersonal

a) För folk- och småskolans samt högre folkskolans lärare och lärarinnor skall avlöningen utgöra:

1) lagstadgad minimilön;

2) statens dyrtidstillägg och tillfällig löneförbättring;

3) lagstadgad ersättning för övertidsläsning;

4) ersättning för bostad och bränsle, där dessa förmåner ej lämnas in natura, skall utgå med:

för ett rum och kök	550: —
för två rum och kök	850: —
för tre rum och kök	1,150: —
för fyra rum och kök	1,450: —

för bränsle för ovan nämnda lägenhetsstorlekar med resp. 125, 175, 220 och 270 kronor.

De lärare, som bebo staden tillhöriga lärarebostäder i den egentliga staden, skola härför vidkännas löneavdrag, motsvarande den ersättning, som för bostad enligt ovan skall utgå;

5) Ortstillägg för ordinarie och e. o. folkskollärare samt för folk- och småskollärarinna med 300 kronor för manlig befattningshavare och 200 kronor för kvinnlig befattningshavare;

6) kommunalt dyrtidstillägg, utgående på ersättning för övertidsläsning efter samma grunder, som om de belopp, varå det utgår, tillhörde det dyrtidstilläggsunderlag, varå statens dyrtidstillägg beräknas.

Det kommunala dyrtidstillägget utbetalas liksom det statliga enligt därom gällande författningsbestämmelser månadsvis i efterskott.

b) För fast anställd lärare i övningsämne med årslön skola löneförmånerna utgöra:

för slöjdlärarinna: småskollärarinnas löneförmån med tillägg av 100 kronor jämte därå belöpande dyrtidstillägg, beräknat på sätt ovan angivits;

för skolkökslärarinna: småskollärarinnas löneförmåner med tillägg av 300

kronor jämte därå belöpande dyrtidstillägg, beräknat på sätt ovan angivits; N:o 16.
för slöjdlärare: folkskollärarinnas löneförmåner med tillämpning i förekommande fall av statens dyrtidstilläggsbestämmelser rörande familjeförsörjare. *Ang. lönebestämmelser för folkskolans lärarepersonal.*

Västerås den 12 januari 1937.

För lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Erik Genell.

N:o 17.

Drätselkammarens skrivelse ang. begärd löneregelering för folkskolans vaktmästare. (Jfr 1936 n:o 131.)

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed såsom sitt yttrande över folkskolestyrelsens i samband med dess förslag till utgifts- och inkomststat för år 1937 gjorda framställning om uppflyttning av vaktmästarna vid folkskolan från lönegrupp 25 till lönegrupp 27 under hänvisning till vad lönenämnden anfört i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 januari 1937 avstyrka bifall till framställningen.

Västerås den 14 januari 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige den 21 december 1936 till lönenämnden för beredande behandling remitterat folkskolestyrelsens på framställning av vederbörande befattningshavare gjorda förslag om uppflyttning av vaktmästarne vid folkskolan från lönegrupp 25 till lönegrupp 27, får lönenämnden härmed under hänvisning därtill, att, sedan lönestaten fastställdes, levnadskostnads-

N:o 17, *Ang. begärd löneregleringför folkskolans vaktmästare.*

index sjunkit från 170 till 157, samt ingen förändring vidtagits i befattningshavarnas tjänstgöringsförhållanden, avstyrka bifall till folkskolestyrelsens förslag.

Västerås den 12 januari 1937.

För lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Erik Genell.

Till Folkskolestyrelsen i Västerås.

Undertecknade, vaktmästare vid Västerås folkskolor, få härmed hos Folkskolestyrelsen göra följande vördsamma framställning.

Före senaste löneregleringvoro förmännen vid stadens verk och inrättningar och vaktmästarna jämställda i löneavseende, men vid denna löneregleringgenomfördes en ganska stor olikhet, i det att förmännen placerades i 27:e och vaktmästarna i 25:e lönegruppen. Vad som var anledningen till denna åtgärd är oss allt fortfarande obekant. Med avseende på arbetets natur, omtanke och ansvar torde säkerligen i det här fallet de i den lägre lönegruppen placerade kunna fullt mäta sig med de andra. Förmännens arbetstid är kanhända i någon mån oregelbunden, i det att en hel del av deras uppgifter måste utföras på annan tid än den ordinarie arbetstiden. Men detta förhållande gäller säkerligen i ännu högre grad ifråga om vaktmästarnas arbete, vilket ofta och i stor utsträckning måste utföras å tid, som inom andra yrken räknas som övertid. Detta är oundvikligt men bör även beaktas.

En befattningshavaregrupp, som likaledes är placerad i 25:e lönegruppen, är patrullerande poliskonstaplar. Dessa komma dock i en bättre löneställning än vi därigenom, att de äro tillerkända beklädnadspengar. Deras arbetstid är även reglerad.

Med hänvisning till vad här sålunda anförts få vi vördsamt anhålla, att Folkskolestyrelsen ville hos Stadsfullmäktige göra framställning därom, att vi i löneavseende åter bli jämställda med stadens förmän och att vi alltså fr. o. m. år 1937 uppflyttas från den 25:e till den 27:e lönegruppen.

Västerås den 25/9 1936.

Viktor Ekman. *Adolf Salkvist.*

Axel Ekström. *Folke Pettersson.*

N:o 18.

Drätselkammarens skrivelse ang. begärd lönereglering för hälsovårdstillsyningsmännen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed såsom sitt yttrande över hälsovårdstillsyningsmännens framställning om befattningarnas uppflyttning i högre lönegrupp samt om beklädnadsbidrag instämma i vad lönenämnden i sin skrivelse till stadsfullmäktige den 12 januari 1937 anfört och förty hemställa,

att stadsfullmäktige ville lämna den ifrågavarande framställningen utan avseende.

Västerås den 14 januari 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till lönenämnden och stadsfullmäktige den 8 oktober 1936 hava hälsovårdstillsyningsmännen Erik Jansson och Konr. Forsberg anhållit, att deras befattningar måtte från och med den 1 januari 1937 uppflyttas från lönegrupp 26 till lönegrupp 27 samt att de i likhet med kriminalkonstaplarna skulle erhålla beklädnadsbidrag.

Hälsovårdsnämnden har enligt lönenämnden tillhandakommet utdrag av dess protokoll för den 12 oktober 1936 förklarat sig icke vilja avstyrka framställningen om uppflyttning i högre lönegrupp men däremot avstyrka framställningen om erhållande av beklädnadsbidrag.

Lönenämnden kan icke finna de av hälsovårdstillsyningsmännen anförda skälen för den begärda uppflyttningen eller för beklädnadsbidraget beaktansvärda och då ej heller i övrigt någon omständighet förekommit, som kan tagas till intäkt för att nu vidtaga någon ändring i fråga om hälsovårdstillsyningsmännens lönevillkor, får lönenämnden föreslå stadsfullmäktige

att lämna den ifrågavarande framställningen utan avseende.

Västerås den 12 januari 1937.

För lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Erik Genell.

N:o 18.
Ang. begärd lönereglering för hälsovårds-tillsynings-männen.

Transumt av protokoll, hållet vid hälsovårdsnämndens i Västerås sammanträde den 12 oktober 1936.

§ 478.

Till hälsovårdsnämnden hade inkommit en så lydande skrivelse:

Till Lönenämnden och Stadsfullmäktige i Västerås.

Undertecknade tillsyningsmän vid Västerås stads hälsovårdsnämnd få härmed vördsamt anhålla om sådan ändring i nu gällande lönestat för stadens befattningshavare, att vi bliva uppflyttade från nuvarande 26 till 27 lönegruppen i sagda stat att gälla från och med den 1 januri 1937.

Som stöd för denna vår begäran få vi anföra, att alltsedan denna lönestat haft tillämpning samt även tidigare, ha tillsyningsmännen vid hälsovårdsnämnden och kriminalkonstaplar vid poliskåren varit placerade i samma lönegrupp, tydligen beroende på, att vederbörande ansåge, att arbetsprestationerna i de olika befattningarna kunde ställas på samma nivå. För att erhålla de platser vi nu inneha, ha vi också måst underkasta oss ekonomiska uppoffringar genom längre tids vistelse i Stockholm på kurser.

Slutligen vilja vi hemställa, att vi i likhet med kriminalkonstaplar erhålla beklädnadsbidrag att utgå från den 1 jan. 1937. Då såväl vi som kriminalkonstaplar alltid tjänstgöra i civil dräkt torde denna begäran ej anses obefogad, dessutom vilja vi framhålla, att vi i vårt dagliga arbete i ur och skur, genom besök i bagerier, korvfabriker, mjölkmagasin samt trånga källarutrymmen fläcka ned och förstöra kläder i hög grad.

Med stöd av vad ovan anförts hoppas vi att vår begäran måtte vinna beaktande.

Västerås den 8 oktober 1936.

Erik Jansson.
Hälsovårdstillsyningsman.

Konr. Forsberg.
Hälsovårdstillsyningsman.

Efter föredragning härav beslöt hälsovårdsnämnden överlämna framställningen till lönenämnden under åberopande av det yttrande som avgavs från nämnden rörande hälsovårdens tillsyningsmän till 1929 års lönestat med förklaring, att hälsovårdsnämnden anser sig icke böra avstyrka vederbörandes framställning om uppflyttning i högre lönegrupp men däremot avstyrka framställning om erhållande av beklädnadsbidrag.

Justerat den 6/11 1936.

THORWALD BERGQUIST.

Som ovan
In fidem:
Eric Plantin.

N:o 19.

Drätselkammarens skrivelse ang. begärd löneregleringför polispersonalen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed såsom sitt yttrande över polisföreningens Kamraterna i skrivelse till stadsfullmäktige den 13 oktober 1936 gjorda framställning om uppflyttning i lönegrupp av polisverkets personal hänvisa till vad lönenämnden anfört i sin skrivelse till stadsfullmäktige den 12 januari 1937 och med instämmande häri föreslå stadsfullmäktige

att lämna den ifrågavarande framställningen utan avseende.

Västerås den 14 januari 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 13 oktober 1936 har polisföreningen Kamraterna i Västerås hemställt, *dels* om höjning av det befattningshavarna vid polisverket tillkommande beklädnadsbidraget från nuvarande 215 kronor till 250 kronor per år, samt om tilldelande av sådant bidrag jämväl åt poliskommissarien, *och dels* om uppflyttning av samtliga befattningar vid polisverket från och med poliskommissarie och nedåt tre lönegrupper.

Polisnämnden, till vilken polischefen utan särskilt yttrande överlämnat den ifrågavarande framställningen, har enligt lönenämnden tillhandakommet utdrag av dess protokoll för den 7 december 1936 beslutat att göra framställningen om beklädnadsbidrag till föremål för övervägande i samband med innevarande års budgetbehandling samt att utan särskilt yttrande överlämna ärendet i övrigt till lönenämnden.

Lönenämnden finner den ifrågasatta allmänna uppflyttningen i lönegrupp av polisverkets befattningshavare obefogad, enär det sedan lönestaten år 1929 fastställts, icke företagits någon förändring i den ifrågavarande personalens tjänstgöringsförhållandenden av beskaffenhet att böra föranleda löneregleringIcke heller har någon allmän fördyring av levnadskostnaderna inträffat utan tvärtom levnadskostnadsindex sjunkit från 170 år 1929 till 157 sista kvartalet år 1936.

N:o 19.
Ang. begärd lönereglering för polispersonalen.

Lönenämnden får därför hemställa,

att stadsfullmäktige ville lämna polisföreningens Kamraterna framställning om uppflyttning i lönegrupp av polisverkets personal utan avseende.

Västerås den 12 januari 1937.

För lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Erik Genell.

Transumt av protokoll, hållet vid Polisnämndens i Västerås sammanträde den 7 december 1936.

§ *34.*

Polischefen hade utan särskilt yttrande till polisnämnden för förberedande behandling överlämnat en till honom inkommen till stadsfullmäktige ställd skrivelse, i vilken polisföreningen Kamraterna i Västerås, lokalavdelning av Svenska Polisförbundet, anhölle om förbättrade avlöningsförhållanden för polismännen av alla grader inom Västerås poliskår.

Framställningen hade följande lydelse:

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Polisföreningen "Kamraterna" i Västerås, lokalavdelning av Svenska Polisförbundet, och som omfattar så gott som samtliga polismän här i staden, får härmed vördsamt anhålla om förbättrade avlöningsförhållanden för polismännen av alla grader inom Västerås poliskår. Som skäl för denna vår framställning önska vi anföra följande:

Av å närslutna bilaga, upptagande löneuppgifter från en del städer, framgår på vad sätt polispersonalen å dessa platser äro avlönade. Dessa specificerade löneuppgifter äro av oss inhämtade från Svenska Polisförbundets expedition, Stockholm, som varje år införskaffar uppgifter rörande polismännens löne-, pensions- och tjänstgöringsförhållanden från alla poliskårer inom Sverige. Därför kunna vi framhålla, att uppgifterna äro fullt tillförlitliga.

Vi vilja för övrigt framhålla, att framställningar om förbättrade löneförhållanden för närvarande pågår bl. a. av poliskårerna i Gävle, Karlstad, Karlskrona, Örebro, vilka städer beträffande folkmängd och poliskårernas storlek kunna vara jämförliga med Västerås.

Vad beklädnadsersättningen eller slitningsersättningen beträffar så är denna, där sådan förekommer, genomgående högre än vad som är fallet här i staden. Vi vilja i detta sammanhang påvisa ett par saker. Vad först poliskommissarien beträffar, så har hittills för denne icke förekommit någon beklädnadsersättning, utan har denna förmån hittills, som det heter, ingått i hans avlöning. I de städer, varifrån löneuppgifter bifogas, finnes antecknat beträffande denne befattningshavare att såväl grundlön som slutlön betydligt

N:o 19.
Ang. begärd lönereglering för polispersonalen.

överstiger de löneförhållanden, som hittills varit gällande för poliskommissarien här i staden. Men inte nog med detta, poliskommissarien i dessa städer är förutom den högre avlöningen även tillgodosedd med beklädnadsersättning. Enligt vårt förmenande vore det därför endast en gärd av rättvisa att poliskommissarien här i staden tilldelades beklädnadsersättning med samma belopp som övrig polispersonal härstädes.

Vidare kan anföras, att enligt de beklädnadskonton, som finnas upplagda för den uniformerade polispersonalen, utom poliskommissarien, tydligt framgår att det nuvarande beklädnadsanslaget är för lågt tilltaget. Dessa beklädnadskonton utvisa nämligen, att de flesta av den uniformerade polispersonalen, även sådana som varit anställda vid poliskåren i ett flertal år stå i skuld för olika belopp för kläder, i några fall ända upp till femhundra kronor. Å andra sidan kan väl påvisas några få fall där polismännen fått utkvittera den årliga beklädnadsersättningen, men detta har då gällt de polismän, vilka varit kommenderade med civil tjänst, såsom vid ordonnans- eller vid kriminalavdelningarna. Dessa polismän ha emellertid då måst bruka sina egna civila kläder, till vilkas underhåll ingen ersättning utgår. En högre slitningsersättning för kläder till personalen vid kriminalavdelningen är i lika motto motiverad.

Redan då den nuvarande lönestaten var under behandling yttrade den dåvarande polisnämnden i utlåtande den 30/9 1929, att nämnden för sin del ansåg "polisföreningens begäran om att samtliga polismän måtte uppflyttas i högre lönegrupp är motiverad". Detta är ett erkännande, som vi med tacksamhet även nu notera, och vilja vi framhålla att ingen förbättring i de ekonomiska levnadsförhållandena inträffat sedan dess. Tvärtom har Västerås stad, som då varit placerad i dyrortsgrupp E, nu blivit uppflyttad i dyrortsgrupp F, vilket väl betyder, att levnads- och andra existensförhållanden i vår stad stigit.

Ser man vidare på närslutna bilagor över polismännens löner i andra med Västerås jämnställda städer, så framgår lika tydligt, att vi äro sämre lottade, i vissa fall och för vissa grader betydligt lägre avlönade. De anslagsbeviljande myndigheterna i dessa städer ha synbarligen så uppskattat polispersonalens arbete att polismännen på dessa platser beviljats de högre löneförmåner som uppgifterna utvisa.

Med anledning av vad vi sålunda anfört, få vi härmed vördsamt hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta, att så tillvida förbättra våra avlöningsförmåner att för samtliga polismän inom olika grader beklädnadsersättningen eller slitningsersättningen måtte höjas till 250:— kronor per år samt att en uppflyttning måtte ske med tre lönegrupper för var och en av de olika tjänstegraderna från och med den 1 januari 1937. Poliskommissarien från 38 till 41 lönegruppen, kriminalöverkonstapeln från 31 till 34, polisöverkonstapeln från 29 till 32, biträdande överkonstaplar och kriminalkonstaplar från 27 till 30, poliskonstaplar från 25 till 28 samt extra poliskonstaplar från 23 till 26 lönegruppen, allt enligt nu gällande lönestat för stadens befattningshavare.

Västerås den 13 oktober 1936.

Å Polisföreningen "Kamraternas" vägnar:

L. Gustafsson,
ordf.

C. Ivar Gustafsson,
sekr.

N:o 19.

Ang. begärd löneregleringför polispersonalen.

TABLÅ

utvisande avlöningsförmåner i en del städer och samhällen för polispersonal,

Poliskommissarier.

	Grundlön	Ålderstillägg	Tillägg	Högsta lön	Beklädnad
Västerås	5,760: —	954: —		6,714: —	
Eskilstuna	5,880: —	1,560: —		7,440: —	300: —
Göteborg	7,020: —	1,800: —		8,820: —	400: —
Luleå	6,555: —	1,235: —		7,790: —	Fri
Malmö	6,120: —	1,368: —	342: —	7,830: —	
Norrköping	5,916: —	1,224: —		7,140: —	250: —
Uppsala	6,000: —	1,800: —		7,800: —	300: —
Landskrona		1,500: —	1,423: —	7,923: —	300: —

Kriminalöverkonstapel.

Västerås	4,200: —	801: —		5,001: —	215: —
Eskilstuna	4,560: —		900: —	5,460: —	300: —
Göteborg	5,280: —	1,440: —		6,720: —	400: —
Jönköping	4,100: —	1,200: —		5,300: —	265: —
Luleå	4,892: —	903: —		5,795: —	200: —
Malmö	4,239: —	1,620: —		5,859: —	
Norrköping	4,296: —	1,008: —		5,304: —	300: —
Uppsala	4,700: —	750: —		5,450: —	150: —

Polisöverkonstapel.

Västerås	3,840: —	765: —		4,605: —	215 —
Eskilstuna				5,229: —	Fri
Göteborg	5,160: —	1,440: —		6,600: —	Fri
Luleå	4,655: —	760: —		5,414: —	Fri
Malmö	3,963: —	1,620: —		5,583: —	—
Norrköping	4,296: —	1,008: —		5,304: —	250: —
Uppsala	4,200: —	750: —		4,950: —	150: —
Djursholm				5,752: —	200: —
Hälsingborg		1,320: —		5,561: —	280: —
Lidingö				5,429: —	300: —
Uddevalla				5,056: —	Fri

Kriminal- och biträdande överkonstaplar.

Västerås	3,390: —	711: —		4,100: —	215: — Nuv.
	3,540: —	729: —		4,269: —	215: — 1/1 37
Västervik	2,880: —			4,289: —	300: —
	D-tillägg	780: —			
Eskilstuna	4,560: —	200: —		4,760: —	300: —
Göteborg	4,080: —	1,080: —		5,160: —	360: —

N:o 19.
Ang. begärd lönereglering för polispersonalen.

	Grundlön	Ålderstillägg	Tillägg	Högsta lön	Beklädnad
Hälsingborg	3,084: — D-tillägg		240: —	4,300: —	270: —
Härnösand	3,100: — D-tillägg	3 st.	200: —	4,707: —	300: —
Jönköping	3,400: —	5 st.	200: —	4,400: —	265: —
Kalmar				4,495: —	Fri
Landskrona	2,600: — D-tillägg	3 st.	200: —	4,539: —	300: —
Luleå	3,942: —	4 st.	237: —	5,092: —	200: —
Norrköping	3,444: —	4 st.	228: —	4,656: —	300: —
Uppsala	3,700: —	3 st.	250: —	4,600: —	150: —
Konstaplar.					
Västerås	3,240: —	693: —		3,933: —	215: —
Eskilstuna	3,540: —	1,020: —		4,560: —	Fri
Göteborg	3,720: —	1,080: —		4,800: —	360: —
Luleå	3,752: —	903: —		4,655: —	Fri
Djursholm		750: —		4,984: —	200: —
Sundbyberg	3,500: —	600: —	410: —	4,510: —	300: —
Huddinge	3,500: —	900: —	600: —	5,000: —	200: —
Spånga	4,400: —	650: —		5,050: —	200: —
Lidingö				4,512: —	300: —

Av framställningen inhämtades att densamma avsåge dels höjandet av beklädnadsersättningen, dels höjandet av de nu fastställda lönerna samt att vidare påyrkades, att poliskommissarien i likhet med övriga polismän skulle tillerkännas beklädnadsersättning.

Vid skrivelsen var ock fogad en tablå över avlöningsförmånerna för polismän i en del andra städer och samhällen.

Efter föredragning av framställningen beslöt polisnämnden, dels att vad frågorna om höjande av beklädnadsersättningen och beklädnadsersättning även åt poliskommissarien anginge, göra desamma till föremål för förnyad överläggning, vad något kommande år beträffade, *dels ock vad avsåge frågan om förbättrade avlöningsförhållanden utan särskilt yttrande överlämna ärendet till lönenämnden.*

Justerat den 9/1 1937.

TH. ÖBERG.

Som ovan

In fidem:

/Eric Plantin.

N:o 20.

Drätselkammarens skrivelse ang. återbesättande av stadsvaktmästarebefattningen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan magistraten i skrivelse till stadsfullmäktige den 11 januari 1937 hemställt, att den genom stadsvaktmästaren Per Berglund beviljat avsked ledigblivande befattningen som stadsvaktmästare måtte få återbesättas i vanlig ordning samt lönenämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 januari 1937 tillstyrkt stadsfullmäktige att medgiva befattningens omedelbara återbesättande med ordinarie innehavare, får drätselkammaren härmed såsom sitt yttrande i ärendet förklara sig icke hava något att erinra mot vad sålunda föreslagits.

Västerås den 14 januari 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan magistraten i skrivelse till stadsfullmäktige den 11 januari 1937 meddelat, att stadsvaktmästaren Per Berglund beviljats avsked med utgången av februari månad 1937 samt under förmälan, att stadsvaktmästaretjänsten icke vore av beskaffenhet att kunna indragas, hemställt, att tjänsten måtte få återbesättas i vanlig ordning, får lönenämnden med erinran, att befattningen finnes uppförd i lönegrupp 25 å stadens lönestat, där begynnelselönen utgör 3.240 kronor, såsom sitt yttrande i ärendet tillstyrka stadsfullmäktige att medgiva befattningens omedelbara återbesättande med ordinarie innehavare utan förändring av dess placering å lönestat.

Västerås den 12 januari 1937.

För lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Erik Genell.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 20.
Aug. återbesättande av stadsvaktmästarebefattningen.

Sedan magistraten denna dag beviljat stadsvaktmästaren Per Berglund avsked från och med den 1 mars 1937, får magistraten, då tjänsten icke är av beskaffenhet att kunna indragas, hemställa, att stadsvaktmästaretjänsten måtte få återbesättas i vanlig ordning.

Västerås rådhus den 11 januari 1937.

På magistratens vägnar:

VICTOR ÅSBERG.

/Martin Lindheimer.

N:o 21.

Drätselkammarens skrivelse ang. fråga om inrättande av en ny ordinarie biträdesbefattning å kronouppbördskontoret. (Jfr 1935 n:o 136 och 1936 n:o 131.)

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed såsom sitt yttrande över magistratens framställning om inrättande å kronouppbördskontoret av en ny ordinarie befattning såsom kontorsbiträde av II. klass hänvisa till vad lönenämnden anfört i sin skrivelse till stadsfullmäktige den 12 januari 1937 och i enlighet härmed hemställa,

att stadsfullmäktige ville lämna den ifrågavarande framställningen utan avseende.

Mot drätselkammarens beslut har herr Ejnar Keijser, utan särskilt yrkande, anfört sin reservation.

Västerås den 14 januari 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Eric Plantin.

Nio 21.

Ang. fråga om inrättande av en ny ordinarie biträdesbefattning å kronouppbördskontoret.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 januari 1937 har magistraten med bifogande av en framställning från kronouppbördskassören hemställt, att extra biträdet å kronouppbördskontoret, Edit Kristina Dettel, måtte anställas å ordinarie stat med placering i 17. lönegruppen.

Lönenämnden får såsom sitt yttrande i ärendet avstyrka bifall till den sålunda gjorda framställningen om inrättande å kronouppbördskontoret av en ny ordinarie befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av II klass och såsom skäl härför anföra, att frågan om det framtida ordnandet av uppbördsväsendet och folkbokföringen även för städernas vidkommande för närvarande är föremål för utredning genom statsmakternas försorg och att resultatet av denna utredning mycket väl kan tänkas bliva en överflyttning å statliga myndigheter helt eller delvis av hithörande göromål, vid vilket förhållande det synes olämpligt att nu inrätta nya ordinarie befattningar vid kronouppbördskontoret. Lönenämnden vill ytterligare framhålla, att, därest avsikten med framställningen främst är att tillförsäkra den ifrågavarande befattningshavaren förbättrade lönevillkor, möjlighet härtill förefinnes utan förändring av befattningens karaktär såsom extra biträdesbefattning.

Lönenämnden får alltså hemställa,

att stadsfullmäktige ville lämna den ifrågavarande framställningen om inrättande av en ny ordinarie befattning såsom extra kontorsbiträde av II. klass å kronouppbördskontoret utan avseende.

Västerås den 12 januari 1937.

För lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Erik Genell.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Magistraten får härmed under hänvisning till innehållet i bifogade framställning från kronouppbördskassören och under vitsordande av de av honom lämnade uppgifterna hemställa att extra biträdet å kronouppbördskontoret Edit Kristina Dettel måtte anställas å ordinarie stat med placering i sjuttonde lönegruppen.

Västerås rådhus den 11 januari 1937.

På magistratens vägnar:

VICTOR ÅSBERG.

/Martin Lindheimer.

Till Magistraten i Västerås.

N:o 21.

Ang. fråga om inrättande av en ny ordinarie biträdesbefattning å kronouppbördskontoret.

Till komplettering av min den 5 januari 1937 ingivna hemställan, att extra biträdet å kontoret Edit Kristina Dettel måtte få anställas å ordinarie stat med placering i 17 lönegraden får jag meddela följande uppgifter beträffande nämnda biträde.

Dettel, som är född den 12 april 1909, har under sin anställning härstädes sedan den 1 augusti 1928 deltagit i alla å kontoret förekommande arbeten och under semester för ordinarie befattningshavare jämväl biträtt med kassabokföringen, och, som hon visat sig mycket noggrann och intresserad av arbetet, är hon förtjänt av de bästa vitsord angående sin tjänstgöring.

Under sin anställning härstädes har Dettel icke åtnjutit ledighet för sjukdom, som varit förbunden med avlöning, helt eller delvis.

Västerås i kronouppbördskontoret den 9 januari 1937.

Oscar Karlsson.

Till Magistraten i Västerås.

I förslaget till utgiftsstat för kronouppbördsväsendet inom staden under år 1937 hemställde jag, bland annat, att extra biträdet å kontoret Edit Dettel, vilken tjänstgjort härstädes sedan den 1 augusti 1928, måtte år 1937 anställas på stadens ordinarie stat med placering i 17 lönegruppen. Denna min framställning har av stadsfullmäktige icke bifallits på grund av drätselkammarens uttalande vid uppgörande av 1937 års utgifts- och inkomststat, att dylika lönefrågor icke böra avgöras i samband med staten.

Å kontoret finnas för närvarande 2:ne ordinarie biträden anställda, den ena placerad i 20 lönegruppen och den andra i 17 lönegruppen. Med den utveckling staden för närvarande undergår och den ökning i arbetet, som därigenom uppstått under de 3:ne senare åren, är för arbetets fullgörande av stort värde att hava tillgång till van arbetskraft och då Edit Dettel nu tjänstgjort härstädes sedan den 1 augusti 1928, således i över 8 år och är för det arbete hon här utför mycket lämplig, får jag vördsamt hemställa om magistratens medverkan till att nämnda biträde måtte få anställas å ordinarie stat med placering i 17 lönegruppen.

Västerås i kronouppbördskontoret den 5 januari 1937.

Oscar Karlsson.

N:o 22.

Drätselkammarens skrivelse ang. omorganisation av en biträdesbefattning å fattigvårdsbyrån till kassörsketjänst. (Jfr 1936 n:o 131.)

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Över lönenämndens närlagda yttrande och förslag beträffande dels fattigvårdsstyrelsens i samband med budgetförslaget för innevarande år framställda förslag om förändring av befattningen som kvinnligt kontorsbiträde av I klass å fattigvårdsbyrån till en befattning som kassörska, dels ock fattigvårdsstyrelsens i skrivelse till lönenämnden avgivna förslag om vissa förändringar i instruktionen för fattigvårdssysslomannen, har drätselkammaren beretts tillfälle avgiva utlåtande och får i anledning därav anföra följande.

Beträffande biträdesbefattningens omorganisation delar drätselkammaren lönenämndens åsikt, att någon förändring i förevarande hänseende ej nu bör ifrågakomma. Emellertid framgår det av fattigvårdsstyrelsens yttrande i samband med budgetförslaget, att framställningen i förevarande avseende förestavas även av en viss omsorg om den nuvarande befattningshavaren, särskilt beträffande hennes blivande pensionering. Detta har även under hand bekräftats vid ärendets behandling i drätselkammaren.

I sistberörda avseende kan enligt drätselkammarens mening en tillfredsställande lösning erhållas på det sätt, att det kassörskearvode, som befattningshavaren allt sedan år 1920 åtnjuter, inräknas i pensionsunderlaget. Därest icke uttrycket i § 6 av pensionsreglementet: "andra icke tillfälliga lönetillägg" utan vidare skulle anses kunna tolkas så, att kassörskearvodet ingår i pensionsunderlaget, har drätselkammaren intet att erinra emot, att stadsfullmäktige nu giva en vägledande förklaring härutinnan.

I fråga om förändringarna i sysslomannens instruktion biträder drätselkammaren lönenämndens förslag till alla delar.

På grund av det anförda får drätselkammaren sålunda hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att, under förklaring, att det kassörskearvode, vilket åtnjutes av I kl. kontorsbiträdet å fattigvårdsbyrån, må vid biträdets pensionering inräknas i det underlag, varå pension skall utgå, lämna fattigvårdsstyrelsens framställning om biträdesbefattningens omändring till kassörsketjänst utan avseende,

samt att godkänna de påkallade ändringarna i instruktionen för fattigvårdssysslomannen enligt lönenämndens förslag.

N:o 22.
Ang. omorganisation av en biträdesbefattning å fattigvårdsbyrån till kassörsketjänst.

Västerås den 14 januari 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Theofil Öberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sitt sammanträde den 21 december 1936 hänsköto stadsfullmäktige till lönenämnden för utredning en av fattigvårdsstyrelsen i samband med förslag till utgifts- och inkomststat för år 1937 gjord framställning om förändring av den befattning som kvinnligt kontorsbiträde av I:sta klass, som finnes inrättad å fattigvårdsbyrån, till en befattning som kassörska med placering i lönegrupp 26 å stadens lönestat.

Under hänvisning till denna framställning har vidare fattigvårdsstyrelsen i skrivelse till lönenämnden den 9 december 1936 föreslagit sådan förändring av den för fattigvårdssysslomannen gällande instruktionen, att sysslomannen befriades från ansvaret för kassagöromålen och bokföringen.

Vidare har i den nämnda skrivelsen föreslagits ytterligare några ändringar i den ifrågavarande instruktionen, avseende att bringa densamma i överensstämmelse med den faktiska organisationen av fattigvården och den nyligen tillkomna lagstiftningen om socialregister.

Lönenämnden har företagit de nämnda frågorna till behandling i ett sammanhang och får härmed såsom sitt yttrande i ärendet anföra följande.

Förslaget att inrätta en särskild kassörsketjänst å fattigvårdsbyrån kan lönenämnden icke biträda, förnämligast av den anledningen, att en centralisering av all stadens kassarörelse mycket väl kan tänkas komma till stånd inom den närmaste framtiden. Lönenämnden finner det emellertid rimligt, att instruktionen för sysslomannen så förändras, att möjlighet gives för fattigvårdsstyrelsen att överflytta ansvaret för kassagöromålen å annan person och håller för lämpligt, att, därest så skulle bliva fallet, denna person på stadens bekostnad ansvarsförsäkras för ett i förhållande till kassarörelsens storlek lämpligt belopp.

Mot fattigvårdsstyrelsens förslag i övrigt till ändringar i instruktionen för sysslomannen har lönenämnden intet att erinra.

Under åberopande av vad sålunda anförts får lönenämnden föreslå stadsfullmäktige

att lämna fattigvårdsstyrelsens framställning om inrättande av en kassörsketjänst å fattigvårdsbyrån utan avseende; samt

N:o 22.

Ang. omorganisation av en biträdesbefattning å fattigvårdsbyrån till kassörsketjänst.

att besluta sådan ändring i den för fattigvårdssysslomannen den 25 september 1919 fastställda instruktionen, att § 2 mom. 8:o, 10:o, 11:o och 12:o erhålla följande lydelse:

"Mom. 8, att vaka över och göra sig förtrogen med det sätt, varpå fattigvården i de olika distrikten utövas samt lämna vederbörande distriktschefer och vårdare erforderliga råd och anvisningar;

mom. 10, att själv eller genom tillsyningsmännen mottaga ansökningar om understöd samt efter verkställd undersökning av fattigvårdsbehovet bevilja understöd till sådana enligt 1 § i lagen om fattigvården därtill behöriga personer, vilka icke hänvisas till vederbörande distriktsråd;

mom. 11, att omhänderhava fattigvårdens värdehandlingar och arkivalier, övervaka och inför styrelsen ansvara för dess bokföring, hava uppsikt över kassarörelsen samt tillse, att utbetalningar icke verkställas utan vederbörlig attest och att inflytande medel, som ej äro för den dagliga rörelsen behövliga, insättas i bank; ävensom, därest ej särskild person förordnats att handhava kassagöromålen, ansvara för kassan och verkställa förekommande utbetalningar; skolande sysslomannen vara pliktig att för sin värdeförvaltning ställa av styrelsen godkänd borgen,

mom. 12, att leda och övervaka uppläggandet och förandet av socialregister i enlighet med därom utfärdade författningar och av fattigvårdsstyrelsen beslutade tillämpningsföreskrifter."

Västerås den 12 januari 1937.

För lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Erik Genell.

Till Lönenämnden, Västerås.

I anslutning till framställning uti motiveringen till sitt förslag till utgifts- och inkomststat för fattigvården under år 1937, att kvinnliga kontorsbiträdesbefattningen av I klass å fattigvårdsbyrån måtte på anförda skäl inrättas såsom kassörskebefattning, får fattigvårdsstyrelsen dels på grund härav och dels på grund av inrättade tillsyningsmannatjänster föreslå att följande ändringar företagas i den för fattigvårdssysslomannen år 1919 utfärdade instruktionen och böra nedan angivna bestämmelser erhålla följande lydelse, nämligen:

§ 2.

8:o *att* vaka över och göra sig förtrogen med det sätt, varpå fattigvården i de olika distrikten utövas samt lämna vederbörande distriktschefer och vårdare erforderliga råd och anvisningar.

— —

N:o 22.
Ang. omorganisation av en biträdesbefattning å fattigvårdsbyrån till kassörsketjänst.

10:o) *att* själv eller genom tillsyningsmännen mottaga ansökningar om understöd samt efter verkställd undersökning av fattigvårdsbehovet bevilja understöd till sådana enligt 1 § i lagen om fattigvården därtill behöriga personer, vilka icke hänvisas till vederbörande distriktsråd.

11:o) *att* efter granskning och vederbörandes attest utanordna alla utbetalningar för fattigvårdens räkning, utkvittera värdeförsändelser, av staden anslagna medel och i bankinrättning innestående medel, övervaka att fattigvårdens räkenskaper noggrant föras och inom fastställd tid avslutas, ävensom tillse att medel, som icke äro behövliga för den dagliga rörelsen i bank insättas för fattigvårdsstyrelsens räkning.

12:o *att* övervaka förandet av socialregister, upptagande fullständiga uppgifter om familje-, försörjnings- och ekonomiska m. fl. förhållanden över samtliga understödstagare samt i övrigt över de personer, som enligt lagen om socialregister skola i sådant register införas.

Västerås den 9 dec. 1936.

För fattigvårdsstyrelsen:

EINAR KEIJSER.

/Axel Norén.

N:o 23.

Drätselkammarens skrivelse ang. byggnadsförbud å Jakobsberg m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige, som här bifogas, har byggnadsnämnden föreslagit stadsfullmäktige att hos Konungens befallningshavande i länet göra framställning om nybyggnadsförbud inom viss angiven del av Jakobsberg, avseende hela detta byggnadsområde med undantag av de obetydliga delar därav, som ligga söder om Hammarbygatan, samt till Jakobsberg gränsande del av Lustigkulla.

Drätselkammaren får såsom eget yttrande i ärendet anföra följande.

Det framgår av byggnadsnämndens skrivelse, att det icke är någon farhåga för, att bebyggelsen på Jakobsberg, innan området stadsplanelagts, skall komma att bliva hinderligt för stadsplanens genomförande, som varit det egentliga motivet till byggnadsnämndens förslag, utan fastmera en önskan, att vissa tendenser, att byggnadsverksamheten på Jakobsberg i en del fall skall avse större byggnadskomplex, måtte kunna stävjas.

N:o 23. *Ang. byggnadsförbud å Jakobsberg m. m.*

Drätselkammaren anser för sin del, att vad byggnadsnämnden anfört som skäl för sitt förslag icke tillräckligt motiverar en så allvarlig och byggnadsverksamheten hämmande åtgärd som ett byggnadsförbud är, även om såsom det ställes i utsikt byggnadstillstånd skall kunna meddelas genom dispens i ganska stor utsträckning. Den riktiga konsekvensen av ett bifall till byggnadsnämndens förslag skulle vara, att alla områden utom stadsplanen belades med liknande byggnadsförbud. Faran för en olämplig bebyggelse i den mening, varom här är fråga, synes nämligen icke vara mindre på varje annat byggnadsområde än på Jakobsberg. Men så långt torde icke någon vilja gå. Genom de bestämmelser, som gälla här i staden i fråga om utdragning av allmänna ledningar och genom det samarbete som ägt rum mellan stadens myndigheter härutinnan, hava dessa praktiskt taget samma möjlighet, som ett förbud skänker att leda byggnadsverksamheten så, att den icke kan bliva hinderlig för framdragande av trafikleder och utläggande av öppna platser enligt en blivande stadsplan. Vad särskilt Jakobsberg angår, må det vidare erinras därom, att stadsfullmäktige lämnat anslag till ganska omfattande ledningsutsträckningar, vilka projekterats i fullt samförstånd med stadsplanekommittén och byggnadsnämnden. Till stor del äro dessa ledningar ännu ej utförda. Anläggningarna äro grundade på anslutning från enskilda tomtägare, som erlagt sina avgifter med avsikt att nyttiggöra dessa för planerade byggen. Även från stadens sida är ledningsanslagens bärighet grundad på de tilltänkta byggnadsföretagen. I dessa avseenden skulle ett byggnadsförbud verka om icke i alla fall fullt hindrande, så dock som en hämmande och fördröjande faktor.

På grund av här angivna synpunkter ser sig drätselkammaren nödsakad avstyrka det framförda förslaget och hemställer sålunda,

att byggnadsnämndens framställning om byggnadsförbud för Jakobsberg m. m. icke måtte föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Emot drätselkammarens beslut i detta ärende har reservation anförts av undertecknad Eklund samt ledamoten Herr Widén under yrkande, att byggnadsnämndens framställning måtte bifallas.

Västerås den 14 januari 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige den 24 september i år i anledning av att Kungl. Maj:t genom resolution den 21 augusti 1936 undanröjt av magistraten och sedermera av Konungens befallningshavande fastställd styckningsplan för viss

N:o 23.

Ang. byggnadsförbud å Jakobsberg m. m.

del av Jakobsberg uppdragit åt byggnadsnämnden att upprätta förslag till stadsplan för ifrågavarande område hava stadsarkitekten och stadsingenjören, åt vilka ärendet överlämnats för verkställighet, såsom av bifogade skrivelse närmare framgår, till byggnadsnämnden inkommit med förslag om nybyggnadsförbud för Jakobsberg.

Hittills har å Jakobsberg huvudsakligen uppförts villabyggnader men under senare tid har man kunnat spåra en tendens till att i allt större omfattning bebygga stadsdelen med större hyreshus. Det synes emellertid byggnadsnämnden, med hänsyn till önskvärdheten av att åt bebyggelsen gives största möjliga likformighet, mindre tilltalande att inom ett område, som fått sin karaktär av den hittillsvarande villabebyggelsen, tillåta uppförande av alltför stora hus. Därjämte är det såsom stadsarkitekten och stadsingenjören i sin skrivelse framhållit en anledning till oro för villaägarna att de måste räkna med att det står grannen fritt att när som helst föra upp en byggnad av sådan omfattning att den icke blott genom sin storlek skulle verka störande med hänsyn till den omgivande bebyggelsen utan även genom att den möjliggör inhysande av ett större antal familjer skulle minska den allmänna trevnaden.

Emellertid saknar byggnadsnämnden enligt nu gällande bestämmelser för byggande å område utanför det stadsplanelagda möjlighet att i någon större utsträckning inverka på bebyggelsen såsom önskvärt vore. Därest anmärkning icke kan riktas mot den tillämnade byggnadens läge och de för densamma uppgjorda ritningarna, står det knappast i byggnadsnämndens makt att hindra uppförandet av stora hus inom ett område, som övervägande har villabebyggelse.

Dessa bristande möjligheter att effektivt kunna öva kontroll över bebyggelsen tala starkt för att anordningar snarast måste träffas ägnade att råda bot på de angivna förhållandena, särskilt med tanke på att i det förevarande fallet möjlighet nu finnes att genomföra en sådan bebyggelse, att den i hög grad skulle kunna bliva till hinder för och försvåra det nu påbörjade arbetet för uppgörande av stadsplan för området.

Härvid torde enda möjliga korrektivet vara utfärdande av nybyggnadsförbud. Med hänsyn till, att stadsfullmäktige uttalat sin betänksamhet mot nybyggnadsförbud i ett annat liknande ärende, anser sig byggnadsnämnden böra understryka, att syftet med ett nybyggnadsförbud i förevarande fall icke är att hindra nybyggnad utan att lämna möjligheten att vid ett byggnadsärendes prövning tillse, att stadsplanemässiga och övriga för bebyggelsen lämpade önskemål bliva tillgodosedda. Förbudet skulle för Jakobsbergs del alltså icke innebära något hinder för villabebyggelse i den ordning hittills normalt förekommit. Därest nybyggnadsförbud meddelas, ankommer det på Konungens befallningshavande att i det särskilda fallet lämna tillstånd till byggnadsföretag och torde därvid vara att räkna med att byggnadslov kommer att lämnas, om byggnadsnämnden anser sig kunna tillstyrka bifall till ansökningen.

Vad angår omfattningen av det område, som nybyggnadsförbudet skulle beröra anser byggnadsnämnden, att förbudet bör avse samma område som stadsplanearbetet bör gälla. Detta område kan dock lämpligen ej inskränkas endast till den mindre del av Jakobsberg, som var föremål för reglering genom den nu upphävda styckningsplanen, utan bör omfatta praktiskt taget hela Jakobsberg samt närmast angränsande del av Lustigkulla.

Med anledning av vad ovan anförts och då förslag till stadsplan för det

N:o 23. *Ang. byggnadsförbud å Jakobsberg m. m.*

ifrågavarande området förväntas föreligga under år 1937 får byggnadsnämnden hemställa,

att stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet göra framställning om nybyggnadsförbud inom de delar av Jakobsberg och Lustigkulla, som begränsas av i söder av Hammarbygatan och dess förlängning väster ut, i väster av stadsägan N:o 881 eller Råby egendom samt stadsägoområdena N:o 1046, 1049 och 1058, utgörande delar av Vallby by, i norr av stadsägoområdet N:o 1058 samt i öster av Skerikesvägen, Lustigkullagatan, Djäknebergsgatan och stadsplaneområdets västra begränsningslinje.

Västerås den 2 december 1936.

På byggnadsnämndens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/Martin Lindheimer.

Till Byggnadsnämnden.

Med anledning av Kungl. Maj:ts resolution den 21 augusti 1936 angående avstyckningsplan för del av Jakobsberg beslöto stadsfullmäktige den 24 september 1936 att till byggnadsnämnden för upprättande av stadsplan remittera handlingarna i detta ärende.

Sedan byggnadsnämnden den 7 oktober 1936 överlämnat handlingarna till undertecknade för verkställande åtgärder, få vi härmed vördsamt anföra följande.

Bebyggelsen på Jakobsberg har till största delen karaktär av villabebyggelse. På senare år har emellertid flerstädes större hus blivit uppförda utan något organiskt sammanhang med den äldre bebyggelsen. Detta har varit möjligt på grund av byggnadsnämndens bristande befogenhet att utanför stadsplanen reglera bebyggelsen så, som önskvärt varit. De generella bestämmelser, som gälla bebyggelsen på icke planlagt område, medge variationer inom mycket vida gränser. Därvidlag ha byggnadsordningens §§ 43 och 44, som medgiva betydligt större byggnadsmöjligheter än byggnadsstadgans § 80 mom. 2 och 7, på ett olyckligt sätt lämnat fastighetsägaren fria händer och minskat byggnadsnämndens möjligheter vid det enskilda byggnadsärendets prövning att få sina eventuella önskemål om mindre bebyggelse beaktade.

Då nu stadsplan och stadsplanebestämmelser skola upprättas, är det olyckligt, att bebyggelsen under tiden för stadsplanens utformande fortfarande får ske efter samma summariska bestämmelser. Resultatet härav kan bliva, att

när stadsplanen antages av stadsfullmäktige, även de områden, som ännu stå att rädda från den heterogena bebyggelse, som redan karakteriserar stora delar av Jakobsberg, redan äro på ett icke önskvärt sätt bebyggda.

För de personer, som nu bebyggt sina fastigheter med mindre villabyggnader, måste även denna osäkerhet om storleken av grannfastighetens bebyggelse vara beklämmande. Enligt nuvarande föreskrifter finnes t. ex. möjlighet för en fastighetsägare att utan hänsyn till grannfastigheternas bebyggelse bebygga sitt område med stenhus i tre våningar.

Med stöd av ovanstående få undertecknade anhålla, att byggnadsnämnden hos stadsfullmäktige ville hemställa om utverkande av byggnadsförbud för Jakobsberg i den utsträckning, som nämnden kan finna lämplig.

Fördelen med ett sådant byggnadsförbud skulle bliva den, att vid frågan om byggnadslov, som skulle prövas av Konungens befallningshavande, byggnadsnämndens önskemål i anslutning till det pågående stadsplanearbetet kunde bliva beaktade.

Västerås den 18 november 1936.

Sven Ahlbom. *F. Schiött.*

N:o 24.

Drätselkammarens skrivelse ang. stadsplanebestämmelser för kvarteret Silon å hamnplanen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden har till drätselkammaren för utlåtande överlämnat dels förslag till ändring av stadsplanen för en del av hamnplanen för östra hamnområdet dels ock förslag till stadsplanebestämmelser för ett nybildat kvarter, förslagsvis benämnt Silon.

Det föreslagna kvarteret, som omfattar hela stadsägan 2305, har formen av en rätvinklig triangel med den räta vinkeln vid Lillåns utlopp i Mälaren och med de spetsiga vinklarna i norr och väster, vilka spetsar avskurits, varigenom kvarterets form blivit oregelbundet femsidig. Storleken är 2610 m², kvarteret ligger med 60 meter mot Lillån och 53,5 meter mot Mälaren. Avståndet från kajen är 10 meter. Inom kvarteret är nu uppfört spannmålslagerhus och föreligger avsikt att tillbygga detsamma.

Drätselkammaren har icke funnit erinran mot förslaget utan tillstyrker detsammas godkännande.

Västerås den 14 januari 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Eric Plantin.

N:o 24.

Ang. stadsplanebestämmelser för kvarteret Silon å hamnplanen

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På framställning av vederbörande markägare har byggnadsnämnden låtit utarbeta förslag till ändring av stadsplanen för del av Hamnplan samt förslag till stadsplanebestämmelser för ett kvarter, som förslagsvis benämnts Silon.

Förslaget avser sådan ändring av nu gällande stadsplan, att inom hamnplanen av stadsägan N:o 2305 bildas ett kvarter avsett för lagerbyggnader. Området är redan delvis bebyggt för detta ändamål.

Den för området gällande stadsplanen har fastställts av Kungl. Maj:t den 15 augusti 1902.

Med överlämnande av karta i ärendet jämte tillhörande beskrivning samt utdrag av byggnadsnämndens protokoll den 13 januari 1937, § 35, får byggnadsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta antaga ändring av stadsplanen för del av Hamnplan samt stadsplanebestämmelser för kvarteret Silon ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Västerås den 14 januari 1937.

På byggnadsnämndens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/Martin Lindheimer.

Beskrivning

till

förslag till ändring av stadsplanen för del av Hamnplan samt förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Silon i Västerås stad.

Förslaget avser sådan ändring av nu gällande stadsplan att inom hamnplanen av stadsägan nr 2305 bildas ett kvarter avsett för lagerbyggnader. Området är redan delvis bebyggt för detta ändamål.

Den för området gällande stadsplanen har fastställts av Kungl. Maj:t den 15 augusti 1902.

Följande stadsplanebestämmelser för kvarteret föreslås till fastställelse med upphävande av förut gällande bestämmelser.

§ *1.*

Områdets användning

Med Js betecknat område får bebyggas med silo- och annan lagerbyggnad eller för därmed jämförligt ändamål.

§ 2.

Hushöjd

Byggnad må uppföras till den höjd, byggnadens ändamål kräver och byggnadsnämnden med hänsyn till brandfara och övriga omständigheter prövar skälig.

N:o 24.

Ang. stadsplanebestämmelser för kvarteret Silon å hamnplanen.

§ 3.

Våningsantal

Byggnad må efter byggnadsnämndens prövning uppföras med det antal våningar, den tillåtna hushöjden medgiver.

Västerås den 12 januari 1937.

F. Schiött. *Sven Ahlbom.*

N:o 25.

Drätselkammarens skrivelse ang. ett understöd ur Torngrenska fonden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti härvid fogad skrivelse till drätselkammaren av den 18 januari 1937 har Fru Olga Olausson härstädes anhållit, att ett månatligt understöd å 100 kronor måtte tilldelas henne ur Torngrenska fonden att utgå från innevarande års början tillsvidare under innevarande år.

Då Fru Olausson på grund av Stadsfullmäktiges beslut av den 25 april 1935 och den 27 februari 1936 åtnjutit understöd av förutnämnda fond till enahanda belopp alltsedan den 1 april 1935 och då av drätselkammaren verkställd utredning i ärendet ådagalagt, att sökanden alltfort är i behov av understödet, finner sig drätselkammaren böra tillstyrka bifall till ifrågavarande anhållan.

Drätselkammaren får alltså tillstyrka, att stadsfullmäktige måtte besluta

att av Torngrenska fondens medel bevilja Fru Olga Olausson ett månatligt understöd av 100 kronor att utgå från och med innevarande års början tillsvidare under samma år.

Västerås den 4 februari 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Åberopande mina skrivelser till Drätselkammaren av den 16 mars 1935 och den 15 januari 1936, på grund av vilka Drätselkammaren beviljade mig ett månatligt understöd av 100 kronor ur "Torngrens fond för konvalescenter och obotligt sjuka", att utgå till och med utgången av nästlidna år, får jag härmed vördsamt anhålla, att Drätselkammaren ville bevilja mig ett dylikt understöd att till oförändrat belopp utgå även under innevarande år.

Som de skäl, vilka föranledde dessa mina skrivelser, alltjämt äro för handen och då de svårigheter, som redan under föregående år gjorde sig

N:o 25. *Ang. ett understöd ur Torngrenska fonden.*

gällande i fråga om tillfällen att erhålla en knapp utkomst genom mottagande av skolungdom i helinackordering, på senare tid ytterligare ökats, vågar jag hysa den förhoppningen, att Drätselkammaren även under innevarande år måtte bevilja ett för min familj och mig oumbärligt understöd från den stora fond, som tillkommit genom en varmhjärtad handling av en vår nära släkting.

Västerås den 18 januari 1937.

Olga Olauson.

N:o 26.

Drätselkammarens skrivelse ang. stadens utgifter för Sala—Gysinge—Gävle järnväg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige genom beslut den 26 november 1936 uppdragit åt drätselkammaren att inkomma med utredning rörande användningen av de medel, som staden på grund av lämnad garanti för vissa av Sala—Gysinge—Gäfle Nya Järnvägsaktiebolags lån utbetalat, så har drätselkammaren i anledning därav från bolaget infordrat härvid fogade förklaring i ärendet. Drätselkammaren har därjämte från Stockholms Enskilda Bank emottagit bifogade skriftliga bekräftelse, att järnvägsbolagets obligationslån av den 1 juli 1901, å vilket staden tecknat borgen intill ett belopp av 20,000 kronor, blivit till fullo inbetalt samt samtliga obligationer därvid makulerade. Stadens ansvar i denna del har alltså till fullo upphört.

Då drätselkammaren funnit, att den av bolaget avgivna förklaringen på ett tillfredsställande sätt klarlägger den av Stadsfullmäktige berörda frågan, och då drätselkammaren jämväl i övrigt icke funnit anledning till anmärkning, får drätselkammaren hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att låta vid vad sålunda i ärendet förekommit bero.

Västerås den 4 februari 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige, Västerås.

I skrivelse av den 1 december 1936 hava Stadsfullmäktige som svar å Sala—Gysinge—Gävle järnvägs styrelses och bolagsstämmas vördsamma vädjan

att utse ombud, med uppdrag att på styrelsens kallelse gemensamt överlägga med järnvägens styrelse och övriga i järnvägen intresserade kommuners ombud angående åtgärder för järnvägstrafikens fortsatta uppehållande, lämnat dels ett rent avslag å denna vädjan, dels anmodat Drätselkammaren inkomma med utredning rörande användningen av de medel, som staden, på grund av lämnad garanti för ett Sala—Gysinge—Gävle järnvägs obligationslån av år 1901, nödgats utbetala.

N:o 26. *Ang. stadens utgifter för Sala—Gysinge—Gävle järnväg.*

Skrivelsen måste betecknas såsom något säregen, särskilt då den emanerar från en stadsfullmäktigeinstitution och synnerligast från länets residensstad, vilken borde hava ett stort intresse, huru förbindelser och samtrafik från länets olika delar till staden ordnas. Staden har tidigare genom aktieteckningar och garantiteckning gjort en del uppoffringar för banans tillblivelse och fortsatta verksamhet och därmed visat intresse för sina kommunikationer med den landsända, som bolagets järnväg berör.

Då detta intresse numera synes vara helt utplånat och Stadsfullmäktiges skrivelse dessutom synes ifrågasätta, att järnvägsbolaget uttagit större belopp av staden än vad garantien avsåge och att inbetalningarna därtill icke använts för uteslutande ränte- och kapitalavbetalningar, har järnvägsbolagets styrelse icke velat lämna skrivelsen obesvarad.

Vidkommande den första delen vill styrelsen framhålla, att den ansett sig icke blott i eget intresse utan fastmer i aktieägarnes och då framförallt i kommunernas intresse skyldig giva dem tillfälle och tid till en mera ingående prövning av frågan än vad som under en bolagsstämma kan vara möjlig ägna en så pass viktig fråga.

Västerås stad har betydande intressen i Stockholm—Västerås—Bergslagens järnvägar, vilket i sin tur borde vara ägnat att än mera vidmakthålla intresset för de järnvägar, som hava direkt anslutning med nämnda järnvägar och särskilt förbindelserna till Västerås. Stockholm—Västerås—Bergslagens järnvägar och Sala—Gysinge—Gävle järnväg hava en betydande samtrafik med varandra. Det är därför icke helt utan betydelse huru trafikförhållandena ordnas. De kunna hava en rätt stor betydelse för ett stadssamhälle, särskilt vad persontågslägen och bussförbindelser beträffar, ty då det för en ortsbefolkning gäller valet mellan olika men i storlek varandra snarlika städer, har resemöjligheten en stor betydelse. Såväl Gävle som Uppsala torde väl kunna, om anslutningsförbindelserna från S. G. G. J. linje och i Sala bliva omlagda till förmån för dessa platser, få sin trafik och köpenskap påverkad av mera gynnsamma trafikförbindelser.

Om Västerås Stadsfullmäktige sålunda ansett sig hava så litet intresse av järnvägsbolagets hittills visade strävan för goda förbindelser mellan vissa Västmanlands-bygder och Västerås, att icke ens ett ombud utsetts att bevaka dessa intressen vid den gemensamma överläggningen om järnvägens framtida öden, så torde detta knappast hava skett med tillräcklig eftertanke på frågans verkliga innebörd och med sund planering för framtiden.

Vidkommande den andra delen i Stadsfullmäktiges skrivelse finner styrelsen denna, i den form av misstroende och bristande kännedom om de verkliga åtagandena, som däri framskymta, vara ägnat att beklaga.

Järnvägsbolagets styrelse vill, ehuru detta borde varit ganska överflödigt, icke undandraga sig att för herrar Stadsfullmäktige lämna en utförlig redo-

N:o 26. *Ang. stadens utgifter för Sala—Gysinge—Gävle järnväg.*

görelse om det obligationslån å 260,000 kronor och den andel i detsamma, som Västerås stad lämnat garanti för.

Ifrågavarande obligationslån å ursprungligen 260,000 kronor, som upptogs till bestridande av kostnader för järnvägens färdigställande, kontrakterades och utlämnades av Stockholms Enskilda Bank den 1 juli 1901. Amorteringen verkställdes enligt kontraktet med 5,000 kronor per år under de 16 första åren samt de därpå följande 6 åren med 10,000 kronor och de återstående 8 åren med 15,000 kronor per år, och löpte obligationslånet med en årlig ränta av 5 procent, som halvårsvis den 2 januari och 1 juli förföll till betalning.

För gäldande av ränta och amortering å lånet garanterade vissa kommuner vissa belopp, varibland Västerås stad iklädde sig garanti för 20,000 kronor jämte ränta eller 7,692 % av det till 260,000 kronor uppgående kapitalbeloppet jämte därå löpande 5 % årlig ränta.

Under lånets löptid (30 år) skulle *räntan* enligt amorteringsplanen hava uppgått till 251,500 kronor och tillsammans med kapitalet således å lånet inbetalats ett totalbelopp av 511,500 kronor. Därest Västerås stad skulle nödgats inbetala hela den garanterade andelen, skulle detta belopp hava uppgått till kronor 39,344: 58. Västerås stad har emellertid intill bolagets rekonstruktion år 1913 inbetalat å obligationslånet förfallen ränta och amortering med sammanlagt kr. 13,192:31. Härå har järnvägsbolaget gottskrivit Västerås stad ränta med kr. 3,439: 08, vadan Västerås stads tillgodohavande för utbetalda andelsbelopp jämte därå gottskriven ränta vid järnvägsbolagets rekonstruktion år 1913 uppgick till sammanlagt 16,631: 39. Denna fordran likviderades vid rekonstruktionen med preferensaktier för 16,600 kronor samt kontant kr. 31: 39.

Sedan järnvägsbolaget från och med år 1927 icke kunde fullgöra annuiteten å statslånet, som hade prioritetsrätt framför övriga lån, måste de garanterande kommunerna åter övertaga betalningsskyldigheten å obligationslånen. Från och med sistnämnda år till och med år 1931 har Västerås stad inbetalat ytterligare kr. 5,192:11. Å detta belopp har till och med år 1936 bokföringsmässigt gottskrivits ränta med kr. 1,767:75. Hela det av Västerås stad inbetalda beloppet i anledning av borgen å obligationslånet uppgår alltså till kr. 18,384:42 och de därå gottskrivna räntorna till kr. 5,206:83.

Allt tal om att järnvägsbolaget skulle hava använt de av staden inlevererade för ränte- och kapitalavbetalning avsedda penningbeloppen till annat än avsett ändamål anser sig styrelsen böra på det bestämdaste avvisa.

Vid varje tillfälle, då inbetalning måst påfordras, har Drätselkammaren delgivits en utförlig redogörelse om de förfallna beloppen, inbetalningsdagen för desamma samt huru dessa belopp fördelades mellan de olika garanterande kommunerna.

Alla av kommunerna till järnvägsbolaget verkställda inbetalningar hava punktligt överlämnats till Stockholms Enskilda Bank för inlösen av förfallna räntekuponger och utlottade obligationer. Några som helst anmärkningar hava icke heller förekommit, som kunnat giva anledning till sådana uttalande, att inlevererade medel använts för andra ändamål än avsedda.

Vidare har till såväl Västerås Drätselkammare som Stadsfullmäktige varje år översänts en tryckt årsredogörelse över styrelsens förvaltning av bolagets angelägenheter. I redogörelsen för år 1931 finnes intaget följande meddelande angående 1901 års obligationslån: "Obligationslån n:r 1 av år 1901

N:o 26.
Ang stadens utgifter för Sala—Gysinge—Gävle järnväg.

samt reverslånet hos Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag hava under året slutamorterats" samt "Ränta och amortering å bolagets trenne obligationslån hava under året fullgjorts, men hava de för nämnda lån garanterande städerna och kommunerna i likhet med föregående år inlevererat dessa likvider, vilka tillsammans utgjort 40,100 kronor."

Till styrkande av styrelsens uttalande att obligationslånet blivit inlöst har järnvägsbolaget hos Stockholms Enskilda Bank anhållit, att Banken måtte giva Västerås stads Drätselkammare skriftlig bekräftelse därå.

Denna bekräftelse har av Banken direkt översänts till Västerås stads Drätselkammare och har följande lydelse:

"Stockholm den 9 januari 1937. Västerås Stad, Drätselkammaren, *Västerås.* — Efter anmodan av Sala—Gysinge—Gävle Nya Järnvägsaktiebolag få vi härmed bekräfta, att Sala—Gysinge—Gävle Järnvägsaktiebolags obligationslån av den 1 juli 1901, å vilket lån Staden tecknat borgen intill ett belopp av kr. 20,000:—, blivit till fullo inlöst, varvid samtliga obligationer blivit makulerade. Högaktningsfullt Stockholms Enskilda Bank Aktiebolag, Notariatavdelningen. N. Erdmann. H. Munck."

Styrelsen anser genom vad här ovan anförts de framställda frågorna besvarade.

Sala den 16 januari 1937.

För Sala—Gysinge—Gäfle Nya Järnvägsaktiebolag:

ALFRED BOLANDER.

T. Slettengren.

Västerås Stad, Drätselkammaren, Västerås.

Efter anmodan av Sala—Gysinge—Gävle Nya Järnvägsaktiebolag få vi härmed bekräfta, att Sala—Gysinge—Gävle Järnvägsaktiebolags obligationslån av den 1 juli 1901, å vilket lån Staden tecknat borgen intill ett belopp av kr. 20,000:—, blivit till fullo inlöst, varvid samtliga obligationer blivit makulerade.

Högaktningsfullt

Stockholms Enskilda Bank Aktiebolag, Notariatavdelningen.

N. ERDMANN.

/H. Munck.

N:o 27.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till flicklärоverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed för Stadsfullmäktiges avgörande överlämna bifogade skrivelse från styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor innefattande framställning om fortsatt bidrag till bestridande av kostnaderna för verksamheten.

Ifrågavarande framställning avser anslag för ändamålet enligt oförändrade grunder.

Efter i ärendet verkställd utredning får drätselkammaren tillstyrka, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att för tiden 1 juli 1937—30 juni 1938 anslå 7,447 kronor motsvarande ränta efter 5 ½ % å stadens andel i byggnadskostnaden för läroverkets fastighet, 135,000 kronor, samt 1,650 kronor, motsvarande ränta efter samma procentsats å ett stadens lån till läroverket å 30,000 kronor,

att för samma tid bidraga till vid läroverket anställda lärarinnors ålderstillägg och pensionsavgifter med beträffande ålderstilläggen halva det belopp, staten anslår för samma tid samt beträffande pensionsavgifterna i överensstämmelse med Stadsfullmäktiges i samma ärende den 31 mars 1910 fattade beslut och de grunder, som finnas angivna i Kungl. Kungörelsen den 23 december 1910, samt

att ovannämnda anslagsbelopp skola i vad de motsvaras av angivna beräknade räntor utgå av dessa räntemedel och i övrigt bestridas av uttaxerade medel.

Västerås den 4 februari 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Enligt Kungl. Maj:ts kungörelse angående ansökningar om statsunderstöd åt enskilda läroanstalter skall vid dylik ansökan bl. a. bifogas "handlingar,

N:o 27.
Ang. anslag till flickläroverket.

som visa, att kommun eller enskilda donatorer till skolans underhållande under tid, för vilken statsunderstöd sökes, dels lämna bidrag, vars värde för år räknat uppgår till minst samma belopp, som det sökta statsunderstödet, dels bidraga till de vid skolan anställda lärarinnornas ålderstillägg med hälften av det belopp, staten för samma ändamål tillskjuter, dels ock förklara sig villiga att bidraga till lärarinnornas pensionering enligt stadgade grunder.

Senaste anslagsperioden har omfattat tiden den 1 juli 1936—den 30 juni 1937. Då nu underdånig ansökan om förnyelse av statsunderstödet skall avse tiden den 1 juli 1937—den 30 juni 1938 och till Kungl. Skolöverstyrelsen insändas, får styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor härmed vördsamt anhålla

att Drätselkammaren ville hos Stadsfullmäktige göra framställning om förnyande för tiden den 1 juli 1937—den 30 juni 1938 av stadens årsanslag till nämnda läroverk; ävensom om förnyande av förbindelsen angående bidragen till lärarinnornas ålderstillägg och pensionsavgifter, allt i överensstämmelse med Stadsfullmäktiges beslut i ärendet under närmaste föregående år.

Västerås den 13 januari 1937.

Å Styrelsens för Västerås högre elementarläroverk för flickor vägnar:

S. LANDTMANSON.
Ordförande.

/Hjalmar Thyresson.

N:o 28.

Drätselkammarens skrivelse ang. kostnaden för nybyggnaden för köttbesiktningsbyrån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till Stadsfullmäktige av den 6 juni 1935 (se Stadsfullmäktiges handlingar 1935 n:o 73) anmälde drätselkammaren till Stadsfullmäktiges kännedom och under hemställan om godkännande av vissa av drätselkammaren då vidtagna åtgärder för uppförandet av nybyggnad för köttbesiktningsbyrå. Skrivelsen upptog jämväl uppgifter rörande byggnadskostnader, vilka, ehuru då ej närmare beräknade, förutsågos skulle komma att hålla sig mellan 30,000 och 40,000 kronor.

N:o 28.
Ang. kostnaden för nybyggnaden för köttbesiktningsbyrån.

Sedan numera nybyggnaden fullbordats får drätselkammaren härmed till Stadsfullmäktiges kännedom meddela, att de sammanlagda kostnaderna uppgå till 46,204 kronor 30 öre. Härtill torde framdeles komma vissa mindre kostnader för tomtens inhägnande.

Enligt Stadsfullmäktiges beslut den 28 maj 1931 anvisades för ändamålet bl. a. 50,000 kronor att utgå av reserverade köpeskillingsmedel. De slutliga kostnaderna hava sålunda visat sig stanna inom det nämnda anslaget å 50,000 kronor. Jämväl de blivande kostnaderna för inhägnaden av tomten torde framdeles böra bestridas av reserverade köpeskillingsmedel.

Västerås den 4 februari 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

N:o 29.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av tomter å Sandgärdet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan förslag till styckningsplan för del av stadsägorna n:ris 1665 och 1665 A (Sandgärdet) numera upprättats, torde försäljning av tomter inom området ifråga inom den närmare framtiden kunna taga sin början. Med hänsyn härtill hemställer nu drätselkammaren om bemyndigande till sådan försäljning.

Beträffande de blivande tomtpriserna torde dessa böra avvägas med hänsyn till de olika tomternas lägen ävensom till den bebyggelse, som må å tomterna anordnas. Åt drätselkammaren torde lämpligen på sedvanligt sätt böra uppdragas att närmare bestämma priserna för de enskilda tomterna.

Med överlämnande för Stadsfullmäktiges granskning av bifogade förslag till styckningsplan för del av stadsägorna n:ris 1665 och 1665 A får drätselkammaren alltså hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, försälja tomter inom i ärendet omförmälda område.

Västerås den 4 februari 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

N:o 29.

Ang. försäljning av tomter å Sandgärdet.

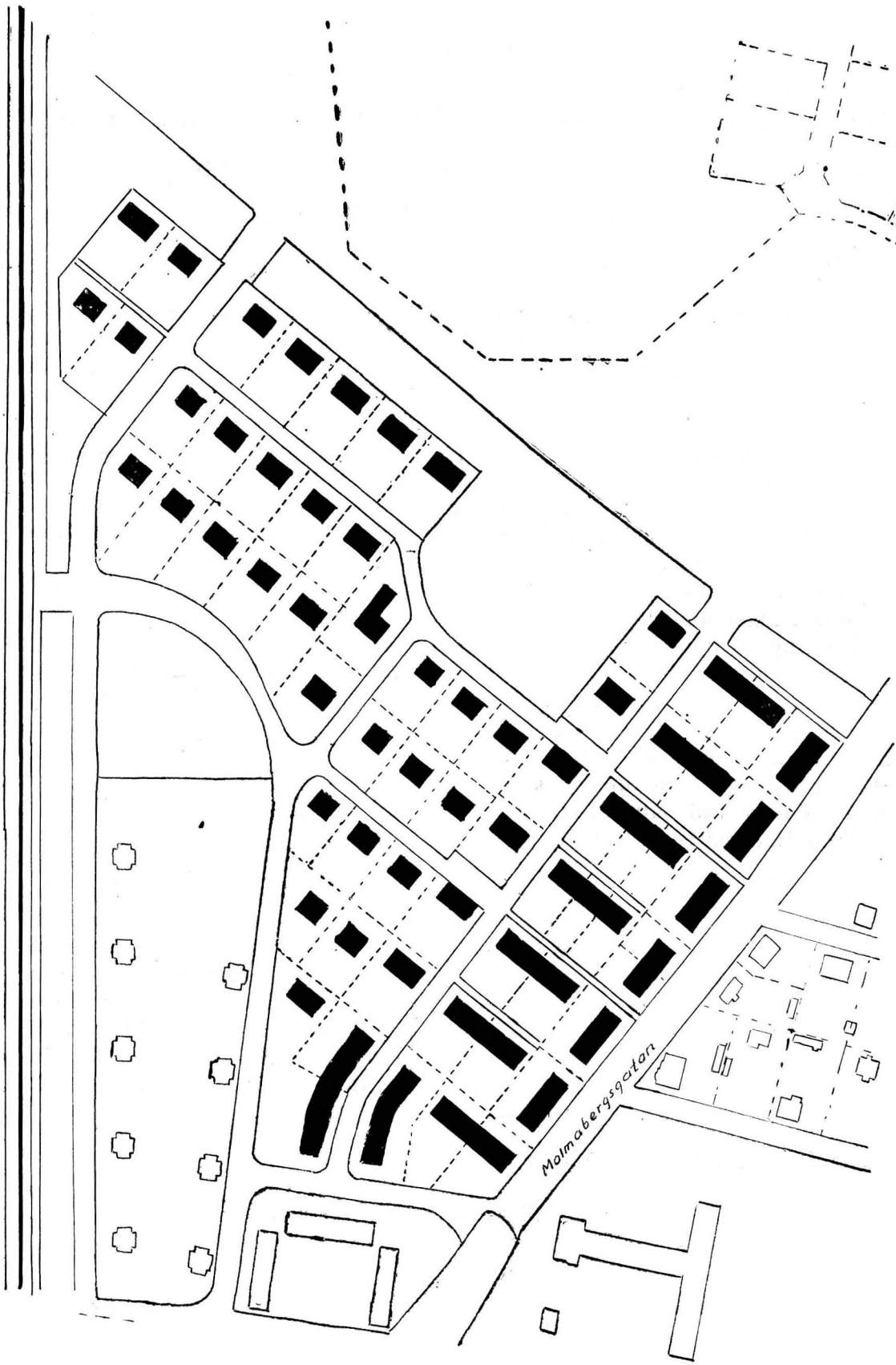

Styckningsplanen för det nya bostadsområdet på Sandgärdet, med de blivande byggnaderna markerade i svart.

N:o 30.

Drätselkammarens skrivelse ang. förvärv ev. genom expropriation av tomten n:r 6 i kv. Inge eller del därav för vidgning av Smedjegatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan åtskillig tid tillbaka föreligger till avgörande frågan rörande vidgning av Smedjegatan och Sturegatan till stadsplaneenlig bredd. För genomförandet av sådan vidgning erfordras i första hand, att staden disponerar all den mark, som behöver tagas i anspråk för ändamålet. Största delen av denna mark ägdes redan innan breddningsfrågan blev aktuell av staden och beträffande de områden, som befunno sig i enskild ägo hava förhandlingar med markägarna i samtliga fall utom ett lett till för staden antagbara resultat. Ägaren av tomten n:r 6 i kvarteret Inge, fiskhandlaren C. J. Eriksson, har nämligen framställt ersättningsanspråk, vilka befunnits uppenbart oskäliga och således icke kunnat av staden antagas. Under sådana förhållanden torde den planerade och enligt drätselkammarens mening önskvärda gatuvidgningen kunna genomföras endast under förutsättning, att marken förvärvades tvångsvis och efter värdering av opartisk nämnd. Staden skulle med andra ord använda sig av expropriationsförfarande. Därest staden nu skall kunna genomföra vidgningen torde, sedan alla underhandlingar visat sig fruktlösa, nämnda förfarande vara enda möjliga utvägen. Med hänsyn till vissa för ändamålet i ärendet vidtagna dispositioner anser drätselkammaren, att gaturegleringen snarast bör påbörjas och fullföljas.

Med stöd av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

> *att* bemyndiga drätselkammaren att på sätt kammaren kan finna lämpligt och eventuellt medelst expropriation få förvärva för reglering av Smedjegatan och Sturegatan erforderlig mark av tomten n:o 6 i kvarteret Inge, jämte därå uppförda byggnader ävensom den mark, som i händelse av expropriationsförfarande staden kan nödgas lösa utöver nyssnämnda markområde.

Västerås den 4 februari 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

N:o 31.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggning av transformatorstationer och elektriska ledningar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan vatten- och gasverksstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige av den 26 januari 1937 hemställt om anslag *dels* å 43,500 kronor till ny transformatorstation i Rudbecksparken samt lågspänningsjordkablar i Vasa-, Linné-, Tessin-, Vallin- och Brahegatorna, *dels* å 24,000 kronor till elektrisk utrustning av en underjordisk transformatorstation i Kopparbergsvägen samt lågspänningsjordkablar i Timmermans- och Karlsgatorna, *dels* ock å 26,400 kronor till två nya transformatorstationer om tillsammans 200 KVA jämte högspänningsjordkabel för Haga, Freja, Malmaberg och centrallasarettet eller tillsammans anslag å 93,900 kronor, får drätselkammaren efter i ärendet verkställd utredning hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bifalla vatten- och gasverksstyrelsens hemställan,

att av beloppet ifråga, 93,900 kronor, 90,900 kronor skola bestridas med lånemedel och återstående 3,000 kronor, avseende del av de i styrelsens skrivelse under punkt 2 omförmälda kostnaderna skola utgå av elektricitetsverkets driftmedel för innevarande år, samt

att uppdraga åt drätselkammaren att underställa beslutet såvitt detta avser ovan angivna kostnaders bestridande med lånemedel, Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse.

Västerås den 4 februari 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den livliga byggnadsverksamhet, som råder vid gamla idrottsplatsen och närliggande områden, har gjort det nödvändigt att anlägga en transformatorstation på 2×250 kVA i Rudbecksparken samt att från densamma utdraga lågspänningsjordkablar i Vasa-, Linné-, Tessin-, Vallin- och Brahegatorna. Anläggningskostnaderna äro beräknade till 43,500:— kr.

N:o 31.
Ang. anläggning av transformatorstationer och elektriska ledningar.

För Västmanlands Folkblads nybyggnad i hörnet av Stora gatan och Karlsgatan bliver det nödvändigt att vidtaga åtgärder för införande av växelström, ävenså för planerade större fastigheter dels i hörnet av Kopparbergsvägen och Timmermansgatan, dels i hörnet av Timmermans- och Karlsgatorna och dels i fastigheten Allégatan 4 för industriell verksamhet därstädes. Den år 1930 i Kopparbergsvägen anlagda underjordiska transformatorstationen, genom vilken högspänningskablar passera, behöver fördenskull förses med elektrisk utrustning för 2×250 kVA samt därjämte jordkablar för växelström framdragas i Timmermansgatan samt i Karlsgatan från Timmermansgatan till Stora gatan, allt för en beräknad kostnad av 24,000:— kr. Som det i detta fall även avser utbyte av befintliga likströmsanläggningar mot växelström till en beräknad kostnad av 3,000:— kr., bör detta belopp utgå av verkets driftmedel, vilka som bekant under senare åren påförts anläggningar av dylikt slag.

Inom församhällena Haga, Freja och Malmaberg har under de senaste åren pågått en livlig byggnadsverksamhet. De nuvarande tvenne transformatorstationerna för dessa områden om tillsammans 80 kVA hava blivit överbelastade. Dessa stationer matas genom en luftledning, som går i sträckning förbi Gideonsberg och erhåller ström från en vid Loviseberg uppställd sektioneringstransformator, som ävenledes är överbelastad. Med hänsyn till de störningar, för vilka en dylik landsbygdslinje är utsatt, måste det anses olämpligt att mata så tättbebyggda områden genom en sådan ledning. För att säkerställa distributionen till de nämnda områdena erfordras två nya transformatorstationer om 100 kVA vardera, den ena placerad på samma plats som den nuvarande vid hörnet av Malmabergs- och Urgatorna i en mindre kiosk, den andra i hörnet av Tråddragare- och Utmarksgatorna i en underjordisk station i trottoaren. Därjämte erfordras en högspänningsjordkabel från befintligt transformatorhus vid korsningen mellan Malmabergs- och Odengatorna till de nya stationerna. Samtidigt som sektioneringstransformatorn vid Loviseberg genom här nämnda anordningar avlastas kunna de äldre transformatorstationerna slopas.

Då strömleveransen till Centrallasarettet för närvarande endast sker från ett håll, bör för säkerställande för strömavbrott i samband med anläggningarna för sistberörda områden en jordkabel anläggas från transformatorstationen vid korsningen mellan Tråddragare- och Utmarksgatorna till lasarettet, vilken på grund av det korta avståndet kräver en obetydligt kostnad, men innebär den stora fördelen, att sjukhuset sedermera kan matas från två håll. För senast berörda områden inkl. Centrallasarettet äro kostnaderna beräknade till 26,400:— kr.

På grund av det anförda hemställer styrelsen,

att Stadsfullmäktige ville av lånemedel anvisa:

1) till ny transformatorstation på 2×250 kVA i Rudbecksparken samt lågspänningsjordkablar i Vasa-, Linné, Tessin-, Vallin- och Brahegatorna 43,500:— kr.

N:o 31.
Ang. anläggning av transformatorstationer och elektriska ledningar.

2) till elektrisk utrustning av en underjordisk transformatorstation på 2×250 kVA i Kopparbergsvägen samt lågspänningsjordkablar i Timmermans- och Karlsgatorna 21,000:— kr.

3) till två nya transformatorstationer om tillsammans 200 kVA jämte högspänningsjordkabel för Haga, Freja, Malmaberg och Centrallasarettet 26,400:— kr. samt av elektricitetsverkets driftmedel anvisa 3,000:— kr. till de i punkt 2 upptagna anläggningarna.

Västerås den 26 januari 1937.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/*Gerh. Geston.*

N:o 32.

Beredningsutskottets förslag ang. val av en del kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 28 nästlidne januari beslöto stadsfullmäktige på därom gjord anhållan att befria följande personer från av dem innehavda kommunala förtroendeuppdrag nämligen

Kassören Einar Keijser från uppdraget att vara ordförande i fattigvårdsstyrelsen ävensom från uppdraget att vara ledamot av direktionen för ålderdomshemmets tuberkulosavdelning;

Svarvaren Hugo Carlström från uppdraget att vara ledamot av arbetslöshetskommittén, samt

Direktören Axel Sundström från uppdraget att vara ledamot av lönenämnden.

Härjämte beslöto stadsfullmäktige att uppdraga åt beredningsutskottet att till fullmäktige inkomma med förslag till respektive uppdrags återbesättande.

Till fullgörande av nämnda uppdrag får beredningsutskottet härmed föreslå stadsfullmäktige att utse

N:o 32. *Ang. val av en del kommunala förtroendemän.*

till ledamot av direktionen för ålderdomshemmets tuberkulosavdelning för tiden intill 1940 års utgång, Fru Ebba Berg,

till ledamot av arbetslöshetskommittén för tiden intill 1937 års utgång, förutvarande suppleanten i kommittén, förmannen Gunnar Larsson och till suppleant för samma tid efter Herr Larsson, metallarbetaren Erik Andersson, samt

till ledamot av lönenämnden för tiden intill 1937 års utgång, tubdragaren K. Engdahl.

Enär beredningsutskottet ännu icke är i tillfälle att lämna förslag till återbesättandet av uppdraget såsom ordförande i fattigvårdsstyrelsen efter Herr Keijser vill beredningsutskottet återkomma med förslag härutinnan framdeles.

Beredningsutskottet har uppmärksammat, att suppleant i byggnadsnämnden efter avlidne Byggnadssnickaren Otto Andersson ävensom ledamot av bestyrelsen för "Gustaf Wahlbecks gåva" efter avlidna Fru Anna Björnström, icke blivit utsedda, och får utskottet därför föreslå stadsfullmäktige att utse

till suppleant i byggnadsnämnden för tiden intill 1938 års utgång, Byggmästaren C. R. Törnblom, samt

till ledamot av bestyrelsen för "Gustaf Wahlbecks gåva", Fru Agnes Lönnroth.

Västerås den 10 februari 1937.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Paul Grante.

N:o 33.

Drätselkammarens skrivelse ang. nytt kontrakt med vattenfallsstyrelsen om strömleverans.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 26 nästlidne januari har vatten- och gasverksstyrelsen hemställt om stadsfullmäktiges godkännande av ett av Kungl Vattenfallsstyrelsen upprättat förslag till nytt kontrakt med staden rörande leverans av elektrisk energi.

Drätselkammaren, som verkställt granskning av kontraktsförslaget, har för sin del intet att erinra emot att detsamma av stadsfullmäktige antages. De reducerade taxor, som enligt förslaget skola tillämpas vid större strömförbrukning och uppenbarligen avse att stimulera förbrukningen, torde för staden kunna medföra vissa besparingar.

Drätselkammaren får alltså hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bifalla vatten- och gasverksstyrelsens ifrågavarande framställning.

N:o 33.
Ang. nytt kontrakt med vattenfallsstyrelsen om strömleverans.

Västerås den 11 februari 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och gasverkstyrelsen får härmed framlägga förslag till nytt kontrakt med Kungl. Vattenfallsstyrelsen rörande leverans av elektrisk kraft till Västerås. Vid statens kraftverk har nämligen under år 1936 utarbetats normaltaxor för leverans av elektrisk ström. I dessa taxor äro en del prisreduceringar företagna, vilket kunnat ske på grund av ökad avsättning av ström från verken. Prisreduktionerna innebära bland annat lägre pris vid ökad utnyttjningstid av strömmen. Som utnyttjningstiden — det antal timmar under året, verket tillgodogör sig den abonnerade kraften — ökat ganska avsevärt vid stadens elektricitetsverk under de två senaste åren, visa uppställda parallellberäkningar, att 1936 års normaltaxor äro för Västerås fördelaktigare än prisen i det nuvarande kontraktet med Vattenfallsstyrelsen, varför förslag till nytt kontrakt upprättats. I efterföljande är en parallell uppställd mellan prisen enligt nuvarande kontrakt och enligt föreslaget kontrakt.

nuvarande kontrakt		*föreslaget kontrakt*	
Fast årlig avgift	6.000 kr.	Fast årlig avgift	12.000 kr.
Bottenkraft: pr kilowatt och år	57.50 „	Bottenkraft: pr kilowatt och år	
		intill 2 000 kwt.	50 „
		över 2 000 „	45 „
Toppkraft: d:o	25.— „	Toppkraft: pr kilowatt och år	20 „
Per kilowattimme och år:		Pr kilowattimme och år:	
Bottenkraft: intill 4 700 000 kwt	1,00 öre	Bottenkraft: intill 4 000 tim. utnyttjningstid	1,50 öre
vid 4 000 tim. utnyttjningstid, minskat med 4 700 000 kwt	1,75 „		
över 4 000 tim. utn.-tid....	1,50 „	över 4 000 tim. utn.-tid....	1,00 „
Toppkraft: per kwt.	4,00 „	Toppkraft: per kwt	4,00 „

N:o 33. *Ang. nytt kontrakt med vattenfallsstyrelsen om strömleverans.*

Rabatt å bottenkraft:		Rabatt å bottenkraft för strömmängd, som erhålles om garanterad utn.-tid minskas med 2 000 tim. och det på så sätt erhållna talet multipliceras med abonnerad bottenkraft	0,25 öre
4 000 tim. utn.-tid, minskat med 4 700 000 kwt.	0,15 öre		

Av ovanstående uppställning framgår, att den fasta årliga avgiften ökas från 6 000 till 12 000 kr., men att i stället avgifterna pr kilowatt och år, de s. k. effektavgifterna, minskas, något som visat sig lämpligt vid stora leveranser, vilka i regel måste bygga på låga effektavgifter. Kilowattimmeprisen äro i viss mån omkastade i förslaget, i det att för grundförbrukningen är insatt ett högre pris, men däremot ett lägre för övrig ström, vilket innebär billigare ström vid god utnyttjningstid. Uppställningen av avgifterna är i förslaget enklare och överskådligare, vilket medför förenkling i uppmätning och uträkning.

En överslagsberäkning utvisar minskade utgifter för staden med omkring 3 600 kr. för 1936 och 10 000 à 12 000 kr. för innevarande år enligt förslaget.

Det slutliga kraftabonnemanget är i förslaget ökat från 3 225 till 3 300 kilowatt. Förslaget innehåller en klausul rörande ett visst tillägg för det fall dyrtid skulle inträffa, avseende ett tillägg av 0,25 % på strömavgifterna för varje hel enhet utöver 180, därest under något kalenderår medelvärdet av Socialstyrelsens levnadsomkostnadsindex överstiger 200. Vattenfallsstyrelsen förbehåller sig enligt förslaget rätt att direkt leverera ström till statens egna institutioner, exempelvis Flygverkstäderna och flygfältet, för det fall att dessa ej kunna träffa nöjaktig uppgörelse med staden. En del i övrigt vidtagna ändringar äro av mindre betydelse och innebära i de flesta fall vissa fördelar för staden.

Det nya förslaget till kontrakt skulle få tillämpas från ingången av år 1936. Kontraktstiden är liksom för det nuvarande kontraktet satt till den 31 december 1958.

Som det nya förslaget till kontrakt innebär för abonnemanget i sin helhet förmånligare villkor för staden än enligt nuvarande kontrakt, hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att stadsfullmäktige ville godkänna Kungl. Vattenfallsstyrelsens förslag till nytt kraftkontrakt att gälla från den 1 januari 1936 samt uppdraga åt vatten- och gasverksstyrelsen att å stadens vägnar underteckna detsamma.

Västerås den 26 januari 1937.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 33.
Ang. nytt kontrakt med vattenfallsstyrelsen om strömleverans.

Sekundärstation vid Västerås Litt. ÄT 14
Sekundärlinje till Västerås stad Litt. ÄL 141
Tertiärstation vid Västerås stad Litt. ÄT 1411
Abonnent N:r 1
Kilowatt max. 2100—3300.

KONTRAKT

mellan Kungl. Vattenfallsstyrelsen, här nedan kallad Styrelsen, och Västerås stad, här nedan kallad Abonnenten, angående leverans av elektrisk kraft.

§ 1.

På de i detta kontrakt angivna villkoren förbinder sig Styrelsen att leverera och Abonnenten att mottaga elektrisk kraft i form av trefasig växelström om normalt 50 perioder per sekund och c:a 6 300 volts huvudspänning. Leveransen fullgöres vid mätapparaterna i den transformatorstation, som Styrelsen uppfört invid Västerås.

§ 2.

Mom. 1.

A. Styrelsen förbinder sig att från och med den 1 januari 1936, dag och natt året om med de undantag, som finnas angivna i § 11 här nedan, tillhandahålla Abonnenten elektrisk kraft vid den i § 1 angivna leveranspunkten i den omfattningen, att Abonnenten kan uttaga en aktiv totaleffekt av tvåtusenetthundra (2 100) kilowatt, varav ettusenfyrahundra (1 400) kilowatt bottenkraft och sjuhundra (700) kilowatt toppkraft.

B. Abonnenten äger rätt att vid början av varje kalenderår öka den under A angivna totaleffekten med högst tvåhundra (200) kilowatt, dock är Styrelsen icke skyldig att tillhandahålla större sammanlagd totaleffekt än tretusentrehundra (3 300) kilowatt. Ökningen skall fördelas på botteneffekt och toppeffekt, så att den under varje år tillhandahållna toppeffekten icke överstiger femtio (50) procent av den högsta botteneffekt, som tillhandahållits enligt bestämmelserna i detta moment. Skriftlig anmälan om ökningen skall vara inkommen till Styrelsen senast den 1 december föregående år.

C. Abonnenten äger rätt att vid början av varje kalenderår minska den enligt bestämmelserna i A och B här ovan tillhandahållna botteneffekten till lägst nittio (90) procent av den högsta botteneffekt, som tillhandahållits enligt samma bestämmelser. Den tillhandahållna totaleffekten minskas därvid med samma belopp som den tillhandahållna botteneffekten. Skriftlig anmälan om minskningen skall vara inkommen till Styrelsen senast den 1 december föregående år.

D. Den totaleffekt respektive botteneffekt och toppeffekt, som Styrelsen

N:o 33. *Ang. nytt kontrakt med vattenfallsstyrelsen om strömleverans.*

under något år skall tillhandahålla Abonnenten enligt bestämmelserna i A, B och C här ovan kallas nedan den abonnerade totaleffekten respektive den abonnerade botteneffekten och den abonnerade toppeffekten.

E. Hindras Styrelsen av force majeure såsom strejk, lockout, krig, uppror, eldsvåda eller andra händelser, till vilka Styrelsen icke varit vållande, från utförandet av Styrelsens projekterade, för kraftleveransen erforderliga anläggningar, framflyttas tidpunkten för kraftleveransens utökande i motsvarande mån.

Mom. 2.

Abonnenten förbinder sig att icke utan Styrelsens skriftliga medgivande uttaga vare sig större aktiv effekt än den abonnerade totaleffekten eller större reaktiv effekt än som i kilovar räknat motsvarar sjuttiofem (75) procent av den aktiva effekt i kilowatt, för vilken effektavgift erlägges enligt § 7 mom. 1. Den uttagna aktiva resp. reaktiva effekten bestämmes därvid enligt § 7 mom. 2.

Skulle Abonnentens effektuttagning det oaktat överstiga de enligt detta moment tillåtna effektbeloppen, åligger det Abonnenten att för den överskjutande kraftuttagningen erlägga särskilda avgifter i enlighet med vad i § 7 mom. 1 E säges.

§ 3.

Mom. 1.

Abonnenten förbinder sig att, sedan Abonnenten, på sätt som avtalats i § 7 av ett mellan Styrelsen och Abonnenten den 29 juni och 3 juli 1915 ingånget köpekontrakt, medgivit Styrelsen rätt att avgiftsfritt över Abonnenten tillhörig mark framdraga ett kraftledningsknippe till den i § 1 omförmälda stationen, för de övriga kraftledningar, som Styrelsen framdrager över fastigheter, som ägas eller nyttjas av Abonnenten och rörande vilka avtal ännu ej träffats mellan parterna, upplåta mark för all framtid respektive under nyttjanderättstiden samt att om möjligt förskaffa Styrelsen rätt att framdraga sina kraftledningar över annan tillhörig, staden angränsande mark, allt på de villkor, som äro angivna i bifogade formulär till kontrakt om kraftledningsservitut, *bilaga n:r 1,* med iakttagande därjämte av att ersättningens storlek skall ifråga om skada å åker och skogsmark bestämmas enligt bifogade värderingsnormer, *bilaga n:r 2.*

Mom. 2.

Om det område, varöver Styrelsens ovan under mom. 1 omförmälda kraftledningar framgå, blir planlagt eller tages i anspråk för byggnadsverksamhet eller annat samhälleligt behov och det därvid visar sig önskvärt, att sträckningen av ledningarna ändras, är Styrelsen förpliktad att utföra sådan ändring av kraftledningarna, med undantag för *dels* de kraftledningar, som hava en driftspänning av 70 000 volt eller därutöver, *dels* de kraftledningar med lägre driftspänning, som äro dragna i samma sträckningar som de nyssnämnda. Dylika ändringar i sträckningen av Styrelsens kraftledningar skola ske på Styrelsens bekostnad och inom ett år efter därom av Abonnenten gjord skriftlig anmälan.

§ 4.

N:o 33.

Ang. nytt kontrakt med vattenfallsstyrelsen om strömleverans.

För uppmätning av Abonnentens kraftuttagning uppsätter och underhåller Styrelsen på sin bekostnad i den i § 1 omförmälda stationen följande mätare för trefassystem med oliksidig belastning jämte erforderliga mättransformatorer, vilka inkopplas på stationens sekundärsida före Abonnentens alla kraftförbrukande apparater:

a) en kilowattimmemätare, försedd med dels räkneverk, som angiver den av Abonnenten uttagna aktiva energien, dels effektvisare, som angiver den största efter senaste återställning under någon kvartstimme uttagna aktiva medeleffekten;

b) en kilowattimmemätare, försedd med dels räkneverk, som angiver den av Abonnenten totalt uttagna aktiva energien, dels subtraktionsinrättning med därtill hörande räkneverk, som angiver den aktiva energiuttagningen ovanför den effekt, nedan benämnd subtraktionsgränsen, för vilken mätarens subtraktionsinrättning är inställd. Subtraktionsgränsen skall vara inställd på den abonnerade botteneffekten;

c) om Styrelsen så finner lämpligt, en kilovartimmemätare, försedd med dels räkneverk, som angiver den av Abonnenten uttagna reaktiva energien, dels effektvisare, som angiver den största efter senaste återställning under någon kvartstimme uttagna reaktiva medeleffekten.

Abonnenten skall på sin bekostnad i den i § 1 omförmälda stationen uppsätta och underhålla mätare jämte erforderliga mättransformatorer, avsedda att göra samma mätningar som rörande Styrelsens mätare i denna paragraf angivits.

Mätapparaterna skola vara av typ, som Styrelsen bestämmer, och spärrade mot backgång.

Styrelsen och Abonnenten äro skyldiga att hålla sina mätapparater i fullt brukbart skick.

Styrelsen skall i den i § 1 omförmälda stationen utan kostnad för Abonnenten bereda plats för och framdraga erforderliga ledningar för inkoppling av Abonnentens mätare och mättransformatorer, samt där bereda plats för de Abonnentens apparater och instrument, som erfordras för åtta (8) stycken utgående kablar.

§ 5.

Mom. 1.

De i § 4 omförmälda mätarna skola avläsas av Styrelsen omkring den sista i varje månad på dag, varom Styrelsen underrättar Abonnenten. Samtidigt skola effektvisarna av Styrelsen återställas till nolläget. Abonnenten äger rätt att närvara vid avläsningarna. Vardera kontrahenten äger rätt att plombera båda kontrahenternas mätare. Kommer icke Abonnenten tillstädes efter sådan Styrelsens underrättelse, som nyss nämnts, resp. vid sådan kontrollering av mätare, som omförmäles i § 6 här nedan, äger Styrelsen likväl rätt att ensam bryta samtliga plomber på båda kontrahenternas mätare.

N:o 33.
Ang. nytt kontrakt med vattenfallsstyrelsen om strömleverans.

Styrelsen medgiver Abonnenten rätt att på lämplig tid erhålla tillträde till Styrelsens station för att besiktiga och avläsa mätarna.

Mom. 2.

Till grund för beräkningen av de i § 7 omförmälda avgifterna skola läggas månadsvärden, vilka med nedan i § 6 mom. 3 angivna undantag bestämmas såsom medelvärden av de effekt- resp. energibelopp, som enligt Styrelsens och Abonnentens motsvarande i § 4 omförmälda mätare uttagits mellan två på varandra följande avläsningar av mätarna.

§ 6.

Mom. 1.

Var och en av Styrelsens resp. Abonnentens i § 4 omförmälda mätare skall anses vara rättvisande, såvida icke genom kontrollering eller på annat sätt visats, att den av mätaren angivna totalenergien resp. för avgiftsberäkningen väsentligt effektvärde eller den på mätaren inställda subtraktionsgränsen med mera än tre (3) procent avviker från det rätta värdet.

Mom. 2.

Om det finnes anledning antaga större missvisning eller felinställning än den i mom. 1 angivna hos någon mätare eller om större avvikelse mellan Styrelsens och Abonnentens motsvarande mätare än den i mom. 3 angivna konstateras eller om Abonnenten skriftligen påfordrar mätarekontrollering, anordnar Styrelsen vid första lämpliga tillfälle kontrollering samt bestämning av subtraktionsgränsen och konstanterna för ifrågavarande mätare. Vid dylik kontrollering äger Abonnenten rätt att närvara.

För kontrollering av Abonnentens mätare genom Styrelsens försorg, som påfordrats av Abonnenten, skall Abonnenten till Styrelsen erlägga femtio (50) kronor. Därest missvisningen eller felinställningen befinnes överstiga de i mom. 1 angivna gränserna, skall Abonnenten till Styrelsen erlägga femtio (50) kronor även för sådan genom Styrelsens försorg verkställd kontrollering av Abonnentens mätare, som påfordrats av Styrelsen. För kontrollering av Styrelsens mätare, som påfordrats av Abonnenten, skall Abonnenten till Styrelsen erlägga femtio (50) kronor, såvida missvisningen och felinställningen visa sig understiga de i mom. 1 angivna gränserna.

Mom. 3.

För den tid, då någon av Abonnentens mätare angiver totalenergivärde eller för avgiftsberäkningen väsentligt effektvärde, som skiljer sig från det av Styrelsens mätare angivna motsvarande värdet med mera än fem (5) procent av sistnämnda, eller då större missvisning än den i mom. 1 angivna påvisats hos någon mätare, dock högst från och med debiteringsperioden näst före den, då avvikelsen eller missvisningen påvisades, förfares på följande sätt:

a) Om båda mätarna visa sig vara brukbara, bestämmas av månadsvärdena på det sätt, som angives i § 5 mom. 2 första stycket; dock tillämpas för de

mätare, vilkas missvisning överstiger den i mom. 1 angivna, de konstanter, som bestämts vid mätarnas kontrollering. N:o 33. *Ang. nytt kontrakt med vattenfallsstyrelsen om strömleverans.*

b) Om endast en mätare visar sig vara brukbar, anses månadsvärdena vara de av denna mätare angivna värdena; dock tillämpas, därest missvisningen överstiger den i mom. 1 angivna, den konstant, som bestämts vid mätarens kontrollering.

c) Om ingen mätare visar sig vara brukbar, bestämmas månadsvärdena såsom medelvärden av de närmast föregående och närmast efterföljande månadsvärden, som enligt Styrelsens bedömande äro brukbara, såvida icke kontrahenterna enas om annat bestämningssätt för månadsvärdena.

Mom. 4.

Skulle meningsskiljaktighet mellan Styrelsen och Abonnenten uppstå om mätarna eller avläsningarna, skall saken hänskjutas till avgörande av en opartisk, sakkunnig person eller institution, varom kontrahenterna enas, eller som, om detta ej sker, utses av Länsstyrelsen i Västmanlands län.

Kostnaden för dylikt avgörande bestrides av kontrahenterna till hälften vardera.

§ 7.

Mom. 1.

Avgifterna för den levererade kraften utgå med:

A. En fast avgift av tolvtusen (12 000:—) kronor per kalenderår.

B. En effektavgift av femtio (50:—) kronor per kilowatt och kalenderår för abonnerad botteneffekt intill tvåtusen (2 000) kilowatt och fyrtiofem (45:—) kronor per kilowatt och kalenderår för abonnerad botteneffekt därutöver, tjugu (20:—) kronor per kilowatt och kalenderår för den uttagna aktiva toppeffekten.

Effektavgift erlägges under varje år av kontraktstiden för minst sjuttio (70) procent av den abonnerade toppeffekten.

C. En energiavgift av ett och fem tiondels (1,5) öre per kilowattimme för uttagen aktiv bottenenergi intill ett energibelopp, motsvarande fyratusen (4 000) timmars utnyttjningstid per kalenderår för den abonnerade botteneffekten, och ett (1) öre per kilowattimme för därutöver uttagen aktiv bottenenergi, samt fyra (4) öre per kilowattimme för uttagen aktiv toppenergi.

Energiavgift för bottenkraft erlägges under varje kalenderår av kontraktstiden för minst ett energibelopp, motsvarande produkten av den enligt § 2 mom. 1 A abonnerade botteneffekten, och femtusen (5 000) timmar. Detta timantal utgör vid kontraktstidens början den garanterade utnyttjningstiden. Abonnenten äger under hela kontraktstiden rätt att efter skriftlig anmälan till Styrelsen från och med nästkommande kalenderår öka den garanterade utnyttjningstiden.

Vid ökning av den abonnerade botteneffekten enligt § 2 mom. 1 B skall den garanterade utnyttjningstiden för den totalt abonnerade botteneffekten

N:o 33. *Ang. nytt kontrakt med vattenfalls styrelsen om strömleverans*

icke understiga det vägda medelvärdet av den garanterade utnyttjningstiden för förutvarande och tvåtusen (2 000) timmar för nytillkommande abonnerad botteneffekt.

Vid minskning av den abonnerade botteneffekten enligt § 2 mom. 1 C skall den garanterade utnyttjningstiden efter minskningen uppgå till lägst samma timantal som för året närmast före minskningen.

Abonnenten erhåller för varje kalenderår en rabatt av tjugufem hundradels (0,25) öre per kilowattimme för det energibelopp, som utgör produkten av den abonnerade botteneffekten och den garanterade utnyttjningstiden minskad med tvåtusen (2 000) timmar.

D. Tilläggsavgifter enligt följande grunder:

1) Därest under något kalenderår medelvärdet av Socialstyrelsens levnadskostnadsindex överstiger tvåhundra (200), erlägger Abonnenten för ifrågavarande år en tilläggsavgift av tjugufem hundradels (0,25) procent av avgifterna enligt A, B och C här ovan för varje hel enhet, varmed nämnda medelvärde överstiger etthundraåttio (180).

2) Därest under något kalenderår medelvärdet av prisen per metrisk ton stora ångkol cif ostkusthamn enligt Kommerskollegii kommersiella meddelanden överstiger tjugufem (25) kronor, erlägger Abonnenten för den under ifrågavarande år uttagna aktiva energien en tilläggsavgift av ett hundradels (1,01) öre per kilowattimme för varje hel krona, varmed nämnda medelvärde överstiger tjugufem (25).

Därest de i 1) och 2) här ovan angivna uppgifterna rörande levnadskostnadsindex eller kolpris icke längre skulle utgivas eller om grunderna för deras beräkning skulle nämnvärt ändras, skola bestämmelserna under 1) och 2) här ovan ersättas med andra enligt Styrelsens bedömande likvärdiga bestämmelser.

E. De särskilda avgifter, som Styrelsen bestämmer för eventuell kraftuttagning utöver den enligt § 2 mom. 2 tillåtna.

Mom. 2.

a) Den under ett kalenderår uttagna aktiva totaleffekten anses vara medelvärdet av de två (2) högsta månadsvärdena under året.

b) Den under ett kalenderår uttagna aktiva toppeffekten anses vara skillnaden mellan den uttagna aktiva totaleffekten och den abonnerade botteneffekten.

c) Den under ett kalenderår uttagna reaktiva effekten anses vara medelvärdet av de två (2) högsta månadsvärdena under året.

d) Den uttagna aktiva totalenergien beräknas som summan av månadsvärdena enligt i § 4 a) angiven mätare jämte Abonnentens motsvarande mätare.

e) Den uttagna aktiva toppenergien beräknas som summan av månadsvärdena för energien ovanför subtraktionsgränsen enligt i § 4 b) angiven mätare jämte Abonnentens motsvarande mätare.

f) Den uttagna aktiva bottenenergien beräknas som skillnaden mellan den uttagna aktiva totalenergien och den uttagna aktiva toppenergien. **N:o 33.** *Ang. nytt kontrakt med vattenfallsstyrelsen om strömleverans.*

Mom. 3.

Det åligger Abonnenten att från och med den 1 januari 1936, på sätt i denna paragraf samt i § 8 här nedan säges, betala av Styrelsen enligt detta kontrakt tillhandahållen elektrisk kraft.

§ 8.

Betalningen erlägges i efterskott senast femton (15) dagar efter mottagandet av Styrelsens räkning till Älvkarleby Kraftverks kassakontor i Stockholm på följande sätt.

Efter utgången av varje kalenderkvartal erlägges:

dels en fjärdedel av den fasta avgiften,

dels en fjärdedel av effektavgiften för den abonnerade botteneffekten,

dels en fjärdedel av effektavgiften för det i § 7 mom. 1 B angivna minimibeloppet toppeffekt,

dels energiavgiften för den under debiteringsperioden uttagna aktiva energien beräknad efter ett och fem tiondels (1,5) öre per kilowattimme för bottenenergi och fyra (4) öre per kilowattimme för toppenergi.

Efter utgången av december månad varje år erlägges dessutom:

dels effektavgift för det effektbelopp, varmed den under året uttagna toppeffekten eventuellt överstiger det i § 7 mom. 1 B angivna minimieffektbeloppet,

dels eventuella tilläggsavgifter enligt § 7 mom. 1 D,

dels de särskilda avgifter, som eventuellt skola erläggas enligt § 7 mom. 1 E.

Vid samma tillfälle göres avdrag:

dels för den del av den uttagna energien, för vilken lägre avgift enligt § 7 mom. 1 C skall utgå,

dels för avbrott enligt § 11.

§ 9.

Mom. 1.

Abonnenten förbinder sig:

a) att, så länge Styrelsen på de villkor, som i detta kontrakt bestämts, åtager sig att leverera all den kraft, som är för Abonnentens behov erforderlig, icke utan Styrelsens skriftliga medgivande för täckande av sitt behov av bottenkraft själv använda eller till annan leverera elektrisk kraft från annan kraftkälla än Styrelsens och Abonnentens egna, inom Västerås stads gräns befintliga vattenkraftmaskineri. För täckande av sitt behov av toppkraft äger Abonnenten likväl rätt att utan Styrelsens hörande använda effekt från Abonnentens egna, inom stadens gräns befintliga värmekraftmaskineri intill ett effektbelopp av högst tjugu (20) procent av den vid varje tidpunkt abonnerade totaleffekten.

Skulle däremot Styrelsen icke på i detta kontrakt angivna villkor åtaga sig att leverera hela det ytterligare kraftbelopp, Abonnenten önskar

N:o 33.
Ang. nytt kontrakt med vattenfallsstyrelsen om strömleverans.

uttaga, är Abonnenten oförhindrad att från annat håll förskaffa sig detta nya kraftbelopp.

b) att icke utan Styrelsens skriftliga medgivande direkt eller indirekt leverera elektrisk kraft till förbrukare utanför Abonnentens på bifogade karta, bilaga n:r 3, med blåa begränsningslinjer angivna distributionsområde, med rätt dock för Abonnenten att utan Styrelsens hörande leverera elektrisk kraft till de av Västerås stads verk, som äro belägna utanför distributionsområdet;

c) att inom de delar av distributionsområdet, som ligga utanför Västerås stad leverera elektrisk kraft till var och en, som därom skriftligen anhåller hos Abonnenten och att beträffande nyssnämnda delar av distributionsområdet på Styrelsens anmodan för granskning och godkännande underställa Styrelsen:

dels villkoren för konsuments anslutande till Abonnentens distributionsanläggningar,

dels de taxor, enligt vilka sådan konsument skall erlägga avgift till Abonnenten.

Abonnenten är skyldig att beträffande sådana villkor och taxor verkställa de ändringar, som Styrelsen finner skäliga.

Om Abonnenten trots av Styrelsen gjord skriftlig anmodan icke fullgör sin här ovan stadgade leveransskyldighet efter av Styrelsen föreskrivna villkor och taxor, äger Styrelsen rätt att tillgodose distributionsområdets utanför Västerås stad belägna delars behov av elektrisk kraft på annat enligt Styrelsens bedömande lämpligt sätt.

d) att i erforderlig mängd leverera elektrisk kraft, som av Styrelsen tillhandahålles, till sådana statens institutioner, som äro belägna inom Västerås stad, till högst samma pris, som beviljas andra motsvarande konsumenter.

Mom. 2.

Abonnenten förbinder sig:

a) att icke utan Styrelsens skriftliga medgivande mekaniskt eller elektriskt sammankoppla det från Styrelsen matade trefasdistributionssystemet med annan kraftkälla än i § 9 mom. 1 a) här ovan omförmält kraftmaskineri; dock får dylik sammankoppling endast ske under förutsättning att kraftmaskineriet är så anordnat, att det icke inverkar störande på driften av Styrelsens anläggningar;

b) att, såvitt det är praktiskt möjligt och beror av Abonnentens anordningar, belasta de tre faserna så lika, att strömstyrkan vid mätapparaterna i den i § 1 omförmälda stationen i den mest belastade fasen icke med mera än tio (10) procent överstiger strömstyrkan i den minst belastade fasen;

c) att icke under den tid, då utsändning från svensk rundradiostation pågår, använda elektrisk apparat, som återverkar störande på nätanslutna radioapparater, samt att utfärda samma föreskrift för till Abonnentens anläggning anslutna konsumenter och vid behov kontrollera att denna föreskrift efterföljes;

N:o 33.
Ang. nytt kontrakt med vattenfallsstyrelsen om strömleverans.

d) att vid arbeten på sina elektriska distributionsanläggningar, såväl vid nyanläggning som vid utvidgning, förändring eller reparation, endast använda av Styrelsen godkända entreprenörer eller egen personal;

e) att i mån av tillgång mot skälig ersättning tillhandahålla personal för utförande av brådskande reparationer på Styrelsens kraftledning mellan Enköping och Västerås;

f) att städse på lämplig tid hålla distributionsanläggningarna tillgängliga för Styrelsens ombud;

g) att årligen i januari månad lämna Styrelsen meddelande om antalet och storleken av anslutna förbrukningsapparater.

Mom. 3.

Styrelsen förbinder sig att icke utan Abonnentens skriftliga medgivande direkt eller indirekt leverera elektrisk kraft inom Abonnentens distributionsområde till annan förbrukare än Abonnenten, med rätt dock för Styrelsen att utan Abonnentens hörande leverera elektrisk kraft dels till sådana elektriska kommunikationsföretag och övriga konsumenter, vilkas anläggningar delvis ligga innanför men till huvudsaklig del utanför distributionsområdet, dels till nytillträdande industriell kraftkonsument, som förbinder sig att endast för egen räkning använda den elektriska kraften samt att årligen från leveransens början erlägga normala kraftavgifter för minst femhundra (500) kilowatt, dels till statens institutioner och arbeten, dels till Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget.

I de fall, då bestämmelserna i detta moment skola äga tillämpning, skall Abonnenten i vad på Abonnenten ankommer medgiva Styrelsen rätt att framdraga erforderliga kraftledningar till konsumenterna ifråga.

Mom. 4.

Därest nytt område inkorporeras med Västerås stad, är Styrelsen, utan rubbning av de undantag, som omförmälas i mom. 3 av denna paragraf, skyldig att, om Abonnenten så påfordrar och vederbörande konsumenter härtill samtycka, på Abonnenten överlåta alla kontrakt om leverans av elektrisk kraft med konsumenterna inom nämnda område. Om annan överenskommelse ej träffas, är efter överlåtelsen Styrelsen skyldig att leverera och Abonnenten skyldig att mottaga, till Styrelsen betala och till konsumenterna leverera de i de överlåtna kontrakten angivna kraftbeloppen på de i nämnda kontrakt stadgade villkoren. Vid dylik överlåtelse av kontrakt äger Abonnenten rätt att från Styrelsen uttaga den för vederbörande konsumenter avsedda kraften vid den i § 1 omförmälda leveranspunkten på de i detta kontrakt stadgade villkoren.

Om Styrelsen på ovan angivet sätt på Abonneten överlåter kontrakt om leverans av elektrisk kraft till konsument inom det ifrågavarande området och därvid denna leverans av Styrelsen skall fullgöras vid den i § 1 här ovan omförmälda leveranspunkten, är Abonneten skyldig att till deras tekniska värde inlösa samtliga de Styrelsen tillhöriga anläggningar, vilka begagnats endast för leveransen ifråga.

N:o 33.
Ang. nytt kontrakt med vattenfallsstyrelsen om strömleverans.

Om inom det nyinkorporerade området elektriska anläggningar finnas, som tillhöra annan Styrelsens abonnent med distributionsrätt inom någon del av området ifråga och om av Styrelsen godkänd överenskommelse träffas mellan Abonnenten och denna kraftdistributör angående överlåtelse på Abonnenten av distributionsrätten inom denna del av det nyinkorporerade området, är Abonnenten skyldig att inlösa samtliga kraftdistributören tillhöriga elektriska anläggningar, som användas för kraftdistributionen inom nämnda område, till ett värde, varom Abonnenten och kraftdistributören enas.

Kan överenskommelse ej träffas angående ovannämnda lösningsvärden mellan Styrelsen och Abonneten respektive mellan Abonnenten och kraftdistributören, medgiver Abonneten, att dessa lösningsvärden bestämmas på sätt som i § 15 stadgas.

§ 10.

Mom. 1.

Abonnenten är skyldig att för Styrelsens granskning och godkännande inlämna kartor, ritningar och beskrivningar över Abonnentens högspänningsanläggningar, innan dessa utföras.

Mom. 2.

Styrelsen förbehåller sig rätt att besiktiga och avprova Abonnentens högspänningsanläggningar, innan de anslutas till Styrelsens distributionsnät.

Genom nämnda besiktning befrias varken Abonnenten eller den, som utfört anläggningarna, från dem enligt lag och förordning åliggande skyldigheter.

Mom. 3.

Det åligger Abonnenten:

att innan högspänningsanläggningarna tillkopplas, vidtaga de ändringar, som Styrelsen anser erforderliga för att erhålla betryggande driftförhållanden;

att hålla sina elektriska högspänningsanläggningar i gott skick i enlighet med gällande föreskrifter och så anordnade, att de icke återverka störande på driften av Styrelsens anläggningar, varande Abonnenten skyldig att härutinnan ställa sig till efterrättelse Styrelsens föreskrifter.

Mom. 4.

För utvidgningar och förändringar av Abonnentens högspänningsanläggningar gälla samma bestämmelser, som ovan i mom. 1, 2 och 3 äro angivna för nyanläggningar.

Mom. 5.

Skulle Styrelsens anläggningar tillfogas skada, beroende på sådana i Abonnentens egna anläggningar eller därifrån matade anläggningar förefintliga brister, som trots Styrelsens enligt denna paragraf lämnade föreskrifter icke inom skälig tid efter Styrelsens skriftliga, till Abonnenten ställda anmodan avhjälpts, är Abonnenten skyldig ersätta Styrelsen sådan skada.

§ 11.

N:o 33.
Ang. nytt kontrakt med vattenfallsstyrelsen om strömleverans.

Mom. 1.

Skulle Styrelsen till följd av force majeure, såsom strejk, lockout, krig, uppror, eldsvåda, olyckshändelse, iskravning eller andra naturföreteelser eller till följd av andra händelser, till vilka Styrelsen icke varit vållande, såsom brist på enligt Styrelsens bedömande användbart bränsle eller andra råmaterialier, bliva urståndsatt att tillhandahålla Abonnenten elektrisk kraft, upphör Styrelsens åtagande för den tid, som Styrelsen är urståndsatt att tillhandahålla kraft. Vid bedömandet av bränsletillgången skall icke medräknas bränsle, vilket per en miljon (1 000 000) effektiva värmeenheter kostar mera än tio (10) kronor i upplag vid Västerås.

Mom. 2.

Styrelsen är berättigad att för verkställande av reparationer, rengöring av spänningsförande delar och isolatorer, provningar, undersökningar, ändringar eller utvidgningar av ledningar, maskiner, apparater och dylikt tillfälligtvis avbryta kraftleveransen, om förhållandena enligt Styrelsens bedömande oundgängligen så kräva, men Styrelsen är skyldig att om möjligt förlägga sådana avbrott till sön- och helgdagar mellan kl. 8 och kl. 17; dock må sådana avbrott icke hava längre sammanlagd varaktighet än högst fem (5) timmar per dygn samt icke infalla under den mörka delen av dygnet. Styrelsen skall, om avbrottet kan förutses, i god tid förut underrätta Abonnenten om detsamma.

Mom. 3.

För varje avbrott i kraftleveransen av här ovan i mom. 1 och mom. 2 nämnda anledningar, samt för avbrott, vilka förorsakas av fel i eller bristande skötsel av Styrelsens anläggningar, äger Abonnenten, med nedan nämnda undantag, och försåvitt avbrottet varat mera än en hel timme, rätt att för det kalenderår, under vilket avbrottet inträffat, och för varje hel timme, som det varat, erhålla avdrag från effektavgiften per kilowatt med ett och fem tiondels (1,5) öre för bottenkraft och fem tiondels (0,5) öre för toppkraft.

Styrelsen är icke skyldig utgiva någon annan ersättning för avbrott i kraftleveransen.

Abonnenten äger dock icke rätt till dylikt avdrag för avbrott med sammanlagt högst fem (5) timmars varaktighet per sön- och helgdag under enbart den ljusa delen av dagen mellan kl. 8 och kl. 17.

Mom. 4.

Förorsakas avbrott av fel i eller bristande skötsel av Abonnentens ledningar och apparater eller ledningar och apparater, som matas från Abonnentens ledningar, göres intet avdrag. Det åligger Abonnenten att ofördröjligen undanröja orsaken till sådant avbrott och genast underrätta Styrelsens stationsbefäl vid Västerås sekundärstation, dels när felet upptäckts, dels när det sedermera avhjälpts.

N:o 33. *Ang. nytt kontrakt med vattenfallsstyrelsen om strömleverans.*

Mom. 5.

Styrelsen förbinder sig att ofördröjligen avhjälpa sådana fel i sina anläggningar, genom vilka kraftleveransen till Abonnenten inskränkes eller avbrytes.

§ 12.

Abonnenten skall själv bära det ansvar för skada, förorsakad av elektrisk ström från Abonnentens egna anläggningar, som enligt lagen den 27 juni 1902 eller vid skadans uppkomst gällande lag skulle drabba Styrelsen såsom ägare till anläggning, som har egen generator eller transformator, försåvitt icke Styrelsen varit vållande till skadan.

§ 13.

Mom. 1.

Skulle de enligt § 2 tillåtna effektbeloppen överskridas, äger Styrelsen rätt att, om Styrelsen så finner nödvändigt för Styrelsens anläggningars drift eller säkerhet, omedelbart göra avbrott i kraftleveransen, intill dess Abonnenten hunnit frånkoppla tillräckligt antal kraftförbrukande apparater; dock skall om möjligt anmodan därom göras per telefon eller annorledes, innan avbrott sker. För dylikt avbrott äger Abonnenten icke utbekomma någon ersättning från Styrelsen.

Mom. 2.

Styrelsen äger jämväl rätt att omedelbart göra avbrott i kraftleveransen till undvikande av allmän eller enskild fara, intill dess anledning till sådant avbrott upphört. För avbrott av detta slag göres samma avdrag i effektavgifterna som för avbrott på grund av force majeure enligt § 11.

Mom. 3.

Brister Abonnenten i annat fall än som i mom. 1 av denna paragraf avses, i fullgörandet av något, som enligt detta kontrakt åligger Abonneten, äger Styrelsen, därest rättelse är av brådskande natur, men densamma ej inom av Styrelsen förelagd skälig tid av Abonnenten vidtages, rätt att omedelbart göra avbrott i kraftleveransen, till dess rättelse skett. Något avdrag i den stadgade avgiften göres icke för dylikt avbrott. Ej heller erlägges skadestånd för sådant avbrott i kraftleveransen, för såvitt icke efter prövning, som i § 15 säges, framgått, att Styrelsens åtgärd icke varit befogad. Är av Styrelsen påfordrad rättelse icke av brådskande natur, må rättelsen anstå till efter sådan prövning, som i § 15 säges.

§ 14.

Detta kontrakt får icke utan Styrelsens skriftliga medgivande på annan överlåtas och ej heller intecknas.

§ 15.

Skulle meningsskiljaktighet uppstå mellan Styrelsen och Abonnenten angående tolkningen eller tillämpningen av detta kontrakt, skall, med undantag för

vad i § 6 mom. 4 är bestämt, saken hänskjutas till en opartisk, sakkunnig tremannanämnd eller institution, om vilken parterna enas, eller som, om detta ej sker, utses av överståthållareämbetet i Stockholm. Skulle kontrahent icke åtnöjas med det avgörande, som träffas av sålunda utsedd sakkunnig nämnd eller institution, är han berättigad att inom en månad efter han därav erhållit del, draga frågan under domstols prövning. Har ingendera kontrahenten inom nämnda tid instämt saken till domstol, är det beslut, som meddelats av nyssnämnda tremannanämnd eller institution, ovillkorligen bindande för kontrahenterna.

N:o 33. Ang. nytt kontrakt med vattenfallsstyrelsen om strömleverans.

§ 16.

Det mellan kontrahenterna den 21 maj och 6 juni 1935 upprättade kontraktet angående leverans av elektrisk kraft upphör att gälla den 31 december 1935 och ersättes av detta kontrakt.

§ 17.

Detta kontrakt upphör att gälla den 31 december 1958.

Med detta kontrakt, varav två lika lydande exemplar upprättats och utväxlats, förklara vi oss nöjda.

Västerås den 1937. Stockholm den 1937.

N:o 34.

Drätselkammarens skrivelse ang. anordnande av trafikdagar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 9 dennes hava kommitterade för anordnandet av trafikdagar i Västerås hemställt om ett förslagsanslag å 1,300 kronor för bestridandet av de i samband med nämnda trafikdagars anordnande uppkommande kostnaderna ävensom föreslagit att åt stadens byggnadschef måtte uppdragas att låta genom byggnadskontorets försorg utföra vissa närmare angivna arbeten för trafikdagarna.

Drätselkammaren har för sin del intet att erinra emot bifall till kommitterades framställning, varför kammaren sålunda hemställer, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att bifalla kommitterades för anordnandet av trafikdagar i Västerås framställning samt

N:o 34.
Ang. anordnande av trafikdagar.

att beloppet ifråga, 1,300 kronor, skall utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 11 februari 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning av en den 9 september 1936 dagtecknad till stadsfullmäktige ställd skrivelse från Nationalföreningen för Trafiksäkerhetens främjande (NTF) rörande ifrågasatt medverkan från stadsfullmäktiges sida till anordnandet av s. k. trafikdagar i Västerås, beslöto stadsfullmäktige den 29 oktober samma år att lämna den nämnda medverkan ävensom att tillsätta en kommitté härför och med uppdrag tillika att verkställa beräkning av det anslag, som för ändamålet kunde anses erforderligt.

Kommitterade hava nu verkställt förberedande utredning i ärendet och därvid i stora drag utarbetat en allmän uppläggning av ett program för de blivande trafikdagarna. Dessa skulle bliva till antalet två och såsom lämplig tidpunkt hava kommitterade tänkt sig första hälften av nästkommande april månad. Vid det förberedande arbetet på utformningen av programmet hava kommitterade i huvudsak följt de allmänna riktlinjer, som av NTF i detta avseende uppdragits.

Sålunda hava kommitterade tänkt sig, att en tämligen omfattande yttre propaganda skulle bedrivas, varigenom allmänhetens uppmärksamhet i största möjliga utsträckning skulle riktas på trafikdagarna. Denna propaganda skulle ske medelst affischer och genom broschyrer att utdelas till trafikanterna. Vidare hava kommitterade räknat med att den lokala pressen kommer att lämna sin medverkan till spridandet av upplysning i saken. En av de viktigaste momenten för trafikdagarnas genomförande torde komma att åvila polismyndigheterna. Det förutsättes nämligen, att polisen i största möjliga utsträckning lämnar sin medverkan med att tillhandagå trafikanterna med råd och upplysningar i trafikhänseende m. m.

Syftemålet med här omnämnda trafikdagar är att medelst upplysnings- och undervisningsverksamhet söka höja trafikkulturen hos trafikanterna och sålunda medelst söka nedbringa trafikolyckornas antal. Man bör då icke förbise, att undervisningsverksamhet bland skolungdom och det uppväxande släktet har sin stora betydelse. Kommitterade hava därför för avsikt att på programmet upptaga såväl muntlig undervisning som undervisning medelst film för stadens skolungdom. Därjämte torde en praktisk trafiklektion med någon skolklass kunna anordnas. Vidare böra kurser för lärare vid skolorna ävensom trafikföredrag för poliskåren hållas av därför kvalificerade krafter. För allmän-

heten böra anordnas trafikmöten, lämpligen på någon biograf i förening med förevisning av trafikfilmer. N:o 34, *Ang. anordnande av trafikdagar.*

Speciella trafikanordningar, såsom markerandet av övergångsställen medelst uppmålade linjer eller dylikt vid viktigare trafikpunkter m. m. böra vidtagas, varigenom allmänhetens intresse väckes.

Vad angår kostnaderna för genomförandet av trafikdagarna hava kommitterade så noggrant som varit möjligt på nuvarande utredningsstadium beräknat dessa till sammanlagt 1,300 kronor. Däri har jämväl upptagits ett mindre belopp till oförutsedda utgifter. Vid kostnadsberäkningarnas uppgörande hava emellertid kommitterade räknat med att vissa arbetsuppgifter såsom uppsättandet av affischer, uppmålandet av trafikmärken m. m. skulle kunna utföras genom stadens byggnadskontors försorg. Kostnaderna för nämnda arbetens utförande torde därigenom kunna bliva de lägsta möjliga.

Med stöd av vad sålunda anförts få kommitterade hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att till bestridandet av kostnaderna för anordnandet av trafikdagar i Västerås i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet angivna riktlinjer ställa till kommitterades förfogande ett förslagsanslag å 1,300 kronor, samt

att uppdraga åt stadens byggnadschef att låta genom byggnadskontorets försorg i enlighet med kommitterades anvisningar utföra de arbeten i samband med trafikdagarnas anordnande, som lämpligen kunna av byggnadskontoret utföras.

Västerås den 9 februari 1937.

För kommitterade:

CARL W. KARLSSON.

/Paul Grante.

N:o 35.

Drätselkammarens skrivelse ang. gäldande av kostnad för förbättringsarbeten i äldre hamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 21 juni 1934 beslöto stadsfullmäktige i enlighet med därom av drätselkammaren gjord hemställan *dels* att godkänna ett mellan staden och Aktiebolaget John A. Fors härstädes upprättat kontrakt rörande försäljning till bolaget av närmare angiven tomt vid stadens äldre hamn för spannmålslager-

N:o 35. *Ang. gäldande av kostnad för förbättringsarbeten i äldre hamnen..*

hus, *dels ock* att tillåta drätselkammaren att utan att avvakta Kungl. Maj:ts beslut över stadens framställning om statsbidrag till bekostandet av vissa i samband med nämnda tomtförsäljning till utförande av staden överenskomna hamnarbeten, igångsätta och fullfölja nämnda arbeten i avvaktan på statligt anslags beviljande.

I enlighet med ovan nämnda beslut påbörjades och fullföljdes hamnarbetena ifråga.

Uti motiveringen till sin berörda hemställan framhöll drätselkammaren bl. a., att det då planerade lagerhusets utnyttjande och därmed även tomtförsäljningen vore beroende av att vissa hamnförbättringsarbeten, såsom kajförstärkning, muddring m. m. utfördes. Kostnaderna härför beräknades preliminärt till 190,000 kronor. Hos Kungl. Maj:t anhöll drätselkammaren å stadens vägnar om statsbidrag med ⅔ av berörda kostnader. Slutligen framhöll drätselkammaren att även om statsbidraget skulle utebliva och staden sålunda själv bleve nödsakad att med undantag av 3,000 kronor varmed bolaget i händelse av uteblivet statsbidrag förbundit sig att tillskjuta, bekosta arbetena, det likväl vore en fördel för staden, att lagerhusbyggnaden uppfördes härstädes.

Med stöd av ovan refererad motivering fattade stadsfullmäktige beslut av angivet innehåll.

Till drätselkammaren har numera ingått meddelande, att Kungl. Maj:t lämnat den av drätselkammaren gjorda anhållan om statsbidrag utan bifall.

Enligt 1935 års bokslut hava kostnaderna för de utförda hamnarbetena uppgått till sammanlagt 190,884 kronor 11 öre. För täckandet av dessa kostnader finnes tillgängligt förutnämnda belopp om 3,000 kronor, varmed bolaget förbundit sig att bidraga. Återstående del av kostnaderna, vilka nu böra bliva föremål för slutlig täckning, utgöra således 187,884 kronor 11 öre.

Enligt drätselkammarens mening, vilken av hamnstyrelsen biträtts, torde förenämnda belopp lämpligen kunna gäldas av äldre hamnens inkomster med fördelning under 10 år.

Med stöd av vad sålunda anförts får drätselkammaren alltså hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att den i ärendet omförmälda, återstående del av kostnaderna 187,884 kronor 11 öre, för utförandet av berörda hamnförbättringsarbeten, skall täckas av äldre hamnens inkomster med fördelning under 10 år, samt

att första tiondelen av beloppet skall upptagas i stadens utgiftsstat för nästkommande år.

Västerås den 11 februari 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

N:o 36.

Beredningsutskottets förberedande yttrande ang. erinringar mot beslutad ändring i instruktionen för stadsläkarna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan beredningsutskottet anmodats avgiva förberedande yttrande i ärendet rörande vidtagande av sådan ändring i den av Kungl. Medicinalstyrelsen den 28 september 1934 fastställda instruktionen för Västerås stads tjänsteläkare, att uti § 11 i nämnda instruktion skulle införas en ny punkt 8:o) lydande "att utan särskild ersättning handhava läkarevården å stadens barnavårdsnämnds barnhem", får utskottet anföra följande.

Uti ärendet har numera Svenska Stadsläkareföreningen avgivit ett den 25 september 1936 dagtecknat till Kungl. Mdicinalstyrelsen ställt yttrande, i vilket föreningen på anförda skäl avstyrkt fastställelse av den föreslagna instruktionsändringen.

Förevarande ändring har tillkommit i fullt samförstånd med den befattningshavare för vilken instruktionen ifråga är gällande. Uppenbarligen har befattningshavaren själv ansett att det arbete, som på grund av den nya punktens bestämmelser skulle komma att åvila befattningshavaren är av sådan art, att det rätteligen bör ingå i nämnda befattningshavares ordinarie tjänsteåligganden och sålunda även införas i instruktionen. Beredningsutskottet är av den uppfattningen, att ett förbiseende vid instruktionens avfattande på sin tid begåtts, varigenom den nya punkten 8:o icke såsom sig bort då kommit att inflyta i instruktionen.

Med stöd av vad sålunda anförts får beredningsutskottet hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta att i yttrande till magistraten såsom sin mening framhålla, att Svenska Stadsläkareföreningens i ärendet gjorda avstyrkande bör av Kungl. Medicinalstyrelsen vid ärendets avgörande lämnas utan avsende.

Västerås den 10 februari 1937.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Paul Grante.

Till Magistraten i Västerås.

I skrivelse den 13 maj 1936 har Ni hemställt, att Medicinalstyrelsen måtte fastställa en av stadsfullmäktige i Västerås genom beslut den 26 mars 1936 antagen ändring i den av styrelsen den 28 april 1934 fastställda instruktionen för Västerås stads tjänsteläkare.

N:o 36.

Ang. erinringar mot beslutad ändring i instruktionen för stadsläkarna.

I yttrande den 16 juni 1936 har länsstyrelsen tillstyrkt att stadsfullmäktiges berörda beslut måtte vinna Medicinalstyrelsens fastställelse.

Efter det kompletterande upplysningar inkommit från Eder, hava yttranden infordrats och bekommits från styrelsen för Svenska stadsläkarföreningen och från stadsläkaren i Västerås och förste provinsialläkaren i Västmanlands län.

Innan Medicinalstyrelsen tar ärendet under slutlig behandling, har styrelsen velat sätta Eder och stadsfullmäktige i tillfälle att taga del av de anmärkningar och synpunkter, som kommit till synes i det av stadsläkarföreningens styrelse avgivna yttrandet.

Styrelsen får för den skull härmed till Eder överlämna samtliga till ärendet hörande handlingar och anhålla, att Ni ville, efter stadsfullmäktiges hörande, inkomma med det yttrande, handlingarna och stadsfullmäktiges eventuella beslut kunna föranleda.

Remisshandlingarna återförväntas.

På Kungl. Medicinalstyrelsens vägnar:

JOHN BYTTNER.

/C. B. v. Mentzer.

Stockholm den 28 januari 1937.

Till Kungl. Medicinalstyrelsen.

Sedan styrelsen för Svenska stadsläkarföreningen anmodats yttra sig angående föreslagen ändring i instruktionen för tjänsteläkarne i Västerås, får styrelsen härmed vördsamt anföra följande:

Den 28 april 1934 fastställdes instruktion för tjänsteläkarne i Västerås. Redan vid detta tillfälle hävdade styrelsen, att allt för mycket läkarpraktik lagts på förste stadsläkaren, vilkens tid borde reserveras huvudsaklign för den allmänna hälsovården. Vid fastställande av instruktionen yttrade Medicinalstyrelsen häröver följande: "Medicinalstyrelsen finner väl, att en förste stadsläkare i en så stor stad som Västerås med dess omfång och fortskridande utveckling bör kunna ägna sin huvudsakliga verksamhet åt den allmänna hygienen och allmänna sjukvården och genom sitt sakkunniga arbete häri gagna staden. Han bör då icke betungas med alltför mycken praktikverksamhet, men Medicinalstyrelsen förutsätter, att Västerås stad kommer att tillse att så icke blir fallet. Staden kan ju, om så blir erforderligt, exempelvis träffa avtal med annan i staden praktiserande läkare att biträda förste stadsläkaren vid den enskilda sjukvården inom hans distrikt." Huru litet stadsfullmäktige behjärtat detta uttalande, framgår av nuvarande framställning. Styrelsen kan i nuvarande stund ingalunda avvika från sin en gång fattade ståndpunkt i denna fråga: tider kunna komma, då förste stadsläkarens administrativa arbete tager den omfattning, att instruktionens bestämmelser ej kunna efterlevas, och på sådant sätt få, enligt styrelsens mening, instruktioner ej skrivas. Eller är det

meningen, att det hygieniska och administrativa arbetet i en stad av Västerås storlek skall bli ett andra-handsarbete? Då stadsläkareinstruktionerna de facto äro att uppfatta som kontrakt med städerna, måste dessutom bestämmelser, tillkomna på sådant sätt, som här tänkts, d. v. s. utan motsvarande reglering av lönen, betecknas som ingrepp i stadsläkarnes friheter. De kommunala myndigheternas press på tjänstemännen torde nog vara till fullo ådagalagd, även om den ej framgår av handlingarne i fråga; på grund härav måste utgången av denna framställning om instruktionsändring anses få en belysande betydelse för frågan om stadsläkarnes oberoende ställning inom samhället och deras därpå grundade förmåga att bekläda de statliga funktioner, som äro uttryckta i allmänna läkarinstruktionen.

N:o 36. *Ang. erinringar mot beslutad ändring i instruktionen för stadsläkarna.*

På grund härav måste Stadsläkarföreningens styrelse avstyrka förslaget. Styrelsen vill emellertid härtill foga, att tillvägagångssättet i städerna vid utom instruktionerna tillkommet arbete brukar vara, att stadsläkarne — eller andra läkare — åtaga sig arbetet mot överenskommet arvode. I detta fall synes så även ha skett i Västerås, då stadsläkaren åtagit sig att utföra arbetet gratis. Frågan är alltså löst och tarvar ur reel synpunkt enligt styrelsens mening ingen instruktionsförändring, vilken däremot närmast skulle kunna rubriceras som paragrafrytteri.

Jönköping och Norrköping den 25 september 1936.

På styrelsens för Svenska stadsläkarföreningens vägnar:

O. LUNDBORG.

/Wilh. Söderbaum.

N:o 37.

Drätselkammarens skrivelse ang. anskaffning av ytterplagg för brandmanskapet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige den 2 dennes har brandstyrelsen hemställt om ett anslag å 1,500 kronor för inköp av 20 stycken i ärendet närmare angivna trenchcoats för brandmanskapets behov.

Drätselkammaren, som vitsordar behovet av de i ärendet omförmälda klädesplaggen, tillstyrker för sin del att stadsfullmäktige måtte besluta

att bifalla brandstyrelsens framställning,

samt

N:o 37.
Ang. anskaffning av ytterplagg för brandmanskapet.

att kostnaderna ifråga, 1,500 kronor, skola bestridas med medel ur innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 11 februari 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti 1927 års utgiftsstat för brandväsendet upptogs under rubriken "Nyanskaffningar" ett anslag å 1,200 kronor för inköp av 20 stycken ytterplagg till brandmanskapet. Då dessa ytterplagg, som använts i närmare tio års tid, numera äro helt förslitna, erfordras nyanskaffning av motsvarande plagg. Brandstyrelsen har låtit verkställa undersökning rörande det för ändamålet lämpligaste klädesplagget och har därvid stannat för blå trenchcoats med löstagbart foder. Dylika trenchcoats har brandstyrelsen ur flera synpunkter funnit lämpligast bland annat med hänsyn till plaggens användbarhet såväl vinter- som sommartid och särskilt på grund av deras ändamålsenlighet såsom regnplagg. För att giva rockarna karaktären av uniformsplagg böra för brandkåren lämpliga emblem anbringas å exempelvis axelklaffarna. Kostnaderna belöpa sig till 75 kronor per rock eller för 20 stycken rockar sammanlagt 1,500 kronor.

Med stöd av vad sålunda anförts får brandstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att ställa till brandstyrelsens förfogande ett anslag å 1,500 kronor för inköp av 20 stycken i ärendet omförmälda trenchcoats.

Västerås den 2 februari 1937.

För brandstyrelsen:

JOHAN SVENSSON.

/Paul Grante.

N:o 38.

Drätselkammarens skrivelse ang. anordnande av kälkbackar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige för yttrande till drätselkammaren remitterat en av fruarna Ebba Berg, Ebba Holmström, Anna Vestberg och Anna Lundell såsom motion upptagen framställning, att stadsfullmäktige måtte uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga åtgärder för anläggandet av kälkbackar inom stadens område, får drätselkammaren anföra följande.

Drätselkammaren har låtit verkställa utredning i ärendet såväl ifråga om lämpliga platser för anordnandet av kälkbackar som även rörande anläggningskostnaderna härför. Såsom för ändamålet lämpliga platser vill drätselkammaren förslagsvis nämna Biskopsgatans västra och mittersta del närmast Djäkneberget, Borgmästarvreten samt Rudbecksparken. Vissa avspärrningar måste i sådant fall företagas. Tillstånd härtill meddelas av magistraten.

Anläggningskostnaderna hava beräknats till 2,500 kronor.

Då drätselkammaren är ense med motionärerna om behovet av lämpliga kälkbackar, får kammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att uppdraga åt drätselkammaren att på sätt och på platser, som kammaren kan finna lämpliga låta vidtaga åtgärder för anläggning av kälkbackar, samt

att för bestridande av kostnaderna härför ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å 2,500 kronor att utgå ur innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 11 februari 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Undertecknade vilja härmed fästa stadsfullmäktiges uppmärksamhet på önskvärdheten av att något göres för att ge barnen tillfälle att idka de friluftslekar, som även en så snöfattig vinter som denna kan medföra. Barnen ha

N:o 38. *Ang. anordnande av kälkbackar.*

visserligen Arosvallens isbana att vara på, en möjlighet, som flitigt begagnas, men detta är inte tillräckligt, i synnerhet icke med tanke på de mindre barnen. Många barn få i regel taga gatan till lekplats. Men det är en olämplig sådan, detta ur flera synpunkter. Dels medför den starka trafiken faror för barnen själva, ävenså kunna de genom sin framfart bli en fara för andra trafikanter, särskilt äldre personer, som icke så snabbt kunna vika undan för en framilande spark eller kälke. Inte minst med hänsyn till trafiksäkerheten synes det därför vara nödvändigt att något göres för att stävja det alltmer tilltagande bruket bland barnen att använda stadens gator som kälkbackar.

Att detta bruk tagit så stor omfattning torde vara beroende på att särskilda områden eller anordningar för kälkåkning saknas. En lösning av frågan vore att begagna s. k. konstgjorda kälkbackar av trä att placeras på lämpliga platser. Man skulle kunna tänka sig Djäknebergsslätten, någon av stadens parker och Viksängsgärdet. Dessa backar skulle lätt kunna monteras upp och tagas ned efter "säsongens" slut. På kvällen kunde de avspärras med bommar, så att de icke missbrukades på något sätt. De skulle endast vara avsedda för de små att roa sig på. Dessutom skulle man mycket väl kunna anordna isbanor för barnen, t. ex. vid planteringen vid Utanbygatan samt på Viksängsgärdet.

I varje fall borde det tagas under övervägande, om icke någon av backarna i staden, t. ex. Skepparbacken, kunde avlysas för annan trafik, så att barnen utan fara kunde ägna sig åt kälkåkning där. En backe, som visserligen inte är så bra men dock är ganska omtyckt, är den vid Djäknebergets östra sluttning, alldeles invid skolan. Där skulle man med ett par bockar mycket väl kunna avstänga den lilla bit av Hållgatan, som här beröres, samt hänvisa trafikanter att taga den obetydliga omvägen ned till Biskopsbron. Därigenom skulle barnen ostörda kunna fara på kälke eller skida nedför backen och långt ut i planteringen vid Biskopsgatan.

Vi hemställa till stadsfullmäktige att behjärta denna sak och uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga skyndsammast möjliga åtgärder för att tillgodose de i motionen angivna önskemålen.

Västerås den 22 januari 1937.

Ebba Berg. *Ebba Holmström.*

Anna Vestberg. *Anna Lundell.*

N:o 39.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av mark för tomtreglering i kv. Norna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Av ålder bestående fastighetsindelning innehåller tomten n:r 10 i kvarteret Norna tillhörig Fastighetsaktiebolaget Muraren och belägen i hörnet av Slottsgatan och Skepparbacken en areal av cirka 918 kvm. Utmed Slottsgatan och gränsande intill tomten äger staden en triangelformig markfigur med en areal av 28,8 kvm. samt mellan Skepparbacken och tomten ifråga en markremsa om 12,3 kvm. Genom numera upprättat preliminärt förslag till tomtindelning för del av kvarteret Norna hava dessa båda markfigurer tillagts tomten n:r 10. Ägaren till denna tomt bör alltså av staden förvärva markområdena ifråga.

Med hänsyn härtill får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för genomförandet av ifrågavarande tomtreglering bemyndiga drätselkammaren att på villkor, som drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga försälja i ärendet omförmälda båda markfigurer om tillhopa 41,1 kvm.

Västerås den 11 februari 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

N:o 40.

Drätselkammarens skrivelse ang. stadsplaneändring betr. kv. Njord.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 3 dennes har byggnadsnämnden hemställt, att fullmäktige måtte antaga vid skrivelsen fogade genom byggnadsnämndens försorg upprättade förslag till ändring av stadsplanen för kvar-

N:o 40. *Ang. stadsplaneändring betr. kv. Njord.*

teret Njord samt till stadsplanebestämmelser för samma kvarter ävensom att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Drätselkammaren, som verkställt granskning av de upprättade förslagen, har för sin del intet att erinra emot desamma och hemställer därför, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bifalla byggnadsnämndens ifrågavarande hemställan.

Västerås den 11 februari 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På framställning av vederbörande markägare har byggnadsnämnden låtit utarbeta förslag till ändring i stadsplanen för kvarteret Njord samt förslag till stadsplanebestämmelser för samma kvarter.

Förslaget avser sådan ändring av kvartersgränsen mot Sturegatan i hörnet av Sturegatan och Trädgårdsgatan, att denna brytes med rät vinkel mot Trädgårdsgatan till ett mått, motsvarande den tillåtna husbredden utefter Trädgårdsgatan.

Den föreslagna bebyggelsen utgöres huvudsakligen av bostadshus i tre våningar utefter gatan med en fri öppning i sydvästra delen mot Sturegatan. På gården föreslås i mindre utsträckning bebyggelse för hantverksindustri till en och två våningars höjd.

Den för området gällande stadsplanen har fastställts genom Kungl. brev den 14 maj 1915.

För området ha fastställts provisoriska byggnadsföreskrifter genom Kungl. brev den 25 januari 1935.

Med överlämnande av karta i ärendet jämte tillhörande beskrivning samt utdrag av byggnadsnämndens protokoll den 3 februari 1937, § 61, får byggnadsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta antaga ändring i stadsplanen för kvarteret Njord samt stadsplanebestämmelser för samma kvarter enligt det föreliggande förslaget ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Västerås den 3 februari 1937.

På byggnadsnämndens vägnar:

CARL HENNING.

/Martin Lindheimer.

N:o 40.
Ang. stadsplaneändring betr. kv. Njord.

BESKRIVNING

till

Förslag till ändring av stadsplanen samt förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Njord i Västerås stad.

Förslaget avser sådan ändring av kvartersgränsen mot Sturegatan i hörnet av Sturegatan och Trädgårdsgatan, att denna brytes med rät vinkel mot Trädgårdsgatan till ett mått, motsvarande den tillåtna husbredden utefter Trädgårdsgatan.

Den föreslagna bebyggelsen utgöres huvudsakligen av bostadshus i tre våningar utefter gatan med en fri öppning i sydvästra delen mot Sturegatan. På gården föreslås i mindre utsträckning bebyggelse för hantverksindustri till en och två våningars höjd.

Den för området gällande stadsplanen har fastställts genom Kungl. brev den 14 maj 1915.

För området ha fastställts provisoriska byggnadsföreskrifter genom Kungl. brev den 25 januari 1935.

Följande stadsplanebestämmelser för området föreslås till fastställelse med upphävande av förut gällande bestämmelser.

§ 1.

Områdets användning.

Med S betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden må dock medgiva inredning av mindre garage och lokaler för handel.

Med I_h betecknat område får inredas endast för hantverksindustri av sådan karaktär, att den icke genom buller, rök, lukt eller på annat sätt kan verka störande för angränsande bostadsbebyggelse. Bostäder må jämväl här inredas för bevakningsändamål.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 3.

Gård.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas och får där ej heller anordnas källare.

§ 4.

Fönster till bonings- och arbetsrum.

Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indraget från område, betecknat med punktprickning, får mot nämnda område förses med fönster.

N:o 40.

Ang. stadsplaneändring betr. kv. Njord.

§ 5.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnads taklist förläggas på högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i romben angiver.

§ 6.

Våningsantal.

Å med III, II eller I betecknat område får byggnad uppföras med högst tre (3), två (2) eller en (1) våningar.

§ 7.

Vindsinredning.

Å med III, II eller I betecknat område får vind icke inredas för bostadsändamål eller därmed likställda behov.

§ 8.

Takfall.

Tak över oinredd vind skall givas en lutning mot horisontalplanet av högst trettio (30) grader.

Tak å byggnad, som betecknats med bokstaven P inom triangel, skall göras plant.

§ 9.

Byggnadsmaterial.

Å med III, II eller I betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

§ 10.

Plantering.

Å med punktprickning betecknat område skall plantering anordnas.

§ 11.

Avskärning av hörn å byggnad.

Med streckning betecknat område skall i höjd med angränsande gator vara tillgängligt för allmän gångtrafik, varvid den fria höjden under eventuellt utskjutande byggnadspartier ej får understiga tre och en halv (3,5) m. Detta områdes inre begränsning skall antingen utgöra en rät linje av minst tre (3) meters längd, bildande lika stora vinklar mot vardera gatulinjen, eller ock givas bågform, varvid bågen får överskjuta denna linje med högst trettio (30) cm. Smärre avvikelser härifrån må dock av byggnadsnämnden i särskilt fall kunna

medgivas, och må nämnden jämväl äga medgiva annan anordning, som prövas i motsvarande grad tillgodose trafiken.

N:o 40.
Ang. stadsplaneändring betr. kv. Njord.

§ 12.

Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt, må för vissa byggnadspartier smärre avvikelser kunna medgivas beträffande gränser mellan olika bestämmelseområden samt från vad ovan stadgats angående hushöjd, våningsantal och taklutning.

§ 13.

Övergångsbestämmelser.

Å tomt i kvarteret Njord får nybyggnad ej uppföras och till nybygnad hänförlig ändring av befintlig byggnad ej vidtagas, så länge någon byggnad i strid mot stadsplanen helt eller delvis kvarligger å med prickning betecknad del av tomten.

Sådan befintlig mindre utbyggnad över fastställd byggnadslinje mot gård, som byggnadsnämnden prövar vara till ringa men för dagerförhållandena inom kvarteret, utgör dock ej hinder mot till nybyggnad hänförlig åtgärd.

Inom vid gata belägen byggnad må, utan hinder av vad i första stycket sägs, till nybyggnad hänförlig ändring vidtagas, såvida byggnadens volym eller våningsantal ej därigenom ökas.

Vid uppförande av nybyggnad får bonings- eller arbetsrum ej anordnas så, att det hämtar dager uteslutande från fönster vettande mot en på mindre avstånd än 9 m. belägen byggnad å granntomt, därest fönstrets underkant befinner sig lägre än väggens övre avslutning mitt för fönstret.

Västerås den 16 december 1936.

F. Schiött. *Sven Ahlbom.*

N:o 41.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning och köp av mark för reglering av tomten n:r 12 i kv. Mina samt angränsande delar av Stora gatan och Källgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom av bifogade ritning framgår skall enligt fastställd tomtindelning i tomten n:r 12 i kvarteret Mina ingå bland annat av staden tillhöriga tomten n:r 5 cirka 412 kvm, däri inbegripen jämväl viss gatumark för Stora gatan. Enligt samma tomtindelning skall återstående del av tomt n:r 5 cirka 90 kvm tilläggas tomten nr 13.

N:o 41.

Ang. försäljning och köp av mark för reglering av tomten n:o 12 i kv. Mina samt angränsande delar av Stora gatan och Källgatan.

Uti skrivelse till drätselkammaren av den 10 nästlidne januari har Odd Fellow logen n:r 7 Vestmannia anhållit att av staden få förvärva berörda tomt n:r 5 om sammanlagt cirka 502 kvm. Härigenom skulle den fastställda tomtindelningen i denna del kunna genomföras.

För reglering av Stora gatan och Källgatan åligger det staden att tillösa sig för den förstnämnda gatan 66 kvm och för den sistnämnda 29 kvm eller sammanlagt 95 kvm. Denna gatumark äges av logen Vestmannia.

I samband med framställningen om köp av tomtmarken hemställer logen, att staden måtte tillösa sig gatumarken, därvid löseskillingen för den senare skulle gå i avräkning mot köpeskillingen för tomtmarken.

Då drätselkammaren anser det önskvärt att en reglering av äganderättsförhållandena till marken i enlighet med den fastställda tomtindelningen nu kommer till stånd, bör uppgörelse härom träffas med logen Vestmannia.

Drätselkammaren får därför hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga drätselkammaren att på villkor, som drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga till Odd Fellow logen n:r 7 Vestmannia försälja i ärendet omförmäld tomtmark ävensom att av logen för stadens räkning förvärva angivna gatumark.

Västerås den 11 februari 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

N:o 42.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av fastigheten n:r 1 i kvarteret Frej m. m.

Uti skrivelse till drätselkammaren har Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförenings Moderförening i Västerås u. p. a. hemställt att få inköpa staden tillhöriga tomten n:o 1 i kvarteret Frej. Enligt uppgift avser föreningen att genom förvärvet bereda möjligheter att å tomten uppföra ett större bostadshus med andelsägare i huset såsom hyresgäster.

I anledning av nämnda hemställan har drätselkammaren låtit verkställa utredning i ärendet.

Ifrågavarande tomt, som innehåller en areal av 1335,5 kvm, har för sistförflutna året åsatts ett taxeringsvärde av 50.000 kronor. Av detta värde

N:o 42.
Ang. försäljning av fastigheten n:r 1 i kv. Frej m. m.

utgör dock 30.000 kronor s. k. bevillningsfritt belopp. I övrigt fördelar sig taxeringsvärdet med 9.600 kronor på tomtvärde och 10.400 kronor på byggnadsvärde.

Den å tomten nu befintliga bostadsbyggnaden innehåller tre lägenheter om vardera två rum och kök samt en lägenhet om ett rum och kokvrå. Två av de förstnämnda lägenheterna äro upplåtna såsom bostäder åt skolvaktmästare och hava dessa bostadsförmåner åsatts ett värde av 700 kronor per år och lägenhet. För den återstående tvårumslägenheten åtnjuter staden en årlig hyresinkomst av 600 kronor och för enrumslägenheten 200 kronor per år. Sammanlagda bokförda hyresinkomsterna av fastigheten uppgå således till 2.200 kronor årligen.

Vid de förhandlingar, som förts med bostadsföreningen i ärendet har föreningen erbjudit sig att för tomten med däråuppförda byggnader erlägga en köpeskilling av 25.000 kronor, vilket pris räknat enbart såsom markpris skulle utgöra cirka 18 kronor per kvm.

För att klargöra hur en försäljning av fastigheten till det erbjudna priset skulle i ekonomiskt hänseende komma att ställa sig för staden, torde först böra nämnas, att den å tomten befintliga bostadsfastigheten är synnerligen bristfällig och tarvar inom den allra närmaste tiden en genomgripande reparation. Kostnaderna för en sådan torde taga i anspråk inkomsterna av fastigheten för en lång tid framåt.

Visserligen kommer den erbjudna köpeskillingens beräknade ränteavkastning icke att uppgå till nuvarande hyresinkomster men de fördelar, som dock äro att vinna genom anbudets antagande, torde motivera försäljning på angivna villkor.

Såsom förut nämnts avser föreningen att nedriva de å tomten nu befintliga byggnaderna samt därstädes uppföra ett bostadshus ägt av bostadsförening. Uti folkskolestyrelsens härvid fogade skrivelse i ärendet tillstyrker styrelsen, att försäljning av tomten sker samt ställer därvid såsom villkor, att bostadsföreningen i den blivande nya fastigheten bereder bostäder för två skolvaktmästare mot vederbörlig engångsinsats och årlig avgift av staden. Engångsinsatsen har beräknats till cirka 5.000 kronor för båda lägenheterna och den fasta årliga avgiften till cirka 20 kronor per kvadratmeter golvyta. De två ifrågasatta vaktmästarebostäderna torde komma att innehålla en golvyta av sammanlagt omkring 120 kvadratmeter. Årliga avgiften skulle sålunda komma att uppgå till cirka 2.400 kronor för båda. De beräknade ränteinkomsterna av köpeskillingen täcka alltså delvis denna årliga avgift. Härtill kommer att staden icke behöver vidkännas kostnader för reparation av de nuvarande bristfälliga lägenheterna utan kan utan sådana utgifter erbjuda berörda befattningshavare tidsenliga bostäder.

För beredandet av bostäder åt vaktmästarna under tiden för den nya byggnadens uppförande har föreningen medgivit, att den nya fastigheten uppföres i etapper allt eftersom den nuvarande fastigheten nedrives.

På grund av vad ovan anförts anser sig drätselkammaren böra, såsom den för staden fördelaktigaste lösningen av denna fråga, föreslå att den för tomten erbjudna köpeskillingen av staden antages, ävensom att staden i den blivande bostadsföreningen ingår såsom medlem för två lägenheter avsedda till vaktmästarebostäder.

N:o 42.
Ang. försäljning av fastigheten n:r 1 i kv. Frej m. m.

Drätselkammaren får alltså hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga drätselkammaren att för ett pris av 25.000 kronor till Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförenings Moderförening härstädes u. p. a. försälja tomten n:r 1 i kvarteret Frej,

att bemyndiga drätselkammaren att tillförbinda staden att för två lägenheter avsedda till vaktmästarebostäder ingå som medlem i den bostadsförening, som kommer att bildas för uppförandet av bostadshus å den försålda tomten,

att den engångsavgift, som staden har att erlägga till bostadsföreningen för berörda två bostadslägenheter skall bestridas av de köpeskillingsmedel, som till staden inflyta för i ärendet omförmälda tomt samt stadens årliga avgifter för samma lägenheter skola upptagas i folkskolans utgiftsstater för kommande år, samt

att bemyndiga drätselkammaren att i övrigt vidtaga alla de åtgärder, som från stadens sida framdeles kunna behöva i ärendet vidtagas.

Västerås den 11 februari 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Från styrelsen för Hyresgästernas sparkasse- & byggnadsförening hade inkommit förfrågan, huruvida folkskolestyrelsen önskade upptaga underhandling om försäljning av fastigheten Engelbrektsgatan 16. Styrelsen har funnit uppslaget beaktansvärt, särskilt med tanke på att den nuvarande fastigheten ej till fullo kan utnyttjas för bostadsändamål, varjämte värdefull tomtmark upptages av en skrymmande uthuslänga.

I fastigheten finnas inrymda tvenne bostadslägenheter för skolvaktmästare på vardera 2 rum och kök samt hall. En lägenhet på 2 rum och kök samt ett enkelrum äro uthyrda. Det sistnämnda bebos av städerskan i nya skol-

N:o 44.
Ang. försäljning av fastigheten n:r 1 i kv. Frej m. m.

byggnaden, Engelbrektsgatan 19. Dessutom finns ett rum med kokvrå, som upplåtits till bostad åt fru Maria Johansson, änka efter skolvaktmästare Johansson. Ett rum, som ursprungligen uppförts till bageri, och sedan använts till kök i barnbespisningen, har, sedan nya bespisningslokaler erhållits, ingen egentlig användning.

Ett huvudvillkor för att skolan skall avhända sig den nämnda fastigheten är, att bostäder till skolvaktmästarna erhållas i omedelbar närhet av skoltomten. Då H. S. B. har för avsikt att uppföra en fastighet på tomten med andelsägare som hyresgäster, torde den nämnda bostadsfrågan bäst lösas, genom att staden inginge som andelsägare för tvenne sådana lägenheter. Därvid bör enligt styrelsens mening tillses, att bostadsutrymmena ej tilltagas alltför knappt, då barnrika familjer kunna tänkas komma att bebo lägenheterna ifråga. En golvareal av cirka 65 kvm. har sålunda ansetts önskvärd. Skulle det låta sig göra, vore det välbetänkt att även förvärva en lägenhet på ett rum med kokvrå till städerskan i nya skolbyggnaden. För att undgå olägenheten med anskaffande av bostäder till vaktmästarna under tiden för byggnadens uppförande, har ordf. i H. S. B:s styrelse gått med på att fastigheten uppföres i två etapper. Härigenom bleve det möjligt för vaktmästarna att bo kvar i sina nuvarande lägenheter, till dess att de kunde flytta in i de nya, varjämte tid vunnes för laga uppsägning av hyresgästerna.

Under förutsättning att stadsfullmäktige biträder förslaget om försäljning av fastigheten, har styrelsen vidare beslutat hemställa, att drätselkammaren benäget ville åtaga sig den affärsmässiga handläggningen av ärendet, och att därvid köpeskillingen i första hand tages i bruk för de utgifter de nya lägenhetsförvärven kräva.

Med hänvisning till vad sålunda anförts, får styrelsen hemställa,

att fastigheten Engelbrektsgatan 16 med tillhörande tomt försäljes till Hyresgästernas sparkasse- & byggnadsförening, på villkor drätselkammaren kan finna skäliga,

att staden i den fastighet, som H. S. B. har för avsikt att uppföra på tomten, ingår som delägare avseende två lägenheter på vardera två rum och kök med en golvareal av cirka 65 kvm. pr lägenhet samt, om så låter sig göra, ett rum med kokvrå till städerska i nya skolhuset,

att av skäl som i motiveringen angives, fastigheten uppföres i två etapper, samt

att det uppdrages åt drätselkammaren att ombesörja affärstransaktionen ifråga.

Västerås den 13/11 1936.

RICH. SÖDERQUIST.

/Em. Granér.

N:o 43.

Drätselkammarens skrivelse ang. köp av en del av allmänningen å Jakobsberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Från Filosofie doktorn A. Segelbergs arvingar samt hemmansägaren C. J. Andersson såsom ägare till del av den s. k. Allmänningen å Jakobsberg, betecknad stadsägorna n:ris 1050, 1051, 1052 och 1053, innehållande en areal om tillhopa 14.875 kvadratmeter, samt n:ris 1056, 1057, 1058 och 1059 med en areal av tillsammans 15.714 kvadratmeter, har till drätselkammaren inkommit erbjudande för staden att för en köpeskilling av 1 krona 60 öre per kvadratmeter eller sammanlagt 48.942 kronor 40 öre förvärva stadsägorna ifråga.

Sedan drätselkammaren i anledning av det inkomna anbudet låtit verkställa utredning i ärendet vill drätselkammaren för sin del förorda, att anbudet av staden antages. Det torde såväl ur ekonomisk som stadsplaneteknisk synpunkt vara av stor betydelse för framtiden, att staden i denna del av Jakobsberg sättes i tillfälle att i största möjliga utsträckning själv reglera bebyggelsen. Drätselkammaren har alltså funnit det begärda priset skäligt och antagligt och har därför låtit upprätta bifogade preliminära köpekontrakt med ägarna, Segelbergs arvingar och hemmansägaren C. J. Andersson.

Utom de här ovan nämnda stadsägorna ingå i allmänningen ytterligare tre lotter tillhöriga Kungl. Domänstyrelsen, Uppsala Universitet och Byggnadsföreningen Jakobsberg. Även dessa lotter hava av respektive ägare erbjudits staden för förvärv. Det begärda priset för dessa sistnämnda markområden har emellertid angivits till 3 kronor per kvadratmeter. Då detta pris synes drätselkammaren alltför högt tilltaget kan drätselkammaren icke på sådana villkor tillstyrka köp av nämnda tre jordlotter.

Under åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att godkänna det i ärendet upprättade köpekontraktet,

att köpesumman, 48.942 kronor 40 öre, skall utgå av reserverade köpeskillingsmedel, samt

att uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga alla de åtgärder, som från stadens sida kunna bliva erforderliga för köpets avslutande.

Västerås den 4 februari 1937.

För Västerås stads drätselkammare:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Västerås 1937, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

N:o 44.

Brandchefens årsberättelse för 1936.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen får härmed överlämna Brandchefens berättelse över brandkårens verksamhet under år 1936.

Västerås den 9 mars 1937.

På brandstyrelsens vägnar:

JOHAN SVENSSON.

/Paul Grante.

Till Brandstyrelsen i Västerås.

Över brandkårens verksamhet och därmed sammanhängande förhållanden under det förflutna året får jag härmed vördsamt avgiva följande berättelse:

Västerås stad.

Stadens invånareantal (kyrkoskrivna folkmängden) var den 31 december 1935 31,614 personer och den 31 december 1936 32,481 personer.

Stadens hela ytinnehåll uppgår till 5,934 har, varav 180 inom det planlagda området.

Antalet registerförda fastigheter är 3,233, därav 691 inom och 2,542 utom stadsplanen.

Taxeringsvärdet å samtliga fastigheter var den 31 december 1936 kronor 153.824.400:—.

Organisation och personal.

Brandstyrkan består av brandchef och vice brandchef,
yrkesbrandkåren: 2 brandmästare, 3 brandförmän och 17 brandmän,
borgarbrandkåren: 1 chef, 3 förmän och 36 man,
brandberedskap från Västmanlands Flygflottilj.

Vice brandchefen *Karl Magnus Grönlund* har beviljats avsked från årets slut för tillträdande av brandchefsbefattning i Trollhättan.

Brandstyrelsen har från den 1 januari 1937 till vice brandchef utsett brandmästaren vid Karlstads brandkår *Ove Gösta Fredrik Werngren.*

N:o 44.

Brandchefens årsberättelse för 1936.

Brandredskap.

Följande brandfordon ha stått utrustade på brandstationen för utryckning:
1 automobil med 1,200 min.-lit. centrifugalpump och utdragsstege,
1 „ „ 1,250 „ „ R. A. G.-pump och mek. stege,
1 „ „ 800 „ „ centrifugalpump och utdragsstege,
1 manskapsautomobil (även användbar som lastbil),
1 motorspruta med 1,000 min.-lit. centrifugalpump.
I reserv: 1 äldre automobil, 1 ångspruta, 1 mek. stege m. m.
Under året har anskaffats 300 m. tryckslang med kopplingar, sugslang till en motorspruta samt diverse mindre redskap.

Brandtelegrafen.

Å brandtelegrafen har under året endast förekommit smärre felaktigheter.
Hela Svenska Metallverkens etablissement har försetts med automatisk brandalarmanläggning, vilken är ansluten till brandtelegrafen.

Vattenledningen.

Å vattenledningen ha tillkommit 36 brandposter och ledningen har utdragits till Jakobsbergs- och Kristiansborgsområdena, Övre Rosenhill och Vegaföreningen.
Hela antalet brandposter utgjorde vid årets slut 448, därav 46 enskilda.

Bokföringsvärdet

av brandväsendets materiel och inventarier är efter gjorda avskrivningar kronor 63,350: 65.

Ambulansväsendet.

Med Hälsovårdsnämndens ambulansautomobil ha utförts 366 transporter, därav vid sjukdomsfall 322 och vid olycksfall 44.
Med Landstingets ambulansautomobil ha utförts 530 transporter, därav vid sjukdomsfall 499 och vid olycksfall 31.

Brandsyn

har förrättats i enlighet med bestämmelserna i stadens brandordning, varvid eldstadsbesiktning utförts av vederbörande skorstensfejare.

Övningar och arbeten.

Dagordning för yrkesbrandkåren:

7,30—8,30 fm. gymnastik och övningar.
8,30—9 fm. frukost.
9 fm.—2 em. arbetstjänst.

Å kårens verkstäder har utom för brandkårens egen räkning utförts arbeten för Drätselkammaren, Renhållningsverket, Hälsovårdsnämnden m. fl. stadens institutioner i smide, hovslageri, bilreparation, snickeri, skomakeri, skrädderi och måleri.

Sammanlagda värdet av de i verkstäderna utförda arbetena är kronor 7,774: 81 enligt följande fördelning:

Smedjan	3,382: 06
Snickeriverkstaden	2,359: 40
Skräddareverkstaden	152: 50
Skomakareverkstaden	878: 50
Brandtelegrafen	422: 50
Diverse arbeten	579: 85
Summa kronor	7,774: 81
Avgår för material	2,011: 41
Vinsten utgör kronor	5,763: 40

I arbetssumman äro de för brandkårens egen räkning utförda arbetena å beklädnaden, brandredskapen, brandtelegrafen m. m. upptagna till ett värde av kronor 2,411: 15, varå en vinst av kronor 2,043: 30 uppstått.

Brandkårens hjälp har även tagits i bruk för länspumpning, fyllning av vattentankar å ångare, räddning av djur i fara m. m.

Vakthållning vid teater- och cirkusföreställningar m. m. har av kåren utförts 56 gånger.

Utryckningar och eldsvådor.

Antalet utryckningar har varit:

för eldsvåda	49
„ trängrök och förmodad eldfara	7
„ soteld	7
Summa	63

Vid släckning av eldsvådorna har i två fall använts 3, i sju fall 2 och i sju fall 1 slangledning från brandposter eller motorsprutor. Övriga eldsvådor ha släckts med mindre redskap. Sammanlagda längden av vid eldsvådor använd slang utgör 3,032 meter.

Alarmeringen har sex gånger skett genom brandskåp, i övriga fall genom telefon eller bud.

Bland eldsvådor av större betydenhet kunna nämnas följande:

Den 19 maj kl. 12,03 em. kallades brandkåren per telefon till Lantvärnsgatan 11, där eld utbrutit i Frändbergs karosserifabrik, ett tvåvånings, reveterat trähus.

N:o 44. *Brandchefens årsberättelse för 1936.*

Vid brandkårens ankomst slogo lågorna ut genom ett fönster i tapetserarеverkstaden å övre botten, där elden fått god näring i brännbara ämnen för stoppning av bilkarosserier. Elden angreps från tre håll. En slangledning drogs uppför trappan, en genom ett fönster och en upp på taket, som måste brytas upp. Efter en timmes arbete var faran för eldens spridning till snickeri- och sprutmålningsavdelningarna och virkesupplagen avvärjd.

Eldsvådeorsaken var ett fotogenkök, som brinnande lämnats utan tillsyn på en arbetsbänk i verkstaden i närheten av lättantändliga ämnen.

Brandskadeersättningen för skador å fastigheten uppgick till 3,200:— kr. och för inventarier och lager 5,285:— kr.

Den 24 oktober kl. 7,40 fm. inkom telefonmeddelande om eldsvåda i fastigheten Stora gatan 35, inrymmande bl. a. Centralhotellet och Enhetspris a.-b:s varuhus och belägen i ett mycket eldfarligt kvarter.

Vid kårens ankomst voro varuhusets kontorslokaler uppfyllda av tjock rök. Med hjälp av rökskyddsmaterielen lyckades brandmännen nå eldhärden, som befann sig intill ett kassaskåp, vilket varit utsatt för sprängningsförsök med dynamit. För att dämpa ljudet hade kassaskåpet inpackats i massor av tyg. Elden, som satt sig fast i väggar och trossbotten och allvarligt hotat hela det eldfarliga lagret, släcktes efter omkring två timmars arbete.

Brandskadeersättningen för skadorna å fastigheten uppgick till 3,335:— kr. och å inventarier och lager 6,063:— kr.

Västerås den 28 februari 1937.

Olof Clarholm.
Brandchef.

N:o 45.

Drätselkammarens och beredningsutskottets yttranden ang. taxa å avgifter för erhållande av byggnadslov m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till Stadsfullmäktige av den 9 nästlidne januari har Byggnadsnämnden hemställt, att fullmäktige måtte antaga och föranstalta om fastställelse av förslag till ny taxa avseende avgifter för erhållande av byggnadslov m. m. här i staden.

Den 25 januari 1912 antogo Stadsfullmäktige arvodestaxa för stadsingeniören och stadsarkitekten. Taxan, såvitt den avsåge stadsingeniörens arvoden, ersattes den 27 mars 1918 med nu härutinnan gällande. Däremot är 1912 års taxa i vad den berör stadsarkitektens arvoden alltfort gällande och ifrågavarande föreslagna taxa avser att ersätta den förstnämnda. Vid

N:o 45.
Ang. taxa å avgifter för erhållande av byggnadslov m. m.

antagande av den nya taxan bör alltså 1912 års taxa i vad den berör stadsarkitektens arvoden upphävas.

Taxan av 1912 har icke av Konungens Befallningshavande fastställts.

Drätselkammaren, som verkställt granskning av taxeförslaget, har för sin del intet att erinra emot detsamma och hemställer alltså, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att upphäva taxan den 25 januari 1912 såvitt denna avser förrättningar av stadsarkitekten härstädes, samt

att bifalla Byggnadsnämndens ifrågavarande framställning på sätt Beredningsutskottet i ärendet föreslagit.

Västerås den 4 mars 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige anhållit om beredningsutskottets yttrande över ett av byggnadsnämnden i skrivelse till fullmäktige av den 9 nästlidne januari framfört förslag till ny taxa avseende avgifter för erhållande av byggnadslov m. m. i Västerås, får beredningsutskottet, efter verkställd granskning av förslaget, hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta,

att för sin del godkänna den av byggnadsnämnden föreslagna nya taxan avseende avgifter för erhållande av byggnadslov m. m. i Västerås, samt

att hos Konungens Befallningshavande i vederbörlig ordning göra framställning om nämnda taxas fastställelse.

Västerås den 10 februari 1937.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Paul Grante.

N:o 45.

Ang. taxa å avgifter för erhållande av byggnadslov m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti 119 § i Kungl. byggnadsstadgan den 20 november 1931 finnes bestämmelse om att Konungens Befallningshafvande äger på därom gjord framställning utfärda taxa för afgifter, som de byggande skola erlägga för erhållande af byggnadslof, för ritningsgranskning, för besiktningar och för andra förrättningar, som byggnadsnämnd enligt gällande bestämmelser har att verkställa.

Till ledning för byggnadsnämnderna vid uppgörande af förslag till sådan taxa har Kungl. byggnadsstyrelsen utarbetat ett s. k. normalförslag.

En jämförelse mellan normalförslaget och den hittills af byggnadsnämnden tillämpade taxan gifver vid handen, att den senare ej i önskvärd grad anpassar sig efter omfattningen och ändamålet med byggnadsarbetet ifråga. Byggnadsnämnden har därför ansett tiden vara inne att framlägga förslag till ny taxa.

Enligt den nuvarande taxan lämnar byggnadsnämnden vid byggnadslofs meddelande föreskrift om, att ett visst antal syner skola hållas å företaget. Kostnaden för hvarje syn har varit bestämd till 15 kronor och antalet syner har varierat från en till sex. I ett fall har på allra sista tiden föreskrifvits femton syner, men den byggnad, hvarom då var fråga, var af den storlek, att den normalt svarade mot tre stenhus i tre våningar. För villabyggnader i två våningar har i allmänhet bestämts två eller tre syner. För mycket obetydliga ändringsarbeten har byggnadsnämnden brukat föreskrifva en syn om 10 kronor.

Vid en jämförelse mellan normalförslaget och den nu tillämpade taxan framgår, att kostnaderna enligt normalförslaget äro högre, beträffande stora byggnadsföretag väsentligt högre. De nämnda kostnaderna skulle enligt gjorda beräkningar dock icke uppgå till mer än 0,1—0,2 procent av byggnadskostnaderna. Den stora skillnaden i fråga om större byggnader beror huvudsakligast på att afgifterna i normalförslaget beräknats efter rumsantal. Därigenom beredes möjlighet att på ett helt annat sätt än den för Västerås nu gällande taxan tillåter anpassa kostnaderna efter byggnadsföretagets storlek, hvilken beräkningsgrund torde framstå såsom mera rättvis. Det är nämligen ofrånkomligt att den nuvarande taxan i viss mån måste hafva verkat godtycklig.

Vid utarbetandet af sitt förslag har byggnadsnämnden för att erhålla jämförelsematerial införskaffat uppgifter från ett antal städer om deras taxor. I flertalet af dessa städer äro nya taxor under utarbetande, därvid normalförslaget tagits såsom utgångspunkt. De städer, hvilka på senare tid erhållit nya taxor, hafva så godt som undantagslöst äfven byggt på normalförslagets grund. Detta förslag synes äfven byggnadsnämnden vara förebildligt hvad afgifternas storlek beträffar, då dessa ej äro större än att de utan olägenhet synas kunna påläggas byggnadsverksamheten.

Såsom ofvan angifvits äro afgifterna enligt normalförslaget beräknade efter antalet rum. Denna beräkningsgrund är enligt byggnadsnämndens mening icke alldeles lämplig främst af det skälet, att den icke, såsom önskvärdt vore, tager nödig hänsyn till byggnadernas storlek. För att råda bot därför innehåller normalförslaget en komplettering af förstnämnda beräkningsgrund

N:o 45.
Ang. taxa å avgifter för erhållande av byggnadslov m. m.

efter byggnadernas volym. Detta medför i sin tur att taxan blifver mera invecklad. Ytterligare kan mot normalförslaget riktas den anmärkningen, att i många fall tveksamhet kan uppstå om hvad som skall räknas såsom rum, isynnerhet som modärn planlösning alltmer tenderar till en upplösning av det traditionella rumsbegreppet.

Enligt det förslag byggnadsnämnden härmed framlägger hafva afgifterna beräknats efter ytinnehållet, en beräkningsgrund som byggnadsnämnden anser vara mera tillfredsställande än normalförslagets och därtill betydligt enklare. Samma beräkningsgrund har använts för den för Stockholm nu gällande taxan. Hvad afgifternas storlek beträffar ansluter sig förslaget nära till normalförslaget.

Det föreliggande förslaget upptager två olika tabeller, betecknade A och B. Den förra innehåller hufvudtaxan. Härifrån innebär taxan enligt tabell B ett undantag i det att en reducering af afgifterna företagits för att bereda lättnader för den byggnadsverksamhet, som hufvudsakligen afser egna hem. Härigenom komma afgifterna för enklare bostadshus att blifva ungefärligen lika stora som enligt den nuvarande taxan, medan afgifterna för öfriga byggnader komma att något höjas. Efter mönster af taxor i en del andra städer har 400 kronor föreslagits såsom maximiafgift.

Enligt den för Västerås stad gällande byggnadsordningen erfordras lof äfven för andra företag än byggnadsföretag, såsom t. ex. rifning af byggnad, omfärgning af fasad m. m. I likhet med normalförslaget innehåller byggnadsnämndens taxeförslag särskilda bestämmelser angående afgifter för sådana företag.

För att bereda möjlighet till anställande af jämförelser får nämnden till förslaget foga afskrift af normalförslaget, tabeller visande afgifternas storlek i ett antal fall enligt normalförslaget, Stockholms byggnadstaxa samt den nuvarande och föreslagna taxan för Västerås. Därjämte bifogas grafisk framställning af taxeförslaget.

Byggnadsnämnden får sålunda anhålla

att stadsfullmäktige måtte hos Konungens Befallningshafvande göra framställning om fastställande av ny taxa afseende afgifter för erhållande af byggnadslof med mera i enlighet med byggnadsnämndens förslag.

Västerås den 9 januari 1937.

På byggnadsnämndens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/Martin Lindheimer.

N:o 45.

Ang. taxa å avgifter för erhållande av byggnadslov m. m.

FÖRSLAG

till taxa å avgifter, som skola till Västerås stads kassa erläggas för erhållande av hos stadens byggnadsnämnd äskade byggnadslov, besiktningar m. m.

i vilka avgifter jämväl ingå ersättning för protokollslösen och kallelser, varemot särskild avgift erlägges för stakning och avvägning av byggnad; ägande denna taxa tillämpning jämväl i de fall, då, på grund av gällande bestämmelser, tillstånd till nybyggnad meddelas av annan myndighet än byggnadsnämnden, men då nämnden har att lämna föreskrifter för och i väsentliga delar övervaka arbetets utförande.

1:o) För nybyggnad, som avses i tabell A och B, utgår avgift med i tabellerna angivna belopp.

Tabell A.

Boningshus och byggnader för allmänt ändamål, såsom industribyggnader, skolor, idrottsbyggnader och dylikt.

Bebyggd med areal till och med kvm.	Avgift för byggnad i en våning kr.	Tillägg för varje ytterligare våning kr.
25	20	10
50	20	15

Tabell B.

Enklare boningshus, högst 100 kvm. och två våningar med lägenheter om högst 3 rum och kök, uthus och dylikt.

Bebyggd med areal till och med kvm.	Avgift för byggnad i en våning kr.	Avgift för byggnad i två våningar kr.
50	5	10
100	10	20

2:o) För varje påbörjat nytt 50-tal kvm. ökas den i tabell A angivna avgiften med 10 kronor och det i samma tabell sist angivna tillägget för våning

N:o 45,
Ang. taxa å avgifter för erhållande av byggnadslov m. m.

likaså för varje påbörjat 50-tal kvm. med 5 kronor, så att t. ex. för byggnad av 360 kvm. och 4 våningar erlägges: (20+7×10)+3 (15+7×5) = 240 kronor.

3:o) I våningsantalet medräknas inredd vind och för affärsändamål eller dylikt avsedd källare eller jordvåning.

4:o) Byggnad med varierande våningsantal beräknas såsom en enda byggnad, varvid varje del ingår med det belopp, som svarar mot dess areal och våningsantal.

5:o) Är byggnadsföretag av den art och omfattning att särskilda konstruktionsritningar och beräkningar erfordras för byggnadsnämndens bedömande och godkännande av de i byggnaden ingående konstruktionerna, skall av sökanden erläggas avgift enligt tabell A och ovan angivna grunder samt med tillägg av 50 % för konstruktioner av större omfattning och 25 % för konstruktioner av mindre omfattning.

6:o) För till- och ombyggnad utgår avgift enligt samma grunder som för nybyggnad med belopp, som svarar mot dess areal och våningsantal.

7:o) För den ritningsgranskning och de besiktningar, som företagas i anledning av ansökan rörande ändrad användning av byggnad eller lokal, fastighets inhägnande, anordnande av hiss, rivning av byggnad, schaktnings-, sprängnings- eller utfyllningsarbeten, anordnande av virkes- eller annat varuupplag eller materialgård, anläggande eller ändring inom byggnad av ledning för vatten, avlopp, gas, elektricitet och liknande ändamål, utbyte av takbeläggningsmaterial, omputsning, omfärgning eller annan åtgärd berörande byggnads yttre, skyltning eller plantering, skall av sökanden erläggas 10 kronor i den mån ansökningen föranleder såväl ritningsgranskning som besiktning, eljest 5 kronor. Kan frågan avgöras utan vare sig ritningsgranskning eller besiktning, erlägges endast protokollslösen.

8:o) För besiktning erlägges 15 kronor, såvitt den påkallas av fastighetsägaren och icke står i samband med sådant byggnadsföretag å hans egen eller annans fastighet, för vilket avgift skall utgå enligt denna taxa.

9:o) Sammanlagda beloppet av avgifter för byggnadslovs erhållande må icke för ett och samma byggnadsföretag överstiga 400 kronor.

10:o) För byggnad i en våning med areal till och med 50 kvm., å vilken tabell B. är tillämplig, samt för sådant företag, som angives under mom. 7 härovan, erlägges i förskott vid ansökningens ingivande fem kronor och i övriga fall tio kronor. Resterande del av avgift erlägges, innan tillståndsresolution och med fastställelse försedd ritning utlämnas till sökanden.

11:o) Avgift, som erlagts i den ordning ovan sägs, återbetalas ej i händelse av avslag eller om tillämnat byggnadsföretag ej fullföljes; men må, därest ny ansökan i väsentligen samma form bifalles, innan tiden för byggnadslovets giltighet utgått, eller ändring inom samma tid sökes i meddelat byggnadslov, det sålunda erlagda beloppet avräknas vid avgiftens fastställande.

Nro 45. *Bil. I.*

Ang. taxa å avgifter för erhållande av byggnadslov m. m.

NORMALFÖRSLAGET.

Taxa å avgifter för ritningsgranskning och för besiktningar.

I. *Ritningsgranskning,* föranledd av byggnadsföretag.

För den granskning av ritningar, som företages på grund av ansökan om byggnadslov, skall av sökanden erläggas avgift, beräknad på sätt som här nedan sägs.

1. För helt ny byggnad utgår avgift efter 2 kr. 50 öre per rum. I fråga om byggnad av sådan beskaffenhet, att avgiften ej lämpligen kan beräknas såsom för vanligt boningshus, utgår avgiften med 3 öre per kbm. av byggnadens volym.

2. För på- eller tillbyggnad utgår avgift enligt motsvarande grunder som för ny byggnad i fråga om den byggnadsdel, som tillkommer.

3. För ombyggnad av mera genomgripande beskaffenhet utgår, beträffande byggnad eller byggnadsdel som ombygges, avgift med 70 % av den avgift, som skulle hava utgått för ny byggnad.

4. För ombyggnad av mindre omfattning eller därmed jämförlig reparation utgår avgift med 50 % av avgiften för ny byggnad.

5. Minsta avgift för granskning av ritning i och för byggnadslov utgör 10 kr. oavsett byggnadsföretagets omfattning.

6. För granskning av ritning till ändring i byggnadsföretag, vartill lov redan meddelats, erlägges ingen avgift, såvida ändringen ej medför ökning i antalet rum eller eljest är av beskaffenhet, att byggnadsförtaget enligt ovan angivna grunder betingar högre avgift än den förut beräknade, i vilket fall avgift skall erläggas med det överskjutande beloppet.

II. *Besiktningar,* föranledda av byggnadsföretag.

För de besiktningar, som verkställas enligt gällande byggnadsordning eller som byggnadsnämnden (byggnadsinspektören) i övrigt finner erforderliga, skall avgift i ett för allt av sökanden erläggas, beräknad på sätt nedan sägs.

1. För helt ny byggnad utgår avgift efter 5 kr. per rum intill högst fem rum samt därutöver efter 2 kr. 50 öre per varje ytterligare rum, som byggnaden är avsedd att inrymma. I fråga om byggnad av sådan beskaffenhet, att avgiften ej lämpligen kan beräknas såsom för vanligt boningshus, utgår avgiften med 6 öre per kbm. av byggnadens volym intill 500 kbm. samt därutöver med 3 öre per kbm. av överstigande volym.

2. För på- eller tillbyggnad samt ombyggnad utgår avgift efter de i punkt II: 1 stadgade grunder med iakttagande i tillämpliga delar av vad i punkterna 1: 2—5 stadgas beträffande avgift för granskning av ritningar.

III. *Ritningsgranskning och besiktningar,* föranledda av annat än byggnadsföretag.

För den ritningsgranskning och de besiktningar, som företagas i anledning av ansökan rörande ändrad användning av byggnad eller lokal, fastighets inhäg-

nande, rivning av byggnad, schaktnings-, sprängnings- eller utfyllningsarbete, anordnande av virkes- eller annat varuupplag eller materialgård, anläggande eller ändring av ledning för vatten, avlopp, gas, elektricitet och liknande ändamål, utbyte av takbeläggningsmaterial, omfärgning, skyltning eller plantering, skall av sökanden erläggas 10 kr. i den mån ansökningen föranleder såväl ritningsgranskning som besiktning, eljest 5 kr. Kan frågan avgöras utan vare sig ritningsgranskning eller besiktning erlägges ingen avgift.

N:o 45.
Ang. taxa å avgifter för erhållande av byggnadslov m. m.

IV. *Allmänna bestämmelser.*

1. Vid beräknande av avgift enligt denna taxa skola såsom rum betraktas såväl vanliga boningsrum och kök som ock arbetslokaler av motsvarande storlek, dock ej pannrum, tvättstugor och dylika ekonomiutrymmen i boningshus.

2. Byggnads volym avser vid tillämpning av denna taxa volymen mellan bottenvåningens golv och vindsgolvet eller, där sådant ej finnes, annat närmast motsvarande plan. Därtill lägges volymen av inredda lokaler i källare och vind.

3. Avgift för ritningsgranskning erlägges vid ansökningens ingivande. Avgift för besiktningar erlägges, sedan byggnadslov beviljats och innan byggnadsnämndens (byggnadsinspektörens) tillståndsresolution och ritning, försedd med påskrift om fastställelse, utlämnas.

4. Erlagd avgift återbetalas icke i händelse ansökningen av byggnadsnämnden (byggnadsinspektören) avslås eller meddelat byggnadslov ej fullföljes. Därest ny ansökan i väsentligen samma form bifalles, må dock sålunda erlagd avgift med undantag för minimiavgiften avdragas vid avgiftens bestämmande.

Exempel på taxans tillämpning vid nybyggnad.

Bostadshus eller därmed jämförlig byggnad	Ritnings-granskning	Besikt-ningar	Summa
1 lägenh. om 1 rum och kök	10:—	10:—	20:—
1 „ „ 2 „ „ „	10:—	15:—	25:—
1 „ „ 3 „ „ „	10:—	20:—	30:—
1 „ „ 4 „ „ „	12:50	25:—	37:50
2 „ „ 1 „ „ „	10:—	20:—	30:—
2 „ „ 2 „ „ „	15:—	27:50	42:50
2 „ „ 3 „ „ „	20:—	32:50	52:50
2 „ „ 4 „ „ „	25:—	37:50	62:50
Annan byggnad.			
Bredd = 6, längd = 14, höjd = 4	10:08	20:16	30:24
„ = 8, „ = 20, „ = 4	19:20	34:20	53:40

N:o 45. *Bil. II.*

Ang. taxa å avgifter för erhållande av byggnadslov m. m.

Jämförelse mellan avgifter för erhållande av byggnadslov enligt nedan angivna taxor.

Sökande	Fastighet stadsäga	material	antal vån.	bebyggd yta m²	antal rum	Avgift enligt		
						normal-förslaget	Västerås nya	Stock-holm
Vennerström ...	2344	sten	3	326	40	212: 50	170: —	204: —
S. Molin	2348	trä	2 + vind	294	26	142: 50	140: —	154: —
G. Engvall	640 A	„	2 + vind	153	16	92: 50	100: —	108: —
J. Blomkvist ...	Guttorm 12	„	2 + vind	171	16	92: 50	100: —	108: —
J. Björklund.....	2340 A	„	2	183	16	92: 50	80: —	88: —
A. Johansson ...	2145 A	„	2	104	10	62: 50	65: —	70: —
P. Söderström ...	1434 Z	„	1	67	4	30: —	30: —	30: —
M. Henriksson...	Grimm 1	sten	3	377	43	227: 50	190: —	230: —
H. Lindgren.....	2304	trä	2 + vind	144	14	82: 50	85: —	90: —
E. Lindkvist.....	1077 AB	sten	2	94	6	42: 50	20: —	25: —
A. Nilsson	1724	trä	2 + vind	297	26	142: 50	140: —	154: —
J. Andersson ...	1185 A	„	2	85	8	52: 50	20: —	52: —
A. Carlborg	1428	„	2	173	16	92: 50	80: —	88: —
E. Åkerlund.....	1077 Z	„	2	60	5	37: 50	20: —	52: —
O. Nilsson	2335	„	2	95	9	57: 50	50: —	52: —
E. Stark	2337	„	2	171	12	72: 50	80: —	88: —
E. Jansson	1516 A	„	2	67	7	47: 50	20: —	52: —
E. Bergström ...	2345	„	2	283	24	132: 50	110: —	124: —
M. Johansson ...	1434 X	„	2	102	11	67: 50	65: —	70: —
O. Halldén	Kalla 4	sten	5	358	66	342: 50	290: —	370: —
E. Gynt	1434 Ä	trä	2	115	9	57: 50	65: —	70: —
D. Johansson ...	2084	„	2	115	12	72: 50	65: —	70: —
F. Lindahl	1434 N	„	2	156	15	87: 50	80: —	88: —
I. Johansson.....	2363	„	2	190	16	92: 50	80: —	88: —
D. Johansson ...	220 C	„	2	137	13	77: 50	65: —	70: —
G. Franzén	212 F	garage				10: —	10: —	10: —
F. Lundholm ...	1464	trä	2	115	11	67: 50	65: —	70: —
A. Lennartsson...	655	badrum				10: —	10: —	10: —
V. Johansson ...	1438 AL	trä	2 + vind	336	30	162: 50	155: —	172: —

Bil. III.

N:o 45.

Ang. taxa å avgifter för erhållande av byggnadslov m. m.

Jämförelse mellan avgifter de sökande ha att erlägga för erhållande av byggnadslov enligt nuvarande och föreslagna taxan.

Sökande	Fastighet stadsäga	Antal vån.	Bebyggd yta m²	Avgift		Anm.
				nuv. taxa	föresl. taxa	
J. E. Myhrman	Kol 5	1	15	19: —	5: —	garage. Tab. B.
G. Franzén	212 F	1	18	19: —	10: —	ändring. Tab. A.
A. Lennartsson...	655	—	—	19: —	10: —	ändring. „
E. Hedenstedt ...	1523	1	126	19: —	40: —	verkstad. „
E. Åkerlund.....	1077 Z	2	60	19: —	20: —	enklare. Tab. B.
J. Andersson ...	1185 A	2	85	19: —	20: —	„
O. Nilsson	2335	2	94	34: —	50: -	större lägenh. Tab. A.
A. Pettersson ...	860	2	99	35: —	20: —	enklare „ Tab. B.
V. Litzén	1430	2	100	54: —	50: —	Tab. A.
H. Larsson	151	2	108	34: —	65: —	„
E. Gynt	1434 A	2	115	57: —	65: —	„
C. E. Johansson	639	2 + vind	110	49: —	85: —	„
D. Andersson ...	220 C	2	137	49: —	65: —	„
H. Lindgren.....	2304	2 + vind	144	50: —	85: —	„
B. Karlsson	377	2 + vind	143	34: —	85: —	„
E. Stark	2337	2	171	50: —	80: —	„
A. Carlborg	1428	2	173	39: —	80: —	„
J. Blomkvist.....	Guttorm 12	2 + vind	171	52: —	100: —	„
H. Wernekink...	100 G	2	200	58: —	80: —	„
E. Bergström ...	2345	2	283	54: —	110: —	„
S. Molin	2348	2 + vind	294	53: —	140: —	„
A. Nilsson	1724	2 + vind	297	51: —	140: —	„
M. Henriksson...	Grim 1	3	377	85: —	190: —	„
Konsum	Isidor 2	4		103: —	400: -	„
G. Halldén	Kalla 4	5	358	86: —	290: —	„

N:o 46.

Drätselkammarens och beredningsutskottets yttranden ang. taxa för upprättande av styckningsplaner.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 9 nästlidne januari har Byggnadsnämnden hemställt, att fullmäktige måtte antaga och föranstalta om fastställelse av förslag till taxa för upprättande av styckningsplaner i Västerås.

Drätselkammaren, som verkställt granskning av det upprättade taxeförslaget, har för sin del intet att erinra emot detsamma och hemställer alltså, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bifalla Byggnadsnämndens ifrågavarande framställning på sätt Beredningsutskottet i ärendet tillstyrkt.

Västerås den 4 mars 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige anhållit om beredningsutskottets yttrande över ett av Byggnadsnämnden i skrivelse till fullmäktige av den 9 nästlidne januari framfört förslag till taxa för upprättande av styckningsplaner i Västerås, får beredningsutskottet, efter verkställd granskning av förslaget hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att för sin del godkänna den av byggnadsnämnden föreslagna taxan för upprättande av styckningsplaner i Västerås, samt

att hos Konungens Befallningshavande i vederbörlig ordning göra framställning om nämnda taxas fastställelse.

Västerås den 10 februari 1937.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 46.

Ang. taxa för upprättande av styckningsplaner.

Enligt 5 kap. 8 a § i lagen den 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad må inom område, för hvilket stadsplan ej är fastställd, afstyckning af ett flertal smärre lägenheter för bostadsändamål eller för beredande af plats för industriella anläggningar eller i annat liknande syfte ej ske med mindre magistraten godkänt plan att lända till efterrättelse vid afstyckning inom området.

Under senare tid hafva en del enskilda fastighetsägare i Västerås hos byggnadsnämnden framställt begäran om att nämnden måtte åt dem uppgöra förslag till dylika planer. Fastän någon skyldighet att härutinnan tillhandagå vederbörande ej kan anses föreligga och arbetsuppgifterna i öfrigt lämnat fullt arbete åt stadsingeniörskontoret har byggnadsnämnden dock för att främja en ändamålsenlig planläggning icke velat undandraga sig att medverka till uppgörande af sådana förslag.

Emellertid finnes för närvarande icke någon taxa för dylika förrättningar, hvilket vållat en del besvärligheter. I anledning häraf och då flera framställningar om uppgörande af styckningsplaner kunna förväntas får byggnadsnämnden härmed framlägga förslag till sådan taxa.

Byggnadsnämnden får sålunda anhålla

> *att* stadsfullmäktige ville hos Konungens Befallningshafvande göra framställning om fastställande af taxa i enlighet med byggnadsnämndens förslag för upprättande utaf afstyckningsplan jämlikt bestämmelserna i 5 kap. 8 a § i lagen den 12 maj 1917 angående fastighetsbildning i stad.

Västerås den 9 januari 1937.

På byggnadsnämndens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/Martin Lindheimer.

Förslag till taxa

för upprättande av avstyckningsplaner enligt § 8 a 5 kap. i lagen om fastighetsbildning i stad.

För områden intill 10 har		pr har	20 kr.
„ „ från 10 till 20 har		„ „	18 „
„ „ „ 20 „ 50 „		„ „	16 „
„ „ „ 50 „ 100 „		„ „	14 „
„ „ över 100 har		„ „	12 „
Minimiersättning		„ „	50 „

I ersättning enligt ovanstående ingå ej avgifter för eventuellt erforderliga mätningsarbeten samt kartmaterial, för vilka arbeten avgift utgår med belopp enligt taxa i arvode för förrättningar av byggnadschefen i Västerås, fastställd av Konungens befallningshavande i Västmanlands län den 20 juli 1918.

N:o 47.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning och överlåtelse av byggnadstomter i kv. Konrad till K. F. U. M.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Från Kristliga Föreningen av Unge män (K. F. U. M.) härstädes har till drätselkammaren inkommit framställning att få förvärva staden tillhöriga tomterna n:ris 2, 3, 6 och 7 i kvarteret Konrad. Ändamålet med detta förvärv skulle enligt vad föreningen vid förhandlingar i ärendet uppgivit vara att å tomterna n:ris 2, 3 och 7 låta uppföra bostadsfastigheter ävensom en byggnad, avsedd att inrymma för K. F. U. M:s verksamhet erforderliga lokaler. Å tomten n:r 6 och möjligen även å någon mindre del av tomten n:r 3 avser föreningen att låta uppföra en sporthall för gymnastik och inomhusidrott. För de tre förstnämnda tomterna n:ris 2, 3 och 7 har föreningen förklarat sig villig att erlägga dess fulla värde under det att föreningen hemställer, att staden kostnadsfritt måtte med äganderätt överlåta tomten n:r 6. Anledningen till denna sistnämnda hemställan är föreningens avsikt att hos Idrottsplatskommittén i Stockholm begära bidrag av s. k. tipsmedel till kostnaderna för den sporthall, som enligt vad ovan sagts skulle uppföras å tomten n:r 6. Såsom villkor för dylikt bidrags erhållande gäller nämligen bl. a., att byggnadstomt kostnadsfritt upplåtes för ändamålet.

Med avseende å tomterna n:ris 2, 3 och 7 finner drätselkammaren icke hinder föreligga, att dessa nu försäljas till föreningen för de marknadsvärden, vartill de med hänsyn till nuvarande konjunkturer och byggnadsmöjligheter kunna uppskattas. Med beaktande av dylika omständigheter har drätselkammaren uppskattat försäljningsvärdena för tomten n:r 2 till 12,000 kronor, för n:r 3 till 12,000 kronor och för tomten n:r 7 till 30,000 kronor eller för alla dessa tomter tillsammans 54,000 kronor, motsvarande i genomsnitt ett à pris per kvm. av 12 kronor. Tomterna innehålla i areal resp. 909, 898,7 och 1386,4 kvm. Taxeringsvärdena å samma tomter utgöra resp. 9,000, 9,000 och 18,000 kronor.

Med avseende å tomten n:r 6 och de av föreningen föreslagna överlåtelsevillkoren för densamma, vill drätselkammaren framhålla, att kammaren med förståelse för det ändamål, som den planerade sporthallen skulle komma att fylla här i staden, anser sig böra tillstyrka, att Stadsfullmäktige genom att överlåta tomten kostnadsfritt medverkar till realiserandet av föreningens projekt i denna del. Tomten omfattar en areal av 1.298,5 kvm. och har för sistförflutna året åsatts ett taxeringsvärde av 13,000 kronor. Givetvis bör en sådan överlåtelse ske blott under villkor, att tomten bebygges med den planerade sporthallen. Då föreningen i sina byggnadskalkyler räknat med bidrag av tipsmedel med minst 40,000 kronor, och då drätselkammaren anser, att detta stöd från statligt håll med hänsyn till ändamålet med byggnaden är synnerligen väl motiverat finner sig drätselkammaren jämväl såsom villkor för

N:o 47.
Ang. försäljning och överlåtelse av byggnadstomter i kv. Konrad till K. F. U. M.

gåvan från stadens sida böra föreslå, att föreningen för ändamålet av tipsmedel eller på annat sätt erhåller ytterligare bidrag med minst 40,000 kronor. Likaså bör såväl beträffande tomten n:r 6 som de övriga tomterna n:ris 2, 3 och 7 såsom villkor för överlåtelsernas bestånd föreskrivas, att å samtliga tomter uppförandet av resp. planerade byggnader skall hava påbörjats senast den 1 oktober 1939.

Slutligen vill drätselkammaren erinra om, att det stöd, som kammaren nu föreslår, att Stadsfullmäktige skola lämna för ifrågavarande ändamål genom kostnadsfri upplåtelse av tomt för sporthall av drätselkammaren uppfattats och jämväl av föreningen bör uppfattas endast såsom ett engångsbidrag och icke såsom en första början till framtida återkommande anslag.

Med stöd av vad sålunda anförts får drätselkammaren alltså hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga drätselkammaren att i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet angivna villkor till Kristliga Föreningen av Unge Män härstädes försälja tomterna n:ris 2, 3 och 7 i kvarteret Konrad;

att till föreningen kostnadsfritt med äganderätt överlåta tomten n:r 6 i samma kvarter under villkor, att föreningen *dels* å tomten låter uppföra en sporthall för gymnastik och inomhusidrott, *dels* att föreningen såsom bidrag till kostnaderna för sporthallen erhåller ytterligare anslag och bidrag med minst 40,000 kronor, *dels ock,* om något av dessa villkor icke uppfylles, återställer tomten till staden eller utgiver dess fulla värde;

att såsom ytterligare villkor för samtliga tomtöverlåtelsers bestånd skall föreskrivas att å resp. tomter uppförandet av de planerade byggnaderna skall hava påbörjats senast den 1 oktober 1939; samt

att bemyndiga drätselkammaren att i övrigt vidtaga alla på staden ankommande åtgärder för ifrågavarande överlåtelsers genomförande.

Västerås den 4 mars 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

N:o 48.

Drätselkammarens skrivelse ang. råttutrotning å fartyg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till Stadsfullmäktige av den 8 februari 1937 har hälsovårdsnämnden hemställt om fullmäktiges uppdrag att hos Kungl. Medicinalstyrelsen begära bemyndigande för nämnden att här i staden låta verkställa råttutrotning å fartyg m. m.

Av den i ärendet verkställda utredningen har framgått, att de ifrågasatta råttutrotningsåtgärderna icke komma att för staden medföra kostnader.

Drätselkammaren får alltså hemställa, att Sadsfullmäktige måtte besluta

att bifalla hälsovårdsnämndens ifrågavarande framställning.

Västerås den 4 mars 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt Kungl. Maj:ts kungörelse den 4 maj 1934 om råttutrotning å fartyg skola fartyg i utrikes fart med vissa undantag underkastas periodisk råttutrotning eller ock hållas i sådant skick, att råttor saknas eller i allt fall finnas i så ringa antal, att råttutrotning ej behöver äga rum. Periodisk råttutrotning äger rum i hamnstad, där karantänanstalt eller observationsplats är anordnad eller där Kungl. Medicinalstyrelsen bemyndigat hälsovårdsnämnden att verkställa råttutrotning. Råttutrotning sker under ledning av läkare vid karantänanstalt eller observationsplats eller ock av särskild av Kungl. Medicinalstyrelsen förordnad läkare. Sagda läkare äga ock rätt att utfärda bevis om verkställd råttutrotning eller om befrielse från råttutrotning. Sådant bevis äger en giltighet av 6 och i visst fall 7 månader. Befälhavare å fartyg, som är underkastat bestämmelserna i förevarande förordning, är skyldig att vid ankomsten till hamn förete bevis av nyssnämnt slag. Finnes ej sådant bevis eller är giltighetstiden för utfärdat bevis utgången äger hälsovårdsnämnden föreskriva, att fartyget skall undergå besiktning och att fartyget i förekommande fall skall avgå till hamnplats, som ovan avses, för att där undergå råttutrotning. Underlåtenhet från befälhavares sida att ställa sig dessa föreskrifter till efterrättelse medför bötesstraff.

Varje år har vid upprepade tillfällen förekommit, att fartygsbefälhavare

sagt sig vara i trängande behov av att få i Västerås hamn inkomna fartyg besiktigade med avseende å förekomsten av råttor ombord samt erhållande av bevis härom. N:o 48. *Ang. råttutrotning å fartyg.*

Med anledning härav får hälsovårdsnämnden hemställa,

att Stadsfullmäktige ville uppdraga åt hälsovårdsnämnden att hos Kungl. Medicinalstyrelsen begära *dels* bemyndigande för hälsovårdsnämnden att i Västerås låta verkställa råttutrotning å fartyg, *dels* förordnande för förste stadsläkaren i Västerås att handhava ledningen av råttutrotningen.

Västerås den 8 februari 1937.

För Hälsovårdsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

Eric Ericsson.

N:o 49.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggsanslag till Frälsningsarméns slumstation.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 25 nästlidne februari har Frälsningsarméns slumstation hemställt, att stadens anslag till bestridandet av kostnaderna för slumstationens verksamhet måtte från och med den 1 nästkommande april månad höjas med 50 %.

För det närvarande uppgår anslaget från staden till 800 kronor årligen. Den för innevarande år begärda förhöjningen skulle komma att utgöra 300 kronor.

Med hänsyn till den samhällsgagnande verksamhet, som utövas av Frälsningsarméns härvarande slumstation, finner drätselkammaren den gjorda framställningen värd allt beaktande.

Drätselkammaren får därför hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bevilja Frälsningsarméns slumstation härstädes för bestridande av kostnaderna för verksamheten ett tilläggsanslag å 300 kronor

N:o 49.
Ang. tilläggsanslag till Frälsningsarméns slumstation.

avseende tiden från och med den 1 april 1937 till samma års slut; samt

att beloppet ifråga skall utgå ur innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 4 mars 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Frälsningsarméns Slumverksamhet har under ett flertal år haft den stora förmånen att åtnjuta anslag med 800 kr. årligen från Stadsfullmäktige vari vi velat se ett förtroende till vår verksamhet för nödställda samhällsmedlemmar.

Vi äro därför tacksamma för den hjälp vi hittills bekommit. Från och med den 1 april d. å. ha vi lyckats få en bättre och lämpligare expedition och bostad för vårt arbete på grund därav blir hyran dyrare varför jag vördsamt vädjar till Stadsfullmäktige att från och med den första april d. å. höja detta anslag med 50 %.

Då vårt arbete uteslutande uppehålles av frivilliga gåvor äro vi mycket tacksamma om detta anslag kunde beviljas.

Västerås den 25 februari 1937.

För Frälsningsarméns Slumstation.

Atalia Nork.
Föreståndarinna.

N:o 50.

Drätselkammarens skrivelse ang. gäldande av kostnaden för tröskverk till lantbruket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till Stadsfullmäktige av den 3 dennes hemställer lantegendomsnämnden, att fullmäktige måtte med ändring av tidigare beslut i ärendet, godkänna nämndens åtgärd att i 1936 års bokslut för stadens lantbruk såsom slutamorterade angiva återstående kostnader, 3,900 kronor, för inköp av tröskverk m. m., och får Drätselkammaren efter tagen del av ärendet hemställa att Stadsfullmäktige måtte besluta

att bifalla lantegendomsnämndens ifrågavarande framställning.

Västerås den 4 mars 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 30 augusti 1934 hava stadsfullmäktige beslutat att för bestridande av kostnaderna för inköp av ett nytt tröskverk med fläkt och matarapparat anvisa ett anslag å 5,000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och gäldas å lantegendomsnämndens stat under en följd av 5 år från och med år 1935.

Tröskverket kostade i inköp 4,900 kronor och har år 1935 amorterats 1,000 kronor, vadan alltså 3,900 kronor återstå oamorterade år 1936. Med hänsyn till att resultatet av 1936 års jordbruksdrift medger avskrivning på en gång av hela återstående oamorterade kostnad för tröskverkets inköp, eller 3,900 kronor, har lantegendomsnämnden vidtagit en sådan åtgärd.

Lantegendomsnämnden hemställer alltså,

att stadsfullmäktige ville, med ändring av ovan omförmälta tidigare beslut, besluta godkänna lantegendomsnämndens åtgärd att i 1936 års bokslut för stadens lantbruk slutamortera återstående kostnad för inköp av ett tröskverk m. m. med kronor 3,900.

Västerås den 3 mars 1937.

För Lantegendomsnämnden:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Eric Plantin.

N:o 51.

Drätselkammarens skrivelse ang. bidrag till kostnaderna för Mälarens reglering.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 6 juni 1924 tillsattes en särskild kommission, Mälarens regleringskommission, med uppgift att utarbeta plan för Mälarens reglering och vad därmed ägde samband. Kommissionen avgav förslag i berörda avseende den 27 november 1925. Förslaget avsåg en sänkning av högvattenståndet från + 5,45 till + 4,7, en höjning av lågvattenståndet från + 3,64 till + 4,0 samt fastläggande av ett normalvattenstånd på samma höjd som det förutvarande medelvattenståndet eller + 4,2, allt räknat från slusströskeln i Stockholm. Kommissionen beräknade båtnaden av regleringen till 4,8 miljoner kronor och kostnaden till 1,8 miljoner kronor. Den 29 juni 1926 uppdrogs åt en delegation, Mälardelegationen, att på grundval av kommissionens berörda förslag bland annat inkomma med fullständig plan för företagets genomförande. Denna delegation upptog till undersökning, huruvida — i olikhet mot vad som förutsatts av kommissionen — regleringen skulle utan tvångsanslutning av jordägarna kunna komma till stånd genom samverkan mellan Stockholms stad och staten med frivilliga bidrag av övriga av företaget berörda städer samt jord- och markägare. Härigenom beräknades kostnaderna kunna nedbringas till 1,4 miljoner kronor.

År 1935 bildades i syfte att främja regleringens förverkligande, Mälarens regleringsförening, omfattande jord- och markägare samt representanter för Mälarstäderna och andra intressenter för företaget. Uti skrivelse till Kungl. Maj:t den 27 januari 1936 har föreningen framhållit, att de åtgärder, som av Stockholms hamnstyrelse numera vidtagits, varigenom väsentligt ökade möjligheter till avtappning från Mälaren beretts, i mycket hög grad inskränkt de regleringsarbeten som nu behövde vidtagas för uppnående av ungefär samma båtnad som ursprungligen beräknats. Kostnaderna beräknas numera till 600,000 kronor. Det nu föreliggande regleringsförslaget skiljer sig till sina verkningar från det förut nämnda huvudsakligen däri, att det exceptionella högvattenståndet anses sänkt till 4,97 meter över Stockholms slusströskel i stället för 4,70 meter och att det normala sommarlågvattenståndet skulle hållas på 4,10 meter i stället för 4,20. Kostnaderna skulle enligt förslaget fördelas med hälften på Stockholms stad och hälften på staten dock med frivilliga bidrag från Mälarstäderna och andra intressenter. För att undvika stora utredningskostnader för skada och nytta å mark skulle jordbruksintresset slippa bidraga till kostnaderna.

Mälarregleringsföreningen har nu i skrivelse till drätselkammaren av den 24 februari 1937 hemställt att Västerås stad måtte utfästa sig att lämna bidrag till kostnaderna i förhållande till den båtnad, som staden kan få av regleringen. Såsom ovan nämnts räknas alltfort med samma båtnad för Västerås stad, som beräknats i det ursprungliga regleringsförslaget. Enligt denna båtnadskalkyl slutade båtnaden för staden på 68,000 kronor. Enligt regleringsföreningens

förslag skulle staden förbinda sig att bidraga till kostnaderna med intill 35,000 kronor eller ungefär hälften av den uppskattade båtnaden. Då den nytta staden kommer att få av regleringen är betydande och då regleringen, såvitt nu kan bedömas, kan komma att spara betydande värden för staden, synes det drätselkammaren som om det föreslagna bidragsbeloppet vore skäligt och väl svarade mot fördelarna. Emellertid bör staden lämna bidrag blott under förutsättning, att jämväl andra Mälarstäder bidraga i proportionsvis samma omfattning som Västerås stad. Skulle så icke bliva fallet bör givetvis Västerås stad förbehålla sig rätt, att i samma mån nedsätta sitt bidrag. Då enligt verkställda beräkningar regleringsföretaget skall vara helt genomfört senast den 1 januari 1943, bör vid utfästelsen om bidrag fogas jämväl det villkoret, att bidrag skall utgå under förutsättning, att företaget är genomfört inom den beräknade tiden. **N:o 51.** *Ang. bidrag till kostnaderna för Mälarens reglering.*

Såsom ovan nämnts förutsätter det nu föreliggande förslaget, att regleringskostnaderna skola bestridas till hälften av Stockholms stad och till hälften av staten, dock räknar förslaget med frivilliga bidrag från Mälarstäderna och andra intressenter. Däremot skulle det obligatoriska bidraget från jordbruksintresset helt eftergivas. Detta senare förhållande har synts drätselkammaren i viss mån anmärkningsvärt. Emellertid kan denna sak ses även från en annan sida. Det torde kunna förutses, att den skada eller nytta, som ifrågavarande regleringsföretag kommer att medföra för jordbruksintresset, kommer att bliva ytterst svårbestämbar. Därest ingående utredning i berörda hänseenden skulle verkställas, bleve utredningskostnaderna helt säkert så stora, att desamma, kanske till nackdel för de berörda städerna, skulle onödigt fördyra företagets genomförande. Med hänsyn därtill har drätselkammaren icke velat föreslå, att jordbruksintressets bidrag göres till villkor för stadens bidrag.

På grund av vad ovan anförts, får drätselkammaren alltså hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

> *att* tillförbinda Västerås stad att såsom bidrag till kostnaderna för genomförandet av Mälarens reglering svara för ett belopp av intill 35,000 kronor, samt
>
> *att* såsom villkor för nämnda bidrags utgående skall gälla *dels* att övriga Mälarstäder var för sig bidraga till samma kostnader med belopp, som efter i detta ärende tillämpad beräkningsgrund proportionsvis svarar mot Västerås stads bidrag, *dels ock* att regleringsföretaget i sin helhet är genomfört senast den 1 januari 1943.

Västerås den 4 mars 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

N:o 52.

Byggnadsnämndens skrivelse ang. stadsplaneändring avseende vidgning av Stora gatan m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Konungens Befallningshavande i länet till magistraten översänt inneliggande skrivelse den 25 februari 1937 angående stadsfullmäktiges framställning om fastställelse å dess beslut den 28 februari 1935 angående ändring i stadsplanen för del av Stora gatan och stadsplanebestämmelser för kvarteren Mats, Martin, Manfred och Märta i enlighet med ett av stadsarkitekten Erik Hahr den 17 september 1934 upprättat förslag samt magistraten därefter för yttrande översänt ärendet till byggnadsnämnden, får byggnadsnämnden härmed överlämna samtliga handlingar i ärendet till stadsfullmäktige med hemställan, att stadsfullmäktige ville lämna byggnadsnämnden och stadsplanekommittén uppdrag att inkomma med nytt förslag i ärendet.

Västerås den 3 Mars 1937.

På byggnadsnämndens vägnar:

CARL HENNING.

/Martin Lindheimer.

Till Magistraten i Västerås.

Med skrivelse den 7 september 1936 har Ni överlämnat underdånig framställning från byggnadsnämnden i staden om fastställelse å stadsfullmäktiges beslut de 28 februari 1935 angående ändring i stadsplanen för del av Stora gatan ävensom stadsplanebestämmelser för kvarteren Mats, Martin, Manfred och Märta i enlighet med ett av stadsarkitekten Erik Hahr den 17 september 1934 upprättat förslag.

Efter inhämtande av yttrande i ärendet från biträdande länsarkitekten E. Lundquist, har på given anledning ärendet överlämnats till Kungl. byggnadsstyrelsen för förhandsgranskning. Av byggnadsstyrelsens härhos bifogade svarsskrivelse den 18 januari 1937 framgår, att mot förslaget förekommit så vägande anmärkningar, att detsamma icke kan av styrelsen tillstyrkas till fastställelse.

Då under sådana förhållanden stadens myndigheter synas böra beredas tillfälle att taga frågan i förnyat övervägande, återställas härmed för sådant ändamål samtliga till ärendet hörande handlingar.

Stadsplanekartan jämte de i byggnadsstyrelsens skrivelse omförmälda 8 st. ritningskopiorna avgå i särskild försändelse. **N:o 52.** *Ang. stadsplaneändring avseende vidgning av Stora gatan m. m.*

Västerås slott i landskansliet den 25 februari 1937.

WALTER MURRAY.

Arvid Lidén.

Till Länsstyrelsen i Västmanlands län.

Med anledning av Eder resolution den 29 september 1936, varmed till Kungl. byggnadsstyrelsen överlämnats ärendet angående ett av stadsfullmäktige i Västerås den 28 februari 1935 antaget förslag till ändring av stadsplanen för staden beträffande kvarteren Mats, Martin, Manfred och Märta m. m., får byggnadsstyrelsen anföra följande.

Såvitt kan bedömas av stadsplanekartan, som icke åtföljes av sådan beskrivning som föreskrives i 18 § byggnadsstadgan, avser förevarande förslag i huvudsak dels vidgning av Stora gatan till 18 meters bredd på sträckan mellan Kopparbergsvägen i öster och Källgatan i väster och dels komplettering av stadsplanen med stadsplanebestämmelser för de av vidgningen berörda kvarteren vid Stora gatans södra sida.

I fråga om gatuvidgningen innebär förslaget en återgång till 1902 års stadsplan, i vilken Stora gatan i sin helhet var upptagen till 18 meters bredd. Genom av Kungl. Maj:t den 14 maj 1935 fastställd ändring i stadsplanen minskades gatubredden till överensstämmelse med befintligt förhållande, 12 meter, såväl på nu avsedd sträcka, som i fortsättningen västerut på sträckan mellan Källgatan och Djäknebergsgatan. Beträffande den sistnämnda sträckan blev 18 metersbredden åter gällande genom stadsplaneändring den 25 februari 1921.

Den nu avsedda vidgningen, som länge övervägts — de ifrågavarande kvarteren vid gatans södra sida hava i sådant syfte alltsedan den 20 juli 1932 varit belagda med förbud mot nybyggnad — torde med hänsyn till gatans betydelse såsom huvudled inom den centrala stadsdelen få anses ofrånkomlig, även för den händelse att den staden förbipasserande östvästliga trafik, som nu hårt belastar denna gata, sedermera kan ledas andra vägar utanför den äldre stadskärnan. Byggnadsstyrelsen har därför icke något att erinra mot förslaget i vad det avser berörda gatuvidgning.

Vad beträffar de utmed den vidgade Stora gatan angivna hushöjderna, fyra våningar, kan det ifrågasättas huruvida en så stor ökning från det nuvarande i allmänhet förefintliga antalet två våningar kan var erforderligt eller lämpligt. Då emellertid bebyggelse intill fyra våningar redan lärer hava tillkommit invid nämnda gata, torde någon erinran icke böra göras mot ifrågavarande våningsbestämmelser.

Beträffande förslaget i övrigt måste erinras, att det icke tillvaratager de i detta fall osedvanligt goda möjligheterna till anordning av bebyggandet i överensstämmelse med nutida stadsplaneprinciper och byggnadsstadgans krav på trevnad och goda dagerförhållanden inom bostadskvarter.

N:o 52.

Ang. stadsplaneändring avseende vidgning av Stora gatan m. m.

Ehuru den nuvarande bebyggelsen vid såväl Västgöte- och Munkgatorna som de mellan dessa och Stora gatan gående tvärgatorna till betydande del utgöres av trähus i två våningar samt kvartersmarken närmast gatulinjerna å flera fastigheter är helt obebyggd eller utnyttjad endast för smärre hus, avser förslaget, att kvarteren skola helt slutas mot dem omgivande gator med huslängor till i allmänhet tre eller fyra våningars höjd. I samtliga kvarter skulle härigenom uppkomma mot nordligt väderstreck vända, inåtgående gårdshörn, en anordning, som numera i allmänhet vid så stora hushöjder ej plägar godtagas, åtminstone icke i andra fall än där befintlig bebyggelse och redan skett utnyttjande av kvartersmarken utgöra avsevärt hinder för åstadkommande av bättre förhållanden.

I förevarande fall torde det synnerligen väl låta sig göra att såväl inom kvarteren Mats och Martin som inom sydvästra delen av kvarteret Märta åstadkomma gårdsområden, som helt öppna sig mot sydost. Även beträffande kvarteret Manfred synes det möjligt att i någon utsträckning öppna den föreslagna, för kvarterets tomter gemensamma gården mot sydligt väderstreck.

Inom sisnämnda kvarter hava föreslagits höjder för bebyggelsen mot den endast 10 meter breda Vasagatan, vilka uppgå till omkring 13 och 14,5 meter och alltså överstiga ej blott gatubredden utan även de höjdmått, som hittills varit tillåtna enligt stadens äldre byggnadsordning och byggnadsstadgan för rikets städer samt gällande provisoriska byggnadsföreskrifter. Dessa nu föreslagna hushöjder, vilka icke motiveras ens av något som helst befintligt förhållande, kunna icke godtagas.

I detta sammanhang bör framhållas, att förslaget att bebygga både kvarteret Manfred och kvarteret Martin i nuvarande gatulinjerna mot Vasagatan numera synes sakna aktualitet, då enligt vad styrelsen har sig bekant, stadens myndigheter i avsikt att åstadkomma breddning av denna gata längs nordöstra sidan på sträckan från Smedjegatan till Trädgårdsgatan föranstaltat om förbud mot nybyggnad även inom kvarteren Knut, Lennart och Nimrod, vilket förbud gällt sedan den 9 januari 1936.

Vid Vasagatans mynning i Munkgatan skall enligt förslaget hörnet av kvarteret Martin avfasas till ett betydande mått, ännu större än enligt gällande stadsplan, en anordning som både för utseendet och med hänsyn till hörnbyggnadens planlösning torde föranleda olägenheter. Särskilt för det fall att Vasagatan vidgas, torde hörnavskärningen kunna helt slopas.

Olämpligt stor hushöjd har även föreslagits för gatuhuset å tomten nummer 6 i kvarteret Märta. Om höjden i stället avpassas efter det befintliga huset, som lärer innehålla två osedvanligt höga våningar, torde vid framtida bebyggelse kunna inom samma hushöjd inrymmas tre våningar med numera gängse rumshöjd.

De inom samtliga kvarter anordnade, med korsprickning betecknade områdena, avsedda för uthus och smärre gårdsbyggnader, synas vid det byggnadssätt, som här i övrigt förekommer, icke av behovet påkallade. Lämpligen borde även sådana delar av gårdsområdena förses med punktprickning.

Såsom framgår av biträdande länsarkitektens utlåtande, äro de antagna stadsplanebestämmelserna ofullständiga.

För bebyggelsen å tomten nummer 7 i kvarteret Märta samt gårdsflygeln

N:o 52.
Ang. stadsplaneändring avseende vidgning av Stora gatan m. m.

å tomten nummer 6 i samma kvarter saknas sifferbeteckningar, varigenom ifrågavarande bebyggelse kommer att sakna bestämmelser angående hushöjd och våningsantal. Dylika bestämmelser saknas även för de med II betecknade områdena.

Såsom bestämmelserna i § 2 äro avfattade blir hushöjden icke bestämd för med IV betecknade områden och ej heller innebära bestämmelserna hinder mot anordnande av mer än avsedda fyra våningar å samma område. Höjdbestämmelsen i första meningen av samma paragraf, avseende med III betecknade områden, är ofullständig, då den endast uttrycker medgivande att utnyttja avsedd hushöjd men icke hinder att överskrida densamma. Den i samma mening intagna hänvisningen till byggnad för bostads- och affärsändamål reglerar icke markens användningssätt, vilket torde avsetts skola ske genom denna bestämmelse. Fullt tydliga bestämmelser om användningssättet, hänvisande till stadsplanekartan böra antagas för alla bebyggelseområden.

Även bestämmelsen i § 4 synes böra förtydligas genom hänvisning till beteckningar å kartan.

Bestämmelsen i § 3 för de med ringprickning betecknade områdena, vilka synas avsedda att utnyttjas för terrassbyggnader, borde lämpligen givas följande ändrade lydelse: "Med ringprickning betecknat område får överbyggas och användas på sätt byggnadsnämnden prövar lämpligt. Gårdsplan eller terrassplan över dylik överbyggnad får dock icke utan särskilda skäl förläggas högre ovan stadens nollplan än siffra i rektangel angiver."

I förslaget saknas bestämmelser, som reglera dylika gårdsöverbyggnaders avstånd till annan byggnad å samma tomt eller till gräns mot granntomt, för den händelse gård icke helt överbygges. Även saknas erforderlig bestämmelse angående bredden å område, som skall lämnas obebyggt framför fönster till bonings- och arbetsrum.

I förslaget saknas dylika anvståndsbestämmelser även för de med korsprickning betecknade områdena, avsedda för uthus och andra smärre gårdsbyggnader. Som ovan framhållits synes det emellertid obehövligt att medgiva ifrågavarande slag av gårdsbebyggelse.

På grund av vad ovan anförts är förevarande, av stadsfullmäktige antagna förslag, vilket ej synes hava vunnit stadens byggnadsnämnds förord, icke av den beskaffenhet, att det kan av byggnadsstyrelsen tillstyrkas till fastställelse.

Byggnadsstyrelsen har emellertid beretts tillfälle taga del av vissa av planförfattaren tidigare uppgjorda skisser till ett alternativt stadsplaneförslag beträffande ifrågavarande kvarter, vilket betydligt bättre tillvaratager förefintliga möjligheter att åstadkomma en med hänsyn till nutida krav tillfredsställande reglering av bebyggandet. Detta skissförslag, vilket framgår av bilagda 8 stycken ritningskopior, synes alltså kunna i huvudsak läggas till grund för en omarbetning av stadsplaneförslaget.

Remisshandlingarna återgå härjämte, åtföljda av en av byggnadsstyrelsen införskaffad förteckning över de fastighetsägare, vilkas rätt ansetts beröras av det antagna förslaget.

Stockholm den 18 januari 1937.

HENNING LEO.

Gustaf Linden. *Sten Zethelius.*

N:o 53.

Drätselkammarens skrivelse ang. utförande av en reningsanordning för avloppsvätskan från Kvarnbrovreten m. fl. områden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan vatten- och gasverksstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige av den 2 dennes hemställt om ett anslag å 11.000 kronor för bestridandet av kostnaderna för anläggandet norr om Skerikesvägen invid västra sidan av Svartån av en s. k. Emscherbrunn för rening av avloppsvatten, får drätselkammaren efter i ärendet verkställd utredning anföra följande.

Med hänsyn till de goda erfarenheter såväl ur teknisk som ekonomisk synpunkt, som på andra håll vunnits av reningsanläggningar av här föreslagen beskaffenhet, synes denna lösning av frågan om avloppsvattnets rening för i ärendet omförmälda områden böra komma till användning. Jämväl i sanitärt hänseende torde anordningarna vara fullt tillfredsställande. Hälsovårdsnämnden har i berörda avseende förklarat sig icke hava något att erinra emot förslaget.

Med stöd av vad sålunda anförts får drätselkammaren alltså hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för anläggandet av i ärendet omförmälda Emscherbrunn ställa till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande ett anslag å 11.000 kronor,

att uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig ansökning om tillstånd för staden att få bestrida denna utgift genom upptagande av amorteringslån, samt

att bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera beloppet.

Västerås den 11 mars 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 53.

Ang. utförande av en reningsanordning för avloppsvätskan från Kvarnbrovreten m. fl. områden.

År 1928 erhöll området Kvarnbrovreten, beläget väster om Svartån och med Skerikesvägen som gräns mot söder och väster, ledningar för vatten och avlopp. På grund av lutningsförhållanden kunde avloppet ej sättas i förbindelse med stadens avloppssystem utan fick utmynna direkt i Svartån strax norr om Skerikesbron, vilket gjort att inrättandet av vattenklosetter ej kunnat tillåtas för denna stadsdel. Att fastighetsägarna under numera rådande tidsförhållanden med avseende på bekvämlighet och sanitära fördelar önska vattenklosetter i sina bostäder är helt naturligt. Styrelsen har länge haft sin uppmärksamhet riktad på erforderliga åtgärder för att kunna tillmötesgå dessa fastighetsägare, och hava olika förslag för lösning av frågan upprättats, nämligen:

1) framdragning av stadens avlopp nedanför Lustigkulla med anknytning till avloppet i Bryggerigatan,

2) pumpstation söder om Skerikesvägen i närheten av Svartån, för lyftning av avloppsvätskan till avloppet på Lustigkulla, samt

3) anläggande av en Emscherbrunn strax norr om Skerikesvägen invid Svartån.

Kostnaderna äro beräknade till:

	Anläggn.-kostn.	årlig kostn.
1.	24.500.—	1960.—
2.	13.600.—	2400.—
3.	11.000.—	1080.—

I punkt 1 upptaget förslag har styrelsen avstått ifrån, emedan gjord undersökning av expert givit vid handen, att en grävning i slänten nedanför Lustigkulla kan medföra förskjutningar i jordmassorna.

I punkt 2 angiven pumpstation har styrelsen frångått, då densamma kräver rätt avsevärt högre årlig kostnad än i punkt 3 upptagen Emscherbrunn, som både med avseende på anläggnings- och årlig kostnad ställer sig billigast för staden. Emscherbrunnar hava också numera vunnit en stor utbredning och anses fylla sitt ändamål på ett fullt betryggande sätt. Här föreslagen brunn får ett djup av 7 till 8 m. under marken och består av 2 huvudavdelningar, nämligen en övre kammare, vilken avloppsvätskan passerar i långsamt tempo, varvid de fasta partiklarna sjunka ned i en undre avdelning, som består av en flera meter djup brunn, i vilken förruttnelseprocessen försiggår. På grund av brunnens konstruktion föreligger icke någon risk att den färska och renade vätskan, som får avrinna till Svartån och endast har passerat brunnens övre avdelning, tager skada av förruttnelseprocessen i den undre avdelningen.

Det område, som på grund av lutningsförhållanden ej kan sättas i förbindelse med stadens avloppssystem, omfattar ej enbart Kvarnbrovreten, utan också en del angränsande områden, däribland norra delen av Lustigkulla, vartill hänsyn i möjligaste mån tagits vid bestämmande av brunnens dimensioner.

Med den kännedom styrelsen äger om reningsanläggningar av här berört slag, anser styrelsen icke någon risk föreligga att i förevarande fall välja en dylik samt tillföra Svartån den renade avloppsvtäskan. Anläggningen kommer

N:o 53.
Ang. utförande av en reningsanordning för avloppsvätskan från Kvarnbrovreten m. fl. områden.

givetvis att även förbättra nuvarande förhållande, i det att övrigt spillvatten, som nu tillföres Svartån utan någon som helst behandling, sedermera också kommer att undergå reningsprocedur i Emscherbrunnen.

Man torde kunna räkna med införandet av ett 30-tal vattenklosetter inom Kvarnbrovreten, för vilka med nuvarande avgift staden får en årligt inkomst av 450 kronor.

Då åtgärder böra vidtagas för att kunna tillåta vattenklosetter inom Kvarnbrovreten och närliggande områden, hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att stadsfullmäktige ville av lånemedel anslå ett belopp av 11.000 kronor för anläggande av en Emscherbrunn invid västra sidan av Svartån strax norr om Skerikesvägen.

Västerås den 2 mars 1937.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 54.

Drätselkammarens skrivelse ang. anskaffning av en luftkompressor för tekniska verken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan vatten- och gasverksstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige av den 2 dennes hemställt om ett anslag å 8.500 kronor för bestridandet av kostnaderna för inköp av en luftkompressor, får drätselkammaren, som funnit den föreslagna nyanskaffningen av behovet påkallad, hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för inköp av en i ärendet omförmäld luftkompressor ställa till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande ett anslag å 8.500 kronor, samt

att bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera beloppet för att sedermera slutligt täckas med medel av

N:o 54.
Ang. anskaffning av en luftkompressor för tekniska verken.

anslag för de resp. arbeten vartill ifrågavarande luftkompressor kommer att användas.

Västerås den 11 mars 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige, Västerås.

Vid stadens tekniska verk finnas för närvarande 3 st. luftkompressorer för bergborrning och tjälbrytning. Den äldsta av dessa har arbetat i 7 år, varför dess kapacitet numera är nedsatt i betydlig grad.

Med nu rådande byggnadsverksamhet och härför erforderliga ledningsarbeten har det visat sig att dessa kompressorer ej mera fylla behovet, varför ännu en maskin bör anskaffas. De två äldsta kompressorerna äro numera avamorterade. Amortering sker på så sätt, att varje arbete påföres en mot dess användning av dylik maskin svarande andel.

På grund av det anförda hemställer styrelsen

att stadsfullmäktige ville av tillgängliga medel vid tekniska verken anvisa ett anslag av 8.500 kr. för inköp av en luftkompressor att amorteras genom nyanläggningar.

Västerås den 2 mars 1937.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 55.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar för byggnadsområde å Sandgärdet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan vatten- och gasverksstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige av den 23 nästlidne februari hemställt om ett anslag å 56.800 kronor för bestridandet av kostnaderna för nedläggandet av ledningar för vatten, avlopp och gas inom området Sandgärdet, får drätselkammaren anföra följande.

För ifrågavarande område, betecknat såsom del av stadsägorna n:ris 1665 och 1665 A, föreligger numera i vederbörlig ordning fastställd styckningsplan och stadsfullmäktige hava den 25 nästlidne februari bemyndigat drätselkammaren att inom området försälja tomter. Med hänsyn härtill bör tomtförsäljningen kunna taga sin början inom den närmaste framtiden. I samband därmed böra de av vatten- och gasverksstyrelsen föreslagna ledningarna komma till utförande.

Enär den av drätselkammaren i ärendet verkställda undersökningen ådagalagt, att de av vatten- och gasverksstyrelsen gjorda beräkningarna av ledningskostnaderna synas bliva ekonomiskt hållbara, har drätselkammaren intet att erinra i anledning av ifrågavarande framställning.

Drätselkammaren hemställer alltså, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för nedläggandet i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet upprättat förslag av ledningar för vatten, avlopp och gas inom området Sandgärdet ävensom en dagvattenledning i Malmabergsgatans sträckning mellan Nyboms- och Tegnérgatorna ställa till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande ett anslag å 56.800 kronor;

att uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig ansökning om tillstånd för staden att få bestrida denna utgift genom upptagande av amorteringslån, samt

att bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera beloppet.

Västerås den 11 mars 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 55.

Ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar för byggnadsområde å Sandgärdet.

Vatten- och gasverksstyrelsen får härmed framlägga förslag till ledningar för vatten, avlopp och gas för området Sandgärdet i överensstämmelse med den för detta område upprättade styckningsplanen.

Kostnaderna äro beräknade till 118.000 kr., däri ingår 12.000 kr. för en dagvattenledning i Malmabergsgatans sträckning mellan Nyboms- och Tegnérgatorna. Då anslutningsavgifterna äro beräknade till 61.200 kr., bliver stadens andel i kostnaderna 56.800 kr. Ledningarna skulle utdragas i mån av tomtförsäljning och bebyggelse och alltså omedelbart få användning och lämna avkastning.

Då anläggningen bliver för staden ekonomiskt bärande, hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att stadsfullmäktige ville av lånemedel anvisa ett anslag av 56.800 kr. för anläggande dels av ledningar för vatten, avlopp och gas inom området Sandgärdet i enlighet med den över området upprättade styckningsplanen och dels dagvattenledning i Malmabergsgatans sträckning mellan Nyboms- och Tegnérgatorna.

Västerås den 23 februari 1937.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 56.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggning av gator för byggnadsområde å Sandgärdet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren till stadsfullmäktige för granskning överlämnat förslag till styckningsplan för del av stadsägorna n:ris 1665 och 1665 A (Sandgårdet), har nämnda förslag numera i vederbörlig ordning fastställts. Genom beslut den 25 nästlidne februari hava stadsfullmäktige bemyndigat drätselkammaren att försälja tomter inom området. I samband med tomtförsäljning och bebyggelse böra förutom ledningar, vartill vatten- och gasverksstyrelsen i särskild framställning begärt anslag, även gator utläggas inom området. Drätselkammaren har därför genom byggnadskontorets försorg låtit uppgöra förslag och kostnadsberäkning till de planerade gatorna.

N:o 56.
Ang. anläggning av gator för byggnadsområde å Sandgärdet.

De gator och gatudelar, som det ankommer på staden att utlägga, hava å bifogade ritning utmärkts med röd färg. Den sammanlagda längden av dessa gator utgöra cirka 1.645 meter.

De gatudelar, som å samma ritning utmärkts med streckade linjer skola utläggas av privata ägare till angränsande mark. Enligt den uppgjorda styckningsplanen varierar gatubredden mellan 3 och 12 meter.

Den sammanlagda på staden ankommande kostnaden för ifrågavarande gator har beräknats till 62.450 kronor. Dessa kostnader böra lämpligen bestridas med reserverade köpeskillingsmedel.

Efter verkställd granskning av det upprättade kostnadsförslaget och sedan den i ärendet gjorda utredningen ådagalagt, att beräkningarna synas ekonomiskt hållbara, får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för en beräknad sammanlagd kostnad av 62.450 kronor låta utföra i ärendet omförmälda gatuarbeten inom del av stadsägorna n:ris 1665 och 1665 A (Sandgärdet), samt

att kostnaderna ifråga, 62.450 kronor, skola bestridas med reserverade köpeskillingsmedel.

Västerås den 11 mars 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

N:o 57.

Drätselkammarens skrivelse ang. ökad belysning vid äldre hamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan hamnstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige av den 5 dennes hemställt om ett anslag å 3.900 kronor för bestridande av kostnaderna för anordnandet av belysning å i ärendet närmare angiven del av östra kajen, får drätselkammaren, som vitsordar behovet av de föreslagna belysningsanordningarna, för sin del tillstyrka bifall till framställningen ifråga.

Drätselkammaren hemställer alltså, att stadsfullmäktige måtte besluta

att till bestridandet av kostnaderna för i ärendet omförmälda belysningsanordningar å östra kajen ställa till hamnstyrelsens förfogande ett anslag å 3.900 kronor, samt

att kostnaderna ifråga, 3.900 kronor, skola gäldas av äldre hamnens inkomster för innevarande år.

N:o 57.
Ang. ökad belysning vid äldre hamnen.

Västerås den 11 mars 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 29 november 1934 anvisade stadsfullmäktige på förslag av drätselkammaren och efter framställning av hamnstyrelsen 5.500 kronor för anordnande av ny belysning å östra kajen i gamla hamnen.

Förslaget omfattade då uppförande av 4 s. k. fackverksmaster med "riktat" ljus och med två armaturer på varje stolpe. Avståndet mellan var och en av dessa master är 60 meter.

Sedan denna belysning anordnades ha emellertid spåranordningarna å östra kajen förlängts och anknutits till Stockholm—Västerås—Bergslagens järnvägars växelspår öster om Lillån samt även utdragits till silobyggnaden, varför belysning måste anordnas på återstående del av östra kajen, varå nu helt saknas kvälls- och nattbelysning. Även om styrelsen inskränker den ytterligare belysningen att omfatta endast två fackverksmaster komma kostnaderna att proportionsvis bliva högre än år 1934.

Tekniska verken hava nämligen beräknat kostnader för kablar, master m. m. till 3.900 kronor. Den första nya masten placeras 115 meter öster om sista nuvarande mast och den andra nya masten 80 meter öster om den första.

Stegrade materialpriser orsaka de högre kostnaderna pr mast, varjämte är att observera att kabellängden uppgår till ej mindre än 195 meter.

De år 1934 utförda belysningsanordningarna hava visat sig vara synnerligen effektiva, varför ingen anledning finnes att frångå det nuvarande systemet.

Hamnstyrelsen får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för bestridande av kostnaderna för anordnande av belysning även å östra kajens fortsättning anvisa ett belopp av kr. 3.900 att gäldas av äldre hamnens inkomster för år 1937.

Västerås den 5 mars 1937.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/Eric Plantin.

N:o 58.

Drätselkammarens skrivelse ang. tjänstebestämmelser för föreståndarinnan vid barnhemmet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan barnavårdsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige av den 18 nästlidne januari hemställt, att fullmäktige måtte antaga ett vid skrivelsen fogat förslag till regleringsbestämmelser för befattningen såsom föreståndarinna vid stadens barnhem, får drätselkammaren, som granskat förslaget ifråga, förklara sig i likhet med lönenämnden icke hava något att erinra emot detsamma.

Drätselkammaren hemställer alltså, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för sin del antaga i ärendet uppgjort förslag till regleringsbestämmelser för befattningen såsom föreståndarinna vid stadens barnhem.

Västerås den 11 mars 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 18 nästlidne januari har barnavårdsnämnden hemställt, att fullmäktige måtte antaga ett vid skrivelsen fogat förslag till regleringsbestämmelser för befattningen såsom föreståndarinna vid stadens barnhem.

Såsom yttrande över nämnda förslag får lönenämnden, efter verkställd granskning av detsamma, förklara sig icke hava något att erinra emot samma förslag.

Lönenämnden hemställer därför, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för sin del antaga i ärendet uppgjort förslag till regleringsbestämmelser för befattningen såsom föreståndarinna vid stadens barnhem.

Västerås den 8 mars 1937.

För lönenämnden:

CARL HENNING.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 58.

Ang. tjänstebestämmelser för föreståndarinnan vid barnhemmet.

Sedan barnavårdsnämnden uppgjort bestämmelser för reglering av befattningen såsom föreståndarinna vid Västerås stads barnhem i och för rätt för föreståndarinnan till pension i Statens pensionsanstalt, ha sagda bestämmelser underställts Konungens befallningshavande i länet, som genom resolution den 24 oktober 1936 godkänt ifrågavarande regleringsbestämmelser för sagda befattning.

Statens Pensionsanstalt har emellertid ansett, att som bestämmelserna ifråga i väsentliga hänseenden skilja sig från de bestämmelser, som antogos av stadsfullmäktige år 1923, desamma borde, för att tjänsten skall vinna inträde i Statens pensionskassa, underställas fullmäktige.

I anledning härav får barnavårdsnämnden hemställa att stadsfullmäktige måtte antaga bilagda P. M. angående reglering av sagda tjänst.

Västerås den 18 jan. 1937.

För barnavårdsnämnden:

EM. GRANÉR.

/Axel Norén.

P. M.

rörande regleringsbestämmelser för befattningen såsom föreståndarinna vid Västerås stads barnhem.

För att bliva antagen till föreståndarinna vid Västerås stads barnhem erfordas att antingen hava erhållit särskild utbildning för sådan befattning eller eljest visat sig äga nödiga förutsättningar för befattningens skötande.

Föreståndarinnan tillsättes av barnavårdsnämnden med en ömsesidig uppsägningstid av 3 månader.

Föreståndarinnan föreståar barnhemmet under barnavårdsnämndens ledning, och åligger det henne i sådant hänseende

att hava närmaste ledningen av barnhemmets ändamålsenliga skötsel samt därvid giva underlydande befattningshavare erforderliga föreskrifter och tillse, att dessa ordentligt fullgöra sina åligganden,

att utöva tillsyn och kärleksfull fostran av i hemmet intagna barn samt vaka över att de erhålla god vård, sund och tillräcklig föda och ordentlig beklädnad,

att noga vaka över att sedlighet, ordning och snygghet äro rådande inom hemmet, samt att, därest barn därutinnan felar eller eljest visar olydnad, självsvåld eller tredska, genom allvarliga föreställningar tillrättavisa och, om rättelse härav ej följer, förhållandet till barnavårdsnämnden anmäla,

att tillse att skolpliktiga barn ordentligt begagna sig av skolundervis-

N:o 58.
Ang. tjänstebestämmelser för föreståndarinnan vid barnhemmet.

ningen samt i övrigt tillse och vaka över, att de barn, som nått erforderlig utveckling, i mån av förmåga sysselsättas med lämpligt arbete,

att upprätta och noggrant föra föreskriven förteckning och anteckningar över i hemmet intagna barn,

att till fattigvårds- och barnavårdsbyrån meddela, då barn befinnes vara i behov av särskild vård eller utbildning,

att tillse att barn utskrivas från hemmet i behörig tid samt om intagningar och utskrivningar av barn lämna rapport till byrån minst en gång i månaden,

att ordna och leda vid hemmet förekommande arbeten,

att från antagna leverantörer rekvirera erforderliga varor och tillse, att åtagna leveranser ordentligt fullgöras,

att granska och attestera alla räkningar för hemmet, innan dessa avlämnas till byrån,

att efter anvisning föra förteckning över hemmets inventarier samt ansvara för hemmets egendom samt

att i övrigt ställa sig barnavårdsnämndens och dess ombudsmans föreskrifter till efterrättelse.

Föreståndarinnan erhåller i kontant begynnelselön 1.230 kronor för år. Efter 3, 6 och 9 års väl vitsordad tjänstgöring erhålles för varje gång ett ålderstillägg å 111 kronor, som därefter tillägges lönen. Förutom den kontanta lönen erhåller föreståndarinnan fri kost, bostad, värme, lyse och tvätt.

Föreståndarinnan äger årligen, när sådan utan hinder för göromålens behöriga gång kan ske, åtnjuta semester under en månad, under vilken tid hon åtnjuter full lön samt ersättning med 62 kronor för de naturaförmåner, hon under semestern avstår. Under semester eller tjänstledighet skall hon, om så erfordras, åt vikarie avstå sin bostad.

Är föreståndarinnan på grund av sjukdom eller olycksfall, som icke är självförvållat, förhindrad att förrätta sin tjänst, äger hon för varje kalenderår under högst tre månader, eller om sjukdomen orsakas av skada eller smitta, ådragen under tjänsteutövning, under högst sex månader åtnjuta hela avlöningen oavkortad.

Vid ledighet därutöver av samma anledning är hon skyldig att avstå från tjänstgöringspenningarna, vilka motsvara 30 procent av utgående begynnelseavlöning. Varar ledighet på grund av hinder av nu ifrågavarande slag över ett år, ankommer det på stadsfullmäktige att i varje särskilt fall besluta, hur stor del av avlöningen hon är skyldig att avstå för den överskjutande tiden.

I den utbetalade delen av avlöningen ingår eventuellt lagstadgad ersättning för olycksfall i arbete.

Med ledighet för sjukdom jämställes ledighet för hindrande av smittas spridande.

Undfår föreståndarinnan ledighet för svag hälsas vårdande, offentligt uppdrag, enskilda angelägenheter eller annan orsak, skall hon avstå tjänstgöringspenningarna samt därutöver så mycket, som för tjänstens förrättande erfordras eller eljest av lönenämnden efter hörande av barnavårdsnämnden prövas skäligt.

Vid ledighet för svag hälsas vårdande må dock lönenämnden, där synnerliga skäl därtill äro, medgiva lägre avdrag, därest tjänstens uppehållande icke därigenom förorsakar staden kostnad.

N:o 59.

Drätselkammarens skrivelse ang. understöd åt en f. d. simlärarinna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan förra simlärarinnan fröken Ebba Stål härstädes uti skrivelse till drätselkammaren av den 28 oktober 1936 anhållit att med hänsyn till sin tidigare anställning i stadens tjänst komma i åtnjutande av årlig pension, får drätselkammaren anföra följande.

Med hänsyn till anställningstidens längd och till den omständighet, att fröken Stål synes hava haft sin huvudsakliga bärgning av de inkomster, som befattningen såsom simlärarinna i stadens tjänst tillfört henne ävensom till de övriga skäl, som av lönenämnden i ärendet anförts, finner sig drätselkammaren böra tillstyrka bifall till framställningen på sätt nämnden för sin del hemställt.

Drätselkammaren får alltså hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för innevarande år med tiden räknad från och med den 1 nästlidne januari bevilja förra simlärarinnan Ebba Stål understöd med 500 kronor att utbetalas med en fjärdedel kvartalsvis i efterskott, samt

att beloppet i fråga, 500 kronor, skall utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 11 mars 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till drätselkammaren av den 28 oktober 1936 har fröken Ebba Stål under åberopande av sin anställning såsom simlärarinna i stadens tjänst anhållit, att staden måtte tilldela henne årlig pension.

Enligt föreliggande uppgifter är fröken Stål född den 18 oktober 1876. Sedan år 1892 har hon utövat simundervisning i staden. Intill 1911 var emel-

N:o 59. *Ang. understöd åt en f. d. simlärarinna.*

lertid denna undervisning av helt frivillig natur och först sistnämnda år erhöll fröken Stål en mera fast anställning i stadens tjänst såsom simlärarinna för folk- och flickskolans elever emot särskilt arvode av kommunala medel. Med vårterminens slut år 1936 avgick fröken Stål från sin befattning. Hon hade sålunda då varit anställd i stadens tjänst under cirka 25 år. I arvode har fröken Stål under anställningstiden av staden uppburit sammanlagt 1.731 kronor årligen. Beträffande de formella förutsättningarna för pensionering torde enligt lönenämndens mening sådana förutsättningar icke föreligga i detta fall. Härför förutsättes nämligen bland annat att befattningshavarens tid under året helt tagits i anspråk av den ifrågavarande tjänsten. Denna förutsättning föreligger emellertid icke alldeles här. Fröken Ståls tjänstgöring har nämligen omfattat en tid av 9 månader av året med daglig arbetstid under 3 à 3½ månader av i medeltal 5 timmar och under 5½ månader av i medeltal något över 2 timmar. Skäl torde emellertid förefinnas att bevilja fröken Stål ett årligt understödsbelopp. Med hänsyn till hennes långvariga verksamhet i stadens tjänst synes det nämligen vara en stadens moraliska plikt att åtminstone i någon mån sörja för denna befattningshavare, trots att hon icke varit införd i pensionsstaten. Denna senare omständighet torde nämligen vara beroende av befattningens och verksamhetens speciella art. Såsom stöd för bifall till denna ansökan torde jämväl kunna åberopas att tidigare stadsfullmäktigebeslut av år 1928, varigenom stadsfullmäktige beviljade en manlig simlärare, som varit anställd i stadens tjänst under likartade förhållanden som sökanden, visst understöd.

Lönenämnden anser för sin del ett understödsbelopp om 500 kronor årligen såsom skäligt.

Då lönenämnden förvissat sig om att fröken Stål verkligen är i behov av understöd för sitt livsuppehälle anser sig nämnden böra föreslå, att hon tillerkännes ett årligt understöd från staden med 500 kronor.

Med stöd av det ovan anförda får lönenämnden alltså hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för innevarande år med tiden räknad från och med den 1 januari 1937 bevilja förra simlärarinnan Ebba Stål understöd med 500 kronor.

Västerås den 8 mars 1937.

För lönenämnden:

CARL HENNING.

/Paul Grante.

Till Västerås stads Drätselkammare.

N:o 59.
Ang. understöd åt en f. d. simlärarinna.

Undertecknad, som varit anställd som simlärarinna i stadens tjänst från år 1892 till år 1936, t. o. m. vårterminens slut vid folkskolorna den 1 juli, med undantag av åren 1898—1908, då jag var bosatt i Stockholm, får härmed vördsamt anhålla om någon pension från stadens sida. Jag är nu 60 år gammal och har inga tillgångar. Jag har visserligen tillfällig anställning vid Västerås stads sparbank, men detta är endast som extra, varför det ej är något att räkna på för framtiden. Jag vågar därför hoppas att staden går mig till mötes med denna min anhållan.
Åldersbetyg bifogas.

Västerås den 28 okt. 1936.

Ebba Stål.

Västmannagatan 10.

N:o 60.

Lönenämndens yttrande ang. ålderstillägg åt en mätareavläsare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan till lönenämnden för yttrande remitterats en av avläsaren vid stadens tekniska verk Georg Högberg i skrivelse till stadsfullmäktige av den 6 november 1936 gjord såsom egen motion av Herr N. G. Löf upptagen framställning rörande tjänsteårsberäkning för erhållande av ålderstillägg, får lönenämnden anföra följande.

Enligt bestämmelserna i den för stadens befattningshavare gällande lönestaten äger lönenämnden ensam befogenhet att avgöra frågor av här förevarande art.

Med avseende å ifrågavarande framställning har lönenämnden funnit bärande skäl tala för bifall till densamma. Den väl vitsordade tjänstetidens längd, ävensom övriga i ärendet föreliggande omständigheter hava därför föranlett lönenämnden att, med upphävande av ett tidigare beslut i ärendet, bifalla framställningen ifråga.

Med tillkännagivande härav och då såsom ovan nämnts det tillkommer lönenämnden att ensam besluta i förevarande ärende, får lönenämnden alltså

N:o 60. *Ang. ålderstillägg åt en mätareavläsare.*

hemställa, att stadsfullmäktige måtte i anledning av förevarande såsom motion upptagna framställning besluta

att låta vid vad sålunda i ärendet förekommit bero.

Västerås den 8 mars 1937.

För lönenämnden:

CARL HENNING.

/Paul Grante.

Västerås den 6 november 1936.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Undertecknad innehavare av befattning som ordinarie avläsare från 1 juni 1933, anhåller härmed vördsamt att få tillgodoräkna mig alla tjänsteår vid verken för erhållande av 3 ålderstillägg (har för närvarande 1 ålderstillägg).

Som skäl härför anföres följande. Jag anställdes i verkens tjänst den 13 juni 1918 som mätaravläsare och innehade denna befattning till den 28 febr. 1923 då omorganisation företogs och platsen indrogs. Under tiden 1 mars 1923—23 okt. 1923 tjänstgjorde jag som extra kontorsbiträde samt under tiden 24 okt. 1923—3 april 1932 som avsynare och reparatör av gasapparater, från den 3 april 1932 till den 30 maj 1933 som extra avläsare.

Med hänvisning till ovanstående anhåller jag om bifall till denna min framställning att tillämpas från den 1 jan. 1937.

Vördsamt

Georg Högberg.

Ovanstående upptages som egen motion.

N. G. Löf.

N:o 61.

Beredningsutskottets skrivelse ang. val av en del kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 25 nästlidne februari beslöto stadsfullmäktige på därom gjord anhållan att befria inköpschefen John Lundgren från uppdraget att vara revisor för stadens räkenskaper för år 1937. Samtidigt uppdrogs åt beredningsutskottet att till fullmäktige inkomma med förslag angående val av revisor i den avgångnes ställe.

Till fullgörande av nämnda uppdrag får beredningsutskottet härmed föreslå stadsfullmäktige att utse kamreraren J. Häggström att vara revisor för stadens räkenskaper för år 1937.

Från ledamoten av bestyrelsen för "Gustaf Wahlbecks gåva", domprostinnan Elisabet Fåhræus, har inkommit anhållan, att på grund av avflyttning från staden bliva entledigad från nämnda uppdrag. Med anledning härav får beredningsutskottet hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta, att med entledigande av domprostinnan Fåhræus, till hennes efterträdare såsom ledamot av ovannämnda bestyrelse utse fru Signe Falk.

Västerås den 10 mars 1937.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Paul Grante.

Västerås 1937, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1937 Den 31 mars IV

N:o 62.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för år 1936.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed för kännedom överlämna sin årsberättelse för år 1936.

Västerås den 8 mars 1937.

För Hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.

/Eric Plantin.

Årsberättelse rörande den allmänna hälsovården från Hälsovårdsnämnden i Västerås för år 1936.

HÄLSOVÅRDSNÄMNDEN.

Ledamöter: Borgmästare Th. Bergqvist, ordf., 1:ste Stadsläkare G. Andrén, v. ordf., Veterinär M. Jonsson, Byggmästare F. Eklund, Sjukvårdare J. O. Wass, under tiden 1/1—27/2 samt fr. o. m. den 26/3 kyrkoskrivaren J. O. Sjöblom, tidigare suppleant, Gjutaren Axel Larsson, Lasarettsläkare Ivar Behring.

Under den tid borgmästaren och polischefen Th. Bergqvist var statsråd och chef för justitiedepartementet inträdde t. f. polischefen Victor Åsberg som ledamot i nämnden, och fungerade under angivna 1:ste stadsläkaren G. Andrén som ordförande och t. f. polischefen Åsberg som vice ordförande.

Suppleanter: Direktör A. Sundström, Ing. Th. Arvidsson, Posttjänsteman Erik Östlund, Länsveterinär O. Hultén, Kyrkoskrivaren J. O. Sjöblom under tiden 1/1—26/3, samt fr. o. m. angivna dag Montören Artur Sundell.

Sekreterare: Notarie E. Plantin.

I. *HÄLSOVÅRDSNÄMNDENS VERKSAMHET.*

Nämnden har sammanträtt 17 ggr under året. Handlingarna protokollförda i 569 paragrafer.

N:o 62. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1936.*

Beträffande nämndens befattning med den allmänna hälso- och sjukvården, instruktion för nämndens eller särskilda föreskrifter, tillkomna i enlighet med § 30 i hälsovårdsstadgan, ha ändringar ej förekommit.

Diarieförda ärenden 538. Dessutom 143 anmälningar ang. hälsotillståndet å från utländska hamnar hit inkomna fartyg.

II. *BEFOLKNINGSFÖRHÅLLANDEN INOM SAMHÄLLET.*

Kyrkoskrivna inv. vid årets början:	m.	15,871,	kv.	16,699,	s:a	32,570.
Kyrkoskrivna inv. vid årets slut:	m.	16,626,	kv.	17,253,	s:a	33,879.
Antal under året levande födda:	m.	229,	kv.	195,	s:a	424.
Antal under året döda personer:	m.	158,	kv.	176,	s:a	334.
Antal döda barn under 1 års ålder:	m.	6,	kv.	8,	s:a	14.

Särskilt stor dödlighet inom viss stadsdel har ej förekommit.

Folkmängdens tillväxt under de senaste 12 åren framgår av nedanstående tabell.

År	Folkmängden vid årets början	Folkmängden vid årets slut	Ökning + Minkning −	Födda			Döda			Nativitets överskott + underskott −	Inflyttnings överskott + underskott −
				Män	Kv.	S:ma	Män	Kv.	S:ma		
1925	29,920	29,215	− 705	193	181	374	142	160	302	+ 72	− 633
1926	29,215	29,059	− 156	210	202	412	142	162	304	+ 108	− 48
1927	29,059	29,119	+ 60	200	173	373	133	164	297	+ 84	− 24
1928	29,119	29,587	+ 459	166	189	355	150	155	305	+ 50	+ 409
1929	29,578	29,921	+ 343	164	166	330	158	178	336	− 6	+ 349
1930	29,921	30,378	+ 457	202	167	369	153	149	302	+ 67	+ 390
1931	30,378	30,648	+ 270	194	178	372	136	154	290	+ 82	+ 198
1932	30,648	30,913	+ 265	183	157	340	160	168	328	+ 12	+ 253
1933	30,913	31,229	+ 316	176	176	352	157	155	312	+ 40	+ 276
1934	31,229	31,294	+ 565	181	151	332	164	153	317	+ 15	+ 550
1935	31,794	32,570	+ 776	159	164	323	156	178	334	− 11	+ 787
1936	32,570	33,879	+1,309	229	195	424	158	176	334	+ 90	+1,219

III. *ALLMÄN HÄLSOVÅRD.*

A. *Vattentillgång.*

Behovet av hushållsvatten tillgodoses genom stadens vattenledning vartill samtliga fastigheter inom staden äro anslutna utom de inom området Övre Rosenhill och norra och västra delarna av Jakobsbergsområdet. De områden, som nu ej äro anslutna till stadens vattenledning, bebos av c:a 1 à 2 % av stadens invånare.

Under året utfördes 6,070 m. nya vattenledningar och var ledningarnas sammanlagda längd vid årets slut 97,948 m.

N:o 62.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1936.

Vatten inleddes under året i 206 gårdar och var vid årets slut inlett i 2,377 gårdar.

Vattenledningsvattnet utgöres av vatten taget ur brunnar i Badelundaåsen vid Hesslö. Vattnet består dels av i åsen från norr framrinnande grundvatten och dels, till följd av grundvattenytans sänkning genom pumpningen, infiltrerat vatten från den c:a 1,000 m. från vattenverket avlägsna Mälaren. Regelbundna undersökningar av vattenledningsvattnet hava under året utförts av kemiska stationen i Västerås. Vattnets hårdhetsgrad var den 1 januari 22,4° samt sjönk under året till 17,6°. Syreförbrukningen (vilken tjänar som måttstock å mängden av organiska ämnen) har varierat mellan 0,175—0,186 gram och järnhalten har varit 0,01 gram per 100 l. vatten. Salpetersyrlighet eller ammoniak har ej förekommit i vattnet. Undersökningar av vattnets bakteriehalt hava ej ansetts erforderliga under året, men komma dock att utföras under år 1937.

Som resultat framgår, att vattenledningsvattnet är rent och av god beskaffenhet.

Vattentillgången var fullt tillräcklig. Förbrukningen var under året (1935):

För hushållsbehov	c:a	1 947 970 kbm.	eller	78 %
„ allmänna behov	„	200 000 „	„	8 %
„ industriella behov	„	350 000 „	„	14 %
	Summa	2 497 970 kbm.		

Per individ och dygn blev förbrukningen sålunda:

För hushållsbehov	161 liter
„ allmänna behov	11 „
„ industriella behov	29 „

För vattenförbrukning enligt mätare har avgiften under året varit 20 öre per kbm. För de bostadshus, där vattenmätare ännu ej installerats, 10,8 % av hela antalet hus, har vattnet debiterats gårdsägarna enligt kontrakt med däri stipulerade avgifter, utgörande: för rum 6.—, bad- eller duschrum 12.—, vattenklosett 12.—, vattenpost 8,— kr. Tvättavgift per hushåll 5.— kr.

Enligt Hälsovårdsnämndens åläggande har en stor brunn helt ombyggts å en lantegendom i stadens närhet.

B. *Avledning av spill- och grundvatten.*

Vattenavloppet är anordnat enligt s. k. kombinerat system, så att spill- och regnvatten tilsammans avledes till Mälaren och Svartån nedanför Turbinhusbron. Avskärande kulvert utmed Mälaren med reningsverk vid Kungsängen för avloppsvattnet är under utförande.

Under året utfördes 5 530 m. nya underjordiska avloppsledningar och var ledningarnas sammanlagda längd vid årets slut 78 371 m. Enskilda ledningar 7 080 m.

N:o 62.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1936.

Underjordiskt avlopp utfördes under året för 206 gårdar.

Den 28 maj 1936 anslogo stadsfullmäktige kr. 928 600, — till ett reningsverk samt till fullbordande av härtill erforderliga sammanförande huvudavloppsledningar.

C. *Renhållning.*

a) Latrinrenhållning:

Genom stadens renhållningsverks försorg, förutom i 227 gårdar, belägna i stadens utkanter, där latrinrenhållningen ombesörjes av resp. gårdsägare.

Missförhållanden ang. renhållning ha anmärkts av tillsyningsmännen i 118 fall, som rättats efter tillsägelse.

Antal våningsklosetter: 5 904 varav 5 785 w. c. i 1 537 fastigheter.

Upplagsplats för latrinen är en stadens torvpudrettfabrik, belägen inom staden vid hamnområdet. Frågan om nybyggnad och omplacering vilar sedan flera år av ekonomiska skäl.

Torvpudretten användes för stadens eget lantbruk.

b) Renhållning av gårdar och gator:

Tredelningssystem är föreskrivet inom det centralare stadsområdet.

Bortforslingen sker genom renhållningsverket (förutom i 410 gårdar, belägna i ytterområ.).

Särskilda upplagsplatser finnas å stadens lantegendomar utanför det bebyggda stadsområdet. Tipp finnes även å strandområdet väster om hamnen.

Svinmaten inom tredelningsområdet går till stadens svingård, belägen å en av stadens lantegendomar.

Gödselsopor köras ut till stadens lantbruk, skräpsopor till hamnutfyllningar.

Av tillsyningsmännen ha gjorts anmärkningar beträffande renhållning å gårdar, avstjälpningsplatser och dyl. i 152 fall, varav flertalet grundar sig på bristande sophämtning, bristfälliga sopkärl etc.

c) Antal inom staden befintliga:

Svinhus. Inga.

Fähus. Inga.

Stall 60, därav 38 inom, 22 utom stadsplanen.

I ett fall anmärkta olägenheter och bristfälligheter betr. stall har rättats efter nämndens ingripande.

Svinhållning förbjuden inom stadsplaneområdet.

Missförhållanden och åtgärder beträffande dessa:

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda	Åtal
Gårdsrenhållning	56	2	2
Bristande hämtning av sopor	42	—	—
Avträden och urinkurar	18	2	1
Avstjälpningsplatser och avlopp	12	3	—
Bristfälliga sopplatser och sopkärl	27	—	—
Stall	3	1	—

D. *Begravningsplatser.*

N:o 62.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1936.

Tre begravningsplatser finnas. Å de båda äldre, inom själva staden, begraves endast i familjegravar. Nya begravningsplatsen, som är belägen omkring ett par kilometer utom den bebyggda staden, togs i bruk 1925. Anmärkta missförhållanden ha ej förekommit.

E. *Fabriker och näringar.*

Klagomål som visat sig befogade ha vid upprepade tillfällen framförts över besvärande sot och damm, härledande från fläkten i ett större gjuteri beläget i stadens centrum och i omedelbar närhet av bostadskvarter.

Åtgärder snarast möjligt för undanrödjande av ifrågavarande olägenhet har verkstadsledningen förklarat sig beredd att vidtaga.

Anmälan om anläggande eller inrättande av nya fabriker enligt § 24 av hälsovårdsstadgan: En såpfabrik.

Uppgift ang. minderåriga i industriellt yrke: 1:ste tillsyningsmannen förordnad som tillsyningsorgan. Har till yrkesinspektionen insänt vederbörliga rapporter. Tillsynen omfattar 14 inspektioner, fördelade på 10 dagar.

Arbetsställena: hantverk 4, handel 10. Missförhållande, som föranlett anmälan till yrkesinspektör, har i intet fall iakttagits.

F. *Bostäder.*

Antal med bostadshus bebyggda tomter vid årets slut: 2 523.

Under året ha av enskilda uppförts: 141 nya bostadshus med 709 lägenheter, varjämte 21 lägenheter tillbyggts i gamla fastigheter. Lägenheterna fördela sig på följande sätt: 26 rum utan kök, 70 lägenheter å 1 rum och kökvrå, 9 lägenheter å 2 rum och kökvrå, 221 lägenheter å 1 rum och kök, 190 lägenheter å 2 rum och kök, 142 lägenheter å 3 rum och kök, 30 lägenheter å 4 rum och kök, 42 lägenheter å 5 rum och kök och därutöver.

Rivna fastigheter: 4, därav 3 1-rumslägenheter, 3 2-rumslägenheter samt 2 3-rumslägenheter.

Särskilda bostäder för lungsiktiga finnas ej.

Härbärgen och asyler ha ej tillkommit under året.

Bostadsinspektionen handhaves av särskild inspektris.

Antal bostadsinspektioner under året: 1:sta besök 1 330, återbesök 1 010, summa 2 340. Diverse förfrågningar och klagomål 180, avhjälpta missförhållanden 130.

Av nämnden utdömda bostäder: enkelrum 3, rum och kök 1, lägenhet å 2 rum 1.

Damfriseringar: År 1932 funnos i Västerås 8 damfriserings-"salonger" inregistrerade. År 1936 hade deras antal stigit till 23, således tredubblats. Nya friseringssalonger komma ständigt till. Dessa damfriseringar äro i regel inrättade i ägarinnans våning — mer eller mindre primitiva arbetslokaler samt i hygieniskt hänseende mindre tillfredsställande. Så t. ex. saknas oftast friskluftsventil och evakueringsventil — endera eller båda. Tvättställ

N:o 62. *Hälsovårdsnämndens årsberät'else för 1936.*

kan saknas, så att hårtvättning sker i ett handfat, som bäres in. Det har uppgivits, att i en del fall kunderna ha fått sin hårtvättning utförd i familjens kök. Ibland har från arbetsrummet en dörr lett direkt till köket. Det har även förekommit att man måst gå in i arbetslokalen för att komma till familjens garderob eller w. c.

Det synes vara önskvärt att Medicinalstyrelsen lämnade enhetliga bestämmelser rörande damfriseringarna, hur de skola vara belägna i förhållande till bostad och kök, deras inredning, antalet arbetsplatser, om friserstol skall räknas som arbetsplatsenhet samt om stolen med torkapparaten även skall anses vara arbetsplats, om huru många väntande kunder få vistas i arbetslokal av viss storlek, o. s. v.

G. *Samlingslokaler.*

Några anmärkningar ha ej inkommit.

H. *Bad och badanstalter, särskilt skol- och folkbad.*

I stadens varmbadhus har under året serverats 92 366 bad, varav för skolbarn: billighetsbad med simhall 3 899 och simundervisningsbad 7 038, folkbad: billighetsbadstu 35 166.

Staden har dessutom ett större kallbadhus vid hamnen och har även anordnat friluftsbad å en holme i fjärden, dit regelbundna ångfärjeförbindelser finnas dagligen under sommaren. Ett mindre friluftsbadområde finnes även väster om djuphamnen. Utredning om anordnande av ett större friluftsbad pågår. (Särskild kommitté.)

I. *Födoämnen och njutningsmedel.*

Köttbesiktningstvång finnes, Västerås Andelsslakteri (N:r 74), började sin verksamhet i nov. 1934. En större privat saluhall finnes sedan 1931.

Enskilda, mindre slakterier: 3 st., därav intet under s. k. offentlig kontroll.

Mjölkkontrollen genom tillsyningsmännen. Mjölkundersökningarna utföras å kemiska stationen härstädes.

Matvaruberedning och matvaruhandel:

Rörelsens art	Antal			
	Vid årets början	Under året		Vid årets slut
		nedlagda	inrättade	
Slakterier	3	1	—	2
Korvfabriker	29	3	1	27
Charkuteributiker	34	3	3	34
Bagerier	35	2	1	34
Karamellfabriker	3	—	—	3
Brödbutiker	16	3	2	15
Mejerier	1	—	—	1
Mjölkbutiker	97	2	2	97
Smör-, ägg- och ostbutiker	2	1	1	2
Speceributiker	65	1	5	69
Fiskbutiker	6	—	—	6
Frukt- och grönsaksbutiker	10	—	—	10
Näringsställen	72	—	—	72

Missförhållanden och åtgärder beträffande dessa:

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda	Åtal
Charkuterier	16	3	1
Charkuteributiker	2	1	1
Bagerier och konditorier	31	1	—
Mjölkbutiker	12	—	—

Av hälsovårdstillsyningsmännen ha under året inga födoämnen beslagtagits.

Ur beslagsrapporten från köttbesiktningsbyrån:

Översikt av under året beslagtagna födoämnen:

	Antal beslag	Kassationsorsak			
		tuberkulos	trikiner	andra sjukliga förändringar	förskämning
Kött av: nötkreatur	259	96	—	157	6
häst	11	—	—	11	—
svin	136	48	—	136	—
får, get	1	—	—	—	1

Beslag gjorda å köttbesiktningsbyrån, se särskild bilaga.

Tillsyn av matserveringsställen.

83 inspektionsbesök av tillsyningsmännen, varvid inga grövre anmärkningar, som föranlett till nämndens ingripande, förekommit.

Livsmedelskontrollens anordning och kostnader:

Mjölk- och matvaruprov undersökas å kemiska stationen härstädes, 736 mjölk- och 377 gräddprov ha därvid undersökts. Årskostnaderna för undersökningarna har uppgått till 1 000.— kronor.

Missförhållanden med avseende på försäljning eller förtäring av spritvaror eller andra berusnings- eller njutningsmedel ha ej varit föremål för nämndens handläggning.

K. *Åtgärder i anledning av lag ang. könssjukdomar av den 20 juni 1918.*

1) Poliklinik inrättad sedan 1 juli 1924. Besöksantalet under året 1 872. Medeltal per mottagning 6,3.

Den 15/11 1936 flyttades polikliniken till förste stadsläkarens mottagningslokaler.

2) Missförhållanden och i anledning därav vidtagna åtgärder ha ej förekommit.

N:o 62.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1936.

L. *Åtgärder i anledning av lag den 14 sept. 1914 ang. vissa åtgärder mot utbredning av tuberkulos.*

Antal lägenheter, i vilka smittrening för tuberkulos ägt rum = 27.
Anslag från staden för den privata dispensärverksamheten = 4 000:— kr.
(Se 1:ste stadsläkarens ämbetsberättelse för år 1936, bil. 13.)

M. *Åtgärder i anledning av lag om skyddskoppympning av den 2 juni 1916.*

2:dre stadsläkaren under året förordnad som offentlig vaccinatör.
Åtgärder beträffande oympade skolbarn: Föreläggganden ha skett i 16 fall.
Anslag för den offentliga vaccinationen har utgått med 150 kronor.

N. *Kommunala vårdanstalter.*

Sjukavdelning finnes inrättad vid ålderdomshemmet Karlslund med 44 platser. På tuberkulosavdelningen finnas 19 platser och på sinnessjukavdelningen 16 platser. Försörjningsfall 110 platser.

Barnhem:

	Platsantal	Stadens kostn., resp. bidrag
Västerås stads upptagningsanstalt för barn	18	14,022: —
Enskilda föreningars barnhem:		
Västerås Barnkrubba. I medeltal pr dag	15	3,500: —
Sparvboet	12	1,400: —
Flickbarnshemmet	12	*) 1,000: —

*) Från Sundinska fonden.

Västerås stads barnhem i Sommarro.

Utdrag ur årsberättelsen 1936.
Läkare: 1:ste stadsläkaren G. Andrén.
Föreståndarinna: Ewy Aspling.
Antal underhållsdagar: 5 901.
Antal kvarliggande barn från år 1935: 14 st.
Antal intagna barn under år 1936: 19 st., 13 gossar, 6 flickor.
Antal utskrivna barn under år 1936: 23 st.
Antal kvarliggande barn till år 1937: 10 st.
Barnens hälsotillstånd har varit gott. Antal sjukskrivna barn: 19 st.
Antal sjukdagar 134. 7 av barnen hava undergått operation för förstorade svalgmandlar. I 6 fall gjordes trumhinnesnitt.

O. *Spädbarns- och fosterbarnsvård.*

Å barnavårdscentralen för meddelande av läkarråd ang. uppfödning och vård av barn under 1 års ålder ha under året varit inskrivna 336 st., därav 1936 nyinskrivna 183 st.

Läkaren har under året haft 49 mottagningar, varvid sammanlagt 505 barn undersökts. Medeltal per mottagning c:a 10,3.

Sköterskan har avlagt 2 653 besök i hemmen.

Läkare: D:r J. Lundblad.

P. *Hälso- och sjukvårdspersonal.*

Tjänstebefattningar: 2 stadsläkare, 1 veterinär såsom föreståndare vid köttbesiktningsbyrån, 2 vaktmästare vid samma byrå, 1 bostadsinspektris, 4 tillsyningsmän, som tillika äro desinfektörer, 4 stadssjuksköterskor, varav 2 äro avsedda för bemedlade — och 2 för mindre bemedlade och obemedlade patienter. Dessutom finnas 4 diakonissor, 1 distriktsbarnmorska.

Laboratorium: Kemiska stationen.

R. *Kvacksalveri och olaga medikamentsförsäljning.*

För åtal hade till stadsfiskalen anmälts f. d. verkstadsförmannen Ledin, som sedan flera år tillbaka praktiserat såsom "naturläkare" samt är innehavare av ett "Dietfysikaliskt Institut". Ledin hade med svält och lavemang behandlat en kvinna så att fara för hennes hälsa och liv uppstått. På liknande sätt hade även ett fall av kräfta och ett fall av lungtuberkulos behandlats av honom.

Kvacksalvaren dömdes till 75 dagsböter à 3: — kr.

En chiropraktor har öppnat praktik i staden. Tidningarna hava vägrat att införa hans yrkesannons.

S. *Andra omständigheter, som kunnat menligt inverka på befolkningens hälsa.*

Intet att anföra.

Bilagor: 1) Översikt över dödsorsakerna enligt dödsbevisen.
2) Översikt över några av de viktigaste dödsorsakerna.
3) Besiktning av sinnessjuka.
4) Årsredogörelse från köttbesiktningsbyrån.

Västerås den 28 februari 1937.

För Hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN,
1:ste stadsläkare.

N:o 62. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1936.*

Bilaga 1. *Översikt av dödsorsakerna i Västerås*

Dödsorsak (Enligt K. Med. styr:s cirk. den 2 jan. 1931)	Mankön: under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—50 år	50—60 år	60—70 år	70 år och däröver	Summa mankön
Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Ålderdomssjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	6
Mässling	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Influensa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Varfeber	—	—	—	—	3	2	—		1	—	6
Akut barnförlamning	—	-	—	1	1	2	1	—	—	—	5
Epidemisk hjärnfeber	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akut „	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Lungsot	—	1	—	—	—	4	1	2	1	—	9
Annan tuberkulos	1	—	—	—	—	-	—	—	—	1	2
Förvärvad syfilis	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2
Andra sjukdomar i blodbildande organen och blodet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sockersjuka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Övriga ämnesomsättnings m. fl. sjukdommar	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Hjärnblödning		—	—	—	—	1	1	3	6	4	15
Kronisk sjukdom i hjärtats valver och muskulatur	—	1	—	1	—	1	—	2	3	8	16
Artcrio-cardioscleros	—	—	—	—	—	—	—	2	1	14	17
Övriga cirkulationsorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	—	1	1	1	7	10
Akut luftrörsinflammation och bronkopneumoni	1	—	—	—	—	—	3	—	—	1	5
Akut lobär lunginflammation	—	—	—	—	—	2	-	1	1	2	6
Övriga andningsorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2
Mag- och tarmsår	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	4
Blindtarmsinflamation	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Tarmbråck och tarmhinder	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Sjukdom i lever och gallvägar	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	4
Övriga matsmältningsorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kronisk njurinflammation	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	3
Prostata hypertrofi	—	—	—	—	—		—	—	1	3	4
Övriga urinorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Andra havandeskaps- och förlossningssjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ledgångarnas och bensystemets sjukdomar	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2
Magkräfta	—	—	—	—	—	—	—	1	5	3	9
Tarmkräfta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Bröstkörtelkräfta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kräfta i livmoder och äggstock	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kräfta i övriga organ	—	—	—	—	—	1	1	1	1	3	7
Sarkom	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Övriga svulster	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Kroniska förgiftningssjukdomar	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Olyckshändelser: Klämskada å bröstkorgen	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	4
Olyckshändelser: Kolosförgiftning	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
Olyckshändelser: Cykelolycka	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	
Olyckshändelser: Halkning (Femorfraktur)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Olyckshändelser: Flugsvampförgiftning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Självmord: Veronalförgiftning	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	6
Självmord: Hängning	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	
Självmord: Revolverskott	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	
Självmord: Pulsådersnitt	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	
Summa	7	3	1	2	4	17	14	21	28	61	158

under år 1936, enligt dödsbevisen.

N:o 62.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1936.

Kvinnkön										Summa kvinnkön	Totalsumma
under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—50 år	50—60 år	60—70 år	70 år och däröver		
4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	6	9
—	—	—	—	—	—	—	—	1	16	17	23
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	2
—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1
—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	3	9
—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	6
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	6	2	1	1	3	13	22
—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1
—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	3
—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2
—	—	—	—	—	—	—	1	4	5	10	25
—	—	—	1	—	1	4	4	6	12	28	44
—	—	—	—	—	—	—	—	3	9	12	29
—	—	—	—	—	1	—	1	4	4	10	20
1	1	—	—	—	—	—	—	1	8	11	16
1	—	—	—	—	1	—	1	—	—	3	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	2
—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	4	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1
—	—	—	—	—	—	—	1	2	1	4	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2	3
—	—	—	—	—	3	1	—	—	—	4	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	2	1	2	5	14
—	—	—	—	—	—	1	1	2	2	6	8
—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2	2
—	—	—	—	—	3	1	1	2	2	9	9
—	—	—	—	—	—	—	3	1	2	6	13
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	3	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1		
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
7	3	1	2	1	18	12	22	35	75	176	334

N:o 62. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1936.*

Bilaga 2.

Översikt av några av de viktigaste dödsorsakerna i Västerås under år 1936.

Dödsorsak	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Summa
Ålderdomssjukdomar	1	2	2	2	2	1	—	3	—	3	2	5	23
Mässling	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	2
Influensa	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Akut banförlamning	—	—	—	—	—	—	—	2	3	1	—	—	6
Lungsot	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Akut luftrörsinflammation och bronkopneumoni	2	1	1	1	1	—	—	—	2	4	1	3	16
Akut lobär lunginflammation	—	1	2	—	—	—	—	—	1	—	3	2	9
Mag- och tarmsår	—	1	—	—	1	—	—	—	—	1	1	—	4
Blindtarmsinflammation	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Självmord	—	2	—	1	—	1	1	1	—	—	1	—	7

Bilaga 3.

Till Hälsovårdsnämnden, Västerås.

Rapport rörande sinnessjukvården i enskilda hem inom Västerås.

Under år 1936 hava 24 sjuka besökts i resp. hem, varvid befunnits att i
22 fall vården var tillfredsställande och
2 „ hade intagits å sluten anstalt.

Västerås den 31/12 1936.

GUSTAV ANDRÉN,
1:ste stadsläkare.

Bilaga 4.

N:o 62.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1936.

Årsredogörelse från Köttbesiktningsbyrån i Västerås för år 1936.

Antal besiktigade kött.

Månad	Kött av															
	Storboskap		Större kalv		Mindre kalv		Får, get		Svin		Spädgris		Häst		Föl	
	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2
Januari	105	3	115	2	91	1	6	—	205	88	1	—	8	—	—	—
Februari	87	4	105	4	91	—	3	—	214	118	1	—	5	—	—	—
Mars	119	9	138	7	120	1	3	—	293	163	1	—	12	—	—	—
April	111	2	164	4	145	3	17	—	245	191	1	—	6	—	—	—
Maj	84	3	151	2	109	—	1	—	280	124	2	—	7	—	—	—
Juni	66	2	154	2	89	—	6	—	214	60	—	—	5	—	—	—
Juli	81	1	169	2	109	1	2	—	272	79	—	—	4	1	—	—
Augusti	86	1	141	3	71	3	3	—	292	72	—	—	7	—	1	—
September	107	6	178	2	114	1	70	—	290	153	1	—	9	—	—	-
Oktober	110	5	147	5	105	2	17	1	325	265	—	—	5	—	—	—
November	112	1	122	2	104	3	8	1	345	113	—	—	10	1	—	—
December	103	6	170	11	160	4	8	1	505	179	6	—	5	—	—	—
Summa	1171	43	1760	46	1308	19	144	3	3480	1605	13	—	83	2	1	—

Antal helt eller delvis beslagtagna kroppar och vid beslaget vidtagna åtgärder.

Djurslag	Antal besiktigade	Godkända efter				Helt förstörda		Summa djur varå beslag gjorts	
		kassation av förändrade organ eller delar		särskild behandling					
		Antal	% av besiktigade	Antal	% av besiktigade	Antal	% av besiktigade	Antal	% av besiktigade
Storboskap	1214	129	—	—	—	15	—	144	—
Större kalv	1806	35	—	—	—	10	—	45	—
Mindre kalv	1327	6	—	—	—	64	—	70	—
Får eller get	147	—	—	—	—	1	—	1	—
Svin	5085	128	—	—	—	8	—	136	—
Spädgris	13	—	—	—	—	1	—	1	—
Häst	85	9	—	—	—	2	—	11	—
Föl	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	9678	307	3,2	—	—	101	1,0	408	4,2

N:o 62.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1936.

Beslagsorsaker vid Köttbesiktnings

Orsak till särskild behandling eller kassation	Storboskap				Större kalv.				Mindre kalv				Får, get			
	Antal	Åtgärd			Antal	Åtgärd			Antal	Åtgärd			Antal	Åtgärd		
		Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda		Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda		Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda		Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda
Blodförgiftning (Septicæmia)	1	—	—	1	3	—	—	3	34	—	—	34	—	—	—	—
Varfeber (Pyæmia)	—	—	—	—	—	—	—	—	16	—	—	16	—	—	—	—
Tuberkulos (Tuberculosis)	90	88	—	2	3	3	—	—	3	1	—	2	—	—	—	—
Igelsjuka (Distomatosis)	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dyntsjuka (Echinococcus)	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Traum. mag-, mellangärds- och hjärtsäcksinfl.	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gulsot (Icterus)	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	5	—	—	—	—
Fläcklever (Teleangiektasia hepatis)	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Njurinflammation (Nephritis)	—	—	—	—	31	31	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Juverinflammation (Mastitis)	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Inflam. i leder, slemsäckar och senskidor	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Blödningar (kontusioner och benbrott)	10	10	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Abscessbildning	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cystabildning	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Svulstbildning	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andra sjukliga förändringar	11	11	—	—	2	—	—	2	2	1	—	1	—	—	—	—
Utmärgling	2	—	—	2	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Omogenhet	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	—	—	—
Förskämning	—	—	—	—	—	—	—	—	6	2	—	4	1	—	—	1
Abnorm lukt	10	—	—	—	4	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	144	129	—	15	45	35	—	10	70	6	—	64	1	—	—	1
Avgår enligt nedanstående anmärkn.	144	—	—	—	45	—	—	—	70	—	—	—	1	—	—	—

yrån i Västerås under år 1936.

N:o 62.
Hälsovårds-nämndens årsberättelse för 1936.

Svin				Spädgris				Häst				Föl				Enbart organbesiktning Antal kasserade lösa organ av				
	Åtgärd				Åtgärd				Åtgärd				Åtgärd							
Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Storboskap	Kalv	Får, get	Svin	Häst
1	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
48	48	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	9	—	—	—	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	5	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
60	55	—	5	—	—	—	—	6	5	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
136	128	—	8	1	—	—	1	11	9	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
136	—	—	—	1	—	—	—	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

N:o 62. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1936.*

Antal kasserade organ och kött samt vikten av de kasserade köttpartierna.

Djurslag	Kött				
	Delar	Kroppar			Summa vikt kg.
	Vikt i kg.	1/1	1/2	Vikt kg.	
Storboskap	1024	13	2	2865	3889
Större kalv	2	10	—	452	454
Mindre kalv	3	64	—	1115	1118
Får, get	—	1	—	—	11
Svin	182	8	—	464	646
Spädgris	—	1	—	9	9
Häst	148	2	—	674	822
Föl	—	—	—	—	—
Summa	1359	99	2	5590	6949

Bakteriologiska prov ha företagits i 26 fall. I 18 fall ha de givit anledning till totalkassation och i 8 fall till godkännande.

I de fall, där helbeslag gjorts, ha vid undersökningarna i 9 fall konstaterats anærob-växt med förruttnelsestavar, i 7 fall kocker och i två bakterier, tillhörande coli-tyfusgruppen. Artbestämningar ha ej utförts.

Västerås den 27 februari 1937.

HARALD SJÖLIN.
1:ste besiktningsveterinär.

Årsberättelse rörande epidemisjukvården från hälsovårdsnämnden i Västerås för år 1936.

N:o 62.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1936.

1. I 2 § 1 mom. epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst inom kommunen under året och i anledning därav enl. 2 § 1 och 2 mom. vidtagna åtgärder (tillkallande av läkare, anmälan till tjänsteläkare eller länsstyrelse).	Skarlakansfeber 4 insjuknade Typhus o. Paratyph. 2 „ 1 död Barnförlamning 25 „ 6 döda D:o abortivfall 4 „ Sömnsjuka 1 „ Undulantfeber 1 „ Rödsot 1 „ S:a 38 „ 7 „
2. Från läkare till nämnden enl. 2 § 3 mom. inkomna anmälningar.	38 st.
3. Förekomst av spetälska och åtgärder däremot enl. 2 § 6 mom.	0.
4. Åtgärder enl. 3 § 1 och 2 mom. för beredande av isolering och vård åt personer, som äro eller misstänkas vara behäftade med sjukdom, som i 2 § 1 mom. sägs.	För observation å epidemisjukhuset hava varit intagna 34 personer.
5. Åtgärder enl. 3 § 3 mom för anordnande av observation, isolering m. m. av personer, som utan att vara sjuka likväl av läkare misstänkas föra smitta av sjukdom, som säges i 2 § 1 mom.	De sjuka hava vårdats på epidemisjukhuset. Syskon till de insjuknade hava varit isolerade i hemmet under erforderlig tid.
6. Åtgärder för a) smittrening enl. 4 och 5 §§ och i samband därmed stående frågor enl. 6 och 7 §§.	Formalindesinfektion har utförts: 39 ggr efter fall av epidemisk sjukdom. 27 ggr efter fall av tuberkulos.
b) förgörande av ohyra (i bostäder, avlusningsanstalter).	Cyanvätegasbehandling har utförts i 857 rum av 1:ste tillsyningsmannen. I en privat cyangaskammare hava utförts 35 gasbehandlingar av möbler, kläder m. m.
c) utbildning av härför erforderlig personal.	1:ste hälsovårdstillsyningsmannen tidigare utbildad härför.

Västerås den 27 februari 1937.

GUSTAV ANDRÉN,
1:ste stadsläkare.

N:o 62. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1936.*

Årsberättelse från 1:ste stadsläkaren i Västerås för år 1936.

I.

Befolkningsförhållanden inom samhället.

1. Antal kyrkoskrivna innevånare vid redovisningsårets början:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	13 733	kv.	14 590	S:a	28,323
i S:t Ilians församling	m.	1 205	kv.	1 197	S:a	2 402
i Lundby församling	m.	933	kv.	912	S:a	1 845
S:a	m.	15 871	kv.	16 699	S:a	32 570

Antal vid årets slut:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	14 376	kv.	15 016	S:a	29 392
i S:t Ilians församling	m.	1 263	kv.	1 273	S:a	2 536
i Lundby församling	m.	987	kv.	964	S:a	1 951
S:a	m.	16 626	kv.	17 253	S:a	33 879

2. Under året levande födda:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	195	kv.	159	S:a	354
i S:t Ilians församling	m.	23	kv.	11	S:a	34
i Lundby församling	m.	11	kv.	25	S:a	36
S:a	m.	229	kv.	195	S:a	424

3. Antal under året döda personer (kyrkoskrivna):

i Domkyrkoförsamlingen	m.	144	kv.	156	S:a	300
i S:t Ilians församling	m.	6	kv.	12	S:a	18
i Lundby församling	m.	8	kv.	8	S:a	16
S:a	m.	158	kv.	176	S:a	334

4. Därav antal döda barn under 1 års ålder:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	5	kv.	8	S:a	13
i S:t Ilians församling	m.	—	kv.	—	S:a	—
i Lundby församling	m.	1	kv.	—	S:a	1
S:a	m.	6	kv.	8	S:a	14

5. Särskilt stor dödlighet inom viss del av samhället och särskilt stor dödlighet bland späda barn har ej förekommit.

6. Antalet under året födda har överstigit antalet under året döda med 90 (71 m., 19 kv.). N:o 62. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1936.*

7. Ökning av befolkningssiffran genom inflyttning 1 219 (684 m., 535 kv.).

II.

Allmänna sjukvården.

1. I 2 § 1 och 6 mom. epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst inom staden under året:

Skarlakansfeber	4	insjuknade
Typhus och paratyphus	2	„ 1 död
Barnförlamning	25	„ 6 döda
D:o abortivfall	4	„
Sömnsjuka	1	„
Undulantfeber	1	„
Rödsot	1	„
S:a	38	„ 7 „

I februari pågick en influensaepidemi med 294 rapporterade fall: Intet med dödlig utgång.

Augusti till oktober inträffade 25 fall av barnförlamning, därav 6 dödsfall, samtidigt med att en poliomyelitepidemi pågick i skilda delar av länet.

Beträffande dödsfallen under året må antecknas att i lungsot inträffade 22 dödsfall och i annan tuberkulos 4. Av dessa döda hava 10 befunnit sig i åldern 20—40 år.

Av könssjukdomar hava inrapporterats 74 fall av gonorrhoea (49 m. och 25 kv.). 52 av de insjuknade hava angivits såsom infekterade i Västerås. Av 49 anmälda smittokällor blevo 17 tagna under behandling här i staden, 5 kunde förete friskintyg, 23 anmäldes till sundhetsinspektör å annan ort och 4 kunde ej anträffas.

III.

I. *Apoteksväsendet.*

På apoteket Hjorten tjänstgöra vid årsskiftet förutom innehavaren 2 leg. apotekare och 3 pharm.-kandidater.

På apoteket Bäfvern tjänstgöra förutom innehavaren 3 leg. apotekare och 1 pharm.-kandidat.

2. *Barnmorskeväsendet.*

Två distriktsbarnmorsketjänster äro inrättade.

I Östra distriktet tjänstgör fröken Bertha Karlsson.

N:o 62. *Hälsovårdsnämndens årsberä'telse för 1936.*

Västra distriktet: Vakant sedan år 1935. Med hänsyn till den låga nativiteten och emedan lasarettets BB-avdelning i de flesta fall anlitas anses 1 distriktsbarnmorska f. n. vara tillräcklig för stadens behov. Dessutom finnas 3 privatpraktiserande barnmorskor i staden.

3. *Skyddskoppympning.*

2:dre stadsläkaren har under året varit förordnad såsom offentlig vaccinatör.

Inalles hava 352 här kyrkoskrivna barn vaccinerats under året.

Av de skolpliktiga barnen som i år började sin skolgång hava enligt anmälan 14 barn icke inom föreskriven tid undergått ympning.

IV.

Ämbetsförrättningar på grund av vederbörligt förordnande:

1. För hälso- och sjukvård:
   Från Medicinalstyrelsen: Intet att anföra.
   Från Hälsovårdsnämnden: Utredningar och inspektioner i tjänsten.
2. För rättsmedicinskt ändamål: Inga. Förekommande rättsmedicinska obduktioner utföras av lasarettsläkaren å patol. avd.

V.

Sinnesslöa och sinnessjuka.

Ingen anmälan har inkommit rörande icke tillfredsställande vård av sinnessjuk i ensk. hem. Ej heller har anledning funnits att hos länsstyrelsen anhålla om förordnande att få besöka sinnessjuk. Likväl hava samtliga i staden i enskilt hem vårdade sinnessjuka och sinnesslöa enligt den förteckning, som inkommit från pastorsämbetet, besökts under angiven adress. Härvid hade befunnits att 22 fall vården var tillfredsställande, 2 fall hade överförts till sluten anstalt.

Antalet i staden kyrkoskrivna sinnessjuka uppgick vid årets slut till 171, därav 78 män och 93 kvinnor. Av de sjuka vårdades 36 i enskilt hem, ingen å enskild anstalt, 13 å försörjningsanstalt, 12 å upptagningsanstalt och 110 å sinnessjukhus.

Antalet sinnesslöa var 37, varav 22 män och 15 kvinnor. Av de sjuka vårdades 8 i enskilt hem, 18 på sinnesslöanstalt, 4 på försörjningsanstalt och 7 å sinnessjukhus.

VI.

Spädbarnsvården.

Den år 1931 inrättade barnavårdscentralen för meddelande av läkarevård ang. uppfödning och vård av barn under 1 års ålder har även under det gångna

året flitigt anlitats. Doktor J. Lundblad har varit föreståndare. Sköterska, Syster Svea Sandberg. **N:o 62.** *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1936.*

Årsberättelse: Se följande bilaga.

Årsredogörelse för Västerås stads Barnavårdscentral för år 1936.

Nyinskrivna barn under år 1936	183	
Från föregående år kvarvarande	153	
Alltså under året inskrivna barn		336

Av de under centralens uppsikt stående barnen voro

Barn födda inom äktenskap	304	
Barn födda utom äktenskap	32	336

Av dessa voro 17 fosterbarn.

Under året ha 162 barn utskrivits ur centralen.

Enär barnet uppnått en ålder av ett år	145	
Enär barnet flyttat från staden	8	
Enär barnet intagits å sjukhus	2	
Enär barnet avlidit	3	
Utskrivna på grund av föräldrarnas önskan	4	162

Uppfödning.

Enbart bröstet	72		
Blandad uppfödning	63		
Konstgjord uppfödning	27	162	
Till år 1937 kvarstå		174	336

Sjukdomar.

Kikhosta	8
Mässling	12
Röda hund	1
Vattkoppor	1

Läkaren har under året haft 49 mottagningar, varvid sammanlagt 505 undersökningar å barn utförts.

N:o 62.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1936.

Medeltal besök per mottagning: 10,3.
Sköterskan har avlagt 2 653 besök i hemmen.
Avgift, 5 kronor i kvartalet eller 2 kronor i månaden, har erlagts till ett sammanlagt belopp av 759 kronor.

Dödsorsaker: 1 fall av Ileus,
2 fall av Meningo-encephalitis acuta (av osäker orsak).

Västerås i februari 1937.

J. Lundblad.
leg. läkare.

VIII.

Medicinalpersonalen i Västerås den 1 jan. 1937.

Läkare:

G. Fjellander, 1:ste provinsialläkare.
K. Nylén, bitr. 1:ste provinsialläkare, skolläkare vid läroverket och flickskolan.
G. Andrén, 1:ste stadsläkare, läkare vid Västmanlands läns epidemisjukhus.
C. Idar, 2:dre stadsläkare, läkare vid ålderdomshemmet och folkskolorna.
G. Wingren, läkare vid Kungl. Västmanlands Flygflottilj, fältläkare å reservstat.
J. Lundblad, fängelseläkare, läkare vid Västmanlands läns sjukhem.
F. Kugelberg, privatpraktiserande läkare, ögonspecialist.
N. Boström, privatpraktiserande läkare, öronspecialist.
K. Hallengren, privatpraktiserande läkare, barnspecialist.
Gertrud Gussander, privatpraktiserande läkare.
C. Thunström, f. d. 1:ste stadsläkare, privatpraktiserande läkare.
O. Ohlin, f. d. provinsialläkare, privatpraktiserande läkare.
E. Ehrstedt, privatpraktiserande läkare.

Vid Centrallasarettet:

L. Norrlin, lasarettsläkare vid kirurgiska avd.
G. Redell, 1:ste underläkare vid kirurgiska avd.
A. Ahlberg, 2:dre underläkare vid kirurgiska avd.
A. Bjure, lasarettsläkare vid medicinska avd.
E. Gahmstedt, 1:ste underläkare vid medicinska avd.
V. Hedström, 2:dre underläkare vid medicinska avd.
A. Renander, lasarettsläkare vid röntgenavd.
I. Behring, lasarettsläkare vid patologiska avd.

Vid tuberkulossjukhuset Skogsfjället:

M. Sjögren, sanatorieläkare vid tuberkulossjukhuset.
Hjördis Lind-Cambell, extra läkare vid tuberkulossjukhuset.

N:o 62.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1936.

Tandläkare:

E. Adolphson, G. Jonsson, H. Lybeck, E. Nyström, Hj. Luttrop (skoltandläkare), E. Lagerkvist, K. Edlund, O. Lundvall, H. Ehnberg, F. Wahllund, H. Grape, K. Nylén, O. Boberg, E. von Unge, H. Björn, B. Wallman, Fr. Gisela Rantzen-Cronholm, M. Laurell, E. Berggren.

Veterinärer:

Osw. Hultén, länsveterinär, Harald Sjölin, besiktningsveterinär vid Köttbesiktningsbyrån och Andelsslakteriet, M. Jonsson, praktiserande veterinär, E. Thunberg, praktiserande veterinär.

Sjukgymnaster:

Manliga: Legitimerade: Överstelöjtnant K. Wallenius, Kapten O. Clarholm, A. Hammarfeldt (gymnastiklärare),
Övriga: A. Tersmeden, E. Johansson, Åke Norén.

Kvinnliga: Legitimerade: Fru Thora Wittbom, Fröken Elisabeth Arvedson (gymnastiklärarinna), Fröken Karin Borggren (anställd vid Vårdhemmet för kroniskt sjuka), Fru Märtha Lindhé-Landqvist, Fröken Dagny Johansson, Fru Morling,

Övriga: Fröken Karin Andersson, Fröken Elsa Andersson.

Sjuksköterskor:

a) Stadssjuksköterskor:

För bemedlade: Lilly Kallin, Helny Karlsson.
För obemedlade: Elin Karlsson, Sigrid Sandén.

Å ålderdomshemmet Anna Forslund, Elin Ramqvist, Estrid Eriksson, Lisa Hedberg, Kerstin Pettersson.

b) Skolsköterska: Rut Berggren-Nilsson.

c) Dispensärsköterska: Lisa Nilsson.

d) Privatpraktiserande: Anna Eriksson, Edit Eriksson, Agnes Eklund, Anna Ekström, Ingeborg Jansson, alla godkända.
Helny Kjellin, Gunhild Gustafsson, ej godkända.

På länslasarettet finnes en sköterskebyrå inrättad från april 1935.

N:o 62. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1936.*

Församlingsdiakonissor: Astrid Aronsson, Elsa Bergstrand, Linnea Svensson, Anna Isaksson, vid flickbarnhemmet Greta Johnsson, vid barnkrubban Hilma Moberg.

Församlingssyster: Anna Karlsson.

Barnmorskor:

a) Distriktsbarnmorskor:
Östra distriktet: Fröken Bertha Karlsson.
Västra distriktet: Vakant.

b) Å Centrallasarettet anställda: Fröknarna Anna Kans, Greta Jonsson, Margit Sandström.

c) Kommunalt anställda: Se a).

d) Privatpraktiserande: Fru Julia Wahlberg-Strömberg, Fröken Hilda Pihlgren, Fru Anna Ågren.

e) Ej praktiserande: Fru Anna Maria Eriksson, pensionerad distriktsbarnmorska. Fröken Augusta Björkegren.

Hemvårdarinna: Elsa Andersson, anställd hos Asea.

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

1. Översikt över gängse sjukdomar.
2. Summarisk förteckning över skyddskoppympningen.
3. Sammandrag av summariska utdrag ur barnmorskornas dagböcker.
4. Uppgifter över medicinalpersonalen i staden.
5. Översikt över smittosamma könssjukdomar enligt ålder och kön.
6. Översikt över smittosamma könssjukdomar enligt smittningsort.
7. 2:dre stadsläkarens årsberättelse (med årsredogörelse från sjukhuset vid stadens ålderdomshem).
8. Årsredogörelse från polikliniken för könssjuka.
9. Uppgifter enligt diariet över könssjuka.
10. 1:ste tillsyningsmannens årsberättelse.
11. Bostadsinspektrisens årsberättelse.
12. Översikt över stadssjuksköterskornas arbete under året.
13. Årsberättelse från dispensären i Västerås stad.

Västerås den 27 februari 1937.

GUSTAV ANDRÉN,
1:ste stadsläkare.

Bilaga 2.

N:o 62.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1936.

Summarisk förteckning

upprättad med anledning av inkomna utdrag av journaler över skyddskoppympningen inom Västerås i Västmanlands län år 1936.

A. *Vaccination.*

Utdragets N:r	Församlingens namn	Ymparens namn	Antal personer, som fullgjort ympningsplikt på grund av		
			framgångsrik ympning	11 § 2 mom. lagen om skyddskoppympning	S:ma
1	Västerås	D:r G. Andrén	9		9
2	„	D:r C. Idar	23		23
3	„	„	23		23
4	„	„	21		21
5	„	„	21		21
6	„	„	21		21
7	„	„	21		21
8	„	„	21		21
9	„	„	21		21
10	„	„	21		21
11	„	„	23		23
12	„	„	22		22
13	„	„	23		23
14	„	„	22		22
15	„	„	22		22
16	„	„	5		5
17	„	D:r G. Fjellander	1		1
18	„	„	1		1
19	„	D:r G. Wingren	1		1
20	„	D:r J. Lundblad	3		3
21	„	D:r K. Hallengren	19		19
22	„	„	3		3
23	„	D:r E. Gamstedt (Lasarettet)	4	1	5
		Summa	351	1	352

B. *Revaccination.*

Under året hava utförts 100 ympningar på förut med framgång ympade personer.

Bifogad årsberättelsen och insänd jämte 23 journalutdrag över förut icke ympade personer till 1:ste provinsialläkaren i Västmanlands län den 28/2 1937.

Gustav Andrén,
1:ste stadsläkare.

N:o 62. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1936.*

Bilaga 1. *Översikt av gängse sjukdom*

Sjukdomar	Januari		Febr.		Mars		April		Maj	
	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda
Scharlakansfeber	—	—	1	—	—	—	1	—	1	—
Mässling	2	—	2	—	—	—	18	—	38	—
Påssjuka	26	—	14	—	35	—	32	—	5	—
Kikhosta	24	—	26	—	26	—	17	—	12	—
Influensa	56	—	294	—	56	—	31	—	10	1
Nervfeber och Paratyfus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rödsot	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akut barnförlamning	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Abortivfall	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sömnsjuka (Enceph. lethargica)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Undulantfeber	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Akut infl. i luftstrupe och luftrör	95	—	164	—	90	—	66	—	57	—
Bronkopneumoni. Kapillärbronkit	5	2	18	1	13	1	4	1	—	1
Akut lunginflammation	5	—	5	1	2	2	9	—	4	—
Lungsäcksinflammation	2	—	7	—	—	—	—	—	1	—
Akut mag- och tarminflammation	13	—	14	—	11	—	17	—	10	—
Blindtarmsinflammation	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
Summa	229	3	545	3	234	3	195	1	140	2

Bilaga 3. *Sammandrag av utdrag ur årsberättelser och av summariska utdra*

Antal barnmorskor, från vilka uppgifter inkommit	Barnaföderskor						Barnsängskvinnan var 3 veckor efter förlossningen			Vid förlossningen använda operationer							
	Antal	Gifta	Ogifta	Änkor o. frånskilda	Förstföderskor	Omföderskor	frisk	sängliggande sjuk	död	Inre lösn. av efterbörden verkst. av		Inre vändning verkställd av		Tång anlagd av		Trubbig hake anlagd av läkare	Skarpa instrument använda av läkare
										barnmorska	läkare	barnmorska	läkare	barnmorska	läkare		
3	43	42	1	—	13	30	43	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—

Västerås år 1936.

N:o 62.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1936.

Juni		Juli		Augusti		September		Oktober		November		December		S u m m a	
Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	4	—
28	—	17	1	4	—	4	—	32	—	72	1	56	—	273	2
—	—	6	—	2	—	1	—	—	—	1	—	1	—	123	—
5	—	4	—	6	—	5	—	8	—	16	—	5	—	154	—
2	—	2	—	15	—	16	—	10	—	8	—	15	—	515	1
—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	2	1
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
—	—	—	—	8	1	10	3	4	2	—	—	—	—	25	6
—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	4	—
—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
23	—	11	—	13	—	42	—	59	—	90	—	89	—	799	—
3	—	2	—	1	—	2	2	5	4	4	1	4	3	61	16
1	—	2	—	—	—	2	1	—	—	6	3	10	2	46	9
—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	2	—	15	—
10	—	18	—	16	—	7	—	6	—	9	—	3	—	134	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
72	—	63	1	66	1	93	6	128	7	207	5	186	5	2158	37

· dagböcker, förda av barnmorskor i Västerås stad under år 1936.

Fall av				Barnaföderskor förlösta och vårdade i barnmorskans eget hem (Regl. § 24 mom. 1)	Barnaföderskor förlösta och vårdade i förlossningshem (Regl. § 24 mom. 2 och 4)	Antal börder					Födda barn									
						med livsd. foster								Levande födda				Dödfödda			
	trångt bäcken	föreligg. moderkaka	livmoderbristning			Enkelbörder	Tvillingbörder	Trillingbörder	Summa	Missfall	Antal	Gossar	Flickor	Fullgångna		Ofullgångna		Fullgångna		Ofullgångna	
														Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor
—	—	—	—	—	—	39	—	—	39	4	39	24	15	22	14	1	—	1	—	—	1

N:o 62. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1936.*

Bilaga 4. *Uppgifter den 31 dec. 1936 angående läkare o*

Provinsialläkardistrikt, e. provinsialläkardistrikt, stad, köping och municipalsamhälle, som ej tillhör provinsialläkaredistrikt	Antal legitimerade läkare						Antal tandläkare, praktiserande	
	Civila läkare med tjänsteårsrätt	Enskilt praktiserande	Icke praktiserande	Manliga	Kvinnliga	Summa	m.	kv.
Västerås	15	8	—	21	2	23	18	1

Bilaga 5. *Översikt av anmälda fall av smittosam könssjukdom i Väster*

Smittningsort	Syphilis congenita			Syhili		
				Primaria		
	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a
Stockholms stad	—	—	—	—	—	—
Uppsala län stad	—	—	—	—	—	—
Uppsala län landsb.	—	—	—	—	—	—
Södermanlands län stad	—	—	—	—	—	—
Södermanlands län landsb.	—	—	—	—	—	—
Norrköpings stad	—	—	—	—	—	—
Malmö stad	—	—	—	—	—	—
Värmlands län stad	—	—	—	—	—	—
Värmlands län landsb.	—	—	—	—	—	—
Västmanlands län stad	—	—	—	—	—	—
Västmanlands län landsb.	—	—	—	—	—	—
Kopparbergs län stad	—	—	—	—	—	—
Kopparbergs län landsb.	—	—	—	—	—	—
Finland stad	—	—	—	—	—	—
Finland landsb.	—	—	—	—	—	—
Summa	—	—	—	—	—	—

Bilaga 6. *Översikt av inkomna uppgifter om fall av smittosam könssjukdo*

Sjukdom	Summa	Kön
Gonorrhoea	49	män
„	25	kvinnor

N:o 62.
Hälsovårds-nämndens årsberättelse för 1936.

ndläkare samt sjukgymnaster, barnmorskor och sjuksköterskor.

Antal sjuk-gymnaster, egitimerade		Antal barnmorskor				Antal sjuksköterskor					Anmärkningar
						Distr. sköterskor anst. av					
m.	kv.	Distrikts-barnmorskor	Anställda av kommun	Anställda å förlossningsanstalt	Enskilt praktiserande	landsting	kommun	Dispensärsköterskor	Andra av kommun, församling, bruk m. m. fast anst. sjuksköterskor	I ensk. sjukvårdstjänst (privatvård)	
3	7	1	—	3	3	—	4 *5	1	2	4 *1	8 läkare vid lasarettet 2 läkare vid tuberkulossjukhuset 1 1:ste provinsialläkare 1 provinsialläkare 2 stadsläkare 1 fängelseläkare

* Diakonissor.

r 1936 med hänsyn till uppgiven smittningsort.

c q u i s i t a											
Secundaria			Summa			Gonorrhoea			Ulcus molle		
M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a
—	—	—	—	—	—	11	—	11	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	27	25	52	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	49	25	74	—	—	—

Västerås under år 1936 med hänsyn till ålder och kön.

D e n s m i t t a d e s										
å l d e r										
under 1 år	1—10 år	10—15 år	15—20 år	20—25 år	25—30 år	30—40 år	40—50 år	50—60 år	över 60 år	okänd
—	—	—	7	18	12	9	2	1	—	—
—	—	—	11	8	3	2	1	—	—	—

N:o 62. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1936.*

Bilaga 7.

Ämbetsberättelse från andre stadsläkaren i Västerås för år 1936.

I. *Distriktet.*

1. Andre stadsläkarens distrikt har omfattat samma område som föregående år.

2. Invånarantalet i distriktet torde fortfarande överstiga hälften av hela stadens folkmängd, som den 31 dec. 1935 utgjorde 32 570 personer.

II. *Allmänna sjukvården.*

1. Angående de epidemiska sjukdomarnas förekomst hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse.

2. Angående övriga sjukdomar hänvisas till bilagda översikt av gängse sjukdomar i Västerås stad under år 1935. Några särskilda åtgärder med hänsyn till dessa ha ej behövt företagas.

III. *Ämbetsförrättningar.*

1. Offentlig skyddskoppympning har företagits i maj månad på inalles 302 förut ej ympade personer. Inga nämnvärda komplikationer ha i samband därmed förekommit.

2. Blodprov för alkoholbestämning har på polisens begäran tagits på 5 st. automobilförare.

IV. *Sinnesslöa och sinnessjuka.*

Angående dessa hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse.

V. Behovet av större möjligheter att bereda omedelbar sjukhusvård åt akut insjuknade sinnessjuka är mycket kännbart och föranleder i många fall både läkare och anhöriga stora bekymmer.

Behov av ökat platsantal å stadens ålderdomshem såväl å sjukavdelningarna som å de egentliga ålderdomsavdelningarna blir också alltmera kännbart.

VI. Intet av vikt att anföra.

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

1. Årsberättelse från sjukhuset vid stadens ålderdomshem jämte Bil. C.
2. Översikt av gängse sjukdomar i Västerås stad under år 1936.

Västerås den 31 jan. 1937.

C. Idar,
andre stadsläkare.

Årsberättelse från sjukhuset vid Västerås stads ålderdomshem för år 1936.

N:o 62.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1936.

Sjukhuset tillhör Västerås stad.

Under året hava följande åtgärder vidtagits beträffande byggnader och deras omgivning: Å sjukhusets vind ha inretts 2 st. rum för biträden. Ett isoleringsrum har anordnats å manliga tbc-avdelningen i ett f. d. biträdesrum. Å sjukavdelningarna ha installerats elektriska signalanordningar. Å hela anstalten ha inletts lokaltelefoner till ett antal av 19 st.

Mathållning: Ingen väsentlig förändring.

Inventarier, utredningspersedlar och instrument: Komplettering.

Ordningsstadgar och bestämmelser för patientens intagning: Ingen förändring.

Följande förändringar hava inträffat beträffande personalen: Två sjuksköterskor alternera som avdelningssköterska (avd. III) för psykiskt abnorma och som nattsköterska (2 mån. i följd).

Följande viktiga åtgärder hava hos direktionen blivit föreslagna: Inredning av ett sjuksköterskerum å vinden samt inredning av ett tékök å tbc-avdelningen.

Övriga anmärkningsvärda förhållanden: Avdelningarna för kroppssjuka (ej tbc-avd.) samt avdelningen för psykiskt sjuka äro nästan ständigt överbelagda, liksom de egentliga ålderdomsavdelningarna, varför behovet av anstaltens utvidgning gör sig alltmera kännbart.

I. *Intagna, avlidna, underhållsdagar, utrymme samt avgifter.*

Antal patienter		Underhålls-dagar för samtliga vårdade	Antal sängar	Medeltal vårdade pr dag	Högsta	Lägsta	Medellängd av sjukhus-vistelsen
intagna	avlidna				antal vårdade någon dag under året		
131	45	28194	79	77	84	62	216

II. *Inkomster.*

Anm.: Räkenskaperna föras gemensamt för hela anstalten.

III. *Utgifter.*

Anm.: Räkenskaperna föras gemensamt för hela anstalten.

N:o 62.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1936.

Personalens storlek och löneförmåner.

Befattningshavare	Lön, Kr.	Andra förmåner
1 sjuksköterska	1,563	+ fritt vivre
3 d:o à 1,230: —	3,690	+ fritt vivre
1 manlig vårdare	3,519	ej fritt vivre
2 vårdbiträden à 816: —	1,632	+ fritt vivre
1 d:o à 793: —	793	+ fritt vivre
1 d:o à 680: —	680	+ fritt vivre
1 d:o à 670: —	670	+ fritt vivre
1 d:o à 610: —	610	+ fritt vivre

Övrig personal gemensam för ålderdomshemmet i dess helhet.

Denna berättelse åtföljes av följande bilaga:

Uppgift angående intagna sjukdomsfall ävensom döda Bil. C.

Västerås den 31 jan. 1937.

C. Idar,
andre stadsläkare.

Bilaga C. *Uppgift från sjukhuset vid Västerås stads ålderdomshem för år 1936 angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.*

Sjukdomarnas namn	Intagna		Döda		Sjukdomarnas namn	Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.		m.	kv.	m.	kv.
Ålderdomssjukdomar.					Hysteria	—	2	—	—
Marasmus senilis	9	13	3	3	Neurasthenia	4	4	—	—
Gangræna senilis	1	—	1	—	Psychonenros	6	6	—	—
Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.					**Sinnessjukdomar.**				
					Insania et Idiotia	11	10	—	—
Erysipelas	2	—	—	—					
Influenza epidemica	3	4	—	—	**Cirkulationsorganens sjukdomar.**				
Tuberculosis *(samtliga fall)*	21	18	5	6	Endocarditis chronica Vitium organicum cordis	—	2	—	—
„ pulmonum. Tuberculosis laryngis	21	18	5	6	Myocarditis chronica. Cardiosclerosis Cor adiposum	11	8	4	3
Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.					Arteriosclerosis. Endarteritis	17	11	4	3
					Trombosis. Embolia	1	—	—	—
Anæmia	—	1	—	—	Hypertonia essent	1	—	—	—
Ämnesomsättningssjukdomar					**Andningsorganens sjukdomar.**				
Diabetes mellitus	2	2	—	—	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	2	1	—	—
					Tracheitis chron. Bronchitis chron.	3	2	—	1
Kroniska förgiftningssjukdomar.					Asthma bronchiale	2	1	—	—
					Pneumonia crouposa acuta	1	—	1	—
Alcoholismus chronicus	2	—	—	—	Bronchopneumonia acuta	2	1	—	1
Nervsystemets sjukdomar.					**Matsmältningsorganens sjukdomar.**				
					Pharyngitis chronica	—	1	—	—
Hæmorrhagia thrombosis. Embolia cerebri. Emollitio cerebri	5	5	2	3	Entero-colitis acuta. Proctitis acuta	—	1	—	—
Encephalitis. Abscessus cerebri et cerebelli	1	—	—	—	Gastritis chronica	—	2	—	—
Hemiplegia	—	2	—	—	Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	1	—	—	—
Paraplegia	—	1	—	—	Entero-colitis chronica	—	2	—	—
Sclerosis cerebro-spinalis disseminata	1	—	1	—	Hepatitis chronica. Cirrhosis hepatis	—	1	—	—
					Cholecystitis. Cholangitis	—	1	—	—

Sjukdomarnas namn	Intagna		Döda		Sjukdomarnas namn	Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.		m.	kv.	m.	kv.
Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.					Arthritis deformans	1	4	—	—
Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica. Morbus Brightii	1	1	—	—	**Hudens sjukdomar.**				
Pyelitis. Cystopyelonephritis	2	1	1	1	Eczema	2	—	—	—
Cystitis	—	3	—	—	Ulcus varicosum cruris	—	2	—	—
Könsorganens sjukdomar.					Scabies	1	—	—	—
A. Manliga könsorganen.					**Ögonsjukdomar.**				
Hypertrophia prostatæ	2	—	—	—	Cataracta	—	1	—	—
Musklernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.					Chorioditis suppurativa. Panophthalmitis	1	—	—	—
					Svulster.				
					Glioma	—	1	—	1
Myitis. Rheumathismus musculorum	3	1	—	—	Carcinoma *(samtliga fall)*	2	1	1	—
Synovitis. Arthritis	1	1	—	—	„ ventriculi	1	—	—	—
Polyarthritis rheumatica acuta	1	—	—	—	„ genitalium	—	1	—	—
Polyarthritis rheumatica chronica	1	3	—	—	„ secti	1	—	1	—

Bilaga 8. N:o 62.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1936.

Årsberättelse från Västerås stads poliklinik för kostnadsfri behandling av könssjuka enligt lagen den 20 juni 1918, § 5, för år 1936.

I. a) Läkare och hans vikarier för den manliga avdelningen: } 1.
för den kvinnliga avdelningen: }

b) Sköterskor, antal 1.

c) Övrig personal 1 städerska.

	Behäftade med eller misstänkta för könssjukdom i smittsamt skede	Lidande av könssjukdom i icke smittsamt skede, hudsjukdomar o. s. v.
II. Antal under året undersökta eller behandlade patienter		
a) manliga	103	1
därav nytillkomna under året	92	1
b) kvinnliga	36	1
därav nytillkomna under året	34	1
III. Antal under året vid polikliniken avlagda besök:		
a) av manliga patienter	1185	9
medeltal per mottagning	4	0,03
b) av kvinnliga patienter	666	12
medeltal per mottagning	2,2	0,04

IV. Poliklinikmottagningarna ha under året varit förlagda till följande tider och veckodagar:
a) för manliga patienter: 17,00—17,30, lördagar: 13,00—13,30.
b) för kvinnliga patienter: 17,30—18,00, lördagar 13,30—14,00.

V. Anmärkningar: (Poliklinikiokal m. m.)
Den 16/11 1936 flyttades polikliniken till 1:ste stadsläkarens mottagningslokaler, Claréusgatan 5.

Obs.! Särskild berättelse för varje poliklinik.

Gustav Andrén,
poliklinikföreståndare.

N:o 62. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1936.*

Bilaga 9.

Uppgifter för år 1936 från Sundhetsinspektören i Västerås stad.

Enligt diariet.

Enligt § 9							Enligt § 10		§ 11	Uppgifter om smittkällor							§ 12	Antal intyg enligt	
Antal inkomna anmälningar enl. § 9.	Antal av dessa beh. enl.			Resultat Antal som			Antal anmälningar enl. § 10	Behandlad enl. § 17	Anmälningar enl. § 11	Antal anmälda smittkällor	Antal anmäln. om smittkälla behandl. enligt			Resultat Antal som			Antal anmälningar enl. § 12		
	§ 13	§ 16	§§ 21—22	ej anträffas	styrkt smittfrihet	återgått till behandling					§ 13	§ 14	§§ 21—22	ej anträffats	styrkt smittfrihet	påbörjat behandling		§ 14	§ 15
11	—	8	3	4	—	7	—	—	93	49	23	23	3	4	5	17	—	3	14

Västerås den 12/2 1937.

Gustav Andrén,
sundhetsinspektör.

Bilaga 10. N:o 62.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1936.

Redogörelse för hälsovårdstillsyningsmännens i Västerås verksamhet år 1936.

Handel och näringar.

Rörelsens art	Antal			
	Vid årets början	Under året		Vid årets slut
		nedlagda	inrättade	
Slakterier	3	1	—	2
Korvfabriker	29	3	1	27
Charkuteributiker	34	3	3	34
Bagerier	35	2	1	34
Karamellfabriker	3	—	—	3
Brödbutiker	16	3	2	15
Mejerier	1	—	—	1
Mjölkbutiker	97	2	2	97
Smör-, ägg- och ostbutiker	2	1	1	2
Speceributiker	65	1	5	69
Fiskbutiker	6	—	—	6
Rak- & Frisérsalonger	18	—	3	21
Skrot- och hudupplag	7	—	—	7

Anmärkta missförhållanden, vidtagna åtgärder:

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda	Åtalade
Charkuterier	16	3	1
Charkuteributiker	2	1	1
Bagerier och konditorier	31	1	—
Mjölkbutiker	12	—	—
Stall	3	1	—
Gårdsrenhållning	56	2	2
Bristande hämtning av sopor	42	—	—
Avträden och urinkurar	18	2	1
Avstjälpningsplatser och avlopp	12	3	—
Bristfälliga sopplatser och sopkärl	27	—	—

N:o 62. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1936.*

Tillsynen har omfattat:	Gårdar och avträden	14 984	besök
	Stall	403	„
	Lump-, skrot- och hudupplag	66	„
	Avstjälpningsplatser	83	„
	Avlopp och diken	150	„
	Godsmagasin	17	„
	Salubodar	5 430	„
	Salutorg	90	„
	Bagerier och karamellfabriker	437	„
	Mjölkförsäljningsställen	1 260	„
	Slakterier och korvfabriker	1 446	„
	Näringsställen	83	„
	Rak- och frisérsalonger	36	„
	Arbetsställen för minderåriga	14	„
Övriga göromål:	Desinfektioner	67	st.
	Provtagning	27	„
	Expeditionstjänst	305	„
	Diverse arbeten	346	„

Mjölkkontroll.

Av tillsyningsmännen inköpta prov å saluhållen mjölk och grädde ha med avseende å fetthalten undersökts vid kemiska stationen i Västerås. Tabellen här nedan visar i sammandrag resultaten av undersökningarna.

	Antal prov			Fetthalt		
	Undersökta	överstigande 3 procent	understigande 3 procent	högsta %	lägsta %	medeltal %
Oskummad mjölk	736	732	4	4: 50	2: 10	3: 50
Tunn grädde	294	290	4	38: 60	14: 40	17: 42
Tjock grädde	83	83	—	44: 30	37: 10	40: 72

Desinfektioner, utförda under året, uppgå till 66, därav i anledning av tuberkulos 27, sjukdomar enligt epidemilagen 39. Förutom de sjukas kläder m. m., som behandlats i smittade hem, ha 63 rum och 33 kök desinficerats.

I o. f. utrotande av ohyra har, enligt från cyanvätedesinfektörerna inkomna rapporter, cyanbehandlats 857 rum. Cyankammaren, belägen i gården N:r 49 Stora gatan, har tagits i bruk 35 ggr för behandling av möbler, kläder m. m.

Kommunal tillsyn i enlighet med arbetarskyddslagen har undertecknad på nämndens uppdrag handhaft. Tillsynen omfattar 14 inspektioner, fördelade på 10 dagar. Arbetsställena: hantverk 4, handel 10. Missförhållande, som föranlett anmälan till yrkesinspektör, har i intet fall iakttagits.

Västerås i januari 1937.

Ernst Berggren.

Bilaga 11. N:o 62.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1936.

Redogörelse för bostadsinspektrisens arbete år 1936.

Inspektioner:	Antal 1:sta besök	1 330
	Antal återbesök	1 010
		2 340

Antal inspektioner i närvaro av 1:ste stadsläkaren	15
Anmälningar, förfrågningar och klagomål	180
Avhjälpta missförhållanden	130
Utdömda lägenheter, enkelrum	3
rum och kök	1
lägenhet å 2 rum	1
	315

Antalet i staden befintliga damfrisersalonger har såsom nedanstående tabell utvisar, de senaste åren visat en avsevärd ökning.

Antal damfrisersalonger:

December 1930—1932	8	Innevånareantal	30 378
„ 1933	10	„	31 229
„ 1934	15	„	31 294
„ 1935	17	„	32 570
„ 1936	23	„	33 879

Förutom ovanstående uppgifter ha förekommit andra med inspektionen förenade arbeten såsom bokföring, skriftliga och muntliga förhandlingar med hyresvärdar och hyresgäster m. fl.

Arbetet har i det stora hela fortgått efter samma riktlinjer som förut.

Västerås den 29 januari 1937.

May Hamrin,
t. f. bostadsinspektris.

N:o 62. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1936.*

Bilaga 12.

Sammandrag av stadssjuksköterskornas arbetsuppgifter för 1936.

	Enkla besök för sjukvård	Heldygns sjukvård	Vaknätter	Anm.
Sköterskorna för betalande patienter:				Dessutom: Behandlingar (Insulininjektioner, massage etc.) i sköterskans bostad.
Lilly Kallin	729	85	7	
Helny Carlsson	512	11	93	
Sköterskorna för obemedlade:				
Elin Carlsson	1239	—	14	60
Sigrid Sandén*	1421	—	9	30
				*Dessutom: sköterska å könspolikliniken alla vardagar.
Summa	3901	96	123	90

Bilaga 13. N:o 62.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1936.

Årsberättelse från Dispensären i Västerås stad, Västmanlands län, för år 1936.

1. Dispensären anordnad av Västerås stads förening mot tuberkulos.

2. Verksamhetsområde (dispensärdistrikt) och dess folkmängd:
Västerås stad inkl. Lundby och S:t Ilians församlingar.
Folkmängd den 31/12 1936: 32 481.

3. Personal och dess löneförmåner: Läkare: Doktor C. Idar. Lön 800: — kr. per år. Dispensärsköterska: Syster Lisa Nilsson, lön 2 300: — kr. per år + två ålderstillägg å 150: — kr. per år + 1 ålderstillägg från 1/10 + bostad. Biträde: Lön 335: — kr. per år.

4. Lokal: Polisgränd n:r 1, 3 rum och kök, däri sköterskans bostad inberäknad. Lokalen inredd av staden för dispensärens räkning.

5. Mottagningar: 2 gånger i veckan kl. 8,15—9,15 fm. utom under läkarens semester. Anmälan till sköterskan göres förut. Remiss från läkare fordras ej.

6. *Översikt över dispensärens verksamhet.*

Antal hem, som under året anlitat dispensären	220
Under året nytillkomna hem	22
Av dessa nytillkomna hem, där tuberkulos i någon form påvisats	12
Under året nytillkomna personer, hos vilka påvisats lungtuberkulos	13
Enbart annan form av tuberkulos, 1 vuxen, barn under 15 år 2 st.	
Av dispensärläkaren undersökta personer	313
Av dispensärläkaren utförda läkarundersökningar	379
Av röntgenundersökningar genom dispensärens försorg	32
Av genom dispensärens försorg undersökta upphostningsprov:	
med tbc. bac. 3.	
utan tbc. bac. 7.	
Av dispensären under året kända dödsfall i lungtuberkulos	12
Av dispensärsköterskan i och för dispensärvården besökta hem	341
Utförda besök i hemmen	1 714
Remisser till tuberkulossjukhus	8
Remisser till kustsanatorier	—
Remisser till andra sjukvårdsinrättningar	—
Intyg till sjukkassor m. m.	56

N:o 62.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1936.

7. *Dispensärens åtgärder beträffande smittrening.*

Antal smittreningar för dispensären kända ev. genom dess försorg vidtagna: 1) efter dödsfall 3, 2) efter avflyttning och intagning på sjukhus 13.

8. *Understöd.*

26 personer ha under året erhållit 4 999 liter mjölk. En del andra matvaror samt tvätthjälp ha erhållits. Till en familj har under 5 månader lämnats bidrag till tjänarinnehjälp.

9. *Dispensärens barnavårdsverksamhet.*

Utackorderade eller överlämnade åt anhöriga: under 2 år —, över 2 år 5.
Intagna på barnhem: under 2 år 1, över 2 år 1.
Mottagna vid skollovskoloni för vilka dispensären ej haft några omkostnader 12.
Tuberkulösa barn intagna på tuberkulossjukhus 1.
Av dispensären anordnad sommarkoloni vid Varberg, där 41 barn vistats.
Lokal: Egen villa vid Apelviken, bestående av 8 rum, 2 hallar och kök.
Kolonien öppen under tiden 11/6—28/8.
Antal mottagna gossar 20, flickor 21.
Barnens ålder: max. 15 år, min. 4 år, medeltal 9,3 år.
Driftkostnaden: inalles 5 289: 37.
Driftkostnad per barn och dag 1: 73.
Barnens hälsotillstånd (viktökning, sjukdomsfall etc.):
De första veckorna inträffade 10 fall av mässling, varjämte 5 barn på grund av halssjukdom voro intagna för observation på epidemisjukhuset i Varberg. I övrigt var hälsotillståndet tillfredsställande.
Medelviktökning: 3 kg.

10. *Andra anmärkningsvärda förhållanden.*

I regel ha samtliga familjemedlemmar undersökts.
Undersökning med moro ha gjorts 49 gånger.
Blodsänkningsprov ha gjorts 46 gånger.
Antalet underhållsdagar vid sommarkolonien vid Varberg var 3 239 och utgifterna för desamma kr. 5 289: 37, vartill vid beräkning av dagskostnaden lagts av målsmän inbetald kostnad för underhåll av vid kolonien vårdade barn och andra inkomster vid kolonien med kr. 317: 60, tillsammans kr. 5 606: 97.
Kostnad pr vårddag blev alltså kr. 1: 73.

Västerås den 24 februari 1937.

C. IDAR,
(Dispensärens läkare).

Dispensärens inkomster och utgifter.

Inkomster:

Under året uppburna medel från	
Västerås stad	4,000: —
Asea	500: —
Akt. Bol. Svenska Metallverken	400: —
S. V. B. Nya Järnvägs A.-B.	400: —
Koop. föreningen Svea	200: —
Svenska Nationalföreningen	1,500: —
Statsanslag	2,117: 19
Majblomman	1,520: —
Årsavgifter	983: —
Räntor och rabatter	1,028: 96
Gåvor	100: —
Barnens Dag	12,003: 94
Övriga inkomster	50: 20
Återlevererade medel från koloniens verksamhet	279: 10
Summa inkomster kronor	25,082: 39

Utgifter.

Avlöningar		4,174: 52
Hyra för och underhåll av dispensärlokal resp. sköterskans bostad		485: 89
Resor i dispensärens tjänst		85: 08
Expeditionskostnader		617: 95
Nödvändiga sjukvårdsartiklar samt röntgen- o. sputumundersökningar		111: 38
Organiserad barnavård:		
a) Utackordering av barn	963: 50	
b) Sommarkoloni	5,289: 37	6,252: 87
d) Övriga utgifter för organiserad barnavård		12: 35
Summa		11,740: 04
Utdelat understöd		1,504: 80
Ny-, till- och ombyggnader för barnkoloni eller dispensärhem		1,323: 80
Summa		2,828: 60
Summa utgifter kronor		14,568: 64

Västerås den 24 februari 1937.

Oscar Karlsson.
Dispensärens kassaförvaltare.

VÄSTERÅS 1937,
VESTMANLANDS LÄNS TIDNINGS A.-B:s TRYCKERI

N:o 63.

Badhusstyrelsens årsberättelse för 1936.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen får över verksamheten och förvaltningen under år 1936 avgiva följande

Berättelse.

A. Varmbadhuset.

I likhet med föregående år har badhuset hållits öppet alla vardagar med undantag av 1 maj som varit fridag, samt fem dagar under juni månad då det hållits stängt för reparationer av ångpannor och ledningar.

Antalet baddagar har utgjort 298 och antalet serverade bad 92.366. Motsvarande siffror föregående år, som hade samma antal baddagar, utgjorde 95.119 serverade bad. Medeltalet serverade bad pr dag har under året utgjort 310 mot 319 under år 1935. Antalet serverade bad har således under året minskats med 2.753 st.

I förestående antal bad ingå dels bad för simundervisningen 7.038 st., dels ock bad för arbetslösa 136 st.

Specifikation av verksamheten framgår av följande

N:o 63. *Badhusstyrelsens årsberättelse för 1936.*

Tabell med parallellsiffror för år 1935 utvisande antal serverade bad av olika slag vid badanstalten.

Badform	Antal serverade bad					
	Under år 1935			Under år 1936		
	Herrar	Damer	Summa	Herrar	Damer	Summa
I kl. karbad	1,182	1,230	2,412	1,150	1,101	2,251
I kl. karbad med massage	75	161	236	107	293	400
I kl. halvbad	2	12	14	2	3	5
II kl. karbad	2,594	3,257	5,851	2,500	3,057	5,557
II kl. karbad med massage	522	479	1,001	532	350	882
II kl. halvbad	12	31	43	5	10	15
I kl. badstu	2,550	206	2,756	2,704	217	2,921
I kl. badstu med borstning	2,038	47	2,085	1,900	25	1,925
I kl. badstu med massage	29	2	31	15	3	18
Simhall med värmestuga (vinter)	3,560	1,900	5,460	3,287	1,869	5,156
D:o fredag och lördag	9,135	5,311	14,446	8,704	5,057	13,761
D:o för skolungdom	1,641	863	2,504	1,589	831	2,420
Elektriskt ljusbad	18	—	18	7	—	7
D:o med borstning	1	—	1	2	2	4
D:o med massage	64	7	71	59	18	77
Bågljus med dusch	72	47	119	97	83	180
D:o med halvbad	26	17	43	24	4	28
D:o med karbad	22	9	31	13	8	21
Kolsyrebad	22	—	22	26	—	26
Billighetsbadstu	25,892	8,944	34,836	26,962	8,068	35,030
D:o för arbetslösa	241	—	241	136	—	136
Simhall med värmestuga och solbad	6,656	3,402	10,058	6,029	3,397	9,496
Simsällskapet	1,317	115	1,432	1,085	98	1,183
Elementarskolan	1,929	1,255	3,184	1,820	1,034	2,854
Folkskolan	662	440	1,102	640	405	1,045
Summa bad	60,262	27,735	87,997	59,395	25,933	85,328
Bad för simundervisning	4,101	3,021	7,122	4,087	2,951	7,038
Summa bad	64,363	30,756	95,119	63,482	28,884	92,366
Hundbad			31			35

Beräknad inkomststat för år 1936 jämte verkliga inkomster.

Mot beräknad inkomst ..... kr. 68.000: —
har influtit i badavgifter och diverse andra poster ..... „ 67.799: 78
således kronor 200: 22 under den beräknade inkomsten.

Beräknad utgiftsstat för år 1936 jämte verkliga utgifter.

N:o 63.
Badhusstyrelsens årsberättelse för 1936.

	1936 års utgiftsstat	Verkliga utgifter
Första årets amortering å tillbyggnad av badhuset	5,000: —	5,000: —
Löner och arvoden	29,841: —	28,526: 36
Pensioner och understöd	3,528: —	3,528: —
Övriga utgifter:		
Bränsle	9,000: —	10,824: 71
Elektrisk belysning och kraftström	2,000: —	1,320: 60
Anskaffning och underhåll av inventarier	900: —	535: 82
Anskaffning och underhåll av linne	2,000: —	1,890: 36
Underhåll av fastigheten	4,000: —	4,017: 67
Underhåll av pannor och ledningar	2,500: —	1,999: 16
Tvätt, extra hjälp	400: —	484: 71
Renhållning och städning	150: —	121: 89
Skriv- och trycksaker	600: —	521: 17
Telefon och samtal	250: —	220: —
Läkarearvode och sjukvård	200: —	65: 83
Brandförsäkringspremier	160: —	155: 53
Olycksfallsförsäkringspremier	200: —	141: 44
Förbrukningsartiklar	4,500: —	4,326: 05
Utskylder	1,000: —	425: 50
Oförutsedda utgifter	771: —	139: 19
Kronor	67,000: —	64,243: 99

Då den beräknade inkomsten med endast 200 kronor 22 öre understiger den uppgjorda inkomststaten och utgifterna stannat vid kronor 2.756: 01 mindre än vad som beräknats, har å verksamheten uppstått ett netto å kronor 3.555: 79 mot beräknade kronor 1.000: —.

N:o 63.
Badhusstyrelsens årsberättelse för 1936.

B. Kallbadhuset.

Badhuset öppnades den 15 juni och stängdes den 31 augusti. Antalet baddagar har utgjort 78.

De badandes antal har varit:

Betalande	3.915
Fribad för ungdom	3.889
Summa personer	7.804

Under år 1935 voro de badande

Betalande	4.294
Fribad för ungdom	4.062
Summa personer	8.356

Minskning för år 1936 utgör således 552 personer.

Beräknad inkomst- och utgiftsstat för år 1936 jämte verkliga inkomster och utgifter.

Inkomster:

	Beräknade	Verkliga
Badavgifter	1.000: —	681: 55
Uthyrning av badhuset vid uppvisningar	100: —	43: 69
Summa	1.100: —	725: 24

Utgifter:

	Beräknade	Verkliga
Avlöningar	1.000: —	824: —
Annonser och trycksaker	100: —	33: 75
Isväckning och diverse arbeten	2.000: —	2.112: 12
Brandförsäkringspremier	100: —	61: 03
Oförutsedda utgifter	100: —	18: 99
Summa	3.300: —	3.049: 89

Västerås den 5 april 1937.

På badhusstyrelsens vägnar:

THEOFIL ÖBERG.

/B. Falk.

N:o 64.

Drätselkammarens skrivelse ang. byten av mark för reglering av byggnadsområdet Övre Rosenhill samt ersättning till vissa fastighetsägare för regleringens genomförande.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I och för genomförandet enligt uppgjord indelningsplan av gatureglering för området Övre Rosenhill överlämnade på sin tid ägarna till fastigheterna, stadsägan n:o 1445 A. Thulin, stadsägan n:o 1448 K. A. Häll, stadsägan n:o 1449 Alb. Lundholm och stadsägan n:o 1453 A. M. Klang till staden utan vederlag för nämnda gatureglering erforderlig gatumark. I samband med nämnda överlåtelser ifrågasattes att ersättning skulle av staden utbetalas till berörda fastighetsägare för de kostnader, som genom gatureglerings genomförande och ledningars nedläggande tillskyndades dem för flyttning av vissa å deras resp. tomter belägna uthus. Då dessa flyttningskostnader såsom ett extra onus drabba här ifrågavarande fastighetsägare i motsats till vad fallet varit beträffande vissa andra fastighetsägare, som med marköverlåtelser bidragit till gatureglerings genomförande, synas billighetsskäl tala för att förstnämnda fastighetsägare tillerkännas skälig ersättning för sina berörda utgifter.

Med hänsyn härtill har drätselkammaren låtit verkställa utredning rörande de ersättningsbelopp, som i avseende å intrångets omfattning skäligen borde tillkomma envar av de nämnda fastighetsägarna. Sålunda har ersättningen för byggnadsmaterial och arbete till ägaren av stadsägan n:o 1445 uppskattats till 650 kronor, till ägaren av stadsägan n:o 1448 till 550 kronor, till ägaren av stadsägan n:o 1449 till 700 kronor och till ägaren av stadsägan n:o 1453 till 475 kronor. Sammanlagda ersättningsbeloppet uppgår alltså till 2.375 kronor. Drätselkammaren föreslår, att detta ersättningsbelopp utbetalas till fastighetsägarna med den fördelning å var och en, som ovan angivits.

Genomförandet av i ärendet omförmälda gatureglering har därjämte nödvändiggjort vissa markbyten mellan staden och ägarna till stadsägorna n:ris 1446 och 1447 resp. muraremästaren Gustaf Dahlfors och änkefru Maria Gustafsson. Sålunda skall den förre till staden med äganderätt överlåta hela stadsägan n:o 1446 samt i utbyte härför erhålla en tomtplats öster om Vasagatans förlängning och norr om Trastvägen att avstyckas från stadsägoområdet n:o 1438 med en avsedd areal om cirka 1050 kvadratmeter. Såsom gottgörelse för flyttning av ett skjul och ett virkesupplag från stadsägan n:o 1446 föreslår drätselkammaren, att staden till Dahlfors utgiver ett skäligt ersättningsbelopp om 1.100 kronor. Med änkefru Gustafsson har preliminärt avtalats, att staden skall med äganderätt erhålla dels ett område om cirka 365 kvadratmeter av stadsägan n:o 1447 och dels ett område om cirka 320 kvadratmeter beläget söder om Trastvägen. I utbyte härför skall änkefru Gustafsson av staden erhålla den huvudsakliga efter avskiljande av gatumark kvarvarande delen av stadsägan n:o 1446, utgörande cirka 640 kvadratmeter och belägen norr om Trastvägen. Såsom

N:o 64. *Ang. byten av mark för reglering av byggnadsområdet Övre Rosenhill samt ersättning till vissa fastighetsägare för regleringens genomförande.*

skälig mellanavgift föreslår drätselkammaren, att staden till änkefru Gustafsson utbetalar ett belopp om 1.000 kronor. Sammanlagda ersättningen till sistberörda båda markägare uppgår således till 2.100 kronor.

I enlighet med vad ovan sagts hava bifogade preliminära förslag till bytesavtal med muraremästare Dahlfors och änkefru Gustafsson uppgjorts.

De ersättningsbelopp, tillhopa 4.475 kronor, vilka föreslås skola i ärendet utgivas, böra lämpligen bestridas med reserverade köpeskillingsmedel.

Då ovan omförmälda preliminära uppgörelser med hänsyn till i ärendet angivna förhållanden med nödvändighet måste genomföras och då de villkor, under vilka uppgörelserna skett synas drätselkammaren skäliga, får kammaren alltså hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att godkänna de i ärendet upprättade bytesavtalen med muraremästaren Gustaf Dahlfors och änkefru Maria Gustafsson;

att tillerkänna de i ärendet angivna fastighetsägarna ersättning med sammanlagt 4.475 kronor, att fördelas å resp. fastighetsägare i enlighet med vad ovan angivits;

att berörda ersättningsbelopp, 4.475 kronor, skall utgå av reserverade köpeskillingsmedel; samt

att uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga alla de åtgärder, som från stadens sida kunna bliva erforderliga för ifrågavarande avtals genomförande.

Västerås den 1 april 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

N:o 65.

Drätselkammarens skrivelse ang. köp och försäljning av mark för reglering av stadsägan 2235 B m. fl. samt närliggande del av Östra Utmarken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För genomförandet av vederbörligen fastställd avstyckningsplan för stadsägorna n:ris 2141, 2141 AL, 2141 BA och 2235 B samt del av stadsägoområdet n:r 2235 måste en reglering av äganderättsförhållandena till de markområden, som enligt nämnda plan skola ingå i stadsägan n:o 2235 B ävensom till närliggande områden ske. De markområden, vilka beröras av ifrågavarande reglering ägas dels av Västerås stad och dels av byggmästaren C. A. Fridlund härstädes. Enligt de bestämmelser, som reglera fastighetsägares skyldighet att avstå gatumark åligger det Fridlund att utan ersättning till staden överlåta dels stadsägan n:o 2141 om cirka 500 kvm och dels av stadsägan n:o 2235 B tre särskilda områden om tillhopa 2335 kvm. Samtliga nu berörda markområden skola ingå i blivande park- och trafikområden. Mot vederlag skall Fridlund till staden av sistnämnda stadsäga n:o 2235 B avstå fyra särskilda markområden om tillhopa 1885 kvm att tilläggas dels park- och trafikområden och dels staden tillhörig tomtmark. Vidare skall staden till Fridlund mot vederlag överlåta cirka 1400 kvm av Östra Utmarken att tilläggas den tomtmark, som enligt avstyckningsplanen skall bildas av stadsägan n:o 2235 B. Härjämte bör staden förklara sig hava mottagit gottgörelse för värdet av intill sistberörda tomtområde befintlig gatumark motsvarande en areal av 550 kvm.

För reglering av äganderättsförhållandena på sätt ovan angivits har preliminär överenskommelse härom träffats med Fridlund. Enligt denna överenskommelse skall icke från någondera sidan erläggas mellanavgift, utan markområdena anses utgöra fullt vederlag för varandra.

Den del av Östra Utmarken, 1.400 kvm, som staden skall till Fridlund överlåta, har emellertid donationsjords karaktär och må enligt tidigare erhållet tillstånd av staden säljas, därvid köpeskillingen skall tillföras donationsjordsfonden, men må enligt samma tillstånd icke på annat sätt avhändas, således icke genom byte. Med hänsyn härtill synes det icke utan inhämtande av nytt tillstånd av Kungl. Maj:t vara möjligt att genomföra ett utbyte av mark på sätt ovan sagts. Däremot torde en försäljning av den mark för vilken vederlag skall utgå kunna ske å ömse sidor, därvid köpeskillingen bestämmes lika för berörda markområden. Den köpeskilling, som till staden inflyter, bör sedan den erlagts, tillföras stadens donationsjordsfond. Såsom skäligt försäljningspris, vilket alltså skall erläggas från ömse sidor var för sig, föreslår drätselkammaren 4.200 kronor.

Nämnda belopp bör för stadens del lämpligen bestridas med reserverade köpeskillingsmedel.

N:o 65. *Ang. köp och försäljning av mark för reglering av stadsägan 2235 B m. fl. samt närliggande del av Östra Utmarken.*

Med stöd av vad ovan anförts får drätselkammaren alltså hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga drätselkammaren att med byggmästaren C. A. Fridlund härstädes träffa uppgörelse i huvudsaklig överensstämmelse med vad i ärendet angivits rörande regleringen av äganderättsförhållandena till marken inom stadsägan n:o 2235 B jämte närliggande områden, därvid priset skall å ömse sidor bestämmas till 4.200 kronor;

att köpesumma 4.200 kronor, som staden har att utgiva, skall utgå av reserverade köpeskillingsmedel;

att den till staden inflytande köpeskillingen 4.200 kronor skall tillföras stadens donationsjordsfond; samt

att uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga alla de åtgärder, som från stadens sida kunna bliva erforderliga för ifrågavarande avtals genomförande.

Västerås den 1 april 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

N:o 66.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i delar av Högbergs- och Schenströmsgatorna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 8 september 1936 har vatten- och gasverksstyrelsen hemställt om ett anslag å 15.200 kronor för bestridandet av kostnaderna för anläggandet av ledningar för vatten, avlopp och gas i Högbergsgatan och Schenströmsgatan mellan Kronvägen och Garpgatan, och får drätselkammaren i anledning därav anföra följande.

Med hänsyn till svårigheterna att genomföra markförvärv för utläggning av förstnämnda båda gator till dess avsedda bredd, har förevarande ärende först nu kunnat föreläggas stadsfullmäktige för avgörande. Då emellertid hinder numera icke möter i nämnda avseende, får drätselkammaren, som funnit de beräknade på staden belöpande kostnaderna för ifrågavarande ledningsarbeten rimliga, hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att för nedläggandet i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet upprättat förslag av ledningar för vatten, avlopp och gas i Högbergsgatan och Schenströmsgatan mellan Kronvägen och Garpgatan ställa till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande ett anslag å 15.200 kronor;

att uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig ansökning om tillstånd för staden att få bestrida denna utgift genom upptagande av amorteringslån, samt

att bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera beloppet.

Västerås den 1 april 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

N:o 66.

Ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i delar av Högbergs- och Schenströmsgatorna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På grund av bebyggelsen utefter Högbergs- och Schenströmsgatorna bliver det nödvändigt utdraga ledningar för vatten, avlopp och gas i dessa gator i sträckningen mellan Kronvägen och Garpgatan.

Anläggningskostnaderna äro beräknade till 36.000 kr., varav, efter avdrag av enskilda bidrag, stadens andel bliver 15.200 kr.

På grund av det anförda och då anläggningen bliver för staden ekonomiskt bärande, hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att stadsfullmäktige ville för anläggande av ledningar för vatten, avlopp och gas i Högbergs- och Schenströmsgatorna mellan Kronvägen och Garpgatan av lånemedel anvisa ett anslag av kr. 15.200: —.

Västerås den 8 september 1936.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 67.

Drätselkammarens skrivelse ang. köp av egendomen Bjärby.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I samband med de förhandlingar, vilka ledde till inköp för stadens räkning av den del av den s. k. Allmänningen å Jakobsberg, som tillhörde filosofie doktor A. Segelbergs arvingar, dryftades frågan om eventuellt förvärv för staden jämväl av arvingarna tillhöriga fastigheterna, stadsägorna n:ris 1040 + 1041 och 1041 A förut benämnda 1 mantal Bjärby n:r 1 samt stadsägorna n:ris 1050 + 1051 + 1053, 1052, 1052 C, 1053 B och 1054 + 1055 tidigare benämnda ¾ mantal Vallby n:r 2.

Uti ärendet rörande inköp av allmänningen framhölls såsom ett av de bärande skälen, att förvärvet såväl ur ekonomisk som stadsplaneteknisk synpunkt vore av stor betydelse för staden, enär densamma därigenom sattes i tillfälle att själv reglera blivande bebyggelse inom området ifråga. Vad som i ovannämnt hänseende anförts beträffande allmänningen torde i lika stor utsträckning äga giltighet beträffande ovan berörda fastigheterna Bjärby och Vallby. Med hänsyn till dessas läge torde man nämligen kunna förutse, att de i en privat ägares hand i viss utsträckning komma att bliva föremål för en snar och mindre ändamålsenlig exploatering. För en av stadsägorna är redan av-

N:o 67.
Ang. köp av egendomen Bjärby.

styckningsplan upprättad och fastställd. Det bör således ur allmän synpunkt vara väl motiverat, att staden förvärvar fastigheterna ifråga. Erfarenheten visar nämligen, att exploatering genom enskild försorg av mark i städernas förorter vanligen medför oskälig vinst för dessa privata markexploatörer på det allmännas bekostnad. Det är sålunda utan tvivel en klok politik att i tid söka i största möjliga utsträckning genom markförvärv ernå kontroll över förortsområdena.

Egendomen Bjärby n:r 1, som består av stadsägorna n:ris 1040 + 1041 och 1041 A, har en areal om sammanlagt cirka 48 hektar 30 ar, därav cirka 36 hektar åker och 12 hektar skog m. m. Egendomen Vallby n:r 2 omfattar stadsägorna n:ris 1050 + 1051 + 1053, 1052, 1052 C, 1053 B och 1054 + 1055 med en areal om sammanlagt cirka 47 hektar 78 ar, därav cirka 19 hektar åker och 28 hektar skog m. m. Den å egendomarna befintliga skogen är synnerligen värdefull och lämplig såsom parkområde.

Efter de i ärendet förda förhandlingarna och med stöd av den utredning rörande egendomarnas försäljningsvärde, som genom drätselkammarens försorg verkställts, föreslås köpeskillingen till sammanlagt 90,000 kronor. Detta pris torde i betraktande av exploateringsmöjligheterna och övriga på saken inverkande faktorer vara skäligt och antagligt. I enlighet härmed har bifogade preliminära köpeavtal upprättats.

Med avseende å finansieringen av inköpet av berörda fastigheter föreslås, att köpeskillingen bestrides med reserverade köpeskillingsmedel.

Under åberopande av vad sålunda i ärendet anförts, får drätselkammaren alltså hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att godkänna i ärendet upprättade den 1 april 1937 dagtecknade köpekontrakt rörande försäljning till Västerås stad av fastigheterna, stadsägorna n:ris 1040 + 1041 och 1041 A förut benämnda 1 mantal Bjärby n:r 1 samt stadsägorna n:ris 1050 + 1051 + 1053, 1052, 1052 C, 1053 B och 1054 + 1055 tidigare benämnda ¾ mantal Vallby n:r 2,

att köpesumman 90.000 kronor, skall utgå av reserverade köpeskillingsmedel, samt

att uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga alla de åtgärder, som från stadens sida kunna bliva erforderliga för köpets avslutande.

Västerås den 1 april 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

N:o 67.
Ang. köp av egendomen Bjärby.

KÖPEKONTRAKT.

Undertecknad, Torsten Segelberg, dels för egen del och dels som befullmäktigat ombud för fil. dr A. Segelbergs övriga arvingar, här nedan kallade säljarna, upplåter och försäljer härigenom till Västerås stad genom dess drätselkammare, här nedan kallad köparen, mig Segelberg och arvingarna i övrigt tillhöriga fastigheterna, stadsägorna n:ris 1040 + 1041 och 1041 A förut benämnda 1 mtl Bjärby n:r 1 samt stadsägorna n:ris 1050 + 1051 + 1053, 1052, 1052 C, 1053 B och 1054 + 1055, tidigare benämnda ¾ mtl Vallby n:r 2, alla belägna inom Västerås stad för en överenskommen köpeskilling av nittiotusen (90.000) kronor samt på följande villkor i övrigt.

1:o) Detta kontrakt är för köparen bindande allenast under förutsättning, att Västerås stadsfullmäktige godkänna detsamma;

2:o) Fastigheterna säljas i det skick, vari de nu befinna sig att av köparen tillträdas den 1 juni 1937;

3:o) Köparen övertager säljarnas rättigheter och skyldigheter på grund av gällande nyttjanderätts- och servitutsavtal, som röra de försålda fastigheterna;

4:o) Köpeskillingen erlägges kontant å tillträdesdagen, då köparen efter fullgjord likvid äger utbekomma för lagfart erforderliga åtkomsthandlingar, gravationsbevis, utvisande att fastigheterna icke besväras av beviljade eller på prövning beroende penninginteckningar, ävensom kartor och andra handlingar, som röra egendomen och finnas i säljarnas besittning;

5:o) Staden övertager betalningsskyldigheten för beviljade odlings- och avdikningslån i den mån dessa lån besvära de i detta kontrakt omförmälda fastigheterna;

6:o) Skulle säljarna tillhörig byggnad å fastigheterna under tiden före tillträdesdagen drabbas av eldskada, uppbär köparen brandskadeersättningen mot säljarnas befriande från nybyggnads- eller reparationsskyldighet beträffande sådan byggnad, vilken skyldighet i den omfattning, som lagen den 14 juni 1907 om nyttjanderätt till fast egendom stadgar i stället skall påvila köparen.

Säljarna förbinda sig att intill tillträdesdagen hava befintliga dem tillhöriga byggnader å fastigheterna brandförsäkrade till fullt betryggande belopp;

7:o) Säljarna uppbära alla av de försålda fastigheterna härflytande arrendeavgifter och andra inkomster för tiden till tillträdesdagen, köparen för tiden därefter.

Utskylder, som belöpa på de försålda fastigheterna, betalas av säljarna i vad de avse tiden före tillträdesdagen samt av köparen för tiden därefter;

8:o) Kostnaden för lagfart å köpet gäldas av staden ensam;

9:o) Detta kontrakt har upprättats i två exemplar, av vilka staden och säljarna tagit var sitt.

Västerås den 1 april 1937.

För Västerås stads drätselkammare:
Fritz Eklund.
Paul Grante.

Torsten Segelberg,
för egen del och enligt fullmakt.

Bevittnas:
Emelie Bergström. Irma Edling.

Länsveterinär Torsten Segelbergs egenhändiga namnteckning bevittna:
E. Ljunggren. G. Wallin.

N:o 68.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i en del av Ängsgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan vatten- och gasverksstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige av den 30 nästlidne mars hemställt om ett anslag å 3.450 kronor för bestridandet av på staden ankommande kostnader för nedläggandet av ledningar för vatten, avlopp och gas i norra delen av Ängsgatan i enlighet med skrivelsen bifogad ritning, får drätselkammaren efter i ärendet verkställd utredning hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för nedläggandet i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet upprättat förslag av ledningar för vatten, avlopp och gas i norra delen av Ängsgatan ställa till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande ett anslag å 3.450 kronor;

att uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig ansökning om tillstånd för staden att få bestrida denna utgift genom upptagande av amorteringslån, samt

att bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera beloppet.

Västerås den 15 april 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Norra delen av Ängsgatan saknar ledningar för vatten, avlopp och gas. I ett par fall hava fastigheter utefter gatan avlopp dragna över grannarnas tomter till Pilgatan, ett förhållande som medfört obehag och svårigheter, varför styrelsen föreslår framdragning av ledningar å berörda sträcka, beräknad till en kostnad av 5.200 kr. I anslutningsavgifter inflyta omedelbart 1.750 kr. och bliver alltså stadens bidrag 3.450 kr.

N:o 68.
Ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i en del av Ängsgatan.

Då anläggningen bliver för staden ekonomiskt bärande, densamma också medför fördelen av behövlig cirkulation för vatten och gas, hemställer styrelsen,

att Stadsfullmäktige ville av lånemedel anvisa ett anslag av 3.450 kr. för utdragning av vatten-, avlopps- och gasledningar i norra delen av Ängsgatan.

Västerås den 30 mars 1937.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 69.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i en del av Smedjegatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan vatten- och gasverksstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige av den 30 nästlidne mars hemställt om ett anslag å 2.750 kronor för bestridandet av på staden ankommande kostnader för nedläggandet av ledningar för vatten, avlopp och gas i Smedjegatan mellan Vasagatan och nybyggnaden å tomten n:o 12 vid Smedjegatan, får drätselkammaren anföra följande.

Såsom av vatten- och gasverksstyrelsens skrivelse i ärendet framgår, föranledas de här föreslagna ledningsarbetena i viss omfattning av det särskilda byggnadssätt, som kommit till användning vid uppförandet av den förutnämnda nybyggnaden. Då emellertid sådana anordningar måste vidtagas, att jämväl denna fastighet kan inkopplas i stadens ledningsnät, torde de föreslagna ledningsarbetena oundgängligen böra komma till utförande. De på staden ankommande kostnaderna 2.750 kronor, böra såsom föreslagits lämpligen bestridas med lånemedel.

Drätselkammaren får alltså hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för nedläggandet i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet upprättat förslag av ledningar för vatten, avlopp och gas i Smedjegatan mellan Vasagatan och nybyggnaden å tomten n:r 12 vid förstnämnda gata ställa till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande ett anslag å 2.750 kronor;

att uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig ansökning om tillstånd för staden att få bestrida denna utgift genom upptagande av amorteringslån, samt

N:o 69. *Ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i en del av Smedjegatan.*

att bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera beloppet.

Västerås den 15 april 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Å tomten Smedjegatan 12 är för närvarande en större fastighet under uppförande. En dylik fastighet bygges numera på större djup under marken än vad tidigare var fallet, vilket gör att stadens avlopp ej ligger på tillräckligt djup för att kunna dränera källaren. Liksom fallet var för Konsumtionsföreningens nybyggnad vid Smedjegatan måste även för Smedjegatan 12 ledningsförbindelse ske med Vasagatans avlopp, som på sin tid ombyggdes och lades på stort djup för beredande av avlopp för Centrum. Samtidigt som avloppsservis framdrages från Vasagatan till ifrågavarande nybyggnad böra nya och grövre rör för vatten och gas nedläggas. Hela anläggningskostnaden är beräknad till 4.200 kr. Sedan enskilda bidraget, 1.450 kr., avräknats, bliver alltså stadens utlägg 2.750 kr. Då anläggningen bliver för staden ekonomiskt bärande, hemställer styrelsen,

att Stadsfullmäktige ville av lånemedel anvisa ett anslag av 2.750 kr. för anläggande av ledningar för vatten, avlopp och gas i Smedjegatan mellan Vasagatan och nybyggnaden å tomten Smedjegatan 12.

Västerås den 30 mars 1937.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 70.

Drätselkammarens skrivelse ang. triangelmätning av stadens område.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan byggnadsnämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige av den 7 dennes på anförda skäl hemställt om ett anslag förslagsvis beräknat till 78.000 kronor för bestridandet av kostnaderna för upprättade genom nymätning av i ärendet närmare angivet triangel- och polygonnät för Västerås stad, får drätselkammaren, efter verkställd granskning av upprättad arbetsplan och kostnadsberäkning hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att för bestridandet av kostnaderna för upprättande genom nymätning av i ärendet omförmälda triangel- och polygonnät för Västerås stad ställa till byggnadsnämndens förfogande ett förslagsanslag å 78.000 kronor; samt

att av beloppet ifråga, 78.000 kronor, 25.000 kronor skola utgå ur innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter samt återstående 53.000 kronor för uttaxering upptagas i kommande års utgiftsstater med fördelning å dessa i samma mån som anslaget under resp. år behöver tagas i anspråk.

Västerås den 15 april 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med anledning av inneliggande framställning från stadsingeniören F. Schiött jämte tillhörande förslag och kostnadsberäkning för upprättande av triangel- och polygonnät för staden får byggnadsnämnden härmed hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för bestridandet av kostnaderna för upprättande genom nymätning av i ärendet omförmälda triangel- och pylogonnät för Västerås stad ställa till byggnadsnämndens förfogande ett förslagsanslag om 78.000 kronor att av nämnden användas för ifrågavarande ändamål i mån av behov.

N:o 70. *Ang. triangelmätning av stadens område.*

Västerås den 7 april 1937.

På byggnadsnämndens vägnar:

FRITZ EKLUND.

/Martin Lindheimer.

Till Byggnadsnämnden.

Den 24 september 1936 beslöto stadsfullmäktige enligt § 152, att uttala sig för upprättande i Västerås stad av ett triangel- och polygonnät i den omfattning, som erfordrades för mätningsväsendets behöriga handhavande samt att bevilja förslagsanslag med 1.000 kronor för upprättande av arbetsplan och kostnadsförslag och med 21.000 kronor för omedelbar markering av polygonpunkter.

Under den gångna vintern har rekognoscering företagits för ovannämnda mätningar, varefter bilagda arbetsplan och kostnadsberäkning verkställts.

Undertecknad får med stöd av dessa handlingar vördsamt hemställa, att byggnadsnämnden ville hos stadsfullmäktige begära de medel, som sålunda erfordras för att verkställa den tidigare i princip beslutade nymätningen av Västerås stad.

Västerås den 7 april 1937.

F. Schiött.

Förslag till nymätning av Västerås stad.

1) Över stadens hela nuvarande område och angränsande områden, där så befinnes lämpligt (med hänsyn till lämplig form för nätet) utlägges ett triangelnät. Triangelnätet planlägges, mätes och beräknas enligt teoretiskt riktiga grunder. Triangelnätet anslutes till riksnätet.

2) Över den bebyggda delen av stadsområdet med närmaste omgivningar utläggas polygonlinjer i för fullständig nymätning erforderligt antal. Polygonpunkterna placeras med ledning av gällande stadsplan och i ytterområden

N:o 70.
Ang. triangelmätning av stadens område.

med ledning av befintligt gatusystem, där bebyggelse förefinnes, samt i övrigt efter sådan plan, som av byggnadsnämnden bestämmes. Polygonnätet planeras, markeras, mätes och beräknas enligt teoretiskt och praktiskt riktiga och tillförlitliga metoder.

3) Enär tillförlitliga kartor över staden saknas utföres detaljmätning över stadsområdet i anslutning till polygonnätet enligt följande program.
   a) De delar av stadens bebyggda område, som icke förut blivit uppmätta, detaljmätas omedelbart.
   b) För de delar av stadens bebyggda områden, vilka äro uppmätta och tillförlitligt karterade företagas omedelbart kompletteringar och konnektionsmätning i anslutning till polygonnätet.
   c) För de områden intill den bebyggda delen, för vilka stadsplanering närmast kan ifrågakomma, företages nymätning i anslutning till polygonnätet.
   d) För de under b) angivna områdena företages efter hand i samband med tomtmätning, gränsbestämning och avstyckning fullständig numerisk nymätning.
   e) För områden utanför den nuvarande och inom de närmaste åren väntade bebyggelsen sker vid behov komplettering av triangel- och polygonnätet samt detaljmätningen.

4) Mätningsresultatet uppkarteras med erforderlig noggrannhet på möjligast krympfria ritkartong i skalorna 1: 400 samt 1: 1000. Den använda skalan anslutes till skalan å befintligt kartmaterial. För all numerisk nymätning av de bebyggda områdena användes skalan 1: 400.

5) De så erhållna kartorna nedtransporteras medelst precisionsinstrument och på fotografisk väg till skalorna 1: 1000 och 1: 2000.

6) Ett tillräckligt antal över stadsområdet fördelade fixpunkter höjdbestämmas genom precisionsavvägning ansluten till riksfixnätet.

7) Med utgång från precisionsfixarna avväges höjdfixar över hela stadsområdet, varvid dels polygonpunkterna användas som höjdfixar, dels anbringas ett mindre antal särskilda kontrollfixar å därför lämpliga byggnader.

8) Höjdmätning företages efter samma program som angives i punkt 3.

9) Resultatet av höjdmätningarna uppkarteras i skala 1: 1000, varvid såsom stomme användas de kartor, som angivits under punkterna 4 och 5.

10) Kartor i mindre skalor t. ex. 1: 4000 och 1: 10000 framställas på fotografisk väg. Dessa kartor liksom kartorna i skalorna 1: 1000 och 1: 2000 reproduceras i mindre upplagor för stadsingeniörskontorets räkning.

11) Till tjänst för allmänheten upprättas en särskild härför lämplig karta, vilken på fotografisk väg förminskas samt reproduceras i större upplaga.

12) Eventuellt företages flygfotografering i anslutning till triangelnätet och upprättas härav bildskiss i skala 1: 4000, vilken reproduceras i mindre upplaga för stadens räkning. **N:o 70.** *Ang. triangelmätning av stadens område.*

13) Samtliga mätningar och beräkningar verkställas efter de noggrannhetsföreskrifter, som av Kungl. Lantmäteristyrelsen påfordras.

Kostnadsberäkning,

omfattande de under punkterna 1, 2, 3 a—c, 4—10 i förslag till nymätning av Västerås stad angivna arbetena.

1)	Markering av triangelpunkter, polygonpunkter och höjdfixar:		
	c:a 500 à kr. 35: —	17.500: —	
	c:a 300 à kr. 20: —	6.000: —	23.500: —
2)	Orientering för huvudnäten		1.000: —
3)	„ „ polygontågen och höjdfixar		1.500: —
4)	Fullständig plan för arbetets utförande och därvid erforderlig orientering		500: —
5)	Basmätning		2.000: —
6)	Vinkelmätning i huvudnäten incl. tornbyggnader		7.000: —
7)	Polygonmätningen		6.500: —
8)	Beräkning av triangel- och polygonnät		4.000: —
9)	Precisionsavvägning		1.000: —
10)	Höjdfixavvägning		1.500: —
11)	Detaljmätning enligt 3 a och 3 b	20.000: —	
	„ „ 3 c	5.000: —	25.000: —
12)	Kartering med material		8.000: —
13)	Transportering i olika skalor samt reproduktion enligt punkterna 5 och 10		5.000: —
14)	Instrument	8.000: —	
	Kartskåp	1.000: —	
	Övriga material och inventarier	1.000: —	10.000: —
15)	Hyra för extra lokaler		2.500: —
16)	Diverse och oförutsedda utgifter		6.000: —
			100.000: —
	Häri ingår förut beviljade anslag å kr.		22.000: —
		Återstod kronor	78.000: —

Västerås den 7 april 1937.

F. Schiött.

N:o 71.

Drätselkammarens skrivelse ang. ledningsanslutningsavgift för folkskolan å Jakobsberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan folkskolestyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige av den 2 dennes hemställt om ett anslag å 1.794 kronor för täckandet av kostnaderna för anslutning till stadens ledningsnät av folkskolebyggnaden i Jakobsberg får drätselkammaren efter tagen del av ärendet, hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att för i ärendet omförmält ändamål ställa till folkskolestyrelsens förfogande ett anslag å 1.794 kronor, samt

att beloppet ifråga, 1.794 kronor, skall utgå ur innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 15 april 1937.

För drätselkammaren:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På grund av bristande tillgång på och dålig kvalitet av vattnet i brunnen vid folkskolan i Jakobsberg lät folkskolestyrelsen sistlidne höst dra ledningar från Jakobsbergsgatan fram till skolgården. Sedan räkning à kr. 1.794:— nu inkommit från stadens tekniska verk å anslutningsavgift för nämnda ledningar, avseende en tomtareal av 1.380 kvm., får folkskolestyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige behagade anvisa medel till gäldande av nämnda skuld.

Västerås den 2/4 1937.

På folkskolestyrelsens vägnar:

RICH. SÖDERQUIST.

Em. Granér.

N:o 72.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggsanslag till vissa restaureringsarbeten i Djäknebergsskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan folkskolestyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige av den 14 dennes hemställt om ett anslag å sammanlagt 19.015 kronor för bestridandet dels av merkostnader för ny värmeanläggning i Djäknebergsskolan jämte tillhörande gymnastikbyggnad och dels av sådana beräknade kostnader för nyanläggnings- och restaureringsarbeten inom badavdelningen i samma skola, för vilka anslag icke finnes för folkskolestyrelsen tillgängligt, får drätselkammaren anföra följande.

Med avseende å behovet av och nödvändigheten att nu låta utföra de föreslagna arbetena vill drätselkammaren för sin del vitsorda, att dessa förutsättningar föreligga. Då drätselkammaren efter verkställd granskning av de i ärendet uppgjorda ritningarna och kostnadsförslagen ej heller i detta avseende funnit anledning till erinran, har kammaren sålunda intet att erinra emot bifall till folkskolestyrelsens ifrågavarande framställning.

Drätselkammaren får alltså hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att för bestridandet dels av merkostnader för ny värmeanläggning i Djäknebergsskolan och dels av sådana beräknade kostnader för i ärendet närmare angivna nyanläggnings- och restaureringsarbeten inom badavdelningen i samma skola, för vilka anslag icke finnes för folkskolestyrelsen tillgängligt ställa till folkskolestyrelsens förfogande ett anslag å sammanlagt 19.015 kronor; samt

att beloppet ifråga, 19.015 kronor, skall utgå ur innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 15 april 1937.

För drätselkammaren:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid fastställande av folkskolans stat för innevarande år anvisade stadsfullmäktige 29.285 kr. till ny värmeanläggning vid Djäknebergsskolan jämte

N:o 72. *Ang. tilläggsanslag till vissa restaureringsarbeten i Djäknebergsskolan.*

tillhörande gymnastikbyggnad. På grund av sedan dess inträffad prisstegring har folkskolestyrelsen låtit verkställa en ny beräkning av kostnaderna för nämnda anläggning. Enligt denna beräkning, som i likhet med den förra utförts av Västerås Rörläggnings A.-B., ha kostnaderna stigit till 36.600 kr. eller med 7.315 kr.

Genom förändrade dispositioner av utrymmen i Djäknebergsskolans bottenvåning har det blivit möjligt att utöka bassängen i skolbadet, så att denna erhåller en storlek av 9,5×3,6 m. Även för dusch och tvagning har det blivit ändamålsenligare sörjt.

Folkskolestyrelsen föreslår vidare att i samband med utökningen av badavdelningen särskilda anordningar vidtagas för rening av bassängvattnet samt avhärdning av detsamma.

Anledningen till att styrelsen nu kompletterar sitt tidigare förslag i de punkter, som härovan angivits, är att ordföranden i folkskolestyrelsen och dess reparationsnämnd under en studieresa, företagen i februari månad till Stockholm, Södertälje och Eskilstuna, erhållit samstämmiga uppgifter om nyttan av dylika reningsverk. Man påstod dem vara så effektiva, att samma vatten kunde utan att bli förorenat användas under en hel badsäsong. Hittills har bassängvattnet fått lov att ombytas varje vecka med daglig påspädning, men ändå har detsamma, särskilt mot veckans slut, varit allt annat än behagligt att se. Att den omnämnda vattenreningen har stora hygieniska förtjänster torde vara utom allt tvivel. Med hänsyn till Västeråsvattnets hårdhet synes även goda skäl tala för, att anläggningen förses med en s. k. avhärdningsfilter.

Förslag till vattenrenings- och avhärdningsanläggningar har uppgjorts av aktiebolaget Rylander & Asplund, Stockholm. Kostnaderna härför ha beräknats till 5.950 kr.

Enligt av byggnadschefen uppgjort kostnadsförslag uppgå utgifterna för bad-, dusch- och tvättrum till	kr.	13.000:—
för borttagning av värmeledning	„	800:—
samt för iordningställande av rum för reningsverk och avhärdningsfilter till	„	1.650:—
Totalutgifterna bli alltså	kr.	21.400:—

Då för reparation av badavdelningen förut finns anvisat 9.700 kr. skulle för genomförande av det föreslagna programmet erfordras ytterligare 11.700 kr. och tillsammans med den förutnämnda merkostnaden för värmeanläggningen (7.315) tillhopa 19.015 kr.

Med åberopande av vad här ovan anförts får folkskolestyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige behagade för angivna ändamål anvisa kr. 19.015:—.

Västerås den 14 april 1937.

För Västerås folkskolestyrelse:

RICH. SÖDERQUIST.

Em. Granér.

N:o 73.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggning av gator inom gamla lasarettsområdet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Bebyggelsen inom kvarteren Phyllis, Pandora och Penelope har numera nått en sådan omfattning, att ännu outlagda gator vid nämnda kvarter nu böra komma till utförande. Dessa gator äro dels de som omgiva kvarteret Penelope på östra, södra och delvis västra sidorna, dels gatan mellan kvarteren Phyllis och Pandora samt slutligen gatan utmed det senare kvarterets södra sida. Samtliga gator skola med gångbanor och körbanor erhålla en bredd av 8 meter och omfatta en sammanlagd längd av cirka 420 meter. Gatorna äro avsedda att erhålla det utförande, som vanligen användes vid gatuanläggningar i stadens regi. Kostnaderna för ifrågavarande gatuarbetens utförande hava beräknats till sammanlagt 22.900 kronor. Enär dessa kostnader skola bestridas av ägare till fastigheter vid gatorna ifråga, erfordras intet anslag från stadens sida för ändamålet. I avvaktan på att fastighetsägarnas bidrag inflyta till staden böra emellertid kostnaderna av drätselkammaren förskotteras av tillgängliga medel.

Med stöd av vad sålunda anförts får drätselkammaren alltså hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att låta för en beräknad kostnad av 22.900 kronor och i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet upprättat förslag utföra ovanberörda gator vid kvarteren Phyllis, Pandora och Penelope,

att kostnaderna ifråga, 22.900 kronor, skola täckas med de bidrag, som ägare till fastigheter vid berörda gator hava att för ändamålet erlägga, samt

att bemyndiga drätselkammaren att i avvaktan på nämnda bidrags erläggande förskottera beloppet av tillgängliga medel.

Västerås den 15 april 1937.

För drätselkammaren:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Paul Grante.

N:o 74.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av en ny lastautomobil.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

År 1928 inköptes för byggnadschefskontorets räkning en lastautomobil av Tidaholms fabrikat. Denna automobil befinner sig nu i så förslitet skick, att densamma torde böra utbytas mot en ny bil. På grund därav har genom byggnadschefskontorets försorg infordrats anbud å lämpliga lastautomobiler av fabrikaten Volvo och Scania-Vabis. En lämplig bil av det förstnämnda fabrikatet betingar ett pris av 15.350 kronor och av det senare fabrikatet 20.500 kronor. Dessa priser äro båda beräknade under förutsättning, att berörda staden tillhöriga Tidaholmsbil lämnas såsom dellikvid.

Då vilken som helst av de båda nämnda biltyperna torde fylla de anspråk, som ställas på en lastautomobil avsedd att användas för byggnadschefskontorets räkning, anser drätselkammaren, att den prisbilligare bilen av fabrikatet Volvo bör föredragas. En bidragande orsak till att drätselkammaren stannat för detta fabrikat, har jämväl varit den långa leveranstid, som erfordrades för Scania-Vabis automobilen. Denna bil kan enligt uppgift levereras tidigast under början av nästkommande år, där däremot Volvobilen kan levereras inom loppet av sju veckor från beställningsdagen. Med hänsyn till nödvändigheten av att en ny lastautomobil snarast anskaffas, synes det drätselkammaren jämväl ur denna synpunkt vara för staden fördelaktigast, att Volvo-bilen inköpes.

På grund av vad ovan anförts får drätselkammaren alltså hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att för byggnadschefskontorets räkning låta inköpa en lastautomobil av fabrikatet Volvo, därvid likviden för samma bil skall utgöra dels en staden tillhörig lastautomobil av Tidaholms fabrikat och dels därjämte en mellanavgift om 15.350 kronor; samt

att bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera beloppet ifråga, 15.350 kronor, för att sedermera slutligt täcka detsamma med medel av anslag för de resp. arbeten, vartill ifrågavarande lastautomobil kommer att användas.

Västerås den 15 april 1937.

För drätselkammaren:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Paul Grante.

N:o 75.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av en ny vägskrapa.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Av de tre väghyvlar, som disponeras av byggnadschefskontoret, har den äldsta varit i bruk sedan år 1928. Densamma är numera så försliten, att den bör utrangeras och en ny väghyvel anskaffas. På grund av de goda erfarenheter, som vunnits av väghyvlar av Bolinder-Munktells fabrikat föreslår drätselkammaren, att en sådan inköpes för byggnadschefskontorets räkning. Priset för densamma, utrustad med luftgummiringar ävensom med övriga nödiga tekniska detaljer, utgör 16.425 kronor.

Enär den gamla väghyveln såsom ovan nämnts befinner sig i ett mycket förslitet skick, torde det vara tvivelaktigt om densamma kan avyttras för bruksvärde. Emellertid äger den under alla förhållanden ett visst skrotvärde. Det torde vara lämpligt, att drätselkammaren bemyndigas, att på sätt och till pris, som kammaren äger bestämma avyttra eller på annat sätt disponera nämnda väghyvel.

På grund av vad sålunda anförts får drätselkammaren alltså hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att för en kostnad av 16.425 kronor låta för byggnadschefskontorets räkning inköpa en väghyvel av fabrikatet Bolinder-Munktell;

att bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera beloppet ifråga, 16.425 kronor, för att sedermera slutligt täcka detsamma med medel av anslag för de resp. arbeten, vartill ifrågavarande väghyvel kommer att användas; samt

att bemyndiga drätselkammaren på sätt och till pris, som kammaren skall äga bestämma, avyttra eller på annat sätt disponera den i ärendet omförmälda staden tillhöriga äldre väghyveln.

Västerås den 15 april 1937.

För drätselkammaren:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Paul Grante.

N:o 76.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till arvode åt en sakkunnig revisor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti bifogade skrivelse till drätselkammaren av den 13 dennes anhåller stadsrevisionen om ett anslag å 1.500 kronor att användas till bestridandet av beräknade kostnader för anlitandet av auktoriserad revisor för granskning av stadens räkenskaper.

Enligt gällande reglemente för Västerås stadsrevision äger revisionen till sitt biträde för fullgörandet av sitt uppdrag att tillkalla sådan revisor som förut nämnts. Mot ifrågavarande framställning finnes sålunda intet att erinra och får drätselkammaren därför hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att för bestridandet av kostnaderna för anlitandet av auktoriserad revisor för granskning av stadens räkenskaper för år 1936 ställa till stadsrevisionens förfogande ett förslagsanslag å 1.500 kronor, samt

att beloppet ifråga, 1.500 kronor, skall utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 15 april 1937.

För drätselkammaren:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Paul Grante.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Under åberopande av stadgandet i § 3 av det för Västerås Stadsrevision gällande reglementet, däri Stadsrevisionen berättigas att till biträde för fullgörandet av sitt granskningsuppdrag på stadens bekostnad tillkalla av handelskammare auktoriserad revisor, får Stadsrevisionen härmed meddela, att kostnaden för sådant biträde vid slutgranskningen av 1936 års räkenskaper preliminärts beräknats till kr. 1.500: —; och anhåller Stadsrevisionen, att Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige ville utverka ett förslagsanslag å detta belopp.

Västerås den 13 april 1937.

Å Stadsrevisionens vägnar:

THURE BERGQUIST.

N:o 77.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggning av trottoar vid en del av Tunbyvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till drätselkammaren av den 24 november 1936 har byggnadsföreningen Rosenhill Övre u. p. a. hemställt, att åtgärder måtte vidtagas för iordningställandet av en gångbana å Thunbyvägens västra sida mellan Persbovägen och Övre Rosenhill.

Av den utredning, som drätselkammaren i anledning av framställningen låtit verkställa i ärendet har framgått, att den ifrågavarande trafikleden i befintligt skick med hänsyn till dess ringa bredd och den förefintliga livliga trafiken därstädes är mycket svårtrafikabel och därför i behov av det utrymme för gångtrafiken, som anläggandet av en gångbana skulle medföra. Kostnaderna för en gångbana vid vägens västra sida om tre meters bredd och cirka 250 meters längd hava beräknats till sammanlagt 4.500 kronor. Med hänsyn till äganderättsförhållandena till marken torde dessa kostnader böra bestridas av staden ensam.

På grund av vad ovan anförts får drätselkammaren alltså hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att låta för en beräknad kostnad av sammanlagt 4.500 kronor anlägga en i ärendet närmare angiven gångbana vid Thunbyvägen mellan Persbovägen och Övre Rosenhill, samt

att kostnaderna ifråga, 4.500 kronor, skola bestridas med medel ur innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 15 april 1937.

För drätselkammaren:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Paul Grante.

N:o 78.

Beredningsutskottets skrivelse ang. val av en del förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 31 nästlidne mars beslöto Stadsfullmäktige i enlighet med därom på anförda skäl gjord anhållan att befria ingeniören David Sjölander från uppdraget att vara ledamot av drätselkammaren. Härjämte uppdrogs åt beredningsutskottet att till fullmäktige inkomma med förslag angående val av ny ledamot i den avgångnes ställe. Uppdraget avsåg tiden intill 1939 års utgång.

Till fullgörande av nämnda uppdrag får beredningsutskottet härmed föreslå Stadsfullmäktige att utse kamreraren Carl T. Ericson att vara ledamot av drätselkammaren intill 1939 års utgång.

Från lokeldaren Gunnar Lindgren har till beredningsutskottet inkommit härvid fogade skrivelse med anhållan att på grund av avflyttning från staden bliva entledigad från uppdragen dels såsom suppleant i taxeringsnämnden inom stadens 11:te taxeringsdistrikt och dels såsom vårdare inom stadens 10:de fattigvårdsdistrikt.

Med anledning härav får beredningsutskottet hemställa, att Stadsfullmäktige måtte bifalla Herr Lindgrens ovannämnda anhållan ävensom att till hans efterträdare såsom suppleant i taxeringsnämnden inom stadens 11:te taxeringsdistrikt utse lokeldaren J. A. Löfstrand samt till vårdare inom stadens 10:de fattigvårdsdistrikt utse Fru Helga Gustavson.

Västerås den 14 april 1937.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Paul Grante.

Västerås 1937, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

N:o 79.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1936.

Redogörelse

över Västerås stads räkenskaper för år 1936.

Huvudräkning.

DEBET.

Tillgångar vid årets början:

Enligt föregående års redogörelse		36,469,537: 06
Inkomster under året:		
Drätselkammaren enligt redogörelse	7,505,486: 80	
Köttbesiktningsbyrån	22,113: 24	
Reserverade köpeskillingsmedel	399,050: 55	
Hamnen	179,297: 78	
Djuphamnen	146,949: 97	8,252,898: 34
Värdeökningar under året:		
Kapitalavbetalning å lån	624,379: 44	
Inköp av fastigheter	132,200: —	
Inköp av inventarier och material	28,005: 50	
Förhöjda värden	990,131: 85	1,774,716: 79
Utgifter utöver inkomster i årets stat:		
Köttbesiktningsbyrån		4,212: 06
Skulder vid årets slut:		
Obligations- och amorteringslån	15,663,518: 30	
Andra lån och skulder	2,303,150: 66	
Ogulden köpeskilling	55,315: 90	
Transport	17,021,984: 86	46,501,364: 25

N:o 79.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1936.

Transport		17,021,984: 86	46,501,364: 25
Reserverade medel att av Drätselkammaren tillhandahållas för bestämda ändamål		2,498,482: 27	
Fonderade medel		777,062: 89	
Överskott å lånemedel		862,671: 72	
Postgiro		31,697: 77	
Underlydande styrelsers skulder enligt särskilda redogörelser		7,407,223: 03	29,599,122: 54
		Kronor	76,100,486: 79

KREDIT.

Skulder vid årets början:

Enligt föregående års redogörelse			27,115,523: 52

Utgifter under året:

Drätselkammaren, enligt redogörelse		7,267,933: 98	
Köttbesiktningsbyrån		26,325: 30	
Reserverade köpeskillingsmedel		248,870: 04	
Hamnen		175,055: 94	
Djuphamnen	166,703: 07		
varifrån avgår årets uttaxering, upptagen i Drätselkammarens redogörelse	19,753: 10	146,949: 97	7,865,135: 23

Värdeminskningar under året:

Kapitalavbetalningar å andelar i lån		312,237: —	
Inkomst av försålda fastigheter		365,264: 75	
Nedskrivna värden		123,453: —	
Avskrivningar		65,129: 21	866,083: 96

Inkomster utöver utgifter i årets stat:

Överskott i årets stat		237,552: 82	
Reserverade köpeskillingsmedel		150,180: 51	
Hamnen		4,241: 84	391,975: 17

Tillgångar vid årets slut:

Fastigheter		18,868,830: 36	
Inventarier		890,037: 12	
Materialier		240,877: 53	
Aktier, värdepapper och fordringar tillhörande kapitaltillgångarna		5,011,048: 99	
Förråd och andra naturapersedlar		97,478: 72	
I bank innestående		1,300,341: 30	
Postgiro		946: 42	
Fordringar		12,394,524: 99	
Förskotterade medel		1,024,863: 48	
Kontant		32,820: —	39,861,768: 91
		Kronor	76,100,486: 79

Inkomster:

N:o 79.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1936.

Behållning i 1934 års stat			305,856: 60
Räntor och aktier:			
Obligations- och amorteringslån		347,788: 04	
Andra lån och skulder		79,414: 71	
Aktier		4,950: —	432,152: 75
Kapitalavbetalningar:			
Obligations- och amorteringslån		274,099: 92	
Andra amorteringslån		33,529: 20	307,629: 12
Fattigvården:			
Enligt Fattigvårdens räkenskaper:			
Allmänna Fattigvården		103,358: 93	
Ålderdomshemmet		130,720: 61	234,079: 54
Barnavårdsnämnden:			
Enligt Barnavårdsnämndens räkenskaper			30,235: 64
Folkskolan:			
Statsbidrag	350,485: 26		
varifrån avgår beräknat statsbidrag för senare halvåret 1935	18,601: 40	331,883: 86	
Anslag från Vahlbeckska fonden		2,000: —	
Arrendemedel		37: —	
Hyresmedel		7,047: 63	
Ersättning från Riksförsäkringsanstalten		27: 50	
Övriga inkomster:			
Slöjdmaterial för flickor	1,685: 57		
Skomakerislöjden	975: 20		
Försåld mjölk	375: 66		
Skolköken	3: 62		
Terminsavgifter	459: —	3,499: 05	344,495: 04
Fortsättningsskolan:			
Statsbidrag			7,400: —
		Transport	1,661,848: 69

N:o 79.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1936.

		Transport	1,661,848: 68

Högre Folkskolan:

Statsbidrag			18,615: 20

Andra undervisnings- och bildningsanstalter:

Tekniska skolan:

Statsbidrag till:			
Avlöning åt rektor och lärare	18,359: 50		
Inköp av stadigvarande undervisningsmaterial	378: 82		
Underhåll och förbrukning av undervisningsningsmaterial	438: 34		
Bibliotek	340: —	19,516: 66	
Bidrag av landstinget		4,000: —	
Avkastning av donationer och fonder		2,490: 40	
Lärjungeavgifter		14,232: 86	
Säljbar produktion		2,969: 74	
Ersättning av fackskolan för bränsle, vatten och lyse samt renhållning och städning		2,430: 08	
Hyra för utlånade stolar		25: 20	45,664: 94

Hälso- och sjukvård:

Statsbidrag åt sundhetsinspektören		600: —	
Betalda utryckningar med ambulansautomobilen		1,046: 80	
Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden		968: 73	
Protokollslösen		1,020: —	3,635: 53

Gator, vägar, planteringar o. d.:

Gatuläggningen:

Årligt bidrag av A.B. Yngve Swenson för omläggning av del av Stora gatan	300: —		
Ordinarie automobilskattemedel	67,101: 58		
Avgifter för torgplatser	4,520: 50		
Bidrag av omnibustrafik	4,000: —		
Diverse	225: 91	76,147: 99	

Vägar:

Ordinarie automobilskattemedel	89,468: 77		
Vägskatt	3,441: 40		
Transport	92,910: 17	76,147: 99	1,729,764: 36

Transport		92,910: 17	76,147: 99	1,729,764: 36
För underhåll av väg till Malma grustag		2,721: 87		
För underhåll av Arosvägen		865: 63		
Av H. Bager för trottoar i Lantvärnsgatan		197: 14		
För underhåll åt tomtägare i:				
Västra förstaden	484: —			
Jakobsberg	461: 50	945: 50		
Ersättning för ett stenräcke i Köpingsvägen		24: 75		
Bidrag av automobilskattemedlens utjämningsandel för vidgning av Köpingsvägen		60,800: —		
För diverse material		5,790: 56	164,255: 62	
Planteringar:				
Ersättning från Kyrkokassan för skötsel av kyrkogårdarna		4,500: —		
För vård av Slottsparken		1,000: —		
För vård av planteringar vid Asea		550: —		
Försäljningsmedel och dekorationer		6,241: 77		
Ved från planteringarna		224: 61	12,516: 38	
Gaturenhållning:				
Avgift från skolkassan för renhållning av gatorna vid Skepparbacks-, Mariabergs- och Herrgårdsskolorna		1,000: —		
Avgift från Hamnstyrelsen för renhållning å hamnområdet		1,850: —		
För renhållning vid Epidemisjukhuset		159: 98		
Diverse		587: 65	3,597: 63	256,517: 62

Avloppsledningar:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse				75,773: 30

Renhållningsverk:

Försäljning av:				
Stallströ och sopor		2,060: 60		
Torvmullspudrett		2,473: 70		
Torvmull		259: 92	4,794: 22	
Hämtningsavgifter			48,424: 50	
Försäljning av kärl			1,903: —	
Transport av svinmat till Malma			1,500: —	
Uppsamling av svinmat i staden			8,650: 43	
Diverse			407: 83	65,679: 98
			Transport	2,127,735: 26

N:o 79.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1936.

		Transport	2,127,735: 26

Svingård:

Försäljning av fläsk		39,207: 93

Vattenledningsverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse		275,133: 41

Gasverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse		531,897: 19

Elektricitetsverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse		956,800: 69

Andra kommunens affärsföretag:

Kallbadhuset:

Badavgifter	681: 55		
För uthyrning vid uppvisningar	43: 69	725: 24	

Varmbadhuset:

Badavgifter	63,720: 87		
Ersättning för simundervisningsbad	4,050: —		
För lån av handdukar	22: 15		
Återbetalda avgifter	6: 76	67,799: 78	

Båttrafiken:

Persontrafik	14,105: 59		
Godstrafik	178: —		
Ersättning för skada vid haveri med "Elba"	42: 67	14,326: 26	

Grustaget:

Försäljning av grus		49,246: 15	132,097: 43

Brandväsen:

För utförda arbeten i verkstäderna		4,975: 72	
Ersättning för skötsel av:			
Hälsovårdsnämndens ambulansautomobil	3,000: —		
Landstingets d:o	3,000: —	6,000: —	
Transport		10,975: 72	4,062,871: 91

Transport	10,975: 72	4,062,871: 91	
Ersättning för tillsyn av enskildas brandskåp	135: —		
Riksförsäkringsanstalten	368: 50		
Hyror	6,504: 08		
Värdet av åt brandverket utförda arbeten	2,000: —		
Diverse inkomster	518: 02	20,501: 32	

Fastighetsförvaltningen:

Egendomar inom stadsplanen:

Stadshotellet		76,571: 83	
Sundinska huset		15,225: 33	
Tullhuset		420: —	
Paviljongen i Stadsparken		2,500: —	
Hyror och arrenden för gårdar och tomter	133,725: 61		
För pensionärshemmet	4,500: —	138,225: 61	
Hamnmagasinen		20,414: 02	
Hamnplanen		20,657: 30	
Hamnpaviljongen		3,500: —	
Kabinettet		1,654: 15	
Omnibustrafikstationen		3,250: —	
Köttbesiktningsbyrån		3,000: —	
Seminariet		41: 67	285,459: 91

Lantegendomar under eget bruk:

Diverse jordbruksprodukter		107,978: 11	
Ladugården		18,186: 09	
Körningar och utförda arbeten		22,657: 09	
Trädgården vid Malma		800: —	
Hyror		3,412: 77	
Hyra för potatislotter		209: 10	
Försålda djur		15,884: 39	
Diverse		965: 51	
Markskadeersättning		51: 70	170,144: 76

Jordar och andra fastigheter:

Egendomen Carlsberg		855: —	
Hästholmarna:			
Hyra för serveringspaviljong å Elba	6,850: —		
Östra holmen	2,000: —	8,850: —	
Arrende för:			
Östra utmarken		11,790: —	
Västra utmarken		4,620: —	
Transport		26,115: —	4,083,373: 23

N:o 79.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1936.

Transport	26,115: —		4,083,373: 23
Viksäng	386: —		
Diverse arrenden	2,574: 39		
Arrende för fiskevatten	230: —		
Hyresmedel	20,435: 90		
Hyra för bostäder i Emaus	3,925: —		
„ „ „ vid Skeppsvarvet	2,562: 50		
Bidrag till tegelrör för Andersborg	75: —	56,303: 79	
Skogar:			
Ersättning för skada å mark från Kungl. Vattenfallsstyrelsen	258: 52		
Årets skogsavverkning	5,910: 34		
Hyra för benupplag	50: —	6,218: 86	518,127: 32

Magistrat och rådhusrätt:

Försäljning av ordningsstadgar		3: —

Kronouppbörds- och Exekutionsväsen:

Debetsedelslösen och provision å debiterade landstingsmedel	12,427: 05	
Sportler från stadsfogdetjänsten	5,540: 04	17,967: 09

Polisväsen och fångvård:

Ersättning av statsverket för avlöning m. m. till statspolisen under år 1936	28,946: 05	
Telefonavgifter	17: 25	
Oförutsedda inkomster	145: —	
Försålda kläder m. m.	53: 99	
Bidrag från polisskytteföreningen	168: —	
Ersättning från Riksförsäkringsanstalten	99: —	29,429: 29

Allmänna pensionsförsäkringen:

Influtna grundavgifter		5,895: —

Övriga förvaltningskostnader:

Stadsfullmäktige och Drätselkammaren:

Inbetalda revisionsarvoden	3,700: —		
Postavgifter från folkskolan	240: —		
Diverse inkomster	26: —	3,966: —	
Transport		3,966: —	4,654,794: 93

	Transport	3,966: —	4,654,794: 93
Byggnadsnämnden:			
Avgifter för förrättningar m. m.	14,386: 50		
För avvägningsprotokoll	43: 75		
Ersättning från Fylgia	68: —		
Hantlangning	65: —	14,563: 25	
Automobiler:			
Inkomst av körningar		24,953: 55	43,482: 80

Anslag och bidrag till diverse ändamål:

Statsbidrag för taxeringsnämndernas kostnader	2,700: —	
Bidrag för arbetslöshetskommittén, resor	132: 70	
Ersättning från Riksförsäkringsanstalten	329: 73	
Nykterhetsnämnden	220: —	
Försålda tidskrifter	12: —	
Understöd åt f:e tobaksarbetare Svensson	500: —	3,894: 43

Allmänna bidrag av staten:

Källarfrihetsmedel	349: 89

Diverse inkomster:

Bötesmedel	735: —	
Hamnens andel i stadens allmänna kostnader för byggnadschef, bokföring m. m.	4,000: —	
Hyra för maskiner, försäljning av stadgar rörande Västerås m. m.	24: 55	
Vågavgifter från Köttbesiktningsbyrån	1,215: 85	
Överskott å förrådsrörelsen	2,365: —	8,340: 40

Skatter och liknande avgifter:

Hundskatt	11,900: —		
varifrån avgår kostnad för märken	36: 35	11,863: 65	
Bevillningsavgifter för offentliga föreställningar		510: 71	
Skogsaccis		262: 88	
Statsbidrag för restituerade utskylder till främmande trosbekännare		254: 73	
Kommunalutskylder inklusive progressivskatt		2,762,710: 44	
Nöjesskatt		19,021: 94	2,794,624: 35
		Kronor	7,505,486: 80

N:o 79.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1936.

Utgifter

Räntor och lånekostnader:

Obligationslån	123,150: —	
Andra amorteringslån upptagna från:		
pensionsförsäkringsfonden	85,396: 07	
bostadslånefonden	16,939: 72	
reverslån	416,929: 89	
Andra lån och skulder	51,247: 62	
Lånekostnader: provision	2,260: 69	695,923: 99

Kapitalavbetalningar å lån:

Obligationslån	55,000: —	
Andra amorteringslån upptagna från:		
pensionsförsäkringsfonden	55,946: 54	
bostadslånefonden	10,829: 63	
reverslån	432,378 26	
Andra amorteringslån	920: 70	555,075: 13

Fattigvården:

Enligt Fattigvårdens räkenskaper:		
Allmänna fattigvården	415,156: 87	
Ålderdomshemmet	280,894: 30	696,051: 17

Barnavården:

Enligt Barnavårdsnämndens räkenskaper	97,132: 81

Folkskola:

Underhåll och reparationer av fastigheter	31,000: —	
Anskaffning och underhåll av inventarier	5,181: 73	
Löner och arvoden	571,543: 30	
Pensioner	19,092: 73	
Premier för olycksfallsförsäkring	647: 70	
Skolträdgårdarna	7,597: 75	
Fri undervisningsmaterial	26,353: 96	
Undervisningsmaterial till skolornas förråd	3,765: 16	
Tandkliniken	21,703: 07	
Trycknings- och annonskostnader	1,573: 35	
Lärare- och lärjungebiblioteken	1,909: 01	
Skolresor	1,388: —	
Transport	691,755: 76	2,044,183: 10

N:o 79.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1936.

Transport	691,755: 76	2,044,183: 10
Skomakerislöjd och skor till fattiga skolbarn	2,879: 26	
Vatten, värme och belysning	32,455: 81	
Skolbad	4,740: 33	
Renhållning	8,472: 02	
Diverse utgifter	17,030: 05	
Räntor	31,326: 56	
Kapitalavbetalningar	31,039: 01	819,698: 80

Fortsättningsskolan:

Lärarearvoden	10,511: —	
Föreståndarearvoden	600: —	
Fri undervisningsmaterial	1,849: 63	
Trycknings- och annonskostnader	6: —	
Städning och renhållning	357: 03	
Material till förråden samt div. utgifter	175: 35	13,499: 01

Högre Folkskolan:

Undervisningsmaterial	1,110: 63	
Löner och arvoden	24,675: —	
Trycknings- och annonskostnader	295: 64	
Skoldistriktets bidrag till pensionering av lärare	1,044: 94	
Biblioteket	398: 80	
Skolläkare	150: —	27,675: 01

Allmänna läroverket:

Underhåll av fastighet	4,195: 58	
Anslag till påbörjande av läroverkets restaurering	100,000: —	
Hyresbidrag åt rektor	2,000: —	
Arvode för simundervisning	430: —	
Ersättning till varmbadhuset för skolbad	450: —	107,075: 58

Andra undervisnings- och bildningsanstalter:

Högre Flickskolan:

Bidrag till lärarinnornas ålderstillägg och pensionering	2,602: 46	
Arvode för simundervisning	345: —	
Fyllnadspension åt fröken Hwasser	795: 52	
Transport	3,742: 98	3,012,131: 50

N:o 79.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1936.

Transport	3,742: 88		3,012,131: 50
Ersättning för skolbad till varmbadhuset	450: —		
Bidrag till nedsättning av terminsavgifter	11,237: —	15,429: 98	
Arbetareinstitutet:			
Föreläsningsverksamheten	3,000: —		
Biblioteket	15,000: —	18,000: —	
Tekniska skolan:			
Rektorsarvode	2,500: —		
Övriga lärarearvoden	36,608: 64		
Pensioner och understöd	2,885: —		
Inköp av stadigvarande undervisningsmaterial	1,324: 26		
Underhåll och förbrukning av undervisningsmaterial	1,421: 15		
Bibliotekskostnader	667: 58		
Förbrukning av råvaror	1,360: 65		
Arbetspremier till lärjungar för produktivt arbete	612: 25		
Andra premier och stipendier	3,083: 70		
Kostnad för lokaler och inredning jämte belysning, uppvärmning och städning	10,736: 49		
Administrationskostnader	2,363: —		
Övriga utgifter	1,894: 07	65,456: 79	
Elektrotekniska fackskolan:			
Hyresbidrag åt rektor		2,000: —	100,886: 77

Hälso- och sjukvård:

Allmänna hälso- och sjukvården:			
Löner och arvoden	39,871: —		
Pensioner	5,723: 04		
Diverse utgifter	26,280: 41	71,874: 45	
Bostadsinspektionen:			
Löner och arvoden	3,671: 25		
Övriga utgifter	350: 03	4,021: 28	
Polikliniken för könssjuka:			
Värme, belysning och städning	361: 77		
Lokalhyra	525: —		
Transport	886: 77	75,895: 73	3,113,018: 27

Transport	886: 77	75,895: 73	3,113,018: 27
Telefon	20: —		
Diverse	369: 38	1,276: 15	77,171: 88

Gator, vägar, planteringar o. d.:

Gatuläggningen:

Kostnader för mindre gatuarbeten och reparation av stensatta gator	31,767: 53	
Permanentbeläggning av:		
Engelbrektsgatan från Utanbygatan till N. Ringvägen	40,000: —	
Biskopsgatan från Västra kyrkogatan till Källgatan	12,348: 10	
Domkyrkoesplanadens norra körbana	14,032: 38	
Breddning av Slottsgatan	12,200: —	
Uppschaktning och bottenfyllning av Tessingatan från Rudbecksgatan till N. Ringvägen	20,000: —	
Utgifter för gatukostnadsbestämmelser	20: —	130,368: 01

Vägar:

Grusning och annat underhåll av vägar	96,491: 80	
Återstående kostnader för Köpingsvägen mellan Hammarby och Saltängsbron	14,902: 48	
Vidgad stensättning av Köpingsvägen från Västmannagatan till Djuphamnsvägen	86,000: —	
Asfaltering av Skultunavägen från Skerikesvägen till Hovdestalund	50,012: 56	
Ytterligare kostnad för Köpingsvägen på grund av minskat statsbidrag till Saltängsbron	1,925: —	249,331: 84

Planteringar:

Anskaffning och underhåll av inventarier:			
Anskaffning av redskap	104: 93		
Underhåll av redskap	1,991: 24		
Målning av soffor	785: 86	2,882: 03	
Löner och arvoden		20,178: 66	
Pensioner		3,219: —	
Skötsel och underhåll		72,775: 07	99,054: 76
Transport		478,754: 61	3,190,190: 15

N:o 79.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1936.

		Transport	478,754: 61	3,190,190: 15
Gatubelysning:				
Gasbelysning		21,349: 98		
Elektrisk belysning	37,291: 03			
varifrån avgår för belysning vid hamnen	840: —	36,451: 03		
Anskaffning av nya gatulyktor		33,330: —	91,131: 01	
Gaturenhållning:				
Renhållning å gator och allmänna platser		29,765: 94		
Sopning å allmänna platser		4,368: —	34,133: 94	604,019: 56

Avloppsledningar:

Enligt Vatten- och Gasverkets rodogörelse	154,054: 40

Hamnar:

Djuphamnen:

Utgifter utöver inkomster	19,753: 10

Renhållningsverk:

Anskaffning och underhåll av inventarier	7,608: 87	
Löner och arvoden	94,295: 25	
Inköp av torvmull	2,214: 81	
Stallet	5,193: 33	
Övriga utgifter	12,525: 80	121,838: 06

Svingården:

Kraftfoder	10,738: 54	
Inköp av grisar	5,575: 50	
Avlöningar	2,814: 57	
Transport av svinmat och övriga körningar	3,128: 75	
Ved, lyse, reparationer och diverse	2,300: 14	
Hyra till Malma gård från ladugården i ursprungligt skick m. fl. byggnader	1,000: —	
Uppsamling av svinmat i staden	8,650: 43	
Hyra för svingårdsanläggningen, motsvarande 5 % ränta å anläggningskostnaden	5,000: —	39,207: 93
	Transport	4,129,063: 20

N:o 79.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1936.

		Transport	4,129,063: 20
Vattenledningsverk:			
Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse			227,521: 48
Gasverk:			
Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse			474,261: 99
Elektricitetsverk:			
Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse			657,629: 10
Andra kommunens affärsföretag:			
Kallbadhuset:			
Löner och arvoden	824: —		
Övriga utgifter	2,225: 89	3,049: 89	
Varmbadhuset:			
Tillbyggnad av varmbadhuset, 1:sta årets amortering	5,000: —		
Löner och arvoden	28,526: 36		
Pensioner och understöd	3,528: —		
Övriga utgifter	27,189: 63	64,243: 99	
Båttrafiken:			
Underhåll och reparationer	1,036: 80		
Löner och arvoden	8,509: 19		
Driftskostnader:			
Smörjoljor, fotogen, trassel 371: 48			
Bränsle 1,884: 50	2,255: 98		
Övriga utgifter	249: 98		
Försäkringsavgifter	560: —	12,611: 95	
Grustag:			
Underhåll av väg till grustaget	2,721: 87		
Egentliga driftskostnader	29,843: 46		
Ränta	2,925: 82		
Kapitalavbetalning	13,255: —		
Avgäld för grustäkt	500: —	49,246: 15	129,151: 98
		Transport	5,617,627: 75

N:o 79.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1936.

Transport 5,617,627: 75

Brandväsen:

Pensioner	11,696: 59	
Löner och arvoden	96,142: 15	
Kol, ved, lyse och kraft till verket	2,429: 53	
Diverse utgifter	16,563: 24	
Borgarbrandkåren	4,330: 76	
Nyanskaffningar	1,300: —	
Brandsynekostnader	400: —	
Ersättning till vattenverket för skötsel av brandposterna	1,200: —	
Diverse	3: 25	
Verkstäderna	2,175: 30	136,240: 82

Fastighetsförvaltningen:

Egendomar inom stadsplanen:

Rådhuset	2,789: 36	
Polis- och brandstation	4,288: 63	
Stadshotellet	49,202: 50	
Sundinska huset	15,011: 26	
Tullhuset	111: 55	
Paviljongen i Stadsparken	1,247: 53	
Gårds- och tomtfastigheter	104,904: 57	
Hamnmagasinen	1,948: 78	
Hamnplanen och materialgården	3,982: 02	
Hamnpaviljongen	319: 83	
Kabinettet	2,138: 71	
Omnibustrafikstationen	3,250: —	189,194: 74

Lantegendomar under eget bruk:

Anskaffning av inventarier	3,378: 35	
Arrenden	10,437: —	
Löner och arvoden	54,237: 64	
Produkter av egen skörd samt inköpt	19,067: 87	
Underhåll och reparationer	7,081: 83	
Övriga utgifter	39,296: 34	
Grundförbättringar	197: 37	
Svingården vid Nordanby	12,126: 65	
Årets nettovinst disponeras för amortering å kostnaderna för nybyggnaden vid Nordanby	24,321: 71	170,144: 76
Transport		359,339: 50 5,753,868: 57

N:o 79.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1936.

	Transport	359,339: 50	5,752,868: 57
Jordar och andra fastigheter:			
Egendomarna Carlsberg och Stensborg	2,100: 71		
Egendomen Emaus	4,443: 36		
Hästholmarna	8,951: 74		
Diverse jordägor	26,030: 94	41,526: 75	
Skogar:			
Löner och arvoden	900: —		
Pensioner	2,070: 80		
Övriga utgifter	2,491: 94	5,462: 74	406,328: 99

Magistrat och rådhusrätt:

Anskaffning och underhåll av inventarier	769: 26	
Löner och arvoden	55,513: 22	
Renhållning	1,444: 01	
Belysning	361: 46	
Uppvärmning	984: 99	
Trycknings- och annonskostnader	2,389: 58	
Skrivmaterial och bokbinderiarbeten	1,442: 48	
Premie för olycksfallsförsäkring	19: 90	
Läkare- och sjukvård åt stadsvaktmäst	19: 50	
Telefonavgifter	1,246: 90	
Utgifter för val	616: 75	
Oförutsedda utgifter	72: 65	64,880: 70

Kronouppbörds- och Exekutionsväsen:

Anskaffning och underhåll av inventarier		1,971: 42	
Löner och arvoden		44,172: 50	
Pensioner		8,187: —	
Kronouppbördskontoret:			
Hyra	750: —		
Renhållning	618: —		
Belysning	120: 33		
Uppvärmning	225: 25	1,713: 58	
Stadsfogdekontoret:			
Hyra	1,000: —		
Städning	300: —		
Belysning	3: 36	1,303: 36	
	Transport	57,347: 86	6,225,078: 26

N:o 79.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1936.

Transport		57,347: 86	6,225,078: 26
Exekutionsbiträdenas tjänstelokal:			
Hyra	1,200: —		
Renhållning	491: 51		
Belysning	62: 47		
Uppvärmning	100: 58	1,854: 56	
Övriga utgifter:			
Trycknings- och annonskostnader	1,738: 02		
Skrivmaterial och bokbinderiarbeten	882: 34		
Olycksfallsförsäkringspremie	33: 53		
Läkare- och sjukvård för exekutionsbiträden och ord. kont.-bitr.	70: —		
Exekutionsbitr. för hållande av velocipeder	150: —		
Telefonavgifter	679: 30		
Premie för kollektivförsäkring för uppbördsmedel	150: —		
För distribuering av debetsedlar	899: 08		
Oförutsedda utgifter	31: 75	4,634: 02	63,836: 44

Polisväsen och fångvård:

Anskaffning och underhåll av inventarier och vapenpersedlar		4,071: 39	
Inköp av skrivmaskin		625: —	
Löner och arvoden		230,277: 23	
Pensioner		28,837: 50	
Renhållning		1,702: 36	
Belysning		1,106: 89	
Uppvärmning		1,637: 70	
Övriga utgifter:			
Premie för olycksfallsförsäkring	750: 12		
Trycksaker, skrivmaterial m. m.	2,261: 43		
Läkararvoden	1,164: 50		
Telefonavgifter	2,563: 30		
Oförutsedda utgifter	952: 77		
Fångars vård och förplägnad	453: 65		
Fångars vård å fängelset	251: 63		
Hyra för lokal åt statspolisen	2,200: —		
Hyra för bårhus till fattigvården	300: —		
Biltransporter	1,652: 70		
Hyra för garage	203: 50	12,753: 60	281,011: 67
		Transport	6,569,926: 37

Transport 6,569,926: 37

Allmänna pensionsförsäkringen:

Pensionsnämnden för Västerås:			
Dagtraktamente för nämndens vice ordförande och ledamöter ...	240: —		
Arvode åt ordförande	3,600: —		
För läkareintyg och läkareundersökningar	298: —		
Annonser och kungörelser	40: 50		
Papper, blanketter och div. utgifter	395: 22	4,573: 72	
Pensionsnämnden i S:t Ilian		20: —	
D:o i Lundby		32: —	
Inbetalning av grundavgifter till pensionsförsäkringsfonden, som icke kunnat indrivas		11,133: —	
Bidrag till pensionstillägg och understöd		34,333: 34	50,092: 06

Övriga förvaltningskostnader:

Stadsfullmäktige och Drätselkammaren:

Anskaffning och underhåll av inventarier	1,700: 16		
Löner och arvoden	136,150: 96		
Semesteravlöning till arbetare	77: 71		
Pensioner	23,124: 79		
Renhållning	2,524: 33		
Belysning	558: 48		
Uppvärmning	1,521: 37		
Trycknings- och annonskostnader ...	11,993: 62		
Skrivmaterial och bokbinderiarbeten	2,898: 37		
Premier för olycksfallsförsäkring	70: 11		
Premier för inbrottsförsäkring	203: 75		
Telefonavgifter	2,036: 32		
Hyra för tjänstelokaler	2,400: —		
Diverse och oförutsedda utgifter	1,356: 17		
Distribution av debetsedlar	594: 96		
Stallet	4,202: 14	191,413: 24	

Byggnadsnämnden:

Anskaffning och underhåll av inventarier	4,824: 15		
Löner och arvoden	28,531: 75		
Pensioner	7,704: —		
Kostnader för besiktningar	1,090: 10		
Transport	42,150: —	191,413: 24	6,620,018: 43

N:o 79.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1936.

Transport	42,150: —	191,413: 24	6,620,018: 43
Hantlangning	7,316: 02		
Telefon och postavgifter	346: 39		
Annonskostnader	447: 40		
Rit- och skrivmaterial	1,736: 63		
Lösen av resolutioner m. m.	635: 02	52,631: 46	

Automobiler:

Underhåll och reparationer	3,943: 24		
Löner och arvoden	6,319: 13		
Driftskostnader	6,500: 02		
Diverse utgifter	1,798: 50	18,560: 89	262,605: 59

Anslag och bidrag till diverse ändamål:

Sociala ändamål:

Barnkrubban	3,500: —	
Barnhemmet Sparvboet	600: —	
D:o, hyra för butik	800: —	
Västmanlands läns arbetsförmedling	3,000: —	
Frälsningsarméns slumverksamhet	800: —	
Frilufts- och folkkonserter	2,300: —	
Västerås sjukkassors verksamhet	14,905: 50	
Arosgårdens verksamhet	3,000: —	
Nykterhetsnämnden	3,654: 48	
Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet	2,500: —	
Skollovskolonier	11,000: —	
Västerås Gymnastikförening	1,000: —	
Västmanlands läns fornminnesförening	3,000: —	
Västerås Konstförening	2,500: —	
Kristliga föreningens för unge män studie- och sociala verksamhet	1,000: —	53,559: 98

Taxeringsnämnden:

Traktamentsersättning	2,094: 40	
Biträde åt ordförandena	700: —	
Lyse, värme och städning	71: 91	
Annonsering m. m.	180: —	
Skrivmaterial och diverse	154: 15	
Taxeringsassistent:		
Avlöning	6,262: —	
Telefon och skrivmaterial	398: 51	9,860: 97
Transport		63,420: 95 6,882,624: 02

	Transport	63,420: 95	6,882,624: 02
Diverse utgifter:			
Premie för olycksfallsförsäkring av stadens arbetare	2,136: 06		
Läkare- och sjukvård samt sjukavlöning åt stadens arbetare	7,443: 28		
Årsavgift till Svenska Stadsförb. tidskrift	1,902: —		
Prenumeration å Svenska Stadsförb. tidskrift	732: —		
Representationskostnader	3,190: 38		
Omkostnader för resor och mindre utredningar	755: 95		
För utsättning av smörbord	265: 40		
För arbetslöshetsverksamhet	2,222: 88		
Resterande kostnader för pensionärshemmet	6,456: 92		
Hyra för lokaler åt sjömanshuset	360: —		
Årsavgift till Svenska städernas förhandlingsorganisation	523: 05		
Avskrivning å A.-B. Mimers skuld	32,445: 62		
Avskrivning å Masugns A.-B. skuld	64,820: 57		
Anslag till påbörjande av grundförstärkning för stadshotellet	50,000: —		
Anslag till restaurering av polis- och brandstationsbyggnaden m. m.	100,000: —		
Understöd till förre tobaksarbetare Svenson	500: —		
Årsavgift till Svenska brandskyddsföreningen	50: —	273,804: 11	337,225: 06

Övriga oförutsedda utgifter:

Anslaget till oförutsedda behov har enligt Stadsfullmäktiges beslut disponerats för följande ändamål:			
För anordnande av värme och w. c. i Sundinska huset		3,398: 39	
För ordnande av gator i kv. Phyllis		301: 86	
För inredning av verkstad i Sundinska huset		70: 79	
Rensning av sprängis i Svartån		447: 77	
Arvode till t. f. stadsfiskal		960: —	
Kostnad för folkräkning	1,881: 10		
varifrån avgår bidrag från Statistiska Centralbyrån	1,663: 50	217: 60	
	Transport	5,396: 41	7,219,849: 08

N:o 79.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1936.

Transport	5,396: 41	7,219,849: 08	
För reparation av brandbil	936: 50		
För ordnande av Västmannagatan	4,560: 01		
Reparation av djäknefängelset	98: 58		
För badplatsen å Hammarbyområdet	1,436: 05		
För anläggning av plaskdamm	5,321: 77		
Restaurering av fornminnesstenar vid Saltängsbron	166: 15		
För omläggning av Knutsgatan	2,787: 13		
För reparation av badstugan i Lundby	800: 20		
Anslag till S. T. F:s vandrarhem	5,800: —		
Anslag till kyrkosångshögtid i Västerås	2,000: —		
Tilläggsanslag på grund av ränteminskning för Augusta Berglunds vängåva enligt beslut	219: 38		
Till avvägning av gator inom stadens ytterområden	2,000: —		
Anslag till fasta fornlämningar i Västerås enl. Stfm. beslut den 27/2 1936 § 26	900: —		
Anslag till förbättring av bekvämlighetsinrättningar enl. Stfm. beslut den 26/3 1936 § 39	5,000: —		
Anslag till komplettering av ång- och värmecentralen vid fattigvårdens ålderdomshem enl. Stfm. beslut den 30/4 1936 § 62	5,200: —		
Anslag till ordnande av Gustafsgatan mellan Stallhagsgatan och Floragatan enl. Stfm. beslut den 30/4 1936 § 64	8,300: —		
	50,922: 18		
varifrån avgår ovan från år 1935 reserverade anslag	2,837: 28	48,084: 90	7,267,933: 98

Överskott i 1936 års stat:

Behållning till år 1937			237,552: 82
		Kronor	7,505,486: 80

Köttbesiktningsbyrån:

DEBET:

Utgifter under året:

Löner och arvoden		9,505: 30	
Pensioner		4,461: —	
Diverse utgifter:			
Värme, belysning och vatten	377: 42		
Telefonavgifter	183: 60		
Tvätt	130: —		
Hyra	3,000: —		
Premie för olycksfallsförsäkring	65: 50		
Underhåll av byggnaden	1,046: 63		
Diverse	555: 35		
För bakteriologisk undersökning av kött	2: —		
Slaktdjursavgifter	6,998: 50	12,359: —	26,325: 30
		Transport	26,325: 30

	Transport	26,325: 30
Utgående Balans Konto:		
Behållning till år 1937		2,588: 73
	Kronor	28,914: 03

KREDIT:

Ingående Balans Konto:

Behållning från år 1935		6,800: 79

Inkomster under året:

Influtna besiktningsavgifter	14,209: 30	
För bakteriologisk undersökning av fläsk och kött	38: —	
Slaktdjursavgifter	6,998: 50	
Diverse	867: 44	22,113: 24
	Kronor	28,914: 03

Reserverade köpeskillingsmedel:

DEBET:

Utgifter under året:

Lagfartskostnader och lösen av protokoll m. m.		2,989: 75	
Köpeskilling för inköpta fastigheter		186,511: 15	
Gatuarbeten å:			
Blåsboområdet	22,318: 74		
Kristiansborg	18,601: 04		
I kvarteret Olga	51: 73		
Ersättning för diverse gatuarbeten m. m.	3,707: 69	44,679: 20	
För rivning av ladugården vid Kristiansborg		1,855: 50	
För uppförande av stall å remontplatsen		6,400: 50	
Resterande kostnader för uppförande av nybyggnad för köttbesiktningsbyrån		6,433: 94	248,870: 04

Utgående Balans Konto:

Behållning till år 1937		1,365,649: 42
	Kronor	1,614,519: 46

KREDIT:

Ingående Balans Konto:

Behållning från år 1935		1,215,468: 91

Inkomster under året:

Köpeskilling för försålda fastigheter	392,606: 60	
Ränta å oguldna köpeskillingar	6,443: 95	399,050: 55
	Kronor	1,614,519: 46

N:o 79.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1936.

Hamnrörelsens Drift Konto:

DEBET:

Den egentliga hamnen:

Nyanläggningar:

1936 års amortering å kostnaderna för fyrbelysning å Stora Sandskär 8:de och sista året		1,200: —

Underhåll och reparationer:

Kajer, dukdalber, båtbryggor, fyrar och sjömärken	7,237: 07	
Grusning av hamnen	12: 74	
Underhåll av hamnskjul	408: 07	
D:o inventarier och nyanskaffningar	140: —	
Drift och underhåll av motorbåten	323: 50	
1936 års amortering å kostnader för muddring i Lillån	2,630: —	
Kostnad för ombyggnad av kajen vid oljemagasinen	23,592: 01	
Flyttning av hamnskjul	4,358: 79	38,702: 18
Löner och arvoden		17,619: 37

Övriga utgifter:

Hamnkontoret	2,229: 73	
Belysning	2,127: 54	
Renhållning	1,850: —	
Årsavgift till Svenska hamnförbundet	225: —	
Olycksfallsersättning för F. Svanström	48: —	
Premie för olycksfalls- och ansvarsförsäkring	924: 67	
Brandförsäkringspremie	119: 37	
Diverse oförutsedda utgifter	780: 45	
Återbetald hyra	75: —	8,379: 76

Ränta å:

1928 års lån	6,716: 91	
1929 „	6,163: 49	
1931 „	3,641: 48	
1935 „	2,936: 66	
Hamnens balanserade underskott	1,648: 43	21,106: 97

Kapitalavbetalning å:

1928 års lån	7,804: 47	
1929 „	2,754: 57	
1931 „	2,579: 47	
1935 „	5,040: 17	18,178: 68
Transport		105,186: 96

N:o 79.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1936.

Bogserbåten "Thor":	Transport	105,186: 96	
Avlöningar och övriga utgifter	16,063: 85		
Amortering å inköpssumman	5,000: —	21,063: 85	
		126,250: 81	
Hamnmaskiner:			
2:dra årets amortering å kostnader för ny kranutrustning vid hamnen enligt Stfm. beslut den 30/8 1934	19,000: —		
Ett års ränta å oguldet belopp för kranutrustningen vid hamnen kr. 147,632: 62 à 3 %	4,428: 98		
Löner och arvoden	13,675: 84		
Driftskostnader:			
Strömförbrukning	3,143: 90		
Underhåll och reparation av kranar	6,655: 03		
Diverse utgifter	81: 55	46,985: 30	
Avskrivning å fordringar		1,819: 83	175,055: 94

Djuphamnsrörelsens Drift Konto:

Den egentliga hamnen:			
Underhåll och reparationer:			
Underhåll av kajer, byggnader, moringar och sjömärken	5,661: 46		
Underhåll av järnvägsspår	3,881: 56		
Anskaffning och underhåll av livräddningsredskap och andra inventarier	172: 25		
Grusning å hamnen	159: 55	9,874: 82	
Övriga utgifter:			
Belysning, inkl. fyrlampa	811: 66		
Premie för olycksfallsförsäkring	375: —		
Diverse och oförutsedda utgifter	1,107: 39		
Invaliditetsersättning till f. hamnarb. C. E. T. Holm	525: —		
Telefonavgifter	226: 90		
Skjutsar till djuphamnen	503: —	3,548: 95	
Ränta å lån		81,054: 88	
Kapitalavbetalningar		44,259: 56	
Hamnmaskiner:			
Underhåll av kranmaskiner	6,161: 49		
Löner och arvoden	14,443: 63		
Driftkostnader	6,849: 84		
Övriga utgifter	509: 90	27,964: 86	166,703: 07
		Transport	341,759: 01

N:o 79.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1936.

		Transport	341,759: 01
Hamnens Underhålls- och Reparationsfond:			
Inkomster utöver utgifter å årets rörelse			4,241: 84
		Kronor	346,000: 85

Hamnrörelsens Drift Konto:

KREDIT:

Den egentliga hamnen:

Hamnavgifter för varor av:

Ångfartyg i regelbunden trafik	30,674: 30		
Andra fartyg	58,170: 47	88,844: 77	

Hamnavgifter för fartyg:

Ångfartyg	19,425: 17		
Segelfartyg	2,830: 11		
Pråmar	2,262: 70	24,517: 98	
För uthyrning av:			
Båtplatser		8,275: —	
Upplagsplatser		1,212: 32	
Varuskjul		2,121: 66	
Mark för oljemagasin		8,375: —	
Ersättning för rättegångskostnader i John R. Bensons konkurs		75: —	
Diverse inkomster		278: 98	

Bogserbåten "Thor":

Trafikinkomster		14,741: 42	
		148,442: 13	

Hamnmaskiner:

Kranhyror	30,705: 65		
Markhyra för kran n:r III	150: —	30,855: 65	
			179,297: 78

Djuphamnsrörelsens Drift Konto:

Den egentliga hamnen:

Hamnavgifter för varor		33,532: 08	

Hamnavgifter för fartyg:

Ångfartyg	24,255: 90		
Pråmar	2,012: 40	26,268: 30	
	Transport	59,800: 38	179,297: 78

N:o 79.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1936.

	Transport	59,800: 38	179,297: 78
Hyror för:			
Upplagsplatser	8,734: 13		
Hamnarbetarnas lokal	700: —	9,434: 13	
		69,234: 51	
Hamnmaskiner:			
Kranhyror:			
Brokranen	52,600: 46		
Portalkranen	13,512: 69		
Malmlossningsanordningen	11,568: 31		
Diverse inkomster	34: —	77,715: 46	146,949: 97
			326,247: 75
Utgifters- och inkomsters Konto:			
Utgifter utöver inkomster i årets rörelse			19,753: 10
		Kronor	346,000: 85

Hamnbyggnadens Amorterings Konto:

DEBET:

Ingående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens amorteringslån vid 1936 års början för nya hamnbyggnader		417,729: 96
	Kronor	417,729: 96

KREDIT:

Kapital Konto:

1936 års kapitalavbetalningar å lån för hamnbyggnader		18,178: 68

Utgående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens amorteringslån vid 1936 års slut för nya hamnbyggnader		399,551: 28
	Kronor	417,729: 96

Djuphamnsbyggnadens Amorterings Konto:

DEBET:

Ingående Balans Konto:

Ogulden andel i stadens amorteringslån vid 1936 års början för djuphamnsbyggnaden		1,627,304: 16

Djuphamnsbyggnadens Konto:

Andel i 1935 års lån	22,700: —	
„ i 1936 „	435,975: 20	458,675: 20
	Kronor	2,085,979: 36

N:o 79.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1936.

KREDIT:

Kapital Konto:

1936 års kapitalavbetalningar å lån		44,259: 56

Utgående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens amorteringslån vid 1936 års slut för djuphamnsbyggnaden		2,041,719: 80
	Kronor	2,085,979: 36

Hamnens Underhålls- och Reparationsfond:

DEBET:

Ingående Balans Konto:

Hamnens lån av stadskassan		54,947: 50
	Kronor	54,947: 50

KREDIT:

Hamnrörelsens Drift Konto:

Inkomster utöver utgifter i årets rörelse		4,241: 84

Utgående Balans Konto:

Hamnens lån av stadskassan		50,705: 66
	Kronor	54,947: 50

Kapital Konto.

DEBET:

Värdeminskningar under året:

Kapitalavbetalningar å andelar i lån:

Fattigvården	27,078: 85	
Kyrkokassan	4,680: —	
Folkskolan	31,888: 88	
Vatten-, Gas- och El.-verket	152,621: 83	
Hamnbyggnaden	18,178: 68	
Djuphamnsbyggnaden	44,259: 56	
Malma grustag	13,255: —	
A.-B. Arbetarebostäder	6,776: 55	
Diverse personer	13,497: 65	312,237: —

Avskrivningar å inventarier under året:

Drätselkammaren	31,233: 06	
Hamnen	22,530: 55	
Transport	53,763: 61	312,237: —

N:o 79.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1936.

Transport	53,763: 61	312,237: —	
Djuphamnen	1,646: 25		
Lärlings- och yrkesskolan	4,719: 35		
Fattigvårdsstyrelsen	5,000: —	65,129: 21	
Andra värdeminskningar:			
Försålda fastigheter	365,264: 75		
Nedskrivna värden	123,453: —	488,717: 75	866,083: 96
Utgående Balans Konto:			
Kapitalbehållning vid årets slut			10,262,646: 37
		Kronor	11,128,730: 33
KREDIT:			
Ingående Balans Konto:			
Kapitalbehållning vid årets början			9,354,013: 54
Värdeökningar under året:			
Kapitalavbetalningar å lån		624,379: 44	
Nyanläggning i hamnarna		644,814: 10	
Inköp av fastigheter		132,200: —	
„ inventarier		28,005: 50	
Förhöjda värden		345,317: 75	1,774,716: 79
		Kronor	11,128,730 33

Utgående Balans Konto.

Tillgångar:

Fastigheter:

Fastigheter enligt fastighetsbok	7,899,175: —	
Hamnbyggnader	3,350,000: —	
Fattigvården	1,224,900: —	
Folkskolorna	2,398,000: —	
Vatten-, Gas- & Elektricitetsverket	3,996,755: 36	18,868,830: 36

Inventarier:

Inventarier enligt förteckning vid :		
Drätselkammaren	452,052: 45	
Hamnen	189,031: 10	
Djuphamnen	14,250: 50	
Fattigvården	77,142: 35	
Transport	732,476: 40	18,868,830: 36

N:o 79.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1936.

	Transport	732,476: 40	18,868,830: 36
Barnavårdsnämnden		4,645: 25	
Folkskolorna		105,599: 66	
Lärlings- och yrkesskolan		47,311: 81	
Vatten-, Gas- & Elektricitetsverk		4: —	890,037: 12
Materialier:			
Vatten-, Gas- & Elektricitetsverk			240,877: 53
Aktier, värdepapper och fordringar tillhörande kapitaltillgångar:			
Aktier i:			
Byggnadsaktiebolaget Mimer	300,000: —		
S. V. B:s Nya Järnvägs A.-Bol.	99,000: —		
D:o	1,843,160: —		
Sala—Gysinge—Gävle Järnvägsaktiebolag	2: —		
Västerås Teateraktiebolag	2: —		
Aktiebolaget Arbetarebostäder	300,000 —		
Aktiebolaget Västeråsbanans Intressenter	1,020,250: —	3,562,414: —	
Utlånade medel mot säkerhet av inteckningar ur bostadslånefonden för understödjande av byggnadsverksamheten	794,985: 78		
Utlånade medel ur stadskassan mot inteckningar	306,873: 68	1,101,859: 46	
Fattigvårdens fonder		171,322: 32	
Folkskolans fonder		39,700: 09	
Vatten-, Gas- och Elektricitetsverkets fonderade medel		135,753: 12	5,011,048: 99
Förråd och andra naturapersedlar:			
Makadam		21,846: —	
Grus		1,661: 84	
Förrådets Konto: Diverse byggnadsmaterialier		24,251: 40	
Lantegendomarnas förråd		33,306: 14	
Renhållningsverkets d:o		670: 48	
Skogsprodukter		11,814: 81	
Lärlings- och yrkesskolornas förråd		3,928: 05	97,478: 72
I bank innestående:			
Innestående medel å kapitalräkning i:			
Aktiebolaget Svenska Handelsbanken för:			
Västerås stads Donationsjordsfond		5,804: 44	
Strömsholms Våg- och lastageplats		10,397: 27	
Aktiebolaget Jordbrukarbanken		1,001,500: —	
Innestående medel å checkräkning i A.-B. Jordbrukarbanken för:			
Västerås Drätselkammare		267,284: 04	
Västerås Fattigvårdsstyrelse		6,189: 22	
Lärlings- och yrkesskolan		9,166 33	1,300,341: 30
	Transport		26,408,614: 02

N:o 79.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1936.

		Transport	26,408,614: 02
Innestående å postgiro:			
Drätselkammarens postgirokonto			946: 42
Fordringar:			
För andelar i stadens obligations- och amorteringslån vid 1936 års slut:			
Fattigvårdsstyrelsen	797,233: 88		
Folkskolestyrelsen	727,499: 62		
Vatten-, Gas- och El.-verk	5,054,545: 14		
Kyrkorådet	61,000: —		
Hamnstyrelsen	2,441,271: 08	9,081,549: 72	
Västerås Fattigvårdsstyrelse	58,383: 52		
Västerås Barnavårdsnämnd	24,776: 86		
Vatten-, Gas- och El.-verk	951,480: 92		
Västerås Trädgårdskoloniförening	3,000: —		
A.-B. Arbetarebostäder	229,390: —		
A.-B. Västeråsbanans Intressenter	178,905: 69		
Föreningen Västerås Nya Idrottsplats	140,464: 46		
Skatter och liknande avgifter	100,000: —		
Drätselkammarens utestående fordr.	25,388: 81		
Renhållningsverkets d:o	6,748: 30		
Hamnen	189,259: 32		
Hamnens underhålls- och reparationsfond	50,705: 66		
Diverse personer	89,613: 32	2,048,116: 86	
Fordringar m. m. enligt särskilda redogörelser:			
Västerås stads Fattigvård	78,733: 24		
D:o D:o	21,625: 18		
Västerås stads Barnavårdsnämnd	26,989: 91		
Vatten-, Gas- och El.-verk	793,698: 35		
D o D:o	343,811: 73	1,264,858: 41	12,394,524: 99
Förskotterade medel att gäldas genom uttaxering, lån eller på annat sätt:			
Byggnads A.-B. Mimer, garanterad utdelning åt preferansaktieägare		23,981: 55	
Restaurering av gamla huvudbyggnaden vid Karlslund		29,024: 98	
Kostnader för omläggning av Tunbyvägen		2,452: 81	
Omnibustrafikstationen		4,273: 24	
Omändringsarbeten i Stadshotellet		51,153: 25	
Nya skolbyggnaden i kv. Folke		2,837: 73	
Västerås Kaféaktiebolag		244: 98	
	Transport	113,968: 54	38,804,085: 43

N:o 79.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1936.

	Transport	113,968: 54	38,804,085: 43
Kostnader för Rådhuskommitténs utredning		1,081: 57	
Vägunderhållskostnader		217,056: 04	
Stensättning m. m. vid flickskolan		1,635: 87	
Malma grustag		59,890: 41	
Nybyggnad av ladugård vid Nordanby		4,278: 58	
Nordanby gårds uthusbyggnad		655: 62	
Grundförstärkning av stadshotellet		81,152 84	
Muddringsarbeten i äldre hamnen		187,884: 11	
Kostnader för inköp av maskiner till förrådet		15,070: 61	
Uppförande av nytt tullhus		4,919: 07	
Inredning av lokaler för tekniska skolan		27,763: 09	
Ny trädgårdsanläggning vid Myggbo		40,199: 40	
Uppförande av ny restaurant i Stadsparken		41,644: 60	
Kostnader för markersättning vid vidgning av Köpingsvägen		2,065: —	
Omläggning av ledningar för brandstationens ombyggnad		465: —	
Fastighetsförvaltningen		29,953: 96	
Gator, vägar, planteringar o. d.		18,033: 01	
Förskotterade kostnader att gäldas genom lån		175,389 31	
Konto pro diverse		1,756: 85	1,024,863: 48
Kontant:			
Drätselkammaren		2,470: 46	
Renhållningsverket		16,935: 88	
Fattigvården		11,844: 62	
Vatten-, Gas- och El.-verket		1,569: 04	32,820: —
	Kronor		39,861,768: 91

Skulder:

FONDERADE SKULDER.

Utelöpande obligationer:

1929 års 5 % lån		2,408,000: —
Amorteringslån, upptagna från pensionsförsäkringsfonden:		
1916 års 4¾ % lån	179,173: 71	
1917 „ 4¾ % „	184,484: 87	
1918 „ 4¾ % „	265,377: 39	
1918 „ 5¼ % „	271,519: 92	
1920 „ 6 % „	175,164: 40	1,075,720: 29
Amorteringslån, upptagna från statens bostadslånefond:		
1920 års 4 % lån	96,205: 09	
Transport	96,205: 09	3,483,720: 29

N:o 79.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1936.

Transport	96,205: 09	3,483,720: 29
1921 års 4 % „	43,891: 14	
1925 „ 4½ % „	23,754: 82	
1926 „ 4½ % „	30,843: 70	
1927 „ 4½ % „	22,183: 37	
1928 „ 4½ % „	50,446: 58	
1929 „ 4½ % „	32,028: 43	
1930 „ 4½ % „	57,791: 44	
1931 „ 4½ % „	18,847: 21	375,991: 78

Amorteringslån à 5 % upptagna år 1926 från:

Svenska Arbetarnas Allmänna Sjuk- & Begravningskassa	162,137: 80	
Sveriges Allmänna Understödförening	162,137: 80	
Städernas Allm. Brandstodsbolag	259,147: 57	583,423: 17

Amorteringslån à 5 % upptagna år 1928 från:

Kopparbergs läns Sparbank	355,604: 70	
Svenska Livförsäkringsbolaget	100,991: 84	
Bollnäs Sparbank	17,780: 12	
Gävle stads Sparbank	71,120: 94	
Arbetsgivarnas Ömsesidiga Olycksfallsförsäkringsbolag	355,604: 96	901,102: 56

Amorteringslån à 4½ % upptaget år 1931 från:

Kungl. Postsparbanken		734,104: 35

Amorteringslån upptagna år 1932 från:

Kungl. Postsparbanken à 4,85 %	602,014: 28	
Västmanl. läns Landsting à 5 %	227,425: 72	
Fonder under Drätselkammarens förvaltning à 5 %	909,702: 88	1,739,142: 88

Amorteringslån à 4½ % upptagna år 1933 från:

Försäkrings A.-B. Skandia	472,685: 02	
Livförsäkrings A.-B. Framtiden	94,537: —	
Svenska Lifförsäkringsbolaget	472,684: 96	
Svenska Personal-Pensionskassan	189,074: —	
Brand- och Lifförsäkrings A.-B. Skåne	189,074: —	
Kinda härads Sparbank, Kisa	47,268: 51	
Livränte- och Kapitalförsäkringsanstalten för Östergötlands län och stift	47,268: 51	
Stockholms Sjukhem	155,986: 05	1,668,578: 05
Transport		9,486,063: 08

N:o 79.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1936.

		Transport	9,486,063: 08
Amorteringslån upptagna år 1934 från:			
Städernas Allmänna Brandstodsbolag à 3,8 %		1,669,029: 55	
Kungl. Pensionsstyrelsen à 3,75 %		754,984: 19	2,424,013: 74
Amorteringslån upptagna år 1935 från:			
Städernas Allmänna Brandstodsbolag à 3,9 %		920,421: 55	
Kungl. Postsparbanken à 3 %		580,333: 79	
Wahlbeckska fonden à 3 %		78,254: 10	
Västerås stads fonder à 3 %		66,081: 24	
Västerås stads Fattigvårdsstyrelse m. fl. à 3 %		108,686: 25	
Västmanlands läns Sparbank à 3 %		274,758: 84	
Statens Byggnadslånebyrå		38,405: 71	2,066,941: 48
Amorteringslån à 2,9 % upptaget år 1936 från:			
Kungl. Postsparbanken			1,686,500:
Andra lån och skulder:			
Upplånta medel från:			
Fonder under Drkns förvaltning		230,526: 52	
Sundinska beklädnadsfonden		5,000: —	
Folkskolans fonder		12,000: —	
Västerås stads pensionsfond		212,464: 14	
A.-B. Västeråsbanans Intressenter		1,843,160: —	2,303,150: 66
Ogulden köpeskilling:			
Västerås stads Sparbank:			
Inteckningslån för fastigheten:			
Västra kv. n:r 86	10,000: —		
Sommarro n r 8	20,000: —	30,000: —	
Rotehållarnas i Västmanlands län besparingsfond:			
Inteckningslån för egendomen Malma		25,315: 90	55,315: 90
Reserverade medel att av Drätselkammaren tillhandahållas för bestämda ändamål:			
Järnvägsövergång till nya hamnen		53,622: 38	
Fastighetsförvaltningens Konto:			
Hyror för år 1937, som influtit under år 1936		9,199: 68	
Ing. Hans Borgströms donation för iordningställande av Skenvretsgatan		2,000: —	
Strömsholms Våg- och Lastageplats		11,483: 71	
För tillbyggnad av brand- och polisstation		96,345: 12	
	Transport	172,650: 89	18,021,984: 86

N:o 79.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1936.

Transport		172,650: 89	18,021,984: 86
Ing. H. Bager inbet. förskottsarrende		10: —	
Brandväsens Konto		13,822: 62	
Gator, vägar, planteringar o. d.		198,872 21	
Reserverade köpeskillingsmedel		1,365,649: 42	
Köttbesiktningsbyråns behållning		2,588: 73	
Behållning å anslag för uppförande av ekonomibyggn. vid Karlslund		6,654: 28	
Behållning å anslag för avloppsbrunnar i Västra förstaden		1,211: 84	
För kulturella ändamål		25,000: —	
Allmänt läroverk		100,000: —	
Folkskolans Konto		7,817: 23	
Andra kommunens affärsföretag		5,000: —	
Övriga oförutsedda utgifter		39,078: 83	
Överskott i stater:			
Behållning i:			
1935 års stat	322,573: 40		
1936 „ „	237,552: 82	560,126: 22	2,498,482: 27
Fonderade medel:			
Västerås stads Donationsjordsfond		6,304: 44	
Lundby Magasinsfond		1,000: —	
Fonderade medel av försålda fastigheter vid Strömsholms våg		15,000: —	
Folkskolans fonder		5,827: 71	
Järnvägsmedelsfonden		612,787: 58	
Vatten-, Gas- & Elektricitetsverkets fonderade medel		135,753: 12	776,672: 85
Avsättning till riskfond:			
Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Konrad n:r 1			390: 04
Överskott å lånemedel:			
Vatten-, Gas- & El.-verks lånemedels Konto			862,671: 72
Postgiro Konto:			
Skuld till år 1937			31,697: 77
			22,191,899: 51
Skulder enligt särskilda redogörelser från:			
Västerås stads Fattigvård		1,054,859: 55	
Västerås stads Barnavårdsnämnd		24,776: 86	
Västerås stads Folkskolor		805,951: 16	
Transport		1,885,587: 57	22,191,899: 51

N:o 79.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1936.

Transport	1,885,587: 57	22,191,899: 51	
Västerås stads lärlings- och yrkesskolor	9,166: 33		
Västerås stads Vatten-, Gas- och El.-verk	5,512,469: 13	7,407,223: 03	29,599,122: 54
Kapital konto:			
Kapitalbehållning vid årets slut			10,262,646: 37
		Kronor	39,861,768: 91

Västerås den 8 april 1937.

På Drätselkammarens vägnar:

FRITZ EKLUND.

/Oscar Andersson.

Redogörelse

för överskottet i 1936 års stat.

	Utgifter:		Inkomster:		Överskott	Underskott
	Beräknade utgifter i 1936 års stat	Verkliga utgifter i 1936 års stat	Beräknade inkomster i 1936 års stat	Verkliga inkomster i 1936 års stat		
Behållning från sist avslutade räkenskapsår ...	—	—	305,856: 60	305,856: 60	—	—
1. A. Räntor m. m.	718,713: 73	695,923: 99	414,921: 16	432,152 75	40,021: 33	—
1. B. Kapitalavbetalningar å lån	556,314: 68	555,075: 13	290,924 28	307,629: 12	17,944: 39	—
2. Fattigvård	688,538: 55	696,051: 17	223,674: —	234,079: 54	2,892. 92	—
3. Barnavård	97,748: —	97,132: 81	26,700: —	30,235: 64	4,150: 83	—
4. A. Folkskola	823,601: 57	819,698: 80	372,120: —	344,495: 04	—	23,722: 19
4. B. Fortsättningsskola	15,050: —	13,499: 01	7,500: —	7,400: —	1,450: 99	—
4. C. Högre folkskola	28,586: 50	27,675: 01	17,300: —	18,615: 20	2,226: 69	—
4. D. Allmänt läroverk	104,380: —	107,075: 58	—	—	—	2,695: 58
4. E. Andra undervisnings- o. bildningsanstalter	107,420: —	100,886: 77	48,196 67	45,664: 94	4,001: 50	—
5. Hälso- och sjukvård.....	88,389: —	77,171: 88	19,961: —	3,635: 53	—	5,108: 35
6. Gator, vägar, planteringar och dylikt ...	539,092: 48	604,019: 56	216,200 —	256,517: 62	—	24,609: 46
7. Avloppsledningar	164,400: —	154,054: 40	69,380: —	75,773: 30	16,738: 90	—
8. Hamnar	315,926: 83	19,753: 10	292,505: —	—	3,668: 73	—
10. Renhållningsverk och svingård	151,884: 76	161,045: 99	88,500: —	104,887: 91	7,226: 68	—
11. Vattenledningsverk	233,100: —	227,521: 48	257,600: —	275,133: 41	23,111: 93	—
12. Gasverk	435,100: —	474,261: 99	475,000: —	531,897: 19	17,735: 20	—
13. Elektricitetsverk.....	630,600: —	657,629: 10	904,100: —	956,800: 69	25,671: 59	—
17. Andra kommunens affärsföretag.....	117,468: 82	129,151: 98	116,268: 82	132,097: 43	4,145: 45	—
18. Brandväsen.....	128,088: 75	136,240: 82	12,235: —	20,501: 32	114: 25	—
20. Fastighetsförvaltning.....	295,353: —	406,328: 99	456,012: 89	518,127: 32	—	48,861: 56
21. Magistrat och rådhusrätt	64,545: —	64,880: 70	—	3: —	—	332: 70
Transport	6,304,301: 67	6,225,078: 26	4,614,955: 42	4,601,503: 55	171,101: 38	105,329: 84

N:o 79. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1936.*

N:o 79. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1936.*

	Utgifter:		Inkomster:		Överskott	Underskott
	Beräknade utgifter i 1936 års stat	Verkliga utgifter i 1936 års stat	Beräknade inkomster i 1936 års stat	Verkliga inkomster i 1936 års stat		
Transport	6,304,301: 67	6,225,078: 26	4,614,955: 42	4,601,503: 55	171,101: 38	105,329: 94
22. Kronouppbörds- och exekutionsväsen	62,529 —	63,836: 44	14,040 —	17,967 09	2,619: 65	—
23. Polisväsen och fångvård	274,537: —	281,011: 67	29,103 —	29,429: 29	—	6,148: 38
24. Auktionsväsen	—	—	100: —	—	—	100: —
26. Allm. pensionsförsäkringen	46,540: —	50,092 06	—	5,895: —	2,342: 94	—
27. Övriga förvaltningskostnader	251,345: 75	262,605: 59	36,000: —	43,482 80	—	3,777: 04
28. Anslag och bidrag till diverse ändamål	345,527: 59	337,225: 06	3,000: —	3,894: 43	9,196: 96	—
29. Oförutsedda utgifter	66,876: 32	48,084: 90	—	—	18,791: 42	—
30. Allmänna bidrag av staten	—	—	349: 89	349: 89	—	—
31. Diverse inkomster	—	—	8,810: —	8,340: 40	—	469: 60
32. Skatter och liknande avgifter	167,132: 47	—	2,812,431: 49	2,794,624 35	149,325: 33	—
	7,518,789: 80	7,267,933: 98	7,518,789: 80	7,505,486: 80	353,377: 68	115,824: 86
Efter minskade utgifter	—	250,855: 82	—	—	—	—
och minskade inkomster	—	—	—	13,303: —	—	—
utgör årets överskott i stat	—	—	—	—	—	237,552: 82
Summa kronor	7,518,789: 80	7,518,789: 80	7,518,789: 80	7,518,789: 80	353,377: 68	353,377: 68

Fonder och donerade medel som stå under Drätselkammarens förvaltning.

N:o 79.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1936.

	Behållning 1/1 1936	Inkomster	Utgifter	Behållnlng 31/12 1936
Sundinska donationsfonden för pauvres honteux m. m.	45,513: 50	2,195: 04	2,250: —	45,458: 54
Sundinska beklädnadsfonden	5,000: —	250: —	250: —	5,000: —
Curry Treffenbergs fond	2,000: —	96: 87	96: 87	2,000: —
Gustaf Wahlbecks gåva	3,002: 11	145: 38	148: —	2,999: 49
Västerås Gilles donationsfond	1,000: —	30: —	30: —	1,000: —
Magistratens Ämbets- & Tjänstemäns reservfond	75,779: 93	15,221: 60	1,860: —	89,141: 53
Engvallska donationsfonden	32,163: 41	1,385: 99	1,360: —	32,189: 40
Altinska fonden	4,000: 43	193: 74	193: —	4,001: 17
Sundinska donationsfonden för Barnhemmet	10,137: 50	300: —	287: 50	10,150: —
Ol. Norelii testamentsfond	31,561: 65	1,341: 76	1,341: 76	31,561: 65
A. Engströms donationsfond	10,000: —	346: 17	346: 17	10,000: —
Zimmermanska slöjdskolefonden	73,121: 31	3,142: 62	1,918: 71	74,345: 22
Sundinska donationsfonden för välg. & allm.-nyttiga ändamål	186,735: 74	13,825: 32	14,038: 07	186,522: 99
Sundinska donationsfonden för Skarpskytteföreningen	500: —	15: —	15: —	500: —
Bilschierska testamentsfonden	981: 02	29: 44		1,010: 46
Natalia Anderssons stipendiefond	1,000: —	30: —	30: —	1,000: —
Vahlbeckska välgörenhetsfonden	193,216: 22	7,405: 37	7,400: —	193,221: 59
Bergmanska donationsfonden för Arbetarföreningen	11,000: —	514: 37	514: 37	11,000: —
Bergmanska donationsfonden för Natthärbärget	3,000: —	145: 31	145: 31	3,000: —
Torngrenska fonden	433,745: 42	18,998: 55	16,289: 45	436,454: 52
Ålderdomshemmets kapitalmedel	37,662: 58	3,496: 03	3,040: 07	38,118: 54
Carolina Hygrells donationsfond	45,258: 11	2,065: 40		47,323: 51
Mark Modins minne	500: —	15: —	15: —	500: —
Doktor P. O. Linds fond	10,000: —	489: 10	489: 10	10,000: —
Katarina Molls fond	3,511: 72	142: 22		3,653: 94
Mobergska guldbröllopsfonden	36,362: 47	1,716: 04	1,363: 50	36,715: 01
Joh:a Fryklunds donationsfond	10,298: 60	493: 22	486: 45	10,305: 37
Orströms donationsfond	7,870: 22	364: 03	213: 50	8,020: 75
J. G. Berglunds testamentsfond	15,000: —	726: 55	726: 55	15,000: —
Systrarna Sundvalls pensionsfond	30,944: 21	1,444: 55	1,015: —	31,373: 76
Abraham Hülphers testamentsfond	4,520: 50	190: 93		4,711: 43
Vretmanska donationsfonden	1,109: 76	33: 30	33: 30	1,109: 76
Anna Norbergs stipendiefond	1,682: 30	84: 12	75: 71	1,690: 71
Ekelundska sjukvårdsfonden	20,000: —	968: 73	968: 73	20,000: —
Transport	1,348,178: 71	77,841: 75	56,941: 12	1,369,079: 34

N:o 79.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1936.

	Behållning 1/1 1936	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1936
Transport	1,348,178: 71	77,841: 75	56,941: 12	1,369,079: 34
Lotten Ekelunds donationsfond	50,000: —	2,421: 82	2,421: 82	50,000: —
G. R. Lagerqvists donationsfond	29,539: 94	1,402: 42	1,400: —	29,542: 36
Västerås Planteringssällskaps donationsfond	3,139: 31	62: 79		3,202: 10
Major Meurlings fond	4,716: 75	215: 24	215: 24	4,716: 75
G. Sällings donationsfond	3,000: —	145: 31	145: 31	3,000: —
Karin Möllers donationsfond	4,914: 17	221: 17	221: 17	4,914: 17
Emelie Bergströms donationsfond	18,024: 67	1,068: 25	1,080: —	18,012: 92
Stadskamrer Bernh. Carlsons donationsfond	47,557: 24	2,509: 62	2,509: 77	47,557: 09
Theresia Möllers donationsfond	4,625: —	212: 49	212: 49	4,625: —
Hanna & P. W. Werkelins donationsfond	22,000: —	1,047: 16	1,047: 16	22,000: —
Augusta Berglunds vängåva	25,185: 46	846: 45	800: —	25,231: 91
Maria Hallanders donationsfond		134,723: 95	400: —	134,323: 95
Kronor	1,560,881: 25	222,718: 42	67,394: 08	1,716,205: 59

Västerås i Stadskamrerarekontoret den 5 mars 1937.

OSCAR ANDERSSON.

Västerås 1937, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

N:o 80.

Drätselkammarens skrivelse ang. köp av mark för utläggande av en del av Allégatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt uppgjort förslag till styckningsplan skall Allégatan mellan Tegnérgatan och Tegelvretsgatan utläggas till en bredd av tio meter. För genomförandet av detta förslag måste staden förvärva erforderlig gatumark i areal omfattande cirka 180 kvadratmeter av stadsägan n:o 1723 ävensom ersätta en å berörda gatumark befintlig uthusbyggnad, vilken vid gatans utläggning måste nedrivas. Vid de förhandlingar rörande förvärv av marken och byggnaden, som förts med ägaren därav, J. O. Thunberg, har denne förklarat sig villig att till staden försälja marken för en köpeskilling av 1,260 kronor motsvarande ett à-pris per kvadratmeter av cirka 7 kronor. För byggnaden begäres ett pris av 6,000 kronor. Sammanlagda begärda ersättningsbeloppet uppgår sålunda till 7,260 kronor.

Vad angår det begärda markpriset har drätselkammaren icke i denna del funnit anledning till erinran utan anser, att detta pris är skäligt och antagligt. Rörande värdet av den ifrågavarande uthusbyggnaden har drätselkammaren genom byggnadschefskontorets försorg låtit verkställa utredning härutinnan. Därav har framgått, att det begärda priset måste anses tilltaget i överkant. Emellertid anser drätselkammaren dock, att skäl finnas för dess antagande. Förevarande gatureglering anses nu böra komma till utförande och för genomförandet därav erfordras, att mark och byggnader förvärvas. Detta kan ske även medelst tvångsförvärv, expropriation. Drätselkammaren vill dock för sin del med hänsyn till föreliggande omständigheter förorda, att frivillig överenskommelse träffas med ägaren. Detta torde för staden bliva den ekonomiskt fördelaktigaste lösningen i detta fall.

Drätselkammaren föreslår alltså för sin del, att gatumarken jämte den därå uppförda uthusbyggnaden förvärvas av staden för en köpeskilling av tillhopa 7,260 kronor. Beloppet bör lämpligen utgå av reserverade köpeskillingsmedel.

Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga drätselkammaren att för en köpeskilling av sammanlagt 7,260 kronor förvärva dels cirka 180 kvadratmeter mark av stadsägan n:o 1723, vilken mark är avsedd att utläggas till Allégatan och dels en å samma mark befintlig uthusbyggnad;

N:o 80.
Ang. köp av mark för utläggande av en del av Allégatan.

att beloppet ifråga, 7,260 kronor, skall utgå av reserverade köpeskillingsmedel, samt

att bemyndiga drätselkammaren att i övrigt vidtaga alla på staden ankommande åtgärder för förvärvets genomförande.

Västerås den 7 maj 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

N:o 81.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av mark för reglering av kvarteret Loke.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt 1915 års stadsplan skall en utmed Kopparbergsvägen och framför tomten n:o 14 i kvarteret Loke befintlig markremsa om 26,7 kvadratmeter tilläggas berörda tomt. Ägaren till tomten ifråga, Westmanlands Allehandas Aktiebolag, har för markregleringens genomförande hos drätselkammaren hemställt att få av staden förvärva berörda markremsa. Enär regleringen ifråga nu bör genomföras, vill drätselkammaren tillstyrka bifall till bolagets hemställan. Priset för marken bör skäligen bestämmas till 25 kronor per kvadratmeter. Försäljningssumman skulle sålunda sammanlagt uppgå till cirka 670 kronor.

Drätselkammaren får alltså hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga drätselkammaren att för en köpeskilling av 25 kronor per kvadratmeter till Westmanlands Allehandas Aktiebolag försälja ett utmed Kopparbergsvägen och framför tomten n:o 14 i kvarteret Loke beläget markområde om 26,7 kvadratmeter, samt

att bemyndiga drätselkammaren att i övrigt vidtaga alla de åtgärder, som från stadens sida kunna påkallas för ifrågavarande försäljnings genomförande.

Västerås den 7 maj 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

N:o 82.

Drätselkammarens skrivelse ang. understöd åt Västerås Teateraktiebolag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 3 nästlidne april har Västerås Teateraktiebolag hemställt att för innevarande år från staden komma i åtnjutande av understöd till belopp motsvarande under samma år till stadskassan inflytande nöjesskatt från föreställningar å teatern, och får drätselkammaren i anledning därav anföra följande.

Såsom av bolagets skrivelse i ärendet framgår har staden alltsedan år 1929 lämnat bolaget understöd för verksamheten. Under de två första åren har detta understöd utgått i form av kontant bidrag och därefter till och med sistförflutet år i form av restitution av till staden inbetalade nöjesskattemedel.

Av den vid framställningen fogade berättelsen över bolagets verksamhet under år 1936 framgår, att rörelsen under samma år efter sedvanliga avskrivningar å fastighet och inventarier lämnat en vinst å cirka 20,000 kronor. Härigenom har den från tidigare år balanserade förlusten helt kunnat täckas och bolaget dessutom för sistförflutna år kunnat redovisa ett överskott å 1,800 kronor. Ett så relativt gynnsamt resultat hade givetvis icke kunnat uppvisas, därest staden icke medgivit restitution av nöjesskattemedel. Även om sålunda det sistförflutna verksamhetsårets resultat giver vid handen, att teaterbolagets ekonomiska ställning nu är bättre än vad förhållandet varit tidigare torde dock av skilda orsaker ställningen ännu icke vara sådan, att den kan motivera understödets indragning.

Av den utredning, som drätselkammaren verkställt i ärendet har framgått, att bolaget under den närmare framtiden bliver nödsakat att nedlägga icke obetydliga kostnader för underhåll av fastighet och inventarier. Då det torde vara önskvärt, att bolagets ekonomiska ställning ytterligare stärkes, är det enligt drätselkammarens mening under berörda förhållanden väl motiverat, att staden ännu ett år lämnar sitt bidrag till teaterbolagets verksamhet.

Under år 1935 har den nöjesskatt, som av bolaget till staden inbetalts och därefter av staden restituerats uppgått till sammanlagt 10,619 kronor 65 öre. Motsvarande belopp för år 1936 utgjorde 13,302 kronor 10 öre.

Därest förevarande framställning bifalles erfordras härför intet särskilt anslag. Vid uppgörandet av budgetförslaget för innevarande år räknade nämligen drätselkammaren med, att framställning av föreliggande art skulle göras för samma år och beräknade alltså stadens inkomst av nöjesskattemedel med hänsyn härtill.

Enär ifrågavarande understöd är avsett för bolagets verksamhet och för att stärka bolagets ekonomiska ställning, bör vid anslagets beviljande fogas det villkoret, att utdelning till aktieägare må ske först sedan allt av staden under året erhållet bidrag återbetalts.

N:o 82. *Ang. understöd åt Västerås Teateraktiebolag.*

Med stöd av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för år 1937 bevilja Västerås Teateraktiebolag ett understöd i form av restitution av till staden under samma år från föreställningar å teatern erlagda nöjesskattemedel och till belopp motsvarande högst vad sålunda till staden under nämnda år erlagts; samt

att vad bolaget sålunda under berörda år i understöd från staden erhållit skall till fullo återgäldas, innan utdelning till aktieägare i bolaget må ske.

Västerås den 7 maj 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Under åberopande av tidigare gjorda framställningar, senast den 11 maj 1935, på grund av vilka Västerås stad under en följd av år beviljat Västerås Teateraktiebolag understöd, utgående under åren 1929 och 1930 direkt från stadskassan med 5,000 kronor årligen och under alla följande år t. o. m. år 1936 i form av återbäring till bolaget av den nöjesskatt, som influtit från tillställningar å teatern, får Västerås Teateraktiebolag vördsamt hemställa, att drätselkammaren ville föreslå stadsfullmäktige att för ytterligare stärkande av bolagets ekonomi även för år 1937 bevilja bolaget ett understöd, motsvarande under samma år till stadskassan inflytande nöjesskatt från föreställningar å teatern. Bolaget är villigt att därvid underkasta sig det uttryckliga villkoret, att de belopp å understöd, som bolaget erhållit från staden, skola återgäldas, innan utdelning till aktieägarna får äga rum, en anordning, som bolagets ledning från början ansett naturlig och riktig, även utan uttrycklig föreskrift härutinnan.

Västerås den 3 april 1937.

Västerås Teateraktiebolag:

Axel Sundström.

N:o 83.

Drätselkammarens skrivelse ang. ändrad lönestat för maskinistbefattningen vid vattenledningsverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan lönenämnden i skrivelse till stadsfullmäktige av den 28 nästlidne april hemställt, att den i lönestaten upptagna med maskinistbefattningen vid vattenverket i lönehänseende förenade naturaförmånen av värme till tjänstebostad måtte bortfalla och det uppskattade och bestämda värdet av nämnda förmån i stället kontant utbetalas till befattningshavaren mot att denne själv bekostade värme till tjänstebostaden, får drätselkammaren efter att hava tagit framställningen ifråga under övervägande, hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att i så måtto ändra gällande lönestat, att den med maskinistbefattningen vid vattenverket i lönehänseende förenade naturaförmånen av värme till tjänstebostad skall bortfalla och det av stadsfullmäktige bestämda värdet av nämnda förmån i stället utbetalas till befattningshavaren, allt under villkor, att befattningshavaren själv ombesörjer och bekostar värme till tjänstebostaden, samt

att tidpunkten för ikraftträdandet av vad sålunda föreslagits skall räknas från och med den 1 juli 1937.

Västerås den 7 maj 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till vatten- och gasverksstyrelsen av den 9 nästlidne mars har maskinisten vid stadens vattenverk i Hesslö, K. Eriksson, hemställt, att den i lönestaten upptagna med nämnda maskinistbefattning förenade naturaförmånen av värme till befattningshavarens tjänstebostad måtte bortfalla och det upp-

N:o 83.
Ang. ändrad lönestat för maskinistbefattningen vid vattenledningsverket.

skattade och bestämda värdet av nämnda förmån i stället kontant utbetalas till befattningshavaren mot att befattningshavaren själv bekostade värme till tjänstebostaden.

Ifrågavarande maskinistbefattning är upptagen i lönestatens 23:e lönegrupp med en slutlön av 3,657 kronor. Med befattningen är i lönehänseende förenad bostad om två rum och kök med värme. Värdet av dessa naturaförmåner skall enligt lönestaten avdragas befattningshavarens lön. Värdet av fritt bränsle till två rum och kök har av stadsfullmäktige för innevarande år bestämts till 175 kronor.

Såsom huvudsakligt skäl för sin ansökan har befattningshavaren anfört, att tjänstebostaden ifråga uppvärmes med kakelugnar och att befattningshavaren därför är nödsakad att utan ersättning själv hugga och såga erforderlig ved.

På grund av vad sökanden sålunda anfört och då ett bifall till ansökningen i ekonomiskt avseende praktiskt taget saknar betydelse för staden, finner sig lönenämnden böra förorda bifall till samma ansökning. Den tidpunkt från vilken beslutet praktiskt skall tillämpas bör lämpligen fastställas till den 1 juli 1937.

Lönenämnden hemställer alltså, att stadsfullmäktige måtte besluta

att i så måtto ändra gällande lönestat, att den med maskinistbefattningen vid vattenverket i lönehänseende förenade naturaförmånen av värme till tjänstebostad skall bortfalla och det av stadsfullmäktige bestämda värdet av nämnda förmån i stället utbetalas till befattningshavaren, allt under villkor, att befattningshavaren själv ombesörjer och bekostar värme till tjänstebostaden, samt

att tidpunkten för ikraftträdandet av vad sålunda föreslagits skall räknas från och med den 1 juli 1937.

Västerås den 28 april 1937.

För lönenämnden:

CARL HENNING.

/Paul Grante.

N:o 84.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av en kontorsbiträdesbefattning vid tekniska skolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 20 januari 1936 har styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning hemställt, att en befattning såsom skrivbiträde m. m. på nämnda skolors expedition måtte från och med den 1 januari 1936 uppföras på ordinarie lönestat och upptagas i lönestatens 17:e lönegrupp under benämningen kvinnligt kontorsbiträde av II klass samt att anslag å 459 kronor måtte beviljas för bestridandet av de merkostnader, som kunde uppkomma i följd av beslut om inrättandet av ifrågavarande befattning och får drätselkammaren, efter att hava tagit framställningen ifråga under övervägande samt med åberopande av de skäl och grunder, som av lönenämnden i ärendet anförts, förklara sig för sin del icke hava något att erinra emot bifall till framställningen på sätt lönenämnden föreslagit.

Drätselkammaren får alltså hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att från och med den 1 juli 1937 skall i lönestatens 17:e lönegrupp upptagas en befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av II klass å Västerås stads skolors för yrkesundervisning expedition; samt

att styrelsens hemställan om anslag icke för det närvarande skall till någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

Västerås den 7 maj 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning i skrivelse till stadsfullmäktige av den 20 januari 1936 hemställt, att en befattning såsom skrivbiträde m. m. på Västerås stads skolors för yrkesundervisning expedition

N:o 84. *Ang. inrättande av en kontorsbiträdesbefattning vid tekniska skolan.*

måtte från och med den 1 januari 1936 uppföras på ordinarie lönestat och upptagas i lönestatens 17:e lönegrupp under benämningen kvinnligt kontorsbiträde av II klass samt att anslag å 459 kronor måtte beviljas för bestridandet av de merkostnader, som kunde uppkomma i följd av beslut om inrättandet av ifrågavarande befattning får lönenämnden anföra följande.

Uti ovanberörda skrivelse framhåller styrelsen, att förevarande fråga framlagts för stadsfullmäktiges avgörande i samband med styrelsens förslag till reglering av anställningsförhållandena för vissa lärare vid yrkesskolorna. Med hänsyn till att den inom lönenämnden pågående utredningen rörande lärarlönerna ännu icke kunnat slutföras överlämnar emellertid nämnden för det närvarande blott skrivbiträdesfrågan till stadsfullmäktiges avgörande.

Såsom av styrelsens skrivelse i ärendet framgår finnes å yrkesskoleexpeditionen sedan ett tjugotal år tillbaka anställt ett kvinnligt skrivbiträde å extra stat. Med hänsyn till anställningstidens längd och då det därav synes framgå, att befattningen ifråga är erforderlig, finner lönenämnden för sin del avgörande skäl tala för att den föreslagna befattningen upptages i lönestaten. Lönenämnden har emellertid vid sitt ställningstagande till denna fråga utgått ifrån, att det med befattningen förenade arbetet å yrkesskolornas expedition lämnar full sysselsättning åt en blivande ordinarie innehavare av befattningen och densamma alltså är att anse såsom en heltidstjänst. Riktigheten av denna utgångspunkt vitsordas jämväl av innehållet i styrelsens ifrågavarande framställning.

Med avseende å styrelsens förslag att placera den ifrågasatta befattningen i lönestatens 17:e lönegrupp med benämningen kontorsbiträde av II klass finner lönenämnden detta förslag med hänsyn till det med befattningen förenade arbetets art och omfattningen av arbetsuppgifterna väl avvägt. Tidpunkten från vilken befattningen såsom ordinarie skall anses upptagen i lönestaten, torde lämpligen böra fastställas till den 1 juli 1937.

Vad slutligen angår det av styrelsen begärda anslaget å 459 kronor för bestridandet av sådana ökade utgifter, som skulle uppkomma, därest den första innehavaren av den nyinrättade ordinarie befattningen från början tilldelades samtliga ålderstillägg, finner lönenämnden för sin del icke erforderligt eller lämpligt att nu taga ställning till frågan om ålderstillägg. Avgörandet av denna fråga, som tillkommer lönenämnden ensam, torde lämpligen kunna anstå intill dess befattningen blivit med ordinarie innehavare besatt. I följd härav skulle för det närvarande anslag icke vara erforderligt och styrelsens hemställan i denna del alltså icke nu föranleda någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd.

Med stöd av vad sålunda anförts får lönenämnden alltså hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att från och med den 1 juli 1937 skall i lönestatens 17:e lönegrupp upptagas en befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av II klass å Västerås stads skolors för yrkesundervisning expedition, samt

att styrelsens hemställan om anslag icke

för det närvarande skall till någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda. N:o 84.

Ang. inrättande av en kontorsbiträdesbefattning vid tekniska skolan.

Västerås den 28 april 1937.

För lönenämnden:

CARL HENNING.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I samband med upptagandet av frågan om en del lärares anställningsförhållanden vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning, varom styrelsen för skolorna i dag framlägger förslag till stadsfullmäktige, har styrelsen även ansett att frågan om anställningsförhållandena för skolornas skrivbiträde bör upptagas till behandling.

På expeditionen vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning har sedan länge funnits anställd en kvinnlig befattningshavare, som är rektor behjälplig med det omfattande expeditionsarbete, som blir följden av bland annat skolornas mångsidiga organisation, den hastiga cirkulationen av elever och den verksamhet, som bedrives i verkstadsskolorna. Den här nämnda befattningshavaren får, förutom diverse skrivgöromål, ha hand om upprättandet av kortregister över eleverna, statistik, korrekturläsning, bokföring och granskning av räkningar samt biträder vid uppbörd av terminsavgifter och en del andra avgifter, som inflyta till expeditionen, då rektor ej är till hands.

Erfarenheten har visat att, huru än detaljer i skolans organisation ordnas, är befattningen i fråga erforderlig. Styrelsen har på grund därav ansett, att tjänsten bör uppföras på ordinarie stat, så att tjänstinnehavaren dels får räkna tjänstår för ålderstillägg och dels erhåller rätt till pension. På grund av arbetets art har styrelsen ansett, att befattningen bör placeras i lönegrupp 17, kvinnligt kontorsbiträde av II klass.

Den nuvarande befattningshavaren, Fröken M. Forsberg, har varit anställd på skolornas expedition sedan 1917 och anses ha haft full tjänstgöring vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning sedan 1920. Hon bör enligt styrelsens mening efter tjänstens reglering bibehålla densamma och bör, eftersom det gäller intagning av en äldre tjänst på ordinarie stat, få räkna retroaktiva tjänstår, i detta fallet från 1920. Fröken Forsbergs arvode för ifrågavarande befattning uppgick under år 1935 till 2.369:— kronor, vilket ungefär motsvarar den föreslagna grundavlöningen. Hon skulle alltså vid en reglering nu efter ovan föreslagna grunder erhålla ålderstillägg utöver detta, vilket styrelsen anser vara skäligt. Merkostnaden skulle bli, om jämförelse göres med 4:de lönegraden, 490:— kr. pr år. Emellertid är i staten för 1936 till befattningen i fråga — under rubriken administrationskostnader — anslaget 2.400:— kr., varför ytterligare anslagsbehov icke föreligger för mer än 459:— kr.

N:o 84.
Ang. inrättande av en kontorsbiträdesbefattning vid tekniska skolan.

På grund av det anförda får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att på ordinarie lönestat från och med 1 januari 1936 uppföra befattningen såsom skrivbiträde m. m. på Västerås stads skolors för yrkesundervisning expedition och placera denna befattning i lönegrupp 17 under benämningen kvinnligt kontorsbiträde II klass, och

att bevilja för 1936 erforderlig ökning i skolans anslag, posten administrationskostnader, med 459:— kr.

Västerås den 20 januari 1936.

THEOFIL ÖBERG.
Styrelsens ordförande.

/Folke Ericsson.

N:o 85.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggande av elektriska ledningar och gatubelysning inom byggnadsområdet Sandgärdet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan vatten- och gasverksstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige av den 27 nästlidne april hemställt om anslag dels å 18.700 kronor för bestridandet av på staden ankommande kostnader för utbyggande av elektriska ledningar inom området Sandgärdet och dels å 2.500 kronor för anordnandet av gatubelysning därstädes, får drätselkammaren anföra följande.

Inom området Sandgärdet har tomtförsäljningen numera tagit sin början och det torde kunna förutsättas, att ett flertal tomter därstädes bliva bebyggda inom den närmaste framtiden. Med hänsyn härtill hava stadsfullmäktige tidigare anslagit medel för anläggning av gator och ledningar inom området ifråga. Jämväl elektriska ledningar och gatubelysningsanläggning torde nu böra komma till utförande inom samma område.

Då drätselkammaren verkställt granskning av de beräknade kostnaderna utan att kammaren därvid funnit anledning till erinran, har kammaren sålunda intet att erinra emot bifall till framställningen.

Beträffande finansieringen av det begärda anslagsbeloppet, finner drätselkammaren i likhet med vatten- och gasverksstyrelsen, att kostnaderna för de elektriska ledningarna böra bestridas med lånemedel, under det att kostnaderna,

2.500 kronor, för gatubelysningsanläggningarna lämpligen böra utgå av reserverade köpeskillingsmedel. **N:o 85.**

Ang. anläggande av elektriska ledningrr och gatubelyshing inom byggnadsområdet Sandgärdet.

Med stöd av vad sålunda anförts får drätselkammaren alltså hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för utbyggandet av erforderliga elektriska ledningar samt för utförandet av gatubelysningsanläggning inom området Sandgärdet ställa till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande anslag för det förra ändamålet å 18.700 kronor och för det senare å 2.500 kronor;

att berörda kostnader å 2.500 kronor skola bestridas med reserverade köpeskillingsmedel;

att uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig ansökning om tillstånd för staden att få bestrida i ärendet berörda kostnader å 18.700 kronor genom upptagande av amorteringslån; samt

att bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera sistnämnda belopp.

Västerås den 7 maj 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För det till byggnadstomter indelade området Sandgärdet bliver nödvändigt att under sommaren framdraga elektriska ledningar. Dessa äro avsedda att utföras som luftledningar, men med jordkabelserviser för att sedermera ej behöva ändra inomhusinstallationerna för det fall luftledningsnätet i en framtid skulle utbytas mot jordkablar. Erforderlig transformatorstation är avsedd att placeras i en skogsbacke vid områdets norra del. I samband med ifrågavarande anläggning bör även dylik för gatubelysning komma till utförande. Häröver upprättat förslag upptager 21 st. 200-wattlampor med ett avstånd från varandra på 70 à 75 m.

N:o 85.

Ang. anläggande av elektriska ledningar och gatubelysning inom byggnadsområdet Sandgärdet.

Sammanställning över kostnaderna:

ledningsnät med transformatorstation		25.000.—
enskilt bidrag		6.300.—
stadens andel i kostnaden		18.700.—
anordning för gatubelysning		2.500.—
erforderliga anslag	Kronor	21.200.—

Då anläggningen är erforderlig för förestående bebyggelse inom ifrågavarande område, densamma också är för staden ekonomiskt bärande, hemställer styrelsen,

att stadsfullmäktige ville för utbyggande av elektriska ledningar inom området Sandgärdet anvisa 18.700 kr. att utgå av lånemedel samt för gatubelysningsanläggning därstädes 2.500 kr. av medel på sätt drätselkammaren behagade föreslå.

Västerås den 27 april 1937.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 86.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i en del av Apalbyvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan vatten- och gasverksstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige av den 27 nästlidne april hemställt om ett anslag å 5.500 kronor för bestridandet av på staden ankommande kostnader för nedläggandet av ledningar för vatten, avlopp och gas i Apalbyvägen från Persbovägen 235 meter i nordlig riktning därifrån, får drätselkammaren med stöd av de av gasverksstyrelsen såsom grund för framställningen anförda skälen, hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för nedläggandet i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet upprättat förslag av ledningar för vatten, avlopp och gas i Apalbyvägen från Persbovägen å en sträcka av 235 meter i nordlig riktning därifrån ställa till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande ett anslag å 5.500 kronor;

N:o 86.
Ang. anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i en del av Apalbyvägen.

att uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig ansökning om tillstånd för staden att få bestrida denna utgift genom upptagande av amorteringslån; samt

att bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera beloppet.

Västerås den 7 maj 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till vatten- och gasverksstyrelsen hava framställningar inkommit om utdragning av ledningar för vatten, avlopp och gas i Apalbyvägen från Persbovägen 235 m. i nordlig riktning. En del tomter på västra sidan av vägen äro avsedda att bebyggas inom närmaste tiden. Anläggningskostnaderna för ledningar äro beräknade till 11.300.— kr., som fördelas med 5.800 i enskilda bidrag och 5.500 från staden. Ytterligare ett flertal tomter kunna anslutas till denna ledningsanläggning. Som densamma redan med nuvarande anslutning bliver för staden ekonomiskt bärande, hemställer styrelsen,

att stadsfullmäktige ville av lånemedel anvisa ett anslag av 5.500 kr. för utbyggnad av ledningar för vatten, avlopp och gas i Apalbyvägen från Persbovägen 235 m. i nordlig riktning.

Västerås den 27 april 1937.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 87.

Beredningsutskottets skrivelse ang. namnsättning å vissa gator inom Kristiansborg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 4 dennes har byggnadsnämnden framlagt förslag till namn för tre gator inom den senast exploaterade delen av Kristiansborgsområdet.

Beredningsutskottet, som tagit namnförslagen under övervägande, har för sin del intet att erinra emot namnen i och för sig. Dock anser beredningsutskottet, att ändelserna -vägen och -stigen böra ersättas med -gatan.

Beredningsutskottet hemställer alltså, att stadsfullmäktige måtte på så sätt bifalla byggnadsnämndens förslag, att fullmäktige besluta

att de i byggnadsnämndens ifrågavarande skrivelse omförmälda tre gatorna inom Kristiansborgsområdet benämnas: Vallgatan, Skrågatan och Krukmakargatan.

Västerås den 12 maj 1937.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden får härmed avgiva förslag till namn för tre gator inom den senast exploaterade delen av Kristiansborgsområdet.

Från Persbovägen utefter Arosvallens östra gräns mot Iggebygatans förlängning åt öster leder en gata i huvudsakligen nordlig riktning, som inom området ifråga delvis torde komma att få karaktären av huvudgata. För denna gata vill byggnadsnämnden med tanke på att gatan går fram invid Arosvallen föreslå namnet Vallvägen.

Från den gata, som från Bomansgatan i nordost sträcker sig till den föreslagna Vallvägen i sydväst och i vilken Lärlings-, Gesäll- och Mästaregatorna utmynna, får byggnadsnämnden i anslutning till de tre sistnämnda gatornas namn, vilka minna om skråväsendets tid, föreslå namnet Skrågatan.

Från den föreslagna Vallvägen leder i vinkel öster och norr ut en mindre

gata. Denna gata slutar i ett område, som enligt äldre kartor benämndes Pål Krukmakares åker. Byggnadsnämnden får i anledning därav föreslå att gatan benämnes Krukmakarstigen. N:o 87. *Ang. namnsättning å vissa gator inom Kristiansborg.*

Västerås den 4 maj 1937.

På byggnadsnämndens vägnar:

JOHAN SVENSSON.

/Martin Lindheimer.

N:o 88.

Beredningsutskottets förberedande utlåtande i anledning av anförda besvär ang. meddelat nybyggnadsförbud för Jakobsberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan till beredningsutskottet för förberedande utlåtande överlämnats handlingarna i ärendet rörande av Kronan och Uppsala Universitet anförda besvär över Konungens Befallningshavandes i Västmanlands län resolution den 5 mars 1937 angående nybyggnadsförbud i Västerås, får beredningsutskottet, med återställande av handlingarna i ärendet jämte byggnadsnämndens den 21 april 1937 avgivna yttrande, hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att med åberopande av de skäl och grunder, som byggnadsnämnden för sin del i ärendet åberopat i underdånigt yttrande till Konungen hemställa om de anförda besvärens ogillande.

Västerås den 12 maj 1937.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktiges i Västerås Beredningsutskott.

Sedan Beredningsutskottet den 14 april 1937 begärt byggnadsnämndens yttrande över Uppsala Universitets m. fl. underdåniga besvär över Konungens

N:o 88. *Ang. meddelat nybyggnadsförbud för Jakobsberg.*

Befallningshavandes i Västmanlands län resolution den 5 mars 1937 angående nybyggnadsförbud för vissa delar av Jakobsberg och Lustigkulla i Västerås, får byggnadsnämnden åberopa vad nämnden anfört i sin skrivelse i ämnet till stadsfullmäktige den 2 december 1936 (Stadsfullmäktiges handlingar den 28 januari 1937, N:o 23) ävensom i tillämpliga delar i avskrift bilagda yttrande till magistraten i anledning av universitetets besvär över vägrad fastställelse av styckningsplan för den s. k. allmänningen å Jakobsberg.

Västerås den 21 april 1937.

På byggnadsnämndens vägnar:

CARL HENNING.

/Martin Lindheimer.

Till Magistraten i Västerås.

Genom resolution den 5 mars 1937 har magistraten anmodat byggnadsnämnden att avgiva yttrande över de besvär, Uppsala Universitet anfört över magistratens beslut den 1 februari 1937 i ärende angående fastställelse av ett av biträdande länsarkitekten Edv. Lundquist upprättat, den 3 juli 1936 dagtecknat förslag till styckningsplan för den s. k. Allmänningen inom Västerås stad.

Byggnadsnämnden vidhåller vad nämnden anfört i sitt yttrande över förslaget till magistraten den 16 december 1936 och får därjämte ytterligare anföra följande.

Universitetet har anmärkt, att det uppdrag, som stadsfullmäktige, sedan Kungl. Maj:t upphäft Konungens Befallningshavandes beslut om fastställelse av styckningsplan för del av Jakobsberg, den 24 september 1936 lämnat byggnadsnämnden att upprätta förslag till stadsplan för del av Jakobsberg icke skulle omfatta Allmänningen. Denna anmärkning är visserligen i och för sig riktig, men det torde fullt klart och tydligt framgå av stadsfullmäktiges framställning den 28 januari 1937 till Konungens Befallningshavande om byggnadsförbud å Jakobsberg, att stadsfullmäktige numera är av den åsikten, att stadsplanearbetet bör omfatta betydligt större del av Jakobsberg än den förutnämnda styckningsplanen berörde, eller närmare angivet samma område, som byggnadsförbudet gäller. Universitetets anmärkning uti ifrågavarande hänseende torde därför alldeles kunna lämnas utan avseende.

Universitetet har vidare anfört, att Västerås stadsmyndigheter med byggnadsnämndens goda minne ända sedan fastställelsen av stadsplanen för stadens centrala delar uteslutande använt avstyckningsinstitutet vid planläggning av samtliga sådana kringliggande områden, där bebyggelsen visat tendens till stegring, men att nämnda myndigheter, då ägarne till Allmänningen önskade planläggning av sin mark, icke funnit avstyckningsinstitutet vara lämpligt utan att en riktig planlösning endast kunde vinnas genom en stadsplan. I

N:o 88.
Ang. meddelat nybyggnadsförbud för Jakobsberg.

anledning härav vill byggnadsnämnden framhålla, att avstyckningsinstitutet enligt nämndens mening lämpar sig väl att använda när fråga är om ytterområden, som gränsa till stadsplanelagt område eller område, för vilket styckningsplan fastställts, och som i övrigt äro fribelägna. Däremot anser byggnadsnämnden det ingalunda lämpligt att separat fastställa styckningsplan för det område, som Allmänningen, vilket, såsom Universitetet även påpekat, på alla sidor är omgivet av områden med gammal bebyggelse, för vilka områden styckningsplan ej fastställts och för vilka förslag till stadsplan är under utarbetande. Härtill kommer, att Allmänningen är belägen i omedelbar närhet av sådana trafikleder, som måste regleras i samband med lösningen av huvudtrafiksystemet för staden. Visserligen har i Universitetets förslag hänsyn tagits därtill genom att vissa möjligheter lämnats öppna, men dessa äro otillfredsställande.

I sina besvär har Universitetet uppgivit, att det ifrågavarande förslaget utarbetats i nära samråd med stadens myndigheter. Därmed torde Universitetet hava åsyftat stadsingenjörskontoret. Någon annan av stadens myndigheter lär ej, så vitt byggnadsnämnden har sig bekant, hava biträtt vid förslagets upprättande. Emellertid torde Universitetets uppgift även vad den rör stadsingenjörskontoret böra tillrättaläggas. Kontorets del i förslaget inskränker sig nämligen till att kontoret dels tillhandahållit tidigare utarbetade förslag till ordnande av huvudtrafiksystemet för staden, dels lämnat uppgifter om befintliga avloppsledningar, dels ock avvägt gatuprofilerna enligt det uppgjorda förslaget. De önskemål, som från stadsingenjörskontorets sida framfördes vid planens upprättande hava däremot lämnats åsido. Universitetets uppgift om att förslaget utarbetats i samråd med stadens myndigheter och med byggnadsnämndens goda minne är därför minst sagt missvisande.

Byggnadsnämnden vill i detta sammanhang meddela, att förslag till stadsplan för Jakobsberg kan väntas föreligga under sommaren innevarande år.

I anledning av vad sålunda anförts får byggnadsnämnden för sin del hemställa om att besvären måtte ogillas. Remisshandlingarne återgå.

Västerås den 17 mars 1937.

På byggnadsnämndens vägnar:

CARL HENNING.

/Martin Lindheimer.

Till Konungen.

Hos Eders Kungl. Maj:t får Uppsala Universitet härmed i underdånighet anföra besvär över länsstyrelsens i Västmanlands län beslut den 5 mars 1937 att på framställning av stadsfullmäktige i Västerås meddela förbud mot nybyggnad inom vissa delar av stadsdelarna Jakobsberg och Lustigkulla samt hemställa, att det täcktes Eders Kungl. Maj:t att undanröja sagda beslut.

Till stöd för denna sin hemställan får universitetet i underdånighet hänvisa till och åberopa vad universitetet i en till länsstyrelsen ingiven, den 24

N:o 88. *Ang. meddelat nybyggnadsförbud för Jakobsberg.*

februari 1937 dagtecknad skrift, redan i ärendet anfört och bilägges härjämte en avskrift av sagda skrift ävensom "Stadsfullmäktiges i Västerås handlingar den 28 januari 1937", innefattande stadsarkitektens, stadsingenjörens, byggnadsnämndens och drätselkammarens i Västerås skrivelser angående ifrågavarande förbud.

Härutöver synes böra särskilt framhållas, att länsstyrelsen med frångående av sin egen sakkunniges förslag i ärendet fastställt nybyggnadsförbudet att gälla ett år från den 5 mars 1937, ehuru den sakkunnige, biträdande länsarkitekten Edv. Lundquist, "med hänsyn till det redan långt framskridna stadsplanearbetet" funnit att förbudet borde begränsas att gälla högst till den 1 oktober 1937.

Universitetet vill vidare till närmare belysning av förevarande förhållanden här lämna följande meddelande angående ett annat ärende, som har mycket nära samband med ifrågavarande nybyggnadsförbud. Magistraten i Västerås har vägrat fastställelse å ett av universitetet m. fl. ingivet förslag till avstyckningsplan för ett område inom stadsdelen Jakobsberg under motivering att stadsplan vore under utarbetande för stadsdelen och att stadsfullmäktige begärt nybyggnadsförbud för området. Universitetet har hos länsstyrelsen i Västmanlands län anfört besvär över detta magistratens beslut, vilket ännu icke avgjorts. En avskrift av universitetets besvärsskrift i detta ärende närslutes och denna handling torde jämväl kunna tjäna till belysning av förevarande ärende.

Underdånigst

För Uppsala Universitet:

NILS VON HOFSTEN.

/K. E. Hertzberg.

Uppsala den 31 mars 1937.

Till Konungen.

På framställning av stadsfullmäktige i Västerås har Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Västmanlands län i resolution den 5 mars 1937 meddelat förbud mot nybyggnad inom vissa delar av stadsdelarna Jakobsberg och Lustigkulla.

Detta förbud berör bl. a. ett område under kronoegendomen Vallby n:r 4 i Västerås stad.

Med stöd av bilagda bemyndigande får jag å kronans vägnar i underdånighet anföra besvär över förenämnda resolution i vad densamma avser ovan angivna område med hemställan om beslutets undanröjande. Till stöd härför åberopas de skäl, som framlagts i de av Uppsala universitet den 31 mars 1937 över samma resolution anförda besvär. Stockholm och domänfiskalskontoret den 1 april 1937.

Underdånigst

Nils Vassberg.

N:o 89.

Beredningsutskottets och hälsovårdsnämndens förnyade yttranden i anledning av erinringar mot beslutad ändring i instruktionen för stadsläkarna. (Jfr n:o 36.)

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige genom beslut den 25 februari 1937 till beredningsutskottet återremitterat ärendet rörande vidtagande av viss ändring i den av Kungl. Medicinalstyrelsen den 28 september 1934 fastställda instruktionen för Västerås stads tjänsteläkare, får beredningsutskottet anföra följande.

Uti det yttrande av den 10 februari 1937, som beredningsutskottet avgav i förevarande ärende tillstyrkte utskottet bifall till den då föreslagna ändringen av förste stadsläkarens instruktion såtillvida, att läkarevården vid stadens barnavårdsnämnds barnhem skulle åligga nämnde tjänsteläkare. Beredningsutskottet ansåg sig hava så mycket större skäl för denna sin mening, som berörde tjänsteläkare frivilligt förklarat sig beredd att utan särskild ersättning åtaga sig uppgiften i fråga. Det framhölls jämväl, att ett förbiseende vid instruktionens avfattande uppenbarligen åstadkommit, att någon bestämmelse om skyldighet för förste stadsläkaren att handhava berörda läkarevård icke då kommit att inflyta i instruktionen.

Hälsovårdsnämnden, som efter återremiss jämväl förehaft ärendet för yttrandes avgivande, har numera för sin del i så måtto ändrat mening, att nämnden föreslår, att i respektive §§ 11 och 12 i båda tjänsteläkarnas instruktioner inflyter följande bestämmelse: "8:o) att utan särskild ersättning handhava läkarevården å barnavårdsnämndens inom hans distrikt belägna barnhem."

Enär barnavårdsnämndens barnhem är beläget inom andre stadsläkarens tjänsteområde, skulle enligt hälsovårdsnämndens berörda förslag läkarevården inom hemmet för det närvarande komma att handhavas av andre stadsläkaren. Såsom ovan nämnts grundade beredningsutskottet sitt tidigare yttrande till stor del på den omständigheten, att förste stadsläkaren frivilligt åtagit sig ifrågavarande uppgift. Då emellertid nu, såvitt beredningsutskottet kan bedöma, nämnde tjänsteläkare synes intaga en förändrad ställning till denna fråga, finner beredningsutskottet, att ärendet därigenom kommit i ett i viss mån annat läge. Med hänsyn till arten av andre stadsläkarens åligganden, finner beredningsutskottet, att en sådan uppgift som den här ifrågavarande vara väl ägnad att ingå såsom andre stadsläkarens ordinarie tjänsteåliggande. Emellertid kan denna uppgift genom förändrade förhållanden i en framtid komma att överflyttas till förste stadsläkaren. Det synes med andra ord vara tämligen obestämt, vem som framdeles skall handhava denna uppgift. Denna princip finner beredningsutskottet betänklig.

Med hänsyn till förhållandena sådana desamma gestalta sig nu, vill emellertid beredningsutskottet på ovan anförda skäl icke motsätta sig bifall till det av hälsovårdsnämnden framlagda förslaget.

N:o 89.
Ang. erinringar mot beslutad ändring i instruktionen för stadsläkarna.

Beredningsutskottet hemställer alltså, att stadsfullmäktige måtte besluta

att upphäva sitt den 26 mars 1936 fattade under § 35 i protokollet antecknade beslut i ärendet, samt

att uti respektive §§ 11 och 12 i gällande stadsläkareinstruktion skall intagas bestämmelser av följande lydelse: "8:o) att utan särskild ersättning handhava läkarevården å barnavårdsnämndens inom hans distrikt belägna barnhem."

Västerås den 12 maj 1937.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan hälsovårdsnämnden av beredningsutskottet beretts tillfälle att avgiva förnyat yttrande i frågan om instruktionsmässigt åliggande för 1. stadsläkaren att handhava läkarevården å stadens barnavårdsnämnds barnhem, får hälsovårdsnämnden på grund av det som i ärendet sedermera förekommit med ändring av tidigare beslut i ärendet, vilket beslut kommit till synes i hälsovårdsnämndens yttrande den 8 mars 1937 föreslå, att stadsfullmäktige, med upphävande av sitt under § 35 i stadsfullmäktiges protokoll för den 26 mars 1936 fattade beslut angående tillägg i stadsläkareinstruktionen, ville i stället besluta

följande tillägg till nu gällande instruktion för stadens tjänsteläkare.

I § 11 (förste stadsläkarens särskilda åligganden) inflyter en ny punkt så lydande:

"8:o) att utan särskild ersättning handhava läkarevården å barnavårdsnämndens inom hans distrikt belägna barnhem."

I § 12 (andre stadsläkarens särskilda åligganden) inflyter en ny punkt så lydande:

"8:o) att utan särskild ersättning handhava läkarevården å barnavårdsnämndens inom hans distrikt belägna barnhem."

Västerås den 12 april 1937.

För Hälsovårdsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

/Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 89.

Ang. erinringar mot beslutad ändring i instruktionen för stadsläkarna.

Genom beslut under § 51 i sitt vid sammanträde den 25 februari 1937 förda protokoll hava stadsfullmäktige till hälsovårdsnämnden och beredningsutskottet återremitterat frågan om instruktionsmässigt åläggande för förste stadsläkaren att handhava läkarevården å stadens barnavårdsnämnds barnhem.

Hälsovårdsnämnden får i ärendet anföra följande:

Stadsfullmäktige hava som bekant, sedan förste stadsläkaren frivilligt åtagit sig att vara läkare vid sagda barnhem, den 26 mars 1936 under § 35 i dess protokoll beslutat att till § 11 i stadsläkareinstruktionen, vilken paragraf handlar om särskilda åligganden för förste stadsläkaren foga en ny punkt av följande lydelse:

"8:o) att utan särskild ersättning handhava läkarevården vid stadens barnavårdsnämnds barnhem."

Då ärendet på grund av i stadsfullmäktiges protokoll § 51 1937 angivna omständigheten ånyo därstädes förelåg till handläggning framfördes av ledamoten av stadsfullmäktige doktor Behring den synpunkten, att skyldigheten att bestrida läkarevården vid barnhemmet borde göras beroende av, inom vilketdera av stadsläkaredistrikten barnhemmet vore beläget.

För närvarande ligger barnhemmet inom andre stadsläkarens distrikt, men förste stadsläkaren har frivilligt åtagit sig att utöva denna läkarevård.

Hälsovårdsnämnden föreslår, att stadsfullmäktige, med upphävande av sitt under § 35 i stadsfullmäktiges protokoll för den 26 mars 1936 fattade beslut angående tillägg i stadsläkareinstruktionen, ville i stället besluta följande tillägg till nu gällande instruktion för stadens tjänsteläkare.

I § 11 (förste stadsläkarens särskilda åligganden) inflyter en ny punkt så lydande:

"8:o) att utan särskild ersättning handhava läkarevården å barnavårdsnämndens inom hans distrikt belägna barnhem."

I § 12 (andre stadsläkarens särskilda åligganden) inflyter en ny punkt så lydande:

"8:o) att utan särskild ersättning handhava läkarevården å barnavårdsnämndens inom hans distrikt belägna barnhem."

Slutligen intages i instruktionen en övergångsbestämmelse av följande lydelse:

"Så länge andre stadsläkaretjänsten innehaves av nuvarande innehavaren, doktor C. Idar, åvilar den i § 11 punkt 8:o) och § 12 punkt 8:o) omförmälda läkarevården förste stadsläkaren.

Västerås den 8 mars 1937.

För Hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.
Vice ordf.

/Eric Plantin.

N:o 90.

Beredningsutskottets förslag ang. val av en del förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till fullgörande av stadsfullmäktiges uppdrag för beredningsutskottet av den 28 januari 1937 att inkomma med förslag till återbesättande av uppdraget att vara ordförande i fattigvårdsstyrelsen efter kassören Einar Keijser, får utskottet härmed föreslå stadsfullmäktige att till ordförande i fattigvårdsstyrelsen för tiden intill 1939 års utgång utse komministern Ernst Enochsson.

Enär komminister Enochsson för närvarande innehar uppdragen dels såsom vice ordförande i fattigvårdsstyrelsen och dels såsom distriktschef inom stadens 1:a fattigvårdsdistrikt, får beredningsutskottet, därest stadsfullmäktige till ordförande i fattigvårdsstyrelsen utser komminister Enochsson, hemställa, att stadsfullmäktige med entledigande av komminister Enochsson från förstberörda båda uppdrag, måtte utse kontoristen Gösta Sjöberg att intill 1937 års utgång vara vice ordförande i fattigvårdsstyrelsen och komminister Nils Berge, att intill 1937 års utgång vara distriktschef inom stadens 1:a fattigvårdsdistrikt.

Slutligen ha stadsfullmäktige genom beslut av den 29 nästlidne april till beredningsutskottet för utlåtande remitterat en av Folkskoleinspektören Em. Granér till fullmäktige ingiven framställning att bliva entledigad från uppdraget att vara ledamot i styrelsen för Idrottsplatsen Arosvallen. I anledning härav får beredningsutskottet hemställa, att stadsfullmäktige måtte, med bifall till folkskoleinspektör Granérs anhållan om entledigande, till ledamot av styrelsen för Idrottsplatsen Arosvallen intill 1938 års utgång utse lasarettsläkaren I. Behring.

Västerås den 12 maj 1937.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Paul Grante.

N:o 91.

Nykterhetsnämndens förberedande yttrande ang. ny oktroj för systembolaget.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 29 juni 1936 tillstyrkte stadsfullmäktige oktroj för systembolaget i Västerås för treårsperioden 1937—1939.

På grund av förväntad ny lagstiftning rörande rusdryckshandeln medgav Konungens befallningshavande emellertid endast oktroj för år 1937.

På grund härav föreligger detta ärende nu ånyo för handläggning av stadsfullmäktige.

Stadsfullmäktiges sekreterare har sålunda den 7 april 1937 till nykterhetsnämnden för förberedande utlåtandes avgivande överlämnat Systembolagets i Västerås hos Konungens Befallningshavande i länet gjorda framställning om rättighet att inom staden utöva detaljhandel med rusdrycker under åren 1938—1940.

Nykterhetsnämnden får i ärendet anföra följande.

Vad först oktrojtiden angår får nykterhetsnämnden, då under de tidigare oktrojtiderna inga olägenheter visat sig av den treåriga oktrojtiden utan i motsats därtill fördelar, då bolaget genom den längre oktrojtiden blivit satt i tillfälle att mer konsekvent ordna sin handel efter oktrojbestämmelserna och Kungl. Kontrollstyrelsens föreskrifter, tillstyrka den begärda oktrojtiden.

I bolagets redogörelse angives, huru bolaget önskar ordna detaljhandeln med rusdrycker, nämligen genom 2 utminuteringsrättigheter och genom 8 utskänkningsställen. Bolaget innehar redan nu 2 utminuteringsrättigheter, av vilka dock endast den ena hittills tagits i anspråk, men den 3 maj i år den andra. Då nykterhetsnämnden tillstyrker att även under nästa oktrojperiod 2 utminuteringsrättigheter skola finnas, har nykterhetsnämnden velat framhålla önskvärdheten av att även det andra utminuteringsstället kommer att fortfara. Under den nu löpande oktrojperioden innehar Systembolaget 7 utskänkningsrättigheter, men hemställer att under den kommande oktrojtiden dessa skola ökas till 8. I sin redogörelse angiver Systembolaget, hur bolaget tänkt sig att bedriva verksamheten och att bolaget icke skulle taga den ifrågasatta nya utskänkningsrättigheten i anspråk, innan särskilda omständigheter sådant påfordrade. Även om nykterhetsnämnden icke kan betvivla riktigheten av vad bolaget anfört, så anser nykterhetsnämnden dock att det kan vara tillfyllest i utskänkningshänseende här i staden med de 7 rättigheter, som för närvarande finnas.

Nykterhetsnämnden tillstyrker sålunda endast 7 utskänkningsrättigheter.

Bolaget hemställer att den i rusdrycksförordningen fastställda maximikvantiteten för uttag av rusdrycker per motbok och månad, eller 4 liter, måtte få gälla även för bolagets verksamhetsområde.

Nykterhetsnämnden anser emellertid, att de nuvarande ransonerings-

N:o 91. *Ang. ny oktroj för Systembolaget.*

bestämmelserna, vilka under den förflutna oktrojtiden visat sig fördelaktiga, böra bliva gällande även under den nya oktrojtiden, och att sålunda den kvantitet spritdrycker, som av Systembolaget må utminuteras, inskränkes till i regel högst 2 liter per motbok i månaden, dock med rätt för bolaget att medgiva högre utminutering intill i gällande rusdrycksförordning tillåtna maximikvantitet till motboksinnehavare, som på grund av särskilda omständigheter prövas hava behov därav, därvid givetvis utminuteringen i varje fall skall ske i enlighet med av Kungl. Kontrollstyrelsen utfärdade bestämmelser.

För den kommande oktrojperioden förordar nykterhetsnämnden bibehållandet av hittillsvarande detaljbestämmelser för utminuteringen och utskänkningen.

Nykterhetsnämnden får därför föreslå, att stadsfullmäktige ville för sin del besluta

att Systembolaget i staden medgives rätt att under åren 1938—1940 utöva detaljhandel inom Västerås stads kommun med de i 1 § Kungl. förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker omförmälda slag av dylika drycker under följande förbehåll:

I. att nämnda rätt skall avse:

1:o) 2 utminuteringsställen för spritdrycker och vin, belägna: 1 vid eller i närheten av Stora torget och 1 vid eller i närheten av Stora gatan, Munkgatan eller Trädgårdsgatan i dessas sträckning mellan Karlsgatan i öster och Hållgatan i väster;

2:o) 7 utskänkningsställen för spritdrycker och vin;

a) tre inom norra kvarteret med rätt för bolaget att överflytta ett av dem till södra eller västra kvarteret;

b) två inom västra kvarteret, därav ett i ett parkområde;

c) ett i ett utvärdshus;

d) en s. k. rörlig rättighet att användas för mera tillfälliga eller oförutsedda behov.

II. att i fråga om berörda detaljhandel och den individuella rätten att inköpa och på utskänkningsställe förtära rusdrycker skola gälla följande bestämmelser:

1:o) Beträffande utminuteringen:

Den kvantitet spritdrycker, som av Systembolaget må utminuteras, inskrän-

N:o 91.
Ang. ny oktroj för Systembolaget.

kes till i regel högst 2 liter per motbok i månaden, dock med rätt för bolaget att medgiva högre utminutering intill i gällande rusdrycksförordning tillåtna maximikvantitet till motboksinnehavare, som på grund av särskilda omständigheter prövas hava behov därav, därvid givetvis utminuteringen i varje fall skall ske i enlighet med de av Kungl. Kontrollstyrelsen utfärdade bestämmelser härför.

Därest motboksinnehavare underlåter att under en månad uttaga den honom tillkommande kvantiteten spritdrycker, äger dock bolaget, efter prövning i varje särskilt fall, rätt att en följande månad tilldela sådan motboksinnehavare 4 liter.

Utminutering må till den, som ej fyllt 25 år och icke har eget hushåll endast ske med högst 1 liter spritdrycker per månad, och bör utminutering över huvudtaget av rusdrycker icke ske till annan än den, som fullgör skatteplikt mot stat och kommun, ej åtnjuter understöd av allmänna medel och ej brister i fullgörandet av honom åliggande försörjningsplikt, innefattande denna sistnämnda bestämmelse även underlåtenhet att fullgöra åtagen eller ådömd underhållsskyldighet för barn utom äktenskapet.

2:o) Beträffande utskänkningen: Till gäst, som å utskänkningsstället bekommit honom tillkommande kvantitet av rusdrycker, må icke ånyo utskänkas sådana drycker på samma ställe förr än efter fyra timmar.

I frågan om utskänkning av spritdrycker och vin skall i övrigt gälla vad Kungl. förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker föreskriver, samt de bestämmelser, som av Kungl. Kontrollstyrelsen kunna utfärdas.

Härjämte föreslår nykterhetsnämnden, att stadsfullmäktige måtte uttala sig för att Systembolaget tillhåller föreståndaren för bolagets egna utskänk-

N:o 91. *Ang. ny oktroj för Systembolaget.*

ningsställen, ävensom innehavare av överlåtna rättigheter att tillse, att till personer, som ej fyllt 21 år, i regel ej utskänkes spritdrycker.

Västerås den 18 maj 1937.

För nykterhetsnämnden:

CARL W. KARLSSON.

/Eric Plantin.

N:o 92.

Drätselkammarens skrivelse ang. uppförande av en serveringspaviljong å Djäkneberget.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 29 mars 1900 beslöto Stadsfullmäktige i Västerås att meddela konditorn J. H. Bergman tillstånd att från en å Djäkneberget uppförd paviljong mot betalning servera allmänheten kaffe, kolsyrade drycker och konditorivaror. På grund därav har Bergman alltsedan den tid tillståndet gavs bedrivit serveringsrörelsen å Djäkneberget. Sedan Bergman under nästförlidet år avlidit skötes serveringsrörelsen tills vidare av den avlidnes enda stärbhusdelägare, fru Eva Roslund, härstädes.

Den serveringspaviljong, som alltfort användes för rörelsen, uppfördes i samband med att rörelsen först tog sin början å Djäkneberget. Paviljongen ifråga, som sedan uppförandet icke undergått några mera avsevärda förändringar, är numera bristfällig och omodern och svarar icke mot nutida fordringar. Med hänsyn härtill har utredning verkställts rörande uppförandet å Djäkneberget av en ny serveringspaviljong. Därvid har fråga uppkommit, huruvida icke staden såsom ägare till marken själv borde ombesörja och bekosta paviljongens uppförande. Densamma skulle därefter utarrenderas mot en arrendeavgift, som förräntade och amorterade det nedlagda kapitalet. Enligt de ekonomiska kalkyler, som uppgjorts i ärendet, har det visat sig möjligt, att anlägga en ändamålsenlig, prydlig och för platsen lämpad paviljong för kostnader, som beräknas kunna förräntas och amorteras på sätt ovan sagts. Det kan i detta sammanhang nämnas, att förutom nuvarande innehavarinnan av serveringsrörelsen, ett flertal spekulanter på arrendet av nämnda rörelse anmält sig.

Enligt uppdrag av drätselkammaren har genom byggnadschefskontorets försorg uppgjorts kostnadsförslag för en blivande paviljong. Förslaget har uppgjorts med ledning av föreliggande preliminära ritningar till byggnad. Enligt nämnda förslag belöpa sig byggnadskostnaderna till sammanlagt cirka 10,000 kronor, vartill kommer cirka 1,500 kronor för erforderliga vatten- och

avloppsledningar. Dessa senare måste nämligen i viss omfattning omläggas och utsträckas, enär den planerade paviljongen föreslås förlagd till bergspartiet sydost om Djäknebergsslätten i stället för å sitt nuvarande läge. Härigenom får paviljongen ett friare och mera ändamålsenligt läge. **N:o 92.** *Ang. uppförande av en serveringspaviljong å Djäkneberget.*

Då drätselkammaren sålunda för sin del finner avgörande skäl tala för att staden själv låter uppföra och bekosta den planerade paviljongen, föreslår kammaren alltså Stadsfullmäktige denna lösning av frågan.

Med stöd av vad ovan anförts får drätselkammaren alltså hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att för bestridandet av kostnaderna för uppförandet i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet uppgjort förslag av en serveringspaviljong å Djäkneberget samt för nedläggandet av erforderliga vatten- och avloppsledningar till samma paviljong, ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å 12,000 kronor; samt

att beloppet ifråga, 12,000 kronor, skall bestridas med tillgängliga medel för att sedermera efter förslag av drätselkammaren bliva föremål för slutlig täckning.

Västerås den 13 maj 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

N:o 93.

Drätselkammarens skrivelse ang. införande av organtvång vid köttbesiktningen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till Stadsfullmäktige av den 12 nästlidne april har hälsovårdsnämnden hemställt, att fullmäktige måtte i vederbörlig ordning anhålla, att organtvång föreskrives för Västerås stad och dess område; och får drätselkammaren efter tagen del av ärendet förorda bifall till hälsovårdsnämndens förslag.

Drätselkammaren får alltså hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att ingå till Konungen med underdånig ansökning, att organtvång enligt Kungl. kungörelsen den 30 november 1934 om besiktning och stämpling av kött m. m. enligt lagen om köttbesiktning och slakthus måtte föreskrivas för Västerås stad.

Västerås den 13 maj 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter beslut av stadsfullmäktige den 30 augusti 1906 har Konungens befallningshavande genom resolution den 30 november samma år fastställt att köttbesiktningstvång skall införas i Västerås.

Enligt nu gällande lag angående köttbesiktning och slakthus den 11 maj 1934 räknas enligt § 1 i samma lag "till kött icke allenast kött i vanlig bemärkelse utan även blod samt andra till människoföda brukliga delar av djur" och innefattar enligt lydelsen § 2 samma lag "köttbesiktningstvång förbud att inom visst område till salu hålla eller utbjuda till människoföda avsett färskt kött av nötkreatur, får, get, svin eller häst eller använda dylikt kött vid beredning av föda för utspisning å offentligt spisningsställe eller av vara, avsedd för försäljning till människoföda, eller försvara sådant kött å allmän saluplats, i salubod med därmed i omedelbart samband varande lagerrum, å offentligt spisningsställe eller i lokal för tillverkning till avsalu av matvaror, därest köttet icke godkänts vid besiktning enligt denna lag."

N:o 93.
Ang. införande av organtvång vid köttbesiktningsbyrån.

Lagen gäller ock till människoföda avsett rökt eller torkat kött av djur, som ovan sägs, eller annan till människoföda avsedd vara, beredd av kött av sådant djur.

I en skrivelse från föreståndaren för köttbesiktningsbyrån, vari denne föreslår att åtgärder vidtagas för införande av s. k. organtvång i Västerås, varom mera härnedan förmäles, framhåller föreståndaren att de flesta beslagen vid köttbesiktning göras på organ, framförallt på lungor och levrar och att dessa organ här i staden mera sällan föras till besiktning, men användas i stor utsträckning till beredning av charkuterivaror och att en någorlunda säker kontroll på att fullt friska organ användas till dylik beredning endast kan åstadkommas genom införande av organtvång.

Med organtvång förstås i korta ord att färskt kött i vanlig bemärkelse vid föreläggande till besiktning skall vara naturligt förenat med lungor, hjärta och lever samt ifråga om kött av svin även med huvud.

Vid andelsslakteriet härstädes gäller givetvis då djuren därstädes nedslaktas organtvång. I anledning härav måste besiktningen vid köttbesiktningsbyrån anses ske under mindre betryggande kontroll än vid andelsslakteriet, varför hälsovårdsnämnden härigenom vill föreslå stadsfullmäktige att vidtaga åtgärder för organtvångs införande härstädes.

Bestämmelserna i § 3, 2. mom. Kungl. Maj:ts kungörelse om besiktning och stämpling av kött m. m. enligt lagen angående köttbesiktning och slakthus den 30 november 1934 äro nämligen följande: "på framställning av stadsfullmäktige eller däremot svarande myndighet inom område, varest köttbesiktningstvång är gällande, vill Konungen taga i övervägande, huruvida för området, må föreskrivas organtvång, innebärande att färskt kött i vanlig bemärkelse, som inom området saluhålles, utbjudes, användes eller förvaras på sätt som omförmäles i 2 § lagen angående köttbesiktning och slakthus, skall — med i 3 mom. angivet undantag — vid föreläggande till besiktning vara naturligt förenat med lungor, hjärta och lever samt i fråga om kött av svin även med huvud."

Under hänvisning till ovan angivna bestämmelser och till det, som hälsovårdsnämnden i övrigt i ärendet anfört, får hälsovårdsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville ingiva underdånig framställning om att organtvång föreskrives för Västerås stad och dess område.

Västerås den 12 april 1937.

För hälsovårdsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

/Eric Plantin.

N:o 94.

Drätselkammarens skrivelse ang. iordningsställande av delar av Allé- och Fogdegatorna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan numera bebyggelsen utmed Allégatan mellan Tegnérgatan och Katrinelundsvägen samt utmed Fogdegatan söder om stadsägan n:o 2348 nått en sådan omfattning, att de nyuppförda fastigheterna därstädes äro i det närmaste färdiga för inflyttning, torde det vara nödvändigt, att nämnda gatudelar iordningställas. Med hänsyn till äganderättsförhållandena till marken vid berörda gator ankommer det på staden att bekosta iordningställandet av nämnda del av Allégatan ävensom den huvudsakliga delen av Fogdegatan söder om stadsägan n:o 2348.

I samband med iordningställandet av ovan berörda gator bör breddning av Tegnérgatan söder om stadsägan n:o 2344 komma till utförande.

Drätselkammaren har genom byggnadschefskontorets försorg låtit verkställa beräkning av kostnaderna för samtliga nämnda gatuarbeten. Sammanlagt uppgå de beräknade kostnaderna till cirka 15,000 kronor. Härav belöpa cirka 10,200 kronor på Allégatan, cirka 3,000 kronor på Fogdegatan och cirka 1,800 kronor på Tegnérgatans breddning.

Gatornas körbanor äro avsedda att makadamiseras och gångbanorna grusas. I övrigt kommer utförandet att bliva det för gator av här ifrågavarande slag sedvanliga.

Kostnaderna för ifrågavarande arbeten böra lämpligen bestridas med reserverade köpeskillingsmedel.

Med stöd av vad sålunda anförts får drätselkammaren alltså hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att låta för en beräknad sammanlagd kostnad av 15,000 kronor och i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet upprättat förslag utföra ovanberörda arbeten med iordningställandet av Allégatan och Fogdegatan samt vidgning av Tegnérgatan; samt

att kostnaderna ifråga, 15,000 kronor, skola bestridas av reserverade köpeskillingsmedel.

Västerås den 13 maj 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

N:o 95.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av tomtmark å förutvarande regementsområdet inom kv. Dolken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan staden till Aktiebolaget Yngve Swenson härstädes försålt cirka 4,000 kvadratmeter tomtmark inom kvarteret Dolken, återstår osålt inom nämnda kvarter för det närvarande en areal om cirka 10,000 kvadratmeter sådan mark. Jämväl sistnämnda tomtmark tillhör staden. Hos drätselkammaren hava numera spekulanter å den återstående tomtmarken anmält sig och då kammaren för sin del icke finner hinder vare sig ur stadsplaneteknisk synpunkt eller på annan grund föreligga för försäljning av nämnda mark, får drätselkammaren hemställa om bemyndigande att avyttra marken ifråga. Då underhandlingarna med spekulanterna ännu icke kunnat slutföras vare sig beträffande markpris eller den markareal, som kan behöva tagas i anspråk av respektive spekulanter, torde under sådana förhållanden lämpligen böra uppdragas åt drätselkammaren att bestämma försäljningspris och försäljningsvillkor.

Drätselkammaren får alltså hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

> *att* bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga försälja återstående staden tillhöriga osålda tomtmark inom kvarteret Dolken.

Västerås den 13 maj 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

N:o 96.

Drätselkammarens skrivelse ang. ny aktieteckning i Byggnadsaktiebolaget Mimer i Västerås för inlösen av bolagets preferensaktier.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 4 oktober 1919 bildades Byggnadsaktiebolaget Mimer härstädes. Enligt stiftelseurkunden skulle bolagets ändamål vara att efter förvärvande av nödiga tomter här i staden, härstädes uppföra och uthyra samt köpa och försälja hus med bostads- och affärslägenheter samt bedriva annan därmed förenlig verksamhet. Utöver denna allmänna karakteristik av bolagets ändamål kan framhållas, att bolaget, som tillkommit under en tid av rådande bostadsbrist här i staden, tagit till sin uppgift att motverka denna brist. Tillika skulle byggnadsverksamheten inriktas på att enligt gällande stadsplan bebygga en del staden tillhöriga tomter. Bolagets verksamhet skulle sålunda främja såväl allmänt samhälleliga och sociala ändamål som rent kommunala intressen, i sistnämnda avseende genom att i samarbete med de kommunala myndigheterna verka för ett förverkligande av stadens bebyggande enligt den uppgjorda stadsplanen. Aktiekapitalet skulle enligt stiftelseurkunden utgöra minst 800,000 och högst 2,400,000 kronor. Aktierna skulle vara *dels* stamaktier och dels preferensaktier. De senare skulle kunna utgivas till ett belopp av högst 1,200,000 kronor och framför stamaktierna medföra företrädesrätt till årlig utdelning av bolagets vinst intill sju för hundra av aktiekapitalet ävensom rätt att, därest under ett eller flera år sådan utdelning ej kunnat lämnas, av följande års vinst bekomma vad däri brustit, innan utdelning å stamaktierna finge äga rum. Därutöver skulle preferensaktierna icke medföra någon rätt till utdelning av vinsten. Aktierna skulle lyda å 100 kronor. Sedan vid den konstituerande bolagsstämman upplysts, att i vederbörlig ordning tecknats 5,000 stam- och 5,000 preferensaktier, beslöts, såsom ovan nämnts, att bolaget skulle komma till stånd. Sammanlagda tecknade aktiekapitalet utgjorde således 1,000,000 kronor. Samtliga stamaktier hade tecknats av Västerås stad och enligt förbehåll i stiftelseurkunden skulle staden äga att likvidera dessa stamaktier genom avräkning å köpeskillingarna för de staden tillhöriga tomter eller andra fastigheter härstädes, som till bolaget överläts.

Såsom av det ovan anförda framgår blev bolaget ett halvkommunalt sådant, vars främsta uppgifter voro av social natur. Hela företaget har uppenbarligen sin upprinnelse i de särskilda förhållandena, som under de s. k. krisåren rådde på bostadsmarknaden. Men dessa krisårens särskilda förhållanden på det ekonomiska området lämnade givetvis icke heller detta företag oberört. Efter hand som mera normala ekonomiska förhållanden inträdde, visade sig företaget allt mindre bärkraftigt. De abnormt höga kostnader, som bolaget nedlagt på nybyggnad av bostadsfastighet ävensom senare tillkomna utgifter

N:o 96.

Ang. ny aktieteckning i Byggnadsaktiebolaget Mimer i Västerås för inlösen av bolagets preferensaktier.

för underhåll och modernisering av samma fastighet skapade så småningom förhållanden, som icke kunnat förutses vid bolagets bildande. För att i någon mån upphjälpa bolagets ekonomiska ställning träffades år 1923 med preferensaktieinnehavarna överenskommelse om nedsättning av den dem, enligt stiftelseurkunden tillförsäkrade rätten till 7 procents årlig utdelning. I gengäld åtog sig staden garanti för, att alla preferensaktieinnehavarna tillförsäkrades en årlig utdelning på sina aktier av 5 procent från och med år 1922. Denna överenskommelse var otvivelaktigt vid den tiden och sådant ränteläget då gestaltade sig en fördel för bolaget och innebar ett visst stärkande av bolagets likviditet. Såsom motivering för det beslut i denna fråga, som Stadsfullmäktige fattade den 28 mars 1923 framhölls bl. a., att med hänsyn till den sociala uppgift, som bolaget hade, det vore stadens plikt att tillse, att några förluster för enskilda aktieägare icke uppkomme på grund av dessas medverkan till bolagets bildande.

Även med ovan berörda förändring av rättsförhållandet till preferensaktieinnehavarna, visade sig emellertid bolaget ur stånd att till fullo infria utfästelsen till nämnda aktieinnehavare. Stadens garanti måste med andra ord tagas i anspråk för att tillgodose preferensaktieinnehavarna. Under åren 1922—1936 har sålunda staden på grund av nämnda garanti nödgats att till preferensaktieinnehavarna utbetala sammanlagt 88,347 kronor 8 öre eller under berörda år i medeltal cirka 5,900 kronor. Garantiutfästelsen har sålunda för staden varit uppenbarligen ofördelaktig och någon förändring i förhållandena i berört avseende utan en rekonstruktion av bolaget torde icke vara att förvänta. En rekonstruktion av bolaget i så måtto, att preferensaktierna inlöstes, skulle däremot kunna för staden medföra synnerligen betydande ekonomiska fördelar. Stadens ovan berörda garanti skulle därigenom komma att bortfalla. Emellertid synes en rekonstruktion vara ogenomförbar utan stadens medverkan. Detta torde framgå ännu tydligare av det förhållandet, att en rekonstruktion uppenbarligen skulle bliva till fördel blott för staden och icke för preferensaktieinnehavarna. Dessa senare komma ju därigenom att förlora den under nuvarande ränteläge goda avkastningen på aktierna under det att staden sluppe tillskjuta felande utdelning.

För genomförandet av rekonstruktionen skulle sålunda staden förbinda sig — givetvis under förutsättning, att även bolagsstämman fattar beslut i angiven riktning — att teckna nya stamaktier för ett belopp av 500,000 kronor. Dessa medel skulle därefter användas att inlösa samtliga preferensaktier. Dylik tvångsinlösen kan enligt bolagsordningens bestämmelser ske, därest bolagsstämman så i vederbörlig ordning beslutar. Härigenom komme staden att bliva ensam aktieägare i bolaget och bolagets nettovinst således komma att oavkortad tillföras staden. Det från stadens sida erforderliga kapitalet torde med nuvarande ränteläge kunna upplånas mot 3 procents ränta. Enligt denna beräkning skulle således bolagets ränteutgifter minskas med sammanlagt 10,000 kronor årligen. På så sätt skulle staden i stället för att årligen nödgas tillskjuta medel till utdelning å preferensaktierna kunna tillgodogöra sig ett visst överskott från bolaget.

Vid övervägande av samtliga de faktorer, som kunna inverka på ställningstagandet till detta ärende, har drätselkammaren utan tvekan valt vägen, att genom en rekonstruktion nu sanera detta bolag, vilket såsom ett kristids-

N:o 96. *Ang. ny aktieteckning i Byggnadsaktiebolaget Mimer i Västerås för inlösen av bolagets preferensaktier.*

företag aldrig utan en dylik grundlig nydaning kan bliva sunt bärande. Ett uppskjutande av rekonstruktionen innebär såsom ovan framhållits, blott nya förluster för staden.

Med stöd av vad sålunda anförts får drätselkammaren alltså hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att under förutsättning att aktieägarna i Byggnadsaktiebolaget Mimer härstädes därom i vederbörlig ordning besluta tillförbinda staden, att uti ovanberörda bolag teckna nya stamaktier till ett värde av nominellt 500,000 kronor, vilket belopp, sedan detsamma till bolaget inbetalts, skall användas för inlösen av samtliga preferensaktier i bolaget;

att uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig ansökning om tillstånd för staden att få bestrida denna utgift genom upptagande av amorteringslån; samt

att bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera beloppet.

Västerås den 13 maj 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Västerås 1937, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s Tryckeri.

N:o 97.

Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1936.

Barnavårdsnämnden har under året haft 12 ordinarie sammanträden, och dess delegation, som på uppdrag av nämnden handlägger frågor av särskilt brådskande natur, har avhållit 3 sammanträden. I sin egenskap av ungdomsnämnd har nämnden hållit 8 sammanträden. Vid dessa sammanträden hava handlagts sammanlagt 438 protokollförda ärenden. Vid jämförelse med antalet under år 1935 handlagda ärenden, har under berättelseåret inträtt en ökning med 169. Denna ökning har sin huvudsakliga grund däri, att antalet barn, som beträtts med vanart, ökat betydligt. Snatteri- och tjuvnadsbrott ha varit i särskilt hög grad framträdande hos gossarna och sedeslöshet hos flickorna. Det har varit nämnden angeläget att icke endast vidtaga åtgärder i syfte att råda bot för uppkomna skador, utan även för att förebygga sådana.

Föredrag i sexualhygien för gossar och flickor från folkskolans avgångsklasser ha, i likhet med vad som skett under de närmast föregående åren, anordnats i samråd med folkskolestyrelsen.

Av nämnden för samhällsvård och skyddsuppfostran omhändertagna och i enskilda hem utackorderade barn ha under året inspekterats minst en gång.

I de fall där nämnden funnit sannolikt, att uppkommen vanart haft sin grund i psykiska rubbningar, har sådant vanartat barn i och för lämplig placering ställts under härför sakkunnig läkares observation och undersökning.

Närmare upgifter rörande nämndens verksamhet angivas under

Avd. I angående samhällsvård och skyddsuppfostran m. m.;

Avd. II beträffande barn utom äktenskap;

Avd. III ifråga om barnavårdscentralens verksamhet;

Avd. IV ifråga om tillsynen över fosterbarn; samt

Avd. V rörande den ekonomiska förvaltningen.

För Barnavårdsnämnden:

EM. GRANÉR.

/Axel Norén.

N:o 97.
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1936.

Barnavårdsnämnden har utgjorts av:

Folkskoleinspektören Em. Granér, ordförande.
Kontorschefen Einar Keijser, v. ordförande.
Ledamöter: Komministern Nils Berge, Doktor Josef Lundblad, Fattigvårdssysslomannen Axel Norén, Kontoristen Gösta Sjöberg och Fru Agnes Söderqvist.

Tjänstemän:

Sekreterare och ombudsman: Fattigvårdssysslomannen Axel Norén, föreståndare för barnavårdsnämndens avdelning och barnavårdsman: Carl E. Scott, barnavårdsman: Fröken Elsa Hultgren, kassörska: Kassörskan Elin Isaksson.

Avd. I.

Samhällsvård och skyddsuppfostran samt därmed sammanhängande åtgärder.

Barn, vilka nämnden omhändertagit eller eljst haft befattning med under året fördela sig sålunda:

År	i äkt.		u. äkt.		Tillhöranan kom.	Förebyggande åtgärder					Skyddsuppfostran enl. 22 §				Samhällsvård enl. 29 §			Ingen åtgärd
	m.	kv.	m.	kv.		1 m. a)	1 m. b)	1 m. c)	1 m. d)	2 m.	a)	b)	c)	d)	1 m.	2 m.	3 m.	
1935	109	56	61	78	64	14	15	—	13	15	3	22	17	3	17	20	140	27
1936	92	69	61	62	56	20	55	15	3	19	2	22	14	3	26	18	114	30

De av nämnden omhändertagna barnen fördela sig sålunda:

År	Från föreg. år	Nytillkomna	Avgångna	Till nästa år	Antal underhållsmånader	Överlämnad till				Skyddshem	Annan anstalt
						ensk. person		barnhem			
						inom kommun	utom kommun	inom kommun	utom kommun		
1935	174	39	41	172	2,116	96	81	24	12	18	11
1936	172	24	26	170	2,004	62	104	15	8	12	21

De omhändertagna barnens antal i förhållande till stadens folkmängd utgör 0,66 %.

Barnens ålder och kön och fosterhemmens beskaffenhet fördela sig sålunda:

N:o 97. *Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1936.*

	Antal	Barnens börd		Barnens kön		Hemmens beskaffenhet	
		u. ä.	i. ä.	flickor	gossar	goda	mycket goda
I staden utackorderade ...	79	51	28	52	27	60	19
Å landsbygden utackord....	112	63	31	39	55	72	22
Summa	191	114	59	91	82	132	41
Icke inspekterade	18						

Utackorderingsavgifterna utgå i regel med högst 25: — kr. i månaden.

Arbetsåläggelse enligt 72 § i lagen om samhällets barnavård har meddelats 11 personer, varav i 2 fall åläggelsen lett till inställelse i arbetet. De övriga ha erhållit uppskov med inställelsen, huvudsakligen enär de börjat iakttaga sin försörjningsplikt.

Tabell över inlagor i barnavårdsmål samt annan skriftväxling.

	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
Anmaningsskrivelser.....	21	31	26	43	52	22	45	38	52	35
Svar å anmaningsskrivelser	10	22	21	39	27	36	26	41	17	38
Ansökningar hos Länsstyrelsen	14	12	18	28	31	13	25	25	31	25
Påminnelser hos Länsstyrelsen	49	63	72	84	93	97	75	81	92	94
Förklaringar hos Länsstyrelsen	8	7	19	49	41	34	41	54	22	61
Andra skrivelser	390	354	409	527	531	529	599	670	680	637
Summa	492	489	565	770	775	731	811	909	894	890

I 6 mål ha besvär anförts hos Kungl. Kammarrätten.

Tabell, utvisande kostnaden för barnavården åren 1927—1936 och dess fördelning på mantalsskriven innevånare och bevillningskrona.

År	Kostnad		Antal invånare	Antal bevilln. kronor	Nettokostnaden fördelad på	
	Brutto	Netto			invånare	bev. kr.
1927.....	85,070: —	68,453: —	29,051	281,858: —	2: 34	0: 24
1928.....	81,543: —	67,892: —	29,180	294,721: —	2: 33	0: 23
1929.....	87,804: —	73,113: —	29,892	324,948: —	2: 45	0: 22
1930.....	92,072: —	69,399: —	30,320	362,516: —	2: 29	0: 19
1931.....	99,066: —	73,900: —	30,525	375,128: —	2: 42	0: 20
1932.....	99,930: —	77,097: —	30,627	356,952: —	2: 52	0: 22
1933.....	96,081: —	69,034: —	30,842	348,096: —	2: 24	0: 20
1934	94,255: —	67,485: —	31,794	320,206: —	2: 12	0: 21
1935.....	97,032: —	65,649: —	32,616	379,313: —	2: 01	0: 19
1936.....	97,132: —	66,897: —	33,879	450,777: —	1: 90	0: 15

N:o 97.
Barnavårds-nämndens årsberättelse för 1936.

Barnhemmet Sommarro 8.

Å Barnhemmet ha följande antal barn intagits och utskrivits m. m.:

Kvarvarande från år 1935	14	
Intagna under året	19	33
Utskrivna under året	23	
Kvarvarande till år 1937	10	33

Av de intagna barnen voro 13 gossar och 6 flickor.

Hälsotillståndet vid hemmet har varit gott.

Årskostnaden för barnhemmet utgör 13,892: — kr., vilken summa fördelad på 5,900 underhållsdagar utgör 2: 35 kr. pr dag och barn.

Vid hemmet äro anställda en föreståndarinna och två biträden.

Västerås i april 1937.

/Axel Norén.

Avd. II.

Verksamheten på grund av lagen om barn utom äktenskap.

Antal barnavårdsmän:

I likhet med föregående år ha samtliga förordnanden varit uppdelade på två fast anställda barnavårdsmän, föreståndaren för byrån och en kvinnlig barnavårdsman.

Antal barnavårdsmannaförordnanden:

Kvarstående från föregående år		493
Under året utfärdade		92
Därav inflyttade från annan kommun	28	
och inom kommunen skrivna	64	
	Summa	585

Under året upphörda förordnanden:

På grund av:

Barnet fyllt 16, resp. 18 år	50	
Barnets död	4	
Adoption av barnet	8	
Föräldrarnas giftermål med varandra	24	
Överflyttning till annan kommun	32	
Annan orsak	1	119
Kvarvarande vid årets slut		466

Fastställande av faderskap:

Antal fall där faderskapet erkänts frivilligt	55
Antal fall där faderskapet fastställts genom dom	1
Antal fall där rättegång om faderskapet pågår	3
Antal frikännande dom i foderskapsmål	2
Antal för vilka faderskapet ej kunnat fastställas	3
För de inflyttade barnen var faderskapet fastställt för	25
och kan ej fastställas för	3
Summa	92

Mot barnens föräldrar vidtagna åtgärder:

Beslut om arbetsföreläggelse		12
Därav inställda å Arbetshem	3	
Ej anträffad med delgivning	1	
Ej anträffad med handräckning	1	
Delgiven men handräckning ej begärd under året	1	
Uppskov med inställelsen på grund av uppgörelse	6	

Underhållsbidrag:

I underhållsbidrag har under året till byråns kassa inbetalats kronor 56,139: 98 och utbetalts samma summa, därav till nämndens och fattigvårdsstyrelsens kassa kronor 11,765: 36. Underhållsbidraget har under året av den försörjningspliktige erlagts direkt till moder och barn i 117 fall med en avtalssumma av tillsammans kronor 37,060: —.

Granskningen av de av barnavårdsmännen förda anteckningar och räkenskaper ha i likhet med föregående år, enligt nämndens förordnande, verkställts av nämndens ombudsman, sysslomän Axel Norén och föreståndare Carl E. Scott.

N:o 97.
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1936.

Tabell, utvisande hos vem barnen vårdades vid utgången av år 1936.

Av årsklass	Hos modern	Hos fadern	Hos båda föräldrarna	Andra anhöriga	Icke anhöriga	Skyddshem	Barnhem	Kron. sj.-anst.	Summa
1920	2	—	—	2	2	—	—	—	6
1921	17	1	1	4	1	—	1	—	25
1922	8	—	2	10	3	—	—	—	23
1923	12	—	3	3	4	—	—	—	22
1924	6	1	1	5	1	1	1	2	18
1925	9	1	1	8	3	—	3	—	25
1926	9	—	2	4	2	—	1	—	18
1927	10	—	1	—	9	—	—	—	20
1928	11	—	5	3	4	—	1	1	25
1929	15	—	2	4	3	—	—	—	24
1930	14	—	3	5	2	—	—	—	24
1931	17	1	2	3	4	—	1	—	28
1932	24	—	1	6	6	—	1	1	39
1933	20	—	4	7	4	—	2	1	38
1934	13	1	8	4	3	—	2	—	31
1935	11	2	8	5	5	—	—	—	31
1936	37	1	15	3	7	—	4	—	67
Summa	235	8	59	76	63	1	17	5	464

Dessutom var barnavårdsman förordnad för två barn, som väntades först under år 1937.

De utomäktenskapliga födelserna inom Västerås utgjorde under året 15,17 % av samtliga födelser, utgörande en ökning jämfört med föregående år med 0,57 %.

Tabell, utvisande antal nya barnavårdsmannaförordnanden pr år samt den utomäktenskapliga procenten av under året inom kommunen födda barn.

År	Förordnanden för		Summa förordnanden	Procent av inom kommunen födda
	inom kommunen födda	från annan kommun inflyttade		
1931	70	29	99	19,07
1932	60	32	92	17
1933	58	30	88	14,92
1934	53	15	68	15,96
1935	47	19	66	14,6
1936	64	28	92	15,17

Västerås i januari 1937.

CARL E. SCOTT,
föreståndare.

N:o 97.
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1936.

Avd. III.

Barnavårdscentralen.

Nyinskrivna under år 1936	183	
Från föregående år kvarvarande	153	
Alltså under året inskrivna barn		336

Av de under centralens uppsikt stående barnen voro:

Barn födda inom äktenskap	304	
Barn födda utom äktenskap	32	336

Av dessa voro 17 fosterbarn.

Under året ha 162 barn utskrivits ur centralen:

Enär barnet uppnått en ålder av ett år	145	
Enär barnet flyttat från staden	8	
Enär barnet intagits å sjukhus	2	
Enär barnet avlidit	3	
Utskrivna på grund av föräldrarnas önskan	4	162

Uppfödning:

Enbart bröstet	72		
Blandad uppfödning	63		
Konstgjord uppfödning	27	162	
Till år 1937 kvarstå		174	336

Sjukdomar:

Kikhosta	8
Mässling	12
Röda hund	1
Vattkoppor	1

Läkaren har under året haft 49 mottagningar, varvid sammanlagt 505 undersökningar å barn utförts.

Medeltal besök per mottagning: 10,3.

Sköterskan har avlagt 2,653 besök i hemmen.

Avgift, 5 kronor i kvartalet eller 2 kronor i månaden, har erlagts till ett sammanlagt belopp av 759 kronor.

Dödsorsaker: 1 fall av Ileus,
2 fall av Meningo-encephalitis acuta (av osäker orsak).

Västerås i februari 1937.

J. LUNDBLAD,
leg. läkare.

N:o 97.
Barnavårds-nämndens årsberättelse för 1936.

Avd. IV.

Fosterbarn under barnavårdsnämndens tillsyn.

Under barnavårdsnämndens tillsyn ha under år 1936 stått 136 barn enligt bestämmelserna i § 49 mom. I i lagen om samhällets barnavård. Av dessa ha 44 varit födda inom äktenskap samt 92 utom äktenskap.

Barnen under ett års ålder inskrivas i Barnavårdscentralen och stå under barnavårssysters tillsyn. De kvarstå till fyllda 2 år. Dessa ha till antalet varit 13.

Antal barn vid årets början	94
Därav i fosterhem	85
Därav på barnhem	9
Under året tillkomna	42
Därav i fosterhem	30
Därav på barnhem	12
Under året avgångna	41
Därav enär barnet flyttat från staden	6
Därav enär barnet intagits å anstalt	2
Därav enär barnet omhändertagits av föräldrarna	2
Därav enär barnet omhändertagits av fadern	3
Därav enär barnet omhändertagits av modern	14
Därav enär barnet omhändertagits för samhällsvård	3
Därav enär barnet fyllt 16 år	8
Därav enär barnet adopterats	2
Därav enär ingen ersättning vidare utgår	1
Antal barn vid året slut	95
Därav i fosterhem	81
Därav på barnhem	14

Antal besök under året: 363.

Västerås den 31/3 1937.

Elsa Hultgren. *Svea Sandberg.*

Sammandrag av Barnavårdsnämndens räkenskaper för år 1936.

N:o 97.
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1936.

UTGIFTER:

Utackorderade barn:

Samhällsvård	24,133: 50	
Skyddsuppfostran i enskilda hem	4,154: 33	
Skyddsuppfostran å skyddshem	11,654: 82	39,942: 65

Anstalts- och sjukvård:

Lasarettsvård	70: 50	
Sinnesslövård	1,841: 98	
Annan anstaltsvård	6,359: 04	
Poliklinisk vård	781: 76	9,053: 28

Återbetalning till främmande barnavårdsnämnder	12,839: 31

Löner och arvoden:

Löner och arvoden för personalen för baranvårdsbyrån	12,513: —

Barnavårdscentralen:

Lön för barnavårdssystern och arvode för läkaren	3,893: —

Pension:

Pension för föreståndarinnan för barnhemmet	1,344: —
Diverse utgifter	2,895: 25
Avgifter till Västm. läns Fattigvårds- och Barnavårdsförbund	160: 35
Årsavgift till Sv. Fattigvårds- och Barnavårdsförbundet	65: 45
Utgifter för barnavårdscentralen	534: 07

Barnhemmet Sommarro 8:

Hushållet	4,142: 08	
Löner och arvoden	2,866: 50	
Beklädnad	1,752: 68	
Bränsle, lyse och vatten	1,143: 74	
Hyra	2,500: —	
Diverse utgifter	1,487: 45	13,892: 45
	Summa Kronor	97,132: 81

N:o 97.
Barnavårds-nämndens årsberättelse för 1936.

INKOMSTER:

Ersättning av Landstinget	11,613: —
Ersättning av Staten	1,276: 67
Återbetalning av enskilda	10,291: 41
Ersättning för återbet, samhällsvård till främmande	2,236: 50
Barnhemmet:	
Återbetalning av statsverket och enskilda för vård å barnhemmet	4,059: 03
Barnavårdscentralen:	
Inkomst av avgifter	759: —
Västerås stads drätselkammare:	
Uttaxerade medel för barnavårdsnämnden	66,897: 17
Summa Kronor	97,132: 81

In fidem:

/Axel Norén.

Rätt utdraget, betygar:

Axel Norén.

Västerås 1937, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri.

N:o 98.

Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1936.

Utdrag av protokoll, fört vid fattigvårdsstyrelsens sammanträde den 27/4 1937.

§ 88.

Beslöt fattigvårdsstyrelsen att till stadsfullmäktige avgiva följande

Berättelse

över

Västerås stads fattigvård för 1936.

Fattigvårdsstyrelsen har under året avhållit 11 ordinarie sammanträden, varvid behandlats sammanlagt 876 protokollförda ärenden.

Vart och ett av de 11 distriktsråden, som avgöra understödsfrågor av mera permanent karaktär, hava under året haft 12 eller tillsammans 132 sammanträden. Enligt gällande reglemente har fattigvårdssysslomannen att avgöra s. k. tillfälliga understödsärenden, samt däröver månadsvis avgiva rapport till fattigvårdsstyrelsen.

Fattigvårdens förvaltningsutskott, som företrädesvis avgör frågor rörande ålderdomshemmet och i övrigt frågor av mera brådskande natur, har under året haft 11 sammanträden, varvid 106 protokollförda ärenden behandlats.

DEN YTTRE FATTIGVÅRDEN.

Antalet i sina hem eller eljest utom ålderdomshemmet understödda personer under året utgör 1.673, vilket är 4,97 % av stadens folkmängd, mot 5,5 % under år 1935. Bruttokostnaden för yttre fattigvården utgör 415.156: 87 kronor samt inkomsterna 103.358: 93 kronor, vadan det belopp som erfordrats av uttaxerade medel utgör 311.797: 94 kronor, som fördelad på bevillningskrona utgör 0: 69 kronor mot 0: 85 kr. under näst föregående år. Kostnaden för denna del av fattigvården har sålunda även detta år något nedgått såväl absolut som relativt.

N:o 98. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1936.*

Under året har Herr Oskar Blomkvist avlidit. Han har sedan år 1923 varit ledamot av fattigvårdsstyrelsen samt distriktschef i 10:de fattigvårdsdistriktet. Med honom har fattigvårdsstyrelsen förlorat en kunnig och samvetsgrann ledamot.

Flera yttranden hava avgivits i betydelsefulla sociala frågor, såsom bl. a. i frågor rörande dyrortsgraderade folkpensioner, bidrag åt barn till änkor och vissa invaliders samt åt föräldralösa barn ävensom rörande förslag om bidrag av statsmedel till primärkommunernas kostnader för fattig- och barnavård m. fl.

På grund av ökade livsmedelskostnader har fattigvårdsstyrelsen uti de bestämmelser, som tjäna till ledning för tilldelning av hemunderstöd, genom viss procentuell förhöjning av maximibeloppen berett möjlighet till någon förhöjning av understöden.

DEN SLUTNA FATTIGVÅRDEN.

Ålderdomshemmets behov av livsförnödenheter ha tillgodosetts genom kvartalsvis antagna anbud. Utspisningen har i huvudsak skett efter fastställd utspisningsstat.

Överbeläggning har förekommit så gott som konstant å ålderdomshemmets samtliga avdelningar. Det synes därför erforderligt, därest detta förhållande fortfar, att ytterligare utvidgning av hemmet äger rum.

Vaktmästarebostaden, som skadats genom översvämning från avloppsledningar, har måst undergå genomgripande reparationer. Likaså ha en hel del oundgängligen nödvändiga och omfattande kompletterings-, ändrings- och reparationsarbeten företagits av värme- och ångcentralen. Dessutom har till de olika avdelningarna inom hemmet anlagts automatisk lokaltelefon med 19 apparater samt införts ljussignalanordningar och kontakter för dessa anordningar och radiolurar vid varje sängplats i sjukhuset. Å sjukhusvinden har inretts 2 st. personalrum, varjämte en del målningsarbeten utförts inom sjukhusbyggnaden.

Under året ha inalles 321 vårdtagare varit intagna, varav 130 intagits under året.

Regelbundna söndags- och veckogudstjänster ha hållits av hemmets pastor.

Extra förplägnad har förekommit vid högtider och en längre utflykt har företagits per buss. Vid skilda tillfällen ha såväl enskilda som korporationer anordnat musik- och sångunderhållning samt bekostat kaffefester o. dyl. för vårdtagarna.

Härutöver hänvisas till följande, huvudsakligen siffermässiga och i tabellform lämnade uppgifter.

Västerås i april 1937.

ERNST ENOCHSSON.

/Axel Norén.

Fattigvårdsstyrelsen.

N:o 98.
Fattigvårds-styrelsens årsberättelse för 1936.

Fattigvårdsstyrelsen har under år 1936 utgjorts av:

Kontorschef Einar Keijser, ordförande.

Komminister E. Enochsson, v. ordförande och distriktschef.

Ledamöter och distriktschefer: Exekutor H. Carlsson, Kontorist Gösta Sjöberg, Verkstadsarbetaren Gunnar Jacobsson, Kriminalöverkonstapel J. E. Weimer, Lärarinnan Greta Ringdahl, Lärarinnan Elsa Pettersson, Förman H. Svensson, Tjänsteman Hugo Lindgren, Verkstadsarbetaren Oskar Blomkvist och Kyrkoskrivare John Sjöblom.

Fattigvårdsstyrelsens befattningshavare.

Vid Fattigvårdsbyrån:

Axel Norén, syssloman, sekreterare och ombudsman sedan 1 jan. 1920.
Fröken Elin Isaksson, kontorsbiträde sedan 1 mars 1922.
Eric Johansson, tillsyningsman sedan 1 nov. 1930.
Karl Österberg, extra tillsyningsman sedan 1 maj 1933.
Fröken Anna-Lisa Larsson, kontorsbiträde, innehaft tjänsten sedan 1 april 1922, ordinarie sedan 1 jan. 1929.
Fröken Gurli Ahlström, extra skrivbiträde sedan 1 febr. 1929.

Vid Ålderdomshemmet:

Gustav Severin Pihl, föreståndare sedan 1 jan. 1924 (vik. sedan 1 april 1923).
Johan Viktor Eriksson, vaktmästare sedan 24 oktober 1921.
Henrik Forslund, maskinist sedan 1 mars 1920.
Olga Lundberg, husmoder sedan 4 jan. 1917.
Anna Forslund, sjuksköterska sedan 1 mars 1910.
Elin Ramkvist, sjuksköterska sedan 1 jan. 1922.
Vera Andersson, sjuksköterska tiden 15/8 1932—1/7 1936.
Helga Elisabet Hedberg, sjuksköterska sedan 1/7 1936.
Karin Nyberg, sjuksköterska tiden 1 nov. 1934—30 nov. 1936.
Estrid Eriksson, nattsköterska sedan 15/3 1935.
Anna Lundkvist, kokerska sedan 1/2 1935.
Ester Berggren, tvättföreståndarinna sedan 1 mars 1929.
Ruben Sandh, vårdare sedan 1 juli 1923.
Holger Larsson, eldare sedan 16 juni 1930.
14 köks-, tvätt- och sjukbiträden.

Predikant: komminister Manne Eriksson.

Läkare: Doktor Carl Idar, läkare vid Ålderdomshemmet och för norra stadsdelens understödstagare;

Doktor G. Andrén, läkare för södra och västra stadsdelen samt S:t Ilian och Lundby.

N:o 98.
Fattigvårds-styrelsens årsberättelse för 1936.

Tabell över inlagor i fattigvårdsmål:

A) Till främmande kommuner avlåtna anmaningar och svar å anmaningsskrivelser.

	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
Anmaningsskrivelser	172	131	106	136	132	143	166	200	221	150	199	147
Svar å anmaningsskrivelser	136	111	108	130	131	175	179	238	245	195	196	165
Summa	308	242	214	266	263	318	345	438	466	345	395	312

B) Till Konungens Befallningshavande i länet:

	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
Ansökningar	95	81	118	124	82	53	68	51	31	45	40	51	71	84	71
Påminnelser	253	264	263	304	302	146	127	105	45	111	86	92	97	129	159
Förklaringar	198	211	209	261	256	83	67	110	94	72	111	161	146	141	81
Summa	546	556	590	689	640	282	262	266	170	228	237	304	314	354	311
Mantalsskrivningsmål:															
Ansökningar	—	—	—	—	—	—	—	—	313	364	355	164	98	60	121
Påminnelser	—	—	—	—	—	—	—	—	190	283	234	102	62	29	87
Förklaringar	—	—	—	—	—	—	—	—	32	21	41	53	38	46	40
Summa	—	—	—	—	—	—	—	—	535	668	630	319	198	135	248

Dessutom har från Fattigvårdsstyrelsen under året utgått 2,507 skrivelser i olika fattigvårdsärenden.

Uppgift om antalet understödstagare

samt deras fördelning rörande ålder och kön m. m. enligt utdrag av Statistisk redogörelse till Statistiska Centralbyrån.

N:o 98.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1936.

Tablå över antalet understödstagare av olika slag, fördelade efter kön, ålder och civilstånd.

	Varaktigt understödda				Tillfälligt understödda		S:ma
	Kvarvarande fr. föreg. år		Nytillkomna under året				
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
Barn, direkt understödda — I äktenskap	1	1	—	1	7	3	13
Barn, direkt understödda — Utom „	—	—	—	—	1	1	2
Summa	1	1	—	1	8	4	15
Ogifta äldre personer ... — Utan tillhörande barn	117	142	18	20	59	55	411
Ogifta äldre personer ... — Med tillhörande barn	—	31	—	8	—	16	55
Summa	117	173	18	28	59	71	466
Tillhörande barn	23	25	5	4	7	10	74
Äkta makar, som gemensamt åtnjuta understöd... — Utan tillhörande barn	99	99	17	17	13	13	258
Äkta makar, som gemensamt åtnjuta understöd... — Med tillhörande barn	36	36	7	7	30	30	146
Summa	135	135	24	24	43	43	404
Tillhörande barn	43	47	13	11	43	48	205
Äkta makar, av vilka endera eller båda var för sig åtnjuta understöd ..... — Utan tillhörande barn	20	15	5	9	20	28	97
Äkta makar, av vilka endera eller båda var för sig åtnjuta understöd ..... — Med tillhörande barn	—	8	—	2	—	12	22
Summa	20	23	5	11	20	40	119
Tillhörande barn	6	13	2	3	8	11	43
Änklingar, änkor o. frånskilda ..... — Utan tillhörande barn	88	237	7	14	15	23	384
Änklingar, änkor o. frånskilda ..... — Med tillhörande barn	1	63	—	3	3	8	78
Summa	89	300	7	17	18	31	462
Tillhörande barn	57	49	3	2	5	8	124
Summa direkta understödstagare	362	632	54	81	148	189	1466
„ tillhörande barn	129	134	23	20	63	77	446
Samtliga understödstagare	491	766	77	101	211	266	1912
Därav tillhörande annat fattigvårdssamh.	68	130	16	18	63	72	367

N:o 98.
Fattigvårds-styrelsens årsberättelse för 1936.

Direkta understödstagare, varaktigt understödda:

	M.	Kv.
Under året avlidna	25	34
Under året på annat sätt avgångna	61	84
Till nästa år kvarvarande	330	595
Summa	416	713

Tablå över understödets beskaffenhet.

	Intagna på					Utackorderade	Understödda i hemmet	På annat sätt understödda	Summa
	Fattigv.-anstalt	Arb.-hem	Anst. för sinnessjuka	Anst. för kron. sjuka	Annan sjukv.-anstalt				
Varaktigt understödda:									
Barn, direkt understödda:									
i äktenskap	—	—	3	—	—	—	—	—	—
utom äktenskap	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vuxna män:									
Ogifta	49	—	41	8	3	1	36	—	138
Gifta	22	1	8	6	13	—	150	1	201
Änkl. eller frånskilda	40	—	2	13	4	—	38	—	97
Vuxna kvinnor:									
Ogifta	44	—	37	11	12	—	106	1	211
Gifta	12	—	8	2	12	—	171	—	205
Änkor eller frånskilda	30	—	9	12	10	—	278	—	339
Tillhörande barn	2	—	—	—	4	—	298	3	307
Summa varaktigt understödda	199	1	108	52	58	1	1077	5	1501
Tillfälligt understödda:									
Barn, direkt understödda	—	—	—	—	9	—	1	2	12
Vuxna personer	37	—	10	5	113	—	158	39	362
Tillhörande barn	2	—	—	—	10	—	127	3	142
Summa tillfälligt understödda	39	—	10	5	132	—	286	44	516
Samtliga understödstagare	238	1	118	57	190	1	1363	49	2017

Tablå över orsaker till understödsbehovet:

N:o 98.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1936.

	Sjukdom	Otillräckl. arbetsförmåga	Arbetslöshet	Dryckenskap	Lättja och liknöjdhet	Talrik familj	Försörjn.-pliktiges död	Försörjn.-pliktiges avvik.	Andra orsaker	S:ma underst.-tagare
Nytillkomna, varaktigt understödda:										
Barn, direkt understödda:										
i äktenskap	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
utom äktenskap	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vuxna män:										
Ogifta	17	1	—	—	—	—	—	—	—	18
Gifta	24	4	1	—	—	—	—	—	—	29
Änkl. eller frånskilda	6	1	—	—	—	—	—	—	—	7
Vuxna kvinnor:										
Ogifta	20	4	1	—	1	—	1	1	—	28
Gifta	28	4	1	—	—	—	—	2	—	35
Änkor eller frånskilda	9	4	—	—	—	—	2	1	1	17
Summa	105	18	3	—	1	—	3	4	1	135
Tillfälligt understödda:										
Barn, direkt understödda	10	—	—	—	—	2	—	—	—	12
Vuxna män	123	—	12	—	—	2	—	—	3	140
Vuxna kvinnor	159	4	12	2	1	2	1	2	2	185
Summa	292	4	24	2	1	6	1	2	5	337

N:o 98.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1936.

Tablå över personer, som under redogörelseåret erhållit kommunalt pensionstillskott och sjukvårdsbidrag.

Antalet understödstagare av olika slag, fördelade efter kön, ålder och civilstånd.

	Varaktigt understödda				S:ma
	Kvarvarande fr. föreg. år		Nytillkomna under året		
	m.	kv.	m.	kv.	
Ogifta äldre personer	3	3	2	2	10
Äkta makar, som gemensamt åtnjuta understöd	4	4	—	—	8
Äkta makar, av vilka endera eller båda var för sig åtnjuta understöd	—	—	—	—	—
Änklingar änkor och frånskilda	3	12	—	—	15
Samtliga understödstagare	10	19	2	2	33
Därav personer, som erhållit:					
Kommunalt pensionstillskott	8	19	1	—	28
„ tillskott till blindhetsersättning	—	—	—	—	—
„ sjukvårdsbidrag	2	—	1	2	5

Direkta understödstagare, varaktigt understödda:

	m.	kv.
Under året avlidna	—	1
Under året på annat sätt avgångna	3	4
Till nästa år kvarvarande	9	16
Summa	12	21

Tablå över understödets beskaffenhet:

		Understödda i hemmet	Summa
Varaktigt understödda:			
Vuxna män:	ogifta	5	5
	gifta	4	4
	änkl. eller frånskilda	3	3
Vuxna kvinnor:	ogifta	5	5
	gifta	4	4
	änkor eller frånskilda	12	12
	Summa varaktigt understödda	33	33

Tablå över orsaker till understödsbehovet:

N:o 98.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1936.

		Otillräcklig arbetsförmåga	Summa understödstagare
Nytillkomna, varaktigt understödda:			
Vuxna män:	ogifta	2	2
	gifta	—	—
	änkl. eller frånskilda	—	—
Vuxna kvinnor:	ogifta	2	2
	gifta	—	—
	änkor eller frånskilda	—	—
	Summa	4	4

Tablå över understödstagarnas procenttal av Västerås stads folkmängd.

	Yttre fattigvården	Inre fattigvården	Hela fattigvården
År 1915		—	6,31 %
År 1916	—	—	5,45 %
År 1917	—	—	5,95 %
År 1918	—	—	5,91 %
År 1919	—	—	5,76 %
År 1920	—	—	5,59 %
År 1921	—	—	6,96 %
År 1922	—	—	9,91 %
År 1923	—	—	10 %
År 1924	—	—	10,05 %
År 1925	8,42 %	0,86 %	9,28 %
År 1926	7,12 %	0,89 %	8,01 %
År 1927	6,66 %	1,35 %	8,01 %
År 1928	6,82 %	1,2 %	8,02 %
År 1929	6,16 %	1,27 %	7,43 %
År 1930	5,79 %	1,04 %	6,83 %
År 1931	5,83 %	1,18 %	7,01 %
År 1932	6,7 %	1,3 %	8, %
År 1933	7,1 %	0,94 %	8,04 %
År 1934	5,77 %	1 %	6,77 %
År 1935	5,5 %	0,98 %	6,48 %
År 1936	4,97 %	0,70 %	5,67 %

Under året har i 15 fall försörjningspliktig ålagts arbete enligt 71 § fattigvårdslagen, vilket åläggande i 5 fall lett till inställande i arbete.

N:o 98.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1936.

Vård har under året lämnats:

	Antal personer											
	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
Å lasarett och därmed likställda vårdanstalter	207	172	145	235	174	181	211	216	274	189	132	118
Å Sanatorium	46	37	31	25	31	14	20	30	28	23	15	17
Å Sinnesslöanstalter	23	8	11	13	14	15	16	19	19	20	19	21
Å Hospital	39	41	52	46	48	43	73	79	91	93	91	99
Å Epileptikerhem	1	3	3	3	3	4	4	2	2	4	6	6
Å Eugeniahemmet	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Å Västm. läns sjukhem	—	—	—	—	—	—	—	22	35	41	34	32
Å kuranstalter	—	—	—	—	—	—	—	49	51	57	40	40
Å andra vårdanstalter	15	10	18	26	34	19	25	20	29	28	25	22
Summa	332	271	260	348	294	276	349	437	529	455	362	355

Ordinarie understöd i kontanter och in natura under åren 1934, 1935 och 1936, fördelat distriktsvis.

Distrikt n:o	År 1934			År 1935			År 1936		
	Understödskostnad pr distriktsvis under året	Understödskostnad pr hushåll	Understödskostnad pr person	Understödskostnad pr distriktsvis under året	Understödskostnad pr hushåll	Understödskostnad pr person	Understödskostnad pr distriktsvis under året	Understödskostnad pr hushåll	Understödskostnad pr person
N:r 1	11,688: 25	403: 04	307: 59	11,741: 30	404: 87	308: 98	11,636: 45	387: 88	298: 37
„ 2	12,486: 41	378: 38	356: 75	11,858: 71	348: 78	320: 50	11,943: 98	351: 29	306: 26
„ 3	15,524: —	470: 42	337: 48	12,143: 15	433: 68	328: 19	10,779: 35	414: 59	336: 85
„ 4	19,470: 35	499: 24	360: 56	14,236: 70	474: 56	347: 23	12,597: 98	466: 59	340: 49
„ 5	9,862: 03	365: 26	290: 06	7,736: 05	336: 35	266: 76	6,300: 76	350: 04	300: 04
„ 6	12,513: 56	417: 12	347: 60	11,023: 71	423: 99	344: 49	9,578: 39	456: 11	383: 14
„ 7	7,958: 24	378: 96	331: 59	6,909: 20	345: 46	300. 40	6,773: 54	376: 31	238: 68
„ 8	14,556: 68	454: 90	355: 04	14,291: 59	446: 62	340: 27	13,325: 38	459: 50	380: 73
„ 9	7,836: 60	489: 79	330: 98	8,320: 90	489: 46	297: 17	8,015: 05	471: 47	348: 48
„ 10	8,051: 90	322: 08	268: 40	8,410: 55	300: 38	247: 36	7,135: 15	297: 30	246: 04
„ 11	14,164: 55	524: 61	337: 25	13,132: 60	486: 39	320. 30	12,181: 10	529: 61	338: 36
Genomsnittskostnad	12,192: 05	427: 62	329: 36	10,891: 33	408: 23	311: 06	10,024: 28	414: 61	319: 77

N:o 98.
Fattigvårds-styrelsens årsberättelse för 1936.

Sammandrag av utgifterna för den ytttre fattigvården under åren 1915—1936.

År	Bruttoutgifter Kronor	Inkomster Kronor	Nettoutgifter Kronor	Utgifterna fördelade	
				pr invånare	bev. kr.
1915	104,901: 02	1,566: 37	103,334: 65	4: 70	0: 79
1916	111,985: 28	3,208: 34	108,766: 94	4: 68	0: 71
1917	152,733: 40	9,332: 61	143,400: 79	5: 88	0: 73
1918	237,125: 09	3,317: 56	233,807: 53	9: 20	0: 62
1919	322,480: 29	7,716: 32	315,764: 68	11: 05	0: 75
1920	372,198: 11	8,610: 23	363,587: 88	11: 90	0: 64
1921	411,528: 47	2,249: 99	409,278: 58	13: 35	0: 90
1922	430,977: 09	4,417: 27	426,559: 82	14: 06	1: 45
1923	520,382: 68	32,652: 24	487,730: 44	16: 24	2: 14
1924	487,185: 15	47,893: 19	439,291: 96	14: 68	1: 97
1925	496,233: 03	51,839: 11	444,393: 92	15: 08	1: 81
1926	467,713: 36	47,466: 69	420,246: 67	14: 47	1: 68
1927	468,828: 98	56,888: 52	411,940: 46	14: 15	1: 46
1928	438,237: 89	54,050: 80	384,187: 09	13: 17	1: 30
1929	429,168: 60	54,217: 97	374,950: 63	12: 51	1: 15
1930	420,774: 47	70,358: 66	350,415: 81	11: 53	0: 97
1931	440,965: 12	76,117: 44	364,847: 68	11: 95	0: 97
1932	469,939: 64	83,850: 59	386,089: 05	12: 49	1: 08
1933	482,333: 06	87,494: 86	394,838: 20	12: 64	1: 13
1934	435,625: 40	109,641: 73	325,983: 67	10: 25	1: 02
1935	420,642: 59	99,405: 80	321,236: 79	9: 85	0: 85
1936	415,156: 87	103,358: 93	311,797: 94	9: 20	0: 69

Ålderdomshemmet Karlslund.

De intagna pensionärernas antal under år 1936:

Kvarvarande sedan år 1935	191	
Under året intagna	130	321
Under året avgångna genom döden	44	
Under året avgångna genom utskrivning	83	127
Vid årets slut kvarvarande		194

därav 107 män, 85 kvinnor och 2 barn.

Av under året intagna personer tillhöra 14 män och 14 kvinnor främmande fattigvårdssamhälle.

N:o 98. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1936.*

De å hemmet intagna pensionärerna voro till ålder och civilstånd:

	Män			Kvinnor			Summa
	Ogifta	Gifta	Änkl.	Ogifta	Gifta	Änkor	
Barn under 16 år	2	—	—	4	—	—	6
Pensionärer mellan 16—20 år	—	—	—	7	—	—	7
„ 20—30 „	13	—	—	9	—	—	22
„ 30—40 „	13	5	—	6	8	—	32
„ 40—50 „	7	6	1	8	4	2	28
„ 50—60 „	12	3	2	8	4	1	30
„ 60—70 „	15	6	16	8	3	5	53
„ 70—80 „	15	6	23	12	6	20	82
„ 80—90 „	5	3	19	6	7	19	59
„ över 90 år	—	—	—	—	—	2	2
Summa	82	29	61	68	32	49	321

Dessa 321 pensionärer hava åtnjutit vård under sammanlagt 69,746 underhållsdagar, varå 28,194 belöpa sig å 101 män och 102 kvinnor, som vårdats å hemmets sjukavdelningar.

Den äldsta av under året vårdade män var änklingen Gottfrid Almgren, född år 1848 och bland kvinnor änkan Anna Katarina Lindbom, född år 1838.

Med avseende å hälsotillstånd och arbetsförmåga.

N:o 98.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1936.

	Män	Kvinnor	Summa
Icke arbetsföra:			
Sinnessjuka och sinnesslöa	13	11	24
Blinda och litet seende	2	3	5
Lama och ofärdiga	10	4	14
Ständigt sängliggande	46	51	97
Lungsjuka	19	20	39
Ålderstigna och sjukliga	49	31	80
Minderåriga barn	2	4	6
Mindre arbetsföra:			
Sinnessjuka och sinnesslöa	12	13	25
Arbetsföra	19	12	31
Summa	172	149	321

Pensionärernas sysselsättning har bestått i:

dels arbeten för hemmets behov, såsom vävnad, sömnad, stickning, tvätt och skurning, skomakeri, plåtslageri, smiden, snickeri, måleri, hönsskötsel och div. trädgårdsarbeten m. m.

dels arbeten för andra personer, såsom fjäderspritning, mangling, vedsågning, div. arbeten i tvättinrättningen m. m.

I tvättinrättningen har under året avverkats 67,382 kg., därav privat tvätt 33,710 kg.

N:o 98.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1936.

Tablå över leveranspris å de för fattigvårdens behov inköpta större artiklarna åren 1926—1936.

	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Rågmjöl	19: 63	22: —	28: —	22: 75	18: 50	18: 12	17: 75	17: 50	17: 25	18: 75	18: 25
Rågsikt	29: 50	36: —	35: 50	32: —	27: —	26: 25	26: 50	25: 50	24: 50	25: 75	25: —
Vetemjöl	41: 50	41: —	36: —	36: —	32: 25	32: 63	30: 35	29: 25	26: 50	30: 75	33: 75
Korngryn	23: —	23: 25	31: 25	25: 75	19: 25	18: 25	19: 38	18: 25	19: 88	21: —	21: 50
Ärter	25: 75	34: 75	37: 50	34: 50	22: 12	19: 50	20: 50	23: 38	29: 38	35: 88	28: —
Fläsk	176: 73	136: 62	158: —	163: 85	230: 25	99: —	89: 88	89: 13	79: 75	112: 75	134: 75
Sill	31: 88	28: 50	25: 50	28: 25	37: 50	30: 50	19: 94	20: 38	28: —	31: 88	48: 50
Havregryn	32: —	31: 75	35: —	32: 50	27: 25	22: 50	26: 50	21: —	24: —	26: 63	26: —
Risgryn	52: —	49: 50	48: 60	47: 25	45: 75	40: 50	38: 83	30: 63	28: 46	30: 50	36: —
Kaffe	269: 50	240: —	272: 50	293: 75	232: 50	180: —	237: 50	217: 50	198: 12	205: —	193: 75
Socker	55: —	59: 63	51: 75	43: 50	36: —	31: —	35: 38	35: 94	36: —	36: —	36: 75
Bruna bönor	35: 25	32: 50	62: 50	64: 50	45: 50	28: —	30: 75	29: 75	35: —	46: 25	44: —
Margarin	128: 63	119: —	107: 75	94: 25	86: 87	74: 75	72: 50	72: 63	88: 87	96: 13	91: 75
Farrin	48: 50	51: 75	44: 25	36: 25	28: 25	22: 75	30: 50	28: 75	27: 75	27: 33	29: —

Sammandrag av ålderdomshemmets ekonomi under åren 1915—1936.

År	Understödstagare			Bruttokostnader för år	Inkomster	Nettokostnad för år	Underhållskostnad	
	Antal	Antal underhållsdagar	Medeltal pr dag				Understödstagare pr år	För understagare pr dag
				Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1915	161	31,389	86	26,762: 84	1,352: 10	25,410: 74	293: 47	0: 80
1916	141	30,719	84	30,658: 13	1,324: 90	29,232: 23	349: 09	0: 95
1917	136	32,694	90	34,359: 73	1,276: 19	32,083: 54	367: 59	1: —
1918	156	35,110	96	67,992: 64	1,235: 47	66,757: 17	695: 18	1: 90
1919	188	32,418	89	83,665: 77	6,383: 28	77,282: 49	868: 33	2: 38
1920	199	31,064	84	124,518: 71	11,331: 19	113,187: 19	1,347: 47	3: 61
1921	181	32,900	91	99,487: 23	21,072: 25	78,414: 98	861: 70	2: 37
1922	283	43,611	121	138,538: 12	35,862: 10	102,671: 02	1,144: 91	3: 15
1923	325	48,057	132	116,186: 03	49,707: 53	66,478: 51	880: 19	2: 42
1924	366	53,244	145	133,855: 90	102,239: 43	31,616: 47	923: 14	2: 51
1925	384	59,957	164	137,817: 26	97,325: 55	40,491: 71	880: 59	2: 42
1926	371	58,035	159	125,389: 15	102,709: 27	22,679: 88	788 61	2: 16
1927	393	63,931	162	180,076: 68	111,071: 71	69,004: 97	1,111: 58	3: 04
1928	357	62,585	172	218,662: 06	117,986: 45	100,675: 61	1,270: 20	3: 48
1929	382	59,484	163	240,831: 56	118,279: 94	122,551: 62	1,285: 55	4: 07
1930	362	64,404	176	274,890: 20	135,840: 42	139,049: 78	1,558: 55	4: 27
1931	363	67,990	187	243,765: 96	126,751: 55	117,014: 41	1,310: 35	3: 59
1932	366	68,161	186	237,069: 99	132,606: 16	104,463: 83	1,273: 68	3: 48
1933	347	66,137	181	245,341: 97	139,736: 35	105,605: 62	1,354: 15	3: 71
1934	372	65,360	179	248,889: 62	125,619: 34	123,270: 28	1,390: 65	3: 81
1935	367	62,935	172	251,958: 68	124,197: 60	127,761: 08	1,460: —	4: —
1936	321	69,746	191	280,894: 30	130,720: 61	150,173: 69	1,470: 95	4: 03

I dessa kostnader ha fr. o. m. år 1928 medräknats amorteringar och räntor å byggnadslån.

N:o 98.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1936.

Tabell, utvisande sammanlagda kostnaden av såväl inre som yttre fattigvården åren 1915—1936.

År	Bruttokostnad		Summa Kronor	Nettokostnad		Summa Kronor
	Inre fattigvården Kronor	Yttre fattigvården Kronor		Inre fattigvården Kronor	Yttre fattigvården Kronor	
1915.....	27,762: 84	104,901: 02	131,663: 86	25,410: 74	102,977: —	128,388: 10
1916.....	30,658: 13	111,985: 28	142,643: 11	29,323: 23	106,863: 50	136,186: 73
1917.....	34,359: 73	152,733: 40	187,093: 13	33,082: 54	143,400: 71	186,484: 25
1918.....	67,992: 64	237,125: 09	305,117: 73	66,757: 17	233,817: 17	300,574: 70
1919.....	83,665: 77	322,480: 29	406,146: 06	77,282: 49	314,763: 97	392,046: 46
1920.....	124,518: 97	372,198: 11	496,717: 08	113,187: 78	363,587: 88	476,775: 66
1921.....	99,487: 23	411,528: 47	511,015: 70	78,414: 98	409,278 58	487,693: 56
1922.....	138,533: 12	430,977: 09	569,510: 21	102,671: 02	326,559: 82	529,230: 84
1923.....	116,186: 03	520,382: 68	636,568 71	66,478: 51	487,730: 44	554,208: 95
1924.....	133,855: 90	528,358: 25	662,214: 15	31,616: 47	480,465: 06	512,081: 55
1925.....	183,139: 51	496,233: 03	679,372: 54	85,813: 96	444,393: 92	530,207: 88
1926.....	170,747: 67	467,713: 36	638,461: 03	68,038: 40	420,246: 67	488,285: 07
1927.....	180,076: 68	468,828: 98	648,905: 66	69,004: 97	411,940: 46	480,945: 43
1928.....	218,662: 06	438,237: 89	656,899: 95	100,675: 61	384,187: 09	484,862: 70
1929.....	240,831: 56	429,168: 60	670,000: 16	122,551: 62	374,950: 63	497,502: 25
1930.....	274,890: 20	420,774: 47	695,664: 67	139,049: 78	350,415: 81	489,465: 59
1931.....	243,765: 96	440,965: 12	684,731: 08	117,014: 41	364,847: 68	481,862: 09
1932.....	237,069: 99	469,939: 64	707,009: 63	104,463: 83	386,089: 05	490,552: 88
1933.....	245,341: 97	482,333: 06	727,675: 03	105,605: 62	394,838: 20	500,443: 82
1934.....	248,889: 62	435,625: 40	684,515: 02	123,270: 28	325,983: 67	449,253: 95
1935.....	251,958: 68	420,642: 59	672,601: 27	127,761: 08	321,236: 79	448,997: 87
1936.....	280,894: 30	415,156: 87	696,051: 17	150,173: 69	311,797: 94	461,971: 63

N:o 98.
Fattigvårds-styrelsens årsberättelse för 1936.

Tabell, som utvisar hur hela kostnadssumman fördelas på invånare och bevillningskrona.

År	Brutto-kostnaden	Netto-kostnaden	Antal kyrkoskrivna invånare	Antal bevillnings-kronor	Kostnad fördelad på antal invånare	Kostnad fördelad på antal bevill-ningskronor
1915	131,663: 86	128,388: 10	21,941	129,804	5: 85	1: 01
1916	142,643: 11	136,186: 73	23,237	145,280	5: 86	1: 07
1917	187,093: 13	186,484: 25	24,403	197,761	7: 66	1: 08
1918	305,117: 73	300,574: 70	25,408	379,490	11: 83	1: 26
1919	406,146: 06	392,046: 46	28,571	419,136	13: 71	1: 07
1920	496,717: 08	476,775: 66	30,633	565,794	15: 56	0: 84
1921	511,015: 70	487,693: 56	30,662	454,494	16: 66	1: 13
1922	569,510: 21	529,230: 84	30,377	294,147	18: 75	1: 94
1923	636,568: 71	554,208: 95	30,021	222,748	21: 20	2: 48
1924	662,214: 15	512,081: 55	29,920	222,740	17: 11	2: 29
1925	679,372: 54	530,207: 88	29,215	245,128	18: 15	2: 16
1926	638,461: 03	488,285: 07	29,058	277,758	16: 80	1: 76
1927	648,905: 66	480,945: 43	29,119	281,858	16· 52	1: 78
1928	656,899: 95	484,862: 70	29,578	294,721	16: 39	1: 64
1929	670,000: 16	497,502: 25	29,969	324,948	16: 60	1: 53
1930	695,664: 67	489,465: 59	30,394	362,516	16: 10	1: 35
1931	684,731: 08	481,862: 09	30,649	375,128	15: 72	1: 28
1932	707,009: 63	490,552: 88	30,914	356,952	15: 87	1: 37
1933	727,675: 03	500,443: 92	31,229	348,096	16: 02	1: 44
1934	684,515: 02	449,253: 95	31,794	320,206	14: 13	1: 40
1935	672,601: 27	448,997: 87	32,613	379,313	13: 77	1: 18
1936	696,051: 17	461,971: 63	33,879	450,777	13: 64	1: 02

Tablå över Fattigvårdsstyrelsens räkenskaper för år 1936.

N:o 98.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1936.

DEBET:

Tillgångar vid årets början:

Fastigheter	1,220,400: —	
Inventarier	80,000: —	
Utlånade fondmedel	168,994: 29	
Aktier i Byggnads A.-Bol. Mimer	2,000: —	
Fordringar av främm. kommuner o. staten	25,721: 11	
Fordringar av Landstinget	51,488: 14	
Fattigvårdens andel av innestående medel hos A.-Bol. Jordbrukarebanken	6,281: 96	
Innestående å postgiro	2,230: 15	
Konto för skillnad mellan debet och kredit	16,411: 33	
Kontant i kassan	15,634: 46	1,589,161: 44

Inkomster under året:

Yttre fattigvården:

Uttaxerade medel från Drätselkammaren		461,971: 63	
Ersättning av Landstinget enl. 40—42 §§ fattigvårdslagen	28,845: —		
Ersättning av statsmedel	11,973: 12		
Återbetalning av enskilda för utg. fattigvård	18,452: 65		
Inkomst av pensioner och sjukkassor	33,283: 88		
Diverse inkomster	5,075: 51		
Pensionärshemmet	5,728: 77	103,358: 93	

Ålderdomshemmet:

Vårdavgifter av främm. kommuner, enskilda, landstinget och staten	77,387: 60		
Diverse inkomster	53,333: 01	130,720: 61	696,051: 17

Värdeökningar under året:

Värdeökningar, som motsvaras av kapitalavbetalningar å andelar i stadens obligationslån och amorteringslån	38,265: 30
Transport	2,323,477: 91

N:o 98.
Fattigvårds-styrelsens årsberättelse för 1936.

		Transport	2,323,477: 91
	Skulder vid årets slut:		
	Fondmedel	170,133: 74	
	Obligationslån	797,233: 88	
	Restaureringslånet av år 1929	29,024: 98	
	Postgiro	83: 43	
	Av Drätselkammaren förskotterade medel	58,383: 52	1,054,859: 55
		Summa Kronor	3,378,337: 46

KREDIT:

Skulder vid årets början:		
Fondmedel	170,401: 63	
Obligationslån	824,312: 73	
Restaureringslånet av år 1929	40,211: 43	
Av Drätselkammaren förskotterade medel	76,660: 48	1,111,586: 27
Utgifter under året:		
Yttre fattigvården:		
Understödskostnader	205,554: 81	
Anstaltsvård	81,870: —	
Kommunalt bidrag u. k. f.	7,565: 08	
Andra fattigvårdskostnader	70,294: 91	
Diverse utgifter	8,651: 30	
Förebyggande fattigvård: Diakonissornas anslag	10,000: —	
Löner och arvoden	25,492: —	
Pensionärshemmet	5,728: 77	415,156: 87
Ålderdomshemmet:		
Hushållet	51,002: 40	
Bränsle, lyse och vatten	23,980: 51	
Renhållning	10,459: 55	
Beklädnad	4,118: 68	
Sjukvård	6,705: 51	
Underhåll och anskaffning av inventarier	6,137: 49	
Förbrukningsartiklar	899: 18	
Begravningskostnader	1,355: —	
Transport	104,658: 32	1,526,743: 14

Transport	104,658: 32	1,526,743: 14
Diverse omkostnader	5,773: 62	
Underhåll av fastigheten	32,594: 79	
Räntor och amorteringar	78,505: 05	
Underhåll av trädgård och planteringar	3,733: 63	
Löner och arvoden	39,478: 34	
Pensioner	2,413: 50	
Stall och hönshus	4,158: 50	
Tvättinrättningen	9,578: 55	280,894: 30

Värdeminskning under året:

Avskrivning av invent. å Ålderdomshemmet	5,000: —

Tillgångar vid årets slut:

Fastigheter	1,224,900: —	
Inventarier	75,000: —	
Utlånade fondmedel	169,322: 32	
Aktier i Byggn.-A.-Bol. Mimer	2,000: —	
Fordringar av främmande kommuner och staten	16,272: 40	
Fordringar av landstinget	62,460: 84	
Fattigvårdens andel av innestående medel hos A.-Bol. Jordbrukarbanken	6,189: 22	
Konto för skillnad mellan debet och kredit, fattigvårdsstyrelsens del	3,412: 89	
Kontant i kassan	4,000: —	
Socialregistret	2,142: 35	1,565,700: 02
Summa Kronor		3,378,337: 46

N:o 98.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1936.

Under fattigvårdens förvaltning stående fonder:

	Behållning vid årets början Kronor	Under året: Inkomster Kronor	Under året: Utgifter Kronor	Behållning den 31/12 1936 Kronor
Malmströmska fonden	10,080: —	300: —	378: —	10,002: —
Beate Louise Vougts fond	10,090: —	306: —	396: —	10,000: —
Anders Nordlövs fond	516: 44	12: 91	—	529: 35
P. Bilchiers fond	950: 92	23: 75	—	974: 67
Hedda Hoffmans fond	768: —	19: 30	12: 86	774: 44
Sofia Elisabeth Sjöbergs fond	4,796: 64	125: 93	100: —	4,822: 57
Anna Sjöbergs fond	306: 34	9: 19	—	315: 53
Alexander Mossbergs fond	568: 68	15: 47	10: —	574: 15
Ulrika Godenius fond	2,053: 50	58: 83	106: —	2,006: 33
Johanna Hallströms fond	2,514: 34	75: 35	62: 50	2,527: 19
Anna Helena Almströms fond	4,020: 50	120: 50	45: —	4,096: —
Regina Möllers fond	5,026: 66	150: 67	124: 50	5,052: 83
Ulrika Katarina Anderssons fond	500: —	14: 26	10: —	504: 26
C. G. Vretmans och hans hustrus fond	3,790: 13	247: 32	50: —	3,987: 45
Joh. Gust. Berglunds fond	118,833: 69	3,659: 96	4,036: 15	118,457: 50
Fanny Johanssons fond	5,100: 98	102: 96	203: 94	5,000: —
Johanna Mat. Janssons fond	472: 24	11: 80	—	484: 04
Summa Kronor	170,389: 06	5,254: 20	5,534: 95	170,108: 31

In fidem:

Axel Norén.

Rätt utdraget, betygar:

Axel Norén.

VÄSTERÅS 1937
VESTMANLANDS LÄNS TIDNINGS AKTIEBOLAGS TRYCKERI

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1937 Den 18 juni X

N:o 99.

Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1936.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och gasverksstyrelsen får härmed överlämna förvaltningsberättelse för år 1936.

Den livliga byggnadsverksamheten återspeglas i ökad omsättning vid verken. I flertalet fall hava såväl utgifter som inkomster ökat. Vinstresultatet har också för samtliga verk blivit bättre än som beräknades. Bland de utgifter, vilka ökat mest, är anskaffandet av nya mätare, som krävt rätt så betydande belopp utöver de beräknade. Högre utgifter för löner och pensioner äro till huvudsakligaste delen orsakade av tillkomsten av en befattning som biträdande ingeniör. Ökningen av diverse utgifter för verkens gemensamma förvaltning beror till mycket stor del på den utökade arbetsstyrka som krävts för de omfattande ledningsanläggningarna, över vilka förteckning lämnas i den tekniska delen av berättelsen. På grund av rådande låga ränteläge hava däremot utgiftsposterna för ränta och amortering understigit de beräknade.

Driften ökade ganska väsentligt vid samtliga verk. Några siffror i sammanfattad och avrundad form, som belysa denna ökning, kunna vara av intresse:

		1935	1936	Ökning	%
uppfordrat vatten	kbm.	2,232,000	2,498,000	266,000	17,8
tillverkad gas	kbm.	2,247,000	2,541,000	294,000	13,1
från Statens Kraftv. uttagen ström	kWt	7,568,000	8,348,000	780,000	10,3

Av sammanställningen över kostnaderna för ledningsanläggningar framgår, att vid årets slut funnos följande besparingar, nämligen å lånemedel kr. 5,551: 39 samt å medel, beviljade ur verkens amorteringsfond, kr. 44,392: 05.

Såsom framgår av den tekniska delen av berättelsen äro de ledningssträckor, som byggdes under redogörelseåret, av ganska betydande längder nämligen

vattenledningar.....	6,021 m.
avloppsledningar.....	5,535 m.
gasledningar.....	6,796 m.

eller sammanlagt över 18 km.

N:o 99.
Vatten- och Gasverks-styrelsens årsberättelse för 1936.

I övrigt får styrelsen såväl med avseende på ekonomiska som tekniska resultatet under redogörelseåret hänvisa till berättelsen.

Västerås den 30 mars 1937.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

Styrelseberättelse för år 1936.

Merkantila uppgifter.

GEMENSAMMA FÖRVALTNINGEN.

Löner och pensioner	135,861: 95
Diverse utgifter, såsom läkarearvode, sjukhjälp, försäkringar, kontorsutensilier, telefon, renhållning, värme m. m.	50,963: 16

VATTENVERKET.

Inkomster:

Vatten och mätarehyror	272,060: 41
Skötsel och underhåll av brandposter	1,200: —
Installationer m. m.	1,873: —
Kronor	275,133: 41

Utgifter:

Driftkostnader	26,436: 83
Underhållskostnader	35,516: 70
Avlöningar	25,266: 26
Diverse utgifter	13,096: 06
Avskrivning av fordringar	92: 05
Inköp av vattenmätare	12,120: 90
Ränta och amortering	114,992: 68
	227,521: 48
Inkomster utöver utgifter	47,611: 93
Kronor	275,133: 41

AVLOPPSLEDNINGARNA.

Inkomster:

Avgifter för vattenklosetter	75,773: 30
Kronor	75,773: 30

N:o 99. *Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1936.*

Utgifter:

Driftkostnader		22,310: 59
Underhållskostnader		18,620: 76
Avlöningar		15,647: 73
Diverse utgifter		4,578: —
Ränta och amortering		67,897: 32
Avsättning för ett kommande reningsverk		25,000: —
		154,054: 40
Utgifter utöver inkomster		78,281: 10
	Kronor	75,773: 30

GASVERKET.

Inkomster;

Allmänna belysningen		21,349: 98
Gas och mätarehyror		355,630: 05
Koks och tjära		153,417: 16
Installationer		1,500: —
	Kronor	531,897: 19

Utgifter:

Driftkostnader		162,375: 71
Underhållskostnader		58,755: 55
Avlöningar		72,502: 21
Diverse utgifter		30,091: 59
Avskrivning av fordringar		272: 08
Inköp av gasmätare		44,992: 70
Ränta och amortering		105,272: 15
		474,261: 99
Inkomster utöver utgifter		57,635: 20
	Kronor	531,897: 19

ELEKTRICITETSVERKET.

Inkomster:

Allmänna belysningen		37,199: 64
Elektrisk ström och mätarehyror		917,914: 02
Installationsarbeten		1,687: 03
	Kronor	956,800: 69

N:o 99.
Vatten- och Gasverks-styrelsens årsberättelse för 1936.

Utgifter:

Driftkostnader	242,541: 21
Underhållskostnader	119,829: 71
Avlöningar	93,658: 16
Turbinhusdriften	4,723: 70
Diverse utgifter	62,261: 55
Avskrivning av fordringar	660: 71
Inköp av elektriska mätare	35,175: 30
Ränta och amortering	98,778: 76
	657,629: 10
Inkomster utöver utgifter	299,171: 59
Kronor	956,800: 69

1936 ÅRS RESULTAT.

Inkomster:	Beräknade	Verkliga
Vattenverket	257,600: —	275,133: 41
Gasverket	475,000: —	531,897: 19
Elektricitetsverket	904,100: —	956,800: 69
Summa	1,636,700: —	1,763,831: 29
Avloppsledningarna	69,380: —	75,773: 30
Summa	1,706,080: —	1,839,604: 59

Utgifter:

Vattenverket	233,100: —	227,521: 48
Gasverket	435,100: —	474,261: 99
Elektricitetsverket	630,600: —	657,629: 10
Summa	1,298,800: —	1,359,412: 57
Avloppsledningarna	164,400: —	154,054: 40
Summa	1,463,200: —	1,513,466: 97

Vinst:

Vattenverket	24,500: —	47,611: 93
Gasverket	39,900: —	57,635: 20
Elektricitetsverket	273,500: —	299,171: 59
Summa	337,900: —	404,418: 72
Avloppsledningarna avgår	95,020: —	78,281: 10
Summa	242,880: —	326,137; 62

N:o 99.
Vatten- och Gasverks-styrelsens årsberättelse för 1936.

Sammanställning av verkens anläggnings- och bokförda värden år 1936 samt amortering under åren 1912—1936.

	Byggnader, maskiner, ledningar	Mätare	Summa
	Kr.	Kr.	Kr.
Vattenverket.			
Anläggn.-(anskaffn.-)värde t. o. m. år 1936	1,880,085: 03	52,983: 32	1,933,068: 35
Bokfört värde 31/12 1936	1,255,134: 86	1: —	1,255,135: 86
Amortering åren 1912—1936	624,950: 17	52,982: 32	677,932: 49
Gasverket.			
Anläggn.-(anskaffn.-)värde t. o. m. år 1936	1,550,485: 25	94,420: 82	1,644,906: 07
Bokfört värde 31/12 1936	879,723: 48	1: —	879,724: 48
Amortering åren 1912—1936	670,761: 77	94,419: 82	765,181: 59
Elektricitetsverket.			
Anläggn.-(anskaffn.-)värde t. o. m. år 1936	1,873,937: 29	111,507: 23	1,985,444: 52
Bokfört värde 31/12 1936	733,917: 33	1: —	733,918: 34
Amortering åren 1912—1936	1,140,019: 96	111,506: 23	1,251,526: 19
Avloppsledningarna.			
Anläggn.-värde t. o. m. år 1936	1,425,295: 81	—	1,425,295: 81
Bokfört värde den 31/12 1936	1,099,719: 69	—	1,099,719: 69
Amortering åren 1912—1936	325,576: 12	—	325,576: 12
	Byggnader Kr.	Inventarier Kr.	Summa Kr.
Kontors- och Förrådsbyggnader samt Inventarier.			
Anläggn.-(anskaffn.-)värde t. o. m. år 1936	38,778: 91	87,566: 68	126,345: 59
Bokfört värde den 31/12 1936	28,260: —	1: —	28,261: —
Amortering åren 1912—1936	10,518: 91	87,565: 68	98,084: 59

Nyanläggningar år 1936.

	Anslaget beviljat den	Verklig kostnad	Anslagna belopp	+ överskott — brist
		Kr.	Kr.	Kr.
Nyanläggningar, fullbordade år 1936.				
Lånemedel.				
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Stockholmsvägen mellan Sommarroområdets västra gräns och Vargbogatan	28/5 1936	27,593: 38	25,500: —	— 2,093: 38
Vatten-, avlopps- och gasledningar inom Övre Blåsbo	28/5 1936	27,209: 75	30,550: —	+ 3,340: 25
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Hammarbygatan och Kronvägen	28/5 1936	15,295: 36	17,300: —	+ 2,004: 64
Vatten-, avlopps- och gasledningar i S:t Ursulavägen och tvärgatorna mellan denna och Narvavägen samt kloakpumpstation i Köpingsvägens södra sida	28/5 1936	27,067: —	30,000: —	+ 2,933: —
Jordkabel i Vasa-, Tessin-, Engelbrekts- och Rudbecksgatorna med utgångspunkt från Domkyrkoesplanaden	28/5 1936	20,633: 12	20,000: —	— 633: 12
På diverse anslag besparade lånemedel		5,551: 39		
Kronor		123,350:—	123,350:—	+ 5,551: 39
Amorteringsfonden				
På div. anslag besparade medel vid 1936 års början			55,777: 15	+ 55,777: 15
Serviser och diverse mindre utsträckningar av ledningar	19/12 1935	44,639: 74	30,000: —	— 14,639: 74
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Utmarks- och Solhemsgatorna	25/10 1934	5,220: 61	6,900: —	+ 1,679: 39
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Back-, Valhalla- och Eriksgatorna till stadsägan 100 L—G	25/10 1934	6,500: —	6,000: —	— 500: —
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Hyvlaregatans övre del	21/6 1935	2,231: 40	2,650: —	+ 418: 60
Luftledning i Kapellvägen mellan Arosvallen och Blåsbo	26/9 1935	3,414: 71	2,300: —	— 1,114: 71
Transport		62,006: 46	103,627:15	41,620: 69

N:o 99.
Vatten- och Gasverks-styrelsens årsberättelse för 1936.

	Anslaget beviljat den	Verklig kostnad	Anslagna belopp	+ överskott — brist
		Kr.	Kr.	Kr.
Transport		62,006: 46	103,627:15	41,620: 69
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Åsgatan med början vid Götgatan	31/10 1935	887: 84	3,500: —	+ 2,612: 16
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Jakobsbergs- m. fl. gator norr om vattentornet	19/12 1935	6,692: 27	10,600: —	+ 3,907: 73
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Drottning- och Götgatorna på en sträcka av c:a 200 m. från ledningarnas förutvarande ändpunkt	19/12 1935	10,706: 46	9,500: —	— 1,206: 46
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Lidmansvägen till nybyggnad i hörnet av denna gata och Bondegatan	19/12 1935	3,550: 51	4,200: —	+ 649: 49
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Akademivägens norra del	19/12 1935	4,337: 77	1,350: —	— 2,987: 77
Luftledning i Övre Blåsbo	19/12 1935	2,631: 39	2,750: —	+ 118: 61
Högspänningsjordkabel mellan transformatorstationen vid Folkets park och Myggbo såg samt transformatorstation vid Myggbo såg	19/12 1935	6,408: 22	6,700: —	+ 291: 78
Jordkabel i Penelope	19/12 1935	1,700: —	1,700: —	—
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Cränsgatan från Langenbergsgatan 65 m. norrut	27/2 1936	2,914: 18	2,300: —	— 614: 18
På diverse anslag besparade medel		44,392: 05		
Kronor		146,227:15	146,227:15	+ 44,392: 05

Tekniska uppgifter.

N:o 99.
Vatten- och Gasverks-styrelsens årsberättelse för 1936.

VATTENVERKET.

Fördelning av det förbrukade vattnet.

	År			Jämförelse mellan åren			
				1934—1935		1935—1936	
	1934	1935	1936	Ökning i			
				m³	%	m³	%
För hushållsbehov	1,385,000	1,720,050	1,974,870	335,050	24,2	254,820	14,8
För industriella behov	277,000	322,200	313,100	45,200	16,3	—9,100	2,8
För allmänna behov, såsom vattenkastare, urinoirer, dricks- och spolposter, vattning av gräsmattor, spolning av gator, brandsläckning, läckage m. m.	172,000	190,000	210,000	18,000	10,5	20,000	10,5
Summa	1,834,000	2,232,250	2,497,970	398,250	21,7	265,720	11,9

Utdrag ur driftrapporten.

Aggregat n r	Drift i tim.	Uppfordrat vatten	
		kbm.	l. pr sek.
1	3044	1,015,870	92,7
2	3220	1,074,500	92,7
3	1511	407,600	75

Elektriska strömförbrukningen uppgick till 938,830 kWh, motsvarande 375,6 kWh per 1,000 kbm. uppfordrat vatten.

Vattnets temperatur lägst 5°, högst 10° C.

Vattenförbrukning per dygn: största 8,950 kbm. (2/7)
medel 6,844 „
lägsta 4,480 „ (1/6)

N:o 99.
Vatten- och Gasverks-styrelsens årsberättelse för 1936.

Vattenledningar.

		Meter	S:a meter
Stadens:			
Gjutjärnsledningar:	Sammanlagda längden den 31 dec. 1935	—	80,326
	Under året lagda ledningar	—	6,021
	Sammanlagda längden den 31 dec. 1936	—	86,347
Smidesjärnsledningar:	Sammanlagda längden den 31 dec. 1936	—	2,562
Ledningarnas sammanlagda längd den 31 dec. 1936		—	88,909
Enskildas:			
Gjutjärnsledningar		3,240	—
Smidesjärnsledningar		5,397	8,637
Vattenledningsnätets sammanlagda längd den 31 dec. 1936		—	97,546

År 1936 lagda vattenledningar.

Ledningssträckor	Meter			S:ma meter
	8″	6″	4″	
Hyvlaregatan från ledningarnas ändpunkt söderut	—	—	70	70
Utmarksgatan från Gjutargatan söderut	—	—	78	78
Enköpingsgatan från Strängnäsgatan norrut	—	—	80	80
Stockholmsvägen från ändpunkten österut	142	—	—	142
Gatan från Tegnérgatan norrut	—	—	31	31
Tegnérgatan från Malmabergsgatan österut	—	—	185	185
Stjernhöksgatan från Malmabergsgatan österut	—	—	225	225
Tegnérgatan från Kopparbergsvägen österut	280	—	—	280
Lyckogränd från N. Ringvägen norrut	—	—	122	122
Allégatan från Tegnérgatan norrut	—	—	113	113
Fogdegatan från Allégatan österut	—	—	38	38
Kristiansborgsområdet, nordvästra delen	—	503	100	603
Persbovägen från Vasagatan till Apalbyvägen	—	—	94	94
Linnégatan från Vasagatan till Brahegatan	—	—	115	115
Brahegatan från Linnégatan norrut	—	—	47	47
Tunbyvägen från Trastvägen norrut	—	—	194	194
Trastvägen från Tunbyvägen österut	—	102	—	102
Ugglevägen från Tunbyvägen västerut	—	—	62	62
Hökvägen från Tunbyvägen västerut	—	—	21	21
Iggebygatan från Vasagatan österut	—	—	166	166
Arosvägen från S:t Örjansgatan till Agnegatan	—	110	—	110
S:t Örjansgatan från Arosvägen norrut	—	—	113	113
Akademivägen från ändpunkten norrut	—	—	108	108
Gränsgatan från Langenbergsgatan norrut	—	—	70	70
Vasagatan från Smedjegatan söderut	35	—	—	35
Bondegatan från ändpunkten västerut	—	—	25	25
Stallhagen i Stallhagsgatan och Trappgatan	80	—	48	128
Jakobsbergsgatan från Djäknebergsgatan till Mileniigatan	306	—	—	306
Transport	843	715	2105	3,663

N:o 99.
Vatten- och Gasverks-styrelsens årsberättelse för 1936.

Ledningssträckor	Meter 8″	Meter 6″	Meter 4″	S:ma meter
Transport	843	715	2105	3,663
Götgatan från Drottninggatan västerut	115	—	—	115
Grindstuvägen från Drottninggatan öster- och västerut	—	—	65	65
Åsgatan från Grindstuvägen söderut	—	—	59	59
Åsgatan från Hammarbygatan norrut	—	—	147	147
Drottninggatan från Götgatan norrut	—	83	—	83
Hammarbygatan från Lantvärnsgatan österut	128	—	—	128
Hammarbygatan från Solvägen till Kronvägen	85	—	—	85
Kronvägen från Stadshagsvägen norrut	—	131	134	265
Lidmansvägen från Västermalmsgatan söderut	—	57	—	57
Västermalmsgatan från Lidmansvägen västerut	—	—	43	43
Eriksgatan från Hasselvägen västerut	—	—	124	124
Valhallagatan från Backgatan norrut	—	—	181	181
Backgatan från Valhallagatan västerut	—	—	46	46
Kryddgårdsgatan från Gästgivarevägen österut	—	26	—	26
Gästgivarevägen från Kryddgårdsgatan norrut	—	79	127	206
Stohagsvägen från Västmannagatan västerut	—	82	—	82
Stohagsvägen från Rusthållarevägen österut	—	71	—	71
S:t Ursulavägen från Idrottsvägen norrut	—	89	189	278
Birgittavägen från S:t Ursulavägen österut	—	—	106	106
Idrottsvägen från S:t Ursulavägen österut	—	—	102	102
Frihetsvägen från S:t Ursulavägen österut	—	—	89	89
Summa	1,171	1,333	3,517	6,021

Vattenmätare: ökade från 1935 till 2145 st.
Brandposter: „ „ 416 „ 448 „
Vattenserviser: inom stadens planlagda område anlades 20 st.
utom „ „ „ „ 186 „
Vatten utlämnas till 2 st. utanför kommunen belägna inrättningar, nämligen Hamre gård och Hesslö flygfält.

Avloppsledningarna.

	Meter	S:a meter
Stadens:		
Sammanlagda längden den 31 dec. 1935	—	66,686
Under året lagda ledningar	—	5,535
Sammanlagda längden den 31 dec. 1936	—	72,221
Enskildas:		
Sammanlagda längden den 31 dec. 1935	7,155	—
Under året kasserade ledningar	383	6,772
Avloppsledningarnas sammanlagda längd den 31 dec. 1936	—	78,993

N:o 99.
Vatten- och Gasverks-styrelsens årsberättelse för 1936.

År 1936 lagda avloppsledningar.

Ledningssträckor	Meter			S:ma meter
	15″	12″	9″	
Hyvlaregatan från ledningarnas ändpunkt söderut	—	—	70	70
Utmarksgatan från Gjutaregatan söderut	—	—	78	78
Enköpingsgatan från Strängnäsgatan norrut	—	—	47	47
Stockholmsvägen från ledningarnas ändpunkt österut	142	—	—	142
Gatan från Tegnérgatan norrut	—	—	31	31
Tegnérgatan från Malmabergsgatan österut	—	185	—	185
Stjärnhöksgatan från Malmabergsgatan österut	—	—	223	223
Lyckogränd från N. Ringvägen norrut	—	20	80	100
Allégatan från Tegnérgatan norrut	—	—	90	90
Fogdegatan från Allégatan österut	—	—	38	38
Kristiansborgsområdet nordvästra delen	—	503	100	603
Persbovägen från Vasagatan till Apalbyvägen	—	—	94	94
Linnégatan från Vasagatan till Brahegatan	—	115	—	115
Brahegatan från Linnégatan norrut	—	—	47	47
Tunbyvägen från Trastvägen norrut	—	—	194	194
Trastvägen från Tunbyvägen österut	—	—	102	102
Ugglevägen från Tunbyvägen västerut	—	—	62	62
Hökvägen från Tunbyvägen västerut	—	—	21	21
Iggebygatan från Vasagatan österut	—	—	166	166
Arosvägen från S:t Örjansgatan till Agnegatan	—	—	57	57
S:t Örjansgatan från Arosvägen norrut	—	—	113	113
Akademivägen från ledningarnas ändpunkt norrut	—	—	78	78
Gränsgatan från Langenbergsgatan norrut	—	—	70	70
Vasagatan från Smedjegatan söderut	43	—	—	43
Bondegatan från ledningarnas ändpunkt västerut	—	—	25	25
Stallhagen, i Trappgatan	—	—	48	48
Jakobsbergsgatan från Djäknegatan till Mileniigatan	—	—	389	389
Götgatan från Drottninggatan västerut	—	—	83	83
Grindstuvägen från Drottninggatan öster- och västerut	—	—	117	117
Åsgatan från Grindstuvägen söderut	—	—	59	59
Åsgatan från Hammarbygatan norrut	—	—	147	147
Drottninggatan från Götgatan norrut	—	—	83	83
Hammarbygatan från Lantvärnsgatan österut	—	—	128	128
Hammarbygatan från Solvägen till Kronvägen	—	—	44	44
Kronvägen från Stadshagsvägen norrut	—	—	265	265
Lidmansvägen från Västermalmsgatan söderut	—	—	57	57
Västermalmsgatan från Lidmansvägen västerut	—	—	43	43
Eriksgatan från Hasselvägen västerut	—	—	114	114
Valhallagatan från Backgatan norrut	—	—	213	213
Kryddgårdsgatan från Gästgivarevägen österut	—	—	26	26
Gästgivarevägen från Kryddgårdsgatan norrut	—	—	206	206
Stohagsvägen från Västermalmsgatan västerut	—	—	40	40
Stohagsvägen från Rusthållarvägen österut	—	—	40	40
S:t Ursulavägen från Idrottsvägen norrut	—	—	278	278
Birgittavägen från S:t Ursulavägen österut	—	—	106	106
Idrottsvägen från S:t Ursulavägen österut	—	—	83	83
Frihetsvägen från S:t Ursulavägen österut	—	—	77	77
Södra Esplanaden avskärande ledning	95	—	—	95
Summa	280	823	4432	5535

Avloppsserviser: Inom stadens planlagda område anlades 20 st.
Utom „ „ „ „ 187 st.
Vattenklosetter: Antal uppsatta den 31 dec. 1935 ... 4,908 st.
Ökning under året ..... 877 st.
Antal den 31 dec. 1936..... 5.785 st.

GASVERKET.

	År		Jämförelse mellan åren 1935 och 1936	
	1935	1936	+ —	%
Förgasade kol ..... ton	6,334	7,163	829	13,1
Tillverkad gas..... kbm.	2,248,150	2,543,830	295,680	13,1
Gasutbyte pr 1,000 kg. kol ..... kbm.	354,9	355,0	0,1	0,03
Koks från ugnarna..... hl.	99,675	111,925	12,250	12,3
Koks till undereldning ..... hl.	25,295	27,160	1,865	7,4
Koks till försäljning ..... hl.	73,960	84,765	10,805	14,8
Koks till försäljning pr 1,000 kg. kol... hl.	11,7	11,8	0,1	0,9
Till undereldning använd koks i % av förgasade kol ... . %	17,0	16,7	— 0,3	— 1,8
Erhållen tjära..... kg.	333,340	352,120	18,780	5,6
Erhållen tjära pr 1,000 kg. kol ..... kg	52,6	49,2	— 3,4	— 6,5
Antal laddningar..... ..... st.	3,987	4,392	405	10,2
Kol pr laddning ..... kg.	1,588,7	1,630,9	42,2	2,7
Gasförbrukning pr år och invånare... kbm.	69,0	75,0	6,0	8,7

Fördelning av den förbrukade gasen.

	1935		1936		Jämförelse mellan åren 1935 och 1936	
	kbm.	%	kbm.	%	Ökn., resp. minskn.	
	av årsförbrukningen				kbm.	%
Offentlig belysning	107,713	4,8	106,099	4,2	— 1,614	— 1,5
Enskild värme och lysgas	1,904,049	84,7	2,228,350	87,7	324,301	17,0
Gasverkets eget behov.....	14,038	0,6	29,001	1,1	14,963	106,6
Felmätningar och förluster	221,400	9,9	177,900	7,0	— 43,500	— 19,7
Summa	2,247,200	100	2,541,350	100	294,150	13,1

Gasförbrukning pr dygn: största 11070 kbm. 23/12
medel 6963 „
minsta 3620 „ 24/6

N:o 99.
Vatten- och Gasverks-styrelsens årsberättelse för 1936.

Gasledningarna.

		Meter	S:ma meter
Gjutjärnsledningar:	Sammanlagda längden den 31 dec. 1935 ...	—	57863
	Under året lagda ledningar	6796	—
	Under året kasserade ledningar	524	6272
	Sammanlagda längden den 31 dec. 1936.....	—	64135
Smidesjärnsledningar:			
	Sammanlagda längden den 31 dec. 1935 ...	6420	—
	Under året lagda ledningar	52	—
	Under året kasserade ledningar	31	—
	Sammanlagda längden den 31 dec. 1936 ...	—	6441
	Ledningsnätets sammanlagda längd den 31 dec. 1936	—	70576

År 1936 lagda gasledningar.

Ledningssträckor	Meter			S:ma meter
	8″	6″	4″	
Hyvlaregatan från ledningarnas ändpunkt söderut.....	—	—	70	70
Utmarksgatan från Gjutaregatan söderut	—	—	78	78
Enköpingsgatan från Strängnäsgatan norrut.....	—	—	80	80
Stockholmsvägen från ledningarnas ändpunkt österut ...	—	142	—	142
Gatan från Tegnérgatan norrut	—	—	31	31
Tegnérgatan från Malmabergsgatan österut	—	—	185	185
Stjärnhöksgatan från Malmabergsgatan österut	—	—	225	225
Tegnérgatan från Kopparbergsvägen österut.....	296	—	—	296
Lyckogränd från N. Ringvägen norrut.....	—	—	165	165
Allégatan från Tegnérgatan norrut.....	—	—	113	113
Fogdegatan från Allégatan österut.....	—	—	38	38
Kristiansborgsområdet, nordvästra delen	—	503	100	603
Persbovägen från Vasagatan till Apalbyvägen.....	—	—	94	94
Linnégatan från Vasagatan till Brahegatan	—	116	—	116
Brahegatan från Linnégatan norrut	—	—	47	47
Tunbyvägen från Trastvägen norrut.....	—	—	194	194
Trastvägen från Tunbyvägen österut.....	—	102	—	102
Ugglevägen från Tunbyvägen västerut	—	—	62	62
Hökvägen från Tunbyvägen västerut.....	—	—	21	21
Iggebygatan från Vasagatan österut	—	—	166	166
Arosvägen från S:t Örjansgatan till Agnegatan	—	110	—	110
S:t Örjansgatan från Arosvägen norrut.....	—	—	113	113
Akademivägen från ledningarnas ändpunkt norrut.....	—	—	108	108
Gränsgatan från Langenbergsgatan norrut.....	—	—	70	70
Blåsbogatan från ledningarnas ändpunkt i Djäknegränd	—	—	31	31
Djäknegränd från Blåsbogatan till Kyrkobacksgatan	—	—	86	86
Vasagatan från Smedjegatan söderut.....	—	35	—	35
Fiskartorget och Skepparbacken från Munkgatan till Källgatan	376	—	—	376
Transport	672	1,008	2,077	3,757

N:o 99.
Vatten- och Gasverks-styrelsens årsberättelse för 1936.

Ledningssträckor	Meter 8″	Meter 6″	Meter 4″	S:ma meter
Transport	672	1,008	2,077	3,757
Bondegatan från ledningarnas ändpunkt västerut	—	—	25	25
Stallhagen i Stallhagsgatan och Trappgatan	80	—	48	128
Jakobsbergsgatan från Djäknebergsgatan till Mileniigatan	162	227	—	389
Götgatan från Drottninggatan västerut	115	—	—	115
Grindstuvägen från Drottninggatan öster- och västerut	—	—	65	65
Åsgatan från Grindstuvägen söderut	—	—	59	59
Åsgatan från Hammarbygatan norrut	—	—	147	147
Drottninggatan från Götgatan norrut	22	61	—	83
Hammarbygatan från Lantvärnsgatan österut	128	—	—	128
Hammarbygatan från Solvägen till Kronvägen	85	—	—	85
Kronvägen från Stadshagsvägen norrut	—	190	75	265
Lidmansvägen från Västermalmsgatan söderut	—	57	—	57
Västermalmsgatan från Lidmansvägen västerut	—	—	43	43
Köpingsvägen från Västermalmsgatan västerut	—	139	—	139
Eriksgatan från Hasselvägen västerut	—	—	124	124
Valhallagatan från Backgatan norrut	—	—	181	181
Backgatan från Valhallagatan västerut	—	—	46	46
Kryddgårdsgatan från Gästgivarvägen österut	—	26	—	26
Gästgivarvägen från Kryddgårdsgatan norrut	—	79	127	206
Stohagsvägen från Västmannagatan västerut	—	82	—	82
Stohagsvägen från Rusthållarvägen österut	—	71	—	71
S:t Ursulavägen från Idrottsvägen norrut	—	89	189	278
Birgittavägen från S:t Ursulavägen österut	—	—	106	106
Idrottsvägen från S:t Ursulavägen österut	—	—	102	102
Frihetsvägen från S:t Ursulavägen österut	—	—	89	89
Summa	1264	2029	3503	6796

År 1936 kasserade gasledningar.

Ledningssträckor	Meter 4″	Meter 3″	Meter 2″	S:ma meter
Tegnérgatan från Allégatan till Karlsgatan	—	—	43	43
Fiskartorget och Skepparbacken från Munkgatan till Källgatan	189	98	55	342
Köpingsvägen från Västermalmsgatan västerut	139	—	—	139
Summa	328	98	98	524

Antalet gatulyktor motsvarade	248	st.
Antal gasmätare den 31 dec. 1935	7186	„
Ökning under året	832	„
Antal gasmätare den 31 dec. 1936	8018	st.
Därav 5355 automatmätare.		
Gasserviser: Inom stadens planlagda område utfördes	20	st.
Utom „ „ „ „	166	„

Varmvattenberedarnas antal ökades från 870 till 926 st.

N:o 99.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1936.

ELEKTRICITETSVERKET.

	År		Jämförelse mellan åren 1935—1936	
	1935	1936	Ökn. resp. minskn.	
	kWh	kWh	kWh	%
Likström:				
Dieselmotorerna exkl. förluster	—	—	—	—
Turbinhusgeneratorerna exkl. förluster	285,561	302,016	+ 16,455	+ 5,8
Motorgeneratorerna exkl. förluster	2,001,349	1,824,944	— 176,405	— 8,8
Totalt exkl. förluster	2,286,910	2,126,960	— 159,950	— 7,0
Växelström:				
Från dieselmotorerna	—	—	—	—
Från Älvkarleby direkt distribuerad	5,134,107	5,963,605	+ 829,498	+ 16,2
Från Älvkarleby till omformning	2,434,197	2,384,771	— 49,426	— 2,0
Från Älvkarleby totalt	7,568,304	8,348,376	+ 780,072	+ 10,3
Batteri, urladdning	10,746	11,445	+ 699	+ 6,5
Batteri, förluster	3,582	3,811	+ 229	+ 6,4
Förluster vid omformning	322,422	467,499	+ 145,077	+ 45,0
Förluster vid utjämning	61,591	43,854	— 17,737	— 28,8
Magnetiseringsström	45,253	44,663	— 590	— 1,3

Levererad ström.

	År		Jämförelse mellan åren 1935—1936	
	1935	1936	Ökn. resp. minskn.	
	kWh	kWh	kWh	%
Till offentlig gatubelysning:				
20 % likström och 80 % växelström	242,976	303,752	60,776	25
Till enskild belysning:				
Likström	1,345,921	1,275,417	— 70,504	— 5,2
Växelström	1,630,172	1,942,343	312,171	19,1
Till kraft:				
Likström	599,140	603,184	4,044	0,7
Växelström	2,821,204	3,187,945	366,741	13
Egen förbrukning:				
Belysning	10,933	8,757	— 2,176	— 19,9
Kraft och värme	28,794	26,118	— 2,676	— 9,3
Totalt	6,679,140	7,347,516	668,376	10

Total anslutning.

	Anslutn. 31/12 1935	Ökning resp. minskn. 1936	Anslutning 31/12 1936		
			st.	hk	kW
Belysning:					
Gatubelysning:					
Likström: Glödlampor ..... st.	85	—	85		
kW	18,3	—			18,3
Växelström: Glödlampor ..... st.	457	44	501		
kW	71,15	10,1			81,25
				Summa kW	99,55
Enskild belysning:					
Likström: Glödlampor ..... st.	43,363	— 130	43,233		
kW	1,169,26	— 5,5			1,163,76
Båglampor ..... st.	17	—	17		
kW	42	—			42,0
Växelström: Glödlampor ..... st.	73,040	16,190	89,230		
kW	2,305,76	648			2,953,76
Båglampor ..... st.	5	—	5		
kW	5,00	—			5,00
				Summa kW	4,164,52
Kraft:					
Likström: Motorer ..... st.	1,049	—	1,049		
hk	1,953,65	—		1,953,65	
kW	1,614,63	—			1,614,63
Växelström: Motorer ..... st.	2,033	160	2,193		
hk	3,780,65	1,293		5,073,65	
kW	2,993,40	950			3,943,40
				Summa kW	5,558,03
Diverse apparater:					
Likström ..... st.	3,024	—	3,024		
kW	2,021,08	—			2,021,08
Växelström ..... st.	5,961	1,056	7,017		
kW	2,838,83	458			3,296,83
				Summa kW	5,317,91

Den 31 dec. 1936 utgjorde hela anslutningen ..... kW 15,140,01
varav likström ..... „ 4,859,77
och växelström ..... „ 10,280,24

N:o 99.
Vatten- och Gasverks-styrelsens årsberättelse för 1936.

Transformatorer:

Från 1,7—500 kVA 6,300 volt: 105 st. om tillsammans 7,548 kVA.

Mätare:

	Lik-ström	Växel-ström
Den 31 dec. 1935	4,442	7,478
Ökning under året	— 336	1,217
Den 31 dec. 1936	4,106	8,695
Summa		12,801

Under året utförda elektriska servisledningar:

Jordkabel	51	serviser
Luftledning	127	serviser
Summa	178	serviser

Antal abonnenter:

	År 1935	År 1936
På taxa 6 (ackordslampor)	235	113
På taxa 7 (nattström)	30	29
På taxa 8 (hushållstaxan)	964	469
På taxa 8 a (nya hushållstaxan)	4,641	6,166

Utförda ledningsarbeten m. m.:

Högspänningskablar framdrogos:
till Flicklåroverkets gymnastikhus,
till Myggbo Sågbolag vid Pilgatan,
till transformatorstation vid Djuphamnsvägen,
till transformatorstation vid Mjölkcentralen.

Högspänningsluftledning framdrogs till Västerås Cementgjuteri vid Gideonsberg.

Nya transformatorstationer utfördes:
vid Flicklåroverket à 2 × 250 kVA,
vid Myggbo à 100 kVA,
vid Djuphamnsvägen à 100 kVA,
vid Mjölkcentralen à 100 kVA,
vid Västerås Cementgjuteri à 30 kVA.

Transformatorerna utbyttes till större sådana vid Västmanlands Läns sjukhem från 50 till 100 kVA och vid f. d. Skeppsvarvet från 7,5 till 30 kVA.

Lågspänningsjordkablar för växelström nedlades:
i Stora gatan från Källgatan till Lidmansvägen,
i Hållgatan från Stora gatan till Bondegatan,
i Lidmansvägen från Stora gatan till Västermalmsgatan,
i Västermalmsgatan från Lidmansvägen till Djäknebergsgatan,
i Engelbrektsgatan från Domkyrkoesplanaden till Rudbecksgatan,

i Rudbecksgatan från Engelbrektsgatan till Tessingatan,
i Tessingatan från Rudbecksgatan till Vasagatan,
i Vasagatan från Tessingatan till Domkyrkoesplanaden,
i Knutsgatan från Engelbrektsgatan till Kassörsgatan,
i Gåsmyregatan från Skolgatan till Norra Ringvägen,
i Källgatan från Stora gatan till Källgatan 4,
i Västgötegatan från Källgatan till Västgötegatan 14,
i Blåsbogatan från Norra Ringvägen till Blåsbogatan 10,
i Clareusgatan och Trappgatan från Källgatan till Skepparbacken,
vid Djuphamnen till A.-B. Kolimports kokssorteringsverk.

Lågspänningsluftledningar uppdrogos:
i S:t Ursulavägen,
inom övre Blåsbo,
i Kullavägen mellan Arosvallen och Blåsbovägen.

Vid Djuphamnen anordnades bangårdsbelysning för malmtippens spåranläggning.

Vid Hesslö anslöts flygplatsbelysning à 75 kW.

Vid Lundby kyrka anslöts en värmeanläggning à 44 kW.

Den elektriska gatubelysningen utökades med 44 lampor på diverse platser.

I centrala staden omändrades inomhusinstallationerna och överfördes till växelström fastigheterna vid Stora gatan från Sturegatan till Källgatan.

Västerås den 30 mars 1937.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

Västerås 1937, Vestmanlands Läns Tidnings A. B:s tryckeri

N:o 100.

Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1936.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Nykterhetsnämnden får härmed avgiva berättelse för år 1936 och i sådant avseende anföra följande.

Under år 1936 har nämnden avhållit 11 sammanträden. Följande utlåtanden ha avgivits:

Till stadsfullmäktige:

angående försäljning till avhämtning eller utskänkning av pilsnerdricka	14
angående oktroj för systembolaget	1
angående budget för år 1937	1
angående utsträckt utskänkningstid å systembolagets egen restaurant	1
angående 1934 års maltdryckskommittés betänkande	1

Till magistraten:

angående körkortsindragning	1

Till stadsfiskalen:

angående nykterhetsintyg för körkort, handlagda av nämnden	36
angående nykterhetsintyg för körkort, handlagda av nämndens ordförande	306

Till systembolaget:

angående förbud att utskänkningsvis bekomma spritdrycker	1

Till AB. Vin- och Spritcentralen:

angående detaljhandel med dubbeldenaturerad rödsprit	7

Beträffande övervakningsverksamheten intages här nedan övervakarens rapport häröver.

"ÖVERVAKNINGSVERKSAMHETEN.

Av i Västerås hemmahörande personer stodo den 31/12 1935 åtta personer under övervakning av nykterhetsnämnden i Västerås. Sex av dessa över-

N:o 100. *Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1936.*

vakningar hade beslutats av nykterhetsnämnden i Västerås, en av Wenngarns anstalts styrelse och en av styrelsen för Björknäs alkoholistanstalt.

Under år 1936 tillkommo av nykterhetsnämnden i Västerås beslutade fjorton övervakningar och av olika alkoholistanstalter beslutade tio övervakningar. Det sammanlagda antalet övervakade personer under år 1936 har sålunda utgjort trettiotvå, vilket är sju mera än antalet övervakade under år 1935.

Genom nykterhetsnämndens i Västerås beslut ha sju personer under året avförts från övervakning. En av de övervakade har begått självmord. En annan, som av anstaltsstyrelse ställts under övervakning, har på grund av avflyttning avförts.

Tvångsinternering har vidtagits beträffande sex av de övervakade. Två av dessa tvångsinterneringar ombesörjdes av polisen enligt 16 § alkoholistlagen. Av de övriga fyra — av nämnden tvångsinternerade — voro två s. k. återinterneringar.

Två av de övervakade hava frivilligt underkastat sig vård å alkoholistanstalt. Den ene, som först intogs å Åsbrohemmet, måste överföras till Svartsjöanstalten på grund av dåligt uppförande m. m. Den andre är intagen å Mälargårdens enskilda alkoholistanstalt.

Under verksamhetsåret ha sammanlagt nio personer erhållit vård å anstalt, nämligen:

kvarstående från föregående år	1
av polisen internerade enl. 16 §	2
av nämnden tvångsinternerade	2
av nämnden tvångsinternerade (åter)	2
av nämnden påverkade, frivilligt ing.	2
Summa	9 vårdade

Beträffande en av nämnden tvångsinternerad från Älvgårdens alkoholistanstalt försökspermitterad person har anstaltsstyrelsen måst tillgripa återhämtningsåtgärd, enär den permitterade icke ställt sig permissionsföreskrifterna till efterrättelse.

Beträffande en vid årets slut kvarstående övervakad person har nykterhetsnämnden begärt och erhållit resolution om internering. Beträffande en annan från Svartsjö alkoholistanstalt utskriven och av nämnden övervakad, har nämnden erhållit resolution om återinternering. Då den förstnämnde synes sköta sig, har interneringsåtgärden icke verkställts. Den andre har lämnat staden.

TABLÅ.

Transporterade övervakningar från 31/12 1935	8
Övervakningar, som *tillkommit* under verksamhetsåret 1936:	
Genom nykterhetsnämndens beslut	14
Genom alkoholistanstalts beslut	10
Summa	32

Övervakningar, som *avförts* under verksamhetsåret 1936:

Genom nykterhetsnämndens beslut	7	
Begått självmord	1	
Avflyttat	1	
	9	

Kvarstår:

Vid årets slut intagna å anstalt av dem, som behandlats under året	6	
För fortsatt behandling av nämnden, f. n. ställda under övervakning	17	32

Härtill kommer en å anstalt intagen under *år 1935*. Denna person vårdas fortfarande å Svartsjöanstalten.

Västerås den 31 december 1936.

G. Thunberg.
Nykterhetsnämndens tillsyningsman."

Resultatet av nämndens verksamhet kan i stort sett betraktas såsom tillfredsställande.

Det allmänna nykterhetstillståndet i staden har under det gångna året varit ganska gott.

Västerås den 18 maj 1937.

För nykterhetsnämnden:

CARL W. KARLSSON.

/Eric Plantin.

N:o 101.

Bostadsproduktionskommitténs redogörelse för sitt uppdrag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 30 april 1931 framställdes i en av stadsfullmäktiges ledamöter Herrar Gösta Sjöberg och Henry Karlsson väckt motion förslag om tillsättande av en kommitté med uppdrag att i huvudsaklig överensstämmelse med i motionen uppdragna riktlinjer och med ledning av vad däri i övrigt anfördes föranstalta om en utredning på vad sätt en rationell, planmässig och ekonomisk byggnadsproduktion skulle kunna åstadkommas på staden tillhörig tomtmark.

Motionärerna hemställde härutinnan särskilt, att en av den ifrågasatta kommitténs uppgifter borde bliva att undersöka förutsättningarna för "stadens

N:o 101.
Bostadsproduktionskommitténs redogörelse för sitt uppdrag.

medverkan i olika former för uppförande av i första hand bostadsfastigheter i stadens centralare delar". Motionärerna uttalade sig för, att kommittén borde framlägga partiella förslag i det föreliggande ämnet, i den mån kommitténs behandling av motionen därefter kunde giva anledning.

I anledning av motionen utsågo stadsfullmäktige till kommittérade för verkställande av den förordade utredningen den 27 augusti samma år sjukbesökaren Einar Keijser, sedermera av kommittén vald till dess ordförande, byggnadssnickaren David Johansson, redaktionssekreteraren Henry Karlsson — sedermera ersatt med muraren Martin Hellblom —, kaptenen Georg Robsahm och civilingenjören Arne Mattsson. I kommitténs arbete har därjämte särskilt med avseende å vissa organisatoriska och ekonomiska frågor deltagit drätseldirektören, stadsbokhållaren och drätselnotarien.

Kommitténs första åtgärd blev att söka framlägga ett förslag i fråga om stadens medverkan till åstadkommande av bostadshus inom den centralare staden, innehållande mindre lägenheter eller den kategori sådana, som voro mest efterfrågade. I sådant avseende uppgjordes ett förslag att åstadkomma på tomten nr 1 inom kvarteret Konrad ett nytt bostadshus med ett större antal goda och tidsenliga smålägenheter, vartill kommittén hade låtit uppgöra förslagsritningar med beskrivning och kostnadsberäkningar, ävensom finansieringsplaner såväl för själva byggnadsföretaget, som ock för dess ekonomi efter färdigställandet. Kommittén förutsatte vidare att staden skulle bispringa det tillärnade företaget dels genom tillhandahållande till måttligt pris och på förmånliga villkor av tomten och dels genom tecknande av borgen å erforderligt byggnadskreditiv.

Vid denna tidpunkt — november 1932 — uppträdde emellertid Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsföreningars Riksförbund u. p. a. som intresserad part och efter diverse överläggningar beslöt kommittén i mars 1933 att antaga Riksförbundets erbjudande att övertaga organisationen och ekonomiseringen av det ifrågasatta byggnadsföreningshuset å tomten nr 1 inom kvarteret Konard.

Resultatet härav blev att stadsfullmäktige den 25 januari 1934 på förslag av drätselkammaren beslöt

att utan kostnad för statsverket och låntagaren jämlikt föreskrifterna uti Kungl. kungörelse den 16 september 1933 angående lån till främjande av bostadsbyggande i städer och stadsliknande samhällen förmedla ett lån åt Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförenings Moderförening i Västerås u. p. a. å 42.100 kronor för ett av föreningen ifrågasatt byggnadsföretag inom byggnadskvarteret Konrad,

att under byggnadstiden i kreditanstalt teckna stadens borgen för ett kreditiv att ställas till föreningens förfogande på de villkor, drätselkammaren kunde finna skäligt föreskriva, till ett belopp motsvarande 80 % av den till 268.100 kronor beräknade byggnadskostnaden,

att i vad detta kreditiv omfattade förskottsutbetalning av ett statslån å 42.100 kronor ikläda staden betalningsansvar för detta lån till såväl kapital som ränta, ävensom för den återbäring, som kunde komma i fråga enligt § 13 i förenämnda kungörelse, samt

att bemyndiga drätselkammaren

N:o 101.
Bostads-produktions-kommitténs redogörelse för sitt uppdrag.

dels i avseende å förmedling av statslånet att vara kommunalt förmedlingsorgan enligt meromnämnda kungörelse, att i denna egenskap utfärda för lånets utbekommande erforderliga förbindelser samt att underteckna vederbörliga lånehandlingar,

dels i avseende å försäljning av tomt att till pris och på villkor, som drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga, till föreningen försälja tomt inom kvarteret Konrad, närmast motsvarande tomten nr 1 enligt nu gällande tomtindelning,

dels och att i avseende å beslutets verkställighet i mån av behov underställa detsamma Kungl. Maj:ts fastställelse.

Då kommitterade i likhet med motionärerna hade den uppfattningen, att en till stadens centralare delar koncentrerad byggnadsverksamhet vore påkallad och önskvärd, samt att de värdefullare tomterna i stadens inre delar borde bebyggas med hus av större höjd än som hittills i allmänhet skett, igångsatte kommittén en utredning rörande de allmänna åtgärder, som kunde från stadens sida göras för främjande av en utveckling i berörda riktning.

Utredningen igångsattes som en inventering av i stadens hand varande kvarter, tomter och tomtdelar för att därigenom få klarlagt behovet av nyinköp från enskilda eller nödvändigheten av försäljning till enskilda för att kunna bilda till bebyggelse lämpliga tomter.

Resultatet av den sålunda påbörjade utredningen är numera praktiskt taget värdelöst och dess fortsättande obehövligt sedan numera skilda stadsplaneförslag över stora delar av den inre staden jämte byggnadsbestämmelser framlagts och tomtregleringar efter annat initiativ åstadkommits.

Den enskilda byggnadsverksamhetens omfattning är också numera så stor att åtminstone för närvarande några särskilda åtgärder från stadens sida för byggnadsverksamhetens stimulerande icke erfordras.

I anledning härav får kommittén hemställa, att stadsfullmäktige ville låta bero vid förevarande anmälan samt befria kommitténs ledamöter från deras uppdrag.

Västerås den 2 juni 1937.

På bostadsproduktionskommitterades vägnar:

EINAR KEIJSER.

/Eric Plantin.

N:o 102.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av en skåpbil för tekniska verken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 26 nästlidne maj har vatten- och gasverksstyrelsen hemställt om ett anslag å 4.500 kronor för inköp av en i ärendet närmare angiven s. k. skåpautomobil; och får drätselkammaren, efter i ärendet verkställd utredning och då därav har framgått, att behov av den till inköp föreslagna automobilen föreligger, hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för inköp av en i ärendet närmare angiven skåpautomobil ställa till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande ett anslag å 4.500 kronor; samt

att bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera beloppet ifråga, 4.500 kronor, för att sedermera slutligt täcka detsamma med medel av anslag för de resp. arbeten, vartill ifrågavarande skåpautomobil kommer att användas.

Västerås den 3 juni 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För att på ett rationellt sätt kunna sköta de alltmer omfattande ledningsarbetena för vatten, avlopp och gas erfordras en mindre automobil dels för personbefordran dels för lättare materialtransporter vid stadens tekniska verk.

Elektriska avdelningen för ledningsarbeten har sedan c:a 15 år tillbaka använt motorfordon. Första tiden användes en motorcykel med sidvagn och när denna blev utsliten utbyttes den av en skåpvagn. Motorcykeln övertogs av arbetsförmannen för vatten-, avlopps- och gasledningar, men är den nu så försliten, att den varken kan användas eller repareras.

Det har visat sig att elektricitetsverket har stor nytta av sin bil och en dylik bliver till lika stor nytta för övriga ledningsarbeten. Genom att övertaga de många lättare materialtransporterna kunna besparingar i förhyrning av lastbilar göras. Infordrade offerter giva vid handen, att en passande s. k. skåpbil kan ehållas för ett pris av 4.500:— kronor. N:o 102. *Ang. inköp av en skåpbil för tekniska verken.*

Vatten- och gasverksstyrelsen, som tagit del av föreståndarens för tekniska verken utredning, angående behovet av en dylik bil, hemställer härmed

att stadsfullmäktige ville besluta att en skåpautomobil av tillgängliga medel må av vatten- och gasverksstyrelsen inköpas för en summa av kronor 4.500:—.

Västerås den 26 maj 1937.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Folke Heimer.

N:o 103.

Drätselkammarens skrivelse ang. reparationer i tekniska skolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av denna dag har styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning anhållit om ett anslag å 5.200 kronor att användas för bestridandet av kostnaderna för vissa närmare angivna underhålls- och reparationsarbeten inom skolbyggnaden, och får drätselkammaren i anledning därav anföra följande.

Enär av den av drätselkammaren i ärendet verkställda undersökningen har framgått, att de ifrågasatta arbetena äro av behovet påkallade, har kammaren för sin del intet att erinra emot, att desamma komma till utförande.

Såsom tidigare i liknande fall har skett böra de av ifrågavarande arbeten föranledda kostnaderna, 5.200 kronor, bestridas med medel av Zimmermanska fonden.

På grund av vad sålunda anförts får drätselkammaren alltså hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för utförandet av de i ärendet närmare angivna underhålls- och reparationsarbetena å tekniska skolans byggnad ställa till styrelsens för Västerås stads skolor för yrkes-

N:o 103.
Ang. reparationer i tekniska skolan.

undervisning förfogande ett anslag å 5.200 kronor, samt

att utgifterna ifråga, 5.200 kronor, skola bestridas med medel ur Zimmermanska fonden.

Västerås den 3 juni 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning får härmed anhålla om anslag till verkställandet innevarande sommar av en del underhållsarbeten i skolbyggnaden. Medel till diverse reparationer ha tidigare anvisats av stadsfullmäktige åren 1933 och 1934. Avsikten är att nu, i huvudsak, fortsätta underhållet av delar av skolbyggnaden, vilka icke någon gång tidigare ha reparerats. Det planerade arbetet kommer till väsentlig del att omfatta uppsnyggning av korridorer och toaletter samt en del utvändiga målningsarbeten på dörrar och fönster. Ifrågavarande arbeten ha genom byggnadskontorets förmedling kostnadsberäknats till kronor 5.200:—, vilket belopp styrelsen härmed vördsamt anhåller att stadsfullmäktige måtte anvisa förslagsvis.

Västerås den 3 juni 1937.

THEOFIL ÖBERG.
Styrelsens ordförande.

/Folke Ericsson.

N:o 104.

Drätselkammarens skrivelse ang. utredning för vissa restaurerings- och reparationsarbeten i Herrgärdsskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av denna dag har folkskolestyrelsen hemställt om ett anslag å 2.200 kronor för bestridandet av kostnaderna för uppgörandet av programhandlingar och ritningar för i ärendet närmare angivna restaurerings- och reparationsarbeten inom Herrgärdsskolan, och får drätselkammaren i anledning därav anföra följande.

Då de ifrågasatta restaurerings- och reparationsarbetena inom den nämnda skolhusbyggnaden torde vara av behovet påkallade, synes intet vara att invända emot, att nödiga programhandlingar och ritningar för samma arbeten uppgöras. Det torde alltså kunna antagas, att folkskolestyrelsen i sinom tid kommer att hos stadsfullmäktige begära anslag för berörda restaurerings- och reparationsarbetens utförande. Då de nu ifrågasatta utgifterna uppenbarligen äro att anse såsom utgifter för förberedande arbeten i förhållande till de egentliga restaurerings- och reparationsarbetena, böra dessa utgifter lämpligen täckas på samma sätt, som de blivande utgifterna för det egentliga arbetet. Det bör med andra ord uppdragas åt drätselkammaren, att framdeles inkomma med förslag till slutlig täckning av desamma. För det närvarande bör drätselkammaren bemyndigas att av tillgängliga medel förskottera beloppet.

Med stöd av vad sålunda anförts får drätselkammaren alltså hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för bestridandet av kostnaderna för uppgörandet av programhandlingar och ritningar för i ärendet omförmälda restaurerings- och reparationsarbeten inom Herrgärdsskolan ställa till folkskolestyrelsens förfogande ett anslag å 2.200 kronor, samt

att bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera beloppet ifråga, 2.200 kronor, vilket belopp sedermera efter förslag av drätselkammaren skall bliva föremål för slutlig täckning.

Västerås den 3 juni 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

N:o 104.

Ang. utredning för vissa restaurerings- och reparationsarbeten i Herrgårdsskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid undersökning av värmesystemet i Herrgårdsskolan har det visat sig, att detsamma är ytterst bristfälligt och med snaraste behöver ersättas av ett nytt. I samband med utförandet av nämnda arbete är det önskvärt, att badavdelningen repareras och uppsnyggas samt förses med reningsverk och avhärdningsfilter, varjämte vattenklosetter böra anordnas i skolhusets källare i stället för de nuvarande bristfälliga utomhusklosetterna.

Då folkskolestyrelsen anser det mest betryggande att få programmet för dessa omfattande arbeten uppgjort av en konsulterande firma i branschen, hemställer styrelsen,

att stadsfullmäktige för ändamålet ifråga ville anvisa kr. 2.200, vilken summa Mellersta & Norra Sveriges Ångpanneförening betingat sig för sagda programhandlingar med tillhörande ritningar.

Västerås den 3/6 1937.

På folkskolestyrelsens vägnar:

RICH. SÖDERQUIST.

/Em. Granér.

N:o 105.

Drätselkammarens skrivelse ang. upptagande av en stadsfilm över Västerås.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av denna dag har Fotografi- och filmkommittén framlagt kostnadsförslag ävensom i stora drag uppskisserat riktlinjer för upptagandet av en s. k. stadsfilm över Västerås. Kostnaderna för filmen, som skulle få en längd av 1.500 meter, hava beräknats till sammanlagt cirka 10.000 kronor. Härav skulle frivilliga bidrag från industri och handel kunna påräknas med sammanlagt 4.000 kronor. Alltså skulle det belopp, som staden borde tillskjuta för ändamålet, komma att uppgå till cirka 6.000 kronor.

Enär drätselkammaren, efter verkställd granskning av det framlagda förslaget, för sin del funnit detsamma väl ägnat att läggas till grund för det vidare utformandet ävensom med avseende på de ekonomiska beräkningarna icke funnit anledning till erinran, får kammaren alltså hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för bestridandet av på staden ankommande kostnader för upptagandet av en stadsfilm över Västerås ställa till Fotografi- och filmkommitténs förfogande ett anslag å 6.000 kronor; samt

N:o 105.
Ang. upptagande av en stadsfilm över Västerås.

att beloppet ifråga, 6.000 kronor, skall utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 3 juni 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sammanträde den 31 mars innevarande år beslutade stadsfullmäktige anmoda beredningsutskottet att i anledning av en av stadsfullmäktiges herr ordförande avgiven motion rörande vidtagande av åtgärder för insamlande, upptagande och bevarande av vanliga fotografier samt rörliga bilder (film) över det nutida Västerås, tillsätta en kommitté med uppdrag att verkställa utredning i ärendet samt framlägga det förslag, vartill nämnda utredning kunde föranleda.

Beredningsutskottet beslöt den 14 april detta år till fullgörande av nämnda uppdrag för i ärendet omförmält ändamål tillsätta en kommitté bestående av herrar stadsfullmäktiges ordförande Alb. Lundkvist, drätseldirektören Theofil Öberg, museiintendenten Sven Drakenberg, civilingenjören Helge Svensson, hovfotografen Ernst Blom och ombudsmannen Erik Genell, med herr Lundkvist som sammankallande.

Kommittén, som sedermera konstituerat sig med undertecknad Lundkvist som ordförande, har inriktat sitt arbete på att så snart som möjligt framlägga ett med kostnadsberäkning åtföljt förslag till upptagning av film över vår stad och sedermera inkomma med förslag i frågan om insamlande, upptagande och bevarande av fotografier.

Efter att hava satt sig i förbindelse med en del av landets filmföretag, hava kommitterade varit i tillfälle att bese filmer som i det här ifrågavarande syftet upptagits över en del andra svenska städer och tagit del av utredningar i denna fråga.

Utredningen giver vid handen att då det gäller filmning av städer och "städernas liv" det synes vara brukligt och är också efter kommitténs åsikt lämpligt att upptaga en längre c:a 1.500 meter lång stumfilm, s. k. arkivfilm. En kopia av denna film klippes därefter ned till en propagandafilm med en

N:o 105. *Ang. upptagande av en stadsfilm över Västerås.*

längd av 2- à 300 meter och ljud lägges på filmen, varefter densamma kan visas som kortfilm inuti programmen på landets biografer.

Kommittén har tänkt sig ungefär följande sammansättning och längd av arkivfilmen:

Handel och köpenskap	60	meter
Samfärdsel	50	„
Industri och hantverk	150	„
Tekniska verken	50	„
Flyget	75	„
Skolväsen	75	„
Polis- och brandväsen	25	„
Styrelse och förvaltning	75	„
Länsstyrelsen och landstinget	75	„
Rekreation och fritidsliv	125	„
Folkbildning	50	„
Föreningsliv	50	„
Nöjesliv	50	„
Det religiösa livet	75	„
Sjukhus och vårdanstalter	60	„
Museer	40	„
Idrott, sport och friluftsliv	125	„
Diverse	100	„
Texter c:a	190	„
Sammanlagt	1.500	meter

Kostnaderna härför torde icke komma att överstiga 10.000 kronor.

Från stadens största industri- och handelsföretagare har utlovats bidrag till kostnadernas gäldande. Sådana bidrag kunna påräknas med tillhopa 4.000 kronor.

Härigenom bör stadens egen kostnad icke komma att överstiga 6.000 kronor.

Med erinran sålunda att kommittén sedermera kommer att till stadsfullmäktige framlägga särskilt förslag beträffande den del av motionen, som avser frågan om insamlande, upptagande och bevarande av fotografier över Västerås får kommittén, vad angår den del av motionen, som avser filmning av staden, hemställa att stadsfullmäktige ville med godkännande i princip av kommitténs här ovan skisserade förslag bemyndiga drätselkammaren att för bestridande av kostnaderna för ifrågavarande filmning av tillgängliga medel ställa till kommitténs förfogande förslagsvis 6.000 kronor.

Västerås den 3 juni 1937.

För Fotografi- och Filmkommittén:

ALB. LUNDKVIST.

/Eric Plantin.

N:o 106.

Nykterhetsnämndens förberedande utlåtanden ang. tillstånd för en del personer att försälja pilsnerdricka.

Till Stadsfullmäktige, Västerås.

Sedan stadsfullmäktiges sekreterare till nykterhetsnämnden för förberedande utlåtande remitterat en av Frithiof Sandberg hos Konungens Befallningshavande i länet gjord framställning om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka klass II, får nykterhetsnämnden i ärendet anföra följande.

Sedan en av stadsfullmäktige den 23 februari 1933 tillsatt kommitté med uppdrag att låta verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning angående försäljning till avhämtning och utskänkning av pilsnerdricka den 18 september samma år avgivit sitt betänkande i dessa frågor och magistraten, beredningsutskottet och nykterhetsnämnden däröver yttrat sig, beslöto stadsfullmäktige den 22 februari 1934 i frågan om utskänkningen av pilsnerdricka härstädes genom begärd och anställd omröstning med 24 ja emot 22 nej i princip uttala sig för, att utskänkningen av pilsnerdricka härstädes — frånsett utskänkningen i samband med pensionatsrörelse och å spritrestauranter — skulle efter den 1 oktober 1935 omhändertagas av ett kafébolag med kommunal anknytning i huvudsaklig överensstämmelse med ett kommittébetänkandet bilagt förslag till bolagsordning.

Sedermera har drätseldirektören Theofil Öberg i egenskap av representant för Västerås Kaféaktiebolag, sedan stadsfullmäktige yttrat sig i frågan, erhållit Konungens Befallningshavandes i länet tillstånd att inom lokaler i fastigheten nr 6—8 vid Stora gatan här i staden från och med den 1 oktober 1936 till och med den 30 september 1939 utskänka pilsnerdricka klass II, och lär det vara kafébolagets avsikt att under mitten av instundande juli månad öppna sin rörelse.

Direktören Frithiof Sandberg innehar tillstånd att under tiden 1 oktober 1936 till och med den 30 september 1937 i lokaler inom fastigheten nr 5 vid Hantverkaregatan här i staden (Automaten) utskänka pilsnerdricka under vissa restriktiva villkor.

Såsom förhållandena nu gestalta sig hava stadsfullmäktige sålunda att taga ställning till, huruvida det beslutade principuttalandet omedelbart skall i praktiken omsättas eller ej.

Därest stadsfullmäktige skulle avstyrka sökandens nu föreliggande framställning, är det alldeles tydligt, att sökanden därigenom berövas sin enda utkomstmöjlighet.

Inför denna omständighet och då nämnden anser, att det icke bör vara främmande för kafébolaget att i en eller annan form medverka till en sådan avveckling av herr Sandbergs utskänkningsrörelse att skälig hänsyn tages till rimliga anspråk från herr Sandbergs sida, är nykterhetsnämnden för sin del hågad att tillstyrka utskänkningsrättigheten under en med hänsyn till kafé-

N:o 106. *Ang. tillstånd för en del personer att försälja pilsnerdricka.*

bolagets utveckling lämpad övergångstid av två år, med betonande dock därav att vidare tillstyrkande efter tidens utgång icke kan påräknas från nämndens sida.

Nämndens vice ordförande herr Norén har under hänvisning till sin reservation den 18 september 1933 till nykterhetskommitténs betänkande låtit anteckna, att han biträtt nykterhetsnämndens uttalande härovan och härav föranledda beslut endast med hänsyn därtill, att den ifrågavarande utskänkningsrörelsen vore herr Sandbergs enda försörjningsmöjlighet och att rättigheten komme att bortfalla efter två år.

Nykterhetsnämnden hemställer alltså,

att stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att direktören Frithiof Sandberg beviljas tillstånd att under tiden 1 oktober 1937 till och med den 30 september 1939 i lokaler inom fastigheten nr 5 vid Hantverkaregatan här i staden (Automaten) utskänka pilsnerdricka under villkor, att utskänkningen alla dagar upphör senast kl. 9 e. m., *att* utskänkningen endast medgives till spisande gäst (mat utan bestämt pris), *att* fredag, lördag samt dag före helgdag efter kl. 6 e. m. samt sön- och helgdagar hela dagarna, utskänkningen endast medgives till gäst, som intager verklig måltid, bestående av lagad mat till ett pris av 75 öre, *att* till varje gäst ej utskänkes mer än högst 2/3 liter per gång, samt *att* gäst, till vilken utskänkes pilsnerdricka, icke måtte ånyo erhålla sådan dryck inom utskänkningsställe förrän efter 2 timmar, ävensom att genom sökandens försorg ordningsvakt hålles vid lokalen under fredagar, lördagar och dagar före helgdag endast å eftermiddagen, å sön- och helgdag hela dagarna.

Västerås den 7 juni 1937.

För nykterhetsnämnden:

CARL W. KARLSSON.

/Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 106.
Ang. tillstånd för en del personer att försälja pilsnerdricka.

Sedan stadsfullmäktiges sekreterare till nykterhetsnämnden för förberedande utlåtande remitterat en av ölutköraren Carl Axel Oskar Gustafson hos Konungens Befallningshavande i länet gjord framställning om tillstånd att här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka klass II, får nykterhetsnämnden i ärendet anföra följande.

Sökanden avser att bedriva avhämtningsförsäljningen i samband med frukt- och grönsakshandel i fastigheten nr 22 vid Vasagatan härstädes.

Sökandens moder, änkefru Maria Albertina Gustafson, som avled den 27 april 1937, har innehaft försäljningstillstånd sedan år 1926 i samband med angivna affärsrörelse — Hallmans Frukt- och Grönsakshandel.

I en P. M. till sin ansökan angiver sökanden, att hans morfader sedan 1898 haft enahanda tillstånd samt att han med sin syster, den andra sterbhusdelägaren i dödsboet, träffat avtal om att han skulle övertaga rörelsen för den händelse, att han finge det nu begärda försäljningstillståndet.

Mot sökanden personligen finnes intet i nykterhetshänseende att erinra.

Av verkställd utredning har framgått att sökanden för sin utkomst icke är beroende av att erhålla det begärda tillståndet, enär han för närvarande innehar anställning som utkörare vid Nya Bryggeriet.

Under den debatt, som förekom i stadsfullmäktige vid sammanträde den 22 februari 1934, då nykterhetskommitténs betänkande rörande ordnandet av frågan om försäljning till avhämtning av pilsnerdricka framlades, framhölls inom stadsfullmäktige önskvärdheten av, att antalet försäljningsställen för pilsnerdricka nedbringades i den mån så lämpligen kunde ske.

Då med hänsyn till vad i frågan tidigare anförts så nu är fallet och dessutom knappast något berättigat behov av ett försäljningsställe på nu angiven plats föreligger, får nykterhetsnämnden föreslå,

att stadsfullmäktige ville för sin del avstyrka bifall till den föreliggande framställningen.

Västerås den 7 juni 1937.

För nykterhetsnämnden:

CARL W. KARLSSON.

/Eric Plantin.

N:o 107.

Drätselkammarens skrivelse ang. anordnande av duschar i kallbadhuset.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 28 nästlidne maj har badhusstyrelsen hemställt om ett anslag å 2.000 kronor att användas för bestridandet av kostnaderna för uppsättandet av duschar jämte härför erforderliga vattenledningar i kallbadhuset, och får drätselkammaren i anledning därav anföra följande.

Drätselkammaren, som tagit framställningen under övervägande, finner för sin del det framlagda förslaget väl motiverat och tillstyrker sålunda, att detsamma kommer till utförande. Kammaren anser dock, att vid anläggningens utförande jämväl anordning om möjligt bör vidtagas för tempererande av det kalla vattenledningsvattnet, innan detsamma släppes ut i duscharna. För detta ändamål torde inom badhuset kunna uppsättas en plåtcistern av lämplig storlek till vilken vattnet kunde ledas från vattenledningen, och där vattnet av den omgivande luftens värme kunde tempereras. Kostnaderna för en dylik anordning torde bliva obetydliga och kunna täckas av det begärda anslaget.

Med stöd av vad sålunda anförts får drätselkammaren alltså hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för utförandet av i ärendet närmare angivna duschanordningar jämte erforderliga ledningar och vattencistern i kallbadhuset ställa till badhusstyrelsens förfogande ett anslag förslagsvis beräknat till 2.000 kronor; samt

att beloppet ifråga, 2.000 kronor, skall utgå ur innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 10 juni 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 107.
Ang. anordnande av duschar i Kallbadhuset.

Då vattnet i stadens kallbadhus på grund av närheten till Svartåns mynning icke, åtminstone vid vissa vindar, är så fritt från föroreningar som det bör vara i en badinrättning, har badhusstyrelsen ansett sig böra för att upphjälpa de hygieniska förhållandena i kallbadhuset framföra förslag om anordnande av duscher med vanligt vattenledningsvatten i badhuset. Kostnaden för anläggning av en vattenledning till kallbadhuset samt anordnande av duscher i de båda avdelningarna därstädes har beräknats till omkring 2.000 kronor. Denna kostnad kan måhända anses väl stor för en tillfällig anordning, som det här givetvis är fråga om, då den om ett par år, sedan kloakreningsverket trätt i funktion, torde bli överflödig, men å andra sidan har styrelsen ansett det angeläget, att förhållandena i badhuset på föreslaget sätt nödtorftigt upphjälpas.

Badhusstyrelsen får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville för anordnande av vattenledning med duscher till kallbadhuset anvisa ett anslag å förslagsvis 2.000 kronor.

Västerås den 28 maj 1937.

För badhusstyrelsen:

THEOFIL ÖBERG.

N:o 108.

Drätselkammarens skrivelse ang. anskaffande av en lastautomobil för renhållningsverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 8 dennes har lantegendomsnämnden hemställt om ett anslag å 8.000 kronor för bestridandet av kostnaderna för inköp för renhållningsverkets behov av en sophämtningsbil av i skrivelsen angiven typ, och får drätselkammaren, som vitsordar behovet av den till inköp föreslagna bilen, hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för bestridandet av kostnaderna för inköp av den i ärendet angivna sophämtningsbilen ställa till lantegendomsnämndens förfogande ett anslag å 8.000 kronor; samt

N:o 108.
Ang. anskaffande av en lastautomobil för renhållningsverket.

att beloppet ifråga, 8.000 kronor, skall utgå ur innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 10 juni 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med den starka ökningen av fastigheter inom stadens ytterområden följer ökat behov av transportmedel för bortskaffande av avfallet från fastigheterna. Särskilt sommartiden stiger antalet hämtningar. För att sophämtningen skall kunna fullgöras i nödvändig omfattning måste för renhållningsverkets räkning snarast möjligt anskaffas ytterligare en sophämtningsautomobil med anordning för tippning av flaket.

Kostnaderna för en sådan bil av Volvotyp uppgå till 8.000 kronor.

Som bekant har hälsovårdsnämnden och lantegendomsnämnden tillsatt en kommitté med uppdrag att framlägga förslag för nämnderna till lämpligt ordnande av stadens sophämtning m. m.

Efter vad lantegendomsnämnden erfarit har kommittén ännu icke tagit ställning till vilket system, som skall föreslås — dammfri tömning eller kärlbyte.

Lantegendomsnämnden kan emellertid icke uppskjuta bilanskaffningen och torde väl ej heller inköpet av denna sophämtningsbil på något sätt kunna föregripa det resultat den fortsatta utredningen kan giva, då i händelse kärlbytessystemet införes bilen genom en enkel förändring direkt kan utnyttjas för detta.

Lantegendomsnämnden hemställer därför,

att stadsfullmäktige ville besluta att för bestridande av kostnaderna för anskaffande av en sophämtningsbil för renhållningsverkets behov anvisa 8.000 kronor att gäldas av 1937 års anslag för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 8 juni 1937.

För lantegendomsnämnden:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Eric Plantin.

Västerås 1937, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s Tryckeri.

N:o 109.

Kungl. Maj:ts brev ang. fastställelse av gatukostnadsbestämmelser.

Gustaf etc.

I en till Kungl. Maj:t ställd, av länsstyrelsen i Västmanlands län med skrivelse den 12 oktober 1936 till Kungl. Maj:t överlämnad skrift har magistraten i Västerås anhållit om fastställelse å ett av stadsfullmäktige i nämnda stad vid sammanträde den 30 januari 1936 antaget förslag till gatukostnadsbestämmelser för staden av den lydelse härvid fogad bilaga utvisar.

Utlåtanden i ärendet hava avgivits den 10 februari 1937 av byggnadsstyrelsen och den 2 juni 1937 av justitiekanslersämbetet.

Med anledning av vad i ärendet förekommit finner Kungl. Maj:t gott, jämlikt 49 § stadsplanelagen, godkänna ifrågavarande av stadsfullmäktige i Västerås antagna förslag till gatukostnadsbestämmelser för staden dock med undantag av § 7 sista stycket.

Detta meddelas länsstyrelsen till egen och vederbörandes kännedom och efterrättelse, varjämte avskrift av byggnadsstyrelsens och justitiekanslersämbetets utlåtanden bifogas.

Stockholms slott den 16 juli 1937.

Under Hans Maj:ts Vår allernådigste Konungs och Herres frånvaro,

Dess tillförordnade regering:

RICKARD SANDLER. KARL LEVINSON.

JANNE NILSSON. ALBERT FORSLUND.

/Olof Sahlin.

Förslag till gatukostnadsbestämmelser för Västerås.

I avseende å skyldighet för ägare av tomt att bidraga till kostnaden för gatas anläggning skola gälla följande bestämmelser.

N:o 109.

Ang. fastställelse av gatukostnadsbestämmelser.

§ 1.

Det åligger envar tomtägare att, på sätt och i den omfattning nedan närmare bestämmes, ersätta staden halva kostnaden för gatas anläggning framför hans tomt, dock högst intill en bredd, motsvarande den å tomten enligt stadsplanen vid tiden för gatans upplåtande tillåtna hushöjden ökad med en fjärdedel av samma höjd.

Skall gata vidgas, är den, som äger tomt vid någondera sidan av gatan, skyldig ersätta staden halva anläggningskostnaden för den vidgade delen av gatan framför hans tomt intill en bredd, motsvarande den å tomten enligt stadsplanen vid tiden för den nya gatudelens upplåtande tillåtna hushöjden, ökad med en fjärdedel av samma höjd.

Vid ersättningens bestämmande skall vid hörntomt jämväl i gatukorset ingående mark medräknas.

§ 2.

Den ersättning, tomtägare enligt § 1 har att utgiva, skall avse nedan angivna kostnader:

a) Kostnad för gatas terrassering såsom sprängning, schaktning, fyllning, grundförstärkning, uppförande av stödmurar och dylika arbeten för gatas utläggande till fastställd höjd, till den del dessa terrasseringsarbeten hålla sig inom en meter över eller under gatans terrasseringsplan.

b) Kostnad för utförande av underbädd, körbanans makadamisering och grusning samt ytbehandling med asfaltemulsion eller annat likvärdigt ämne, anordnande av rännstenar med trottoarkantsten av gjuten cement eller annan dylik anordning och avloppsbrunnar samt av grusade gångbanor. Dock skall ersättning utgå inom s. k. stenstadsområde för anläggande av såväl körbana som gångbanor och rännstenar av tuktad granit eller annat likvärdigt material, och i fråga om gatuvidgning för utläggande av den vidgade delen av gatan på samma sätt som det förutvarande gatuområdet.

Nedlägges på gatas anläggande mera omfattande arbeten än ovan angivits, skall den ökade kostnad, som därav föranledes, ej inräknas i den ersättning, tomtägare har att utgiva, utan densamma jämkas, så att den motsvarar den normala kostnad, som betingas av ovan i punkterna a) och b) angivna arbeten.

Kostnad för gatas anläggning till den del den skall ersättas av tomtägare skall fördelas dem emellan på det sätt, att anläggningskostnaderna för varje gatusträcka, som begränsas av närmast liggande tvärgators mittlinjer, uppdelas på de bidragsskyldiga tomtägarna efter den gatuareal, för vilken envar enligt § 1 är ersättningsskyldig.

§ 3.

I fråga om bidragsskyldighet till anläggande av avloppsledning är särskilt stadgat.

§ 4.

Storleken av den ersättning, tomtägare har att gälda för gatas iordningställande och som icke må överstiga vad som motsvarar stadens egna kostnader, skall beräknas av drätselkammaren.

N:o 109.

Ang. fastställelse av gatukostnadsbestämmelser.

§ 5.

Tomtägare vare, sedan gatan framför det kvarter, vari tomten ingår, blivit iordningställd och upplåtits till allmänt begagnande, skyldig att senast en månad efter anfordran utgiva den på tomten belöpande ersättningen till staden. Erlägges ej ersättningen inom angivna tid betalas därjämte laglig ränta från förfallodagen.

På framställning av tomtägare må dock, efter prövning av drätselkammaren, ersättningen kunna fördelas på visst antal år, i allmänhet icke överstigande tio eller, där särskilda omständigheter kunna anses föranleda längre amorteringstid, tjugo år. Härvid skall laglig ränta utgå på den del av ersättningen, som ej genast erlägges.

Ersättningen inbetalas till drätselkammaren, som jämväl har att pröva och förvara den säkerhet för tomtägares fullgörande av skyldighet att bidraga till gatas anläggning, som författningsenligt skall ställas, innan byggnadslov meddelas.

Vad i denna § sägs om gata gäller, då fråga är om vidgning av gata, den nya gatudelen.

§ 6.

Anser tomtägare, att honom på grund av dessa bestämmelser påförd ersättning icke står i överensstämmelse med föreskrifterna i 50 § stadsplanelagen eller dessa gatukostnadsbestämmelser, äger han påkalla ersättningsfrågans prövning genom skiljedom enligt gällande lag om skiljemän. Skiljedom skall, för att tomtägarens talan må komma under prövning, påkallas senast inom 30 dagar efter det ersättning blivit tomtägaren avfordrad. Skiljemännen skola vara tre, av vilka länsstyrelsen i Västmanlands län utser en, tillika ordförande, drätselkammaren en och tomtägaren en. Den av länsstyrelsen utsedda skiljemannen skall hava fullgjort, vad författningarne föreskriva om den, som må utnyttjas uti domareämbete.

§ 7.

Ersättningsskyldighet på grund av dessa bestämmelser avser icke gatudel, vars anläggning påbörjats, då fråga om gatukostnadsbestämmelser väcktes hos stadsfullmäktige eller den 17 december 1934.

Ej heller åligger ersättningsskyldighet ägare av tomt vid gata, som lagligen skolat vara upplåten till allmänt begagnande vid nyss sagda tid.

Därest vid vidgning av stadsplaneområdet befintliga trafikleder upptagas i gatunätet skola dessa trafikleder betraktas som vägar och anläggning av gator, i vilka trafiklederna ingå, icke anses påbörjad förr än efter fastställandet av stadsplaneutvidgningen.

Tillhör Kungl. Maj:ts beslut den 16 juli 1937.

(Undantag beträffande § 7 sista stycket.)

Kungl. Kommunikationsdepartementet.

N:o 109.
Ang. fastställelse av gatukostnadsbestämmelser.

Underdånigt utlåtande.

Den i 6 § av de utav stadsfullmäktige i Västerås antagna gatukostnadsbestämmelserna förekommande skiljedomsklausulen synes icke påbjuda skiljemannaförfarande utan medgiva tomtägaren rätt att få sin sak prövad i sådan ordning. Mot ett dylikt fakultativt stadgande lärer intet vara att erinra. Stadgandets innebörd torde vinna i klarhet genom den jämkning i ordalagen byggnadsstyrelsen föreslagit.

Vad i övrigt anförts mot gatukostnadsbestämmelserna torde icke vara av beskaffenhet att utgöra hinder för fastställelse av desamma i befintligt skick.

Stockholm den 2 juni 1937.

Underdånigst:

K. G. HJÄRNE.

/Sten Fallenius.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

Nils Lindquist.

Till Konungen.

Genom nådig remiss den 14 oktober 1936 har byggnadsstyrelsen anbefallts att avgiva utlåtande angående ett av stadsfullmäktige i Västerås den 30 januari 1936 antaget förslag till gatukostnadsbestämmelser för staden.

Med anledning härav får byggnadsstyrelsen i underdånighet anföra följande.

Det av byggnadsstyrelsen upprättade normalförslaget till gatukostnadsbestämmelser, som legat till grund för utarbetandet av det föreliggande förslaget, upptager i § 1, bland annat, en bestämmelse av den innebörd, att för det fall tomt har utfartsväg åt en tidigare för allmänt begagnande upplåten gata, skälig jämkning skall göras i ersättningsbeloppet, där tomtägaren visar, att den fördel, som genom den nya gatan eller gatuvidgningen beredes hans tomt, icke svarar mot den honom eljest åliggande ersättningsskyldigheten. Denna jämkningsbestämmelse, vilken ordagrant återfinnes i 45 § stadsplanelagen, åsyftande gatumarksersättning, har visserligen icke införts i 50 § stadsplanelagen, men vid normalförslagets upprättande ansågs, att 50 § borde tolkas därhän, att denna jämkningsbestämmelse även komme att tillämpas i fråga om ersättning av gatuanläggningskostnad. Styrelsen får därför i likhet med länsstyrelsen föreslå, att, vid en eventuell fastställelse av föreliggande förslag, följande tillägg göres mellan andra och tredje styckena i § 1: "I fall, då tomt har utfartsväg åt en tidigare för allmänt begagnande upplåten gata, skall skälig jämkning göras i ersättningsbeloppet, där tomtägaren visar, att

N:o 109.
Ang. fastställelse av gatukostnadsbestämmelser.

den fördel, som genom den nya gatan eller gatuvidgningen beredes hans tomt, icke svarar emot den honom enligt vad ovan sagts åliggande ersättningsskyldigheten".

Byggnadsstyrelsen ifrågasätter lämpligheten av sådana detaljerade föreskrifter, som intagits i § 2, men anser sig icke böra göra någon anmärkning i detta hänseende.

Genom avfattningen av § 4 skall storleken av den ersättning, tomtägare har att gälda för gatas iordningställande, icke få överstiga "vad som motsvarar stadens egna kostnader". Visserligen framgår i samband med övriga bestämmelser innebörden av denna föreskrift, men för full tydlighets vinnande anser styrelsen, att uttrycket "egna kostnader" bör ersättas med ordet "självkostnader".

I § 5 stadgas, att, när gata blivit iordningställd och upplåten till allmänt begagnande, har tomtägare skyldighet att senast en månad efter anfordran utgiva den på tomten belöpande ersättningen till staden. Styrelsen anser, att staden rimligen icke kan fordra betalningsskyldighet för tomtägare tidigare än vad i 47 § stadsplanelagen föreskrives beträffande gatumarksersättning. Sålunda bör i § 5, efter första meningen, inskjutas följande bestämmelse, som även finnes intagen i styrelsens normalförslag: "dock att, därest tomten vid tiden för gatans upplåtande icke är bebyggd i huvudsaklig överensstämmelse med stadsplanen, skyldigheten att utgiva berörda ersättning skall inträda först sedan sådan bebyggelse skett eller vid den tidpunkt dessförinnan, då tomtägaren utnyttjar tomten vidliggande gata i samma omfattning, som om tomten vore på förut angivet sätt bebyggd".

Vidare upptager § 5, första stycket, den bestämmelsen, att, därest ej ersättningen erlägges inom den angivna tiden, laglig ränta skall betalas från förfallodagen. Bestämmelsen kan i denna avfattning giva anledning till misstydning, varför styrelsen föreslår, att ordet "laglig" utgår. Av samma anledning torde ordet "laglig" böra utgå i andra stycket, sista meningen, av samma paragraf.

I § 6 föreskrives, att tomtägare har rätt påkalla prövning av ersättningsfrågan genom skiljedom enligt lagen om skiljemän. I samband därmed stadgas vidare, att "skiljedom skall, för att tomtägarens talan må komma under prövning, påkallas senast inom 30 dagar efter det ersättningen blivit tomtägaren avfordrad". Styrelsen finner det ur ordningssynpunkt vara lämpligt med en dylik allmän tidsbegränsning, men denna bör givetvis icke åsyfta annan prövning än sådan, som ankommer på skiljenämnd. Därför bör för tydlighets vinnande, ordet "skiljemäns" inskjutas före ordet "prövning" i paragrafens andra mening.

Slutligen har i § 7, sista stycket, intagits viss bestämmelse angående trafikleder utom stadsplaneområdet, vilka vid utvidgning av stadsplanen komma att intagas i densamma. Bestämmelsens avfattning torde kunna giva rum för misstydning i avseende å huru skall förfaras med allmänna vägar, varför densamma enligt styrelsens mening icke bör fastställas.

Den anmärkning, som markägare framställt mot § 7 av förslaget, torde genom av styrelsen ovan föreslagna åtgärd bliva tillgodosedd. Vad i övrigt anmärkts rörande förslaget finner styrelsen icke böra förtjäna beaktande.

På grund av vad ovan anförts får byggnadsstyrelsen i underdånighet

N:o 109. *Ang. fastställelse av gatukostnadsbestämmelser.*

hemställa, att Eders Kungl. Maj:t måtte fastställa det föreliggande förslaget till gatukostnadsbestämmelser dock med uteslutande av sista stycket i § 7 och ordet "laglig" i § 5, första och andra styckena, samt med de tillägg och förändringar i övrigt, som styrelsen ovan föreslagit ifråga om §§ 1, 4, 5 och 6. Remissakten bifogas.

Stockholm den 10 februari 1937.

Underdånigast:

HENNING LEO.

Gustaf Lindén. */Sten Zethelius.*

Vidimeras.

Ex officio:

Curt Nilsson.

N:o 110.

Kungl. Medicinalstyrelsens skrivelse ang. fastställelse av ändring i instruktionen för stadsläkarne.

Till Magistraten i Västerås.

Sedan Ni i skrivelse till Medicinalstyrelsen den 13 maj 1936 hemställt, att styrelsen måtte fastställa den av stadsfullmäktige i Västerås genom beslut den 26 mars 1936 antagna ändringen i den av styrelsen den 28 april 1934 fastställda instruktionen för Västerås stads tjänsteläkare, har Länsstyrelsen i Västmanlands län i skrivelse till styrelsen den 16 juni 1936 tillstyrkt att nämnda beslut måtte vinna styrelsens fastställelse.

Efter det kompletterande upplysningar inkommit från Eder, har styrelsen för Svenska Stadsläkarföreningen den 25 september 1936 avgivit yttrande i ärendet.

Sedan även förste och andre stadsläkarna i Västerås samt förste provinsialläkaren i länet yttrat sig, har Ni med skrivelse den 4 juni 1937 överlämnat yttrande av stadsfullmäktige samt utdrag av protokollet vid stadsfullmäktiges sammanträde den 27 maj 1937, utvisande att stadsfullmäktige i enlighet med hälsovårdsnämndens och beredningsutskottets senaste avgivna förslag beslutat att upphäva sitt den 26 mars 1936 fattade beslut i detta ärende samt att uti respektive §§ 11 och 12 i instruktionen skulle intagas bestämmelser av följande lydelse:

"8:o) att utan särskild ersättning handhava läkarevården å barnavårdsnämndens inom hans distrikt belägna barnhem." N:o 110. *Ang. fastställelse av ändring i instruktionen för stadsläkarne.*

Medicinalstyrelsen har nu fastställt den sålunda av stadsfullmäktige i Västerås den 27 maj 1937 beslutade ändringen av stadsläkarinstruktionen i Västerås.

Oläsligt namn.

Stockholm den 30 juni 1937.

C. W. *C. B. v. Mentzer.*

N:o 111.

Drätselkammarens skrivelse ang. Sala—Gysinge—Gäfle Nya Järnvägsaktiebolags avveckling.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till Stadsfullmäktige av den 9 nästlidne juni har Sala—Gysinge—Gäfle Nya Järnvägsaktiebolag på anförda skäl anhållit, att Stadsfullmäktige måtte medgiva *dels* att den till bolagets omnibusrörelse hörande materielen finge till staten överlämnas utan särskilt vederlag, *dels ock* att den utdelning, som efter verkställd försäljning av bolagets tillgångar tillkommer Västerås stad, finge utgöra full betalning för stadens fordran av bolaget; och får drätselkammaren i anledning därav anföra följande.

För det närvarande utgöres stadens tillgodohavande hos bolaget av fordran på grund av innehav av stamaktier till ett nominellt värde av 12 500 kronor och preferensaktier för nominellt 16 600 kronor ävensom fordran utgörande verkställda utbetalningar för bolaget å cirka 5 000 kronor på grund av för bolaget åtagen garanti. Stadens nämnda aktieinnehav har numera i stadens räkenskaper nedskrivits till ett värde av två kronor. Den garanti intill ett belopp av 20 000 kronor, som staden åtagit sig för bolagets obligationslån av den 11 juli 1901 har såsom drätselkammaren tidigare hos Stadsfullmäktige anmält till fullo upphört genom lånets inbetalning.

Beträffande stadens åtagande i ekonomiskt avseende gentemot bolaget hänvisas i övrigt till de utförligare redogörelser härom, som finnas intagna i Stadsfullmäktiges handlingar den 26 november 1936, n:o 124 och den 25 februari 1937, n:o 26.

Vad angår förevarande framställning har bolaget såsom motivering för densamma framhållit, att den utdelning, som kommunerna vid ett konkursförfarande skulle kunna påräkna, torde bliva obetydlig. Drätselkammaren är för sin del härutinnan av samma mening men anser, att den ekonomiska behållningen för kommunerna av bolagets avveckling kommer att bliva ingen

N:o 111. *Ang. Sala—Gysinge—Gäfle Nya Järnvägs-aktiebolags avveckling.*

eller ringa vare sig konkursförfarande kommer till användning eller avveckling sker utan sådant förfarande. Med hänsyn till de föreliggande omständigheterna vill drätselkammaren likväl förorda, att staden medverkar till avvecklingen utan konkursförfarande och således bifaller ifrågavarande framställning till alla delar.

Drätselkammaren hemställer alltså, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att den till Sala—Gysinge—Gäfle Nya Järnvägsaktiebolags omnibussrörelse hörande materielen må till staten överlämnas utan särskilt vederlag; samt

att den utdelning, som efter verkställd försäljning av bolagets övriga tillgångar kan tillkomma Västerås stad, skall utgöra full betalning för stadens fordran hos bolaget.

Västerås den 1 juli 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan årets ordinarie bolagsstämma med Sala—Gysinge—Gävle Nya Järnvägsaktiebolag beslutat,

dels att i samband med Statens järnvägars övertagande av järnvägsrörelsen utan särskilt vederlag överlåta den till järnvägsbolagets omnibussrörelse hörande materielen,

dels att järnvägsbolaget skall träda i likvidation,

dels ock bemyndigat styrelsen att med vederbörande statliga myndigheter föra underhandlingar och träffa avtal angående villkoren för järnvägens överlåtande till staten,

har styrelsen haft överläggning med statens representanter om åtgärder och villkor för järnvägens och omnibussrörelsens överförande i statens ägo.

Vid dessa överläggningar har styrelsen nödgats medgiva, att järnvägen med därtill hörande byggnader och rullande materiel skall försäljas å exekutiv auktion. Det har nämligen befunnits omöjligt att på annat sätt än genom exekutiv försäljning inom rimlig tid befria järnvägen från en del inteckningar, som gälla med sämre förmånsrätt än den för statslånet pantsatta inteckningen å 1 545 500 kronor. Att förhindra en exekutiv försäljning av järnvägen synes för övrigt vara omöjligt, enär järnvägsbolaget häftar i skuld till

staten för 2 072 249 kronor 68 öre, varav ett betydande belopp är förfallet till betalning.

N:o 111.
Ang. Sala—Gysinge—Gäfle Nya Järnvägs-aktiebolags avveckling.

Beträffande det av statsmakterna uppsatta villkoret, att den till järnvägsbolagets omnibussrörelse hörande materielen skall till staten överlåtas utan vederlag, har styrelsen i en till senaste ordinarie bolagsstämman avlåten skrivelse anfört bland annat följande:

"Styrelsen hyser den uppfattningen, att staten vid ett konkursförfarande icke kan erhålla högre procentuell utdelning av försäljningsvärdet än andra fordringsägare, men vill å andra sidan erinra om, att det praktiskt taget icke torde bliva möjligt för någon annan än järnvägens innehavare att erhålla tillstånd till linjetrafik å de av järnvägsbolaget nu trafikerade vägsträckorna.

Vid direkta samtal i ärendet med såväl Kommunikationsministern som ock ordföranden i statsutskottet hava dessa påpekat, att några nya kapitalinvesteringar för omnibussmaterielens anskaffning icke blivit gjorda utan att inköpen ursprungligen blivit betalda av trafikmedel.

Vid årsskiftet 1936/1937 uppgick			
statens fordran till	kr.	2 072 249: 68 =	85,882 %
och kommunernas fordran till	„	294 967: 66 =	12,225 „
samt kommunernas återstående inbetalningsskyldighet för ännu ogulden del av 1905års obligationslån	„	45 675: — =	1,893 „
	Summa kr.	2 412 892: 34 =	100,000 %

Då man kan antaga, att Riksgäldskontoret vid en exekutiv försäljning av järnvägen inropar denna för minsta möjliga belopp, torde den utdelning, som för kommunernas del vid ett regelrätt juridiskt förfarande står att vinna, visserligen icke få någon större betydelse för kommunernas ekonomi, men rättsynpunkten torde härvid icke heller helt få förbigås.

Storleken av det belopp, som de intresserade kommunerna vid en försäljning av omnibussmaterielen kunna vinna, kan styrelsen beklagligen icke med anspråk å tillförlitlighet angiva, ty då det gäller försäljning utav en begagnad omnibusspark utan medföljande trafikrättigheter (linjetrafik- och länstrafikrättigheter kunna, som bekant, icke överlåtas utan vederbörande länsstyrelses tillstånd), så kunna de mest överraskande försäljningsvärden ifrågakomma.

För belysande av saken skulle man emellertid kunna antaga, att köpeskillingen enbart för omnibussmaterielen skulle kunna uppgå till 50 000 kronor, och skulle då för detta fall de intresserade kommunernas andel uti köpeskillingen bli c:a 7 000 kronor bortsett från omkostnaderna.

En överlåtelse utan vederlag av den till omnibusstrafiken hörande materielen kan ju sägas lända kommunerna till förfång. Det bör emellertid här framhållas, att järnvägsbolaget är ägare av en del annan egendom (två fastigheter i Sala stad m. m.), vari staten icke har förmånsrätt. Den möjligheten förefinnes måhända, att kommunerna vid fördelningen av köpeskillingen för sistnämnda egendom kunna erhålla någon kompensation för den nu ifrågasatta eftergiften. Men även om man har anledning befara, att detta icke skall lyckas, lär bolaget icke böra avslå statsmakternas krav i berörda hänseende. Det är uppenbart, att de statliga myndigheter, med vilka bolaget har

N:o 111. *Ang. Sala—Gysinge—Gäfle Nya Järnvägsaktiebolags avveckling.*

att träffa uppgörelse, icke kunna frångå vad Kungl. Maj:t och Riksdagen beslutat. Ett avslag ifråga om detta krav skulle säkerligen väsentligt försvåra en uppgörelse mellan bolaget och staten. I sammanhang härmed vill styrelsen ånyo framhålla, att de inom järnvägens trafikområde helt eller delvis belägna kommunerna genom järnvägens införlivande med statsbanenätet antagligen vinna en del fördelar, vilka mer än väl uppväga de eftergifter, varom nu är fråga."

Styrelsen har anledning hoppas, att sådan frivillig överenskommelse bör kunna komma till stånd, att de kommuner, som äga fordran hos bolaget, icke tillskyndas någon förlust genom omnibussmaterielens överlåtande på sätt statsmakterna beslutat. Vid den blivande exekutiva auktionen lär icke komma att uppträda någon annan spekulant än staten. Det är således icke uteslutet att köpeskillingen blir så obetydlig, att statens fordran icke i nämnvärd mån nedsättes. Skulle däremot — såsom styrelsen hoppas — köpeskillingen fastställas till belopp, som motsvarar järnvägens tidigare uppskattade värde, kommer ju statens fordran att högst väsentligt nedbringas och kommunerna få därigenom en större andel i köpeskillingen för sådana järnvägsbolagets tillgångar, som icke besväras av den för statslånet pantsatta inteckningen. Avslag å statsmakternas krav i här berörda avseende kommer helt säkert att omöjliggöra en frivillig uppgörelse mellan bolaget och staten. Enligt styrelsens mening kan det icke vara till gagn för kommunerna, att de inledda underhandlingarna avbrytas.

Bolagets enda borgenärer äro staten och de kommuner, som på grund av borgen nödgats göra utlägg för bolaget. Då bolagets tillgångar — även om köpeskillingen för järnvägen bestämmes till ett belopp, som motsvarar det uppskattade värdet, nära 800 000 kronor — icke på långt när förslå till gäldande av skulderna, anser sig styrelsen förhindrad att utan vederbörande kommuners medgivande träffa avtal om omnibussmaterielens överlåtande på ovan angivna villkor.

För järnvägsbolagets borgenärer synes det vara önskvärt att bolaget icke försättes i konkurs, enär konkursförfarande obestridligen medför ökade kostnader. Men även om man bortser från konkurskostnaderna, får man väl antaga, att en avveckling utan konkurs är för borgenärerna fördelaktigast.

Då vid aktiebolags likvidation all veterlig gäld måste vara betald innan bolagets tillgångar få skiftas, får det anses nödigt, att borgenärerna på förhand medgiva, att den utdelning, som efter försäljning av bolagets tillgångar kan erhållas, får utgöra full betalning för bolagets skulder. Styrelsen hoppas därför, att kommunerna äro villiga lämna dylikt medgivande. I annat fall torde bolaget bliva nödsakat att avträda sin egendom till konkurs.

I anslutning till vad här ovan anförts får styrelsen vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige måtte medgiva:

1:o) att den till bolagets omnibussrörelse hörande materielen må till staten överlämnas utan särskilt vederlag;

2:o) att den utdelning, som efter verkställd försäljning av bolagets tillgångar tillkommer Västerås stad, må utgöra full betalning för stadens fordran av bolaget.

Med hänsyn till det förhållandet, att Statens järnvägar önska övertaga bolagets järnväg redan den 1 september innevarande år tillåter sig styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige behagade handlägga detta ärende så tidigt, att protokollsutdrag kan vara styrelsen tillhanda senast den 15 nästkommande augusti.

N:o 111. *Ang. Sala—Gysinge—Gäfle Nya Järnvägsaktiebolags avveckling.*

Sala den 9 juni 1937.

Sala—Gysinge—Gäfle Nya Järnvägsaktiebolag.

ALFRED BOLANDER.

/T. Slettengren.

N:o 112.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggning av gatubrunnar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti särskilda skrivelser till drätselkammaren hava Hammarby Västra Byggnadsförening u. p. a., Fastighetsägareföreningen Viktoria u. p. a. samt Tomtägareföreningen Västra Förstaden u. p. a. anhållit, att erforderligt antal gatubrunnar för dagvattnets avledande måtte genom stadens försorg anordnas inom resp. föreningars områden; och får drätselkammaren i anledning därav anföra följande.

Av den undersökning, som drätselkammaren i anledning av nämnda framställningar verkställt i ärendet har framgått, att behov av de ifrågasatta brunnarna föreligger. Sedan de inom områdena tidigare befintliga öppna dikena numera igenlagts i samband med gators utläggande och dagvattnet alltså därefter icke kunnat avrinna genom dessa diken, har det nämligen visat sig påkallat, att andra åtgärder vidtagas för avledandet av dagvattnet. Enda effektiva sättet härför torde vara anordningen med de ifrågasatta gatubrunnarna. Sammanlagt erfordras 35 dylika brunnar, fördelade inom områdena efter behov och avsedda att placeras vid gatorna på lämpliga ställen.

Kostnaderna belöpa sig till i genomsnitt 250 kronor per brunn eller för alla de planerade brunnarna tillsammans 8 750 kronor. För ändamålet torde lämpligen böra anvisas ett anslag å 9 000 kronor.

Då det torde vara ovisst, huruvida ifrågavarande arbete kan i sin helhet komma till utförande under innevarande år, torde utgifterna lämpligen kunna slutligt täckas med anslag, som för ändamålet upptages i nästkommande års utgiftsstat. Den del av anslaget, som kan erfordras under innevarande år, bör drätselkammaren bemyndigas förskottera.

Med stöd av vad sålunda anförts får drätselkammaren alltså hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

N:o 112.
Ang. anläggning av gatubrunnar.

att för utförandet av i ärendet omförmälda gatubrunnar ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å 9 000 kronor;

att beloppet ifråga, 9 000 kronor, skall för uttaxering upptagas i stadens utgiftsstat för nästkommande år, samt

att bemyndiga drätselkammaren att i mån av behov under innevarande år förskottera beloppet.

Västerås den 1 juli 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

N:o 113.

Drätselkammarens skrivelse ang. anskaffande av en betongblandare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För utförandet av betonggjutningar vid sådana stadens gatu- och byggnadsarbeten, vilka komma till utförande i stadens egen regi erfordras inköp av en s. k. betongblandare av medelstor typ. En dylik transportabel betongblandare med tillhörande bensinmotor av Sala Maskinverkstäders tillverkning har offererats till ett pris av 2 264 kronor. Enär erfarenheten av det nämnda fabrikatet varit god och då den för inköp ifrågasatta typen särskilt lämpar sig för det avsedda ändamålet, vill drätselkammaren tillstyrka, att en sådan betongblandare inköpes för byggnadschefskontorets räkning. För täckandet jämväl av eventuella fraktkostnader m. m. bör för ändamålet anvisas ett anslag å 2 300 kronor. Dessa kostnader böra lämpligen förskotteras av drätselkammaren för att sedermera slutligt täckas med medel av anslag för de resp. arbeten, vartill den inköpta betongblandaren kommer att användas.

Med stöd av vad sålunda anförts får drätselkammaren alltså hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att för inköp av en i ärendet närmare angiven betongblandare ställa till drätsel-

kammarens förfogande ett anslag å 2 300 kronor, samt

N:o 113. *Ang. anskaffande av en betongblandare.*

att bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera beloppet ifråga, 2 300 kronor, för att sedermera slutligt täcka detsamma med medel av anslag för de resp. arbeten, vartill ifrågavarande betongblandare kommer att användas.

Västerås den 1 juli 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

N:o 114.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggsanslag för kloakreningsverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige den 28 maj 1936 beslutat uppförande av ett reningsverk å Kungsängen med erforderliga ledningar samt för ändamålet anslagit tillhopa 928 600 kronor, har vatten- och gasverksstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande augusti hemställt om ett tilläggsanslag å 178 900 kronor för anläggningen ifråga.

Då den av vatten- och gasverksstyrelsen i omförmälda skrivelse gjorda sammanställningen av kostnaderna uppgjorts med ledning av infordrade anbud och, i den mån anbud ej kommit ifråga, på gjorda kostnadsberäkningar, emot vilka någon erinran ej synes kunna göras, vill drätselkammaren, som i likhet med styrelsen anser att med anläggningens utförande ej längre kan anstå, tillstyrka framställningen.

På grund av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att till gäldande av kostnaderna för anläggning av det den 28 maj 1936 beslutade reningsverket å Kungsängen med erforderliga ledningar av lånemedel anvisa ett tilläggsanslag å 178 900 kronor,

N:o 114.
Ang. tilläggsanslag för kloakreningsverket.

samt att bemyndiga drätselkammaren att begära Kungl. Maj:ts stadfästelse å beslutet att med lånemedel bestrida ifrågavarande kostnad.

Västerås den 5 augusti 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Eric Ericsson.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På förslag av vatten- och gasverksstyrelsen beslöto stadsfullmäktige den 28 maj 1936 anläggande av ett reningsverk för kloakvatten jämte vissa kulvertledningar. Kostnaderna för själva reningsverket voro av A.-B. Vattenbyggnadsbyrån i Stockholm med ledning av upprättade preliminära översiktsritningar beräknade till 610.000 kronor. Omedelbart efter berörda beslut erhöll nämnda byrå i uppdrag att utarbeta erforderliga arbetsritningar och detaljkonstruktioner. Efter mottagandet av dessa infordrade styrelsen anbud på byggnaderna till den 15 april i år. Då samtliga anbud voro högre än de beräknade kostnaderna och därjämte, på grund av pågående avtalsförhandlingar inom byggnadsbranschen, i många fall innehöllo undantag för ev. prisstegringar, vilket gjorde att den slutliga kostnaden då ej kunde fastställas, beslöt styrelsen att ej antaga något av de inkomna anbuden, utan i stället infordra nya, så snart avtalsförhandlingarna voro slutförda och anbudsgivarna kunde mer exakt beräkna sina anbud. Efter att sålunda hava avvaktat denna tidpunkt infordrades nya anbud till den 25 nästlidne juli. Styrelsen förbehöll sig därvid, att anbuden skulle vara bindande till den 5 nästkommande september för att, i händelse det fortfarande skulle visa sig att den anslagna byggnadssumman ej vore tillräcklig, bliva i tillfälle att förelägga ärendet för stadsfullmäktige. Efter prövning av de nyinfordrade anbuden har det också visat sig, att anläggningen ej kan utföras för det beräknade anslaget, 610 000 kronor, varför styrelsen ser sig nödsakad att ånyo underställa ärendet stadsfullmäktiges prövning. Efterföljande sammanställning utvisar dels anslagna belopp för olika poster och dels de belopp, till vilka styrelsen med ledning av dels infordrade anbud och dels kostnadsberäkningar kommit.

Reningsverket.

N:o 114.
Ang. tilläggsanslag för kloakreningsverket.

	Enligt anslag.		Enligt infordrade anbud och kostnadsberäkningar.	
Tilloppsledning		6 000: —		
Maskinhus:				
byggnadsarbeten	78 000: —		145 000: —	
maskinell utrustning m. m.	103 000: —	181 000: —	157 000: —	302 000: —
Sandfångare och fettavskiljare		18 000: —		
Avsättnings- och regnvädersbassänger		153 000: —		230 000: —
Slamrötkammare		97 000: —		109 000: —
Slamtorkgårdar		50 000: —		36 000: —
Yttre ledningar		35 000: —		36 000: —
Utloppsledning:				
bräddavlopp	10 000: —			
undervattensledning	60 000: —	70 000: —		70 000: —
Kronor		610 000: —		783 000: —

Såsom av sammanställningen framgår, överstiga de nu erhållna kostnaderna anslaget med 173 000 kronor. Den uppkomna kostnadsökningen härleder sig huvudsakligen från den allmänna prishöjningen på material och arbete, men till en del av att vid detaljutformningen maskinhuset utvidgats med vissa specialutrymmen.

Utgående från den tillärnade stadsplanen för Kungsängsområdet, vilken på sista tiden antagit en mera bestämd form, har verkets läge valts mera mot norr än som ursprungligen var tänkt, vilket medför att utloppsledningen mot sjön bliver något längre, men däremot att tilloppsledningen kan bortfalla.

Som driften under en följd av år bör kunna tillgodoses med endast en slamtorkgård, föreslår styrelsen att av i ursprungliga förslaget upptagna två stycken den ene tillsvidare slopas, vilket innebär en besparing i förhållande till den beräknade kostnaden av cirka 14 000 kronor.

Men även med avseende på de i anläggningarna ingående kulvertledningarna äro på grund av stegrade pris kostnaderna beräknade att ökas från förut uppgivna kr. 318 600: — till kr. 324 500: — eller med kr. 5 900: —. Hela kostnadsökningen uppgår då till kr. 178 900: —.

Dels för kulvertledningar och dels för anläggningarna i sin helhet följer här en justerad sammanställning över kostnader och statsbidrag, uppställda i samma följd som i styrelsens yttrande 1936, vilket återfinnes i stadsfullmäktiges handlingar för 1936, sid. 220.

N:o 114. *Ang. tilläggsanslag för kloakreningsverket.*

Ledningsarbeten.

Västra avskärande kulverten:		
Kostnader hittills	144 595: —	
Beräknad kostnad för återstående arbeten	15 000: —	159 595: —
Östra avskärande kulverten:		
Kostnader hittills	162 535: —	
Beräknad kostnad för återstående arbeten	50 200: —	212 735: —
Kungsängsledningen:		
Kostnader hittills	29 989: —	
Härtill kommer kostnaden för återstående ledningar närmast reningsverket	28 000: —	57 989: —
	Kronor	430 319: —
Avgår statsbidrag:		
Västra avskärande kulverten	47 972: —	
Östra avskärande kulverten	49 421: —	
Kungsängsledningen	8 438: —	105 831: —
Stadens andel i kostnader för kulvertledningar		324 488: —
Kostnaderna för reningsanläggningen jämte ledningar bliva då följande:		
Reningsverket å Kungsängen		783 000: —
Kulvertledningar		324 500: —
		1 107 500: —
För täckande av denna kostnad finnas fonderade medel till ett belopp av		125 000: —
	Återstående kostnad kronor	982 500: —
Vartill stadsfullmäktige vid sammanträde den 28 maj 1936 beviljade		803 600: —
	Resterar kronor	178 900: —

Prisstegringar hava under senaste tiden oupphörligt gjort sig gällande och någon stagnation härutinnan kan ej förmärkas. Ett uppskjutande av anläggningen kan befaras medföra ännu större anläggningskostnader. Å andra sidan är väl tänkbart, att vissa pris sjunka inom någon tid och besparingar i anläggningskostnader i följd därav kunna göras, om verkets utförande får anstå ett eller annat år. Härom är det dock omöjligt att på förhand göra ett bestämt uttalande. Då emellertid anläggningen är av ett verkligt behov för staden och en stor del av kulvertledningarna redan utförts, anser styrelsen att ett uppskjutande ej bör ske.

De nu infordrade anbuden äro baserade på sådana leveranstider, att anläggningen beräknas kunna tagas i bruk omkring 1 juli 1938.

På grund av det anförda hemställer styrelsen,

N:o 114.
Ang. tilläggsanslag för kloakreningsverket.

att stadsfullmäktige ville för anläggande av det den 28 maj 1936 beslutade reningsverket å Kungsängen jämte diverse ledningar av lånemedel anvisa ett tilläggsanslag av 178 900 kronor.

Västerås den 3 augusti 1937.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/*Gerh. Geston.*

N:o 115.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till extra kostnader för pensionsnämnden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till drätselkammaren den 19 nästlidne juli har pensionsnämnden hemställt om ett extra anslag å 880 kronor för anställande av tillfällig personal vid genomförande av den av riksdagen beslutade dyrortsgrupperingen av folkpensionerna, som skall tillämpas från och med 1938 års början.

Drätselkammaren får härmed till stadsfullmäktige överlämna skrivelsen ifråga under tillstyrkande av framställningen.

På grund härav får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att till gäldande av kostnaderna för ersättning åt fem personer för skrivande av ansökningar och hållande av mottagningar för den pensionssökande allmänheten i lokaler utom pensionsnämndens kansli under tre dagar anvisa 180 kronor av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter,

samt att till gäldande av bidrag till kostnaderna för anställande av ett skrivbiträde hos pensionsnämnden under tiden från och med innevarande augusti månad till och

N:o 115.
Ang. anslag till extra kostnader för pensionsnämnden.

med februari månad 1938 anslå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter, 500 kronor, och av medel för uttaxering i 1938 års stat, 200 kronor, eller tillhopa 700 kronor.

Västerås den 5 augusti 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Eric Ericsson.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Den av riksdagen beslutade dyrortsgraderingen av folkpensionerna, vilken skall tillämpas från 1938 års början, kommer att föranleda ett i högsta grad ökat arbete i pensionsnämndernas kansli. Västerås stad räknas till ortsgrupp 2 och beräknas antalet av de pensionstagare som beröras av dyrortsbestämmelserna här i staden till omkring 1 500 personer. Pensionsstyrelsen har för att utbetalandet av de höjda pensionerna icke skall fördröjas alltför långt inpå år 1938, vilket bleve fallet om ansökningarna upptagas till prövning först efter 1938 års ingång, föreskrivit, att ansökningar kunna ingivas och prövas redan innevarande år åtminstone beträffande personer som kunna förväntas bliva kvarskrivna i staden för år 1938. Vid utsändandet av pensionsmedel att utbetalas den 15 innevarande juli hava pensionstagarna genom posten erhållit meddelande att söka dyrortspension så snart som möjligt innevarande år. För beviljande av dyrortstillägg erfordras särskild ansökan och en därav följande granskning om ändring inträtt i pensionärens förhållanden sedan pension erhölls. Det erfordras en och om ändring skett två olika ansökningar. I anledning av meddelandet genom posten till pensionstagarna nödgades jag för att alla dyrortsberättigade icke skulle på en gång komma till nämndens expedition ordna så — vilket för övrigt skett å andra ställen såsom i Uppsala — att särskilda lokaler anvisades dit de sökande kunde hänvända sig från olika delar av staden, således sex olika lokaler, nämligen Rådhuset för Södra kvarteret, Mariebergsskolan för Västra kvarteret och Västermalm, Herrgärdsskolan (2 lokaler) för Norra kvarteret samt Norra kvarterets utgårdar och S:t Ilian öster om Svartån, Korsängsskolan för Södra utgårdarna samt Hammarby skola för Västra utgårdarna, Lundby och S:t Ilian väster om Svartån. Å dessa lokaler erhålla sökandena hjälp med upprättande av erforderliga ansökningshandlingar. Dessa skola sedan avskrivas, registreras och prövas inom pensionsnämnden vars utlåtande sedermera skall avskrivas för att alla handlingar må kunna finnas förvarade i särskilda akter såsom varit vanligt beträffande ansökningar om pension här i staden. Det skrivarbete som därav föranledes kan ej medhinnas av nuvarande biträdet. Det tillfälliga skrivbiträdet skulle emellertid icke erhålla full

sysselsättning för pensionsnämnden utan skulle hennes arbetstid jämväl kunna tagas i anspråk för andra uppgifter. N:o 115. *Ang. anslag till extra kostnader för pensionsnämnden.*

På grund härav får jag hemställa, att drätselkammaren måtte bevilja eller hos stadsfullmäktige göra framställning om anvisande av följande extra anslag till pensionsnämnden.

a) ersättning till 5 personer för skrivande av ansökningar och hållande av mottagningar för pensionssökande i lokaler utanför pensionsnämndens kansli 12 kronor för dag i tre dagar alltså kronor 180: —.

b) om anslag av bidrag till anställande under tiden från och med augusti månad 1937 till och med februari 1938 av ett skrivbiträde, kunnigt i maskinskrivning beräknat efter 100 kronor i månaden till 700 kronor.

Västerås den 19 juli 1937.

VICTOR ÅSBERG.

N:o 116.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av en del av tomten n:r 2 i kv. Nimrod.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för härvarande systembolag har hos drätselkammaren anmält, att bolaget hade planer å uppförande av en nybyggnad avsedd att inrymma för bolagets verksamhet erforderliga lokaler. Såsom lämplig plats för nybyggnaden har bolaget föreslagit den staden tillhöriga tomten nr 2 i kvarteret Nimrod.

Omförmälda tomt nr 2 i kvarteret Nimrod innehåller i areal 2 629 kvadratmeter och är åsatt ett taxeringsvärde av 70 000 kronor samt är belägen mellan Trädgårdsgatan och Munkgatan. Vid förhandlingar, som förts med bolaget, har såsom lämpligt område för den planerade bebyggelsen utsetts en areal av 1 664 kvadratmeter av den intill Trädgårdsgatan gränsande tomtdelen.

Drätselkammaren, som för sin del vill tillstyrka en försäljning av ovannämnda tomtområde till systembolaget, får sålunda anhålla, att stadsfullmäktige ville besluta

> att bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som kunna vara för staden antagliga, till härvarande systembolag försälja ett område om 1 664 kvadratmeter av tomten nr 2 i kvarteret Nimrod,

N:o 116.
Ang. försäljning av en del av tomten n:r 2 i kv. Nimrod.

samt att bemyndiga drätselkammaren att i övrigt vidtaga alla de åtgärder som från stadens sida kunde påkallas för ifrågavarande försäljnings genomförande.

Västerås den 5 augusti 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Eric Ericsson.

N:o 117.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till omändringsarbeten inom ålderdomshemmets sjukhus.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Fattigvårdsstyrelsen har i skrivelse till stadsfullmäktige den 29 sistlidna juni hemställt om ett anslag å 3 100 kronor för inredning av ett bostadsrum och å 900 kronor för inredning av ett tekök i ålderdomshemmets sjukhusbyggnad.

Med överlämnande av ifrågavarande skrivelse till stadsfullmäktige får drätselkammaren för sin del tillstyrka framställningen.

På grund härav får drätselkammaren anhålla, att stadsfullmäktige ville besluta

att till gäldande av kostnaderna för inredning i ålderdomshemmets sjukhus av ett bostadsrum å vinden anvisa 3 100 kronor och av ett tekök i andra våningen å tuberkulosavdelningen anvisa 900 kronor eller tillhopa 4 000 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 5 augusti 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Eric Ericsson.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 117.
Ang. anslag till omändrings-arbeten vid ålderdomshemmets sjukhus.

Sedan i enlighet med stadsfullmäktiges beslut ytterligare en sjuksköterskebefattning inrättats vid ålderdomshemmets sjukhus för möjliggörande av en mera effektiv och permanent nattvaktstjänstgöring vid sjukhuset, har i anledning härav uppstått behov av särskilt bostadsrum för innehavaren av denna tjänst.

För den skull har fattigvårdsstyrelsen hos byggnadsnämnden i staden begärt och erhållit tillstånd att på sjukhusbyggnadens vind inreda ett bostadsrum för ändamålet.

I samband med inredning härav har fattigvårdsstyrelsen beräknat att inreda ett tekök i andra våningen å tuberkulosavdelningen, som blivit erforderligt, enär denna avdelning utökats samt det är i hög grad önskvärt och lämpligt, att avdelningen har särskilt serveringsrum för matserviser och dylikt.

Kostnaden för inredning av bostadsrummet har beräknats till inalles 3 100 kronor samt för inredning av tekök till 900 kronor eller tillsammans 4 000 kronor. Träarbetet skall utföras av å hemmet intagna pensionärer.

På grund av vad sålunda anförts får fattigvårdsstyrelsen hemställa hos stadsfullmäktige om ett anslag på 4 000 kronor för angivna ändamål.

Västerås den 29 juni 1937.

För fattigvårdsstyrelsen:

GÖSTA SJÖBERG.
V. ordförande.

/Axel Norén.

N:o 118.

Drätselkammarens skrivelse ang. bidrag till en gymnastikkurs.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av bifogade skrivelse till drätselkammaren den 14 maj 1937 från 1. gymnastikkonsulenten Axel Berg von Linde med anhållan om ett anslag å 500 kronor för bestridande av kostnaderna för anordnande härstädes i mars 1938 av en tredagarskurs i gymnastik, lek och idrott för små- och folkskolan får drätselkammaren hänskjuta ärendets avgörande till stadsfullmäktige.

Uti avgivet yttrande har folkskolestyrelsen uttalat önskvärdheten av att den ifrågasatta kursen komme till stånd.

N:o 118. *Ang. bidrag till en gymnastikkurs.*

Drätselkammaren vill för sin del tillstyrka framställningen och anhåller därför, att stadsfullmäktige måtte besluta

att till täckande av kostnaderna för anordnande härstädes i mars 1938 av en tredagarskurs i gymnastik, lek och idrott för små- och folkskolan bevilja ett anslag av 500 kronor att gäldas av uttaxerade medel i 1938 års stat.

Västerås den 5 augusti 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Eric Ericsson.

Till Drätselkammaren i Västerås.

I mars 1938 planeras av mig i Västerås en tredagarskurs i gymnastik, lek och skolidrott för små- och folkskolan.

I kursen beräknas deltaga lärare och lärarinnor vid folk- och småskolor inom Västmanlands östra och västra inspektionsområden.

Kursen är avsedd att förläggas till Västmanlands Flygflottiljs kasern, där även utspisning och event. förläggning avses bli ordnad för de kursdeltagare, som så önska. Ungefärlig plan för kursen bifogas.

Liknande kurser hava av mig hållits å ett 30-tal platser inom landet, ofta i residensstäder, och i samtliga dessa hava av myndigheterna anslagits medel för finansierande av kursen. (Några statsmedel härtill stå tyvärr ej till förfogande.) Så har t. ex. i mars innevarande år en tredagarskurs ägt rum i Jönköping. Bland övriga platser, där kurser hållits, må nämnas: Boden, Falun, Gällivare, Haparanda, Hässleholm, Karlstad, Kiruna, Mölndal, Skellefteå, Söderköping, Södertälje, Trelleborg, Visby, Växjö och Östersund.

Under hänvisning till ovanstående får jag sålunda hemställa,

att drätselkammaren för sagda ändamål ville bevilja ett anslag å kr. 500:— (femhundra).

Stockholm den 14 maj 1937.

AXEL BERG von LINDE.
Förste gymnastikkonsulent.

N:o 119.

Drätselkammarens skrivelse ang. stadsplaneändring för kv. Njord.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige den 17 nästlidna juli har byggnadsnämnden hemställt, att fullmäktige måtte antaga vid skrivelsen fogade förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Njord samt stadsplanebestämmelser för samma kvarter ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Drätselkammaren, som verkställt granskning av de upprättade förslagen, har för sin del intet att erinra emot desamma och hemställer därför, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bifalla byggnadsnämndens ifrågavarande hemställan.

Västerås den 5 augusti 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Eric Ericsson.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige den 25 februari 1937 antagit ändring av stadsplanen för kvarteret Njord samt stadsplanebestämmelser för samma kvarter i enlighet med ett av stadsingenjören F. Schiött och stadsarkitekten Sven Ahlbom den 16 december 1936 upprättat förslag ävensom uppdragit åt byggnadsnämnden att underställa stadsfullmäktiges beslut i ärendet vederbörandes prövning, har Konungens befallningshavande i länet med föranledande av de erinringar, biträdande länsarkitekten Edv. Lundquist i skrivelse den 17 maj 1937 framställt mot förslaget, genom resolution den 1 juni 1937 till byggnadsnämnden överlämnat handlingarna i ärendet för vidtagande av de åtgärder, som kunde befinnas påkallade.

I anledning därav hava stadsarkitekten och stadsingenjören upprättat ett nytt, den 2 juni 1937 dagtecknat förslag, som från det tidigare av stadsfullmäktige antagna förslaget skiljer sig endast i det avseendet, att de av biträdande länsarkitekten gjorda erinringarna iakttagits.

Det nu föreliggande förslaget liksom det förut antagna avser sådan

N o 119. *Ang. stadsplaneändring för kv. Njord.*

ändring av kvartersgränsen mot Sturegatan i hörnet av Sturegatan och Trädgårdsgatan, att denna brytes med rät vinkel mot Trädgårdsgatan till ett mått, motsvarande den tillåtna husbredden utefter Trädgårdsgatan.

Den föreslagna bebyggelsen utgöres huvudsakligen av bostadshus i tre våningar utefter gatan med en fri öppning i sydvästra delen mot Sturegatan. På gården föreslås i mindre utsträckning bebyggelse för hantverksindustri till en och två våningars höjd.

Den för området gällande stadsplanen har fastställts genom Kungl. brev den 14 maj 1915.

För området hava fastställts provisoriska byggnadsföreskrifter genom Kungl. brev den 25 januari 1935.

Byggnadsnämnden har den 16 juni 1937 godkänt det den 2 juni 1937 upprättade förslaget.

Med överlämnande av karta till förslaget den 2 juni 1937 jämte tillhörande beskrivning, skriftliga godkännanden av detta förslag från alla fastighetsägare inom kvarteret Njord ävensom samtliga handlingar tillhörande det den 16 december 1936 upprättade förslaget, får byggnadsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta antaga ändring i stadsplanen för kv. Njord samt stadsplanebestämmelser för samma kvarter enligt förslaget den 2 juni 1937 ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Västerås den 17 juli 1937.

På byggnadsnämndens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/Martin Lindheimer.

BESKRIVNING

till

Förslag till ändring av stadsplanen samt förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Njord i Västerås stad.

Förslaget avser sådan ändring av kvartersgränsen mot Sturegatan i hörnet av Sturegatan och Trädgårdsgatan, att denna brytes med rät vinkel mot Trädgårdsgatan till ett mått, motsvarande den tillåtna husbredden utefter Trädgårdsgatan.

Den föreslagna bebyggelsen utgöres huvudsakligen av bostadshus i tre våningar utefter gatan med en fri öppning i sydvästra delen mot Sturegatan. På gården föreslås i mindre utsträckning bebyggelse för hantverksindustri till en och två våningars höjd.

Den för området gällande stadsplanen har fastställts genom Kungl. brev den 14 maj 1915.

För området ha fastställts provisoriska byggnadsföreskrifter genom Kungl. brev den 25 januari 1935. **N:o 119.** *Ang. stadsplaneändring för kv. Njord.*

Följande stadsplanebestämmelser för området föreslås till fastställelse med upphävande av förut gällande bestämmelser.

§ 1.

Områdets användning.

Med S betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden må dock medgiva inredning av mindre garage och lokaler för handel.

Med Ih betecknat område får inredas endast för hantverksindustri av sådan karaktär, att den icke genom buller, rök, lukt eller på annat sätt kan verka störande för angränsande bostadsbebyggelse. Bostäder må jämväl här inredas för bevakningsändamål.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 3.

Gård.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas och får där ej heller anordnas källare.

§ 4.

Fönster till bonings- och arbetsrum.

Framför fönster till bonings- och arbetsrum skall lämnas obebyggt ett område av minst 9 meters bredd. Dock må fönster jämväl anbringas mot gårdsdel av mindre bredd, där rummets behov av dager är nöjaktigt tillgodosett genom annat fönster.

Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indraget från område, betecknat med punktprickning, får mot nämnda område förses med fönster.

Byggnad, som förlägges i gräns mot med IhI betecknat område får mot nämnda område förses med fönster ovan den byggnadshöjd, som för samma område finnes föreskriven.

§ 5.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnads taklist förläggas på högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i romben angiver.

§ 6.

Våningsantal.

Å med III, II eller I betecknat område får byggnad uppföras med högst tre (3), två (2) eller en (1) våningar.

N:o 119.

Ang. stadsplaneändring för kv. Njord.

§ 7.

Vindsinredning.

Å med III, II eller I betecknat område får vind icke inredas för bostadsändamål eller därmed likställda behov.

Å med v betecknat område får utöver stadgat våningsantal vind inredas.

§ 8.

Takfall.

Tak över oinredd vind skall givas en lutning mot horisontalplanet av högst trettio (30) grader.

Tak å byggnad, som betecknats med bokstaven P inom triangel, skall göras plant.

§ 9.

Byggnadsmaterial.

Å med III, II eller I betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

§ 10.

Plantering.

Å med punktprickning betecknat område skall plantering anordnas.

§ 11.

Avskärning av hörn å byggnad.

Med streckning betecknat område skall i höjd med angränsande gator vara tillgängligt för allmän gångtrafik, varvid den fria höjden under eventuellt utskjutande byggnadspartier ej får understiga tre och en halv (3,5) m. Detta områdes inre begränsning skall antingen utgöra en rät linje av minst tre (3) meters längd, bildande lika stora vinklar mot vardera gatulinjen, eller ock givas bågform, varvid bågen får överskjuta denna linje med högst trettio (30) cm. Smärre avvikelser härifrån må dock av byggnadsnämnden i särskilt fall kunna medgivas, och må nämnden jämväl äga medgiva annan anordning, som prövas i motsvarande grad tillgodose trafiken.

§ 12.

Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt, må för vissa byggnadspartier smärre avvikelser kuna medgivas beträffande gränser mellan olika bestämmelseområden samt från vad ovan stadgats angående hushöjd, våningsantal och taklutning.

§ 13.

Övergångsbestämmelser.

Inom vid gata belägen byggnad må till nybyggnad hänförlig ändring vidtagas, såvida byggnadens volym eller våningsantal ej därigenom ökas.

Vid uppförande av nybyggnad får bonings- eller arbetsrum ej anordnas

så, att det hämtar dager uteslutande från fönster vettande mot en på mindre avstånd än 9 meter belägen byggnad å granntomt, därest fönstrets underkant befinner sig lägre än väggens övre avslutning mitt för fönstret. N:o 119. *Ang. stadsplaneändring för kv. Njord.*

Västerås den 2 juni 1937.

F. Schiött. *Sven Ahlbom.*

N:o 120.

Drätselkammarens skrivelse ang. stadsplaneändring för kv. Linnéa och Livia.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige den 17 nästlidne juli har byggnadsnämnden hemställt, att fullmäktige måtte antaga vid skrivelsen fogade förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Linnéa och Livia samt stadsplanebestämmelser för samma kvarter ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Drätselkammaren, som verkställt granskning av de upprättade förslagen, har i ärendet verkställt följande utredning.

Ändringen avser sådan gatureglering, att Skomakaregatan breddas i västligaste delen från 8 till 13 meter och där brytes mot norr, så att den mynnar ut i Kungsgatan i stället för i Källgatan.

I kvartersindelningen sker i följd härav sådan ändring, att från det nordliga kvarteret Linnéa genom Skomakaregatans ändrade sträckning avskiljes den västliga delen, som i den del den ej åtgår till gatan lägges till kvarteret Livia. Till detta kvarter lägges också den västligaste delen av Skomakaregatan i dess nuvarande sträckning.

Staden äger ingen annan mark inom området än Skomakaregatan.

Följande regleringar erfordras för ändringens genomförande.

Skomakaregatan: För dennas utläggning får staden förvärva:

av nuvarande tomten n:o 2 Linnea ..... 85 kvm.
(här finnes ett å gatan obetydligt utskjutande hus),
av nuvarande tomten n:o 3 Linnea ..... 365 „
(ett uthus skjuter rätt långt in på gatan och två andra byggnader upptaga stora delar av utrymmet),
av nuvarande tomten n:o 4 Linnea ..... 55 „
(här skjuta två mindre bostadshus rätt långt in på gatan i dess smalare sträckning),
av nuvarande tomten n:o 5 Linnea ..... 100 „

N:o 120. *Ang. stadsplaneändring för kv. Linnéa och Livia.*

av nuvarande tomten n:o 2 Livia ..... (området är helt upptaget av byggnad),	6 kvm.	
av nuvarande tomten n:o 3 Livia ..... (området är helt upptaget av byggnad),	35 „	
av nuvarande tomten n:o 5 Livia	70 „	
av nuvarande tomten n:o 6 Livia	1 „	
		717 kvm.
Från nuvarande gatan skall läggas till tomten n:o 6 Livia	35 kvm.	
och till nya tomten n:o 9 Linnea	130 „	165 kvm.
	Netto summa	552 kvm.

Kvarteret Linnea.

Nya tomten n:o 1 bildas av större delen av nuvarande n:o 3, får en areal av 520 kvm. och ett bra läge i hörnet av Kungsgatan och Skomakaregatan. Den får bebyggas till större delen av sin areal och torde knappast trots avskiljandet av 365 kvm. till gata, förlora något i värde.

Nya tomten n:o 2 motsvarar nuvarande tomten n:o 4 allenast med den förändringen, att 55 kvm. avgå för Skomakaregatans reglering. Den får en areal av 980 kvm. och får bebyggas allenast mot Kungsgatan och blir den sämst tillgodosedda av alla de reglerade tomterna.

Nya tomten n:o 3 motsvaras av nuvarande tomten n:o 5 med de mindre förändringarna, att en obetydlig avskärning göres vid hörnet av Kungsgatan och Slottsgatan samt att 100 kvm. utläggas till Skomakaregatan. Tomten får en areal av 1 270 kvm. och får bebyggas med ett hörnhus mot Kungsgatan och Slottsgatan.

Kvarteret Livia.

Tomten n:o 5 bibehålles helt oförändrad. 70 kvm. skola såsom enligt gällande stadsplan utläggas till Skomakaregatan. Tomten får bebyggas med hus mot såväl Stora gatan som Skomakaregatan och mellanliggande gårdsrum överbyggas till en vånings höjd. Den får en areal av 750 kvm.

Tomten n:o 6 bibehålles också i det närmaste oförändrad. Dock göres här den vid första påseende obetydliga, men vid närmare övervägande rätt besvärliga ändringen, att ett triangulärt område av nuvarande och i denna gräns redan reglerade Skomakaregatan tillagts tomten i ändamål att erhålla en mera regelbunden byggnad mot Skomakaregatan. Dock kan frågas varför ej byggnaden får behålla sin bredd efter hela fasaden. Innan regleringen sker av motliggande tomt kan efter nybebyggelse å ifrågavarande tomt en oläglig hopträngning av Skomakaregatan länge få bestå. Tomten får en areal av 925 kvm. och får bebyggas som n:o 5.

Tomten n:o 7 bibehålles praktiskt taget oförändrad. För åstadkommande av bättre figur avskäres endast ett par remsor mot Slottsgatan om resp. 15 och 12 kvm. Tomten får en areal av 2 100 kvm. och får bebyggas till mycket avsevärd del och på ganska egendomligt sätt, där stor hänsyn tydligen tagits till det nuvarande huset där konstmuseet är inrymt.

N:o 120.
Ang. stadsplaneändring för kv. Linnéa och Livia.

Nya tomten n:o 8 bildas av förutvarande tomten n:o 1 och större delen av förra tomten n:o 2 i kvarteret Linnea. Endast 25 kvm. skola av den sistnämnda avskiljas till Skomakaregatan i dess nya sträckning. Båda tomterna äro nu i samma ägares hand. Den nya tomten får bebyggas med ett hörnhus mot Källgatan och Kungsgatan med fasad även mot Skomakaregatan samt i övrigt överbyggas till 1 vånings höjd. Den får en areal av 560 kvm. och blir efter regleringen en välbelägen och värdefull fastighet.

Nya tomten n:o 9 om 920 kvm. bildas av förutvarande tomten n:o 1 och huvuddelen av n:o 2 samt 130 kvm. av nuvarande västliga delen av Skomakaregatan. Med undantag av sistnämnda område äro alla tomtdelarna i en ägares hand. Tomten har ett utmärkt läge i hörnet av Stora gatan och Källgatan, den får bebyggas med ett hus vid Stora gatan och ett vid Källgatan med en 15 meter bred öppning mellan husen, vilken dock liksom gårdsrummet i övrigt får helt överbyggas med 1 vånings hus. En egendomlig anordning med en blott 2 meter bred och 1 våning hög del av den större byggnadens gavel mot Källgatan må observeras.

Nya tomten n:o 10 om 705 kvm. bildas av återstående del av nuvarande n:o 2, hela n:o 3, med undantag av 35 kvm. som utläggas till Skomakaregatan, samt hela n:o 4. Samtliga fastighetsdelar äro i samma ägares hand. Tomten får bebyggas med hus både efter Stora gatan och efter Skomakaregatan samt i övrigt helt överbyggas till 1 vånings höjd.

Med åberopande av det anförda vill drätselkammaren för sin del tillstyrka framställningen och får därför hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte besluta

att bifalla byggnadsnämndens ifrågavarande framställning.

Västerås den 5 augusti 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Eric Ericsson.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På framställning av vederbörande markägare har byggnadsnämnden låtit utarbeta ett den 5 april 1937 upprättat förslag till ändring av stadsplanen samt förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteren Linnéa och Livia.

Förslaget avser sådan ändring av nu gällande stadsplan att *dels* Skomakaregatan igenlägges i sin västra del mellan tomterna n:ris 1 och 2 i kv. Linnéa och Livia och i stället gives utfart till Kungsgatan över tomterna n:ris 2 och 3 i kv. Linnéa samt i sin sträckning väster om tomten nr 7 i kv. Livia ändras i sin riktning till parallellitet med befintlig nybyggnad å tomten nr 5 i kv. Livia samt vidare jämkas å norra sidan vid hörnet av Slottsgatan till rät vinkel med denna,

N:o 120.
Ang. stadsplaneändring för kv. Linnéa och Livia.

dels jämkning av västra sidan av Slottsgatan utanför tomten nr 7 i kv. Livia,

dels den plantering, som tillhör tomten nr 7 i kv. Livia och som enligt gällande stadsplan skall utläggas till gata, med mindre jämkning tillägges kvarteret såsom planterad förgård,

dels mindre jämkningar av kvartersgränserna i gatukorsen Stora gatan—Källgatan och Kungsgatan—Slottsgatan, samt

dels jämkning av gatuhöjden för Stora gatan mellan Källgatan och Slottsgatan, för Kungsgatan mellan Källgatan och Slottsgatan samt för Slottsgatan mellan Skomakaregatan och Stora gatan.

Genom den föreslgna omläggningen av Skomakaregatan vinnes

dels möjlighet att öppna bebyggelsen mot Källgatan i sydvästra hörnet av kv. Livia och genom tillägg av gatumark från nuvarande Skomakaregatan likväl erhålla möjlighet till bebyggelse å norra delen av tomten nr 1 i kv. Livia,

dels bättre avstånd mellan huskropparna å tomten nr 6 i kv. Livia,

dels utrymme för parkeringsplats utanför tomterna n:ris 3—5 i kv. Livia,

dels fördelen av en utfart mindre till den livligt trafikerade Källgatan.

Den föreslagna bebyggelsen ansluter sig till befintlig ny bebyggelse *med fyra våningar* åt Stora gatan å tomten nr 7 i kv. Livia, med *två våningar och inredd vind* mot Skomakaregatan å tomten nr 5 i kv. Livia och mot Kungsgatan å tomten nr 4 i kv. Linnéa, *med envånings gårdsbebyggelse* å tomterna nr 4 i kv. Linnéa och nr 5 i kv. Livia, *samt förbindelsebyggnad* mellan husen åt Stora gatan och Skomakaregatan å tomten nr 7 i kv. Livia.

Vid nybebyggelsen av gatuhuset åt Stora gatan å tomten nr 7 i kv. Livia utformades denna med hänsyn till den äldre byggnad med en höjd motsvarande tre våningar, som finnes i hörnet till Slottsgatan. För att bibehålla den så utformade platsbildningen har föreslagits, att samma byggnadskroppar skola bibehållas för framtiden, ehuru avståndet dem emellan är litet, vilket emellertid med hänsyn till deras läge hörn mot hörn icke torde medföra någon olägenhet.

Den för kvarteren gällande stadsplanen har fastställts genom Kungl. brev den 14 maj 1915.

För kvarteren ha fastställts provisoriska byggnadsföreskrifter genom Kungl. brev den 25 januari 1935.

Erinringar i ärendet hava inkommit endast från ägaren till tomterna n:ris 1, 2 och 3 inom kvarteret Livia, C. A. Bergholtz. Denne har bland annat anfört att den föreslagna Skomakaregatan vore olämpligare ur trafiksynpunkt än den nuvarande. Härtill vill byggnadsnämnden framhålla att den föreslagna gatan icke kan beräknas bliva något egentligt trafikstråk, varför anmärkningen torde sakna betydelse.

Drätselkammaren har även avgivit yttrande i ärendet.

Enligt byggnadsnämndens mening medför förslaget såväl ur stadsplanesynpunkt som även för samtliga fastighetsägare sådana fördelar, att det bör kunna antagas i oförändrat skick.

Byggnadsnämnden har den 16 juni 1937 antagit förslaget.

Med överlämnande av karta i ärendet jämte tillhörande beskrivning samt

från drätselkammaren och Bergholtz inkomna yttranden, får byggnadsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville antaga ändring i stadsplanen för kvarteren Linnéa och Livia samt stadsplanebestämmelser för samma kvarter enligt det föreliggande förslaget ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse. **N:o 120.** *Ang. stadsplaneändring för kv. Linnéa och Livia.*

Västerås den 17 juli 1937.

På byggnadsnämndens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/Martin Lindheimer.

BESKRIVNING

till

Förslag till ändring av stadsplanen samt förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteren Linnéa och Livia i Västerås stad.

Förslaget avser sådan ändring av nu gällande stadsplan att *dels* Skomakaregatan igenlägges i sin västra del mellan tomterna n:ris 1 och 2 i kv. Linnéa och Livia och i stället gives utfart till Kungsgatan över tomterna n:ris 2 och 3 i kv. Linnéa samt i sin sträckning väster om tomten nr 7 i kv. Livia ändras i sin riktning till parallellitet med befintlig nybyggnad å tomten nr 5 i kv. Livia samt vidare jämkas å norra sidan vid hörnet av Slottsgatan till rät vinkel med denna,

dels jämkning av västra sidan av Slottsgatan utanför tomten nr 7 i kv. Livia,

dels den plantering, som tillhör tomten nr 7 i kv. Livia och som enligt gällande stadsplan skall utläggas till gata, med mindre jämkning tillägges kvarteret såsom planterad förgård,

dels mindre jämkningar av kvartersgränserna i gatukorsen Stora gatan—Källgatan och Kungsgatan—Slottsgatan, samt

dels jämkning av gatuhöjden för Stora gatan mellan Källgatan och Slottsgatan, för Kungsgatan mellan Källgatan och Slottsgatan samt för Slottsgatan mellan Skomakaregatan och Stora gatan.

Genom den föreslagna omläggningen av Skomakaregatan vinnes

dels möjlighet att öppna bebyggelsen mot Källgatan i sydvästra hörnet av kv. Livia och genom tillägg av gatumark från nuvarande Skomakaregatan likväl erhålla möjlighet till bebyggelse å norra delen av tomten nr 1 i kv. Livia,

dels bättre avstånd mellan huskropparna å tomten nr 6 i kv. Livia,

dels utrymme för parkeringsplats utanför tomterna n:ris 3—5 i kv. Livia,

dels fördelen av en utfart mindre till den livligt trafikerade Källgatan.

N:o 120.
Ang. stadsplaneändring för kv. Linnéa och Livia.

Den föreslagna bebyggelsen ansluter sig till befintlig ny bebyggelse med *fyra våningar* åt Stora gatan å tomten nr 7 i kv. Livia, *med två våningar och inredd vind* mot Skomakaregatan å tomten nr 5 i kv. Livia och mot Kungsgatan å tomten nr 4 i kv. Linnéa, *med envånings gårdsbebyggelse* å tomterna nr 4 i kv. Linnéa och nr 5 i kv. Livia, *samt förbindelsebyggnad* mellan husen åt Stora gatan och Skomakaregatan å tomten nr 7 i kv. Livia.

Vid nybebyggelsen av gatuhuset åt Stora gatan å tomten nr 7 i kv. Livia utformades denna med hänsyn till den äldre byggnad med en höjd motsvarande tre våningar, som finnes i hörnet till Slottsgatan. För att bibehålla den så utformade platsbildningen har föreslagits, att samma byggnadskroppar skola bibehållas för framtiden, ehuru avståndet dem emellan är litet, vilket emellertid med hänsyn till deras läge hörn mot hörn icke torde medföra någon olägenhet.

Den för kvarteren gällande stadsplanen har fastställts genom Kungl. brev den 14 maj 1915.

För kvarteren ha fastställts provisoriska byggnadsföreskrifter genom Kungl. brev den 25 januari 1935.

Följande stadsplanebestämmelser för kvarteren Linnéa och Livia föreslås till fastställelse med upphävande av förut gällande bestämmelser.

§ 1.

Områdets användning.

Med S betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden må dock medgiva inredning av kontor, mindre garage och lokaler för handel.

Med k betecknat område får i undervåningen inredas för affärs- och liknande ändamål. Bostäder får i undervåningen här ej inredas.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 3.

Gård.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas och får där ej heller anordnas källare.

Med ringprickning betecknat område får överbyggas och användas på sätt byggnadsnämnden prövar lämpligt.

§ 4.

Fönster till bonings- och arbetsrum.

Framför fönster till bonings- och arbetsrum skall lämnas obebyggt ett område av minst 9 meters bredd. Dock må fönster jämväl anbringas mot gårdsdel av mindre bredd, där rummets behov av dager är nöjaktigt tillgodosett genom annat fönster.

N:o 120.
Ang. stadsplaneändring för kv. Linnéa och Livia.

Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indraget från område, betecknat med punktprickning, får mot nämnda område förses med fönster.

Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indraget från område, betecknat med ringprickning, får mot nämnda område förses med fönster ovan den byggnadshöjd, som för samma område finnes föreskriven.

§ 5.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnads taklist förläggas på högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i romben angiver.

§ 6.

Våningsantal.

Å med III, II eller I betecknat område får byggnad uppföras med högst tre (3), två (2) eller en (1) våningar.

Å med k betecknat område, får utöver angivet våningsantal undervåningen inredas till affärsändamål.

§ 7.

Vindsinredning.

Å med III betecknat område får vind icke inredas för bostadsändamål eller därmed likställda behov.

Å med v betecknat område får utöver stadgat våningsantal vind inredas.

§ 8.

Takfall.

Tak över oinredd vind får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30 grader.

§ 9.

Å med III, II och I betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

§ 10.

Plantering.

Å med punktprickning betecknat område skall plantering anordnas.

§ 11.

Indragning av hörn å byggnad.

Med streckning betecknat område skall i höjd med angränsande gator vara tillgängligt för allmän gångtrafik, varvid den fria höjden under eventuellt utskjutande byggnadspartier ej får understiga tre och en halv (3,5) meter. Byggnad får här ej skjuta utanför en rät linje av minst tre (3) meters längd, bildande lika stora vinklar mot vardera gatulinjen eller en böjd linje, där bågen får överskjuta nyssnämnda räta linje med högst trettio (30) cm.

N:o 120.
Ang. stadsplaneändring för kv. Linnéa och Livia.

§ 12.

Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt, må för vissa byggnadspartier smärre avvikelser kunna medgivas beträffande gränser mellan olika bestämmelseområden samt från vad ovan stadgats angående hushöjd, våningsantal och taklutning.

Västerås den 5 april 1937.

F. Schiött. *Sven Ahlbom.*

N:o 121.

Drätselkammarens skrivelse ang. stadsplaneändring för kv. Norna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige den 17 nästlidne juli har byggnadsnämnden hemställt, att fullmäktige måtte antaga vid skrivelsen fogade förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Norna samt stadsplanebestämmelser för samma kvarter ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Drätselkammaren, som granskat de upprättade förslagen, har i ärendet verkställt följande utredning.

Ändringen avser, såsom av byggnadsnämndens skrivelse framgår, uppdelning av kvarteret genom utläggande inom detsamma av gator i tre olika sträckningar. Härigenom uppstå ej mindre än tre skilda kvarter, av vilka dock ett endast omfattar teaterfastigheten.

För stadsplaneändringens genomförande erfordras följande förändringar i nuvarande äganderättsförhållanden.

De nya gatorna inom kvarteret föranleda för staden följande markförvärv:

Gata från Källgatan österut till kvarterets mitt:
Från tomten n:o 17 ..... 705 kvm.
(å området finnes dels en obetydlig byggnad och dels över hälften av ett verkstadshus).
Från tomten n:o 8 ..... 25 „

Gata från nyssberörda gatas östra ändpunkt norrut till Västgötegatan:
Från tomten n:o 5 ..... 15 „
(området är helt upptaget av byggnad).

N:o 121.
Ang. stadsplaneändring för kv. Norna.

Från tomten n:o 17 (området upptages delvis av två uthus).	135 kvm.	
Från tomten n:o 3 (området motsvarar tomtens huvudsakliga areal med därå uppförda två mindre bostadshus m. m.).	520 „	
Från tomten n:o 2 (Goodtemplarelokalen) (området inkräktas av lokalens nuvarande ingångstrappa).	240 „	
Från tomten n:o 4 (Teatern) (området är redan förvärvat av staden).	95 „	
Gata från Slottsgatan västerut: (Återvändsgränd)		
Från tomten n:o 5 (å området äro tomtens huvudbyggnader, utgörande mindre bostadshus, belägna).	160 „	
Från tomten n:o 4 (Teatern)	75 „	
Från tomten n:o 6 (området upptages helt av bostadsbyggnader, däribland del av fastighetens dyrbara huvudbyggnad samt en flygel).	100 „	
	Summa 2 070 kvm.	

TOMTERNA.

Det nya kvarteret i nordväst (Ninni):

Tomten n:o 1 bibehålles helt oförändrad och får bebyggas med 3-vånings hörnhus utefter Västgötegatan och Källgatan. Areal 1 057 kvm. Tomten n:o 2, Goodtemplarlokalen. Från tomten skall avskiljas 240 kvm. till gata. Den får en areal av 895 kvm. och skall bebyggas med offentlig byggnad med medgiven större bredd än den nuvarande.

Nya tomten n:o 3, motsvarande huvuddelen av n:o 17, får en areal av 1 825 kvm. Av nuvarande n:o 17 avgå 840 kvm. till gator och läggas 335 kvm. till nya tomten n:o 8 i kvarteret Norna. Den nya tomten n:o 3 får bebyggas med två större bostadshus i tre våningar, ett utmed Källgatan och ett parallellt med detta i närheten av den nya gatan inom kvarteret.

Teaterkvarteret bildar en enda tomt för teatern. Den är i västra delen något breddad. För genomförande av regleringen skola för teatern förvärvas 30 kvm. från förutvarande tomten n:o 3, 12 kvm. från förutvarande n:o 5 och 35 kvm. av förutvarande Återvändsgränd. 75 kvm. avskiljas till ny gatumark.

Återstoden av kvarteret Norna.

Nya tomten n:o 1 om 1 485 kvm. bildas av huvuddelen av nuvarande tomten n:o 5 (346 kvm.) största delen av n:o 6 (561 kvm.) och hela n:o 7 (514 kvm.). De två sistnämnda tomterna äro i samma ägares hand och bebyggda som en fastighet. Från nuvarande n:o 6 skall ett område om 100 kvm. utläggas för Återvändsgrändens vidgning. Den nya tomten får tre gatufasader, nämligen mot Slottsgatan, den vidgade Återvändsgränd och den nya

N:o 121. *Ang. stadsplaneändring för kv. Norna.*

i norr till söder gående kvartersgatan. Den får bebyggas med ett hörnhus mot Slottsgatan och Återvändsgränd om 2 våningar och vindsvåning och utmed hela sträckningen av den nya gatan om tre våningar.

Nya tomten n:o 2 motsvaras med undantag av 85 kvm., som utläggas till nya gatan av nuvarande tomten n:o 8. Den får en areal av 1 100 kvm. och får två korta gatufasader, den ena mot Slottsgatan och den andra mot den nya gatan och får bebyggas med ett mindre hus mot vardera gatan om 2 våningar och vindsvåning mot Slottsgatan och 3 våningar mot den nya gatan.

Nya tomten n:o 3 om 1 117 kvm. motsvaras helt av nuvarande tomten n:o 9 och får bebyggas endast mot Slottsgatan med ett hus om 2 våningar och vindsvåning, den enda gata till vilken den gränsar.

Nya tomten n:o 4 om 1 118 kvm. motsvaras helt av nuvarande tomten n:o 18. Den får bebyggas med ett hörnhus mot Slottsgatan och Skepparbacken i 2 våningar och vindsvåning samt i omedelbar anslutning därtill med en större byggnad i 3 våningar utmed Skepparbacken.

Nya tomten n:o 5 om 394 kvm. motsvarar helt nuvarande n:o 12 och får bebyggas med 3-våningshus utmed hela fasaden mot Skepparbacken.

Nya tomten n:o 6 om 445 kvm. motsvarar nuvarande n:ris 13, 14 och får bebyggas som n:o 5.

Nya tomten n:o 7 om 1 060 kvm. utgör gamla tomten n:o 15 oförändrad. Den får bebyggas med trevåningshus utmed Skepparbacken, dock ej fullt fram till hörnet mot Källgatan, där 6 meter förgård lämnas.

Nya tomten n:o 8 om 1 865 kvm. består av hela nuvarande tomten n:r 16 och 335 kvm. av n:o 17. Den får bebyggas med ett c:a 60 meter långt 3-våningshus utmed den nya gatan österut från Källgatan. De olika tomtdelarna äro i en ägares hand.

Med åberopande av det anförda vill drätselkammaren för sin del tillstyrka framställningen och får därför hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige måtte besluta

att bifalla byggnadsnämndens ifrågavarande framställning.

Västerås den 5 augusti 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Eric Ericsson.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På framställning av vederbörande markägare har byggnadsnämnden låtit utarbeta ett den 28 april 1937 dagtecknat förslag till ändring av stadsplanen samt förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Norna.

Förslaget avser sådan ändring av nu gällande stadsplan, att kvarteret genom tvenne nya gator, varav den ena utgör förlängning av befintlig återvändsgata, uppdelas i tre skilda kvarter, varigenom teatern avskiljes såsom

N:o 121.
Ang. stadsplaneändring för kv. Norna.

särskilt kvarter och det inre av den övriga delen av kvarteret göras tillgängligt för bebyggelse.

För Slottsgatan föreslås jämkning i gatuhöjderna mellan Västgötegatan och Skepparbacken.

Den föreslagna bebyggelsen ansluter sig *dels* till inom kvarteret befintlig äldre och nyare bebyggelse åt Slottsgatan med två våningar och inredd vind samt *dels* till den enligt provisoriska byggnadsföreskrifterna tillåtna bebyggelsen med tre våningar.

Ett önskemål är att bibehålla den lägre bebyggelsen mot Slottsgatan och särskilt den befintliga hörnbyggnaden å tomten nr 18, varför hushöjden här föreslagits en våning lägre än de provisoriska byggnadsföreskrifterna medgiva, men med rätt till inredande av vinden.

Förgården mot Slottsgatan utanför tomten nr 18 med fönsterrätt för tomten nr 9 är tidigare säkrad genom servitut.

Tomterna n:ris 2 och 4 äro avsedda för offentlig bebyggelse, nämligen godtemplarlokal respektive teater, båda med möjlighet till framtida utbyggnad.

De delar av tomterna n:ris 2 och 3, som utlagts till gata äro närmast avsedda för bilparkering liksom även gatan söder om teatern.

Den för kvarteret gällande stadsplanen har fastställts genom Kungl. brev den 14 maj 1915.

För kvarteret ha fastställts provisoriska byggnadsföreskrifter genom Kungl. brev den 25 januari 1935.

Erinringar i ärendet hava inkommit från följande fastighetsägare inom kvarteret Norna nämligen Västerås Godtemplares förening u. p. a., tomten nr 2, Mathilda Jansson, tomterna n:ris 5 och 6, Märta Björkman, tomten nr 9, och Anna Mörck, tomten nr 15, vilka samtliga erinringar bifogas i avskrift.

Med anledning av de gjorda erinringarna får byggnadsnämnden anföra följande.

Västerås Godtemplares förening u. p. a. har givetvis rätt att så länge deras nuvarande byggnad kvarstår få behålla trappan till stora vestibulen orörd. Föreningen torde icke hava någon nytta av att dess östra tomtgräns skulle erhålla den sträckning föreningen önskat i stället för den föreslagna, varför nämnden icke anser detta önskemål vara av beskaffenhet att vinna beaktande.

De av Mathilda Jansson gjorda erinringarna äro av den beskaffenhet att de icke torde förtjäna något avseende. Därest sådana synpunkter, som av henne framförts, finge bliva bestämmande i stadsplanefrågor, skulle möjligheterna att genomföra stadsplaneändringar bliva mycket små.

Beträffande Märta Björkmans erinringar får byggnadsnämnden hänvisa till bifogade avskrift av överenskommelse den 6 juli 1937 mellan henne och ägaren till tomten nr 18, varav framgår att hon numera intagit en annan ståndpunkt.

Anna Mörck torde genom förevarande förslag hava erhållit så goda möjligheter att bebygga sin fastighet att hennes erinringar icke böra inverka på förslagets genomförande.

Utdrag av protokoll från stadsplanekommittén, utvisande att denna godkänt förslaget, bifogas.

N:o 121. *Ang. stadsplaneändring för kv. Norna.*

Byggnadsnämnden har för sin del godkänt förslaget den 30 juni 1937. Med överlämnande av karta i ärendet jämte tillhörande beskrivning får byggnadsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville antaga ändring av stadsplanen samt stadsplanebestämmelser för kvarteret Norna enligt det föreliggande förslaget ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Västerås den 17 juli 1937.

På byggnadsnämndens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/Martin Lindheimer.

BESKRIVNING

till

Förslag till ändring av stadsplanen samt förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Norna i Västerås stad.

Förslaget avser sådan ändring av nu gällande stadsplan, att kvarteret genom tvenne nya gator, varav den ena utgör förlängning av befintlig återvändsgata, uppdelas i tre skilda kvarter, varigenom teatern avskiljes såsom särskilt kvarter och det inre av den övriga delen av kvarteret göres tillgängligt för bebyggelse.

För Slottsgatan föreslås jämkning i gatuhöjderna mellan Västgötegatan och Skepparbacken.

Den föreslagna bebyggelsen ansluter sig *dels* till inom kvarteret befintlig äldre och nyare bebyggelse åt Slottsgatan med två våningar och inredd vind samt *dels* till den enligt provisoriska byggnadsföreskrifterna tillåtna bebyggelsen med tre våningar.

Ett önskemål är att bibehålla den lägre bebyggelsen mot Slottsgatan och särskilt den befintliga hörnbyggnaden å tomten nr 18, varför hushöjden här föreslagits en våning lägre än de provisoriska byggnadsföreskrifterna medgiva, men med rätt till inredande av vinden.

Förgården mot Slottsgatan utanför tomten nr 18 med fönsterrätt för tomten nr 9 är tidigare säkrad genom servitut.

Tomterna n:ris 2 och 4 äro avsedda för offentlig bebyggelse, nämligen godtemplarlokal respektive teater, båda med möjlighet till framtida utbyggnad.

De delar av tomterna n:ris 2 och 3, som utlagts till gata äro närmast avsedda för bilparkering liksom även gatan söder om teatern.

Den för kvarteret gällande stadsplanen har fastställts genom Kungl. brev den 14 maj 1915.

För kvarteret ha fastställts provisoriska byggnadsföreskrifter genom Kungl. brev den 25 januari 1935.

Följande stadsplanebestämmelser för området föreslås till fastställelse med upphävande av förut gällande bestämmelser: **N:o 121.** *Ang. stadsplaneändring för kv. Norna.*

§ 1.

Områdets användning.

Med A betecknat område får bebyggas endast för allmänt ändamål.

Med S betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden må dock medgiva inredning av mindre garage och lokaler för handel.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 3.

Gård.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas och får där ej heller anordnas källare.

§ 4.

Fönster till bonings- och arbetsrum.

Framför fönster till bonings- och arbetsrum skall lämnas obebyggt ett område av minst 9 meters bredd. Dock må fönster jämväl anbringas mot gårdsdel av mindre bredd, där rummets behov av dager är nöjaktigt tillgodosett genom annat fönster.

Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indraget från område, betecknat med punktprickning, får mot nämnda område förses med fönster.

§ 5.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnads taklist förläggas på högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i romben angiver.

§ 6.

Våningsantal.

Å med A betecknat område får byggnad uppföras med det antal våningar, som den föreslagna taklisthöjden medgiver.

Å med III eller II betecknat område får byggnad uppföras med högst tre (3) eller två (2) våningar.

§ 7.

Vindsinredning.

Å med III betecknat område får vind icke inredas för bostadsändamål eller därmed likställda behov.

Å med v betecknat område får utöver stadgat våningsantal vind inredas.

N:o 121.
Ang. stadsplaneändring för kv. Norna.

§ 8.

Takfall.

Tak över oinredd vind får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30 grader.

§ 9.

Byggnadsmaterial.

Å med A, III och II betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

§ 10.

Plantering.

Å med punktprickning betecknat område skall plantering anordnas.

§ 11.

Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt, må för vissa byggnadspartier smärre avvikelser kunna medgivas beträffande gränser mellan olika bestämmelseområden samt från vad ovan stadgats angående hushöjd, våningsantal och taklutning.

§ 12.

Indragning av hörn å byggnad.

Med streckning betecknat område skall i höjd med angränsande gator vara tillgängligt för allmän gångtrafik, varvid den fria höjden under eventuellt utskjutande byggnadspartier ej får understiga tre och en halv (3,5) meter. Byggnad får här ej skjuta utanför en rät linje av minst tre (3) meters längd, bildande lika stora vinklar mot vardera gatulinjen eller en böjd linje, där bågen får överskjuta nyssnämnda räta linje med högst trettio (30) cm.

§ 13.

Övergångsbestämmelser.

Inom vid gata belägen byggnad må, med undantag för tomten nr 15, till nybyggnad hänförlig ändring vidtagas, såvida byggnadens volym eller våningsantal ej därigenom ökas, utan hinder därav, att å gården byggnad i strid mot stadsplanen helt eller delvis kvarligger å med prickning betecknad del av tomten.

Å tomten nr 9 må så länge gatubyggnaden icke nybygges uthusen i tomtens södra gränslinje om- och tillbyggas intill ett mått från Slottsgatan räknat av c:a 38 meter med en bredd av högst 6 meter och en höjd av högst 2,5 meter.

Västerås den 28 april 1937.

F. Schiött. *Sven Ahlbom.*

N:o 122.

Drätselkammarens skrivelse ang. uppförande av en byggnad för tullens bevakningspersonal vid djuphamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till drätselkammaren den 2 sistlidne februari har härvarande tullkammare hemställt, att drätselkammaren måtte föranstalta om uppförande å djuphamnskajen av en mindre vinterbonad byggnad, innehållande ett sovrum och ett dagrum att användas såsom vaktkur för tullbevakningspersonalen.

Tullkammarens ifrågavarande skrivelse har tillkommit på föranstaltande av Svenska tullmannaförbundets Västeråsavdelning.

Uti avgivet yttrande över framställningen har hamnstyrelsen förklarat sig icke hava annat att i ärendet erinra än att den planerade byggnaden i stället för å kajen lämpligen borde förläggas å kajplanen i närheten av hamnarbetarnas väntlokal.

Byggnadschefen har tillika avgivit yttrande i ärendet, som bifogas.

Ehuru drätselkammaren så sent som vid stadsfullmäktiges behandling den 28 januari 1933 av frågan om iordningställande av vaktrum med mera för tullverkets räkning i Karlbergs gård tillstyrkt att ej ringa kostnader nedlades för detta ändamål, samt tveksamt är, huruvida staden bör ikläda sig nu förevarande kostnader allenast för tullvaktmanskapets behov, finner sig drätselkammaren böra tillstyrka framställningen.

På grund härav får drätselkammaren anhålla, att stadsfullmäktige ville besluta

att å djuphamnens område intill hamnarbetarnas väntlokal låta uppföra en byggnad för tullverkets personal, inrymmande sovrum, kokvrå, tambur och torvmullsklosett samt med murad eldstad, allt i enlighet med byggnadschefens förslag,

samt att till gäldande av kostnaderna för husets uppförande och iordningställande i fullt färdigt skick anvisa 5 000 kronor, att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen gäldas på sätt stadsfullmäktige framdeles efter förslag av drätselkammaren kunna komma att besluta.

Västerås den 5 augusti 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Eric Ericsson.

N:o 122.

Ang. uppförande av en byggnad för tullens bevakningspersonal vid djuphamnen.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Besvarande drätselkammarens remiss av den 4 mars d. å. får jag utala att vissa brister möjligen vidlåda de nu till tullbevakningspersonalens förfogande ställda lokalerna. Mot vaktkuren i betongkajens östra ända kan dock icke befogad anmärkning göras om densamma användes endast såsom vaktkur. Någon möjlighet att placera en byggnad inrymmande såväl sovrum som dagrum ute på själva kajplanen finnes ej, däremot kunde en sådan inrymmande sovrum, kokvrå, tambur och torvmullsklosett samt med murad eldstad uppsättas i jämnbredd med hamnarbetarnas väntlokal och beräknas inköpt från fabrik för färdiga trähus, monterat och fullt färdigt kosta 5 000 kronor.

Västerås den 18 juni 1937.

GÖSTA SMITT.

Till Drätselkammaren i Västerås.

På våren 1932 uppfördes vid härvarande djuphamn åt tullbevakningspersonalen en vaktkur å överenskommen plats å kajen, varjämte upplåts som överliggningsrum ett kök i Karlbergs herrgårdsbyggnad jämte ett därinvid liggande mindre rum utan eldstad. Vaktkuren saknade annan uppvärmningsanordning än en senare inköpt s. k. radiator, vilken — använd växelvis där och i den vaktkur, som finnes inredd i gamla hamnen — visat sig svår att handhava så, att tillfredsställande uppvärmning erhålles.

I "överliggningsrummet" eldas med stenkol i därvarande kokspis. Lägenheten är emellertid så dragig, att även här tillfredsställande uppvärmning är svår att ernå, och jämväl i övrigt olämplig som sovrum. Dessutom åtgår *alltför mycken tid för eldning* i den långt från kajen liggande lägenheten, till förfång för bevakningstjänsten. Också var det under starkt betonande av detta överliggningsrums provisoriska karaktär, som det samma på sin tid ansågs kunna godkännas för sitt ändamål i avvaktan på tillkomsten av en förvaltningsbyggnad vid djuphamnen, vari även för tullverket erforderliga lokaler ställdes i utsikt.

Då någon sådan byggnad — så vitt tullkammaren erfarit — icke synes vara avsedd att uppföras inom de närmaste åren och behovet av bättre tullokaler vid djuphamnen givetvis gör sig allt mer gällande, i mån som trafiken därstädes utvecklas, har tullkammaren länge övervägt en framställning i ärendet. Härvarande bevakningspersonal, som vid åtskilliga tillfällen anfört missnöje med tullokalerna vid djuphamnen, har nu inkommit med en skriftlig anhållan, att tullkammaren måtte utverka, att fullt tillfredsställande lokaler måtte ställas till förfogande, om möjligt från nästinstundande seglations början. Denna framställning närslutes.

På grund härav får tullkammaren äran anhålla, att Ni måtte godhetsfullt gå i författning om uppförande snarast möjligt å lämplig plats å djuphamnskajen av en mindre vinterbonad byggnad, innehållande ett sovrum och

ett dagrum med tvättställ; och bör uppvärmning ske med kokskamin. I vaktkuren erfordras elektriskt ljus samt därjämte lämplig uppvärmningsanordning, varom tullkammaren emellertid icke nu är i tillfälle närmare uttala sig utan anhåller, att framdeles få återkomma till denna detalj.

N:o 122. *Ang. uppförande av en byggnad för tullens bevakningspersonal vid djuphamnen.*

Tillika anhålles, att tullkammaren måtte sättas i tillfälle att taga del av ritningarna till den önskade nybyggnaden, innan dess uppförande påbörjas.

Västerås tullkammare den 2 februari 1937.

A. H. KIHLBERG.

Till Tullkammaren i Västerås.

På Svenska Tullmannaförbundets Västeråsavdelnings årsmöte den 22 januari 1937 beslutades, att till tullkammaren ingå med anhållan att denna hos drätselkammaren gör framställan om erhållande av:

dels ett nytt sov- och vaktrum i Djuphamnen,

dels inledande av elektrisk värme samt lyse i den där förut befintliga vaktkuren.

Erhållande av ett nytt sov- och vaktrum i djuphamnen har i flera år varit en av bevakningspersonalens största önskningar, då det av drätselkammaren som ett provisorium för c:a 4 år sedan iordningställda sovrummet i Karlbergs gård, ur flera synpunkter befunnits olämpligt. Dels har det vid många tillfällen visat sig, att på grund av rummets dragighet, frivakten ej kunnat använda sin sovplats utan blivit tvingad tillbringa fritiden på en stol vid spiseln. Dels har den under senare år allt livligare malmtransporten medfört, att möjligheten till vila ytterligare förminskats, enär det buller som uppstår vid malmens tippning i malmfickan är alltför starkt för att tillåta någon sömn.

Med anledning av ovan anförda skäl får avdelningsstyrelsen härmed vördsamt anhålla, att tullkammaren ingår till drätselkammaren med begäran, att till kommande seglation på lämplig plats vid djuphamnskajen uppföres en mindre byggnad, innehållande ett sovrum samt ett vaktrum, och att i det senare rummet iordningställes ett tvättställ och vad i övrigt kan behövas, samt att i denna byggnad göres anordning för uppvärmning med kamin.

I samband med denna för oss synnerligen önskvärda förbättring anhålla vi, att tullkammaren samtidigt framhåller behovet av ett elektriskt värmeelement och elektriskt ljus i den gamla vaktkuren.

Västerås den 29 januari 1937.

För Svenska Tullmannaförbundets Västeråsavdelning:

K. G. WENNSTRÖM.
Ordf.

S. Palm.
Sekr.

N:o 123.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till sakkunnigt biträde åt stadsrevisionen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till drätselkammaren den 5 innevarande augusti har stadsrevisionen hemställt, att drätselkammaren måtte hos stadsfullmäktige utverka ett anslag å 3 000 kronor för anställande av sakkunnigt biträde vid revisionen av innevarande års räkenskaper och förvaltning.

Drätselkammaren, som inhämtat att det begärda beloppet avsågs åtgå med hälften under innevarande år och återstoden under nästkommande år, får härmed till stadsfullmäktiges avgörande överlämna ansökningen under tillstyrkan av densamma.

På grund härav får drätselkammaren anhålla, att stadsfullmäktige ville besluta

att till gäldande av kostnaderna för anställande av sakkunnigt biträde vid revisionen av 1937 års räkenskaper och förvaltning anvisa av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter 1 500 kronor och av uttaxerade medel i 1938 års stat, 1 500 kronor, eller tillhopa 3 000 kronor.

Västerås den 5 augusti 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Eric Ericsson.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Västerås stadsrevision får härmed anhålla, att drätselkammaren hos stadsfullmäktige ville utverka ett anslag å kr. 3 000: — för anställande av sakkunnigt biträde vid revisionen av 1937 års räkenskaper och förvaltning. Det är bl. a. stadsrevisionens avsikt att med hjälp av det sakkunniga biträdet företaga den i årets revisionsberättelse antydda allmänna översynen av stadens redovisnings- och kontrollanordningar.

Västerås den 5 augusti 1937.

Å stadsrevisionens vägnar:

THURE BERGQUIST.

N:o 124.

Beredningsutskottets skrivelse ang. ny fördelning av stadsfullmäktigemandaten mellan stadens valkretsar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 nästlidne juli har magistraten hemställt, att stadsfullmäktige måtte hos Konungens befallningshavande göra framställning om sådan ändring av den nuvarande fördelningen av stadsfullmäktigemandat mellan stadens två valkretsar för val av stadsfullmäktige, att antalet fullmäktige för varje valkrets fastställes med hänsyn till antalet i valkretsen för år 1937 mantalsskrivna personer.

Beredningsutskottet har av tillgängliga uppgifter inhämtat, att antalet mantalsskrivna personer i den ena valkretsen, benämnd södra valkretsarna, för innevarande år är 15 195 och i den andra valkretsen, benämnd norra valkretsarna, 18 524, medan antalet röstberättigade personer till stadsfullmäktigeval enligt de innevarande år upprättade röstlängderna utgör 10 240 reps. 12 605.

Med åberopande av det anförda får beredningsutskottet i enlighet med magistratens förslag hos stadsfullmäktige anhålla, att fullmäktige måtte besluta

> att hos Konungens befallningshavande göra framställning om sådan ändring av den nuvarande fördelningen av stadsfullmäktigemandat mellan de två valkretsar, vari staden för närvarande är indelad för val av stadsfullmäktige, att norra valkretsen utser 26 och södra valkretsen 22 ledamöter i stadsfullmäktige.

Västerås den 11 augusti 1937.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Eric Ericsson.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Jämlikt 15 § i lagen den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse i stad skall varje valkrets för val av stadsfullmäktige utse minst tio högst trettio stadsfullmäktige efter den beräkningsgrund, att i allmänhet inom varje krets en stadsfullmäktig utses för varje befolkningstal motsvarande det som erhålles, då stadens folkmängd delas med antalet fullmäktige för hela staden.

N:o 124.

Ang. ny fördelning av stadsfullmäktigemandaten mellan stadens valkretsar.

För närvarande är staden för val av stadsfullmäktige indelad i två valkretsar, benämnda södra och norra valkretsarna, omfattande den förra 1:sta, 7:de, 8:de och 9:de samt den senare 2:dra, 3:dje, 4:de, 5:te och 6:te valdistrikten. Antalet fullmäktige som utses för varje valkrets är 24. Såsom framgår av närlagda uppgifter från kronouppbördskassören har emellertid sedan valkretsindelningen genomfördes en ganska avsevärd förskjutning ägt rum av antalet mantalsskrivna och röstberättigade personer inom de olika valkretsarna. Det kan sålunda icke anses lämpligt, att de olika valkretsarna med den omfattning, de för närvarande hava, utse lika antal ledamöter i stadsfullmäktige. Med hänsyn till den i ovannämnda lagrum givna föreskriften att antalet fullmäktige, i den mån det utan olägenhet ske kan, skall fördelas lika å de särskilda valkretsarna, har magistraten i första hand tagit under övervägande möjligheten att genomföra förnyad indelning av valkretsarna. Emellertid torde det icke låta sig göra att med beaktande av den i nämnda lagrum givna föreskriften att varje valkrets skall kunna omslutas med en sammanhängande gränslinje överflytta helt valdistrikt från den ena valkretsen till den andra. Magistraten finner det vidare olämpligt att ändra den så sent som år 1934 genomförda valdistriktsindelningen, vid vilken stadens befolkning genom val av olika slag dock hunnit vänja sig.

Det synes magistraten sålunda vara lämpligare, att ändring åvägabringas beträffande det antal fullmäktige, varje valkrets har att utse. Med den nuvarande folkmängden inom de olika valkretsarna såsom beräkningsgrund bör norra valkretsen utse tjugusex och södra valkretsen tjugutvå ledamöter i stadsfullmäktige. Då rättelse synes böra ske före nästa stadsfullmäktigeval får magistraten härmed hemställa, att stadsfullmäktige måtte hos Konungens befallningshavande göra framställning om sådan ändring av den nuvarande fördelningen av stadsfullmäktigemandat mellan de två valkretsarna, att antalet stadsfullmäktige för varje valkrets fastställes med hänsyn till antalet i valkretsen för år 1937 mantalsskrivna personer.

Västerås rådhus den 2 juli 1937.

På magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/Harry Molén.

N:o 125.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i en del av Västermalmsgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 27 nästlidne juli har vatten- och gasverksstyrelsen på anförda skäl hemställt om ett anslag å 7.000 kronor för nedläggande av nya vatten-, avlopps- och gasledningar i viss, i skrivelsen närmare angiven sträckning av Västermalmsgatan.

Efter föredragning härav och överläggning beslöt drätselkammaren att i skrivelse till stadsfullmäktige anhålla, att fullmäktige måtte besluta

att uppdraga åt vatten- och gasverksstyrelsen att låta i Västermalmsgatan mellan Västmannagatan och Floragatan nedlägga nya vatten-, avlopps- och gasledningar,

samt att till gäldande av kostnaderna för ifrågavarande arbete anvisa 7.000 kronor ur tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 12 augusti 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Eric Ericsson.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I Västermalmsgatans sträckning mellan Västmanna- och Floragatorna finnas endast å kortare sträckor ledningar för vatten, avlopp och gas. Dels till följd av alltför små dimensioner och dels på grund av ålder fylla dessa ledningar ej mer förefintligt behov, vilket tid efter annan medfört klagomål från fastighetsägare. Kostnaderna för nya ledningar i berörda sträckning äro beräknade till 7.000 kr. Då gårdarna förut äro anslutna till stadens ledningar, kunna några enskilda bidrag i detta fall ej påräknas.

Tekniska verkens amorteringsfond har som bekant ej anlitats under senaste tiden, varför dess kapitaltillgång åter ökat. Medel för ifrågavarande anläggning kunna därför utgå ur denna fond.

På grund av det anförda hemställer styrelsen,

att stadsfullmäktige ville ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett anslag av

N:o 125.
Ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i en del av Västermalmsgatan.

7.000 kr. för nedläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i Västermalmsgatan mellan Västmanna- och Floragatorna.

Västerås den 27 juli 1937.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 126.

Drätselkammarens skrivelse ang. uppförande av nytt tullhus.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige den 29 augusti 1935 uppdragit åt drätselkammaren att efter utredning av föreliggande behov av utökade och förbättrade lokaler för tullkammaren inkomma till stadsfullmäktige med det förslag, som denna vidare utredning kunde föranleda, har den av drätselkammaren för utredningen av frågan särskilt tillsatta kommittén i skrivelse till drätselkammaren den 4 innevarande augusti avgivit utlåtande och därvid — under framhållande av att kommittén med hänsyn till vad i ärendet förekommit, därom närmare redogöres i yttrandet, alltsedan slutet av år 1935 helt avstått från tanken på om- och tillbyggnad av nuvarande tullhuset och uteslutande inriktat sig på att framlägga förslag till nytt tullhus — hemställt, att drätselkammaren ville med godkännande av kommitténs förslag hos stadsfullmäktige utverka ett anslag å 250.000 kronor för uppförande av ett nytt tullhus och de i samband därmed stående utgifter.

Drätselkammaren, som anser att med uppförande av ett nytt tullhus ej längre kan anstå ävensom inhämtat att i det tilltänkta nybygget reservutrymmen i erforderlig omfattning planeras, vill helt ansluta sig till kommitténs förslag och får därför hos stadsfullmäktige anhålla, att fullmäktige måtte besluta

att å nordöstra hörnet av gamla hamnbassängen vid Västeråsbanans järnvägsspår ungefär 100 meter sydost om nuvarande tullhuset låta uppföra en ny tullhusbyggnad i enlighet med det nu framlagda förslaget,

samt att till gäldande av kostnaderna för nybyggnaden ifråga och därmed förenade utgifter anslå 250.000 kronor, att tillsvidare förskotteras av tillgängliga medel och slutligen gäldas på sätt stadsfullmäktige efter förslag

av drätselkammaren framdeles kunna komma att besluta vid behandling av budgeten för nästkommande år. **N:o 126.** *Ang. uppförande av nytt tullhus.*

Västerås den 12 augusti 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Eric Ericsson.

Till Drätselkammaren i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 9 september 1932 anhöll Kungl. Generaltullstyrelsen, därtill föranledd av en framställning av tullkammaren i Västerås, att åtgärder ifrån stadens sida måtte snarast möjligt vidtagas i syfte att tillräckliga och fullt tidsenligt anordnade tjänstelokaler komme att stå till tullverkets förfogande, därvid styrelsen tillika meddelade de önskemål, som tullkammaren ansett böra beaktas vid en blivande om- eller nybyggnad av tullhuset.

Efter remiss av denna framställning till hamnstyrelsen och drätselkammaren (stfms prot. den 29/9 1932, § 152) vitsordade hamnstyrelsen i den 23 oktober 1933 avgivet utlåtande behovet av åtgärder i den riktning, som angavs i Kungl. styrelsens förenämnda skrivelse.

Drätselkammaren för sin del tillsatte den 16 november 1933 en särskild kommitté med uppdrag att förberedelsevis behandla frågan om beredande av tidsenliga och tillräckliga lokaler åt tullkammaren.

Denna kommitté inriktade till en början sitt arbete på en tillbyggnad av nuvarande tullhus och som en förhandsåtgärd härför att genom fastighetsbyte mellan staden och ett enskilt företag möjliggöra en utvidgning av den tomt, varå nuvarande tullhuset är uppfört. Den antydda affärstransaktionen blev emellertid efter utredning av stadsfullmäktige avvisad (stfms beslut den 19/12 1932, § 196, och den 30/3 1933, § 61).

I början av år 1934 gjorde kommitterade därefter resultatlösa försök att med tullkammaren härstädes vinna enighet om ett förslag avseende en ombyggnad, utan tomtutvidgning, av nuvarande tullhus.

Sedan därefter Generaltullstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 21 september 1934 (stfms prot. den 25/10 1934, § 203) under erinran om den förut gjorda framställningen och hänvisning till en av personalen vid tullkammaren avlåten anhållan i ärendet begärt besked i vilket läge frågan för det dåvarande befunne sig och stadsfullmäktige remitterat skrivelsen till drätselkammaren för besvarande, avlät drätselkammaren till Generaltullstyrelsen den 8 maj 1935 en skrivelse, i vilken förordades en ombyggnad av tullhuset. Det förtjänar omnämnas, att drätselkammaren i denna skrivelse erinrade därom att Västerås jämte åtskilliga andra stapelstäder i underdånig framställning till Kungl. Maj:t, för Västerås stads del avlåten den 8 april 1915, anhållit att

N:o 126. *Ang. uppförande av nytt tullhus.*

i likhet med övriga stapelstäder såsom s. k. tolagsersättning utfå ett anslag av tullmedel med årligen 5 % av den i staden verkställda uppbörden, alternativt att staden måtte befrias från den staden genom nådiga brev den 1 februari och den 7 juni 1878 ålagda skyldigheten att åt tullverket anskaffa och underhålla för tullförvaltningen i staden erforderliga lokaler jämte inventarier och möbler, samt att avgörande i anledning av denna underdåniga framställning då ännu icke fallit. (Se vidare stfms handl. nr 85/1935). Förhållandet är i nämnda hänseende fortfarande enahanda.

Drätselkammarens berörda skrivelse resulterade däri, att Generaltullstyrelsen i skrivelse den 4 juni 1935, med överlämnande av ett utlåtande från tullkammaren härstädes och en av styrelsens arkitekt P. Benson upprättad promemoria, förklarade det av drätselkammaren översända förslaget icke kunna godkännas och anhöll att nytt förslag, upprättat med beaktande av bland annat de anvisningar, som innefattades i promemorian genom stadens försorg utan uppskov upprättades och underställdes Generaltullstyrelsen för granskning (se stfms handl. nr 85/1935).

I anledning härav redogjorde drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 13 juni 1935 för frågans läge och anhöll — med betonande, att det icke vore uteslutet att vid den fortsatta utredningen även alternativet med en nybyggnad för tullkammaren på annan plats än den nuvarande tullhustomten måste bliva föremål för utredning — att stadsfullmäktige ville giva drätselkammaren i updrag att efter utredning av föreliggande behov av utökade och förbättrade lokaler för tullkammaren inkomma till stadsfullmäktige med det förslag, som denna vidare utredning kunde föranleda (stfms handlingar nr 85/1935).

Stadsfullmäktige biföllo den 29 augusti 1935 under § 138 denna drätselkammarens hemställan.

Vidare är att anteckna, att handelskammaren för Örebro och Västmanlands län senast i skrivelse till drätselkammaren den 24 augusti 1934 framhållit den meningen, att det borde vara vederbörande stadsmyndighet angeläget att avhjälpa de brister i fråga om lokaler m. m. för tullförvaltningen härstädes, som länge påtalats och som också erkänts såsom förefintliga, samt att tullkammaren härstädes med skrivelse den 28 december 1934 överlämnat utdrag av protokoll fört vid riksdagens revisorers besök vid tullkammaren den 6 november 1934, varav bland annat framgår att revisorerna funnit tullkammarens lokaler vara otillräckliga och otidsenliga.

Drätselkammarens särskilda kommitté har med hänsyn till vad som i ärendet förekommit, alltsedan slutet av år 1935 helt avstått från tanken på om- och tillbyggnad av nuvarande tullhuset och uteslutande inriktat sitt arbete på att framlägga ett förslag till nytt tullhus. Det syntes nämligen ogörligt att på annat sätt ernå en lösning, som ur utrymmes- och andra synpunkter kunde tillfredsställa Generaltullstyrelsen och tullkammaren härstädes, detta ehuru kommittén hade fullt klart för sig att en sådan lösning krävde större ekonomiska uppoffringar för staden än som drätselkammaren tidigare ansett genomförbar och motsvarande stadens åtagande i förevarande hänseende.

Den nuvarande tullhusbyggnaden upfördes år 1880 och är sedan år 1926 med undantag för en bostadslägenhet, inredd å vinden, helt upplåten åt tullverket. Tidigare hade även hamnkontoret haft sin lokal i huset.

N:o 126.
Ang. uppförande av nytt tullhus.

Tullverkets härvarande personal utgjordes år 1880 av en tullförvaltare och en tullvaktmästare och består numera inom tullkameralavdelningen av en tullförvaltare, två kammarskrivare, en tullkontorist samt ett kontorsbiträde och inom bevakningsavdelningen av en tullöveruppsyningsman, två tulluppsyningsmän, tre tillsyningsmän, två ordinarie tullvakter samt sju extra sådana. Frågan om inrättande härstädes av en tullkontrollörstjänst lärer vara föremål för Generaltullstyrelsens övervägande.

Tulluppbörden uppgick för år 1881 till 172.940 kronor och utgjordes till stor del av tullavgifter för sprit, vin och tobak — inom staden fanns som bekant på den tiden snus- och tobaksfabrik — för år 1916 till 430.000 kronor samt för budgetåret 1936/1937 till 1.505.768 kronor, från vilken sistnämnda summa dock bör avgå Köpings tullstations uppbörd med 85.000 kronor.

Efter förhandlingar mellan kommittén, tullförvaltaren härstädes och Generaltullstyrelsens tidigare omförmälte arkitekt P. Benson, som kommittén ansåg lämpligast anlita som sakkunnigt biträde, och sedan Stockholm—Västerås—Bergslagens järnvägs banavdelning hörts angående läget för tullhuset vanns omsider sådan enighet ifråga om förslagets utformning att kommitterade den 7 oktober 1936, för att med större säkerhet kunna fortsätta sitt arbete, underställde Generaltullstyrelsen av arkitekten Benson uppgjorda förslagsritningar för granskning och yttrande.

I skrivelse till drätselkammaren den 16 oktober samma år meddelade Generaltullstyrelsen, att såvitt Styrelsen då kunde finna, icke något vore att ur tullverkets synpunkt erinra mot den storlek, planindelning och förläggning av byggnaden som ritningarna innefattade.

Under det ritningarna vidare bearbetades och arbets- och rumsbeskrivningar uppgjordes började den rådande högkonjunkturens stegringar på allt byggnadsmaterial att göra sig alltmer gällande, varför kommitterade, som från början varit inställda på att till drätselkammaren inlämna fullständig utredning med ritningar, beskrivningar och kostnadsberäkning för behövligt anslags äskande hos stadsfullmäktige, alltmer övertygades om att den största tillförlitligheten vid anslagsäskandet skulle uppnås genom att entreprenadanbud infordrades före frågans framläggande hos stadsfullmäktige. Med anledning härav anskaffades fullständiga entreprenadhandlingar för själva byggnaden och för dess förseende med elektriska-, värme- och sanitära anläggningar.

Den osäkerhet, som under förra hälften av detta år rådde inom byggnadsverksamheten på grund av de långa avtalsförhandlingarna inom byggnadsfacket och den sedermera uppkomna konflikten, fördröjde entreprenadens utbjudande. Entreprenadserbjudandet kungjordes sålunda först den 14 juni detta år.

Anbuden avse s. k. generalentreprenad d. v. s. omfatta byggnaden komplett färdig inklusive ledningar m. m., och skola i och för medhinnande av frågans behandling hos stadsfullmäktige vara för anbudsgivaren bindande till den 1 oktober detta år.

Vidare har kommittén hos byggnadsnämnden hemställt om byggnadslov, som av nämnden lämnats den 30 juni detta år.

Byggnadens arkitekt, P. Benson, lämnar följande beskrivning över den nya tullhusbyggnaden.

"Sedan de olika platser undersökts inom hamnområdet, som möjligen

N:o 126. *Ang. uppförande av nytt tullhus.*

kunde ifrågakomma till förläggning av nya tullhuset och skälen för och mot vägts mot varandra, stannade kommittén för nordöstra hörnet av gamla hamnbassängen vid Västeråsbanans järnvägsspår ungefär 100 m. sydsydost om gamla tullhuset såsom varande det ur trafiksynpunkt lämpligaste läget.

Byggnaden uppföres i 2:e våningar och vind å betonggrund, som med anledning av grundförhållandena förstärkts med undergrund av betongpålar. Stommen uppföres av tegel, bjälklag av betong å järnbalkar och yttertaket s. k. sadeltak, med taktegelbeklädnad på takstolar av trä. Utvändigt fogstrykas fasadytorna, som muras med särskilt utvalt tegel.

Husets huvuddimensioner bliva: längd 37,7 m., bredd 13 m., höjd från hamnkajen till takfoten 8,5 m. och från kajplanet till taknocken 12,25 m.

Huvudentrén med allmänhetens trappa till övre våningen förlägges å kortfasaden mot staden (norr) och varuintag och varuuttag i södra delen av huset mot såväl sjö- som landsidorna. I södra delen av byggnaden äro även varuhiss samt en mindre trappa mellan värmeledningsutrymmet i källaren och upp till vinden förlagda.

Byggnaden inrymmer:

1:o) Källarvåningen. Utrymme för värmeledning med bränsle,

2:o) Bottenvåningen. I södra delen varuhiss med direkt in- och uttag samt trappa, packhus med 169 m² golvyta, utrymme för transitoupplagsgods (14 m²), tulltaxeringslokal (74,5 m²), rum för packhusföreståndaren (10,5 m²), utrymme för köldömtåliga varor (10 m²), rum för postpaket (12,5 m²), provsamlings- och laboratorierum (14,6 m²), packhuskontor (73,2 m²), toalett, w. c. och kapprum samt med ingång från huvudentrén å norra kortfasaden 2:e vaktrum, varav det större åt hamnbassängen (26,8 m²) och det mindre i nordöstra hörnet (12,4 m²). Intill detta senare rum är överliggningsrummet (10 m²) placerat samt utrymmen för dusch, tork, w. c. och toalett jämte passage.

3:o) Våningen 1 tr. upp. I södra delen inrymmes varuhiss och trappa samt övre packhuslokalen (113 m²), vilken lokal jämte kontorsutrymme (10 m²) kan i den mån som densamma kan avvaras av tullen uthyras, samt en bostadslägenhet om 1 rum och kök med tillhörande utrymmen (i allt 48 m²). Byggnadens norra del med ingång från huvudtrappan innehåller i sidan åt hamnbassängen tullförvaltarens rum (26,8 m²), ett mindre förrum samt kassavalv och tullkameralexpeditionen (74,5 m²) och i direkt anslutning därtill arkiv (13,2 m²), reservarbetsrum (14,9 m²) och lunchrum (12,9 m²) jämte kapprum, w. c. och toalettutrymmen. I nordöstra hörnet har tullbevakningsförmannen sitt rum (15,4 m²) innanför en passage och därintill bevakningspersonalens lunchrum (13,9 m²).

4:o) Vinden innehåller förutom utrymmen för hissmaskinerna och vindskontor för tullkammaren och bostadslägenheten cirka 230 m² golvyta för uthyrning."

Till kommitterade hava nu inkommit sju anbud, av vilka kommitterade förorda till antagande det av en godtagbar anbudsgivare avgivna lägsta anbudet å 219.400 kronor.

Det åligger staden att utom själva tullokalerna även tillhandahålla tull-

verket inventarier till tullkammaren härstädes. Kostnaderna för anskaffande av nya möbler m. m. i den mån så är nödvändigt beräknas av kommittén uppgå till förslagsvis 10.000 kronor. N:o 126. *Ang. uppförande av nytt tullhus.*

För utdragande av allmänna ledningar till byggnaden beräknas enligt förslag från de tekniska verken i arbetskostnad 850 kronor och i materialkostnad 350 kronor samt i anslutningsavgift 1.000 kronor eller sammanlagt 2.200 kronor.

Enligt ovanstående skulle alltså kostnaderna uppgå till:

Byggnadskostnader samt värme, sanitära och elektriska ledningar	219.400: —
Inventarier	10.000: —
Allmänna ledningar och anslutningsavgift	2.200: —

Vartill kommer:

Arkitektarvode, utredningskostnader och andra oförutsedda utgifter	18.400: —
Summa kronor	250.000: —

Kommitterade få alltså med denna utrednings — och därtill hörande handlingar — överlämnande hemställa, att drätselkammaren ville med godkännande av kommitterades förslag hos stadsfullmäktige utverka behövliga anslag för gäldande av kostnaderna för uppförande av nytt tullhus och i samband därmed nödvändiga utgifter.

Västerås den 4 augusti 1937.

För tullhuskommitterade:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Eric Plantin.

N:o 127.

Drätselkammarens skrivelse ang. andelsteckning för åstadkommande av en idrottshall.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 9 innevarande augusti har Västerås Idrottshall, förening u. p. a., under förmälan, att föreningen bildats för att uppföra en idrottshall härstädes å den av stadsfullmäktige för ändamålet skänkta tomten, på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte tillförbinda staden att teckna andelar i föreningen till ett belopp av 50.000 kronor.

N:o 127.
Ang. andelsteckning för åstadkommande av en idrottshall.

Av de vid skrivelsen fogade handlingarna har drätselkammaren inhämtat, *att* föreningen vid konstituerande sammanträde den 9 innevarande augusti antagit stadgar samt utsett styrelse och revisorer, *att* kostnaderna för det planerade företaget beräknats till 362.000 kronor, *att* finansieringen av detta belopp avsetts skola ske genom inteckningslån å 177.000 kronor, anslag av tipsmedel å 75.000 kronor och andelsteckning å 110.000 kronor, *samt att* de årliga inkomsterna av idrottshallen beräknats till 17.500 kronor, medgivande sedan alla utgifter för året blivit täckta, en avsättning till reservfond, amortering och diverse oförutsedda utgifter av ett belopp å i runt tal 4.800 kronor.

Drätselkammaren har tagit del av arkitektritningar för det planerade bygget ävensom erfarit, att utsikt till teckning av resterande andelsbelopp i föreningen föreligger.

I anslutning till föreliggande ansökan från idrottshallföreningen har ordföranden i läroverkets lokalstyrelse, direktören Erik Falk, i skrivelse till drätselkammaren den 10 innevarande augusti framhållit, att idrottshallens styrelse bör respektera de önskemål, som från högre allmänna läroverket härstädes kunde komma att framföras beträffande disposition av lokaler för den studerande ungdomens kroppsövningar, därvid särskilt avsetts behovet av gymnastiksal för den vid läroverket studerande kvinnliga ungdomen.

Drätselkammaren ansluter sig till den tanke varåt direktör Falk sålunda givit uttryck, och anser sålunda att nödigt samarbete i förevarande hänseende såvitt möjligt bör åvägabringas mellan representanter för läroverkets intressen och idrottshallens styrelse.

Då det för stadens befolkning synes vara ett beaktansvärt intresse att den planerade idrottshallen kommer till stånd och detta icke torde kunna ske utan stadens medverkan på sätt i föreliggande framställning ifrågasatts, får drätselkammaren för sin del tillstyrka framställningen.

Med åberopande av det ovan anförda får drätselkammaren sålunda hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige ville besluta

att tillförbinda staden att i Västerås Idrottshall, förening u. p. a., teckna andelar till ett belopp av 50.000 kronor,

samt att kostnaderna för ifrågavarande andelsteckning förskotteras av tillgängliga medel och efter hand amorteras av inflytande nöjesskattemedel från tillställningar i den föreslagna idrottshallen.

Västerås den 12 augusti 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Eric Ericsson.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 127.

Ang. andelsteckning för åstadkommande av en idrottshall.

Inom olika idrottsföreningar i staden har sedan lång tid tillbaka behovet av en idrottshall för inomhusidrotter av olika slag gjort sig starkt gällande. Därför har det initiativ till uppförandet av en dylik som under senare tid tagits hälsats med stor tillfredsställelse liksom också stadsfullmäktiges överlåtelse av tomt mottagits med tacksamhet.

Den ifrågavarande hallen har kostnadsberäknats till kronor 339.737:— enligt närslutna bilaga. Av detta belopp beräknas 177.000:— kronor kunna upplånas i bank mot inteckningar samt har till Riksidrottsförbundet i Stockholm inlämnats ansökan om anslag från tipsmedel med 75.000:— kronor. Återstående belopp, 110.000:— kronor, måste anskaffas genom teckning av andelar och skola vi härför söka intressera idrottsföreningarna i staden, enskilda samt företag av olika slag, varjämte vi våga uttrycka förhoppning om att stadsfullmäktige ville besluta om teckning av andelar för Västerås stads räkning.

För erhållande av anslag från tipsmedel har numera blivit bestämt att högre anslag från dessa medel ej kan lämnas än vad som tecknas i respektive samhällen samt att stor hänsyn skall tagas till om kommunerna förutom fri överlåtelse av tomt jämväl teckna andelar i den på orten bildade idrottshallsföreningen.

Då uppförandet av en idrottshall i Västerås måste anses vara ett stort samhällsintresse och dylika anläggningar under senare år tillkommit eller blivit beslutade i ett flertal samhällen med respektive kommuners stora stöd, våga vi härmed vördsamt hemställa till stadsfullmäktige i Västerås om att Västerås stad ville i Västerås Idrottshallsförening u. p. a. teckna andelar till ett belopp av kronor 50.000: —.

Den för idrottshallen uppgjorda finansieringensplanen samt idrottshallsföreningens stadgar närslutes.

Västerås den 9 aug. 1937.

Västerås Idrottshall, förening u. p. a.

THORWALD BERGQUIST.

Ordf.

N:o 128.

Drätselkammarens skrivelse ang. upptagande av ett nytt amorteringslån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava, sedan beslut den 29 juni 1936 fattades om uppläggande av stadens senaste amorteringslån, vartill Kungl. Maj:t den 20 november 1936 lämnat nådigt tillstånd, beviljat nedan angivna antal att täckas av lånemedel.

1936	den 29 oktober, § 161, till utvidgning av Gasverket med en ny ugn m. m.	Kr.	190.000: —
1936	den 29 oktober, § 163, till vatten-, avlopps- och gasledningar i delar av Allégatan, Fogdegatan, Tegnérgatan och Lyckogränd	Kr.	8.300: —
1937	den 28 januari, § 3, till underjordisk transformatorstation på Blåsbo	Kr.	12.750: —
1937	den 28 januari, § 10, till gripskopa till vipparmskranen vid Djuphamnen	Kr.	6.250: —
1937	den 25 februari, § 46, till anläggande av transformatorstation och elektriska ledningar i Rudbecksparken samt i Vasagatan, Tegnérgatan, Tessingatan, Vallingatan, Brahegatan, Kopparbergsvägen, Timmermansgatan, Karlsgatan m. m.	Kr.	90.900: —
1937	den 31 mars, § 74, till anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar inom Sandgärdsområdet	Kr.	56.800: —
1937	den 29 april, § 94, till anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i delar av Högbergs- och Schenströmsgatorna	Kr.	15.200: —
1937	den 29 april, § 96, till anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i del av Ängsgatan	Kr.	3.450: —
1937	den 29 april, § 97, till anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i del av Smedjegatan	Kr.	2.750: —
1937	den 27 maj, § 119, till anläggning av elektriska ledningar inom Sandgärdsområdet	Kr.	18.700: —
1937	den 27 maj, § 120, till anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i del av Apalbyvägen	Kr.	5.500: —
1937	den 27 maj, § 131, till bestridandet av kostnaderna för teckning av nya stamaktier i Byggnadsaktiebolaget Mimer	Kr.	500.000: —
1937	den 26 augusti, § 172, till anläggning av reningsverk för kloakvatten, tilläggsanslag	Kr.	178.900: —
		Kronor	1.089.500: —

N:o 128.
Ang. upptagande av ett nytt amorteringslån.

Enär ovan berörda utgifter nu lämpligen böra bliva föremål för slutlig täckning genom amorteringslåns upptagande, får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga drätselkammaren, att efter därtill hos Kungl. Maj:t utverkat medgivande för täckande av ovan närmare angivna anslag upptaga ett nytt stadens amorteringslån mot utgivande av obligationer eller andra förbindelser å tillhopa 1.089.500 kronor med en amorteringstid, som Kungl. Maj:t kan bestämma och den räntefot, som det må ankomma på drätselkammaren att för stadens räkning besluta, ävensom att hos Kungl. Maj:t göra framställning om detta låns upptagande.

Västerås den 2 september 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

N:o 129.

Beredningsutskottets förslag ang. val av ledamöter i fastighetstaxeringsnämnderna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Jämlikt taxeringsförordningen den 28 september 1928 skall för nästkommande års fastighetstaxering stadsfullmäktige under innevarande september månad utse ledamöter och suppleanter i stadens båda fastighetstaxeringsnämnder. För berörda taxering har staden indelats i tvenne taxeringsdistrikt, det 1:a omfattande staden öster om Svartån med undantag av dels därstädes belägen del av förutvarande S:t Ilians socken, dels ock fastigheter tillhöriga aktiebolag. Det andra distriktet omfattar övriga fastigheter i staden. I varje fastighetstaxeringsnämnd har stadsfullmäktige att välja tre ledamöter och lika antal suppleanter.

Vid uppgörandet av förslag till detta val har beredningsutskottet i största möjliga mån sökt följa taxeringsförordningens föreskrifter, att sakkunskap och kännedom om resp. taxeringsdistrikts olika delar skall komma att förefinnas inom nämnderna.

Beredningsutskottet föreslår alltså, att stadsfullmäktige måtte för 1938 års fastighetstaxering utse

till ledamöter i Västerås stads 1:a fastighetstaxeringsdistrikt Byggmästaren Axel Hammer, Byggnadssnickaren Carl Viktorsson och Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson och till suppleanter, för Herr Hammer Förmannen Gunnar Larsson, för Herr Viktorsson Handelsföreståndaren C. E. Juhlin och för Herr Karlsson Byggmästaren E. O. Wennerström, samt

till ledamöter i Västerås stads 2:a fastighetstaxeringsdistrikt Byggmästaren J. Alb. Fredriksson, Bokförlagsföreståndaren R. V. Hult och Byggnadsarbetaren J. E. Willebrand och till suppleanter, för Herr Fredriksson Byggnadssnickaren David Johansson, för Herr Hult Ingenjören Algot Svensson och för Herr Willebrand Fabrikören Otto Peterson.

N:o 129.
Ang. val av ledamöter i fastighetstaxeringsnämnderna.

Västerås den 8 september 1937.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Paul Grante.

N:o 130.

Drätselkammarens förnyade skrivelse ang. andelsteckning och tomtöverlåtelse för åstadkommande av en idrottshall. (Jfr n:o 127.)

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 augusti 1937 för vidare beredning till drätselkammaren återremitterat handlingarna i ärendet innefattande framställning från Västerås Idrottshall, förening u. p. a., att staden måtte teckna andelar i föreningen till ett belopp av 50,000 kronor, får drätselkammaren anföra följande.

Den 31 mars 1937 beslöto Stadsfullmäktige i enlighet med förslag av drätselkammaren att till Kristliga Föreningen av Unge Män, härstädes, kostnadsfritt med äganderätt överlåta tomten n:r 6 i kvarteret Konrad under villkor bl. a., att föreningen å tomten läte uppföra en sporthall för gymnastik och inomhusidrott. Vidare bemyndigades drätselkammaren att i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet angivna villkor till sistnämnda förening försälja tomterna n:ris 2, 3 och 7 i berörda kvarter.

Uti här förevarande ärende har Västerås Idrottshall, förening u. p. a., anhållit om stadens medverkan till idrottshallens uppförande genom kontant penningtillskott. Såväl detta ärende som förut berörda ärende rörande kostnadsfri tomtöverlåtelse syfta till realiserandet av samma mål, nämligen skapandet av ett idrottens hus här i staden. De båda frågorna äro sålunda nära förknippade med varandra och det synes drätselkammaren med hänsyn därtill lämpligt, att de ses i ett sammanhang.

N:o 130.
Ang. andelsteckning och tomtöverlåtelse för åstadkommande av en idrottshall.

Efter ärendets senaste handläggning av Stadsfullmäktige, har till drätselkammaren överlämnats tvenne till fullmäktige ställda den 1 dennes dagtecknade skrivelser, den ena undertecknad av Kristliga Föreningen av Unge Män och den andra av nämnda förening och Västerås Idrottshall, förening u. p. a., gemensamt. Av nämnda båda skrivelser framgår bl. a., att K. F. U. M. numera på anförda skäl ansett sig böra överlämna realiserandet av idrottshallsprojektet till en särskild för ändamålet bildad organisation, Västerås Idrottshall, förening u. p. a. I samråd med sistnämnda organisation har vidare uppgjorts ett nytt förslag till idrottshallsbyggnad, vilket förslag i väsentliga delar avviker från det av K. F. U. M. ursprungligen framlagda. För det nya förslagets genomförande erfordras bl. a. en betydligt större tomtareal än som ursprungligen beräknats. Utom tomten n:r 6 i kvarteret Konrad skulle nämligen för ändamålet behöva tagas i anspråk cirka 380 kvadratmeter av tomten n:r 2, cirka 460 kvadratmeter av tomten n:r 3 och cirka 240 kvadratmeter av tomten n:r 7 i samma kvarter eller av sistnämnda tre tomter tillhopa cirka 1,080 kvadratmeter. Efter genomförandet av köpet av samma tre tomter har K. F. U. M. för avsikt att med viss ekonomisk vinst till idrottshallsföreningen avyttra berörda för idrottshallen ytterligare erforderlig markareal. Enär såsom ovan nämnts uppförandet av idrottshallen överlämnats till en särskild organisation, Västerås Idrottshall, förening u. p. a., förklarar sig K. F. U. M. i anledning därav beredd att avstå från den till föreningen skänkta tomten n:r 6. I stället hemställer båda föreningarna, att nämnda tomt kostnadsfritt måtte ställas till idrottshallsföreningens förfogande för uppförandet därstädes av en idrottshall.

Vid de förnyade överläggningarna inom drätselkammaren rörande denna fråga, har särskild uppmärksamhet ägnats den föreslagna transaktionen mellan K. F. U. M. och idrottshallsföreningen. Även om drätselkammaren icke helt vill underkänna den av K. F. U. M. anförda motiveringen för villkoren för den ifrågasatta marköverlåtelsen med därav följande vinst för K. F. U. M. anser drätselkammaren dock sådan vinst under förhandenvarande förhållanden mindre berättigad. Det skäl, som föranledde drätselkammaren att i sitt tidigare yttrande i ärendet tillstyrka en lösning av frågan efter denna linje var vetskapen om, att den för K. F. U. M. uppkommande vinsten på marktransaktionen av föreningen avsågs att komma idrottshallen tillgodo genom andelsteckning i idrottshallsföreningen. Sedan emellertid vid ärendets behandling inom Stadsfullmäktige samma betänkligheter yppats beträffande K. F. U. M:s marköverlåtelse, som tidigare inom drätselkammaren, finner sig kammaren så mycket hellre föranlåten att framlägga ett nytt förslag till lösning av denna fråga. Detta förslag avser att kostnadsfritt ställa till idrottshallsföreningens förfogande all den mark, som åtgår för idrottshallen, sålunda icke blott tomten n:r 6 utan även sammanlagt cirka 1,080 kvadratmeter av de tre övriga i ärendet nämnda tomterna. Härigenom onödiggöres all marköverlåtelse mellan K. F. U. M. och idrottshallsföreningen. Då det för erhållandet av bidrag av tipsmedel för här ifrågavarande ändamål är av den största betydelse, att all erforderlig tomtmark kostnadsfritt upplåtes av kommunen, torde jämväl ur den synpunkten förslaget vara ägnat att befordra hela idrottshallsprojektets genomförande.

Emellertid åsyftar drätselkammaren icke att med detta nya förslag för-

N:o 130.
Ang. andelsteckning och tomtöverlåtelse för åstadkommande av en idrottshall.

ändra stadens ekonomiska tillskott till idrottshallsföreningen. Drätselkammaren vill därför föreslå, att den tidigare föreslagna andelsteckningen i idrottshallsföreningen minskas med belopp motsvarande ungefärliga värdet av den ytterligare tomtmark utöver tomten n:r 6, som staden kan vara villig ställa till förfogande kostnadsfritt för idrottshallsändamål. Efter det försäljningspris, som tidigare beräknats för resp. tomterna n:ris 2, 3 och 7 i kvarteret Konrad betingar den areal om 1,080 kvadratmeter, som ytterligare behöver tagas i anspråk av nyssnämnda tomter ett försäljningspris om tillhopa cirka 16,400 kronor. Ungefärligen motsvarande belopp bör frånräknas det ursprungligen föreslagna beloppet för andelsteckning. Drätselkammaren föreslår, att det belopp, för vilket Stadsfullmäktige böra tillförbinda staden att teckna andelar i idrottshallsföreningen bestämmes till 35,000 kronor vid genomförandet av förslaget, så som det här ovan angivits. Den ekonomiska situationen för staden såväl som för föreningarna bleve därigenom i stort sett densamma som vid genomförandet av drätselkammarens ursprungliga förslag. Tillvägagångssättet däremot bleve ur många synpunkter fördelaktigare. Vid beslutet om andelsteckningen bör lämpligen såsom villkor fogas, att teckningen är för staden bindande allenast under förutsättning, att idrottshallen kommer till utförande i huvudsaklig överensstämmelse med det senaste i ärendet framlagda förslaget.

Beträffande kvarvarande arealer av tomterna n:ris 2, 3, och 7 bör det tidigare givna bemyndigandet för drätselkammaren att på förut angivna villkor försälja desamma till K. F. U. M. alltfort gälla. Dock bör givetvis det tidigare angivna försäljningspriset, 54,000 kronor, reduceras med förut berörda belopp, cirka 16,400 kronor, motsvarande värdet av den mark, som enligt förslaget ytterligare kostnadsfritt skall överlåtas för idrottshallen. Enär här ovan nämnda tomtarealer kunnat angivas endast såsom cirkaarealer, bör dessutom drätselkammaren bemyndigas att därutinnan företaga de mindre jämkningar, som kunna påkallas av omständigheterna.

Vad slutligen beträffar finansieringen av det ifrågasatta andelsbeloppet, 35,000 kronor, har drätselkammaren tidigare föreslagit, att detsamma efter hand amorterades med inflytande nöjesskattemedel från tillställningar i den föreslagna idrottshallen. Enligt drätselkammarens mening är det principiellt riktigt, att dylika medel användas men med hänsyn till den bristande erfarenhet, som ännu föreligger rörande nämnda nöjesskattemedels storlek, synes det vara lämpligare, att den slutliga amorteringen sker med nöjesskattemedel överhuvud.

Föreningarna hava hemställt, att Stadsfullmäktige måtte utse en ledamot och en suppleant i idrottshallsföreningens styrelse samt en revisor för granskning av föreningens räkenskaper. Drätselkammaren vill med anledning därav föreslå, att Stadsfullmäktige uppdraga åt sitt Beredningsutskott att till fullmäktiges nästa sammanträde inkomma med förslag på för uppdragen lämpliga personer.

Enär drätselkammaren icke har något att erinra emot, att den för idrottshallen erforderliga tomtarealen kostnadsfritt med äganderätt överlåtes på idrottshallsföreningen i stället för på K. F. U. M. och då samma allmänna skäl för staden att stödja det föreslagna idrottshallsprojektet, som tidigare angivits, alltfort föreligga, får drätselkammaren, med stöd av vad ovan anförts

N:o 130. *Ang. andelsteckning och tomtöverlåtelse för åstadkommande av en idrottshall.*

hemställa, att Stadsfullmäktige måtte med upphävande av sitt beslut av den 31 mars 1937, antecknat under § 66 i protokollet, såvitt detta avser överlåtelse kostnadsfritt av tomten n:r 6 i kvarteret Konrad till K. F. U. M., besluta

att till Västerås Idrottshall, förening u. p. a., kostnadsfritt med äganderätt överlåta hela tomten n:r 6, cirka 380 kvm. av tomten n:r 2, cirka 460 kvm. av tomten n:r 3 samt cirka 240 kvm. av tomten n:r 7, allt i kvarteret Konrad, under villkor, *dels* att nämnda förening å berörda tomtmark låter uppföra en idrottshall för gymnastik och inomhusidrott i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet senast framlagt förslag, *dels* att uppförandet av idrottshallen påbörjats senast den 1 oktober 1939, *dels ock* att föreningen, om något av i denna punkt angivna villkor icke uppfylles, återställer hela den kostnadsfritt överlåtna tomtarealen till staden eller utgiver dess fulla värde;

att tillförbinda staden att i Västerås Idrottshall, förening u. p. a., teckna andelar för ett belopp om 35,000 kronor;

att nämnda andelsteckning skall vara för staden bindande allenast under förutsättning, att föreningen låter uppföra ovan berörda idrottshall;

att bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera beloppet ifråga, 35,000 kronor, för att sedermera täcka detsamma med till staden inflytande nöjesskattemedel;

att uppdraga åt Beredningsutskottet att till Stadsfullmäktige inkomma med förslag å personer att väljas till ledamot och suppleant i idrottshallsföreningens styrelse för tiden intill 1939 års utgång ävensom en revisor för granskning av föreningens räkenskaper för innevarande år och en suppleant för denne; samt

att bemyndiga drätselkammaren att i övrigt vidtaga alla på staden ankommande åtgärder för ifrågavarande besluts verkställande.

Västerås den 16 september 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 130.

Ang. andelsteckning och tomtöverlåtelse för åstadkommande av en idrottshall.

Kristliga Föreningen av Unge Män i Västerås ber härmed få anföra några upplysningar angående föreningens överlåtelse av tomt till Västerås Idrottshall, förening u. p. a.

När KFUM i Västerås i början av år 1936 framlade sitt förslag till uppförande av en KFUM-byggnad inrymde detta förslag en s. k. sporthall, avsedd närmast för gymnastik, handboll o. d. samt ett mindre antal åskådareplatser å läktare. Sedan emellertid den först planerade tomten blev för föreningen omöjlig att inköpa trädde föreningen i underhandlingar med Drätselkammaren i Västerås för förvärv av tomter i kv. Konrad. Med stor tacksamhet mottog vi sedermera Stadsfullmäktiges beslut av den 31 mars 1937, som gav oss möjlighet till förvärv av tomterna 2, 3 och 7 i kv. Konrad samt tomten n:o 6 i samma kvarter såsom gåva.

Från första stund hade föreningen räknat med att för uppförande av sporthallen kunna påräkna tipsmedel med c:a 40,000:— kronor till en hall som kalkylerats för en kostnad av c:a 120,000:— kronor. Då det emellertid senare blev känt att för tipsmedels erhållande en särskild ekonomisk förening, med representanter från även andra för saken intresserade föreningar och företag måste bildas, hänvände sig föreningen till några för saken intresserade personer, som tillika med de för KFUM-byggnadens tillkomst verkande personerna i vår stad, kommo samman för att närmare diskutera frågan om en sporthall i Västerås.

Vid denna diskussion framkom sådana önskemål beträffande en dylik hall att det var tydligt att en utökning av såväl spelplan som åskådareplatser jämte övriga behövliga utrymmen för olika slags inomhusidrotter var ur samhällelig synpunkt lämplig. Härigenom skulle i Västerås, liksom på många andra håll i landet, komma att uppföras en tidsenlig och behovet motsvarande idrottshall. Som en naturlig följd härav kom givetvis behovet av större tomtareal än tidigare beräknats och givetvis även behov av ytterligare medel. För byggnadsprojektet förefanns dock stora utsikter till erhållande av tipsmedel till betydligt högre belopp än som tidigare beräknats. För KFUM var det då angeläget att även i fortsättningen medverka till planernas lyckliga genomförande, trots att detta skulle medföra uppgivande av egna intressen. Och då det vid förfrågan förklarades att intet hinder mötte för tomtens överlåtelse på en särskild ekonomisk förening, vilken hade till uppgift att realisera villkoret med gåvan: uppförandet av en idrottshall, förklarade sig KFUM villig avstå från den erhållna gåvan samt att mot skälig ersättning försälja ytterligare behövlig mark enär den som gåva överlämnade tomtens ytinnehåll icke var tillräckligt stort.

Alla dessa beslut skedde i samarbete med vederbörande myndigheter och de ledande personer i vår stad som med intresse och välvilja skänkt såväl tanken på en idrottshall som en KFUM-byggnad i Västerås sitt goda stöd. Aldrig har det för den skull varit KFUM:s mening att gå vid sidan av samhällets ledning, utan fast mer i största möjliga utsträckning gå hand i hand med samhället för att framskapa ett idrottens hus i staden.

Ej heller har det förelegat någon önskan till ekonomisk vinning. Den subkommitté som undersökte tomtfrågan föreslog den nybildade Västerås

N:o 130. *Ang. andelsteckning och tomtöverlåtelse för åstadkommande av en idrottshall.*

Idrottshall, förening u. p. a., att inköpa erforderlig mark, c:a 1,080 kvm. för kronor 22,000:—, vilket pris med kr. 3,748:— överstiger det pris föreningen enligt stadsfullmäktiges beslut har att betala. (Föreningen har att betala 54,000:— kr. för 3,194,1 kvm., i medeltal 16,90 kr. per kvm. Av tomten n:o 7 avsöndrades c:a 240 kvm., n:o 2 c:a 380 kvm. och av n:o 3 c:a 460 kvm.). Föreningen skulle härigenom erhålla någon kompensation för den minskade räntabilitetet som uppstår på KFUM:s eget byggnadsprojekt. Fasaden mot Timmermansgatan blir nämligen c:a 16 meter kortare än i först planerade projekt och å tomterna mot Östermalmsgatan kan ej uppföras mer än en byggnad mot planerade två. Och då hela KFUM:s byggnadsföretag är baserat på en önskan att därigenom tjäna stadens ungdom har det ansetts skäligt att KFUM erhåller ovanstående kompensation. Förvisso vill ej heller någon att KFUM skall komma i svårigheter och vi tro även att den föreslagna kompensationen ej kan betraktas såsom oskälig, så mycket mer som densamma kommer att användas till teckning av andelar i den bildade idrottshallsföreningen.

De egna intressen som KFUM uppgivit i detta företag har föreningen gjort i medvetandet av den stora betydelse som en centralt belägen idrottshall har i en stad med så mycken ungdom, direkt eller indirekt intresserad av vår tids stora folkrörelse, idrottsrörelsen. Idrottshallens olika utrymmen komma säkert också att förhjälpa många av stadens innevånare, och särskilt dess ungdom, till en god användning av vintersäsongens fritidstimmar.

Vid de muntliga förhandlingar vi fört i frågan om överlåtelse av tomt och övrig mark har icke någon särskild åtgärd ifrågasatts när föreningen förklarat sig villig och även till Västerås Idrottshall, förening u. p. a., överlämnat den tomt som KFUM erhållit för uppförande av idrottshall.

KFUM vågar därför vördsamt hoppas att vidtagna åtgärder godhetsfullt bifallas av Stadsfullmäktige, liksom att full förståelse för försäljningen av den ytterligare erforderliga tomtmarken förefinnes. KFUM har ingen högre önskan i sin stora betydelsefulla uppgift än att få utföra sin gärning bland stadens ungdom i gott samförstånd med samhället och dess ledning. Vi hysa också uppriktig och tacksam glädje över den förståelse som så ofta kommit KFUM till del och tro att bristande information i frågans verkliga läge varit orsaken till den mot KFUM riktade kritiken. Och av vad som här anförts hoppas vi även skall framgå hurusom KFUM utan egen vinning sökt att osjälviskt medverka för tillkomsten av Västerås Idrottshall.

Västerås den 1 sept 1937.

Kristliga Föreningen av Unge Män, Västerås.

Eskil Edmark.
Ordf.

Erik Tunås.
Sekr.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 130.
Ang. andelsteckning och tomtöverlåtelse för åstadkommande av en idrottshall.

Den 31 mars 1937 beslöto stadsfullmäktige att till undertecknade Kristliga Föreningen av Unge Män (K. F. U. M.) kostnadsfritt med äganderätt överlåta tomten n:r 6 i kv. Konrad om 1298,5 kvm. under villkor, att föreningen *dels* å tomten läte uppföra en sporthall för gymnastik och inomhusidrott, *dels* såsom bidrag till kostnaderna för sporthallen erhölle ytterligare anslag och bidrag med minst kr. 40,000:—, *dels ock,* om något av dessa villkor icke uppfylldes, återställde tomten till staden eller utgåve dess fulla värde.

De fortsatta underhandlingarna angående möjligheterna för åstadkommande av den ifrågavarande sporthallen, som efter nämnda beslut företagits, hava givit vid handen, att uppförandet och skötseln av sporthallen lämpligen bör överlämnas åt en fristående organisation.

På initiativ av K. F. U. M. och under medverkan av för saken intresserade personer inom och utanför idrottsorganisationer har bildats Västerås Idrottshall, förening u. p. a.

Denna förening hemställde i skrivelse till stadsfullmäktige den 9 augusti 1937, att staden ville i föreningen teckna andelar till ett belopp av kr. 50,000:— och lämnade i skrivelsen samt därvid fogade bilagor åtskilliga upplysningar angående den tilltänkta idrottshallen.

Vid överläggningar mellan representanter för K. F. U. M. och Västerås Idrottshall har befunnits lämpligt, att äganderätten till den å K. F. U. M. överlåtna tomten överflyttas å Västerås Idrottshall.

Verkställda undersökningar hava ytterligare visat, att denna tomtareal icke bliver tillräcklig för uppförande av en i alla avseenden tillfredsställande idrottshall. Styrelsen för Västerås Idrottshall har därför trätt i underhandlingar med K. F. U. M. om förvärv av ytterligare mark, inalles 1,080 kvm., av tomterna n:ris 2, 3 och 7 i kv. Konrad, vilka tomter K. F. U. M. förutsatts skola förvärva i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 31 mars 1937. Angående den för dessa markområden preliminärt överenskomna köpeskillingen hänvisas till härvid fogade särskilda förklaring av K. F. U. M.

Från i staden verksamma industribolag har redan utlovats andelsteckning till ett sammanlagt belopp av kr. 50,000:—, men äro, såsom framgår av den förut till stadsfullmäktige överlämnade finansieringsplanen, möjligheterna för byggnadens uppförande alltjämt beroende av stadens medverkan genom andelsteckning.

I de likaledes till stadsfullmäktige överlämnade stadgarna för Västerås Idrottshall, förening u. p. a., förutsättes, att en av föreningens sju ledamöter samt en suppleant för denne, ävensom en revisor och en suppleant för denne skola utses av stadsfullmäktige.

under åberopande av vad sålunda anförts få *dels* Kristliga Föreningen av Unge Män till stadsfullmäktige återställa den till föreningen upplåtna tomten n:r 6 i kv. Konrad, *dels* Västerås Idrottshall, förening u. p. a. vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige ville

1:o) till föreningen kostnadsfritt med äganderätt överlåta den ifrågavarande tomten n:r 6 i kv. Konrad under villkor, att föreningen där

N:o 130.
Ang. andelsteckning och tomtöverlåtelse för åstadkommande av en idrottshall.

låter uppföra en idrottshall i ungefärlig överensstämmelse med härvid fogade skisser;

2:o) besluta om andelsteckning i föreningen till ett belopp av kr. 50,000:— i enlighet med föreningens framställning den 9 augusti 1937;

3:o) utse en ledamot och en suppleant i föreningens styrelse för tiden intill 1939 års ordinarie föreningsstämma samt en revisor för granskning av föreningens räkenskaper för innevarande år och en suppleant för denne.

Västerås den 1 september 1937.

Kristliga Föreningen av Unge Män. Västerås Idrottshall, förening u. p. a.

Eskil Edmark. *Thorwald Bergquist.*

FINANSIERINGSPLAN FÖR VÄSTERÅS IDROTTSHALL.

Kostnader.

Byggnadskostnader	340,000:—	
Inköp av angränsande tomtmark utöver gåva	22,000:—	362,000:—

Värde.

Byggnadskostnader	340,000:—	
Tomt	52,000:—	392,000:—

Finansiering.

Lån i bank mot inteckningar	177,000:—	
Andelar	110,000:—	
Tipsmedel	75,000:—	362,000:—

Inkomster.

Hyror: kafé	1.000:—
bowling	2,000:—
boxning	600:—
brottning	600:—
5 st. klubbrum à 350:—	1,750:—
Tennis: 7 t. pr dag i 240 dgr à 4:—	6,520:—
4 t. pr dag i 100 dgr à 2:—	800:—
Gymnastik och handbollsträning etc.:	
3 t. pr dag i 200 dgr à 2:—	1,200:—

N:o 130.

Ang. andelsteckning och tomtöverlåtelse för åstadkommande av en idrottshall.

Handbolls- och andra matcher:		
20 ggr, i medeltal 75:— pr gg	1,500:—	
40 ggr, i „ 30:— pr gg	1,200:—	
Div. inkomster	330:—	17,500:—
Utgifter.		
Ränta å lån i bank, 3½ % å 177,000:—	6,195:—	
Ljus och värme	3,500:—	
Vaktmästare	2,500:—	
Vatten	500:—	
Till reservfond, amortering och div. oförutsedda utgifter	4,805:—	17,500:—

Västerås den 9 aug. 1937.

Västerås Idrottshall, förening u. p. a.

STADGAR

för Västerås Idrottshall, förening u. p. a.

§ 1.

Denna förening, vars firma är Västerås Idrottshall, förening utan personlig ansvarighet, har till ändamål att uppföra en idrottshall i Västerås, att förvärva och besitta härför erforderlig fastighet samt omhänderha driften av denna, ävensom att bedriva annan därmed sammanhängande ekonomisk verksamhet.

Idrottshallens lokaler skola i första hand upplåtas till olika slags inomhusidrotter, såsom handboll, brottning, boxning, atletik, allmän idrott, tennis och gymnastik, i enlighet med de ordningsföreskrifter, som kunna komma att fastställas för idrottshallen.

§ 2.

Föreningens styrelse, som har sitt säte i Västerås, skall bestå av sju (7) ledamöter jämte tre (3) suppleanter.

Av styrelseledamöterna, vilka väljas för en tid av två år, utse stadsfullmäktige, därest de så önska, en ledamot, medan de övriga sex väljas på föreningens ordinarie årssammanträde. Av de sistnämnda avgår årligen halva antalet.

Av styrelsesuppleanterna utses en av stadsfullmäktige för en tid av två år och de övriga två på föreningens ordinarie årsmöte för en tid av ett år. Styrelsesuppleanterna skola i vanlig ordning kallas till styrelsesammanträde, varvid de äga yttranderätt men ej rösträtt, för så vitt icke förfall för ordinarie styrelseledamot berättigar suppleant därtill.

Styrelsen utser inom sig ordförande, vice ordförande, sekreterare och

N:o 130. *Ang. andelsteckning och tomtöverlåtelse för åstadkommande av en idrottshall.*

intendent tillika kassaförvaltare och är beslutför, när fyra ledamöter äro tillstädes och om beslutet ense.

Avgående styrelseledamot och suppleant kunna omväljas.

Föreningens firma tecknas av den eller de personer, inom eller utom styrelsen, som styrelsen därtill utser.

§ 3.

Inträde i föreningen vinnes efter därom till styrelsen gjord skriftlig ansökan.

Insats lyder å Femtio (50:—) kronor. Medlem kan deltaga i föreningen med en eller flera insatser. Minst halva insatsbeloppet skall inbetalas kontant vid inträdet och resterande inom tre månader.

Genom styrelsens försorg skall till varje medlem utlämnas å honom ställt insatsbevis.

§ 4.

För föreningens förbindelser häfta endast dess tillgångar.

Av föreningens årsvinst skall avsättas minst 10 procent till reservfond intill dess, att denna uppgår till hälften av tecknat insatskapital dock minst 10,000:— kr. Nedgår reservfonden under detta belopp, skall avsättning till fonden åter vidtaga.

§ 5.

Den, som vill utträda ur föreningen, skall därom till föreningens styrelse ingiva egenhändigt underskriven uppsägning. Sådan uppsägning må ske tidigast två år efter inträdet och avgång ur föreningen skall anses äga rum vid den tid för räkenskapsavslutning, som infaller näst tre månader, sedan förenämnda uppsägning inlämnats till föreningens styrelse.

Medlem äger icke rättighet återfå inbetalda insatser, förrän han dels fullgjort alla sina förbindelser till föreningen, samt dels föreningens insatskapital genom teckning och inbetalning av nya insatser vuxit till sådant belopp, att detsamma icke genom utbetalning av den avgående medlemmens insatser nedbringas under den storlek, det hade vid tiden för uppsägning.

§ 6.

Styrelsen är skyldig att föra noggranna räkenskaper över föreningens verksamhet, vilka skola sammanföras i fullständigt bokslut varje räkenskapsår, vilket sammanfaller med kalenderåret.

Räkenskaperna skola senast den 31 januari överlämnas till revisorerna jämte styrelsens förvaltningsberättelse över föreningens verksamhet.

§ 7.

För granskning av styrelsens förvaltning och räkenskaper väljer föreningen årligen på ordinarie årssammanträde två revisorer jämte två suppleanter, varjämte stadsfullmäktige må ha möjlighet utse en revisor jämte suppleant.

Revisorerna äga skyldighet att senast den 1 mars avgiva skriftlig berättelse över sin granskning av föregående års räkenskaper.

§ 8.

N:o 130.
Ang. andelsteckning och tomtöverlåtelse för åstadkommande av en idrottshall.

Ordinarie föreningssammanträde skall hållas i Västerås årligen före mars månads utgång. På detta sammanträde skall styrelsen framlägga förvaltningsberättelse jämte vinst- och förlusträkning samt balansräkning för det förflutna räkenskapsåret tillika med revisorernas utlåtande över den av dem verkställda granskningen.

Förutom de ärenden, som i kallelse till sammanträde angivits eller som eljest enligt lag kunna till prövning upptagas, skola på detta sammanträde till behandling förekomma följande frågor:

1) Val av ordförande, sekreterare och justeringsmän.
2) Fråga om sammanträdet behörigen utlysts.
3) Fastställande av röstlängd vid sammanträdet.
4) Föredragning av föreningens balansräkning samt vinst- och förlusträkning ävensom styrelsens och revisorernas berättelser, allt för nästförflutna räkenskapsåret.
5) Fastställande av balansräkning samt fråga om beviljande av ansvarsfrihet åt styrelsen för den tid revisionen omfattat.
6) Beslut om användandet av uppkommen vinst.
7) Fråga om arvode till styrelse och revisorer.
8) Val av styrelse, suppleanter och revisorer jämte suppleanter.
9) De ärenden, som styrelsen önskar förelägga sammanträdet, eller som av enskild medlem skriftligen minst tre (3) veckor före sammanträdet anmälts hos styrelsen.

§ 9.

Extra föreningssammanträde äger styrelsen sammankalla när den så finner erforderligt. Därjämte äger styrelsen skyldighet att till extra sammanträde kalla föreningens medlemmar, när minst 1/10 av dessa för visst angivet ändamål, med angivande av skälen, till styrelsen inlämnar skriftlig framställning därom.

Å extra föreningssammanträde må förekomma allenast fråga, som i kallelsen angives.

§ 10.

Å föreningssammanträde äger medlem en röst för varje insats. Frånvarande medlems rösträtt må utövas av annan medlem på grund av fullmakt, dock må ingen rösta för mer än en annan medlem.

Förutom de i lagen särskilt angivna fall, då för besluts giltighet kvalificerad majoritet erfordras, gäller som föreningens beslut den meningen, för vilken de flesta rösterna avgivits. Vid lika röstetal avgöres val genom lottning, men andra frågor genom ordförandens utslagsröst.

§ 11.

Kallelse till sammanträde och andra meddelanden till föreningens medlemmar skall ske genom annons i minst en av stadens dagliga tidningar. Kallelse till ordinarie sammanträde skall ske senast 14 dagar och till extra

N:o 130.
Ang. andelsteckning och tomtöverlåtelse för åstadkommande av en idrottshall.

sammanträde senast 8 dagar före sammanträdesdagen. Föredragningslista skall angivas i eller åtfölja kallelsen.

§ 12.

I händelse av föreningens upplösning få, sedan alla föreningens skulder blivit betalda samt i övrigt förfarits såsom härom föreskrives i lagen om ekonomiska föreningar, dess tillgångar icke fördelas mellan medlemmarna utan skola disponeras för något idrotten gagnande ändamål, varom föreningsstämma äger närmare bestämma.

§ 13.

I övrigt eller i den mån bestämmelse härom saknas härovan i stadgarna, skall lagen om ekonomiska föreningar den 22 juni 1911 i tillämpliga delar lända till efterrättelse.

N:o 131.

Drätselkammarens skrivelse ang. stadsplaneändring för kvarteren Hanna och Herta m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 1 dennes har byggnadsnämnden hemställt, att fullmäktige måtte antaga vid skrivelsen fogat genom byggnadsnämndens försorg upprättat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Hanna och Herta samt till stadsplanebestämmelser för samma kvarter och för kvarteret Helga ävensom att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Drätselkammaren, som verkställt granskning av de upprättade förslagen, har för sin del intet att erinra emot desamma och hemställer därför, att stadsfullmäktige måtte besluta

att antaga byggnadsnämndens ifrågavarande förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Hanna och Herta samt till stadsplanebestämmelser för samma kvarter och för kvarteret Helga; samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att i vederbörlig ordning underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Västerås den 16 september 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 131.
Ang. stadsplaneändring för kv. Hanna och Herta m.m.

Byggnadsnämnden har låtit utarbeta förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Hanna och Herta samt förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteren Hanna, Herta och Helga i Västerås stad.

Angående förslagets innehåll får byggnadsnämnden hänvisa till den utförliga av stadsingenjören Folke Schiött och stadsarkitekten Sven Ahlbom den 1 september 1937 upprättade beskrivningen.

Mot förslaget, i vad detsamma avser stadsplaneändring och stadsplanebestämmelser för kvarteret Hanna, har erinran framställts av Västerås Bryggeriaktiebolag, på sätt framgår av närslutna anmärkningsskrifter.

Den för området gällande stadsplanen har fastställts genom Kungl. bref den 14 maj 1915.

Med överlämnande av den till ärendet hörande kartan jämte förutnämnda beskrivning samt utdrag av byggnadsnämndens protokoll den 1 september 1937, § 480, ävensom godkännanden av de markägare, vilka beröras av ifrågavarande förslag, får byggnadsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta antaga förenämnda stadsplaneändring samt uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslutet därom för fastställelse.

Västerås den 1 september 1937.

För byggnadsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

/Harry Molén.

BESKRIVNING

till förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Hanna och Herta samt förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteren Hanna, Herta och Helga i Västerås stad.

Förslaget grundar sig *dels* på stadsfullmäktiges beslut den 30 januari 1936, vari ett av drätselkammaren upprättat förslag till bytesavtal och stadsplaneändring godkändes under förutsättning av de föreslagna stadsplaneändringarnas genomförande, *dels* på Konungens befallningshavandes i Västmanlands län skrivelse till byggnadsnämnden den 5 april 1937, vari byggnadsnämnden anmodas taga i övervägande möjligheterna att låta den del av stadsplanen, som berör stadsägan n:r 60 underkastas sådan förändring, att den bryggeribyggnad, som enligt gällande stadsplan delvis är belägen å gatumark, i sin helhet skulle komma att bliva belägen å kvartersmark som får bebyggas. Till skrivelsen var fogad förslagsritning.

I ovannämnda förslag av drätselkammaren förutsättes bland annat sådan stadsplaneändring att emot Biskopsgatan inom kvarteret Herta tillåtes en byggnadshöjd motsvarande fyra våningar.

N:o 131.
Ang. stadsplaneändring för kv. Hanna och Herta m.m.

Det med anledning av ovanstående nu upprättade stadsplaneförslaget avser sådan ändring av nu gällande stadsplan att

dels Biskopsgatan utanför kvarteren Hanna och Herta breddas från nuvarande 21,5 meter till 30,0 meter,

dels Västra Ågatan från Källgatan norrut borttages och ersättes med en parkremsa utefter Svartån och en därmed sammanhängande parkremsa i Källgatans förlängning mellan kvarteren Herta och Helga avsedda att bereda möjlighet till utläggande av mindre gångväg utefter ån,

dels Bryggerigatan omlägges till en bredd av 10,0 meter så att bryggeribyggnaden å stadsägan n:r 60 blir belägen helt å kvartersmark.

För Bryggerigatan och Lustigkullagatan föreslås jämkning av gatuhöjderna genom höjning av deras mötespunkt till överensstämmelse med befintlig markhöjd.

Sådana stadsplanebestämmelser föreslås att, *dels* södra delarna av kvarteren Hanna och Herta få bebyggas för bostadsändamål, kvarteret Hanna till 3 våningars höjd och kvarteret Herta till 4 våningars höjd, *dels* den övriga delen av kvarteren får bebyggas för särskilt industriändamål, nämligen den bryggerirörelse, som för närvarande där bedrives, eller annan sådan rörelse, som ej genom därifrån avsevärt avvikande karaktär kan störa angränsande bostadsbebyggelse och park, och *dels* den del av kvarteret Herta som genom en parkremsa i Källgatans förlängning avskiljes öster om denna och förslagsvis benämnes kvarteret Helga, får bebyggas endast för allmänt ändamål till en höjd motsvarande tre våningar.

Den för området gällande stadsplanen har fastställts genom Kungl. brev den 14 maj 1915.

För kvarteret Hanna hava provisoriska byggnadsföreskrifter fastställts genom Kungl. brev den 25 januari 1935.

Följande stadsplanebestämmelser för området föreslås till fastställelse.

§ 1.

Områdets användning.

Med A betecknat område får bebyggas endast för allmänt ändamål.

Med S betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden må dock medgiva inredning av mindre garage och lokaler för handel.

Med J_B betecknat område får bebyggas endast för bryggeriändamål eller annan liknande industri av sådan karaktär, att den icke genom buller, rök, lukt eller på annat sätt kan verka störande för angränsande bostadsbebyggelse eller parkområden. Bostäder må jämväl här inredas och bostadshus här uppföras för till industriföretaget hörande personal, dock endast i den mån byggnadsnämnden för varje särskilt fall och efter hälsovårdsnämndens hörande prövar detta kunna ske utan olägenhet för de boendes hälsa och trevnad, och under förutsättning att från industribebyggelsen friliggande bostadshus förlägges på ett avstånd från denna av minst 12 meter med högst två våningar och en största byggnadshöjd av 7,8 meter.

Med W betecknat område skall utgöra vattenområde.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 3.

Gård.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas och får där ej heller anordnas källare.

§ 4.

Fönster till bonings- och arbetsrum.

Framför fönster till bonings- och arbetsrum skall lämnas obebyggt ett område av minst 9 meters bredd. Dock må fönster jämväl anbringas mot gårdsdel av mindre bredd, där rummets behov av dager är nöjaktigt tillgodosett genom annat fönster.

Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indraget från område, betecknat med punktprickning, får mot nämnda område förses med fönster.

§ 5.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnads taklist förläggas på högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i romben angiver.

§ 6.

Våningsantal.

Å med IV eller III betecknat område får byggnad uppföras med högst fyra (4) eller tre (3) våningar.

§ 7.

Vindsinredning.

Å med IV eller III betecknat område får vind icke inredas för bostadsändamål eller därmed likställda behov.

§ 8.

Takfall.

Tak över oinredd vind får givas en lutning mot horisontalplanet av högst trettio (30) grader.

§ 9.

Byggnadsmaterial.

Å med A, J_B, IV och III betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

Å med A, J_B och IV betecknat område skola samtliga bjälklag utföras av betong.

N:o 131.
Ang. stadsplaneändring för kv. Hanna och Herta m.m.

§ 10.

Plantering.

Å med punktprickning betecknat område skall plantering anordnas. Sådant område tillhörande tomt med bebyggelse betecknad med J_B må dock användas som gårdsplan eller upplagsplats i den mån byggnadsnämnden prövar detta kunna ske utan otrevnad för angränsande bostadsområde, park eller gata.

§ 11.

Undantag.

Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt, må för vissa byggnadspartier smärre avvikelser kunna medgivas beträffande gränser mellan olika bestämmelseområden samt från vad ovan stadgats angående hushöjd, våningsantal och taklutning.

Västerås den 1 september 1937.

F. Schiött. *Sven Ahlbom.*

N:o 132.

Drätselkammarens skrivelse ang. stadsplaneändring för Mariaberget och kringliggande kvarter m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till Stadsfullmäktige av den 1 dennes har byggnadsnämnden hemställt, att fullmäktige måtte antaga vid skrivelsen fogat genom byggnadsnämndens försorg upprättat förslag till ändring av stadsplanen för Mariaberget och för kvarteren Kerstin, Laura, Malin, Maria, Malvina, Nancy, Nella och Neta samt till jämkning av gatuhöjderna för delar av Bondegatan, Hållgatan, Skepparbacken, Stallhagsgatan, Gustafsgatan och Floragatan ävensom att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Förevarande ändringsförslag berör stadens intressen i särskilt stor omfattning. Staden är nämligen ägare till betydande markarealer inom vissa av de berörda kvarteren. Inom Mariaberget exempelvis tillhör all mark staden. Sistnämnda område skall till viss omfattning disponeras för allmänt ändamål och bland annat av den anledningen har drätselkammaren ansett, att en plan, som i största möjliga utsträckning toge hänsyn icke blott till nuvarande förhållanden utan även till en event. framtida utveckling, vore av det största intresse för staden.

Vid granskning av förslaget har drätselkammaren funnit denna synpunkt

väl tillgodosedd. Jämväl i övrigt har kammaren funnit förslaget ändamålsenligt och har sålunda för sin del intet att erinra emot detsamma.

N:o 132.
Ang. stadsplaneändring för Mariaberget och kringliggande kvarter m. m.

Drätselkammaren får alltså hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att antaga byggnadsnämndens ifrågavarande förslag till ändring av stadsplanen för Mariaberget och kvarteren Kerstin, Laura, Malin, Maria, Malvina, Nancy, Nella och Neta samt jämkning av gatuhöjderna för delar av Bondegatan, Hållgatan, Skepparbacken, Stallhagsgatan, Gustafsgatan och Floragatan; samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att i vederbörlig ordning underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Västerås den 16 september 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden har låtit utarbeta förslag till ändring av stadsplanen för Mariaberget och kvarteren Kerstin, Laura, Malin, Maria, Malvina, Nancy, Nella och Neta samt jämkning av gatuhöjderna för delar av Bondegatan, Hållgatan, Skepparbacken, Stallhagsgatan, Gustavsgatan och Floragatan i Västerås stad.

Angående förslagets innehåll får byggnadsnämnden hänvisa till den utförliga av stadsingenjören Folke Schiött och stadsarkitekten Sven Ahlbom den 1 september 1937 upprättade beskrivningen.

Mot förslaget har erinran framställts allenast av järnhandlaren Erik Sundström i egenskap av ägare till stadsägan n:o 75 i kvarteret Kerstin.

Den för området gällande stadsplanen har fastställts av Kungl. Maj:t den 14 maj 1915 och den 19 oktober 1934 samt av Konungens Befallningshavande den 6 september 1916 och den 1 mars 1920.

För kvarteren Malin, Malvina, Maria, Nancy, Nella och Neta hava fastställts särskilda bestämmelser med avseende å sättet för byggnadstomternas användande genom Kungl. brev den 14 maj 1915.

För kvarteren Kerstin och Laura hava fastställts provisoriska byggnadsföreskrifter genom Kungl. brev den 25 januari 1935.

Med överlämnande av den till ärendet hörande kartan jämte förutnämnda beskrivning samt utdrag av byggnadsnämndens protokoll den 1 september 1937,

N:o 132. *Ang. stadsplaneändring för Mariaberget och kringliggande kvarter m. m.*

§ 479, ävensom godkännanden av de markägare, vilka beröras av ifrågavarande förslag, får byggnadsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta antaga förenämnda stadsplaneändring samt uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslutet därom för fastställelse.

Västerås den 1 september 1937.

För byggnadsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

/Harry Molén.

BESKRIVNING

till förslag till ändring av stadsplanen för Mariaberget och kvarteren Kerstin, Laura, Malin, Malvina, Maria, Nancy, Nella och Neta samt jämkning av gatuhöjderna för delar av Bondegatan, Hållgatan, Skepparbacken, Stallhagsgatan, Gustavsgatan och Floragatan i Västerås stad.

Förslaget avser

dels jämkning av södra kvarterslinjen för kvarteret Kerstin i hörnet av Lidmansvägen och Bondegatan, varigenom del av Bondegatan lägges till kvarteret och del av kvarteret utlägges till gata,

dels utläggande till en med trappa försedd gångväg och plantering av del av kvarteret Laura i dess västra del och jämkning av kvarterets sydöstra hörn, varvid del av kvarteret utlägges till gata samt snedställning mot Stora gatan av byggnadskropparna i detta kvarter, varigenom erhållas tre triangulära förgårdar mot Stora gatan, vilka ej få inhägnas och vilka skola ordnas i samband med trottoaren,

dels för Stora gatans södra sida jämkning av kvarterets Malin, områdets för allmänt ändamål och Mariabergets norra begränsning, varigenom delar av dessa områden läggas till Stora gatan,

dels mindre jämkning i omfattningen av de för allmänt ändamål avsedda områdena å Mariaberget,

dels jämkning i kvarterens Nancy och Nella östra och kvarterets Nancy norra samt kvarterets Neta västra och norra begränsning mot Mariaberget samt kvarterets Nella södra begränsning mot Gustavsgatan,

dels utläggande av kvarterets Malin norra del till kvarter för bostadsändamål och dess södra del till lek- och idrottsplan för Elementarläroverket för flickor,

dels igenläggande av gatan mellan kvarteren Nancy och Nella, samt

dels utläggande av kvarteren Malvina och Maria till park i samband med Mariaberget.

Förslaget avser vidare mindre jämkning av gatuhöjderna för delar av Bondegatan, Hållgatan, Skepparbacken, Stallhagsgatan, Gustavsgatan och Floragatan,

N:o 132.
Ang. stadsplaneändring för Mariaberget och kringliggande kvarter m. m.

Den föreslagna bebyggelsen i fem och sex våningar i kvarteren Kerstin och Laura motiveras av

dels önskan att accentuera den naturliga stigningen av Bondegatan och Stora gatan mot deras krön vid Lidmansvägen,

dels nödvändigheten av att erhålla kompensation för den bebyggelse, som tidigare varit tillåten utefter Stora gatans södra sida i kvarteren Malvina och Maria och som nu slopats genom att utlägga detta område till park i samband med Mariaberget, varigenom erhållits ett angenämt avbrott i den långa "korridor", som Stora gatan utgör,

dels önskan att tillvarataga möjligheten till utsikt över Mälaren, vilken finnes på endast ett fåtal punkter i staden.

Den för området gällande stadsplanen har fastställts av Kungl. Maj:t den 14 maj 1915 och 19 oktober 1934 och av Konungens befallningshavande den 6 september 1916 och den 1 mars 1920.

För kvarteren Malin, Malvina, Maria, Nancy, Nella och Neta hava fastställts särskilda bestämmelser med avseende å sättet för byggnadstomternas användande genom Kungl. brev den 14 maj 1915.

För kvarteren Kerstin och Laura hava fastställts provisoriska byggnadsföreskrifter genom Kungl. brev den 25 januari 1935.

Följande stadsplanebestämmelser för området föreslås till fastställelse med upphävande av förut gällande bestämmelser.

§ 1.

Områdets användning.

Med A betecknat område får bebyggas endast för allmänt ändamål.

Med S eller Ö betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden må dock medgiva inredning av mindre garage och inom område betecknat med VI, V, IV och III lokaler för kontor och handel.

Med R betecknat område får bebyggas endast för affärsändamål.

Med Y betecknat område får endast användas för lek- och idrottsändamål.

Å med 1 betecknat område får bostad inredas för endast en familj å varje särskild tomt dock med rätt att även inreda gårdskarls- eller portvaktsbostad.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

Med Ö betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående.

§ 3.

Områden, som icke eller endast delvis få bebyggas.

Med Y eller punktprickning betecknat område får icke bebyggas och får där ej heller anordnas källare.

Med ringprickning betecknat område får överbyggas och användas på sätt byggnadsnämnden prövar lämpligt.

Å med Ö betecknat område skall av tomts areal minst ¾ lämnas obebyggda.

N:o 132.

Ang. stadsplaneändring för Mariaberget och kringliggande kvarter m. m.

§ 4.

Byggnads läge å tomt.

Å med Ö betecknat område skola följande bestämmelser gälla beträffande byggnads läge å tomt.

Byggnad, som ej uppföres i gräns mot granntomt, får ej läggas närmare sådan gräns än att avståndet blir lika med hälften av den för byggnaden tillåtna största höjden, dock ej närmare än 4,5 meter. Uppföres byggnad av trä med två våningar jämte vindsvåning, får avståndet till gräns mot granntomt ej understiga 6 meter.

Avståndet mellan skilda byggnader på samma tomt får ej göras mindre än 12 meter. Beträffande uthus och andra mindre gårdsbyggnader må byggnadsnämnden, där sådant utan fara för sundhet och brandsäkerhet prövas kunna ske och icke försvårar ett lämpligt bebyggande av kvarteret i dess helhet, medgiva mindre avstånd såväl inbördes som till huvudbyggnad, dock ej mindre än 4,5 meter.

§ 5.

Fönster till bonings- och arbetsrum.

Framför fönster till bonings- och arbetsrum skall lämnas obebyggt ett område av minst 9 meters bredd. Dock må fönster jämväl anbringas mot gårdsdel av mindre bredd, där rummets behov av dager är nöjaktigt tillgodosett genom annat fönster.

Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indraget från område, betecknat med punktprickning, får mot nämnda område förses med fönster.

Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indraget från område, betecknat med ringprickning, får mot nämnda område förses med fönster ovan den byggnadshöjd, som för samma område finnes föreskriven.

Byggnad i kvarteret Kerstin, som är belägen mot Bondegatan får i gräns mellan olika bestämmelseområden i den del, för vilken medgives högre taklisthöjd mot område med lägre taklisthöjd förses med fönster ovan den byggnadshöjd, som för det senare området finnes föreskriven, oberoende därav, att denna gräns sammanfaller med tomtgräns.

§ 6.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnads taklist förläggas på högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i romben angiver.

Å med Ö betecknat område får byggnads taklist förläggas på högst 7,6 meters höjd över den omgivande marken.

§ 7.

Våningsantal.

Å med VI, V, IV, III eller II betecknat område får byggnad uppföras med högst sex (6), fem (5), fyra (4), tre (3) eller två (2) våningar.

Å med Ö betecknat område får byggnad uppföras med högst två (2) våningar.

§ 8.

Vindsinredning.

Å med VI, V, IV, III eller II betecknat område får vind icke inredas för bostadsändamål eller därmed likställda behov.

Å med Ö betecknat område får utöver det högst tillåtna våningsantalet vinden inredas till högst en tredjedel.

§ 9.

Takfall.

Å med A och Ö betecknat område får taket givas sådan utformning som ändamålet kräver och byggnadsnämnden prövar lämplig.

Tak över oinredd vind får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 22 grader.

Tak å byggnad, som betecknats med bokstaven P inom triangel skall göras plant.

§ 10.

Byggnadsmaterial.

Å med A, R, VI, V, IV eller III betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

Å med Ö eller II betecknat område får byggnad uppföras av trä.

Å med A, R, VI, V eller IV betecknat område skola samtliga bjälklag utföras av betong.

§ 11.

Plantering.

Å med punktprickning betecknat område skall plantering anordnas.

Med punktprickning betecknat område mot Stora gatan i kvarteret Laura skall ordnas i samband med angränsande trottoar.

§ 12.

Inhägnad.

I kvarteret Laura får mot Stora gatan inhägnad ej uppföras i tomtgräns.

§ 13.

Undantag.

Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt, må för vissa byggnadspartier smärre avvikelser kunna medgivas beträffande gränser emellan olika bestämmelseområden samt från vad ovan stadgats angående hushöjd, våningsantal och taklutning.

Västerås den 1 september 1937.

F. Schiött. *Sven Ahlbom.*

N:o 133.

Drätselkammarens och vatten- och gasverksstyrelsens yttranden ang. försäljning av del av tomten n:o 2 i kv. Nimrod. (Jfr. n:o 116.)

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 augusti 1937 bordlagt ärendet rörande försäljning till härvarande systembolag av ett markområde om 1664 kvadratmeter av tomten n:r 2 i kvarteret Nimrod ävensom uppdragit åt vatten- och gasverksstyrelsen att i ärendet avgiva utlåtande, och styrelsen fullgjort detta uppdrag samt handlingarna därefter för yttrande överlämnats till drätselkammaren, får kammaren anföra följande.

Uti sitt den 15 dennes dagtecknade utlåtande har vatten- och gasverksstyrelsen på anförda skäl framhållit nödvändigheten av att den oljecistern, som finnes uppställd å den till försäljning föreslagna tomtdelen och vilken cistern, efter en eventuell försäljning måste bortskaffas, ersättes med en ny cistern å annan angiven plats. Kostnaderna för en sådan hava beräknats till 10,000 kronor. Styrelsen föreslår, att denna utgift bestrides med medel av den köpeskilling, som kommer att till staden inflyta vid en event. försäljning av tomtdelen.

Med hänsyn till de föreliggande omständigheterna har drätselkammaren för sin del intet att erinra häremot. Kammaren får alltså, jämväl med vidhållande av sitt tidigare i ärendet framlagda förslag, hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor i övrigt som kunna vara för staden antagliga, till härvarande systembolag försälja ett markområde om 1664 kvadratmeter av tomten n:r 2 i kvarteret Nimrod;

att bemyndiga drätselkammaren att i övrigt vidtaga alla de åtgärder, som från stadens sida kunna påkallas för ifrågavarande försäljnings genomförande; samt

att, därest ifrågavarande försäljning kommer till stånd, reservera ett belopp om förslagsvis 10,000 kronor av den köpeskilling, som i sådant fall kommer att till staden inflyta för den försålda tomtdelen, att användas för bestridande av kostnaderna för

anläggandet av i ärendet omförmälda brännoljecistern. **N:o 133.** *Ang. försäljning av del av tomten n:o 2 i kv. Nimrod.*

Västerås den 16 september 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 sistlidne augusti till vatten- och gasverksstyrelsen för utlåtande överlämnat handlingarna i ärendet rörande av drätselkammaren föreslagen försäljning till härvarande systemaktiebolag av viss del av tomten n:r 2 i kvarteret Nimrod, får vatten- och gasverksstyrelsen i anledning därav anföra följande.

Å den till försäljning föreslagna delen av tomten finnas två tegelbyggnader. I den ena av dessa är uppställd en cistern för 70 ton brännolja, den andra däremot tjänar som garage. Brännolja användes som bränsle till elektricitetsverkets 2 st. dieselmotorer, vilka utgöra reserv för s. k. toppbelastningar i elektricitetsverket. Enligt ett särskilt avtal vid sidan om det större avtalet om leverans av elektrisk energi från Statens Kraftverk levererar detta verk även ström till berörda toppbelastning, men äger vid vattenbrist eller om andra orsaker lägga hinder i vägen för leveransens fullgörande att avkoppla kraften. Som denna leverans endast erfordras under en del av året, nämligen under den mörkaste årstiden, är avtalet grundat på detta förhållande och innebär avsevärt lägre strömkostnader för staden, för 1936 beräknade till 8,000 kr., än om leveransen skulle fullgöras enligt det större leveransavtalet. Ehuru staten under många år utan avbrott ombesörjt här berörd leverans till staden, kan dock inträffa att densamma av ovanberörda skäl avbrytes. I stället för att då uttaga dyrare kraft från staten kan stadens egen reserv, dieselmotorerna, anlitas. På grund härav måste en brännoljebehållare finnas och ha sitt läge i närheten av elektricitetsverket. I detta fall finnes ingen annan plats att tillgå än den mellan verket och kontoret befintliga. Men som denna plats ej tillåter en behållare av samma storlek som den gamla, behållaren därjämte på denna plats bör placeras under jord, har styrelsen tänkt sig en dylik för endast 20 ton, för vilken med tillhörande ledningar kostnaden är beräknad till 10,000 kronor. Visserligen innebär en mindre behållare tätare oljetransporter, men med de anordningar över vilka oljefirmorna numera förfoga, torde denna olägenhet ej innebära någon större betydelse.

Med åberopande av ovanstående får styrelsen för sin del framhålla, att styrelsen ej har något att erinra emot områdets försäljning i enlighet med drätselkammarens förslag under villkor dock, att kostnaderna för vidtagande av de åtgärder, som bliva en nödvändig följd av områdets försäljning, näm-

N:o 133. *Ang. försäljning av del av tomten n:o 2 i kv. Nimrod.*

ligen anläggandet av en ny brännoljebehållare för en beräknad kostnad av 10,000 kronor, täckas ur köpeskillingen för tomtområdet.

Västerås den 15 september 1937.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 134.

Drätselkammarens och vatten- och gasverksstyrelsens yttranden ang. anläggning av gatubrunnar. (Jfr n:o 112.)

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 augusti 1937 till vatten- och gasverksstyrelsen för utlåtande remitterat ärendet rörande utförandet av gatubrunnar inom byggnadskvarteret Viktoria m. fl. områden och styrelsen i anledning därav avgivit ett den 14 dennes dagtecknat utlåtande samt handlingarna därefter till drätselkammaren överlämnats för yttrande, får kammaren anföra följande.

Uti sitt ovanberörda utlåtande har vatten- och gasverksstyrelsen på anförda skäl avstyrkt, att gatubrunnar inom Viktoriaföreningens område för det närvarande komme till utförande.

Enligt drätselkammarens tidigare förslag i ärendet erfordrades inom nyssnämnda område 9 st. gatubrunnar. Kostnaderna för varje brunn hava beräknats till i genomsnitt 250 kronor.

Drätselkammaren har för sin del intet att erinra emot, att utförandet av brunnarna inom Viktoriaföreningens område får anstå tillsvidare.

Emellertid har i ärendet verkställda undersökningar ådagalagt, att behov av ytterligare gatubrunnar utöver de av drätselkammaren förut föreslagna föreligger. Med hänsyn därtill föreslår drätselkammaren, att det tidigare av kammaren för ändamålet begärda anslaget, 9,000 kronor, skall trots att ovannämnda 9 gatubrunnar icke nu komma till utförande, obeskuret ställas till drätselkammarens förfogande att av kammaren — givetvis i samråd med vatten- och gasverksstyrelsen — användas för anordnandet av gatubrunnar inom de tidigare föreslagna områdena, utom Viktoriaföreningens, jämte å andra platser, varest behov av dylika brunnar kan prövas föreligga. Sålunda bör drätselkammaren i samråd med vatten- och gasverksstyrelsen äga att avgöra, var brunnarna ur teknisk synpunkt lämpligast skola placeras.

Drätselkammaren får alltså hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

N:o 134.
Ang. anläggning av gatubrunnar.

att för utförandet i samråd med vatten- och gasverksstyrelsen av gatubrunnar å platser inom staden, varest behov av dylika brunnar prövas föreligga, ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å 9,000 kronor;

att beloppet ifråga, 9,000 kronor, skall för uttaxering upptagas i stadens utgiftsstat för nästkommande år; samt

att bemyndiga drätselkammaren att i mån av behov under innevarande år förskottera beloppet.

Västerås den 16 september 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 sistlidne augusti till vatten- och gasverksstyrelsen för utlåtande överlämnat handlingarna i ärendet rörande utförande av gatubrunnar inom byggnadskvarteret Viktoria m. m. i enlighet med ett av drätselkammaren den 1 nästlidne juli framlagt förslag, så får vatten- och gasverksstyrelsen i anledning därav anföra följande:

Vid den av styrelsen verkställda utredningen har framgått, att hinder i berörda hänseende endast föreligger för 9 st. brunnar inom Viktoriaföreningen. Inkoppling av dessa bör anstå intill dess ett direkt avlopp från Pilgatan till Mälaren blivit utfört. Avloppet i Pilgatan, som mottager avloppsvattnet från berörda område, är nämligen för närvarande på grund av avloppsnätets ständiga tillväxt hårt ansträngt. I stället för att detsamma nu utmynnar i pumpstationen i Södra Esplanaden skall det sedermera genom en grov ledning öster om järnvägen ledas till nya reningsverket med erforderligt bräddavlopp till sjön. Detta förslag har emellertid i saknad av stadsplan och ifrågasatt ändring av vissa gator ännu ej kunnat framläggas. Så snart dessa hinder äro undanröjda, ämnar styrelsen framlägga förslaget.

Västerås den 14 september 1937.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 135.

Drätselkammarens skrivelse ang. utbyggnad av diverse ledningar för vatten, avlopp och gas.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan vatten- och gasverksstyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige av den 31 augusti 1937 hemställt om anslag å sammanlagt 25,850 kronor för bestridandet av på staden ankommande utgifter för ledningar för vatten, avlopp och gas i vissa närmare angivna delar av Vallingatan, Brahegatan, Bomansgatan, Geijersgatan, Fiskargatan, Gästgivrevägen och Stohagsvägen, får drätselkammaren anföra följande.

Drätselkammaren har för sin del intet att erinra emot, att de föreslagna ledningsarbetena nu komma till utförande. Likaså synes det drätselkammaren, i likhet med vatten- och gasverksstyrelsen, lämpligt, att kostnaderna bestridas med medel ur tekniska verkens amorteringsfond.

Drätselkammaren får alltså hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att för nedläggandet i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet upprättat förslag av ledningar för vatten, avlopp och gas i delar av Vallingatan, Brahegatan, Bomansgatan, Geijersgatan, Fiskargatan, Gästgivarevägen och Stohagsvägen ställa till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande ett anslag å sammanlagt 25,850 kronor; samt

att beloppet ifråga, 25,850 kronor, skall utgå av tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 16 september 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och gasverksstyrelsen får härmed framlägga förslag till utbyggnad av ledningar för vatten, avlopp och gas i följande sträckningar:

N:o 135.
Ang. utbyggnad av diverse ledningar för vatten, avlopp och gas.

	Anläggn.-kostn.	Bidrag enskilt	Bidrag staden
1. Vallingatan, mellan Engelbrekts- och Tessingatorna samt Brahegatan, mellan Engelbrektsgatan och kvarteret Fjalar	15,200:—	1,600:—	13,600:—
2. Bomansgatan, från Mobergsgatan till H. S. B:s nybyggnad å tomten Stadsägan 1528 D. M.	8,500:—	1,500:—	7,000:—
3. Geijersgatan, från stadsägan 1938 till stadsägan 1939	2,700:—	1,400:—	1,300:—
4. Fiskargatan, från Frankegatan till stadsägan 190 B	3,000:—	1,800:—	1,200:—
5. Gästgivarevägen, från stadsägan 173 A till stadsägan 174	2,300:—	650:—	1,650:—
6. Stohagsvägen, från stadsägan 216 till stadsägan 218	3,300:—	2,200:—	1,100:—

I punkt 1 angivna sträckningar betingas dels därav, att ledningar böra vara dragna innan gatorna iordningställas och dels på grund av förestående uppförande av nybyggnad inom kvarteret Gudmund. De under punkterna 2 till 6 upptagna förslagen avse dels anslutning av nya och dels äldre byggnader, för vilka anslutning begärts.

Med den anslutning, som nu erhålles, bliver ledningsanläggningen i Bomansgatan icke ekonomiskt bärande för staden. Emellertid kan ytterligare anslutning av utefter gatan belägna, ännu obebyggda tomter ske. Efter anslutning av dessa bliver det ekonomiska resultatet tillfredsställande.

För ledningsutbyggnaderna i Gästgivare- och Stohagsvägarne gäller, liksom i en del fall för andra separata ledningssträckor, att desamma enbart ej äro ekonomiskt bärande, utan måste de vid upprättande av ekonomiska kalkyler ingå som del i ledningssystemet för ett helt område.

Då behovet påkallar utbyggnad av här berörda ledningsutsträckningar, hemställer styrelsen,

att Stadsfullmäktige ville ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa anslag till ledningar för vatten, avlopp och gas i de i det föregående angivna sträckningar, nämligen

1. Vallin- och Brahegatorna..	kr.	13,600:—
2. Bomansgatan	„	7,000:—
3. Geijersgatan	„	1,300:—
4. Fiskargatan	„	1,200:—
5. Gästgivarevägen	„	1,650:—
6. Stohagsvägen	„	1,100:—
S:ma kr.		25,850:—

Västerås den 31 aug. 1937.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 136.

Drätselkammarens skrivelse ang. understöd ur Maria Hallanders donationsfond.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 29 oktober 1936 beslöto Stadsfullmäktige i enlighet med förslag av drätselkammaren att bevilja ingenjören J. W. Hallander ett understöd för år 1937 av 800 kronor att utgå ur avkastningen av Maria Hallanders donationsfond. Tidigare hade ingenjör Hallander enligt beslut av Stadsfullmäktige den 28 maj 1936 åtnjutit understöd av fondens avkastning för senare halvåret år 1936 med hälften av nämnda belopp. Såsom skäl för sitt förslag i ärendet anförde drätselkammaren bl. a., att ingenjör Hallander vore brorson och närmaste arvinge till testator, fröken Maria Hallander, och att Stadsfullmäktige tidigare i sådana fall, där nära släktingar till testator varit i stort behov av ekonomisk hjälp, beviljat dylikt understöd även om beslut härom icke stått i full överensstämmelse med de testamentariska föreskrifterna.

Uti skrivelse till drätselkammaren av den 4 dennes har ingenjör Hallander anhållit, att jämväl för år 1938 komma i åtnjutande av understöd med enahanda belopp som tidigare eller 800 kronor samt till stöd för denna anhållan anfört, att hans ekonomiska ställning icke förbättrats sedan det tidigare understödet beviljades. Situationen är sålunda densamma nu som vid den tidpunkt, då Stadsfullmäktige senast fattade beslut rörande understöd åt sökanden. Med hänsyn härtill finner sig drätselkammaren, oaktat ett bifall till sökandens anhållan icke står i full överensstämmelse med testamentets bestämmelser, likväl med hänsyn till omständigheterna i detta fall, föranlåten föreslå Stadsfullmäktige att jämväl för år 1938 tilldela sökanden det begärda understödet.

Drätselkammaren hemställer alltså, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga drätselkammaren att av avkastningen av Maria Hallanders donationsfond tilldela ingenjören J. W. Hallander ett understöd för år 1938 om 800 kronor att utbetalas kvartalsvis två månader i efterskott.

Västerås den 16 september 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Paul Grante.*

N:o 137.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till fastighetstaxeringen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För den fastighetstaxering, som jämlikt taxeringsförordningens bestämmelser skall verkställas under år 1938 har staden indelats i tvenne taxeringsdistrikt. Den av Länsstyrelsen i länet förordnade ordföranden i de båda distrikten, rådmannen Victor Åsberg, härstädes, har i skrivelse till drätselkammaren av den 31 augusti 1937 hemställt bl. a., att ett anslag å sammanlagt förslagsvis 2,000 kronor måtte ställas till taxeringsnämndernas förfogande för bestridandet av de omkostnader, som uppkomma för taxeringens förberedande och utförande. Anslaget skulle avse att täcka kostnader för trycksaker m. m. med 200 kronor, för biträde med deklarationsblanketters utlämnande, mottagande och sortering med 300 kronor samt för arvoden till taxeringsledamöterna med 1,500 kronor.

Enär drätselkammaren för sin del icke har något att erinra emot det ifrågasatta anslagets storlek, och då staden bör svara för ifrågavarande kostnaders täckande, får kammaren hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att för bestridande av kostnaderna för förberedande och utförande av den fastighetstaxering, som under år 1938 skall verkställas här i staden, ställa till fastighetstaxeringsnämndernas förfogande ett förslagsanslag å 2,000 kronor;

att beloppet ifråga, 2,000 kronor, skall för uttaxering upptagas i stadens utgiftsstat för nästkommande år; samt

att bemyndiga drätselkammaren att i den mån anslaget behöver tagas i anspråk under innevarande år förskottera erforderlig del av beloppet.

Västerås den 16 september 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

N:o 138.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av en ångfärja.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För ombesörjandet sommartid av trafiken mellan staden och Elba samt Östra Holmen finnas till förfogande dels färjan Elba och dels i begränsad omfattning bogserbåten Thor. Denna senare användes nämligen i främsta rummet såsom bogserbåt och insättes i passageraretrafik blott då den icke är upptagen av bogsering. Enligt gällande tillstånd må färjan taga ombord högst 253 passagerare samtidigt och bogserbåten högst 111, allt gällande för trafik inom Hästholmarna.

Under badsäsongen och särskilt under de varmaste dagarna hava dessa trafikmöjligheter visat sig synnerligen otillräckliga, även om båtarna i den mån så kunnat ske vid sidan av de ordinarie turerna gjort så många extraturer, som kunnat medhinnas. Med hänsyn till de goda naturliga badmöjligheterna vid Östra Holmen ävensom platsens närbelägenhet till staden, böra kommunikationsmöjligheterna mellan staden och holmen göras så goda och bekväma som möjligt. I synnerhet bör tillses, att trafikmedlen äro tillräckliga, varigenom köbildning med onödig väntan vid färjlägena undvikes. För detta ändamål föreslår drätselkammaren en utökning av trafikmöjligheterna genom inköp av ytterligare en färja att insättas i trafik på den berörda sträckan. Sedan det kommit till drätselkammarens kännedom, att Stockholm—Saltsjöns Järnvägsaktiebolag till försäljning utbjudit en färja, benämnd "Saltsjöbaden I", som av bolaget tills för ungefär ett år sedan använts i passageraretrafik på Stockholms ström men då upplagts på grund av förändrade trafikförhållanden, har kammaren låtit verkställa sakkunnig besiktning av nämnda färja. Enär av besiktningen framgått, att fartyget vore i gott skick och fullt trafikdugligt, har drätselkammaren inlett underhandlingar om inköp för stadens räkning av färjan ifråga. Priset har därvid fixerats till 10,000 kronor. Själva fartygsskrovet är byggt å Bergsunds Mekaniska Verkstad år 1893. Maskinen och ångpannan äro tillverkade år 1908. Båtens längd är 20,02 meter och dess bredd 5,20 meter. Den är 1,81 meter djupgående och bruttotonnaget utgör 78 ton. Maskinstyrkan uppgår till 60 hästkrafter och medelfarten är 6 à 7 knop. Båten är försedd med elektrisk belysning. Den kan taga ombord samtidigt cirka 200 passagerare. Såsom ovan nämnts har färjan varit upplagd sedan omkring ett år tillbaka och är därför givetvis i behov av översyn, innan den åter sättes i trafik. Kostnaderna för en sådan översyn torde dock icke uppgå till större belopp.

Enligt drätselkammarens mening är ovan beskrivna färja synnerligen lämpad för det ändamål, vartill den skulle komma att användas här i staden. Då den dessutom efter noggrann undersökning befunnits vara i gott skick och då det begärda priset, 10,000 kronor, måste anses såsom skäligt — en helt ny färja torde i tillverkningskostnader för närvarande betinga ett pris av

cirka 80,000 kronor — anser drätselkammaren det vara ett stadens intresse, att ifrågavarande försäljningsanbud antages. N:o 138. *Ang. inköp av en ångfärja.*

Drätselkammaren får alltså hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att för en kostnad av 10,000 kronor låta inköpa i ärendet omförmälda ångfärja, benämnd "Saltsjöbaden I";

att beloppet ifråga, 10,000 kronor, skall för uttaxering upptagas i stadens utgiftsstat för nästkommande år; samt

att bemyndiga drätselkammaren, dels att av tillgängliga medel förskottera beloppet och

dels att å stadens vägnar på angivna villkor avsluta köpet.

Västerås den 16 september 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

N:o 139.

Nykterhetsnämndens förberedande utlåtande ang. tillstånd till försäljning av pilsnerdricka.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktiges sekreterare till nykterhetsnämnden för förberedande utlåtande remitterat en av charkuterihandlanden Carl Axel Bernhard Nordqvist hos Konungens befallningshavande i länet gjord framställning om tillstånd att här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka klass II, får nykterhetsnämnden i ärendet anföra följande.

Sökanden, som förut innehar charkuteriaffär i fastigheten Karlsgatan 24, öppnade under sistlidne augusti en filial i fastigheten Tunbyvägen 20, varest han nu avser att bedriva försäljning av pilsnerdricka för avhämtning. Sökanden innehar icke pilsnerförsäljningsrättighet för huvudaffären.

Sökanden är mantalsskriven i Västerås för åren 1921—1937.

Mot sökanden personligen finnes intet i nykterhetshänseende att erinra.

Med åberopande av det ovan sagda och då något behov av ytterligare försäljningsställe här i staden icke föreligger, får nykterhetsnämnden föreslå,

N:o 139.
Ang. tillstånd till försäljning av pilsnerdricka.

att stadsfullmäktige ville för sin del avstyrka bifall till den föreliggande framställningen.

Västerås den 20 september 1937.

För nykterhetsnämnden:

CARL W. KARLSSON.

/Eric Ericsson.

Västerås 1937, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

N:o 140.

Drätselkammarens skrivelse ang. ordnande av bilparkeringsplats vid Östra Ringvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till Magistraten av den 7 sistlidne juli har Alvenius & C:o Aktiebolag, härstädes anhållit om tillstånd till parkering av automobiler utanför bolagets affärslokal i fastigheten n:r 2 B vid Stora gatan. Sedan poliskommissarien i staden uti avgivet yttrande för sin del på anförda trafiktekniska och andra skäl avstyrkt bifall till ansökningen samt förordat, att en parkeringsplats i stället anordnades utmed Östra Ringvägens västra sida intill Stora gatan, har Magistraten i skrivelse till drätselkammaren av den 20 nästlidne september förordat bifall till detta sistnämnda förslag och hemställt, att parkeringsplatsen ifråga måtte komma till utförande.

På grund därav har drätselkammaren låtit verkställa utredning i ärendet och har därvid framgått, att den föreslagna platsen väl lämpar sig för det ifrågasatta ändamålet. Uti denna del av staden förefinnes onekligen ett mera allmänt behov av en parkeringsplats. Genom ifrågavarande projekts realiserande skulle detta behov på ett tillfredsställande sätt kunna bliva fyllt. Likaså skulle därigenom sökandebolagets önskemål på grund av platsens belägenhet strax invid bolagets affärslokaler bliva tillgodosedda.

Enligt bifogade å stadsingeniörskontoret utarbetade förslag skulle en två meter bred gångväg anläggas innanför själva parkeringsplatsen, vilken skulle erhålla en bredd av 6 meter och upptaga god plats för 16 automobiler. Parkeringsplatsen bör vidare utformas såsom en med kantsten begränsad ficka med tillräckligt avstånd från angränsande tvärgator.

Kostnaderna för anordningens genomförande hava beräknats till sammanlagt 1,000 kronor.

Med stöd av vad sålunda anförts får drätselkammaren alltså hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att för anordnandet i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet framlagt förslag av en parkeringsplats för automobiler utmed Östra Ringvägens västra sida intill Stora gatan ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å 1,000 kronor; samt

att beloppet ifråga, 1,000 kronor, skall

N:o 140.
Ang. ordnande av bilparkeringsplats vid Östra Ringvägen.

utgå ur innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 7 oktober 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

N:o 141.

Drätselkammarens skrivelse ang. utförande av vissa trafikanordningar i korsningen av Stora gatan och Kopparbergsvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I samband med de trafikdagar, vilka i enlighet med Stadsfullmäktiges beslut anordnades här i staden under sistförflutna april månad, vidtogos vissa speciella trafikanordningar avsedda att bibringa trafikanterna kännedom om trafikens regler och i övrigt underlätta samfärdseln å stadens gator. Sålunda anordnades bl. a. refuger jämte skyddsstaket i korsningen av Stora gatan och Kopparbergsvägen. Enär det under trafikdagarna visade sig att dessa sistnämnda anordningar voro till synnerligen stor nytta, hava desamma alltsedan dess fått kvarbliva på platsen.

Uti skrivelse till drätselkammaren av den 10 sistlidne augusti har Magistraten väckt frågan att göra nämnda provisoriska trafikanordningar i korsningen av Stora gatan och Kopparbergsvägen permanenta ävensom såsom förutsättning härför framhållit, att trottoarhörnet i korsningens sydöstra del måste avrundas så, att den österifrån kommande trafiken obehindrat skulle kunna taga av i sydlig riktning.

Drätselkammaren, som låtit verkställa utredning i ärendet, har för sin del funnit det väckta förslaget välmotiverat. De goda erfarenheterna av de nuvarande anordningarna berättiga till antagande, att ett verkligt behov av sådana anordningar på ifrågavarande plats förefinnes. Drätselkammaren har därför intet att erinra emot, att anordningarna utföras såsom permanenta sådana. De nuvarande refugerna av trä skulle alltså ersättas med 6 st. refuger av granit och det befintliga trästaketet ersättes med ett staket av galvaniserat järnrör. Avrundningen av det ovannämnda trottoarhörnet låter sig med hänsyn till trottoarens betydande bredd väl utföras.

Kostnaderna för samtliga ovannämnda anordningars utförande hava beräknats till sammanlagt 1,400 kronor.

N:o 141.
Ang. utförande av vissa trafikanordningar i korsningen av Stora gatan och Kopparbergsvägen.

Med stöd av vad sålunda anförts får drätselkammaren alltså hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att för utförandet av i ärendet omförmälda refuger och skyddsstaket samt avrundning av trottoarhörn i korsningen av Stora gatan och Kopparbergsvägen ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å 1,400 kronor; samt

att beloppet ifråga, 1,400 kronor skall utgå ur innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 7 oktober 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

N:o 142.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till inventarier för socialregistret.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till Stadsfullmäktige av den 30 nästlidne september har fattigvårdsstyrelsen hemställt om anslag å sammanlagt 4,402 kronor 60 öre för inköp av registerskåp, registerkort och skrivmaskin, allt avsett att användas vid förandet av det i lag av den 20 mars 1936 föreskrivna socialregistret; och får drätselkammaren i anledning därav anföra följande.

Enligt bestämmelserna i ovannämnda lag är förandet av socialregister över hjälpverksamheten inom kommunen obligatoriskt. De härav föranledda kostnaderna torde kommunen därför också vara skyldig att bestrida.

På grund av det ovan anförda får drätselkammaren alltså hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att för anskaffandet av i ärendet omförmälda registerskåp, registerkort och skrivmaskin ställa till fattigvårdsstyrelsens förfogande ett anslag å sammanlagt 4,402 kronor 60 öre; samt

N:o 142.
Ang. anslag till inventarier för socialregistret.

att beloppet ifråga, 4,402 kronor 60 öre, skall utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 14 oktober 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige den 29 juni 1936 (stfm. prot. 29/6—36 § 117) beslutat att det i lag om socialregister föreskrivna socialregistret skulle för stadens del föras av fattigvårdsstyrelsen, har arbetet med detta registers uppläggning slutförts, och får fattigvårdsstyrelsen i anledning härav meddela följande.

Registret har upplagts enligt det s. k. kardexsystemet på det sättet, att i de fall, åtgärderna beröra en familj, alla åtgärder, som i samhället vidtagits angående familjen, återfinnas å samma uppslag.

Vid sidan av huvudregistret fungerar ett hjälpregister eller namnregister på alla personer, som varit föremål för social åtgärd i ena eller andra avseendet.

Ledningen för registrets uppläggning har handhavts av fattigvårdssysslomannen, varför några särskilda kostnader härför icke påkallats.

Kostnaden för inköp av 7 st. registerskåp, tryckning av erforderligt antal registerkort samt inköp av en st. skrivmaskin belöper sig på sammanlagt kronor 4,402:60, med vilket belopp anslag begäres för ändamålet.

Västerås den 30/9 1937.

För fattigvårdsstyrelsen:

ERNST ENOCHSSON.

/Axel Norén.

N:o 143.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggning av diverse nya vatten-, avlopps- och gasledningar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till Stadsfullmäktige av den 5 dennes har vatten- och gasverksstyrelsen hemställt om anslag å sammanlagt 18,300 kronor för bestridandet av på staden ankommande utgifter för ledningar för vatten, avlopp och gas i vissa närmare angivna delar av Kristiansborgsallén, Bomansgatan, Timmermansgatan, Hülphersgatan och Drottninggatan, och får drätselkammaren i anledning därav anföra följande.

Såsom av vatten- och gasverksstyrelsens skrivelse i ärendet framgår komma vissa av de föreslagna anläggningarna icke för det närvarande att bliva för staden ekonomiskt bärande. Emellertid böra ledningarna det oaktat med hänsyn till vissa angivna tekniska förhållanden nu komma till utförande. Framdeles, då de föreslagna ledningsdelarna komma att bliva infogade i ett större utbyggt ledningssystem, torde därmed också den ekonomiska bärkraftigheten för det hela att bliva tillfredsställande. Drätselkammaren har sålunda för sin del intet att erinra emot, att de föreslagna ledningsarbetena nu komma till utförande.

Beträffande sättet för kostnadernas täckande har drätselkammaren intet att erinra emot vatten- och gasverksstyrelsens förslag, att tekniska verkens amorteringsfond härutinnan anlitas.

Drätselkammaren får alltså hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att för nedläggandet i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet upprättat förslag av ledningar för vatten, avlopp och gas i delar av Kristiansborgsallén, Bomansgatan, Timmermansgatan, Hülphersgatan och Drottninggatan ställa till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande ett anslag å sammanlagt 18,300 kronor; samt

att beloppet ifråga, 18,300 kronor, skall utgå av tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 14 oktober 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen över stadens tekniska verk får härmed framlägga förslag till utbyggnad av ledningar för vatten, avlopp och gas i följande gator:

N:o 143.

Ang. anläggning av diverse nya vatten-, avlopps- och gasledningar.

	Anläggningskostn.	Bidrag: enskilt	Bidrag: staden
1. mellan ledningarnas ändpunkter i Kristiansborgsallén och Bomansgatan	3,000:—		3,000:—
2. i Timmermansgatan mellan Karlsgatan och Kopparbergsvägen	3,500:—	1,050:—	2,450:—
3. i Hülphersgatan mellan Krutkällarvägen och stadsägan 1732	4,100:—	700:—	3,400:—
4. i Drottninggatan mellan ledningarnas nuvarande ändpunkt strax norr om Götgatan och stadsägorna 623 och 745	19,200:—	9.750:—	9.450:—

I såväl Kristiansborgsalléns som Bomansgatans övre del saknar vattenledningen cirkulation, vilket gör att vattnet bliver stillastående i rören och att ständiga och rätt så kostsamma spolningar erfordras för att förbrukarna skola erhålla vatten av tillfredsställande beskaffenhet. För att undslippa dessa spolningar böra berörda ändpunkter förbindas med varandra. Samma åtgärd erfordras vid gasledningarna för erhållande av cirkulation och i förening därmed bättre gastryck. För att senare, när byggnadsverksamheten utefter Bomansgatan så erfordrar, kunna bereda anslutning till samtliga ledningar, är även avlopp medräknat å en kortare sträcka. Utefter Bomansgatan kunna nämligen två ännu obebyggda tomter erhålla anslutning till denna ledningsanläggning.

Ledningsarbetet i Timmermansgatan betingas av byggnadsverksamheten därstädes. Detsamma är förhållandet med Drottninggatan.

I Hülphersgatan föreslagna ledningar å en sträcka av cirka 90 m. skola sedermera efter skedd gatu- och tomtreglering utdragas vidare för att kunna bereda avlopp för en del utefter Hülphersgatan belägna tomter. Med nu ifrågasatt utbyggnad avses i första rummet att frammata vatten och gas.

Anläggningarna i Timmermans- och Drottninggatorna bliva för staden ekonomiskt bärande, vilket icke är fallet för utbyggnaderna i Kristiansborgsallén, Bomans- och Hülphersgatorna. Dessa kunna emellertid betraktas såsom delar i ett större bärkraftigt system.

Under åberopande av det anförda hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa anslag till de i det föregående angivna sträckningarna för vatten-, avlopps- och gasledningar, nämligen:

1. i Kristiansborgsallén och Bomansgatan ..... Kr. 3,000:—
2. i Timmermansgatan ..... „ 2,450:—
3. i Hülphersgatan ..... „ 3,400:—
4. i Drottninggatan ..... „ 9,450:—

Västerås den 5 oktober 1937.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 144.

Drätselkammarens skrivelse ang. anordnande av ökad gatubelysning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till Stadsfullmäktige av den 5 dennes har vatten- och gasverksstyrelsen hemställt om anslag å sammanlagt 4,210 kronor för bestridandet av kostnaderna för anordnandet på sätt i skrivelsen närmare angives av gatubelysning i Eriksborgsgatan m. fl. angivna gator; och får drätselkammaren i anledning därav anföra följande.

Efter verkställd granskning av det framlagda förslaget får drätselkammaren förklara sig för sin del icke hava något att erinra emot, att detsamma nu kommer till utförande. Emellertid synes det drätselkammaren erforderligt, att jämväl den nyanlagda Fogdegatan samtidigt förses med elektrisk belysning. För detta ändamål har vatten- och gasverksstyrelsen, som jämväl för sin del delar drätselkammarens synpunkt ifråga om Fogdegatan, uppgjort förslag och verkställt beräkning av kostnaderna jämväl såvitt avser sist nämnda gata. Enligt detta förslag skulle två nya lampor erfordras vid Fogdegatan. Anläggningskostnaderna härför hava beräknats till 190 kronor och de årliga omkostnaderna till 160 kronor. Vatten- och gasverksstyrelsens totala anslagsbehov för samtliga i ärendet berörda belysningsanläggningars utförande skulle således uppgå till 4,400 kronor.

Drätselkammaren föreslår alltså, att dessa anläggningar nu komma till utförande. Kammaren vill emellertid i detta sammanhang framhålla, att ifrågavarande förslag blott är att betrakta såsom ett led i den utbyggnad av gatubelysningsnätet, som successivt inom den närmare framtiden kommer att verkställas. Ett mera omfattande förslag till dylik utbyggnad, vilket bör komma att tillgodose ytterligare föreliggande behov av gatubelysning, är för det närvarande under utarbetande och i nästkommande års förslag till utgiftsstat för staden kommer att upptagas erforderligt anslag för genomförandet av berörda utbyggnad.

Med stöd av vad sålunda anförts får drätselkammaren alltså hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att för anordnandet i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet upprättat förslag av gatubelysning vid Eriksborgsgatan med flera i vatten- och gasverksstyrelsens skrivelse i ärendet angivna gator jämte Fogdegatan ställa till nämnda styrelses förfogande ett anslag å sammanlagt 4,400 kronor;

att beloppet ifråga, 4,400 kronor, skall för uttaxering upptagas i stadens utgiftsstat för nästkommande år; samt

att bemyndiga drätselkammaren att i mån

N:o 144.
Ang. anordnande av ökad gatubelysning.

av behov under innevarande år förskottera beloppet.

Västerås den 14 oktober 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och gasverksstyrelsen får härmed framlägga förslag till utökning av gatubelysningen. Styrelsen har för avsikt att även i samband med budgeten för nästa år upptaga en del förslag till nya gatulampor. Nu föreslagna utökningar böra emellertid komma till utförande så snart som möjligt, då nämligen de i den efterföljande sammanställningen upptagna gatorna äro i stort behov av belysning.

Sammanställning:

	Antal lampor 200 watt natt-br.	200 watt afton-br.	300 watt natt-br.	300 watt afton-br.	Anläggn.-kostn. Kr.	Årlig kostn. resp. ökad kostn. Kr.
1. Eriksborgsgatan mellan Tunbyvägen och Gurksaltaregatan	2				160:—	160:—
2. Rektorsgatan mellan Skolgatan och Norra Ringvägen....	2				160:—	160:—
3. Kronvägen mellan Råby- och Turegatorna	1				80:—	80:—
4. Skerikesvägen vid korsningen med Drottninggatan	1				80:—	80:—
5. Åsgatan mellan Hammarby- och Götgatorna	2				160:—	160:—
6. Herdegatan mellan Djuphamnsvägen och Frankegatan	1				80:—	80:—
7. Eriksgatan mellan Nedre Hyttvägen och Vallhallagatan	2				160:—	160:—
8. Bergmarksgatan söder om Klockartorpsgatan	2				160:—	160:—
9. Vasa-, Linné-, Tessin- och Brahégatorna			5	6	2,100:—	726:—
10. Gjutare- och Hyvlaregatorna samt Tråddragareplan	5				540:—	400:—
11. Karlsgatan mellan Stora gatan och Timmermansgatan ..			1	1	300:—	60:—
12. Djäknebergsgatan samt tvärgatan mellan denna och Jakobsbergsgatan, strax norr om Vattenborgen	2				230:—	160:—
	20		6	7	4,210:—	2,386:—

I samband med nedläggning av belysningskabeln för det i punkt 11 upptagna förslaget för Karlsgatan böra även kablar för den privata distributionen nedläggas, beräknade till en kostnad av 600 kr., som styrelsen har för avsikt att upptaga i kostnaderna för övergång till växelström och vilken summa sålunda ej upptagits i utgifterna för gatubelysningsanläggningarna. **N:o 144.** *Ang. anordnande av ökad gatubelysning.*

På grund av det anförda hemställer styrelsen,

att Stadsfullmäktige ville av medel som uttaxeras anvisa ett anslag av 4,210 kr. för anordnande av gatubelysning i enlighet med det här framlagda förslaget.

Västerås den 5 oktober 1937.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 145.

Beredningsutskottets skrivelse ang. val av luftskyddsnämnd samt ledamot och revisor i styrelsen för Västerås Idrottshall jämte suppleanter.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till Stadsfullmäktige av den 1 nästlidne september har stadens polischef, borgmästaren Thorwald Bergquist, på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige måtte för staden utse sådan luftskyddsnämnd, som omförmäles i luftskyddslagen av den 11 juni 1937.

I enlighet med bestämmelserna i nämnda lag äger kommun besluta, att sådan nämnd skall tillsättas. Lagstadgad skyldighet i berörda avseende föreligger sålunda icke. Beredningsutskottet har emellertid för sin del funnit de synpunkter, som av polischefen anförts till stöd för förslaget, bärande. Utskottet föreslår därför, att en luftskyddsnämnd tillsättes, och att denna nämnd skall komma att bestå av fem ledamöter jämte lika antal suppleanter. Beträffande personvalet har utskottet sökt följa lagens kompetensfordringar och sålunda tillsett bl. a., att de föreslagna äro med den kommunala förvaltningen förtrogna personer.

Med stöd av vad sålunda anförts får beredningsutskottet alltså hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

N:o 145.
Ang. val av luftskyddsnämnd samt ledamot och revisor i styrelsen för Västerås Idrottshall jämte suppleanter.

att luftskyddsnämnd bestående av fem ledamöter jämte lika antal suppleanter skall utses för Västerås stad att handhava de uppgifter, som omförmälas i luftskyddslagen av den 11 juni 1937; samt

att till ledamöter av nämnden utse brandförmannen Ernst Johansson, montör E. V. Larsson, ingeniören Walter Åkerman, civilingeniören Hugo Trangius och gymnastikdirektör Algot Hammarfeldt samt till suppleanter att var för sig inkallas i den mån den ledamot för vilken suppleanten är utsedd är förhindrad, för herr Johansson brandförmannen Oskar Thorgren, för herr Larsson motormontören Gunnar Vahlgren, för herr Åkerman tjänstemannen Edvard Nordin, för herr Trangius civilingeniören Arne Matsson och för herr Hammarfeldt häradsskrivaren O. Lewrö.

Vidare får beredningsutskottet till fullgörandet av Stadsfullmäktiges den 30 nästlidne september till utskottet lämnade uppdraget att till fullmäktige inkomma med förslag å personer att väljas till ledamot och suppleant i idrottshallsföreningens styrelse för tiden intill 1939 års utgång ävensom till en revisor för granskning av föreningens räkenskaper för innevarande år och en suppleant för denne, föreslå, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att till ledamot av styrelsen för Västerås Idrottshall, förening u. p. a. för tiden intill 1939 års utgång utse redaktören Fritz Svanström och till suppleant för denne för samma tid ingeniören Nils Ramqvist; samt

att till revisor för granskning av föreningens räkenskaper för innevarande år utse tjänstemannen Gust. Lindén och till suppleant för denne kontoristen Einar Jonsson.

Västerås den 13 oktober 1937.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 145.

Ang. val av luftskyddsnämnd samt ledamot och revisor i styrelsen för Västerås Idrottshall jämte suppleanter.

Genom luftskyddslagen den 11 juni 1937 hava närmare bestämmelser meddelats om planläggning i fredstid av sådana åtgärder av icke militär natur, vilka åsyfta att försvåra anfall från luften eller begränsa verkningarna av sådant anfall. För organiserande av dylikt luftskydd har landet indelats i särskilda luftskyddsområden, därvid varje stad utgör ett område. Den omedelbara ledningen av luftskyddet inom luftskyddsområdet utövas av en luftskyddschef, vilken i stad är polischefen.

Jämlikt 6 § i nämnda lag äger kommun besluta, att luftskyddsnämnd skall tillsättas för att följa luftskyddets planläggning och därvid företräda kommunens intresse. Luftskyddsnämnd utses av stadsfullmäktige samt består av tre eller fem med den kommunala förvaltningen förtrogna personer jämte lika antal suppleanter.

Då Västerås stad med hänsyn till därstädes befintliga anläggningar i händelse av krig torde bliva särskilt utsatt för luftangrepp och det därför är av största vikt att omsorgsfullt planlägga luftskyddet samt det för luftskyddschefen och övriga myndigheter, som hava att taga befattning med luftskyddet, måste anses vara av stort värde att vid planläggningen få samarbeta med därtill särskilt utsedd kommunal myndighet, får jag hemställa, att stadsfullmäktige ville utse luftskyddsnämnd för Västerås stad.

Västerås rådhus den 1 september 1937.

THORWALD BERGQUIST.
Polischef.

N:o 146.

Drätselkammarens skrivelse ang. nya elektriska taxor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan vatten- och gasverksstyrelsen med skrivelse till Stadsfullmäktige av den 30 nästlidne oktober framlagt förslag till nya taxor för leverans av elektrisk energi från stadens elektricitetsverk, får drätselkammaren såsom yttrande i ärendet anföra följande.

Drätselkammaren, som underkastat de föreslagna taxorna en noggrann granskning, har för sin del funnit desamma väl avvägda. Särskilt har drätselkammaren med tillfredsställelse bemärkt, att de nuvarande mätarehyrorna borttagits och i stället inarbetats i den allmänna förbrukningsavgiften. Detta torde vara en ur flera synpunkter lämplig åtgärd. Beträffande de ekonomiska verkningarna av förslagets tillämpning kan drätselkammaren icke finna, att desamma för det närvarande komma att medföra olägenheter med avseende å det allmänna budgetläget. Enligt drätselkammarens mening torde avgiftssänkningen komma att stimulera förbrukningen av elektrisk energi och sålunda på sitt sätt efter hand neutralisera verkningarna av avgiftssänkningen.

Såvitt drätselkammaren av vatten- och gasverksstyrelsens skrivelse i ärendet kan utläsa, avser styrelsen, att de nya taxorna skola tillämpas från tidpunkten för den avläsning, som skall verkställas under innevarande års sista kvartal, alltså för all den förbrukning, som mätarna utvisa vid första avläsningen under år 1938.

Med stöd av vad sålunda anförts får drätselkammaren alltså hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

> *att,* med upphävande av samtliga nu gällande allmänna taxor för leverans av elektrisk energi, godkänna de av vatten- och gasverksstyrelsen föreslagna nya taxorna för samma leverans att tillämpas från tidpunkten för den avläsning, som skall verkställas under innevarande års sista kvartal.

Västerås den 4 november 1937.

För drätselkammaren:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Paul Grante.

N:o 146.
Ang. ny elektrisk taxa.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid behandling den 21 dec. 1936 av budgeten för innevarande år uppdrogo Stadsfullmäktige åt vatten- och gasverksstyrelsen att föranstalta om en förutsättningslös utredning rörande taxorna för elektrisk ström.

Efter omfattande utredningar genom en av styrelsen tillsatt kommitté får styrelsen nu framlägga en av nämnda kommitté verkställd omarbetning av flertalet av de elektriska taxorna. I kommitténs förslag hava som ordinarie taxor också inrangerats för enskilda fall utarbetade tariffer, vilka ansetts böra kunna få en mera allmän användning och som huvudsakligen avse industriström. Liksom skedde vid omarbetning av gastaxorna förra året hava också för de nya elektriska taxorna mätarhyrorna slopats. Vid styrelsens prövning av detta förslag, har styrelsen beslutat upptaga detsamma som sitt eget.

Styrelsen får sålunda med åberopande av vad kommittén i bifogade utredning anfört och föreslagit hemställa att Stadsfullmäktige måtte besluta

att, med upphävande av samtliga nu gällande allmänna taxor vid elektricitetsverket, antaga bifogade förslag till nya taxor för utlämnande av elektrisk energi från stadens elektricitetsverk, att tillämpas från och med avläsningen för första kvartalet år 1938.

Västerås den 30 oktober 1937.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

Till Vatten- och Gasverksstyrelsen.

Den av styrelsen tillsatta kommittén för revision av de elektriska taxorna får härmed till styrelsen överlämna resultatet av sitt arbete.

Redan vid arbetets början stod det klart för kommittén, att de nuvarande taxorna ej äro lämpligt avvägda i förhållandet sinsemellan, varjämte några taxor hava en olämplig och otidsenlig utformning, som icke är ägnad att stimulera till en mera utbredd användning av elektrisk energi. Vissa taxor torde dessutom i relation till statens och andra städers taxor få anses ligga för högt.

För att komma frågan nära in på livet har kommittén sökt genom särskilda kostnadsberäkningar fastslå elektricitetsverkets självkostnader på den elektriska energien för de olika taxorna i syftemål att med dessa självkostnader som grund med tillägg av en skälig affärsvinst söka bygga upp ett förslag till nya taxor.

Dessa beräkningar grunda sig emellertid i så stor utsträckning på antagna och mycket osäkra värden, att resultatet ej kan anses tillförlitligt att bygga

på. Kalkylerna kunna dock tillmätas orienterande betydelse och hava för kommittén varit i viss grad vägledande vid utarbetandet av nya taxeförslagen, som utformats med stöd av moderna taxor från andra städer och i största överensstämmelse med för Västerås speciella önskemål och krav.

De nuvarande taxor, som enligt verkställda utredningar böra undergå en mera genomgripande justering, äro taxorna n:r 1, högspänd växelström för större industrier, n:r 2, lågspänd ström för kraftabonnenter med oregelbunden drift samt n:r 4, lågspänd ström för belysningsändamål.

Genom vissa tillägg i tvenne av de föreslagna taxorna hava nuvarande taxorna n:ris 5 och 6 kunnat slopas såsom obehövliga.

Beträffande den populära hushållstaxan n:r 8 a har utredningen givit vid handen, att denna taxa lämnar en synnerligen obetydlig vinst, varför en nedskärning av själva taxan icke är tänkbar. Kommittén har emellertid, såsom framgår av motiveringarna härnedan, tänkt sig borttagande av mätarehyror för samtliga taxor, varför även ifrågavarande hushållstaxa får sin andel i föreslagna reduceringar.

Kommittén har funnit lämpligt föreslå införandet av en ny taxetyp för belysningsabonnenter, den s. k. "universaltaxan", vilken, om den blir antagen, beräknas få övertaga ett stort antal av de större belysningsabonnenterna, såsom hotell, biografer samt större affärer, vilka för sin rörelse utnyttja den elektriska energien även för diverse speciella ändamål, exempelvis reklam.

Härnedan följer förslaget taxa för taxa med de detaljerade motiveringar för ändring, som kommittén funnit lämpligt att åberopa. För erhållande av bättre överskådlighet har varje taxerubrik uppdelats i underavdelningar sålunda:

a) motivering;
b) nuvarande taxa och föreslagen taxa;
c) det ekonomiska resultatet av ändringsförslaget.

A. Effekttariff för större industriabonnenter med regelbunden drift, högspänd växelström.

a) Vid jämförelse mellan nuvarande taxa 1 och statens och andra städers industritaxor finner man, att Västeråstaxan är väl hög. De flesta industritaxorna innefatta även en fast avgift till effekt- och energiavgifterna. Västeråstaxan saknar fast avgift men har i stället en högre effektavgift, vilken dock icke på ett tillräckligt smidigt sätt ansluter sig till abonnementets storlek. Energiavgiften är även för hög och har hindrat industrien att begagna sig av elektrisk energi för exempelvis uppvärmning av elektriska härdugnar, en fråga som blivit särskilt aktuell vid Centrala Flygverkstaden.

Kommittén föreslår införandet av en fast avgift tillsammans med en rörlig effektavgift, beroende av abonnementets storlek och avser med detta arrangemang att på rättvist sätt utmäta abonnentens andel i ränta och amortering på de anläggningssummor, som verket får vidkännas för distributionen till ifrågavarande större abonnenter. Kommittén föreslår vidare ett lågt kilowattimme-

N:o 146. *Ang. ny elektrisk taxa.*

pris, varigenom möjliggöres användning av elvärme på sådana tider, då ingen eller föga annan belastning förefinnes.

Mätarehyrorna slopas.

b)

NUVARANDE TAXA.

Taxa 1.

Tariff för kraft. Växelström, normalspänning 6.000 volt.

(För större abonnenter med regelbunden drift.)

Av förbrukningen under ett kalenderår hos samma konsument inom samma egendom betalas:

a) en grundavgift av 72 kr. per maximal kilowatt och år,

b) ett förbrukningspris av 4 öre kilowattimmen för de första 20.000 kWt.
3,5 öre kilowattimmen för de följande 10.000 kWt.
3 öre kilowattimmen för de följande 10.000 kWt.
2,5 öre kilowattimmen för all ström därutöver.

Minsta effekt, varom avtal får träffas, är 10 kilowatt.

Betalning utgår för följande minimibelopp:

a) 80 % av den effekt, som av abonnenten för året rekvirerats;

b) en förbrukningsavgift, motsvarande 1.800 timmars användningstid per driftår av det effektbelopp, för vilket grundpris enligt förestående bestämmelser skall utgå.

För del av år beräknas grundavgift efter antalet dagar.

Till grund för beräkning av maximalbelastningen lägges medelvärdet av årets fyra högsta månadsavläsningar.

FÖRESLAGEN TAXA.

Taxa 1.

Effekttariff för större industriabonnenter med regelbunden drift. Högspänd växelström (c:a 6.400 volt).

För förbrukning under ett kalenderår hos samma abonnent och inom samma egendom betalas:

Abonnentavgift: 100 kronor

Effektavgift, bestående av:

a) fast avgift: intill 25 kW 250 kr.
25—50 „ 375 „
50—75 „ 625 „
över 75 „ 1000 „

b) egentlig effektavgift upp till
25 kW 70 kr. pr kW.
för följande 25 „ 65 „ „ „
„ „ 25 „ 60 „ „ „
därutöver 55 „ „ „

Energiavgift: 2 öre pr kWh.

Minsta effektbelopp, varom avtal kan träffas, är 10 kW.

För del av år beräknas abonnent- och effektavgifterna efter antalet dagar.

Till grund för beräkning av effektavgiften lägges medelvärdet av årets fyra högsta månadsavläsningar.

Enligt denna taxa uttagen ström får även användas för belysningsändamål i de fabrikslokaler, inom vilka kraften användes.

Energiavgiften pr kWh höjes med 0,02 öre för varje krona, varmed kolpriset överstiger 25 kronor pr ton.

N:o 146.
Ang. ny elektrisk taxa.

Eventuell tilläggsavgift beräknas vid avläsningen för årets sista kvartal.

Enligt denna taxa uttagen ström får även användas för belysningsändamål i de fabrikslokaler, inom vilka kraften användes.

Kol klausul tillämpas i överensstämmelse med kontraktet mellan staden och K. Vattenfallsstyrelsen rörande leverans av elektrisk energi.

c) Till nuvarande taxa n:r 1 äro *10 abonnenter* anslutna.

Den föreslagna reduceringen av taxan beräknas medföra en nedskärning av inkomsterna enligt 1936 års konsumtion med

för mätarehyror	200
„ strömavgifter	10.240
Kronor	10.440

B. Effekttariff för mindre industriabonnenter med regelbunden drift. Lågspänd ström.

a) Denna krafttaxa för förbrukare med regelbunden drift har redan tidigare sänkts till en lämplig nivå. Kommittén har dock funnit det onödigt att variera det låga kilowattimmepriset i skalan 5, 4 och 3 öre för 5,000 respektive 10,000 kWh. och ström därutöver utan föreslår ett enhetligt energipris av 4 öre per kWh.

Krafttaxan ifråga, som i sin byggnad företer likhet med taxa 1 saknar dock fast avgift. Kommittén har funnit det olämpligt att införa fast avgift, emedan effekten hos de olika abonnenterna på denna taxa varierar alltför mycket och rör sig om relativt små belopp. För de minsta abonnenterna om 0,2 kW. skulle en fast avgift verka alltför betungande. Av verkställda utredningar framgår även, att taxan är väl avvägd i förhållande till taxa 1. Vid abonnement enligt taxa 1 levereras högspänd ström och abonnenten får därvid vidkännas såväl en anläggningskostnad i högspänningsutrustning som energiförluster i egen transformator.

Vid omräkning av dessa faktorer till årliga omkostnader hava utredningarna visat, att taxa 1 ställer sig något förmånligare för abonnenten än nuvarande taxa 3, vilket även är rättvist med hänsyn till de ovan nämnda uppoffringarna, som abonnent enligt taxa 1 får vidkännas. Storleken av abonnentens effekt blir härvid avgörande för vilken taxa han bör välja och gränsen går vid c:a 10 kW.

Kommittén föreslår, att abonnent, som begagnar sig av här ifrågavarande taxa, skall äga rätt att mot särskild tilläggsavgift i viss utsträckning begagna

N:o 146. *Ang. ny elektrisk taxa.*

kraftströmmen för belysningsändamål i de fabrikslokaler, inom vilka kraften användes. Härigenom kan nuvarande taxa 5 slopas.

Mätarehyrorna slopas.

b)

NUVARANDE TAXA.

Taxa 3: I.

Kombinerad tariff för kraft och värme. Likström och lågspänd växelström.

(För större och mindre abonnenter med regelbunden drift.)

Av förbrukningen under ett kalenderår hos samma konsument inom samma egendom betalas:

1. a) en grundavgift av 80 kr. per maximal ansluten kilowatt och år.

b) ett förbrukningspris av:

5 öre kilowattimmen för de första 5.000 kWh
4 „ „ för de följande 5.000 kWh
3 „ „ för all ström därutöver.

Minsta effekt, varom avtal kan träffas, är 0,2 kilowatt.

Till grund för beräkning av maximalbelastningen lägges medelvärdet av årets fyra högsta månadsavläsningar.

Taxa 5.

Specialtariff. Likström och lågspänd växelström.

(För mindre kraftabonnenter, som samtidigt uttaga belysningsström för sin drift.)

Vid kraftanläggningar intill 3 kilowatts anslutningsvärde kunna lampor kopplas efter kraftmätaren (enligt taxa 2) mot en årlig tilläggsavgift pr ansluten lampa av 4 kr. Högsta tillåtna lampstorlek 40 watt.

FÖRESLAGEN TAXA.

Taxa 2.

Effekttariff för mindre industriabonnenter med regelbunden drift. Lågspänd ström.

För förbrukningen under ett kalenderår hos samma abonnent inom samma egendom betalas:

Effektavgift 80 kr. per kW.

Energiavgift 4 öre per kWh.

Minsta effektbelopp, varom avtal kan träffas, är 0,2 kilowatt.

Till grund för beräkning av effektavgiften lägges medelvärdet av årets fyra högsta månadsavläsningar.

Till kraftmätaren få lampor om högst 160 watt anslutas mot en avgift av 4 kr. per enhet om 40 watt.

N:o 146.
Ang. ny elektrisk taxa.

c) Till nuvarande taxa n:r 3: I äro *129 abonnenter* anslutna.

Den föreslagna reduceringen av taxan beräknas medföra en nedskärning av inkomsterna enligt 1936 års konsumtion med

för mätarehyror	780
„ strömavgifter	1.540
Summa Kr.	2.320

C. Energitariff för kraftabonnenter med oregelbunden drift. Lågspänd ström.

a) Priset på kraftströmmen enligt denna taxa har tidigare varit 15 öre pr kWh, men blev under kristiden höjt till 20 öre och har sedermera icke sänkts. Av ålder och tradition har kraftströmpriset för mindre förbrukare med oregelbunden drift plägat sättas till c:a hälften av det vanliga belysningsströmpriset. Då nu, såsom av det följande framgår, belysningsströmspriset föreslagits att sänkas under 30-öres gränsen, föreslår kommittén även en sänkning av kraftströmpriset.

Kommittén föreslår emellertid införande av en abonnentavgift av 20 kronor per år, för att genom denna erhålla en skälig kompensation för skyldigheten att framdraga grövre servisledningar till abonnenten.

Vidare föreslår kommittén här, liksom för taxan under avdelning B, att abonnent, som begagnar sig av här ifrågavarande taxa, skall äga rätt att mot särskild tilläggsavgift i viss utsträckning använda kraftströmmen för belysningsändamål i de fabrikslokaler, inom vilka kraften användes, ett taxetillägg, som kan möjliggöra slopande av taxa 5.

Mätarehyrorna slopas.

b)

NUVARANDE TAXA.

Taxa 2.

Tariff för kraft och värme. Likström och lågspänd växelström.

(För mindre abonnenter med oregelbunden drift.)

Av förbrukningen under ett kalenderår hos samma konsument inom samma egendom betalas:

20 öre kWh för de första 1.500 kWh
16 „ „ „ „ följande 1.500 „
12 „ „ „ all ström därutöver.

Per kalenderår beräknas en minimi-

FÖRESLAGEN TAXA.

Taxa 3.

Energitariff för kraftabonnenter med oregelbunden drift. Lågspänd ström.

För förbrukningen under ett kalenderår hos samma abonnent och inom samma egendom betalas:

Abonnentavgift 20 kronor

Energiavgift

för första 1.500 kWh	15 öre pr kWh
„ följande 1.500 „	13 „ „ „
„ övrig förbrukning	11 „ „ „

N:o 146. *Ang. ny elektrisk taxa.*

avgift av 25 kr., även om förbrukningen icke skulle uppgå till denna summa. Abonnent äger dock att utfå kraftström efter samma pris som för belysningsström, i vilket fall han ej är skyldig att erlägga nämnda minimiavgift.

Till kraftmätare få lampor om högst 160 watt anslutas mot en avgift av 4 kr. pr enhet om 40 watt. Lampa i hiss får anslutas utan särskild tilläggsavgift.

Taxa 5.

Specialtariff. Likström och lågspänd växelström.

(För mindre kraftabonnenter, som samtidigt uttaga belysningsström för sin drift.)

Vid kraftanläggningar intill 3 kilowatts anslutningsvärde kunna lampor kopplas efter kraftmätaren (enligt taxa 2) mot en årlig tilläggsavgift per ansluten lampa av 4 kr. Högsta tillåtna lampstorlek 40 watt.

c) Till nuvarande taxor n:ris 2 och 5 äro *344 abonnenter* anslutna.

Den föreslagna reduceringen av taxa 2 beräknas medföra en nedskärning av inkomsterna enligt 1936 års konsumtion med

för mätarehyror	1.190
„ strömavgifter	7.940
Summa Kr.	9.130

D. Enkel energitariff för alla ändamål. Lågspänd ström.

a) Det stora antalet abonnenter, omkring 5,000, som äro anslutna till denna taxa i förening med det relativt höga energipriset göra, att nettovinsten på denna taxa är högre än på någon annan taxa. Abonnenterna, i stor utsträckning affärsinnehavare, finna det även orättvist att de för belysning i sin affärsrörelse måste betala ett högre pris än för belysning i sina hem. Kommittén föreslår därför en sänkning av energipriset samt borttagande av mätarehyrorna. För de större affärerna, vilkas utnyttjningstid för elektrisk energi överstiger 1,000 timmar pr år och för vilka den enkla energitariffen lämnar ett alltför högt energipris, föreslår kommittén införande av en ny taxa, s. k. universaltaxa, se avdelning E.

I samband med borttagande av mätarehyrorna för den enkla energitariffen föreslår kommittén införande av en minimiavgift för förbrukad energi pr år av 8 kronor. Genom en sådan åtgärd kan nuvarande taxa 6, avsedd för mycket

små förbrukare, som anse sig ej ha råd att kosta på sig mätare, slopas. Taxa 6 innefattar nämligen en minimiavgift av 8 kronor.

N:o 146.
Ang. ny elektrisk taxa.

b)

NUVARANDE TAXA.

Taxa 4.

Belysningstariff. Likström och lågspänd växelström.

(För belysningsabonnenter.)

a) Av förbrukningen under ett kalenderår hos samma konsument inom samma egendom betalas:

30 öre kWh för de första 500 kWh
26 „ „ „ „ följande 1.500 „
22 „ „ „ „ „ 1.500 „
18 „ „ „ „ all ström därutöver.

b) För skyltbelysning för affärer från kl. 6 e. m. betalas 15 öre pr kWh. Taxan får dock ej användas för det fall affären hålles öppen efter kl. 6 e. m.

Till skyltbelysning uttagen ström får ej tillgodoräknas med avseende på den fallande skalan för övrig ström enligt taxa 4.

Taxa 6.

Ackordstariff för belysning. Likström och lågspänd växelström.

(För små belysningsabonnenter.)

Vid årsackord, utan uppmätning av strömförbrukningen men med strömbegränsare (för kontroll av belastningen), betalas för varje enhet av 10 watt och år 4 kr. Minsta effekt, varom avtal kan träffas, är 20 och största 120 watt. Lampantalet får ej överstiga 4 st.

Abonnent, som uttager ström efter mätare, är icke berättigad att samtidigt uttaga ström efter årsackord.

FÖRESLAGEN TAXA.

Taxa 4.

Enkel energitariff för alla ändamål. Lågspänd ström.

För förbrukning under ett kalenderår hos samma abonnent inom samma egendom betalas:

Energiavgift:

för första 1.000 kWh 26 öre pr kWh
„ följande 2.000 „ 22 „ „ „
„ övrig förbrukning 18 „ „ „
„ skylt- och reklambelysning för affärer under tiden kl. 18—7 ..... 10 „ „ „

Garanti: minsta energiavgift pr år 8 kronor.

Priset för skylt- och reklambelysning får dock ej tillämpas för det fall affären hålles öppen efter kl. 18. Ström uttagen enligt priset för skylt- och reklambelysning får ej tillgodoräknas med avseende å den fallande skalan för övrig ström. För strömleveranser, som avse dylik belysning enbart under sommartid, må efter styrelsens beprövande priset för ström till skylt- och reklambelysning i vissa särskilda fall tillämpas. Har abonnent behov av mer än en mätare inom fastigheten erlägges för varje mätare därutöver 4 kronor.

N:o 146.
Ang. ny elektrisk taxa.

c) Till nuvarande taxa 4 äro *5,070 abonnenter* anslutna.

Under antagande, att c:a 300 abonnenter övergå till den nya universaltaxan, beräknas för den återstående abonnentstocken den föreslagna reduceringen av taxan medföra en nedskärning av inkomsterna enligt 1936 års konsumtion med:

för mätarehyror	19.080
„ strömavgifter	25.510
Summa Kr.	44.590

E. Effekttariff för alla ändamål (universaltariff). Lågspänd ström.

a) Såsom förut framhållits, anses den nuvarande belysningstaxan ej längre tillfredsställa större abonnenter med lång utnyttjningstid för belysningen. Förr, då elektriska energien ännu användes för affärernas mera nödtorftiga belysning och då skyltfönster- och reklambelysningen ännu icke nått den utveckling den nu erhållit, kunde den enkla energitariffen anses tillfredsställande. Men nu gäller för en affär att ej endast använda en riklig belysning, vår så kallade ljuskultur har helt omgestaltat även skyltfönstrens belysning. Det gäller även att taga belysningen i reklamens tjänst och hålla belysningen brinnande så länge, som allmänheten ännu i större mängd rör sig på gatorna. Den elektriska energien har för affärerna blivit en mångdubbelt större utgiftspost och utnyttjningstiden har ökat från 600 à 1,000 timmar till 1,800 à 3,500 timmar per år. En utnyttjningstid av 1,800 timmar per år räknas ju såsom ett önskvärt minimum för en *kraft-abonnent*. Nuvarande taxa 4 tager ingen hänsyn till abonnentens *"kvalitet"* såsom förbrukare. Utredningarna visa, att tvenne abonnenter, den ena med en effekt av 3,36 kW. och blott 1,100 timmars utnyttjningstid och 3,700 kilowattimmars förbrukning, den andra med effekten 1,9 kW., 3,400 timmars utnyttjningstid och 6,500 kilowattimmars förbrukning, få betala praktiskt taget samma pris, c:a 20 öre per kWh., ehuru den sistnämnda såsom abonnent är avsevärt förmånligare för verket än den första.

I Uppsala har sedan flera år tillbaka tillämpats en taxa avsedd för större affärer med långtidsförbrukning, som enligt uppgift haft sådan framgång, att förbrukningen stigit till värden överstigande motsvarande abonnenter i såväl Stockholm som Malmö med flera städer.

Kommittén föreslår införande av en liknande taxa i Västerås.

För bestämmande av effektavgiftens storlek, har, såsom framgår av taxeförslaget härnedan, föreslagits medelvärdet av årets 2 högsta månadsavläsningar till skillnad från krafttaxorna, där man tänkt sig medelvärdet av årets 4 högsta månadsavläsningar. Man räknar nämligen med att sammanlagringen av effekten blir ogynnsammare för universaltaxan, där huvudsakliga delen av energien användes för belysning, än för krafttaxorna.

b)

NUVARANDE TAXA.

Finnes ej.

FÖRESLAGEN TAXA.

N:o 146.
Ang, ny elektrisk taxa.

Taxa 5.

Effekttariff för alla ändamål (universaltariff). Lågspänd ström.

För förbrukningen under ett kalenderår hos samma abonnent inom samma egendom betalas:

Abonnentavgift 20 kronor per år.

Effektavgift 130 kronor per kW.

Energiavgift 5 öre per kWh.

Till grund för beräkning av effekten lägges medelvärdet av årets 2 högsta månadsavläsningar.

Abonnent, som begagnar sig av denna taxa, är skyldig att ansluta hela sin belysningsinstallation till densamma.

c) Såsom under avdelning D framhållits, räknar man med att *c:a 300* av de större belysningsabonnenterna skola övergå till taxa 5.

Införandet av den nya taxan beräknas medföra en nedskärning av inkomsterna från nämnda abonnenter enligt 1936 års konsumtion med:

för mätarhyror	1.800
„ strömavgifter	34.210
Summa Kr.	36.010

F. Effekttariff med tidspärr för värmeändamål. Lågspänd ström.

a) Kommittén föreslår, att senare delen av nuvarande taxa 3, benämnd 3: II, upptages som en särskild taxa, benämnd taxa 6, och att taxan med avseende å energipriset justeras på samma sätt, som redan gjorts med främre delen av taxa 3 (3: I), se avdelning B.

b)

NUVARANDE TAXA.

Taxa 3: 1.

Kombinerad tariff för kraft och värme. Likström och lågspänd växelström.

FÖRESLAGEN TAXA.

Taxa 6.

Effekttariff med tidspärr för värmeändamål. Lågspänd ström.

N:o 146. *Ang. ny elektrisk taxa.*

(För större och mindre abonnenter med regelbunden drift.)

II För värme- och kraftändamål.
Spärrtid 2—10 e. m.

a) en grundavgift av 40 kr. per maximal ansluten kilowatt och år,

b) ett förbrukningspris av:
5 öre kWh för de första 5.000 kWh
4 „ „ „ „ följande 5.000 „
3 „ „ „ all ström därutöver.

Minsta effekt, varom avtal kan träffas är 0,2 kilowatt.

Till grund för beräkning av maximalbelastningen lägges medelvärdet av årets fyra högsta månadsavläsningar.

För förbrukningen under ett kalenderår hos samma abonnent inom samma egendom betalas:

Effektavgift 40 kr. pr kW.

Energiavgift 4 öre pr kWh.

Minsta effekt, varom avtal kan träffas, är 0,2 kW.

Till grund för beräkning av effekten lägges medelvärdet av årets fyra högsta månadsavläsningar.

Spärrtid mellan kl. 14 och 22.

c) Till nuvarande taxa 3: II äro *11 abonnenter* anslutna.

Den föreslagna reduceringen av taxan beräknas medföra en nedskärning av inkomsterna enligt 1936 års konsumtion med:

för mätarehyror	60
„ strömavgifter	360
Summa Kr.	420

G. Effekttariff med tidspärr för värmeändamål samt för kylanläggningar (nattaxa). Lågspänd ström.

a) Denna nattaxa har ej erhållit mer än 29 abonnenter, för vilka den dock är värdefull. Småbagerier och konditorier, som från början haft effektbakugnar anslutna till nuvarande taxa 3 II, övergå i regel till nattaxan, när ugnarna blivit för små eller uttjänta och skaffa sig i stället ackumulerande ugnar.

Taxan blev för ett par år sedan sänkt till nuvarande prisläge och anses av kommittén böra bibehållas oförändrad, dock att mätareavgiften slopas.

b)

NUVARANDE TAXA.

Taxa 7.

Värmetariff. Likström och lågspänd växelström.

(För värme- och kylanläggningar.)

FÖRESLAGEN TAXA.

Taxa 7.

Effekttariff med tidspärr för värmeändamål samt för kylanläggningar (Nattaxa). Lågspänd ström.

För energi till dessa ändamål, som endast tillhandahålles nattetid mellan kl. 9 e. m. och 7 f. m., betalas:

a) en grundavgift av 20 kr. per maximal ansluten kilowatt och år samt

b) en förbrukningsavgift av 2 öre kilowattimmen.

Minsta effekt, varom avtal kan träffas, är 0,2 kilowatt.

Till grund för bestämmande av effektens storlek för varje år räknas den högsta belastning, som under något av kvartalen registrerats. Eventuell tilläggsavgift beräknas vid avläsning för årets sista kvartal.

Styrelsen äger rätt att göra de undantag i taxans användning, som drift och ledningsnät kunna påfordra.

N:o 146.
Ang. ny elektrisk taxa.

För förbrukningen under ett kalenderår hos samma abonnent inom samma egendom betalas:

Effektavgift 20 kr. pr kW.

Energiavgift 2 öre pr kWh.

Minsta effekt, varom avtal kan träffas, är 0,2 kW.

Till grund för beräkning av effekten lägges årets högsta kvartalsavläsning.

Spärrtid mellan kl. 7 och 21.

c) Till taxan äro *29 abonnenter* anslutna.

Den föreslagna reduceringen av taxan genom slopandet av mätarehyrorna beräknas uppgå till *145 kronor*.

H. Grundavgiftstariff, eventuellt med effektgräns, för bostäder. Lågspänd ström.

a) Denna taxa blev justerad år 1936. Taxan har vunnit en ofantlig utbredning, så att numera praktiskt taget alla, som äro berättigade att erhålla taxan, övergått till densamma. Det vid senaste justeringen införda 5-öresspriset på viss energi gav god möjlighet för abonnenten att använda den elektriska energien även för kokändamål och annan uppvärmning.

Såsom av inledningen till denna skrivelse framgår, har den ekonomiska utredningen givit vid handen, att denna taxa lämnar en synnerligen obetydlig vinst, varför en nedskärning av själva taxan icke är tänkbar. Kommittén föreslår emellertid borttagande av mätarehyrorna.

b)

NUVARANDE TAXA.

Taxa 8 a.

Kombinerad utrymmes-, effekt- och mätartariff. Likström och lågspänd växelström.

(För hushållsbehov.)

FÖRESLAGEN TAXA.

Taxa 8.

Grundavgiftstariff, eventuellt med effektgräns, för bostäder. Lågspänd ström.

För förbrukningen under ett kalen-

N:o 146. *Ang. ny elektrisk taxa*

Av förbrukningen under ett kalenderår hos samma konsument inom samma egendom betalas:

a) en grundavgift per kvm. golvyta av

45 öre intill 120 kvm. lägst 12 kr.
44 „ över 120 intill 140 kvm. lägst 54: —
43 „ „ 140 „ 160 kvm. lägst 61: 60
42 „ „ 160 „ 180 kvm. lägst 68: 80
41 „ „ 180 „ 200 kvm. lägst 75: 60
40 „ „ 200 „ 220 kvm. lägst 82: —
39 „ „ 220 „ 240 kvm. lägst 88: —
38 „ „ 240 „ 260 kvm. lägst 93: 60
37 „ „ 260 „ 280 kvm. lägst 98: 80
36 „ „ 280 „ 300 kvm. lägst 103: 60
35 „ „ 300 „ lägst 108 kr.

Vid beräkning av golvytan medräknas alla bostadsutrymmen med undantag av yttertrappa, garage, källare och vind.

b) en effektavgift av 100 kr. per eventuellt abonnerad kilowatt och år,

c) en förbrukningsavgift av 7 öre kilowattimmen för ett kWhtal, motsvarande 4 gånger golvytans kvadratmetertal; minimigräns 300 kWh.

För överskjutande ström betalas 5 öre kilowattimmen. För ström, uttagen inom effektgränsen, vid det fall att särskild effektavgift erlägges, utgör priset 3 öre kilowattimmen.

derår hos samma abonnent och inom samma egendom betalas:

Grundavgift pr kvm. golvyta av:

45 öre intill 120 kvm. lägst 12 kr.
44 „ över 120 intill 140 kvm. lägst 54 kr.
43 „ „ 140 „ 160 kvm. lägst 61: 60
42 „ „ 160 „ 180 kvm. lägst 68: 80
41 „ „ 180 „ 200 kvm. lägst 75: 60
40 „ „ 200 „ 220 kvm. lägst 82: —
39 „ „ 220 „ 240 kvm. lägst 88: —
38 „ „ 240 „ 260 kvm. lägst 93: 60
37 „ „ 260 „ 280 kvm. lägst 98: 80
36 „ „ 280 „ 300 kvm. lägst 103: 60
35 „ „ 300 kvm. lägst 108 kr.

Vid beräkningen av golvytan medräknas alla bostadsutrymmen med undantag av yttertrappa, garage, källare och vind.

Energiavgift 7 öre pr kWh för ett kWh-tal, motsvarande 4 gånger golvytans kvadratmetertal. Skulle kWh-talet överstiga nämnda gräns, vilken ej får sättas lägre än 300 kWh, erlägges för varje överskjutande kWh 5 öre.

Abonnent äger rätt att eventuellt även abonnera på viss effekt i vilket fall dessutom betalas:

Effektavgift 100 kr. pr kW,

energiavgift under effektgränsen 3 öre pr kWh,

samt över effektgränsen 7 resp. 5 öre enligt ovan.

c) Till taxan ifråga äro *5.980 abonnenter* anslutna.

Den genom borttagandet av mätarehyrorna föreslagna reduceringen av taxan beräknas medföra en nedskärning av inkomsterna med *25.120 kronor.*

I. Grundavgiftstariff för bostäder. Lågspänd ström.

N:o 146.
Ang. ny elektrisk taxa.

a) Denna den första s. k. hushållstaxan har minskat i abonnentantal från 1.420 abonnenter år 1931 till 470 abonnenter år 1937 och minskning pågår alltjämt genom övergång till den nya hushållstaxan. Någon anledning att sänka hushållstaxan förefinnes ej, då abonnenterna äga frihet att övergå till den nya hushållstaxan. Kommitterade föreslå, att taxan bibehålles oförändrad, men med slopade mätarehyror.

b)

NUVARANDE TAXA.

Taxa 8.

Kombinerad utrymmes- och mätartariff. Likström och lågspänd växelström.

(För belysnings- och hushållsändamål, såsom kokning, uppvärmning, strykning etc.).

Av förbrukningen under ett kalenderår hos samma konsument inom samma egendom betalas:

a) en grundavgift för år av 25 öre per kvadratmeter golvyta av bostadslägenheten, därvid alla utrymmen utan undantag medräknas, samt

b) en förbrukningsavgift av 15 öre kilowattimmen.

Högsta effekt, abonnent samtidigt får tillgodogöra sig såväl för belysnings- som andra ändamål, är 1.000 watt eller eventuellt därutöver intill den myckenhet, som svarar mot den för hela hans belysningsinstallation erforderliga strömmängden. Om så anses erforderligt, må s. k. strömbegränsare anbringas.

Minsta grundavgift för abonnent skall utgöra 10 kr. per år.

Det förutsättes att abonnent, som använder sig av denna taxa, under vintermånaderna undviker användning av hushållsapparat under tiden från solnedgången till kl. 7 e. m., men

FÖRESLAGEN TAXA.

Taxa 9.

Grundavgiftstariff för bostäder. Lågspänd ström.

För förbrukningen under ett kalenderår hos samma abonnent inom samma egendom betalas:

Grundavgift 25 öre pr kvm. golvyta, lägst 10 kronor.

Energiavgift 15 öre pr kWh.

Vid beräkning av golvytan medräknas alla bostadsutrymmen med undantag av yttertrappa, garage, källare och vind.

N:o 146. *Ang. ny elektrisk taxa.*

att abonnent eljest använder sig av elektrisk ström även för andra än belysningsändamål.

c) Till taxan ifråga äro *470 abonnenter* anslutna.

Den genom borttagandet av mätarehyrorna föreslagna reduceringen av taxan beräknas medföra en nedskärning av inkomsterna med *1.880 kronor.*

K. Effekttariff för alla ändamål. Högspänd ström.

a) En större abonnent har begärt att få för en affärsfastighet uttaga elektrisk energi enligt en i Stockholm tillämpad taxa, vilken lyder:

Abonnentavgift	500 kr.	
effektavgift	90 „	pr kW.
energiavgift	4 öre	pr kWh.

Vatten- och Gasverksstyrelsen, som funnit framställningen beaktansvärd med hänsyn till önskvärdheten att i större affärshus och liknande inrättningar erhålla ett enklare och för olika strömbehov gemensamt ledningssystem, har beslutat tillstyrka framställningen med en mindre modifikation beträffande energipriset.

I skrivelse har samme abonnent därjämte senare begärt att för storkök få uttaga energi enligt denna taxa men med ett kilowattimmepris för storkökets värmeapparater av 2 öre per kWh och styrelsen beslöt tillstyrka ett pris av 2,25 öre per kWh. Kommittén anser, att denna taxa bör bliva tillgänglig även för andra abonnenter och därför upptagas bland allmänna taxor:

b)

NUVARANDE TAXA.

Finnes ej.

FÖRESLAGEN TAXA.

Taxa 10.

Effekttariff för alla ändamål. Högspänd ström, c:a 6.400 volt.

För förbrukningen under ett kalenderår hos samma abonnent inom samma egendom betalas:

Abonnentavgift 500 kronor.

Effektavgift 90 kr. pr kW.

Energiavgift 4,5 öre pr kWh.

Energiavgift för särskilt värmebehov 2,25 öre pr kWh, registrerad på särskild kWh-mätare, varvid effekten i kW registreras på huvudmätaren.

Till grund för beräkning av effekten lägges medelvärdet av årets 2 högsta månadsavläsningar. **N:o 146.** *Ang. ny elektrisk taxa.*

Styrelsen förbehåller sig rätt att pröva, vilka värmeapparater, som må tillkopplas mätaren av energien efter det lägre kWh-priset.

c) Till denna taxa torde till en början endast *1 abonnent* (Konsum) bliva ansluten.

Kommittén anser emellertid att den föreslagna taxan är synnerligen lämplig även för Centrallasarettet och Tuberkulossjukhuset, som nu utfå sin energi enligt taxa 1 med särskilt tillägg för rätten att uttaga större mängder belysningsström på taxan. Av verkställda utredningar framgår, att sjukhusen ifråga skulle göra en besparing av 106 kr. pr år vid övergång till nu föreslagna taxa 10, varför är att antaga, att en överflyttning kommer att ske.

L. Grundavgiftstariff, eventuellt med effektgräns, för landsbygden. Högspänd ström.

a) Denna s. k. lantbrukaretaxa ligger i nivå med statens taxa för landsbygden utom i ett avseende, nämligen när det gäller anslutning av långtidsförbrukning (t. ex. vattenvärmare). Här har staten infört ett pris av 175 kronor pr kW/år utan energiavgift. Distributionsföreningarna utlämna då taxan till sina medlemmar för 200 kr. pr kW/år.

Kommittén föreslår, att nuvarande taxa 9, som i övrigt lämnas oförändrad, utökas med ett botteneffektabonnement av 200 kronor pr kW/år utan energiavgift.

Förbrukningen kan då uppmätas antingen av en huvudmätare med tillhörande spetsmätare eller av huvudmätaren och en undermätare för enbart vattenvärmaren.

Kommittén föreslår slopande av mätarehyrorna.

b)

NUVARANDE TAXA.

Taxa 9.

Kombinerad tariff för kraft, ljus och värme. Växelström, normalspänning c:a 6.400 volt.

(För landsbygden.)

(Att tillämpas efter avläsningen av 1932 års 4:de kvartal.)

FÖRESLAGEN TAXA.

Taxa 11.

Grundavgiftstariff, eventuellt med effektgräns, för landsbygden. Högspänd ström, c:a 6.400 volt.

För förbrukningen under ett kalenderår hos samma abonnent inom samma egendom betalas:

N:o 146. *Ang. ny elektrisk taxa.*

För förbrukningen under ett kalenderår hos samma konsument inom samma egendom betalas:

a) ett grundpris av kronor 3,50 per tariffenhet och år.

b) En förbrukningsavgift av 7 öre per kilowatt-timme under månader september—april och 3,5 öre per kilowattimme under månaderna maj—augusti, mätt på högspänningssidan. Sker uppmätningen på lågspänningssidan, skall abonnenten ersätta tomgångsförlusterna i transformatorn.

För större industriell verksamhet tillämpas inom staden gällande taxor.

1. *Tariffenheter för jordbruk.*

För varje hektar odlad jord beräknas 1 tariffenhet. För varje jordbrukslägenhet beräknas dock minst det antal tariffenheter, som förbrukarens bostad erhållit enligt bostadsnormen II, med tillägg av ½ tariffenhet per hektar odlad jord.

Trädgårdar, gårdsplaner, bebyggda tomter samt åkervägar och diken genom den odlade arealen skola ingå i den areal, efter vilken tariffenheter beräknas. Fullt antal tariffenheter beräknas även om den elektriska kraften utnyttjas för ett fåtal ändamål, exempelvis endast belysning.

Tariffenheter beräknas ej för permanenta betesvallar, ej heller för sådan del av en gårds odlade areal — såsom torp eller arrendegård — som är undantagen gårdens eget bruk och ej erhåller ström från distributionsföretagets ledningsnät. För särskilt mindervärdig mark, exempelvis sådan, som vissa år ej kan brukas på grund av översvämning etc., och för vilken vederbörande distributionsföretag medgiver reduktion vid an-

Grundavgift 3: 50 kronor pr tariffenhet.

Energiavgift 7 öre pr kWh under månaderna september—april och 3,5 öre under månaderna maj—augusti.

Abonnent äger rätt att eventuellt även abonnera på viss effekt, i vilket fall dessutom betalas:

Effektavgift 200 kr. pr kW.

För all ström som uttages under effektgränsen erlägges ingen energiavgift.

Sker uppmätningen på lågspänningssidan, skall abonnenten betala tomgångsförlusterna i transformatorn.

För elektrisk energi till större industriell verksamhet å landsbygden tillämpas inom staden gällande taxor.

1. *Tariffenheter för jordbruk.*

För varje hektar odlad jord beräknas 1 tariffenhet. För varje jordbrukslägenhet beräknas dock minst det antal tariffenheter, som förbrukarens bostad erhållit enligt bostadsnormen II, med tillägg av ½ tariffenhet per hektar odlad jord.

Trädgårdar, gårdsplaner, bebyggda tomter samt åkervägar och diken genom den odlade arealen skola ingå i den areal, efter vilken tariffenheter beräknas. Fullt antal tariffenheter beräknas även om den elektriska kraften utnyttjas för ett fåtal ändamål, exempelvis endast belysning.

Tariffenheter beräknas ej för permanenta betesvallar, ej heller för sådan del av en gårds odlade areal — såsom torp eller arrendegård — som är undantagen gårdens eget bruk och ej erhåller ström från distributionsföretagets ledningsnät. För särskilt mindervärdig mark, exempelvis sådan, som vissa år ej kan brukas på grund av översvämning etc., och för

delsteckningen, kan, efter bedömande i varje fall, en motsvarande lägre norm tillämpas vid beräkning av tariffenhetstalet.

För jordbrukets och hushållets behov erforderliga motorer och värmeapparater föranleda ingen tilläggsberäkning.

För bostadslägenhet, som icke användes av gårdens brukare eller tjänstepersonal, för handelsbod, hantverk, industri eller annan kommersiell rörelse, som icke är att hänföra till normal jordbruksdrift, beräknas tariffenheter enligt II resp. III.

II. *Tariffenheter för bostadslägenheter.*

För varje bostadslägenhet med kök eller kokvrå beräknas, oberoende av lägenhetens storlek, ett grundbelopp av 2 tariffenheter. Därutöver beräknas för varje rum med eldstad eller värmeledning 1 tariffenhet. Kök räknas som rum. För rum utan eldstad eller värmeledning beräknas endast ½ tariffenhet.

Undantag: För sommarlägenheter beräknas ett grundbelopp av endast 1 tariffenhet per lägenhet samt därutöver endast ½ tariffenhet per rum.

Sålunda fastställt tariffenhetstal medger anslutning av erforderlig belysning även i korridorer, förstugor, trappor, verandor, garderober, klosetter, tvättstugor, matkällare, privatgarage och dylika till bostad normalt hörande utrymmen, vidare motorer och värmeapparater, som lämpligen kunna utnyttjas i hushållet.

För den del av lägenheten, som användes för handelsbod, hantverk, industri eller annan kommersiell rörelse, beräknas tariffenheter enligt III.

N:o 146.
Ang. ny elektrisk taxa.

vilken vederbörande distributionsföretag medgiver reduktion vid andelsteckningen, kan, efter bedömande i varje fall, en motsvarande lägre norm tillämpas vid beräkning av tariffenhetstalet.

För jordbrukets och hushållets behov erforderliga motorer och värmeapparater föranleda ingen tilläggsberäkning.

För bostadslägenhet, som icke användes av gårdens brukare eller tjänstepersonal, för handelsbod, hantverk, industri eller annan kommersiell rörelse, som icke är att hänföra till normal jordbruksdrift, beräknas tariffenheter enligt II resp. III.

II. *Tariffenheter för bostadslägenheter.*

För varje bostadslägenhet med kök eller kokvrå beräknas, oberoende av lägenhetens storlek, ett grundbelopp av 2 tariffenheter. Därutöver beräknas för varje rum med eldstad eller värmeledning 1 tariffenhet. Kök räknas som rum. För rum utan eldstad eller värmeledning beräknas endast ½ tariffenhet.

Undantag: För sommarlägenheter beräknas ett grundbelopp av endast 1 tariffenhet per lägenhet samt därutöver endast ½ tariffenhet per rum.

Sålunda fastställt tariffenhetstal medger anslutning av erforderlig belysning även i korridorer, förstugor, trappor, verandor, garderober, klosetter, tvättstugor, matkällare, privatgarage och dylika till bostad normalt hörande utrymmen, vidare motorer och värmeapparater, som lämpligen kunna utnyttjas i hushållet.

För den del av lägenheten, som användes för handelsbod, hantverk, industri eller annan kommersiell rörelse, beräknas tariffenheter enligt III.

N:o 146. *Ang. ny elektrisk taxa.*

III. *Tariffenheter för samlings- och affärslokaler m. m. dylikt för hantverk och industri samt för vägbelysning.*

För varje lägenhet, som användes såsom samlings- eller affärslokal m. m. dylikt eller för hantverk, industri eller annan kommersiell rörelse, beräknas oberoende av lägenhetens eller rörelsens storlek, ett grundbelopp av 2 tariffenheter.

a) Norm för belysning.

För belysning beräknas 1 tariffenhet per påbörjat 100-tal watt belysningsanslutning, dock minst ½ tariffenhet pr ljuspunkt. För lampor större än 500 watt bestämmes antalet tariffenheter för varje särskilt fall.

Efter särskild framställning beräknas för alla lägenheter under avdelning III tariffenheter för belysning efter lokalens storlek med 1 tariffenhet per 25 kvm. golvyta. Enligt denna norm beräknas tariffenheter även för korridorer, förstugor, trappor, garderober, källare, garage o. dyl.

b) Norm för motorer och värmeapparater.

För motorer beräknas tariffenheter efter påstämplat antal hästkrafter (hkr.), för värmeapparater efter påstämplat antal kilowatt (kW), varvid hänsyn tages till den ungefärliga drifttiden enligt nedanstående tabell.

Normer för motorer (hkr.) och värmeapparater (kW.).

Drifttid tim. pr år	0—600	601—1200	1201—1800	1801—2400	2401 eller mera
Tariffenhet per hkr. eller kW.	2	3	4	5	6

III. *Tariffenheter för samlings- och affärslokaler m. m. dylikt för hantverk och industri samt för vägbelysning.*

För varje lägenhet, som användes såsom samlings- eller affärslokal m. m. dylikt eller för hantverk, industri eller annan kommersiell rörelse, beräknas, oberoende av lägenhetens eller rörelsens storlek, ett grundbelopp av 2 tariffenheter.

a) Norm för belysning.

För belysning beräknas 1 tariffenhet per påbörjat 100-tal watt belysningsanslutning, dock minst ½ tariffenhet per ljuspunkt. För lampor större än 500 watt bestämmes antalet tariffenheter för varje särskilt fall.

Efter särskild framställning beräknas för alla lägenheter under avdelning III tariffenheter för belysning efter lokalens storlek med 1 tariffenhet per 25 kvm. golvyta. Enligt denna norm beräknas tariffenheter även för korridorer, förstugor, trappor, garderober, källare, garage o. d.

b) Norm för motorer och värmeapparater.

För motorer beräknas tariffenheter efter påstämplat antal hästkrafter (hkr.) för värmeapparater efter påstämplat antal kilowatt (kW), varvid hänsyn tages till den ungefärliga drifttiden enligt nedanstående tabell.

Normer för motorer (hkr.) och värmeapparater (kW).

Drifttid tim. pr år	0—600	601—1200	1201—1800	1801—2400	2401 eller mera
Tariffenhet per hkr. eller kW	2	3	4	5	6

IV. *Allmänt.*

Bråkdel av tariffenhetstalet för varje konsument avrundas till närmast högre hela tal.

IV. *Allmänt.*

Bråkdel av tariffenhetstalet för varje konsument avrundas till närmast högre hela tal.

N:o 146.
Ang. ny elektrisk taxa.

c) Till taxan ifråga äro *112 abonnenter* anslutna.

Den genom borttagandet av mätarehyrorna föreslagna reduceringen av taxan beräknas medföra en nedskärning av inkomsterna med *900 kronor.*

M. Effekttariff för större värmeugnar (bagerier). Högspänd ström.

a) En för ett enskilt bageri tillämpad specialtaxa har kommittén ansett böra införas bland allmänna taxor.

Mätareavgift slopas.

b)

NUVARANDE TAXA.

Nummer saknas.

Värmetariff för större bageriugnar. Växelström c:a 6.400 volt.

För förbrukningen under ett kalenderår hos samma konsument inom samma egendom betalas:

a) fast avgift 500 kronor,

b) effektavgift 50 kr. per kW,

c) energiavgift 2,25 öre per kWh.

Till grund för beräkningen av effekten lägges medelvärdet av årets fyra högsta månadsavläsningar.

d) energipriset höjes med 0,05 öre per kWh för varje krona, varmed kolpriset överstiger 25 kr. pr ton.

FÖRESLAGEN TAXA.

Taxa 12.

Effekttariff för större värmeugnar (bagerier). Högspänd ström c:a 6.400 volt.

För förbrukningen under ett kalenderår hos samma abonnent inom samma egendom betalas:

Abonnentavgift 500 kronor.

Effektavgift 50 kronor pr kW.

Energiavgift 2,25 öre per kWh.

Till grund för beräkning av effekten lägges medelvärdet av årets fyra högsta månadsavläsningar. För del av år beräknas abonnent- och effektavgifter efter antalet dagar.

Energipriset höjes med 0,02 öre per kWh för varje krona, varmed kolpriset överstiger 25 kronor per ton.

c) Till denna taxa är *en abonnent* ansluten.

Slopandet av mätarehyran medför en minskning i inkomsten av *20 kronor.*

N:o 146. *Ang. ny elektrisk taxa.*

N. Effekttariff med tidspärr för större värmeugnar (bagerier). Högspänd ström.

a) Kommittén anser att även den för ett annat bageri tillämpade specialtaxan bör införas bland allmänna taxor. Mätareavgift slopas.

b)

NUVARANDE TAXA.

Nummer saknas.

Effekttariff med tidspärr för större bageriugnar. Växelström c:a 6.400 volt.

För förbrukningen under ett kalenderår hos samma konsument inom samma egendom betalas:

a) effektavgift 7: 50 kr. per kW,

b) energiavgift 2,25 öre per kWh,

c) energiavgift 5 öre per kWh kl. 7—11. Spärrtid kl. 11—22.

Effektuttagningen skall falla under effektgränsen för verkets abonnement. Till grund för beräkning av effekten lägges det högsta värde, som under året registrerats.

FÖRESLAGEN TAXA.

Taxa 13.

Effekttariff med tidspärr för större värmeugnar (bagerier). Högspänd ström c:a 6.400 volt.

För förbrukningen under ett kalenderår hos samma abonnent inom samma egendom betalas:

Effektavgift 7:50 kr. pr kW. Spärrtid kl. 7—22.

Energiavgift under icke spärrtid 2,25 öre pr kWh.

Under den del av spärrtiden, som ligger mellan kl. 11 och kl. 14, 4 öre pr kWh.

Energiuttagning får i varje fall ej ske under tid, då densamma skulle komma att höja effektbelastningen för verkets abonnement hos staten.

Till grund för beräkningen av effekten lägges det högsta värde, som under året registrerats.

c) Till denna taxa är *en abonnent* ansluten.
Slopandet av mätarehyran medför en minskning i inkomsten av *20 kronor*.

N:o 146.
Ang. ny elektrisk taxa.

Sammandrag av inkomstminskningar på grund av föreslagna reduceringar i taxorna.

Taxa n:r	Rubrik	Antal abonnenter	Minskning i inkomster kronor		
			Mätarehyror	Strömavgifter	Summa
1	A. Effekttariff för större industriabonnenter med regelbunden drift.....	10	200: —	10,240: —	10,440: —
2	B. Effekttariff för mindre industriabonnenter med regelbunden drift.....	129	780: —	1,540: —	2,320: —
3	C. Energitariff för kraftabonnenter med oregelbunden drift.....	344	1,190: —	7,940: —	9,130: —
4	D. Enkel blocktariff för alla ändamål...	4,770	19,080; —	25,510: —	44,590: —
5	E. Effekttariff för alla ändamål, (universaltariff).....	300	1,800: —	34,210: —	36,010: —
6	F. Effekttariff med tidsspärr för värmeändamål	11	60: —	360: —	420: —
7	G. Effekttariff med tidsspärr för värmeändamål samt kylanläggningar (natttaxa)	29	145: —	—	145: —
8	H. Grundavgiftstariff, eventuellt med effektgräns, för bostäder	5,980	25,120: —	—	25,120: —
9	I. Grundavgiftstariff för bostäder	830	1,880: —	—	1,880: —
10	K. Effekttariff för alla äedamål	1	—	—	—
11	L. Grundavgiftstariff, eventuellt med effektgräns, för landsbygden	112	900: —	—	900: —
12	M. Effekttariff för större värmeugnar (bagerier)	1	20: —	—	20: —
13	N. Effekttariff med tidspärr för större värmeugnar (bagerier)	1	20: —	—	20: —
	Summa	12,518	51,195: —	79,800: —	130,995: —

Tillämpningar.

Beträffande Västmanlands Flygflottilj och Centrala Flygverkstaden uttalar sig kommittén för att de 3 enheterna Kasernerna, Verkstaden och Hangarerna i Hesslö skulle i taxehänseende få betraktas såsom en enhet och att de 3 samtidigt avlästa effektvärdena skulle adderas samman för debiteringen, för så vitt abonnenten icke bekostar de mätinstrument och övriga anordningar, som erfordras för uppmätning av sammanlagrade effektvärden.

Västerås stad och Epidemisjukhuset erhålla för närvarande en rabatt av 25 % respektive 20 % på allmänna taxor.

N:o 146. *Ang. ny elektrisk taxa.*

Med hänsyn till föreslagna omfattande reduceringar av de allmänna taxorna föreslår kommittén, att nämnda rabatter sänkas till 15 respektive 10 %.

Västerås den 25 oktober 1937.

TAXEKOMMITTÉN:

Carl Henning. *Josef Widén.*

Hugo Trangius. *E. Zachrisson.*

Gerhard Geston.

N:o 147.

Drätselkammarens skrivelse ang. ändring av vattenledningstaxan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 30 nästlidne oktober har vatten- och gasverksstyrelsen framlagt förslag om borttagandet av den skyldighet att erlägga hyra för vattenmätare, som enligt gällande reglemente för stadens tekniska verk åligger innehavare av fastigheter m. fl. till vilka vatten levereras, och får drätselkammaren i anledning därav anföra följande.

I likhet med vad drätselkammaren anfört i ärendet rörande borttagandet av hyra för mätare av elektrisk energi, får kammaren jämväl beträffande här förevarande förslag för sin del uttala sin anslutning till detsamma. Beträffande den här föreslagna årliga minimiavgiften om 8 kronor torde en närmare förklaring härutinnan vara erforderlig. Enligt förslagets mening skall denna avgift debiteras alla abonnenter oavsett om dessa under året förbrukat eller icke förbrukat vatten. Emellertid är avgiften icke att fatta såsom en maskerad mätarehyra, utan densamma skall anses utgöra betalning för levererat vatten enligt den tillämpade taxan.

Då drätselkammaren funnit, att förslagets genomförande icke ur ekonomisk synpunkt för det närvarande torde komma att medföra olägenheter, får kammaren alltså hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att hyresavgift till staden för utlämnade vattenmätare icke skall av abonnent erläggas, där inom samma fastighet och hos samma abonnent finnes uppsatt blott en mätare;

att för varje vattenmätare utöver en, som finnes uppsatt inom samma fastighet

och hos samma abonnent skall utgå en årlig hyresavgift uppgående till 10 % av mätarens anskaffningsvärde; **N:o 147.** *Ang. ändring av vattenledningstaxan.*

att varje abonnent med vilken överenskommelse har träffats om leverans av vatten från vattenverket, skall oavsett vattenleveransens storlek debiteras en årlig minimiavgift om 8 kronor; samt

att vad ovan föreslagits skall äga tillämpning från tidpunkten för den avläsning, som skall verkställas under innevarande års sista kvartal.

Västerås den 4 november 1937.

För drätselkammaren:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt för stadens tekniska verk gällande reglemente äga verken tillgodoräkna sig en årlig hyra för mätare, som verken tillhandahålla hos abonnenterna för uppmätning av vatten och elektrisk ström. Denna hyra, som skall utgå med 10 % av mätarens inköpsvärde, har för de mest vanliga mätarstorlekarna motsvarat 4 kr. per år. I och med införande förra året av nya taxor för gas avskaffades gasmätarhyrorna. Ett i dagarna av styrelsen framlagt förslag till nya elektriska taxor innebär ett slopande av hyrorna även för elektriska mätare. Vid behandling av vattenverkets budget för nästkommande år uppstod därför inom styrelsen den frågan, huruvida icke ett slopande även av hyrorna för vattenmätare kunde anses riktigt. Detta skulle medföra likartade förhållanden vid alla tre verken. För att emellertid skydda vattenverket för direkta förluster i de fall, där vatten uttages till mindre kvantitet än som motsvarar normal hushållsförbrukning, bör liksom fallet är t. ex. i Stockholm, där hyrorna slopats, en årlig minimiavgift införas samt därjämte den bestämmelsen, att om abonnent önskar flera än en mätare, en årlig ersättning skall utgå för varje mätare utöver en med 10 % av mätarens anskaffningsvärde. Utgående från verkets självkostnader anser styrelsen, att berörda minimiavgift för Västerås bör sättas till 8 kr.

Vid beräkning av vattenverkets inkomststat för år 1938 visade det sig, att här berörda åtgärd, som för år 1938 innebär en minskad inkomst för vattenverket av 13.000 kr., kan företagas utan att verkets ekonomi därigenom vedervågas.

N:o 147.
Ang. ändring av vattenledningstaxan.

På grund av det anförda hemställer därför styrelsen,

att stadsfullmäktige ville besluta om slopande av hyrorna för vattenmätare från och med år 1938, dock att dylika fortfarande skola utgå med 10 % av mätares anskaffningsvärde för varje mätare utöver en hos en och samma abonnent och inom samma egendom samt att i samband med ovanstående skall tillämpas en årlig minimiavgift för uttaget vatten av 8 kr.

Västerås den 30 oktober 1937.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 148.

Drätselkammarens skrivelse ang. skogsaccis för år 1937.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt bestämmelserna i lag den 28 september 1928 om skogsaccis skall vid avverkning av skog, till den kommun, inom vilken skogen är belägen, för det avverkade virket utgöras skogsaccis att utgå i förhållande till virkets genom taxering fastställda rotvärde. Skattesatsen skall i stad bestämmas av stadsfullmäktige och för 100 kronor utgöra en fjärdedel av det belopp, som på en skattekrona i medeltal under de senast förflutna fem åren utdebiterats inom kommunen, jämkat till närmast högre femtal ören.

Under de senaste fem åren har skattesatsen i staden utgjort i medeltal 7 kronor 49 öre per skattekrona. Det accispliktiga rotvärdet utgör 22.660 kronor. Med tillämpning av ovan angivna beräkningsgrund skulle alltså den skattesats, efter vilken skogsaccis för år 1937 skall utgå komma att uppgå till 1 krona 90 öre.

Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige måtte besluta

att fastställa den i lagen om skogsaccis

omförmälda skattesatsen för år 1937 till 1 krona 90 öre. N:o 148. *Ang. skogsaccis för år 1937.*

Västerås den 4 november 1937.

För drätselkammaren:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Paul Grante.

N:o 149.

Drätselkammarens skrivelse ang. bidrag från Städernas Allm. Brandstodsbolag till brandväsendet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 14 nästlidne oktober har Städernas Allmänna Brandstodsbolag meddelat, att bolagets styrelse i enlighet med bolagsstämmans bemyndigande beslutat lämna Västerås stad för innevarande år ett bidrag om 6.000 kronor till bestridandet av kostnaderna för brandförsvaret inom staden.

Med anledning härav får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att med tacksamhet emottaga i ärendet omförmälda bidrag å 6.000 kronor; samt

att beloppet ifråga skall tillsvidare reserveras för att på sätt stadsfullmäktige framdeles kunna bestämma disponeras för ändamål, som kan vara ägnat att främja utvecklingen och fulländningen av stadens brandväsende.

Västerås den 4 november 1937.

För drätselkammaren:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Paul Grante.

N:o 149.

Ang. bidrag från Städernas Allm. Brandstodsbolag till brandväsendet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt beslut av Städernas Allmänna Brandstodsbolags bolagsstämma år 1931 har bolagets styrelse bemyndigats att tillsvidare för varje år lämna bidrag till bestridandet av kostnaderna för brandförsvaret i de orter, där bolaget och dess dotterbolag i någon större omfattning driva rörelse och vilka efter styrelsens beprövande äro därtill berättigade.

Styrelsen för Städernas Allmänna Brandstodsbolag har nu på grundval av bolagens sammanlagda ansvarssumma i Edert samhälle vid utgången av nästföregående år samt inhämtade uppgifter angående samhällets egna utgifter för brandväsendet under innevarande år fastställt det Edert samhälle tillkommande bidraget till 6.000:— kronor. Härom har styrelsen nu velat lämna Eder meddelande, på det att omförmälda bidrag må kunna upptagas i eller tagas i beräkning vid uppgörandet av inkomst- och utgiftsstaten för nästkommande år. Bidraget kommer att utbetalas i slutet av innevarande år.

Bolaget räknar med att de samhällen, vilka komma i åtnjutande av ifrågavarande bidrag, skola låta sig angeläget vara att beträffande sättet för ordnande av sitt brandförsvar i största möjliga omfattning tillmötesgå de önskemål och anvisningar, som meddelas av kommittén för brandsläckningsväsendets ordnande i Sveriges städer och köpingar.

Styrelsen har icke velat föreskriva, på vad sätt samhällena skola handhava de lämnade bidragen, men har utgått från att de skola komma till användning för brandkårs- eller andra brandförsvarsutgifter och att bidragen alltså antingen skola upptagas såsom inkomst i brandstyrelsens stat eller fonderas för någon större nyanskaffning eller nyanläggning för brandkårens eller vattenledningens behov eller användas såsom annuitet å för sådant ändamål upptaget lån.

I sinom tid vore styrelsen tacksam erhålla meddelande om det sätt, varpå ifrågavarande bidrag disponerats, ävensom utdrag av utgifts- och inkomststaten för nästkommande år, avseende brandväsendet.

Stockholm den 14 oktober 1937.

STÄDERNAS ALLMÄNNA BRANDSTODSBOLAG.

C. O. SJÖBERG.

/Sven Boye.

N:o 150.

Drätselkammarens skrivelse ang. restaureringsarbeten inom Herrgärdsskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 28 nästlidne oktober har folkskolestyrelsen hemställt om anslag å sammanlagt 109.000 kronor för bestridandet av kostnaderna för i ärendet närmare angivna ombyggnads- och reparationsarbeten inom Herrgärdsskolan; och får drätselkammaren i anledning därav anföra följande.

Den 18 sistlidne juni beslöto stadsfullmäktige att ställa till folkskolestyrelsens förfogande ett anslag å 2.200 kronor att användas för bestridandet av kostnaderna för uppgörandet av programhandlingar och ritningar för vissa restaurerings- och reparationsarbeten inom Herrgärdsskolan. Uti den hemställan från folkskolestyrelsen, som låg till grund för stadsfullmäktiges nämnda beslut, anfördes bl. a. nödvändigheten av, att de nu föreslagna arbetena komme till utförande. Den i ärendet av drätselkammaren då verkställda utredningen bekräftade jämväl det föreliggande behovet och kammaren förutskickade i sitt till stadsfullmäktige avgivna yttrande över styrelsens berörda hemställan, att en framställning om anslag för nämnda restaurerings- och reparationsarbetens utförande inom den närmare framtiden kunde förväntas. Denna framställning har nu inkommit.

Drätselkammaren har tagit del av och granskat de i ärendet uppgjorda ritningarna, beskrivningarna och materialförteckningen och har kammaren därvid icke funnit anledning till erinran emot desamma. På grund därav tillstyrker drätselkammaren, att de i ärendet omförmälda ombyggnads- och reparationsarbetena komma till utförande i huvudsaklig överensstämmelse med det framlagda förslaget. Emellertid anser sig drätselkammaren böra framhålla lämpligheten och nödvändigheten av att tidpunkten för arbetenas igångsättande avpassas efter de olika faktorer, som kunna inverka mer eller mindre gynnsamt på arbetenas slutförande. Drätselkammaren avser härvidlag närmast läget på arbetsmarknaden, priser på byggnadsmaterial, hänsynen till andra kommunala byggnadsarbeten av trängande art m. m. Med beaktande av dylika synpunkter synes det mest ändamålsenligt, att uppdrag lämnas åt drätselkammaren att i samråd med folkskolestyrelsen närmare bestämma tidpunkten för arbetenas igångsättande.

Beträffande sättet för finansieringen av de ifrågasatta utgifterna, 109.000 kronor, vilka omfatta jämväl tidigare för förberedande arbeten beviljade 2.200 kronor, anser sig drätselkammaren böra föreslå, att uttaxerade medel härför användas. Lämpligen böra utgifterna framdeles uppdelas på olika års utgiftsstater. Emellertid är drätselkammaren icke beredd att nu framlägga en fullständig plan över en sådan fördelning, varför åt kammaren bör uppdragas att framdeles inkomma med förslag till slutlig täckning. I avvaktan på dylik täck-

N:o 150. *Ang. restaureringsarbeten inom Herrgärdsskolan.*

ning bör drätselkammaren bemyndigas, att i mån av behov av tillgängliga medel förskottera beloppet.

Med stöd av vad sålunda i ärendet anförts får drätselkammaren alltså hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för utförandet i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet upprättat förslag av ombyggnads- och reparationsarbeten inom Herrgärdsskolan, ställa till folkskolestyrelsens förfogande ett anslag å 109.000 kronor;

att bemyndiga drätselkammaren att i mån av behov av tillgängliga medel förskottera utgiftsbeloppet ifråga, 109.000 kronor;

att nämnda belopp sedermera skall slutligt täckas med uttaxerade medel på sätt och vid tidpunkt, som av drätselkammaren framdeles skall föreslås; samt

att bemyndiga drätselkammaren att i samråd med folkskolestyrelsen bestämma tidpunkten för ifrågavarande arbetens igångsättande.

Västerås den 4 november 1937.

För drätselkammaren:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige av den 3 sistlidne juni meddelade folkskolestyrelsen att värmesystemet i Herrgärdsskolan vore ytterst bristfälligt och med snaraste behövde ersättas av ett nytt. I samband med utförandet av nämnda arbete vore det önskvärt, att badavdelningen, som befunne sig i ett miserabelt skick, uppsnyggades, bassängen utvidgades samt reningsverk och avhärdningsfilter anlades, på sätt redan skett vid Djäknebergsskolan, varjämte vattenklosetter borde anordnas i skolhusets källare i stället för de nuvarande bristfälliga utomhusklosetterna. Folkskolestyrelsen, som ansåg det mest betryggande att få programmet för dessa omfattande arbeten uppgjort av en konsulterande firma, anhöll om särskilt anslag för nämnda utredningsarbeten, vilken anhållan av stadsfullmäktige bifölls.

N:o 150.
Ang. restaureringsarbeten inom Herrgärdsskolan.

Styrelsen har med anledning härav uppdragit åt Mellersta & Norra Sveriges Ångpanneförening att uppgöra fullständigt förslag incl. ritningar, beskrivning och materialförteckning till nämnda arbeten och anläggningar. Stadens byggnadschef har kostnadsberäknat de egentliga byggnadsarbetena, vilka belöpa sig på kr. 40.000. För de övriga arbetena har Mellersta & Norra Sveriges Ångpanneförening uppgjort kostnadsförslag, vilket slutar på kr. 69.000:—.

Med hänvisning till bilagda ritningar, beskrivning och kostnadsförslag får folkskolestyrelsen hemställa,

att stadsfullmäktige behagade godkänna det framlagda förslaget till reparationer och ombyggnadsarbeten vid Herrgärdsskolan,

att för ändamålet ifråga anvisa kronor 109.000: — samt

att uppdraga åt folkskolestyrelsen att i samråd med stadens byggnadskontor låta utföra ifrågavarande arbeten.

Västerås den 28/10 1937.

På folkskolestyrelsens vägnar:

RICH. SÖDERQUIST.

Em. Granér.

N:o 151.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av en lastautomobil för renhållningsverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 21 nästlidne oktober har lantegendomsnämnden hemställt om ett anslag å sammanlagt 8.200 kronor att användas för bestridandet av kostnaderna för inköp av en i ärendet omförmäld latrinbil jämte åtta kärlkärror till sop- och latrinkärl; och får drätselkammaren i anledning därav anföra följande.

Efter i ärendet verkställd utredning får drätselkammaren för sin del vitsorda behovet av till inköp föreslagna latrinbil och kärlkärror och har kammaren ej heller någon erinran att göra emot de angivna inköpsvillkoren. Det ifrågasatta utgiftsbeloppet bör lämpligen bestridas med uttaxerade medel och sålunda upptagas i nästkommande års utgiftsstat. Drätselkammaren bör be-

N:o 151. *Ang. inköp av en lastautomobil för renhållningsverket.*

myndigas att i mån av behov under innevarande år av tillgängliga medel förskottera beloppet.

Med stöd av vad sålunda anförts får drätselkammaren alltså hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för inköp av i ärendet omförmälda latrinbil och åtta stycken kärlkärror till sop- och latrinkärl ställa till lantegendomsnämndens förfogande ett anslag å sammanlagt 8.200 kronor;

att beloppet ifråga, 8.200 kronor, skall för uttaxering upptagas i stadens utgiftsstat för nästkommande år; samt

att bemyndiga drätselkammaren att i mån av behov under innevarande år av tillgängliga medel förskottera beloppet.

Västerås den 4 november 1937.

För drätselkammaren:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Renhållningsverket begagnar sig för närvarande av en cirka 10 år gammal och försliten latrinbil, vilken med det snaraste bör ersättas med en ny. Kostnaderna för anskaffandet av en ny latrinbil av svenskt fabrikat samt av lämplig storlek och konstruktion uppgår till 7.000 kronor.

I samband med nyanskaffningen av en latrinbil bör ock inköpas 8 stycken kärlkärror till sop- och latrinkärl, dragande en kostnad av 150 kronor pr styck eller sålunda tillhopa 1.200 kronor.

Ifrågavarande kostnader såväl för inköp av en ny latrinbil som för anskaffande av 8 stycken kärlkärror har lantegendomsnämnden upptagit i renhållningsverkets utgiftsstat för nästkommande år.

Med åberopande härav får lantegendomsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att låta inköpa en ny latrinbil för en kostnad av 7.000 kronor och 8 stycken kärlkärror för en kostnad av 1.200 kronor,

samt *att* ifrågavarande kostnader, till-

hopa 8.200 kronor, skola utgå av uttaxerade medel i budgeten för nästkommande år. N:o 151. *Ang. inköp av en lastautomobil för renhållningsverket.*

Västerås den 21 oktober 1937.

För lantegendomsnämnden:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Eric Ericsson.

N:o 152.

Dräselkammarens skrivelse ang. nybyggnad och reparation av arbetarebostäder vid Bjärby.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 21 nästlidne oktober har lantegendomsnämnden hemställt om ett anslag å sammanlagt 22.500 kronor att användas för bestridandet av kostnaderna för uppförandet av nya arbetarebostäder vid Bjärby gård samt utförandet av erforderliga reparationer å gårdens hus; och får drätselkammaren i anledning därav anföra följande.

Bjärby egendom förvärvades av staden genom beslut av stadsfullmäktige den 28 sistlidne april. Vid köpet räknades med, att vissa reparationer å gårdens byggnader ävensom vissa nybyggnader måste komma till utförande. Drätselkammaren vitsordar sålunda, att de föreslagna byggnadsarbetena oundgängligen måste komma till utförande, därest egendomens rationella brukande icke skall äventyras. Med avseende å den framlagda planen för arbetenas utförande har kammaren icke i denna del funnit anledning till erinran.

För täckandet av det föreslagna utgiftsbeloppet, 22.500 kronor, föreslår drätselkammaren, att detsamma för uttaxering upptages i nästkommande års utgiftsstat. Emellertid bör drätselkammaren bemyndigas, att i mån av behov under innevarande år förskottera beloppet.

Med stöd av vad sålunda anförts får drätselkammaren alltså hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för utförandet i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet upprättat förslag av en nybyggnad för arbetarebostäder vid Bjärby gård och av reparationsarbeten å gårdens byggnader ställa till lantegendomsnämndens förfogande ett anslag å 22.500 kronor;

att beloppet ifråga, 22.500 kronor, skall för uttaxering upptagas i stadens utgiftsstat för nästkommande år; samt

N:o 152.
Ang. nybyggnad och reparation av arbetarebostäder vid Bjärby.

att bemyndiga drätselkammaren att i mån av behov under innevarande år av tillgängliga medel förskottera beloppet.

Västerås den 4 november 1937.

För drätselkammaren:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Då staden förvärvade Bjärby gård, ägde staden kännedom om att gårdens hus voro bristfälliga och otillräckliga för gårdens behov. Det stod sålunda bland annat klart, att disponibla bostadsutrymmen för gårdens arbetare voro otillräckliga ävensom att de förefintliga arbetarbostäderna voro inrymda i hus, som oundgängligen måste repareras.

Vid stadens förvärv av gården var densamma utarrenderad. Löpande arrendeperiod utgår den 14 mars 1938. Avträdessyn mellan staden och arrendatorn kommer att hållas inom närmaste tiden.

Å gården finnas för närvarande tre arbetarbostäder, nämligen en i det s. k. vita huset om ett rum och kök, en i torpet Sörängen och en i huset invid Vallby om ett rum och kök, vilket sistnämnda emellertid är av hälsovårdsnämnden utdömt.

Det beräknas att fyra arbetarbostäder erfordras för gårdens behov.

Det s. k. vita huset ingår ej i nuvarande arrendatorns tillträdessyn. Arrendatorn har emellertid förklarat sig villig att låta huset ingå i blivande tillträdessyn vid en eventuell förlängning av arrendet, därest huset nöjaktigt repareras. Den i huset inrymda arbetarbostaden omfattar allenast en del av huset. Kostnaderna för husets försättande i försvarligt skick har beräknats till cirka 1.000 kronor. Efter en sådan reparation kunna de utrymmen, som ej upptagas av arbetarbostaden, användas för annat ändamål, förslagsvis uthyrning till sommargäster.

Tänkbart är givetvis, att vita huset i dess helhet omändras till arbetarbostäder. En sådan omändring har beräknats draga en kostnad av 10.000 kronor. Som emellertid huset är beläget å en tomt, som i framtiden lämpligen bör bliva föremål för en försäljning och därvid med hänsyn till sitt framträdande läge bör motivera en mera imponerande villabyggnad än den nuvarande, har ej ansetts tillrådligt att så stora kostnader nedläggas å vita huset.

Torpet Sörängen är i stort behov av en grundlig reparation, som beräknats draga en kostnad av cirka 3.500 kronor. Ett slopande av detta hus bör ej komma i fråga, då gården har stor nytta av dess bibehållande.

Huset vid Vallby befinner sig i så fallfärdigt skick, att det ej lönar sig att sätta det i sådant stånd, att det kan användas till arbetarbostad.

N:o 152.
Ang. nybyggnad och reparation av arbetarebostäder vid Bjärby.

Genom reparation av vita huset och torpet Sörängen erhållas två arbetarbostäder. Övriga för gårdens behov nödiga två arbetarbostäder kunna med fördel anskaffas genom uppförande av en nybyggnad för två familjer å sådan plats på gårdens ägor, att huset med tillhörande tomtområde lämpligen kan försäljas vid den framtida ändring i gårdens disposition och därigenom byggnadskostnaderna helt eller delvis återvinnas. Olika förslag till byggnadstyper hava prövats och lantegendomsnämnden har stannat vid att förorda ett tvåfamiljshus, vars uppförande i fullt färdigt skick enligt preliminära beräkningar drager en kostnad av cirka 18.000 kronor.

Genom de ovan omförmälda åtgärderna, alltså reparation av vita huset och torpet Sörängen samt nybyggnad av ett tvåfamiljshus erhålles sålunda för en sammanlagd kostnad av tillhopa 22.500 kronor bostadsutrymmen för fyra arbetarfamiljer, motsvarande gårdens behov. Lantegendomsnämnden får därför hos stadsfullmäktige hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att ställa till lantegendomsnämndens förfogande ett anslag å 22.500 kronor, varav 18.000 kronor för uppförande å Bjärby av en nybyggnad, inrymmande två arbetarbostäder, 1.000 kronor för reparation av det s. k. vita huset å samma gård och 3.000 kronor för reparation av torpet Sörängen.

Västerås den 21 oktober 1937.

För lantegendomsnämnden:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Eric Ericsson.

N:o 153.

Stadens revisorers berättelse ang. granskning av stadens räkenskaper och förvaltning år 1936.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Bilagda revisionsberättelse jämte av magistraten införskaffade förklaringar överlämnas härmed till stadsfullmäktige för fattande av beslut.

Västerås rådhus den 13 november 1937.

På magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/Martin Lindheimer.

N:o 153.

Ang. granskning av stadens räkenskaper och förvaltning år 1936.

Till Magistraten i Västerås.

Undertecknade, som i enlighet med gällande reglemente för Västerås stads revision utsetts att granska stadens räkenskaper och förvaltning för år 1936 få härmed vördsamt avgiva följande

REVISIONSBERÄTTELSE.

Till stadsrevisionen hava med magistratens skrivelse den 20 april 1937 överlämnats redogörelse över Västerås stads räkenskaper för år 1936, innefattande jämväl särskilda redogörelser för fattigvårdsstyrelsens och barnavårdsnämndens, folkskolans, lärlings- och yrkesskolans, vatten-, gas- och elektricitetsverkens, järnvägsmedelsfondens, donationsjordsfondens, gasverksfondens och Västerås stads pensionsfonds räkenskaper. Dessutom har stadsrevisionen haft tillgängliga de särskilda styrelsernas och nämndernas protokoll och till stadsfullmäktige avgivna berättelser.

Med ledning av dessa handlingar och av stadsfullmäktiges protokoll har det till granskning anmälda eller eljest tillgängliga räkenskapsmaterialet genomgåtts; och har stadsrevisionen därvid i enlighet med bemyndigande i reglementets § 3 anlitat biträde av auktoriserade revisorn Ingemar Aae.

Räkenskaperna hava under det löpande året varit föremål för siffergranskning av särskilt utsedda personer, av vilkas granskningsresultat stadsrevisionen tagit del.

Kassa- och banktillgodohavanden hava vid upprepade tillfällen inventerats av revisorer och siffergranskare.

Stadens innehav av obligationer, aktier och reverser hava i samband med bokslutsgranskningen genomgåtts.

Stadens försäkringshandlingar hava särskilt granskats.

Drätselkammarens redogörelse för stadens ekonomiska ställning per ultimo december 1936 vitsordas såsom överensstämmande med räkenskaperna. I detta sammanhang må emellertid påpekas, att en närmare granskning av de i utgående balanskonto redovisade posterna giva vid handen, att kapitalbehållningen vid årets slut upptages med för högt belopp. Såsom tillgångar hava nämligen upptagits *dels* under rubriken "Fordringar" hamnstyrelsens andel i stadens obligations- och amorteringslån till ett belopp av kr. 2.441.271: 08 samt under rubriken "Förskotterade medel att gäldas etc." muddringsarbete i äldre hamnen till ett belopp av kr. 187.884: 11, *dels ock* under rubriken Fastigheter: Hamnbyggnader, de anläggningar, i vilka dessa medel investerats, utan att såsom för övriga delförvaltningar någon mot stadens nominella fordran hos hamnstyrelsen svarande motpost upptagits under rubriken "Skulder enligt särskilda redogörelser", vilket förbiseende uppenbarligen beror därpå, att hamnstyrelsen saknar självständig bokföring och således icke avgivit särskild redogörelse.

Det kan för övrigt ifrågasättas, om icke till vinnande av större överskådlighet i redogörelsen det publicerade balanskontot borde upptaga endast stadens verkliga tillgångar och skulder och icke drätselkammarens mellanhavanden med stadens övriga förvaltningar.

N:o 153.
Ang. granskning av stadens räkenskaper och förvaltning år 1936.

Stadsrevisionen förordar, att för stadens hela fastighetsinnehav å stadskamrerarekontoret upplägges och föres en gemensam liggare, vari för varje särskild fastighet antecknas åtkomst, gravationer, taxeringsvärde, bokföringsvärde och eventuellt brandförsäkringsvärde ävensom i förekommande fall antalet och beskaffenheten av däri inrymda lägenheter. Förefintligheten av en dylik liggare skulle möjliggöra en fullständigare och samtidigt mindre tidsödande inventering av stadens fastighetstillgångar än som är fallet med nuvarande bokföringsmaterial.

I fråga om den granskning av vatten- och gasverksstyrelsens räkenskaper och förvaltning, som företagits med utgångspunkt från styrelsens årsberättelse och därvid fogade sammanställningar må följande anmärkas.

Enär det visat sig, att de i sammanställningen av tekniska verkens anläggnings- och bokföringsvärden samt amortering intagna uppgifterna icke grunda sig på den såsom en hjälpbok till huvudboken förda fastighetsboken utan på huvudbokförarens i annan ordning gjorda anteckningar, har sammanställningen avstämts mot såväl huvudböckerna för de av sammanställningen omfattade åren som fastighetsboken. Skiljaktigheterna mellan å ena sidan huvudböckernas värden och å andra sidan styrelseberättelsens och fastighetsbokens framgå av härvid fogade sammanställning och förklaras ifråga om styrelseberättelsen av konstaterade felaktigheter i huvudbokförarens förut omnämnda anteckningar, under det att för fastighetsboken någon närmare undersökning icke företagits, men det antagandet torde kunna göras, att vid dess upprättande felaktiga utgångsvärden kommit till användning. Till rättelse härav bör enligt stadsrevisionens mening fastighetsboken bringas i överensstämmelse med huvudböckerna och styrelseberättelsens uppgifter för framtiden grundas på denna. Förandet av en särskild bok över tekniska verkens anläggningsvärden och amorteringar lärer icke onödiggöras genom den härovan föreslagna gemensamma fastighetsliggaren.

Den vid vatten- och gasverksstyrelsens berättelse fogade redogörelsen för nyanläggningar, fullbordade år 1936, kan icke vitsordas såsom riktig, då den för åtskilliga anläggningsarbeten giver en missvisande bild av anslagsförbrukningen. Till förklaring härav må följande upplysningar lämnas angående bokföringen av anläggningsarbeten.

De anläggningsarbeten, om vilka här är fråga, huvudsakligen avseende vatten-, avlopps- och gasledningar i skilda gatuavsnitt, bestridas dels av fastighetsägarnas anslutningsavgifter och dels av anslag av lånemedel eller ur tekniska verkens amorteringsfond. De senare anslagen äro antingen av stadsfullmäktige beviljade för särskilt angivna arbeten eller ock av vatten- och gasverksstyrelsen anvisade ur det för varje år beviljade anslaget till serviser och diverse mindre ledningsutsträckningar, i det följande benämnt servisanslaget. I samtliga fall lägges till grund för anslagsbeslutet en summarisk kalkyl, upptagande den beräknade totalkostnaden, summan av omedelbart eller inom siktbar framtid påräkneliga anslutningsavgifter och behövligt anslag av låne- eller fondmedel. Då arbetet påbörjas upplägges för detsamma ett särskilt konto i huvudboken, dock att i många fall varandra närstående arbeten sammanföras å ett konto. Därest arbetet icke hinner avslutas under det år, då kontot upplagts, balanseras såväl uppdebiterade kostnader som krediterade anslutningsavgifter till ett kommande år. Då arbetet avslutats, överföres skillnaden mellan

N:o 153. *Ang. granskning av stadens räkenskaper och förvaltning år 1936.*

den uppdebiterade kostnaden och de influtna anslutningsavgifterna via ett sammandrag över de under året avslutade arbetena till de olika grenförvaltningarnas fastighetskonton. Härvid förfares emellertid icke med nödig konsekvens, i det att i vissa fall från ett pågående arbete, till vilket särskilt anslag beviljats, ett års kostnad eller del därav avförts å servisanslaget, utan att beslut härom fattats av styrelsen. I andra fall hava, likaledes utan styrelsebeslut och utan att någon utredning förebragts, avrundade belopp överförts från ett ansträngt anläggningskonto till ett mindre ansträngt. Genom här beskrivna transaktioner och genom sammanblandningen å samma konto av arbeten avsedda att utföras med direkta anslag, och arbeten, avsedda att utföras med medel ur servisanslaget, och då styrelsens redovisning endast upptager det beviljade särskilda nettoanslaget och den häremot beräknade kostnadsandelen bliver densamma, såsom förut antytts, missvisande ifråga om i anspråk tagna låne- eller fondmedel och lämnar alls ingen upplysning om, i vilken omfattning de i förhandskalkylen upptagna anslutningsavgifterna influtit. Då detta omöjliggör en efterprövning av riktigheten i styrelsens räntabilitets- och anslagsberäkningar, vilken borde vara oundgänglig så länge anläggningsarbetena skola finansieras medelst särskilda anslag av stadsfullmäktige, bör enligt stadsrevisionens mening en omläggning och ett fullständigande av redovisningen äga rum. Till ledning för en dylik omläggning och de direktiv härför, som stadsfullmäktige till äventyrs skulle vilja lämna, har genom stadsrevisionens försorg uppgjorts en sammanställning över samtliga under år 1936 fullbordade anläggningsarbeten, däri jämväl de med servisanslaget helt bestridda arbetena specificerats och samtliga till ett visst arbete hänförliga anslag upptagits, oberoende av anslagets natur och vilket år det beviljats.

Denna sammanställning, som här bifogas, torde beträffande lånemedelsanslagen kunna lämnas utan annan kommentar än den, att skiljaktigheten mot styrelseberättelsen ligger däri, att överskottet minskats med de 50 kronor, varmed det ur servisanslaget anvisade beloppet överskridits. Vidkommande åter fondmedelsanslagen bero skiljaktigheterna mellan styrelsens och revisionens sammanställningar på den fullständiga redovisningen av samtliga anslagsbelopp, ävensom i förekommande fall återförandet av i huvudboken verkställda men icke motiverade överföringar till andra arbeten.

Av sammanställningen anser sig stadsrevisionen kunna draga den slutsatsen, att styrelsens anslagsberäkningar i allmänhet icke varit så tillförlitliga, som önskvärt vore, och vill därför rekommendera, att de olika anläggningsarbetena efter avslutandet göras till föremål för noggranna efterkalkyler till ledning för kommande beräkningar.

Av sammanställningen framgår dessutom att i många fall ett anläggningskonto avslutats i huvudboken utan att i kalkylen beräknade anslutningsavgifter influtit, varigenom fondmedel måst anlitas i större utsträckning än som skulle hava blivit fallet enbart genom felkalkylering av totalkostnaden. De anslutningsavgifter, som sedermera inflyta å de olika ledningsavsnitten anser sig styrelsen kunna disponera för serviser och mindre ledningsarbeten i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 28 december 1928, § 287, att medgiva styrelsen rätt att i mån av behov för det angivna ändamålet använda inflytande anslutningsavgifter, *som ej avsåge nya ledningsanläggningar*. I anledning härav vill revisionen ifrågasätta, huruvida icke *dels* detta beslut, som formellt avser

N:o 153.
Ang. granskning av stadens räkenskaper och förvaltning år 1936.

endast år 1929, bör upprepas vid varje års budgetbehandling *och dels* de inflytande ledningsavgifterna i första hand böra gottskrivas de konti, varå beräknade avgifter icke influtit, vilket bekvämligast kan ske på det sättet, att bristen avföres å ett särskilt konto för beräknade men icke influtna anslutningsavgifter, som sedan i erforderlig utsträckning gottskrives meromnämnda, senare inflytande avgifter. Härigenom komme, enligt stadsrevisionens mening, styrelsens disposition av såväl anslags- som avgiftsmedel att bringas i närmare överensstämmelse med stadsfullmäktiges intentioner.

Ytterligare må framhållas önskvärdheten av, att en övre kostnadsgräns fastställdes för vad som kan anses vara mindre ledningsutsträckningar. Det kan knappast antagas hava varit stadsfullmäktiges mening, att styrelsen, såsom skett t. ex. med ledningsarbetena å Sofieberg, skall hava rätt att besluta om en anläggning på över 25.000 kronor, blott anslagsbehovet kunnat hållas inom relativt snäva gränser. I varje fall står ett sådant beslut icke i överensstämmelse med styrelsens likvisst mycket föråldrade reglemente.

Även ifråga om kostnaderna för omläggning av vissa områden till växelström må en avvikelse från den stadgade ordningen påpekas, i det att för det nämnda ändamålet av driftmedel disponerats 40.000 kronor eller 10.000 kronor mera än som medgivits av stadsfullmäktige. Sakligt sett torde emellertid åtgärden vara väl försvarbar. Oriktig är däremot en åtgärd, varigenom ett av styrelsen inom ramen av det ifrågavarande anslaget för visst arbete beviljat belopp bokförts såsom ett tillägg till anslaget.

I tekniska verkens bokföring har observerats, att icke blott i huvudboken utan även i grundnoteringsböckerna, särskilt driftjournalen, förekomma anteckningar, som sakna stöd av erforderliga grundpapper. Detta bör icke få förekomma.

De påtalade anteckningarna i driftjournalen avse löner till viss extra kontorspersonal, som via denna bok fördelas å olika anläggningsarbeten efter huvudbokförarens muntliga anvisningar. Stadsrevisionen finner denna ordning mindre tillfredsställande och förordar att samtliga löneutgifter bokföras och redovisas på ett enhetligt sätt. Därest, såsom rimligt är, anläggningsarbetena skola påföras någon del av löneomkostnaderna, synes detta lämpligen kunna ske på det sättet, att i staten beräknas ett bidrag från anläggningsarbetena, vilket därefter dem emellan fördelas efter en fast norm, förslagsvis arbetenas beräknade omslutning.

För samtliga nämnder och styrelser torde en snar översyn och omarbetning av gällande reglementen och instruktioner vara ofrånkomlig. Särskilt synes reglerna för de olika förvaltningsdelegationernas befogenheter att utan stadsfullmäktiges hörande besluta om utgifter vara föråldrade och avvika från nu tillämpad praxis. Att en omarbetning bör syfta till större handlingsfrihet för vederbörande synes stadsrevisionen uppenbart.

En annan angelägenhet, som angår samtliga förvaltningsgrenar och som berörts i tidigare revisionsberättelser, är den otillfredsställande ordningen för stadens inköpsväsende. Drätselkammarens i förklaringarna över 1935 års revisionsberättelse bebådade yttrande över ett av särskilda kommitterade uppgjort förslag till omorganisation av inköpsväsendet har, såvitt protokollen utvisa, ännu icke diskuterats i kammaren. Ej heller synes annan åtgärd hava vidtagits.

N:o 153. *Ang. granskning av stadens räkenskaper och förvaltning år 1936.*

Även det av drätselkammaren i ovannämnda förklaringar antydda initiativet ifråga om en undersökning av stadens befattningshavares privatuppdrag må här efterlysas.

Åtskilliga iakttagelser under revisionsarbetets gång ävensom påpekanden av stadsrevisionens sakkunniga biträde låta det framstå såsom önskvärt, att hela stadsförvaltningens rapport- och kontrollsystem underkastas en till utökning och förbättring syftande översyn. Det är stadsrevisionens avsikt att, därest denna översyn icke i annan ordning kommer till stånd, företaga densamma i samband med granskningen av innevarande års räkenskaper och förvaltning.

Emellertid anser sig stadsrevisionen redan nu böra påtala den ur kontrollsynpunkt mindre tillfredsställande ordningen för handhavande av löpande inköp samt mottagning och utlämning av material och verktyg vid stadens under drätselkammarens förvaltning ställda förråd. Här bör ändring kunna ofördröjligen åstadkommas genom en konsekvent tillämpning av rekvisitionssystemet vid såväl inköp som utlämning.

Kontrollen över nöjesskattemedlens behöriga inlevererande till stadskassan är bristfällig. Åtgärder till dess förbättrande böra vidtagas omedelbart och utan avvaktande av ovan antydda allmänna översynen. Härvid bör tagas i övervägande, om icke anordnarna av nöjestillställningar kunna åläggas att vid biljettförsäljningen begagna sig av från stadskassan utlämnade paginerade biljetthäften.

Till sist vill stadsrevisionen meddela, att vissa iakttagelser, som icke ansetts vara av beskaffenhet att böra här anmärkas, antecknats i revisionens protokoll till ledning för efterföljande granskning. Utdrag ur detta protokoll komma att tillställas vederbörande nämnder och styrelser.

Stadsrevisionen tillstyrker stadsfullmäktige att bevilja ansvarsfrihet för 1936 års förvaltning åt drätselkammaren och stadens övriga förvaltningsorgan.

I revisionen av folkskolestyrelsens förvaltning och folkskolornas räkenskaper har undertecknad Bergquist på grund av ledamotskap i den nämnda styrelsen icke deltagit.

Västerås den 13 juli 1937.

Thure Bergquist.

John Lundgren. *Gösta Lundberg.*

H. Öjve. *Eric Genell.*

Erik Ekeroth. *Karl Engdahl.*

Sammanställning

N:o 153.
Ang. granskning av stadens räkenskaper och förvaltning år 1936.

av tekniska verkens anläggnings- och bokförda värden år 1936 samt amortering under åren 1912—1936 enligt styrelsens årsberättelse, fastighetsboken och sammandrag av huvudböckerna.

	Anläggnings-värde	Amortering	Bokfört värde
Vattenverkets byggnader, maskiner och ledningar			
Enl. huvudböckerna	1.865.085: 03	609.950: 17	1.255.134: 86
Enl. styrelsens berättelse	1.880.085: 03	624.950: 17	1.255.134: 86
Differens mot huvudboken	+ 15.000: —	+ 15.000: —	—
Enl. fastighetsboken	1.861.034: 31	6 0.957: 62	
Differens mot huvudboken	— 4.050: 72	+ 1.007: 45	
Gasverkets byggnader, maskiner och ledningar			
Enl. huvudböckerna	1.550.485: 25	670.761: 77	879.723: 48
Enl. styrelsens berättelse	1.550.485: 25	670.761: 77	879.723: 48
Differens mot huvudboken	—	—	—
Enl. fastighetsboken	1.554.722: 28	670.184: 97	
Differens mot huvudboken	— 5.762: 97	— 576: 80	
El.-verkets byggnader, maskiner och ledningar			
Enl. huvudböckerna	1.873.720: 29	1.139.802: 96	733.917: 33
Enl. styrelsens berättelse	1.873.937: 29	1.140.019: 96	733.917: 33
Differens mot huvudboken	+ 217: —	+ 217: —	—
Enl. fastighetsboken	1.871.314: 54	1.140.238: 24	
Differens mot huvudboken	— 2.405: 75	+ 435: 28	
Avloppsledningarnas byggnader, maskiner och ledningar			
Enl. huvudböckerna	1.425.295: 81	325.576: 12	1.099.719: 69
Enl. styrelsens berättelse	1.425.295: 81	325.576: 12	1.099.719: 69
Differens mot huvudboken	—	—	—
Enl. fastighetsboken	1.431.632: 96	325.576: 12	
Differens mot huvudboken	+ 6.337: 15	—	
Kontor och Förrådsbyggnader			
Enl. huvudböckerna	38.393: 91	10.133: 91	28.260: —
Enl. styrelsens berättelse	38.778: 91	10.518: 91	28.260: —
Differens mot huvudböckerna	+ 385: —	+ 385: —	—
Enl. fastighetsboken	38.393: 91	10.133: 91	
Differens mot huvudböckerna	—	—	

N:o 153.
Ang. granskning av stadens räkenskaper och förvaltning år 1936.

	Anläggningsvärde	Amortering	Bokfört värde
Inventarier			
Enl. huvudböckerna	87.491: 68	87.490: 68	1: —
Enl. styrelsens berättelse	87.566: 68	87.565: 68	1: —
Differens mot huvudböckerna	+ 75: —	+ 75: —	—
Enl. fastighetsboken	87.566: 68	87.566: 68	
Differens mot huvudboken	+ 75: —	+ 76: —	
Mätare			
Enl. huvudböckerna	454.527: 47	454.524: 47	3: —
Enl. styrelsens berättelse och fastighetsbok	258.911: 37	258.908: 37	3: —
Differens mot huvudboken	—195.616: 10	—195.616: 10	—

Nyanläggningar, fullbordade 1936.

Lånemedel	Kostnad	Anslutningsavgifter	Nettokostnad	Härav ur servisanslaget 1936	Härav ur servisanslaget tidigare år
Stockholmsvägen					
Anslagskalkyl	32.000: —	6.500: —	25.500: —		
Verklig kostnad	33.150: 38	5,557: —	27.593: 38		
Differens mot kalkyl	— 1.150: 38	— 943: —	— 2.093: 38		
Övre Blåsbo					
Anslagskalkyl	56.000: —	24.450: —	30.550: —		
Ur servisanslaget 1935	2.900: —	950: —	1.950: —		+ 1.950: —
Summa anslag	57.900: —	25.400: —	32.500: —		
Verklig kostnad	48.896: 20	19.686: 45	29,209: 75		— 2.000: —
Differens mot kalkyl	+ 9.003: 80	— 5.713: 55	+ 3.290: 25		
Hammarbygatan och Kronvägen					
Anslagskalkyl	31.000: —	13.700: —	17.300: —		
Verklig kostnad	29.288: 04	13.992: 68	15.295: 36		
Differens mot kalkyl	+ 1.711: 96	+ 292: 68	+ 2.004: 64		
S:t Ursulavägen m. fl.					
Anslagskalkyl	70.000: —	40.000: —	30.000: —		
Verklig kostnad	47.346: —	20.279: —	27.067; —		
Differens mot kalkyl	+ 22.654: —	— 19.721: —	+ 2.933: —		

N:o 153.
Ang. granskning av stadens räkenskaper och förvaltning år 1936.

	Kostnad	Anslutnings-avgifter	Netto-kostnad	Härav ur servisanslaget 1936	tidigare år
Vasa-, Tessin- m. fl. gator					
Anslagskalkyl	20.000: —	—	20.000: —		
Verklig kostnad	20.899: 68	266: 56	20.633: 12		
Differens mot kalkyl	— 899: 68	+ 266: 56	— 633: 12		
Sammandrag					
Summa anslag	210.900: —	89.600: —	125.300: —		
Summa verklig kostnad	179.580: 30	59.781: 69	119.798: 61		
Summa differenser	+ 31.319: 70	— 25.818: 31	+ 5.501: 39		

Amorteringsfonden

Sofieberg (Stohagsvägen)					
Ur servisanslaget 1934	2.300: —	900: —	1.400: —		+ 1.400: —
D:o 1935	2.100: —	929: —	1.171: —		+ 1.171: —
Summa anslag	4,400: —	1 829: —	2.571: —		
Verklig kostnad	26.582: 37	25.712: 89	869: 48	+ 3.524: 02	— 4.393: 50
Differens mot kalkyl	— 22.182: 37	+ 23.883: 89	+ 1.701: 52		
S:t Örjansgatan					
Ur servisanslaget 1935	7.000: —	5.012: —	1.988: —		+ 1.988: —
Verklig kostnad	7.354: 35	1.311: 10	6.043: 25	— 6.043: 25	
Differens mot kalkyl	— 354: 35	— 3.700: 90	— 4.055: 25		
Grindstuvägen					
Ur servisanslaget 1936	4.600: —	2.340: —	2.260: —	+ 2.260: —	
Verklig kostnad	5,133: 53	3.745: 30	1.388: 23	— 1.388: 23	
Differens mot kalkyl	— 533: 53	+ 1.405: 30	+ 871: 77		
Drottning- och Götgatorna					
Anslagskalkyl $^{19}/_{12}$ 1935	17.500: —	8.000: —	9.500: —		
Ur servisanslaget 1936	10.200: —	8.450: —	1.750: —	+ 1.750: —	
Summa anslag	27.700: —	16.450: —	11.250: —		
Verklig kostnad	20.025: 16	7.318: 70	12.706: 46	— 2.000: —	
Differens mot kalkyl	+ 7.674: 84	— 9.131: 30	— 1.456: 46		
Västermalmsgatan					
Ur servisanslaget 1936	3.800: —	900: —	2,900: —	+ 2.900: —	
Verklig kostnad	2.404: 19	1.304: —	1.100: 19	— 1.100: 19	
Differens mot kalkyl	+ 1.395: 81	+ 404: —	+ 1.799: 81		

N:o 153.
Ang. granskning av stadens räkenskaper och förvaltning år 1936.

	Kostnad	Anslutnings-avgifter	Netto-kostnad	Härav ur servisanslaget 1936	Härav ur servisanslaget tidigare år
Back-, Vallhalla- och Eriksgatorna					
Anslagskalkyl 25/10 1934 ...	13.500: —	7.500: —	6.000: —		
Ur servisanslaget 1934.....	3.800: —	2.700: —	1,100: —		+ 1.100: —
D:o 1936.....	2.700: —	1.600: —	1.100: —	+ 1.100: —	
Summa anslag	20.000: —	11.800: —	8.200: —		
Verklig kostnad.....	17.342: 22	7.448: 24	9.893: 98	— 1.188: 49	— 2.205: 49
Differens mot kalkyl.....	+ 2,657: 78	— 4.351: 76	— 1.693: 98		
Persbovägen					
Ur servisanslaget 1934.....	4.100: —	2.550: —	1.550: —		+ 1.550: —
Verklig kostnad.....	3.738: 44	—	3.738: 44	— 3.738: 44	
Differens mot kalkyl.....	+ 361: 56	— 2.550: —	— 2.188: 44		
Smedjegatan					
Ur servisanslaget 1936.....	1.500: —	—	1.500: —	+ 1.500: —	
Verklig kostnad.....	7.033: 21	—	7.033: 21	— 7.033: 21	
Differens mot kalkyl	— 5.533: 21	—	— 5.533: 21		
Akademivägens norra del					
Anslagskalkyl 19/12 1935 ...	2.500: —	1.150: —	1.350: —		
Verklig kostnad.....	6.337: 77	—	6.337: 77	— 2.000: —	
Differens mot kalkyl	— 3.837: 77	— 1.150: —	— 4.987: 77		
Blåsbogatan					
Ur servisanslaget 1936.....	2.000: —	660: —	1.340: —	+ 1.340: —	
Verklig kostnad.....	2.637: 84	—	2.637: 84	— 2.637: 84	
Differens mot kalkyl	— 637: 84	— 660: —	— 1.297: 84		
Utmarks- och Solhemsgatorna					
Anslagskalkyl 25/10 1934 ...	9.500: —	2.600: —	6.900: —		
Anslagskalkyl 26/9 1935 ...	5.200: —	2.400: —	2.800: —		
Ur servisanslaget	3.900: —	2.100: —	1.800: —		+ 1.800: —
Summa anslag	18.600: —	7.100: —	11.500: —		
Verklig kostnad.....	23.176: 81	19.156: 20	4.020: 61		— 1.800: —
Överfört fr. Hyvlaregatan 1936.....	3.000: —	—	3.000: —		
Utvisad kostnad	26.176: 81	19.156: 20	7.020: 61		
Differens mot kalkyl	— 7.576: 81	+ 12.056: 20	+ 4.479: 39		

N:o 153.
Ang. granskning av stadens räkenskaper och förvaltning år 1936.

	Kostnad	Anslutnings-avgifter	Netto-kostnad	Härav ur servisanslaget 1936	tidigare år
Hyvlaregatans övre del					
Anslagskalkyl 21/6 1935 ...	4.000: —	1.350: —	2.650: —		
Verklig kostnad.....	10.445: 27	1.305: —	9.140: 27		
Överfört till Utmarksgatan	— 3.000: —	—	— 3.000: —		
Utvisad kostnad	7.445: 27	1.305: —	6.140: 27		— 3.908: 87
Differens mot kalkyl	— 3.445: 27	— 45: —	— 3.490: 27		
Kapellvägen					
Anslagskalkyl 26/9 1935 ...	2.300: —	—	2.300: —		
Verklig kostnad.....	3.414: 71	—	3.414: 71		
Differens mot kalkyl	— 1.114: 71	—	— 1.114: 71		
Åsgatan					
Anslagskalkyl 31/10 1935 ...	12.000: —	8.500: —	3.500: —		
Verklig kostnad.....	3.048: 37	7.160: 53	— 4.112: 16		
Överfört fr. Jakobsbergatan 1935.....	5.000: —	—	+ 5.000: —		
Utvisad kostnad	8.048: 37	7.160: 53	887: 84		
Differens mot kalkyl	+ 3.951: 63	— 1.339: 47	+ 2.612: 16		
Jakobsbergs- m. fl. gator norr om vattentornet					
Anslagskalkyl 19/12 1935 ...	30.000: —	19.400: —	10.600: —		
Verklig kostnad.....	31.442: 70	24.750: 43	6.692: 27		
Differens mot kalkyl	— 1.442: 70	+ 5.350: 43	+ 3.907: 73		
Lidmansvägen					
Anslagskalkyl 19/12 1935 ...	5.700: —	1.500: —	4.200: —		
Verklig kostnad.....	3.550: 51	—	3.550: 51		
Differens mot kalkyl	+ 2.149: 49	— 1.500: —	+ 649: 49		
Övre Blåsbo					
Anslagskalkyl 19/12 1935 ...	4.460: —	1.710: —	2.750: —		
Verklig kostnad.....	3.697: 57	1.066: 18	2.631: 39		
Differens mot kalkyl	+ 762: 43	— 643: 82	+ 118: 61		
Folkets Park och Myggbo såg					
Anslagskalkyl 19/12 1935 ...	6.700: —	—	6.700: —		
Verklig kostnad.....	6.408: 22	—	6.408: 22		
Differens mot kalkyl	+ 291: 78	—	+ 291: 78		

N:o 153.
Ang. granskning av stadens räkenskaper och förvaltning år 1936.

	Kostnad	Anslutnings-avgifter	Netto-kostnad	Härav ur servisanslaget 1936	tidigare år
Penelope					
Anslagskalkyl 19/12 1935 ...	1.800: —	100: —	1.700: —		
Ur servisanslaget 1936.....	1.800: —	—	1 800: —	+ 1.800: —	
Summa anslag	3.600: —	100: —	3.500: —		
Verklig kostnad.....	2.408: 34	173: 10	2.235: 24	— 535: 24	
Differens mot kalkyl	+ 1.191: 66	+ 73: 10	+ 1.264: 76		
Gränsgatan					
Anslagskalkyl 27/2 1936 ...	3.800: —	1.500: —	2.300: —		
Verklig kostnad.....	3.668: 18	754: —	2.914: 18		
Differens mot kalkyl	+ 131: 82	— 746: —	— 614: 18		
Jordkabel i Övre Kungsgatan					
Ur servisanslaget 1936.....	1.700: —	—	1.700: —	+ 1.700: —	
Verklig kostnad.....	1.465: 75	—	1.465: 75	— 1.465: 75	
Differens mot kalkyl	+ 234: 25	—	+ 234: 25		
Jordkabel i Västerås Kolimport					
Ur servisanslaget 1936.....	2.300: —	2.300: —	—	Hela kostnaden gäldas av	
Verklig kostnad.....	212: 60	1.900: —	— 1.687: 40	av sökanden	
Överfört fr. serviser 1936	1.805: 64	—	+ 1.805: 64		
Utvisad kostnad.....	2.018: 24	1.900: —	118: 24	— 118: 24	
Differens mot kalkyl	+ 281: 76	— 400: —	— 118: 24		
Jordkabel i Källgatan					
Ur servisanslaget 1936.....	2.400: —	—	2.400: —	+ 2.400: —	
Verklig kostnad.....	329: 28	—	329: 28		
Överfört fr. serviser 1936	1.150: 18	—	1.150: 18		
Utvisad kostnad.....	1.479: 46	—	1.479: 46	— 1.479: 46	
Differens mot kalkyl	+ 920: 54	—	+ 920: 54		
Sammandrag					
Summa anslag	175.160: —	86.151: —	89.009: —	+ 16.750: —	+ 10.959: —
Summa kostnader.....	199.813: 21	103.105: 67	96,707: 54	— 27.204: 32	— 14.307: 86
Summa differenser	— 24.653: 21	+ 16.954: 67	— 7.698: 54	— 10.454: 32	— 3.348: 86

N:o 153.
Ang. granskning av stadens räkenskaper och förvaltning år 1936.

	Kostnad	Anslutnings-avgifter	Netto-kostnad	Härav ur servisanslaget 1936	tidigare år
Serviser 1936					
Anslagskalkyl 19/12 1935 ...	30.000: —	—	30.000: —		
Härav redan taget i anspråk enligt ovan.....	16.750: —	—	16.750: —		
Återstår att disponera för serviser	13.250: —	—	13.250: —	+ 13.250: —	
Verklig kostnad, vatten-, avlopps- och gasserviser ...	33.058: 51	—	33.058: 51		
Verklig kostnad, el- serviser	47.227: 12	—	47.227: 12		
Summa verklig kostnad ...	80.285: 63	—	80.285: 63		
Överfört till jordkablar i Västerås Kolimport och Källgatan	— 2.955: 82	—	— 2.955: 82		
	77.329: 81	—	77.329: 81	— 77.329: 81	
Differens mot kalkyl	— 64.079: 81	—	— 64.079: 81		
Sammandrag					
Summa anslag	188.410: —	86.151: —	102.259: —	30.000: —	10.959: —
Summa kostnader	277.143: 02	103.105: 67	174.037: 35	104,534: 13	14.307: 86
Summa differenser.....	— 88.733: 02	+ 16.954: 67	— 71.778: 35	— 74.534: 13	— 3.348: 86
För täckande av bristen i servisanslaget Kronor 74.534: 13 hava disponerats år 1936 influtna, ej å särskilt anslag disponerade anslutna avgifter.....	—	+ 59.894: 39	+ 59.894: 39	+ 59.894: 39	
	— 88.733: 02	+ 76.849: 06	— 11.883: 96	— 14.639: 74	— 3.348: 86

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I sin berättelse för 1936 hava revisorerna gjort en del erinringar rörande bokföringen vid tekniska verken. Bland annat påpeka de skiljaktigheter mellan verkens anläggnings- och bokföringsvärden samt amortering enligt å ena sidan huvudböckerna, å andra sidan styrelseberättelsen och fastighetsboken. Härtill vill styrelsen anföra, att gamla vattenverkets byggnader, vilka tidigare voro helt avskrivna, av vissa skäl med avseende på sambandet mellan drätselkammarens och tekniska verkens räkenskaper i verkens böcker för 1928 insattes med ett värde av 15.000.— kr. samt att verkets tomt sedan 1917 var överförd till drätselkammarens räkenskaper med 5.647.— kr. Byggnaderna blevo emellertid ej upptagna i verkens fastighetsbok, icke heller tomten såsom varande upptagen i drätselkammarens böcker, vilket gör att revisorerna erhållit avvikande resultat från verkens räkenskaper. Ännu en bidragande orsak

N:o 153.
Ang. granskning av stadens räkenskaper och förvaltning år 1936.

härtill är, att revisorerna medräknat amortering på tomten, vilket emellertid ej bör ske, då nämligen tomtvärdet, som gärna ej kan minska, uppskrivits med motsvarande belopp. Insättas ovan berörda värden i fastighetsboken, erhållas överensstämmande värden mellan denna och styrelseberättelsen. Även i ett par andra fall ha smärre korrigeringar erfordrats för erhållande av överensstämmelse i berörda hänseende och är fastighetsboken numera justerad, så att den i de av revisorerna påpekade fallen överensstämmer med huvudböckerna.

Med avseende på avvikelse från verkens räkenskaper i den av revisorerna upprättade tablån över mätare får styrelsen meddela, att i styrelseberättelsen endast upptagits anläggningsvärdet av de mätare, för vilkas anskaffning anslag lämnats av låne- eller fondmedel, anslag vilka sedermera successivt amorterats, medan i den av revisorerna upprättade tablån även medräknats sådana mätare, som betalats med driftmedel och sålunda omedelbart eller på kortare tid avskrivits.

Beträffande gatuledningsarbeten har förekommit, att fortsättning på en förut beslutad sträckning beviljats innan den förra sträckan ännu var färdigbyggd. Båda sträckningarna hava då givetvis utförts i ett sammanhang. Därvid har förekommit, att anläggningarna förts på ett konto, vilket medfört att man ej behövt draga någon gräns mellan de båda arbetena med avseende på uppdelning av schaktning, stensprängning, rörläggning etc. Styrelsen har emellertid beslutat, att i fortsättningen ett konto skall uppläggas för varje arbete.

Då på sista tiden lednings- och andra byggnadsarbeten vid tekniska verken måst på grund av pågående byggnadsverksamhet i staden till ytterlighet forceras, har personalen ej medhunnit önskvärda efterkalkyler. Från och med innevarande år ändrad bokföring kommer emellertid att medföra lättnader för fastställande av de verkliga kostnaderna dels under arbetets gång och dels efter detsammas färdigställande.

Även vid utförda förundersökningar kan givetvis, särskilt när det gäller förekomsten av berg, avvikelser i kostnaderna förekomma. Revisorerna tala om överföring från ansträngda konton dels till servisanslaget och dels till mindre ansträngda konton. Då huvudledningar med tillhörande serviser utföras samtidigt, föras kostnaderna, som svårligen kunna särskiljas under arbetets gång, på ett gemensamt konto. Sedermera påföres skälig del härav serviskontot. År 1935, alltså året före revisionsåret, utfördes ledningar för vatten, avlopp och gas i de i omedelbar närhet av varandra belägna Hyvlare- och Utmarksgatorna. Möjligt är att någon felkontering här förekom, då nämligen anläggningen i Hyvlaregatan, där visserligen berg förefanns i stor utsträckning, i förhållande till sin omfattning dock krävde avsevärt ökade kostnader, vilket gjorde att en del av dessa överfördes till Utmarksgatan. En dylik överföring, som givetvis ej finner styrelsens gillande, är fullkomligt onödig, då nämligen i styrelseberättelsen en sammanräkning sker av arbetena. Överskrider slutsumman beviljade anslag, begär styrelsen tilläggsanslag, uppstår återigen besparing plägar styrelsen efter därom skedd framställning få använda dylik för andra ledningsutbyggnader.

Stadsfullmäktiges av revisorerna åberopade beslut för 1929 rörande användande av inflytande anslutningsavgifter, som ej avse nya ledningsanläggningar, tillämpas alltjämt och har befunnits praktiskt och lämpligt och har

N:o 153.
Ang. granskning av stadens räkenskaper och förvaltning år 1936.

därför icke heller givit anledning till någon erinran vid revisionerna för åren 1930—35. Revisorerna förmena, att detta beslut formellt sett avser endast 1929 och hava med ledning härav kommit till de resultat, som utvisas i en tablå över serviser m. m.

Rörande Sofieberg yttra revisorerna, att det knappast varit stadsfullmäktiges mening att såsom skett för detta område styrelsen skall hava rätt besluta om en anläggning på över 25.000.— kr. Styrelsen vill till svar härpå meddela, att Sofieberg ej är utbyggt på en gång såsom en enda anläggning, utan i flera etapper med början redan 1932. Sedan denna tid har styrelsen vid 5 olika tillfällen beviljat anslag för ledningar inom Sofieberg med tillhopa 6.467.— kr. ur det till styrelsens förfogande varje år ställda förslagsanslaget för mindre ledningsutsträckningar och serviser. Ovanstående anslag utgjorde sålunda, efter avdrag av de enskilda bidragen, stadens hela andel i den till cirka 25.000.— kr. beräknade bruttokostnaden.

Att, såsom revisorerna framhålla, fastslå en övre kostnadsgräns för vad som kan anses vara mindre ledningsutsträckningar, vilka skulle beslutas av styrelsen, torde vara både svårt och opraktiskt. Dels är det årliga anslag, som ställes till styrelsens disposition, ett förslagsanslag och dels bör en styrelse för industriella verk, där det ofta nog gäller att handla raskt, ej bindas vid alltför snäva former, utan till någon grad äga erforderlig rörelsefrihet.

I sitt yttrande till inkomst- och utgiftsstaten för 1937 meddelade styrelsen (stadsfullmäktiges handlingar för 1936 sid. 564) dels kostnaderna och dels de av stadsfullmäktige anvisade anslagen för överföring från likström till växelström sedan 1928 samt att styrelsen, då elektricitetsverkets tillväxt vore mycket kraftigt och övergången till växelström i följd härav i fortsättningen beräknades ske i hastigare tempo än från början tänkts, i budgeten för 1937 insatt 40.000.— mot under föregående år 30.000.— kr. för detta ändamål. Styrelsen hade redan då för avsikt att även i 1936 års bokslut företaga avskrivning med 40.000.— kr. å samma kostnad, förutsatt att verkets årsvinst medgåve detta utan att inkräkta på det i budgeten beräknade vinstresultatet. Av förbiseende blev styrelsens påtänkta åtgärd ej underställd stadsfullmäktiges prövning. Vid upprättande av bokslutet rådde emellertid den uppfattningen att så skett, varför, då vinsten mycket väl så medgav, avskrivning skedde med 40.000.— mot i budgeten för 1936 upptagna 30.000.— kr.

Revisorernas förslag om bokföring och redovisning på ett enhetligt sätt även av extra kontorspersonal anser styrelsen riktigt, och har styrelsen för avsikt att hädanefter tillämpa ett dylikt förfarande.

Västerås den 14 sept. 1937.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 153.

Ang. granskning av stadens räkenskaper och förvaltning år 1936.

Till Magistraten i Västerås.

Sedan magistraten genom resolution av den 14 sistlidne juli anmodat drätselkammaren att till magistraten inkomma med förklaring i anledning av innehållet i årets revisionsberättelse, såvitt drätselkammarens verksamhet däri gjorts till föremål för erinran, får drätselkammaren anföra följande.

Revisorerna hava framhållit, att kapitalbehållningen i utgående balanskonto vid årets slut upptagits med för högt belopp. Detta hade skett på så sätt, att hamnstyrelsens andel i stadens obligations- och amorteringslån samt vissa av drätselkammaren för äldre hamnens förbättring förskotterade medel upptagits såsom fordringar, utan att motsvarande poster bokförts såsom skulder. Ett dylikt tillvägagångssätt medför otvivelaktigt ett missvisande slutresultat. Emellertid synes denna avvikelse ur praktisk synpunkt hava varit av ringa betydelse. För en kommuns solvens hava nämligen dess behållna tillgångar enligt bokslutet ingalunda samma direkta betydelse, som då fråga är om ett enskilt företag. Den avgörande faktorn vid bedömandet av en kommuns ekonomiska möjligheter torde i stället vara det inom kommunen befintliga skattetrycket och den därstädes rådande skattekraften. Även om en justering framdeles av räkenskaperna i enlighet med revisorernas uttalade mening sålunda, enligt drätselkammarens mening, har ett huvudsakligen teoretiskt intresse, delar drätselkammaren dock till fullo den principiella synpunkten, att stadens räkenskaper klart skola återspegla stadens ekonomiska förhållanden vid en viss tidpunkt. Jämväl sistnämnda synpunkt torde alltså böra betraktas såsom ett bärande skäl för vidtagandet framdeles av ovan berörda justering vid räkenskapsföringen.

Revisionen har vidare på anförda skäl förordat uppläggandet och förandet å stadskamrerarekontoret av en för stadens hela fastighetsinnehav gemensam liggare. Beträffande den sålunda föreslagna åtgärden vill drätselkammaren framhålla, att en liggare upptagande all staden tillhörig fast egendom utom sådan, som förvaltas av fattigvårdsstyrelsen och vatten- och gasverksstyrelsen sedan åtskilliga år tillbaka föres å stadskamrerarekontoret. Liggaren är alltså icke gemensam för allt stadens fastighetsinnehav. Ur revisionssynpunkt torde utan tvivel en gemensam liggare vara att föredraga, men vissa svårigheter torde för det närvarande möta för realiserandet av detta önskemål. Svårigheterna sammanhänga med den decentraliserade räkenskapsföringen inom den kommunala förvaltningen. Fattigvårdsstyrelsens samt vatten- och gasverksstyrelsens räkenskaper föras separat av dessa styrelser var för sig. Det torde under sådana förhållanden ur bokföringssynpunkt vara mera ändamålsenligt, att de nämnda styrelserna var för sig också handhava förandet av liggare över de av samma styrelser förvaltade fastigheterna. Enligt drätselkammarens mening bör frågan om gemensam fastighetsliggare framdeles upptagas i samband med frågan om centralisering till stadskamrerarekontoret av den kommunala räkenskapsföringen. Denna sistnämnda fråga har för någon tid tillbaka dryftats vid gemensamt sammanträde med representanter för och tjänstemän under olika styrelser och nämnder. Frågan är sålunda aktuell och resultat av den pågående utredningen i ärendet torde inom icke alltför avlägsen framtid kunna förväntas.

Drätselkammaren har vidare bemärkt revisionens uttalande rörande gäl-

N:o 153. *Ang. granskning av stadens räkenskaper och förvaltning år 1936.*

lande reglementen och instruktioner. Otvivelaktigt torde nuvarande drätselkammarereglementet med hänsyn till dess betydande ålder vara i behov av omarbetning, och drätselkammaren har också för avsikt att inom en närmare framtid upptaga denna fråga till behandling. Vad angår revisionens uttalade mening rörande innehållet i blivande omarbetat reglemente såvitt angår "de olika förvaltningsdelegationernas" befogenheter att utan stadsfullmäktiges hörande besluta om utgifter vill drätselkammaren utan att föregripa den utredning, som kommer att verkställas i samband med nämnda omarbetning, ifrågasätta lämpligheten och riktigheten av att i ett drätselkammarreglemente upptaga sådana regler rörande självständigt anslagsbeviljande, som av revisionen berörts. I det hänseendet bör den av stadsfullmäktige antagna utgifts- och inkomststaten ensam vara normgivande. Hinder möter nämligen icke att i staten upptaga särskilt anslagsbelopp, vilket ställes till det administrativa kommunala organets disposition för oförutsedda utgifter.

Beträffande revisionens anmärkning i fråga om ordningen för stadens inköpsväsende, vill drätselkammaren framhålla, att denna fråga, som är av synnerligen vidlyftig omfattning, ännu icke undergått sådan förberedande behandling att ärendet ansetts färdig att upptagas till behandling i drätselkammaren. Emellertid torde utredningen i ärendet nu närma sig sin fullbordan, varefter detsamma kommer att föreläggas drätselkammaren.

Revisionen har efterlyst en undersökning av stadens befattningshavares privatuppdrag och får drätselkammaren i anledning därav framhålla följande. Beträffande de befattningar hos staden, för vilka instruktion finnes fastställd gäller som regel, att befattningshavaren icke utan tillstånd av den nämnd eller styrelse, under vilken befattningshavaren lyder må innehava enskilt uppdrag eller tjänst. För sådana befattningar, för vilka instruktion saknas torde analogivis samma regel gälla. I varje fall har drätselkammaren ansett sig befogad, att beträffande alla sina underlydande befattningshavare från fall till fall pröva och avgöra, huruvida tillstånd att innehava enskilt uppdrag skolat lämnas eller icke. Vad angår själva pricipfrågan, vilken drätselkammaren tidigare vid skilda tillfällen förehaft till behandling, intager drätselkammaren den ståndpunkten, att kammaren icke anser det vare sig lämpligt eller möjligt att meddela generellt och absolut förbud att innehava enskilta uppdrag. Drätselkammaren har emellertid sin synnerliga uppmärksamhet riktad på detta spörsmål, och kammaren anser alltfort, att det åligger varje kommunalanställd befattningshavare att inhämta sin överordnade nämnds eller styrelses medgivande för här ifrågavarande uppdrags mottagande och innehavande. Det torde vara uppenbart, att drätselkammaren icke under några förhållanden kan tillåta eller lämna sitt tillstånd för befattningshavare att utföra enskilt uppdrag under tjänstetid. Lika klart torde vara, att förbudet att innehava sådant enskilt uppdrag, som i något avseende kan komma i konflikt med befattningshavarens tjänsteplikt och ansvarsställning är absolut. Med anledning av revisionens ifrågavarande anmärkning har drätselkammaren ansett lämpligt att omedelbart skriftligen anbefalla de under drätselkammaren lydande befattningshavarna ävensom för stadens övriga styrelser och nämnder bringa i erinran, att framdeles iakttaga den ovillkorliga skyldigheten för varje stadens befattningshavare, att före mottagandet av enskilt uppdrag

N:o 153. *Ang. granskning av stadens räkenskaper och förvaltning år 1936.*

inhämta den överordnade styrelsens eller nämndens tillstånd härtill ävensom att sysslandet med enskilda uppdrag under tjänstetid icke är tillåtet.

Beträffande revisionens påtalande av ordningen för handhavandet av löpande inköp samt mottagning och utlämning av material och verktyg vid stadens under drätselkammarens förvaltning ställda förråd, får drätselkammaren meddela, att förslag i enlighet med revisionens uttalade önskemål numera framlagts och godkänts. Enligt detta system skall varje inköp och beställning ske å rekvisition resp. beställningssedel med angivande av resp. kvantitet och sort, event. à-pris och littera. Telefonorder skall omedelbart åtföljas av skriftlig rekvisition. Undertecknandet av rekvisition eller beställningssedel må ske endast av byggnadschefskontorets personal samt av förrådsförmannen. Varje rekvisition av verktyg skall debiteras förrådet, som därefter påför arbetsplatsen denna. Vid rekvisition av material kan arbetsplatsen påföras direkt. Material och verktyg må från förrådet utlämnas endast mot avlämnandet av skriftlig rekvisition av vederbörande förman. Varje rekvisition skall littereras och avse endast en arbetsplats. Vid inlämning till förrådet utfärdas kvitto av förrådsförmannen. Varje förman skall personligen vara ansvarig för rekvirerade material och verktyg, dock skall förmannen äga rätt att uppdraga åt lagbas att öva kontroll i detta hänseende. Kontroll å rekvisition av material kan ske genom jämförelse med kostnadsförslag. Fårrådsförmannen skall dagligen införa ut- och inlämnat gods och verktyg dels å lagerkort och dels å arbetsplatskort, vilka kort tjäna såsom kvitto och grundnoteringshandlingar. Försäljning skall ske genom byggnadschefskontoret och förrådet. All kontantförsäljning handhaves dock av byggnadschefskontoret ensamt, där räkning utskrives å försäljningssumman, vilken inbetalas till stadskassan, som utfärdar kvitto, vilket uppvisas vid varans avhämtande. Rekvisition vid kreditförsäljning skall ske skriftligen. Rekvisitionen skall utgöra grundnoteringshandling vid fakturering. Rapporter skola avlämnas i samma ordning som hittills, dock att stadens körkarlar numera skola avlämna rapport rörande den material, som av dem transporteras såväl från upplag som mellan olika arbetsplatser. Det skall åligga förmännen att avgiva rapport beträffande den material, som transporteras av privata åkare. Ovan refererade av drätselkammaren godkända förslag till kontrollåtgärder kommer att tillämpas från och med den 1 november 1937.

Slutligen har revisionen framställt viss anmärkning mot kontrollen över nöjesskattemedlens behöriga inlevererande till stadskassan. Drätselkammaren har jämväl tidigare haft sin uppmärksamhet riktad på denna fråga och anser i likhet med revisionen, att ytterligare kontrollåtgärder äro av nöden. Kammaren vill alltså taga under närmare övervägande möjligheterna att på lämpligaste sätt skärpa denna kontroll, och är det kammarens avsikt att bedriva arbetet med erforderlig utredning i ärendet med all skyndsamhet.

Västerås den 4 november 1937.

För drätselkammaren:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Paul Grante.

N:o 154.

Drätselkammarens skrivelse ang. understöd åt änkan efter en kommunalarbetare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan vatten- och gasverksstyrelsen i skrivelse till lönenämnden av den 31 nästlidne augusti tillstyrkt, att högsta möjliga pensionsbelopp måtte tilldelas änkan efter grovarbetaren Karl Alfred Eriksson, Elin Eriksson, född den 2 oktober 1886 samt lönenämnden i anledning därav hemställt, att Stadsfullmäktige måtte bevilja änkan Eriksson ett årligt understöd om 500 kronor att utgå från och med den 1 augusti 1937 tillsvidare och under förutsättning, att hon lever ogift, får drätselkammaren anföra följande.

Drätselkammaren, som vitsordar de i ärendet anförda sakuppgifterna rörande grovarbetaren Erikssons död, ansluter sig helt till de av lönenämnden till stöd för förslaget anförda skälen och tillstyrker alltså bifall till nämndens hemställan. Det belopp, som enligt förslaget skulle komma att utgå under detta år, torde lämpligen böra bestridas med medel ur innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter. För nästa och följande år bör beloppet upptagas i stadens utgiftsstater. Utbetalningen av understödet från stadens kassa bör, såsom i andra liknande fall, ske med en fjärdedel kvartalsvis i efterskott.

Med stöd av vad sålunda anförts, får drätselkammaren alltså hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att bevilja änkan Elin Eriksson ett årligt understöd om 500 kronor att utgå från och med den 1 augusti 1937 tillsvidare och under förutsättning, att hon lever ogift och vilket understöd skall utbetalas med en fjärdedel kvartalsvis i efterskott; samt

att den del av det årliga understödet, som kommer att utbetalas under innevarande år, skall utgå av årets förslagsanslag för oförsedda utgifter samt beloppet därefter för uttaxering upptages i stadens utgiftsstater för kommande år.

Västerås den 11 november 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

N:o 154.

Ang. understöd åt änkan efter en kommunalarbetare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 31 juli innevarande år omkom genom olyckshändelse i stadens arbeten grovarbetaren Karl Alfred Eriksson, född den 23 augusti 1877. Eriksson anställdes vid stadens ledningsarbeten den 14 juli 1924 och innehade därefter utan avbrott samma anställning till sin död. Såsom sterbhusdelägare efterlämnade han änka och fyra barn. Av dessa äro änkan, Elin Eriksson, född den 2 oktober 1886, och en underårig dotter, född den 11 december 1920, berättigade till erhållande av familjepension från staden på grund av makens och faderns anställning. Enligt tillämpliga bestämmelser i pensionsreglementet för Västerås stads arbetare skulle änkans pension från staden komma att uppgå till 540 kronor årligen och den underåriga dottern erhålla 216 kronor om året tills hon fyllt 18 år, d. v. s. till den 11 december 1938. Med hänsyn till den omständigheten, att mannen omkommit till följd av olycksfall i arbete har änkan i enlighet med bestämmelserna i lagen den 17 juni 1916 om olycksfall i arbete av Riksförsäkringsanstalten tillerkänts en årlig livränta om 750 kronor att utgå så länge hon lever ogift. Enligt 16 § i stadens nyssberörda pensionsreglemente är efterlevande pensionstagare, som tillika är berättigad till livränta enligt ovannämnda lag skyldig att, om livräntan utgår på grund av försäkring, för vilken Västerås stad erlagt avgift, vidkännas avdrag å pension med livräntans belopp. Förenämnda paragraf är tillämplig på här ifrågavarande fall, och enär livräntan till beloppet överstiger, vad änkan skulle erhålla från staden i pension, är hon skyldig att avstå hela pensionsbeloppet till staden. Hennes enda inkomst skulle således komma att bestå av livräntan från Riksförsäkringsanstalten å 750 kronor om året. Då detta belopp näppeligen torde vara tillräckligt att lämna änkan full försörjning och då hon på grund av obotlig sjukdom, vilket styrkes av bifogade läkarintyg, icke är i stånd att genom eget arbete försörja sig, har av vatten- och gasverksstyrelsen, varunder mannen under sin anställningstid hos staden lydde, fråga väckts att tillerkänna änkan Eriksson något årligt understöd av staden såsom bidrag till hennes försörjning. Såsom motivering för framställningen har vatten- och gasverksstyrelsen åberopat förutom änkans oförmåga till arbete jämväl de olyckliga omständigheterna vid mannens död.

Vid bedömandet av denna fråga har lönenämnden till en början antecknat, att det ifrågavarande olycksfallet, som inträffade under pågående arbete med gasverkets ledningsgrävningar i korsningen av Tessingatan och Vallingatan, enligt den i ärendet upprättade polisrapporten icke förorsakats på grund av någon försummelse från stadens eller dess arbetsledningss sida, utan varit att betrakta såsom en ren olyckshändelse. Staden har alltså icke kunnat göras ansvarig för den ifrågavarande arbetarens död. Emellertid har det synts lönenämnden som om billighetsskäl talade för att änkan bereddes någon hjälp från staden. Otvivelaktigt måste det kännas särskilt hårt för efterlevande, då familjeförsörjaren i sin krafts ålder plötsligt ryckes bort genom olyckliga omständigheter förknippade med uppfyllandet av hans dagliga tjänsteplikter, låt vara att den förolyckade själv genom egen oförsiktighet har bidragit till att olyckan inträffat. Men givetvis bör icke dylika omständigheter vara utslagsgivande vid bedömandet av denna fråga. Emellertid tillkommer i detta fall den omständigheten, att änkan lider av en såvitt kan bedömas obotlig sjuk-

dom, vilken hindrar henne från att genom eget arbete bidraga till sin försörjning. Under sådana förhållanden finner lönenämnden för sin del bärande skäl tala för att ett lämpligen avpassat understödsbelopp tillerkännes änkan att utgå från mannens död den 1 augusti 1937 tills vidare och under förutsättning, att hon lever ogift. **N:o 154.** *Ang. understöd åt änkan efter en kommunalarbetare.*

Efter noggrant övervägande finner sig lönenämnden böra föreslå, att beloppet fixeras till 500 kronor. Detta belopp motsvarar även ungefärligen, vad änkan skulle hava erhållit i pension från staden, därest livräntan från Riksförsäkringsanstalten icke hade tillkommit henne.

Med stöd av vad sålunda anförts får lönenämnden alltså hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att bevilja änkan Elin Eriksson ett årligt understöd om 500 kronor att utgå från och med den 1 augusti 1937 tillsvidare och under förutsättning, att hon lever ogift.

Västerås den 3 november 1937.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Paul Grante.

Till Lönenämnden i Västerås.

I skrivelse till vatten- och gasverksstyrelsen den 17 innevarande augusti har änkan Elin Eriksson anhållit om pension efter hennes genom olycksfall i arbete den 31 sistlidne juli avlidne man, grovarbetaren vid tekniska verken Karl Alfred Eriksson.

Styrelsen har tillika inhämtat, att bemälda Elin Eriksson i skrivelse till lönenämnden hemställt om pensionstillägg med erforderligt belopp.

Sökanden har till stöd för sin framställning åberopat avskrift av ett den 13 innevarande augusti av f. d. provinsialläkare Oscar Ohlin utfärdat intyg, att sökanden på grund av sjukdom vore oförmögen till arbete utom hemmet.

Beträffande sökandens familjeförhållanden har styrelsen inhämtat, att sökanden har fyra barn, att äldste sonen är 27 år, gift samt anställd såsom grovarbetare vid tekniska verken, att barnet därnäst i ålder, en dotter, är gift med en i stadens tjänst anställd grovarbetare samt att de båda yngsta barnen äro hemmaboende, nämligen en son, 18 år gammal, som har arbete vid Aktiebolaget Svenska Metallverken, och yngsta dottern, Ingrid, född den 11 december 1920, som nyligen erhållit arbete på Aktiebolaget Svenska Metallverkens kontor.

Med åberopande av vad ovan anförts får styrelsen härmed till lönenämnden hänskjuta ärendet för vidare behandling under förordande av att sökanden

N:o 154. *Ang. understöd åt änkan efter en kommunalarbetare.*

med hänsyn till de med makens dödsfall förenade tragiska omständigheterna ävensom sökandens oförmåga till förvärvsarbete tillerkännes högsta möjliga pension.

Västerås den 31 augusti 1937.

För vatten- och gasverksstyrelsen:

CARL HENNING.

/Eric Ericsson.

Att fru Elin Eriksson, f. 2 okt. 1886, Vasagatan 24, sedan mars 1933 av mig vårdats för höggradig hypertoni, högt blodtryck, med åtföljande hjärtsymptom och att hon på grund härav ej kunnat utföra annat arbete än att sköta sitt hem, samt att denna sjukdom med största sannolikhet är obotlig, intygas härmed på heder och samvete.

Västerås den 17 sept. 1937.

Oscar Ohlin,
f. d. prov.-läkare.

N:o 155.

Drätselkammarens skrivelse ang. uederstöd åt f. skolstäderskan Vilhelmina Torell.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till Stadsfullmäktige av den 19 nästlidne oktober har folkskolestyrelsen hemställt om understöd för städerskan vid Skepparbacksskolan Vilhelmina Torell att utgå från och med den 1 januari 1938; och får drätselkammaren i anledning därav anföra följande.

Drätselkammaren, som verkställt utredning i ärendet, vill för sin del uttala sin anslutning till vad lönenämnden i ärendet anfört, och finner således de av nämnden till stöd för ifrågavarande hemställan åberopade skälen bärande. Särskilt vill drätselkammaren understryka lönenämndens mening, att varje fall av här ifrågavarande beskaffenhet bör bedömas med hänsyn till de föreliggande omständigheterna och att en principiell ståndpunkt alltså icke kan eller bör intagas på detta område.

Det föreslagna understödsbeloppet, vilket drätselkammaren anser skäligt, bör lämpligen bestridas med uttaxerade medel och således upptagas i kom-

mande års utgiftsstater. Utbetalningen av detsamma bör, såsom i andra dylika fall, ske med en fjärdedel kvartalsvis i efterskott. **N:o 155.** *Ang. understöd åt f. skolstäderskan Vilhelmina Torell.*

Drätselkammaren hemställer alltså, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att bevilja städerskan vid Skepparbacksskolan Vilhelmina Torell ett årligt understöd om 888 kronor att utgå från och med den 1 januari 1938 tills vidare, och vilket understöd skall utbetalas med en fjärdedel kvartalsvis i efterskott; samt

att det årliga understödsbeloppet ifråga skall för uttaxering upptagas i stadens utgiftsstater för kommande år.

Västerås den 11 november 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan till lönenämnden för yttrande överlämnats en av folkskolestyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige av den 19 nästlidne oktober gjord hemställan, att pensionsunderstöd måtte enligt tillämpliga grunder beviljas vaktmästaren vid Skepparbacksskolan Vilhelmina Torell från och med den 1 januari 1938, får lönenämnden anföra följande.

För den här ifrågavarande befattningshavaren utgår avlöningen i form av arvode bestående dels av kontant ersättning och dels av naturaförmåner. Befattningen är alltså icke upptagen i pensionsstaten och i följd därav icke förenad med pensionsrätt. Vid bedömandet av en sådan fråga, som den här föreliggande torde i främsta rummet hänsyn böra tagas till anställningstidens längd och till den omfattning i vilken befattningshavaren varit sysselsatt med till befattningen hörande göromål. Uppenbart är att sådant arbete, som är sidoordnat vederbörandes vanliga sysselsättning och som alltså obestridligen har karaktär av bisyssla, som regel icke bör utgöra tillräcklig grund för beslut av kommunen om understöd åt befattningshavaren, då denne på grund av hög ålder eller av annan anledning icke vidare förmår sköta sin tjänst. Likvisst torde dock sådana fall kunna förekomma, där befattningshavaren obetingat bör med framgång kunna göra anspråk på understöd gällande. Den befattningshavare, som under större delen av sitt liv ägnat sig åt en och samma syssla i kommunens tjänst utan att vara ordinarie eller extra ordinarie befattningshavare, och som av den ifrågavarande sysslan haft full sysselsättning och sin enda bärgning, bör skäligen vid avgång från tjänsten på grund av hög

N:o 155. *Ang. understöd åt f. skolstäderskan Vilhelmina Torell.*

ålder kunna påräkna något ekonomiskt stöd från kommunens sida på grund av det utförda arbetet. Det torde alltså i frågor av här förevarande art icke vara lämpligt eller möjligt att intaga någon principiell ståndpunkt. Varje fall torde med andra ord böra bedömas med hänsyn till de föreliggande omständigheterna.

Den här ifrågavarande befattningshavaren tillträdde sin nuvarande anställning den 1 januari 1910 och har allt sedan dess utan avbrott innehaft densamma. Vid avgången från befattningen med innevarande års utgång kommer alltså hennes sammanlagda tjänstetid att omfatta 28 år. Av den i ärendet verkställda utredningen har framgått, att befattningen är av sådan art, att densamma lämnat full sysselsättning för dess innehavare. Befattningen ifråga måste alltså betraktas såsom en huvudsyssla, varav dess innehavare haft sin fulla och enda bärgning. Arvodets storlek tyder också härpå. Detsamma har, om naturaförmånerna uppskattas till ett värde av 300 kronor, uppgått till sammanlagt cirka 1.400 kronor årligen, närmast motsvarande begynnelselönen i lönegrupp 7 i stadens lönestat. Utredningen i ärendet har vidare ådagalagt, att den här ifrågavarande befattningshavaren såväl med hänsyn till sjukdom som på grund av avsaknad av sparade medel icke torde vara i stånd att själv försörja sig efter avgång från befattningen.

Med hänsyn till de anförda omständigheterna anser lönenämnden att ett skäligt årligt understöd att utgå från och med den 1 januari 1938 bör tillerkännas befattningshavaren. Visserligen har Stadsfullmäktige på förslag av drätselkammaren och lönenämnden genom beslut av år 1934 lämnat en likartad framställning utan bifall men de till grund för framställningen åberopade omständigheterna voro därvidlag vitt skilda från de här föreliggande. I nämnda fall var arbetet i stadens tjänst otvivelaktigt att anse såsom en obetydlig bisyssla medan såsom nämnts detta icke är förhållandet i här föreliggande fall.

Vid bestämmandet av understödsbeloppets storlek har lönenämnden dels ock i främsta rummet följt skälighetsprincipen men därjämte har nämnden låtit bestämmelserna i gällande pensionsstat vara normgivande. Med tillämpning av dessa grunder föreslår lönenämnden, att städerskan Vilhelmina Torell tilldelas ett årligt understöd om 888 kronor att från stadskassan utgå tills vidare från och med den 1 januari 1938, då Torell lämnar sin nuvarande befattning.

Lönenämnden hemställer alltså, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att bevilja städerskan vid Skepparbacksskolan Vilhelmina Torell ett årligt understöd om 888 kronor att utgå från och med den 1 januari 1938 tills vidare.

Västerås den 3 november 1937.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 155.

Ang. understöd t f. skolstädderskan Vilhelmina Torell.

I skrivelse till folkskolestyrelsen har vaktmästaren vid Skepparbacksskolan Vilhelmina Torell, född den 19/1 1871 på grund av hög ålder och tilltagande sjuklighet anhållit om entledigande från sin befattning fr. o. m. 1/1 1938. Torell har dessutom hemställt om att folkskolestyrelsen måtte söka utverka något årligt understöd åt henne.

Med anledning av ovannämnda framställning har folkskolestyrelsen beviljat Torell avsked fr. o. m. 1/1 1938 samt dessutom, under förmälan att hon innehaft sin befattning fr. o. m. 1/1 1910 med ett årligt arvode av 1.085 kr. samt bostad om ett rum med värme, beslutat hos stadsfullmäktige hemställa om att pensionsunderstöd enligt tillämpliga grunder måtte beviljas henne fr. o. m. den dag, hon avgår från sin tjänst. Torell har fullgjort sitt arbete på ett synnerligen samvetsgrant och plikttroget sätt.

Västerås den 19/10 1937.

På folkskolestyrelsens vägnar:

RICH. SÖDERQUIST.

Em. Granér.

N:o 156.

Drätselkammarens skrivelse ang. stadsplaneändring för kvarteren Jonas, Jorund och Kol m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till Stadsfullmäktige av den 30 sistlidne augusti har byggnadsnämnden hemställt, att fullmäktige måtte antaga vid skrivelsen fogade genom byggnadsnämndens försorg upprättade förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Jonas, Jorund och Kol samt förslag till jämkning av gatuhöjderna för delar av Utanbygatan, Domkyrkoesplanaden, Kopparbergsvägen, Smedjegatan, Östermalmsgatan, Snickargatan, Timmermansgatan och Sturegatan; och får drätselkammaren i anledning därav anföra följande.

Drätselkammaren, som verkställt granskning av det framlagda förslaget, har för sin del intet att erinra emot detsamma i vad det avser kvarteret Jonas. I denna del förordar sålunda drätselkammaren bifall till byggnadsnämndens hemställan.

Med avseende å förslaget såvitt detta berör kvarteren Jorund och Kol och den emellan dessa kvarter belägna östra delen av Smedjegatan hava vid drätselkammarens behandling av ärendet så stora betänkligheter framförts, att kammaren icke anser sig kunna biträda förslaget i dessa delar i föreliggande skick.

N:o 156. *Ang. stadsplaneändring för kv. Jonas, Jorund och Kol m. m.*

Det är särskilt sättet för Smedjegatans reglering emot mynningen vid Kopparbergsvägen, som härutinnan tilldragit sig uppmärksamhet. Drätselkammaren är i stort sett enig om, att byggnadsnämndens förslag härutinnan icke är tillfredsställande. Den föreslagna vidgningen av gatan närmast Kopparbergsvägen från 14 till ej mindre än 22 meters bredd, för vilken vidgning enligt drätselkammarens mening icke tillräckligt bärande skäl anförts, kommer att för staden medföra mycket stora extra kostnader, vilka icke till någon del kunna av staden återfås i form av gatumarks- eller gatukostnadsersättning. Den södra gatulinjen kommer att ligga cirka 8 meter sydligare än den fortsatta trafikledens, Östermalmsgatan, södra byggnadslinje, vilket synes mindre lämpligt. Byggnadsmöjligheterna å tomten n:r 3 i kvarteret Kol beskäras onödigtvis genom förslaget. De nu anmärkta förhållandena skulle närmast påkalla sådan jämkning av förslaget, att Smedjegatans södra gränslinje skulle framdragas emot Kopparbergsvägen, så att den sammanfölle med Östermalmsgatans södra gatulinje, samt Smedjegatan även i denna del få en bredd av 14 meter. Men dessutom har inom drätselkammaren den meningen framförts, att den föreslagna avböjningen av Smedjegatan närmast Kopparbergsvägen icke är ändamålsenlig framför allt med hänsyn till att en mycket stor del, måhända den största delen av den till Smedjegatan anslutande trafiken, kommer att gå norrut eller komma norrifrån. Den av förslaget i denna del föranledda egendomliga formen av östra delen av kvarteret Jorund har även väckt viss betänklighet. Med en byggnadshöjd invid Smedjegatan om 3 våningar, som förslaget avser, kan staden ej utfå full gottgörelse för av vidgningen till 14 meter föranledd marklösen och gatukostnad. Med hänsyn härtill har byggnadshöjden av drätselkammaren ansetts böra sättas till 4 våningar, vilket icke kan anses för mycket med hänsyn till gatans bredd. Av sist sagda skäl bör även hushöjden emot Kopparbergsvägen för kvarteret Kol ökas från 3 till 4 våningar. Kopparbergsvägen är som bekant avsevärt bredare än den reglerade Smedjegatan. Beträffande Sturegatan förefaller det onödigt och föranleder staden en ofrånkomlig kostnad, att den fria mark, som enligt förslaget skulle uppstå genom indragning av byggnaden i nordvästra hörnet av kvarteret Kol, kommer att utläggas till gata. Vederbörande tomtägare erhåller enligt byggnadsbestämmelserna i alla fall så goda byggnadsmöjligheter, att han skäligen bör kunna vidkännas kostnader för bibehållande av den mark som erfordras för vidgningen, cirka 30 kvadratmeter inom tomten och ordna densamma i anslutning till gatans gångbana. Ifrågavarande mark bör sålunda enligt drätselkammarens mening i likhet med vad som för övrigt i en del andra fall föreslagits av byggnadsnämnden bibehållas som kvartersmark även om den ej får bebyggas.

Med stöd av vad sålunda anförts får drätselkammaren alltså hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att antaga byggnadsnämndens ifrågavarande förslag till stadsplaneändring såvitt detta avser kvarteret Jonas, ävensom uppdraga åt Byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse; samt

att till Byggnadsnämnden för förnyad behandling återremittera förslaget i vad detta

avser kvarteren Jorund och Kol samt förslaget till jämkning av gatuhöjderna för delar av Utanbygatan, Domkyrkoesplanaden, Kopparbergsvägen, Smedjegatan, Östermalmsgatan, Snickargatan, Timmermansgatan och Sturegatan.

N:o 156.
Ang. stadsplaneändring för kv. Jonas, Jorund och Kol m. m.

Västerås den 11 november 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden har låtit utarbeta förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Jonas, Jorund och Kol samt förslag till jämkning av gatuhöjderna för delar av Utanbygatan, Domkyrkoesplanaden, Kopparbergsvägen, Smedjegatan, Östermalmsgatan, Snickargatan, Timmermansgatan och Sturegatan i Västerås stad.

Förslaget avser till en början sådan ändring av nu gällande stadsplan att sydvästra och östra respektive nordvästra och östra hörnen av kvarteren Jonas och Jorund ändras så, att rät vinkel erhålles mot Domkyrkoesplanaden, varvid de östra kvartersgränserna mot Kopparbergsvägen förläggas fem meter längre västerut än Kopparbergsvägens västra sida söder om Smedjegatan.

Vidare avser förslaget att Smedjegatan breddas till fjorton meter och i sin östra del anslutes till Östermalmsgatan genom en brytning söderut, varigenom vinnes en bättre stadsbildning framför kvarteret Justus. Genom anslutningen till Östermalmsgatan erhålles en mera direkt trafikföring i riktning väster—öster. För att emellertid minska riskerna för olycksfall och giva bättre sikt åt trafiken vid de korsningar med Kopparbergsvägen, som bildas av Utanbygatan, Domkyrkoesplanaden och Smedjegatan, har all indragning av bebyggelsen gjorts åt väster för kvarteren Jonas och Jorund. Den nuvarande formen av kvarteret Jorund ger dåliga byggnadsmöjligheter. Genom den föreslagna ändringen erhålles en byggnadstekniskt bättre lösning samtidigt som en bättre platsbildning erhålles vid Domkyrkoesplanadens mynning i Kopparbergsvägen. Den ökade bredden av Smedjegatan vid dess östra mynning föranledes dels av önskan att erhålla bättre sikt och plats för trafiken från Kopparbergsvägen dels att åt Smedjegatan som affärsgata giva en ur affärssynpunkt tilltalande platsbildning med ett vackert inslag av befintligt träd på nuvarande tomten n:r 3 i kvarteret Kol.

Slutligen avser förslaget mindre jämkningar i gatuhöjderna för delar av Utanbygatan, Domkyrkoesplanaden, Kopparbergsvägen, Smedjegatan, Östermalmsgatan, Snickargatan, Timmermansgatan och Sturegatan.

Markägare har icke framställt erinran mot förslaget.

N:o 156.
Ang. stadsplaneändring för kv. Jonas, Jorund och Kol m. m.

Den för kvarteren gällande stadsplanen har fastställts av Kungl. Maj:t den 14 maj 1915.

Med överlämnande av karta i ärendet jämte tillhörande beskrivning samt utdrag av byggnadsnämndens protokoll den 18 augusti 1937, § 447, får byggnadsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta antaga förenämnda stadsplaneändring samt uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Västerås den 30 augusti 1937.

På byggnadsnämndens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/Harry Molén.

BESKRIVNING

till

Förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Jonas, Jorund och Kol samt förslag till jämkning av gatuhöjderna för delar av Utanbygatan, Domkyrkoesplanaden, Kopparbergsvägen, Smedjegatan, Östermalmsgatan, Snickargatan, Timmermansgatan och Sturegatan i Västerås stad.

Förslaget avser sådan ändring av nu gällande stadsplan att *dels* sydvästra och östra respektive nordvästra och östra hörnen av kvarteren Jonas och Jorund ändras så att rät vinkel erhålles mot Domkyrkoesplanaden, varvid de östra kvartersgränserna mot Kopparbergsvägen förlägges 5 meter längre västerut än Kopparbergsvägens västra sida söder om Smedjegatan,

dels Smedjegatan breddas till 14,0 meter och i sin östra del anslutes till Östermalmsgatan genom en brytning söderut, varigenom även vinnes en bättre platsbildning framför kvarteret Justus.

För delar av Utanbygatan, Domkyrkoesplanaden, Kopparbergsvägen, Smedjegatan, Östermalmsgatan, Snickargatan, Timmermansgatan och Sturegatan föreslås mindre jämkningar i gatuhöjderna.

Den föreslagna bebyggelsen ansluter sig *dels* till befintlig ny bebyggelse å tomten n:r 2 B i kvarteret Jonas i tre och fyra våningar, *dels* till den enligt provisoriska byggnadsföreskrifterna tillåtna bebyggelsen med fyra våningar mot Domkyrkoesplanaden och i övrigt med tre våningar.

Då dessa kvarter av ålder inrymma ett flertal lokaler för småhantverk har hänsyn härtill tagits genom att delvis medgiva gårdsbebyggelse i en våning.

Den för kvarteren gällande stadsplanen har fastställts genom Kungl. brev den 14 maj 1915.

För kvarteren ha fastställts provisoriska byggnadsföreskrifter genom Kungl. brev den 25 januari 1935.

Följande stadsplanebestämmelser för kvarteren Jonas, Jorund och Kol föreslås till fastställelse med upphävande av förut gällande bestämmelser.

N:o 156.
Ang. stadsplaneändring för kv. Jonas, Jorund och Kol m. m.

§ 1.

Områdets användning.

Med L betecknat område får bebyggas till samlingslokal och dylikt.

Med S betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden må dock medgiva inredning av kontor, mindre garage och lokaler för handel.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 3.

Gård.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas och får där ej heller anordnas källare.

Med ringprickning betecknat område får överbyggas och användas på sätt byggnadsnämnden prövar lämpligt.

§ 4.

Fönster till bonings- och arbetsrum.

Framför fönster till bonings- och arbetsrum skall lämnas obebyggt ett område av minst 9 meters bredd. Dock må fönster jämväl anbringas mot gårdsdel av mindre bredd, där rummets behov av dager är nöjaktigt tillgodosett genom annat fönster.

Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indraget från område betecknat med punktprickning, får mot nämnda område förses med fönster.

Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indraget från område, betecknat med ringprickning, får mot nämnda område förses med fönster ovan den byggnadshöjd, som för samma område finnes föreskriven.

§ 5.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnads taklist förläggas på högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i romben angiver.

§ 6.

Våningsantal.

Å med IV, III eller II betecknat område får byggnad uppföras med högst fyra (4), tre (3) eller två (2) våningar.

N:o 156.
Ang. stadsplaneändring för kv. Jonas, Jorund och Kol m. m.

§ 7.

Vindsinredning.

Å med IV, III eller II betecknat område får vind icke inredas för bostadsändamål eller därmed likställda behov.

§ 8.

Takfall.

Tak över oinredd vind får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30 grader.

§ 9.

Å med IV, III eller II betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

§ 10.

Plantering.

Å med punktprickning betecknat område skall plantering anordnas.

§ 11.

Indragning av hörn å byggnad.

Med streckning betecknat område skall i höjd med angränsande gator vara tillgängligt för allmän gångtrafik, varvid den fria höjden under eventuellt utskjutande byggnadspartier ej får understiga tre och en halv meter (3,5) m. Byggnad får här ej skjuta utanför en rät linje av minst tre (3) meters längd, bildande lika stora vinklar mot vardera gatulinjen eller en böjd linje, där bågen får överskjuta nyssnämnda räta linje med högst trettio (30) cm.

§ 12.

Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt, må för vissa byggnadspartier smärre avvikelser kunna medgivas beträffande gränser mellan olika bestämmelseområden samt från vad ovan stadgats angående hushöjd, våningsantal och taklutning.

Västerås den 16 juni 1937.

F. Schiött. *Sven Ahlbom.*

N:o 157.

Drätselkammarens skrivelse ang. fortsatt understöd åt en f. d. simlärarinna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till Stadsfullmäktige av den 3 dennes har lönenämnden hemställt om fortsatt årligt understöd om 500 kronor till förra simlärarinnan Ebba Stål och får drätselkammaren i anledning därav anföra följande.

Av lönenämndens i ärendet verkställda utredning har framgått, att fröken Stål i början av nästkommande år lämnar sin nuvarande tillfälliga anställning hos Västerås stads sparbank. Hennes ekonomiska ställning torde därigenom icke komma att förbättras. Förhållandet torde snarare bliva tvärt om, då hennes hittillsvarande inkomst av arbete försvinner och den enda inkomstkällan kommer att utgöra understödet från staden och banken. Under sådana förhållanden finner drätselkammaren bärande skäl tala för, att det hittillsvarande understödsbeloppet obeskuret skall utgå tillsvidare.

Beloppet bör för uttaxering upptagas i stadens utgiftsstat för kommande år. Utbetalningen bör i enlighet med tillämpad praxis ske med en fjärdedel kvartalsvis i efterskott.

Med stöd av vad sålunda och i övrigt i ärendet anförts får drätselkammaren alltså hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

> *att* bevilja förra simlärarinnan Ebba Stål ett fortsatt årligt understöd om 500 kronor att utgå från och med den 1 januari 1938 tillsvidare, och vilket understöd skall utbetalas med en fjärdedel kvartalsvis i efterskott; samt
>
> *att* det årliga understödsbeloppet ifråga skall för uttaxering upptagas i stadens utgiftsstater för kommande år.

Västerås den 11 november 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

N:o 157.

Ang. fortsatt understöd åt en f. d. simlärarinna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 31 mars 1937 beslöto Stadsfullmäktige i enlighet med förslag av drätselkammaren och lönenämnden att för år 1937 med tiden räknad från den 1 januari samma år bevilja förra simlärarinnan Ebba Stål understöd med 500 kronor. Uti motiveringen till förslaget framhölls bl. a. fröken Ståls långvariga anställningstid i stadens tjänst. (Se S. F:s handl. 1937, n:o 59). Enär det vid tidpunkten för besluts fattande av lönenämnden i ovan berörda ärende var känt, att fröken Stål, som innehar tillfällig anställning vid Västerås stads sparbank, inom den närmaste tiden komme att lämna denna sin anställning, och då det kunde förväntas, att banken därvid skulle tilldela henne något understöd, ansåg sig lönenämnden för det dåvarande böra tillstyrka understöd från staden blott för år 1937. Sedan bankledningen numera beslutat tillerkänna fröken Stål ett årligt understöd om 500 kronor att utgå från den tidpunkt, då hon lämnar sin anställning hos banken, vilket kommer att ske i början av nästa år, förefinnes icke vidare någon oklarhet i fråga om fröken Ståls personliga ekonomiska förhållanden. Såsom tidigare framhållits saknar fröken Stål, som nu är 61 år gammal, sparade medel och är sålunda, då hennes inkomst av arbete i bankens tjänst upphör, hänvisad till det understöd, som på grund av hennes tidigare anställningar tilldelas henne från staden och banken.

Lönenämnden anser sålunda att samma understödsbelopp, 500 kronor, som under innevarande år utgått till fröken Stål från stadskassan, skäligen bör tillerkännas henne att utgå tills vidare från och med den 1 januari 1938.

Med stöd av vad sålunda och tidigare i ärendet anförts, får lönenämnden alltså hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att bevilja förra simlärarinnan Ebba Stål ett fortsatt årligt understöd om 500 kronor att utgå från och med den 1 januari 1938 tills vidare.

Västerås den 3 november 1937.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Paul Grante.

N:o 158.

Drätselkammarens skrivelse ang. nedläggande av kulvert i Persbobäcken genom Övre Rosenhill.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsföreningen Rosenhill övre u. p. a. har hos drätselkammaren anhållit, att åtgärder måtte vidtagas för nedläggandet i Persbobäcken såvitt avser dennas sträckning genom Övre Rosenhill av en täckt avloppskulvert; och får drätselkammaren i anledning därav anföra följande.

För helt kort tid tillbaka avslutades arbetet med nedläggandet av en täckt avloppskulvert utmed Arosvallens östra sida från Persbovägen till en punkt belägen cirka 40 meter öster om Tunbyvägen. Från nämnda punkt flyter bäcken öppen genom Thunbyvägen och vidare norrut genom området Övre Rosenhill. Detta sistnämnda område är som känt synnerligen tätbebyggt och fastigheter finnas uppförda alldeles invid bäcken. Denna har också tidigare fått tjänstgöra såsom avloppsdike för spillvatten från fastigheterna. De sanitära olägenheterna därav blevo givetvis betydande. Emellertid hava förhållandena härutinnan undergått en avsevärd förbättring, sedan flertalet fastigheter anslutits till stadens avloppsledningsnät. Avsevärda sanitära olägenheter orsakas dock fortfarande av den öppna bäcken. Särskilt sommartid, då förruttnelsen i det relativt stillastående vattnet är livligast, uppkommer ofta en betydande stank från bäcken till obehag för närboende.

Men även en annan och betydelsefull synpunkt torde böra framhållas till ledning för rätta bedömandet av denna fråga. Enligt stadsplaneförslag för området Övre Rosenhill komma vissa ännu icke utlagda gatupartier därstädes att till sträckningen sammanfalla med bäckens sträckning. Under sådana förhållanden synes det ofrånkomligt, att redan nu igenlägga bäcken, därest gatuarbetenas utförande icke skola omöjliggöras.

Med stöd av de anförda skälen föreslår drätselkammaren, att bäcken igenlägges från en å bifogade ritning utmärkt punkt öster om och invid Thunbyvägen samt vidare norrut genom rosenhillsområdet till nordvästra hörnet av nämnda område. Längden av den sträcka, som således skulle komma att igenläggas, har uppskattats till cirka 360 meter.

Enligt det uppgjorda förslaget kommer 1,2 meters kulvert att användas för arbetet. Såsom ytterligare förstärkning kommer plankbädd att anordnas under kulverten.

De sammanlagda kostnaderna för ifrågavarande ledningsarbeten hava enligt verkställda beräkningar uppskattats till 36.000 kronor. Häri har icke inräknats eventuell ersättning till markägare för skador, som genom arbetets bedrivande kunna förorsakas å dem tillhörig växtlighet m. m. Därest sådana skador över huvud taget uppkomma torde de dock bliva av ringa omfattning.

Såsom av det ovan anförda framgår, avser förslaget en igenläggning av bäcken från en utgångspunkt belägen öster om och invid Thunbyvägen. Bäc-

N:o 158. *Ang. nedläggande av kulvert i Persbobäcken genom Övre Rosenhill.*

kens sträckning mellan nämnda utgångspunkt och den punkt belägen vid Arosvallens nordöstra sida, till vilken bäcken redan igenlagts, kommer alltså fortfarande att ligga öppen. Denna sträcka är cirka 40 meter lång. Anledningen till att denna del icke ansetts nu böra ifrågakomma för igenläggning är, att planerna för invidliggande områdes ordnande ännu icke definitivt utformats. I avvaktan härå bör arbetet i den delen anstå.

På grund av vad sålunda i ärendet anförts får drätselkammaren alltså hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att för nedläggandet i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet upprättat förslag av en täckt avloppskulvert i Persbobäcken mellan Thunbyvägen genom området Övre Rosenhill till detta områdes nordvästra hörn ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å sammanlagt 36.000 kronor;

att beloppet ifråga, 36.000 kronor, skall bestridas med uttaxerade medel samt upptagas i stadens utgiftsstater för kommande år på sätt och vid tidpunkter, vartill drätselkammaren framdeles skall avgiva förslag; samt

att bemyndiga drätselkammaren att i mån av behov före tidpunkten för beloppets slutliga täckning av tillgängliga medel förskottera detsamma.

Västerås den 11 november 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

N:o 159.

Drätselkammarens skrivelse ang. markbyte för reglering av tomterna n:ris 6 och 7 i kv. Livia.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 26 augusti 1937 beslöto Stadsfullmäktige antaga ett genom byggnadsnämndens försorg utarbetat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Linnéa och Livia. För genomförandet av detta visserligen ännu icke fastställda förslag erfordras viss reglering av äganderättsförhållandena bl. a. till mark inom tomterna n:ris 6 och 7 i kvarteret Livia samt till mark avsedd att utläggas till Skomakaregatan och Slottsgatan. För detta ändamål har bifogade preliminära avtal träffats med ägaren av ovan berörda tomter, Vestmanlands Läns Tidnings Aktiebolag. Enligt avtalet skall staden till bolaget med äganderätt överlåta cirka 35 kvm. av nuvarande Skomakaregatan att läggas till tomten n:r 6 i kvarteret Livia. Bolaget å sin sida skall enligt samma avtal till staden likaledes med äganderätt av tomterna n:ris 6 och 7 i kvarteret Livia överlåta sammanlagt cirka 28 kvm. att tilläggas Skomakaregatan och Slottsgatan. Sålunda kommer bolaget att av staden erhålla cirka 7 kvm. mera mark än vad bolaget i utbyte skall lämna. För denna arealskillnad har såsom skäligt avtalats ett pris av 40 kronor per kvm. eller tillhopa cirka 280 kronor, vilket belopp skall av bolaget kontant erläggas till staden vid tillträdet, vilket enligt avtalet skall ske så snart ovan nämnda stadsplaneändring fastställts samt vederbörliga avstyckningar ägt rum.

Med stöd av vad sålunda anförts får drätselkammaren alltså hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

> *att* godkänna ifrågavarande med Vestmanlands Läns Tidnings Aktiebolag träffade avtal rörande berörda reglering av äganderättsförhållandena till tomtmark inom kvarteret Livia samt till mark att tilläggas Skomakaregatan och Slottsgatan.

Västerås den 11 november 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

N:o 160.

Drätselkammarens skrivelse ang. förlängning av nybyggnadsförbud för kvarteren Knut, Lennart och Nimrod samt nytt sådant förbud för kvarteren Kettil, Klas, Leif, Leo och Loke.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till Stadsfullmäktige av den 3 dennes har Byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att fullmäktige måtte hos Konungens Befallningshavande i länet göra framställning *dels* om förlängning av nybyggnadsförbudet för kvarteren Knut, Lennart och Nimrod, *dels* ock om förbud mot nybyggnad inom kvarteren Kettil, Klas, Leif, Leo och Loke, i båda fallen intill dess Stadsfullmäktige fattat beslut om ifrågasatt ändring av stadsplanen för denna del av staden, dock ej längre än till den 9 juli 1938; och får drätselkammaren efter i ärendet verkställd utredning för sin del tillstyrka bifall till Byggnadsnämndens ovannämnda hemställan.

Drätselkammaren hemställer alltså, att Stadsfullmäktige måtte besluta

> *att* hos Konungens Befallningshavande i länet göra framställning *dels* om förlängning av nybyggnadsförbudet för kvarteren Knut, Lennart och Nimrod, *dels ock* om förbud mot nybyggnad inom kvarteren Kettil, Klas, Leif, Leo och Loke, i båda fallen för tiden intill dess Stadsfullmäktige fattat beslut om ifrågasatt ändring av stadsplanen för berörda del av staden, dock högst intill den 9 juli 1938.

Västerås den 11 november 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige den 28 november 1935 beslutat uppdraga åt byggnadsnämnden att upprätta förslag till vidgning av Vasagatan söder om Smedjegatan, meddelade Konungens Befallningshavande i länet på begäran av stadsfullmäktige den 9 januari 1936 förbud mot nybyggnad inom de byggnads-

N:o 160.

Ang. förlängning av nybyggnadsförbud för kv. Knut, Lennart och Nimrod samt nytt sådant förbud för kv. Kettil, Klas, Leif, Leo och Loke.

kvarter, som gränsade till östra sidan av Vasagatan mellan Smedjegatan och Trädgårdsgatan att gälla intill dess stadsfullmäktige fattat beslut om ifrågasatt ändring av stadsplanen i denna del, dock ej längre än till den 9 januari 1937. De av förbudet berörda kvarteren voro Knut, Lennart, Martin och Nimrod.

Efter framställning av byggnadsnämnden beslöto stadsfullmäktige den 26 november 1936 begära förlängning av byggnadsförbudet under ytterligare ett år, räknat från och med den 9 januari 1937. Denna framställning bifölls af Konungens Befallningshavande genom resolution den 23 december 1936, vilken därefter den 12 februari 1937 fastställdes av Kungl. Maj:t.

Den 20 nästlidna oktober har byggnadsnämnden godkänt ett av stadsingeniören och stadsarkitekten samma dag upprättat förslag till ändring av stadsplanen samt förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteren Kettil, Klas, Knut, Leif, Leo, Lennart, Loke, Manfred, Martin, Mats och Märta, vilket förslag kungjorts, varjämte vederbörande markägare erhållit underrättelse om förslaget med anmodan att före den 22 november 1937 inkomma med de yttranden eller anmärkningar, vartill förslaget kunde föranleda.

Som synes omfattar det av byggnadsnämnden nu framlagda förslaget förutom kvarteren närmast öster om Vasagatan mellan Smedjegatan och Trädgårdsgatan med undantag för kvarteret Nimrod, som uteslutits av den anledningen att för närvarande idépristävling pågår om förläggningen av ett nytt rådhus, eventuellt till det mot kvarteret Nimrod väster om Vasagatan liggande kvarteret Nestor, även kvarteren Kettil, Klas, Leif, Leo, Loke, Manfred, Mats och Märta. I vad förslaget angår kvarteren Manfred, Martin, Mats och Märta innebär detsamma en omarbetning av den av stadsfullmäktige den 28 februari 1935 antagna ändringen av stadsplanen för nämnda kvarter, vilken omarbetning verkställts i anledning av stadsfullmäktiges remiss till byggnadsnämnden den 31 mars 1937.

På grund av att stadsfullmäktige antagit ändring för kvarteren Manfred, Martin, Mats och Märta råder beträffande dessa kvarter fortfarande nybyggnadsförbud tillsvidare. För kvarteren Knut, Lennart och Nimrod gäller såsom ovan angivits förbud för nybyggnad till den 9 januari 1938. Beträffande övriga av förslaget berörda kvarter, eller alltså kvarteren Kettil, Klas, Leif, Leo och Loke, råder däremot icke något nybyggnadsförbud.

Med hänsyn till det föreliggande stadsplaneförslagets omfattning torde man icke kunna räkna med möjligheten av att stadsfullmäktige skola hinna taga ställning till detsamma före utgången av tiden för nybyggnadsförbudet för kvarteren Knut, Lennart och Nimrod. Under sådana förhållanden anser byggnadsnämnden det vara nödvändigt att, till förekommande av att det arbete, som nedlagts på förslaget, möjligen äventyras, en förlängning av nämnda nybyggnadsförbud måtte utverkas samt att samtidigt förbud mot nybyggnad begäres även för kvarteren Kettil, Klas, Leif, Leo och Loke. Fastän det nu framlagda förslaget ej omfattar kvarteret Nimrod, finner byggnadsnämnden det önskvärt, att nybyggnadsförbudet även förlänges för detta kvarter, för vilket jämte kvarteret Nestor byggnadsnämnden har för avsikt att utarbeta nya stadsplanebestämmelser så snart frågan om det blivande rådhusets förläggning blivit löst efter den troligen redan i denna månad avgjorda, förut omnämnda idépristävlingen.

Ehuruväl byggnadsnämnden hyser förhoppningar om att förslaget med

N:o 160. *Ang. förlängning av nybyggnadsförbud för kv. Knut, Lennart och Nimrod samt nytt sådant förbud för kv. Kettil, Klas, Leif, Leo och Loke.*

däri företagna, av eventuella erinringar föranledda jämkningar skall kunna underställas stadsfullmäktige för prövning i början av nästa år, anser sig byggnadsnämnden, till förhindrande av att fastighetsägare inom de ifrågavarande kvarteren under tiden till dess stadsfullmäktige prövat det berörda stadsplaneförslaget skall kunna uppföra byggnad på sådant sätt, att det skulle äventyra förslagets genomförande, böra föreslå att nybyggnadsförbud begäres för ett halvt år.

Byggnadsnämnden får i anledning härav hemställa

att stadsfullmäktige ville hos Konungens Befallningshavande i länet göra framställning *dels* om förlängning av nybyggnadsförbudet för kvarteren Knut, Lennart och Nimrod, *dels ock* om förbud mot nybyggnad inom kvarteren Kettil, Klas, Leif, Leo och Loke, i båda fallen intill dess stadsfullmäktige fattat beslut om ifrågasatt ändring av stadsplanen för denna del av staden, dock ej längre än till den 9 juli 1938.

Västerås den 3 november 1937.

På byggnadsnämndens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/Martin Lindheimer.

Västerås 1937, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1937 Den 25 november XVI

N:o 161.

Beredningsutskottets förslag ang. val av kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan åtskilliga kommunala förtroendeämbeten och förtroendeuppdrag på grund av uppdragstidernas utgång, avsägelser, avflyttningar från staden och av andra anledningar blivit eller med årets utgång bliva vakanta, får beredningsutskottet härmed för antagande framlägga följande valförslag.

DRÄTSELKAMMAREN.

Vid innevarande år utlöper uppdragen att vara ledamöter i drätselkammaren för Herrar Byggmästaren Edv. Karlsson, Tapetseraren Carl Bäckman, Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, Stuveriförmannen Carl Hellström och Inköpschefen John Lundgren.

Av de avgående ledamöterna har Herr Karlsson anhållit att icke vidare ifrågakomma till återval.

Beredningsutskottet hemställer, att stadsfullmäktige för fyraårsperioden 1938—1941 måtte till ledamöter i drätselkammaren omvälja avgående Herrar Bäckman, Lundkvist, Hellström och Lundgren samt till ny ledamot efter Herr Karlsson utse Advokaten Ruben Nyman.

VATTEN- OCH GASVERKSSTYRELSEN.

Med innevarande års utgång upphör mandaten för ledamöterna Herrar Expeditören C. G. Pettersson, Arbetsförmedlingsföreståndaren Josef Widén samt suppleanten Herr Förmannen Gunnar Larsson.

Av de avgående har Herr Pettersson avböjt återval.

Beredningsutskottet hemställer, att stadsfullmäktige för fyraårsperioden 1938—1941 måtte omvälja till ledamot Herr Widén och till suppleant Herr Larsson samt med godkännande av Herr Petterssons avsägelse, till ny ledamot efter honom utse nuvarande suppleanten i styrelsen, Herr Muraren Martin Hellblom, ävensom till suppleant efter Herr Hellblom utse Herr Snickaren Gustav Olsson.

HAMNSTYRELSEN.

Med innevarande år utlöper uppdraget att vara ledamot i styrelsen för Herr Tapetseraren Carl Bäckman samt uppdraget att vara suppleant för Herr

N:o 161. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

Byggmästaren J. A. Fredriksson; och föreslår beredningsutskottet i anledning härav omval dels för åren 1938—1942 av ledamoten Herr Bäckman och dels för åren 1938—1940 av suppleanten Herr Fredriksson.

LÖNENÄMNDEN.

Med innevarande år utlöpa uppdragen att vara ledamöter i nämnden för Herrar Tapetseraren Carl Bäckman, Rektorn Hj. Thyresson och Förmannen Karl Engdahl samt uppdraget att vara suppleant för Herr Läroverksadjunkten O. Norrman.

Av de avgående har Herr Thyresson anhållit att ej vidare ifrågakomma för återval.

Beredningsutskottet hemställer, att stadsfullmäktige för fyraårsperioden 1938—1941 till ledamöter i lönenämnden omvälja avgående ledamöterna Herrar Bäckman och Engdahl samt med bifall till Herr Thyressons avsägelse, till ledamot efter honom utse nuvarande suppleanten, Herr Läroverksadjunkten O. Norrman ävensom till suppleant efter Herr Norrman utse Herr Häradsskrivaren Oscar Lewrö.

HÄLSOVÅRDSNÄMNDEN.

Under omval stå, av ledamöterna Herrar Byggmästaren Fritz Eklund och Lasarettsläkaren Ivar Behring samt av suppleanterna Herrar Direktören Axel Sundström och Länsveterinären O. Hultén.

Beredningsutskotet föreslår omval av samtliga i resp. uppdrag för åren 1938—1941.

BARNAVÅRDSNÄMNDEN.

I tur att avgå i barnavårdsnämnden äro den av stadsfullmäktige förordnade ordföranden Herr Folkskoleinspektören Em. Granér, ledamoten för prästerskapet Herr Komminister Nils Berge, ledamoten för läkarna Herr Sjukhemsläkaren Josef Lundblad samt ledamöterna för kommunen i övrigt Herr Fattigvårdssysslomannen A. Norén och Fru A. Söderquist samt av suppleanterna: Den för lärarkåren valde Herr Folkskolläraren G. Leontein, den för fattigvårdsstyrelsen valde Herr Kyrkoskrivaren John Sjöblom, den för prästerskapet valde Herr Komministern S. H. Sigland, den för läkarna valde Herr Provinsialläkaren K. E. Nylén samt de för kommunen i övrigt valda Fru Helga Jakobsson och Fru Anna Arvidsson.

Av de avgående har suppleanten Fru Helga Jakobsson anhållit att ej vidare ifrågakomma för omval.

Beredningsutskottet hemställer, att stadsfullmäktige för fyraårsperioden 1938—1941 måtte omvälja de avgående ledamöterna Herrar Granér, Berge, Lundblad, Norén och Fru Söderquist samt förnya uppdraget för Herr Granér att vara ordförande i nämnden, ävensom omvälja de avgående suppleanterna Herrar Leontein, Sjöblom, Sigland, Nylén och Fru Arvidsson samt med bifall till Fru Jakobssons avsägelse till suppleant efter henne utse Fru Anna Westberg.

SAKKUNNIGA VID BRANDSYN.

N:o 161.

Ang. val av kommunala förtroendemän.

Såsom sakkunniga vid brandsyn under år 1938 föreslår beredningsutskottet omval av ledamöterna Herrar Byggmästaren J. Alb. Fredriksson och Muraren Martin Hellblom ävensom av suppleanterna Herrar Kakelugnsmakaren Jonas Johansson och Byggnadssnickaren A. N. Vretholm.

FATTIGVÅRDSSTYRELSEN.

I anledning av uppkomna ledigheter i uppdragen att tillhöra fattigvårdsstyrelsen eller vara dess biträden har fattigvårdsstyrelsen till beredningsutskottet överlämnat eget valförslag och hemställer beredningsutskottet, att stadsfullmäktige i anslutning därtill måtte besluta, att fattigvårdsstyrelsen och dess biträden måtte utses sålunda:

Till vice Ordförande i fattigvårdsstyrelsen: Herr Kontoristen Gösta Sjöberg.

1:sta distriktet:

Distriktschef: Herr Komministern Nils Berge.
v. Distriktschef: Fru Sara Norén.
Vårdare: Herr Snickaren J. E. Lindgren, Fru Helfrid Pettersson, Herr Kyrkovaktmästaren Karl Axel Eriksson och Fröken Ester Johansson.
För avgående vårdaren, Herr Handlanden E. L. Malm, som avböjt återval, erfordras, enligt fattigvårdsstyrelsens förslag med hänsyn till minskat understödstagareantal i distriktet, icke ersättare.

2:dra distriktet.

Distriktschefen, Herr Exekutionsbetjänten Hugo Carlsson, har anhållit att icke vidare ifrågakomma till omval och föreslår beredningsutskottet i anledning därav, att stadsfullmäktige med bifall till nämnda anhållan om befrielse måtte utse till
Distriktschef, nuvarande v. Distriktschefen, Herr Stationskarlen C. F. Melin, samt till
v. Distriktschef efter Herr Melin, Herr Filaren Ivar Abrahamsson.
Av vårdarna har Herr Gjutaren J. R. Björklund avböjt återval och föreslår beredningsutskottet, att stadsfullmäktige med bifall till nämnda anhållan måtte utse till
Vårdare: Omval av Fru Anna Gelin och Fru Maria Melin samt nyval efter Herr Björklund av Herr Förmannen C. F. Larsson samt efter Herr Abrahamsson Herr Järnarbetaren Karl Fröbom.

3:dje distriktet.

Distriktschef: Herr Kontoristen Gösta Sjöberg.
Av vårdarna hava Fru Frida Berglind och Herr Gjuteriarbetaren Bernhard Pettersson avböjt återval, och föreslår beredningstuskottet, att stadsfullmäktige med bifall till nämnda avsägelser måtte utse till

N:o 161.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

Vårdare: Herr Kommunalarbetaren Edvard Stål, Fru Anna Lundell och Herr Förrådsförmannen Johan Teodor Bergquist.

För vårdarna, Fru Berglind och Herr Pettersson, erfordras enligt meddelande från fattigvårdsstyrelsen icke ersättare.

4:de distriktet.

Av vårdarna har Herr Maskinmontören Axel Daun avböjt återval och får beredningsutskottet hemställa, att stadsfullmäktige måtte till

Vårdare i distriktet välja Fru Edit Axner, Fru Nanny Brunnsberg och Herr Verkstadsarbetaren Olof Klinga.

För vårdaren Herr Daun erfordras enligt meddelande från fattigvårdsstyrelsen icke ersättare.

5:te distriktet.

Distriktschefen, Herr Detektivöverkonstapeln E. A. Weimer, har avböjt återval och föreslår beredningsutskottet, att stadsfullmäktige med bifall till avsägelsen måtte till

Distriktschef välja nuvarande v. Distriktschefen Herr Skomakaremästaren Ernfrid Karlsson; till

v. Distriktschef efter Herr Karlsson föreslås nuvarande vårdaren Fru Mattis Pettersson och till

Vårdare föreslås omval av Fröken Anna Jakobsson och Herr Skräddarmästaren V. Tidlund samt nyval efter Fru Pettersson av Fru Agnes Söderquist.

6:te distriktet.

Distriktschefen, Lärarinnan Elsa Margareta Ringdahl och v. Distriktschefen Herr Filaren Verner Jansson hava avböjt återval och föreslår beredningsutskottet, att stadsfullmäktige med bifall till avsägelserna måtte välja till

Distriktschef: Folkskollärarinnan Karin Nordkvist samt till

v. Distriktschef nuvarande vårdaren Fru Vilma Hellström.

Av vårdarna hava Folkskollärarinnan Fanny Bostrand och Folkskollärarinnan Ester Kolmodin avböjt återval och föreslår beredningsutskottet med bifall till avsägelserna, att stadsfullmäktige måtte välja till

Vårdare: Herr Chauffören H. A. E. Flyckt samt nyval efter Folkskollärarinnan Fanny Bostrand, Herr Filaren Artur Olsson.

För vårdaren Fröken Kolmodin erfordras enligt meddelande från fattigvårdsstyrelsen icke ersättare.

7:de distriktet.

Vårdare: Föreslås omval av nuvarande vårdarna Herr Fastighetsägaren Erik Billert, Lärarinnan Sara Linder, Lärarinnan Maria Ahlström och Herr Filaren C. W. Juhlin.

8:de distriktet.

v. Distriktschef: Föreslås omval av nuvarande v. Distriktschefen Fru Ida Olsson.

N:o 161.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

Av vårdarna hava Herrar Svarvaren Teodor Gräns och Snickeriarbetaren J. G. Lindholm avböjt återval och får beredningsutskottet hemställa, att stadsfullmäktige med bifall till avsägelserna måtte välja till

Vårdare: Fru Maja Lundin, Herr Avsynaren Ragnar Karlsson och Fru Tora Lundgren samt nyval efter Herr Gräns av Fru Maja Johansson.

För vårdaren Herr Lindholm erfordras enligt meddelande från fattigvårdsstyrelsen icke ersättare.

9:de distriktet.

Distriktschef: Föreslås omval av nuvarande distriktschefen Herr Tjänstemannen Hugo Lindgren, ävensom omval av

Vårdarna: Herrar Lägenhetsägaren Manfred Jansson, Muraren Ludvig Gräns, Herrar Lantbrukaren Jakob Pettersson och Trädgårdsarbetaren Vilh. Björk.

10:de distriktet.

Distriktschef: Föreslås omval av nuvarande distriktschefen Herr Muraren Martin Hellblom.

Nuvarande vice distriktschefen Herr Snickaren Axel Johansson har avböjt återval och hemställer beredningsutskottet, att stadsfullmäktige måtte med bifall till avsägelsen välja till

v. Distriktschef nuvarande vårdaren Fru Helga Gustavsson.

Vårdare: Föreslås omval av nuvarande vårdarna Herrar Lantbrukaren J. Lundkvist, Hemmansägaren K. A. Blomkvist, Arrendatorn Axel Lundgren och Lantbrukaren F. Rörick samt nyval efter Fru Gustavsson av Herr Lokeldaren Gunnar Lindgren.

11:te distriktet.

v. Distriktschef: Föreslås omval av nuvarande v. distriktschefen Herr Lagerarbetaren Oskar F. Löfkvist.

Av vårdarna hava Herrar Byggnadsarbetaren Johan Arvid Klang och Lindaren Bernhard Wård undanbett sig återval och hemställer beredningsutskottet, att stadsfullmäktige med bifall till avsägelserna måtte välja till

Vårdare: Herrar Valsverksarbetaren Gunnar Gustafsson och Plåtslagaren Axel Ture Åberg samt nyval efter Herr Wård av Fru Astrid Johansson.

För vårdaren Herr Klang erfordras enligt meddelande från fattigvårdsstyrelsen icke ersättare.

TAXERINGSNÄMNDERNA.

Beredningsutskottet föreslår följande sammansättning i de olika taxeringsnämnderna för år 1938, nämligen:

1:sta distriktet.

Ledamöter: Omval av Herrar Direktören Elow Eriksson, Bokföraren R. Söderquist och Fabrikören Otto Peterson.

N:o 161. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

Suppleanter: Omval av Herrar Köpmannen O. Maunsbach, Montören E. V. Larsson och Tapetseraren Gust. Lindström.

2:dra distriktet.

Ledamöter: Omval av Herrar Ingenjören Erik Kjörning, Bokförlagsföreståndaren R. Hult och Överpostiljonen J. E. Wirén.

Suppleanter: Omval av Herrar Köpmannen Sigfr. Holm, Gjutaren Axel Larsson och Linjeförmannen V. R. Brännström.

3:dje distriktet.

Ledamöter: Omval av Herrar Sågverksägaren A. Norén, Fastighetsägaren Fritz Nyberg och Handelsföreståndaren Axel Andersson.

Suppleanter: Omval av Herrar Verkstadsarbetaren Georg Karlsson och Förmannen Gunnar Larsson samt nyval efter Herr Bryggaren O. M. Hammarström, som avböjt återval, av Herr Postassistenten Rudolf Hülphershausen.

4:de distriktet.

Ledamöter: Omval av Herrar Handlanden Nils Åberg, Fanjunkaren K. A. Jansson och Byggnadssnickaren Karl Viktorsson.

Suppleanter: Omval av Herrar Kalkylatorn Oskar Norstedt, Löjtnanten Gustaf Olsson och Gjutaren Aug. Lindström.

5:te distriktet.

Ledamöter: Omval av Herrar Byggmästaren Axel Hammer, Verkstadsarbetaren C. A. Fröbom och Ingenjören Algot Svensson.

Suppleanter: Omval av Herrar Kaptenen G. Robsahm, Hyvlaren Herman Thorén och Köpmannen Bror Edling.

6:te distriktet.

Ledamöter: Omval av Herrar Sekreteraren K. Sjöfält, Grosshandlaren Alb. Reutergårdh och Järnvägstjänstemannen Thure Bergquist.

Suppleanter: Omval av Herrar Skorstensfejarmästaren C. W. Karlsson, Kamreraren S. Holmblad och Byggnadsarbetaren J. E. Willebrand.

7:de distriktet.

Ledamöter: Omval av Herrar Köpmannen C. V. Tisell, Handelsföreståndaren C. E. Juhlin och Plåtslagaren Erik Karlsson.

Suppleanter: Omval av Herrar Folkskolläraren G. Leontein, Folkskolläraren Edvin Sigroth och Snickaren Erik Lindström.

8:de distriktet.

Ledamöter: Omval av Herrar Matvaruhandlaren F. H. Berglind och Byggnadssnickaren K. J. Pettersson samt nyval av Herr Arkitekten V. Segerstedt efter Herr f. d. Överkonstapeln P. E. Winroth som avböjt återval.

Suppleanter: Omval av Herrar Skräddaren K. Torstensson och Svarvaren A. V. Adamsson samt nyval av Herr Blomsterhandlaren Karl Pettersson efter Herr Segerstedt. **N:o 161.** *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

9:de distriktet.

Ledamöter: Omval av Herrar f. Slöjdläraren F. Brandt, Plåtarbetaren Emil Johansson och f. Guldsmeden C. E. Tengström.

Suppleanter: Omval av Herrar Folkskolläraren Elis Hedberg, Plåtslagaren J. V. Bergstrand och Ingenjören F. O. Berling.

10:de distriktet.

Ledamöter: Omval av Herrar Järnvägstjänstemannen A. Rosborg, Ingenjören Ferdinand Wahlberg och Plåtslagaren C. F. Larsson.

Suppleanter: Omval av Herrar Verkmästaren V. Linde-Olsson, Målaremästaren O. Hansson och Plåtslagaren Olof Larsson.

11:te distriktet.

Ledamöter: Omval av Herrar Lokeldaren Ernst Larsson, Snickaren J. A. Johansson, Lindaren Fredr. Wetter, Lantbrukaren Jakob Pettersson och f. Lantbrukaren A. Engström.

Suppleanter: Omval av Herrar Lokomotiveldaren J. A. Löfstrand, Snickaren J. A. Grönberg, Lantbrukaren C. P. Karlstedt, Lantbrukaren Herman Falk och Bankkamreraren Curt Möller.

Härjämte hemställer beredningsutskottet, att stadsfullmäktige måtte uppdraga åt taxeringsnämnden i 11:te distriktet och närmast åt dess ledamot, Herr Pettersson, och vid förfall för denne suppleanten Herr Falk att taga den befattning med virkestaxering, varom omförmäles i 81 § i taxeringsförordningen.

PENSIONSNÄMNDERNA.

För dessa nämnder föreslår beredningsutskottet följande sammansättning:

I distriktet för äldre stadsområdet.

Av de avgående ledamöterna har Herr Ingenjören Hugo Trangius avböjt återval, och hemställer beredningsutskottet, att stadsfullmäktige måtte bifalla nämnda anhållan samt till

Ledamöter för åren 1938—1941 omvälja Fru Agnes Söderquist och Herr Tjänstemannen A. Åberg samt nyvälja efter Herr Trangius Fru Karin Kjelldahl.

Av suppleanterna har Fru Märta Johansson, vars mandat upphör med utgången av år 1939, på anförda skäl anhållit om befrielse från uppdraget, och får beredningsutskottet föreslå, att stadsfullmäktige med bifall till nämnda anhållan måtte till

Suppleanter för åren 1938—1941 omvälja Fru Elin Askerlund, Herr Skrivaren A. L. Andersson och Fru Aina Hülphershausen samt nyvälja efter Fru Märta Johansson för tiden intill 1939 års utgång Fru Aida Reutergårdh.

N:o 161.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

I distriktet för f. S:t Ilians socken.

Ledamöter: För åren 1938—1941 föreslås omval av Herrar Muraren Martin Hellblom och Rörarbetaren Eskil Widén.

Suppleanter: För åren 1938—1941 föreslås omval av Herrar Metallarbetaren Gunnar Pettersson och Verkmästaren Gust. Karlsson.

I distriktet för f. Lundby socken.

Ledamöter: För åren 1938—1941 föreslås omval av Herrar Lantbrukaren A. Engström och Lindaren Karl Ludvig Lundin.

Ledamoten Herr Lindaren Fredr. Wetter, vars mandat upphör med utgången av år 1939, har på anförda skäl anhållit om befrielse från uppdraget; och får beredningsutskottet föreslå stadsfullmäktige besluta att med bifall till nämnda anhållan till ny ledamot efter Herr Wetter för tiden intill 1939 års utgång utse nuvarande suppleanten Herr Fabrikören Carl Holmquist, ävensom till

Suppleanter för åren 1938—1941 omvälja Fru Elna Vretlund samt nyvälja efter Herr Fabrikören Carl Holmquist Fru Hildur Eriksson.

Försåvitt ej här förut angivits suppleants ställföreträdarskap för ledamot skola suppleanterna vara personliga för ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här förut blivit nämnda.

NYKTERHETSNÄMNDEN.

Ledamöter: Beredningsutskottet föreslår återval för åren 1938—1941 av ledamöterna Herrar Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, f. Överkonstapeln C. V. Karlsson, Domkyrkoeldaren Henning Karlsson och Bokförlagsföreståndaren R. V. Hult.

Av suppleanterna har Fru Anna Lundell avböjt återval samt Herr Köpmannen Edvin Johansson, vars mandat upphör med utgången av år 1939, avflyttat från staden och föreslår beredningsutskottet att till

Suppleanter för åren 1938—1941 omväljes Herr Fältläkaren Gunnar Wingren samt nyväljes efter Fru Lundell Fru Helga Gustavsson, ävensom nyväljes för tiden intill 1939 års utgång efter Herr Johansson Herr Ingenjören Albert Andersson.

VÄSTERÅS KAFÉ AKTIEBOLAG.

Ledamöter: Omval för år 1938 av Herrar Stuveriförmannen Carl Hellström, Skorstensfejarmästaren C. W. Karlsson och Kassören Gösta Lundberg.

Suppleanter: Omval för år 1938 av Herrar Byggnadssnickaren David Johansson och Förrådsförvaltaren John Beckman.

Revisor: Omval för år 1938 av Herr Bokförlagsföreståndaren R. V. Hult.

Revisorssuppleant: Omval för år 1938 av Herr Rektorn Hj. Thyresson.

POLISNÄMNDEN.

Mandatet för samtliga ledamöter och suppleanter upphör med utgången av år 1937.

N:o 161.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

Av ledamöterna hava Herrar Målaren A. Vestling och Redaktören Emil Olovsson samt av suppleanterna Herr Svarvaren C. G. Pettersson avböjt återval, och får beredningsutskottet föreslå, att stadsfullmäktige med bifall till framställningarna måtte för åren 1938—1941 utse till

Ledamöter: Omval av Herrar Drätseldirektören Theofil Öberg, Inköpschefen John Lundgren och Posttjänstemannen E. L. Östlund samt nyval efter Herrar Vestling och Olovson, efter den förre nuvarande suppleanten Herr Snickaren Gust. Olsson och efter den senare Herr Riksdagsmannen David Gustavsson, samt till

Suppleanter: Omval av Herrar Advokaten Ruben Nyman, Ingenjören Nils A. Ramqvist och Faktorn Emil Svedlund samt nyval efter Herrar Pettersson och Olsson, efter den förre Herr Förrådsvaktmästaren Ivar Engström och efter den senare Herr Förrådsförmannen Hugo Fredriksson.

Tillika hemställer beredningsutskottet, att stadsfullmäktige måtte besluta följande ordning för suppleanternas inkallande, nämligen:

för Herr Öberg suppleant Herr Nyman, för Herr Lundgren suppleant Herr Ramqvist, för Herr Östlund suppleant Herr Svedlund, för Herr Gustafsson suppleant Herr Engström och för Herr Olsson suppleant Herr Fredriksson.

OMBUD VID MANTALSSKRIVNINGEN.

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1938 av Herrar Skrivaren Axel Andersson, Snickeriförmannen Hugo Svensson, f. Guldsmeden Emil Tengström och Fattigvårdstillsyningsmannen Erik Johansson.

BRANDSTODSKOMMITTÉN FÖR FAST EGENDOM.

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1938 av Herrar Byggmästaren Edv. Karlsson, Byggmästaren J. A. Fredriksson, Byggmästaren Axel Hammer och Byggnadssnickaren David Johansson med Herrar Byggmästaren Fritz Eklund och Muraren Martin Hellblom som suppleanter.

LOKALSTYRELSEN FÖR VÄSTERÅS HÖGRE ALLMÄNNA LÄROVERK.

Beredningsutskottet föreslår omval för åren 1938—1941 av Herrar Direktören Erik Falk och Posttjänstemannen E. L. Östlund samt omval för samma tid av suppleanterna Herrar Överingenjören Carl Henning och Muraren Martin Hellblom.

KOMMITTÉN FÖR UTREDNING RÖR. HÖGRE ALLM. LÄROVERKETS LOKALBEHOV.

Av ledamöterna i ovannämnda kommitté har Herr Direktören R. Liljeblad på anförda skäl anhållit om befrielse från uppdraget och får beredningsutskottet hemställa, att stadsfullmäktige med bifall till avsägelsen måtte till ny ledamot i kommittén efter Herr Liljeblad utse Herr Direktören Erik Falk.

N:o 161.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

ENGVALLSKA PENSIONSFONDENS TILLSÄTTNINGSNÄMND.

Mandatet för samtliga ledamöter upphör med utgången av år 1937 och föreslår beredningsutskottet, att stadsfullmäktige måtte för åren 1938—1939 omvälja till

Ledamöter: Herrar Fabrikören Joh. Svensson, Svarvaren B. A. Lundvall, Fabrikören C. Holmquist, f. Guldsmeden E. Tengström och Stationskarlen C. F. Melin.

NÄMNDEN ÖVER SUNDINSKA UNDERSTÖDSFONDERNA FÖR PAUVRES HONTEUX OCH MEDELKLASSEN SAMT ARBETSKLASSEN.

Mandatet för samtliga ledamöter upphör med utgången av år 1937, och föreslår beredningsutskottet, att stadsfullmäktige måtte för åren 1938—1939 omvälja till

Ledamöter: Herrar Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, Köpmannen Carl Hedberg, Kaptenen G. Robsahm, Fru Ebba Berg, Herrar Kassören Einar Keijser, Folkskolläraren G. Leontein och Verkmästaren Gust. Karlsson.

NÄMNDEN ÖVER SUNDINSKA DONATIONSFONDEN FÖR VÄLGÖRANDE OCH ALLMÄNNYTTIGA ÄNDAMÅL.

Beredningsutskottet föreslår omval för åren 1938—1939 av Herrar Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, Köpmannen Carl Hedberg, Fru Ebba Berg och Herr Verkmästaren Gust. Karlsson.

NÄMNDEN ÖVER ADOLF MOBERGS OCH HANS HUSTRUS GULDBRÖLLOPSFOND.

Beredningsutskottet föreslår omval för åren 1938—1939 av Fröken Hilda Pihlgren, Herrar Domprosten E. Enochsson och Metallarbetaren Gunnar Pettersson.

NÄMNDEN ÖVER FRU JOHANNA FRYKLUNDS DONATIONSFOND.

Beredningsutskottet föreslår omval för åren 1938—1939 av Herr Drätseldirektören Th. Öberg från tjänstemannaklassen och Herr Fabrikören Otto Peterson från handlande- och hantverkareklassen samt Herr Tapetseraren Carl Bäckman från arbetsklassen.

NÄMNDEN ÖVER WAHLBECKSKA VÄLGÖRENHETSFONDEN.

Beredningsutskottet föreslår omval för åren 1938—1939 av de avgående ledamöterna Herr Direktören A. Sundström och Fru Agnes Söderquist.

NÄMNDEN ÖVER LAGERQUISTSKA DONATIONSFONDEN.

N:o 161.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet föreslår omval för åren 1938—1941 av de avgående ledamöterna, Herrar Domprosten E. Enochsson och Brandförmannen Ernst Johansson.

STYRELSEN FÖR STATENS ELEKTROTEKNISKA FACKSKOLA.

Sedan den av Kungl. Maj:t utsedda ledamoten Herr Direktören J. S. Edström avflyttat från staden samt på grund därav befriats från uppdraget ifråga, har den av stadsfullmäktige valde ledamoten av styrelsen, Herr Drätseldirektören Theofil Öberg, av Kungl. Maj:t utsetts till ordförande i styrelsen. I anledning därav får beredningsutskottet föreslå, att Stadsfullmäktige måtte till ny ledamot av styrelsen efter Herr Öberg för hans återstående mandatstid intill 1939 års utgång utse Herr Driftchefen Thure Strand.

REVISORER.

1) Av stadens räkenskaper.

Av ledamöterna hava Herrar Kassören Gösta Lundberg och Bankkassören Harry Öjve samt av suppleanterna Herr Ämnesläraren Knut Karlfors avböjt återval och föreslår beredningsutskottet, att stadsfullmäktige måtte till revisorer för år 1938 omvälja: Herrar Järnvägstjänstemannen Thure Bergquist, Hovrättsnotarien Erik Genell, Tjänstemannen E. Ekeroth, Förmannen Karl Engdahl och Kamreraren J. Häggström samt nyvälja efter Herrar Lundberg och Öjve resp. Herrar Kontoristen Einar Jonsson och Metallarbetaren Martin Holmberg samt för samma tid omvälja, till suppleanter Herrar Kamreraren Rick. Landstätt, Svarvaren Viktor Karlsson, Bokföraren J. E. Vestling, Kontoristen C. G. R. Sjöberg, Kamreraren Fritz Lilliecreutz och Bokföraren B. Sjöberg samt nyvälja efter Herr Karlfors Herr Tjänstemannen Gösta Holmén.

2) Av arbetareinstitutets räkenskaper.

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1938 av ledamoten Herr Ingenjören F. O. Berling samt av suppleanten Herr Kassören Gösta Lundberg.

3) Av Högre Allmänna läroverkets byggnadsfonds räkenskaper.

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1938 av avgående ledamöterna Herrar Verkmästaren Gustaf Karlsson och Kaptenen G. Robsahm ävensom omval för samma tid av suppleanten Herr Bokföraren Josef Emanuel Vestling.

4) Av flickskolans räkenskaper.

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1938 av avgående ledamoten Herr Folkskolläraren G. Leontein.

5) Av Arbetarnes Bildningsförbunds biblioteksverksamhet.

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1938 av avgående ledamoten

N:o 161. *Ang val av kommunala förtroendemän.*

Herr Posttjänstemannen E. L. Östlund, ävensom av suppleanten Herr Kaptenen G. Robsahm.

6) Av baptistkyrkans ungdomsförenings biblioteksverksamhet i Västerås.

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1938 av avgående ledamoten Herr Posttjänstemannen E. L. Östlund ävensom av suppleanten Herr Kaptenen G. Robsahm.

HUVUDMÄN I VÄSTERÅS STADS SPARBANK.

Beredningsutskottet föreslår omval för åren 1938—1942 av avgående ledamöterna Herrar Kamreraren Joh. Häggström, Byggmästaren Edv. Karlsson och Vaktmästaren O. Håvberg.

SAKKUNNIGE ATT GÅ RÅDSTUVURÄTTEN TILLHANDA VID UPPTAGANDE AV SJÖFÖRKLARING OCH SJÖFÖRHÖR.

Beredningsutskottet hemställer att till sådana sakkunniga under år 1938 måtte föreslås Herrar Hamnkaptenen Carl Filip Carlsson, Sjökaptenen G. Thorslund, Ångbåtsbefälhavaren Nils Sander, Maskiningenjören G. Wallenius och Kaptenen Carl Wenström.

ARBETSLÖSHETSKOMMITTÉN.

Beredningsutskottet föreslår, att stadens arbetslöshetskommitté för år 1938 måtte få följande av stadsfullmäktige bestämda sammansättning.

Ledamöter: Herrar Studieledaren Gust. Sund, Direktören K. R. Liljeblad, Statens Lantbruksingenjör H. Welin-Berger, Muraren Martin Hellblom, Förrådsförvaltaren John Beckman, Hyvlaren Herm. Thorén, Ingenjören Nils Ramqvist, Förmannen Gunnar Larsson samt nyval efter Herr Gustafsson, som skilts från uppdraget, av Herr Filaren Viktor Persson.

Suppleanter: Föreslås omval av Herrar Smidesmästaren F. H. Eriksson, Redaktören E. Berg, Rörarbetaren E. Widén, Ingenjören G. H. Zanders och Metallarbetaren Erik Andersson.

Revisorer: för kommitténs med statsbidrag bedrivna verksamhet, föreslås omval av Herrar Kassören Gösta Lundberg och Kamreraren Harald Ivarson ävensom av suppleanten Herr Kassören Harry Öjve.

TRAFIKKOMMITTÉN.

Av trafikkommitténs ledamöter har Herr Landshövdingen Walter Murray avflyttat från staden och i anledning därav anhållit om befrielse från uppdraget och föreslår beredningsutskottet, att stadsfullmäktige måtte med bifall till avsägelsen till ny ledamot efter Herr Murray utse Herr Landssekreteraren E. Holmqvist.

KOMMITTÉN FÖR UPPRÄTTANDET AV ETT FOLK- OCH LANDS-BIBLIOTEKET.

N:o 161.
Ang. val av kommnnala förtroendemän.

Av kommitténs ledamöter har Herr Direktören K. R. Liljeblad på anförda skäl anhållit om befrielse från uppdraget och får beredningsutskottet i anledning därav hemställa, att stadsfullmäktige med bifall till avsägelsen måtte till ny ledamot efter Herr Liljeblad utse Herr Civilingenjören Arne Mattson.

RÅDHUSKOMMITTÉN.

Av kommitténs ledamöter har Herr Direktören K. R. Liljeblad på anförda skäl anhållit om befrielse från uppdraget och får beredningsutskottet i anledning därav hemställa, att stadsfullmäktige med bifall till avsägelsen måtte till ny ledamot efter Herr Liljeblad utse Herr Statens Lantbruksingenjör H. Welin-Berger.

VÄSTERÅS IDROTTSHALL, FÖRENING U. P. A.

Beredningsutskottet föreslår, att Stadsfullmäktige till revisor för granskning av ovanberörda förenings räkenskaper för år 1938 måtte utse Herr Tjänstemannen Gust. Lindén och till suppleant för denne Herr Kontoristen Einar Jonsson.

Västerås den 10 november 1937.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Paul Grante.

N:o 162.

Beredningsutskottets skrivelse ang. utseende av ortsombud enl. K. kung. om statliga bosättningslån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt Kungl. Maj:ts kungörelse av den 30 september 1937 om statliga bosättningslån kan dylika lån på i kungörelsen angivna villkor beviljas trolovade eller äkta makar med ändamål att lämna tillgång till inköp av möbler eller andra bosättningsföremål, vilkas anskaffande föranledes av äktenskapets ingående. Bosättningslån utgår av statens bosättningslånefond, vilken fond förvaltas av riksbanken. I varje kommun skall finnas en av kommunen vald person med uppgift att såsom ortsombud avgiva yttrande över ansökningar om bosättningslån. Ombudet utses av stadsfullmäktige eller där fullmäktige så besluta av drätselkammaren. Ombudet väljes för en tid av två år. För varje ortsombud skall finnas en för samma tid vald ersättare. Berörda kungörelse träder i kraft den 1 januari 1938, från vilken tid valen skola gälla.

På grund av ovan refererade lagbestämmelser har beredningsutskottet förehaft till behandling frågan rörande utseende av berört ombud jämte ersättare för detta. Enligt beredningsutskottets mening bör ombudet väljas av stadsfullmäktige och får utskottet såsom förslag till för uppdraget lämpliga personer föreslå såsom ortsombud Herr Kassören E. Keijser och till ersättare för honom Herr Kamreraren J. Häggström.

Beredningsutskottet föreslår alltså, att stadsfullmäktige måtte besluta

> *att* i enlighet med bestämmelserna i Kungl. Maj:ts kungörelse av den 30 september 1937 om statliga bosättningslån till ortsombud för Västerås stad för åren 1938—1939 utse Herr Kassören E. Keijser samt till ersättare för Herr Keijser utse Herr Kamreraren J. Häggström.

Västerås den 10 november 1937.

För beredningstuskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Paul Grante.

N:o 163.

Beredningsutskottets yttrande över besvär ang. stadsplaneändring för Mariaberget och kringliggande kvarter m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige till beredningsutskottet för förberedande behandling remitterat handlingarna i ärendet rörande Köpmannen E. Sundströms besvär över Stadsfullmäktiges beslut den 30 september 1937 angående stadsplaneändring för Mariaberget och kringliggande kvarter m. m., får beredningsutskottet efter i ärendet verkställd utredning anföra följande.

Beredningsutskottet ansluter sig helt till de av byggnadsnämnden i ärendet anförda synpunkterna och biträder således nämndens hemställan om de anförda besvärens ogillande.

Beredningsutskottet hemställer alltså, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att på i ärendet anförda skäl hos Konungens Befallningshavande i länet anhålla om de anförda besvärens ogillande.

Västerås den 10 november 1937.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige den 28 oktober 1937 till byggnadsnämnden för yttrande remitterat de besvär, Järnhandlaren Erik Sundström i Västerås anfört över stadsfullmäktiges beslut den 30 september 1937 att antaga ändring av stadsplanen för Mariaberget och kvarteren Kerstin, Laura, Malin, Maria, Malvina, Nancy, Nella och Neta samt jämkning av gatuhöjderna för delar av Bondegatan, Hållgatan, Skepparbacken, Stallhagsgatan, Gustafsgatan och Floragatan, får byggnadsnämnden härmed anföra följande.

Klagomålen över hushöjderna i kvarteret Kerstin synas byggnadsnämnden helt obefogade, då avstånden mellan de olika byggnadskropparna inom kvarteret äro så stora, att kravet på sol och ljus får anses väl tillgodosett.

Klaganden har i detta sammanhang anmärkt, att vad i förslaget anförts

N:o 163. *Ang. stadsplaneändring för Mariaberget och kringliggande kvarter m. m.*

om att den högre hushöjden i kvarteret Kerstins södra del skulle utgöra kompensation för vad Västerås stad i egenskap av tomtägare finge avstå från, då det gällde att ekonomiskt utnyttja tomtmark i andra kvarter, knappast kunde åberopas för godtagande av förslaget, enär därigenom de enskilda tomtägarnes i kvarteret berättigade intressen åsidosattes.

Med "tomtmark i andra kvarter" åsyftas i beskrivningen Mariaberget utefter Stora gatans södra sida. Enligt den nu antagna ändringen får detta område icke bebyggas, vilket förut varit tillåtet. Att lämna detta parkområde obebyggt finner byggnadsnämnden vara till både nytta och glädje för hela staden, varför det får anses vara fullt motiverat att staden erhåller kompensation för denna uppoffring genom att få uppföra relativt höga hus å sina fastigheter i kvarteret Kerstins södra del. Denna bebyggelse anser byggnadsnämnden tvärt emot klaganden ingalunda komma att medföra att de enskilda fastighetsägarne tillskyndas någon skada.

Klaganden har vidare anmärkt på att en utbyggnad å tingshuset ej utmärkts å kartan. Denna "byggnad" utgöres av ett såsom balkong på pelare utformat tak över en ingång och har ej ansetts i detta sammanhang hava karaktär av byggnad, varför den ej inritats å kartan.

Den i 5 § uti de antagna stadsplanebestämmelserna medgivna, av klaganden påtalade extra fönsterrätten i kvarteret Kerstin torde icke vara till förfång för någon men väl till nytta för byggnaden i fråga, varför klagomålen i denna del, för vilka för övrigt icke anförts några skäl, icke torde förtjäna avseende.

Byggnadsnämnden kan icke dela klagandens mening att Hållgatan aldrig torde bliva någon större genomfartsled utan håller i stället före, att det är mycket sannolikt att den kan komma att få sådan betydelse som trafikled att förgårdarna behöva tagas i anspråk för en vidgning av gatan. Särskilt bör beaktas, att Hållgatan utgör en naturlig fortsättning på ett trafikstråk norrifrån, med vilket man förr eller senare måste räkna.

På grund av vad sålunda anförts får byggnadsnämnden vidhålla det av nämnden framlagda, av stadsfullmäktige antagna förslaget och anhålla, att stadsfullmäktige hos Konungens Befallningshavande ville hemställa om besvärens ogillande.

Remisshandlingarne återgå.

Västerås den 3 november 1937.

På byggnadsnämndens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/Martin Lindheimer.

Till Länsstyrelsen i Västmanlands län.

Över stadsfullmäktiges i Västerås beslut av den 30 september 1937 — enligt bilagda protokollsutdrag — angående bland annat stadsplanebestäm-

melser för kvarteret Kerstin, får undertecknad såsom ägare till stadsägan 75 — tomterna 3 och 4 i kvarteret Kerstin — anföra besvär.

N:o 163.
Ang. stadsplaneändring för Mariaberget och kringliggande kvarter m. m.

Enligt det antagna förslaget skall bland annat i kvarterets högt belägna södra hörn tillåtas 6-våningshus, varefter hushöjden utefter Bondegatan succesivt minskas till 5, 4 och 3 våningar i hörnet mot Hållgatan, för att fortsätta med 3-våningshus utefter denna gata. Det måste anses vara absolut förkastligt, att på detta vis tillåta att den södra delen av kvarteret, vilken ligger c:a 9 mtr högre än norra delen, bebygges med hus av en sådan höjd, att de komma att vara ett verkligt hinder för sol och ljus att nå de lågt belägna husen utefter Hållgatan. När det gällt att omändra rena affärskvarter i centrum av staden har den förslagsställande nämnden alltid förfäktat att det skall släppas in sol och ljus oberoende av de ekonomiska konsekvenserna. I detta fall, då det gäller ett utpräglat bostadskvarter med endast Tingshuset åt Kristinagatan att taga hänsyn till av den äldre bebyggelsen, har verkligt berättigade krav på högsta möjliga grad av sol och ljus åt *alla* kvarterets innevånare helt lämnats åsido, för att en högst tvivelaktig konstnärlig effekt skall nås, genom att på ett litet område torna upp hus av en höjd, som helt skär ur miljön för även ett framtida Västerås. Högre höjd på husen än 3 event. 4 våningar, samma mot både Bondegatan och Hållgatan bör ej komma i fråga. I inledningen till förslaget framhålles bland annat att den högre hushöjden i kvarteret Kerstins södra del skall utgöra kompensation för, vad Västerås stad i egenskap av tomtägare får avstå från, då det gäller att ekonomiskt utnyttja tomtmark i andra kvarter. Detta kan knappast vara ett bärande skäl, då därigenom de enskilda tomtägarnas i kvarteret berättigade intressen åsidosättes.

Förgården mot Hållgatan bör slopas, då gatubredden även utan denna är fullt tillräcklig och Hållgatan aldrig torde bliva någon större genomfartsled. Under hand har dessutom upplysts att eventuella hus mot denna gata måste konstrueras så att förgården lätt kan slopas och införlivas med kör- och gångbanan. Då emellertid tomterna 3 och 4 bli synnerligen smala — c:a 5 mtr kvar till gård — och nivåskillnaden i t. ex. gränslinjen mellan dessa tomter och den lägre belägna Hållgatan blir c:a 2 mtr, torde det bliva omöjligt att nå en plausibel planlösning utan omfattande bortschaktningar och terasseringar. Flyttas däremot huslinjen fram till tomtgränsen, kan mycket lättare en trevlig övergång erhållas till de inre parkartade delarna av kvarteret. Härtill kommer att byggnadsnämnden under det att det nu av stadsfullmäktige antagna förslaget utarbetades och behandlades gav Tingshuset tillstånd att uppföra en större utbyggnad av sten — en våning med terass ovanpå — på gaveln mot tomt 3, varigenom avståndet mellan ett nytt hus på denna tomt och Tingshuset på tomt 2 ytterligare minskas. Denna utbyggnad har ej inritats på den till förslaget utarbetade kartan.

Under åberopande av det ovan anförda, får jag anhålla att Länsstyrelsen ville återförvisa ärendet och att ett nytt förslag utarbetas med hänsyn tagen till:

att bebyggelsen i kvarteret Kerstin ej göres högre än 3 eventuellt 4 våningar, samma åt både Bondegatan och Hållgatan;

att den i § 5 i beskrivningen till förslaget medgivna extra fönsterrätten slopas;

N:o 163.
Ang. stadsplaneändring för Mariaberget och kringliggande kvarter m. m.

att förgården mot Hållgatan slopas, eller att denna gata, om 4-våningsbebyggelse medgives, eventuellt breddas med 2 mtr utan förgård.

Västerås den 23 oktober 1937.

Erik Sundström.
Järnhandlare, ägare till stadsäg. 75, Västerås.

Västerås 1937, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1937 Den 20 december XVII

N:o 164.

FÖRSLAG

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stad år 1938.

Behållning från sist avslutade räkenskapsår, 1936 ..... Kronor 237,552: 82

1 A. Räntor och lånekostnader samt aktier.

UTGIFTER:

		Resterande lånebelopp:	Ränta:	
a)	Obligationslån:			
	1. Upptaget år 1929 à 5 %	2,350,000: —	117,500: —	117,500: —
b)	Andra amorteringslån:			
	Upptagna från pensionsförsäkringsfonden:			
	1. År 1916 à 4¾ %	173,610: 27	8,246: 49	
	2. År 1917 à 4¾ %	179,173: 71	8,510: 75	
	3. År 1918 à 4¾ %	258,278: 96	12,268: 25	
	4. År 1918 à 5¼ %	264,674: 49	13,895: 41	
	5. År 1920 à 6 %	171,717: 34	10,303: 04	
	5 a. År 1934 à 3¾ %	724,862: 88	27,182: 36	80,406: 30
			Transport	197,906: 30

N:o 164.
Budgetförslag 1938.

			Transport	197,906: 30
	Upptagna från Kungl. Statskontoret: (Bostadslån):			
6.	År 1920 à 4 %	92,456: 93	3,698: 28	
7.	År 1921 à 4 %	42,306: 28	1,692: 25	
8.	År 1925 à 4,5 %	23,023: 79	1,036: 07	
9.	År 1926 à 4,5 %	29,963: 67	1,348: 37	
9 a.	År 1927 à 4,5 %	21,625: 14	973: 13	
9 b.	År 1928 à 4,5 %	49,200: 68	2,214: 03	
9 c.	År 1929 à 4,5 %	31,290: 21	1,408: 06	
9 d.	År 1930 à 4,5 %	56,546: 05	2,544: 57	
10.	År 1931 à 4,5 %	18,466: 83	831: 01	15,745: 77
	Upptagna lån från:			
11.	Svenska Arbetarnas Allm. Sjuk- och begravningskassa: År 1926—1937 à 3¼ %	156,255: 47	5,078: 30	
12.	Sveriges Allm. Understödsförening: År 1926—1937 à 3¼ %	156,255: 47	5,078: 30	
13.	Städernas Allmänna Brandstodsbolag: År 1926 à 5 %	251,310: 50	12,565: 52	
14.	Kopparbergs läns Sparbank: År 1928 à 5 %	333,263: 60	16,076: 70	
15.	Svenska Livförsäkringsbolaget: År 1928 à 5 %	94,646: 99	4,565: 79	
16.	Bollnäs Sparbank: År 1928 à 5 %	16,663: 05	803: 82	
17.	Gävle Stads Sparbank: År 1928 à 5 %	66,652: 72	3,215: 34	
18.	Arbetsgivarnas Ömsesidiga Olycksfallsförsäkringsbolag: År 1928 à 5 %	333,263: 90	16,076: 75	
	Kungl. Postsparbanken:			
19.	År 1931 à 4,50 %	702,712: 72	31,622: 08	
20.	År 1932 à 4,85 %	584,875: 48	28,366: 46	
21.	Västmanlands läns landsting: År 1932 à 5 %	221,059: 50	10,885: 86	
22.	Fonder under Drätselkammarens förvaltning: År 1932 à 5 %	884,238: —	43,543: 44	
23.	Försäkringsaktiebolaget Skandia: År 1933 à 4,5 %	462,748: 52	20,590: 04	
			Transport	198,468: 40 213,652: 07

		Transport	198,468: 40	213,652: 07
24.	Livförsäkringsbolsget Framtiden: År 1933 à 4,5 %	92,549: 70	4,118: 01	
25.	Svenska Livförsäkringsbolaget: År 1933 à 4,5 %	462,748: 46	20,590: 03	
26.	Svenska Personal-Pensionskassan: År 1933 à 4,5 %	185,099: 40	8,236: 02	
27.	Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget Skåne: År 1933 à 4,5 %	185,099: 40	8,236: 02	
28.	Kinda Härads Sparbank, Kisa: År 1933 à 4,5 %	46,274: 86	2,059: —	
29.	Livränte- och Kapitalförsäkringsanstalten för Östergötlands län och stift: År 1933 à 4,5 %	46,274: 86	2,059: —	
30.	Stockholms Sjukhem: År 1933 à 4,5 %	152,707: —	6,794: 71	
31.	Städernas Allmänna Brandstodsbolag: År 1910—1934 à 3,8 %	1,576,526: 67	59,908: 01	
	År 1907—1935 à 3,9 %	851,817: 99	33,220: 90	
32.	Kungl. Postsparbanken: År 1935 à 3 %	563,476: 59	16,904: 30	
33.	Wahlbeckska fonden: År 1902—1935 à 3,5 %	66,155: 82	1,984: 67	
34.	Västerås stads fonder: År 1902—1935 à 3 %	55,864: 92	1,675: 95	
35.	Västerås stads Fattigvårdsstyrelse: År 1902—1935 à 3 %	91,883: 09	2,756: 49	
36.	Västmanlands läns Sparbank: År 1902—1935 à 3 %	232,280: 45	6,968: 41	
37.	Kungl. Postsparbanken: År 1936 à 2,9 %	1.639,632: 38	48,908: 50	
38.	Riksförsäkringsanstalten: År 1938 à 3 %	1,089,500: —	32,685: —	455,573: 42
c)	Andra lån och skulder:			
1.	Fonder under Drätselkammarens förvaltning à 3 %	290,000: —	8,700: —	
3.	Sundinska Beklädnadsfonden à 5 %	5.000: —	250: —	
4.	Järnvägsmedelsfonden à 4,5 %	612,787: 58	27,575: 44	
		Transport	36,525: 44	669,225: 49

N:o 164.
Budgetförslag 1938.

		Transport	36,525: 44	669,225: 49
7.	Avgäld till Tuhundra m. fl. häraders tingslag (t. o. m. 1938) i anledning av inkorporeringen av S:t Ilian och Lundby		500: —	
9.	Ränta å tillfälliga lån		—: —	37,025: 44
d)	Lånekostnader:			
	Provisioner.....			200: —
				Kronor 706,450: 93

INKOMSTER:

Räntor å:

a)	Obligationslån och amorteringslån:	Resterande		
1.	Fattigvårdsstyrelsen:	lånebelopp:	Ränta:	
	1928 års lån à 5 %	206,623: 65	9,967: 58	
	1929 års lån à 5 %	195,965: 46	9,798: 27	
	1933 års lån à 4,5 %	315,265: 95	14,186: 97	
	1934 års lån à 3,75 %	45,376: 45	1,701: 62	
	1935 års lån à 3 %	5,644: 74	169: 34	35,823: 78
2.	Folkskolestyrelsen:			
	1929 års lån à 5 %	117,621: 76	5,881: 09	
	1931 års lån à 4,5 %	15,843: 15	712: 94	
	1932 års lån à 4,85 %	96,416: 33	4,676: 19	
	1933 års lån à 4,5 %	53,088: 80	2,389: —	
	1934 års lån à 3,75 %	14,497: 27	543: 65	
	1934 års lån à 3,8 %	173,965: 10	6,610: 67	
	1935 års lån à 3,9 %	16,387: 36	639: 11	
	1935 års lån à 3 %	47,964: 44	1,438: 93	
	1935 års lån à 3 %	158,646: —	4,759: 38	27,650: 96
3.	Hamnen:			
	För nya hamnbyggnaden:			
	1928 års lån à 5 %	122,241: 27	5,896: 95	
	1929 års lån à 5 %	117,621: 76	5,881: 09	
	1931 års lån à 4,5 %	75,646: 87	3,404: 11	
	1935 års lån à 3,9 %	65,022: 12	2,535: 86	17,718: 01
4.	Djuphamnen:			
	1926 års lån à 5 %	211,402: 83	10,570: 14	
	1926 års lån à 3,25 %	312,510: 94	10,156: 61	
		Transport	20,726: 75	81,192: 75

	Transport	20,726: 75	81,192: 75
1932 års lån à 5 %	731,264: 84	36,563: 24	
1934 års lån à 3,75 %	277,538: 78	10,407: 70	
1935 års lån à 3 %	21,436: 10	643: 08	
1936 års lån à 2,9 %	423,859: 51	12,467: 04	
1938 års lån à 3 %	6,250: —	187: 50	80,995: 31
5. Vatten- och Gasverksstyrelsen:			
1926 års lån à 5 %	66,745: 72	3,337: 29	
1928 års lån à 5 %	380,587: 43	18,359: 65	
1929 års lån à 5 %	500,614: 88	25,030: 74	
1931 års lån à 4,5 %	288,411: 65	12,978: 52	
1932 års lån à 4,85 %	488,459: 13	23,690: 27	
1932 års lån à 5 %	373,409: 33	18,670: 47	
1933 års lån à 4,5 %	368,354: 76	16,575: 96	
1934 års lån à 3,75 %	134,099: 68	5,028: 74	
1934 års lån à 3,8 %	582,896: —	22,150: 05	
1935 års lån à 3,9 %	294,574: 90	11,488: 42	
1935 års lån à 3 %	14,951: 22	448: 54	
1935 års lån à 3 %	156,757: 35	4,702: 72	
1936 års lån à 2,9 %	1,215,777: 93	35,257: 56	
1938 års lån à 3 %	583,250: —	17,497: 50	215,216: 43
6. Kyrkorådet:			
Lån av stadskassan à 4 %	31,000: —	1,240: —	
1934 års lån à 3,8 %	26,000: —	988: —	2,228: —

b) Andra amorteringslån:

1. Upptaget från pensionsförsäkringsfonden och statens bostadslånefond: Räntor å av staden till bostadsbyggare utlämnade lån, förslagsvis			33,371: 60

c) Andra lån och skulder:

2. Ränta å beräknad brist i hamnkassan à 3 %	50,705: 66	1,521: 17	
3. Ränta å kostnad för ökad hamnutrustning à 3 %	119,307: 62	3,579: 23	
4. Ränta å 1,000: —, lån ur Lundby sockens magasinsfond à 4,5 %	1,000: —	45: —	
5. Ränta å till fattigvården förskotterade medel för restaurering av huvudbyggnaden vid ålderdomshemmet Karlslund, enligt amorteringsplan	12,338: 82	616: 94	
6. Ränta å till Malma grustag förskotterade och ännu oguldna anläggningskostnader à 3 %	56,035: 41	1,681: 06	
7. Ränta å utlånade medel		15,000: —	22,443: 40
		Transport	435,447: 49

N:o 164.

Budgetförslag 1938.

		Transport	435,447: 49
d)	Aktier:		
1.	Utdelning å aktier i Stockholm—Västerås—Bergslagens Järnväg kr. 99,000: — à 5 %	4,950: —	
3.	Utdelning å aktier i A.-B. Arbetarebostäder, kr. 300,000: — à 5 %	15,000: —	19,950: —
4.	Utdelning å på staden överförda aktier i S—W.—B:s Nya Järnvägs A.-B. motsvarande ränta till A.-B Västerås-banans intressenter kr.	—: —	
	Överskjutande utgifter		251,053: 44
		Kronor	706,450: 93

1 B. Kapitalavbetalningar å lån.

UTGIFTER:

		Ursprungl. lånebelopp	Rester. lånebelopp	Årets amorter.	
a)	Obligationslån:				
1.	Upptaget år 1929 à 5 % slutamorterat 1/9 1959	2,744,000: —	2,350,000: —	61,000: —	61,000: —
b)	Amorteringslån:				
	Upptagna från pensionsförsäkringsfonden:				
1.	År 1916 à 4 3/4 % slutamorterat 31/12 1956	250,000: —	173,610: 27	5,827: 70	
2.	År 1917 à 4 3/4 % slutamorterat 31/12 1957	250,000: —	179,173: 71	5,563: 44	
3.	År 1918 à 4 3/4 % slutamorterat 30/6 1958	350,000: —	258,278: 96	7,435: 61	
4.	År 1918 à 5 1/4 % slutamorterat 30/6 1958	350,000: —	264,674: 49	7,204: 82	
5.	År 1920 à 6 % slutamorterat 31/12 1960	210,000: —	171,717: 34	3,653: 88	
5 a.	År 1934 à 3 3/4 % slutamorterat 1/7 1954	812,000: —	724,862: 88	31,250: 86	60,936: 31
		Transport	4,122,317: 65		121,936: 31

		Transport 4,122,317: 65			121,936: 31
	Upptagna från Kungl. Statskontoret: (Bostadslån):				
6.	År 1920 à 4 % slutamorterat 31/12 1954	162,000: —	92,456: 93	3,898: 08	
7.	År 1921 à 4 % slutamorterat 31/12 1955	74,240: —	42,306: 28	1,648: 26	
8.	År 1925 à 4,5 % slutamorterat 31/12 1955	30,000: —	23,023: 79	763: 93	
9.	År 1926 à 4,5 % slutamorterat 31/12 1956	37,800: —	29,963: 67	919: 63	
9 a.	År 1927 à 4,5 % slutamorterat 31/12 1957	48,191: 37	21,625: 14	613: 35	
9 b.	År 1928 à 4,5 % slutamorterat 31/12 1958	65,800: —	49,200: 68	1,301: 97	
9 c.	År 1929 à 4,5 % slutamorterat 31/12 1959	39,825: —	31,290: 21	771: 44	
9 d.	År 1930 à 4,5 % slutamorterat 31/12 1960	70,000: —	56,546: 05	1,301: 43	
10.	År 1931 à 4,5 % slutamorterat 31/12 1961	20,475: —	18,466: 83	397: 49	11,615: 58
	Upptagna lån från:				
11.	Svenska Arbetarnas Allm. Sjuk- och Begravningskassa: År 1926—1937 à 3 1/4 % slutamorterat 31/12 1956	162,137: 80	156,255: 47	6,073: 51	
12.	Sveriges Allm. Understödsförening: År 1926—1937 à 3 1/4 % slutamorterat 31/12 1956	162,137: 80	156,255: 47	6,073: 51	
13.	Städernas Allm. Brandstodsbolag: År 1926 à 5 % slutamorterat 31/12 1956	319,663: 33	251,310: 50	8,228: 93	
14.	Kopparbergs Läns Sparbank: År 1928 à 5 % slutamorterat 30/6 1948	500,000: —	333,263: 60	23,458: 10	
15.	Svenska Livförsäkringsbolaget: År 1928 à 5 % slutamorterat 30/6 1948	142,000: —	94,646: 99	6,662: 11	
		Transport 5,478,929: 26		50,496: 16	133,551; 89

N:o 164.
Budget förslag 1938.

		Transport	5,478,929: 26	50,496: 16	133,551: 89
16.	Bollnäs Sparbank: År 1928 à 5 % slutamorterat 30/6 1948	25,000: —	16,663: 05	1,172: 93	
17.	Gävle Stads Sparbank: År 1928 à 5 % slutamorterat 30/6 1948	100,000: —	66,652: 72	4,691: 62	
18.	Arbetsgivarnas Ömsesidiga Olycksfallsförsäkringsbolag: År 1928 à 5 % slutamorterat 30/6 1948	500,000: —	333,263: 90	23,458: 10	
19.	Kungl. Postsparbanken: År 1931 à 4,5 % slutamorterat 30/12 1955	881,000: —	702,712: 72	32,097: 94	
20.	Kungl. Postsparbanken: År 1932 à 4,85 % slutamorterat 30/6 1957	663,000: —	584,875: 48	17,970: 04	
21.	Västmanlands läns Landsting: År 1932 à 5 % slutamorterat 1/4 1957	250,000: —	221,059: 50	6,684: 52	
22.	Fonder under drätselkammarens förvaltning: År 1932 à 5 % slutamorterat 30/6 1957	1,000,000: —	884,238: —	26,738: 08	
23.	Försäkringsaktiebolaget Skandia: År 1933 à 4,5 % slutamorterat 1/6 1962	500,000: —	462,748: 52	10,383: 62	
24.	Livförsäkringsbolaget Framtiden: År 1933 à 4,5 % slutamorterat 1/6 1962	100,000: —	92,549: 70	2,076: 72	
25.	Svenska Livförsäkringsbolaget: År 1933 à 4,5 % slutamorterat 1/6 1962	500,000: —	462,748: 46	10,383: 64	
26.	Svenska Personal-Pensionskassan: År 1933 à 4,5 % slutamorterat 1/6 1962	200,000: —	185,099: 40	4,153: 44	
27.	Brand- och Livförsäkrings Aktiebolaget Skåne: År 1933 à 4,5 % slutamorterat 1/6 1962.....	200,000: —	185,099: 40	4,153: 44	
		Transport	9,676.640: 11	194,460: 25	133,551: 89

	Transport	9,676,640: 11	194,460: 25	133,551: 89	
28.	Kinda Härads Sparbank, Kisa: År 1933 à 4,5 % slutamorterat 1/6 1962	50,000: —	46,274: 86	1,038: 37	
29.	Livränte- och Kapitalförsäkringsanstalten för Östergötlands län och stift: År 1933 à 4,5 % slutamorterat 1/6 1962	50,000: —	46,274: 86	1,038: 37	
30.	Stockholms Sjukhem: År 1933 à 4,5 % slutamorterat 1/6 1962	165,000: —	152,707: —	3,426: 61	
31.	Städernas Allmänna Brandstodsbolag: År 1910—1934 à 3,8 % slutamorterat 1/4 1950	1,844,000: —	1,576,526: 67	96,017: 99	
	År 1907—1935 à 3,9 % slutamorterat 1/8 1947	1,050,000: —	851,817: 99	71,279: 10	
32.	Kungl. Postsparbanken: År 1935 à 3 % slutamorterat 1/6 1960	596,700: —	563,476: 59	17,362: 91	
33.	Wahlbeckska fonden: År 1902—1935 à 3 % slutamorterat 1/8 1942	90,000: —	66,155: 82	12,461: 23	
34.	Västerås stads fonder: År 1902—1935 à 3 % slutamorterat 1/8 1942	76,000: —	55,864: 92	10,522: 81	
35.	Västerås Stads Fattigvårdsstyrelse: År 1902—1935 à 3 % slutamorterat 1/8 1942	125,000: —	91,883: 09	17,307: 26	
36.	Västmanlands Läns Sparbank: År 1902—1935 à 3 % slutamorterat 1/8 1942	316,000: —	232,280: 45	43,752: 75	
38.	Kungl. Postsparbanken: År 1936 à 2,9 %	1,686,500: —	1,639,632: 38	46,867: 62	
39.	Riksförsäkringsanstalten: År 1938 à 3 %	1,089,500: —	1,089,500: —	29,882: 66	545,417: 93
	Kronor		16,089,034: 74		678,969: 82

N:o 164.

Budgetförslag 1938.

INKOMSTER:

a) Obligationslån och amorteringslån:

		Resterande lånebelopp	Årets amorter.	
1.	Fattigvårdsstyrelsen			
	1928 års lån à 5 %	206,623: 65	14,544: 03	
	1929 års lån à 5 %	195,965: 46	5,059: 63	
	19 3 års lån à 4,5 %.....	315,265: 95	7,074: 25	
	1934 års lån à 3,75 %	45,376: 45	1,956: 29	
	1935 års lån à 3 %	5,644: 74	1,063: 26	29,697: 46
2.	Folkskolestyrelsen:			
	1929 års lån à 5 %	117,621: 76	3,036: 91	
	1931 års lån à 4,5 %.....	15,843: 15	589: 95	
	1932 års lån à 4,85 %	96,416: 33	2,962: 35	
	1933 års lån à 4,5 %.....	53,088: 80	1,191: 26	
	1934 års lån à 3,75 %	14,497: 27	625: 01	
	1934 års lån à 3,8 %.....	173,965: 10	10,595: 31	
	1935 års lån à 3,9 %.....	16,387: 36	1,371: 27	
	1935 års lån à 3 %	47,964: 44	9,034: 67	
	1935 års lån à 3 %	158,646: —	4,888: 50	34,295: 23
3.	Hamnen:			
	För nya hamnbyggnaden:			
	1928 års lån à 5 %	122,241: 27	8,604: 43	
	1929 års lån à 5 %	117,621: 76	3,036: 91	
	1931 års lån à 4,5 %	75,646: 87	2,816: 84	
	1935 års lån à 3,9 %.....	65,022: 12	5,440: 97	19,899: 15
4.	Djuphamnen:			
	1926 års lån à 5 %	211,402: 83	6,922: 40	
	1926 års lån à 3,25 %	312,510: 94	12,147: 01	
	1932 års lån à 5 %	731,264: 84	22,112: 41	
	1934 års lån à 3,75 %	277,538: 78	11,965: 45	
	1935 års lån à 3 %	21,436: 10	660: 53	
	1936 års lån à 2,9 %.....	423,859: 51	12,467: 04	
	1938 års lån à 3 %	6,250: —	171: 42	66,446: 26
5.	Vatten- och Gasverksstyrelen:			
	1926 års lån à 5 %	66,745: 72	2,185: 57	
	1928 års lån à 5 %	380,587: 43	25,513: 49	
	1929 års lån à 5 %	500,614: 88	13,001: 22	
	1931 års lån à 4,5 %.....	288,411: 65	10,739: 56	
	1932 års lån à 4,85 %	488,459: 13	15,007: 69	
	1932 års lån à 5 %	373,409: 33	11,291: 38	
	1933 års lån à 4,5 %	368,354: 76	8,265: 52	
			Transport	150,338: 10

		Transport	150,338: 10	
1934 års lån à 3,75 %	134,099: 68	5,781: 39		
1934 års lån à 3,8 %	582,896: —	35,501: 11		
1935 års lån à 3,9 %	294,574: 90	24,649: 66		
1935 års lån à 3 %	14,951: 22	2,816: 23		
1935 års lån à 3 %	156,757: 35	4,830: 31		
1936 års lån à 2,9 %	1,215,777: 93	35,759: 88		
1938 års lån à 3 %	583,250: —	15,997: 30	211,340: 31	
6. Kyrkorådet:				
Lån från stadskassan à 4 %	31,000: —	2,000: —		
1934 års lån à 3,8 %	26,000: —	2,000: —	4,000: —	365,678: 41

b) Andra amorteringslån:

1. Kapitalavbetalning å lån från Pensionsförsäkringsfonden och statens bostadslånefond:
Årets amortering, förslagsvis 20,933: 19

386,611: 60

Överskjutande utgifter 292,358: 22

Kronor 678,969: 82

2. Fattigvård.

UTGIFTER:

Enligt Fattigvårdsstyrelsens förslag ..... 685.193: —
Enligt Drätselkammarens förslag:
Tillkommer:
Andel i ökade revisionskostnader ..... 700: —

Kronor 685.893: —

INKOMSTER:

Enligt Fattigvårdsstyrelsens förslag ..... 234.434: —
Överskjutande utgifter ..... 451.459: —

Kronor 685.893: —

3. Barnavård.

UTGIFTER:

Enligt Barnavårdsnämndens förslag ..... 103.871: —

Kronor 103.871: —

N:o 164. *Budgetförslag 1938.*

INKOMSTER:

Enligt Barnavårdsnämndens förslag			30.800: —
Överskjutande utgifter			73.071: —
		Kronor	103.871: —

4 A. Folkskola.

UTGIFTER:

Enligt Folkskolestyrelsens förslag			969.537: 67
Enligt Drätselkammarens förslag:			
Avgår:			
Å löner till lärare i slöjd och huslig ekonomi i avbidan på särskilt beslut, förslagsvis	10.000: —		
Å arvodet till biträde å tandkliniken i avbidan på särskilt beslut	366: —		
Å arvoden till simlärare och simlärarinna i avbidan på särskilt beslut	465: —		
Å beräknade kostnader för uppvärmning	3.000: —	13.831: —	
Tillkommer:			
Understöd åt f. Simlärarinnan Ebba Ståhl	500: —		
Understöd åt f. Städerskan Vilh:a Thorell	888: —		
Anslag till gymnastikkurs enligt Stadsfm. beslut den 26/8 1937	500: —	1.888: —	11.943: —
		Kronor	957.594: 67

INKOMSTER:

Enligt Folkskolestyrelsens förslag		543.607: —
Överskjutande utgifter		413.987: 67
	Kronor	957.594: 67

4 B. Fortsättningsskola.

UTGIFTER:

Enligt Folkskolestyrelsens förslag		15.085: —
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Avgår:		
Bostadstelefon åt föreståndaren		35: —
	Kronor	15.050: —

INKOMSTER:

Enligt Folkskolestyrelsens förslag	7.800: —
Överskjutande utgifter	7.250: —
Kronor	15.050: —

4 C. Högre Folkskola.

UTGIFTER:

Enligt styrelsens förslag	29.484: 50
Kronor	29.484: 50

INKOMSTER:

Enligt styrelsens förslag	16.600: —
Överskjutande utgifter	12.884: 50
Kronor	29.484: 50

4 D. Allmänt läroverk.

UTGIFTER:

a) Underhåll av fastighet inkl. kostnader för seminariet		3.000: —
b) Löner och arvoden:		
1. Hyresbidrag åt rektor (29/1 1906, 26/11 1908, 28/1 1909, 25/5 1920, 21/12 1930, 21/12 1936)	2.800: —	
2. Arvode för simundervisning (28/6 1918: —)	430: —	3.230: —
c) Övriga utgifter:		
Ersättning till varmbadhuset för skolbad		450: —
Kronor		6.680: —

4 E. Andra undervisnings- och bildningsanstalter.

UTGIFTER:

a) Högre Flickskolan:		
1. Bidrag till lärarinnornas ålderstillägg och pensionering utöver den enligt Stfms beslut den 28/8 1908 efterskänkta räntan å läroverkets lån från stadskassan: 5½ % å 30.000: — eller 1.650: —, förslagsvis (31/3 1919, 26/2 1931, 25/2 1932)	3.000: —	
Transport	3.000: —	

N:o 164. *Budgetförslag 1938.*

	Transport	3.000: —	
2.	Arvode för simundervisning (20/6 1918)	345: —	
3.	Fyllnadspension åt fröken Hildur Hwasser (28/12 1920), förslagsvis	750: —	
4.	Ersättning för skolbad till varmbadhuset	450: —	
5.	Anslag till nedsättning av terminsavgifter (31/5 1935), förslagsvis	11.000: —	
6.	Kostnader för stensättning å flickskolans gård	1.635: 87	17.180: 87
b)	Arbetareinstitutet:		
1.	Anslag till föreläsningsverksamhet	3.000: —	
2.	Anslag til bibliotek	17.500: —	20.500: —
c)	Tekniska skolan: (läsåret 1938—1939):		
	Enligt styrelsens förslag	103.425: —	
	Enligt Drätselkammarens förslag:		
	A v g å r:		
	Å anslaget till lärarearvoden i avbidan på särskilt beslut, förslagsvis	9.050: —	94.375: —
d)	Elektrotekniska fackskolan:		
1.	Hyresbidrag åt rektor		2.000: —
		Kronor	134 055: 87

INKOMSTER:

c)	Tekniska skolan: (läsåret 1938—1939):		
	Enligt styrelsens förslag		60.770: —
	Överskjutande utgifter för Tekniska skolan	33.605: —	
	I övrigt	39.680: 87	73.285: 87
		Kronor	134.055: 87

5. Hälso- och sjukvård.

UTGIFTER:

5 A. Allmänna hälso- och sjukvården.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag	70.129: —	
Enligt Drätselkammarens förslag:		
A v g å r:		
Å anslaget bidrag till Centrallasarettets barnbördsavdelning	3.000: —	67.129: —

5 B. Bostadsinspektionen.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag		3.710: —
	Transport	70.839: —

	Transport	70.839: —

5 C. Köttbesiktningsbyrån.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag	18.771: 10	
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Avgår:		
Å arvodet till kassör i avbidan på särskilt beslut	200: —	18.571: 10

5 D. Polikliniken för könssjuka.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag		1.400: —
	Kronor	90.810: 10

INKOMSTER:

A. Allmänna hälso- och sjukvården.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag		3.400: —

C. Köttbesiktningsbyrån.

Enligt Hälsavårdsnämndens förslag	18.771: 10	
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Avgår:		
Å beräknade inkomster	200: —	18.571: 10
		21.971: 10
Överskjutande utgifter		68.839: —
	Kronor	90.810: 10

6. Gator, vägar, planteringar och dylikt.

UTGIFTER:

6 A. Gatuläggning.

1. Kostnader för mindre gatuarbeten och reparationer av stensatta gator	25.000: —	
Avgäld för nubbstensbrott	150: —	25.150: —
2. Särskilda gatuarbeten:		
Anläggning av gatubrunnar enligt Stfms beslut d. 30/9 1937		
Tilläggsanslag för ordnande av Smedjegatan från Stora torget förbi tomten n:o 4 i kvarteret Inge.		
Ordnande av gång- och körbanor vid kvarteret Petra.		
	Transport	25.150: —

N:o 164. *Budgetförslag 1938.*

	Transport	25.150: —	
Fortsatt anslag för färdigställande av delar i Tessin- m. fl. gator å Herrgärdet.			
Stensättning av Snickaregatan.			
Ordnande av del av Timmermansgatan.			
Ordnande av planteringen vid Domkyrkoesplanaden som bilparkering.			
Förbättring av stensättningen å delar av Stora gatan			
Ordnande av planen vid Tessingatans mynning vid Vasagatan m. m.		203.300: —	228.450: —

6 B. Vägar.

1. Underhåll av allmänna vägar	45.000: —	
2. D:o av övriga trafikleder utom stadsplanen	30.000: —	75.000: —

6 C. Planteringar.

Enligt Planteringsnämndens förslag	105.202: —	
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Avgår:		
Å pensioner	450: —	104.752: —

6 D. Gatubelysning.

a) Gasbelysning			13.000: —	
b) Elektrisk belysning		54.400: —		
Avgår kontant för belysning vid hamnen		840: —	53.560: —	
c) Anskaffning av nya gatulyktor:				
Enligt Stadsfm. beslut d. 28/10 1937	4.400: —			
Enligt Vatten- & Gasverksstyrelsens förslag	33.290: —	37.690: —		
Enligt Drätselkammarens förslag:				
Tillkommer:				
Ökat anslag för anskaffning av gatulyktor	13.260: —			
Avgår:				
Å anslag till anskaffning av gatulyktor	950: —	12.310: —	50.000: —	116.560: —

6 E. Gaturenhållning.

1. Renhållning (vinterunderhåll och vattning m. m.)	35.000: —	
3. För sopning å allmänna platser	4.368: —	39.368: —
	Kronor	564.130: —

INKOMSTER:

6 A. Gatuläggning.

Årligt bidrag till omläggning av del av Stora gatan (A.-B. Yngwe Swenson), (29/3 1928)	300: —	
Till gäldande av särskilda gatuarbeten av ordinarie automobilskattemedel	100.000: —	
Avgifter för torgplatser	4.000: —	
Bidrag av omnibustrafiken	4.000: —	
Gatukostnadsbidrag, förslagsvis	20.000: —	128.300: —

6 B. Vägar.

Av ordinarie automobilskattemedel		
Till allmänna vägar	40.000: —	
Till övriga trafikleder utom stadsplanen	20.000: —	60.000: —

6 C. Planteringar.

Enligt Planteringsnämndens förslag	12.100: —

6 E. Gaturenhållning.

1. Avgift från skolkassan för renhållning vid Skepparbacks-, Mariabergs- och Herrgärdsskolorna	1.000: —	
2. Avgift från Hamnstyrelsen för hamnområdet	1.800: —	2.800: —
		203.200: —
Överskjutande utgifter		360.930: —
	Kronor	564.130: —

7. Avloppsledningar.

UTGIFTER:

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag	234.200: —
Enligt Drätselkammarens förslag:	
Tillkommer:	
Tomthyra för reningsverk	3.000: —
Kronor	237.200: —

INKOMSTER:

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag	101.300: —
Överskjutande utgifter	135.900: —
Kronor	237.200: —

N:o 164.
Budgetförslag 1938.

8. Hamnen.

UTGIFTER:

8 A. och B. Den äldre hamnen.

Enligt Hamnstyrelsens förslag ..... 187.905: —

8 C. och D. Djuphamnen.

Enligt Hamnstyrelsens förslag ..... 192.700: —

Kronor 380.605: —

INKOMSTER:

8 A. och B. Den äldre hamnen.

Enligt Hamnstyrelsens förslag ..... 187.905: —

8 C. och D. Djuphamnen.

Enligt Hamnstyrelsens förslag ..... 192.700: —

Kronor 380.605: —

10. Renhållningsverk och Svingård.

UTGIFTER:

10 A. Renhållningsverk.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	138.784: 79	
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Tillkommer:		
Ökat anslag till revisionskostnader	150: —	138.934: 79

10 B. Svingård.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	35.000: —	
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Tillkommer:		
Ökade kostnader för uppsamling av svinmat	4.000: —	39.000: —
	Kronor	177.934: 79

INKOMSTER:

10 A. Renhållningsverk.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag		57.500: —

10 B. Svingård.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	35.000: —	
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Tillkommer:		
Ökning av beräknade inkomster	4.000: —	39.000: —
Överskjutande utgifter		81.434: 79
	Kronor	177.934: 79

11. Vattenledningsverk.

UTGIFTER:

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag		264.900: —
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Överskjutande inkomster		55.100: —
	Kronor	320.000: —

INKOMSTER:

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag		320.000: —
	Kronor	320.000: —

12. Gasverk.

UTGIFTER:

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag		627.800: —
Överskjutande inkomster		53.800: —
	Kronor	681.600: —

INKOMSTER:

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag		681.600: —
	Kronor	681.600: —

N:o 164.
Budgetförslag 1938.

13. Elektricitetsverk.

UTGIFTER:

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag		789.600: —
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Tillkommer:		
Understöd till änkan Eriksson	500: —	
Avgår:		
För telefon till en ingenjörsbostad	70: —	430: —
Överskjutande inkomster		255.970: —
	Kronor	1.046.000: —

INKOMSTER:

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag		1.046.000: —
	Kronor	1.046.000: —

17. Andra kommunens affärsföretag.

UTGIFTER:

17 A. Kallbadhus.

Enligt Badhusstyrelsens förslag	2.650: —

17 B. Varmbadhus.

Enligt Badhusstyrelsens förslag	68.000: —

17 D. Båttrafik.

Enligt bilaga	24.050: —

17 F. Grustag.

Enligt bilaga	42.547: 35
	137.247: 35

INKOMSTER:

17 A. Kallbadhus.

Enligt Badhusstyrelsens förslag		550: —
	Transport	550: —

	Transport	550: —
17 B. Varmbadhus.		
Enligt Badhusstyrelsens förslag		68.000: —
17 D. Båttrafik.		
Enligt bilaga		14.050: —
17 F. Grustag.		
Enligt bilaga		42.547: 35
		125.147: 35
Överskjutande utgifter		12.100: —
		137.247: 35

18. Brandväsen.

UTGIFTER:

Enligt Brandstyrelsens förslag	141.899: 75
Kronor	141.899: 75

INKOMSTER:

Enligt Brandstyrelsens förslag	16.410: —
Överskjutande utgifter	125.489: 75
Kronor	141.899: 75

20. Fastighetsförvaltning.

UTGIFTER:

20 A. Egendomar inom stadsplan.

a)	Rådhuset:		
	1. Underhåll av fastigheten	1.000: —	
	2. Anskaffning och underhåll av inventarier	500: —	
	3. Brandförsäkringspremier m. m.	175: —	1.675: —
b)	Polis- och Brandstationen:		
	1. Underhåll av fastigheten	2.000: —	
	2. Brandförsäkringspremier och vattenavgifter	700: —	
	4. Gaturenhållning	400: —	
	5. Sotning	100: —	3.200: —
	Transport		4.875: —

N:o 164.
Budgetförslag 1938.

		Transport	4.875: —
c)	Stadshotellet:		
1.	Räntor och amorteringar:		
	1 års ränta 5.949: 12		
	1 års amortering 32.954: 09		
	38.903: 21		
2.	Underhåll av fastigheten och inventarier	5.000: —	
3.	Kostnader för uppvärmning (häri ingår avlöning och bostad för eldaren)	16.000: —	
4.	Skatter	4.500: —	
5.	Brandförsäkringspremier m. m.	500: —	
6.	Renhållning	1.200: —	
7.	Sotning	350: —	
8.	Vattenavgift	1.500: —	29.050: —
d)	Sundinska huset:		
1.	Underhåll av fastigheten .... 2.000: —		
	Tillfällig kostnad för större yttre reparation c:a 18.000 kr., att amorteras på 5 år, 5:te året (slutamorterat) 6.122: 60	8.122: 60	
2.	Skatter	300: —	
3.	Brandförsäkringspremier	75: —	
4.	Renhållning	350: —	
5.	Sotning	50: —	
6.	Vattenavgift	300: —	
7.	Hyra, avgift till Sundinska fonden för fastighetens övertagande av staden (30/9 1920)	8.000: —	17.197: 60
e)	Tullhuset:		
1.	Underhåll av fastighet och inventarier ..	300: —	
2.	Vattenavgift och sotning	35: —	
3.	Försäkringspremier	15: —	350: —
f)	Paviljong i Stadsparken:		
1.	Räntor och amorteringar:		
	1 års ränta ..... 9.000: —		
	1 års amortering 5.402: 64		
	14.402: 64		
2.	Skatter	1.100: —	
3.	Brand- och glasförsäkringspremier	300: —	
4.	Sotning och renhållning	200: —	1.600: —
		Transport	53.072: 60

	Transport	53.072: 60	
g) Gårds- och tomtfastigheter:			
1. Underhåll av fastigheter	32.000: —		
2. Skatter	11.000: —		
3. Brandförsäkringspremier	2.500: —		
4. Renhållning	8.000: —		
5. Sotning	2.000: —		
6. Vattenavgifter m. m.	5.500: —		
8. Lön till v. värd, 36: IV	6.180: —		
8 a. Iordningställande av tjänstelokaler för byggnadschefskontoret m. m. (12.800 : 5 = 2.560: —) 4:de året (slutamorterat)	5.274: 50	72.454: 50	
h) Hamnmagasinen:			
1. Underhåll av fastigheterna	500: —		
2. Skatter	1.500: —		
3. Brandförsäkringsavgifter	100: —	2.100: —	
i) Hamnplanen och materialgården:			
1. Underhåll av förrådsbyggnader och grusning av magasinsgatorna m. m.	2.000: —		
2. Justering av spår m. m.	1.500: —	3.500: —	
j) Hamnpaviljongen:			
1. Underhåll av fastigheten	300: —		
2. Skatter	150: —		
3. Brandförsäkringspremier	65: —		
4. Vatten och sotning	25: —	540: —	
k) Kabinettet:			
1. Underhåll av fastigheten	150: —		
2. Löner och arvoden	1.750: —		
4. Brandförsäkringspremier	30: —		
5. Vattenavgift	50: —		
6. Bränsle, lyse och diverse	450: —	2.430: —	
m) Omnibustrafikstationen:			
1. Amortering, resterande del	1.650: —		
2. Brandförsäkringspremier	50: —		
3. Övriga utgifter	400: —	2.100: —	136.197: 10

20 B. Lantegendomar under eget bruk.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag		123.837: —
	Transport	260.034: 10

N:o 164.
Budgetförslag 1938.

Transport 260.034: 10

20 C. Jordar och andra fastigheter utom stadsplan.

a)	Egendomarna Carlsberg och Stensborg:			
	1. Underhåll av fastigheterna		500: —	
	2. Skatter		1.300: —	1.800: —
a)	Egendomen Emaus:			
	Underhåll av fastigheten m. m.		620: —	
	Skatter		380: —	1.000: —
b)	Hästholmarna:			
	1. Underhåll av fastigheter och bryggor....		5.000: —	
	3. Skatter		600: —	
	4. Brandförsäkringspremier		300: —	
	5. Diverse utgifter		100: —	
	6. Ordningsman, arvode, förslagsvis.....		1.100: —	7.100: —
c)	Diverse jordägor:			
	1. Skatter		5.700: —	
	2. Arrenden och avgälder:			
	Gästgivarevreten i gamla och nya Stohagsjorden efter medelmarkegångstaxa	45: —		
	S. k. Falkenbergska tomten	200: —	245: —	
	3. Upplåten mark till staden av lasarettets område efter medelmarkegångstaxa enl. Kungl. brevet den 21/11 1873	45: —		
	Upplåten mark av straffängelsets område efter medelmarkegångstaxa enl. Kungl. brevet den 21/11 1873	25: —		
	Avsöndrad mark från straffängelsets område enligt Kungl. brevet den 21/11 1873	100: —		
	Vasaparken, utgörande lösen för 53,4 hl. spannmål, hälften råg och hälften korn efter medelmarkegångstaxa	580: —		
	Upplåten mark enl. Kungl. brevet den 29/9 1900 av:			
	1:o) Stadskomministerns förut anslagna lönejordar i Kopparbergsvreten, Ängsgärdet och Herrgärdet, utgörande lösen för			
	Transport	750: —	5.945: —	9.900: — 260.034: 10

Transport	750: —	5.945: —	9.900: —	260.034: 10
20,91 hl. spannmål, hälften råg och hälften korn efter medelmarkegångstaxa	226: —			
2:o) Domkyrkosysslomannens förut anslagna lönejord å Trådarön, utgörande lösen för 97,2 lit. spannmål, hälften råg och hälften korn, efter medelmarkegångstaxa	10: —	986: —		
4. Mark av Lustigkulls- och Skenvretarna (koloniträdgårdar)		180: —		
5. Arrende för biskopsängarna (koloniträdgårdar)		450: —	7.561: —	
d) Örriga utgifter:				
1. Omkostnader för kreaturstorg och tivoliplats		1.000: —		
2. Avstjälpningsplatserna: Underhåll och tillsyn		10.000: —	11.000: —	28.461: —

20 D. Skogar.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	4.550: —
	293.045: 10
Överskjutande inkomster	205.005: 59
Kronor	498.050: 69

INKOMSTER:

20 A. Egendomar inom stadsplan.

c) Stadshotellet:				
Hyresinkomster:				
1. Västerås Hotell A.-B.	32.000: —			
D:o, tilläggshyra	3.550: —	35.550: —		
Västerås Systembolag		18.500: —		
Sällskapet		2.250: —		
Upplands Ensk. Bank		5.000: —		
Frisör Gösta Ståhl		1.400: —	62.700: —	
2. Avgifter för festvåningens användande			1.500: —	
Hyresgästernas andel i kostnaden för vattenavgifter			400: —	
Hyresgästernas andel i kostnaden för uppvärmning			14.500: —	79.100: —
Transport				79.100: —

N:o 164. *Budgetförslag 1938.*

		Transport	79.100: —
d)	Sundinska huset:		
	Hyresinkomster		13.395: —
e)	Tullhuset:		
	Hyra för bostadslägenhet		450: —
f)	Paviljongen i Stadsparken:		
	Hyresinkomster, förslagsvis (224.000: — à 7 %)		15.680: —
g)	Gårds- och tomtfastigheter:		
	Hyror och arrenden för gårdar och tomter	143.000: —	
	För pensionärshemmet	4.500: —	147.500: —
h)	Hamnmagasinen:		
	Hyresinkomster:		
	A.-B. Aug. Jönsson & C:o, magasin n:r 1	6.000: —	
	Arosbygdens Lantmannaförbund, magasin n:r 2	6.000: —	
	Arosbygdens Lantmannaförbund, magasin n:r 3	2.087: 50	8.087: 50
	A.-B. Ruthe & C:o, magasin n:r 3	2.200: —	
	A.-B. Rudhe & C:o, magasin n:r 3	1.500: —	3.700: —
	A.B. Hakon Swenson, magasin n:r 3		1.800: —
	Norlings Agenturaffär, magasin n:r 3		674: —
	Vatten- och Gasverksstyrelsen		112: 50
	Arosbygdens Lantmannaförbund, traversen mellan betongmagasinen		20: — 20.394: —
i)	Hamnplanen:		
	Platshyror av:		
	Hygrell & C:o		1.087: 50
	Tegel- och Murbruks A.-B.		2.128: —
	Kafferosteriet Pyramiden		650: —
	Järnh. Axel Sundström		812: 50
	Tekniska Byggnadsbyrån		367: 50
	Grossh. H. Nordenhaag	495: —	
	Grossh. H. Nordenhaag	1.930: —	2.425: —
	Västerås Nya Murbruks A.-B.		478: —
	Vatten- och Gasverksstyrelsen		1.050: —
	Svensk-Engelska Mineralolje A.-B.		843: 75
	Järnh. Eric Sundström		562: 50
	Järnh. Bröderna Larsson		735: —
	Allm. Svenska El. A.B.	207: —	
	D:o	525: —	
	D:o, för magasinstomt	5.667: —	6.399: —
		Transport	17.538: 75 276.519: —

Transport		17.538: 75	276.519: —	
Arosbygdens Lantmannaförbund		180: —		
J. Aug. Andersson		700: —		
		18.418: 75		
Arrende för 6 tomter å Sjöhatten:				
Konsumtionsfören. Västerås m. o. n:r 1, 1:sta raden	233: 80			
Centralföreningen, n:r 2, 1:sta raden	230: 50			
A.-B. Hakon Swenson, n:r 3, 1:sta raden	316: 80			
A.-B. Hakon Swenson, n:r 1, 2:dra raden	291: —			
Aktiebolaget Västeråsboden i likvidation, n:r 2, 2:dra raden	292: 30			
A.-B. Nissen & C:o, n:r 3, 2:dra raden	235: 40	1.599: 80		
A.-B. Västeråsspedition		25: —		
Tomt av f. d. Vedgården, förslagsvis		500: —	20.543: 55	
j) Hamnpaviljongen:				
Hyresinkomster:				
Västerås Spedition		2.250: —		
Hamnkaféet		1.250: —		
Västerås—Torshälla Ångbåts A.-B.		500: —	4.000: —	
k) Kabinettet:				
Inkomster			1.500: —	
m) Omnibustrafikstationen:				
Hyra för stationen		3.100: —		
D:o för varuskjul		180: —	3.280: —	305.842: 55

20 B. Lantegendomar under eget bruk.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	123.837: —

20 C. Jordar och andra fastigheter utom stadsplan.

a) Egendomen Carlsberg:			
Del av Carlsberg (stadens lantbruk)	200: —		
Arrende för ett markområde (Knut Albin Andersson)	5: —	205: —	
a 1. Egendomen Bjärby:			
Arrendeavgift (Arrendator Alfr. Lundkvist)		2.400: —	
Transport		2.605: —	429.679: 55

N:o 164.		Transport	2.605: —	429.679: 55
Budgetförslag 1938.	a 2. Egendomen Emaus:			
	Hyra för bostäder, trädgård och garage....	2.450: —		
	Arrende (stadens lantbruk)	500: —	2.950: —	
	b) Hästholmarna:			
	Hyra för serveringspaviljong och villabyggnader å Elba	6.850: —		
	Hyra för serveringspaviljong å Östra holmen	2.000: —	8.850: —	
	c) Diverse jordägor:			
	1. Östra utmarken:			
	Arrende för följande lägenheter:			
	Lilla Stenby, delar av utmarken, del av Enbacken, Nordanby, Nordanby utmarksjord (Nordanby gård)	3.500: —		
	Gustavsslätt (G. Boholm) till 1946	235: —		
	Andersborg (G. Andersson) till 1943	400: —		
	Sundinska utmarken (koloniträdgårdar)	280: —		
	Kristiansborg (stadens lantbruk)	2.500: —		
	Hovdestalund (F. Johansson) till 1950....	875: —		
	Malma gård (stadens lantbruk)	3.500: —	11.290: —	
	2. Västra utmarken:			
	Arrende:			
	Stensborg, växthus och en del jord (R. Eriksson)	2.500: —		
	Stensborg, övrig mark och hus (Fru Anna Sörlin) ..... 1.200: —			
	Ett område (Ridhuset) ..... 200: —	1.400: —		
	Byggnadsplatser å det s. k. Käringberget:			
	Fru Eriksson, Ekeby	10: —		
	Mindre områden å s. k. Ragvaldsbacke:			
	J. A. Thilén ..... 5: —			
	Rob. Pettersson ..... 5: —	10: —		
	Ett till Hyttan på 50 års tid för rätt till framdragande av järnvägsspår upplåtet område t. o. m. 1949	25: —		
	Område av Gästgivarevreten i Gamla Stohagsjorden:			
	Gustafsson, Kölsta	570: —		
	Ett område intill Mälardalen:			
	Registrator N. Filling	25: —		
	Ett område för båthus:			
	Västerås Kanotförening	10: —		
		Transport	4.550: —	25.695: — 429.679: 55

Transport	4.550: —	25.695: —	429.679: 55
J. Ruben Nyman	10: —		
H. Wernekinck	10: —	4.570: —	
d) Viksäng:			
Arrende för 9 villatomter, utarrenderade t. o. m. 1944:			
Fru Eva Larsson	20: —		
Greve Klas Sparre	100: —		
Disp. O. Johansson m. fl.	51: —		
Västerås Metodistförsamling	20: —		
Dir. A. Sundström	40: —		
Västerås Baptistförsamling	35: —		
Änkefru Lydia Ström	20: —		
Västerås Kyrkliga Ungdomsförbund	25: —		
Kapten H. Slettengrens sterbhus	75: —	386: —	
e) Diverse arrenden:			
F. d. Stadskassörsjorden i Iggebygärdet (Kristiansborgs gård)	37: —		
D:o, jämte Domkyrkosysslomannens f. d. lönejord å Trådarön (J. A. Hellman)	60: —		
Koloniträdgårdar vid Lustigkulla	175: 64		
Koloniträdgårdar vid Biskopsängarna	500: —		
Mark av Kungsängen (lantbruket)	200: —		
Kablar och ledningar i staden gator (Asea)	369: 70		
Kraftledningskabel i stadens mark ((Svenska Metallverken)	72: 40		
Jordkabelledning i stadens mark (H. Nordenhaag)	14: —		
A.-B. Naftasyndikat	300: —		
Blåsbo Tennisplaneförening	100: —		
Diverse mindre områden	1.000: —		
O. Hellman, jaktarrende	100: —	2.928: 74	
f) Arrende för fiskevatten:			
Västerås-fjärden från Johannisberg till Hyttan samt vid Kattskär och Amundsgrund (Sundkvist)	50: —		
Vid Hästholmarna jämte fiskarestugan med jord å Elba	150: —		
Diverse mindre fiskearrenden (G. O. Sabel m. fl.)	30: —	230: —	
g) Hyresmedel:			
Platshyror:			
Pumphus å Kungsängen (Sv. Metallverken)	50: —		
Transport	50: —	33.809: 74	429.679: 55

N:o 164. *Budgetförslag 1938.*

Transport	50: —	33.809: 74	429.679: 55
Hyra för skjul av Motorbåtsklubben	50: —		
Två magasinsplatser å Skallberget (Erik Sundström och Nitroglycerin A.-B.)	20: —		
Hyra för mark vid Lillån (Vega)	20: —		
Upplag å Munk- och Kungsängen (Telegrafverket)	100: —		
P. J. Walléns isupplag (210 kvm. à 50 öre)	105: —		
Mjölkcentralen (270 kvm. à 50 öre)	135: —		
Mjölkcentralen (208 kvm. à 50 öre)	104: —		
K. Larssons isupplag (100 kvm. à 50 öre)	50: —		
Hyra för serveringspaviljong å Djäkneberget, förslagsvis	1.000: —		
Markhyra för vattenkiosken i Vasaparken	800: —		
Tidningskiosk vid Stora gatan och Hållgatan (A.-B. Vintervägen)	200: —		
Karuseller och skjutbanor m. m.	4.000: —		
Hyra för vattenkraften i Svartån	3.000: —		
Hyra för reningsverkstomt	3.000: —		
Hyra för gasverkstomten å Kungsängen	2.800: —		
Försäljningskiosk vid flickskolans gymnastikhus (Karlsson)	500: —		
Myggbo Sågbolag (879 kvm. à 60 öre	527: 40		
Avgift för grustäkt	500: —		
Hyra för svingårdsanläggningen vid Malma	5.000: —		
Försäljningskiosk vid Stora gatan i Ringvägen (Elna Bergman)	200: —		
Hyra för köttbesiktningsbyrån	3.000: —	25.161: 40	58.971: 14

20 D. Skogar.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag		9.400: —
	Kronor	498.050: 69

21. Magistrat och Rådhusrätt.

UTGIFTER:

Enligt Magistratens förslag		68.616: —
	Kronor	68.616: —

22. Kronouppbörds- och Exekutionsväsen.

UTGIFTER:

Enligt Magistratens förslag		62.835: —
	Kronor	62.835: —

INKOMSTER:

Enligt Magistratens förslag	17.540: —
Överskjutande utgifter	45.295: —
Kronor	62.835: —

23. Polisväsen och fångvård.

UTGIFTER:

Enligt Polisnämndens förslag	288.439: —
Kronor	288.439: —

INKOMSTER:

Enligt Polisnämndens förslag	40.525: —
Överskjutande utgifter	247.914: —
Kronor	288.439: —

26. Allmän pensionsförsäkring.

a)	Pensionsnämnden för Västerås stad:		
	1. Dagtraktamenten för nämndens ledamöter à 4 kr. pr sammanträde, förslagsvis	400: —	
	2. Arvode åt ordföranden, tillika sekreterare	900: —	
	3. Bidrag åt ordföranden för skrivbiträde	3.000: —	
	Anslag till extra skrivhjälp	700: —	
	D:o enligt Stadsfm. beslut 26/8 37	200: —	
	4. För läkarebetyg och läkareundersökningar, förslagsvis	300: —	
	5. Annonser och kungörelser	100: —	
	6. Papper och blanketter samt diverse utgifter, förslagsvis	450: —	6.050: —
b)	Pensionsnämnden för S:t Ilian och Lundby: Arvode åt ledamöterna, 4 kr. pr sammanträde, förslagsvis		100: —
d)	Bidrag till tilläggspensioner, förslagsvis		60.000: —
	Kronor		66.150: —

N:o 164.
Budgetförslag 1938.

27. Övriga förvaltningskostnader.

UTGIFTER:

27 A. Stadsfullmäktige och Drätselkammaren.

a)	Anskaffning och underhåll av inventarier			3.000: —
b)	Löner och arvoden:			
	Drätseldirektören, 60 IV		16.128: —	
	Byggnadschefen, 55: IV		13.476: —	
	Stadsombudsmannen, 49: I		9.390: —	
	Drätselnotarien, 41: IV		7.584: —	
	Stadskamreraren, 47: IV		9.924: —	
	Stadsbokhållaren, 29: IV		4.605: —	
	Stadskassörskan, 26: IV		4.101: —	
	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass å drätseldirektörskontoret, 20: IV	3.243: —		
	Personligt lönetillägg	500: —	3.743: —	
	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass å stadskamrerarekontoret, 20: IV		3.243: —	
	Manligt kontorsbiträde av II klass å stadskamrerarekontoret, 19: IV		3.105: —	
	Manligt kontorsbiträde av I klass å byggnadskontoret, 24: II		3.345: —	
	Verkmästare, 30: I		3.990: —	
	2 arbetsförmän: (Westholm, Johansson), 27: IV à 4.269: —		8.538: —	
	1 arbetsförman: (Lindvall), 27: II		3.783: —	
	1 arbetsförman: (Ståhl), 25: I		3.240: —	
	Förrådsförman, 25: III		3.702: —	
	Rådhusvaktmästaren, 25: IV		3.933: —	
	1 körkarl: (Persson) 22: IV		3.519: —	
	1 körkarl: (Gustavsson), 22: III		3.306: —	
	1 körkarl: (Bergkvist), 22: I		2.880: —	
	Extra biträden å ombudsmannaexpeditionen och stadskamrerarekontoret jämte vikariatersättningar, förslagsvis		11.000: —	
	Tekniskt biträde åt byggnadschefen		5.880: —	
	Tillfälligt sekreterarebiträde å stadskansliet..		1.800: —	
	Biträde åt rådhusvaktmästaren, arvode.....		1.320: —	
	Revisionskostnader		4.200: —	
	Läkarearvode för förmän, rådhusvaktmästaren, körkarlar och skrivbiträden		100: —	139.835: —
			Transport	142.835: —

N:o 164.
Budgetförslag 1938.

	Transport		142.835: —
b) Pensioner och understöd:			
f. Stadsinsp. P. V. Johansson		3.696: —	
f. Förrådsförm. C. J. Barklund		2.556: —	
f. Förman J. V. Råberg		1.400: —	
f. Arbetaren V. Ehrnström		1.302: —	
f. Grovarbet. H. Hansson		1.347: —	
f. Grovarbet. J .R. Svangren		1.464: —	
f. Grovarbet. E. A. Tibbling		762: —	
f. Grovarbet. J. V. Karlsson		1.041: —	
f. Grovarbet. K. A. Bergvall		1.464: —	
f. Träarbet. J. E. Pettersson		1.041: —	
Änkefru Södergren	376: —		
Dyrtidstillägg, förslagsvis 50 %	188: —	564: —	
f. Skrivbiträdet Amelie Presto-Ström		400: —	
f. Grovarbet. A. T. Svensson		1.170: —	
f. Grovarbet. J. A. Vagerman		879: —	
Änkefru Siri Tenow		3.402: —	
f. Byggmäst. Alb. Andersson		3.029: —	
Änkefru Ida Nygren-Andersson		705: —	
f. Grovarbet. H. Södergren		1.053: —	
f. Kranmaskinisten J. V. Åsberg		1.497: —	
f. Förman C. H. Pettersson		2.775: —	31.547: —
d) Renhållning:			
Rådhuset och annexet			2.800: —
e) Belysning:			
Rådhuset och annexet			600: —
f) Uppvärmning:			
Rådhuset och annexet			1.500: —
g) Övriga utgifter:			
1. Tryck- och annonskostnader		12.000: —	
2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		3.000: —	
3. Olycksfallsförsäkringspremier		100: —	
4. Premie för inbrotts- och garantiförsäkring		203: 75	
5. Telefonavgifter för ledningar till:			
Stadsfullmäktiges ordf.	70: —		
Drätselkammarens ordf.	70: —		
Drätseldirektörens exp. o. bostad	230: —		
Stadsombudsmannens exp. och bostad	180: —		
Drätselnotariens exp. och bostad	250: —		
Byggnadschefens exp. och bostad	180: —		
Stadskamrerarekontoret	230: —		
Stadskamrerarens bostad	70: —		
Transport	1.280: —	15.303: 75	179.282: —

N:o 164.
Budgetförslag 1938.

	Transport	1.280: —	15.303: 75	179.282: —
	Arbetskontoret	110: —		
	Verkmäst. J. Anderssons bostad	70: —		
	Arbetsförman Westholm	70: —		
	Arbetsförman Johansson	70: —		
	Arbetsförman Lindvall	70: —		
	Rådhusvaktmästaren	70: —		
	Förrådet	180: —		
	Samtalsavgifter	250: —	2.170: —	
6.	Hyra för lokaler i rådhusets annex		2.400: —	
7.	Diverse och oförutsedda utgifter		1.000: —	
8.	Distribution av debetsedlar m. m.		800: —	21.673: 75
h)	Stallet:			
1.	Utfodring och skötsel av 4 hästar		3.000: —	
2.	Hästskoning och hästförsäkring		600: —	
	Underhåll av körredskap		600: —	4.200: — 205.155: 75

27 B. Byggnadsnämnd.

Enligt Byggnadsnämndens förslag	51.630: —	
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Tillkommer:		
För triangel- och polygonnäts upprättande enligt Stadsfm. beslut den 29/4 1937 (anslag kr. 78.000: —, därav beviljade för år 1937 kr. 25.000: —) för år 1938 erforderliga	30.000: —	81.630: —

27 C. Automobiler.

a)	Underhåll och reparationer	4.000: —	
b)	Löner och arvoden:		
	2 bilförare, förslagsvis	7.000: —	
c)	Driftkostnader:		
	Bensin, smörjoljor m. m.	6.500: —	
d)	Diverse utgifter:		
	Diverse, såsom skatter m. m.	2.000: —	
		19.500: —	
e)	Inköp av ny lastautomobil enligt Stadsfm. beslut den 29/4 1937 kr. 15.350: —, 1:sta årets avbetalning	5.500: —	25.000: —
		Kronor	311.785: 75

N:o 164.
Budgetförslag 1938.

INKOMSTER:

27 B. Byggnadsnämnd.

Enligt Byggnadsnämnden förslag	12.000: —

27 C. Automobiler.

Inkomster av körningar		25.000: —
Överskjutande utgifter:		
För Stadsfullmäktige och Drätselkammaren	205.155: 75	
„ Byggnadsnämnden	69.630: —	274.785: 75
	Kronor	311.785: 75

28. Anslag och bidrag till diverse ändamål.

UTGIFTER:

a) Sociala ändamål:		
1. Arbetsstugan (29/12 1910) utöver bidrag från Sundinska fonden 1.000 kr.	2.000: —	
2. Barnkrubban (28/12 1918)	3.500: —	
3. Barnhemmet för flickor (28/12 1918) att utgå från Sundinska fonden 500 kr.	500: —	
4. Natthärbärget utöver bidrag av Sundinska fonden 600 kr.	400: —	
5. Västmanlands läns arbetsförmedling (30/9 1907, 29/12 1920 och 17/12 1934)	3.000: —	
8. Barnhemmet "Sparvboet" (21/12 1911 och 28/12 1918)	1.400: —	
10. Frälsningsarméns slumverksamhet (26/10 1916, 28/12 1918)	1.200: —	
11. Frilufts- och folkkonserter till Drätselkammarens förfogande att på lämpligt sätt utdelas (30/12 1919)	2.800: —	
12. Erkända sjukkassor i Västerås (21/6 och 17/12 1934, förslagsvis	16.000: —	
15. Arosgårdens verksamhet (28/10 1920)	3.000: —	
16. Nykterhetsnämnden	3.500: —	
17. Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet (28/12 1920)	3.000: —	
18. Västerås skollovskolonier	11.000: —	
19. Västerås Gymnastikförening	1.800: —	
21. Västmanlands Fornminnesförening	3.000: —	
22. Västerås Konstförening (30/4 1931 till 1/10 1941)	2.500: —	
23. Kristliga föreningens för unge män studie- och sociala verksamhet (19/12 1935)	1.000: —	
24. Västerås Bildningsorganisationers samarbetskommitté för musikundervisning	1.000: —	60.600: —
	Transport	60.600: —

N:o 164.

Budgetförslag 1938.

		Transport	60.600: —
b)	Taxeringsnämnderna:		
	1. Traktamentsersättning à 1: 40 pr sammanträdestimme, högst 10 kr. pr dag, förslagsvis	2.000: —	
	2. Biträde åt ordförandena	700: —	
	3. Lyse och städning av byrålokal	60: —	
	4. Annonser, högst	100: —	
	5. Skrivmaterial och diverse	150: —	
	6. Arvode till taxeringsassistent, förslagsvis	6.300: —	
	7. Telefon och skrivmaterial till d:o	200: —	
	8. Anslag till fastighetstaxeringsnämnden enligt Stadsfullmäktiges beslut den 30/9 1937	2.000: —	11.510: —
c)	Diverse utgifter:		
	1. Premie för olycksfallsförsäkring av drätselkammarens arbetare	3.500: —	
	2. Läkare och sjukvård samt sjukavlöning åt samma arbetare (19/12 1912)	6.000: —	
	3. Årsavgift till Svenska stadsförbundet à 6 kr. för varje 100-tal innevånare (26/3 1908)	2.197: —	
	5. Prenumerationsavgift för Svenska stadsförbundets tidskrift, 61 ex. à 12 kr. (26/10 1911)	732: —	
	6. Representationsanslag (19/12 1912)	2.000: —	
	7. Omkostnader för resor och mindre utredningar (21/12 1917)	1.500: —	
	9. Anslag till utsättning av smörbord	250: —	
	12 Svenska städernas förhandlingsorganisation, årsavgift	557: 70	
	13. Masugns A.-B., förlust	1.542: 39	
	14. Byggnads A.-B. Mimer för garanterad utdelning år 1937	19.454: 28	37.733: 37
d)	Diverse engångskostnader:		
	1. Grundförstärkning av stadshotellet (3:dje året) 150.000: —		
	Reparation i anledning härav 50.000: —	200.000: —	
	2. Restaurering av polis- och brandstationsbyggnaden samt påbörjande av nybyggnad för densamma (3:dje året)	100.000: —	
	3. Restaurering och ombyggnad av läroverket, 3:dje året	150.000: —	
	4. Ny paviljong i Stadsparken, del av anslag	125.000: —	
	5. Ny tullhusbyggnad enligt Stadsfullmäktiges beslut den 26/8 1937	250.000: —	
	6. Ny serveringspaviljong å Djäkneberget	12.000: —	
	7. Anslag till inköp och reparation av ångfärja	35.000: —	
		Transport 872.000: —	109.843: 37

N:o 164.
Budgetförslag 1938.

	Transport	872.000: —	109.843: 37
8.	Anslag till bevakningsbyggnad för tullen vid djuphamnen enligt Stadsfullmäktiges beslut den 26/8 1937	5.000: —	
9.	Reparation av vågbrytaren vid kallbadhuset eller motsvarande anordning	23.500: —	
10.	Restaurering av Herrgärdsskolan enligt Stadsfullmäktiges beslut den 26/9 1937	109.000: —	
11.	Reparation och nybyggnad av arbetarebostad vid Bjärby enligt Stadsfullmäktiges beslut den 25/11 1937	22.500: —	
12.	Anläggning av kulvert i Persbobäcken vid Övre Ro-Bjärby enligt Stadsfullmäktiges beslut den 25/11 1937	36.000:—	1.068.000:—
	Kronor		1.177.843:37

INKOMSTER:

b. Taxeringsnämnderna:

Beräknat statsbidrag		2.700: —
Överskjutande utgifter		1.175.143: 37
	Kronor	1.177.843: 37

29. Övriga oförutsedda utgifter.

Årets förslagsanslag		126.703: 72
	Kronor	126.703: 72

30. Allmänna bidrag av staten.

Källarfrihetsmedel		349: 89
	Kronor	349: 89

31. Diverse inkomster.

a.	Bötesmedel	800: —
b.	Behållning av influtna registreringsavgifter för handelsfirmor	—: —
c.	Hamnens andel i stadens allmänna kostnader för byggnadschef, bokföring m. m.	4.000: —
	Transport	4.800: —

N:o 164. *Budgetförslag 1938.*

	Transport		4.800: —
d.	Hyror för maskiner, försäljning av stadgar rörande Västerås stad m. m.		100: —
e.	Vågavgifter från köttbesiktningsbyrån		600: —
f.	Överskott å förrådsarbeten		2.000: —
	Kronor		7.500: —

32. Skatter och liknande avgifter.

UTGIFTER:

Avsättning av nöjesskattemedel till byggnad för kulturellt ändamål	25.000: —		
För restitution m. m. av nöjesskatt	25.000: —	50.000: —	
För avkortningar och restitutioner, förslagsvis		240.000: —	
Avsättning till allmän fond (Skatteutjämningsfond)		200.000: —	490.000: —
Överskjutande inkomster			3.556.052: 78
		Kronor	4.046.052: 78

INKOMSTER:

a.	Hundskatt à 25 kr. pr hund		13.000: —
b.	Bevillningsavgifter från offentliga föreställningar, artistskatt		500: —
c.	Skogsaccis		300: —
d.	Utdebitering för år 1937 à 6,83 å 541.956: 96 skattekronor	3.701.566: 04	
e.	Kommunal progressivskatt	260.600: —	3.962.166: 04
f.	Tomtören för bebyggda och obebyggda tomter å stadens grund för all framtid		86: 74
g.	Nöjesskatt		70.000: —
		Kronor	4.046.052: 78

Sammandrag av Utgifts- och Inkomststaten för år 1938.

	Utgifter:	Inkomster:	Överskjutande Inkomster:	Utgifter:
Behållning från sist avslutade räkenskapsår		237,552: 82	237,552: 82	
1 a. Räntor m. m	706,450: 93	455,397: 49		251,053: 44
1 b. Kapitalavbetalningar å lån	678,969: 82	386,611: 60		292,358: 22
2. Fattigvård	685,893: —	234,434: —		451,459: —
3. Barnavård	103,871: —	30,800: —		73,071: —
Transport	2,175,184: 75	1,344,795: 91	237,552: 82	1,067,041: 66

N:o 164.
Budgetförslag 1938

	Transport	2,175,184: 75	1,344,795: 91	237,552: 82	1,067,941: 66
4 a.	Folkskola	957,594: 67	543,607: —		413,987: 67
4 b.	Fortsättningsskola	15,050: —	7,800: —		7,250: —
4 c.	Högre Folkskola	29,484: 50	16,600: —		12,884: 50
4 d.	Allmänt läroverk	6,680: —			6,680: —
4 e.	Andra undervisnings- och bildningsanstalter	134,055: 87	60,770: —		73,285: 87
5.	Hälso- och sjukvård	90.810: 10	21,971: 10		68,839: —
6.	Gator, vägar, planteringar o. dyl.	564,130: —	203,200: —		360,930: —
7.	Avloppsledningar	237,200: —	101,300: —		135,900: —
8.	Hamnar	380,605: —	380,605: —		
10.	Renhållningsverk och svingård	177,934: 79	96,500: —		81,434: 79
11.	Vattenledningsverk	264,900: —	320,000: —	55,100: —	
12.	Gasverk	627,800: —	681,600: —	53,800: —	
13.	Elektricitetsverk	790,030: —	1,046,000: —	255,970: —	
17.	Andra kommunens affärsföretag	137,247: 35	125,147: 35		12,100: —
18.	Brandväsen	141,899: 75	16,410: —		125,489: 75
20.	Fastighetsförvaltning	293,045: 10	498,050: 69	205,005: 59	
21.	Magistrat och rådhusrätt	68,616: —			68,616: —
22.	Kronuppbörds- och exekutionsväsen	62,835: —	17,540: —		45,295: —
23.	Polisväsen och fångvård	288,439: —	40,525: —		247,914: —
25.	Allm. pensionsförsäkringen	66,150: —			66.150: —
27.	Övriga förvaltningskostnader	311,785: 75	37,000: —		274,785: 75
28.	Anslag och bidrag till diverse ändamål	1,177,843: 37	2,700: —		1,175,143: 37
29.	Oförutsedda utgifter	126,703: 72			126,703: 72
30.	Allmänna bidrag av staten		349: 89	349: 89	
31,	Diverse inkomster		7,500: —	7,500: —	
32.	Skatter och liknande avgifter	490,000: —	4,046,052: 78	3,556,052: 78	
	Kronor	9,616,024: 72	9,616,024: 72	4,371,331: 08	4,371,331: 08

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Fattigvården.

Bil. Litt. 2.

Utdrag av protokoll, fört vid fattigvårdsstyrelsens sammanträde den 28 september 1937.

§ 157.

Beslöt fattigvårdsstyrelsen att till stadsfullmäktige avgiva följande

FÖRSLAG

till

Utgifts- och inkomststat för Västerås stads fattigvård för år 1938.

UTGIFTER:

A. Yttre fattigvården:

a)	Löner och arvoden:			
	1) Sysslomannen, 44: IV		8,592: —	
	2) Tillsyningsman, 27: III		4,026: —	
	3) Tillsyningsman, extra		3,540: —	
	4) Kontorsbiträde, I kl., 20: IV	3,243: —		
	Arvode som kassörska	500: —	3,743: —	
	5) Socialregistret, anslag till arvode		3,000: —	
	6) Kontorsbiträde, II kl., 17: IV		2,859: —	
	7) Extra kontorsbiträde		2,100: —	
	8) Revisionskostnader		800: —	28,660: —
b)	Understödskostnader:			
	1) Ordinarie understöd		105,000: —	
	2) Tillfälliga understöd		48,000: —	
	3) Understöd in natura		39,000: —	192,000: —
c)	Anstaltsvård:			
	1) Hospitalsvård		46,000: —	
	2) Lasarettsvård		5.500: —	
	3) Sanatorievård		4,000: —	
	4) Andra sjukvårdskostnader		28,000: —	83,500: —
			Transport	304.160: —

	Transport	304.160: —	
d) Kommunalt bidrag utan karaktär av fattigvård:			
1) Yrkesutbildning	2,000: —		
2) Kommunalt pensionstillskott	13,500: —	15,500: —	
e) Andra fattigvårdskostnader:			
1) Återbetalning till främm. kommuner för utgiven fattigvård	62,000: —		
2) Medikamenter	5,000: —		
3) Begravningskostnader	1,000: —	68,000: —	
f) Diverse utgifter:			
1) Hyra för fattigvårdsbyrån	3,700: —		
2) Trycksaker och skrivmaterial	2,000: —		
3) Trycksaker och skrivmaterial för Socialregistret	400: —		
4) Städning, bränsle och lyse	1,450: —		
5) Telefoner till:			
Fattigvårdsbyrån 330: —			
Fattigv.-syssl. bost. 110: —			
Fattigv.-tills.-m. bost. 70: —			
Fattigv.-st. ordf. bost. 70: —			
Diakonissan 70: —			
Socialregistret 70: —			
Samtalsavgifter 150: —	870: —		
6) Brandförsäkrings- och olycksfallsavg.	270: —		
7) Stämpelkostnader	75: —		
8) Årsavgift till Sv. Fattigvårds- och Barnavårdsförbundet	105: —		
9) Årsavgift till Västmanl. läns fattigv.- och barnavårdsförbund	165: —		
10) Resekostnader, annonser o. div. utgifter	400: —		
11) Hyra till Drätselkammaren för magasin	500: —		
12) Anslag till Hjälpbyrån	1,000: —	10,935: —	
g) Förebyggande fattigvård:			
1) Anslag till diakonissornas verksamhet		10,000: —	
h) Pensionärshemmet:			
1) Hyra för fastigheten	4,500: —		
2) Koks, vatten och lyse	700: —		
3) Gårdskarlsarvode, försäkringspremier, renhållning och diverse utgifter	600: —	5,800: —	
i) Oförutsedda utgifter:		500: —	414,895: —
		Transport	414.895: —

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Fattigvården.

		Transport	414.895: —

B. Ålderdomshemmet:

j)	Underhåll av fastigheter:		
	1) Reparation av hemmets byggnader	8,000: —	
	2) Brandförsäkringspremier	700: —	
	3) Värdet av utförda arbeten	5,000: —	13,700: —
k)	Underhåll och anskaffning av inventarier:		
	1) Linne och sängkläder	2,500: —	
	2) Underhåll och anskaffning av möbler och husgeråd	3,900: —	
	3) Anskaffning av glas, porslin och köksattiralj	700: —	
	4) Värdet av utförda arbeten.....	500: —	7,600: —
l)	Löner och arvoden:		
	1) Föreståndaren, 36: IV ..... 6,180: —		
	med avdrag för naturaförm. .. 1,180: —	5,000: —	
	2) Vaktmästaren, 25: IV ..... 3,933: —		
	med avdrag för naturaförm. .. 640: —	3,293: —	
	3) Maskinisten, 24: IV ..... 3,795: —		
	med avdrag för naturaförm. .. 525: —	3,270: —	
	4) Eldaren, 20: III ..... 3,042: —		
	med avdrag för naturaförm. .. 525: —	2,517: —	
	5) Husmodern, 6: IV	1,671: —	
	6) Vårdare, 22: IV ..... 3,519: —		
	med avdrag för naturaförm. .. 525: —	2,994: —	
	7) Tre sjuksköterskor, 5: IV à 1,563: —....	4,689: —	
	8) En sjuksköterska, 5: II fr. o. m. mars....	1,322: 50	
	9) En sjuksköterska: 5: I	1,230: —	
	10) En kokerska, 1: I	870: —	
	11) En tvättföreståndarinna, 1: IV	1,131: —	
	12) Fem biträden à 840: —	4,200: —	
	13) Ett biträde	790: —	
	14) Ett biträde	805: —	
	15) Fyra biträden à 780: —	3,120: —	
	16) Fyra biträden à 720: —	2,880: —	
	17) Ett biträde	685: —	
	18) För extra söndagshjälp	180: —	
	19) Semester- och sjukvikarier	2,420: —	
	20) Predikantarvode	500: —	
	21) Organistarvode	100: —	
	22) Semesterpengar till personalen	1,720: —	45,387: 50
		Transport	66.687: 50 414.895: —

		Transport	66.687: 50	414.895: —
m)	Pensioner:			
1)	Pension till föreståndare Larssons änka ..... 527: —			
	Dyrtidstillägg 50 % 263: 50	790: 50		
2)	Pension till vaktmästare Lundbergs änka ..... 500: —			
	Dyrtidstillägg 50 % ..... 250: —	750: —		
3)	Pension till kokerskan Elin Andersson..	873: —	2,413: 50	
n)	Hushållet:			
1)	Inköp av förnödenheter	48,000: —		
2)	Produkter från hönsgården	1,200: —		
3)	Produkter från trädgården	3,000: —		
4)	Värdet av utförda arbeten i köket	800: —	53,000: —	
o)	Bränsle, lyse och vatten:			
1)	400 ton ångkol à 30: —	12,000: —		
2)	Gas	2,000: —		
3)	Vattenavgifter	5,000: —		
4)	Belysningsström	3,600: —		
5)	Kraftström	300: —	22,900: —	
p)	Renhållning:			
1)	Såpa, tvål och tvättpulver.....	1,500: —		
2)	Torvmull och sophämtning	400: —		
3)	Värdet av utförd tvätt	6,500: —		
4)	Värdet av arbeten i övrigt	1,600: —	10,000: —	
q)	Beklädnad:			
1)	Gång- och underkläder samt skodon	2,800: —		
2)	Värdet av utförda arbeten	2,500: —	5,300: —	
r)	Sjukvård:			
1)	Sjukvårdsartiklar och medicin	6,000: —		
2)	Sjuktransport m. m.	450: —		
3)	Sjukvård för personalen.....	300: —	6,750: —	
s)	Förbrukningsartiklar:			
1)	Skrivmaterial och tryckning	400: —		
2)	Diverse förbrukningsartiklar	700: —	1,100: —	
t)	Begravningskostnader		1,400: —	
		Transport	169.551: —	414.895: —

N:o 164.

Budgetförslag 1938. Fattigvården.

			Transport	169.551: —	414.895: —
u)	Diverse omkostnader:				
	1) Flitpengar		3,500: —		
	2) Telefon till:				
	Förest. exp.	236: —			
	Sjukhuset	230: —			
	Samtalsavgifter	50: —	516: —		
	3) Inköp av böcker för biblioteket		150: —		
	4) Stämpelkostnader		80: —		
	5) Arbetsmaterialer		150: —		
	6) Annonser		50: —		
	7) Diverse utgifter		1,000: —	5,446: —	
v)	Räntor och amorteringar:				
	1929 års lån: (kvarv. sk. 195,965: 46)				
	Ränta	9.798: 27			
	Amortering	5,059: 63	14.857: 90		
	1928 års lån: (kvarv. sk. 206,623: 65)				
	Ränta	9.967: 58			
	Amortering	14.544: 03	24.511: 61		
	1933 års lån: (kvarv. sk. 315,265: 95)				
	Ränta	14.186: 97			
	Amortering	7.074: 25	21.261: 22		
	1934 års lån: (kvarv. sk. 45.376: 45)				
	Ränta	1.701: 62			
	Amortering	1.956: 29	3.657: 91		
	1935 års lån: (kvarv. sk. 5.644: 74)				
	Ränta	169: 34			
	Amortering	1.063: 26	1.232: 60		
	Amorteringslånet: (kvarv. sk. 12.338: 82)				
	Ränta	616: 94			
	Amortering	12.338: 82	12.955: 76	78.477: —	
x)	Underhåll av trädgård och planteringar:				
	1) Kontanta kostnader för planteringar		500: —		
	2) Utsäde, fröer m. m.		500: —		
	3) Arrende för trädgårdsjord		200: —		
	4) Kommunalskatt		207: —		
	5) Värdet av utförda arbeten		4.000: —	5.407: —	
y)	Stall och hönshus:				
	1) Diverse utgifter för stallet		150: —		
	2) Diverse utgifter för hönsgården		1.000: —		
	3) Bensin och underhåll av bilen		650: —		
		Transport	1.800: —	258.881: —	414.895: —

Transport	1.800: —	258.881: —	414.895: —
4) Skatt och försäkringar för bilen	337: —		
5) Värdet av produkter	100: —		
6) Värdet av utförda arbeten	500: —	2.737: —	
z) Tvättinrättningen:			
1) Kraftström	500: —		
2) Vatten	1.000: —		
3) Tvättmedel	2.000: —		
4) Reparationer och ersättning av förbrukade maskiner m. m.	480: —		
5) Diverse omkostnader	200: —		
6) Värdet av utförda arbeten	3.500: —	7.680: —	
å) Oförutsedda utgifter:		1.000: —	270.298: —
		Summa Kronor	685.193: —

INKOMSTER:

A. Yttre fattigvården:

a) Ersättning av Landstinget enligt 40—42 §§ i lagen om fattigvården för:			
1) Hospitalsvård	16.000: —		
2) Lasarettsvård	3.000: —		
3) Sanatorievård	1.500: —		
4) Andra sjukvårdskostnader	4.500: —		
5) Vårdkostnader till andra kommuner	2.000: —	27.000: —	
b) Inkomst av statsbidrag:		14.000: —	
c) Återbetalning av enskilda, pensioner och sjukkassor:			
1) Återbetalning av enskilda för utgiven fattigvård	21.000: —		
2) Inkomst av pensioner och sjukkassor m. m.	32.000: —	53.000: —	
d) Diverse inkomster:			
1) Diverse inkomster	500: —		
2) Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av kostnad för hyra, städning, bränsle och telefon m. m.	1.580: —		
Transport	2.080: —	94.000: —	

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Fattigvården.

	Transport	2.080: —	94.000: —
3)	Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av lönerna för kassörska och biträden jämte div. andra utgifter	1.979: —	4.059: —
e)	Pensionärshemmet:		
1)	Värdet av hyror att debiteras fattigvårdens understödskostnader	5.800: —	103.859: —

B. Alderdomshemmet:

f)	Vårdavgifter:		
1)	Ersättning av främmande kommuner	16.000: —	
2)	Ersättning av enskilda	18.000: —	
3)	Ersättning av Landstinget enl. 41 § fattigvårdslagen	1.000: —	
4)	Ersättning av Landstinget för tuberkulosavdelningen	2.000: —	
5)	Ersättning av staten för tuberkulosavdelningen	7.500: —	
6)	Ersättning av statsmedel för vissa personer	2.000: —	
7)	Inkomst av pensioner	37.000: —	83.500: —
g)	Diverse inkomster:		
1)	Inkomst av arbeten 1.500: —		
	Värdet av å hemmet utförda arbeten 18.400: —	19.900: —	
2)	Värdet av produkter från trädgården för hushållet	3.000: —	
3)	Inkomst av trädgårdsprodukter	400: —	
4)	Inkomst av försålda bohag	1.000: —	
5)	Inkomst av hönsgården 500: —		
	Produkter till hushållet 1.200: —	1.700: —	
6)	Inkomst av tvättinrättningen 14.000: —		
	Värdet av åt hemmet utförd tvätt 6.500: —	20.500: —	
7)	Anslag av staten för biblioteket	75: —	
8)	Hyra för polisväsendet för bårhus	300: —	
9)	Diverse ej specificerade inkomster	200: —	47.075: — 130.575: —
			234.434: —
Att uttaxera			450.759: —
		Summa Kronor	685.193: —

Såsom motivering till förestående statförslag i de punkter, detsamma avviker från innevarande års stat, får fattigvårdsstyrelsen anföra.

YTTRE FATTIGVÅRDEN.

Beträffande "Löner och arvoden" har hos lönenämnden begärts ett med 300:— kr. förhöjt anslag till kassörskearvode åt kontorsbiträdet av I kl., vilket belopp debiteras barnavårdsnämnden. Extra tillsyningsmannatjänsten har begärts inrättad såsom ordinarie tjänst, varom framställning i särskild skrivelse gjorts till lönenämnden.

Beträffande anslagen under "Understödskostnader" har det till ordinarie understöd äskade beloppet föreslagits sänkt med 25.000:— kr., *dels* emedan den faktiska kostnaden för detta ändamål under år 1936 stannade på 118.000:— kr. och kostnaderna under innevarande år komma att ytterligare nedgå, *dels* emedan anslaget till kommunalt pensionstillskott utan karaktär av fattigvård föreslagits förhöjt med 5.000:— kr. samt *dels* emedan de dyrortsgraderade folkpensionerna kunna väntas medföra minskade krav på fattigvården. Det äskade beloppet har beräknats tillräckligt även för en eventuell av de ökade livsmedelspriserna betingad förhöjning av understöden. Anslaget för "Tillfälliga understöd" har minskats med 3.000:— kr. och det till "Understöd in natura" äskade anslaget ökats med samma belopp. Någon minskning av dessa båda anslag kan icke beräknas, alldenstund den faktiska kostnaden härutinnan under tidigare år icke ger stöd härför samt huvudparten av tillfälliga understödstagare i regel ej ha att uppbära folkpension eller annan statlig hjälp, varav någon nämnvärt reducerande inverkan kan förväntas.

Under rubriken "Anstaltsvård" har anslaget för hospitalsvård begärts förhöjt med 1.000:— kr., enär fattigvården numera har att ansvara för vårdkostnaden för straffriförklarade, medellösa kriminalpatienter, som äro i behov av hospitalsvård. Till bestridande av "Andra sjukvårdskostnader" har anslaget äskats förhöjt med icke mindre än 6.000:— kr., enär anslaget för detta ändamål under en följd av år varit otillräckligt, företrädesvis beroende därpå, att *dels* sjukvård å kuranstalter numera bekostas av detta anslag, *dels* att specialvård, poliklinisk vård, tandvård och ögonvård i större omfattning ordineras numera. Orsaken till, att anslaget å 2.000:— kr., inrymt under "Kommunalt bidrag utan karaktär av fattigvård" och avsett till sjukvård å kuranstalter, numera utbrutits ur detta sammanhang och intagits i "Andra sjukvårdskostnader", har sin grund däruti, att enligt vunnet prejudikat kostnaden för sådan sjukvård numera ersättes av landsting, därest densamma utgått såsom med fattigvård likställd sjukvård och alltså icke såsom bidrag utan karaktär av fattigvård.

Under "Kommunalt bidrag utan karaktär av fattigvård" har anslaget för kommunalt pensionstillskott begärts 5.000:— kr. högre än för innevarande år, enär kostnaderna härför synas komma att kräva i sådan omfattning förhöjt belopp.

Det under "Andra fattigvårdskostnader" för "återbetalning till främmande kommuner" begärda anslaget har beräknats 3.000:— kr. mindre än under innevarande år.

Under "Diverse utgifter" har anslaget för telefoner för fattigvårdsbyrån

N:o 164. *Budgetförslag 1938. Fattigvården.*

förhöjts, *dels* enär de tidigare anslagen för detta ändamål under flera föregående år varit otillräckliga och *dels* emedan för det nyinrättade socialregistret måst införas särskild telefon. Därjämte har under denna rubrik begärts ett särskilt anslag för trycksaker och skrivmaterial m. m. till socialregistret, vilket belopp åtminstone under de första åren, registret är i funktion, synes bliva erforderligt. Ifråga om anslaget till Västerås Samhjälp vill fattigvårdsstyrelsen såsom motivering för detta anslags bibehållande framhålla, att det är av betydelse, att den legala fattigvården kan avbörda sig en hel del kostnader för hemsändning, beklädnad och dylikt, som eljest skulle i viss mån prejudicera vissa, icke önskvärda hjälpformer hos fattigvården. Därjämte kan anföras, att, även om det nyinrättade socialregistret har att direkt intaga jämväl uppgifter om frivillig hjälpverksamhet inom kommunen, det ändock är betydelsefullt, att ett organ, som har en mera enskild karaktär, från olika grenar av denna hjälpverksamhet insamlar alla uppgifter, enär sådant organ genom sin karaktär av frivillighet och på grund av sin organisation i övrigt har betydligt lättare än ett kommunalt organ att på ett effektivt sätt erhålla önskvärda uppgifter härutinnan, vilka i samlad form överbringas till socialregistret. Fattigvårdsstyrelsen är därför angelägen att få bibehålla de möjligheter och fördelar denna anordning innebär.

För "Pensionärshemmet" har anslaget till koks, vatten och lyse äskats förhöjt med 100:— kr. på grund av förhöjda kokspriser, samt anslaget för diverse utgifter med 60:— kr., enär detta anslag tidigare varit otillräckligt.

ÅLDERDOMSHEMMET.

Anslaget för "Underhåll av fastigheter" har bibehållits vid sin nuvarande storlek, enär utöver löpande reparationer, som i regel röra sig omkring 6.000:— kr., en del oundgängliga så kallade engångsreparationer måste utföras, såsom bland annat beläggning av diskbänkarna i köket och diskrummet med rostfri plåt, inmontering av elektriska fläktar i köket och tvättinrättningen för att i möjligaste mån borteliminera olägenheterna av den ångbildning, som i dessa lokaler förekommer. Därjämte måste i ekonomiavdelningens källarvåning inredas ytterligare ett förrådsrum samt i husmoderns bostad ett kapprum och en garderob, varav denna bostad är i avsaknad.

För "Underhåll och anskaffning av inventarier" m. m. har begärts ett med 2.400:— kr. förhöjt anslag. Under året måste nämligen såsom erforderligt anskaffas bland annat en symaskin, mathämtare och annan köksattiralj av rostfritt stål, 2 st. vagnar för matutdelningen i sjukhuset samt 7 st. mjöl- och grynbehållare i förrådet, vilket enligt gjord beräkning skulle uppgå till en kostnad av sammanlagt 2.325:— kr.

Under rubriken "Löner och arvoden" har en sjuksköterska, som står i tur härtill, uppflyttats i II lönegraden samt en sjuksköterska, som nyantagits och vid antagningen befann sig i IV lönegraden i enlighet med utbildad praxis föreslagits i samma lönegrad, varom särskild framställning gjorts hos lönenämnden. Tvättföreståndarinnan är behörig till uppflyttning i IV lönegraden, varför anslag föreslagits i enlighet härmed. Därjämte har framställning gjorts om inrättande av en sömmersketjänst på ordinarie stat att inrymmas i lönegrupp I.

Uppflyttning av biträdena i högre lönegrad har skett i enlighet med gäl-

lande kollektivavtal. Likaledes ha beloppen för "semester och sjukvikarier" samt "semesterpengar till personalen" beräknats förhöjda i överensstämmelse med sagda avtal.

För "Hushållet" har beräknats ett med 3.000:— kr. förhöjt anslag, som motiveras huvudsakligen av förhöjda livsmedelspriser.

Under rubriken "Bränsle, lyse och vatten" har anslaget för inköp av ångkol, oaktat att kolmängden, tack vare förbättring av värmeanläggningen, kunnat nedbringas med 50 ton, ändock måst begäras förhöjt med 1.000:— kr. på grund av ökade kolpriser.

Beträffande "Diverse omkostnader" ha "flitpengarna" till de vårdtagare, som utföra arbeten vid hemmet, måst höjas med 500:— kr., för att flitpengar enligt vedertagen praxis skola kunna tilldelas därav förtjänta. Anslaget till "diverse utgifter" har även måst föreslås förhöjt med 200:— kr., enär tidigare anslag för detta ändamål varit otillräckligt.

Anslaget för "Underhåll av trädgård och planteringar" har minskats med 325:— kr.

Såsom särskilt anslag för "Tvättinrättningen" har upptagits 480:— kr., avsett att användas *dels* till inköp av blötvagn av rostfritt stål, i stället för vagn, som förbrukats, samt *dels* till förbättring av den maskinella utrustningen.

Inkomsterna för "Yttre fattigvården" och "Ålderdomshemmet" ha beräknats omkring 9.000:— kr. högre än för innevarande år.

In fidem:

Axel Norén.

Rätt utdraget; betygar:

Axel Norén.

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Barnavårds-nämnden.

Bil. Litt. 3.

Utdrag av protokoll, fört vid Barnavårds-nämndens sammanträde den 13 sept. 1937.

§ 218.

Beslöt barnavårdsnämnden att avgiva följande

FÖRSLAG

till

Utgifts- och inkomststat för Västerås stads barnavårdsnämnd för år 1938.

UTGIFTER:

a)	Utackorderade barn:			
	1) Barns omhändertagande för samhällsvård		22.000: —	
	2) För skyddsuppfostran i enskilda hem		4.500: —	
	3) För barn intagna å skyddshem		11.500: —	38.000: —
	4) Bidragsförskott, som enligt 20 § i lag om förskottering av underhållsbidrag till barn, skall stanna på kommunen			2.500: —
b)	Anstalts- och sjukvård:			
	1) Lasarettsvård		600: —	
	2) Sanatorievård		1.600: —	
	3) Vanföre- och sinnesslövård		4.800: —	
	4) Poliklinisk sjukvård m. m.		500: —	
	5) Vård å anstalter för svårfostrade barn		800: —	
	6) Medikamenter		200: —	
	7) Begravningskostnader		100: —	8.600: —
c)	Återbetalning till främm. kommuner			14.000: —
d)	Löner och arvoden:			
	1) Föreståndaren, 33:III	5.178: —		
	2) Kvinnlig barnavårdsman, 22:II	3.093: —		
	3) Barnavårdssyster, 22:III	3.306: —		
	4) Läkare, arvode	800: —	12.377: —	
	5) Del i löner, utgående å fattigvårdens stat		1.979: —	
	6) Diverse arvoden och inspektionskostnader		3.000: —	17.356: —
			Transport	80.456: —

			Transport	80.456: —
e)	Pension:			
	Pension till f. d. föreståndarinnan Maria Emelia Hellström (fr. Statens pensionskassa utgår 360: — kr.)			984: —
f)	Diverse utgifter:			
	1) Del i hyra för lokal		1.700: —	
	2) Del i kostnader för städning, bränsle och lyse		480: —	
	3) Tryck, annonser och postporto m. m.		800: —	
	4) Telefoner:			
	Barnavårdsbyrån	180: —		
	Föreståndarens bostad	70: —		
	Barnavårdscentralen	70: —		
	Barnavårdsmannens bostad	70: —		
	Samtalsavgifter	80: —	470: —	
	5) Stämpelkostnader för utslag i barnavårdsmål		100: —	
	6) Avgift till Riksförsäkringsanstalten och läkarevård m. m. för anställd personal		125: —	
	7) Tidskrifter, föredrag och resor m. m.		280: —	
	8) Diverse		150: —	4.105: —
g)	Barnavårdscentralen:			
	1) Tvätt		50: —	
	2) Trycksaker		100: —	
	3) Bussbiljetter och skjutsar		350: —	
	4) Sjukvårdsartiklar		50: —	550: —
h)	Årsavgift till länets fattigvårds- och barnavårdsförbund			165: —
i)	Barnhemmet Sommarro:			
	1) Hushållet		5.000: —	
	2) Löner:			
	Föreståndarinnan 5:II	1.341: —		
	Två biträden	1.320: —		
	Semestervikarier för föreståndarinnan och biträden	210: —	2.871: —	
	3) Beklädnad		2.000: —	
	4) Bränsle, lyse och vatten		1.700: —	
	5) Hyra för fastigheten		2.500: —	
	6) Underhåll av inventarier		2.200: —	
	7) Telefon		110: —	
	8) Tvätt		480: —	
	9) Tandvård och medicin		100: —	
	10) Förbrukningsartiklar och div. utgifter		650: —	17.611: —
			Summa Kronor	103.871: —

N:o 164.

Budgetförslag 1938. Barnavårdsnämnden.

INKOMSTER:

a)	Återbetalning av Landstinget för utgivna vårdkostnader för skyddsuppfostran enligt § 60 i barnavårdslagen....	7.000: —	
b)	Återbetalning av Landstinget för utgivna vårdkostnader å lasarett, sanatoriet och sinnesslöanstalter	5.500: —	
c)	Ersättning av enskilda för utg. uppfostringsbidrag.....	14.500: —	
d)	Statsbidrag enl. § 67 i barnavårdslagen	1.000: —	
e)	Inkomst av avgifter vid barnavårdscentralen	800: —	
f)	Barnhemmet, vårdavgifter av staten, främmande barnavårdsnämnder och enskilda	2.000: —	30.800: —
Överskjutande utgifter			73.071: —
		Summa Kronor	103.871: —

Såsom motivering till förestående statförslag i vad detsamma avviker från innevarande års stat, vill barnavårdsnämnden anföra:

Anslaget under rubriken "Utackorderade barn" har beträffande kostnaden för samhällsvård beräknats 6.000:— kr. lägre än för innevarande år, enär genom lagen om barnbidrag ungefär denna summa synes komma att utgå i annan ordning än genom barnavårdsnämnden. Någon exakt beräkning har icke kunnat göras.

Däremot ha de äskade anslagen för skyddsuppfostran i enskilda hem och på skyddshem måst begäras förhöjda med resp. 1.500:— och 500:— kronor, beroende på, att antalet barn, som omhändertagits för skyddsuppfostran, betydligt ökat.

Under rubriken "Anstalts- och sjukvård" ha anslagen för sanatorievård samt vanföre- och sinnesslövård begärts ökade med resp. 100:— och 1.600:— kronor, enär anslagen för detta ändamål visat sig otillräckliga.

Till "Återbetalning till främmande kommuner" har begärts ett med 500:— kr. sänkt anslag.

Nämndens "del i hyra för lokal" har höjts med 600:— kr. på grund av, att för barnavårdsnämndens räkning av drätselkammaren förhyrts särskilda lokaler.

Anslaget för barnavårdscentralen har begärts förhöjt med 200:— kr. enär det nuvarande beloppet är för litet för sitt ändamål, bl. a. beroende därpå, att nämndens verksamhet på detta område ökat i omfattning, varför barnavårdssystern, för att kunna medhinna erforderliga besök i de hem, som stå under centralens tillsyn, måste i större utsträckning än tidigare begagna sig av bil för sina resor.

Anslaget för årsavgift till länets fattigvårds- och barnavårdsförbund har begärts förhöjt med 10:— kr., enär avgiften stiger och sjunker med ökat eller minskat innevånareantal i kommunen.

För barnhemmet Sommarro ha följande anslag begärts förhöjda:

Anslaget för hushållsändamål har begärts förhöjt med 500:— kr. på grund av ökade livsmedelspriser.

Föreståndarinnan står i tur att uppflyttas i högre lönegrad, varför förhöjt anslag i enlighet härmed upptagits samt särskild framställning i ärendet gjorts till lönenämnden.

Till barnens beklädnad har äskats ett anslag, som med 200:— kr. överstiger det nuvarande, enär betydande nyanskaffningar måste äga rum.

För "underhåll av inventarier" har begärts förhöjning med 1.700:— kr., vilket belopp kan betraktas mera såsom engångsanslag.

Så gott som samtliga filtar äro utslitna och nya måste sålunda anskaffas. Därjämte måste nya madrasser, kuddar och sängar anskaffas i betydande omfattning, ävensom möblerna i dagrum och sovrum ommålas.

Till kostnader för tvätt har måst begäras förhöjning av anslaget med 230:— kr., enär tidigare anslaget varit otillräckligt. Tvätten utföres på ålderdomshemmet, varför beloppet härför stannar i stadens kassa.

Inkomsterna hava beräknats 2.000:— kronor högre än för innevarande år.

In fidem:

Axel Norén.

Rätt utdraget; betygar:

Axel Norén.

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Folkskolan.

Bil. Litt. 4 A—C.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av förslag till utgifts- och inkomststat för Västerås folkskolor avseende år 1938 får styrelsen som motivering rörande förändringar i anslagskraven anföra följande:

1. Innevarande års riksdag har beslutat en ingående löneregleringför bl. a. folkskolans lärarpersonal med undantag för lärare i övningsämne. Denna löneregleringnödvändiggör självfallet en betydande omarbetning av gällande statsbidrags- och löneförfattningar. Dessa författningar ha emellertid ännu ej utkommit och kunna enligt erhållna upplysningar i skolöverstyrelsen ej vara att förvänta förrän framemot jul. Den uppgjorda lönestaten har därför måst grundas på de uppgifter, som kunnat hämtas ur den kungl. propositionen om löneregleringen (n:r 270), statsutskottets utlåtande rörande densamma (n:r 140) och riksdagens skrivelse i ärendet (n:r 468). Under sådana förhållanden är det möjligt, att det uppgjorda förslaget ej är i allo exakt, då en del detaljfrågor besvaras först av de nya författningarna.

Vad som ur budgetär synpunkt har den största betydelsen, är självfallet stadens andel i de nyreglerade lärarlönerna. Enligt riksdagens beslut får läraren en kontant lön utan den hittillsvarande uppdelningen på egentlig lön, bostad och bränsle eller ersättning därför m. m. Men lönen skall bekostas gemensamt av stat och kommun. Kommunens andel i lönen utgöres av det värde, som åsättes bostad och bränsle. Värdet härav anges av den hyresgrupp, till vilken den ort hör, där läraren tjänstgör. Nämnda värde bestämmes av Kungl. Maj:t. Då bostad och bränsle tillhandahålles in natura, får läraren erlägga betalning härför. Enär Kungl. Maj:t ännu ej fattat beslut i fråga om fördelningen av rikets orter på de av riksdagen bestämda 9 hyresgrupperna, vet man ännu ej med bestämdhet till vilken av dem Västerås kan komma att hänföras. Socialstyrelsen, som erhållit uppdraget att uppgöra förslag till resp. orters fördelning på de nämnda hyresgrupperna, har dock på förfrågan meddelat, att Västerås i socialstyrelsens förslag hänförts till hyresgrupp V. För denna grupp är värdet av hyra och bränsle:

för	ett	rum	och	kök	kr.	618: —
„	två	„	„	„	„	948: —
„	tre	„	„	„	„	1,260: —

Under förutsättning att Kungl. Maj:t godkänner socialstyrelsens förslag, skulle stadens bidrag till lärarlönerna bli:

för ord. folkskollärare ..... kr. 1,260: —,
„ „ folkskollärarinna..... „ 948: — (tillsvidare),
„ småskollärarinna och icke ord. lärare vid folkskola kr. 618: —.

Därest samtliga lärare, som beröras av löneregleringen, ingå på den nya

lönestaten — vilket väl är sannolikt, då den erbjuder förmåner i jämförelse med den förutvarande — skola hittills gällande löner frånträdas vid innevarande års slut. Men då den nya lönen utbetalas i efterskott med 1/12 pr månad för ord. lärare och månadsvis för utfört arbete för icke ord., innebär detta, att de ord. lärarna, som hittills fått sin lön i förskott, skulle bli utan sådan tiden 1/1—31/1 1938. För att detta ej skall inträffa, har riksdagen beslutat, att ord. lärare vid ingången av januari 1938 skola uppbära ett belopp, motsvarande vad de — dyrtidstillägg frånräknat — skulle hava uppburit i förskott för samma månad, om de före den 1/1 1938 gällande avlöningsbestämmelserna då fortfarande ägt giltighet. För täckande av dessa utgifter skall ett extra statsbidrag utgå. Fråga är dock om detta statsbidrag avser något mera än 1/12 av det hittills utgående statsbidraget. Blir så ej fallet, synes staden få lov att tillskjuta 1/12 av den hittills utgående ersättningen för bostad, bränsle, övertidsläsningsersättning och ortstillägg. Vid förfrågan i skolöverstyrelsen angående denna sak har besked ej kunnat erhållas. Styrelsen har emellertid räknat med statsbidrag till hela denna förskottsbetalning, evad det gäller lärare i läs- och skrivämnen. En annan tolkning, innebärande att staten genom en av densamma verkställd löneregleringskulle ålägga kommunen en betydande engångsutgift på c:a 11,000 kr., synes styrelsen ej rimlig.

Lärarlönerna enligt den nya löneregleringen äro fixerade med hänsyn till den årliga lästiden. För tiden 1/1—30/6 1938 utgå olika belopp, alltefter som lästiden är mindre än 36 veckor, utgör 36 men icke uppgår till 39 veckor eller slutligen omfattar 39 veckor. Fr. o. m. 1/7 1938 äro lästiderna fasta och omfatta resp. 34½, 36½ och 39 veckor.

För den mellersta gruppen av ovan för tiden 1/1—30/6 1938 angivna lästider, till vilken Västerås för närvarande hör, är ord. manlig och kvinnlig folkskollärare placerad i 16:de lönegruppen (löneklasserna 16—20) i den civila förvaltningens löneplan och ord. småskollärarinna i 8:de lönegruppen (löneklasserna 8—12). Löneklasserna inom varje lönegrad äro inalles fem. Kvinnlig befattningshavare äger dock ej uppbära lön i högsta löneklassen i den för tjänsten gällande lönegraden.

Under en övergångstid av 5½ år, räknat fr. o. m. 1/1 1938, skall kvinnlig lärare i folkskola i enlighet med de närmare bestämmelser Kungl. Maj:t meddelar för tiden 1/1 1938—30/6 1940 åtnjuta avlöning enligt löneklass, som är två löneklasser lägre än den, som enligt avlöningsreglementet eljest skulle hava gällt och under tiden 1/7 1940—30/6 1943 enligt löneklass, som är närmast lägre än den enligt reglementet eljest gällande.

Denna inskränkning gäller icke småskollärarinna, vilken alltså placeras i den löneklass, hennes tjänsteår berättiga henne till.

Uppflyttning i högre löneklass sker kvartalsvis (mot årsvis hittills), näml. i och med kvartalet näst efter det, under vilket vederbörande fullgjort 3 tjänsteår.

Så vitt styrelsen kunnat finna, gälla i mycket samma villkor även för den icke ord. lärarpersonalen. Den är i löneavseende inrangerad i löneplanen för civilstatens e. o. befattningshavare, samt placerad tre löneklasser lägre än motsvarande ord. manlig tjänsteinnehavare. (Manlig och kvinnlig e. o. folkskollärare lära nämligen bli likställda redan från löneregleringens ikraftträdande.) Löneklassernas antal inom varje lönegrad är här sex och ålderstilläggens antal

N:o 164. *Budgetförslag 1938. Folkskolan.*

alltså fem. Kvinnlig befattningshavare åtnjuter dock ej avlöning i högsta löneklassen.

Under förutsättning att lästiden omfattar 39 veckor skola icke ord. lärare i folkskola åtnjuta avlöning i löneklass 14—19 och i småskola i löneklass 6—11. Hur lönen skall utgå, därest lästiden är kortare än 39 veckor, är ej bestämt. Statsutskottet yttrar härom följande: "Vid den slutliga utformningen av avlöningsreglementets bestämmelser bör övervägas, huruvida icke avlöningen till icke ord. lärare bör fastställas till en viss lönegrad med anknytning till en bestämd årlig tjänstetid. Därvid synes det ligga närmast till hands att utgå från att icke ord. lärare skall åtnjuta avlöning enligt den lönegrad, som, enligt vad utskottet nyss anfört, skulle tillämpas för extra ord. lärare med en årlig lästid av 39 veckor (273 dagar), och att sålunda samtliga icke ord. lärare för varje i lästiden ingående dag erhålla 1/273 av årslönen enligt vederbörande löneklass inom nämnda lönegrad. Styrelsen har tillämpat nämnda grundsats vid beräkningen av de icke ord. lärarnas löner.

Lärare och lärarinnor i slöjd och skolkök, vilka icke beröras av den förutnämnda löneregleringen, ha hittills haft sina löner bestämda i viss relation till andra lärarkategoriers löner. Slöjdlärare har sålunda varit i lönehänseende likställd med folkskollärarinna, medan slöjd- och skolkökslärarinnas lön utgått med resp. 100 och 300 kr. utöver småskollärarinnas lön. Skolkökslärarinna erhåller därjämte fria middagar i skolköket.

Beträffande slöjdlärarinna föreslår styrelsen att den nämnda relationen bibehålles även efter den genomförda löneregleringen.

I fråga om skolkökslärarinna föreslog styrelsen redan förra året i samband med det då avgivna budgetförslaget, att lönen skulle utöver småskollärarinnas avlöning utgå med 700 kr. för ord. och 400 kr. för icke ord. befattningshavare. Att för icke ord. skolkökslärarinna då föreslogs ett mindre tillägg än för ord., berodde på att den förstnämnda eljest skulle ha fått förmånligare löneställning än icke ord. folkskollärarinna. Sedan detta i och med den nya löneregleringen ej längre är fallet, föreslår styrelsen med åberopande av de skäl, som tidigare anförts, att såväl ord. som icke ord. skolkökslärarinnas lön bestämmes till 700 kr. utöver småskollärarinnas jämte fria middagar i skolköket.

Den paritet i lönehänseende, som hittills rått mellan slöjdlärare och folkskollärarinna torde hädanefter ej kunna upprätthållas, då det troliga väl är, att vid en blivande statlig lönereglering för lärare i övningsämne, slöjdlärares lön kommer att bestämmas lägre än folkskollärarinnas. Styrelsen anser det fördenskull ej lämpligt att nu söka anknytning till den nya löneregleringen för slöjdlärares vidkommande. Då emellertid samtliga övriga lärarkategorier fått sina lönevillkor förbättrade, bör detta även bli fallet, evad det gäller slöjdlärare. Förutom de lönebelopp, som hittills utgått föreslår styrelsen därför ett tillägg av 300 kr. utan dyrtidstillägg därpå. Den nya löneregleringens bestämmelser för uppflyttning i högre lönegrad (löneklass), anser styrelsen böra tillämpas även på lärare i övningsämne.

I avvaktan på den statliga lönereglering, som lär vara att förvänta om ett eller annat år för lärare i slöjd och skolkök, böra de lönebestämmelser, som gälla dem ha blott provisorisk karaktär.

Dyrtidstilläggen ha beräknats enligt det indextal, som gällt för tredje kvar-

talet 1937, alltså 13 % å dyrtidstilläggsunderlaget för lärare i läs- och skrivämnen, slöjd- och skolkökslärarinna samt 31 % för slöjdlärare.

I detta sammanhang önskar styrelsen meddela, att den har för avsikt att längre fram inkomma med förslag om utökning av lästiden till 39 veckor fr. o. m. 1/7 1938.

2. Styrelsen har efter det stadsfullmäktige beviljat medel härtill låtit utarbeta ritningar och programhandlingar till ny värmeanläggning vid Herrgärdsskolan, utvidgning och förbättring av skolbadet samt klosettavdelning i källaren därstädes. På grund av arbetets omfattning har det ansetts lämpligt att framlägga dessa ombyggnadsfrågor för sig utan samband med själva budgeten.

Beträffande övriga förslag till reparationer och förbättringar av skolans fastigheter hänvisas till bilagda detaljplan. Det mest omfattande av de föreslagna arbetena avser iordningställande av källarutrymmen för lärjungeklosetter samt pann- och kolrum i Mariabergsskolan. De där befintliga uthusen äro näml. så fallfärdiga och de sanitära förhållandena så bristfälliga, att en effektiv förbättring är av nöden. Förslaget, som kostnadsberäknats av byggnadschefen, har uppgjorts i samråd med stadens byggnadskontor.

3. Höjningen av anslaget till reparation och nyanskaffning av inventarier motiveras med behovet av nya skolbänkar, ny spis i skolköket i Herrgärdsskolan m. m.

4. Då arvodena för städning och eldning äro genomgående låga, har styrelsen föreslagit en höjning av nämnda arvoden med 15 %. Skolvaktmästarna på ord. stat ha redan förut sin framställning om förbättrade lönevillkor remitterad till lönenämnden.

Till simläraren och simlärarinnan föreslås likaledes en höjning av deras arvoden med 15 %.

5. Till v. värden för skolans fastigheter har arvodet hittills utgjort fri bostad om tre rum och kök samt bränsle i fastigheten Västgötegatan 11. Då nuvarande v. värden f. slöjdläraren J. F. Brandt inom kort lämnar v. värdskapet, har styrelsen ansett lämpligt att för nämnda uppdrag uppföra ett kontant belopp, svarande mot den ersättning in natura, som tidigare utgått. I stället har hyresbeloppet, 1,150 kr., för den lägenhet, v. värden bebott, upptagits på inkomstsidan.

6. Det pensionsunderstöd på 375 kr., som upptagits till förra städerskan Maria Johansson, avser ersättning för förlorad bostadsförmån av ett rum med bränsle, som hon sedan mer än 30 år åtnjutit i den nu försålda fastigheten Kaplansgatan 4. Det understöd hon åtnjutit hade utgått sedan hennes man, som tidigare innehaft plats som vaktmästare vid stadens folkskolor, drabbades av obotlig sjukdom.

7. Ett extra anslag på 2,000 kr. äskas i och för utvidgning av skolträdgården vid Herrgärdsskolan. Trädgården ifråga har fått sin areal minskad genom framdragningen av Tessingatan och uppförandet av nytt skolhus inom trädgårdsområdet. Mark för utvidgningen erhålles av den närmast trädgården belägna delen av skolgården.

8. På grund av stegrade varupriser ha anslagen till slöjd och skolkök måst höjas. För undervisningsmateriellen till förråden kräves likaledes ökat

N:o 164. *Budgetförslag 1938. Folkskolan.*

anslag främst beroende på att läseboksbeståndet måste i avsevärd utsträckning förnyas.

9. Styrelsen har tidigare gjort framställning om att biträdet på tandkliniken måtte uppföras på ord. stat med placering i 12:te lönegruppen samt med rätt att för åtnjutande av ålderstillägg få tillgodoräkna sig antalet tjänsteår utöver fem från sin nuvarande anställning.

10. I anslaget till skomakerislöjd ingår ej längre utgifter för skor till fattiga skolbarn. Anslaget ifråga har därför kunnat nedbringas. I stället har en särskild utgiftspost upptagits, benämnd "Bidrag till bekostande av lärjungarnas skolgång". Anledning härtill är, att § 49 av folkskolestadgan ändrats därhän, att den fattigvården tidigare åliggande skyldigheten att bekosta kläder och skor m. m. åt obemedlade skolbarn numera överflyttats på folkskolan.

11. Bränsleanslaget har höjts i proportion till den hittills inträdda prisstegringen på koks. Även anslaget till renhållning har ökats, beroende på att skurbiträdena begärt att få sin dagavlöning höjd från kr. 5: 50 till 6: 50. Styrelsen anser, att det tunga arbetet motiverar ett bifall till deras framställning.

12. Styrelsen föreslår fri telefon till ordf. i folkskolestyrelsen samt till skolsköterskan. Den förstnämnde är för sitt förtroendeuppdrag nödsakad att hålla sig med telefon. Det kan då ej vara rimligt, att han själv skall behöva vidkännas kostnaderna härför. Skolsköterskan saknar f. n. telefon, vilket är en kännbar olägenhet, som det för arbetets effektivisering är högst nödvändigt att få avhjälpt.

13. Beträffande fortsättningsskolan må endast påpekas, att statsbidragen till lärararvoden nu upptagits till sitt fulla belopp efter den förra året av särskilda skäl verkställda nedskrivningen.

Styrelsen förnyar sin hemställan om fri telefon för skolans föreståndare under de båda kvartal, då skolan pågår. Då styrelsen förvissat sig om att telefon är för tjänsten oumbärlig, bör i detta liksom i andra fall kostnaderna bestridas av det allmänna.

Västerås den 15/10 1937.

På folkskolestyrelsens vägnar:

FOLKE ERICSSON.

Em. Granér.

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Folkskolan.

Föreslagna reparationer i Västerås folkskolor att utföras under år 1938.

Skepparbacksskolan:		
1 st. ny dricksfontän uppsättes på gården	300: —	
Kring fontänen samt framför ingångarna till skolan ävenså vid vid ingången till gossarnas wc. stensättes med tuktad sten 26 kvmtr à 8: 50 pr met.	221: —	
I gossarnas wc.-avdelning anordnas en urinal	565: —	1.086: —
Lärarebostaden vid Västgötegatan 11:		
I herr Hedbergs bostadsrum rep. och ommålas alla fönsterkarmar och bågar	160: —	
I herr Hammarstens sal och sängkammare repareras golven, förslagsvis	150: —	
Sängkammaren omtapetseras och målas	200: —	
I fröken Berghs sal avhyvlas golvet och belägges detsamma med linoleummatta	200: —	710: —
Mariabergsskolan:		
Under skolhuset, det vill säga i nyupptagen källarvåning, inrättas wc.-anordningar för såväl flickor som gossar samt plats för värmepanna och kolförråd	16.000: —	
Elektriska ljusledningarna omläggas med kuloledningar	665: —	
Skolan ommålas invändigt	2.690: —	19.355: —
Djäknebergsskolan:		
Fönsterna och dörrarna samt passager justeras och ommålas		200: —
Korsängsskolan:		
I skolköket anbringas kakelplattor på väggarna, cirka 12.5 kvmtr. à 26 kr. pr kvmtr.	325: —	
Omläggning av hängrännor å huvudfasadens norra sida ävensom norra flygelns båda sidor m. m.	2.899: 60	3.224: 60
Herrgärdsskolan:		
Ett smitt järnstaket på cementsockel uppsättes utefter Tessingatan cirka 55 mtr långt.		
Cementsockel	600: —	
Smitt järnstaket à 11: 75 pr mtr.	646: 25	
Nätstaket mot trädgården	400: —	1.646: 25
Rosenlundsskolan:		
Taket på skolhuset (gammalt spåntak under gammalt tegeltak) borttages, taket täckes med råspånt under papp samt förses med nytt 1:ma taktegel		1,200: —
Transport		27.421: 85

		Transport	27.421: 85
Budgetförslag 1938. Folkskolan.	*Hammarbyskolan:*		
	Sockeln på gamla skolhuset renhugges och cementputsas	200: —	
	En 12″ dagvattenbrunn med en 4″ cementrörsledning från båda östra stuprören anordnas	145: —	
	Grävning och igenfyllning	55: —	400: —
	Lundby kyrkskola:		
	En ordentlig trappuppgång till vinden anordnas, förslagsvis		650: —
	Till under året uppkommande brister och oförutsedda utgifter		1,928: 15
		Kronor	30,400: —

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås högre folkskola får härmed överlämna förslag till budget för skolan avseende år 1938.

Förslaget upptar i stort sett samma utgiftsposter, som anvisats för innevarande år. En mindre höjning föreslås dock i anslagen till trycknings- och annonskostnader samt till biblioteket.

Västerås den 19/10 1938.

FOLKE ERICSSON.

/Em. Granér.

FÖRSLAG

till

Utgifts- och inkomststat för Västerås Folkskolor år 1938.

UTGIFTER:

4 A. Den egentliga folkskolan.

a)	1. Underhåll och reparationer av fastigheter.....	30.400: —	
	2. Anskaffning och underhåll av inventarier	4.000: —	34.400: —
b)	Löner och arvoden:		
	1. Folkskoleinspektören, 49: IV	10.812: —	
	Tranpsort	10.812: —	34.400: —

	Tranpsort	10.812: —	34.400: —
Folkskollärare:			
28 ord. lärare: (Näslund, Vasberg, N. Granér, Krantz, Leontein, Ekroth, Lindberg, Sjöholm, Pihlsjö, Vallström, Carlvik, Stenvall, Hedberg, Sigroth, S. Granér, Magnusson, Jäderlund, Engmark, Lindgren, Greijer, Skoglund, Nordlund, Elowsson, Gustavsson, Silén, Eriksson, Runsten, Sandahl, lön i 20:de löneklassen à kr. 5.982: —	167.496: —		
4 ord. lärare: (Vallander, Söderholm, Karlsson, Segerström), lön i 20:de löneklassen (bostad och bränsle in natura) à kr. 4,722: —	18.888: —		
1 e. o. lärare (Andersson) lön i 17:de löneklassen	4.650: —	191.034: —	
Folkskollärarinnor:			
25 ord. lärarinnor: (Hellman, Maunsbach, Bolin, F. Bostrand, E. Bostrand, Andersson, Ahlstedt, Eriksson, Engström, Sigroth, Pettersson, Karlsson, Sjöberg, E. Eriksson, Emanuelsson, Granér, Kraft, Ekroth, Schelin, Sandahl, Nordkvist, Vickman, Nordin, Boström, Carlberg) lön i 17:de löneklassen à kr. 4.902: —	122.550: —		
2 ord. lärarinnor: (Åhman, Rydin) lön i 16:e löneklassen à kr. 4.572: —	9.144: —		
1 ord. lärarinna: (G. Andersson) lön i 17:e löneklassen (bostad och bränsle in natura)	3.954: —		
1 ord. lärarinna (Daniels) lön i 15:e löneklassen à kr.	4.332: —		
1 ord. lärarinna (ej tillsatt) lön i 14:e löneklassen à kr.	4.092: —		
1 e. o. lärarinna (Holmer) lön i 15:e löneklassen à kr.	4.110: —		
2 e. o. lärarinnor (Mattsson, Åkesson) lön i 14:e löneklassen à kr. 3.882: —	7.764: —	155.946: —	
Småskollärarinnor:			
29 ord. lärarinnor: (Norling, Ahlström, Granath, E. Svensson, Vahlberg, Ellen Svensson, Almberg, Sjöholm, Lagrelius,			
	Transport	357.792: —	34.400: —

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Folkskolan.

	Transport	357.792: —	34.400: —
T. Söderholm, Boije-Carlvik, S. Söderholm, M. Carlsson, Sjölund, S. Linder, H. Hedlund, Ringdahl, Bergström, Källbäck, Jäderlund, G. Persson, H. Svensson, Norman, A. Söderholm, v. Essen, L. Pettersson, Thunell, Werner, Norell) lön i 11:e löneklassen à kr. 3.576: —	103.704: —		
4 ord. lärarinnor: (Nilsson, Larsson, Billby, E. Pettersson), lön i 11:e löneklassen (bostad och bränsle in natura) à kr. 2.958: —	11.832: —		
1 ord. lärarinna: (Sjögren) lön i 10:e löneklassen à kr.	3.396: —		
1 e. o. lärarinna: (André) lön i 7:e löneklassen à kr.	2.795: —	121.727: —	
b) 2. Lärare i slöjd och huslig ekonomi:			
2 lärare i slöjd: (Karlsson, Ljungberg) lön i 4:e lönegraden à kr. 4.147: — + 300: —	8.894: —		
1 lärare i slöjd: (Abramsson) lön i 2:a lönegraden à kr. 3.718: — + 300: —	4.018: —		
1 lärare i slöjd: (Hjelm) lön i 1:a lönegraden à kr. 3.503: — + 300: —	3.803: —		
7 lärarinnor i slöjd: (Lindkvist, Norberg, Vahlström, Palmén, Gudmundsson, Eriksson, Svedin) lön i 11:e löneklassen à kr. 3.576: — + 100: —	25.732: —		
2 lärarinnor i slöjd: (M. Engström, Haake) lön i 9:e löneklassen à kr. 3.246: — + 100. —	6.692: —		
1 timlärarinna i slöjd, lön förslagsvis	1.376: —		
2 lärarinnor i huslig ekonomi: (Granér, Karlson) lön i 11:e löneklassen à kr. 3.576: — + 700: —	8.552: —		
1 timlärarinna i huslig ekonomi, lön förslagsvis	2.330: —	61.397: —	
Skolsköterska, 14: I		2.040: —	
Dyrtidstillägg, förslagsvis		70.000: —	
b) 3. Diverse undervisningsarvoden:			
För undervisning i slöjd för gossar	5.440: —		
Vikariearvode, förslagsvis	6.000: —		
Privatläsning	600: —		
Undervisning för hörselsvaga barn	672: —		
För extra undervisning i sång	300: —	13.012: —	
Transport		625.968: —	34.400: —

	Transport	625.968: —	34.400: —
b) 4. Vaktmästare och städerskor:			
Löner och ålderstillägg till vaktmästarna Ekman, Sahlkvist, Ekström (bostad och bränsle in natura), 25: IV à kr. 3.093: —	9.279: —		
Pettersson (bostad och bränsle in natura), 25: III	2.862: —		
Vaktmästaren vid Jakobsbergsskolan (Hilda Johansson), arvode (bostad och bränsle in natura)	800: —		
Vaktmästaren vid Hammarby skola (Engström)	1.955: —		
Städerskan vid Herrgärdsskolan (S. Arvidsson), arvode	748: —		
Städerskan vid Herrgärdsskolan (Elida Johansson), arvode	748: —		
Städerskan vid Herrgärdsskolan (S. Jonsson), arvode	748: —		
Städerskan vid Nya Herrgärdsskolan (Elsa Svangren), arvode	1.518: —		
Städerskan vid Djäknebergsskolan (M. Sjöberg), arvode	748: —		
Städerskan vid Djäknebergsskolan (Lilly Lindberg), arvode	748: —		
Städerskan vid Skepparbacksskolan (bostad å ett rum och bränsle in natura) (Thorell), arvode	1.248: —		
Städerskan vid Mariabergsskolan (A. Eriksson), arvode	604: —		
Städerskan vid Korsängsskolan (N. E. Nordström), arvode	748: —		
Städerskan vid Korsängsskolan (S. Adolfsson), arvode	748: —		
Städerskan vid Korsängsskolan (A. Eklund), arvode	748: —		
Städerskan i Hwasserska gården (Söderkvist), arvode (bostad å 1 rum och kök, bränsle och lyse in natura)	322: —		
Städerskan i Rosenlunds skola (E. Andersson), arvode	518: —		
Städerskan i Lundby kyrkskola (bostad å 1 rum och kök samt bränsle in natura) (H. Lövstav), arvode	633: —		
Läkarearvode för vaktmästare	160: —	25.883: —	
Transport		651.851: —	34.400: —

N:o 164.

Bungetförslag 1938. Folkskolan.

		Transport	651.851: —	34.400: —
b)	5. Diverse arvoden:			
	Till skolläkaren	1.400: —		
	Till sjukgymnastik	1.250: —		
	Till simläraren	1.965: —		
	Till simlärarinnan	1.594: —		
	Till 3 tillsyningslärare à 500 kr., 1 à 400 kr., 1 à 150 kr., 1 à 100 kr.	2.150: —		
	Till 1 tillsyningslärare i slöjd för gossar	500: —		
	Till 1 tillsyningslärare i slöjd för flickor	500: —		
	Till skrivbiträde å folkskoleexpeditionen	850: —		
	Till bibliotekarie för lärjungebibliotek	300: —		
	V. värd för skolans fastigheter	1.400: —	11.909: —	663.760: —
g)	Pensioner:			
	F. småskollärarinnan J. Kjellin	600: —		
	F. slöjdläraren J. F. Brandt	535: —		
	F. slöjdläraren Hammarsten, f. folkskollärarinnorna S. Hammarskiöld, E. Fröman, Bohman, Persson, Svanholm, Svanbohm, Fernkvist, Kolmodin, f. slöjdlärarinnorna Vahlbäck, Hahr, f. småskollärarinnorna Bergh, Lennmalm, A. S. Eriksson, E. Karlsson, Svedin, A. Pettersson, Lundeberg, f. skolkökslärarinnan Tunell	13.714: —		
	F. vaktmäst. Fr. Andersson	2.301: —		
	F. vaktmäst. K. G. Lönnborgs änka	200: —		
	Änkan E. Gustavsson	480: —		
	F. städerskan Maria Johansson	375: —	18.205: —	
	Dyrtidstillägg till pensionärer		375: —	18.580: —
h)	Premie för olycksfallsförsäkring			700: —
i)	Skolträdgårdarna:			
	1. Trädgården vid Västgötegatan:			
	Omkostnader 500: —			
	Arvode till trädgårdsläraren 1.000: —	1.500: —		
	Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Djäknebergs-, Skepparbacks- och Mariabergsskolorna (inkl. arvode till vårdaren 50 kr.)	600: —	2.100: —	
	2. Herrgärdsskolan:			
	Omkostnader 650: —			
	Arvode till trädgårdsläraren 1.000: —	1.650: —		
	Transport	1.650: —	2.100: —	717.440: —

Transport	1.650: —	2.100: —	717.440: —
Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Herrgärdsskolan och nya skolbyggnaden i kv. Folke (inkl. arvode till vårdaren 50 kr.)	600: —		
Engångskostn. för utvidgning av trädgården	2.000: —	4.250: —	
3. Korsängsskolan:			
Omkostnader	650: —		
Arvode till trädgårdsläraren	1.000: —	1.650: —	
Anslag till vård av skolgårdarna och parken vid Korsängsskolan (inkl. arvode till vårdaren 50 kr.)	750: —	2.400: —	
4. Hammarby m. fl. skolor:			
Hammarby skola:			
Omkostnader	300: —		
Arvode till trädgårdsläraren	250: —	550: —	
Omkostnader vid Jakobsbergsskolan		150: —	
Omkostnader vid Lundby skola		150: —	
Omkostnader vid Rosenlunds skola		150: —	1.000: — 9.750: —
j) Fri undervisningsmaterial till skolbarnen:			
1. Material i läs- och skrivämnen			18.500: —
2. Slöjdmaterial för gossar			3.500: —
3. Slöjdmaterial för flickor			5.000: —
4. Förbrukningsartiklar för skolköken			3.000: — 30.000: —
k) Undervisningsmaterial till skolornas förråd			4.000: —
m) Tandklinik:			
1. Lokalhyra			600: —
2. Tandläkare, arvode			9.000: —
3. Tandläkareassistent, arvode			7.500: —
4. Arvode till biträde, 12: III			2.166: —
5. Förbrukningsartiklar			2.300: —
6. Eldning och renhållning			550: — 22.116: —
n) Trycknings- och annonskostnader			2.300: —
o) Lärare- och lärjungebiblioteken:			
Lärarepersonalens bibliotek			400: —
Lärjungebiblioteket			1.150: — 1.550: —
		Transport	787.156: —

N:o 164.

Budgetförslag 1938. Folkskolan.

			Transport	787.156: —
p)	Skolresor:			
	Bidrag till skolresor för lärjungarna		1.000: —	
	Bidrag till studieresor och fortbildningskurser för lärare		500: —	1.500: —
r)	Skomakerislöjd			2.400: —
s)	Vatten, värme och belysning:			
	1. Vattenavgifter		5.000: —	
	2. Uppvärmning		31.500: —	
	3. Belysning		5.000: —	41.500: —
t)	Skolbad:			
	Avlöning till baderskor		1.000: —	
	Handdukstvätt och tvål		900: —	
	Ersättning till varmbadhuset för simundervisningsbad		3.150: —	5.050: —
u)	Renhållning:			
	1. Skurning och rengöring		7.000: —	
	2. Renhållning av gårdar samt gata vid Hammarby skola		1.400: —	
	3. Renhållning av gatorna utanför Herrgärds-, Kors-, ängs-, Skepparbacks-, Mariabergs- och Djäknebergsskolorna samt lärarebostäderna		1.000: —	
	4. Sotning		500: —	9.900: —
v)	Diverse utgifter:			
	1. Brandstodsavgifter		1.000: —	
	2. Telefonavgifter till:			
	Djäknebergsskolan	151: 40		
	Skepparbacksskolan	110: —		
	Herrgärdsskolan	157: 40		
	Folkskoleinspektörens exp.	110: —		
	Skolläkarens mottagningsrum	110: —		
	Folkskoleinspektörens bostad	70: —		
	Korsängsskolan	221: 40		
	Lundby skola	82: —		
	Hammarby skola	110: —		
	Jakobsbergs skola	110: —		
	Tandkliniken	110: —		
	V. värden för skolans fastigheter	70: —		
	5 tillsyningslärare à kr. 70: —	350: —		
	Folkskolestyrelsens ordförande	70: —		
	Skolsköterskans bostad	70: —		
	Samtalsavgifter, förslagsvis	119: 80	2.022: —	
		Transport	3.022: —	847.506: —

	Transport	3.022: —	847.506: —
3.	Postavgifter, förslagsvis	240: —	
4.	Smärre reparationer av material och inventarier	3.000: —	
5.	Barnbespisning, förslagsvis	8.500: —	
6.	Bidrag till bekostnad av lärjungarnas skolgång	5.000: —	
7.	Hyra för lokaler i Hwasserska gården	2.000: —	
8.	Skatter	800: —	
9.	Oförutsedda utgifter	1.500: —	24.062: —

Utgifter för ränta och amortering:

		Resterande lånebelopp:	Ränta:	
y)	Räntor:			
1.	Obligationslån:			
	1929 års lån à 5 %	117.621: 76	5.881: 09	
2.	Andra amorteringslån:			
	Kungl. Postsparbanken, 1931 års lån à 4.5 %	15.843: 15	712: 94	
	Kungl. Postsparbanken, 1932 års lån à 4.85 %	96.416: 33	4.676: 19	
	Prästerskapets Änke- och Pupillkassa à 4.5 %	6.764: 82	293: 22	
	Västmanlands läns sparbank à 3 %	17.050: 32	511: 51	
	Västmanlands läns sparbank à 3 %	6.869: 07	206: 07	
	1933 års lån à 4.5 %	53.088: 80	2.389: —	
	1934 års lån à 3.75 %	14.497: 27	543: 65	
	1934 års lån à 3.8 %	173.965: 10	6.610: 67	
	1935 års lån à 3.9 %	16.387: 36	639: 11	
	1935 års lån à 3 %	47.964: 44	1.438: 93	
	1935 års lån à 3 %	158.646: —	4.759: 38	28.661: 76
z)	Kapitalavbetalningar:			
1.	Obligationslån:			
	1929 års lån à 5 %	117.621: 76	3.036: 91	
2.	Andra amorteringslån:			
	Kungl. Postsparbanken, 1931 års lån à 4.5 %	15.843: 15	589: 95	
	Kungl. Postsparbanken, 1932 års lån à 4.85 %	96.416: 33	2.962: 35	
	Prästerskapets Änke- och Pupillkassa	6.764: 82	1.299: 06	
	Västmanlands Läns Sparbank	17.050: 32	2.240: 69	
	Västmanlands Läns Sparbank	6.869: 07	769: 93	
	1933 års lån à 4.5 %	53.088: 80	1.191: 26	
	1934 års lån à 3.75 %	14.497: 27	625: 01	
	1934 års lån à 3.8 %	173.965: 10	10.595: 31	
	1935 års lån à 3.9 %	16.387: 36	1.371: 27	
	1935 års lån à 3 %	47.964: 44	9.034: 67	
	1935 års lån à 3 %	158.646: —	4.888: 50	38.604: 91
			Transport	938.834: 67

N:o 164.

Budgetförslag 1938. Folkskolan.

		Transport	938.834: 67
å)	En extra månadslön till ord. lärare i läs- och skrivämnen		30.703: —
		Kronor	969.537: 67

INKOMSTER:

a) Statsbidrag:

1.	Till folkskolan:		
	32 ord. lärare à 4.722: —	151.104: —	
	1 e. o. lärare à	4.032: —	155.136: —
	26 ord. lärarinnor à 3.954: —	102.804: —	
	2 ord. lärarinnor à 3.624: —	7.248: —	
	1 ord. lärarinna à	3.384: —	
	1 ord. lärarinna à	3.144: —	
	1 e. o. lärarinna à	3.492: —	
	2 e. o. lärarinnor à 3.264: —	6.528: —	126.600: —
2.	Till småskolan:		
	33 ord. lärarinnor à 2.958: —	97.614: —	
	1 ord. lärarinna	2.778: —	
	1 e. o. lärarinna	2.177: —	102.569: —
3.	Till slöjdundervisningen:		
	För gossar	7.372: —	
	För flickor	10.010: —	17.382: —
3½.	Provisorisk avlöningsförbättring till slöjdlärare samt slöjd- och skolkökslärarinnor		3.000: —
4.	Till undervisning i huslig ekonomi:		
	16 kurser à 255: —		4.080: —
5.	Dyrtidstillägg		67.400: —
7.	Till lärjungebiblioteket		400: — 476.567: —
8 a.	Barnbespisning, anslag från Wahlbeckska fonden		2.000: —
b.	Arrendemedel:		
	För jord å Iggebygärdet och äng å Trådarön, Staubska fonden		37: —
c.	Hyresmedel:		
	För bostäder till lärare m. fl.	6.525: —	
	För uthyrning av skollokaler	300: —	6.825: —
d.	Diverse inkomster av försålda slöjdmaterialier och mjölk, terminsavgifter m. m.		3.400: —
9 a.	Byggnadsbidrag för redan befintliga undsrvisningslokaler	5.400: —	
b.	Hyresbidrag	600: —	
c.	Underhålls- och materiellbidrag	6.075: —	
d.	Tjänstebostadsbidrag	12.000: —	24.075: —
		Transport	512.904: —

Transport		512.904: —
e. Statsbidrag till extra månadslön för ord. lärare i läs- och skrivämnen		30.703: —
		543.607: —
Överskjutande utgifter		425.930: 67
Kronor		969.537: 67

4 B. Fortsättningsskolan.

UTGIFTER:

Lärarearvoden	11.500: —	
Föreståndarearvode	600: —	12.100: —
Fri undervisningsmaterial till skolans lärjungar		2.000: —
Tryck- och annonskostnader		100: —
Städning och renhållning		350: —
Material till förråden samt diverse utgifter		500: —
Telefon till skolans föreståndare under ½ år		35: —
Kronor		15.085: —

INKOMSTER:

Statsbidrag till lärarearvoden	7.800: —
Överskjutande utgifter	7.285: —
Kronor	15.085: —

4 C. Högre Folkskolan.

UTGIFTER:

a) Undervisningsmaterial		1.000: —
b) 1. Löner och arvoden:		
Arvode till skolans rektor	900: —	
1 ord. lärare: (Karlfors) lön i 4:e lönegraden	6.800: —	
1 ord. lärare: (Rydén) lön i 2:a lönegraden	5.978: —	
1 ord. lärarinna: (Gerland) lön i 4:e lönegraden	5.519: —	
Arvode till timlärare och sjukvikarier	2.100: —	
Dyrtidstillägg	4.200: —	
Arvode till bibliotekarie	150: —	25.647: —
Transport		26.647: —

N:o 164.

Budgetförslag 1938. Folkskolan.

	Transport	26.647: —
2.	Pensioner:	
	F. ämnesläraren I. Fröier	1.380: —
c)	Tryckning- och annonskostnader	300: —
d)	Skoldistriktets bidrag till pensionering av lärare	607: 50
e)	Biblioteket	400: —
f)	Skolläkare	150: —
	Kronor	29.484: 50

INKOMSTER:

Statsbidrag till avlöningar	11.750: —
Statsbidrag till dyrtidstillägg	3.600: —
Statsbidrag till bibliotek	150: —
Statsbidrag till provisorisk avlöningsförbättring	1.100: —
	16.600: —
Överskjutande utgifter	12.884: 50
Kronor	29.484: 50

Bil. Litt. 4 E a 1.

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Undervisningsändamål.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Härmed får styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor vördsamt anhålla, att Stadsfullmäktige måtte liksom föregående år bevilja medel för att möjliggöra en nedsättning av terminsavgifterna för eleverna i den 7-åriga flickskolans fem lägre klasser till samma belopp, som utgår i härvarande högre allmänna läroverks realskola.

Innevarande hösttermin utgör det av Stadsfullmäktige beviljade anslaget 5.279: 35 kr. (se Bil.). För läsårets kommande vårtermin liksom för höstterminen 1938 torde samma anslagssummor erfordras.

Styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor anhåller således

att Stadsfullmäktige måtte — i likhet med sitt beslut under föregående år — nu bevilja flickskolan under kalenderåret 1938 en summa av förslagsvis 10.600 kr. för ovan angivna syfte.

Västerås den 23 oktober 1937.

Å styrelsens för Västerås högre elementarläroverk för flickor vägnar:

HJALMAR THYRESSON.

N:o 164.
Budg tförslag 1938. Undervisningsändamål

Bil. Litt. 4 E b 1.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med hänvisning till bifogade inkomst- och utgiftsstat får Västerås Arbetarinstituts styrelse härmed vördsamt anhålla om ett anslag av Tre tusen (3.000: —) kronor för uppehållande av institutets föreläsningsverksamhet under år 1938.

Å Västerås Arbetarinstituts styrelses vägnar:

AND. PERS.
Ordförande.

/Georg Leontein.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde med Västerås Arbetarinstituts styrelse den 31 maj 1937.

---

§ 5.

Upprättades följande inkomst- och utgiftsstat för föreläsningsverksamheten under år 1938.

Inkomster:

Beräknat anslag från Västerås stad	3.000: —
Beräknat statsbidrag	650: —
Beräknat bidrag från S. V. B.	150: —
Beräknade medlemsavgifter	600: —
Beräknade inträdesavgifter	800: —
Kronor	5.200: —

UTGIFTER:

Föreläsningsarvoden	2.000: —
Lokalhyra	2.000: —
Arvoden till vaktmästare, skötare av skioptikon- och filmapparat samt till föreståndaren	700: —
Transport	4.700: —

Transport	4.700: —	
Annonser och trycksaker	450: —	
Diverse utgifter	50: —	
Kronor	5.200: —	

Västerås som ovan

Georg Leontein.

Rätt ur protokollet, betygar:

Georg Leontein.

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Undervisningsändamål.

Bil. Litt. 4. E. b. 2.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med hänvisning till bifogade inkomst- och utgiftsstat får styrelsen för Västerås Arbetarinstitut härmed vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige måtte för år 1938 bevilja institutet ett anslag av 17.500 kronor för uppehållande av institutets biblioteksverksamhet.

Allmänhetens intresse för biblioteket är alltjämt stort. Under år 1936 utlämnades från biblioteket 103.007 boklån till 4.558 låntagare. Jämfört med föregående år minskades boklånen med 6.330 medan antalet låntagare ökades med 49. Biblioteket hölls stängt under två veckor för inventering. Minskningen i antalet boklån motsvarar ungefär utlåningen under denna tid.

Bibliotekslokalernas otillräcklighet blir givetvis för varje år alltmera kännbar. Trängseln är vissa kvällar i veckan lindrigt sagt olidlig. Böckerna kunna ej uppställas med god åskådlighet utan måste sammanträngas på minsta möjliga hyllutrymme. Varje upptänklig vrå är tagen i anspråk. Övervakningen försvåras, och allmänheten förorsakas stor tidspillan vid sökandet efter önskad litteratur. Läs- och studierummen, för vilka särskilt statsbidrag hittills erhållits, måste mer och mer användas för uppställning av vanliga utlåningsböcker. Detta är naturligtvis att högt beklaga, då dessa rum helt skulle upptagas av för studier på stället lämplig litteratur. Många studieintresserade ungdomar kunna ej ens få en stol att slå sig ned på än mindre idka verkliga studier. Att läslusten och intresset för böcker ej kunna vidare utvecklas under sådana förhållanden är ju uppenbart. Styrelsen måste därför ånyo framföra en vördsam men bestämd vädjan till drätselkammaren och stadsfullmäktige att snarast vidtaga positiva åtgärder för lösandet av bibliotekets lokalfråga.

Styrelsen önskar bevilja den anställda personalen, bibliotekarien och biblioteksbiträdena, ett tillfälligt lönetillägg, varjämte posten för biblioteksmaterial och trycksaker visat sig vara otillräcklig, varför det begärda anslaget måst ökas med 1.000 kronor.

Med stöd av vad sålunda anförts får styrelsen vördsamt anhålla, att institutet för år 1938 kommer i åtnjutande av det anslag, varom ovan anhållits.

Västerås den 2 november 1937.

Å Västerås Arbetarinstituts styrelses vägnar:

AND. PERS.

/Georg Leontein.

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Undervisningsändamål.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde med Västerås Arbetarinstituts styrelse den 2 nov. 1937.

§ 1.

Upprättades följande inkomst- och utgiftsstat för biblioteket för år 1938:

INKOMSTER:

Beräknat anslag från Västerås stad	17.500: —
Beräknat statsbidrag	6.000: —
Kronor	23.500: —

UTGIFTER:

Avlöningar	12.780: —
Inköp av litteratur	3.500: —
Inbindning och reparation av böcker	2.500: —
Lokalhyra	2.400: —
Bränsle och lyse	750: —
Extra hjälp i biblioteket	800: —
Renhållning, städning och extra vakthållning	400: —
Biblioteksmateriel, trycksaker och diverse utgifter	370: —
Kronor	23.500: —

Västerås som ovan.

Georg Leontein.

Rätt utdraget, betygar:

Georg Leontein.

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Undervisningsändamål.

Bil. Litt. 28 a 17.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Undertecknad organisation får härmed hos stadsfullmäktige vördsamt hemställa att det nu utgående anslaget till vår biblioteksverksamhet för år 1938 höjes med 500 kr. och alltså kommer att utgå med 3.000 kronor.

Såsom främsta motivering för denna begäran framhålles att de nuvarande lokalerna äro för trånga och dessutom har hyresvärden anfört att den belastning som bibliotekets bokbestånd utgör, blir allt för tung för byggnadens konstruktion. Detta har medfört att vi måst anskaffa andra lokaler, vilket återigen förorsakat oss en högre hyra med inte mindre än 600 kr.

Med hänvisning till bifogade statförslag och vad vi här anfört uttala vi den förhoppningen att stadsfullmäktige ställer sig förstående till denna vår begäran.

Västerås den 1 okt. 1937.

För A. B. F:s lokalavdelnings styrelse:

Karl Engdahl,
kassör.

Erik Pettersson,
bibliotekarie.

STATFÖRSLAG

över

A. B. F:s lokalavdelnings verksamhet år 1938.

INKOMSTER:		UTGIFTER:	
Västerås stads anslag	3.000:—	Inköp av litteratur	1.500:—
Årsavgifter	600:—	Bindningar	1.000:—
Anslag av Konsum, Västerås	200:—	Hyra	1.200:—
Statsanslag	1.500:—	Löner	900:—
		Städning, lyse och värme	425:—
		Tel. och trycksaker	125:—
		Oförutsedda utgifter	150:—
Summa kronor	5.300:—	Summa kronor	5.300:—

Västerås i oktober 1937.

För A. B. F:s lokalavdelnings styrelse:

Karl Engdahl,
kassör.

Erik Pettersson,
bibliotekarie.

Bil. Litt. 28 a 24.

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Undervisningsändamål.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås bildningsorganisationers samarbetskommitté för musikundervisning har under tre år stått musikintresserade till tjänst med anordnande av kvalificerad undervisning på olika instrument. Verksamheten har bedrivits genom Arosgården, och har Västmanlands läns bildningsförbunds musikkonsulent Bertil Blomberg härvid samarbetat med Arosgårdens studieledare Gustav Sund. Läroverkets lokaler i f. d. seminariet ha välvilligt upplåtits för cirklarna.

Anslutningen till musikcirklarna har varit mycket god. Cirklarna i fiol ha haft 39 deltagare, i piano 17 och i gitarr 16. De 72 deltagarna höllo mangrant ut till arbetsårets slut och ha nu allmänt återupptagit arbetet för den nya säsongen.

Deltagarnas starka intresse utläses också ur deras ekonomiska uppoffringar. Förutom inköp av noter ha de haft att betala minst en krona per timme för undervisningen, vilket bidrag sammanlagt under sista året gått till 1.140: 50 kronor eller omkring 16 kronor per deltagare. Utgifterna gingo på 1.909 kronor, till vilkas täckande har använts hälften av stadens anslag på 1.000 kronor, medan 500 kronor reserverats för höstterminens behov. För gäldande av bristen har Fackliga centralorganisationen bidragit med 100 kronor och Arosgården med 168: 50 kronor.

Det nya arbetsåret medför utvidgning av verksamheten. Redan ha inom Unga örnar bildats två mandolincirklar. Det är här liksom ifråga om gitarrcirklarna fråga om kvalificerad musik. Redan förra året ägde övrläggningar med folkskolinspektören rum angående möjligheten för folkskolungdom att erhålla kvalificerad undervisning, men kommittén har ej hittills vågat fullfölja denna tanke, förrän den ekonomiska frågan kan anses tryggad. Det är dock vår förhoppning att något skall kunna göras detta arbetsår för denna betydelsefulla sak.

På samma gång kommittén uttalar ett vördsamt tack för stadsfullmäktiges välvilligt beviljade anslag till verksamheten under år 1937, våga vi hemställa om beviljande av 1.000 kronor för år 1938 med förpliktelse för oss att sedermera inkomma med redogörelse för anslagets användning.

Västerås den 20 oktober 1937.

För Västerås bildningsorganisationers samarbetskommitté för musikundervisning:

IVAR ANDRÉN.
Ordförande.

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Yrkesundervisningen.

Bil. Litt. 4 E c.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning får härmed vördsamt framlägga förslag till stat för skolorna för läsåret 1938—1939.

Den här framlagda staten uppvisar i jämförelse med innevarande läsårs stat förändringar beträffande en hel del poster. Dessa förändringar ha framför allt förorsakats av den nyinrättade avdelningen för husligt arbete, som vunnit stor anslutning, och av de nya avlöningsförhållanden, som bli rådande, om framlagt förslag till reglering av en del befattningar vid skolorna bifalles.

Beträffande "Rektorsarvode" föreslås en höjning av 500 kronor till 3.000 kronor på grund av rektors ökade arbetsbörda genom den väsentliga utvidgning av skolan, som skett i och med inrättandet av avdelningen för husligt arbete. Posten "Övriga lärararvoden" föreslås i första hand ökad från 51.000 till 54.450 kronor. Häremot svarar dock en ökning i det beräknade statsbidraget till "Avlöning åt rektor och övriga lärare" med 2.000 kronor till 29.000 kronor. Men på utgiftssidan har styrelsen dessutom tillagt en avlöningspost på 8.550 kronor, utgörande av styrelsen beräknad merkostnad som följd av reglering av en del befattningar vid skolorna. Slutsumman blir alltså 63.000 kronor. Förslag till den nämnda regleringen inlämnades till stadsfullmäktige den 20 januari 1936 och är för närvarande föremål för behandling i lönenämnden. Styrelsen har medräknat det nämnda beloppet i staten i den förhoppningen, att den föreslagna regleringen nu skall kunna genomföras, sedan läroverkens och folkskolornas lärare fått sin lönefråga ordnad.

Till "Inköp av stadigvarande undervisningsmateriell" föreslår styrelsen 4.000 kronor mot nu utgående 2.000 kronor. Anledningen till höjningen är, att styrelsen ämnar anordna kurser i svetsning. Men dessa kurser fordra nyanskaffning av maskinell utrustning för att kunna äga rum. Statsbidrag till denna utgiftspost erhålles med hälften av totalbeloppet mot den beräknade tredjedelen i årets stat. Statsbidraget blir alltså 2.000 kronor. Kostnaderna för "Underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell" ha nedsatts från 3.050 kronor till 2.500 kronor. I statsbidrag beräknas hälften av detta belopp.

Posterna "Förbrukning av råvaror för den säljbara produktionen" och "Arbetspremier till lärjungarna . . ." ha höjts till 11.000 kronor tillsammans mot tidigare 5.900 kronor. Höjningen är föranledd av den ökade omsättningen av saluvärdiga produkter på grund av kurserna i husligt arbete och kompenseras helt av att inkomsterna av "Säljbar produktion" beräknats bli ökade från 5.900 till 11.000 kronor.

Till följd av ökade bränslepriser och för att kunna påbörja behövlig anskaffning till ersättning av förslitna möbler i klassrummen beräknas "Kostnader för lokaler och inredning jämte belysning, uppvärmning och städning" stiga från 9.000 kronor till 11.000 kronor. Halva stegringen är föranledd av ökade bränslekostnader och den andra hälften av kostnader för möbler.

På grund av under året genomförd reglering av skrivbiträdesbefattningen

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Yrkesundervisningen.

på skolornas expedition stiger posten "Administrationskostnader" med 276 kronor till 2.676 kronor.

Från staden beräknas i budgetförslaget för läsåret 1938—1939 ett anslag av 42.655 kronor.

Med stöd av det framlagda budgetförslaget och emedan styrelsen räknar med att detsamma lämpligen kan ligga till grund för anslagsberäkning även för instundande kalenderår, anhåller styrelsen härmed vördsamt att stadens anslag till skolorna för yrkesundervisning för år 1938 likaledes beräknas till 42.655 kronor.

Västerås den 28 oktober 1937.

THEOFIL ÖBERG.
Styrelsens ordförande.

FÖRSLAG

till

Utgifts- och inkomststat för Tekniska skolan läsåret 1938—1939.

4 E. c. Tekniska skolan.

UTGIFTER:

1.	Rektorsarvode	3.000: —	
2.	Övriga lärarearvoden	63.000: —	66.000: —
2. a)	Pension åt f. slöjdläraren A. Svenson	2.985: —	
	Avgår bidrag härtill från Zimmermanska fonden	1.000: —	1.985: —
2. b)	Understöd åt fru Lundahl och hennes barn	1.800: —	
	Avgår bidrag härtill från Zimmermanska fonden	900: —	900: —
3.	Inköp av stadigvarande undervisningsmateriell	4.000: —	
4.	Underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell	2.500: —	6.500: —
5.	Bibliotekskostnader		640: —
6.	Förbrukning av råvaror för den säljbara produktionen	10.000: —	
7.	Arbetspremier till lärjungarna för produktivt arbete	1.000: —	11.000: —
8.	Andra premier samt stipendier		200: —
9.	Kostnader för lokaler och inredning jämte belysning, uppvärmning och städning		11.000: —
10.	Administrationskostnader (utom rektorsarvode) kvinnligt kontorsbiträde av II klass 17: III		2.676: —
11.	Övriga utgifter		2.524: —
		Summa Kronor	103.425: —

Budgetförslag 1938. Yrkesundervisningen.

INKOMSTER:

1.	Beräknade statsunderstöd:		
	A. a) till avlöning åt rektor och övriga lärare	29.000: —	
	b) till inköp av stadigvarande undervisningsmateriell	2.000: —	
	c) till underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell	1.250: —	32.250: —
	B. Till bibliotek		320: —
2.	Av landsting anvisade eller påräknade understöd		4.000: —
4.	Av föreningar eller enskilda anvisade eller påräknade understöd....		1.000: —
5.	Avkastning av donationer och fonder		200: —
6.	Lärjungeavgifter		12.000: —
7.	Säljbar produktion		11.000: —
			60.770: —
	Av kommunen		42.655: —
		Summa Kronor	103.425: —

Bil. Litt. 5 A, B, C och D.

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Hälsovårdsnämnden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed avgiva förslag till utgifts- och inkomststat för år 1938 och därvid anföra följande.

Förste stadsläkaren har i särskild skrivelse till lönenämnden föreslagits till uppflyttning i 43:II. Då förste stadsläkaren nästkommande år uppnår 45 års ålder och därigenom enligt gällande läkareinstruktion äger rätt till längre semesterledighet är anslaget för vikarie beräknat i överensstämmelse härmed. Lön åt vaktmästaren vid köttbesiktningsbyrån har för ernående av större reda i budgetredovisningen upptagits å köttbesiktningsbyråns utgiftssida men har samtidigt å inkomstsidan upptagits ersättning till byrån från allmänna hälsovården för det arbete vaktmästaren uträttar för allmänna hälsovårdens räkning såsom biträdande tillsyningsman. Denna anordning är således i jämförelse med årets budget endast en bokföringsfråga. På grund av beslut i innevarande års riksdag ha utgifterna för barnmorskeväsendet övertagits av landstinget, vadan alltså utgifterna härför försvinna i stadens budget. Under hänvisning till av Västerås stads förening mot tuberkulos gjord framställning får hälsovårdsnämnden föreslå att i 1938 års stat anvisa 4.000 kronor för föreningens verksamhet samt för lokalhyra 600 kronor.

En del poster under rubriken "Diverse utgifter" äro ändrade med hänsyn till förbrukningen. Bidrag till driftskostnaderna för Centrallasarettets barnbördsavdelning äro höjda från 2.500 kronor till 8.000 kronor i ungefärlig överensstämmelse med de verkliga utgifterna.

Vad bostadsinspektionen beträffar har arvode åt t. f. bostadsinspektrisen i avvaktan på vissa utlovade bestämmelser från Kungl. Medicinalstyrelsen ang. bostadsinspektionens ordnande upptagits till 3.300 kronor.

Vad köttbesiktningsbyråns utgiftsbudget beträffar hemställer hälsovårdsnämnden, att stadsfullmäktige ville godkänna den ändrade uppställning som inflyter i budgetsförslaget för år 1938. Den är orsakad därav, att Kungl. Medicinalstyrelsen fastställt viss uppställning för redovisningen av utgifterna till styrelsen. Under de år som följt efter fastställandet av denna Medicinalstyrelsens uppställning av budgeten hava stora svårigheter och tidsödande arbete vållats såväl hälsovårdsnämnden som stadskamrerarekontoret för att få två på olika sätt redovisade utgiftsstater att bliva till fullo överensstämmande. Beträffande avlöningarna på köttbesiktningsbyråns stat har influtit en ny post "Avlöning till vikarie för vaktmästaren under semester". Vid byrån finnes ju ingen annan anställd som utan ersättning kan vikariera under dennes semester. Utgiften härtill har tidigare bestritts under "Diverse utgifter" men torde vara redigare att redovisa utgiften särskilt. Enligt en hos Kungl. Medicinalstyrelsen för några år sedan tillkommen bestämmelse bestridas pensionsavgifter för vaktmästaren å köttbesiktningsbyråns stat så länge inkomsterna förslå till täckande av utgifterna.

Beträffande inkomsterna för nämnden torde intet särskilt vara att omnämna.

N:o 164. *Budgetförslag 1938. Hälsovårdsnämnden.*

Hälsovårdsnämnden hemställer alltså, att stadsfullmäktige ville godkänna hälsovårdsnämndens förslag till utgifts- och inkomststat för hälsovårdsnämnden för år 1938.

Västerås den 11 oktober 1937.

För hälsovårdsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

/Eric Plantin.

FÖRSLAG

till

Utgifts- och inkomststat för Hälsovårdsnämnden år 1938.

5. Hälso- och sjukvård.

UTGIFTER:

A. Allmänna hälso- och sjukvården.

b) 1. Löner och arvoden:	
1:ste stadsläkaren 43: II	7.512: —
2:dre stadsläkaren 40: IV	7.248: —
Arvode till sundhetsinspektören (statsanslag)	600: —
Ersättning till vikarier för tjänsteläkarne	1.200: —
1:ste tillsyningsmannen, 30: IV	4.773: —
Två tillsyningsmän, 26: IV à 4.101: —	8.202: —
En stadssjuksköterska, 8: I	1.500: —
En stadssjuksköterska, 8: IV	1.887: —
Två stadssjuksköterskor för mindre bemedlade, 5: IV à 1.563: —	3.126: —
(Avgifter till statens pensionskassa erlägges av varje sköterska med 55: — kr. för varje år.)	
Kost å Epidemisjukhuset för två stadssjuksköterskor	1.340: —
Kostpengar under semester, 60 dagar à 2: — kr. per dag	120: —
Ersättning till köttbesiktningsbyrån för det arbete byråns vaktmästare förrättar för allmänna hälsovården	2.433: —
Transport	39.941: —

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Hälsovårdsnämnden.

	Transport		39.941: —	
	Ersättning till 3 tillsyningsmän, en vaktmästare och 2 stadssjuksköterskor för mindre bemedlade för hållande av velociped à 30 kronor		180: —	40.121: —
2.	Pensioner:			
	f. stadsläkare C. Thunström		3.850: —	
	f. stadssjuksköterskan Anna Ekström, stadens del i tjänstepension (lönenämnden 1933)	786: —		
	Stadens del i pensionsförbättring, förslagsvis	138: —		
	Stadens del i dyrtidstillägg, förslagsvis	144: —	1.068: —	
	f. Hälsovårdstillsyningsman C. A. Holtz änka		800: —	5.718: —
c)	Diverse utgifter:			
2.	Kostnader för skyddskoppympning		150: —	
3.	Telefoner till:			
	1:ste stadsläkarens bostad	70: —		
	2:dre stadsläkarens bostad	70: —		
	En stadssjuksköterska, bostad	70: —		
	En stadssjuksköterska, bostad	70: —		
	Hälsovårdsnämndens byrå	110: —		
	1:ste tillsyningsmannens bostad	70: —		
	Två tillsyningsmäns bostäder	140: —		
	Samtalsavgifter, förslagsvis	40: —	640: —	
4.	Desinfektionskostnader		300: —	
5.	Tryck- och annonskostnader		400: —	
6.	Diverse, häri inräknat inköp av matvaror, analysavgifter m. m.		2.000: —	
7.	Anslag till Västerås stads förening mot tuberkulos för uppehållande av dispensärverksamheten (28/12 1920)	4.000: —		
	Lokalhyra till d:o	600: —	4.600: —	
9.	Ambulansautomobilen:			
	Drift- och underhållskostnader	700: —		
	Ersättning till brandkåren för skötsel och underhåll	3.000: —	3.700: —	
10.	Premier för olycksfallsförsäkring		100: —	
11.	Hälsovårdsnämndens byrå, hyra	300: —		
	Städning, eldning och belysning	500: —	800: —	
	Transport		12.690: —	45.839: —

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Hälsovårdsnämnden.

		Transport	12.690: —	45.839: —	
12.	Stadens ersättning till Centrallasarettets barnbördsavdelning:				
	Fast årsavgift	3.600: —			
	Bidrag till driftskostnader, förslagsvis	8.000: —	11.600: —	24.290: —	70.129: —

5 B. Bostadsinspektionen.

b) 1.	Löner och arvoden:				
	Bostadsinspektrisen, förslagsvis		3.300: —		
	Ersättning för hållande av velociped		30: —	3.330: —	
c)	Övriga utgifter:				
	Tryck, annonser och diverse		50: —		
	Telefon till byrån	110: —			
	Telefon till bostadsinspektrisens bostad	70: —	180: —		
	Städning och eldning		150: —	380: —	3.710: - -

5 C. Köttbesiktningsbyrån.

1)	Avlöning till besiktningsveterinärer:			
	1. besiktningsveterinären	3.000: —		
	2. besiktningsveterinären	500: —	3.500: —	
2)	Avlöning till mikroskopister		1.200: —	
3)	Avlöning till kassör		1.200: —	
4)	a Avlöning till vaktmästare, 25: IV		3.933: —	
4)	b Avlöning till vikarie för vaktmästaren under semester m. m.		300: —	
5)	Pensionsavgifter, vaktmästaren		117: —	
6)	Lokalhyra		3.000: —	
9)	Bränsle		250: —	
10)	Vatten, lyse och kraft		170: —	
11)	Städning och renhållning		150: —	
12)	Telefon		215: —	
13)	Skrivmaterial och tryckningskostnader		90: —	
14)	Försäkringspremier		92: —	
15)	Laboratoriekostnad		15: —	
18)	Pension till f. d. 1:ste besiktningsveterinären		4.461: —	
19)	Diverse utgifter		78: 10	18.771: 10
			Transport	92.610: 10

N:o 164.
Budgetförslag 1938.
Hälsovårds-nämnden.

	Transport	92.610: 10
5 D. Polikliniken för könssjuka.		
Värme, belysning och städning	600: —	
Lokalhyra	600: —	
Diverse	200: —	1.400: —
	Kronor	94.010: 10

INKOMSTER:

A. Allmänna hälso- och sjukvården.

1.	Statsbidrag åt sundhetsinspektör	600: —	
2.	Betalda utryckningar med ambulansautomobilen	1.000: —	
3.	Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden	800: —	
4.	Protokollslösen	1.000: —	3.400: —

C. Köttbesiktningsbyrån.

Besiktningsavgifter	16.338: 10	
Ersättning från allmänna hälsovården för det arbete byråns vaktmästare uträttar för dess räkning	2.433: —	18.771: 10
	Kronor	22.171: 10
Överskjutande utgifter		71.839: —
	Kronor	94.010: 10

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Planteringsnämnden.

Bil. Litt. 6 C.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Planteringsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1938 och i anslutning därtill anföra följande.

Under rubriken "löner och arvoden" är i avvaktan på lönenämndens beslut upptaget ett förslagsvis beräknat belopp till pension åt f. trädgårdsarbetaren C. Aug. Hagström.

Beträffande anslagen för "skötsel och underhåll" hemställer nämnden om följande förhöjda anslag

		från	till
Litt. 3.	Planteringar utmed Hamngatan, Esplanader, Högre Allm. Läroverket, Tekniska skolan, Utanbygatan, Skarpskytteplanteringen, Åstigen, Hammarbytorg samt diverse mindre platser, som av planteringsnämnden underhållas ..... Under denna utgiftspost bestridas kostnaderna för en hel del mindre anläggningar, som i och med den stora byggnadsverksamheten oavbrutet ökas.	12,000: —	13,000: —
Litt. 7.	Elba, Östra och Västra holmarna samt Kattskär ..... I och med att Östra holmen alltmer tages i bruk för friluftsbad ökas underhållskostnaderna. Då numera även Västra holmen och Kattskär äro omtyckta campingplatser fordras där ett underhåll, som tidigare ej förekommit. Hasselsnåren på Östra holmen och Elba tarva en grundlig gallring.	4,000: —	5,000: —
Litt. 10.	Gräsfrö och lökväxter till alla planteringar Planteringarnas större omfattning föranleda ökade inköpskostnader.	2,500: —	3,000: —
Litt. 11.	Körslor till alla planteringar ..... I och med att planteringarna utvidgas öka ävenledes dessa kostnader.	6,000: —	7,000: —
Litt. 12.	Växthus och drivbänkar, bränsle m. m. .... Bränsleåtgången i de nya växthusen bliver större än i de nedlagda.	4,000: —	5,000: —
Litt. 15.	Tillsyn och utfodring av fåglar i Svartån....	850: —	1,000: —

		från	till
Litt. 16.	Brandförsäkringspremier och telefonavgifter..	400: —	600: —
Litt. 19.	Oförutsedda utgifter	900: —	1,000: —

Lekplatserna inom olika planteringar i staden böra ej belasta vederbörande planteringars ordinarie anslag. I anledning härav har ett nytt anslag upptagits till

Litt. 23.	Underhåll av lekplatser	—	500: —

Under rubriken "extra utgifter" äskar planteringsnämnden tre särskilda anslag

1:o) Antalet soffor i planteringarna är för litet och behöver ökas, för nyanskaffning härav begäres ..... 1,000: —

2:o) Anläggningsarbetena vid nya stadsträdgården måste fortsättas, härför begäres ..... 5,000: —

3:o) Det s. k. Torget vid Malmabergsgatan är i behov av uppsnyggning. Befolkningen i denna del av staden saknar någon öppen plats, där den kan få vistas i lugn och ro i lummig grönska. Torgets yttre delar föreslås planterade med träd och buskar samt gräsmattor. I mitten anlägges en plaskdamm 15 m. i diameter, varför planteringsnämnden i särskild skrivelse till drätselkammaren redogjort. Härför begäres ..... 1,000: —

Planteringsnämnden hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för nämnden för år 1938.

Västerås den 19 oktober 1937.

För Planteringsnämnden:

AND. PERS.

/Eric Plantin.

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Planteringsnämnden.

FÖRSLAG

till

Utgifts- och inkomststat för Västerås stads planteringar år 1938.

6 C. Planteringar.

UTGIFTER:

a)	Anskaffning och underhåll av inventarier:			
	1. Anskaffning av redskap		500: —	
	2. Underhåll av redskap		1,200: —	
	3. Målning av soffor		500: —	2,200: —
b)	1. Löner och arvoden:			
	Stadsträdgårdsmästaren, 37: IV	6,447: —		
	Trädgårdsmästaren, 26: IV	4,101: —		
	Trädgårdsarbetare i växthusen	7,000: —		
	Trädgårdskonsulenten, arvode för år 1938	1,050: —	18,598: —	
	2. Pensioner:			
	f. trädgårdsarbetaren K. V. Andersson	936: —		
	f. trädgårdsarbetaren J. Nordström	996: —		
	f. trädgårdsarbetaren A. G. Hellberg	1,287: —		
	f. trädgårdsarbetaren C. Aug. Hagström, förslagsvis	1,620: —	4,839: —	23,437: —
c)	Skötsel och underhåll:			
	1. Vasaparken inkl. parken vid Aseas kontor		8,000: —	
	2. Stadsparken		2,000: —	
	3. Kyrkogårdarna samt planteringarna kring Domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)	5,100: —		
	Planteringar utmed Hamngatan, Esplanader, Högre Allm. Läroverket, Tekniska skolan, Utanbygatan, Skarpskytteplanteringen, Åstigen, Hammarbytorg samt diverse mindre platser, som av planteringsnämnden underhållas	13,000: —	18,100: —	
	4. Rudbecksparken		900: —	
	5. Djäkneberget		5,000: —	
	6. Stallhagen, Mariaberget, Käringberget och Ragvaldsbacke		4,000: —	
	7. Elba, Östra och Västra holmarna samt Kattskär		5,000: —	
			Transport 43.000: —	25.637: —

	Transport	43.000: —	25.637: —
8.	Botaniska Trädgården vid Högre Allm. Läroverket....	1.000: —	
9.	Slottsparken	1,000: —	
10.	Gräsfrö och lökväxter till alla planteringar.....	3,000: —	
11.	Körslor till alla planteringar	7,000: —	
12.	Växthus och drivbänkar, bränsle m. m.	5,000: —	
14.	Grus till alla planteringar.....	3,000: —	
15.	Tillsyn av fåglar i Svartån.....	1,000: —	
16.	Brandförsäkringspremier och telefonavgifter	600: —	
17.	Olycksfallsförsäkringspremier, läkarvård och medicin	2,000: —	
18.	Årsavgift till hembygdsföreningen och Västmanlands läns trädgårdsförening.....	65: —	
19.	Oförutsedda utgifter	1,000: —	
20.	Ersättning till timavlönade arbetare under semestern	2,000: —	
21.	Kostnad för parkvakt	1,400: —	
22.	Underhåll av plantskola	1,000: —	
23.	Underhåll av lekplatser	500: —	72.565: —
d)	Extra utgifter:		
1.	Inköp av nya soffor.....	1,000: —	
2.	Fortsättning av anläggningsarbetena vid stadsträdgården	5,000: —	
3.	Anläggning av gräsmattor och plantering av träd och buskar å Torget vid Malmabergsgatan	1,000: —	7,000: —
		Kronor	105,202: —

INKOMSTER:

Ersättning från Kyrkokassan för skötsel av kyrkogårdarna och planteringarna vid Domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)		5,100: —
Anslag för vård av Slottsparken		1,000: —
Försäljningsmedel och dekorationer		4,000: —
Ersättning från Asea för underhåll av planteringen framför kontorsbyggnaden		500: —
Försäljning av ved och diverse		1,500: —
	Kronor	12.100: —
Överskjutande utgifter		93,102: —
	Kronor	105,202: —

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Hamnen.

Bil. Litt. 8 A och B.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hamnstyrelsen får härmed avgiva förslag till utgifts- och inkomststat för år 1938 för äldre hamnen och därvid anföra följande.

Under rubriken "Nyanläggningar" är med kr. 18,788: 41 upptagen första årets amortering av kostnaderna kr. 187,888: 11 för förbättringsarbeten i äldre hamnen, som av Stadsfullmäktige först beslutades den 21/6 1934 och varom beslut angående kostnadernas gäldande sedermera av Stadsfullmäktige fattades den 25/2 1937. Här är även uppfört ett belopp å 4,500 kronor för bestridande av kostnaderna för en av den oavbrutna ökningen av småbåtar härstädes betingad nybyggnad av båtbrygga utanför Lillån.

Beträffande anslag hänförliga till rubriken "Underhåll och reparationer" märkes, att detsamma för kajer, dykdalber etc. måste höjas från 6,000 till 8,000 kronor. Reparationer, som redan nu beräknats betinga en kostnad av 6,400 kronor, äro nämligen, kajen vid Västerås-magasinet 3,000 kronor, kajen i prånån 1,000 kronor, kajen (strandskoningen) öster om Lillån 1,000 kronor och båtbryggor 1,400 kronor, 1,600 kronor beräknas för oförutsedda behov. Utgifterna för motorbåten hava upptagits till verkligt belopp 500 kronor, men har å inkomstsidan införts 200 kronor, som hittills uppförts å annat konto.

Som bekant råder för närvarande stor efterfrågan på yngre, såväl kvinnlig som manlig arbetskraft inom kontorsbranschen. Genom att allmänna marknaden kunnat erbjuda större förmåner än hamnförvaltningen har följden blivit alltför täta ombyten av arbetskraft. Styrelsen begär för att kunna gardera sig häremot under år 1938 förhöjt anslag för avlönande av extra biträden.

Beträffande staten för bogserbåten Thor, har för åstadkommande av större ordning i budgetsredovisningen, denna tillförts ersättning för isbrytning i äldre hamnen och djuphamnen med 2,000 kronor från varje hamnbudget. I denna specialstat äro de för ångbåtsbefälhavaren och maskinisten av Stadsfullmäktige den 28/1 1937 beslutade lönerna upptagna. Inplacering i grad inom vederbörande grupp är beslutad av lönenämnden.

En del poster på inkomstsidan äro höjda.

Förslagets resultat är att budgetens regleringskonto "anslag till ombyggnad av kajer" kan tillföras ett belopp av 22,023 kronor 3 öre.

Hamnstyrelsen hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för hamnstyrelsen under år 1938 beträffande äldre hamnen.

Västerås den 8 oktober 1937.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/Eric Plantin.

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Hamnen.

FÖRSLAG

till

Utgifts- och inkomststat för Västerås äldre hamn år 1938.

UTGIFTER:

8 A. Den egentliga hamnen.

Nyanläggningar:

1.	Förbättringsarbeten i gamla hamnen (stadsfullmäktiges beslut den 21/6 1934 och 25/2 1937, kronor 187,884: 11, att amorteras på 10 år, 1:sta årets amortering	18,788: 41	
2.	Ny båtbrygga utanför Lillån	4,500: —	23,288: 41
a)	Underhåll och reparationer:		
1 a.	Kajer, dykdalber, båtbryggor, fyrar och sjömärken	8,000: —	
1 b.	Anslag för ombyggnad av kajer (28/12 1928)	22,023: 03	
1 c.	1938 års amortering av muddring i Lillån m. m. (25/4 1935) 26,300: — att amorteras på 10 år, 3:dje årets amortering	2,630: —	
2.	Grusning å hamnen	300: —	
3.	Hamnskjulen	100: —	
4.	Underhåll av inventarier och nyanskaffningar	100: —	
5.	Drift och underhåll av motorbåten	500: —	33,653: 03
b)	Löner och arvoden:		
	Hamnkapten, 39: III	6,654: —	
	Manligt kontorsbiträde, 24: II	3,345: —	
	Tillfälligt biträde å hamnkontoret, förslagsvis	2,500: —	
	Hamnens andel i stadens allmänna kostnader (byggnadschef, polis, bokföring m. m.)	4,000: —	
	Ersättning till befäl å fartyg i regelbunden trafik för av dem förrättad uppbörd och redovisning av hamnavgifter för varor, 7 % å uppbörden	2,310: —	18,809: —
		Transport	75,750: 44

N:o 164.

Budgetförslag 1938. Hamnen.

				Transport	75.750: 44
c)	Övriga utgifter:				
	1. Hamnkontoret:				
	Hyra för lokal		1,400: —		
	Skrivmaterial och tryck		500: —		
	Telefonavgifter för ledningar till:				
	Hamnkontoret	240: —			
	Hamnkaptenens bostad	70: —			
	Kranmaskinistförmannens bostad	70: —			
	Befälhavaren å bogserbåten Thor	70: —			
	Samtalsavgifter, förslagsvis	75: —	525: —		
	Städning		350: —	2,775: —	
	2. Belysning å hamnen			2,300: —	
	3. Renhållning å hamnen			1,850: —	
	4. Årsavgift till Svenska Hamnförbundet och föreningen för Inre Vattenvägar			225: —	
	5. Olycksfallsersättning för F. Svanström			48: —	
	6. Premie för olycksfalls- och ansvarsförsäkring			1,100: —	
	7. Brandförsäkringspremier			120: —	
	8. Bogserbåten Thor för isbrytning			2,000: —	
	9. Diverse oförutsedda utgifter			800: —	11,218: —
d)	1. Räntor:				
	Hamnbyggnaden:				
	(Enligt av Stadsfullmäktige den 22 dec. 1920 godkänd plan).				
	Andel i obligationslån och amorteringslån:				
			Resterande lånebelopp:	Ränta:	
	1928 års lån à 5 %		122,241: 27	5,896: 95	
	1929 års lån à 5 %		117,621: 76	5,881: 09	
	1931 års lån à 4,5 %		75,646: 87	3,404: 11	
	1935 års lån à 3,9 %		65,022: 12	2,535: 86	
	Ränta à 3 % å beräknat underskott i hamnkassan		50,705: 66	1,521: 17	19.239: 18
				Transport	106.207: 62

			Transport	106.207: 62	
d) 2. Kapitalavbetalningar å lån:	Ursprungl. lånebelopp:	Resterande lånebelopp:	Årets amorter.		
1928 års lån à 5 %	183,400: —	122,241: 27	8,604: 43		
1929 års lån à 5 %	150,000: —	117,621: 76	3,036: 91		
1931 års lån à 4,5 %	90,911: —	75,646: 87	2,816: 84		
1935 års lån à 3,9 %	80,150: —	65,022: 12	5,440: 97	19,899: 15	
f) Bogserbåten Thor: 8:de årets amortering av kostnaderna för inköp av bogserbåten Thor (Stadsfullmäktiges beslut den 28/5 1931), ursprunglig kostnad 36,000: —, återstod den 1/1 1938 1,000: —....			1,000: —		
Ångbåtsbefälhavare, 30: IV (Stadsfullmäktiges beslut 28/1 1937. Lönenämndens beslut 22/12 1936)			4,773: —		
Ångbåtsmaskinist, 25: III (Stadsfullmäktiges beslut 28/1 1937, Lönenämndens beslut 22/12 1936)			3,702: —		
Besättningsmän			2,300: —		
Driftutgifter			5,000: —		
Sjöförsäkring			875: —	17.650: —	143.756: 77

B. Hamnmaskiner.

a) 1935 års nyanskaffningar: 4:de årets amortering av kostnader för bättre kranutrustning å östra kajen (30/8 1934) (10 år)	19,000: —		
1 års ränta à 3% å oguldet belopp kronor 119,307: 62	3,579: 23	22,579: 23	
b) Löner och arvoden: En kranmaskinistförman, 27: IV	4,269: —		
Kranskötare, förslagsvis	9,000: —	13,269: —	
c) Driftskostnader: Strömförbrukning för kranar		3,200: —	
d) Underhåll och reparationer		5,000: —	
e) Diverse utgifter, förslagsvis		100: —	44,148: 23
		Kronor	187,905: —

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Hamnen.

INKOMSTER:

8 A. Den egentliga hamnen.

f)	Hamnavgifter för varor av:			
	1. Ångfartyg i regelbunden trafik	33,000: —		
	2. Andra fartyg	62,000: —	95,000: —	
g)	Hamnavgifter för fartyg:			
	1. Ångfartyg	16,000: —		
	2. Segelfartyg	3,000: —		
	3. Pråmar	3,000: —	22,000: —	
i)	Uthyrning av båtplatser		9,000: —	
k)	Uthyrning av upplagsplatser i hamnen		3,000: —	
l)	Uthyrning av varuskjul		2,155: —	
n)	Uthyrning av mark för oljemagasin		8,300: —	
o)	Bogserbåten Thor:			
	Bogsering m. m.	12,000: —		
	Isbrytning för gamla hamnen	2,000: —		
	Isbrytning för djuphamnen	2,000: —	16,000: —	
p)	Motorbåten		200: —	
r)	Diverse inkomster		100: —	155,755: —

8 B. Hamnmaskiner.

f)	Kranhyror	32,000: —	
g)	Markhyra för kran n:r III	150: —	32,150: —
		Kronor	187,905: —

Bil. Litt. 8 C och D.

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Djuphamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hamnstyrelsen får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för stadens djuphamn för år 1938 och i anledning därav anföra följande.

Beträffande utgifterna är att observera, att anslaget för underhållet av kajer m. m. måste höjas från 1,000 kronor till 2,000 kronor och att behovet av justeringar och ombyte av slipers förorsakar, att underhållsanslaget för järnvägsspår höjts från 1,000 till 3,000 kronor.

Ökat antal maskinister åstadkommer höjning av olycksfallsförsäkringspremien.

Anslaget för underhåll och reparationer av hamnmaskinerier är höjt med ej mindre än 5,000 kronor, vilket förklaras sålunda. Vissa nyanskaffningar till och reparationer av brokranen kräva det ej obetydliga beloppet av 5,300 kronor och av malmlossningsanordningen 600 kronor, varjämte kostnaderna för inköp av diverse el. mätareinstrument uppgå till 560 kronor. För oförutsett inom denna post är avsatt återstoden, 1,540 kronor.

Ökat antal kranskötare orsakar, att deras lönekonto måste ökas. Den livligare driften är anledning till att strömförbrukningskontot höjts.

Då djuphamnens inkomster högst betydligt höjts, kan, såvitt intet oförutsett inträffar, uttaxering undvikas.

Hamnstyrelsen hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för hamnstyrelsen för år 1938 beträffande djuphamnen.

Västerås den 8 oktober 1937.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/Eric Plantin.

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Djuphamnen.

FÖRSLAG

till

Utgifts- och inkomsstat för Västerås stads djuphamn år 1938.

UTGIFTER:

8 C. Den egentliga hamnen.

a) Underhåll och reparationer:

1. Underhåll av kajer, byggnader, moringar och sjömärken	2,000: —	
2. Underhåll av järnvägsspår	3,000: —	
3. Anskaffning och underhåll av inventarier	100: —	
4. Grusning å hamnen	200: —	5,300: —

c) Övriga utgifter:

1. Belysning, inklusive fyrlampa	1,300: —	
2. Premie för olycksfallsförsäkring	400: —	
3. Invaliditetsersättning till förre hamnarbetaren C. E. T. Holm (Kungl. Maj:ts dom 15/5 1931)	525: —	
4. Telefon till hamnkontoret med anknytning till vakt	203: 50	
5. Skjutsar till djuphamnen m. m.	500: —	
6. Bogserbåten Thor för isbrytning	2,000: —	
7. Diverse och oförutsedda utgifter	1,000: —	5,928: 50

d) 1. Räntor:

Andel i stadens lån:	Resterande lånebelopp:	Ränta:	
1926 års lån à 5 %	211,402: 83	10,570: 14	
1926 års lån à 3,25 %	312,510: 94	10,156: 61	
1932 års lån à 5 %	731,264: 84	36,563: 24	
1934 års lån à 3,75 %	277,538: 78	10,407: 70	
1935 års lån à 3 %	21,436: 10	643: 08	
1936 års lån à 2,9 %	423,859: 51	12,467: 04	
1937 års lån à förslagsvis 3,5 % (Stadsfullmäktiges beslut 21/8 1937, vipparmskranskopa)	6,250: —	217: 25	81,025: 06
		Transport	92,253: 56

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Djuphamnen.

			Transport	92,253: 56	
d) 2. Kapitalavbetalningar:	Ursprungl. lånebelopp:	Resterande lånebelopp:	Årets amorter.		
1926 års lån à 5 %	618,000: —	211,402: 83	6,922: 40		
1926 års lån à 3,25 %		312,510: 94	12,147: 01		
1932 års lån à 5 %	827,000: —	731,264: 84	22,112: 41		
1934 års lån à 3,75 %	310,902: 17	277,538: 78	11,965: 45		
1935 års lån à 3 %	22,700: —	21,436: 10	660: 53		
1936 års lån à 2,9 %	435,975: 20	423,859: 51	12,467: 04		
1937 års lån....	6,250: —	förslagsvis	125: —	66,399: 84	158,653: 40

8 D. Hamnmaskiner.

a) Underhåll och reparationer:			
Underhåll av kranmaskiner.....		8,000: —	
b) Löner och arvoden:			
Avlöning till kranskötare.....		18,000: —	
c) Driftskostnader:			
Strömförbrukning för kranmaskiner		7,500: —	
d) Övriga utgifter:			
Diverse		546: 60	34,046: 60
		Kronor	192,700: —

INKOMSTER:

8 C. Den egentliga hamnen.

f) Hamnavgifter för varor		41,000: —	
g) Hamnavgifter för fartyg:			
1. Ångfartyg	33,000: —		
2. Pråmar	2,000: —	35,000: —	
k) Hyror:			
1. Upplagsplatser	10,000: —		
2. Hamnarbetarnas lokal	700: —	10,700: —	86,700: —

8 D. Hamnmaskiner.

f) Kranhyror		106,000: —
	Kronor	192,700: —

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Gasverksstyrelsen.

Bil. Litt. 7, 11—13.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och gasverksstyrelsen får härmed framlägga förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1938 för de under styrelsen lydande verken.

Två kvinnliga kontorsbiträden, det ena av första, det andra av andra klass, hava enligt lönenämndens beslut uppflyttats en lönegrad. Så har även skett för en av mätaravläsarna.

I sin berättelse för 1936 framhålla stadens revisorer, att samtliga löneutgifter för allmänna förvaltningen böra bokföras och redovisas på ett enhetligt sätt. Lönerna för en del kontorsanställda, vilkas arbete till stor del avser nyanläggningar och installationer, hava hittills direkt fördelats på olika arbeten. Styrelsen, som härutinnan delar revisorernas mening, har nu i anslaget inräknat lönerna till dylik personal.

I särskild skrivelse till stadsfullmäktige av den 30 oktober i år har styrelsen på angivna skäl föreslagit borttagande av hyrorna för vattemätare. Dessa hyror, som för 1938 skulle uppgått till cirka 13.000 kr., hava därför icke medräknats bland vattenverkets inkomster.

Styrelsen har i staten för avloppsledningarna räknat med att reningsverket skall kunna sättas i drift den 1 juli 1938 och har på grund härav medtagit på reningsverket kommande driftkostnader för ett halvt år. Då styrelsen rörande driften i detta verk ej kan utgå från några praktiska erfarenhetstal, äro de insatta summorna beräknade efter vissa antaganden, som senare torde behöva korrigeras. Amortering är beräknad efter en särskilt för detta ändamål upprättad plan, som upptager på praktiska grunder beräknade amorteringstider för verkets olika delar.

Beräkningen av elektricitetsverkets inkomststat är gjord under antagande av att de nya elektriska taxorna skola tillämpas.

För övergång från likström till växelström hava stadsfullmäktige för innevarande år av elektricitetsverkets driftmedel anvisat 40.000 kr. För att påskynda amorteringen av dessa kostnader och då elektricitetsverkets drift för närvarande så tillåter, anser styrelsen, att berörda anslag bör ökas och har därför insatt 60.000 kr. i verkets utgiftsstat för 1938.

För serviser och diverse mindre ledningsutsträckningar hemställer styrelsen om ett anslag av 40.000 kr. I samband härmed anhåller styrelsen att för dylika ledningsarbeten även få använda det överskott, som varje år plägar uppstå å avgifterna för anslutningar till de gatuledningar, för vilka såsom avslutade och redovisade något kapital för nyanläggningskostnad ej mer erfordras.

Styrelsens förslag till utökad gatubelysning är sammanställt i en häröver upprättad förteckning. För de mera omfattande förslagen följa kortfattade beskrivningar i samband med förteckningen. Kostnaderna äro uppdelade dels i sådana som skola utgå av uttaxerade medel och alltså uteslutande betingas av gatubelysningen, och dels sådana, som betingas av elektricitetsverkets

distribution av växelström till abonnenterna. På så sätt fördelade erfordras av uttaxerade medel 33.290 och av medel för övergång till växelström 49.900 kronor.

Under åberopande av det anförda hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta:

att till serviser och diverse mindre anläggningar anvisa ett förslagsanslag av 40.000 kr. att utgå av tekniska verkens amorteringsfond samt att styrelsen för samma ändamål får använda överskottsmedel å anslutningsavgifter för beslutade ledningar,

att för anordnande av gatubelysning enligt närslutna plan anvisa dels 33.290 kr. av uttaxerade medel och dels 49.900 kr. att påföras kostnaderna för övergång till växelström och bestridas genom elektricitetsverkets inkomster med en viss årlig avskrivning, samt

att godkänna styrelsens förslag till inkomst- och utgiftsstat för 1938.

Västerås den 30 oktober 1937.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

FÖRSLAG

till

Inkomst- och utgiftsstat för Vatten- och Avloppslednings- samt Gas- och Elektricitetsverken för år 1938.

Utgifter för verkens gemensamma förvaltning.

Löner:	
Föreståndaren, 53: IV	12.588: —
Assistenten vid vatten-, avloppslednings- och gasverken, 41: I	6.540: —
Assistenten vid elektricitetsverket, 41: IV	7.584: —
Transport	26.712: —

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Gasverksstyrelsen.

	Transport	26.712: —	
Bitr. ingenjör, 34: IV	5.685: —		
personligt lönetillägg	1.200: —	6.885: —	
Kamreraren, 41: IV		7.584: —	
Kassören, 29: III		4.350: —	
Bokhållaren, 27: IV		4.269: —	
Förrådsförmannen, 27: IV		4.269: —	
Kontorsbiträde, manligt 1 kl., 24: IV		3.795: —	
Kontorsbiträde, kvinnligt 1 „ 20: III		3.042: —	
„ 2 „ 17: III		2.676: —	
„ 2 „ 17: I		2.310: —	
„ 2 „ 17: I		2.310: —	
Avläsareförmannen, 25: IV		3.933: —	
Avläsare, 3 st. à 3.657: —, 23: IV		10.971: —	
Avläsare, 23: II		3.219: —	
Ritbiträde		3.000: —	
Revisionskostnader		3.650: —	
Springpojkar		2.500: —	
Extra kontorshjälp		12.400: —	107.875: —
Pensionärer:			
Eriksson, A. H.		1.896: —	
Boholm, Hilma		636: —	
Lönnqvist, Augusta		900: —	
Gustafsson, C. G.		1.896: —	
Johansson, Anna		570: —	
Hellström, Judit		786: —	
Jansson, K. V.		2.994: —	
Tersmeden, Greta		2.667: —	
Jonsson, C. F.		1.959: —	
Asplund, K. B.		1.497: —	
Johansson, K.		1.302: —	
Johansson, C. J.		996: —	
Karlsson, Gerh.		996: —	
Andersson, A. G.		879: —	
Falk, J. A.		1.365: —	
Eriksson, J. E.		1.107: —	
Löf, Anna Ch.		600: —	
Hedqvist, Aug.		2.049: —	
Klingvall, Hulda		1.125: —	
Andersson, G.		2.775: —	
Pettersson, P. A.		1.968: —	
Eriksson, Arvida		840: —	
Gustafsson, Anna		700: —	
Persson, J. A.		879: —	
Boberg, H. G.		3.399: —	
	Transport	36.781: —	107.875: —

Transport	36.781: —	107.875: —
Pettersson, B. L.	714: —	
Bursell, Thea	1.008: —	
Andersson, Gustaf	1.404: —	
Karlsson, K. W.	1.560: —	
Eriksson, Elin	216: —	
Lundqvist, J. F.	996: —	42.679: —
	Kronor	150.554: —

Härav påföres:

Vattenverket	18.100: —
Avloppsledningarna	12.000: —
Gasverket	37.600: —
Elektricitetsverket	76.800: —
Installationsarbeten	6.054: —
Kronor	150.554: —

Diverse utgifter:

Läkare- och sjukvård	3.000: —	
Avlöning vid sjukdom och olycksfall	7.500: —	
Medicin	900: —	11.400: —
Olycksfallsförsäkringsavgift		7.500: —
Kontorsmaterial och trycksaker	8.500: —	
Porto och annonser	1.700: —	10.200: —

Telefonavgifter:

Föreståndarens exp. och bostad	200: —	
Kamrerarens exp. och bostad	140: —	
Kassan	70: —	
Assistenternas exp. och bostäder	490: —	
Förrådet	220: —	
Förmännens exp. och bostäder	500: —	
Elektricitetsverkets och maskinmästarens bostad	140: —	
Vattenverket	233: —	
Gasverket	220: —	
Elektriska montörerna, 7 st.	490: —	
	2.703: —	
Samtalsavgifter	1.297: —	4.000: —

Kontor och förråd:

Renhållning och städning	3.400: —	
Uppvärmning	1.200: —	
Belysning	600: —	5.200: —
Transport		38.300: —

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Gasverksstyrelsen.

	Transport	38.300: —
Kontors- och förrådsbyggnader:		
Försäkringar	450: —	
Underhållskostnader	4.000: —	
Anskaffande och underhåll av inventarier och verktyg	4.500: —	
Resor och diverse	1.650: —	10.600: —
	Kronor	48.900: —

Härav påföres:

Vattenverket	5.900: —
Avloppsledningarna	3.900: —
Gasverket	12.200: —
Elektricitetsverket	24.900: —
Installationsarbeten	2.000: —
Kronor	48.900: —

VATTENVERKET.

INKOMSTER:

Inkomster för vatten	317.000: —
Skötsel och underhåll av brandposter	1.200: —
Installationer och hyror	1.800: —
Kronor	320.000: —

UTGIFTER:

Driftkostnader:		
Kraftström, smörjoljor m. m.	30.000: —	
Tillsyn av ledningsnätet	4.000: —	
Tillsyn av installationer	1.900: —	
Ombyte av mätare	1.300: —	
Renhållning, uppvärmning, belysning	900: —	38.100: —
Underhållskostnader:		
Byggnader	1.500: —	
Maskiner och elektrisk utrustning	600: —	
Ledningsnät och brandposter	33.000: —	
Mätare	4.500: —	
Verktyg och inventarier	3.700: —	43.300: —
Avlöningar:		
Förvaltningen	18.100: —	
Maskinisten, 23: IV	3.657: —	
Rörnätsförmannen, 27: IV	4.269: —	
Transport	26.026: —	81.400: —

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Gasverksstyrelsen.

Transport		26.026: —	81.400: —
Arbetsförmannen, 27: II		3.783: —	
Ersättningspersonal		391: —	
		30.200: —	
Avgår:			
Värdet av maskinistens naturaförmåner	700: —		
Avloppsledningarnas och gasverkets andel i lön till förmännen	5.200: —	5.900: —	24.300: —
Diverse utgifter:			
Förvaltningen		5.900: —	
Brandförsäkringar		200: —	
Utskylder		4.650: —	
Avgifter till Hamre och Hesslö		375: —	
Analyser och skjutsar m. m.		1.400: —	
Avskrivning av fordringar		375: —	12.900: —
Räntor och amortering:			
Enligt särskild plan (30/11 1911):			
Räntor		60.000: —	
Amortering		61.300: —	
Slutamortering av reservoarerna vid vattenborgen		10.000: —	131.300: —
Inköp av mätare			15.000: —
			264.900: —
Överskjutande inkomster			55.100: —
		Kronor	320.000: —

AVLOPPSLEDNINGARNA.

UTGIFTER:

Driftkostnader:			
Kraftström till driften i pumpstationen i Södra Esplanaden och reningsverket		10.050: —	
Spolning av ledningar, rensning av brunnar		7.000: —	
Muddring framför utloppen i Svartån och Mälaren		6.500: —	
Bortfraktning av avfall från pumpstationen och reningsverket		3.750: —	27.300: —
Underhållskostnader:			
Byggnader		300: —	
Maskiner		300: —	
Ledningsnät och brunnar		19.000: —	
Verktyg		2.000: —	21.600: —
		Transport	48.900: —

N:o 164. *Budgetförslag 1938. Gasverksstyrelsen.*

		Transport	48.900: —
Avlöningar:			
Förvaltningen		12.000: —	
Andel i avlöning till förmännen för rörnäten		2.600: —	
Tillsyn av driften i pumpstationen		2.500: —	
Avlöning till driftpersonal i reningsverket, förslagsvis		6.000: —	23.100: —
Diverse utgifter:			
Förvaltningen			3.900: —
Räntor och amortering:			
Enligt planen för obligationslånen:			
Räntor		42.200: —	
Amortering		43.100: —	
		85.300: —	
Reningsverket (enligt särskild plan):			
Räntor	26.800: —		
Amortering	46.200: —	73.000: —	158.300: —
		Kronor	234.200: —

INKOMSTER:

Avgifter för cirka 6.800 vattenklosetter	101.300: —
Överskjutande utgifter	132.900: —
Kronor	234.200: —

GASVERKET.

INKOMSTER:

Allmänna belysningen	13.000: —
Enskild gasförbrukning	438.700: —
Koks och tjära	228.500: —
Installationsarbeten	1.400: —
Kronor	681.600: —

UTGIFTER:

Driftkostnader:			
Gaskol		280.000: —	
Kraftström		10.900: —	
Smörjoljor m. m.		1.000: —	
Reningsmassa		1.900: —	
Vatten		3.000: —	
	Transport	296.800: —	

Transport	296.800: —	
Apparatdrift och ombyte av reningsmassa	3.000: —	
Tillsyn av ledningsnätet	1.600: —	
Tillsyn av installationer	1.900: —	
Ombyte av mätare	1.700: —	
Gatubelysningen	3.400: —	
Renhållning, städning, uppvärmning, belysning	2.500: —	310.900: —
Underhållskostnader:		
Byggnader och transportanläggningar	6.000: —	
Ugnar och apparater m. m.	13.000: —	
Ledningsnät	9.800: —	
Mätare	5.400: —	
Gatubelysning	1.200: —	
Verktyg och inventarier	4.000: —	
Avsättning för ommurning av ugnarna	10.500: —	
Förlängning av koksbanan, anskaffande av en kran m. m. (28/3 1934) att fördelas på 4 år, 4:de året	5.000: —	54.900: —
Avlöningar:		
Förvaltningen	37.600: —	
Gasmästaren, 30: IV	4.773: —	
Justerareförmannen, 26: IV	4.101: —	
Gasverkseldarna, 25: IV, 7 st. à 3.933: —	27.531: —	
Ersättningspersonal vid semester och sjukdom	3.435: —	
Biträde på kontoret	1.200: —	
Andel i avlöning till förmän	2.600: —	
	81.240: —	
Avgår värdet av gasmästarens naturaförmåner	840: —	80.400: —
Diverse utgifter:		
Förvaltningen	12.200: —	
Brandförsäkringar	900: —	
Utskylder	9.300: —	
Bränsle till kontor och gasmästarebostad	300: —	
Analyser, skjutsar, föreningsavgifter	2.000: —	
Utställning m. m.	900: —	
Avskrivning av fordringar	1.000: —	
Hyra till drätselkammaren för gasverkstomten	2.800: —	
Omkostnader för gaspolletter	1.000: —	30.400: —
Ränta och amortering		
Enligt särskild plan (30/11 1911)		
Ränta	55.900: —	
Amortering	70.300: —	126.200: —
Transport		602.800: —

N:o 164. *Budgetförslag 1938. Gasverksstyrelsen.*

Transport		602.800: —
Inköp av mätare		25.000: —
		627.800: —
Överskjutande inkomster		53.800: —
Kronor		681.600: —

ELEKTRICITETSVERKET.

INKOMSTER:

Allmänna belysningen	54.400: —
Enskild belysnings- och kraftström	990.300: —
Installationer	1.300: —
Kronor	1.046.000: —

UTGIFTER:

Driftkostnader:			
Energiavgift till statens kraftverk		290.000: —	
Oljor, vatten, svavelsyra m. m.		500: —	
Tillsyn av ledningsnät och transformatorer		800: —	
Tillsyn av installationer		3.900: —	
Ombyte av mätare		5.000: —	
Gatubelysning		17.000: —	
Renhållning, uppvärmning, belysning		2.400: —	319.600: —
Underhållskostnader:			
Byggnader inkl. transformatorhus		4.000: —	
Maskiner, transformatorer och instrumentering		4.000: —	
Jord- och luftledningsnäten		70.000: —	
Mätare		15.000: —	
Gatubelysning		5.000: —	
Verktyg och inventarier		7.000: —	
Omläggning inom vissa områden till växelström (25/4 1929, 27/2 1930, 31/5 och 19/12 1935) 9:e året		60.000: —	165.000: —
Avlöningar och pensioner:			
Förvaltningen		76.800: —	
Maskinmästaren, 25: IV	3.933: —		
personligt lönetillägg	800: —	4.733: —	
Maskinister, 25: III, 2 st. à 3.702: —		7.404: —	
Maskinist, 25: II		3.471: —	
Montörförmannen, 27: IV		4.269: —	
Justerareförmannen, 26: IV		4.101: —	
Ersättningspersonal		2.522: —	103.300: —
Transport			587.900: —

	Transport		587.900: —
Turbinstationen:			
Arrende för vattenfallet i Svartån	3.000: —		
Tillsyn av maskiner och reglering av dammluckor	1.200: —		
Övriga kostnader för drift och underhåll	800: —		5.000: —
Diverse utgifter:			
Förvaltningen	24.900: —		
Brandförsäkringar	500: —		
Utskylder	25.400: —		
Skjutsar, föreningsavgifter m. m.	3.000: —		
Utställning m. m.	2.500: —		
Avskrivning av fordringar	1.500: —		
Amortering av motorfordon	1.000: —		
Hyra till Statens Kraftverk m. fl. för elektr. utrustning	1.800: —		60.600: —
Räntor och amortering:			
Enligt särskild plan (30/11 1911)			
Räntor: elektricitetsverket		39.300: —	
turbinhuset		800: —	40.100: —
Amortering: elektricitetsverket		60.300: —	
turbinhuset		700: —	61.000: — 101.100: —
Inköp av mätare			35.000: —
			789.600: —
Överskjutande inkomster			256.400: —
			Kronor 1.046.000: —

Västerås den 30 oktober 1937.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Gasverksstyrelsen.

Förslag till utökning av gatubelysningen år 1938.

	Antal lampor				Anläggningskostn. Kr.	Att utgå av:		Årlig resp. ökad eller minsk. årlig kostnad Kr.
	200 vatt		300 vatt			uttaxerade medel Kr.	överg. till växelström Kr.	
	nattbr. A	aft.-br. B	nattbr. A	aft.-br. B				
1. Stora gatan, Kopparbergsvägen och Sturegatan			4	19	14.000	4,000	10,000	126
2. Stora gatan och Köpingsvägen från Lidmansvägen till Djuphamnsvägen			6	17	22,000	9,500	12,500	842
3. Skepparbacken, Clareus-, Trapp- och Hållgatorna			6	9	11,500	4,000	7,500	539
4. Kristiansborgsområdet vid Kullen	9				1,100	1,100	—	720
5. Hökvägen (Övre Rosenhill)	1				80	80	—	80
6. Turegatan (Jakobsberg)	1				80	80	—	80
7. Vega	5				400	400	—	400
8. Hovdestalund	7				950	950	—	560
9. Arosvägen	1	1			200	200	—	130
10. Stohagsvägen	1				80	80	—	80
11. Pilgatan vid Regements- och Gasverksvägarna	1	1			160	160	—	130
12. Björkövägen	1				160	160	—	80
13. Hamn- och Järnvägsgatorna			3	3	4,300	1,300	3,000	146
14. Kullavägen mellan Dala- och Apalbyvägarna	1				100	100	—	80
15. Domkyrkoesplanaden, Östra- och Västra Kyrko- samt Skol- och Biskopsgatorna			14	15	25,000	8,600	16,400	1,632
16. Vasaparken (komplettering)				1	700	200	500	60
17. Emaus- och Vikmansgatorna	8				2,300	2,300	—	640
18. Kvarnbrovreten	1				80	80	—	80
	37	2	33	64	83,190	33,290	49,900	6,153

Motiveringar för de mera omfattande förslagen:

1. Å sträckan mellan Köpmangatan och Kopparbergsvägen består Stora gatans belysning av gas. För erhållande av enhetlighet bör denna belysning utbytas mot elektrisk. Elektrisk gatubelysning har tidigare anlagts vid Smedje-, Hantverkare-, Munk- och Trädgårdsgatorna. Nu föreslås dylik även för Kopparbergsvägen och Snickaregatan.

2. Stora gatan mellan Lidmansvägen och Västmannagatan är alltför svagt upplyst av ett fåtal gaslyktor. Här föreslås att gaslyktorna utbytas mot elektrisk belysning så som tidigare skett för Stora gatan.

Köpingsvägen mellan Västmannagatan och Djuphamnsvägen är även otillräckligt belyst. Lampavstånden variera mellan 70 och 110 meter och äro alltför

N:o 164. *Budgetförslag 1938. Gasverksstyrelsen.*

stora för en dylik huvudtrafikled. Efter Köpingsvägens breddning äro de befintliga lamporna även felaktigt placerade, vilket medför ett intryck av oordning. Här har föreslagits en tätare och ändrad placering av lamporna mitt över körbanan, med ett inbördes avstånd av c:a 38 meter.

3. Gatubelysningen i Skepparbacken och Hållgatan är i starkt behov av förbättring. De få gaslyktorna stå inbäddade i grönska, som avskärmar ljuset och kastar skuggor. I Skepparbacken böra nya elektriska lampor placeras på bärlina i gatans mitt. I Hållgatan kunna de lämpligen placeras på rörstolpar av vedertagen modell.

Clareus-, Trapp- och Lantmäterigatorna sakna helt gatubelysning. Även här föreslås elektriska lampor på rörstolpar.

4. Det nu snart fullbebyggda området omkring Kullen saknar gatubelysning. Här föreslås 9 st. lampor och flyttning av en lampa i Persbovägen.

7. Inom egnahemsföreningen Vega har gatubelysningen länge varit för sparsam. Här föreslås en utökning med 5 st. lampor.

8. Det nya området inom Hovdestalunds egnahemsförening har nu bebyggts med 22 nya fastigheter och saknar gatubelysning. Förslaget omfattar 7 st. lampor.

13. Järnvägsgatan mellan Hamngatan och Mekaniska verkstaden saknar gatubelysning. Vissa tider på dygnet är gatan starkt trafikerad. Här föreslås 4 st. lampor. För Hamngatan föreslås en komplettering med 2 st. lampor mellan Södra Esplanaden och järnvägsövergången.

15. I Domkyrkoesplanaden, Östra och Västra Kyrkogatorna samt Skolgatan är gatubelysningen otillfredsställande. De ifrågavarande gatorna höra till stadens centralare delar. Här föreslås 29 st. gatulampor.

I Domkyrkoesplanaden, Östra Kyrkogatan och Skolgatan böra lamporna placeras på rörstolpar, på Västra Kyrkogatan mellan Biskopsgatan och Skolgatan på bärlinor och för samma gatas norra del genom Gamla begravningsplatsen, där lamporna tillföljd av de omgivande trädens grönska icke kunna placeras på den sedvanliga höjden, 7 meter, föreslås rörstolpar av lägre höjd med runda glober, s. k. parkbelysning.

16. I Vasaparken erfordras utökning med ännu en lampa, nämligen i parkens sydvästra del.

17. Inom Aseas bostadsområde vid Emaus- och Vijkmansgatorna har distributionen av elektrisk ström hittills skett genom Metallverkens försorg. I skrivelse till stadsfullmäktige föreslår styrelsen, efter förhandling med bolagen, att staden övertager denna distribution. Därmed följer också, att staden bör sörja för gatubelysningen, vilken i likhet med distributionen till bostäderna ombesörjts av bolagen. I förslaget till gatubelysning har därför upptagits 8 st. lampor för berörda gator.

Västerås den 30 oktober 1937.

Gerh. Geston.

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Lantegendomsnämnden.

Bil. Litt. A och B samt 20 B och D.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lantegendomsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1938 för renhållningsverket, svingården, lantbruket och skogarna och i anledning därav anföra följande.

Renhållningsverket.

Nämnden nödgas även detta år hemställa, att anslaget för "Inköp och underhåll av kärl" höjes. Den årliga nyanskaffningen av latrinkärl brukar uppgå till cirka 500 stycken. Även för nästa år beräknas att detta antal kärl måste inköpas. Priset å kärlen har ökat med 3 kronor pr styck men den föreslagna höjningen av anslaget har ansetts kunna begränsas till 1,000 kronor.

Anslaget för löner och arvoden har höjts med 300 kronor, beroende på att kontorsbiträdet Hilda Andersson, som under mera än 3 år uppehållit den vakanta ordinarie kontorsbiträdesbefattningen, har ansetts böra komma i åtnjutande av ett årligt lönetillägg å 300 kronor från och med nästkommande år.

Pensionerna utgå med samma belopp som i 1937 års stat med undantag av att dyrtidstilläggen till pensionstagarna K. J. Jansson och G. Karlsson höjts i enlighet med den ökade levnadskostnadsindex, som nu är fastställd. Dyrtidstilläggen hava höjts beträffande Jansson från 764: 50 kronor till 903: 50 kronor och beträffande Karlsson från 715: 21 till 845: 24 kronor. Ökningen av det begärda anslaget för pensioner uppgår alltså sammanlagt till 269: 03 kronor.

I särskild skrivelse till drätselkammaren har nämnden anmält att anslaget för extra arbetare höjts med 7,000 kronor beroende på förväntad ökning av antalet genom renhållningsverkets försorg hämtade soptunnor.

På grund av gällande arbetsavtal har semesteranslaget för arbetarna höjts med 200 kronor.

Beträffande anslaget för "Övriga utgifter" förekomma följande förändringar, nämligen dels att vattenavgifterna bortfalla, dels att driftskostnader och underhåll av automobiler höjts med 2,500 kronor, beroende på inköp av en ny bil för sophämtning, dels ock att anskaffningskostnaden för en ny latrinbil upptagits till 7,000 kronor och för inköp av 8 stycken kärlkärror till 1,200 kronor, varom särskild skrivelse ingivits till stadsfullmäktige.

För övrigt förekomma icke några andra förändringar i renhållingsverkets utgiftsstat, i följd varav totalökningen av utgifterna uppgår till 19,319 kronor 3 öre.

Inkomsterna hava beräknats till enahanda belopp som i innevarande års stat med undantag av att hämtningsavgifterna i följd av den beräknade ökningen av antalet soptunnor och latrinkärl upptagits 3,000 kronor högre än i innevarande års stat.

Svingården.

Utgifter och inkomster hava upptagits till enahanda belopp som i innevarande års stat.

Lantbruket.

Följande anslag hava höjts med nedannämnda belopp:

På grund av gällande arbetsavtal för arbetare har anslaget för avlöningar till arbetare höjts med 6,000 kronor.

Anslaget för underhåll av hus har höjts med 1,000 kronor på grund av de reparationsarbeten som erfordras på grund av husens nuvarande tillstånd.

Anslaget för hästskoning har höjts med 100 kronor på grund av ökat materialpris.

Anslaget för driftskostnad för två traktorer har höjts med 500 kronor på grund av förväntad ökad användning av traktorerna under nästkommande år.

Anslaget för komposter, pudrett och konstgödsel föreslås höjt med 1,000 kronor på grund av ökad förbrukning.

Likaså har anslaget för elektrisk ström höjts med 500 kronor på grund av ökad strömförbrukning.

Övriga utgifter hava beräknats till samma belopp som uti innevarande års stat, i följd varav den totala utgiftsökningen uppgår till sammanlagt 9,100 kronor.

Beträffande inkomsterna föreligga följande ändringar i jämförelse med innevarande års stat.

Inkomsterna av jordbruksprodukter hava beräknats öka med 7,550 kronor från Nordanby och med 5,350 kronor från Malma men på grund av minskad åkerareal sjunka med 1,700 kronor från Kristiansborg, i följd varav en nettoökning i sagda inkomster å jordbruksprodukter från de tre lantbruken beräknats uppstå med 11,200 kronor.

Inkomsterna från ladugården hava på grund av det genom verkställda försäljningar minskade kreatursbeståndet beräknats nedgå med 2,000 kronor.

Därjämte föreligger en minskning av inkomsterna från potatislotter med 100 kronor.

Någon annan förändring i de beräknade inkomsterna föreligger ej, i följd varav en totalökning i inkomsterna å sammanlagt 9,100 kronor beräknats.

Skogarna.

I tidigare stater har skogvaktarens pension upptagits till det kontant utgående beloppet. Sedan skogvaktaren numera avflyttat från Grönbo, har pensionsbeloppet höjts med värdet av bostadsförmånen medan däremot såsom inkomst redovisats hyra för Grönbo.

Anslaget för dikning har minskats med 50 kronor.

Slutligen har inkomsten å diverse virke ökats med 2,400 kronor i enlighet med verkställd beräkning.

Med åberopande härav får lantegendomsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Lantegendomsnämnden.

att antaga bilagda förslag till inkomst- och utgiftsstat för lantegendomsnämnden för år 1938.

Västerås den 21 oktober 1937.

För lantegendomsnämnden:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Eric Ericsson.

FÖRSLAG

till

Utgifts- och inkomststat för Västerås stads Lantegendomsnämnd år 1938.

10 A. Renhållningsverket.

UTGIFTER:

a)	Anskaffning och underhåll av inventarier:			
	1. Inköp och underhåll av kärl		5,000: —	
	2. Inköp och underhåll av inventarier		1,500: —	
	3. Beklädnadspersedlar		1,200: —	7,700: —
b)	1. Löner och arvoden:			
	Förvaltarens lön, 45: IV		9,036: —	
	Bokhållarens lön, 27: IV	4,269: —		
	Personligt lönetillägg	400: —	4,669: —	
	Revisionskostnader		400: —	
			14,105: —	
	Av ovanstående påföres renhållningsverket hälften		7,052: 50	
	Kontorsbiträden		3,100: —	
	En förman, lön 25: IV		3,933: —	
	Fem renhållningsarbetare: (Forslund, Westlin, Kihlgren, Persson och Karlsson) lön 23: IV à 3,657: —		18,285: —	
	Två renhållningsarbetare: (Stärling och Johansson) lön 23: III à 3,438: —		6,876: —	
	Transport		39.246: 50	7.700: —

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Lantegendomsnämnden.

	Transport	39.246: 50		7.700: —
	Fem renhållningsarbetare: (A. Persson, M. Jansson, Th. Jansson, H. Westlin och en vakant), lön 23: I à 3,000: —	15,000: —	54,246: 50	
2.	Pensioner:			
	K. J. Jansson	1,450: —		
	Dyrtidstillägg	903: 50	2,353: 50	
	G. Karlsson	1,300: 65		
	Dyrtidstillägg	845: 24	2,145: 89	
	O. Eriksson 25/30 av 2,379: —		1,982: 50	
	E. Lundin 28/30 av 2,379: —		2,220: 40	
	E. Dahl 19/30 av 2,379: —	1,506: —		
	Avgår livränta från Riksf.-anstalten	1,200: —	306: —	
	Änkan Anna Jansson		786: —	
	Änkan Hanna Sunesson		732: —	
	Änkan Lovisa Andersson		732: —	
	f. d. Kontorsbiträdet Elisabeth Eriksson		2,055: —	13,313: 29
3.	Extra arbetare och gatsopning			31,000: —
4.	Kostnader för arbetarnes semester			2,700: — 101,259: 79
c)	Inköp av torvmull			2,500: —
d)	Stallet:			
1.	Utfodring			3,000: —
2.	Hästskoning			600: —
3.	Underhåll av seldon, täcken och presenningar			600: —
4.	Försäkring av hästar			75: —
5.	Hyra för stall och vagnslider			700: — 4,975: —
e)	Övriga utgifter:			
1.	Hyra för kontor			1,000: —
2.	Olycksfallsförsäkring			900: —
3.	Kontorsböcker och skrivmaterial			500: —
6.	Brandförsäkring			150: —
7.	Belysning och värme i fabriken och kontoret samt städning			800: —
8.	Underhåll av fabriken			800: —
9.	Telefonavgifter för ledningar till:			
	Kristiansborgs kontor		236: —	
	Renhållningsverkets kontor		116: —	
	Fabriken		70: —	
	Samtalsavgifter, förslagsvis		78: —	500: —
		Transport		4.650: — 116.434: 79

N:o 164.
Budgetförslag 1938.
Lantegendomsnämnden.

	Transport		4.650: —	116.434: 79
10.	Läkare, veterinär, medicin och sjukvårdsavgifter		500: —	
11.	Drivkraft för blandningsmaskin		800: —	
12.	Driftkostnad och underhåll av automobiler		7,500: —	
13.	Diverse utgifter		700: —	
14.	En ny latrinbil i utbyte mot den nuvarande (10 år gammal)	7,000: —		
	8 st. kärlkärror till sop- och latrinkärl à 150: — kr.	1,200: —	8,200: —	22,350: —
			Kronor	138,784: 79

INKOMSTER:

a)	Försäljning av stallströ och sopor	2,000: —
b)	Försäljning av torvmullspudrett	2,500: —
c)	Försäljning av torvmull	300: —
d)	Hämtningsavgifter	48,000: —
e)	Transport av svinmat till Malma	1,500: —
f)	Uppsamling av svinmat i staden, förslagsvis	3,000: —
g)	Diverse	200: —
	Kronor	57,500: —
	Överskjutande utgifter	81,284: 79
	Kronor	138,784: 79

10 B. Svingården.

UTGIFTER:

a)	Kraftfoder, förslagsvis	14,000: —
b)	Inköp av grisar, förslagsvis	3,000: —
c)	Avlöningar	3,000: —
d)	Transport av svinmat och övriga körningar	3,000: —
e)	Ved, lyse, reparationer och diverse	3,000: —
f)	Hyra till Malma gård för ladugården i ursprungligt skick m. fl. byggnader, rastgårdar m. m.	1,000: —
g)	Hyra för svingårdsanläggningen, motsvarande 5 % å anläggningskostnaden	5,000: —
h)	Uppsamling av svinmat i staden, förslagsvis	3,000: —
	Kronor	35,000: —

INKOMSTER:

	Försäljning av fläsk	35,000: —
	Kronor	35,000: —

20 B. Lantbruket.

N:o 164.
Budgetförslag 1938.
Lantegendomsnämnden.

UTGIFTER:

a)	Anskaffning av inventarier			2,000: —
b)	Driftkostnad:			
	1. Arrende för Nordanby	1,500: —		
	2. Arrende för del av Kungsängen	200: —		
	3. Arrende för del av Östra Utmarken	2,000: —		
	4. Arrende för Malma	3,500: —		
	5. Arrende för Kristiansborg	3,037: —		
	6. Arrende för del av Carlsberg	200: —	10,437: —	
	7. Avlöningar till arbetare, bokhållare och förvaltare	60,400: —		
	Avgår naturaförmåner till bokhållare och förvaltare	2,300: —	58,100: —	
c)	Produkter av egen skörd samt inköpt:			
	1. Till utsäde:			
	Nordanby	3,000: —		
	Malma	3,000: —		
	Kristiansborg	1,500: —	7,500: —	
	2. Till stallet:			
	Nordanby	2,230: —		
	Malma	3,180: —		
	Kristiansborg	1,890: —	7,300: —	
	3. Till ladugården		7,600: —	90,937: —
d)	Underhåll och reparationer:			
	1. Underhåll av seldon		900: —	
	2. Underhåll av fordon och redskap		3,000: —	
	3. Underhåll av hus		3,000: —	6,900: —
e)	Övriga utgifter:			
	1. Hästskoning		700: —	
	2. Häst- och brandförsäkring		800: —	
	3. Driftkostnad för 2 traktorer		2,500: —	
	4. Komposter, pudrett och konstgödsel		5,000: —	
	5. Läkare, veterinär, medicin och sjukvård		700: —	
	6. Skatter		3,000: —	
	7. Avverkningskostnad för ved		750: —	
	8. Elektrisk ström		2,500: —	
	9. Hägnadskostnader		500: —	
	10. Telefonavgifter för ledningar till Nordanby, Malma och Emaus	252: 80		
	Samtalsavgifter, förslagsvis	47: 20	300: —	
		Transport	16.750: —	99.837: —

N:o 164. *Budgetförslag 1938. Lantegendomsnämnden.*

	Transport	16.750: —	99.837: —
11.	Olycksfallsförsäkring	750: —	
12.	Diverse utgifter (skördegarn, presstråd, hösalt, vatten m. m.)	4,000: —	
13.	Inköp av tröskverk 5,000: — att amorteras under 5 år (stadsfullmäktiges beslut den 30/8 1934), fjärde årets amortering	1,000: —	22,500: —
f)	Grundförbättringar:		
1.	Dikning, stensprängning och kalkning		1,500: —
		Kronor	123,837: —

INKOMSTER:

a)	Diverse jordbruksprodukter:		
	Nordanby	42,787: —	
	Malma	37,000: —	
	Kristiansborg	14,000: —	93,787: —
b)	Från ladugården		14,000: —
c)	Körningar och andra utförda arbeten		11,000: —
d)	Trädgården vid Malma		800: —
e)	Hyror		3,000: —
f)	Hyror för potatislotter		250: —
g)	Försäljning av djur		1,000: —
		Kronor	123,837: —

20 D. Skogarna.

UTGIFTER:

a)	Löner och arvoden:			
	Skogvaktaren, pension 29/30 av 2,556: —		2,470: 80	
	Jägmästarearvode	350: —		
	Bevakning och tillsyn	550: —	900: —	3,370: 80
b)	Övriga utgifter:			
1.	Hägnadskostnader		75: —	
2.	Utskylder		550: —	
3.	Dikning		250: —	
4.	Röjning		100: —	
6.	Diverse utgifter		204: 20	1,179: 20
			Kronor	4,550: —
	Överskjutande inkomster			4,850: —
			Kronor	9,400: —

INKOMSTER:

N:o 164.
Budgetförslag 1938.
Lantegendomsnämnden.

Rotvärde å diverse virke		8,850: —
Hyra för Grönbo	500: —	
Hyra för benupplag	50: —	550: —
	Kronor	9,400: —

Sammandrag:

	Utgifter:	Inkomster:	Brist:	Överskott:
Renhållningsverket	138,784: 79	57,500: —	81,284: 79	
Svingården	35,000: —	35,000: —		
Lantbruket	123,837: —	123,837: —		
Skogarna	4,550: —	9,400: —		4,850: —
Kronor	302,171: 79	225,737: —	81,284: 79	4,850: —
Överskjutande utgifter		76,434: 79		
Kronor	302,171: 79	302,171: 79	81,284: 79	4,850: —

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Badhusstyrelsen.

Bil. 17 A och B.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för stadens kall- och varmbadhus för år 1937 och får anföra följande.

Beträffande kallbadhuset torde stadsfullmäktige äga kännedom om den nedgående frekvensen därstädes. Under innevarande år har också badhuset endast nödtorftigt underhållits. Om denna badanstalt skall bibehållas för framtiden, en sak varom det synes omöjligt att bestämt uttala sig innan den svårlösta friluftsbadfrågan blivit avgjord, måste stora och kostsamma reparationsarbeten företagas å badhuset. Emellertid har styrelsen i avvaktan på vad som i nämnda hänseende kan komma att beslutas uppgjort ett statförslag för badhuset på grundvalen av nuvarande förhållanden och utan att beräkna annat än de minsta möjliga reparations- och underhållskostnader.

Vad angår varmbadhuset är det utarbetade förslaget i huvudsaklig överensstämmelse med det för innevarande år fastställda. På grund av de förhöjda kolpriserna har dock styrelsen ansett nödvändigt att i nästkommande års stat begära ett från 10.000 till 12.000 kronor förhöjt anslag. Denna förhöjning har dock kompenserats av att ersättning för vikarie under semester, vid sjukdomsfall samt extra hjälp nedsatts med kronor 500: —, elektrisk belysning och kraftström med 400: — och anskaffning och underhåll av inventarier med 100 kronor samt att sedan den beslutade tillbyggnaden av simhallens värmestugor under året kommer att tagas i anspråk styrelsen kunnat beräkna inkomsterna till 1.000 kronor högre belopp än som upptages i staten för innevarande år.

Angående förenämnda tillbyggnad är, med anledning av de stegrade priserna å byggnadsmaterialier och arbetskraft, det beviljade anslaget otillräckligt och kommer styrelsen i sinom tid att inkomma med anhållan om ett tilläggsanslag för ifrågavarande ändamål.

Västerås den 13 oktober 1937.

För Badhusstyrelsen:

THEOFIL ÖBERG.

/B. Falk.

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Badhusstyrelsen.

FÖRSLAG

till

Utgifts- och inkomststat för Västerås stads Badhus år 1938.

17 A. Kallbadhus.

UTGIFTER:

a)	Avlöningar:		
	En biljettförsäljerska och bitr. simlärarinna	500: —	
	En biträdande simlärare	300: —	
	Arvode till kontrollanten	200: —	1.000: —
b)	Övriga utgifter:		
	1. Annonser och trycksaker	50: —	
	2. Isväckning och diverse arbeten	1.500: —	
	3. Brandförsäkringspremier	60: —	
	4. Oförutsedda utgifter	40: —	1.650: —
		Kronor	2.650: —

INKOMSTER:

1.	Badavgifter	500: —
2.	Uthyrning av badhuset vid uppvisningar	50: —
	Kronor	550: —

17 B. Varmbadhus.

UTGIFTER:

	Andel i obligationslån:			
	Ränta	5.074: 44		
	Amortering	6.952: 55	12.026: 99	
a)	Tillbyggnad av badhuset:			
	Att amorteras på 5 år, 3:dje året (31/10 1935)			5.000: —
b)	1. Löner och arvoden:			
	Maskinisten, 23: IV		3.657: —	
	Eldaren, 20: IV	3.243: —		
	Avgår värdet av bostad, 1 rum o. kök med bränsle	555: —	2.688: —	
	Biljettförsäljerskan, 11: IV		2.211: —	
	Badaren, 19: IV		3.105: —	
		Transport	11.661: —	5.000: —

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Badhusstyrelsen.

		Transport	11.661: —	5.000: —
	En baderska, lön	1.350: —		
	Avgår värdet av bostad, 2 rum o. kök med bränsle	880: —	470: —	
	En baderska, lön	1.350: —		
	Avgår värdet av bostad, 2 rum o. kök med bränsle	880: —	470: —	
	Två baderskor, lön à 1.350: —		2.700: —	
	En vakt i simhallen, lön		1.785: —	
	En vakt i folkbadet, lön		1.785: —	
	Två tvätterskor, lön à 1.785: —		3.570: —	
	Provisioner, förslagsvis		4.500: —	
	Ersättning för vikarie under semester, vid sjukdomsfall samt extra hjälp		1.500: —	
	Arvode till kontrollanten		900: —	29.341: —
b) 2.	Pensioner och understöd:			
	Pension åt f. maskinisten C. J. Söderlund		1.428: —	
	Understöd åt f. baderskan Henny Tärnlund		300: —	
	Understöd åt f. badmästaren John Söderström		1.800: —	3.528: —
c)	Övriga utgifter:			
1.	Bränsle		12.000: —	
2.	Elektrisk belysning och kraftström		1.600: —	
3.	Anskaffning och underhåll av inventarier		800: —	
4.	Anskaffning och underhåll av linne		2.000: —	
5.	Underhåll av fastigheten		4.000: —	
6.	Underhåll av pannor och ledningar		2.500: —	
7.	Tvätt, extra hjälp		400: —	
8.	Renhållning och städning		150: —	
9.	Skriv- och trycksaker		600: —	
10.	Telefon i badhuset	220: —		
	Samtalsavgifter	20: —	240: —	
11.	Läkarearvode och sjukvård		200: —	
12.	Brandförsäkringspremier		160: —	
13.	Olycksfallsförsäkringspremier		160: —	
14.	Förbrukningsartiklar		4.500: —	
15.	Utskylder		500: —	
16.	Oförutsedda utgifter		321: —	30.131: —
			Kronor	68.000: —

INKOMSTER:

1.	Badavgifter	63.950: —
2.	Ersättning för simundervisningsbad	4.050: —
	Kronor	68.000: —

Bil. Litt. 17 D. **N:o 164.**

Budgetförslag 1938. Båttrafiken.

FÖRSLAG

till

Utgifts- och inkomststat för Båttrafiken år 1938.

17 D. Båttrafiken.

UTGIFTER:

a)	Underhåll och reparationer		1.500: —
b)	Löner och arvoden:		
	Befälhavare 30: IV	4.773: —	
	Maskinist 25: III	3.933: —	
	Övrigt befäl, förslagsvis	5.044: —	
	Besättningsmän	2.600: —	
	Polettförsäljare	600: —	
	Extra betjäning sön- och helgdagar	600: —	17.550: —
c)	Anskaffning och underhåll av inventarier		400: —
d)	Driftskostnader:		
	Smörjoljor, fotogen och trassel m. m.	600: —	
	Bränsle	3.000: —	3.600: —
e)	Övriga utgifter:		
	1. Försäkringsavgifter	800: —	
	2. Diverse	200: —	1.000: —
		Kronor	24.050: —

INKOMSTER:

1.	Persontrafik	23.900: —
2.	Godstrafik	150: —
	Kronor	24.050: —

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Grustaget.

Bil. Litt. 17 F.

FÖRSLAG
till
Utgifts- och inkomststat för Grustaget år 1938.

17 F. Grustag.

UTGIFTER:

a)	Underhåll av väg till grustaget		1,000: —
b)	Egentliga driftkostnader:		
	1) Avlöningar	25.000: —	
	2) Underhåll och reparation av maskiner	6.300: —	
	3) El. strömförbrukning	3.700: —	35.000: —
c)	Räntor:		
	Ränta å av Drätselkammaren förskotterade och ännu oguldna anläggningskostnader, varav 1/1 1938 återstår kr. 54,808: 63 à 4 %		2,192: 35
d)	Kapitalavbetalningar:		
	8:de årets amortering å av Drätselkammaren förskotterade anläggningskostnader, utöver inköpssumman för maskiner till grustaget, varav den 31/12 1937 återstår kr. 41,628: 19, förslagsvis	1,500: —	
	5:te årets amortering å inköpssumman kr. 23,545: 44 à 10 % för maskiner till grustaget, varav den 31/12 1937 återstår kr.	2,355: —	3,855: —
e)	Övriga utgifter:		
	Avgäld för grustäkt 5 % å taxeringsvärdet kr. 10,000: —		500: —
		Kronor	42,547: 35

INKOMSTER:

Inkomster av grusförsäljning		42,547: 35
	Kronor	42,547: 35

Bil. Litt. 18. **N:o 164.**
Budgetförslag 1938. Brandväsendet

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för stadens brandväsen för år 1938 samt därvid anföra följande.

Beträffande statförslaget i sin helhet må framhållas, att detsamma med avseende på uppställningen ansluter sig till nästföregående års stat.

Vad angår de särskilda anslagsbeloppen hava vissa av dessa i jämförelse med motsvarande i nästföregående års stat måst höjas. Sålunda har anslaget till nyanskaffningar höjts med 1.472 kronor. Anskaffningen av nya brandhjälmar har brandstyrelsen ansett sig icke längre kunna uppskjuta. De nu använda hjälmarna av läder hava visat sig mindre hållbara och framför allt mindre ändamålsenliga. Då nu en större nyanskaffning med hänsyn till det nuvarande materialets förbrukning måste ske, anser sig brandstyrelsen böra välja sådant material, som av brandskyddssakkunniga efter prov godkänts. Styrelsen har därför stannat för hjälmar av kromnickelstål. Vidare föreslår brandstyrelsen inköp av ett språngsegel. Ett sådant har visserligen tidigare funnits till brandkårens disposition men detsamma är numera helt förbrukat och oanvändbart och bör ersättas med ett nytt. Erfarenheten har nämligen visat, att fall förekommit, där människoliv vid eldsvåda räddats just tack vare språngsegel. Brandstyrelsen anser därför, att ett sådant icke bör saknas i brandkårens utrustning. Det föreslagna inköpet av högtrycksslang är liksom anskaffningen av en velociped föranlett av nödvändig förnyelse på grund av förbrukning.

Höjningarna av lönestatens och pensionsstatens slutsummor äro föranledda av uppflyttningar i lönegrad och en befattningshavares pensionering. Pensionen till denna befattningshavare har nu upptagits till fullt belopp.

Med hänsyn till de stegrade priser på kol och ved, som allmänna marknaden under senare tid uppvisat, har anslaget upptaget under rubriken "Uppvärmning" måst höjas med 600 kronor. Likaså har på grund av stegrade materialpriser åtskilliga av de utgiftsposter, som sammanförts under rubriken "Diverse utgifter" justerats uppåt. Bland de senare posterna må särskilt framhållas anslaget till beklädnad, vilket ökats med 660 kronor motsvarande en beklädnadsersättning per man om 200 kronor. Denna sistnämnda höjning har brandstyrelsen med stöd av vunna erfarenheter och efter noggranna beräkningar funnit vara oundgängligen nödvändig. Utgiftsposten "Nettovärdet av å verkstäderna utförda arbeten för brandverket" har höjts med 300 kronor. Höjningen har föranletts av de ökade arbetslönerna och motsvaras av höjningar jämväl på inkomstsidan av avkastningen av verkstäderna.

Utöver nu nämnda justeringar uppåt av i nästföregående års utgifts- och inkomststat upptagna beloppen förekommer ett fåtal obetydligare ändringar däribland vissa sänkningar av anslagsbelopp, vilka icke torde vara av beskaffenhet att erfordra särskild förklaring.

Med stöd av vad sålunda anförts får brandstyrelsen alltså hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Brandväsendet

att godkänna ifrågavarande förslag till utgifts- och inkomststat för stadens brandväsen för år 1938.

Västerås den 8 oktober 1937.

För brandstyrelsen:

JOH. SVENSSON.

/Paul Grante.

FÖRSLAG

till

Utgifts- och inkomststat för Brandväsendet år 1938.

18. Brandväsendet.

UTGIFTER:

a)	Nyanskaffningar:			
	400 m. högtryckslang		1.200: —	
	30 st. brandhjälmar av kromnickelstål		1.040: —	
	1 st. språngsegel		700: —	
	1 st. velociped		150: —	3.090: —
b)	1. Löner och arvoden:			
	Brandchefen, 41:IV	7.584: —		
	vice Brandchefen, 36:I	5.280: —		
	2 Brandmästare, 29:IV	9.210: —		
	3 Brandförmän (Thorgren, E. Johansson, E. V. Nystrand), 26:IV à 4.101: —	12.303: —		
	12 Brandmän (Rask, Junggren, Karlsson, Isaksson, E. E. E. Andersson, Reimitz, Lundberg, E. H. Andersson, Törning, Schenning, K. S. Johansson, Hjort) 24:IV à 3.795: —	47.700: —		
	1 Brandman (Thor), 24: III	3.570: —		
	2 Brandmän (Danielsson, Medin) 24:II à 3.345: —	6.690: —		
	2 Brandmän (Hellström, Larsson), 24:I à 3.120: —	6.240: —		
	Arvode till verkstadsförman	250: —	98.827: —	
		Transport	98.827: —	3.090: —

	Transport	98.827: —	3.090: —
	Avgår samtliga befattningshavares bostadsförmåner, värderade till	13.160: 75	85.666: 25
b) 2.	Pensioner:		
	f. Brandchefen C. G. Sjökvist	2.000: —	
	f. Brandförman K. A. Lövstrand	2.400: —	
	f. Brandförman J. R. Andersson	2.490: —	
	f. Brandmannen K. E. Pettersson	1.893: —	
	f. Tornväktaren C. E. Eriksson (30/3 1922) 150: —		
	Dyrtidstillägg till Eriksson, förslagsvis 90: —	240: —	
	f. Brandchefen A. Danielssons änka (27/11 1930)	700: —	
	f. Brandmannen G. A. Lindberg	1.974: —	
	f. Brandmannen R. A. Ferngren	2.139: —	13.836: —
d)	Belysnings- och kraftström		2.100: —
e)	Uppvärmning		2.000: —
f)	Diverse utgifter:		
1.	Olycksfallsförsäkring av personalen	750: —	
2.	Anslag till reserv vid sjukdomsfall	500: —	
3.	Trycksaker och skrivmaterial	350: —	
4.	Tvätt och renhållning	250: —	
5.	Underhåll av brandtelegrafen och ringledningar till reservkåren	500: —	
6.	Underhåll av brandredskapen	1.400: —	
7.	Underhåll av inventarier i brandstationen och verkstäderna	500: —	
8.	Telefon- och samtalsavgifter	700: —	
9.	Försäkringsavgifter för material och inventarier	320: —	
10.	Läkare- och sjukvård	400: —	
11.	Bensin och smörjoljor till automobiler och motorsprutor	800: —	
12.	Löner till skorstensfejarmästare	50: —	
13.	Oförutsedda utgifter	200: —	
14.	Beklädnad à 200 för 22 man, förslagsvis	4.400: —	
15.	Anslag till semestervikarier	1.050: —	
16.	Anslag till gradbeteckningar, knappar, beklädnad åt vikarier, förstörda kläder m. m.	800: —	
17.	Anslag för teknisk utbildning av personal	200: —	
18.	Hyra att erläggas till staden för bostäder i staden tillhöriga gårdar	6.562: 50	
19.	Nettovärdet av å verkstäderna utförda arbeten för brandverket	1.800: —	21.532: 50
	Transport		128.224: 75

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Brandväsendet

		Transport	128.224: 75
h)	Borgarbrandkåren:		
	1 chef	300: —	
	3 förmän à 200 kr.	600: —	
	2 maskinister à 150 kr.	300: —	
	1 eldare à 100: — kr.	100: —	
	33 man à 75: — kr.	2.475: —	
	Övningar och eldsvådor	1.200: —	
	Kol och underhåll av sprutor	100: —	5.075: —
l)	Brandsynekostnader	100: —	
	Arvode till skorstensfejarmästare för eldstadsbesiktningar (stadsfullmäktiges beslut den 27/1 1927)	400: —	500: —
m)	Ersättning till vattenverket för skötsel av brandposterna		1.200: —
n)	Verkstäderna:		
	Materialkostnader för:		
	1. Smidesverkstaden	1.800: —	
	2. Snickareverkstaden	900: —	
	3. Skräddareverkstaden	100: —	
	4. Skomakareverkstaden	600: —	
	5. Arbeten till brandverket	500: —	3.900: —
o)	Kostnad för skötsel enligt avtal av landstingets ambulansautomobil		3.000: —
		Kronor	141.899: 75

INKOMSTER:

n)	Verkstäderna:		
	1. Smidesverkstaden	4.500: —	
	2. Snickareverkstaden	2.500: —	
	3. Skräddareverkstaden	100: —	
	4. Skomakareverkstaden	600: —	
	5. Diverse inkomster	100: —	
	6. Bruttovärdet av åt brandverket utförda arbeten	2.300: —	10.100: —
o)	Ersättning för skötsel av landstingets ambulansautomobil		3.000: —
p)	Ersättning för skötsel och underhåll av hälsovårdsnämndens ambulansautomobil		3.000: —
q)	Ersättning för eldning åt polisen		100: —
r)	Ersättning för tillsyn och skötsel av enskilda brandskåp och automatiska brandalarmanläggningar		210: —
			16.410: —
	Överskjutande utgifter		125.489: 75
		Kronor	141.899: 75

Bil. Litt. 20 A. g.

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Gårdar och tomter.

FÖRSLAGSVIS

beräknade inkomster för stadens gårdar och tomter år 1938.

Taxeringsvärde:		Bokf.-värde kronor:	Inkomst kronor:
19.000: —	Gården n:r 87, Västra kv. (Laura 1)	22.000: —	1.675: —
17.000: —	„ „ 88—89, Västra kv. (Laura 2—3)	21.900: —	1.304: —
36.000: —	„ „ 93, Västra kv. (Laura 7)	36.000: —	3.050: —
12.000: —	„ „ 94, Västra kv. (Laura 8)	10.000: —	950: —
52.000: —	„ „ 109, Västra kv. (Irma 2—3)	60.000: —	4.425: —
40.000: —	„ „ 112, Västra kv. (Kraka 1)	40.000: —	2.650: —
52.000: —	„ „ 133, Västra kv.	55.000: —	4.675: —
153.000: —	„ „ 147, Västra kv. (Lovisa 2)	180.000: —	13.610: —
4.000: —	„ Nedre Backa (St.-äg. 74)	3.900: —	400: —
12.500: —	„ n:r 35 Västermalm (Kata 9)	10.400: —	500: —
25.000: —	„ Fridsborg (St.-äg. 560)	20.000: —	2.025: —
105.000: —	„ n:r 1, Norra kv. (Johan 1)	100.000: —	18.710: —
60.000: —	„ „ 2, Norra kv. (Johan 2)	60.000: —	5.450: —
65.000: —	„ „ 3—4, Norra kv. (Jarl 3)	55.000: —	6.385: —
15.000: —	„ „ 5, Norra kv. (Johan 3)	12.000: —	280: —
17.000: —	„ „ 6, Norra kv. (Jakob 2)	15.000: —	1.550: —
52.000: —	„ „ 21, Norra kv. (Jesper 5)	60.000: —	5.437: 50
130.000: —	„ „ 30, Norra kv. (Hake 1)	130.000: —	7.470: —
12.000: —	„ Kristinedal (St.-äg. 22)	12.000: —	860: —
120.000: —	„ Gude n:r 5	115.000: —	10.875: —
16.000: —	„ Valsborg n:r 5 (St.-äg. 1597)	12.800: —	1.330: —
18.000: —	„ Valsborg n:r 6 (St.-äg. 1598)	21.500: —	1.110: —
100.000: —	„ n:r 110, Södra kv. (Nestor 2)	125.000: —	10.400: —
60.000: —	„ „ 111, Södra kv. (Nestor 5)	40.000: —	2.780: —
75.000: —	„ „ 112 a, Södra kv. (Nestor 4).....	100.000: —	5.526: 35
73.000: —	„ „ 121—122, Södra kv. (Oden 2—3)..	72.500: —	3.120: —
40.000: —	„ Kungsängen n:r 1	40.000: —	4.120: —
35.000: —	„ Kungsängen n:r 7	135.000: —	3.370: —
25.000: —	„ Myggbo 8 (St.-äg. 2008)	35.000: —	1.675: —
35.000: —	„ Myggbo 9 (St.-äg. 2005—2006)	30.000: —	2.676: —
26.500: —	„ Myggbo 10 a och 12	36.000: —	1.125: —
16.000: —	„ Vargbolund Litt D. (St.-äg. 2101—2103)	22.500: —	400: —
	„ Sommarro n:r 8 (St.-äg. 2045)	46.000: —	2.500: —
15.000: —	„ Klockartorp A-B	4.900: —	1.150: —
3.500: —	„ Njord 1 & 6 (A.-B. Vintervägen)	5.000: —	500: —
	„ f. d. Seminariebyggnaden (Ingrid 1) ..	60.000: —	500: —
	Transport	1.804.400: —	134.563: 85

N:o 164. *Budgetförslag 1938. Gårdar och tomter.*

Taxeringsvärde:		Bokf.-värde kronor:	Inkomst kronor:
	Transport	1.804.400: —	134.563: 85
89.000: —	Förutvarande Västerås skeppsvarv (St.-äg. 2293—2290 A)	65.000: —	2.825: —
	Mark för bensinstation (A.-B. Svenska Petroleum A.-B. Standard)		2.500: —
	Ett område av Mariaberget (Dir. G. Bolander)		10: —
	Mark av lägenheten Nyro (Fru Gerda Rudhe)		25: —
	Ett område intill Nylund (Ing. H. Bager)		10: —
	Mark av Flodinska jorden (Fru Gulli Högbom)		10: —
	Ett område utefter Svartån inom kvart. Irma 2 (H. Gustafsson)		10: —
	Mark för bensinstation (A.-B. Nafta Syndikat)		3.000: —
	Mark av kvart. Heimer (Blomsterhandl. Karl Pettersson)		100: —
	Platshyra för utgreningsstolpe vid Lorens 9 (Telegrafverket)		15: —
	Hyra för skylttavlor: (Selma Karlström)		15: —
1.625.500: —	Kronor	1.869.400: —	143.083: 85

Västerås i Stadskamrerarekontoret den 27 oktober 1937.

OSCAR ANDERSSON.

Bil. Litt. 21 och 22.

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Magistratens förslag.

Till Drätselkammaren.

Magistraten får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för magistraten och rådhusrätten samt kronouppbörds- och exekutionsväsendet för år 1938 och därtill anföra följande:

A. *Beträffande magistraten och rådhusrätten.*

Genom lönenämndens beslut den 15 september 1937 har borgmästaren Bergquist uppflyttats i tredje lönegraden inom sin lönegrupp.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 januari 1937 har tillförordnade assessorn Lindheimer placerats i andra lönegraden i vederbörande lönegrupp.

Anslag för beredande av semester åt magistratens och rådhusrättens tjänstemän har liksom under närmast föregående år äskats med 2.200 kronor. Magistraten vill emellertid erinra om att magistraten i mars 1936 hos stadsfullmäktige gjort framställning om viss utsträckning av semesterledigheten för rådmännen och assessorn. Skulle denna framställning, som ännu ej slutbehandlats av stadsfullmäktige, vinna dess bifall, torde en justering av ifrågavarande anslag i motsvarande mån erfordras.

Sedan stadsvaktmästaren Per Berglund under år 1937 beviljats avsked med pension samt tjänsten ånyo tillsatts har i förslaget upptagits Berglund tillkommande pensionsbelopp, varjämte den nye innehavaren uppförts i första lönegraden inom sin lönegrupp.

Med hänsyn till att val av stadsfullmäktige och landstingsmän komma att äga rum under år 1938 har reservationsanslag för tillfälliga biträden år 1938 ökats med 2.000 kronor från föregående år till 3.000 kronor liksom tryck- och annonskostnader med 500 kronor till 2.500 kronor.

Övriga anslag hava upptagits till samma belopp som för innevarande år.

B. *Angående kronouppbörds- och exekutionsväsen:*

Kvinnliga kontorsbiträdet av II klass å kronouppbördskontoret Ingrid Elisabet Andersson har i skrivelse, som magistraten samtidigt härmed avlåtit till lönenämnden, föreslagits bliva uppflyttad i fjärde lönegraden inom sin lönegrupp från och med år 1938.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 januari 1937 har en ny tjänst inrättats å kronouppbördskontoret, kvinnligt kontorsbiträde av II klass.

Anslagen till extra och tillfälliga biträden å kronouppbördskontoret samt till mantalsskrivningsombud hava innevarande år varit resp. 3.100 och 300 kronor. Under hänvisning till kronokassörens bifogade skrivelse får magistraten föreslå att anslagen höjas till resp. 3.500 och 500 kronor.

Hittills har anslag begärts för understöd åt förre fjärdingsmannen Thörn. Som denne avlidit under året bortfaller denna utgift för år 1938.

Tryck- och annonskostnaderna hava de senare åren vida överstigit det

N:o 164. *Budgetförslag 1938. Magistratens förslag.*

beviljade anslaget, varför magistraten föreslår en höjning av anslaget från 1.500 till 1.800 kronor.

Likaså har olycksfallsförsäkringspremien varit för lågt beräknad och föreslås höjd från 25 till 50 kronor.

Inkomsterna av debetsedellösen och provision å debiterade landstingsmedel hava förslagsvis beräknats till 12.000 kronor i stället för 10.000 kronor innevarande år.

I övrigt hava utgifter och inkomster upptagits till samma belopp som för år 1937.

Västerås rådhus den 8 oktober 1937.

På magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/Martin Lindheimer.

FÖRSLAG

till

Utgifts- och inkomststat för Magistrat och Rådhusrätt år 1938.

21. Magistrat och Rådhusrätt.

UTGIFTER:

a)	Anskaffning och underhåll av inventarier			1.000: —
b)	Löner och arvoden:			
	Borgmästaren, 48: III	9.912: —		
	Civilrådmannen, 48: IV	10.368: —		
	Brottmålsrådmannen, 48: IV	10.368: —		
	3:dje rådmannen, 46: IV	9.480: —		
	Assessorn, 45: II	8.232: —		
	Stadsvaktmästaren, 25: I	3.240: —	51.600: —	
	Anslag för beredande av semester åt borgmästaren, rådmännen och assessorn, högst		2.200: —	
	Reservationsanslag för tillfälliga biträden år 1938		3.000: —	
	2. Pension:			
	Åt f. stadsvaktm. Per Berglund		2.556: —	59.356: —
c)	Renhållning			1.500: —
d)	Belysning			400: —
			Transport	62.256: —

N:o 164.
Budgetförslag 1938.
Magistratens förslag.

			Transport	62.256: —
e)	Uppvärmning			1.000: —
f)	Övriga utgifter:			
	1. Tryck- och annonskostnader		2.500: —	
	2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		1.500: —	
	3. Olycksfallsförsäkringspremier		25: —	
	4. Läkare- och sjukvård för stadsvaktmästaren		50: —	
	5. Telefonavgifter för ledningar till:			
	Borgmästarens ämbetsrum och bostad	230: —		
	Civilrådmannen	110: —		
	Brottmålsrådmannen	70: —		
	3:dje rådmannen	110: —		
	Assessorn	180: —		
	Rådhusets tambur	290: —		
	Stadsvaktmästaren	70: —		
	Samtalsavgifter	125: —	1.185: —	5.260: —
g)	Oförutsedda utgifter			100: —
			Kronor	68.616: —

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Magistratens förslag.

Till Magistraten i Västerås.

Anmodad inkomma med utgiftsförslag för kronouppbördsväsendet inom staden under år 1938 får jag vördsamt anföra följande.

För bestridande av kostnaderna för den arbetskraft, som erfordras utöver den vid kontoret anställda personalen vid vår- och höstuppbörderna inom staden, får jag hemställa att i likhet med år 1937 ett belopp å 900 kr. måtte ställas till förfogande.

För avlönande av ett å kontoret anställt ständigt extra biträde samt för bestridande av kostnaderna för de tillfälliga biträden, som måste anställas vid debetsedelsutskrivningen, vid restlängdernas upprättande efter kronouppbörderna samt vid komplettering av det för staden upplagda kortregistret m. fl. arbeten får jag hemställa, att ett anslag måtte beviljas mig med 3.500 kr. Därvid har beräknats en månadsavlöning till det ständiga extra biträdet à 190 kr. pr månad, då hon varit å kontoret anställd i närmare 9 år. Hennes avlöning har hittills utgått med 175 kr. pr månad, men då hon nu har så lång tjänstetid och är mycket kunnig i samtliga å kontoret förekommande arbeten synes mig denna löneförhöjning mycket välförtjänt.

Det årligen utgående anslaget till mantalsskrivningsombuden bör upptagas till 500 kr. på grund av den starka ökningen, som tillkommit under de senare åren, av mantalsuppgifternas antal och arbetet med dessas komplettering.

Västerås i kronouppbördskontoret den 1 oktober 1937.

Oscar Karlsson.

FÖRSLAG
till
Utgifts- och inkomststat för Kronouppbörds- och exekutionsväsen år 1938.

22. Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

UTGIFTER:

a)	1.	Anskaffning och underhåll av inventarier		300: —
b)	1.	Löner och arvoden:		
		Kronokassören, 41: II	6.888: —	
		Transport	6.888: —	300: —

	Transport	6.888: —	300: —
	Stadsfogden, 41: II	6.888: —	
	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass å kronouppbördskontoret, 20: IV	3.243: —	
	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass å kronouppbördskontoret, 17: IV	2.859: —	
	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass å kronouppbördskontoret, 17: I	2.310: —	
	5 st. exekutorer (Richtnér, Carlsson, Steen, Larsson, Sundqvist), 23: IV à 3.657: —	18.285: —	
	Extra och tillfälliga biträden å kronouppbördskontoret	3.500: —	
	Extra biträden vid uppbörd	900: —	
	Arvode åt vikarier under semester åt kronouppbördskassören	210: —	
	Arvode åt vikarie under semester åt stadsfogden	210: —	
	Arvode till mantalsskrivningsombud	500: —	45.793: —
2.	Pensioner:		
	Pension åt f. stadsfogde E. Kumlin	6.207: —	
	Pension åt f. kronouppbördskassören A. Eklundhs änka	1.755: —	7.962: —
c)	Kronouppbördskontoret:		
1.	Hyra för tjänstelokal i rådhusets annex	900: —	
2.	Renhållning	650: —	
3.	Belysning	100: —	
4.	Uppvärmning	250: —	1.900: —
d)	Stadsfogdekontoret:		
1.	Kostnad för tjänstelokal	1.000: —	
2.	Städning	300: —	
3.	Belysning	50: —	1.350: —
e)	Exekutorernas tjänsterum:		
1.	Hyra	1.200: —	
2.	Renhållning	500: —	
3.	Belysning	100: —	
4.	Uppvärmning	125: —	1.925: —
f)	Övriga utgifter:		
1.	Tryck- och annonskostnader	1.800: —	
2.	Skrivmaterial och bokbinderiarbeten	600: —	
3.	Olycksfallsförsäkringspremie	50: —	
4.	Läkare och sjukvård för exekutorerna och ord. skrivbiträden	50: —	
5.	Anslag till exekutorerna för hållande av velocipeder	150: —	
	Transport	2.650: —	59.230: —

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Magistratens förslag.

		Transport	2.650: —	59.230: —
6.	Telefonavgifter för ledningar till:			
	Stadsfogden	180: —		
	Kronokassören	230: —		
	Exekutorerna	280: —		
	Samtalsavgifter	25: —	715: —	
7.	Premier för kollektivförsäkring för uppbördsmedel ang. 5 st. exekutorer		150: —	3.515: —
g)	Oförutsedda utgifter			100: —
			Kronor	62.845: —

INKOMSTER:

Debetsedelslösen och provision å debiterade landstingsmedel, förslagsvis	12.000: —	
Sportler från stadsfogdetjänsten	5.540: —	17.540: —
Överskjutande utgifter		45.305: —
	Kronor	62.845: —

Bil. Litt. 23. N:o 164.
Budgetförslag 1938. Polisen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Polisnämnden får härmed avgiva förslag till utgifts- och inkomststat för år 1938 för polisväsen och fångvård med därvid fogad skrivelse från polischefen och anser sig nämnden med hänsyn till vad polischefen anfört endast behöva meddela Stadsfullmäktige att nämnden hos lönenämnden till uppflyttning i högre lönegrad föreslagit polisöverkonstapeln Johansson och poliskonstaplarna 15 Johansson, 24 Lundström och 31 Österberg.

Med hänsyn till ökade kokspriser är posten "Uppvärmning" höjd.

Polisnämnden hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för polisväsendet och fångvården under år 1938.

Västerås den 12 oktober 1937.

För polisnämnden:

THEOFIL ÖBERG.

/Eric Plantin.

Till Polisnämnden i Västerås.

Med överlämnande av ett utav poliskommissarien till mig ingivet förslag till utgifts- och inkomststat för polisväsen och fångvård för år 1938 får jag angående anslagsbehoven för nästkommande år för egen del anföra följande, därvid jag hänför mig till uppställningen i innevarande års stat:

Utgifter.

a) Med hänsyn till vad poliskommissarien anfört hemställes om ökning av anslaget för anskaffning och underhåll av inventarier och vapenpersedlar med 500 kronor. Särskilt anslag för inköp av skrivmaskin är ej erforderligt.

b) Kriminalöverkonstapeln J. E. Veimer har den 21 oktober 1936 berättigats till uppflyttning i lönegrupp 31: II. Överkonstapeln Olof Emanuel Johansson har innehaft befattning som överkonstapel sedan den 1 juni 1934, var-

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Polisen.

för framställning om hans uppflyttning i högre lönegrad torde böra göras. Poliskonstaplarna 15 Gösta Johansson, n:r 24 Stig Lundström och n:r 31 Paul Österberg hava innehaft förordnanden som ordinarie poliskonstaplar, Johansson sedan den 1 juni 1934 samt Lundström och Österberg sedan den 1 januari 1935, varför jämväl de torde vara berättigade till ålderstillägg.

Beträffande behovet av utökning av personalantalet vid ordningspolisen får jag åberopa vad jag tidigare i ärendet anfört och hemställa, att frågan snarast upptages till slutligt avgörande.

Anslag för underlättande av genomgång av polisskolans högre kurs synes alltjämt vara erforderligt, då brist föreligger på kompetenta vikarier vid ledighet å befälsposterna.

I övrigt föreslås icke några ändringar beträffande utgifterna.

Inkomster.

Desamma borde upptagas till oförändrade belopp.

Västerås rådhus den 6 oktober 1937.

THORWALD BERGQUIST.
Polischef.

FÖRSLAG

till

Utgifts- och inkomststat för Polisväsen och fångvård år 1938.

23. Polisväsen och fångvård.

UTGIFTER:

(8 % å ⅓ av byggnadskostnaden för brand- och polisstationen å kr. 50,000: — = 4,000: —)

a)	1. Anskaffning och underhåll av inventarier	2,500: —	
	2. Inköp av två velocipeder	300: —	2,800: —
		Transport	2,800: —

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Polisen.

	Transport		2,800: —
b) Löner och arvoden:			
Stadsfiskalen, 37: IV		6,447: —	
Poliskommissarien, 38: I		5,760: —	
Kriminalöverkonstapeln, 31: II		4,467: —	
5 polisöverkonstaplar: (Andersson, Kling, H. Carlsson, Ström, Johansson) 29: IV à 4,605: —		23,025: —	
2 biträdande överkonstaplar: (Wass, Marthon) 27: IV à 4,269: —		8,538: —	
6 kriminalkonstaplar: (Söder, Sporre, Svensson, Dahlin, Eriksson, Lundkvist) 27: IV à 4,269: —		25,614: —	
24 poliskonstaplar: (3 Eriksson, 4 Persson, 5 Fäldt, 6 Johnsson, 11 Gustavsson, 12 Brohmé, 13 Deander, 16 Carlsson, 17 Rosdahl, 18 Lundgren, 19 Morlin, 20 Björkman, 21 Carlsson, 23 Qviberg, 25 Hising, 26 Andersson, 28 Svalberg, 27 Imberg, 29 Bertilsson, 32 Mårtensson, 33 Gustavsson, 34 Johansson, 35 Pettersson, 36 Ullberg) 25: IV à 3,933: —		94,392: —	
8 poliskonstaplar: (2 Carlsson, 7 Rydén, 8 Rebermark, 9 Löfdahl, 10 Imberg, 15 Johansson, 24 Lundström, 31 Österberg) 25: II à 3,471: —		27,768: —	
6 poliskonstaplar: (1 Forshäll, 14 Andersson, 22 Runfeldt, 37 Karlsson, 38 Eriksson samt en vakant) 25: I à 3,240: —		19,440: —	
3 extra poliskonstaplar: (39 Pettersson, 40 Weidfeldt, 41 Josefsson) 23: I à 3,000: —		9,000: —	
Vikariatersättning under semester för polispersonalen	3,000: —		
Vikarier för spritpolisen	1,200: —	4,200: —	
Ersättare för tre reservpolismän (25/1 1934) à 300: —		900: —	
Extra anslag för 1938; bidrag till en polismans utbildning vid högre polisskolan:			
Vikariatersättning	800: —		
Stipendium, förslagsvis	200: —	1,000: —	
Beklädnad till 5 överkonstaplar, 2 biträdande överkonstaplar, 38 ordinarie och 3 extra poliskonstaplar, 48 man à förslagsvis 215 kr.		10,320: —	
Slitningsersättning åt 1 kriminalöverkonstapel och 6 kriminalkonstaplar à förslagsvis 215 kr.		1,505: —	242,376: —
c) Pensioner:			
Överkonstapel Vretlöfs änka, pensionsersättning		400: —	
f. Poliskommissarien C. A. Linder		4,365: —	
f. Kriminalöverkonstapeln E. Carlsson		3,252: —	
	Transport	8,017: —	245,176: —

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Polisen.

	Transport	8,017: —	245,176: —
	f. Överkonstapeln V. Karlsson	2,994: —	
	f. Överkonstapeln P. E. Winroth	2,994: —	
	f. Inspektionskonstapeln K. A. Eriksson	2,667: —	
	f. bitr. Överkonstapeln Haake	2,667: —	
	f. Kriminalkonstapeln G. K. Forslund	2,667: —	
	f. Poliskonstapeln E. Kraft	2,385: —	
	f. Poliskonstapeln Hj. Rosenberg	2,385: —	
	f. Poliskonstapeln Persson	2,217: —	28,993: —
d)	1. Hyra för expeditionslokal åt statspolis- och ordonnansavdelningarna, inkl. värme	1,800: —	
	2. Hyra för garage till statspolisens två automobiler	500: —	
	3. Städning av tjänstelokalerna	1,600: —	3,900: —
e)	Belysning		750: —
f)	Uppvärmning: Bränsle inklusive ersättning till brandkåren för eldning av ugnarna		1,800: —
g)	Övriga utgifter:		
	1. Premie för olycksfallsförsäkring	700: —	
	2. Trycksaker, skrivmaterial och bokbinderiarbeten	1,800: —	
	3. Läkare- och sjukvård för poliskåren	600: —	
	4. Telefonavgifter för ledningar till:		
	Polisstationen 220: —		
	Ordonnanspolisen 110: —		
	Poliskommissariens tjänsterum 110: —		
	Poliskommissariens bostad 70: —		
	Kriminalpolisstationen, 2 ledningar 400: —		
	Stadsfiskalens tjänsterum 110: —		
	Stadsfiskalens bostad 70: —		
	Kriminalöverkonstapelns bostad 70: —		
	2 kriminalkonstaplars bostäder 140: —		
	1 statskriminalkonstapels bostad 70: —		
	1 polisöverkonstapels (statspolisen) bostad 70: —		
	Flyttbar apparat i polischefens bostad 15: —		
	Statspolisavdelningen 160: —		
	Samtalsavgifter, förslagsvis 355: —	1,970: —	
	6. Fångars vård och förplägnad å straffängelset	500: —	
	7. Biltransporter	1,000: —	
	8. Förplägnad av anhållna	200: -	
	9. Hyra till Fattigvårdsstyrelsen för bårhus (26/6 1930)	300: —	
	10. Oförutsedda utgifter	750: —	7,820: —
		Kronor	288,439: —

INKOMSTER:

I. Ersättning av statsverket för omkostnader för statspolisen samt reservpolisen:			
1. Ersättning för avlöningskostnader 1/5 av nettoavlöningen för 5 överkonstaplar kr. 23,025: —	4,605 —		
1/5 av nettoavlöningen för 6 kriminalkonstaplar kr. 25,614: —	4,269: —		
5/38 av nettoavlöningen för 38 konstaplar kr. 141,600: —	18,642: —	27,516: —	
2. Ersättning för pensioneringskostnader (enl. statens pensionsreglemente och pensionsstat), förslagsvis		4,314: —	
3. Ersättning för beklädnadsersättning, 7 polismän à 215: —	1,505: —		
Diverse, förslagsvis	100: —	1,605: —	
4. Ersättning för läkare- och sjukvård m. m., förslagsvis	150: —		
Olycksfallsförsäkringspremie, förslagsvis	65: —	215: —	
5. Ersättning för garage: Hyressumman för förhyrt garage för 2 automobiler		500: —	
6. Ersättning för hyra för expeditionslokaler m. m.:			
Expeditionslokaler, 3/5 av 1,800: —	1,080: —		
Städning och belysning, 3/5 av 500: —, förslagsvis	300: —		
Telefoner, förslagsvis	415: —		
Diverse, förslagsvis	140: —	1,935: —	
7. Stadens kostnader för avlöning till reservpolis 1/6 av 6 poliskonstapelslöner i lägsta lönegraden		3,240: —	39,325: —
II. Statsbidrag för spritpolisverksamheten			1,200: —
		Kronor	40,525: —
Överskjutande utgifter			247,914: —
		Kronor	288,439: —

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Byggnadsnämnden.

Bil. Litt. 27 B.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Byggnadsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1938 och därvid anföra följande.

Intensifieringen av stadsplanearbetet har medfört en hel del ökade kostnader, bland annat för inventarier, rit- och skrivmaterial samt annonser. I anledning därav hava följande anslag föreslagits höjda: anskaffning och underhåll av inventarier från 700 till 1,000, annonskostnader från 400 till 600, rit- och skrivmaterial och dylikt från 1,500 till 2,000 samt lösen för resolutioner hos myndigheter och diverse utgifter från 500 till 700 kronor.

Genom beslut av lönenämnden den 15 september 1937 har stadsingeniören från och med den 1 januari 1938 uppflyttats från första till andra lönegraden inom sin lönegrupp.

Förslagsanslaget till extra biträden har föreslagits ökat med 500 kronor från föregående år dels för att kunna bereda löneförbättring åt ett biträde som varit anställt å stadsingeniörskontoret sedan augusti 1935, dels för att erhålla ytterligare möjlighet till extra rithjälp.

Anslag till telefon och postavgifter har begärts med 370 kronor mot 300 kronor innevarande år. Ökningen är betingad av att stadsingeniören skall komma i åtnjutande av fri bostadstelefon, vilket byggnadsnämnden ansett vara befogat.

I övrigt äro utgifterna upptagna till samma belopp som i 1937 års stat.

Fastän byggnadsverksamheten under innevarande år varit osedvanligt livlig, hava byggnadsnämndens inkomster under året hittills ej uppgått till mer än 9,300 kronor. En del av dessa hava utgjorts av intäkter av avstyckningsförrättningar. Dessas antal kan emellertid med säkerhet beräknas väsentligen nedgå under år 1938 på den grund att strängare bestämmelser för erhållande av avstyckning föreskrivits. I följd härav har byggnadsnämnden icke ansett sig kunna räkna med högre inkomster än 12,000 kronor för år 1938.

Västerås den 6 oktober 1937.

På byggnadsnämndens vägnar:

CARL HENNING.

/Martin Lindheimer.

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Byggnadsnämnden.

FÖRSLAG

till

Utgifts- och inkomststat för Byggnadsnämnden år 1938.

27 B. Byggnadsnämnd.

UTGIFTER:

a)	Anskaffning och underhåll av inventarier		1.000: —	
b)	Löner och arvoden:			
	Stadsarkitekten, arvode	8.000: —		
	Stadsingenjören, 48: II	9.456: —		
	Ett tekniskt biträde, arvode	5.000: —		
	Ett ritbiträde, arvode	3.600: —		
	Förslagsanslag till extra biträden	2.500: —		
	Extra biträde för stadsplanearbete	5.000: —	33.556: —	
c)	Pensioner:			
	f. Biträdande stadsingenjören J. Eriksson ..	4.704: —		
	f. Sadsarkitekten E. Hahr	3.000: —	7.704: —	
d)	Övriga utgifter:			
	1. Kostnader för besiktningar	700: —		
	2. Hantlangning med material	6.000: —		
	3. Telefon och postavgifter	370: —		
	4. Annonskostnader	600: —		
	5. Rit- och skrivmaterial o. dyl.	2.000: —		
	6. Lösen för resolutioner hos myndigheter samt diverse utgifter	700: —	10.370: —	51.630: —
			Kronor	51,630: —

INKOMSTER:

Avgifter för av stadsingeniören och stadsarkitekten åt enskilda utförda förrättningar samt lösen av protokoll		12,000: —
	Kronor	12,000: —

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Pensionsnämnden.

Bil. Litt. 26.

Utdrag av protokoll, hållet vid Pensionsnämndens i Västerås stads pensionsdistrikt sammanträde den 12 oktober 1937.

§ 126.

Företogs till behandling frågan om upprättande av utgiftsstat för pensionsnämnden i Västerås stads distrikt för år 1938.

Som vanligt upptages kostnaderna för nämndens gemensamma kansli i ett sammanhang och beräknas för nämnderna inom S:t Ilians och Lundby f. d. socknars pensionsdistrikter endast anslag till traktamenten för nämndernas ledamöter.

I anledning av 1936 års riksdagsbeslut om ändringar i pensionsförsäkringslagen har antalet ärenden under början av innevarande året avsevärt ökat.

Arbetet har i ännu högre grad ökat genom innevarande års riksdagsbeslut om införande av dyrortsgraderade pensioner och föranlett framställning om extra anslag för skrivbiträde och andra åtgärder för underlättande för allmänheten att ordna med ansökningar därom, så att den utökade pensionsförmånen om möjligt skulle komma dem till godo redan vid 1938 års början, då den nya lagen träder i kraft.

Antalet ansökningar om dyrortsförhöjning belöper sig till denna dag till 1.256, därav inom Lundby och S:t Ilians socknar 92. Av de inkomna ansökningarna ha ett antal av 795 behandlats inom nämnden och återstå således att behandlas 461 stycken. Ytterligare 98 ansökningar hava inkommit, men måste bordläggas för utredning, där anledning föreligger antaga så förändrade förhållanden för de sökande att jämkning i dem nu tillerkända pensionsbelopp bör ske. I dylika fall måste ansökningar om jämkning införskaffas utöver ansökningen om dyrortsförhöjning.

Enligt lagen om barnbidrag, som träder i kraft med 1938 års ingång, skola dylika ärenden behandlas av pensionsnämnden. Antalet av dessa ärenden beräknas till omkring 400.

Antalet sammanträden inom Västerås stads distrikt har till och med denna dag varit 14 och kommer ytterligare under året 4 eller 5 sammanträden att hållas.

Inom Lundby och S:t Ilians f. d. socknars distrikt erfordras i år åtminstone 4 sammanträden inom vartdera distriktet.

Samma antal sammanträden inom de tre distrikten beräknas för nästkommande år.

Arbetet å pensionsnämndernas kansli kommer icke under år 1938 avsevärt att minskas mot vad som varit fallet under detta år; detta på grund av förut härovan berörda omständigheter.

N:o 164.
Budget förslag 1938.
Pensionsnämnden.

Av det sagda framgår att anslagen till pensionsnämndernas kansli måste ökas.

För dyrortsansökningar har redan under innevarande år anslag beviljats till extra skrivhjälp till och med februari 1938. Dylik extra hjälp erfordras även därefter, åtminstone under de tre första kvartalen.

Med hänsyn till det ökade arbetet anses arvodet åt ordföranden böra ökas med 300 kronor.

Anslagen till papper och blanketter samt för läkareutlåtanden ha under året måst överskridas.

Nämnden vidhåller på de uti föregående års framställning rörande innevarande års stat anförda skäl sin begäran om höjning av dagtraktamentet åt nämndernas ledamöter från nu utgående 4 kronor till 6 kronor för sammanträde.

Med ledning av vad ovan anförts hemställer nämnden att stadsfullmäktige behagade godkänna följande förslag till utgiftsstat för år 1938.

Kostnader för gemensamt kansli:

Dagtraktamente till nämndens ledamöter efter 6 kronor pr dag, förslagsvis	600:—	
Arvode till ordföranden	900:—	
Arvode till skrivbiträde	3.000:—	
Arvode till extra skrivhjäp	700:—	
För läkarebetyg och läkareutlåtande i ömmande fall, förslagsvis	300:—	
Annonser och kungörelser	100:—	
Papper, blanketter och diverse utgifter, förslagsvis	450:—	6.050:—

Att justera dagens protokoll utsågos herrar Hult och Sjöblom.

Ajournerades sammanträdet till tisdagen den 26 innevarande månad klockan fem eftermiddagen.

Som ovan

In fidem

Victor Åsberg.

Justerat: John Sjöblom

R. V. Hult.

Rätt utdraget, betygar

Victor Åsberg.

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Nykterhetsnämnden.

Bil. Litt. 28 a 16.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter framställning av nykterhetsnämnden beviljade stadsfullmäktige den 17 december 1934 nykterhetsnämnden ett anslag å 750 kronor att tillhandahållas Västerås Samhjälp under förutsättning att Västerås Samhjälp i sin tur tillförbunde sig att Samhjälpens byråföreståndare skulle hava skyldighet att vara övervakare åt nykterhetsnämnden samt utföra de körkortsundersökningar, som nämnden ålåge. Därvid beräknades 500 kronor för den rent övervakande verksamheten samt för körkortsundersökningar ett belopp av 250 kronor.

I skrivelse till nykterhetsnämnden har nu Föreningen Västerås Samhjälp i här bilagda skrivelse hemställt, att till föreningen utgående anslag för år 1938 måtte höjas till en summa, som stode mer i proportion till de omfattande och krävande arbetsuppgifterna.

Föreningen Västerås Samhjälp har i sin mycket väl motiverade framställning lämnat en del statistiska uppgifter rörande nykterhetsintyg, övervakningar och s. k. nyanmälningar här i staden och ställt dessa uppgifter i relation till samma siffror i Örebro och Uppsala, samt slutligen det här utgående arvodet i relation till samma arvoden i förenämnda städer.

Av denna utredning vill det synas, som om det till Samhjälpens föreståndare utgående arvodet allt ifrån början varit för lågt och att vid nämnda arvodes avvägande man icke tagit tillbörlig hänsyn till att tidigare en i stadens tjänst anställd ordinarie befattningshavare erhöll samma arvode mera såsom ersättning för övertidsarbete.

Studerar man nämndens årsredogörelser för verksamheten under år 1935, alltså det första år, som den nuvarande organisationen prövades, framgår därav, att ifrågavarande år förekommo 246 körkortsundersökningar och att under övervakning ställda personer uppgått till 41. Motsvarande siffror för 1936 års verksamhet äro 342 och 32 och för de tre första kvartalen av innevarande år 373 och 35. För den händelse nämndens uppfattning om att det till Västerås Samhjälp från början utgående anslaget varit för ringa icke skulle vara riktig, skulle den höjning av körkortsundersökningar, som inträtt, knappast motivera någon större höjning av det till Västerås Samhjälp utgående anslaget. Emellertid tarvar det allmänna nykterhetstillståndet numera övervakning i sådan utsträckning att mer arbete påfordras av övervakaren än under år 1935, varjämte övervakaren utför en hel del arbeten, som ej kan statistiskt i en årsredogörelse redovisas, vilket allt å sin sida motiverar en höjning av det nu utgående anslaget å 750 kronor till Västerås Samhjälp. Nämnden föreslår att detta fastställes till 1.200 kronor.

För alkoholistvården å anstalter, resor för inställande av dem, som skola interneras m. m. har tidigare utgått ett anslag å 1.550 kronor. Med hänsyn till förbrukningen synes detta böra höjas till 2.200 kronor. Diverseanslaget bör däremot kunna sänkas från 200 till 100 kronor.

Nämndens förslag till budget för år 1938 skulle sålunda erhålla följande utseende:

N:o 164.
Budgetförslag 1938.
Nykterhetsnämnden.

Västerås Samhjälp för övervakaren:		
Alkoholistvården	700: —	
Körkortsundersökningar	500: —	1.200: —
Alkoholistvården å anstalter, resor för inställande av personer, som skola interneras m. m.		2.200: —
Diverse		100: —
	Kronor	3.500: —

Nykterhetsnämnden får alltså hemställa att stadsfullmäktige ville godkänna nykterhetsnämndens förslag till utgiftsstat för år 1938 och av uttaxerade medel anvisa kronor 3.500: —.

Västerås den 18 oktober 1937.

För nykterhetsnämnden:

CARL W. KARLSSON.

/Eric Plantin.

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Sundinska donationsfonden.

Bil. Litt. 28 a 1, 3 och 4.

Utdrag av protokoll, hållet vid Nämndens över Sundinska donationsfondens för välgörande och allmännyttiga ändamål sammanträde den 22 oktober 1937.

§ 21.

Föredrogs och intogs i protokollet upprättad tablå över fondens tillgångar, inkomster och utgifter under år 1937.

Tillgångar den 1 januari 1937:

Fordran av Västerås stad:		
mot 5 % ränta, andel i 1932 års lån, kapital		100.067: 31
mot 3 % ränta, andel i 1935 års lån, kapital		1.652: 04
mot gällande bankränta (3 %), kapital	8.280: 65	
ränta	16.522: 99	24.803: 64
Fondens fastighet, Västra kvarteret 146 (Lovisa 3)		60.000: —
	Kronor	186.522: 99

Inkomster under år 1937:

1937 års avgift för Sundinska husets övertagande av staden		8.000: —
1932 års lån:		
1:sta halvårets ränta å 100.067: 31 à 5 %	2.501: 68	
2:dra halvårets ränta å 97.266: 17 à 5 %	2.431: 65	4.933: 33
1935 års lån:		
1937 års ränta å 1.652: 04 à 3 %		49: 56
Västerås stads Drätselkammare:		
1:sta halvårets ränta å 24.803: 64 à 3 %	372: 05	
2:dra halvårets ränta å 27.604: 78 à 3 %	414: 07	
Ränta för tiden 1/8—31/12 å 255: 41 à 3 %	3: 18	789: 30
	Kronor	13.772: 19

Utgifter för tiden 1/1—20/10 1937:

Barnhemmet för flickor	1.000: —	
Natthärbärget	600: —	
Arbetsstugan	2.000: —	
Västerås stads renhållningsverk för ved	4.585: 28	
Transport	8.185: 28	

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Sundinska donationsfonden.

	Transport	8.185: 28	
Sjukvårdsbidrag till:			
Emma Bergström	90: —		
Emil Eriksson	75: —		
J. A. Östgren	50: —		
Karin Eriksson	135: —		
Agnes Nilsson	41: —	391: —	
Vidbecks Bokbinderi		7: —	
Annonser		26: 25	8.609: 53
Tillkommer för återstående del av året, förslagsvis			
Arbetsstugan		1.000: —	
Vedinköp		5.000: —	
Kontantbidrag		30: —	
Förvaltningskostnader		150: —	
Annonser		50: —	6.230: —
		Kronor	14.839: 53

Enär av densamma framginge, att utgifterna under året komme att överstiga inkomsterna med något över 1.000 kronor, beslöt nämnden att den uppkomna bristen skulle för innevarande år täckas av fondens besparade räntemedel.

Bristens uppkomst vore att söka i de av nämnden beviljade höga anslagen till Arbetsstugan, Barnhemmet och Natthärbärget, det större antal vedunderstöd, som beviljats, och de förhöjda vedpriserna under året.

I samband härmed och med hänsyn till ovanberörda förhållande beslöt nämnden föreslå stadsfullmäktige att besluta, att av Sundinska donationsfondens för välgörande och allmännyttiga ändamål räntemedel för år 1938 täcka anslag till Arbetsstugan med 1.000 kronor, till Barnhemmet med 500 kronor och till Natthärbärget med 600 kronor.

Som ovan

In fidem:

Emelie Bergström,
t. f. sekreterare.

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Gymnastikföreningen.

Bil. 28 a 19.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås Gymnastikförening får härmed anhålla om att för verksamhetsåret 1937—38 erhålla ett anslag av 1.800 kronor.

Då det visat sig, att intresset för gymnastik är i starkt stigande inom Västerås stad och alla samhällsklasser äro rikt representerade, är det föreningens livligaste önskan att kunna bedriva arbetet i full utsträckning.

Då avgifterna emellertid alltjämt måste sättas lågt och hyrorna för gymnastiklokalerna enligt folkskolestyrelsens beslut i höst undergått en kraftig höjning, vilket åsamkat föreningen en merutgift på c:a 300 kr., kommer givetvis föreningens bärkraft i ekonomiskt hänseende att vidkännas svåra påkänningar, vilka utan stöd i form av anslag skulle för föreningen bliva oöverkomliga.

Här nedan lämnas en uppgift å föreningens förlustsiffror under några föregående år.

Verksamhetsåret	1927—28	760 kr.
	1928—29	198 „
	1930—31	357 „
	1931—32	68 „
	1933—34	211 „
	1935—36	265 „

Verksamhetsåret 1936—37 visar emellertid ett överskott av 85 kr., vilket tillkommit tack vare stadsfullmäktigeanslaget och varigenom det således gjorts möjligt att fullt ekonomisera gymnastikverksamheten.

På grund av det här ovan anförda vågar Västerås Gymnastikförening hoppas på, att stadsfullmäktige för det kommande året måtte bevilja ovannämnda summa.

Västerås den 28/10 1937.

Västerås Gymnastikförening

LUDV. KEIJSER.

/Kurt Söderström.

N:o 164.
Budgetförslag 1938.
Drätselkammarens förslag.

Till Magistraten och Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan från stadens olika verk och inrättningar inkomna specialförslag till utgifts- och inkomststat för år 1938 överlämnats till drätselkammaren samt kammaren därefter jämväl med beaktande av Stadsfullmäktiges tidigare fattade beslut om anslag för nästkommande år låtit utarbeta ett fullständigt budgetförslag, upptagande samtliga stadens beräknade utgifter och inkomster under samma år, får drätselkammaren härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för Västerås stad under år 1938 samt därvid anföra följande.

Drätselkammaren vill till en början erinra om, att under senare år skatteunderlaget här i staden såväl som på de flesta andra orter i landet utvisat en stadigt stigande kurva. Uppenbarligen är detta en följd av allmänt förbättrade konjunkturförhållanden. Ej heller den ekonomiska grundval, på vilken drätselkammaren haft att bygga vid uppgörandet av här föreliggande budgetförslag visar tendens att åstadkomma avbrott i den stigande kurvan. Sålunda har innevarande års skatteunderlag beräknats till 541.956: 96 skattekronor mot föregående års 450.777: 51 skattekronor, motsvarande en ökning med 91.179: 45 skattekronor eller 20,2 % i jämförelse med föregående år. Härutöver kan nämnas, att den kommunala progressivskatten beräknas ökad med cirka 130.000 kronor, varjämte staden på grund av lagstiftningen om lönereglering för viss av folkskolans lärarepersonal kommer att i utgifter inbespara ett preliminärt i runt tal beräknat belopp om 55.000 kronor.

Utgångsläget för årets budgetarbete måste sålunda betraktas såsom gynnsamt.

Om alltså å ena sidan ökade inkomster stått till förfogande hava emellertid å andra sidan vissa anslagskrav också ökats. Såsom exempel kunna nämnas kostnaderna för avloppsledningarna och renhållningsverket.

Vid uppgörandet av budgetförslaget har drätselkammaren i mesta möjliga mån sökt tillmötesgå de av styrelser och nämnder framställda önskemålen i vetskap om, att de behov för vilka anslag begärts som regel varit trängande, och att styrelser och nämnder känt sitt ansvar, då de framlagt sina anslagsäskanden. Drätselkammaren vill emellertid icke underlåta att i detta sammanhang framhålla, att, därest den ekonomiska situationen varit mera ogynnsam än som för det närvarande är fallet, drätselkammaren torde hava varit nödsakad att beskära anslagskraven mera än som nu skett. Under förhandenvarande förhållanden har drätselkammaren i den största utsträckning kunnat tillmötesgå önskemålen och det oaktat, såsom nedan närmare skall beröras kunnat föreslå någon skattesänkning.

Såsom ovan nämnts hava de rådande gynnsamma konjunkturförhållandena skapat ett synnerligen fördelaktigt budgetläge. Med hänsyn till industriens goda sysselsättning för närvarande torde man kunna förvänta ett gott skatteunderlag även för detta år, även om på sina håll förmärkts en viss avmattning inom näringslivet. Det är dock synnerligen vanskligt att

N:o 164. *Budgetförslag 1938. Drätselkammarens förslag.*

bedöma den framtida ekonomiska utvecklingen och man bör räkna med att sämre tider kunna komma, då en större återhållsamhet med utgifterna måste iakttagas.

En erkänd grundsats bjuder att goda tiders överskott bör sparas för att möta kommande svåra års ekonomiska påfrestningar. En möjlighet att även inom den kommunala förvaltningen handla efter denna grundsats, har lagstiftaren lämnat genom lagen av den 12 juni 1936 om kommunal fondbildning. Enligt denna lag äger kommun för framtida ändamål avsätta medel bl. a. till allmän fond för utjämning av skattetrycket mellan olika år. Bildandet av denna s. k. skatteutjämningsfond må utan särskilt medgivande av myndighet beslutas i samband med fastställandet av utgifts- och inkomststaten. På samma sätt må medel tagas i anspråk ur fonden i enlighet med vissa i lagen angivna normer. Det belopp, som varje år må av skattemedel avsättas till fonden är till storleken noga fixerat i lagen, och beräknas efter förhållandet mellan storleken av det belopp, som under året kan behöva utdebiteras per skattekrona med avräkning av det belopp, som skall avsättas till fond och medeltalet mellan de fem nästföregående årens utdebitering per skattekrona. Med tillämpningen av dessa regler skulle Västerås stad äga att i samband med statens fastställande till allmän fond eller skatteutjämningsfond avsätta ett belopp om i runt tal 276.000 kronor motsvarande en utdebitering av cirka 51 öre per skattekrona. Fonden är såsom av det ovan sagda framgår avsedd att tagas i bruk endast, därest utdebiteringen framdeles måste avsevärt höjas. Blott under förutsättning att utdebiteringen av allmän kommunalskatt per skattekrona något kommande år skulle, med bortseende från det belopp, som ur fonden tages i anspråk, likväl överstiga medeltalet av vad som under de närmast föregående fem åren utdebiterats för varje skattekrona, må fondens medel anlitas för nedbringandet av utdebiteringen. Lagen har sålunda genom återhållande bestämmelser väl sörjt för den rätta dispositionen av en skatteutjämningsfond.

Det framstår för drätselkammaren såsom av den största betydelse icke blott för stadens förvaltning överhuvud utan även och icke minst för stadens innevånare och dess näringsliv, att stadens nuvarande gynnsamma skatteläge må kunna bevaras och givetvis måste det därvid vara av stor vikt att undvika en s. k. hoppande skattesats. Då nu möjligheter finnas att spara och lägga upp reserver för framtida behov, finner sig drätselkammaren böra föreslå, att dessa möjligheter nu utnyttjas. Kammaren förordar alltså att en allmän fond eller skatteutjämningsfond om 200.000 kronor avsättes. Beloppet motsvarar en utdebitering av 37 öre per skattekrona.

Med beaktande av samtliga nu anförda omständigheter har drätselkammaren funnit sig böra föreslå endast en mindre sänkning av utdebiteringen. Sålunda föreslår drätselkammaren, att utdebiteringen per skattekrona för den borgerliga kommunens behov fastställes till 6 kronor 83 öre per skattekrona. Tillsammans med den kyrkliga kommunens uttaxeringsbehov, 57 öre per skattekrona, skulle således den sammanlagda uttaxeringen komma att uppgå till 7 kronor 40 öre per skattekrona mot nuvarande 7 kronor 50 öre.

Beträffande statförslagets uppställning företer detsamma ingen avvikelse från innevarande års stat. Emellertid har inom drätselkammaren dryftats frågan, huruvida framdeles mera ändamålsenliga principer skulle kunna

tillämpas för uppställningen. Uti här föreliggande förslag förekomma exempelvis åtskilliga dubbelföringar, vilka givetvis icke i något avseende kunna bidraga till att utåt lämna en missvisande framställning av stadens ekonomiska status, men som dock äro obehövliga och onödigtvis belasta budgeten. Drätselkammaren vill framdeles taga under övervägande att åstadkomma lämplig ändring härutinnan.

Med avseende å de särskilda specialstaterna har drätselkammaren funnit särskild motivering utöver vad resp. nämnd eller styrelse anfört, erforderlig blott, där avvikelse av drätselkammaren föreslagits i föreliggande förslag. Härutinnan får drätselkammaren alltså anföra följande.

Behållning.

Behållningen från sist löpande räkenskapsår 1936 uppgår enligt bokslutet till 237.552 kronor 82 öre, vilket betydligt understiger 1935 års behållning 322.573 kronor 40 öre.

Räntor m. m.

Bland utgifterna för räntor och kapitalavbetalningar hava i föreliggande budgetförslag upptagits jämväl de hithörande utgifter, vilka föranledas av det nya amorteringslånet å 1.089.500 kronor, varom Stadsfullmäktige den 30 sistlidne september fattade beslut. De direkta ränteutgifterna för nästkommande år hava det oaktat nedgått med cirka 20.000 kronor beroende dels på, att enligt drätselkammarens förslag en utdelning om 5 % å aktierna i Aktiebolaget Arbetarebostäder skulle utgå för år 1938. Den inkomst, som staden härigenom kommer att tillföras uppgår till 15.000 kronor. Därjämte har i förslaget upptagits en inkomst om 15.000 kronor av räntor å utlånade eller i bank innestående medel. Beträffande upplupen ränta av järnvägsmedelsfonden föreslår drätselkammaren i likhet med föregående år, att denna tillhandahålles Aktiebolaget Västeråsbanans intressenter för förräntning och amortering av dess obligationslån.

Fattigvård.

Fattigvårdsstyrelsens förslag till utgiftsstat slutar på ett något lägre belopp än innevarande års stat. För bestridandet av revisionskostnader har styrelsen upptagit ett anslag om 800 kronor. Enligt av drätselkammaren verkställda beräkningar komma emellertid de å fattigvårdsstyrelsen belöpande kostnaderna i hithörande avseende att uppgå till sammanlagt 1.500 kronor. På grund därav har drätselkammaren i sitt statförslag för ifrågavarande ändamål upptagit ett tilläggsanslag å 700 kronor.

I övrigt har drätselkammaren intet att erinra emot fattigvårdsstyrelsens förslag till utgifts- och inkomststat utan hemställer om dess godkännande.

Barnavård.

Vad angår barnavårdsnämndens förslag till utgifts- och inkomststat har drätselkammaren icke funnit anledning till erinran emot densamma och hemställer alltså om dess godkännande.

Folkskolan.

Såsom av folkskolestyrelsens motivering till dess statförslag framgår, hava de i år antagna författningarna rörande lönereglering för bl. a. folk-

N:o 164. *Budgetförslag 1938. Drätselkammarens förslag.*

skolans lärarepersonal ännu icke utkommit i trycket. Såvitt drätselkammaren vid granskning av styrelsens statförslag kunnat finna hava dock löneberäkningarna för av regleringen berörd lärarepersonal verkställts så noggrant som varit möjligt med ledning av tillgängliga uppgifter. I denna del har drätselkammaren alltså intet att erinra emot förslaget. För slöjdlärare och slöjdlärarinnor samt för skolkökslärarinnor, vilka samtliga icke beröras av den statliga löneregleringen, har folkskolestyrelsen dock i sitt statförslag upptagit lönebelopp, vilka förhöjts i relation till löneförmånerna för sådan lärarepersonal, som berörts av nyssnämnda statliga lönereglering. Uppenbarligen är frågan om löneförhöjning för lärare och lärarinnor i slöjd och skolkök av sådan natur, att densamma bör före dess slutliga avgörande behandlas och utredas av stadens lönenämnd. Denna nämnd har också förehaft frågan till behandling vid sitt senaste sammanträde under innevarande månad och beslöts därvid att utredning skulle verkställas i ärendet genom införskaffandet av bl. a. jämförliga löneuppgifter från andra städer. Frågan ligger alltså för det närvarande under lönenämndens behandling och enligt drätselkammarens mening torde nämndens utlåtande däri böra inhämtas före det slutliga avgörandet. På grund därav anser sig drätselkammaren böra i sitt statförslag upptaga endast de nuvarande lönebeloppen till slöjdlärare och slöjdlärarinnor samt till skolkökslärarinor. Efter verkställda beräkningar föreslår drätselkammaren alltså, att ett belopp om förslagsvis 10.000 kronor i denna del måtte fråndragas folkskolestyrelsens förslag till utgiftsstat. Arvodena för städning och eldning har i folkskolestyrelsens statförslag upptagits förhöjda med 15 %. Givetvis avser denna förhöjning blott extra anställda personer, vilka samtliga i styrelsens statförslag uppräknas och till namnen angivas. Vad angår den föreslagna arvodeshöjningen, vilken, därest medel anslås för ändamålet, kan beslutas av folkskolestyrelsen ensam utan lönenämndens hörande, vill drätselkammaren icke bestrida, att någon höjning kan vara motiverad, men drätselkammaren ifrågasätter samtidigt, huruvida icke det belopp, varmed höjning föreslås är väl högt tilltaget. I övrigt vill drätselkammaren föreslå, att i folkskolestyrelsens slutliga stat upptages ett sammanlagt anslagsbelopp för bestridandet av kostnaderna för städning och eldning. Det synes nämligen drätselkammaren obehövligt och mindre lämpligt, att detta belopp specificeras eller att de särskilda hithörande extra anställda personerna till namnen angivas i staten. Det ligger givetvis inom folkskolestyrelsens befogenhet att bestämma arvodet för all dess extra anställda personal med anlitande av de för ändamålet anslagna medlen. Beträffande arvodet till biträdet å tandkliniken har folkskolestyrelsen höjt detta med 366 kronor. Såsom av styrelsens motivering framgår, har framställning tidigare gjorts om upptagandet av denna biträdesbefattning på ordinarie lönestat. Frågan härom är för närvarande föremål för lönenämndens prövning och utlåtande i ärendet kommer enligt vad drätselkammaren har sig bekant att avgivas inom den närmaste framtiden. I avvaktan härå bör enligt drätselkammarens mening prövningen av ifrågavarande arvodesfråga anstå och icke i detta sammanhang upptagas till avgörande, utan arvodet tills vidare utgå med samma belopp som under innevarande år. Drätselkammaren föreslår alltså, att i denna del ett belopp om 366 kronor avdrages folkskolestyrelsens statförslag. Arvodena till simlärare och simlärarinna hava i folkskolestyrelsens statförslag höjts med 15 % eller tillsammans 465 kronor. Enligt

N:o 164.
Budgetförslag 1938.
Drätselkammarens förslag.

drätselkammarens mening hava bärande skäl icke anförts till stöd för detta höjningsförslag. Ifrågavarande befattningshavare äro icke helt sysselsatta med sitt arbete vid folkskolorna. Frågan huruvida en höjning verkligen är befogad bör avgöras även med hänsyn tagen till storleken av de inkomster befattningshavarna åtnjuta av annat arbete. Utredning härutinnan bör verkställas samt därefter, om så skulle visa sig påkallat, särskild framställning i ärendet till Stadsfullmäktige göras av folkskolestyrelsen. Anslaget till uppvärmning har av folkskolestyrelsen upptagits till 31.500 kronor. Detta innebär en förhöjning jämfört med anslaget för innevarande år av 8.000 kronor. Enligt av drätselkammaren verkställda beräkningar kunna de förhöjda priserna å koks motivera en förhöjning av ifrågavarande anslag med blott 5.000 kronor. Anslaget för ändamålet bör således enligt drätselkammarens mening fastställas till 28.500 kronor och således ett belopp om 3.000 kronor i denna del avdragas folkskolestyrelsens statförslag. Enligt särskilda stadsfullmäktigebeslut av den 25 dennes skola årliga understöd från staden utgå till förra simlärarinnan Ebba Stål och förra städerskan Vilhelmina Torell. Likaså hava Stadsfullmäktige den 26 sistlidne augusti beviljat ett anslag å 500 kronor såsom bidrag till kostnaderna för en gymnastikkurs. Samtliga de belopp, tillhopa 1.888 kronor, som sålunda på grund av nämnda beslut skola utgå under nästkommande år, har av drätselkammaren intagits i folkskolestyrelsens utgiftsstat. Vidare beslöto Stadsfullmäktige den 25 dennes att anslå ett belopp om 109.000 kronor för ombyggnads- och reparationsarbeten inom Herrgärdsskolan, vilket belopp skulle täckas med uttaxerade medel på sätt och vid tidpunkt, som av drätselkammaren framdeles skulle föreslås. Drätselkammaren har under posten "Diverse utgifter" upptagit hela förenämnda belopp för uttaxering under nästkommande år och hemställer kammaren, att Stadsfullmäktige måtte godkänna denna åtgärd.

Slutligen har i samband med granskningen av folkskolestyrelsens ifrågavarande statförslag inom drätselkammaren dryftats frågan om förvaltningen av den staden tillhöriga fastigheten n:r 11 vid Västgötegatan. Denna fastighet har som bekant sedan gammalt förvaltats av folkskolestyrelsen samt ursprungligen inrymt bostäder uteslutande för lärarepersonalen. Sedan nämnda personals löneförmåner i form av fri bostad numera helt bortfallit, finner drätselkammaren ingen grundad anledning längre föreligga, att folkskolestyrelsen, som är ett kommunalt självförvaltningsorgan med uppgift att handhava kommunens folk- och fortsättningsskoleväsende, skall ombesörja sådan fastighetsförvaltning, som rätteligen bör tillkomma drätselkammaren. Kammaren kommer därför att framdeles taga under närmare övervägande frågan om överflyttande av berörda fastighet från folkskolestyrelsens till drätselkammarens förvaltning.

På grund av vad sålunda anförts rörande folkskolestyrelsens utgifts- och inkomststat hemställer drätselkammaren, att Stadsfullmäktige måtte fastställa densamma med de ändringar däri, som av drätselkammaren nu föreslagits.

Forsättningsskola.

I folkskolestyrelsens förslag till utgifts- och inkomststat för fortsättningsskolan har upptagits anslag till telefon åt skolans föreståndare under två kvartal. Drätselkammaren anser nu såsom förut, att bärande skäl icke anförts till stöd för detta anslagskrav, och föreslår därför, att det för ändamålet upp-

N:o 164. *Budgetförslag 1938. Drätselkammarens förslag.*

tagna anslagsbeloppet, 35 kronor, måtte utgå ur staten.

I övrigt har drätselkammaren intet att erinra emot fortsättningsskolans stat och hemställer alltså om dess godkännande.

Högre folkskola.

Högre folkskolans stat är i stort sett oförändrad jämförd med motsvarande för innevarande år. Drätselkammaren hemställer, att densamma måtte fastställas i befintligt skick.

Allmänt läroverk.

Staten för allmänna läroverket företer ingen förändring. Samma belopp som för innevarande år, 150.000 kronor, har jämväl i föreliggande statförslag upptagits för den blivande om- och tillbyggnaden av läroverksbyggnaden. Drätselkammaren hemställer, att allmänna läroverkets föreliggande statförslag måtte godkännas.

Högre flickskolan.

Drätselkammaren tillstyrker Stadsfullmäktige, att i enlighet med styrelsens för Västerås högre elementarläroverk för flickor därom gjorda framställning bevilja anslag för år 1938 med förslagsvis 11.000 kronor för möjliggörandet i likhet med innevarande och föregående år av nedsättning av terminsavgifterna för den sjuåriga flickskolans fem lägre klasser till de för allmänna läroverkets realskola bestämda beloppen. Drätselkammaren hemställer, att Stadsfullmäktige måtte godkänna föreliggande statförslag för Västerås högre elementarläroverk för flickor.

Arbetareinstitutet.

Arbetareinstitutets anslagskrav har ökats med 1.000 kronor till 17.500 kronor. Ökningen föranledes såsom av motiveringen för statförslaget framgår, av ökade utgifter för biblioteksmaterial och trycksaker samt av planerade lönetillägg till bibliotekspersonalen. Drätselkammaren har för sin del intet att invända mot ifrågavarande statförslag och hemställer alltså om dess godkännande.

Teknisk skola.

Uti sitt statförslag har styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning upptagit ett med 9.050 kronor förhöjt anslag till lärarelöner. Styrelsen har tidigare till lönenämnden ingivit framställning om höjning av nämnda löner. Detta ärende är sålunda föremål för lönenämndens prövning och enligt vad drätselkammaren har sig bekant kommer nämnden inom den närmare framtiden att avgiva utlåtande i ärendet. I avvaktan på detta utlåtande och Stadsfullmäktiges beslut i anledning därav, böra lönebeloppen tills vidare utgå oförändrade. Drätselkammaren hemställer alltså, att i denna del ett belopp om 9.050 kronor avdrages ifrågavarande utgiftsstat. I sistnämnda belopp ingår jämväl en föreslagen förhöjning av rektorsarvodet med 500 kronor. Drätselkammaren anser för sin del, att frågan om nämnda arvodes storlek bör i likhet med övriga ifrågavarande lönefrågor prövas av lönenämnden innan Stadsfullmäktige fatta slutligt beslut i saken.

I övrigt har drätselkammaren intet att erinra emot ifrågavarande statförslag och hemställer alltså om dess godkännande i ovannämnda justerade skick.

N:o 164. *Budgetförslag 1938. Drätselkammarens förslag.*

Elektroteknisk fackskola.

Drätselkammaren hemställer, att Stadsfullmäktige måtte i likhet med föregående år bevilja ett anslag å 2.000 kronor till hyresbidrag åt rektor vid Elektrotekniska fackskolan.

Hälso- och sjukvård.

Uti hälsovårdsnämndens förslag till utgifts- och inkomststat har såsom bidrag till driftskostnaderna för Centrallasarettets barnbördsavdelning upptagits ett anslag å förslagsvis 8.000 kronor. Enligt vad drätselkammaren inhämtat kommer statsbidrag för nämnda ändamål att utgå från och med nästkommande år med sådant belopp, att det på staden ankommande bidragsbeloppet kan minskas med förslagsvis 3.000 kronor till 5.000 kronor. På grund härav hemställes, att nämnda belopp, förslagsvis 3.000 kronor, måtte avdragas ifrågavarande stat. Vidare har bland utgifterna för köttbesiktningsbyrån upptagits ett med 200 kronor förhöjt arvode till byråns kassör. Enligt drätselkammarens mening bör denna fråga i konsekvens med vad här ovan i andra liknande fall föreslagits, underställas lönenämndens prövning, innan Stadsfullmäktige därutinnan fatta slutligt beslut. Arvodet bör i avvaktan på sådan prövning utgå oförändrat tills vidare. Drätselkammaren hemställer alltså, att beloppet ifråga, 200 kronor, motsvarande den föreslagna höjningen av kassörens arvode måtte ur staten utgå.

I övrigt har drätselkammaren intet att erinra emot ifrågavarande statförslag och hemställer alltså, att Stadsfullmäktige måtte godkänna detsamma med nu nämnda justeringar.

Gatuläggning.

Anslaget för mindre gatuarbeten och reparationer av stensatta gator upptages i förslaget till enahanda belopp som för innevarande år, nämligen 25.000 kronor.

För större gatuarbeten synes det drätselkammaren ofrånkomligt, att för nästkommande år ett avsevärt förhöjt anslag upptages. Innevarande års anslag för ändamålet uppgår till 158.300 kronor. Uti föreliggande förslag upptages motsvarande anslag till 203.300 kronor. Höjningen uppgår alltså till 45.000 kronor. De gatuarbeten, som under nästkommande år böra komma till utförande äro följande:

Anläggning av gatubrunnar enligt Stadsfullmäktiges beslut den 30 september 1937.

Ordnandet av Smedjegatan från Stora torget förbi tomten n:r 4 i kvarteret Inge (tilläggsanslag).

Ordnandet av gång- och körbanor vid kvarteret Petra.

Färdigställandet av mindre delar av Tessingatan m. fl. gator (fortsatt anslag).

Stensättning av Snickaregatan.

Ordnandet av del av Timmermansgatan.

N:o 164.
Budgetförslag 1938.
Drätselkammarens förslag.

Ordnandet av planteringen vid Domkyrkoesplanaden som bilparkering.
Förbättring av stensättning å delar av Stora gatan.
Ordnandet av planen vid Tessingatans mynning vid Vasagatan.
Samtliga ovannämnda gatuarbeten draga såsom ovan berörts en kostnad av tillhopa 203.300 kronor.

Såsom av ovanstående uppställning framgår, har drätselkammaren icke specificerat anslagsbeloppen på de olika arbetena utan blott angivit det sammanlagda kostnadsbeloppet. Detta har skett av praktiska skäl. Det har nämligen synts drätselkammaren mindre ändamålsenligt, att t. ex. till ledning för blivande entreprenörer, i staten angiva de särskilda kostnadsbeloppen för varje gatuarbete. Drätselkammaren hemställer, att Stadsfullmäktige måtte godkänna detta tillvägagångssätt ävensom bemyndiga kammaren att framdeles fördela det totala anslagsbeloppet på de särskilda ovan angivna gatuarbetena enligt av drätselkammaren uppgjord plan.

Vägar.

Kostnaderna för underhåll av allmänna vägar samt av övriga trafikleder utom stadsplanen har i föreliggande förslag upptagits oförändrat i jämförelse med motsvarande anslag för innevarande år. Drätselkammaren hemställer, att Stadsfullmäktige måtte ställa beloppet ifråga, 75.000 kronor, till förfogande för ändamålet.

Planteringar

Planteringsnämndens förslag till utgifts- och inkomststat för planteringarna företer en höjning av utgifterna i jämförelse med innevarande års stat med cirka 7.000 kronor, vilken höjning hänför sig till såväl ökning i äldre anslag för olika underhållsarbeten som ock nytillkomna behov. Pensionsbeloppet till en under innevarande år pensionerad trädgårdsarbetare har av nämnden upptagits till 1.620 kronor. Enligt lönenämndens beslut kommer emellertid denna pension att utgå med blott 1.170 kronor årligen, varför skillnaden, 450 kronor, av drätselkammaren avdragits ifrågavarande förslag.

I övrigt har drätselkammaren intet att erinra emot planteringsnämndens ifrågavarande statförslag och hemställer alltså, att Stadsfullmäktige måtte godkänna detsamma med ovan nämnda justering.

Gatubelysning.

Enligt av vatten- och gasverksstyrelsen uppgjort av drätselkammaren justerat förslag till utökning av gatubelysningen erfordras anslag härför om 32.340 kronor utöver det belopp om 49.900 kronor, som av vatten- och gasverksstyrelsen föreslagits skola påföras kostnaderna för övergång till växelström. Härtill kommer en av Stadsfullmäktige den 28 sistlidne oktober beslutad utgift för ändamålet om 4.400 kronor. Tillsammans skulle alltså ifrågavarande kostnader komma att uppgå till 86.640 kronor. Emellertid synes det drätselkammaren som om ytterligare utbyggnad av det elektriska belysningsnätet utöver vad vatten- och gasverksstyrelsen föreslagit, nu borde vidtagas. För detta ändamål föreslår drätselkammaren, att ytterligare 13.260 kronor ställas till förfogande härför och alltså upptagas i utgiftsstaten. Sammanlagda anslaget till gatubelysning skulle därigenom komma att uppgå till 99.900 kronor. Anslaget bör användas i enlighet med av drätselkammaren

godkänd plan för gatubelysningsnätets utbyggnad. Drätselkammaren hemställer alltså, att Stadsfullmäktige måtte av uttaxerade medel bevilja ett anslag å 50.000 kronor för nyssnämnda ändamål ävensom bemyndiga drätselkammaren att godkänna plan för berörda arbeten. Jämväl i övrigt hemställer drätselkammaren om utgiftsförslagets godkännande.

N:o 164. *Budgetförslag 1938. Drätselkammarens förslag.*

Anslaget till gaturenhållningen har höjts med 5.000 kronor. Denna höjning har nämligen enligt erfarenheten visat sig påkallad.

Gaturenhållning.

I fråga om avloppsledningar och kostnaden härför har drätselkammaren i stort sett icke funnit skäl att ändra vatten- och gasverksstyrelsens i dess specialstat intagna förslag, vilket innebär en höjning av utgifterna med 51.300 kronor och av inkomsterna med 21.300 kronor. I en punkt har dock drätselkammaren funnit anledning verkställa en justering av förslaget. Enligt drätselkammarens mening bör avloppsledningarna debiteras hyra för den under drätselkammarens förvaltning stående tomt, varå reningsverket är beläget. Drätselkammaren har föreslagit denna hyra till 3.000 kronor per år samt infört utgiftsposten i statförslaget.

Avloppsledningar.

Drätselkammaren hemställer om godkännande av utgifts- och inkomststaten för avloppsledningarna i enlighet med vatten- och gasverksstyrelsens förslag dock med berörda av drätselkammaren verkställda justering.

Mot hamnstyrelsens förslag till utgifts- och inkomststater för såväl den äldre hamnen som djuphamnen har drätselkammaren intet att erinra. Drätselkammaren har med tillfredsställelse bemärkt, att för nästkommande år ingen uttaxering för djuphamnen kommer att bliva erforderlig. En avsevärd utgift jämförd med innevarande år kommer härigenom att besparas staden.

Hamnar.

Drätselkammaren hemställer alltså, att Stadsfullmäktige måtte godkänna hamnstyrelsens ifrågavarande statförslag för den äldre hamnen och djuphamnen.

Beträffande lantegendomsnämndens förslag till utgifts- och inkomststat för stadens svingård har drätselkammaren funnit sig föranlåten att i förslaget höja den beräknade inkomsten av fläskförsäljning med 4.000 kronor till 39.000 kronor. Kammaren har funnit denna åtgärd fullt motiverad med hänsyn till tidigare erfarenheter ifråga om storleken av denna inkomstpost. Å andra sidan anser drätselkammaren utgiftsposten "transport av svinmat och övriga körningar", vilken av lantegendomsnämnden upptagits till 3.000 kronor, alltför låg. Denna utgiftspost har kammaren därför justerat uppåt till 7.000 kronor. Lantegendomsnämnden har vidare upptagit anslaget till kontorsbiträdens löner med ett med 300 kronor förhöjt belopp. I sin motivering härför framhåller nämnden, att ett extra kontorsbiträde, som under längre tid uppehållit en vakant ordinarie kontorsbiträdesbefattning bör komma i åtnjutande av denna arvodesförhöjning. Drätselkammaren har för sin del intet att erinra emot, att i sådana fall, där arvodet till extra befattningshavare uppenbarligen skulle vara för lågt, en skälig höjning vidtages. Beslut i dylika frågor bör uppenbarligen resp. nämnd eller styrelse äga att fatta utan lönenämndens hörande under förutsättning desslikes, att erforderliga medel stå till för-

Renhållningsverk och svingård.

N:o 164. *Budgetförslag 1938. Drätselkammarens förslag.*

fogande för ändamålet. Emellertid vill drätselkammaren understryka nödvändigheten av, att nämnderna och styrelserna i detta avseende iakttaga en viss återhållsamhet och noga pröva varje särskilt fall. Drätselkammaren finner det därjämte synnerligen önskvärt, att nämnderna och styrelserna i detta avseende söka att i görligaste mån åstadkomma en enhetlig princip för ifrågavarande höjningar av arvodena åt extra befattningshavare. För detta ändamål vill drätselkammaren förorda, att nämnderna och styrelserna före avgörandet av hithörande frågor inhämta lönenämndens mening härutinnan. Vad nu anförts rörande denna fråga berör jämväl de övriga styrelser och nämnder, vilka i sina statförslag i likhet med lantegendomsnämnden upptagit anslag för nu nämnt ändamål.

I övrigt har drätselkammaren intet att erinra emot ifrågavarande förslag till utgifts- och inkomststat för renhållningsverket och svingården och hemställer alltså, att Stadsfullmäktige måtte godkänna densamma med ovan omförmälda justeringar.

Tekniska verken.

Beträffande vatten- och gasverksstyrelsens förslag till utgifts- och inkomststat har av drätselkammaren blott helt obetydliga justeringar verkställts däri. Sålunda har i staten för elektricitetsverket införts ett utgiftsbelopp om 500 kronor utgörande understöd åt änkan efter en kommunalarbetare i enlighet med Stadsfullmäktiges beslut av den 25 dennes. Rätteligen borde detta belopp fördelas på vattenledningsverket, gasverket och elektricitetsverket. Med hänsyn till beloppets ringa storlek har detsamma dock av praktiska skäl förts endast på elektricitetsverkets stat. Vidare har drätselkammaren funnit sig föranlåten att ur statförslaget avföra en utgiftspost om 70 kronor utgörande ersättning för bostadstelefon åt en biträdande ingenjör vid verken. Nämnda ingenjör innehar nämligen numera en sådan tjänsteställning, att bostadstelefon på stadens bekostnad icke vidare är erforderlig. På grund därav har drätselkammaren av principiella skäl ansett, att utgiften icke bör bestridas av staden.

I övrigt har drätselkammaren intet att erinra emot de särskilda utgifts- och inkomststaterna för vattenledningsverket, gasverket och elektricitetsverket. Vad angår den förändring, som dessa stater utvisa på grund av ändrade taxor och såsom följd av anläggning av reningsverk, torde ingen ytterligare motivering vara erforderlig utöver vad vatten- och gasverksstyrelsen redan därom anfört. I fråga om gatubelysningen har drätselkammaren redan här ovan yttrat sig.

Drätselkammaren hemställer alltså, att Stadsfullmäktige måtte godkänna ifrågavarande utgifts- och inkomststater för vattenverket, gasverket och elektricitetsverket med de justeringar däri, som av drätselkammaren verkställts.

I en vid ifrågavarande specialstatförslag fogad skrivelse har vatten- och gasverksstyrelsen vid sidan av statförslaget hemställt om ett anslag å 40.000 kronor att användas för bestridandet av kostnaderna för ledningsserviser och andra mindre ledningsutsträckningar. För täckandet av utgiften föreslår styrelsen, att medel anvisas ur tekniska verkens amorteringsfond. Vidare hemställer styrelsen, att för nyss nämnt ändamål få utöver berört anslagsbelopp använda eventuellt uppkommande överskottsmedel å inbetalade anslutningsavgifter för beslutade ledningar. Drätselkammaren, som finner ifrågavarande framställning befogad, hemställer, att Stadsfullmäktige måtte för ändamålet

ställa det begärda anslaget, 40.000 kronor, till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande att täckas på sätt styrelsen föreslagit ävensom i övrigt bifalla styrelsens ifrågavarande framställning.

N:o 164. *Budgetförslag 1938. Drätselkammarens förslag.* **Andra kommunens affärsföretag.**

Kall- och varmbadhus, grustag.

Emot badhusstyrelsens förslag till utgifts- och inkomststat har drätselkammaren intet att erinra och hemställer alltså, att Stadsfullmäktige måtte godkänna detsamma. Likaså hemställer drätselkammaren om godkännande av statförslaget för grustaget.

Båttrafik.

Uti innevarande års stat äro utgifter och inkomster av båttrafiken upptagna till enahanda belopp. I realiteten hava också inkomsterna täckt utgifterna. I föreliggande statförslag har drätselkammaren emellertid ansett sig böra upptaga inkomsterna till 10.000 kronor lägre belopp än utgifterna. Anledningen härtill är att inom drätselkammaren fråga väckts om sänkning av biljettpriserna för resa med stadens båtar. En dylik sänkning är enligt drätselkammarens mening befogad och skulle måhända på sitt sätt kunna bidraga till lösningen av stadens friluftsbadsfråga. Drätselkammaren kommer framdeles att till Stadsfullmäktige inkomma med förslag i ärendet.

Sålunda hemställer kammaren, att Stadsfullmäktige måtte godkänna föreliggande förslag till utgifts- och inkomststat för båttrafiken.

Brandväsen.

Brandstyrelsens förslag till utgifts- och inkomststat har av drätselkammaren efter granskning lämnats utan erinran, varför kammaren hemställer, att Stadsfullmäktige måtte godkänna detsamma.

Egendomar inom stadsplanen.

Beträffande beräkningen av utgifterna för underhåll m. m. av fastigheterna inom stadsplanen må framhållas, att anslaget för underhåll av polis- och brandstationsfastigheten uti förslaget upptagits med 1.000 kronor högre belopp jämfört med motsvarande anslag i innevarande års stat. En något mera ingående reparation av fastigheten behöver nämligen verkställas under nästkommande år. Därjämte har under rubriken "Diverse engångskostnader" upptagits ett anslag om 100.000 kronor för blivande restaurering av samma fastighet ävensom för verkställandet av nybyggnad för nämnt ändamål. Tillsammans med tidigare avsatta belopp för nybyggnad m. m. av polis- och brandstation kommer därefter ett anslag om sammanlagt 300.000 kronor att stå till förfogande för ändamålet. Med avseende å Sundinska husets underhåll har verkställd syn av detsamma givit vid handen, att erforderliga reparationer, som måste verkställas under nästkommande år, draga en kostnad av cirka 2.000 kronor. Detta belopp har sålunda upptagits för ändamålet. För grundförstärkning av stadshotellet har i förslaget under rubriken "Diverse engångskostnader" upptagits ett anslag å 150.000 kronor. Därmed komma de medel, som tillsammans med vad som tidigare avsatts för ifrågavarande ändamål att uppgå till 350.000 kronor. Vidare har för bekostandet av reparationer av stadshotellsfastigheten, vilka nödvändigtvis måste utföras efter grundför-

N:o 164. *Budgetförslag 1938. Drätselkammarens förslag.*

stärkningsarbetet och delvis såsom en följd av detta, upptagits ett anslag om 50.000 kronor.

För det slutliga gäldandet av kostnaderna för uppförandet av paviljongen i stadsparken föreslår drätselkammaren, att i staten måtte upptagas ett anslag om 125.000 kronor.

För restaurering och ombyggnad av läroverksbyggnaden har tidigare avsatts sammanlagt 250.000 kronor. Drätselkammaren föreslår, att uti kommande års utgiftsstat för detta ändamål upptages ytterligare 150.000 kronor. Därigenom komma de medel, som stå till förfogande för ombyggnad av läroverksbyggnaden att uppgå till sammanlagt 400.000 kronor.

Drätselkammaren hemställer, att Stadsfullmäktige måtte godkänna statförslaget såvitt avser egendomar inom stadsplanen.

Lantegendomar under eget bruk.

Drätselkammaren tillstyrker Stadsfullmäktige att på av lantegendomsnämnden anförda skäl fastställa utgifts- och inkomststaten för lantegendomar under eget bruk i enlighet med nämndens förslag.

Jordar och andra fastigheter utom stadsplanen.

I fråga om jordar och andra fastigheter utom stadsplanen hava inga anmärkningsvärda förändringar vidtagits i föreliggande budgetförslag jämfört med föregående års. Det torde dock böra nämnas, att kostnaderna för andra ombyggnaden av Elbarestauranten numera slutamorterats och att anslag för detta ändamål alltså icke behövt upptagas i förslaget. Vidare kan framhållas, att anslaget för bestridandet av kostnaderna för underhåll och tillsyn av avstjälpningsplatserna enligt förslaget höjts med 2.000 kronor. Åtgärden har vidtagits med stöd av vunna erfarenheter rörande dessa kostnaders verkliga storlek. Med avseende å inkomsterna av stadens jordar m. m. har den förändringen vidtagits, att arrendeinkomsten av egendomen Carlsberg, vilken i årets stat upptagits till 500 kronor, i föreliggande förslag borttagits. Enligt beslut av drätselkammaren har nämligen arrendatorn av nämnda egendom och egendomen Stensborg med hänsyn till i ärendet föreliggande särskilda skäl beviljats nedsättning av den sammanlagda arrendeavgiften med berörda belopp, 500 kronor.

Drätselkammaren hemställer alltså, att Stadsfullmäktige måtte godkänna föreliggande utgifts- och inkomststat för stadens jordar och andra fastigheter utom stadsplanen.

Skogar.

Mot lantegendomsnämndens förslag till utgifts- och inkomststat för stadens skogar har drätselkammaren intet att erinra utan hemställer om godkännande av detsamma i oförändrat skick.

Magistrat och rådhusrätt.

Magistratens förslag till utgifts- och inkomststat företer en höjning med omkring 5.000 kronor jämfört med innevarande års stat. Anledningen härtill har angivits och motiverats i magistratens budgetförslag och höjningsåtgärden föranleder ingen erinran från drätselkammarens sida. Vad angår det höjda

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Drätselkammarens förslag.

anslaget till extra biträden vill drätselkammaren dock hänvisa till vad i denna del anförts rörande lantegendomsnämndens statförslag.

Drätselkammaren hemställer alltså, att Stadsfullmäktige måtte godkänna magistratens förslag till utgifts- och inkomststat oförändrat.

Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

Förslaget till utgifts- och inkomststat för kronouppbörds- och exekutionsväsen slutar för nästkommande år på ett i stort sett oförändrat belopp. Drätselkammaren har alltså intet att erinra emot förslaget. Vad angår föreslagen höjning av arvodet till ett extra biträde hänvisar drätselkammaren till vad för motsvarande fall ovan anförts.

Polisväsen och fångvård.

Polisnämndens förslag till utgifts- och inkomststat för nästkommande år för polisväsen och fångvård är i stort sett oförändrat jämfört med innevarande års fastställda stat. Den obetydliga ökningen av utgifterna har angivits och motiverats i nämndens budgetskrivelse med tillhörande handlingar och föranleder ingen erinran från drätselkammarens sida.

Drätselkammaren hemställer alltså om godkännande av ifrågavarande statförslag.

Allmänna pensionsförsäkringen.

Enligt pensionsnämndens förslag skulle dagarvodena för nämndens ledamöter höjas från 4 kronor till 6 kronor. Enligt drätselkammarens mening bör denna höjning anstå i avvaktan på resultatet av den pågående utredningen rörande arvodet åt kommunala förtroendemän. På grund därav har drätselkammaren upptagit anslaget till nämnda arvoden till oförändrat belopp. Vidare har nämnden föreslagit höjning av arvodet åt nämndens ordförande från 600 till 900 kronor. Höjningen har vidtagits av hänsyn till det arbete, som kommit att åligga ordföranden i hans egenskap jämväl av sekreterare hos nämnden. Drätselkammaren anser denna höjning motiverad och har därför intet att erinra emot densamma. Vidare har pensionsnämnden för nästkommande år begärt ett nytt anslag om 700 kronor för bestridandet av de ytterligare kostnader för extra skrivhjälp, vilka beräknas uppkomma utöver tidigare angivna, och för vilka senare Stadsfullmäktige den 26 sistlidne augusti beviljat anslag med 200 kronor. Efter utredning i ärendet har drätselkammaren erfarit, att berörda extra och tillfälliga anslag är erforderligt och har kammaren därför intet att erinra emot, att detsamma beviljas. Slutligen har drätselkammaren i föreliggande statförslag upptagit ett belopp av förslagsvis 60.000 kronor såsom bidrag till tilläggspensioner, som staden är skyldig utgiva. Detta innebär, att nästkommande års anslag för detta ändamål höjts med 24.000 kronor. Anledningen härtill är den ökade bidragsskyldighet till tilläggspensionerna, som kommun enligt den nya lagstiftningen om folkpensioner, är skyldig utgiva. Enligt från pensionsstyrelsen inhämtade uppgifter kommer ökningen såvitt avser Västerås stad att uppgå till ungefärligen nämnda belopp, 24.000 kronor.

Med stöd av det anförda hemställer drätselkammaren, att Stadsfullmäktige måtte godkänna utgiftsstaten för allmän pensionsförsäkring i enlighet med kammarens förslag.

Övriga förvaltningskostnader.

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Drätselkammarens förslag.

Stadsfullmäktige och drätselkammaren.

Förslaget till utgiftsstat för stadsfullmäktige och drätselkammaren företer en ökning med i runt tal omkring 10.000 kronor.

Ökningen är föranledd dels av tillkomna ålderstillägg för befattningshavare samt av nytillkommen pension åt en pensionerad förman. Vidare har anslaget för extra biträden å ombudsmannaexpeditionen och stadskamrerarekontoret samt för vikariatersättningar höjts med 2.500 kronor. Dels har det nämligen visat sig ofrånkomligt att med hänsyn till arbetets betydande ökning å ombudsmannaexpeditionen och stadskamrerarekontoret vikarier och extra hjälp förordnas under resp. befattningshavares semestrar eller annan tjänstledighet och dels har drätselkammaren genom det förhöjda anslaget velat skapa möjligheter att i likhet med vissa andra stadens styrelser och nämnder justera arvodena åt extra biträden i skälig omfattning uppåt. Slutligen utvisar anslaget för bekostandet av tryck- och annonskostnader en ökning av 1.000 kronor. Erfarenheten har nämligen utvisat, att innevarande års anslag varit otillräckligt. Utöver nu omförmälda förändringar i ifrågavarande statförslag föreligga inga avvikelser från innevarande års fastställda stat av sådan betydenhet, att de erfordra särskild motivering.

Drätselkammaren hemställer alltså, att Stadsfullmäktige måtte fastställa ifrågavarande förslag till utgifts- och inkomststat för stadsfullmäktige och drätselkammaren.

Byggnadsnämnden.

Byggnadsnämndens förslag till utgifts- och inkomststat företer åtskilliga höjningar såvitt rör vissa detaljanslag. Åtgärderna äro av nämnden i dess budgetskrivelse motiverade och drätselkammaren har för sin del intet att erinra emot desamma. Utöver de utgiftsposter, som nämnden i dess förslag upptagit, har drätselkammaren tillagt ett belopp om 30.000 kronor att uttaxeras under nästkommande år. Beloppet utgör en del av det anslag å 78.000 kronor, som av stadsfullmäktige beviljades den 29 sistlidne april för bestridandet av kostnaderna för upprättandet genom nymätning av ett triangel- och polygonnät för Västerås stad. Enligt vad drätselkammaren genom yttrande från byggnadsnämnden inhämtat kommer berörda belopp, 30.000 kronor, att för ändamålet erfordras under nästkommande år och föreslås därför att detta belopp för uttaxering upptages i samma års utgiftsstat.

Drätselkammaren hemställer, att Stadsfullmäktige måtte godkänna byggnadsnämndens förslag till utgifts- och inkomststat med den av drätselkammaren företagna ändringen.

Automobiler

Under utgiftsposten "Automobiler" har upptagits ett anslag å 5.500 kronor för inköp av ny lastautomobil i enlighet med Stadsfullmäktiges beslut av den 29 sistlidne april. Hela utgiftsbeloppet för nämnda inköp uppgår till 15.350 kronor. Det för uttaxering under nästkommande år för ändamålet upptagna utgiftsbeloppet utgör den första avbetalningen å inköpssumman. I övrigt förekommer under utgiftsposten "Automobiler" icke några avvikelser i jäm-

förelse med innevarande års fastställda stat av beskaffenhet att erfordra särskild motivering. Drätselkammaren hemställer därför, att förslaget i denna del godkännes.

N:o 164. *Budgetförslag 1938. Drätselkammarens förslag.*

Drätselkammaren hemställer, att Stadsfullmäktige ville för år 1938 till sociala ändamål anvisa följande belopp, att, i den mån ej annat föreslås härnedan, gäldas av uttaxerade medel:

Sociala ändamål.

till Arbetsstugans verksamhet

av Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål i enlighet med nämndens i bifogade protokollsutdrag av den 22 nästlidne oktober avgivna förslag ..... 1.000: —
samt av uttaxerade medel ..... 2.000: —

till Västerås Barnkrubbas understödsförening

i likhet med föregående år ..... 3.500: —

till Barnhemmet för flickor

av Sundinska fonden i enlighet med ovannämnda protokollsutdrag 500: —
samt av uttaxerade medel ..... 500: —

Till Västerås Natthärbärge

av Sundinska fonden i enlighet med nämndens förslag ..... 600: —
samt av uttaxerade medel ..... 400: —

till Västmanlands läns Arbetsförmedling

såsom bidrag till anstaltens lokalhyra i likhet med föregående år 3.000: —

till Barnhemmet Sparvboet

i likhet med föregående år ..... 1.400: —

till Frälsningsarméns slumstation i Västerås

såsom hyresbidrag i likhet med föregående år ..... 1.200: —

till friluft- och folkkonserter

att av drätselkammaren på lämpligt sätt fördelas i likhet med föregående år ..... 2.800: —

till i Västerås arbetande erkända sjukkassor

i enlighet med Stadsfullmäktiges beslut den 21 juni och 17 december 1934 såsom bidrag till förvaltnings- och dylika kostnader med 1 krona 50 öre för varje i Västerås mantalsskriven fullt försäkrad medlem, förslagsvis ..... 16.000: —

N:o 164. *Budgetförslag 1938. Drätselkammarens förslag.*

till Arosgårdens intressentförening

i likhet med föregående år ..... 3.000: —

till Nykterhetsnämnden

att fördelas i enlighet med nämndens i bifogade skrivelse till Stadsfullmäktige av den 18 nästlidne oktober avgivna förslag ..... 3.500: —

till Arbetarnas bildningsförbunds lokalavdelning i Västerås

såsom bidrag till kostnaderna för dess biblioteksverksamhet (höjt med 500 kronor) ..... 3.000: —

till Föreningen Västerås skollovskolonier

såsom bidrag till bestridandet av kostnader för koloniernas verksamhet i likhet med föregående år ..... 11.000: —

till Västerås Gymnastikförening

såsom bidrag till bestridandet av kostnaderna för föreningens verksamhet (förhöjt med 300 kronor) ..... 1.800: —

till Västmanlands Fornminnesförening

i likhet med föregående år ..... 3.000: —

till Kristliga Föreningen av Unge Män i Västerås

såsom bidrag till kostnaderna för dess studie- och sociala verksamhet i likhet med föregående år ..... 1.000: —

till Västerås Bildningsorganisationers samarbetskommitté för musikundervisning

såsom bidrag till bestridandet av kostnaderna för kommitténs verksamhet i likhet med innevarande år ..... 1.000: —

Taxeringsnämnderna.

Beträffande anslaget till taxeringsnämndernas verksamhet företer detsamma en höjning på närmare 3.000 kronor i jämförelse med motsvarande anslag i innevarande års fastställda stat. Höjningen är huvudsakligen beroende på de ökade kostnader, som bliva en följd av den fastighetstaxering, som skall verkställas under nästkommande år. Bland förevarande utgifter har jämväl för nästkommande år upptagits anslag för avlönandet av en taxeringsassistent. Under innevarande år har någon dylik befattningshavare visserligen icke varit anställd hos staden beroende på den knappa tillgången på för sådan befattning kvalificerade personer. Emellertid synes denna fråga kunna lösas för nästkommande år och drätselkammaren föreslår därför och med hänsyn till de goda erfarenheter, som såväl här i staden som på andra orter tidigare vunnits av en dylik befattningshavares verksamhet, att en sådan anställes för nästkommande år.

Drätselkammaren hemställer, att Stadsfullmäktige måtte godkänna utgiftsstaten för taxeringsnämnderna i enlighet med kammarens förslag. **N:o 164.** *Budgetförslag 1938. Drätselkammarens förslag.*

Såsom diverse utgifter har drätselkammaren i likhet med vad som tidigare skett upptagit dels smärre anslag för premier, årsavgifter, representationskostnader m. m. och dels vissa större anslag, vilka i den mån de icke i det föregående redan berörts angivas här nedan, nämligen: **Diverse utgifter.**

till Byggnadsaktiebolaget Mimer
såsom sista bidrag till den av Västerås stad garanterade utdelningen till preferensaktieägarna för år 1937 ..... 19.454: 28

till bestridandet av samtliga kostnader för *uppförandet av tullhusbyggnad* i enlighet med Stadsfullmäktiges beslut av den 26 augusti 1937 ..... 250.000: —

till bestridandet av samtliga kostnader för uppförandet av en *serveringspaviljong å Djäkneberget* ..... 12.000: —

till bestridandet av kostnaderna för *inköp och reparationer av en ångfärja.* Enligt Stadsfullmäktiges beslut av den 30 sistlidne september beviljades ett anslag om 10.000 kronor för inköp av berörda ångfärja. Av verkställda beräkningar framgår att kostnaderna för iståndsättandet av färjan i fullgott skick komma att uppgå till omkring 25.0000 kronor. Sammanlagda anslagsbeloppet för ändamålet skulle därmed komma att uppgå till..... 35.000: —

till bestridandet av samtliga kostnader för *uppförandet av byggnad för tullens bevakningspersonal vid djuphamnen* i enlighet med Stadsfullmäktiges beslut av den 26 sistlidne augusti ..... 5.000: —

till bestridandet av samtliga kostnader för *reparation av vågbrytaren vid kallbadhuset* i enlighet med uppgjort kostnadsförslag 23.500: —

till bestridandet av samtliga kostnader för *utförandet av nybyggnad och reparationer av arbetarebostäder vid Bjärby egendom* i enlighet med Stadsfullmäktiges beslut av den 25 dennes ..... 22.500: —

till bestridandet av samtliga kostnader för *nedläggandet av avloppskulvert i Persbobäcken genom Övre Rosenhill* i enlighet med Stadsfullmäktiges beslut av den 25 dennes ..... 36.000: —

Övriga oförutsedda utgifter.

Anslaget för diverse och oförutsedda utgifter under år 1938 har drätselkammaren beräknat till i stort sett samma belopp som för innevarande år näm- **Förslagsanslag.**

N:o 164. *Budgetförslag 1938. Drätselkammarens förslag.*

ligen 126.703 kronor 72 öre. Motsvarande anslag för innevarande år uppgår till 119.216 kronor 65 öre. Drätselkammaren hemställer, att Stadsfullmäktige måtte godkänna denna åtgärd.

Allmänna bidrag av staten.

Såsom allmänna bidrag av staten har drätselkammaren i likhet med föregående år upptagit källarfrihetsmedel till ett belopp om 349 kronor 89 öre.

Diverse inkomster.

Posten "Diverse inkomster" har i förslaget upptagits till 400 kronor lägre belopp än motsvarande i årets fastställda stat. Erfarenheten har nämligen utvisat, att vågavgifterna från köttbesiktningsbyrån nedgått med nyssnämnda belopp.

Skatter och liknande avgifter.

I fråga om skatter och liknande avgifter hava i likhet med föregående år å utgiftssidan upptagits en avsättning av nöjesskattemedel till byggnad för kulturella ändamål, varom Stadsfullmäktige framdeles kunna komma att fatta beslut, om 25.000 kronor. För avkortningar och restitutioner beräknas förslagsvis 240.000 kronor samt för avsättning till allmän fond eller skatteutjämningsfond enligt här ovan framlagt förslag 200.000 kronor.

Å inkomstsidan hava upptagits hundskatt beräknad efter 25 kronor per hund med 13.000 kronor, bevillningsavgifter från offentliga föreställningar och artistskatt med 500 kronor, skogsaccis med 300 kronor, utdebitering för år 1937 i enlighet med drätselkammarens tidigare berörda förslag 3.701.566 kronor 4 öre, kommunal progressivskatt i enlighet med inhämtade uppgifter med 260.600 kronor, tomtören från bebyggda och obebyggda tomter å stadens grund 86 kronor 74 öre samt nöjesskatt 70.000 kronor.

På grund av vad ovan anförts hemställer drätselkammaren, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att ett belopp om 200.000 kronor att bestridas med uttaxerade medel och upptagas i nästkommande års utgiftsstat skall med stöd av bestämmelserna i lag den 12 juni 1936 om kommunal fondbildning avsättas till allmän fond eller skatteutjämningsfond;

att bestämma hundskatten för år 1938 till ett belopp av 25 kronor för varje hund;

att fastställa uttaxeringen för den borgerliga kommunens behov för år 1938 till 6 kronor 83 öre; samt

att godkänna det föreliggande av drätselkammaren upprättade förslaget till utgifts- och inkomststat för år 1938 i dess helhet.

Västerås den 29 november 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

N:o 164.
Budgetförslag 1938.
Beredningsutskottets förslag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan till beredningsutskottet för yttrande överlämnats det av drätselkammaren upprättade förslaget till utgifts- och inkomststat för staden för år 1938, får beredningsutskottet anföra följande:

Beredningsutskottet har efter noggrann granskning av förslaget icke funnit anledning till erinran emot detsamma utan biträder till alla delar drätselkammarens i dess betänkande gjorda hemställan.

Utskottet vill emellertid i detta sammanhang uttala önskemålet, att åtgärder snarast måtte vidtagas för ordnandet i enlighet med trafikens krav av Kristiansborgsallén, dels mellan Persbovägen och Norra Ringvägen, och dels i dess anslutning till Norra Ringvägen. Först nämnda trafikled befinner sig nämligen i de angivna delarna enligt beredningsutskottets mening i sådant skick, att snara åtgärder för dess iståndsättande äro påkallade.

Med stöd av vad sålunda anförts får beredningsutskottet hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att under uttalande av sin anslutning till det ovan anförda önskemålet godkänna ifrågavarande av drätselkammaren upprättade förslag till utgifts- och inkomststat för staden för år 1938 på sätt kammaren hemställt.

Västerås den 8 december 1937.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Paul Grante.

N:o 164.
Budgetförslag 1938. Magistratens förslag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren till magistraten överlämnat förslag till utgifts- och inkomststat för Västerås stad för år 1938 får magistraten härmed överlämna förslaget jämte därtill hörande handlingar till Stadsfullmäktige för besluts fattande. Västerås rådhus den 1 december 1937.

På magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/Martin Lindheimer.

REGISTER

över

förslag till Utgifts- och Inkomststat för Västerås stad för år 1938.

	Sid.
Aktier	551
Allmänna bidrag av staten	587
Allmänna läroverket	563
Allmänna pensionsförsäkringen	581
Anslag och bidrag till diverse ändamål	585
Arbetareinstitutet	564
Statförslag	622
A. B. F.	626
Automobiler:	
Utgifter	584
Inkomster	585
Avloppsledningar	567
Statförslag	653
Barnavårdsnämnden	561
Statförslag	600
Beredningsutskottets budgetbetänkande	717
Bostadsinspektionen	564
Statförslag	634
Brandväsendet	571
Statförslag	673
Byggnadsnämnden	584
Statförslag	690
Båttrafiken:	
Utgifter	570
Inkomster	571
Statförslag	671
Diverse utgifter	585
Diverse inkomster	587
Drätselkammaren	582
Drätselkammarens budgetbetänkande	699
Fastighetsförvaltningen:	
Egendomar inom stadsplanen:	
Utgifter	571
Inkomster	575
Förslagsvis beräknade inkomster för stadens gårdar och tomter	677
Lantegendomar:	
Utgifter	573
Inkomster	577
Statförslag	662
Jordar och andra fastigheter utom stadsplan:	
Utgifter	574
Inkomster	577
Fattigvården	561
Statförslag	590
Flickskolan	563
Statförslag	621
Folkskolan	562
Statförslag	604
Förslagsanslaget	587
Gatuläggningen:	
Utgifter	565
Inkomster	567

	Sid.
Gatubelysningen	566
Gaturenhållningen:	
Utgifter	566
Inkomster	567
Grustaget:	
Utgifter	570
Inkomster	571
Statförslag	672
Hamnar	568
Statförslag	640, 645
Hälsovårdsnämnden	564
Statförslag	631
Högre folkskolan	563
Statförslag	619
Kallbadhuset	570
Statförslag	669
Kronouppbörds- och exekutionsväsendet	580
Statförslag	682
Köttbesiktningsbyrån	565
Statförslag	634
Lantegendomsnämnden:	
Statförslag	660
Lån:	
Utgifter	556
Inkomster	560
Magistrat och Rådhusrätt	580
Statförslag	679
Magistratens budgetbetänkande	718
Nykterhetsnämnden	694
Pensionsnämnden	692
Planteringar:	
Utgifter	566
Inkomster	567
Statförslag	636
Polikliniken för könssjuka	565
Statförslag	635
Polisväsendet och fångvård	581
Statförslag	685
Renhållningsverket	568
Statförslag	662
Rådhusrätt och Magistrat	580
Statförslag	679
Räntor:	
Utgifter	551
Inkomster	554
Sammandrag av utgifts- och inkomststaten	583
Skatter	588
Skogar:	
Utgifter	575
Inkomster	580
Sociala ändamål	585
Statförslag	696
Stadsfullmäktige	582
Svingården	568
Statförslag	664
Taxeringsnämnderna	586
Tekniska skolan	564
Statförslag	628
Varmbadhuset	570
Statförslag	669
Vatten-, Gas- och Elektricitetsverken	569
Statförslag	648
Vägar:	
Utgifter	566
Inkomster	567
Ålderdomshemmet:	
Statförslag	592

Västerås 1937, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1937 Den 20 december XVIII

N:o 165.

Drätselkammarens skrivelse ang. transformatorstation och elektriska ledningar för bostadsområde vid Emaus- och Vijkmansgatorna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 9 nästlidne november har vatten- och gasverksstyrelsen på anförda skäl hemställt om ett anslag å 10.765 kronor för bestridandet av kostnaderna för anläggandet dels av en högspänningsjordkabel mellan Loviseberg och Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolagets bostäder vid Emaus- och Vijkmansgatorna och dels av lågspänningsledningar för nämnda och intill dessa belägna bostäder samt för anordnandet vid Tegnérgatan av en underjordisk transformatorstation; och får drätselkammaren i anledning därav anföra följande.

Såsom av vatten- och gasverksstyrelsens ifrågavarande skrivelse framgår synas de till utförande föreslagna anordningarna vara erforderliga för den i skrivelsen omförmälda strömleveransens behöriga fullgörande. Med hänsyn härtill har drätselkammaren intet att erinra emot, att anordningarna komma till utförande. Då kostnadsberäkningen vid granskning visat sig hållbar samt drätselkammaren icke heller har något att erinra emot det föreslagna sättet för kostnadernas täckande, får kammaren alltså hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för bestridandet av på staden ankommande kostnader för anordnandet i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet upprättat förslag dels av en högspänningsjordkabel mellan Loviseberg och Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolagets bostäder vid Emaus- och Vijkmansgatorna och dels av lågspänningsledningar för nämnda och andra intill dessa belägna bostäder samt för anordnandet vid Tegnérgatan av en underjordisk transformatorstation ställa till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande ett anslag å 10.765 kronor; samt

N:o 165.
Ang. transformatorstation och elektriska ledningar för bostadsområde vid Emaus- och Vijkmansgatorna.

att beloppet ifråga, 10.765 kronor, skall utgå av tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 2 december 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Allmänna Svenska Elektr. A.-B:s bostäder vid Emaus- och Vijkmansgatorna, omfattande 10 st. byggnader för tillsammans 60 familjer, erhålla elektrisk ström från A.-B. Svenska Metallverken i Västerås. Då klagomål anförts från hyresgästerna rörande ojämn ström, har förstnämnda bolag hembjudit staden att övertaga denna strömleverans. För detta ändamål erfordras anläggande av en jordkabel från stadens transformatorstation vid Loviseberg jämte en del lågspänningsledningar ävensom anordnande av en underjordisk transformatorstation vid Tegnérgatan. Dessa ledningar jämte transformatorstationen äro också nödvändiga för tillgodoseende av strömbehovet i en del bostäder öster om Vijkmansgatan. Anläggningskostnaderna äro beräknade till 11.900 kr. Efter avdrag av anslutningsavgiften för området, 1.135 kr., bliver stadens utlägg 10.765 kr. I samband med övertagandet av ifrågavarande strömleverans skall staden också övertaga gatubelysningen i Emaus- och Vijkmansgatorna och har styrelsen upptagit härför erforderliga kostnader i sitt till budgeten för 1938 fogade förslag till utökning av gatubelysningen.

Då erforderlig anläggning för ifrågavarande strömleverans bliver för staden ekonomiskt bärande, hemställer styrelsen

att stadsfullmäktige ville för anläggande dels av en högspänningsjordkabel mellan Loviseberg och Allmänna Svenska Elektr. A.-B:s bostäder vid Emaus- och Vijkmansgatorna och dels av lågspänningsledningar för berörda och intill dessa belägna bostäder samt därjämte anordnande vid Tegnérgatan av en underjordisk transformatorstation anvisa ett anslag av 10.765 kr. att utgå ur tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 9 november 1937.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

C. G. PETTERSSON.

/Gerh. Geston.

N:o 166.

Drätselkammarens skrivelse ang. elektriska ledningar i delar av Stora gatan, Skepparbacken, Östra och Västra Kyrkogatorna samt Skolgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 9 nästlidne november har vatten- och gasverksstyrelsen hemställt om anslag å sammanlagt 28.600 kronor för bestridandet av kostnaderna för utbyggnad på sätt i skrivelsen närmare angives av växelströmsnätet genom nedläggandet av ytterligare jordkablar, och får drätselkammaren i anledning därav anföra följande.

Efter verkställd granskning av det framlagda förslaget har drätselkammaren intet att erinra emot detsamma eller mot den i ärendet verkställda kostnadsberäkningen.

Beträffande sättet för kostnadernas täckande föreslår drätselkammaren i likhet med vatten- och gasverksstyrelsen, att tekniska verkens amorteringsfond härutinnan anlitas.

Drätselkammaren hemställer alltså, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för bestridandet av kostnaderna för utbyggnad i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet upprättat förslag av växelströmsnätet genom nedläggandet av ytterligare jordkablar ställa till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande ett anslag å sammanlagt 28.600 kronor; samt

att beloppet ifråga, 28.600 kronor, skall utgå av tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 2 december 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

N:o 166.

Ang. elektriska ledningar i delar av Stora gatan, Skepparbacken, Östra och Västra Kyrkogatorna samt Skolgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För att undvika ökad belastning av elektricitetsverkets anläggningar för likström införes som bekant numera växelström i alla nya hus ävensom vid modernisering av äldre byggnader. För närvarande erfordras därför en utbyggnad av växelströmsnätet med följande kabelanläggningar:

1.	Stora gatan mellan Sturegatan och Kopparbergsvägen och i sistnämnda gata mellan Stora gatan och Timmermansgatan, kostnad	Kr. 8.000: —
2.	Stora gatan från Flickskolan till Floragatan och i sistnämnda gata till Västermalmsgatan, kostnad	„ 4.000: —
3.	Skepparbacken mellan Slotts- och Källgatorna, kostnad	„ 4.600: —
4.	Östra Kyrkogatan mellan Domkyrkoesplanaden och Skolgatan, Skolgatan mellan Vasa- och Västra Kyrkogatorna samt i sistnämnda gata mellan Skolgatan och Telegrafhuset, kostnad	„ 12.000: —
Sammanlagt		Kr. 28.600: —

För undvikande av dubbel grävning böra dessa kablar nedläggas samtidigt med de ledningar, som erfordras för den i samband med budgeten för 1938 föreslagna utökningen av gatubelysningen.

På grund av det anförda hemställer styrelsen,

att stadsfullmäktige ville ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett anslag av 28.600 kr. för de i denna skrivelse föreslagna jordkabelanläggningar.

Västerås den 9 november 1937.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

C. G. PETTERSSON.

/Gerh. Geston.

N:o 167.

Drätselkammarens skrivelse ang. upprättande av förteckning rörande gatukostnadsbidrag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 17 nästlidne november har byggnadsnämnden hemställt, dels att fullmäktige måtte uppdraga åt byggnadsnämnden att låta upprätta sådan förteckning över fastighetsägare åliggande förpliktelser att till staden utgiva bidrag till gatukostnad, varom förmäles i 7 § av Kungl. Maj:ts byggnadsstadga den 20 november 1931, och dels att för bestridandet av kostnaderna för nämnda arbetes utförande ett anslag om 500 kronor måtte ställas till nämndens förfogande; och får drätselkammaren i anledning därav anföra följande.

Drätselkammaren vill för sin del ansluta sig till byggnadsnämndens förslag att åt nämnden överlämnas ombesörjandet av ifrågavarande arbetsuppgift. Denna nämnd synes nämligen ur praktisk arbetssynpunkt bäst skickad att handhava uppgiften.

Emot byggnadsnämndens beräkning av kostnaderna har drätselkammaren intet att erinra.

Drätselkammaren hemställer alltså, att stadsfullmäktige måtte besluta

att uppdraga åt stadens byggnadsnämnd att låta upprätta sådan förteckning över fastighetsägare åliggande förpliktelser att till staden utgiva bidrag till gatukostnad, varom förmäles i 7 § av Kungl. Maj:ts byggnadsstadga den 20 november 1931;

att för bestridandet av med nämnda uppdrags fullgörande förenade kostnader ställa till byggnadsnämndens förfogande ett anslag å 500 kronor; samt

att beloppet ifråga, 500 kronor, skall av drätselkammaren förskotteras av tillgängliga medel för att sedermera, efter förslag av drätselkammaren, bliva föremål för slutlig täckning.

Västerås den 2 december 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

N:o 167.

Ang. upprättande av förteckning rörande gatukostnadsbidrag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt 7 § i Kungl. Maj:ts byggnadsstadga den 20 november 1931 skall byggnadsnämnd eller annan stadens myndighet, som stadsfullmäktige bestämma, upprätta förteckning över fastighetsägare åliggande förpliktelser att till staden utgiva bidrag till gatukostnad.

Sedan Kungl. Majt den 16 juli 1937 fastställt gatukostnadsbestämmelser för Västerås stad, får byggnadsnämnden hemställa om, att en dylik förteckning med det snaraste måtte upprättas.

Därest stadsfullmäktige icke skulle hava för avsikt att lämna detta uppdrag åt någon annan av stadens myndigheter än byggnadsnämnden, vilken enligt egen mening torde vara den bäst skickade för arbetet, får byggnadsnämnden anhålla, att för ändamålet erhålla särskilt anslag. Med hänsyn till omfattningen av arbetet, som beräknas taga en tid av omkring en à två månader, samt den nuvarande stora arbetsbördan å stadsingenjörskontoret är det ofrånkomligt att extra arbetskraft måste anlitas. Kostnaderna därför beräknas till minst cirka 500 kronor.

Med anledning härav får byggnadsnämnden hemställa,

att stadsfullmäktige ville *dels* uppdraga åt byggnadsnämnden att upprätta sådan förteckning, som omförmäles i 7 § i Kungl. Maj:ts byggnadsstadga den 20 november 1931, *dels ock* besluta att till bestridande av kostnader för extra arbetshjälp för uppdraget ställa ett anslag om 500 kronor till byggnadsnämndens förfogande.

Västerås den 17 november 1937.

På byggnadsnämndens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/Martin Lindheimer.

N:o 168.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslutning till en planerad kommunal revisionsbyrå.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan till drätselkammaren för yttrande överlämnats Kommunala Centralbyråns skrivelse till stadsfullmäktige dagtecknad i september innevarande år och innefattande förslag till upprättandet av en kommunal revisionsbyrå med syfte närmast att tillhandagå kommunernas förtroendevalda revisorer med sakkunnigt biträde, får drätselkammaren anföra följande.

Av ett av stadsrevisionen i ärendet avgivet yttrande har inhämtats, att revisionen för sin del ansluter sig till de av Kommunala Centralbyrån uppdragna riktlinjerna för den föreslagna verksamheten. Stadsrevisionen förordar sålunda, att avtal skall träffas mellan staden och den kommunala revisionsbyrån rörande anlitandet av byråns biträde inom härvarande kommunala förvaltning. Kostnaderna för dylikt biträde hava av revisionen uppskattats till sammanlagt 3.000 kronor årligen. Med avseende å den tid för vilken nyssnämnt avtal bör träffas föreligger från stadsrevisionens sida intet klart uttalande.

Drätselkammaren har tagit förevarande fråga under övervägande och finner i likhet med stadsrevisionen att ett blivande samarbete med den kommunala revisionsbyrån under förhandenvarande förhållanden komme att bliva ändamålsenligt och för den kommunala förvaltningen gagneligt. Drätselkammaren har därför intet att erinra emot, att avtal träffas i berörda avseende. Vid uppgörandet av förslag till utgifts- och inkomststat för staden för nästkommande år räknade drätselkammaren också med den utgift, som kunde för staden uppkomma på grund av blivande avtal och upptog sålunda i statförslaget för ändamålet erforderligt anslag å 3.000 kronor. Med avseende å sättet för avtals träffande vill drätselkammaren föreslå, att stadsrevisionen bemyndigas att för tid och enligt grunder i övrigt, som revisionen kan finna lämpliga, avsluta ifrågavarande avtal.

Med stöd av vad sålunda anförts hemställer alltså drätselkammaren, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga stadsrevisionen att i vederbörlig ordning för stadens räkning med den blivande kommunala revisionsbyrån träffa avtal för tid och enligt grunder i övrigt, som revisionen skall äga bestämma angående an-

litandet av byråns biträde inom härvarande kommunala förvaltning.

N:o 168.
Ang. anslutning till en planerad kommunal revisionsbyrå.

Västerås den 2 december 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom infordrat förberedande utlåtande över Kommunala Centralbyråns i skrivelse till stadsfullmäktige i september 1937 lämnade redogörelse för den planerade kommunala revisionsbyråns verksamhet får Västerås stadsrevision härmed meddela, att stadsrevisionen icke har något att erinra mot de angivna riktlinjerna för verksamheten, vilka sammanfalla med de linjer, efter vilka stadsrevisionen under innevarande år sökt ordna sitt samarbete med den av revisionen såsom sakkunnigt biträde tillkallade auktoriserade revisorn.

Stadsrevisionen tillstyrker därför stadsfullmäktige att besluta om stadens anslutning till det kommunala revisionsinstitutet och skall, därest anslutning beslutes, givetvis vända sig till den kommunala revisionsbyrån för erhållande av sakkunnigt biträde vid slutförandet av 1937 års granskning.

Frågan om, ur vilken kategori av revisorer det sakkunniga biträdet för stadsrevisionens vidkommande skall hämtas, är avgjord genom det av stadsfullmäktige antagna reglementet, som föreskriver, att det sakkunniga biträdet skall vara av handelskammare auktoriserad revisor.

Då utseendet av sakkunnigt biträde anförtrotts åt stadsrevisionen, vars sammansättning ju kan avsevärt växla från ett år till annat, lärer flerårigt avtal näppeligen kunna träffas med revisionsbyrån. Eljest skulle stadsrevisionens nuvarande ledamöter icke hava något att erinra mot en överenskommelse om revisionshjälp under en tidsperiod av tre år. Längre period synes i varje fall icke böra ifrågakomma, då nämligen möjligheten att taga under omprövning frågan om inrättande av en fast stadsrevisorstjänst icke bör vara alltför avlägsen.

Stadsrevisionen vill i detta sammanhang uttala den förhoppningen, att de revisorer, som genom byrån komma att ställas till förfogande, icke bliva så hårt engagerade i de rent kommunala revisionsuppgifterna, att de förlora kontakten med annan ekonomisk verksamhet. Stadsrevisionen håller nämligen före, att en även på andra verksamhetsområden förfaren revisor i många fall kan genom denna sin erfarenhet vara till särskild nytta.

Stadsrevisionen tror sig kunna med stöd av hittills gjorda erfarenheter om samarbete med sakkunnigt biträde uttala, att kostnaden för den av revisionsbyrån till staden förmedlade hjälpen icke skall behöva överstiga ett årligt belopp av kr. 3.000, även om det sakkunniga biträdet anlitas icke blott för

granskning av själva bokslutet, utan även för vissa löpande uppgifter och förekommande specialundersökningar. **N:o 168.** *Ang. anslutning till en planerad kommunal revisionsbyrå.*

Västerås den 2 november 1937.

För Västerås stadsrevision:

THURE BERGQUIST.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Som bekant överenskommo Svenska stadsförbundet och Svenska landskommunernas förbund i början av detta år att söka upprätta en *kommunal revisionsbyrå* med syfte närmast att tillhandagå kommunernas förtroendevalda revisorer med sakkunnigt biträde. Ledningen av byrån förutsattes anförtrodd åt delegerade från båda förbunden och som föreståndare för den med stadsförbundet lokalt förenade byrån skulle stadsförbundets konsulent i budget- och räkenskapsfrågor fungera. Själva revisionsbiträdet skulle under byråns förmedling och överinseende lämnas av ute i landet bosatta, för uppdraget lämpliga personer.

För att utröna intresset för byråns verksamhet utsändes från stadsförbundet under våren en *underhandsförfrågan* till medlemmarna om deras ställning till projektet. Av 123 inkomna svar voro endast 25 rent avböjande. Åtskilliga av dem, som ställde sig välvilliga mot själva tanken, ville naturligt nog före ett definitivt ställningstagande avvakta besked om kostnaderna.

Sedan intresse för saken sålunda konstaterats, ha förbunden genom sina tidskrifter och genom skrivelser till revisorssammanslutningar sökt komma i kontakt med personer, som önska frågakomma till revisorsuppdrag.

Ett mycket stort antal ansökningar från personer med skiftande teoretisk utbildning och förutsättningar i övrigt ha inkommit. Efter gallring av ansökningarna och sedan desamma grupperats, är Svenska stadsförbundet nu i tillfälle att ange de *kostnader,* med vilka kommunerna kunna räkna vid anlitandet av den kommunala revisionsbyråns tjänster. Revisorerna ha grupperats efter kvalifikationer och yrkade arvoden i följande grupper:

Av handelskammare auktoriserad revisor,

av handelskammare godkänd granskningsman,

revisor med teoretisk utbildning från handelshögskola eller socialinstitutets kommunala linje,

revisor med huvudsakligen praktisk erfarenhet.

Praktisk kommunal erfarenhet förutsättes givetvis även för de tre förstnämnda grupperna.

Arvode har angivits *per dag* och uppgår för de olika revisorsgrupperna till följande belopp. Auktoriserade revisorer yrka de högsta arvodena med

N:o 168. *Ang. anslutning till en planerad kommunal revisionsbyrå.*

upp till 100 kronor, men även lägre arvodesanspråk förekomma. Dessa revisorer biträdas som regel av assistenter, åt vilka vissa delar av revisionerna uppdragas. För sådan assistents revisionsarbete begäras arvoden mellan 20 och 35 kronor, beroende på vederbörandes kompetens. Godkända granskningsmän kunna fås till ett arvode av 25 à 30 kronor. De båda övriga grupperna av revisorer ha betingat sig arvoden, varierande mellan 15 och 25 kronor.

Utöver ovan angivet arvode per dag tillkomma vid resa till platsen *dagtraktamente* och *reseersättning*. Auktoriserade revisorer begära som regel ett dagtraktamente av 20 à 25 kronor, godkända granskningsmän 15 à 20 kronor och övriga revisorer 10 à 15 kronor. Reseersättning begäres som regel för resa i 2:dra klass från respektive hemort.

Kommunernas andel i kostnaderna är begränsad till ersättningen åt revisorerna, medan byråns kostnader äro avsedda att täckas genom anslag från förbunden och eventuellt statsbidrag.

Kostnaderna ha, som nämnts, angivits per dag. Antal dagar för ett uppdrags utförande är naturligen helt beroende av *uppdragets art och omfattning*. Det är av stor vikt, att kommunerna själva så noggrant som möjligt angiva sina önskemål härutinnan vid rekvisition av revisioner. Därigenom får revisionsbyrån utan tidsödande skriftväxling möjlighet att lämna uppdraget till lämpligaste revisor.

De revisorer, som anvisas av byrån, äro avsedda att under dess överinseende fungera såsom sakkunnigt biträde åt de kommunvalda revisorerna, när dessa gå att fullgöra sina åligganden enligt gällande kommunallag. De äro därvid underkastade ansvar och tystnadsplikt. Uppdraget kan avse större eller mindre del av revisionen. Revisorernas biträde kan påkallas inför själva årsrevisionen, när räkenskaperna redan färdigställts. Men revisorerna kunna också få i uppdrag att under räkenskapsåret, i vissa fall på i förväg icke tillkännagiven tid, utföra mer eler mindre omfattande uppgifter i den fortlöpande granskning, som påvilar de kommunvalda revisorerna i form av inventeringar etc. Huruvida byråns revisorer skola anlitas för siffergranskningen eller ej torde böra bedömas med hänsyn till de möjligheter, som kunna stå till buds att ordna denna angelägenhet inom kommunen på ett billigt men dock effektivt sätt.

I samband med de årliga revisionerna eller eljest framkommer stundom behov av revision för ett större eller mindre antal år bakåt i tiden. Dylika *"återgående" revisioner* kunna jämväl rekvireras hos den kommunala revisionsbyrån, som därefter anvisar lämplig revisor.

Vidare kan revisionsbyrån anlitas för undersökning, huruvida en kommuns *kontrollanordningar* kunna anses betryggande.

Däremot bör revisionsbyrån *icke* anlitas för omläggning av budget och räkenskaper. Vid sådana omläggningar komma nämligen respektive kommunförbund hädanefter som hittills att efter kommunens önskan medverka.

Överenskommelser mellan revisionsbyrån och kommunerna rörande sakkunnig revisionshjälp torde i åtskilliga fall få förutsätta mera ingående förhandlingar med byrån, som givetvis även i övrigt står till tjänst med alla önskade upplysningar. Det synes önskvärt och torde för övrigt ur ekonomiska synpunkter bli mest fördelaktigt, att ifrågakommande överenskommelser kunna träffas för ett visst antal år på en gång, t. ex. för 3—5 år. Ju större antal

fleråriga avtal, som kunna ingås, desto större möjligheter torde yppa sig att successivt få verkligt lämpliga revisorer för kommunrevision. Det förutsättes, att ett anlitande av revisionsbiträde sker *enbart genom byrån,* som vid sin uppgörelse med revisorerna kommer att förbehålla sig, att dessa icke sluta direkta överenskommelser, då det icke kan vara i kommunernas intresse att få en konkurrens i "öppna marknaden" på detta område.

N:o 168. *Ang. anslutning till en planerad kommunal revisionsbyrå.*

Med det nu anförda har förbundet velat ge kommunerna en möjlighet att vid den kommande statbehandlingen taga ställning till frågan om anlitande av den kommunala revisionsbyrån. Med ledning av här ovan lämnade prisuppgifter torde redan nu kostnaderna för revisionen kunna preliminärt beräknas.

Därest Eder stad önskar använda sig av den kommunala revisionsbyråns tjänster, torde detta genom vederbörligt förvaltningsorgan benäget meddelas till Svenska stadsförbundet *före den 15 januari 1938* med angivande av arten av det biträde som önskas och den maximikostnad, staden är beredd att räkna med.

Stockholm i september 1937.

Kommunala Centralbyrån:

HENNING KARLSON.

N:o 169.

Drätselkammarens skrivelse ang. ingående av borgen för lån åt A.-Bol. Västeråsbanans Intressenter.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till drätselkammaren av den 22 nästlidne november har Aktiebolaget Västeråsbanans Intressenter på anförda skäl hemställt, att kammaren måtte föreslå stadsfullmäktige besluta att ikläda staden borgensansvar såsom för egen skuld för de obligations- eller amorteringslån eller andra skuldförbindelser intill ett belopp om sammanlagt högst 8.300.000 kronor med en återbetalningstid om högst 30 år räknad från den 15 maj 1938, som Aktiebolaget Västeråsbanans Intressenter kan komma att upptaga eller ingå för inlösen av bolagets obligationslån av år 1928; och får drätselkammaren i anledning därav anföra följande.

Såsom av bolagets skrivelse i ärendet framgår är ifrågavarande framställning föranledd av bolagets planer att konvertera 1928 års obligationslån, för vilket staden i vederbörlig ordning tecknat borgen. Av formella skäl måste

N:o 169. *Ang. ingående av borgen för lån åt A.-Bol. Västeråsbanans Intressenter.*

staden för detta ändamål fatta nytt beslut rörande borgensåtagandet samt samma beslut därefter underställas Konungens prövning och fastställelse.

Under förhandenvarande förhållanden synes intet vara att erinra emot bolagets hemställan och får drätselkammaren därför hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att ikläda staden borgensansvar såsom för egen skuld för obligations- eller amorteringslån eller andra skuldförbindelser intill ett belopp om sammanlagt högst 8.300.000 kronor med en återbetalningstid av högst 30 år räknad från den 15 maj 1938, som Aktiebolaget Västeråsbanans Intressenter kan komma att upptaga eller ingå för inlösen av bolagets obligationslån av år 1928; samt

att uppdraga åt drätselkammaren dels att underställa beslutet härom Konungens prövning och fastställelse och dels att i övrigt vidtaga alla på staden ankommande i ärendet erforderliga åtgärder för beslutets genomförande, innefattande detta uppdrag jämväl bemyndigande för drätselkammaren att å stadens vägnar teckna ifrågavarande borgensförbindelse.

Västerås den 2 december 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Den 8 maj 1928 beslöto stadsfullmäktige bland annat att ikläda staden borgensansvar såsom för egen skuld för det obligationslån å högst 9.450.000 kronor, som vore avsett att uppläggas av ett planerat aktiebolag med staden såsom huvuddelägare och användas för inköp av den övervägande delen av aktierna i Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag, en borgensförbindelse som drätselkammaren bemyndigades teckna. Kungl. Maj:t har efter underställning av beslutet den 4 augusti 1928 förklarat hinder icke möta för staden att teckna ifrågavarande borgensförbindelse.

Sedan detta bolag bildats under benämningen Aktiebolaget Västeråsbanans Intressenter och aktieaffären kommit till stånd upplades obligationslånet till

N:o 169.

Ang. ingående av borgen för lån åt A.-Bol. Västeråsbanans Intressenter.

ett belopp av 9.152.000 kronor med en räntefot av 4½ % och 40 års amorteringstid.

Enligt lånekontraktet äger bolaget rätt att från och med den 15 maj 1938 öka den årliga amorteringen eller på en gång återbetala hela återstående lånebeloppet.

På grund av nu rådande låga ränteläge har bolaget för avsikt att till den 15 maj 1938 uppsäga lånet. Vid sagda tidpunkt återstår efter amorteringar enligt plan, innefattande även amorteringen pr 15 maj 1938, oguldet ett belopp av 8.101.000 kronor.

För lånets inlösen erfordras upptagande av ett nytt lån å sist sagda belopp eventuellt med tillägg av vad som tilläventyrs kan erfordras för täckande av kapitalrabatt å det nya lånet, beroende bland annat på huruvida det nya lånet upplägges som obligationslån eller reverslån och vilken räntefot därvid kommer i fråga. Ävenledes bör förutses, att för det nuvarande lånets likviderande kan erfordras upptagandet av tillfälligt lån i avbidan på det nya lånets upptagande helt eller delvis. Det nya lånets amorteringstid är avsett att bliva högst 30 år, räknade från den 15 maj 1938.

Då stadens borgen enligt stadsfullmäktiges beslut och Kungl. Maj:ts stadfästelse av detsamma hänför sig individuellt till det nuvarande lånet, erfordras för den tilltänkta konverteringen nytt stadsfullmäktigebeslut och ny underställning rörande borgen för den nya upplåningen.

På grund av det anförda får bolaget hemställa, att drätselkammaren ville hos stadsfullmäktige väcka förslag, att stadsfullmäktige måtte besluta ikläda staden borgensansvar såsom för egen skuld för de obligations- eller amorteringslån eller andra skuldförbindelser intill ett belopp av sammanlagt högst 8.300.000 kronor med en återbetalningstid av högst 30 år räknat från den 15 maj 1938, som Aktiebolaget Västeråsbanans Intressenter kan komma att upptaga eller ingå för inlösen av bolagets obligationslån av år 1928.

Västerås den 22 november 1937.

Aktiebolaget Västeråsbanans intressenter:

AXEL SUNDSTRÖM.

N:o 170.

Drätselkammarens skrivelse ang. köp av en tomtfastighet inom Bjärby egendom.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 29 nästlidne april beslöto stadsfullmäktige i enlighet med förslag av drätselkammaren att för stadens räkning förvärva bl. a. Bjärby egendom. Före försäljningen till staden hade dåvarande ägaren av egendomen hunnit avyttra en därifrån avstyckad stadsäga n:r 1041 D innehållande en areal om 990 kvadratmeter. Köparen av sistnämnda stadsäga, Carl Olof Berglind, hade för avsikt att bebygga densamma med bostadshus. Ansökan om byggnadslov blev emellertid av byggnadsnämnden på anförda skäl lämnad utan bifall och Berglind måste därför avstå från bebyggelse av stadsägan. I avvaktan på prövning av berörda ansökning om byggnadslov hade Berglind låtit å stadsägan utföra vissa grävningsarbeten ävensom vidtagit andra anordningar såsom förberedelser för det planerade bygget. Sedan Berglind numera anskaffat annan mark för bebyggelsen och sålunda icke vidare har användning för ifrågavarande stadsäga, n:r 1041 D, har Berglind i skrivelse till drätselkammaren erbjudit staden att förvärva samma fastighet för det av honom erlagda inköpspriset eller 1 krona 50 öre per kvadratmeter, dock med tillägg av 500 kronor, vilket sistnämnda belopp skulle utgöra ersättning för hälften av de kostnader, som Berglind nedlagt å stadsägan ifråga.

Drätselkammaren har prövat förenämnda erbjudande och funnit, att åtskilliga skäl tala för att fastigheten ifråga förvärvas av staden. Fastigheten är belägen i närheten av Bjärby egendoms mangårdsbyggnader och ligger omsluten av staden tillhörig mark. Det bör vara ett intresse för staden, att ett dylikt markområde tillföres den av staden ägda huvudgården, i synnerhet som detta område är det enda här belägna, från Bjärby egendom avstyckade och obebyggda område, som icke är i stadens ägo. Vidare torde stadsägan väl lämpa sig såsom byggnadstomt för de nya arbetarebostäder, som enligt stadsfullmäktiges beslut skola uppföras vid Bjärby. De å stadsägan redan vidtagna grävnings- och övriga arbetena torde därigenom kunna komma staden till nytta.

Vid de förhandlingar, som förts med ägaren rörande priset, har drätselkammaren förklarat sig beredd att tillstyrka ett inköp av fastigheten till ett pris av 1 krona 50 öre per kvadratmeter eller för fastigheten i dess helhet 1.485 kronor. Ägaren har för sin del godtagit detta pris och alltså avstått från den begärda ersättningen av 500 kronor för å fastigheten nedlagda kostnader.

Med stöd av vad sålunda anförts får drätselkammaren alltså hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för en överenskommen köpeskilling av sammanlagt 1.485 kronor samt på sedvanliga köpevillkor i övrigt förvärva i ärendet omförmälda fastighet, stadsägan n:r 1041 D;

att köpesumman ifråga, 1.485 kronor, skall utgå av reserverade köpeskillingsmedel; samt

N:o 170. *Ang. köp av en tomtfastighet inom Bjärby egendom.*

att uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga alla de åtgärder, som från stadens sida kunna bliva erforderliga för köpets avslutande.

Västerås den 2 december 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Paul Grante.*

N:o 171.

Beredningsutskottets skrivelse ang. val av ledamöter i Vatten- och Gasverksstyrelsen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Herr Arbetsförmedlingsföreståndaren J. Widén vid stadsfullmäktiges sammanträde den 25 nästlidne november avböjt förnyat mandat såsom ledamot av vatten- och gasverksstyrelsen, samt stadsfullmäktige i anledning därav till beredningsutskottet för avgivandet av nytt förslag återremitterat frågan om val av ledamöter och suppleanter i nämnda styrelse, får beredningsutskottet föreslå, att stadsfullmäktige måtte besluta

att med bifall till Herr Widéns ifrågavarande hemställan till ledamot av styrelsen efter honom för fyraårsperioden 1938—1941 utse nuvarande suppleanten i styrelsen Herr Förmannen Gunnar Larsson samt till suppleant efter Herr Larsson för samma tid utse Herr Journalisten Emes Olsson.

I övriga delar vidhåller beredningsutskottet sitt tidigare i ärendet avgivna förslag och hemställer alltså, att stadsfullmäktige måtte med bifall till den av herr Expeditören C. G. Pettersson gjorda avsägelsen för ovan nämnda fyraårsperiod till ledamot av styrelsen efter Herr Pettersson utse nuvarande supplean-

N:o 171.
Ang. val av ledamöter i Vatten- och Gasverks-styrelsen.

ten Herr Muraren Martin Hellblom samt till suppleant efter Herr Hellblom för samma tid utse Herr Snickaren Gustav Olsson.

Västerås den 8 december 1937.

För beredningstuskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Paul Grante.

N:o 172.

Drätselkammarens skrivelse ang. amorteringsplan för kloakreningsverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till Stadsfullmäktige av den 9 nästlidne november har vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att fullmäktige måtte godkänna av styrelsen upprättad plan för amortering av kostnaderna, tillhopa 982.500 kronor, för det under uppförande varande reningsverket; och får drätselkammaren i anledning därav anföra följande.

Drätselkammaren har granskat den framlagda planen och funnit de föreslagna amorteringstiderna väl avvägda i förhållande till den tid, under vilken de olika anläggningarna beräknas vara användbara. Kammaren har därför intet att erinra emot amorteringsplanens godkännande.

På grund därav hemställer alltså drätselkammaren, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att godkänna ifrågavarande av vatten- och gasverksstyrelsen upprättade plan för amortering av kostnaderna för reningsverket, tillhopa 982,500 kronor.

Västerås den 9 december 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 172.

Ang. amorteringsplan för kloakreningsverket.

Vid stadens tekniska verk sker amortering efter härför upprättade och av Stadsfullmäktige godkända amorteringsplaner. För nya reningsverket, vilket som bekant är under uppförande, har vatten- och gasverksstyrelsen fördenskull låtit upprätta en dylik amorteringsplan, vilken styrelsen härmed i sammandraget skick förelägger Stadsfullmäktige för godkännande. Planen är upprättad med stöd av de erfarenhetstal, som ligga till grund för övriga verk och som i stort sett synas motsvara livslängden hos de olikartade byggnader, ledningar, apparater och maskiner, som förekomma vid verken.

De i nämnda plan för reningsverket insatta amorteringstiderna motsvara:

33 år (3 %) byggnader och kulvertledningar,
25 „ (4 %) rörtunnel och utloppsledning,
20 „ (5 %) anläggningar för värme och sanitet, elektriska anläggningar, rörledningar för slam, laboratorieutrustning och gasdom,
15 „ (7 %) pumpar, kompressorer, kloreringsanläggning, diffusörer samt röranläggningar i bassänger och slamrötkammare m. m.,
10 „ (10 %) rensskärare, slamskrapor och omrörare.

Med tillämpning av dessa amorteringstider erhålles, vid ett beräknat anläggningsvärde för verk och ledningar av kr 982.500: —, en årlig amortering av kr. 46.200: —.

Styrelsen hemställer sålunda,

att Stadsfullmäktige ville godkänna de i det ovanstående föreslagna amorteringstiderna att gälla tills vidare.

Västerås den 9 november 1937.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerhard Geston.

N:o 173.

Drätselkammarens skrivelse ang. anordnande av badplatser m. m. å Östra holmen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan kommittén för anordnandet av strandbad till drätselkammaren inkommit med preliminärt förslag till åtgärder att vidtagas för förbättring och utvidgning av friluftsbadmöjligheterna vid Östra Holmen ävensom låtit verkställa vissa förberedande kostnadsberäkningar för åtgärdernas vidtagande, får drätselkammaren anföra följande,

Av kommitténs skrivelse i ärendet har inhämtats, att vissa arbeten för ovan angivna ändamål redan vidtagits. Sålunda har omfattande uppröjningar för borttagande av vass och annan icke önskvärd växtlighet ävensom upprensning å sjöbottnen verkställts vid badplatserna. Genom dylika arbeten har vidare en ny badplats med cirka 130 meter lång strand anordnats vid viken å östra sidan mot Björnön. Samtliga dessa arbeten hava dragit en kostnad om sammanlagt cirka 9.000 kronor. Utan nu nämnda redan utförda arbeten återstå emellertid åtskilliga planerade anordningar, som kommittén föreslår komma till utförande i syfte att bereda ökade möjligheter för öns utnyttjande såsom friluftsbadplats. För detta ändamål bör cirka 2.700 kbm. sand påföras de olika badplatserna såsom fyllnad. Utforslingen av sanden torde lämpligen kunna ske under innevarande vinter. Vidare böra avklädningspaviljonger uppföras vid den nya badplatsen söder om långbryggan. Härigenom skulle enligt förslaget avklädningsplatser beredas för 450 personer. Likaså böra åtskilliga toaletter komma till utförande. Slutligen bör långbryggan förstärkas och breddas samt ny plankbädd anordnas å densamma. Verkställd undersökning har nämligen givit vid handen, att trävirket i bryggan är mycket illa åtgånget och till stor del upprutet. Vid en ombyggnad föreslår kommittén, att bryggan breddas från nuvarande 4 till 7 meter. Den förväntade ökade trafiken till holmen torde motivera en sådan åtgärd. De totala kostnaderna för samtliga ovannämnda arbetens utförande hava, om däri inräknas dels de förut nämnda kostnaderna för redan uttörda arbeten och dels ett mindre belopp för diverse och oförutsedda utgifter, preliminärt beräknats till 48.600 kronor.

Kostnadsberäkningarna äro alltså endast preliminära liksom förslaget i övrigt blott avser att angiva riktlinjerna för det detaljförslag, som är under utarbetande. Det har emellertid synts kommittén angeläget att redan nu framlägga förslaget i befintligt skick för ett förhandsuttalande och, därest ett dylikt uttalande skulle utfalla till förmån för förslaget, snarast föranstalta om arbetenas påbörjande i den mån så redan nu av tekniska och andra skäl kan ske.

Drätselkammaren, som tagit förslaget under övervägande, har för sin del intet att erinra emot, att arbetena utföras i huvudsaklig överensstämmelse med de uppdragna riktlinjerna. Åtgärderna synas välbetänkta och torde i avsevärd mån kunna bidraga till lösningen av stadens friluftsbadfråga. Ett detaljerat

förslag bör givetvis snarast framläggas i ärendet, men drätselkammaren kan för sin del icke finna hinder föreligga att på grundval av den föreliggande utredningen omedelbart påbörja de arbeten, exempelvis ombyggnaden av långbryggan, som lämpligen kunna utföras vid denna årstid. De kostnader för arbetenas utförande, som uppkomma under dessas löpande gång, böra enligt bemyndigande förskotteras av drätselkammaren av tillgängliga medel. Likaså bör åt drätselkammaren uppdragas, att sedermera, sedan kostnadsbeloppet slutligt fixerats, till Stadsfullmäktige inkomma med förslag till slutlig täckning av samma kostnader.

N:o 173.
Ang. anordnande av badplatser m. m. å Östra holmen.

Med stöd av vad sålunda anförts får drätselkammaren alltså hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga drätselkammaren att i huvudsaklig överensstämmelse med det i ärendet framlagda förslaget låta utföra berörda arbeten för förbättrandet av badmöjligheterna vid Östra Holmen m. m.; samt

att kostnaderna för ifrågavarande arbeten, preliminärt beräknade till 48.600 kronor, skola förskotteras av drätselkammaren av tillgängliga medel för att sedermera efter förslag av kammaren bliva föremål för slutlig täckning.

Västerås den 9 december 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

N:o 174.

Drätselkammarens skrivelse ang. beredskapsarbeten m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige anmodat drätselkammaren att efter arbetslöshetskommitténs hörande till fullmäktige inkomma med förberedande utlåtande över av 1936 års utredning avgivet betänkande med utredning och förslag rörande beredskapsarbeten, får drätselkammaren anföra följande.

Drätselkammaren ansluter sig till de synpunkter, som arbetslöshetskommittén i sitt yttrande i ärendet framlagt. Därutöver vill kammaren beröra en fråga, som för hithörande kommuner synes äga stor praktisk-ekonomisk betydelse, och som utredningen enligt drätselkammarens mening icke allsidigt prövat ur kommunernas synpunkt.

Utredningen konstaterar, efter en omfattande redogörelse för frågan, att byggnadsverksamheten i fråga om hamnarbeten under den gångna krisen varit av ovanligt stor omfattning och att på grund därav de mera angelägna behoven härutinnan redan blivit tillgodosedda. Med hänsyn därtill anser utredningen, att nämnda verksamhet nu utan olägenhet bör kunna starkt begränsas. Under sådana förhållanden föreslår utredningen, att, under förutsättning att konjunkturomslag icke sker, anslag till handelshamnar och farleder tills vidare icke anvisas, såvitt ej starka praktiska skäl kunna anföras häremot. Detta förslag betyder omsatt i praktiken utan tvivel, att anslag för nu nämnda ändamål under förhandenvarande ekonomiska förhållanden icke kan komma ifråga. Drätselkammaren ifrågasätter, huruvida en utredning, som blott ådagalagt, att en omfattande byggnadsverksamhet under krisåren tillgodosett många då rådande behov, kan motivera ett tämligen kategoriskt påstående, att denna byggnadsverksamhet tillgodosett också framtida behov. Onekligen kunna behov av utvidgning och nybyggnad av handelshamnar och farleder framtvingas under rådande goda konjunkturförhållanden och mycket väl såsom en följd just av dessa goda förhållanden. Sålunda behov, som icke förelegat eller ens rimligtvis kunnat förutses under den gångna krisen. Under sådana förhållanden finner drätselkammaren, att bärande skäl för utredningens förslag i denna del icke anförts. Kammaren anser, att det icke bör uppställas strängare villkor för anslagsbeviljande till förmån för hamnarbeten under nuvarande konjunkturförhållanden än som varit fallet under de gångna krisåren.

Med stöd av vad sålunda och i övrigt i ärendet anförts hemställer alltså drätselkammaren, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att såsom eget yttrande i ärendet åberopa innehållet i drätselkammarens och arbetslöshetskommitténs avgivna yttranden och sålunda uttala sig för att utredningens förslag

lägges till grund för blivande bestämmelser i frågan, dock med beaktande av de synpunkter, som i nämnda yttranden anförts. **N:o 174.** *Ang. beredskapsarbeten m. m.*

Västerås den 9 december 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava den 30 september 1937 under § 204 i dess då förda protokoll beslutat anmoda drätselkammaren att efter arbetslöshetskommitténs hörande inkomma till stadsfullmäktige med förberedande utlåtande över ett till stadsfullmäktige för yttrandes avgivande remitterat betänkande med utredning och förslag rörande beredskapsarbeten, avgivet av 1936 års utredning angående beredskapsarbeten.

Sedan drätselkammaren överlämnat betänkandet till arbetslöshetskommittén för yttrande får kommittén i ärendet anföra följande.

Då något sammandrag av betänkandet icke föreligger följer först härnedan en kort sammanfattning av detsamma.

Betänkandet är indelat i sju olika kapitel omfattande

1) Inventeringsmaterialiets införskaffande och ordnande.
2) Statliga arbeten.
3) Kommunala arbeten.
4) Väg- och gatuarbeten.
5) Jordbruksarbeten
6) Skogsarbeten.
7) Sammanfattning av inventeringsresultatet och utredningens förslag.

Arbetslöshetskommittén har beträffande betänkandet endast befattat sig med kap. 3, kommunala arbeten och ej tagit del av det, som under kap. 4 anföres beträffande vägar och gator i städer.

I inledningen erinrar 1936 års utredning angående beredskapsarbeten därom att spörsmålet om offentliga arbeten som med eller mot en konjunkturarbetslöshet, under de senare åren gjorts till föremål för utredning och förslag såväl av "arbetslöshetsutredningen" som av de "sakkunniga för verkställande av förberedande utredning angående ingripande från samhällets sida på vissa områden av det ekonomiska livet".

"Arbetslöshetsutredningen" har i sitt betänkande angående åtgärder mot arbetslöshet bland annat uttalat sig för att anslag till offentliga arbeten i flerårsplaner borde bestämmas med större hänsyn än tidigare till arbetslöshetspolitiska spörsmål.

I betänkande om folkförsörjning och arbetsfred ha de *sakkunniga* hävdat

N:o 174. *Ang. beredskapsarbeten m. m.*

att för förhindrandet av verkningarna av ekonomiska kriser erfordrades en planmässig politik, syftande till utjämning av konjunkturväxlingarna. Mot utvidgning av det allmännas verksamhet under depression måste i allmänhet tänkas vara en begränsning under högkonjunktur.

De *sakkunniga* ha med anledning härav föreslagit vissa anordningar ifråga om byggande och förbättring av allmänna vägar, anläggning av hamnar, vissa skogsvårdande arbeten, uppförande av offentliga byggnader samt bostadsproduktion m. m., vilka anordningar syftade till att dessa arbeten företrädesvis skulle koncentreras till tider av lågkonjunktur.

Vidare beröras i inledningen socialministerns anförande till statsrådsprotokollet för den nu ifrågavarande utredningen och framhålla utredningsmännen att efter insamlande av visst material, utredningsmännen behandlat detta med utgångspunkt från den allmänna förutsättningen, att en planläggning av de offentliga arbetena i konjunkturutjämnande syfte borde eftersträvas och att utredningsmännen icke haft att taga ståndpunkt till frågan, huruvida arbetena skulle utföras såsom beredskapsarbeten i öppna marknaden eller såsom reservarbeten, och därför ej heller ingått på detta spörsmål.

I kap. 3 kommunala arbeten redogör utredningen för vissa arbeten för vilkas utförande kommunerna kunna komma i åtnjutande av statsbidrag och må här endast nämnas de olika grupper, som äro föremål för utredningens behandling.

Den största gruppen av ifrågavarande arbeten utgöres av *byggnader för folkskoleväsendet,* nämligen nya undervisningslokaler och skolhem.

En annan större grupp av arbeten, för vilkas utförande statsbidrag kan åtnjutas, utgöres av *handelshamnar och farleder.*

Vidare finnas inom *sjukvårdsväsendet* flera olika slag av arbetsföretag, vartill statsbidrag utgår såsom för uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter, epidemisjukhus, hem för kroniskt sjuka, vårdhem för lättskötta sinnessjuka, förlossningsanstalter och bostäder åt provinsialläkare å landsbygden.

Utredningsmännen anföra härefter bland annat att det torde ligga i sakens natur, att man inom olika slag av kommuner har stort intresse för att igångsätta beredskapsarbeten till motverkande av akut arbetslöshet inom eget område och skulle detta särskilt gälla de borgerliga primärkommunerna. Utredningsmännen anse däremot att intresset icke är lika stort inom kommunerna för att under en högkonjunktur skjuta ett arbete på framtiden för att därmed under en kommande depressionsperiod bereda arbete och inkomst åt kommunens arbetslösa. Efter ett visst resonemang göra utredningsmännen det uttalandet att frågan huruvida det för en kommun blir mer eller mindre ekonomiskt fördelaktigt att i konjunkturutjämnande syfte förrycka den normala tidsföljden för igångsättande av sina arbeten icke kan generellt besvaras med ja eller nej, men att man utan att göra sig skyldig till överdrift torde kunna våga det påståendet, att det på områden där tekniken icke är stadd i särskild stark utveckling, i allmänhet lönar sig synnerligen väl för en kommun — även rent bokföringsmässigt — att under arbetslöshetsperioder öka takten för genomförandet av sina offentliga arbeten och under goda tider minska densamma.

Utredningsmännen övergå därefter till att beröra de åtgärder som från statens sida borde vidtagas under *goda tider* och framhålla i sådant avseende, att

N:o 174.
Ang. beredskapsarbeten m. m.

det gällde att förmå kommunerna att å ena sidan utarbeta planer till beredskapsarbeten och å andra sidan uppskjuta arbetenas genomförande i fall, då så utan olägenhet kunde ske.

Utredningen föreslår att *statsbidrag till utarbetande av arbetsplaner* för kommunala arbeten må kunna lämnas efter Kungl. Maj:ts prövning under förutsättning att det är fråga om ett arbetsföretag vars utförande ur arbetslöshetssynpunkt är av större betydelse, *att* planläggningen kräver för kommunen kännbara utgifter, *samt att* tillgången på andra lämpliga planlagda arbeten i orten är otillräcklig. Med statsbidrag planerade arbeten borde dock ej få igångsättas utan Kungl. Maj:ts tillstånd.

Utredningen påpekar att den svåraste uppgiften är att förmå kommunerna till ett förnuftigt sparande under goda tider utan att ett otillbörligt inkräktande sker på den kommunala självbestämmanderätten. Utredningen anser i sådant sammanhang att Kungl. Maj:ts kontroll över kommunernas upplåning bör ändras så att prövningen jämväl kommer att avse frågan om den ur konjunkturutjämningssynpunkt lämpligaste tidpunkten för ett arbetes utförande, vars kostnader skall bestridas av lånemedel. Utredningsmännen medge dock även att någon kontroll naturligtvis icke kan utövas i de fall, då en kommun finansierar beslutade arbeten genom uttaxerade medel eller förbrukning av uppsamlade fonder. En annan utväg, som synes beredningen mera effektiv än lånekontrollen, är en reglering i konjunkturutjämnande syfte av statens bidragsverksamhet i olika fall och slutligen en tredje metod skulle vara att hålla den ordinarie bidragsprocenten förhållandevis låg och genom extra kristidstillägg från anslag för beredskapsarbeten höja statsbidragets totalbelopp för visst arbete under kristider.

Utredningen väljer emellertid för sin del reglering av statens bidragsverksamhet och anger huru utredningen tänkt sig en dylik tillgå.

Beträffande arbetena för folkskoleväsendet anser utredningen att åtskilliga skäl kunna anföras gent emot en begränsad byggnadsverksamhet under nuvarande förhållanden men att under alla förhållanden en ökad verksamhet under rådande goda konjunkturförhållanden måste motiveras av alldeles särskilda skäl.

Ifråga om hamnarbeten anser utredningen att de mera angelägna behoven ha blivit väl tillgodosedda, varför denna verksamhet nu utan olägenhet borde kunna starkt begränsas och föreslår utredningen att anslag till handelshamnar och farleder tillsvidare icke anvisas, såvitt ej starka praktiska skäl skulle kunna anföras häremot.

Beträffande anslagen till byggnadsarbeten för sjukvårdsväsendet anser sig utredningen — liksom ock till folkskoleväsendet — icke kunna ifrågasätta nedskärningar under det, som kan anses motsvara det normala behovet.

Utredningen erinrar härefter om att genom den år 1933 tillkomna anordningen med kommunala beredskapsarbeten, statsbidrag vid arbetslöshet beredes även till andra kommunala företag än sådana, som normalt äro bidragsberättigade. Såsom förutsättning härför gäller emellertid att företaget utan sådant bidrag ej skulle komma till utförande vid ifrågavarande tidpunkt, utan skulle få anstå i avbidan på bättre tider. Härigenom åstadkommes med den minsta möjliga kostnad för statsverket en ökning i arbetstillgången vid arbetslöshet. En kommun, som under goda tider är beredd att utföra ett företag, har således

N:o 174. *Ang. beredskapsarbeten m. m.*

icke någon fördel att vänta av denna anordning, om den låter anstå med utförandet till en kommande kris. Utredningen anser att åtskilligt skulle vara att vinna genom en viss modifikation i direktiven för åtnjutande av statsbidrag från anslag till kommunala beredskapsarbeten. Varje kommun borde kunna erhålla bidrag från detta anslag under en arbetslöshetsperiod *även om det gällde ett företag som kommunen under alla förhållanden ämnade utföra,* såvitt för arbetets utförande anlitades arbetslösa till visst minimiantal från annan ort. Med en sådan modifikation av direktiven anser utredningen att en ökad återhållsamhet vid beslutande av nya företag skulle kunna väntas.

Utredningen ger sig därefter in på frågan, om icke genom ytterligare åtgärder kommunerna skulle kunna stimuleras att under gynnsamma konjunkturer begränsa sina normalt ej statsberättigade arbeten och tänker sig den utvägen, att redan under goda tider anslag skulle kunna anvisas till vissa särskilt önskvärda kategorier av kommunala arbeten, vilka anslag emellertid först under en kommande depressionstid skulle bliva tillgängliga för fördelning. Sådana anslag borde bliva till stor nytta, som ett starkt underlag för propagandan för en konjunkturanpassning av de kommunala arbetena och anslagen skulle få karaktären av statlig fondbildning.

Utredningen fäster slutligen uppmärksamheten på de rätt betydande arbeten, som numera utföras med väsentligt bidrag av lotteri- och tipsmedel och anser, att det icke torde vara omöjligt att finna former för utnyttjande av sådana medel till konjunkturutjämning. En fondering av dylika medel anser utredningen lämplig, då flertalet av de arbeten, vartill de användas, utan alltför kännbar olägenhet skulle kunna uppskjutas.

Utredningen avslutar sitt resonemang om åtgärder under goda tider med ett uttalande, att det torde erbjuda större svårigheter att finna tillräckligt verksamma medel för att stimulera kommunerna till att under goda tider spara pengar för framtida arbeten och att det synes utredningen ovisst, huruvida den numera förefintliga möjligheten till fondering kommer att i önskvärd omfattning utnyttjas.

Utredningen övergår härefter till att beröra de *åtgärder, som böra vidtagas vid en kris.*

Beträffande då först *lånekontrollen* tillstyrker utredningen, dock ej en längre gående uppmjukning av densamma, än att den under goda tider förordade skärpningen icke vidare tillämpas och att man alltså återgår till hittillsvarande praxis. Utredningen understryker starkt vikten av att kontrollen över kommunernas upplåning även i fortsättningen omhänderhaves på sådant sätt, att kommunernas finansiella ställning icke äventyras.

Med avseende å *utvidgningen av statens bidragsverksamhet* ifrågasätter utredningen, förutom riksstatsanslagens ökning i lämplig omfattning, om icke Kungl. Maj:t under en kris borde äga rätt att dispensera från eljest gällande bidragsgrunder. Utredningen anser nämligen, att om de ekonomiskt sämst ställda kommunerna, vilket mycket ofta också äro de, som ha det största behovet av ökad arbetstillgång, skola få möjlighet att draga nytta av de ökade anslagen, det icke sällan torde vara nödvändigt, att de kunna tillerkännas högre bidragsprocent än som i vanliga fall är möjligt. Av denna utvidgning beröres emellertid ej den stora massan av kommunala arbeten, vilka under normala förhållanden icke medföra rätt till statsbidrag. För dessa arbeten

N:o 174.
Ang. beredskapsarbeten m. m.

anser utredningen, att särskilda arbetslöshetsanslag borde ställas till förfogande enligt i huvudsak de grunder, som gälla för de kommunala beredskapsarbetena.

Utredningen påpekar vidare, att anslagen till kommunala beredskapsarbeten icke hava avsett att möjliggöra bidrag till några särskilda slag av kommunala arbetsföretag, utan det har ankommit på Kungl. Maj:t att giva bidragsverksamheten den inriktning, som i varje särskilt fall befunnits vara mest förmånlig, vilket tillvägagångssätt utredningen även i fortsättningen anser vara det mest ändamålsenliga. Här erinrar utredningen ävenledes om den modifikation i direktiven för de kommunala beredskapsarbetena, som utredningen redan förordat under goda tider och som avser att bereda varje kommun möjlighet att erhålla bidrag från anslaget till dessa arbeten, även om det skulle gälla ett företag, som kommunen under alla förhållanden ämnade utföra, såframt för arbetets utförande anlitades arbetslösa till visst minimiantal från annan ort.

Till sist framhåller utredningen att de lotteri- och tipsmedel, som under goda tider fonderats, under kristider böra tagas i anspråk för lämpliga arbetsföretags utförande.

Utredningens förslag, som här nedan återgivas enligt betänkandets text är följande:

Åtgärder vid nu rådande gynnsamma konjunkturläge.

Sett på lång sikt bör det som regel vara ekonomiskt fördelaktigt för kommunerna att under goda tider i möjligaste mån reservera icke trängande arbeten till depressionstider. Möjligheterna för kommunerna att vidtaga sådana dispositioner på egen hand äro emellertid begränsade. Under kristider stöter det på svårigheter att med rimliga skatter finansiera en budget, som upptager extra ordinära arbetsuppgifter. Under goda tider åter är det övervägande faktorer av psykologisk art, som hindra en önskvärd återhållsamhet.

1) För undanröjande av de förefintliga svårigheterna äro i första hand upplysning och propaganda av betydelse. Enligt utredningens mening böra de kommunala sammanslutningarna Svenska Landstingsförbundet, Svenska Stadsförbundet och Svenska Landskommunernas förbund hava en utomordentligt viktig uppgift att fylla härutinnan.

2) För att stimulera kommunerna att i tillräcklig grad och utsträckning utarbeta planer till arbeten, som lämpa sig att framdeles utföras i arbetslöshetsbekämpande syfte, bör statsbidrag i särskilda fall kunna beviljas till kostnaderna för planläggningen.

3) Praxis vid utövandet av Kungl. Maj:ts kontroll över den kommunala upplåningen bör ändras så, att prövningen under goda tider jämväl kommer att avse frågan om den ur konjunkturutjämningssynpunkt lämpligaste tidpunkten för arbetets utförande.

N:o 174. *Ang. beredskapsarbeten m. m.*

4) Där ej starka praktiska skäl däremot kunna anföras, bör anslag till handelshamnar och farleder tillsvidare icke anvisas.

5) Anslagen till byggnadsarbeten för sjukvårds- och folkskoleväsendet böra icke utgå med större belopp än som erfordras för tillgodoseende av det normala behovet.

6) I direktiven för åtnjutande av statsbidrag från anslag till kommunala beredskapsarbeten bör vidtagas sådan ändring, att det beredes möjlighet för kommunerna att under en arbetslöshetsperiod erhålla bidrag även till företag, som de under alla förhållanden ämna utföra, såframt för arbetets verkställande anlitas arbetslösa till visst minimiantal från annan ort. Denna modifikation bör genomföras och bringas till kommunernas kännedom redan under goda tider i syfte att bidraga till en ökad återhållsamhet vid beslutande av nya företag.

7) I samma syfte bör övervägas lämpligheten av att anvisa anslag redan under goda tider till vissa särskilt önskvärda slag av kommunala arbeten. Dessa anslag skulle först under en kommande depressionsperiod bliva tillgängliga för fördelning mellan kommunerna.

8) Lotteri- och tipsmedel böra i den mån de avse att utgöra bidrag till kostnaderna för utförande av arbetsföretag i största möjliga utsträckning fonderas under goda tider.

Åtgärder vid en kris.

1) Den under goda tider förordade skärpningen av kontrollen över den kommunala upplåningen bör ej vidare tillämpas, utan prövningen åter ske enligt hittillsvarande praxis.

2) Anslagen till byggnadsarbeten för sjukvårds- och folkskoleväsendet samt till handelshamnar och farleder böra i lämplig omfattning ökas, respektive återupptagas, eventuellt med rätt för Kungl. Maj:t att disponera från de normalt gällande bidragsgrunderna beträffande de kommuner, som ekonomiskt äro sämst ställda.

3) Anslag bör i erforderlig utsträckning anvisas till kommunala beredskapsarbeten med tillämpning av den modifikation i direktiven, som utredningen förordat till genomförande redan under goda tider.

4) Möjlighet bör beredas att i den ordning, som gäller för de kommunala beredskapsarbetena beviljas statsbidrag till samlingslokaler.

5) Lotteri- och tipsmedel, som fonderats under goda tider böra tagas i anspråk för att möjliggöra utförande av arbetsföretag i ökad omfattning.

Sedan arbetslöshetskommittén tagit del av 1936 års utredningsbetänkande

med förslag till åtgärder under olika konjunkturlägen, får kommittén förklara, att kommittén finner utredningens resonemang och de synpunkter utredningen kommit till teoretiskt sett fullständigt riktiga och ändamålsenliga, men delar kommittén utredningens farhågor om de svårigheter, som föreligga för deras genomförande i praktiken. Många omständigheter peka på att kommunerna föredraga att under goda tider finansiera beslutade arbeten genom uttaxerade medel, en åtgärd som utredningen mycket riktigt påpekar undandrager sig Kungl. Maj:ts kontroll. Om möjligheter förelåge för kommunerna att fondera belopp, även av avsevärd storlek för visst särskilt ändamål att utföras inom viss bestämd tid, skulle måhända en ändring i den nu rätt konsekvent genomförda kommunalpolitiken att uttaxera till visst ändamål under gynnsamma konjunkturlägen, kunna ändras. Utredningen framhåller bland annat beträffande lånekontrollen och nödvändigheten av att förmå kommunerna till ett förnuftigt sparande under goda tider, att det gäller att lösa ifrågavarande problem utan otillbörligt inkräktande på den kommunala självbestämmanderätten. Då utredningen sedermera emellertid förordar skärpning av Kungl. Maj:ts kontroll över kommunernas upplåning i syfte att framställning om tillstånd att upptaga lån även skall prövas med hänsyn till tidpunkten för arbetets utförande och utredningen avfärdar skälen för detta, i kommunernas självbestämmanderätt allvarligt ingripande förslag, med den korta motiveringen, att utredningen finner befogat med sådan ändring, synes utredningen hava förbisett sitt tidigare uttalande, att problemet måste lösas utan otillbörligt inkräktande på den kommunala självbestämmanderätten.

Arbetslöshetskommittén kan icke finna en ändring i nu gällande praxis vid lånekontrollen befogad.

Det synes arbetslöshetskommittén, som om vad utredningen i övrigt anfört, är befogat och välbetänkt och väl värt att läggas till grund för bestämmelser i frågan.

Västerås den 8 december 1937.

För arbetslöshetskommittén:

AXEL NORÉN.

/Eric Plantin.

N:o 175.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av norra delen av Björnön.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan inom drätselkammaren fråga väckts om förvärv för stadens räkning av den inom Badelunda socken belägna delen av Björnön, har nämnda fråga vid åtskilliga tillfällen dryftats inom drätselkammaren. Därvid har såsom kammarens mening uttalats, att det vore ett intresse för staden, att nämnda del av Björnön komme i stadens ägo, och att sålunda ett förvärv borde genomföras, därest detta kunde ske på för staden antagliga villkor. I detta hänseende har nämnts områdets synnerliga lämplighet såsom naturreservat, dess stora naturliga möjligheter såsom friluftsbadplats, dess goda terrängförhållanden för idkandet av vintersport och dess lämplighet i övrigt såsom reservat för friluftsliv.

Då sålunda drätselkammaren ur mera allmän synpunkt hyste intresse för förvärvet, upptogos förhandlingar med ägaren av området ifråga, greve Knut Lewenhaupt. Under förhandlingarna ifrågasattes till inköp dels hela den del av Björnön, som är belägen inom Badelunda socken och alltså utgör den norra delen, dock med undantag av ett därifrån avstyckat markområde om 0,5 hektar och dels blott ungefär hälften av förstnämnda område räknat från sockengränsen. Efter långvariga underhandlingar, varunder det begärda priset slutligen jämkades till antagbart belopp, avgav ägaren till markområdet härvid fogade skriftliga anbud. Såsom av detsamma framgår begäres ett pris för den mindre delen av 150.000 kronor att erläggas kontant vid köpets avslutande. För den större delen eller den del, som är belägen mellan båtbryggan i söder och öns ändpunkt i norr, utgör det begärda försäljningspriset 250.000 kronor att erläggas med 70.000 kronor vid köpets avslutande och därefter med 12.000 kronor under vart och ett av de närmaste femton åren. Ränta skulle under amorteringstiden icke erläggas å den oguldna delen av köpeskillingen. Av anbudet framgår vidare att det mindre området innehåller en areal om cirka 42 à 43 hektar och den större delen, som i kameralt hänseende utgör en särskild fastighet med jordregisterbeteckningen ½ mantal Björnö 1^1, en areal om 127,65 hektar. Ett flertal byggnader äro uppförda å ifrågavarande markområden och ingå i köpet i den mån byggnaderna icke äro uppförda å ofri grund. Detta senare gäller blott ett fåtal villabyggnader. Därjämte undantages från köpet en avstyckad och tidigare försåld tomt om 0,5 hektar, benämnd Björnö 1^3. Värdet av alla i köpet ingående byggnader däri inberäknat befintliga bryggor har uppskattats till omkring 40.000 kronor och arrendeinkomsterna därav till cirka 4.000 kronor årligen. Enligt den upprättade beskrivningen innehåller fastigheten Björnö 1^1 som nämnts en areal om sammanlagt 127,65 hektar, därav 7,7 hektar åker och 119,95 hektar skog eller s. k. avrösningsjord. Fastighetens skogbestånd befinner sig i ett mycket gott sckick och torde vara en värdefull tillgång.

N:o 175.

Ang. inköp av norra delen av Björnön.

Under överläggningarna inom drätselkammaren rörande denna fråga har den allmänna meningen yppats, att ett eventuellt köp borde omfatta hela norra delen av ön eller sålunda hela fastigheten Björnö 1[1]. Enär ägaren redan vidtagit åtgärder för exploatering av den nordliga delen av ön, bör det jämväl av den anledningen vara ett intresse för staden, att även nämnda del kommer att omfattas av köpet och att sålunda staden själv blir i tillfälle att avgöra i vad mån och på vad sätt dylik exploatering skall ske. Drätselkammaren föreslår nämligen detta inköp icke närmast med tanke på att området inom den närmare framtiden skall utnyttjas för enskild bebyggelse utan desto mera i medvetandet om, att ett naturreservat som detta, så lätt tillgängligt för stadens innebyggare, bör bevaras såsom allmän egendom. Drätselkammaren föreslår sålunda, att försäljningsanbudet å 250.000 kronor, omfattande hela norra Björnön (Björnö 1[1]) med däråpuppförda byggnader m. m. enligt vad ovan sagts, av staden antages. Drätselkammaren är å ena sidan till fullo medveten om, att detta pris icke är beräknat i underkant men å andra sidan anser kammaren heller icke, att priset kan betecknas såsom oskäligt. I stort sett torde det begärda priset kunna anses motsvara fastighetens verkliga värde. Hänsynen till den förestående privata exploateringen och till de olägenheter, som denna utan tvivel skulle kommit att medföra i skilda avseenden, har föranlett drätselkammaren att nu föreslå Stadsfullmäktige ifrågavarande inköp.

I och med genomförandet av köpet inträder staden i de rättigheter, som nu tillkomma ägaren av fastigheten, exempelvis rätt att uppbära av fastigheten härflytande arrendeavgifter m. m. Men staden måste därmed också ikläda sig en ägares skyldigheter. Byggnaderna, däri inbegripet bryggorna, som staden förvärvar i och med markområdet, måste underhållas. Vidare måste sommartid vakthållning anordnas vid badplatserna o. s. v. Staden kommer med andra ord att nödgas ikläda sig vissa årliga utgifter för löpande underhåll och tillsyn. Det torde emellertid i denna del endast komma att röra sig om normala underhållskostnader och därmed sammanhängande utgifter. Därutöver kommer emellertid staden att enligt lagstadgade grunder få vidkännas kostnader för anordnandet av vägförbindelse till ön. Detta senare arbete är dock av sådan art, att detsamma med fördel kan tänkas framdeles anordnat såsom statskommunalt reservarbete. De på staden ankommande kostnaderna skulle härigenom avsevärt kunna reduceras.

Såsom ovan nämnts skulle köpeskillingen, 250.000 kronor, erläggas med 70.000 kronor kontant vid köpets avslutande samt därefter med 12.000 kronor årligen under vart och ett av de närmast följande femton åren. Drätselkammaren föreslår, att ovannämnda 70.000 kronor bestridas med medel ur köpeskillingsfonden samt de årliga amorteringsbeloppen för uttaxering upptagas i stadens utgiftsstater under femton år med början i 1939 års utgiftsstat. Emellertid anser drätselkammaren, att den årliga amorteringen icke bör till beloppet bestämt fixeras. Drätselkammaren bör erhålla uppdrag att föreslå fördelning av den resterande delen av köpeskillingen, 180.000 kronor, på den angivna amorteringstiden, femton år, på sätt drätselkammaren med hänsyn till rådande budgetläge kan finna lämpligt. Vidare bör drätselkammaren bemyndigas att träffa slutligt köpeavtal på de övriga särskilda villkor, som kammaren kan godkänna.

N:o 175. *Ang. inköp av norra delen av Björnön.*

Enligt 75 § i lag om kommunalstyrelse i stad erfordras länsstyrelsens godkännande för att giva gällande kraft åt beslut, som avse utgifter, som erfordra uttaxering under längre tid än fem år. Då ett dylikt fall föreligger här, bör åt drätselkammaren uppdragas att inhämta ovan berört godkännande.

På grund av vad sålunda anförts, och då drätselkammaren anger, att ifrågavarande köp bör genomföras på angivna villkor, får kammaren alltså hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att för en köpeskilling av 250.000 kronor inköpa i ärendet omförmälda fastigheten ½ mantal Björnö n:r 1 (Björnö 1[1]) i Badelunda socken

att köpeskillingen ifråga, 250.000 kronor, skall gäldas med 70.000 kronor vid köpets avslutande samt återstoden, 180.000 kronor, med årliga amorteringar under femton år;

att ovan nämnda 70.000 kronor skall bestridas med reserverade köpeskillingsmedel samt återstoden, 180.000 kronor, för uttaxering upptagas i stadens utgiftsstater under femton år med början i 1939 års stat samt fördelas på de olika staterna på sätt drätselkammaren framdeles skall föreslå;

att bemyndiga drätselkammaren att på ovan angivna och de övriga köpevillkor, som kammaren skall äga godkänna, träffa slutligt köpeavtal rörande fastigheten; samt

att uppdraga åt drätselkammaren dels att underställa beslutet länsstyrelsen för dess godkännande, dels ock att vidtaga alla de åtgärder i övrigt, som från stadens sida kunna bliva erforderliga för köpets avslutande.

Västerås den 9 december 1937.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Paul Grante.

Till Västerås Stads Drätselkammare, Västerås.

N:o 175.

Ang. inköp av norra delen av Björnön.

På begäran av lantbruksingenjör H. Welin-Berger och sedan en del underhandlingar förts med denne, har jag härmed äran erbjuda Eder att för Västerås stads räkning genom köp förvärva den del av Björnö 1[1] i Badelunda socken av Västmanlands län, som av Drätselkammaren besiktigades innevarande sommar.

Med hänvisning till bifogade av distriktslantmätaren R. Grebius upprättad karta med beskrivning skulle det ifrågasatta området utgöras av södra delen från sockengränsen mellan Insta och Badelunda (den s. k. Halsen) och norrut intill en å kartan inlagd begränsningslinje (påtecknad av undertecknad och lantbruksingenjör H. Welin-Berger) med en areal av cirka 42 à 43 har.

Å denna del finnas 4 st. lägenheter med tillhörande ekonomibyggnader, nämligen:

1. Kaffestugan (2 st, salar, kök, serveringsrum och jungfrukammare, vatten, avlopp och telefon) byggd omkring år 1932.
2. 2 st. sportstugor av timmer, Geddeholmsmodell.
3. 1 st. sommarstuga av timmer på källare av sten.

Vidare finnas å fastigheten, ångbåtsbrygga i västra stranden samt en båtbrygga i den östra.

Geddeholms gårds sand- och grustag är beläget på denna del av ön, och ingår i köpet med förbehåll av viss nyttjanderätt för gårdens behov.

Samtliga här ovan angivna fastigheter m. m. äro i mycket gott skick.

Priset för denna del av Björnön är kronor Etthundrafemtiotusen (150.000) att erläggas vid köpets avslutande.

Alternativt erbjudes härmed hela norra Björnön, d. v. s. fastigheten ½ mtl Björnö 1[1] i Badelunda socken med en areal av 127,65 har med undantag av frånstyckade tomten Björnön 1[3] ca 0,5 har.

På den del, som tillkommer enligt detta alternativ, finnas ytterligare 3 st. sommarlägenheter (hyras f. n. av Mattson, Melin och Vandrarföreningen) med ekonomibyggnader samt 15 st. kolonistugor och 2 st. båtbryggor, samtliga uthyrda pr år.

6 st. tomter äro utarrenderade för tider mellan 10 och 40 år och äro bebyggda av vederbörande arrendatorer.

För nordligaste delen av Björnön föreligger utarbetad styckningsplan, som f. n. prövas för fastställelse.

Samtliga områden med undantag för de ovan utarrenderade kunna omedelbart tillträdas.

Fastigheten graveras ej av några penninginteckningar.

Priset för Björnön 1[1] enligt senaste alternativet är 250.000: — Tvåhundrafemtiotusen kronor och föreslås likvid på följande sätt: 70.000: — kronor vid köpets avslutande och 12.000:— kronor under vart och ett av de närmaste femton åren, utan någon ränta å oguldet kapital.

För det fall att det senare och större alternativet skulle föredragas av Västerås stad föreligger från min sida inga andra inskränkningar i dispositionen än att under tiden till 1942 vissa arrendatorers rättigheter beträffande

N:o 175. *Ang. inköp av norra delen av Björnön.*

betesrätt och rätt till grustäkt förbehålles samt att Geddeholms gård för all framtid för eget behov får utnyttja grustaget.

Skulle det förra och mindre alternativet accepteras förbehåller jag mig rätt att få disponera den väg, som kan komma att anläggas på ön samt rättighet att få framdraga väg till mina återstående tomtområden, varemot jag är villig deltaga i anordnandet av förbindelse mellan ön och allmän väg enligt de grunder, som i lag kan vara stadgat.

Då åtgärder redan vidtagits för områdenas exploatering redan efter nyår, har jag äran anhålla, att Västerås stad före den 1 januari 1938 ville meddela mig sitt beslut i frågan.

Geddeholm, Västerås den 2 december 1937.

KNUT LEWENHAUPT.

Västerås 1937, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1937 Den 20 december XIX

N:o 176.

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stad år 1938.

Behållning från sist avslutade räkenskapsår, 1936 ..... Kronor 237,552: 82

1 A. Räntor och lånekostnader samt aktier.

UTGIFTER:

		Resterande lånebelopp:	Ränta:	
a)	Obligationslån:			
	1. Upptaget år 1929 à 5 %	2,350,000: —	117,500: —	117,500: —
b)	Andra amorteringslån:			
	Upptagna från pensionsförsäkringsfonden:			
	1. År 1916 à 4¾ %	173,610: 27	8,246: 49	
	2. År 1917 à 4¾ %	179,173: 71	8,510: 75	
	3. År 1918 à 4¾ %	258,278: 96	12,268: 25	
	4. År 1918 à 5¼ %	264,674: 49	13,895: 41	
	5. År 1920 à 6 %	171,717: 34	10,303: 04	
	5 a. År 1934 à 3¾ %	724,862: 88	27,182: 36	80,406: 30
			Transport	197,906: 30

N:o 176.
Budget för 1938.

			Transport	197,906: 30
	Upptagna från Kungl. Statskontoret: (Bostadslån):			
6.	År 1920 à 4 %	92,456: 93	3,698: 28	
7.	År 1921 à 4 %	42,306: 28	1,692: 25	
8.	År 1925 à 4,5 %	23,023: 79	1,036: 07	
9.	År 1926 à 4,5 %	29,963: 67	1,348: 37	
9 a.	År 1927 à 4,5 %	21,625: 14	973: 13	
9 b.	År 1928 à 4,5 %	49,200: 68	2,214: 03	
9 c.	År 1929 à 4,5 %	31,290: 21	1,408: 06	
9 d.	År 1930 à 4,5 %	56,546: 05	2,544: 57	
10.	År 1931 à 4,5 %	18,466: 83	831: 01	15,745: 77
	Upptagna lån från:			
11.	Svenska Arbetarnas Allm. Sjuk- och begravningskassa: År 1926—1937 à 3¼ %	156,255: 47	5,078: 30	
12.	Sveriges Allm. Understödsförening: År 1926—1937 à 3¼ %	156,255: 47	5,078: 30	
13.	Städernas Allmänna Brandstodsbolag: År 1926 à 5 %	251,310: 50	12,565: 52	
14.	Kopparbergs läns Sparbank: År 1928 à 5 %	333,263: 60	16,076: 70	
15.	Svenska Livförsäkringsbolaget: År 1928 à 5 %	94,646: 99	4,565: 79	
16.	Bollnäs Sparbank: År 1928 à 5 %	16,663: 05	803: 82	
17.	Gävle Stads Sparbank: År 1928 à 5 %	66,652: 72	3,215: 34	
18.	Arbetsgivarnas Ömsesidiga Olycksfalls-försäkringsbolag: År 1928 à 5 %	333,263: 90	16,076: 75	
	Kungl. Postsparbanken:			
19.	År 1931 à 4,50 %	702,712: 72	31,622: 08	
20.	År 1932 à 4,85 %	584,875: 48	28,366: 46	
21.	Västmanlands läns landsting: År 1932 à 5 %	221,059: 50	10,885: 86	
22.	Fonder under Drätselkammarens förvaltning: År 1932 à 5 %	884,238: —	43,543: 44	
23.	Försäkringsaktiebolaget Skandia: År 1933 à 4,5 %	462,748: 52	20,590: 04	
			Transport	198,468: 40 213,652: 07

N:o 176.
Budget för 1938.

		Transport	198,468: 40	213,652: 07
24.	Livförsäkringsbolaget Framtiden:			
	År 1933 à 4,5 %	92,549: 70	4,118: 01	
25.	Svenska Livförsäkringsbolaget:			
	År 1933 à 4,5 %	462,748: 46	20,590: 03	
26.	Svenska Personal-Pensionskassan:			
	År 1933 à 4,5 %	185,099: 40	8,236: 02	
27.	Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget Skåne:			
	År 1933 à 4,5 %	185,099: 40	8,236: 02	
28.	Kinda Härads Sparbank, Kisa:			
	År 1933 à 4,5 %	46,274: 86	2,059: —	
29.	Livränte- och Kapitalförsäkringsanstalten för Östergötlands län och stift:			
	År 1933 à 4,5 %	46,274: 86	2,059: —	
30.	Stockholms Sjukhem:			
	År 1933 à 4,5 %	152,707: —	6,794: 71	
31.	Städernas Allmänna Brandstodsbolag:			
	År 1910—1934 à 3,8 %	1,576,526: 67	59,908: 01	
	År 1907—1935 à 3,9 %	851,817: 99	33,220: 90	
32.	Kungl. Postsparbanken:			
	År 1935 à 3 %	563,476: 59	16,904: 30	
33.	Wahlbeckska fonden:			
	År 1902—1935 à 3,5 %	66,155: 82	1,984: 67	
34.	Västerås stads fonder:			
	År 1902—1935 à 3 %	55,864: 92	1,675: 95	
35.	Västerås stads Fattigvårdsstyrelse:			
	År 1902—1935 à 3 %	91,883: 09	2,756: 49	
36.	Västmanlands läns Sparbank:			
	År 1902—1935 à 3 %	232,280: 45	6,968: 41	
37.	Kungl. Postsparbanken:			
	År 1936 à 2,9 %	1.639,632: 38	48,908: 50	
38.	Riksförsäkringsanstalten:			
	År 1938 à 3 %	1,089,500: —	32,685: —	455,573: 42
c)	Andra lån och skulder:			
1.	Fonder under Drätselkammarens förvaltning à 3 %	290,000: —	8,700: —	
3.	Sundinska Beklädnadsfonden à 5 %	5.000: —	250: —	
4.	Järnvägsmedelsfonden à 4,5 %	612,787: 58	27,575: 44	
		Transport	36,525: 44	669,225: 49

N:o 176.
Budget för 1938.

		Transport	36,525: 44	669,225: 49
7.	Avgäld till Tuhundra m. fl. häraders tingslag (t. o. m. 1938) i anledning av inkorporeringen av S:t Ilian och Lundby		500: —	
9.	Ränta å tillfälliga lån		—: —	37,025: 44
d)	Lånekostnader:			
	Provisioner.....			200: —
			Kronor	706,450: 93

INKOMSTER:

Räntor å:

		Resterande lånebelopp:	Ränta:	
a)	Obligationslån och amorteringslån:			
1.	Fattigvårdsstyrelsen:			
	1928 års lån à 5 %	206,623: 65	9,967: 58	
	1929 års lån à 5 %	195,965: 46	9,798: 27	
	1933 års lån à 4,5 %	315,265: 95	14,186: 97	
	1934 års lån à 3,75 %	45,376: 45	1,701: 62	
	1935 års lån à 3 %	5,644: 74	169: 34	35,823: 78
2.	Folkskolestyrelsen:			
	1929 års lån à 5 %	117,621: 76	5,881: 09	
	1931 års lån à 4,5 %	15,843: 15	712: 94	
	1932 års lån à 4,85 %	96,416: 33	4,676: 19	
	1933 års lån à 4,5 %	53,088: 80	2,389: —	
	1934 års lån à 3,75 %	14,497: 27	543: 65	
	1934 års lån à 3,8 %	173,965: 10	6,610: 67	
	1935 års lån à 3,9 %	16,387: 36	639: 11	
	1935 års lån à 3 %	47,964: 44	1,438: 93	
	1935 års lån à 3 %	158,646: —	4,759: 38	27,650: 96
3.	Hamnen:			
	För nya hamnbyggnaden:			
	1928 års lån à 5 %	122,241: 27	5,896: 95	
	1929 års lån à 5 %	117,621: 76	5,881: 09	
	1931 års lån à 4,5 %	75,646: 87	3,404: 11	
	1935 års lån à 3,9 %	65,022: 12	2,535: 86	17,718: 01
4.	Djuphamnen:			
	1926 års lån à 5 %	211,402: 83	10,570: 14	
	1926 års lån à 3,25 %	312,510: 94	10,156: 61	
		Transport	20,726: 75	81,192: 75

N:o 176.
Budget för 1938.

	Transport	20,726: 75	81,192: 75
1932 års lån à 5 %	731,264: 84	36,563: 24	
1934 års lån à 3,75 %	277,538: 78	10,407: 70	
1935 års lån à 3 %	21,436: 10	643: 08	
1936 års lån à 2,9 %	423,859: 51	12,467: 04	
1938 års lån à 3 %	6,250: —	187: 50	80,995: 31
5. Vatten- och Gasverksstyrelsen:			
1926 års lån à 5 %	66,745: 72	3,337: 29	
1928 års lån à 5 %	380,587: 43	18,359: 65	
1929 års lån à 5 %	500,614: 88	25,030: 74	
1931 års lån à 4,5 %	288,411: 65	12,978: 52	
1932 års lån à 4,85 %	488,459: 13	23,690: 27	
1932 års lån à 5 %	373,409: 33	18,670: 47	
1933 års lån à 4,5 %	368,354: 76	16,575: 96	
1934 års lån à 3,75 %	134,099: 68	5,028: 74	
1934 års lån à 3,8 %	582,896: —	22,150: 05	
1935 års lån à 3,9 %	294,574: 90	11,488: 42	
1935 års lån à 3 %	14,951: 22	448: 54	
1935 års lån à 3 %	156,757: 35	4,702: 72	
1936 års lån à 2,9 %	1,215,777: 93	35,257: 56	
1938 års lån à 3 %	583,250: —	17,497: 50	215,216: 43
6. Kyrkorådet:			
Lån av stadskassan à 4 %	31,000: —	1,240: —	
1934 års lån à 3,8 %	26,000: —	988: —	2,228: —
b) Andra amorteringslån:			
1. Upptaget från pensionsförsäkringsfonden och statens bostadslånefond: Räntor å av staden till bostadsbyggare utlämnade lån, förslagsvis			33,371: 60
c) Andra lån och skulder:			
2. Ränta å beräknad brist i hamnkassan à 3 %	50,705: 66	1,521: 17	
3. Ränta å kostnad för ökad hamnutrustning à 3 %	119,307: 62	3,579: 23	
4. Ränta å 1,000: —, lån ur Lundby sockens magasinsfond à 4,5 %	1,000: —	45: —	
5. Ränta å till fattigvården förskotterade medel för restaurering av huvudbyggnaden vid ålderdomshemmet Karlslund, enligt amorteringsplan	12,338: 82	616: 94	
6. Ränta å till Malma grustag förskotterade och ännu oguldna anläggningskostnader à 3 %	56,035: 41	1,681: 06	
7. Ränta å utlånade medel		15,000: —	22,443: 40
		Transport	435,447: 49

N:o 176.
Budget för 1938.

		Transport	435,447: 49
d)	Aktier:		
1.	Utdelning å aktier i Stockholm—Västerås—Bergslagens Järnväg kr. 99,000: — à 5 %	4,950: —	
3.	Utdelning å aktier i A.-B. Arbetarebostäder, kr. 300,000: — à 5 %	15,000: —	19,950: —
4.	Utdelning å på staden överförda aktier i S.—W.—B:s Nya Järnvägs A.-B. motsvarande ränta till A.-B. Västerås-banans intressenter kr.	—: —	
	Överskjutande utgifter		251,053: 44
		Kronor	706,450: 93

1 B. Kapitalavbetalningar å lån.

UTGIFTER:

		Ursprungl. lånebelopp	Rester. lånebelopp	Årets amorter.	
a)	Obligationslån:				
1.	Upptaget år 1929 à 5 % slutamorterat 1/9 1959	2,744,000: —	2,350,000: —	61,000: —	61,000: —
b)	Amorteringslån:				
	Upptagna från pensionsförsäkringsfonden:				
1.	År 1916 à 4 3/4 % slutamorterat 31/12 1956	250,000: —	173,610: 27	5,827: 70	
2.	År 1917 à 4 3/4 % slutamorterat 31/12 1957	250,000: —	179,173: 71	5,563: 44	
3.	År 1918 à 4 3/4 % slutamorterat 30/6 1958	350,000: —	258,278: 96	7,435: 61	
4.	År 1918 à 5 1/4 % slutamorterat 30/6 1958	350,000: —	264,674: 49	7,204: 82	
5.	År 1920 à 6 % slutamorterat 31/12 1960	210,000: —	171,717: 34	3,653: 88	
5 a.	År 1934 à 3 3/4 % slutamorterat 1/7 1954	812,000: —	724,862: 88	31,250: 86	60,936: 31
		Transport 4,122,317: 65			121,936: 31

N:o 176.
Budget för 1938.

		Transport 4,122,317: 65			121,936: 31
	Upptagna från Kungl. Statskontoret: (Bostadslån):				
6.	År 1920 à 4 % slutamorterat 31/12 1954	162,000: —	92,456: 93	3,898: 08	
7.	År 1921 à 4 % slutamorterat 31/12 1955	74,240: —	42,306: 28	1,648: 26	
8.	År 1925 à 4,5 % slutamorterat 31/12 1955	30,000: —	23,023: 79	763: 93	
9.	År 1926 à 4,5 % slutamorterat 31/12 1956	37,800: —	29,963: 67	919: 63	
9 a.	År 1927 à 4,5 % slutamorterat 31/12 1957	48,191: 37	21,625: 14	613: 35	
9 b.	År 1928 à 4,5 % slutamorterat 31/12 1958	65,800: —	49,200: 68	1,301: 97	
9 c.	År 1929 à 4,5 % slutamorterat 31/12 1959	39,825: —	31,290: 21	771: 44	
9 d.	År 1930 à 4,5 % slutamorterat 31/12 1960	70,000: —	56,546: 05	1,301: 43	
10.	År 1931 à 4,5 % slutamorterat 31/12 1961	20,475: —	18,466: 83	397: 49	11,615: 58
	Upptagna lån från:				
11.	Svenska Arbetarnas Allm. Sjuk- och Begravningskassa: År 1926—1937 à 3 1/4 % slutamorterat 31/12 1956	162,137: 80	156,255: 47	6,073: 51	
12.	Sveriges Allm. Understödsförening: År 1926—1937 à 3 1/4 % slutamorterat 31/12 1956	162,137: 80	156,255: 47	6,073: 51	
13.	Städernas Allm. Brandstodsbolag: År 1926 à 5 % slutamorterat 31/12 1956	319,663: 33	251,310: 50	8,228: 93	
14.	Kopparbergs Läns Sparbank: År 1928 à 5 % slutamorterat 30/6 1948	500,000: —	333,263: 60	23,458: 10	
15.	Svenska Livförsäkringsbolaget: År 1928 à 5 % slutamorterat 30/6 1948	142,000: —	94,646: 99	6,662: 11	
		Transport 5,478,929: 26		50,496: 16	133,551; 89

N:o 176.
Budget för 1938.

		Transport	5,478,929: 26	50,496: 16	133,551: 89
16.	Bollnäs Sparbank: År 1928 à 5 % slutamorterat 30/6 1948	25,000: —	16,663: 05	1,172: 93	
17.	Gävle Stads Sparbank: År 1928 à 5 % slutamorterat 30/6 1948	100,000: —	66,652: 72	4,691: 62	
18.	Arbetsgivarnas Ömsesidiga Olycksfallsförsäkringsbolag: År 1928 à 5 % slutamorterat 30/6 1948	500,000: —	333,263: 90	23,458: 10	
19.	Kungl. Postsparbanken: År 1931 à 4,5 % slutamorterat 30/12 1955	881,000: —	702,712: 72	32,097: 94	
20.	Kungl. Postsparbanken: År 1932 à 4,85 % slutamorterat 30/6 1957	663,000: —	584,875: 48	17,970: 04	
21.	Västmanlands läns Landsting: År 1932 à 5 % slutamorterat 1/4 1957	250,000: —	221,059: 50	6,684: 52	
22.	Fonder under drätselkammarens förvaltning: År 1932 à 5 % slutamorterat 30/6 1957	1,000,000: —	884,238: —	26,738: 08	
23.	Försäkringsaktiebolaget Skandia: År 1933 à 4,5 % slutamorterat 1/6 1962	500,000: —	462,748: 52	10,383: 62	
24.	Livförsäkringsbolaget Framtiden: År 1933 à 4,5 % slutamorterat 1/6 1962	100,000: —	92,549: 70	2,076: 72	
25.	Svenska Livförsäkringsbolaget: År 1933 à 4,5 % slutamorterat 1/6 1962	500,000: —	462,748: 46	10,383: 64	
26.	Svenska Personal-Pensionskassan: År 1933 à 4,5 % slutamorterat 1/6 1962	200,000: —	185,099: 40	4,153: 44	
27.	Brand- och Livförsäkrings Aktiebolaget Skåne: År 1933 à 4,5 % slutamorterat 1/6 1962.....	200,000: —	185,099: 40	4,153: 44	
		Transport	9,676.640: 11	194,460: 25	133,551: 89

N:o 176.
Budget för 1938.

	Transport	9,676,640: 11	194,460: 25	133,551: 89	
28.	Kinda Härads Sparbank, Kisa: År 1933 à 4,5 % slutamorterat 1/6 1962	50,000: —	46,274: 85	1,038: 37	
29.	Livränte- och Kapitalförsäkringsanstalten för Östergötlands län och stift: År 1933 à 4,5 % slutamorterat 1/6 1962	50,000: —	46,274: 86	1,038: 37	
30.	Stockholms Sjukhem: År 1933 à 4,5 % slutamorterat 1/6 1962	165,000: —	152,707: —	3,426: 61	
31.	Städernas Allmänna Brandstodsbolag: År 1910—1934 à 3,8 % slutamorterat 1/4 1950	1,844,000: —	1,576,526: 67	96,017: 99	
	År 1907—1935 à 3,9 % slutamorterat 1/8 1947	1,050,000: —	851,817: 99	71,279: 10	
32.	Kungl. Postsparbanken: År 1935 à 3 % slutamorterat 1/6 1960	596,700: —	563,476: 59	17,362: 91	
33.	Wahlbeckska fonden: År 1902—1935 à 3 % slutamorterat 1/8 1942	90,000: —	66,155: 82	12,461: 23	
34.	Västerås stads fonder: År 1902—1935 à 3 % slutamorterat 1/8 1942	76,000: —	55,864: 92	10,522: 81	
35.	Västerås Stads Fattigvårdsstyrelse: År 1902—1935 à 3 % slutamorterat 1/8 1942	125,000: —	91,883: 09	17,307: 26	
36.	Västmanlands Läns Sparbank: År 1902—1935 à 3 % slutamorterat 1/8 1942	316,000: —	232,280: 45	43,752: 75	
38.	Kungl. Postsparbanken: År 1936 à 2,9 % slutamorterat 30/12 1961	1,686,500: —	1,639,632: 38	46,867: 62	
39.	Riksförsäkringsanstalten: År 1938 à 3 % slutamorterat 31/12 1962	1,089,500: —	1,089,500: —	29,882: 66	545,417: 93
	Kronor		16,089,034: 74		678,969: 82

N:o 176.
Budget för 1938

INKOMSTER:

a) Obligationslån och amorteringslån:

		Resterande lånebelopp	Årets amorter.	
1.	Fattigvårdsstyrelsen			
	1928 års lån à 5 %	206,623: 65	14,544: 03	
	1929 års lån à 5 %	195,965: 46	5,059: 63	
	19`3 års lån à 4,5 %.....	315,265: 95	7,074: 25	
	1934 års lån à 3,75 %	45,376: 45	1,956: 29	
	1935 års lån à 3 %	5,644: 74	1,063: 26	29,697: 46
2.	Folkskolestyrelsen:			
	1929 års lån à 5 %	117,621: 76	3,036: 91	
	1931 års lån à 4,5 %.....	15,843: 15	589: 95	
	1932 års lån à 4,85 %	96,416: 33	2,962: 35	
	1933 års lån à 4,5 %.....	53,088: 80	1,191: 26	
	1934 års lån à 3,75 %	14,497: 27	625: 01	
	1934 års lån à 3,8 %.....	173,965: 10	10,595: 31	
	1935 års lån à 3,9 %.....	16,387: 36	1,371: 27	
	1935 års lån à 3 %	47,964: 44	9,034: 67	
	1935 års lån à 3 %	158,646: —	4,888: 50	34,295: 23
3.	Hamnen:			
	För nya hamnbyggnaden:			
	1928 års lån à 5 %	122,241: 27	8,604: 43	
	1929 års lån à 5 %	117,621: 76	3,036: 91	
	1931 års lån à 4,5 %	75,646: 87	2,816: 84	
	1935 års lån à 3,9 %.....	65,022: 12	5,440: 97	19,899: 15
4.	Djuphamnen:			
	1926 års lån à 5 %	211,402: 83	6,922: 40	
	1926 års lån à 3,25 %	312,510: 94	12,147: 01	
	1932 års lån à 5 %	731,264: 84	22,112: 41	
	1934 års lån à 3,75 %	277,538: 78	11,965: 45	
	1935 års lån à 3 %	21,436: 10	660: 53	
	1936 års lån à 2,9 %.....	423,859: 51	12,467: 04	
	1938 års lån à 3 %	6,250: —	171: 42	66,446: 26
5.	Vatten- och Gasverksstyrelsen:			
	1926 års lån à 5 %	66,745: 72	2,185: 57	
	1928 års lån à 5 %	380,587: 43	25,513: 49	
	1929 års lån à 5 %	500,614: 88	13,001: 22	
	1931 års lån à 4,5 %.....	288,411: 65	10,739: 56	
	1932 års lån à 4,85 %	488,459: 13	15,007: 69	
	1932 års lån à 5 %	373,409: 33	11,291: 38	
	1933 års lån à 4,5 %	368,354: 76	8,265: 52	
			Transport	150,338: 10

		Transport	150,338: 10	
1934 års lån à 3,75 %	134,099: 68	5,781: 39		
1934 års lån à 3,8 %	582,896: —	35,501: 11		
1935 års lån à 3,9 %	294,574: 90	24,649: 66		
1935 års lån à 3 %	14,951: 22	2,816: 23		
1935 års lån à 3 %	156,757: 35	4,830: 31		
1936 års lån à 2,9 %	1,215,777: 93	35,759: 88		
1938 års lån à 3 %	583,250: —	15,997: 30	211,340: 31	
6. Kyrkorådet:				
Lån från stadskassan à 4 %	31,000: —	2,000: —		
1934 års lån à 3,8 %	26,000: —	2,000: —	4,000: —	365,678: 41

b) Andra amorteringslån:

1. Kapitalavbetalning å lån från Pensionsförsäkringsfonden och statens bostadslånefond:
Årets amortering, förslagsvis 20,933: 19

386,611: 60

Överskjutande utgifter 292,358: 22

Kronor 678,969: 82

2. Fattigvård.

UTGIFTER:

A. Yttre fattigvården:

a) Löner och arvoden:			
1) Sysslomannen, 44: IV		8,592: —	
2) Tillsyningsman, 27: III		4,026: —	
3) Tillsyningsman, extra		3,540: —	
4) Kontorsbiträde, I kl., 20: IV	3,243: —		
Arvode som kassörska	500: —	3,743: —	
5) Socialregistret, anslag till arvode		3,000: —	
6) Kontorsbiträde, II kl., 17: IV		2,859: —	
7) Extra kontorsbiträde		2,100: —	
8) Revisionskostnader		1,500: —	29,360: —
b) Understödskostnader:			
1) Ordinarie understöd		105,000: —	
2) Tillfälliga understöd		48,000: —	
3) Understöd in natura		39,000: —	192,000: —
c) Anstaltsvård:			
1) Hospitalsvård		46,000: —	
2) Lasarettsvård		5.500: —	
3) Sanatorievård		4,000: —	
4) Andra sjukvårdskostnader		28,000: —	83,500: —
		Transport	304,860: —

N:o 176.
Budget för 1938.

		Transport	304,860: —
d)	Kommunalt bidrag utan karaktär av fattigvård:		
	1) Yrkesutbildning	2,000: —	
	2) Kommunalt pensionstillskott	13,500: —	15,500: —
e)	Andra fattigvårdskostnader:		
	1) Återbetalning till främm. kommuner för utgiven fattigvård	62,000: —	
	2) Medikamenter	5,000: —	
	3) Begravningskostnader	1,000: —	68,000: —
f)	Diverse utgifter:		
	1) Hyra för fattigvårdsbyrån	3,700: —	
	2) Trycksaker och skrivmaterial	2,000: —	
	3) Trycksaker och skrivmaterial för Socialregistret	400: —	
	4) Städning, bränsle och lyse	1,450: —	
	5) Telefoner till:		
	Fattigvårdsbyrån 330: —		
	Fattigv.-syssl. bost. 110: —		
	Fattigv.-tills.-m. bost. 70: —		
	Fattigv.-st. ordf. bost. 70: —		
	Diakonissan 70: —		
	Socialregistret 70: —		
	Samtalsavgifter 150: —	870: —	
	6) Brandförsäkrings- och olycksfallsavg.	270: —	
	7) Stämpelkostnader	75: —	
	8) Årsavgift till Sv. Fattigvårds- och Barnavårdsförbundet	105: —	
	9) Årsavgift till Västmanl. läns fattigv.- och barnavårdsförbund	165: —	
	10) Resekostnader, annonser o. div. utgifter	400: —	
	11) Hyra till Drätselkammaren för magasin	500: —	
	12) Anslag till Hjälpbyrån	1,000: —	10,935: —
g)	Förebyggande fattigvård:		
	1) Anslag till diakonissornas verksamhet		10,000: —
h)	Pensionärshemmet:		
	1) Hyra för fastigheten	4,500: —	
	2) Koks, vatten och lyse	700: —	
	3) Gårdskarlsarvode, försäkringspremier, renhållning och diverse utgifter	600: —	5,800: —
i)	Oförutsedda utgifter		500: — 415,595: —
			Transport 415,595: —

N:o 176.
Budget för 1938.

		Transport	415,595: —

B. Ålderdomshemmet:

j)	Underhåll av fastigheter:		
	1) Reparation av hemmets byggnader	8,000: —	
	2) Brandförsäkringspremier	700: —	
	3) Värdet av utförda arbeten	5,000: —	13,700: —
k)	Underhåll och anskaffning av inventarier:		
	1) Linne och sängkläder	2,500: —	
	2) Underhåll och anskaffning av möbler och husgeråd	3,900: —	
	3) Anskaffning av glas, porslin och köksattiralj	700: —	
	4) Värdet av utförda arbeten.....	500: —	7,600: —
l)	Löner och arvoden:		
	1) Föreståndaren, 36: IV ..... 6,180: —		
	med avdrag för naturaförm. .. 1,180: —	5,000: —	
	2) Vaktmästaren, 25: IV ..... 3,933: —		
	med avdrag för naturaförm. .. 640: —	3,293: —	
	3) Maskinisten, 24: IV ..... 3,795: —		
	med avdrag för naturaförm. .. 525: —	3,270: —	
	4) Eldaren, 20: III ..... 3,042: —		
	med avdrag för naturaförm. .. 525: —	2,517: —	
	5) Husmodern, 6: IV	1,671: —	
	6) Vårdare, 22: IV ..... 3,519: —		
	med avdrag för naturaförm. .. 525: —	2,994: —	
	7) Tre sjuksköterskor, 5: IV à 1,563: —....	4,689: —	
	8) En sjuksköterska, 5: II fr. o. m. mars....	1,322: 50	
	9) En sjuksköterska: 5: I	1,230: —	
	10) En kokerska, 1: I	870: —	
	11) En tvättföreståndarinna, 1: IV	1,131: —	
	12) Fem biträden à 840: —	4,200: —	
	13) Ett biträde	790: —	
	14) Ett biträde	805: —	
	15) Fyra biträden à 780: —	3,120: —	
	16) Fyra biträden à 720: —	2,880: —	
	17) Ett biträde	685: —	
	18) För extra söndagshjälp	180: —	
	19) Semester- och sjukvikarier	2,420: —	
	20) Predikantarvode	500: —	
	21) Organistarvode	100: —	
	22) Semesterpengar till personalen	1,720: —	45,387: 50
		Transport	66,687: 50 415,595: —

N:o 176.
Budget för 1938.

			Transport	66,687: 50	415,595: —
m)	Pensioner:				
	1) Pension till föreståndare Larssons änka	527: —			
	Dyrtidstillägg 50 %	263: 50	790: 50		
	2) Pension till vaktmästare Lundbergs änka	500: —			
	Dyrtidstillägg 50 %	250: —	750: —		
	3) Pension till kokerskan Elin Andersson		873: —	2,413: 50	
n)	Hushållet:				
	1) Inköp av förnödenheter		48,000: —		
	2) Produkter från hönsgården		1,200: —		
	3) Produkter från trädgården		3,000: —		
	4) Värdet av utförda arbeten i köket		800: —	53,000: —	
o)	Bränsle, lyse och vatten:				
	1) 400 ton ångkol à 30: —		12,000: —		
	2) Gas		2,000: —		
	3) Vattenavgifter		5,000: —		
	4) Belysningsström		3,600: —		
	5) Kraftström		300: —	22,900: —	
p)	Renhållning:				
	1) Såpa, tvål och tvättpulver		1,500: —		
	2) Torvmull och sophämtning		400: —		
	3) Värdet av utförd tvätt		6,500: —		
	4) Värdet av arbeten i övrigt		1,600: —	10,000: —	
q)	Beklädnad:				
	1) Gång- och underkläder samt skodon		2,800: —		
	2) Värdet av utförda arbeten		2,500: —	5,300: —	
r)	Sjukvård:				
	1) Sjukvårdsartiklar och medicin		6,000: —		
	2) Sjuktransport m. m.		450: —		
	3) Sjukvård för personalen		300: —	6,750: —	
s)	Förbrukningsartiklar:				
	1) Skrivmaterial och tryckning		400: —		
	2) Diverse förbrukningsartiklar		700: —	1,100: —	
t)	Begravningskostnader			1,400: —	
			Transport	169,551: —	415,595: —

N:o 176.
Budget för 1938.

		Transport	169,551: —	415,595: —
u)	Diverse omkostnader:			
1)	Flitpengar	3,500: —		
2)	Telefon till:			
	Förest. exp. 236: —			
	Sjukhuset 230: —			
	Samtalsavgifter 50: —	516: —		
3)	Inköp av böcker för biblioteket	150: —		
4)	Stämpelkostnader	80: —		
5)	Arbetsmaterialer	150: —		
6)	Annonser	50: —		
7)	Diverse utgifter	1,000: —	5,446: —	
v)	Räntor och amorteringar:			
	1929 års lån: (kvarv. sk. 195,965: 46)			
	Ränta 9.798: 27			
	Amortering 5,059: 63	14.857: 90		
	1928 års lån: (kvarv. sk. 206,623: 65)			
	Ränta 9.967: 58			
	Amortering 14.544: 03	24.511: 61		
	1933 års lån: (kvarv. sk. 315,265: 95)			
	Ränta 14.186: 97			
	Amortering 7.074: 25	21.261: 22		
	1934 års lån: (kvarv. sk. 45.376: 45)			
	Ränta 1.701: 62			
	Amortering 1.956: 29	3.657: 91		
	1935 års lån: (kvarv. sk. 5.644: 74)			
	Ränta 169: 34			
	Amortering 1.063: 26	1.232: 60		
	Amorteringslånet: (kvarv. sk. 12.338: 82)			
	Ränta 616: 94			
	Amortering 12.338: 82	12.955: 76	78.477: —	
x)	Underhåll av trädgård och planteringar:			
1)	Kontanta kostnader för planteringar	500: —		
2)	Utsäde, fröer m. m.	500: —		
3)	Arrende för trädgårdsjord	200: —		
4)	Kommunalskatt	207: —		
5)	Värdet av utförda arbeten	4.000: —	5.407: —	
y)	Stall och hönshus:			
1)	Diverse utgifter för stallet	150: —		
2)	Diverse utgifter för hönsgården	1.000: —		
3)	Bensin och underhåll av bilen	650: —		
		Transport	1.800: —	258.881: —
				415.595: —

N:o 176.
Budget för 1938.

	Transport	1.800: —	258.881: —	415.595: —
4)	Skatt och försäkringar för bilen	337: —		
5)	Värdet av produkter	100: —		
6)	Värdet av utförda arbeten	500: —	2.737: —	
z)	Tvättinrättningen:			
1)	Kraftström	500: —		
2)	Vatten	1.000: —		
3)	Tvättmedel	2.000: —		
4)	Reparationer och ersättning av förbrukade maskiner m. m.	480: —		
5)	Diverse omkostnader	200: —		
6)	Värdet av utförda arbeten	3.500: —	7.680: —	
å)	Oförutsedda utgifter:		1.000: —	270.298: —
			Kronor	685.893: —

INKOMSTER:

A. Yttre fattigvården:

a)	Ersättning av Landstinget enligt 40—42 §§ i lagen om fattigvården för:			
1)	Hospitalsvård	16.000: —		
2)	Lasarettsvård	3.000: —		
3)	Sanatorievård	1.500: —		
4)	Andra sjukvårdskostnader	4.500: —		
5)	Vårdkostnader till andra kommuner	2.000: —	27.000: —	
b)	Inkomst av statsbidrag:		14.000: —	
c)	Återbetalning av enskilda, pensioner och sjukkassor:			
1)	Återbetalning av enskilda för utgiven fattigvård	21.000: —		
2)	Inkomst av pensioner och sjukkassor m. m.	32.000: —	53.000: —	
d)	Diverse inkomster:			
1)	Diverse inkomster	500: —		
2)	Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av kostnad för hyra, städning, bränsle och telefon m. m.	1.580: —		
	Transport	2.080: —	94.000: —	

N:o 176.
Budget för 1938.

Transport	2.080: —	94.000: —	
3) Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av lönerna för kassörska och biträden jämte div. andra utgifter	1.979: —	4.059: —	
e) Pensionärshemmet:			
1) Värdet av hyror att debiteras fattigvårdens understödskostnader		5.800: —	103.859: —

B. Ålderdomshemmet:

f) Vårdavgifter:			
1) Ersättning av främmande kommuner	16.000: —		
2) Ersättning av enskilda	18.000: —		
3) Ersättning av Landstinget enl. 41 § fattigvårdslagen	1.000: —		
4) Ersättning av Landstinget för tuberkulosavdelningen	2.000: —		
5) Ersättning av staten för tuberkulosavdelningen	7.500: —		
6) Ersättning av statsmedel för vissa personer	2.000: —		
7) Inkomst av pensioner	37.000: —	83.500: —	
g) Diverse inkomster:			
1) Inkomst av arbeten	1.500: —		
Värdet av å hemmet utförda arbeten	18.400: —	19.900: —	
2) Värdet av produkter från trädgården för hushållet		3.000: —	
3) Inkomst av trädgårdsprodukter		400: —	
4) Inkomst av försålda bohag		1.000: —	
5) Inkomst av hönsgården	500: —		
Produkter till hushållet	1.200: —	1.700: —	
6) Inkomst av tvättinrättningen	14.000: —		
Värdet av åt hemmet utförd tvätt	6.500: —	20.500: —	
7) Anslag av staten för biblioteket		75: —	
8) Hyra av polisväsendet för bårhus		300: —	
9) Diverse ej specificerade inkomster		200: —	47.075: — 130.575: —
			234.434: —
Att uttaxera			451.459: —
		Kronor	685.893: —

N:o 176.
Budget för 1938.

3. Barnavård.

UTGIFTER:

a)	Utackorderade barn:			
	1) Barns omhändertagande för samhällsvård		22.000: —	
	2) För skyddsuppfostran i enskilda hem		4.500: —	
	3) För barn intagna å skyddshem		11.500: —	38.000: —
	4) Bidragsförskott, som enligt 20 § i lag om förskottering av underhållsbidrag till barn, skall stanna på kommunen			2.500: —
b)	Anstalts- och sjukvård:			
	1) Lasarettsvård		600: —	
	2) Sanatorievård		1.600: —	
	3) Vanföre- och sinnesslövård		4.800: —	
	4) Poliklinisk sjukvård m. m.		500: —	
	5) Vård å anstalter för svårfostrade barn		800: —	
	6) Medikamenter		200: —	
	7) Begravningskostnader		100: —	8.600: —
c)	Återbetalning till främm. kommuner			14.000: —
d)	Löner och arvoden:			
	1) Föreståndaren, 33:III	5.178: —		
	2) Kvinnlig barnavårdsman, 22:II	3.093: —		
	3) Barnavårdssyster, 22:III	3.306: —		
	4) Läkare, arvode	800: —	12.377: —	
	5) Del i löner, utgående å fattigvårdens stat		1.979: —	
	6) Diverse arvoden och inspektionskostnader		3.000: —	17.356: —
e)	Pension:			
	Pension till f. d. föreståndarinnan Maria Emelia Hellström (fr. Statens pensionskassa utgår 360: — kr.)			984: —
f)	Diverse utgifter:			
	1) Del i hyra för lokal		1.700: —	
	2) Del i kostnader för städning, bränsle och lyse		480: —	
	3) Tryck, annonser och postporto m. m.		800: —	
	4) Telefoner:			
	Barnavårdsbyrån	180: —		
	Föreståndarens bostad	70: —		
	Barnavårdscentralen	70: —		
	Barnavårdsmannens bostad	70: —		
	Samtalsavgifter	80: —	470: —	
		Transport	3.450: —	81.440: —

N:o 176.
Budget för 1938.

	Transport	3.450: —	81.440: —
5)	Stämpelkostnader för utslag i barnavårdsmål	100: —	
6)	Avgift till Riksförsäkringsanstalten och läkarevård m. m. för anställd personal	125: —	
7)	Tidskrifter, föredrag och resor m. m.	280: —	
8)	Diverse	150: —	4.105: —
g)	Barnavårdscentralen:		
1)	Tvätt	50: —	
2)	Trycksaker	100: —	
3)	Bussbiljetter och skjutsar	350: —	
4)	Sjukvårdsartiklar	50: —	550: —
h)	Årsavgift till länets fattigvårds- och barnavårdsförbund		165: —
i)	Barnhemmet Sommarro:		
1)	Hushållet	5.000: —	
2)	Löner:		
	Föreståndarinnan 5:II ..... 1.341: —		
	Två biträden ..... 1.320: —		
	Semestervikarier för föreståndarinnan och biträden ..... 210: —	2.871: —	
3)	Beklädnad	2.000: —	
4)	Bränsle, lyse och vatten	1.700: —	
5)	Hyra för fastigheten	2.500: —	
6)	Underhåll av inventarier	2.200: —	
7)	Telefon	110: —	
8)	Tvätt	480: —	
9)	Tandvård och medicin	100: —	
10)	Förbrukningsartiklar och div. utgifter	650: —	17.611: —
		Kronor	103.871: —

INKOMSTER:

a)	Återbetalning av Landstinget för utgivna vårdkostnader för skyddsuppfostran enligt § 60 i barnavårdslagen....	7.000: —	
b)	Återbetalning av Landstinget för utgivna vårdkostnader å lasarett, sanatoriet och sinnesslöanstalter	5.500: —	
c)	Ersättning av enskilda för utg. uppfostringsbidrag.....	14.500: —	
d)	Statsbidrag enl. § 67 i barnavårdslagen	1.000: —	
e)	Inkomst av avgifter vid barnavårdscentralen	800: —	
f)	Barnhemmet, vårdavgifter av staten, främmande barnavårdsnämnder och enskilda	2.000: —	30.800: —
Överskjutande utgifter			73.071: —
		Kronor	103.871: —

N:o 176.
Budget för 1938.

4 A. Folkskola.

4 A. Den egentliga folkskolan.

UTGIFTER:

a)	1. Underhåll och reparationer av fastigheter		30.400: —	
	2. Anskaffning och underhåll av inventarier		4.000: —	34.400: —
b)	Löner och arvoden:			
	1. Folkskoleinspektören, 49: IV		10.812: —	
	Folkskollärare:			
	28 ord. lärare: (Näslund, Vasberg, N. Granér, Krantz, Leontein, Ekroth, Lindberg, Sjöholm, Pihlsjö, Vallström, Carlvik, Stenvall, Hedberg, Sigroth, S. Granér, Magnusson, Jäderlund, Engmark, Lindgren, Greijer, Skoglund, Nordlund, Elowsson, Gustavsson, Silén, Eriksson, Runsten, Sandahl, lön i 20:de löneklassen à kr. 5.982: —	167.496: —		
	4 ord. lärare: (Vallander, Söderholm, Karlsson, Segerström), lön i 20:de löneklassen (bostad och bränsle in natura) à kr. 4,722: —	18.888: —		
	1 e. o. lärare (Andersson) lön i 17:de löneklassen	4.650: —	191.034: —	
	Folkskollärarinnor:			
	25 ord. lärarinnor: (Hellman, Maunsbach, Bolin, F. Bostrand, E. Bostrand, Andersson, Ahlstedt, Eriksson, Engström, Sigroth, Pettersson, Karlsson, Sjöberg, E. Eriksson, Emanuelsson, Granér, Kraft, Ekroth, Schelin, Sandahl, Nordkvist, Vickman, Nordin, Boström, Carlberg) lön i 17:de löneklassen à kr. 4.902: —	122.550: —		
	2 ord. lärarinnor: (Åhman, Rydin) lön i 16:e löneklassen à kr. 4.572: —	9.144: —		
	1 ord. lärarinna: (G. Andersson) lön i 17:e löneklassen (bostad och bränsle in natura)	3.954: —		
	1 ord. lärarinna (Daniels) lön i 15:e löneklassen à kr.	4.332: —		
	Transport	139.980: —	201.846: —	34.400: —

Transport	139.980: —	201.846: —	34.400: —
1 ord. lärarinna (ej tillsatt) lön i 14:e löneklassen à kr.	4.092: —		
1 e. o. lärarinna (Holmer) lön i 15:e löneklassen à kr.	4.110: —		
2 e. o. lärarinnor (Mattsson, Åkesson) lön i 14:e löneklassen à kr. 3.882: —.....	7.764: —	155.946: —	
Småskollärarinnor:			
29 ord. lärarinnor: (Norling, Ahlström, Granath, E. Svensson, Vahlberg, Ellen Svensson, Almberg, Sjöholm, Lagrelius, T. Söderholm, Boije-Carlvik, S. Söderholm, M. Carlsson, Sjölund, S. Linder, H. Hedlund, Ringdahl, Bergström, Källbäck, Jäderlund, G. Persson, H. Svensson, Norman, A. Söderholm, v. Essen, L. Pettersson, Thunell, Werner, Norell) lön i 11:e löneklassen à kr. 3.576: —	103.704: —		
4 ord. lärarinnor: (Nilsson, Larsson, Billby, E. Pettersson), lön i 11:e löneklassen (bostad och bränsle in natura) à kr. 2.958: —	11.832: —		
1 ord. lärarinna: (Sjögren) lön i 10:e löneklassen à kr.	3.396: —		
1 e. o. lärarinna: (André) lön i 7:e löneklassen à kr.	2.795: —	121.727: —	
b) 2. Lärare i slöjd och huslig ekonomi:			
1 lärare i slöjd: (Karlsson) lön i 4:e lönegraden à kr.	4.112: —		
1 lärare i slöjd (Ljungberg) lön i 3:e lönegraden à kr.	3.897: —		
1 lärare i slöjd: (Abramsson) lön i 2:a lönegraden à kr.	3.683: —		
1 lärare i slöjd: (Hjelm) lön i 1:a lönegraden à kr.	3.468: —		
4 lärarinnor i slöjd: (Lindkvist, Morberg, Vahlström, Palmén) lön i 4:e lönegraden à kr. 2.888: —	11.552: —		
3 lärarinnor i slöjd: (Gudmundson, Eriksson, Svedin) lön i 3:e lönegraden à kr. 2.727: —	8.181: —		
1 lärarinna i slöjd (M. Engström) lön i 2:a lönegraden à kr.	2.566: —		
Transport	37.459: —	479.519: —	34.400: —

N:o 176.
Budget för 1938.

Transport	37.459: —	479.519: —	34.400: —
1 lärarinna i slöjd: (Haake) lön i 1:a lönegraden à kr.	2.405: —		
1 timlärarinna i slöjd, lön förslagsvis	1.376: —		
2 lärarinnor i huslig ekonomi: (Granér, Karlson) lön i 4:e lönegraden à kr. 3.088: —	6.176: —		
1 timlärarinna i huslig ekonomi, lön förslagsvis	2.330: —	49.746: —	
Skolsköterska, 14: I		2.040: —	
Dyrtidstillägg, förslagsvis		71.000: —	
b) 3. Diverse undervisningsarvoden:			
För undervisning i slöjd för gossar	5.440: —		
Vikariearvode, förslagsvis	6.000: —		
Privatläsning	600: —		
Undervisning för hörselsvaga barn	672: —		
För extra undervisning i sång	300: —	13.012: —	
b) 4. Vaktmästare och städerskor:			
Löner och ålderstillägg till vaktmästarna Ekman, Sahlkvist, Ekström (bostad och bränsle in natura), 25: IV à kr. 3.093: —	9.279: —		
Pettersson (bostad och bränsle in natura), 25: III	2.862: —		
Arvoden för övriga vaktmästarebestyr och städning, förslagsvis	13.600: —		
Läkarearvode för vaktmästare på ord. stat	160: —	25.901: —	
b) 5. Diverse arvoden:			
Till skolläkaren	1.400: —		
Till sjukgymnastik	1.250: —		
Till simläraren	1.708: —		
Till simlärarinnan	1.386: —		
Till 3 tillsyningslärare à 500 kr., 1 à 400 kr., 1 à 150 kr., 1 à 100 kr.	2.150: —		
Till 1 tillsyningslärare i slöjd för gossar	500: —		
Till 1 tillsyningslärare i slöjd för flickor	500: —		
Till skrivbiträde å folkskoleexpeditionen	850: —		
Till bibliotekarie för lärjungebibliotek	300: —		
V. värd för skolans fastigheter	1.400: —	11.444: —	652.662: —
g) Pensioner och understöd:			
F. småskollärarinnan J. Kjellin	600: —		
F. slöjdläraren J. F. Brandt	535: —		
Transport			687.062: —

	Transport		687.062: —
F. slöjdläraren Hammarsten, f. folkskollärarinnorna S. Hammarskiöld, E. Fröman, Bohman, Persson, Svanholm, Svanbohm, Fernkvist, Kolmodin, f. slöjdlärarinnorna Vahlbäck, Hahr, f. småskollärarinnorna Bergh, Lennmalm, A. S. Eriksson, E. Karlsson, Svedin, A. Pettersson, Lundeberg, f. skolkökslärarinnan Tunell	13.714: —		
F. vaktmäst. Fr. Andersson	2.301: —		
F. vaktmäst. K. G. Lönnborgs änka	200: —		
Änkan E. Gustavsson	480: —		
F. städerskan Maria Johansson	375: —		
F. simlärarinnan Ebba Stål	500: —		
F. städerskan Vilh:a Torell	888: —	19.593: —	
Dyrtidstillägg till pensionärer		375: —	19.968: —
h) Premie för olycksfallsförsäkring			700: —
i) Skolträdgårdarna:			
1. Trädgården vid Västgötegatan:			
Omkostnader 500: —			
Arvode till trädgårdsläraren 1.000: —	1.500: —		
Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Djäknebergs-, Skepparbacks- och Mariabergsskolorna (inkl. arvode till vårdaren 50 kr.)	600: —	2.100: —	
2. Herrgärdsskolan:			
Omkostnader 650: —			
Arvode till trädgårdsläraren 1.000: —	1.650: —		
Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Herrgärdsskolan och nya skolbyggnaden i kv. Folke (inkl. arvode till vårdaren 50 kr.)	600: —		
Engångskostn. för utvidgning av trädgården	2.000: —	4.250: —	
3. Korsängsskolan:			
Omkostnader 650: —			
Arvode till trädgårdsläraren 1.000: —	1.650: —		
Anslag till vård av skolgårdarna och parken vid Korsängsskolan (inkl. arvode till vårdaren 50 kr.)	750: —	2.400: —	
	Transport	8.750: —	707.730: —

N:o 176.
Budget för 1938.

		Transport	8.750: —	707.730: —
4.	Hammarby m. fl. skolor:			
	Hammarby skola:			
	Omkostnader ..... 300: —			
	Arvode till trädgårdsläraren .... 250: —	550: —		
	Omkostnader vid Jakobsbergsskolan	150: —		
	Omkostnader vid Lundby skola	150: —		
	Omkostnader vid Rosenlunds skola	150: —	1.000: —	9.750: —
j)	Fri undervisningsmaterial till skolbarnen:			
1.	Material i läs- och skrivämnen		18.500: —	
2.	Slöjdmaterial för gossar		3.500: —	
3.	Slöjdmaterial för flickor		5.000: —	
4.	Förbrukningsartiklar för skolköken		3.000: —	30.000: —
k)	Undervisningsmaterial till skolornas förråd			4.000: —
m)	Tandklinik:			
1.	Lokalhyra		600: —	
2.	Tandläkare, arvode.....		9.000: —	
3.	Tandläkareassistent, arvode		7.500: —	
4.	Arvode till biträde		1.800: —	
5.	Förbrukningsartiklar		2.300: —	
6.	Eldning och renhållning		550: —	21.750: —
n)	Tryckning- och annonskostnader			2.300: —
o)	Lärare- och lärjungebiblioteken:			
	Lärarepersonalens bibliotek		400: —	
	Lärjungebiblioteket		1.150: —	1.550: —
p)	Skolresor:			
	Bidrag till skolresor för lärjungarna		1.000: —	
	Bidrag till studieresor och fortbildningskurser för lärare		500: —	1.500: —
r)	Skomakerislöjd			2.400: —
s)	Vatten, värme och belysning:			
1.	Vattenavgifter		5.000: —	
2.	Uppvärmning		28.500: —	
3.	Belysning		5.000: —	38.500: —
			Transport	819.480: —

N:o 176.
Budget för 1938.

		Transport	819.480: —
t)	Skolbad:		
	Avlöning till baderskor	1.000: —	
	Handdukstvätt och tvål	900: —	
	Ersättning till varmbadhuset för simundervisningsbad	3.150: —	5.050: —
u)	Renhållning:		
	1. Skurning och rengöring	7.000: —	
	2. Renhållning av gårdar samt gata vid Hammarby skola	1.400: —	
	3. Renhållning av gatorna utanför Herrgärds-, Kors-, ängs-, Skepparbacks-, Mariabergs- och Djäknebergs-skolorna samt lärarebostäderna	1.000: —	
	4. Sotning	500: —	9.900: —
v)	Diverse utgifter:		
	1. Brandstodsavgifter	1.000: —	
	2. Telefonavgifter till:		
	Djäknebergsskolan	151: 40	
	Skepparbacksskolan	110: —	
	Herrgärdsskolan	157: 40	
	Folkskoleinspektörens exp.	110: —	
	Skolläkarens mottagningsrum	110: —	
	Folkskoleinspektörens bostad	70: —	
	Korsängsskolan	221: 40	
	Lundby skola	82: —	
	Hammarby skola	110: —	
	Jakobsbergs skola	110: —	
	Tandkliniken	110: —	
	V. värden för skolans fastigheter	70: —	
	5 tillsyningslärare à kr. 70: —	350: —	
	Folkskolestyrelsens ordförande	70: —	
	Skolsköterskans bostad	70: —	
	Samtalsavgifter, förslagsvis	119: 80	2.022: —
	3. Postavgifter, förslagsvis		240: —
	4. Smärre reparationer av material och inventarier		3.000: —
	5. Barnbespisning, förslagsvis		8.500: —
	6. Bidrag till bekostnad av lärjungarnas skolgång		5.000: —
	7. Hyra för lokaler i Hwasserska gården		2.000: —
	8. Skatter		800: —
	9. Bidrag till gymnastikkurs (26/8 1937)		500: —
	10. Oförutsedda utgifter		1.500: — 24.562: —
		Transport	858.992: —

N:o 176.
Budget för 1938.

		Transport	858.992: —
	Utgifter för ränta och amortering:		
y)	Räntor:		
		Resterande lånebelopp:	Ränta:
	1. Obligationslån:		
	1929 års lån à 5 %	117.621: 76	5.881: 09
	2. Andra amorteringslån:		
	Kungl. Postsparbanken, 1931 års lån à 4.5 %	15.843: 15	712: 94
	Kungl. Postsparbanken, 1932 års lån à 4.85 %	96.416: 33	4.676: 19
	Prästerskapets Änke- och Pupillkassa à 4.5 %	6.764: 82	293: 22
	Västmanlands läns sparbank à 3 %	17.050: 32	511: 51
	Västmanlands läns sparbank à 3 %	6.869: 07	206: 07
	1933 års lån à 4.5 %	53.088: 80	2.389: —
	1934 års lån à 3.75 %	14.497: 27	543: 65
	1934 års lån à 3.8 %	173.965: 10	6.610: 67
	1935 års lån à 3.9 %	16.387: 36	639: 11
	1935 års lån à 3 %	47.964: 44	1.438: 93
	1935 års lån à 3 %	158.646: —	4.759: 38 — 28.661: 76
z)	Kapitalavbetalningar:		
	1. Obligationslån:		
	1929 års lån à 5 %	117.621: 76	3.036: 91
	2. Andra amorteringslån:		
	Kungl. Postsparbanken, 1931 års lån à 4.5 %	15.843: 15	589: 95
	Kungl. Postsparbanken, 1932 års lån à 4.85 %	96.416: 33	2.962: 35
	Prästerskapets Änke- och Pupillkassa	6.764: 82	1.299: 06
	Västmanlands Läns Sparbank	17.050: 32	2.240: 69
	Västmanlands Läns Sparbank	6.869: 07	769: 93
	1933 års lån à 4.5 %	53.088: 80	1.191: 26
	1934 års lån à 3.75 %	14.497: 27	625: 01
	1934 års lån à 3.8 %	173.965: 10	10.595: 31
	1935 års lån à 3.9 %	16.387: 36	1.371: 27
	1935 års lån à 3 %	47.964: 44	9.034: 67
	1935 års lån à 3 %	158.646: —	4.888: 50 — 38.604: 91
å)	En extra månadslön till ord. lärare i läs- och skrivämnen		30.703: —
		Kronor	956.961: 67

INKOMSTER:

N:o 176.
Budget för 1938.

a) Statsbidrag:

1. Till folkskolan:			
32 ord. lärare à 4.722: —		151.104: —	
1 e. o. lärare à		4.032: —	155.136: —
26 ord. lärarinnor à 3.954: —		102.804: —	
2 ord. lärarinnor à 3.624: —		7.248: —	
1 ord. lärarinna à		3.384: —	
1 ord. lärarinna à		3.144: —	
1 e. o. lärarinna à		3.492: —	
2 e. o. lärarinnor à 3.264: —		6.528: —	126.600: —
2. Till småskolan:			
33 ord. lärarinnor à 2.958: —		97.614: —	
1 ord. lärarinna		2.778: —	
1 e. o. lärarinna		2.177: —	102.569: —
3. Till slöjdundervisningen:			
För gossar		7.372: —	
För flickor		10.010: —	17.382: —
3½. Provisorisk avlöningsförbättring till slöjdlärare samt slöjd- och skolkökslärarinnor			3.000: —
4. Till undervisning i huslig ekonomi:			
16 kurser à 255: —			4.080: —
5. Dyrtidstillägg			67.400: —
7. Till lärjungebiblioteket			400: — 476.567: —
8 a. Barnbespisning, anslag från Wahlbeckska fonden			2.000: —
b. Arrendemedel:			
För jord å Iggebygärdet och äng å Trådarön, Staubska fonden			37: —
c. Hyresmedel:			
För bostäder till lärare m. fl.			6.525: —
För uthyrning av skollokaler			300: — 6.825: —
d. Diverse inkomster av försålda slöjdmaterialier och mjölk, terminsavgifter m. m.			3.400: —
9 a. Byggnadsbidrag för redan befintliga undsrvisningslokaler			5.400: —
b. Hyresbidrag			600: —
c. Underhålls- och materiellbidrag			6.075: —
d. Tjänstebostadsbidrag			12.000: — 24.075: —
		Transport	512.904: —

N:o 176.
Budget för 1938.

	Transport	512.904: —
e. Statsbidrag till extra månadslön för ord. lärare i läs- och skrivämnen		30.703: —
		543.607: —
Överskjutande utgifter		413.354: 67
	Kronor	956.961: 67

4 B. Fortsättningsskolan.

UTGIFTER:

Lärarearvoden	11.500: —	
Föreståndarearvode	600: —	12.100: —
Fri undervisningsmaterial till skolans lärjungar		2.000: —
Tryck- och annonskostnader		100: —
Städning och renhållning		350: —
Material till förråden samt diverse utgifter		500: —
	Kronor	15.050: —

INKOMSTER:

Statsbidrag till lärarearvoden	7.800: —
Överskjutande utgifter	7.250: —
Kronor	15.050: —

4 C. Högre Folkskolan.

UTGIFTER:

a)	Undervisningsmaterial		1.000: —
b)	1. Löner och arvoden:		
	Arvode till skolans rektor	900: —	
	1 ord. lärare: (Karlfors) lön i 4:e lönegraden	6.800: —	
	1 ord. lärare: (Rydén) lön i 2:a lönegraden	5.978: —	
	1 ord. lärarinna: (Gerland) lön i 4:e lönegraden	5.519: —	
	Arvode till timlärare och sjukvikarier	2.100: —	
	Dyrtidstillägg	4.200: —	
	Arvode till bibliotekarie	150: —	25.647: —
	Transport		26.647: —

N:o 176.
Budget för 1938.

	Transport	26.647: —
2. Pensioner:		
F. ämnesläraren I. Fröier		1.380: —
c) Trycknings- och annonskostnader		300: —
d) Skoldistriktets bidrag till pensionering av lärare		607: 50
e) Biblioteket		400: —
f) Skolläkare		150: —
	Kronor	29.484: 50

INKOMSTER:

Statsbidrag till avlöningar	11.750: —
Statsbidrag till dyrtidstillägg	3.600: —
Statsbidrag till bibliotek	150: —
Statsbidrag till provisorisk avlöningsförbättring	1.100: —
	16.600: —
Överskjutande utgifter	12.884: 50
Kronor	29.484: 50

4 D. Allmänt läroverk.

UTGIFTER:

a) Underhåll av fastighet inkl. kostnader för seminariet		3.000: —
b) Löner och arvoden:		
1. Hyresbidrag åt rektor (29/1 1906, 26/11 1908, 28/1 1909, 25/5 1920, 21/12 1930, 21/12 1936)	2.800: —	
2. Arvode för simundervisning (28/6 1918)	430: —	3.230: —
c) Övriga utgifter:		
Ersättning till varmbadhuset för skolbad		450: —
Kronor		6.680: —

4 E. Andra undervisnings- och bildningsanstalter.

UTGIFTER:

a) Högre Flickskolan:		
1. Bidrag till lärarinnornas ålderstillägg och pensionering utöver den enligt Stfms beslut den 28/8 1908 efterskänkta räntan å läroverkets lån från stadskassan: 5½ % å 30.000: — eller 1.650: —, förslagsvis (31/3 1919, 26/2 1931, 25/2 1932)	3.000: —	
Transport	3.000: —	

N:o 176.
Budget för 1938.

	Transport	3.000: —	
2. Arvode för simundervisning (20/6 1918)		345: —	
3. Fyllnadspension åt fröken Hildur Hwasser (28/12 1920), förslagsvis		750: —	
4. Ersättning för skolbad till varmbadhuset		450: —	
5. Anslag till nedsättning av terminsavgifter (31/5 1935), förslagsvis		11.000: —	
6. Kostnader för stensättning å flickskolans gård		1.635: 87	17.180: 87
b) Arbetareinstitutet:			
1. Anslag till föreläsningsverksamhet		3.000: —	
2. Anslag till bibliotek		17.500: —	20.500: —
c) Tekniska skolan: (läsåret 1938—1939):			
1. Rektorsarvode	2.500: —		
2. Övriga lärarearvoden	54.450: —	56.950: —	
2. a) Pension åt f. slöjdläraren A. Svenson	2.985: —		
Avgår bidrag härtill från Zimmermanska fonden	1.000: —	1.985: —	
2. b) Understöd åt fru Lundahl och hennes barn	1.800: —		
Avgår bidrag härtill från Zimmermanska fonden	900: —	900: —	
3. Inköp av stadigvarande undervisningsmateriell	4.000: —		
4. Underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell	2.500: —	6.500: —	
5. Bibliotekskostnader		640: —	
6. Förbrukning av råvaror för den säljbara produktionen	10.000: —		
7. Arbetspremier till lärjungarna för produktivt arbete	1.000: —	11.000: —	
8. Andra premier samt stipendier		200: —	
9. Kostnader för lokaler och inredning jämte belysning, uppvärmning och städning		11.000: —	
10. Administrationskostnader (utom rektorsarvode) kvinnligt kontorsbiträde av II klass 17: III		2.676: —	
11. Övriga utgifter		2.524: —	94.375: —
d) Elektrotekniska fackskolan:			
1. Hyresbidrag åt rektor			2.000: —
		Kronor	134 055: 87

INKOMSTER:

c) Tekniska skolan: (läsåret 1938—1939):			
1. Beräknade statsunderstöd:			
A. a) till avlöning åt rektor och övriga lärare	29.000: —		
	Transport	29.000: —	

N:o 176.
Budget för 1938.

Transport	29.000: —		
b) till inköp av stadigvarande undervisningsmateriell	2.000: —		
c) till underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell	1.250: —	32.250: —	
B. Till bibliotek		320: —	
2. Av landsting anvisade eller påräknade understöd		4.000: —	
4. Av föreningar eller enskilda anvisade eller påräknade understöd		1.000: —	
5. Avkastning av donationer och fonder		200: —	
6. Lärjungeavgifter		12.000: —	
7. Säljbar produktion		11.000: —	60.770: —
Överskjutande utgifter för Tekniska skolan		33.605: —	
I övrigt		39.680: 87	73.285: 87
		Kronor	134.055: 87

5. Hälso- och sjukvård.

UTGIFTER:

A. Allmänna hälso- och sjukvården.

b) 1. Löner och arvoden:		
1:ste stadsläkaren 43: II	7.512: —	
2:dre stadsläkaren 40: IV	7.248: —	
Arvode till sundhetsinspektören (statsanslag)	600: —	
Ersättning till vikarier för tjänsteläkarne	1.200: —	
1:ste tillsyningsmannen, 30: IV	4.773: —	
Två tillsyningsmän, 26: IV à 4.101: —	8.202: —	
En stadssjuksköterska, 8: I	1.500: —	
En stadssjuksköterska, 8: IV	1.887: —	
Två stadssjuksköterskor för mindre bemedlade, 5: IV à 1.563: —	3.126: —	
(Avgifter till statens pensionskassa erlägges av varje sköterska med 55: — kr. för varje år.)		
Kost å Epidemisjukhuset för två stadssjuksköterskor	1.340: —	
Kostpengar under semester, 60 dagar à 2: — kr. per dag	120: —	
Ersättning till köttbesiktningsbyrån för det arbete byråns vaktmästare förrättar för allmänna hälsovården	2.433: —	
Transport	39.941: —	

N:o 176.
Budget för 1938.

		Transport	39.941: —	
	Ersättning till 3 tillsyningsmän, en vaktmästare och 2 stadssjuksköterskor för mindre bemedlade för hållande av velociped à 30 kronor		180: —	40.121: —
2.	Pensioner:			
	f. stadsläkare C. Thunström		3.850: —	
	f. stadssjuksköterskan Anna Ekström, stadens del i tjänstepension (lönenämnden 1933)	786: —		
	Stadens del i pensionsförbättring, förslagsvis	138: —		
	Stadens del i dyrtidstillägg, förslagsvis	144: —	1.068: —	
	f. Hälsovårdstillsyningsman C. A. Holtz änka		800: —	5.718: —
c)	Diverse utgifter:			
2.	Kostnader för skyddskoppympning		150: —	
3.	Telefoner till:			
	1:ste stadsläkarens bostad	70: —		
	2:dre stadsläkarens bostad	70: —		
	En stadssjuksköterska, bostad	70: —		
	En stadssjuksköterska, bostad	70: —		
	Hälsovårdsnämndens byrå	110: —		
	1:ste tillsyningsmannens bostad	70: —		
	Två tillsyningsmäns bostäder	140: —		
	Samtalsavgifter, förslagsvis	40: —	640: —	
4.	Desinfektionskostnader		300: —	
5.	Tryck- och annonskostnader		400: —	
6.	Diverse, häri inräknat inköp av matvaror, analysavgifter m. m.		2.000: —	
7.	Anslag till Västerås stads förening mot tuberkulos för uppehållande av dispensärverksamheten (28/12 1920)	4.000: —		
	Lokalhyra till d:o	600: —	4.600: —	
9.	Ambulansautomobilen:			
	Drift- och underhållskostnader	700: —		
	Ersättning till brandkåren för skötsel och underhåll	3.000: —	3.700: —	
10.	Premier för olycksfallsförsäkring		100: —	
11.	Hälsovårdsnämndens byrå, hyra	300: —		
	Städning, eldning och belysning	500: —	800: —	
		Transport	12.690: —	45.839: —

		Transport	12.690: —	45.839: —	
12.	Stadens ersättning till Centrallasarettets barnbördsavdelning:				
	Fast årsavgift	3.600: —			
	Bidrag till driftskostnader, förslagsvis	5.000: —	8.600: —	21.290: —	67.129: —

5 B. Bostadsinspektionen.

b) 1.	Löner och arvoden:				
	Bostadsinspektrisen, förslagsvis		3.300: —		
	Ersättning för hållande av velociped		30: —	3.330: —	
c)	Övriga utgifter:				
	Tryck, annonser och diverse		50: —		
	Telefon till byrån	110: —			
	Telefon till bostadsinspektrisens bostad	70: —	180: —		
	Städning och eldning		150: —	380: —	3.710: —

5 C. Köttbesiktningsbyrån.

1)	Avlöning till besiktningsveterinärer:			
	1. besiktningsveterinären		3.000: —	
	2. besiktningsveterinären		500: —	3.500: —
2)	Avlöning till mikroskopister			1.200: —
3)	Avlöning till kassör			1.000: —
4)	a Avlöning till vaktmästare, 25: IV			3.933: —
4)	b Avlöning till vikarie för vaktmästaren under semester m. m.			300: —
5)	Pensionsavgifter, vaktmästaren			117: —
6)	Lokalhyra			3.000: —
9)	Bränsle			250: —
10)	Vatten, lyse och kraft			170: —
11)	Städning och renhållning			150: —
12)	Telefon			215: —
13)	Skrivmaterial och tryckningskostnader			90: —
14)	Försäkringspremier			92: —
15)	Laboratoriekostnad			15: —
18)	Pension till f. d. 1:ste besiktningsveterinären			4.461: —
19)	Diverse utgifter			78: 10 18.571: 10
			Transport	89.410: 10

N:o 176.
Budget för 1938.

	Transport	89.410: 10
5 D. Polikliniken för könssjuka.		
Värme, belysning och städning	600: —	
Lokalhyra	600: —	
Diverse	200: —	1.400: —
	Kronor	90.810: 10

INKOMSTER:

A. Allmänna hälso- och sjukvården.

1.	Statsbidrag åt sundhetsinspektör	600: —	
2.	Betalda utryckningar med ambulansautomobilen	1.000: —	
3.	Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden	800: —	
4.	Protokollslösen	1.000: —	3.400: —

C. Köttbesiktningsbyrån.

Besiktningsavgifter	16.138: 10	
Ersättning från allmänna hälsovården för det arbete byråns vaktmästare uträttar för dess räkning	2.433: —	18.571: 10
	Kronor	21.971: 10
Överskjutande utgifter		68.839: —
	Kronor	90.810: 10

6. Gator, vägar, planteringar och dylikt.

UTGIFTER:

6 A. Gatuläggning.

1.	Kostnader för mindre gatuarbeten och reparationer av stensatta gator	25.000: —	
	Avgäld för nubbstensbrott	150: —	25.150: —
2.	Särskilda gatuarbeten:		
	Anläggning av gatubrunnar enligt Stfms beslut d. 30/9 1937		9.000: —
	Tilläggsanslag för ordnande av Smedjegatan från Stora torget förbi tomten n:o 4 i kvarteret Inge. Ordnande av gång- och körbanor vid kvarteret Petra.		
	Transport		34.150: —

N:o 176.
Budget för 1938.

Transport		34.150: —	
Fortsatt anslag för färdigställande av delar i Tessin- m. fl. gator å Herrgärdet.			
Stensättning av Snickaregatan.			
Ordnande av del av Timmermansgatan.			
Ordnande av planteringen i Domkyrkoesplanaden som bilparkering.			
Förbättring av stensättningen å delar av Stora gatan			
Ordnande av planen vid Tessingatans mynning vid Vasagatan m. m.		194.300: —	228.450: —

6 B. Vägar.

1. Underhåll av allmänna vägar	45.000: —	
2. D:o av övriga trafikleder utom stadsplanen	30.000: —	75.000: —

6 C. Planteringar.

a) Anskaffning och underhåll av inventarier:

1. Anskaffning av redskap	500: —		
2. Underhåll av redskap	1.200: —		
3. Målning av soffor	500: —	2.200: —	

b) 1. Löner och arvoden:

Stadsträdgårdsmästaren, 37: IV	6.447: —		
Trädgårdsmästaren, 26: IV	4.101: —		
Trädgårdsarbetare i växthusen	7.000: —		
Trädgårdskonsulenten, arvode för år 1938	1.050: —	18.598: —	
2. Pensioner:			
f. trädgårdsarbetaren K. V. Anderson	936: —		
f. trädgårdsarbetaren J. Nordström	996: —		
f. trädgårdsarbetaren A. G. Hellberg	1.287: —		
f. trädgårdsarbetaren C. Aug. Hagström	1.170: —	4.389: —	22.987: —

c) Skötsel och underhåll:

1. Vasaparken inkl. parken vid Aseas kontor		8.000: —	
2. Stadsparken		2.000: —	
3. Kyrkogårdarna samt planteringarna kring Domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)	5.100: —		
Transport	5.100: —	10.000: —	25.187: — 303.450: —

N:o 176. *Budget för 1938.*

Transport	5.100: —	10.000: —	25.187: —	303.450: —
Planteringar utmed Hamngatan, Esplanader, Högre Allm. Läroverket, Tekniska skolan, Utanbygatan, Skarpskytteplanteringen, Åstigen, Hammarbytorg samt diverse mindre platser, som av planteringsnämnden underhållas ..	13.000: —	18.100: —		
4. Rudbecksparken		900: —		
5. Djäkneberget		5.000: —		
6. Stallhagen, Mariaberget, Käringberget och Ragvaldsbacke		4.000: —		
7. Elba, Östra och Västra holmarna samt Kattskär		5.000: —		
8. Botaniska Trädgården vid Högre Allm. Läroverket		1.000: —		
9. Slottsparken		1.000: —		
10. Gräsfrö och lökväxter till alla planteringar		3.000: —		
11. Körslor till alla planteringar		7.000: —		
12. Växthus och drivbänkar, bränsle m. m.		5.000: —		
14. Grus till alla planteringar		3.000: —		
15. Tillsyn av fåglar i Svartån		1.000: —		
16. Brandförsäkringspremier och telefonavgifter		600: —		
17. Olycksfallsförsäkringspremier, läkarvård och medicin		2.000: —		
18. Årsavgift till hembygdsföreningen och Västmanlands läns trädgårdsförening		65: —		
19. Oförutsedda utgifter		1.000: —		
20. Ersättning till timavlönade arbetare under semestern		2.000: —		
21. Kostnad för parkvakt		1.400: —		
22. Underhåll av plantskola		1.000: —		
23. Underhåll av lekplatser		500: —	72.565: —	
d) Extra utgifter:				
1. Inköp av nya soffor		1.000: —		
2. Fortsättning av anläggningsarbetena vid stadsträdgården		5.000: —		
3. Anläggning av gräsmattor och plantering av träd och buskar å Torget vid Malmabergsgatan		1.000: —	7.000: —	104.752: —
			Transport	408.202: —

N:o 176.
Budget för 1938.

		Transport	408.202: —
6 D. Gatubelysning.			
a) Gasbelysning		13.000: —	
b) Elektrisk belysning	54.400: —		
Avgår kontant för belysning vid hamnen	840: —	53.560: —	
c) Anskaffning av nya gatulyktor:			
Enligt Stadsfm. beslut d. 28/10 1937	4.400: —		
I övrigt	45.600: —	50.000: —	116.560: —
6 E. Gaturenhållning.			
1. Renhållning (vinterunderhåll och vattning m. m.)		35.000: —	
3. För sopning å allmänna platser		4.368: —	39.368. —
		Kronor	564.130: —

INKOMSTER:

6 A. Gatuläggning.

Årligt bidrag till omläggning av del av Stora gatan (A.-B. Yngwe Swenson), (29/3 1928)	300: —	
Till gäldande av särskilda gatuarbeten av ordinarie automobilskattemedel	100.000: —	
Avgifter för torgplatser	4.000: —	
Bidrag av omnibustrafiken	4.000: —	
Gatukostnadsbidrag, förslagsvis	20.000: —	128.300: —

6 B. Vägar.

Av ordinarie automobilskattemedel		
Till allmänna vägar	40.000: —	
Till övriga trafikleder utom stadsplanen	20.000: —	60.000: —

6 C. Planteringar.

Ersättning från Kyrkokassan för skötsel av kyrkogårdarna och planteringarna vid Domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)	5.100: —	
Anslag för vård av Slottsparken	1.000: —	
Försäljningsmedel och dekorationer	4.000: —	
Ersättning från Asea för underhåll av planteringen framför kontorsbyggnaden	500: —	
Försäljning av ved och diverse	1.500: —	12.100: —
	Transport	200.400: —

N:o 176.
Budget för 1938.

	Transport	200.400: —
6 E. Gaturenhållning.		
1. Avgift från skolkassan för renhållning vid Skepparbacks-, Mariabergs- och Herrgärdsskolorna	1.000: —	
2. Avgift från Hamnstyrelsen för hamnområdet	1.800: —	2.800: —
		203.200: —
Överskjutande utgifter		360.930: —
	Kronor	564.130: —

7. Avloppsledningar.

UTGIFTER:

Enligt Bil. Litt. A (sid. 824)		237.200: —
	Kronor	237.200: —

INKOMSTER:

Enligt Bil. Litt. A (sid. 825)		101.300: —
Överskjutande utgifter		135.900: —
	Kronor	237.200: —

8. Hamnen.

UTGIFTER:

8 A. och B. Den äldre hamnen.

Enligt Bil. Litt. B 1 (sid. 829)		187.905: —

8 C. och D. Djuphamnen.

Enligt Bil. Litt. B 2 (sid. 833)		192.700: —
	Kronor	380.605: —

INKOMSTER:

8 A. och B. Den äldre hamnen.

Enligt Bil. Litt. B 1 (sid. 832)		187.905: —

8 C. och D. Djuphamnen.

Enligt Bil. Litt. B 2 (sid. 834)		192.700: —
	Kronor	380.605: —

N:o 176.
Budget för 1938.

10. Renhållningsverk och Svingård.

UTGIFTER:

10 A. Renhållningsverk.

Enligt Bil. Litt. C (sid. 835)	138.934: 79

10 B. Svingård.

Enligt Bil. Litt. C (sid. 837)	39.000: —
Kronor	177.934: 79

INKOMSTER:

10 A. Renhållningsverk.

Enligt Bil. Litt. C (sid. 836)	57.500: —

10 B. Svingård.

Enligt Bil. Litt. C (sid. 837)	39.000: —
Överskjutande utgifter för renhållningsverket	81.434: 79
Kronor	177.934: 79

11. Vattenledningsverk.

UTGIFTER:

Enligt Bil. Litt. A (sid. 823)	264.900: —
Överskjutande inkomster	55.100: —
Kronor	320.000: —

INKOMSTER:

Enligt Bil. Litt. A (sid. 823)	320.000: —
Kronor	320.000: —

12. Gasverk.

UTGIFTER:

Enligt Bil. Litt. A (sid. 826)	627.800: —
Överskjutande inkomster	53.800: —
Kronor	681.600: —

INKOMSTER:

Enligt Bil. Litt. A (sid. 825)	681.600: —
Kronor	681.600: —

N:o 176.
Budget för 1938.

13. Elektricitetsverk.

UTGIFTER:

Enligt Bil. Litt. A (sid. 827)		790.030: —
Överskjutande inkomster		255.970: —
	Kronor	1.046.000: —

INKOMSTER:

Enligt Bil. Litt. A (sid. 827)		1.046.000: —
	Kronor	1.046.000: —

17. Andra kommunens affärsföretag.

UTGIFTER:

17 A. Kallbadhus.

a)	Avlöningar:			
	En biljettförsäljerska och bitr. simlärarinna	500: —		
	En biträdande simlärare	300: —		
	Arvode till kontrollanten	200: —	1.000: —	
b)	Övriga utgifter:			
	1. Annonser och trycksaker	50: —		
	2. Isväckning och diverse arbeten	1.500: —		
	3. Brandförsäkringspremier	60: —		
	4. Oförutsedda utgifter	40: —	1.650: —	2.650: —

17 B. Varmbadhus.

	Andel i obligationslån:			
	Ränta	5.074: 44		
	Amortering	6.952: 55	12.026: 99	
a)	Tillbyggnad av badhuset:			
	Att amorteras på 5 år, 3:dje året (31/10 1935)		5.000: —	
b)	1. Löner och arvoden:			
	Maskinisten, 23: IV		3.657: —	
	Eldaren, 20: IV	3.243: —		
	Avgår värdet av bostad, 1 rum o. kök med bränsle	555: —	2.688: —	
	Biljettförsäljerskan, 11: IV		2.211: —	
	Badaren, 19: IV		3.105: —	
	Transport		11.661: —	5.000: — 2.650: —

N:o 176.
Budget för 1938.

	Transport	11.661: —	5.000: —	2.650: —
En baderska, lön	1.350: —			
Avgår värdet av bostad, 2 rum o. kök med bränsle	880: —	470: —		
En baderska, lön	1.350: —			
Avgår värdet av bostad, 2 rum o. kök med bränsle	880: —	470: —		
Två baderskor, lön à 1.350: —		2.700: —		
En vakt i simhallen, lön		1.785: —		
En vakt i folkbadet, lön		1.785: —		
Två tvätterskor, lön à 1.785: —		3.570: —		
Provisioner, förslagsvis		4.500: —		
Ersättning för vikarie under semester, vid sjukdomsfall samt extra hjälp		1.500: —		
Arvode till kontrollanten		900: —	29.341: —	
b) 2. Pensioner och understöd:				
Pension åt f. maskinisten C. J. Söderlund		1.428: —		
Understöd åt f. baderskan Henny Tärnlund		300: —		
Understöd åt f. badmästaren John Söderström		1.800: —	3.528: —	
c) Övriga utgifter:				
1. Bränsle		12.000: —		
2. Elektrisk belysning och kraftström		1.600: —		
3. Anskaffning och underhåll av inventarier		800: —		
4. Anskaffning och underhåll av linne		2.000: —		
5. Underhåll av fastigheten		4.000: —		
6. Underhåll av pannor och ledningar		2.500: —		
7. Tvätt, extra hjälp		400: —		
8. Renhållning och städning		150: —		
9. Skriv- och trycksaker		600: —		
10. Telefon i badhuset	220: —			
Samtalsavgifter	20: —	240: —		
11. Läkarearvode och sjukvård		200: —		
12. Brandförsäkringspremier		160: —		
13. Olycksfallsförsäkringspremier		160: —		
14. Förbrukningsartiklar		4.500: —		
15. Utskylder		500: —		
16. Oförutsedda utgifter		321: —	30.131: —	68.000: —

17 D. Båttrafik.

a) Underhåll och reparationer			1.500: —	
	Transport		1.500: —	70.650: —

N:o 176. *Budget för 1938.*

		Transport	1.500: —	70.650: —
b)	Löner och arvoden:			
	Befälhavare 30: IV	4.773: —		
	Maskinist 25: III	3.933: —		
	Övrigt befäl, förslagsvis	5.044: —		
	Besättningsmän	2.600: —		
	Polettförsäljare	600: —		
	Extra betjäning sön- och helgdagar	600: —	17.550: —	
c)	Anskaffning och underhåll av inventarier		400: —	
d)	Driftskostnader:			
	Smörjoljor, fotogen och trassel m. m.	600: —		
	Bränsle	3.000: —	3.600: —	
e)	Övriga utgifter:			
	1. Försäkringsavgifter	800: —		
	2. Diverse	200: —	1.000: —	24.050: —

17 F. Grustag.

a)	Underhåll av väg till grustaget		1.000: —	
b)	Egentliga driftkostnader:			
	1. Avlöningar:			
	Förman, 25: I	3.240: —		
	Arbetare, förslagsvis	21.760: —	25.000: —	
	2. Underhåll och reparation av maskiner	6.300: —		
	3. El. strömförbrukning	3.700: —	35.000: —	
c)	Räntor:			
	Ränta å av Drätselkammaren förskotterade och ännu oguldna anläggningskostnader, varav d. 1/1 1938 återstår kr. 54.808: 63 à 4 %		2.192: 35	
d)	Kapitalavbetalningar:			
	8:de årets amortering å av Drätselkammaren förskotterade anläggningskostnader, utöver inköpssumman för maskiner till grustaget, varav d. 31/12 1937 återstår kr. 41.628: 19, förslagsvis	1.500: —		
	5:te årets amortering å inköpssumman kr. 23.545: 44 à 10 % för maskiner till grustaget, varav den 31/12 1937 återstår kr	2.355: —	3.855: —	
e)	Övriga utgifter:			
	Avgäld f. grustäkt 5 % å taxeringsvärdet kr.	10.000: —	500: —	42.547: 35
			Kronor	137.247: 35

N:o 176.
Budget för 1938.

INKOMSTER:

17 A. Kallbadhus.

1. Badavgifter	500: —	
2. Uthyrning av badhuset vid uppvisningar	50: —	550: —

17 B. Varmbadhus.

1. Badavgifter	63.950: —	
2. Ersättning för simundervisningsbad	4.050: —	68.000: —

17 D. Båttrafik.

1. Persontrafik	13.900: —	
2. Godstrafik	150: —	14.050: —

17 F. Grustag.

Inkomster av grusförsäljning	42.547: 35
	125.147: 35
Överskjutande utgifter	12.100: —
Kronor	137.247: 35

18. Brandväsen.

UTGIFTER:

a) Nyanskaffningar:

400 m. högtryckslang	1.200: —	
30 st. brandhjälmar av kromnickelstål	1.040: —	
1 st. språngsegel	700: —	
1 st. velociped	150: —	3.090: —

b) 1. Löner och arvoden:

Brandchefen, 41:IV	7.584: —	
vice Brandchefen, 36:I	5.280: —	
2 Brandmästare, 29:IV	9.210: —	
3 Brandförmän (Thorgren, E. Johansson, E. V. Nystrand), 26:IV à 4.101: —	12.303: —	
12 Brandmän (Rask, Junggren, Karlsson, Isaksson, E. E. E. Andersson, Reimitz, Lundberg, E. H. Andersson, Törning, Schenning, K. S. Johansson, Hjort) 24:IV à 3.795: —	45.540: —	
Transport	80.917: —	3.090: —

N:o 176.
Budget för 1938.

		Transport 80.917: —		3.090: —
	1 Brandman (Thor), 24: III	3.570: —		
	2 Brandmän (Danielsson, Medin) 24:II à 3.345: —	6.690: —		
	2 Brandmän (Hellström, Larsson), 24:I à 3.120: —	6.240: —		
	Arvode till verkstadsförman	250: —	96.667: —	
	Avgår samtliga befattningshavares bostadsförmåner, värderade till		13.160: 75	83.506: 25
b) 2.	Pensioner:			
	f. Brandchefen C. G. Sjökvist		2.000: —	
	f. Brandförman K. A. Lövstrand		2.400: —	
	f. Brandförman J. R. Andersson		2.490: —	
	f. Brandmannen K. E. Pettersson		1.893: —	
	f. Tornväktaren C. E. Eriksson (30/3 1922)	150: —		
	Dyrtidstillägg till Eriksson, förslagsvis ..	90: —	240: —	
	f. Brandchefen A. Danielssons änka (27/11 1930)		700: —	
	f. Brandmannen G. A. Lindberg		1.974: —	
	f. Brandmannen R. A. Ferngren		2.139: —	13.836: —
d)	Belysnings- och kraftström			2.100: —
e)	Uppvärmning			2.000: —
f)	Diverse utgifter:			
1.	Olycksfallsförsäkring av personalen		750: —	
2.	Anslag till reserv vid sjukdomsfall		500: —	
3.	Trycksaker och skrivmaterial		350: —	
4.	Tvätt och renhållning		250: —	
5.	Underhåll av brandtelegrafen och ringledningar till reservkåren		500: —	
6.	Underhåll av brandredskapen		1.400: —	
7.	Underhåll av inventarier i brandstationen och verkstäderna		500: —	
8.	Telefon- och samtalsavgifter		700: —	
9.	Försäkringsavgifter för material och inventarier		320: —	
10.	Läkare- och sjukvård		400: —	
11.	Bensin och smörjoljor till automobiler och motorsprutor		800: —	
12.	Löner till skorstensfejarmästare		50: —	
13.	Oförutsedda utgifter		200: —	
14.	Beklädnad à 200: — för 22 man, förslagsvis		4.400: —	
15.	Anslag till semestervikarier		1.050: —	
16.	Anslag till gradbeteckningar, knappar, beklädnad åt vikarier, förstörda kläder m. m.		800: —	
		Transport	12.970: —	104.532: 25

N:o 176.
Budget för 1938.

	Transport	12.970: —	104.532: 25
17.	Anslag för teknisk utbildning av personal	200: —	
18.	Hyra att erläggas till staden för bostäder i staden tillhöriga gårdar	6.562: 50	
19.	Nettovärdet av å verkstäderna utförda arbeten för brandverket	1.800: —	21.532: 50
h)	Borgarbrandkåren:		
	1 chef	300: —	
	3 förmän à 200 kr.	600: —	
	2 maskinister à 150 kr.	300: —	
	1 eldare à 100: — kr.	100: —	
	33 man à 75: — kr.	2.475: —	
	Övningar och eldsvådor	1.200: —	
	Kol och underhåll av sprutor	100: —	5.075: —
l)	Brandsynekostnader	100: —	
	Arvode till skorstensfejarmästare för eldstadsbesiktningar (stadsfullmäktiges beslut den 27/1 1927)	400: —	500: —
m)	Ersättning till vattenverket för skötsel av brandposterna		1.200: —
n)	Verkstäderna:		
	Materialkostnader för:		
	1. Smidesverkstaden	1.800: —	
	2. Snickareverkstaden	900: —	
	3. Skräddareverkstaden	100: —	
	4. Skomakareverkstaden	600: —	
	5. Arbeten till brandverket	500: —	3.900: —
o)	Kostnad för skötsel enligt avtal av landstingets ambulansautomobil		3.000: —
		Kronor	139.739: 75

INKOMSTER:

n)	Verkstäderna:		
	1. Smidesverkstaden	4.500: —	
	2. Snickareverkstaden	2.500: —	
	3. Skräddareverkstaden	100: —	
	4. Skomakareverkstaden	600: —	
	5. Diverse inkomster	100: —	
	6. Bruttovärdet av åt brandverket utförda arbeten	2.300: —	10.100: —
o)	Ersättning för skötsel av landstingets ambulansautomobil		3.000: —
p)	Ersättning för skötsel och underhåll av hälsovårdsnämndens ambulansautomobil		3.000: —
q)	Ersättning för eldning åt polisen		100: —
		Transport	16.200: —

N:o 176.
Budget för 1938.

	Transport	16.200: —
r) Ersättning för tillsyn och skötsel av enskilda brandskåp och automatiska brandalarmanläggningar		210: —
		16.410: —
Överskjutande utgifter		123.329: 75
	Kronor	139.739: 75

20. Fastighetsförvaltning.

UTGIFTER:

20 A. Egendomar inom stadsplan.

a) Rådhuset:			
1. Underhåll av fastigheten		1.000: —	
2. Anskaffning och underhåll av inventarier		500: —	
3. Brandförsäkringspremier m. m.		175: —	1.675: —
b) Polis- och Brandstationen:			
1. Underhåll av fastigheten		2.000: —	
2. Brandförsäkringspremier och vattenavgifter		700: —	
4. Gaturenhållning		400: —	
5. Sotning		100: —	3.200: —
c) Stadshotellet:			
1. Räntor och amorteringar:			
1 års ränta	5.949: 12		
1 års amortering	32.954: 09		
	38.903: 21		
2. Underhåll av fastigheten och inventarier		5.000: —	
3. Kostnader för uppvärmning (häri ingår avlöning och bostad för eldaren)		16.000: —	
4. Skatter		4.500: —	
5. Brandförsäkringspremier m. m.		500: —	
6. Renhållning		1.200: —	
7. Sotning		350: —	
8. Vattenavgift		1.500: —	29.050: —
d) Sundinska huset:			
1. Underhåll av fastigheten	2.000: —		
Tillfällig kostnad för större yttre reparation c:a 18.000 kr., att amorteras på 5 år, 5:te året (slutamorterat)	6.122: 60	8.122: 60	
	Transport	8.122: 60	33.925: —

	Transport	8.122: 60	33.925: —
2.	Skatter	300: —	
3.	Brandförsäkringspremier	75: —	
4.	Renhållning	350: —	
5.	Sotning	50: —	
6.	Vattenavgift	300: —	
7.	Hyra, avgift till Sundinska fonden för fastighetens övertagande av staden (30/9 1920)	8.000: —	17.197: 60
e)	Tullhuset:		
1.	Underhåll av fastighet och inventarier	300: —	
2.	Vattenavgift och sotning	35: —	
3.	Försäkringspremier	15: —	350: —
f)	Paviljong i Stadsparken:		
1.	Räntor och amorteringar:		
	1 års ränta 9.000: —		
	1 års amortering 5.402: 64		
	14.402: 64		
2.	Skatter	1.100: —	
3.	Brand- och glasförsäkringspremier	300: —	
4.	Sotning och renhållning	200: —	1.600: —
g)	Gårds- och tomtfastigheter:		
1.	Underhåll av fastigheter	32.000: —	
2.	Skatter	11.000: —	
3.	Brandförsäkringspremier	2.500: —	
4.	Renhållning	8.000: —	
5.	Sotning	2.000: —	
6.	Vattenavgifter m. m.	5.500: —	
8.	Lön till v. värd, 36: IV	6.180: —	
8 a.	Iordningställande av tjänstelokaler för byggnadschefskontoret m. m. (12.800 : 5 = 2.560: —) 4:de året (slutamorterat)	5.274: 50	72.454: 50
h)	Hamnmagasinen:		
1.	Underhåll av fastigheterna	500: —	
2.	Skatter	1.500: —	
3.	Brandförsäkringsavgifter	100: —	2.100: —
i)	Hamnplanen och materialgården:		
1.	Underhåll av förrådsbyggnader och grusning av magasinsgatorna m. m.	2.000: —	
2.	Justering av spår m. m.	1.500: —	3.500: —
	Transport		131.127: 10

N:o 176.
Budget för 1938.

		Transport	131.127: 10	
j)	Hamnpaviljongen:			
	1. Underhåll av fastigheten	300: —		
	2. Skatter	150: —		
	3. Brandförsäkringspremier	65: —		
	4. Vatten och sotning	25: —	540: —	
k)	Kabinettet:			
	1. Underhåll av fastigheten	150: —		
	2. Löner och arvoden	1.750: —		
	4. Brandförsäkringspremier	30: —		
	5. Vattenavgift	50: —		
	6. Bränsle, lyse och diverse	450: —	2.430: —	
m)	Omnibustrafikstationen:			
	1. Amortering, resterande del	1.650: —		
	2. Brandförsäkringspremier	50: —		
	3. Övriga utgifter	400: —	2.100: —	136.197: 10

20 B. Lantegendomar under eget bruk.

Enligt Bil. Litt. C (sid. 837)				123.837: —

20 C. Jordar och andra fastigheter utom stadsplan.

a)	Egendomarna Carlsberg och Stensborg:			
	1. Underhåll av fastigheterna	500: —		
	2. Skatter	1.300: —	1.800: —	
a)	Egendomen Emaus:			
	Underhåll av fastigheten m. m.	620: —		
	Skatter	380: —	1.000: —	
b)	Hästholmarna:			
	1. Underhåll av fastigheter och bryggor	5.000: —		
	3. Skatter	600: —		
	4. Brandförsäkringspremier	300: —		
	5. Diverse utgifter	100: —		
	6. Ordningsman, arvode, förslagsvis	1.100: —	7.100: —	
c)	Diverse jordägor:			
	1. Skatter	5.700: —		
	2. Arrenden och avgälder:			
	Gästgivarevreten i gamla och nya Stohagsjorden efter medelmarkegångstaxa 45: —			
	S. k. Falkenbergska tomten 200: —	245: —		
	Transport	5.945: —	9.900: —	260.034: 10

N:o 176.
Budget för 1938.

	Transport	5.945: —	9.900: —	260.034: 10
3. Upplåten mark till staden av lasarettets område efter medelmarkegångstaxa enl. Kungl. brevet den 21/11 1873	45: —			
Upplåten mark av straffängelsets område efter medelmarkegångstaxa enl. Kungl. brevet den 21/11 1873	25: —			
Avsöndrad mark från straffängelsets område enligt Kungl. brevet den 21/11 1873	100: —			
Vasaparken, utgörande lösen för 53,4 hl. spannmål, hälften råg och hälften korn efter medelmarkegångstaxa	580: —			
Upplåten mark enl. Kungl. brevet den 29/9 1900 av:				
1:o) Stadskomministerns förut anslagna lönejordar i Kopparbergsvreten, Ängsgärdet och Herrgärdet, utgörande lösen för 20,91 hl. spannmål, hälften råg och hälften korn efter medelmarkegångstaxa	226: —			
2:o) Domkyrkosysslomannens förut anslagna lönejord å Trådarön, utgörande lösen för 97,2 lit. spannmål, hälften råg och hälften korn, efter medelmarkegångstaxa	10: —	986: —		
4. Mark av Lustigkulls- och Skenvretarna (koloniträdgårdar)		180: —		
5. Arrende för biskopsängarna (koloniträdgårdar)		450: —	7.561: —	
d) Övriga utgifter:				
1. Omkostnader för kreaturstorg och tivoliplats		1.000: —		
2. Avstjälpningsplatserna: Underhåll och tillsyn		10.000: —	11.000: —	28.461: —

20 D. Skogar.

Enligt Bil. Litt. C (sid. 839)			4.550: —
			293.045: 10
Överskjutande inkomster			205.005: 59
		Kronor	498.050: 69

N:o 176.
Budget för 1938.

INKOMSTER:

20 A. Egendomar inom stadsplan.

c)	Stadshotellet:			
	Hyresinkomster:			
	1. Västerås Hotell A.-B.	32.000: —		
	D:o, tilläggshyra ..	3.550: —	35.550: —	
	Västerås Systembolag		18.500: —	
	Sällskapet		2.250: —	
	Upplands Ensk. Bank		5.000: —	
	Frisör Gösta Ståhl		1.400: —	62.700: —
	2. Avgifter för festvåningens användande..			1.500: —
	Hyresgästernas andel i kostnaden för vattenavgifter			400: —
	Hyresgästernas andel i kostnaden för uppvärmning			14.500: — 79.100: —
d)	Sundinska huset:			
	Hyresinkomster			13.395: —
e)	Tullhuset:			
	Hyra för bostadslägenhet			450: —
f)	Paviljongen i Stadsparken:			
	Hyresinkomster, förslagsvis (224.000: — à 7 %)			15.680: —
g)	Gårds- och tomtfastigheter:			
	Hyror och arrenden för gårdar och tomter..			143.000: —
	För pensionärshemmet			4.500: — 147.500: —
h)	Hamnmagasinen:			
	Hyresinkomster:			
	A.-B. Aug. Jönsson & C:o, magasin n:r 1			6.000: —
	Arosbygdens Lantmannaförbund, magasin n:r 2		6.000: —	
	Arosbygdens Lantmannaförbund, magasin n:r 3		2.087: 50	8.087: 50
	A.-B. Rudhe & C:o, magasin n:r 3		2.200: —	
	A.-B. Rudhe & C:o, magasin n:r 3		1.500: —	3.700: —
	A.B. Hakon Swenson, magasin n:r 3			1.800: —
	Norlings Agenturaffär, magasin n:r 3.....			674: —
	Vatten- och Gasverksstyrelsen			112: 50
	Arosbygdens Lantmannaförbund, traversen mellan betongmagasinen			20: — 20.394: —
			Transport	276.519: —

N:o 176.
Budget för 1938.

	Transport		276.519: —
i) Hamnplanen:			
Platshyror av:			
Hygrell & C:o		1.087: 50	
Tegel- och Murbruks A.-B.		2.128: —	
Kafferosteriet Pyramiden		650: —	
Järnh. Axel Sundström		812: 50	
Tekniska Byggnadsbyrån		367: 50	
Grossh. H. Nordenhaag	495: —		
Grossh. H. Nordenhaag	1.930: —	2.425: —	
Västerås Nya Murbruks A.-B.		478: —	
Vatten- och Gasverksstyrelsen		1.050: —	
Svensk-Engelska Mineralolje A.-B.		843: 75	
Järnh. Eric Sundström		562: 50	
Järnh. Bröderna Larsson		735: —	
Allm. Svenska El. A.B.	207: —		
D:o	525: —		
D:o, för magasinstomt	5.667: —	6.399: —	
Arosbygdens Lantmannaförbund		180: —	
J. Aug. Andersson		700: —	
		18.418: 75	
Arrende för 6 tomter å Sjöhatten:			
Konsumtionsfören. Västerås m. o. n:r 1, 1:sta raden	233: 80		
Centralföreningen, n:r 2, 1:sta raden	230: 50		
A.-B. Hakon Swenson, n:r 3, 1:sta raden	316: 80		
A.-B. Hakon Swenson, n:r 1, 2:dra raden	291: —		
Aktiebolaget Västeråsboden i likvidation, n:r 2, 2:dra raden	292: 30		
A.-B. Nissen & C:o, n:r 3, 2:dra raden	235: 40	1.599: 80	
A.-B. Västeråsspedition		25: —	
Tomt av f. d. Vedgården, förslagsvis		500: —	20.543: 55
j) Hamnpaviljongen:			
Hyresinkomster:			
Västerås Spedition		2.250: —	
Hamnkaféet		1.250: —	
Västerås—Torshälla Ångbåts A.-B.		500: —	4.000: —
k) Kabinettet:			
Inkomster			1.500: —
	Transport		302.562: 55

N:o 176. *Budget för 1938.*

	Transport	302.562: 55	
m) Omnibustrafikstationen:			
Hyra för stationen	3.100: —		
D:o för varuskjul	180: —	3.280: —	305.842: 55

20 B. Lantegendomar under eget bruk.

Enligt Bil. Litt C (sid. 839)			123.837: —

20 C. Jordar och andra fastigheter utom stadsplan.

a) Egendomen Carlsberg:			
Del av Carlsberg (stadens lantbruk)	200: —		
Arrende för ett markområde (Knut Albin Andersson)	5: —	205: —	
a 1. Egendomen Bjärby:			
Arrendeavgift (Arrendator Alfr. Lundkvist)		2.400: —	
a 2. Egendomen Emaus:			
Hyra för bostäder, trädgård och garage	2.450: —		
Arrende (stadens lantbruk)	500: —	2.950: —	
b) Hästholmarna:			
Hyra för serveringspaviljong och villabyggnader å Elba	6.850: —		
Hyra för serveringspaviljong å Östra holmen	2.000: —	8.850: —	
c) Diverse jordägor:			
1. Östra utmarken:			
Arrende för följande lägenheter:			
Lilla Stenby, delar av utmarken, del av Enbacken, Nordanby, Nordanby utmarksjord (Nordanby gård)	3.500: —		
Gustavsslätt (G. Boholm) till 1946	235: —		
Andersborg (G. Andersson) till 1943	400: —		
Sundinska utmarken (koloniträdgårdar)	280: —		
Kristiansborg (stadens lantbruk)	2.500: —		
Hovdestalund (F. Johansson) till 1950	875: —		
Malma gård (stadens lantbruk)	3.500: —	11.290: —	
2. Västra utmarken:			
Arrende:			
Stensborg, växthus och en del jord (R. Eriksson)	2.500: —		
Stensborg, övrig mark och hus (Fru Anna Sörlin) 1.200: —			
Ett område (Ridhuset) 200: —	1.400: —		
Transport	3.900: —	25.695: —	

N:o 176.
Budget för 1938.

Transport	3.900: —	25.695: —	
Byggnadsplatser å det s. k. Käringberget:			
Fru Eriksson, Ekeby	10: —		
Mindre områden å s. k. Ragvaldsbacke:			
J. A. Thilén	5: —		
Rob. Pettersson	5: —	10: —	
Ett till Hyttan på 50 års tid för rätt till framdragande av järnvägsspår upplåtet område t. o. m. 1949		25: —	
Område av Gästgivarevreten i Gamla Stohagsjorden:			
Gustafsson, Kölsta		570: —	
Ett område intill Mälardalen:			
Registrator N. Filling		25: —	
Ett område för båthus:			
Västerås Kanotförening		10: —	
J. Ruben Nyman		10: —	
H. Wernekinck		10: —	4.570: —
d) Viksäng:			
Arrende för 9 villatomter, utarrenderade t. o. m. 1944:			
Fru Eva Larsson		20: —	
Greve Klas Sparre		100: —	
Disp. O. Johansson m. fl.		51: —	
Västerås Metodistförsamling		20: —	
Dir. A. Sundström		40: —	
Västerås Baptistförsamling		35: —	
Änkefru Lydia Ström		20: —	
Västerås Kyrkliga Ungdomsförbund		25: —	
Kapten H. Slettengrens sterbhus		75: —	386: —
e) Diverse arrenden:			
F. d. Stadskassörsjorden i Iggebygärdet (Kristiansborgs gård)		37: —	
D:o, jämte Domkyrkosysslomannens f. d. lönejord å Trådarön (J. A. Hellman)		60: —	
Koloniträdgårdar vid Lustigkulla		175: 64	
Koloniträdgårdar vid Biskopsängarna		500: —	
Mark av Kungsängen (lantbruket)		200: —	
Kablar och ledningar i stadens gator (Asea)		369: 70	
Kraftledningskabel i stadens mark (Svenska Metallverken)		72: 40	
Jordkabelledning i stadens mark (H. Nordenhaag)		14: —	
Transport	1.428: 74	30.651: —	

N:o 176. *Budget för 1938.*

	Transport	1.428: 74	30.651: —	
	A.-B. Naftasyndikat	300: —		
	Blåsbo Tennisplaneförening	100: —		
	Diverse mindre områden	1.000: —		
	O. Hellman, jaktarrende	100: —	2.928: 74	
f)	Arrende för fiskevatten:			
	Västerås-fjärden från Johannisberg till Hyttan samt vid Kattskär och Amundsgrund (Sundkvist)	50: —		
	Vid Hästholmarna jämte fiskarestugan med jord å Elba	150: —		
	Diverse mindre fiskearrenden (G. O. Sabel m. fl.)	30: —	230: —	
g)	Hyresmedel:			
	Platshyror:			
	Pumphus å Kungsängen (Sv. Metallverken)	50: —		
	Hyra för skjul av Motorbåtsklubben	50: —		
	Två magasinsplatser å Skallberget (Erik Sundström och Nitroglycerin A.-B.)	20: —		
	Hyra för mark vid Lillån (Vega)	20: —		
	Upplag å Munk- och Kungsängen (Telegrafverket)	100: —		
	P. J. Walléns isupplag (210 kvm. à 50 öre)	105: —		
	Mjölkcentralen (270 kvm. à 50 öre)	135: —		
	Mjölkcentralen (208 kvm. à 50 öre)	104: —		
	K. Larssons isupplag (100 kvm. à 50 öre)	50: —		
	Hyra för serveringspaviljong å Djäkneberget, förslagsvis	1.000: —		
	Markhyra för vattenkiosken i Vasaparken	800: —		
	Tidningskiosk vid Stora gatan och Hållgatan (A.-B. Vintervägen)	200: —		
	Karuseller och skjutbanor m. m.	4.000: —		
	Hyra för vattenkraften i Svartån	3.000: —		
	Hyra för reningsverkstomt	3.000: —		
	Hyra för gasverkstomten å Kungsängen	2.800: —		
	Försäljningskiosk vid flickskolans gymnastikhus (Karlsson)	500: —		
	Myggbo Sågbolag (879 kvm. à 60 öre	527: 40		
	Avgift för grustäkt	500: —		
	Hyra för svingårdsanläggningen vid Malma	5.000: —		
	Försäljningskiosk vid Stora gatan i Ringvägen (Elna Bergman)	200: —		
	Hyra för köttbesiktningsbyrån	3.000: —	25.161: 40	58.971: 14

20 D. Skogar.

Enligt Bil. Litt. C (sid. 839)		9.400: —
	Kronor	498.050: 69

21. Magistrat och Rådhusrätt.

N:o 176.
Budget för 1938.

UTGIFTER:

a)	Anskaffning och underhåll av inventarier			1.000: —
b)	Löner och arvoden:			
	Borgmästaren, 48: III	9.912: —		
	Civilrådmannen, 48: IV	10.368: —		
	Brottmålsrådmannen, 48: IV	10.368: —		
	3:dje rådmannen, 46: IV	9.480: —		
	Assessorn, 45: II	8.232: —		
	Stadsvaktmästaren, 25: I	3.240: —	51.600: —	
	Anslag för beredande av semester åt borgmästaren, rådmännen och assessorn, högst		2.200: —	
	Reservationsanslag för tillfälliga biträden år 1938		3.000: —	
	2. Pension:			
	Åt f. stadsvaktm. Per Berglund		2.556: —	59.356: —
c)	Renhållning			1.500: —
d)	Belysning			400: —
e)	Uppvärmning			1.000: —
f)	Övriga utgifter:			
	1. Tryck- och annonskostnader		2.500: —	
	2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		1.500: —	
	3. Olycksfallsförsäkringspremier		25: —	
	4. Läkare- och sjukvård för stadsvaktmästaren		50: —	
	5. Telefonavgifter för ledningar till:			
	Borgmästarens ämbetsrum och bostad	230: —		
	Civilrådmannen	110: —		
	Brottmålsrådmannen	70: —		
	3:dje rådmannen	110: —		
	Assessorn	180: —		
	Rådhusets tambur	290: —		
	Stadsvaktmästaren	70: —		
	Samtalsavgifter	125: —	1.185: —	5.260: —
g)	Oförutsedda utgifter			100: —
			Kronor	68.616: —

N:o 176.
Budget för 1938.

22. Kronouppbörds- och Exekutionsväsen.

UTGIFTER:

a)	1.	Anskaffning och underhåll av inventarier		300: —
b)	1.	Löner och arvoden:		
		Kronokassören, 41: II	6.888: —	
		Stadsfogden, 41: II	6.888: —	
		Kvinnligt kontorsbiträde av I klass å kronouppbördskontoret, 20: IV	3.243: —	
		Kvinnligt kontorsbiträde av II klass å kronouppbördskontoret, 17: IV	2.859: —	
		Kvinnligt kontorsbiträde av II klass å kronouppbördskontoret, 17: I	2.310: —	
		5 st. exekutorer (Richtnér, Carlsson, Steen, Larsson, Sundqvist), 23: IV à 3.657: —	18.285: —	
		Extra och tillfälliga biträden å kronouppbördskontoret	3.500: —	
		Extra biträden vid uppbörd	900: —	
		Arvode åt vikarier under semester åt kronouppbördskassören	210: —	
		Arvode åt vikarie under semester åt stadsfogden	210: —	
		Arvode till mantalsskrivningsombud	500: —	45.793: —
	2.	Pensioner:		
		Pension åt f. stadsfogde E. Kumlin	6.207: —	
		Pension åt f. kronouppbördskassören A. Eklundhs änka	1.755: —	7.962: —
c)		Kronouppbördskontoret:		
	1.	Hyra för tjänstelokal i rådhusets annex	900: —	
	2.	Renhållning	650: —	
	3.	Belysning	100: —	
	4.	Uppvärmning	250: —	1.900: —
d)		Stadsfogdekontoret:		
	1.	Kostnad för tjänstelokal	1.000: —	
	2.	Städning	300: —	
	3.	Belysning	50: —	1.350: —
e)		Exekutorernas tjänsterum:		
	1.	Hyra	1.200: —	
	2.	Renhållning	500: —	
	3.	Belysning	100: —	
	4.	Uppvärmning	125: —	1.925: —
			Transport	59.230: —

	Transport		59.230: —
f) Övriga utgifter:			
1. Tryck- och annonskostnader		1.800: —	
2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		600: —	
3. Olycksfallsförsäkringspremie		50: —	
4. Läkare och sjukvård för exekutorerna och ord. skrivbiträden		50: —	
5. Anslag till exekutorerna för hållande av velocipeder		150: —	
6. Telefonavgifter för ledningar till:			
Stadsfogden	180: —		
Kronokassören	230: —		
Exekutorerna	280: —		
Samtalsavgifter	25: —	715: —	
7. Premier för kollektivförsäkring för uppbördsmedel ang. 5 st. exekutorer		150: —	3.515: —
g) Oförutsedda utgifter			100: —
	Kronor		62.845: —

INKOMSTER:

Debetsedelslösen och provision å debiterade landstingsmedel, förslagsvis	12.000: —	
Sportler från stadsfogdetjänsten	5.540: —	17.540: —
Överskjutande utgifter		45.305: —
	Kronor	62.845: —

23. Polisväsen och fångvård.

UTGIFTER:

(8 % å ⅓ av byggnadskostnaden för brand- och polisstationen å kr. 50,000: — = 4,000: —)

a) 1. Anskaffning och underhåll av inventarier	2,500: —	
2. Inköp av två velocipeder	300: —	2,800: —
b) Löner och arvoden:		
Stadsfiskalen, 37: IV	6,447: —	
Poliskommissarien, 38: I	5,760: —	
Kriminalöverkonstapeln, 31: II	4,467: —	
5 polisöverkonstaplar: (Andersson, Kling, H. Carlsson, Ström, Johansson) 29: IV à 4,605: —	23,025: —	
Transport	39.699: —	2.800: —

N:o 176.
Budget för 1938.

	Transport	39.699: —	2.800: —
2 biträdande överkonstaplar: (Wass, Marthon) 27: IV à 4,269: —		8,538: —	
6 kriminalkonstaplar: (Söder, Sporre, Svensson, Dahlin, Eriksson, Lundkvist) 27: IV à 4,269: —		25,614: —	
24 poliskonstaplar: (3 Eriksson, 4 Persson, 5 Fäldt, 6 Johnsson, 11 Gustavsson, 12 Brohmé, 13 Deander, 16 Carlsson, 17 Rosdahl, 18 Lundgren, 19 Morlin, 20 Björkman, 21 Carlsson, 23 Qviberg, 25 Hising, 26 Andersson, 28 Svalberg, 27 Imberg, 29 Bertilsson, 32 Mårtensson, 33 Gustavsson, 34 Johansson, 35 Pettersson, 36 Ullberg) 25: IV à 3,933: —		94,392: —	
8 poliskonstaplar: (2 Carlsson, 7 Rydén, 8 Rebermark, 9 Löfdahl, 10 Imberg, 15 Johansson, 24 Lundström, 31 Österberg) 25: II à 3,471: —		27,768: —	
6 poliskonstaplar: (1 Forshäll, 14 Andersson, 22 Runfeldt, 37 Karlsson, 38 Eriksson samt en vakant) 25: I à 3,240: —		19,440: —	
3 extra poliskonstaplar: (39 Pettersson, 40 Weidfeldt, 41 Josefsson) 23: I à 3,000: —		9,000: —	
Vikariatersättning under semester för polispersonalen	3,000: —		
Vikarier för spritpolisen	1,200: —	4,200: —	
Ersättare för tre reservpolismän (25/1 1934) à 300: —		900: —	
Extra anslag för 1938; bidrag till en polismans utbildning vid högre polisskolan:			
Vikariatersättning	800: —		
Stipendium, förslagsvis	200: —	1,000: —	
Beklädnad till 5 överkonstaplar, 2 biträdande överkonstaplar, 38 ordinarie och 3 extra poliskonstaplar, 48 man à förslagsvis 215 kr.		10,320: —	
Slitningsersättning åt 1 kriminalöverkonstapel och 6 kriminalkonstaplar à förslagsvis 215 kr.		1,505: —	242,376: —
c) Pensioner:			
Överkonstapel Vretlöfs änka, pensionsersättning		400: —	
f. Poliskommissarien C. A. Linder		4,365: —	
f. Kriminalöverkonstapeln E. Carlsson		3,252: —	
f. Överkonstapeln V. Karlsson		2,994: —	
f. Överkonstapeln P. E. Winroth		2,994: —	
f. Inspektionskonstapeln K. A. Eriksson		2,667: —	
f. bitr. Överkonstapeln Haake		2,667: —	
f. Kriminalkonstapeln G. K. Forslund		2,667: —	
f. Poliskonstapeln E. Kraft		2,385: —	
f. Poliskonstapeln Hj. Rosenberg		2,385: —	
f. Poliskonstapeln Persson		2,217: —	28,993: —
	Transport		274.169: —

N:o 176.
Budget för 1938,

		Transport	274.169: —
d)	1. Hyra för expeditionslokal åt statspolis- och ordonnansavdelningarna, inkl. värme	1,800: —	
	2. Hyra för garage till statspolisens två automobiler	500: —	
	3. Städning av tjänstelokalerna	1,600: —	3,900: —
e)	Belysning		750: —
f)	Uppvärmning: Bränsle inklusive ersättning till brandkåren för eldning av ugnarna		1,800: —
g)	Övriga utgifter:		
	1. Premie för olycksfallsförsäkring	700: —	
	2. Trycksaker, skrivmaterial och bokbinderiarbeten	1,800: —	
	3. Läkare- och sjukvård för poliskåren	600: —	
	4. Telefonavgifter för ledningar till:		
	Polisstationen	220: —	
	Ordonnanspolisen	110: —	
	Poliskommissariens tjänsterum	110: —	
	Poliskommissariens bostad	70: —	
	Kriminalpolisstationen, 2 ledningar	400: —	
	Stadsfiskalens tjänsterum	110: —	
	Stadsfiskalens bostad	70: —	
	Kriminalöverkonstapelns bostad	70: —	
	2 kriminalkonstaplars bostäder	140: —	
	1 statskriminalkonstapels bostad	70: —	
	1 polisöverkonstapels (statspolisen) bostad	70: —	
	Flyttbar apparat i polischefens bostad	15: —	
	Statspolisavdelningen	160: —	
	Samtalsavgifter, förslagsvis	355: —	1,970: —
	6. Fångars vård och förplägnad å straffängelset		500: —
	7. Biltransporter		1,000: —
	8. Förplägnad av anhållna		200: -
	9. Hyra till Fattigvårdsstyrelsen för bårhus (26/6 1930)		300: —
	10. Oförutsedda utgifter		750: — 7,820: —
		Kronor	288,439: —

INKOMSTER:

I. Ersättning av statsverket för omkostnader för statspolisen samt reservpolisen:

1.	Ersättning för avlöningskostnader 1/5 av nettoavlöningen för 5 överkonstaplar kr. 23,025: —	4,605: —	
	1/5 av nettoavlöningen för 6 kriminalkonstaplar kr. 25,614: —	4,269: —	
	5/38 av nettoavlöningen för 38 konstaplar kr. 141,600: —	18,642: —	27,516: —
		Transport	27,516: —

N:o 176.
Budget för 1938.

	Transport	27,516: —	
2.	Ersättning för pensioneringskostnader (enl. statens pensionsreglemente och pensionsstat), förslagsvis	4,314: —	
3.	Ersättning för beklädnadsersättning, 7 polismän à 215: —	1,505: —	
	Diverse, förslagsvis	100: —	1,605: —
4.	Ersättning för läkare- och sjukvård m. m., förslagsvis	150: —	
	Olycksfallsförsäkringspremie, förslagsvis	65: —	215: —
5.	Ersättning för garage: Hyressumman för förhyrt garage för 2 automobiler		500: —
6.	Ersättning för hyra för expeditionslokaler m. m.:		
	Expeditionslokaler, 3/5 av 1,800: —	1,080: —	
	Städning och belysning, 3/5 av 500: —, förslagsvis	300: —	
	Telefoner, förslagsvis	415: —	
	Diverse, förslagsvis	140: —	1,935: —
7.	Stadens kostnader för avlöning till reservpolis 1/6 av 6 poliskonstapelslöner i lägsta lönegraden	3,240: —	39,325: —
II.	Statsbidrag för spritpolisverksamheten		1,200: —
		Kronor	40,525: —
	Överskjutande utgifter		247,914: —
		Kronor	288,439: —

26. Allmän pensionsförsäkring.

UTGIFTER:

a)	Pensionsnämnden för Västerås stad:		
1.	Dagtraktamenten för nämndens ledamöter à 4 kr. pr sammanträde, förslagsvis	400: —	
2.	Arvode åt ordföranden, tillika sekreterare	900: —	
3.	Bidrag åt ordföranden för skrivbiträde	3.000: —	
	Anslag till extra skrivhjälp	700: —	
	D:o enligt Stadsfm. beslut 26/8 37	200: —	
4.	För läkarebetyg och läkareundersökningar, förslagsvis	300: —	
5.	Annonser och kungörelser	100: —	
6.	Papper och blanketter samt diverse utgifter, förslagsvis	450: —	6.050: —
b)	Pensionsnämnden för S:t Ilian och Lundby: Arvode åt ledamöterna, 4 kr. pr sammanträde, förslagsvis		100: —
d)	Bidrag till tilläggspensioner, förslagsvis		60.000: —
		Kronor	66.150: —

27. Övriga förvaltningskostnader.

N:o 176.
Budget för 1938.

UTGIFTER:

27 A. Stadsfullmäktige och Drätselkammaren.

a)	Anskaffning och underhåll av inventarier		3.000: —
b)	Löner och arvoden:		
	Drätseldirektören, 60: IV		16.128: —
	Byggnadschefen, 55: IV		13.476: —
	Stadsombudsmannen, 49: I		9.390: —
	Drätselnotarien, 41: IV		7.584: —
	Stadskamreraren, 47: IV		9.924: —
	Stadsbokhållaren, 29: IV		4.605: —
	Stadskassörskan, 26: IV		4.101: —
	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass å drätseldirektörskontoret, 20: IV	3.243: —	
	Personligt lönetillägg	500: —	3.743: —
	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass å stadskamrerarekontoret, 20: IV		3.243: —
	Manligt kontorsbiträde av II klass å stadskamrerarekontoret, 19: IV		3.105: —
	Manligt kontorsbiträde av I klass å byggnadskontoret, 24: II		3.345: —
	Verkmästare, 30: I		3.990: —
	2 arbetsförmän: (Westholm, Johansson), 27: IV à 4.269: —		8.538: —
	1 arbetsförman: (Lindvall), 27: II		3.783: —
	1 arbetsförman: (Ståhl), 25: I		3.240: —
	Förrådsförman, 25: III		3.702: —
	Rådhusvaktmästaren, 25: IV		3.933: —
	1 körkarl: (Persson) 22: IV		3.519: —
	1 körkarl: (Gustavsson), 22: III		3.306: —
	1 körkarl: (Bergkvist), 22: I		2.880: —
	Extra biträden å ombudsmannaexpeditionen och stadskamrerarekontoret jämte vikariatersättningar, förslagsvis		11.000: —
	Tekniskt biträde åt byggnadschefen		5.880: —
	Tillfälligt sekreterarebiträde å stadskansliet..		1.800: —
	Biträde åt rådhusvaktmästaren, arvode.....		1.320: —
	Revisionskostnader		4.200: —
	Läkararvode för förmän, rådhusvaktmästaren, körkarlar och skrivbiträden		100: — 139.835: —
		Transport	142.835: —

N:o 176.

Budget för 1938.

			Transport	142.835: —
b)	Pensioner och understöd:			
	f. Stadsinsp. P. V. Johansson		3.696: —	
	f. Förrådsförm. C. J. Barklund		2.556: —	
	f. Förman J. V. Råberg		1.400: —	
	f. Arbetaren V. Ehrnström		1.302: —	
	f. Grovarbet. H. Hansson		1.347: —	
	f. Grovarbet. J .R. Svangren		1.464: —	
	f. Grovarbet. E. A. Tibbling		762: —	
	f. Grovarbet. J. V. Karlsson		1.041: —	
	f. Grovarbet. K. A. Bergvall		1.464: —	
	f. Träarbet. J. E. Pettersson		1.041: —	
	Änkefru Södergren	376: —		
	Dyrtidstillägg, förslagsvis 50 %	188: —	564: —	
	f. Skrivbiträdet Amelie Presto-Ström		400: —	
	f. Grovarbet. A. T. Svensson		1.170: —	
	Änkefru Siri Tenow		3.402: —	
	f. Byggmäst. Alb. Andersson		3.029: —	
	Änkefru Ida Nygren-Andersson		705: —	
	f. Grovarbet. H. Södergren		1.053: —	
	f. Kranmaskinisten J. V. Åsberg		1.497: —	
	f. Förman C. H. Pettersson		2.775: —	30.668: —
d)	Renhållning:			
	Rådhuset och annexet			2.800: —
e)	Belysning:			
	Rådhuset och annexet			600: —
f)	Uppvärmning:			
	Rådhuset och annexet			1.500: —
g)	Övriga utgifter:			
	1. Tryck- och annonskostnader		12.000: —	
	2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		3.000: —	
	3. Olycksfallsförsäkringspremier		100: —	
	4. Premie för inbrotts- och garantiförsäkring		203: 75	
	5. Telefonavgifter för ledningar till:			
	Stadsfullmäktiges ordf.	70: —		
	Drätselkammarens ordf.	70: —		
	Drätseldirektörens exp. o. bostad	230: —		
	Stadsombudsmannens exp. och bostad	180: —		
	Drätselnotariens exp. och bostad	250: —		
	Byggnadschefens exp. och bostad	180: —		
	Stadskamrerarekontoret	230: —		
	Stadskamrerarens bostad	70: —		
	Transport	1.280: —	15.303: 75	178.403: —

N:o 176.
Budget för 1938.

Transport	1.280: —	15.303: 75	178.403: —	
Arbetskontoret	110: —			
Verkmäst. J. Anderssons bostad	70: —			
Arbetsförman Westholm	70: —			
Arbetsförman Johansson	70: —			
Arbetsförman Lindvall	70: —			
Rådhusvaktmästaren	70: —			
Förrådet	180: —			
Samtalsavgifter	250: —	2.170: —		
6. Hyra för lokaler i rådhusets annex		2.400: —		
7. Diverse och oförutsedda utgifter		1.000: —		
8. Distribution av debetsedlar m. m.		800: —	21.673: 75	
h) Stallet:				
1. Utfodring och skötsel av 4 hästar		3.000: —		
2. Hästskoning och hästförsäkring		600: —		
Underhåll av körredskap		600: —	4.200: —	204.276: 75

27 B. Byggnadsnämnd.

a) Anskaffning och underhåll av inventarier			1.000: —	
b) Löner och arvoden:				
Stadsarkitekten, arvode		8.000: —		
Stadsingenjören, 48: II		9.456: —		
Ett tekniskt biträde, arvode		5.000: —		
Ett ritbiträde, arvode		3.600: —		
Förslagsanslag till extra biträden		2.500: —		
Extra biträde för stadsplanearbete		5.000: —	33.556: —	
c) Pensioner:				
f. Biträdande stadsingenjören J. Eriksson		4.704: —		
f. Stadsarkitekten E. Hahr		3.000: —	7.704: —	
d) Övriga utgifter:				
1. Kostnader för besiktningar		700: —		
2. Hantlangning med material		6.000: —		
3. Telefon och postavgifter		370: —		
4. Annonskostnader		600: —		
5. Rit- och skrivmaterial o. dyl.		2.000: —		
6. Lösen för resolutioner hos myndigheter samt diverse utgifter		700: —	10.370: —	
e) Uppsättande av triangel- och polygonnät	(29/4 1937)		30.000: —	81.630: —
			Transport	285.906: 75

N:o 176.
Budget för 1938.

		Transport	285.906: 75
	27 C. Automobiler.		
a)	Underhåll och reparationer	4.000: —	
b)	Löner och arvoden:		
	2 bilförare, förslagsvis	7.000: —	
c)	Driftkostnader:		
	Bensin, smörjoljor m. m.	6.500: —	
d)	Diverse utgifter:		
	Diverse, såsom skatter m. m.	2.000: —	
		19.500: —	
e)	Inköp av ny lastautomobil enligt Stadsfm. beslut den 29/4 1937 kr. 15.350: —, 1:sta årets avbetalning	5.500: —	25.000: —
		Kronor	310.906: 75

INKOMSTER:

27 B. Byggnadsnämnd.

Avgifter för av stadsingeniören och stadsarkitekten åt enskilda utförda förrättningar samt lösen av protokoll		12,000: —

27 C. Automobiler.

Inkomster av körningar		25.000: —
Överskjutande utgifter:		
För Stadsfullmäktige och Drätselkammaren	204.276: 75	
„ Byggnadsnämnden	69.630: —	273.906: 75
	Kronor	310.906: 75

28. Anslag och bidrag till diverse ändamål.

UTGIFTER:

a)	Sociala ändamål:		
	1. Arbetsstugan (29/12 1910) utöver bidrag från Sundinska fonden 1.000 kr.	2.000: —	
	2. Barnkrubban (28/12 1918)	3.500: —	
	3. Barnhemmet för flickor (28/12 1918) utöver bidrag från Sundinska fonden 500 kr.	500: —	
		Transport	6.000: —

	Transport	6.000: —	
4.	Natthärbärget utöver bidrag av Sundinska fonden 600 kr.	400: —	
5.	Västmanlands läns arbetsförmedling (30/9 1907, 29/12 1920 och 17/12 1934)	3.000: —	
8.	Barnhemmet "Sparvboet" (21/12 1911 och 28/12 1918)	1.400: —	
10.	Frälsningsarméns slumverksamhet (26/10 1916, 28/12 1918)	1.200: —	
11.	Frilufts- och folkkonserter till Drätselkammarens förfogande att på lämpligt sätt utdelas (30/12 1919)	2.800: —	
12.	Erkända sjukkassor i Västerås (21/6 och 17/12 1934, förslagsvis	16.000: —	
15.	Arosgårdens verksamhet (28/10 1920)	3.000: —	
16.	Nykterhetsnämnden	3.500: —	
17.	Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet (28/12 1920)	3.000: —	
18.	Västerås skollovskolonier	11.000: —	
19.	Västerås Gymnastikförening	1.800: —	
21.	Västmanlands Fornminnesförening	3.000: —	
22.	Västerås Konstförening (30/4 1931 till 1/10 1941)	2.500: —	
23.	Kristliga föreningens för unge män studie- och sociala verksamhet (19/12 1935)	1.000: —	
24.	Västerås Bildningsorganisationers samarbetskommitté för musikundervisning	1.000: —	60.600: —
b)	Taxeringsnämnderna:		
1.	Traktamentsersättning à 1: 40 pr sammanträdestimme, högst 10 kr. pr dag, förslagsvis	2.000: —	
2.	Biträde åt ordförandena	700: —	
3.	Lyse och städning av byrålokal	60: —	
4.	Annonser, högst	100: —	
5.	Skrivmaterial och diverse	150: —	
6.	Arvode till taxeringsassistent, förslagsvis	6.300: —	
7.	Telefon och skrivmaterial till d:o	200: —	
8.	Anslag till fastighetstaxeringsnämnden enligt Stadsfullmäktiges beslut den 30/9 1937	2.000: —	11.510: —
c)	Diverse utgifter:		
1.	Premie för olycksfallsförsäkring av drätselkammarens arbetare	3.500: —	
2.	Läkare och sjukvård samt sjukavlöning åt samma arbetare (19/12 1912)	6.000: —	
3.	Årsavgift till Svenska stadsförbundet à 6 kr. för varje 100-tal innevånare (26/3 1908)	2.197: —	
5.	Prenumerationsavgift för Svenska stadsförbundets tidskrift, 61 ex. à 12 kr. (26/10 1911)	732: —	
	Transport	12.429: —	72.110: —

N:o 176.
Budget för 1938.

	Transport	12.429: —	72.110: —
6.	Representationsanslag (19/12 1912)	2.000: —	
7.	Omkostnader för resor och mindre utredningar (21/12 1917)	1.500: —	
9.	Anslag till utsättning av smörbord	250: —	
12	Svenska städernas förhandlingsorganisation, årsavgift	557: 70	
13.	Masugns A.-B., förlust	1.542: 39	
14.	Byggnads A.-B. Mimer för garanterad utdelning år 1937	19.454: 28	37.733: 37

d) Diverse engångskostnader:

1.	Grundförstärkning av stadshotellet (3:dje året)	150.000: —	
	Reparation i anledning härav	50.000: —	200.000: —
2.	Restaurering av polis- och brandstationsbyggnaden samt påbörjande av nybyggnad för densamma (3:dje året)		100.000: —
3.	Restaurering och ombyggnad av läroverket, 3:dje året		150.000: —
4.	Ny paviljong i Stadsparken, del av anslag		125.000: —
5.	Ny tullhusbyggnad enligt Stadsfullmäktiges beslut den 26/8 1937		250.000: —
6.	Ny serveringspaviljong å Djäkneberget		12.000: —
7.	Anslag till inköp och reparation av ångfärja		35.000: —
8.	Anslag till bevakningsbyggnad för tullen vid djuphamnen enligt Stadsfullmäktiges beslut den 26/8 1937		5.000: —
9.	Reparation av vågbrytaren vid kallbadhuset eller motsvarande anordning		23.500: —
10.	Restaurering av Herrgärdsskolan enligt Stadsfullmäktiges beslut den 26/9 1937		109.000: —
11.	Reparation och nybyggnad av arbetarebostad vid Bjärby enligt Stadsfullmäktiges beslut den 25/11 1937		22.500: —
12.	Anläggning av kulvert i Persbobäcken vid Övre Rosenhill enligt Stadsfullmäktiges beslut den 25/11 1937		36.000: — 1.068.000: —
		Kronor	1.177.843: 37

INKOMSTER:

b. Taxeringsnämnderna:

	Beräknat statsbidrag	2.700: —
	Överskjutande utgifter	1.175.143: 37
	Kronor	1.177.843: 37

29. Övriga oförutsedda utgifter.

Årets förslagsanslag	130.365: 72
Kronor	130.365: 72

30. Allmänna bidrag av staten.

Källarfrihetsmedel	349: 89
Kronor	349: 89

31. Diverse inkomster.

a. Bötesmedel	800: —
b. Behållning av influtna registreringsavgifter för handelsfirmor	—: —
c. Hamnens andel i stadens allmänna kostnader för byggnadschef, bokföring m. m.	4.000: —
d. Hyror för maskiner, försäljning av stadgar rörande Västerås stad m. m.	100: —
e. Vågavgifter från köttbesiktningsbyrån	600: —
f. Överskott å förrådsarbeten	2.000: —
Kronor	7.500: —

32. Skatter och liknande avgifter.

UTGIFTER:

Avsättning av nöjesskattemedel till byggnad för kulturellt ändamål	25.000: —		
För restitution m. m. av nöjesskatt	25.000: —	50.000: —	
För avkortningar och restitutioner, förslagsvis		240.000: —	
Avsättning till allmän fond (Skatteutjämningsfond)		200.000: —	490.000: —
Överskjutande inkomster			3.556.052: 78
Kronor			4.046.052: 78

INKOMSTER:

a. Hundskatt à 25 kr. pr hund			13.000: —
b. Bevillningsavgifter från offentliga föreställningar, artistskatt			500: —
c. Skogsaccis			300: —
d. Utdebitering för år 1937 à 6,83 å 541.956: 96 skattekronor	3.701.566: 04		
e. Kommunal progressivskatt	260.600: —		3.962.166: 04
f. Tomtören för bebyggda och obebyggda tomter å stadens grund för all framtid			86: 74
g. Nöjesskatt			70.000: —
Kronor			4.046.052: 78

N:o 176.
Budget för 1938.

Sammandrag av Utgifts- och Inkomststaten för år 1938.

		Utgifter:	Inkomster:	Överskjutande Inkomster:	Utgifter:
Behållning från sist avslutade räkenskapsår			237,552: 82	237,552: 82	
1 a.	Räntor m. m	706,450: 93	455,397: 49		251,053: 44
1 b.	Kapitalavbetalningar å lån	678,969: 82	386,611: 60		292,358: 22
2.	Fattigvård	685,893: —	234,434: —		451,459: —
3.	Barnavård	103,871: —	30,800: —		73,071: —
4 a.	Folkskola	956,961: 67	543,607: —		413,354: 67
4 b.	Fortsättningsskola	15,050: —	7,800: —		7,250: —
4 c.	Högre Folkskola	29,484: 50	16,600: —		12,884: 50
4 d.	Allmänt läroverk	6,680: —			6,680: —
4 e.	Andra undervisnings- och bildningsanstalter	134,055: 87	60,770: —		73,285: 87
5.	Hälso- och sjukvård	90.810: 10	21,971: 10		68,839: —
6.	Gator, vägar, planteringar o. dyl.	564,130: —	203,200: —		360,930: —
7.	Avloppsledningar	237,200: —	101,300: —		135,900: —
8.	Hamnar	380,605: —	380,605: —		
10.	Renhållningsverk och svingård	177,934: 79	96,500: —		81,434: 79
11.	Vattenledningsverk	264,900: —	320,000: —	55,100: —	
12.	Gasverk	627,800: —	681,600: —	53,800: —	
13.	Elektricitetsverk	790,030: —	1,046,000: —	255,970: —	
17.	Andra kommunens affärsföretag	137,247: 35	125,147: 35		12,100: —
18.	Brandväsen	139,739: 75	16,410: —		123,329: 75
20.	Fastighetsförvaltning	293,045: 10	498,050: 69	205,005: 59	
21.	Magistrat och rådhusrätt	68,616: —			68,616: —
22.	Kronuppbörds- och exekutionsväsen	62,845: —	17,540: —		45,305: —
23.	Polisväsen och fångvård	288,439: —	40,525: —		247,914: —
25.	Allm. pensionsförsäkringen	66,150: —			66.150: —
27.	Övriga förvaltningskostnader	310,906: 75	37,000: —		273,906: 75
28.	Anslag och bidrag till diverse ändamål	1,177,843: 37	2,700: —		1,175,143: 37
29.	Oförutsedda utgifter	130,365: 72			130,365: 72
30.	Allmänna bidrag av staten		349: 89	349: 89	
31.	Diverse inkomster		7,500: —	7,500: —	
32.	Skatter och liknande avgifter	490,000: —	4,046,052: 78	3,556,052: 78	
	Kronor	9,616,024: 72	9,616,024: 72	4,371,331: 08	4,371,331: 08

Bil. Litt. A.

N:o 176.
Budget för 1938. Tekniska verken.

Inkomst- och utgiftsstat för Vatten- och Avloppslednings- samt Gas- och Elektricitetsverken för år 1938.

Utgifter för verkens gemensamma förvaltning.

Löner:			
Föreståndaren, 53: IV		12.588: —	
Assistenten vid vatten-, avloppslednings- och gasverken, 41: I		6.540: —	
Assistenten vid elektricitetsverket, 41: IV		7.584: —	
Bitr. ingenjör, 34: IV	5.685: —		
personligt lönetillägg	1.200: —	6.885: —	
Kamreraren, 41: IV		7.584: —	
Kassören, 29: III		4.350: —	
Bokhållaren, 27: IV		4.269: —	
Förrådsförmannen, 27: IV		4.269: —	
Kontorsbiträde, manligt 1 kl., 24: IV		3.795: —	
Kontorsbiträde, kvinnligt 1 „ 20: III		3.042: —	
„ 2 „ 17: III		2.676: —	
„ 2 „ 17: I		2.310: —	
„ 2 „ 17: I		2.310: —	
Avläsareförmannen, 25: IV		3.933: —	
Avläsare, 3 st. à 3.657: —, 23: IV		10.971: —	
Avläsare, 23: II		3.219: —	
Ritbiträde		3.000: —	
Revisionskostnader		3.650: —	
Springpojkar		2.500: —	
Extra kontorshjälp		12.400: —	107.875: —
Pensionärer:			
Eriksson, A. H.		1.896: —	
Boholm, Hilma		636: —	
Lönnqvist, Augusta		900: —	
Gustafsson, C. G.		1.896: —	
Johansson, Anna		570: —	
Hellström, Judit		786: —	
Jansson, K. V.		2.994: —	
Tersmeden, Greta		2.667: —	
Jonsson, C. F.		1.959: —	
Asplund, K. B.		1.497: —	
Johansson, K.		1.302: —	
Johansson, C. J.		996: —	
Karlsson, Gerh.		996: —	
	Transport	19.095: —	107.875: —

N:o 176.
Budget för 1938. Tekniska verken.

Transport	19.095: —	107.875: —
Andersson, A. G.	879: —	
Falk, J. A.	1.365: —	
Eriksson, J. E.	1.107: —	
Löf, Anna Ch.	600: —	
Hedqvist, Aug.	2.049: —	
Klingvall, Hulda	1.125: —	
Andersson, G.	2.775: —	
Pettersson, P. A.	1.968: —	
Eriksson, Arvida	840: —	
Gustafsson, Anna	700: —	
Persson, J. A.	879: —	
Boberg, H. G.	3.399: —	
Pettersson, B. L.	714: —	
Bursell, Thea	1.008: —	
Andersson, Gustaf	1.404: —	
Karlsson, K. W.	1.560: —	
Eriksson, Elin	216: —	
Lundqvist, J. F.	996: —	
Eriksson, Elin, understöd	500: —	43.179: —
Kronor		151.054: —

Härav påföres:

Vattenverket	18.100: —
Avloppsledningarna	12.000: —
Gasverket	37.600: —
Elektricitetsverket	77.300: —
Installationsarbeten	6.054: —
Kronor	151.054: —

Diverse utgifter:

Läkare- och sjukvård	3.000: —	
Avlöning vid sjukdom och olycksfall	7.500: —	
Medicin	900: —	11.400: —
Olycksfallsförsäkringsavgift		7.500: —
Kontorsmaterial och trycksaker	8.500: —	
Porto och annonser	1.700: —	10.200: —

Telefonavgifter:

Föreståndarens exp. och bostad	200: —	
Kamrerarens exp. och bostad	140: —	
Kassan	70: —	
Assistenternas exp. och bostäder	420: —	
Förrådet	220: —	
Transport	1.050: —	29.100: —

Transport	1.050: —	29.100: —
Förmännens exp. och bostäder	500: —	
Elektricitetsverkets och maskinmästarens bostad	140: —	
Vattenverket	233: —	
Gasverket	220: —	
Elektriska montörerna, 7 st.	490: —	
	2.633: —	
Samtalsavgifter	1.297: —	3.930: —
Kontor och förråd:		
Renhållning och städning	3.400: —	
Uppvärmning	1.200: —	
Belysning	600: —	5.200: —
Kontors- och förrådsbyggnader:		
Försäkringar	450: —	
Underhållskostnader	4.000: —	
Anskaffande och underhåll av inventarier och verktyg	4.500: —	
Resor och diverse	1.650: —	10.600: —
	Kronor	48.830: —
Härav påföres:		
Vattenverket		5.900: —
Avloppsledningarna		3.900: —
Gasverket		12.200: —
Elektricitetsverket		24.830: —
Installationsarbeten		2.000: —
	Kronor	48.830: —

VATTENVERKET.

INKOMSTER:

Inkomster för vatten	317.000: —
Skötsel och underhåll av brandposter	1.200: —
Installationer och hyror	1.800: —
Kronor	320.000: —

UTGIFTER:

Driftkostnader:		
Kraftström, smörjoljor m. m.	30.000: —	
Tillsyn av ledningsnätet	4.000: —	
Tillsyn av installationer	1.900: —	
Ombyte av mätare	1.300: —	
Renhållning, uppvärmning, belysning	900: —	38.100: —
Transport		38.100: —

N:o 176.
Budget för 1938. Tekniska verken.

		Transport	38.100: —
Underhållskostnader:			
Byggnader		1.500: —	
Maskiner och elektrisk utrustning		600: —	
Ledningsnät och brandposter		33.000: —	
Mätare		4.500: —	
Verktyg och inventarier		3.700: —	43.300: —
Avlöningar:			
Förvaltningen		18.100: —	
Maskinisten, 23: IV		3.657: —	
Rörnätsförmannen, 27: IV		4.269: —	
Arbetsförmannen, 27: II		3.783: —	
Ersättningspersonal		391: —	
		30.200: —	
Avgår:			
Värdet av maskinistens naturaförmåner	700: —		
Avloppsledningarnas och gasverkets andel i lön till förmännen	5.200: —	5.900: —	24.300: —
Diverse utgifter:			
Förvaltningen		5.900: —	
Brandförsäkringar		200: —	
Utskylder		4.650: —	
Avgifter till Hamre och Hesslö		375: —	
Analyser och skjutsar m. m.		1.400: —	
Avskrivning av fordringar		375: —	12.900: —
Räntor och amortering:			
Enligt särskild plan (30/11 1911):			
Räntor		60.000: —	
Amortering		61.300: —	
Slutamortering av reservoarerna vid vattenborgen		10.000: —	131.300: —
Inköp av mätare			15.000: —
			264.900: —
Överskjutande inkomster			55.100: —
		Kronor	320.000: —

AVLOPPSLEDNINGARNA.

UTGIFTER:

Driftkostnader:			
Kraftström till driften i pumpstationen i Södra Esplanaden och reningsverket		10.050: —	
	Transport	10.050: —	

N:o 176.
Budget för 1938. Tekniska verken.

Transport		10.050: —	
Spolning av ledningar, rensning av brunnar		7.000: —	
Muddring framför utloppen i Svartån och Mälaren		6.500: —	
Bortfraktning av avfall från pumpstationen och reningsverket		3.750: —	27.300: —
Underhållskostnader:			
Byggnader		300: —	
Maskiner		300: —	
Ledningsnät och brunnar		19.000: —	
Verktyg		2.000: —	21.600: —
Avlöningar:			
Förvaltningen		12.000: —	
Andel i avlöning till förmännen för rörnäten		2.600: —	
Tillsyn av driften i pumpstationen		2.500: —	
Avlöning till driftpersonal i reningsverket, förslagsvis		6.000: —	23.100: —
Diverse utgifter:			
Förvaltningen		3.900: —	
Hyra för reningsverkstomten		3.000: —	6.900: —
Räntor och amortering:			
Enligt planen för obligationslånen:			
Räntor		42.200: —	
Amortering		43.100: —	
		85.300: —	
Reningsverket (enligt särskild plan):			
Räntor	26.800: —		
Amortering	46.200: —	73.000: —	158.300: —
		Kronor	237.200: —

INKOMSTER:

Avgifter för cirka 6.800 vattenklosetter	101.300: —
Överskjutande utgifter	135.900: —
Kronor	237.200: —

GASVERKET.

INKOMSTER:

Allmänna belysningen	13.000: —
Enskild gasförbrukning	438.700: —
Koks och tjära	228.500: —
Installationsarbeten	1.400: —
Kronor	681.600: —

N:o 176. *Budget för 1938. Tekniska verhen.*

UTGIFTER:

Driftkostnader:		
Gaskol	280.000: —	
Kraftström	10.900: —	
Smörjoljor m. m.	1.000: —	
Reningsmassa	1.900: —	
Vatten	3.000: —	
Apparatdrift och ombyte av reningsmassa	3.000: —	
Tillsyn av ledningsnätet	1.600: —	
Tillsyn av installationer	1.900: —	
Ombyte av mätare	1.700: —	
Gatubelysningen	3.400: —	
Renhållning, städning, uppvärmning, belysning	2.500: —	310.900: —
Underhållskostnader:		
Byggnader och transportanläggningar	6.000: —	
Ugnar och apparater m. m.	13.000: —	
Ledningsnät	9.800: —	
Mätare	5.400: —	
Gatubelysning	1.200: —	
Verktyg och inventarier	4.000: —	
Avsättning för ommurning av ugnarna	10.500: —	
Förlängning av koksbanan, anskaffande av en kran m. m. (28/3 1934) att fördelas på 4 år, 4:de året	5.000: —	54.900: —
Avlöningar:		
Förvaltningen	37.600: —	
Gasmästaren, 30: IV	4.773: —	
Justerareförmannen, 26: IV	4.101: —	
Gasverkseldarna, 25: IV, 7 st. à 3.933: —	27.531: —	
Ersättningspersonal vid semester och sjukdom	3.435: —	
Biträde på kontoret	1.200: —	
Andel i avlöning till förmän	2.600: —	
	81.240: —	
Avgår värdet av gasmästarens naturaförmåner	840: —	80.400: —
Diverse utgifter:		
Förvaltningen	12.200: —	
Brandförsäkringar	900: —	
Utskylder	9.300: —	
Bränsle till kontor och gasmästarebostad	300: —	
Analyser, skjutsar, föreningsavgifter	2.000: —	
Utställning m. m.	900: —	
Avskrivning av fordringar	1.000: —	
Hyra till drätselkammaren för gasverkstomten	2.800: —	
Omkostnader för gaspolletter	1.000: —	30.400: —
	Transport	476.600: —

N:o 176. *Budget för 1938. Tekniska verken.*

	Transport	476.600: —
Ränta och amortering		
Enligt särskild plan (30/11 1911)		
Ränta	55.900: —	
Amortering	70.300: —	126.200: —
Inköp av mätare		25.000: —
		627.800: —
Överskjutande inkomster		53.800: —
	Kronor	681.600: —

ELEKTRICITETSVERKET.

INKOMSTER:

Allmänna belysningen		54.400: —
Enskild belysnings- och kraftström		990.300: —
Installationer		1.300: —
	Kronor	1.046.000: —

UTGIFTER:

Driftkostnader:		
Energiavgift till statens kraftverk	290.000: —	
Oljor, vatten, svavelsyra m. m.	500: —	
Tillsyn av ledningsnät och transformatorer	800: —	
Tillsyn av installationer	3.900: —	
Ombyte av mätare	5.000: —	
Gatubelysning	17.000: —	
Renhållning, uppvärmning, belysning	2.400: —	319.600: —
Underhållskostnader:		
Byggnader inkl. transformatorhus	4.000: —	
Maskiner, transformatorer och instrumentering	4.000: —	
Jord- och luftledningsnäten	70.000: —	
Mätare	15.000: —	
Gatubelysning	5.000: —	
Verktyg och inventarier	7.000: —	
Omläggning inom vissa områden till växelström (25/4 1929, 27/2 1930, 31/5 och 19/12 1935) 9:e året	60.000: —	165.000: —
Avlöningar och pensioner:		
Förvaltningen	77.300: —	
Maskinmästaren, 25: IV 3.933: —		
personligt lönetillägg 800: —	4.733: —	
Maskinister, 25: III, 2 st. à 3.702: —	7.404: —	
Transport	89.437: —	484.600: —

N:o 176.
Budget för 1938. Tekniska verken.

	Transport	89.437: —	484.600: —
Maskinist, 25: II		3.471: —	
Montörförmannen, 27: IV		4.269: —	
Justerareförmannen, 26: IV		4.101: —	
Ersättningspersonal		2.522: —	103.800: —
Turbinstationen:			
Arrende för vattenfallet i Svartån		3.000: —	
Tillsyn av maskiner och reglering av dammluckor		1.200: —	
Övriga kostnader för drift och underhåll		800: —	5.000: —
Diverse utgifter:			
Förvaltningen		24.830: —	
Brandförsäkringar		500: —	
Utskylder		25.400: —	
Skjutsar, föreningsavgifter m. m.		3.000: —	
Utställning m. m.		2.500: —	
Avskrivning av fordringar		1.500: —	
Amortering av motorfordon		1.000: —	
Hyra till Statens Kraftverk m. fl. för elektr. utrustning		1.800: —	60.530: —
Räntor och amortering:			
Enligt särskild plan (30/11 1911)			
Räntor: elektricitetsverket	39.300: —		
turbinhuset	800: —	40.100: —	
Amortering: elektricitetsverket	60.300: —		
turbinhuset	700: —	61.000: —	101.100: —
Inköp av mätare			35.000: —
			790.030: —
Överskjutande inkomster			255.970: —
		Kronor	1.046.000: —

Bil. Litt. B 1.

N:o 176.
Budget för 1938.
Hamnen.

Utgifts- och inkomststat för Västerås äldre hamn år 1938.

UTGIFTER:

8 A. Den egentliga hamnen.

Nyanläggningar:

1.	Förbättringsarbeten i gamla hamnen (stadsfullmäktiges beslut den 21/6 1934 och 25/2 1937, kronor 187,884: 11, att amorteras på 10 år, 1:sta årets amortering	18,788: 41	
2.	Ny båtbrygga utanför Lillån	4,500: —	23,288: 41
a)	Underhåll och reparationer:		
1 a.	Kajer, dykdalber, båtbryggor, fyrar och sjömärken	8,000: —	
1 b.	Anslag för ombyggnad av kajer (28/12 1928)	22,023: 03	
1 c.	1938 års amortering av muddring i Lillån m. m. (25/4 1935) 26,300: — att amorteras på 10 år, 3:dje årets amortering	2,630: —	
2.	Grusning å hamnen	300: —	
3.	Hamnskjulen	100: —	
4.	Underhåll av inventarier och nyanskaffningar	100: —	
5.	Drift och underhåll av motorbåten	500: —	33,653: 03
b)	Löner och arvoden:		
	Hamnkapten, 39: III	6,654: —	
	Manligt kontorsbiträde, 24: II	3,345: —	
	Tillfälligt biträde å hamnkontoret, förslagsvis	2,500: —	
	Hamnens andel i stadens allmänna kostnader (byggnadschef, polis, bokföring m. m.)	4,000: —	
	Ersättning till befäl å fartyg i regelbunden trafik för av dem förrättad uppbörd och redovisning av hamnavgifter för varor, 7 % å uppbörden	2,310: —	18,809: —
		Transport	75.750: 44

N:o 176.
Budget för 1938. Hamnen.

				Transport	75.750: 44
c)	Övriga utgifter:				
	1. Hamnkontoret:				
	Hyra för lokal		1,400: —		
	Skrivmaterial och tryck		500: —		
	Telefonavgifter för ledningar till:				
	Hamnkontoret	240: —			
	Hamnkaptenens bostad	70: —			
	Kranmaskinistförmannens bostad	70: —			
	Befälhavaren å bogserbåten Thor	70: —			
	Samtalsavgifter, förslagsvis	75: —	525: —		
	Städning		350: —	2,775: —	
	2. Belysning å hamnen			2,300: —	
	3. Renhållning å hamnen			1,850: —	
	4. Årsavgift till Svenska Hamnförbundet och föreningen för Inre Vattenvägar			225: —	
	5. Olycksfallsersättning för F. Svanström			48: —	
	6. Premie för olycksfalls- och ansvarsförsäkring			1,100: —	
	7. Brandförsäkringspremier			120: —	
	8. Bogserbåten Thor för isbrytning			2,000: —	
	9. Diverse oförutsedda utgifter			800: —	11,218: —
d)	1. Räntor:				
	Hamnbyggnaden:				
	(Enligt av Stadsfullmäktige den 22 dec. 1920 godkänd plan).				
	Andel i obligationslån och amorteringslån:				
			Resterande lånebelopp:	Ränta:	
	1928 års lån à 5 %		122,241: 27	5,896: 95	
	1929 års lån à 5 %		117,621: 76	5,881: 09	
	1931 års lån à 4,5 %		75,646: 87	3,404: 11	
	1935 års lån à 3,9 %		65,022: 12	2,535: 86	
	Ränta à 3 % å beräknat underskott i hamnkassan		50,705: 66	1,521: 17	19.239: 18
				Transport	106.207: 62

N:o 176.
Budget för 1938.
Hamnen.

			Transport	106.207: 62	
d) 2. Kapitalavbetalningar å lån:	Ursprungl. lånebelopp:	Resterande lånebelopp:	Årets amorter.		
1928 års lån à 5 %	183,400: —	122,241: 27	8,604: 43		
1929 års lån à 5 %	150,000: —	117,621: 76	3,036: 91		
1931 års lån à 4,5 %	90,911: —	75,646: 87	2,816: 84		
1935 års lån à 3,9 %	80,150: —	65,022: 12	5,440: 97	19,899: 15	
f) Bogserbåten Thor:					
8:de årets amortering av kostnaderna för inköp av bogserbåten Thor (Stadsfullmäktiges beslut den 28/5 1931), ursprunglig kostnad 36,000: —, återstod den 1/1 1938 1,000: —....			1,000: —		
Ångbåtsbefälhavare, 30: IV (Stadsfullmäktiges beslut 28/1 1937. Lönenämndens beslut 22/12 1936)			4,773: —		
Ångbåtsmaskinist, 25: III (Stadsfullmäktiges beslut 28/1 1937, Lönenämndens beslut 22/12 1936)			3,702: —		
Besättningsmän			2,300: —		
Driftutgifter			5,000: —		
Sjöförsäkring			875: —	17.650: —	143.756: 77

B. Hamnmaskiner.

a) 1935 års nyanskaffningar:			
4:de årets amortering av kostnader för bättre kranutrustning å östra kajen (30/8 1934) (10 år)	19,000: —		
1 års ränta à 3% å oguldet belopp kronor 119,307: 62	3,579: 23	22,579: 23	
b) Löner och arvoden:			
En kranmaskinistförman, 27: IV	4,269: —		
Kranskötare, förslagsvis	9,000: —	13,269: —	
c) Driftskostnader:			
Strömförbrukning för kranar		3,200: —	
d) Underhåll och reparationer		5,000: —	
e) Diverse utgifter, förslagsvis		100: —	44,148: 23
		Kronor	187,905: —

N:o 176.
Budget för 1938. Hamnen.

INKOMSTER:

8 A. Den egentliga hamnen.

f)	Hamnavgifter för varor av:			
	1. Ångfartyg i regelbunden trafik	33,000: —		
	2. Andra fartyg	62,000: —	95,000: —	
g)	Hamnavgifter för fartyg:			
	1. Ångfartyg	16,000: —		
	2. Segelfartyg	3,000: —		
	3. Pråmar	3,000: —	22,000: —	
i)	Uthyrning av båtplatser		9,000: —	
k)	Uthyrning av upplagsplatser i hamnen		3,000: —	
l)	Uthyrning av varuskjul		2,155: —	
n)	Uthyrning av mark för oljemagasin		8,300: —	
o)	Bogserbåten Thor:			
	Bogsering m. m.	12,000: —		
	Isbrytning för gamla hamnen	2,000: —		
	Isbrytning för djuphamnen	2,000: —	16,000: —	
p)	Motorbåten		200: —	
r)	Diverse inkomster		100: —	155,755: —

8 B. Hamnmaskiner.

f)	Kranhyror	32,000: —	
g)	Markhyra för kran n:r III	150: —	32,150: —
		Kronor	187,905: —

Bil. Litt. B 2. **N:o 176.**
Budget för 1938. Djuphamnen.

Utgifts- och inkomsstat för Västerås stads djuphamn år 1938.

UTGIFTER:

8 C. Den egentliga hamnen.

a)	Underhåll och reparationer:		
1.	Underhåll av kajer, byggnader, moringar och sjömärken	2,000: —	
2.	Underhåll av järnvägsspår	3,000: —	
3.	Anskaffning och underhåll av inventarier	100: —	
4.	Grusning å hamnen	200: —	5,300: —
c)	Övriga utgifter:		
1.	Belysning, inklusive fyrlampa	1,300: —	
2.	Premie för olycksfallsförsäkring	400: —	
3.	Invaliditetsersättning till förre hamnarbetaren C. E. T. Holm (Kungl. Maj:ts dom 15/5 1931)	525: —	
4.	Telefon till hamnkontoret med anknytning till vakt	203: 50	
5.	Skjutsar till djuphamnen m. m.	500: —	
6.	Bogserbåten Thor för isbrytning	2,000: —	
7.	Diverse och oförutsedda utgifter	1,000: —	5,928: 50

d) 1. Räntor:

Andel i stadens lån:	Resterande lånebelopp:	Ränta:	
1926 års lån à 5 %	211,402: 83	10,570: 14	
1926 års lån à 3,25 %	312,510: 94	10,156: 61	
1932 års lån à 5 %	731,264: 84	36,563: 24	
1934 års lån à 3,75 %	277,538: 78	10,407: 70	
1935 års lån à 3 %	21,436: 10	643: 08	
1936 års lån à 2,9 %	423,859: 51	12,467: 04	
1937 års lån à förslagsvis 3,5 % (Stadsfullmäktiges beslut 21/8 1937, vipparmskranskopa)	6,250: —	217: 25	81,025: 06
		Transport	92,253: 56

N:o 176.
Budget för 1938. Djuphamnen.

			Transport	92,253: 56	
d) 2. Kapitalavbetalningar:					
	Ursprungl. lånebelopp:	Resterande lånebelopp:	Årets amorter.		
1926 års lån à 5 %	618,000: —	211,402: 83	6,922: 40		
1926 års lån à 3,25 %		312,510: 94	12,147: 01		
1932 års lån à 5 %	827,000: —	731,264: 84	22,112: 41		
1934 års lån à 3,75 %	310,902: 17	277,538: 78	11,965: 45		
1935 års lån à 3 %	22,700: —	21,436: 10	660: 53		
1936 års lån à 2,9 %	435,975: 20	423,859: 51	12,467: 04		
1937 års lån....	6,250: —	förslagsvis	125: —	66,399: 84	158,653: 40

8 D. Hamnmaskiner.

a) Underhåll och reparationer:			
Underhåll av kranmaskiner.....		8,000: —	
b) Löner och arvoden:			
Avlöning till kranskötare.....		18,000: —	
c) Driftskostnader:			
Strömförbrukning för kranmaskiner		7,500: —	
d) Övriga utgifter:			
Diverse		546: 60	34,046: 60
		Kronor	192,700: —

INKOMSTER:

8 C. Den egentliga hamnen.

f) Hamnavgifter för varor		41,000: —	
g) Hamnavgifter för fartyg:			
1. Ångfartyg	33,000: —		
2. Pråmar	2,000: —	35,000: —	
k) Hyror:			
1. Upplagsplatser	10,000: —		
2. Hamnarbetarnas lokal	700: —	10,700: —	86,700: —

8 D. Hamnmaskiner.

f) Kranhyror			106,000: —
		Kronor	192,700: —

Bil. Litt. C. **N:o 176.**

Budget för 1938. Lantegendomsnämnden.

Utgifts- och inkomststat för Västerås stads Lantegendomsnämnd år 1938.

10 A. Renhållningsverket.

UTGIFTER:

a) Anskaffning och underhåll av inventarier:				
1. Inköp och underhåll av kärl			5,000: —	
2. Inköp och underhåll av inventarier			1,500: —	
3. Beklädnadspersedlar			1,200: —	7,700: —
b) 1. Löner och arvoden:				
Förvaltarens lön, 45: IV		9,036: —		
Bokhållarens lön, 27: IV	4,269: —			
Personligt lönetillägg	400: —	4,669: —		
Revisionskostnader		700: —		
		14,405: —		
Av ovanstående påföres renhållningsverket hälften		7,202: 50		
Kontorsbiträden, förslagsvis		3,100: —		
En förman, lön 25: IV		3,933: —		
Fem renhållningsarbetare: (Forslund, Westlin, Kihlgren, Persson och Karlsson) lön 23: IV à 3,657: —		18,285: —		
Två renhållningsarbetare: (Stärling och Johansson) lön 23: III à 3,438: —		6,876: —		
Fem renhållningsarbetare: (A. Persson, M. Jansson, Th. Jansson, H. Westlin och en vakant), lön 23: I à 3,000: —		15,000: —	54,396: 50	
2. Pensioner:				
K. J. Jansson	1,450: —			
Dyrtidstillägg	903: 50	2,353: 50		
G. Karlsson	1,300: 65			
Dyrtidstillägg	845: 24	2,145: 89		
O. Eriksson 25/30 av 2,379: —		1,982: 50		
E. Lundin 28/30 av 2,379: —		2,220: 40		
E. Dahl 19/30 av 2,379: —	1,506: —			
Avgår livränta från Riksf.-anstalten	1,200: —	306: —		
	Transport	9.008: 29	54.396: 50	7.700: —

N:o 176.
Budget för 1938.
Lantegendomsnämnden.

	Transport	9.008: 29	54.396: 50	7.700: —
	Änkan Anna Jansson	786: —		
	Änkan Hanna Sunesson	732: —		
	Änkan Lovisa Andersson	732: —		
	f. d. Kontorsbiträdet Elisabeth Eriksson	2,055: —	13,313: 29	
3.	Extra arbetare och gatsopning		31,000: —	
4.	Kostnader för arbetarnes semester		2,700: —	101,409: 79
c)	Inköp av torvmull			2,500: —
d)	Stallet:			
1.	Utfodring		3,000: —	
2.	Hästskoning		600: —	
3.	Underhåll av seldon, täcken och presenningar		600: —	
4.	Försäkring av hästar		75: —	
5.	Hyra för stall och vagnslider		700: —	4,975: —
e)	Övriga utgifter:			
1.	Hyra för kontor		1,000: —	
2.	Olycksfallsförsäkring		900: —	
3.	Kontorsböcker och skrivmaterial		500: —	
6.	Brandförsäkring		150: —	
7.	Belysning och värme i fabriken och kontoret samt städning		800: —	
8.	Underhåll av fabriken		800: —	
9.	Telefonavgifter för ledningar till:			
	Kristiansborgs kontor	236: —		
	Renhållningsverkets kontor	116: —		
	Fabriken	70: —		
	Samtalsavgifter, förslagsvis	78: —	500: —	
10.	Läkare, veterinär, medicin och sjukvårdsavgifter		500: —	
11.	Drivkraft för blandningsmaskin		800: —	
12.	Driftkostnad och underhåll av automobiler		7,500: —	
13.	Diverse utgifter		700: —	
14.	En ny latrinbil i utbyte mot den nuvarande (10 år gammal)	7,000: —		
	8 st. kärlkärror till sop- och latrinkärl à 150: — kr.	1,200: —	8,200: —	22,350: —
			Kronor	138,934: 79

INKOMSTER:

a)	Försäljning av stallströ och sopor		2,000: —
b)	Försäljning av torvmullspudrett		2,500: —
		Transport	4.500: —

	Transport	4.500: —
c) Försäljning av torvmull		300: —
d) Hämtningsavgifter		48,000: —
e) Transport av svinmat till Malma		1,500: —
f) Uppsamling av svinmat i staden, förslagsvis		3,000: —
g) Diverse		200: —
	Kronor	57,500: —
Överskjutande utgifter		81,434: 79
	Kronor	138,934: 79

10 B. Svingården.

UTGIFTER:

a) Kraftfoder, förslagsvis	14,000: —
b) Inköp av grisar, förslagsvis	3,000: —
c) Avlöningar	3,000: —
d) Transport av svinmat och övriga körningar	3,000: —
e) Ved, lyse, reparationer och diverse	3,000: —
f) Hyra till Malma gård för ladugården i ursprungligt skick m. fl. byggnader, rastgårdar m. m.	1,000: —
g) Hyra för svingårdsanläggningen, motsvarande 5 % å anläggningskostnaden	5,000: —
h) Uppsamling av svinmat i staden, förslagsvis	7,000: —
Kronor	39,000: —

INKOMSTER:

Försäljning av fläsk	39,000: —
Kronor	39,000: —

20 B. Lantbruket.

UTGIFTER:

a) Anskaffning av inventarier			2,000: —
b) Driftkostnad:			
1. Arrende för Nordanby	1,500: —		
2. Arrende för del av Kungsängen	200: —		
3. Arrende för del av Östra Utmarken	2,000: —		
4. Arrende för Malma	3,500: —		
5. Arrende för Kristiansborg	3,037: —		
6. Arrende för del av Carlsberg	200: —	10,437: —	
Transport		10.437: —	2.000: —

N:o 176.
Budget för 1938. Lantegendomsnämnden.

	Transport	10.437: —	2.000: —
7. Avlöningar till arbetare, bokhållare och förvaltare	60,400: —		
Avgår naturaförmåner till bokhållare och förvaltare	2,300: —	58,100: —	
c) Produkter av egen skörd samt inköpt:			
1. Till utsäde:			
Nordanby	3,000: —		
Malma	3,000: —		
Kristiansborg	1,500: —	7,500: —	
2. Till stallet:			
Nordanby	2,230: —		
Malma	3,180: —		
Kristiansborg	1,890: —	7,300: —	
3. Till ladugården		7,600: —	90,937: —
d) Underhåll och reparationer:			
1. Underhåll av seldon		900: —	
2. Underhåll av fordon och redskap		3,000: —	
3. Underhåll av hus		3,000: —	6,900: —
e) Övriga utgifter:			
1. Hästskoning		700: —	
2. Häst- och brandförsäkring		800: —	
3. Driftkostnad för 2 traktorer		2,500: —	
4. Komposter, pudrett och konstgödsel		5,000: —	
5. Läkare, veterinär, medicin och sjukvård		700: —	
6. Skatter		3,000: —	
7. Avverkningskostnad för ved		750: —	
8. Elektrisk ström		2,500: —	
9. Hägnadskostnader		500: —	
10. Telefonavgifter för ledningar till Nordanby, Malma och Emaus	252: 80		
Samtalsavgifter, förslagsvis	47: 20	300: —	
11. Olycksfallsförsäkring		750: —	
12. Diverse utgifter (skördegarn, presstråd, hösalt, vatten m. m.)		4,000: —	
13. Inköp av tröskverk 5,000: — att amorteras under 5 år (stadsfullmäktiges beslut den 30/8 1934), fjärde årets amortering		1,000: —	22,500: —
f) Grundförbättringar:			
1. Dikning, stensprängning och kalkning			1,500: —
			Kronor 123,837: —

N:o 176.
Budget för 1938.
Lantegendoms-nämnden.

INKOMSTER:

a)	Diverse jordbruksprodukter:		
	Nordanby	42,787: —	
	Malma	37,000: —	
	Kristiansborg	14,000: —	93,787: —
b)	Från ladugården		14,000: —
c)	Körningar och andra utförda arbeten		11,000: —
d)	Trädgården vid Malma		800: —
e)	Hyror		3,000: —
f)	Hyror för potatislotter		250: —
g)	Försäljning av djur		1,000: —
		Kronor	123,837: —

20 D. Skogarna.

UTGIFTER:

a)	Löner och arvoden:			
	Skogvaktaren, pension 29/30 av 2,556: —		2,470: 80	
	Jägmästarearvode	350: —		
	Bevakning och tillsyn	550: —	900: —	3,370: 80
b)	Övriga utgifter:			
	1. Hägnadskostnader		75: —	
	2. Utskylder		550: —	
	3. Dikning		250: —	
	4. Röjning		100: —	
	6. Diverse utgifter		204: 20	1,179: 20
			Kronor	4,550: —
	Överskjutande inkomster			4,850: —
			Kronor	9,400: —

INKOMSTER:

Rotvärde å diverse virke			8,850: —
Hyra för Grönbo		500: —	
Hyra för benupplag		50: —	550: —
		Kronor	9,400: —

N:o 176.
Budget för 1938. Kyrkan.

Utgifts- och inkomststat för kyrkan och kyrkliga ändamål år 1938.

UTGIFTER:

1. Avlöningar och pensioner:

Domkyrkoorganisten, lön	4.830: —		
tre ålderstillägg	855: —	5.685: —	
Domkyrkoklockaren, lön	3.240: —		
tre ålderstillägg	693: —		
hyresersättning	1.200: —	5.133: —	
Domkyrkovaktmästaren, lön	3.240: —		
ett ålderstillägg	231: —	3.471: —	
Extra domkyrkovaktmästare, arvode		800: —	
Eldare, ringare och handhavare av den yttre renhållningen kring kyrka och ämbetsgårdar, lön	2.700: —		
ett ålderstillägg	200: —	2.900: —	
Kyrkogårdsvaktmästaren, lön (jämte bostad)	2.500: —		
ersättning för övertidsarbete	300: —	2.800: —	
För tillsyn av östra kyrkogården		720: —	
Orgelnist och kantor vid begravningar, arvode		500: —	
Räkenskapsföraren, arvode		1.000: —	
Kyrkoskrivaren, lön	3.840: —		
ett ålderstillägg	255: —	4.095: —	
Skrivbiträde å pastorsexpeditionen, förslagsanslag		1.500: —	
Kyrkofullmäktiges sekreterare, arvode		500: —	
Klockare och orgelnist i Lundby, provisorisk lön (jämte bostad)		1.250: —	
Kyrkovaktare i Lundby		500: —	
Orgeltrampare i Lundby		100: —	
Dödgrävare i Lundby		100: —	
Extra ringare i Lundby		75: —	
Kyrkvärdarne i Lundby		5: —	
Städerskan i Lundby kyrka		100: —	
Fru Bedinger, pension med 50 % dyrtidstillägg		600: —	
G. Eriksson, understöd		400: —	
Fru Söderholm, pension med 50 % dyrtidstillägg		450: —	
Fru I. Eriksson, understöd		300: —	
f. Kyrkoskrivaren Pettersson, pension		3.000: —	35.984: —
		Transport	35.984: —

Transport	35.984: —	

2. Prästgårdsbyggnadsmedel m. m.

Reparation av domprostgården	40.000: —	
Allmänt reparationsanslag	5.000: —	
Brandstod och sotning m. m.	1.000: —	
Utgifter för arrendegårdar	1.000: —	47.000: —

3. Pastorsexpeditionen.

Hyra till staden	1.200: —	
Bränsle och ljus	700: —	
Städning, eldning och skurning	720: —	
Kyrkböcker, blanketter, annonser m. m.	1.700: —	
Extra biträde under mantalsskrivningen	700: —	5.020: —

4. Kyrkan och församlingarnas egentliga behov.

Elektrisk belysning och kraft till orgelmotorn	1.200: —	
Underhåll av ledningar, lampor m. m.	400: —	
Stearin och vaxljus	300: —	
Tillsyn av orgeln och den elektriska motorn	250: —	
Bänkhyresersättning till domkyrkan	2.000: —	
För klockors användning till d:o	500: —	
För tornurets skötsel	100: —	
För skurning och tvätt	500: —	
Barnkören	500: —	
Den större kyrkokören	1.500: —	
Bränsle, förslagsvis	5.000: —	
Sotning	125: —	
Sand och grus	300: —	
Brandstod för Lundby kyrka	100: —	
Kyrksalen, hyra till staden, bränsle, ljus, städning	3.500: —	
Västra församlingshemmet	1.800: —	
Städning m. m. i kyrksalen i Lundby	400: —	
För kommande arbeten för församlingshuset	10.000: —	
Bidrag till hyra och städning av lokaler för kyrklig och diakonissverksamhet i östra och norra stadsdelarna	2.000: —	
För barngudstjänster (tidningar, böcker, orgelspel)	800: —	
För biblar och böcker åt nattvardsungdom	1.000: —	
Bidrag till det kyrkliga arbetet bland pojkar	750: —	
För orgel- och musikaftnar i domkyrkan	800: —	
Avgifter till riksförsäkringsanstalten	500: —	
Diverse och oförutsedda utgifter	2.000: —	
Transport	36.325: —	88.004: —

N:o 176. *Budget för 1938. Kyrkan.*

Transport	36.325: —	88.004: —
För kyrkofullmäktiges och boställsstyrelsens behov	500: —	
Till nya psalmböcker och koralböcker	1.000: —	
För anordnande av elektrisk belysning i domkyrkotornet	500: —	
För komplettering av elektriska belysningen i Lundby kyrka	400: —	38.725: —

5. Kyrkogårdarna.

Anslag till östra kyrkogården	4.900: —	
Snöskottning, sprängning m. m.	300: —	
Sand och grus	500: —	
För kyrkogården vid Hovdestalund, förslagsvis	11.000: —	
Diverse behov för kyrkogårdarna	1.300: —	
För krematorieutredningen (tidigare beviljade)	5.000: —	
För kommande arbeten för krematoriet	10.000: —	
Till sittplatser i gravkapellen å Hovdestalunds kyrkogård och Östra kyrkogården, förslagsvis	1.000: —	34.000: —

6. Diakonissorna.

Anslag till diakonissanstalten	4.000: —	
Kostpenningar	4.800: —	
För biträde vid matlagning åt sjuka	180: —	
Diverse, såsom för modermöten, semesterpengar, telefon m. m.	2.000: —	
Bränsle och tvätt m. m.	1.500: —	
Hyresmedel	2.400: —	14.880: —

7. Församlingsbiblioteket.

Hyra till staden	600: —	
Arvode för skötseln	75: —	
Städning, bränsle, lyse	400: —	
Bokinköp och bindning	400: —	
Filialen i Västra stadsdelen	300: —	
Filialen i Lundby	50: —	
Till "de blindas förenings" bibliotek	60: —	1.885: —

8. Arrendemedel.

Avgäld för västra kyrkogården utom kvarntullen efter medelmarkegång		150: —
Transport		177.644: —

		Transport	177.644: —

9. Räntor och amorteringar.

Andel i 1910—1934 års lån:			
Kapitalskuld 1/1 1938: 26.000: —.			
Ränta för året	988: —		
Amortering för året	2.000: —	2.988: —	
Lån från pensionsstyrelsen:			
Kapitalskuld 1/1 1938: 310.205: 51.			
Ränta för året	15.510: 28		
Amortering för året	13.112: 35	28.622: 63	
Lån för prästgårdar m. m.:			
Kapitalskuld 1/1 1938: 31.000: —.			
Ränta för året	1.240: —		
Amortering för året	2.000: —	3.240: —	
Lån i stadssparbanken för prästgården i västra förstaden:			
Kapitalskuld 1/1 1938: 9.400: —.			
Ränta för året	248: 50		
Amortering för året	4.600: —	4.848: 50	39.699: 13

10. Prästerskapets avlöning.

Lön för kyrkoherden	10.000: —	
Lön för fyra komministrar à 5.000: —	20.000: —	
Lön för kyrkoadjunkten med ålderstillägg och hyresbidrag	2.990: —	
Provisoriskt lönetillägg	11.688: —	
Skjutsersättning	1.050: —	
Avgifter till Änke- och pupillkassan	489: —	
Lönetillägg åt pastor Berggren enligt av K. m:t fastställt kyrkostämmobeslut	600: —	46.817: —

11. Allmän kyrkoavgift.

Enligt Kungl. kungörelsen den 11 september 1937 12 öre för skattekrona, å 541.956: 96 skattekronor		65.034: 84
	Kronor	329.194: 97

INKOMSTER:

Behållning i 1936 års stat	12.795: 97	
För gravplatser, förslagsvis	7.000: —	
För klockor, förslagsvis	500: —	
Transport	20.295: 97	

N:o 176.
Budget för 1938 Kyrkan.

Transport	20.295: 97	
För likvagn m. m., förslagsvis	100: —	
Hyra för klockargården	800: —	
Bidrag till värmekostnader från arbetarinstitutet	200: —	
Andra smärre inkomster	200: —	
Arrende för ecklesiastik jord	1.340: —	
Räntor å prästlönemedel	275: —	23.210: 97
Att uttaxeras såsom allmän kyrkoavgift	65.034: 84	
Att uttaxeras till prästerskapets avlöning	45.202: —	
Att för övrigt uttaxeras	195.747: 16	305.984: —
	Kronor	329.194: 97

För kyrkliga ändamål upptages följande uttaxering.

Antal skattekronor 541.956: 96.

Till allmän kyrkoavgift	à 12 öre	65.034: 84
Till prästerskapets avlöning	à 8,4 „	45.524: 38
Att för övrigt uttaxeras	à 36,6 „	198.356: 25
	Summa 57 öre	308.915: 47
varifrån avgår beräknad avkortning		2.931: 47
	Kronor	305.984: —

REGISTER

över

Utgifts- och Inkomststaten för år 1938.

	Sid.
Aktier	758
Allmänna bidrag av staten	819
Allmänna läroverket	781
Allmänna pensionsförsäkringen	812
Anslag och bidrag till diverse ändamål:	
utgifter	816
inkomster	818
Arbetarinstitutet	782
Automobiler:	
utgifter	816
inkomster	816
Avloppsledningar, specialstat	824
Barnavårdsnämnden	770
Bostadsinspektionen	785
Brandväsendet	795
Byggnadsnämnden:	
utgifter	815
inkomster	816
Båttrafiken:	
utgifter	793
inkomster	795
Diverse utgifter	816
Diverse inkomster	819
Drätselkammaren	813
Elektricitetsverket, specialstat	827
Fastighetsförvaltningen	798
Fattigvården	763
Flickskolan	781
Folkskolan	772
Förslagsanslaget	819
Gasverket, specialstat	825
Gatuläggningen:	
utgifter	786
inkomster	789
Gatubelysningen	789
Gaturenhållningen:	
utgifter	789
inkomster	790
Grustaget:	
utgifter	794
inkomster	795
Hamnar, specialstater	829 o. 833
Hälsovårdsnämnden	783
Högre folkskolan	780
Kallbadhuset:	
utgifter	792
inkomster	795
Kapitalavbetalningar	758
Kronouppbörds och exekutionsväsendet	808
Kyrkan och kyrkliga ändamål	840
Köttbesiktningsbyrån:	
utgifter	785
inkomster	786
Lantegendomsnämnden, specialstater	835
Lån	753
Magistraten	807

Sid.

Planteringar:
utgifter 786
inkomster 789

Polikliniken för könssjuka 786

Polisväsen och fångvård 809

Renhållningsverket, specialstat .. 835

Rådhusrätten 807

Räntor och lånekostnader 753

Sammandrag 820

Skatter 819

Skogar, specialstat 839

Stadsfullmäktige 813

Sid.

Svingården, specialstat 837

Tekniska skolan:
utgifter 782
inkomster 782

Undervisningsändamål 781

Varmbadhuset:
utgifter 792
inkomster 795

Vatten-, Gas- och Elektricitets-
verken, specialstater 821

Vägar:
utgifter 787
inkomster 789